

HEAD

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ

ΙΩΑΝΝΟΥ Ν. ΣΒΟΡΩΝΟΥ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Π. Δ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΑΡΑΣΛΗ

BARCLAY V. HEAD
Διευθυντοῦ τοῦ Βρεταννικοῦ Νομισματικοῦ Μουσείου

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ

ΗΤΟΙ

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΝ ΕΚ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΘΕΝ

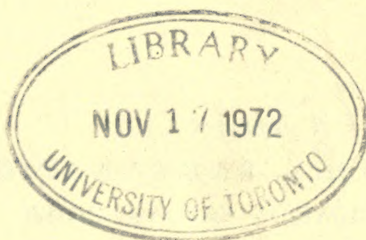
ΥΠΟ

ΙΩΑΝΝΟΥ Ν. ΣΒΟΡΩΝΟΥ
Διευθυντοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Νομισματικοῦ Μουσείου

ΤΟΜΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ

ΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΦΡΙΚΗ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΥΠΟΙΣ Π. Δ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΚΑΡΟΛΟΥ ΜΠΕΚ
1898

LIBRARY
NOV 17 1972
UNIVERSITY OF TORONTO

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ
ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΤΟΜΟΥ.

Σελὶς

ΑΣΙΑ 1

ΒΟΣΠΟΡΟΣ 1

ΚΟΛΧΙΣ 2

ΠΟΝΤΟΣ 3

ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ ΜΕΤΑ ΤΟΥ ΒΟΣΠΟΡΟΥ 10

ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΤΟΥ ΚΙΜΜΕΡΙΟΥ ΒΟΣΠΟΡΟΥ 13

ΠΑΦΛΑΓΟΝΙΑ 16

ΒΙΘΥΝΙΑ 23

ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΤΗΣ ΒΙΘΥΝΙΑΣ 37

ΜΥΣΙΑ 39

ΟΙ ΚΙΣΤΟΦΟΡΟΙ 62

ΤΡΩΑΣ 71

ΤΕΝΕΔΟΣ 82

ΑΙΟΛΙΣ 85

ΛΕΣΒΟΣ 92

ΕΚΑΤΟΝΝΗΣΟΙ (Νῆσοι παρὰ τῇ Λέσβῳ) 101

ΙΩΝΙΑ 102

ΣΑΤΡΑΠΙΚΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ ΙΩΝΙΑΣ 139

ΝΗΣΟΙ ΤΗΣ ΙΩΝΙΑΣ 140

ΚΑΡΙΑ 149

ΔΥΝΑΣΤΑΙ ΤΗΣ ΚΑΡΙΑΣ 171

ΝΗΣΟΙ ΠΑΡΑ Τῌ ΚΑΡΙᾼ 172

ΛΥΔΙΑ 188

ΦΡΥΓΙΑ 209

ΛΥΚΙΑ 235

ΠΑΜΦΥΛΙΑ 253

Σελὶς

ΠΙΣΙΔΙΑ 265
ΛΥΚΑΟΝΙΑ 277
ΚΙΛΙΚΙΑ ΜΕΤΑ ΤΗΣ ΙΣΑΥΡΙΑΣ 280
ΕΛΑΙΟΥΣΑ ΝΗΣΟΣ ΠΑΡΑ Τῌ ΚΙΛΙΚΙᾼ 313
ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΤΗΣ ΚΙΛΙΚΙΑΣ 314
ΚΥΠΡΟΣ 316
ΓΑΛΑΤΙΑ 328
ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΤΗΣ ΓΑΛΑΤΙΑΣ 328
ΚΑΠΠΑΔΟΚΙΑ 332
ΒΑΣΛΕΙΣ ΤΗΣ ΚΑΠΠΑΔΟΚΙΑΣ 333
ΚΑΠΠΑΔΟΚΙΑ (Ῥωμαϊκὴ ἐπαρχία) 335
ΑΡΜΕΝΙΑ 338
ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΤΗΣ ΑΡΜΕΝΙΑΣ 339
ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΑΡΜΕΝΙΑΝ ΧΩΡΩΝ . . 340
ΣΥΡΙΑ 341
ΟΙ ΣΕΛΕΥΚΙΔΑΙ ΒΑΣΙΛΕΙΣ 341
ΚΟΜΜΑΓΗΝΗ 362
ΚΥΡΡΗΣΤΙΚΗ 366
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ 367
ΧΑΛΚΙΔΗΝΗ 367
ΠΑΛΜΥΡΗΝΗ 369
ΣΕΛΕΥΚΙΣ ΚΑΙ ΠΙΕΡΙΑ 369
ΚΟΙΛΗ ΣΥΡΙΑ 379
ΤΡΑΧΩΝΙΤΙΣ 381
ΔΕΚΑΠΟΛΙΣ 382
ΦΟΙΝΙΚΗ 385
ΓΑΛΙΛΑΙΑ 400
ΣΑΜΑΡΕΙΑ 402
ΙΟΥΔΑΙΑ 404
Βασιλεῖς, ἡγεμόνες καὶ Ῥωμαῖοι ἐπίτροποι τῆς Ἰουδαίας 408
ΑΡΑΒΙΑ 414
ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΤΗΣ ΝΑΒΑΤΑΙΑΣ 414

Σελὶς

ΠΟΛΕΙΣ ΑΡΑΒΙΑΣ ΤΗΣ ΠΕΤΡΑΙΑΣ 416
ΑΡΑΒΙΑ Η ΕΥΔΑΙΜΩΝ 418
ΜΕΣΟΠΟΤΑΜΙΑ 420
ΒΑΒΥΛΩΝΙΑ 423
ΑΣΣΥΡΙΑ. 423
ΠΑΡΘΙΑ 424
ΑΡΣΑΚΙΔΑΙ ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΠΑΡΘΙΑΣ 425
ΠΕΡΣΙΣ 432
ΣΑΣΣΑΝΙΔΑΙ 433
ΧΑΡΑΚΗΝΗ, κτλ. 433
ΠΕΡΣΙΑ (ΑΧΑΙΜΕΝΙΔΑΙ) 434
ΒΑΚΤΡΙΑ και ΙΝΔΙΑ 440
ΑΦΡΙΚΗ 455
ΑΙΓΥΠΤΟΣ 455
ΟΙ ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΙ. 455
ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΠΟΛΕΙΣ ΤΗΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ. 464
ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ. 470
ΑΙΘΙΟΠΙΑ 474
ΚΥΡΗΝΑΪΚΗ 476
ΛΙΒΥΗ. 489
ΣΥΡΤΙΚΗ. 489
ΒΥΖΑΚΗΝΗ. 490
ΖΕΥΓΙΤΑΝΙΑ. 492
ΝΗΣΟΙ ΜΕΤΑΞΥ ΑΦΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΣΙΚΕΛΙΑΣ . . . 499
ΝΟΜΑΔΙΚΗ. 501
ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΤΗΣ ΝΟΜΑΔΙΚΗΣ 501
ΠΟΛΕΙΣ ΤΗΣ ΝΟΜΑΔΙΚΗΣ 502
ΜΑΥΡΙΤΑΝΙΑ 504
ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΤΗΣ ΜΑΥΡΙΤΑΝΙΑΣ. 504
ΠΟΛΕΙΣ ΤΗΣ ΜΑΥΡΙΤΑΝΙΑΣ 507
ΣΥΛΛΑΒΟΙ. 511
Α΄. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΣ 513
Β΄. ΒΑΣΙΛΕΙΣ και ΔΥΝΑΣΤΑΙ 533

Σελὶς

Γ′. ΑΞΙΟΜΝΗΜΟΝΕΥΤΟΙ ΕΠΙΓΡΑΦΑΙ 543
(α) ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ 543
(β) ΛΑΤΙΝΙΚΑΙ, ΕΤΡΟΥΣΚΙΚΑΙ, ΚΛ. 562
(γ) ΦΟΙΝΙΚΙΚΑΙ, ΑΡΑΜΑΪΚΑΙ, ΚΑΡΧΗΔΟΝΙΚΑΙ ΚΑΙ ΕΒΡΑΪΚΑΙ. 563

Δ′. ΤΙΤΛΟΙ ΚΑΙ ΕΠΙΘΕΤΑ ΠΟΛΕΩΝ, ΜΝΕΙΑΙ ΘΕΣΕΩΝ, ΚΤΛ. 565
(α) ΕΛΛΗΝΙΣΤΙ 565
(β) ΛΑΤΙΝΙΣΤΙ 572

Ε′. ΤΙΤΛΟΙ ΑΡΧΟΝΤΩΝ 575
(α) ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ 575
(β) ΛΑΤΙΝΙΚΟΙ 579

Ϛ′. ΟΝΟΜΑΤΑ ΣΦΡΑΓΙΔΟΓΛΥΦΩΝ 581

ΠΙΝΑΞ ΟΛΚΩΝ 582
ΠΙΝΑΞ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΕΩΝ 584

ΠΙΝΑΚΕΣ ΑΛΦΑΒΗΤΩΝ.

α′. ΕΤΡΟΥΣΚΙΚΟΝ, ΟΜΒΡΙΚΟΝ, ΣΑΒΕΛΛΙΑΝΟΝ, ΟΣΚΙΚΟΝ, ΚΑΙ ΛΑΤΙΝΙΚΟΝ.

β′. ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΑΡΧΑΙΟΝ, ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΟΝ, ΛΥΚΙΚΟΝ.

γ′. ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ.

δ′. ΦΟΙΝΙΚΙΚΟΝ ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΟΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΟΝ, ΚΑΡΧΗΔΟΝΙΚΟΝ ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΟΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΟΝ, ΙΣΡΑΗΛΙΤΙΚΟΝ ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΟΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΟΝ, ΑΡΑΜΑΪΚΟΝ (νομίσματα σατραπῶν).

ε′. ΑΡΙΟΝ ΠΑΛΙΚΟΝ (νομίσματα Βακτρίας).

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ΑΣΙΑ.

ΒΟΣΠΟΡΟΣ.

Τὰ αὐτόνομα νομίσματα τῆς Γοργιππίας καὶ Φαναγορίας, πρωτευουσῶν πόλεων (ἐπὶ τοῦ Ἀσιατικοῦ μέρους) τῆς ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Κιμμερίου Βοσπόρου γνωστῆς χώρας, ὁμοιάζουσι σφόδρα κατὰ τεχνοτροπίαν καὶ κατασκευὴν πρὸς τὰς νεωτάτας ἐκδόσεις τοῦ Παντικαπαίου τοῦ κειμένου ἐπὶ τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἀκτῆς τοῦ πορθμοῦ. Δυστυχῶς ἡ ἐν τῷ παρόντι ἔργῳ καὶ ὑπὸ πάντων τῶν νομισματολόγων παραδεκτὴ γενομένη γεωγραφικὴ ταξινόμησις καθιστᾷ ἀναγκαῖον τὸν χωρισμὸν τῶν νομισμάτων τοῦ Ἀσιατικοῦ μέρους τοῦ Βοσπόρου ἀπὸ τῶν τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ (ἴδε *Ταυρικὴν Χερσόννησον*, Τόμ. Α'. σελ 351).

Ἀγριππέα Καισάρεια. Γνωστὴ μόνον ἐξ ἐπιγραφῶν καὶ νομισμάτων (Stephani, *Ant. du Bosp. Cimm. Inscr.*, 28 καὶ *Compte rendu de la Commision Imp. Arch.*, 1860 σ. 104 -106). Ὁ Friedländer (*Num. Zeit.*, II. 280) νομίζει, ὅτι τὰ *Ἀγριππίας* καὶ *Καισάρεια* ἦσαν ὀνόματα ἅτινα ἔλαβε προσωρινῶς ἡ Φαναγορία.

Ἐποχὴ τοῦ Αὐγούστου.

Κεφαλὴ πεπλοφόρος τῆς Λιβίας (;)	ΑΓΡΙΠΠΕΩΝ Πρῷρα. . . Æ ·85
Ὁμοίως.	ΚΑΙΣΑΡΕΩΝ Σκῆπτρον . Æ ·85

Γοργιππία. Κειμένη πιθανῶς παρὰ τὴν εἴσοδον τοῦ Κιμμερίου Βοσπόρου ἐν τῇ καλουμένῃ Σινδικῇ χώρᾳ. (Στράβ., σ. 495)

Μετὰ τὸ 63 π. Χ.

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος.	ΓΟΡΓΙΠΠΕΩΝ Ἔλαφος τρέχουσα καὶ σκῆπτρον. . . . . Æ 62 κ.
Ὁμοίως. (*Num. Zeit.*, II. Πίν. XI. 1.)	ΓΟΡΓΙ Τόξον ἐν γωρυτῷ καὶ ρόπαλον. . . . . Æ 34 κ.

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος.	ΓΟΡΓΙ Πρόσθιον ταύρου κυρίσσοντος. . . . . . . ℞ Δρ. (;)
Ὁμοίως.	ΓΟΡΓΙΠΠΕΩΝ Πρῷρα . . Æ ·8
Ὁμοίως	» Τρίπους καὶ θύρσος Æ ·8

Σινδοί. Οὗτοι ἦσαν Σκυθικὸς λαὸς κατοικῶν πρὸς ἀνατολὰς τῆς Μαιώτιδος λίμνης. Ἡ δὲ πόλις τῶν Σινδῶν ἔκειτο περὶ τὰ πεντήκοντα μίλια πρὸς νότον τοῦ Κιμμερίου Βοσπόρου (*Berl. Blätt.*, I. 1, καὶ II. 260· *Rev. Num.*, 1860, 273).

Τέταρτος αἰὼν π. Χ.

Γρὺψ καὶ κόκκος σίτου.	ΣΙΝΔΩΝ Κεφαλὴ ἵππου, ἐν τετετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. . ℞ 27 κ.
Κεφαλὴ Ἡρακλέους.	Ὁμοίως . . . . ℞ 19 κ.

Φαναγορία. Ἡ πρωτεύουσα πόλις τοῦ Ἀσιατικοῦ Βοσπόρου κειμένη σχεδὸν ἀπέναντι τοῦ Παντικαπαίου, τῆς ἐπὶ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ μέρους πρωτευούσης. Ἴδε ἀνωτέρω Ἀγριππίαν Καισάρειαν.

Ἀπὸ τοῦ τετάρτου μέχρι πρώτου αἰῶνος π. Χ.

Κεφαλὴ τοῦ ἑνὸς τῶν Διοσκούρων.	ΦΑΝΑ, ΦΑΝΑΓΟΡΙΤΩΝ, κτλ. Ταῦρος . . . ℞ 69 κ.
Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος.	» Θύρσος. . ℞ μεγεθ. ·65
Κεφαλὴ Ἀρτέμιδος (;)	» Ῥόδον . . . ℞ 24 κ.

Πρὸς τούτοις χαλκᾶ φέροντα *ἔμπ.* κεφαλὴν Ἀπόλλωνος, κεφαλὴν Ἀρτέμιδος ἢ Πανὸς κτλ. *Ὄπ.* δὲ θύρσον, τρίποδα καὶ θύρσον, τόξον καὶ βέλος, κτλ.

Ἀβέβαιον.

Κεφαλὴ Διονύσου νεαροῦ κισσοστεφής	Γωρυτὸς καὶ φαρέτρα. . . Æ 1·0

ΚΟΛΧΙΣ.

Τὰ ἀρχαιότατα νομίσματα τῆς χώρας ταύτης εἶνε νομισμάτια ἐκ κεκραμμένου ἀργύρου, ἕλκοντα περὶ τοὺς 36 κ. Ἡ ἀπόδοσις αὐτῶν στηρίζεται ἐπὶ τοῦ γεγονότος, ὅτι συχνὰ ἀνευρίσκονται ἐν

τῇ νῦν ἐπαρχίᾳ τῆς Μιγγρέλιας ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς ἀκτῆς τοῦ Εὐξείνου Πόντου.

Περὶ τὰ 400 π. Χ. ἢ βραδύτερον

Κεφαλὴ ἀρχαϊζούσης (*Αἰγυπτιακῆς;*) τεχνοτροπίας.	Κεφαλὴ ταύρου, πρὸς δ. . Ꝑ 36 κ.

Διοσκουρίας, παρὰ τὰ βόρεια σύνορα τῆς Κολχίδος, Ἑλληνικὸς ἐμπορικὸς σταθμὸς κτισθεὶς κατὰ τὴν παράδοσιν ὑπὸ τῶν Διοσκούρων.

Μετὰ τὸ 100 π. Χ. περίπου

Πῖλοι τῶν Διοσκούρων.	ΔΙΟΣΚΟΥΡΙΑΔΟΣ Θύρσος. Æ ·6

Δυνάστης τῆς Κολχίδος.

Ἀρίσταρχος. Περὶ τὰ 63-47(;) π. Χ. *Ἐπιγρ.*, ΑΡΙΣΤΑΡΧΟ(Υ) ΤΟΥ ΕΠΙ ΚΟΛΧΙΔΟ(Σ). *Ἐμπ.* Κεφαλὴ Ἡλίου (;) *ὀπ.* Παράστασις γυναικὸς καθημένης κατ' ἐνώπιον. Ꝑ 70 κ. (Ἀππίαν. *Μιθριδ.*, 114. καὶ *Num. Chron.*, 1877, 1.)

ΠΟΝΤΟΣ.

Ἀμάσεια, πατρὶς Μιθριδάτου τοῦ Μεγάλου καὶ τοῦ Στράβωνος, πόλις λίαν ὀχυρά, κειμένη ἐπὶ τοῦ Ἴριος ποταμοῦ. Ἔκοψεν αὐτόνομα νομίσματα μεταξὺ τοῦ 63 π. Χ., ἔτους τοῦ διαμελισμοῦ τοῦ βασιλείου τοῦ Μιθριδάτου, καὶ τῶν χρόνων τοῦ Δομιτιανοῦ, ὅτε ἄρχεται ἡ αὐτοκρατορικὴ νομισματοκοπία αὐτῆς.

Ἡ *ἐπιγραφὴ* ἐπὶ τῶν αὐτονόμων νομισμάτων εἶνε ΑΜΑΣΕΙΑΣ. *Τύποι*: Κεφαλὴ Διός, *ὀπ.* Ἀετός. Κεφαλὴ Ἄρεως, *ὀπ.* Ξίφος. Κεφαλὴ ἀνδρὸς νεαροῦ μετὰ πτερῶν, *ὀπ.* Κέρας Ἀμαλθείας μεταξὺ τῶν πίλων τῶν Διοσκούρων. Κεφαλὴ ἀκτινοστεφής, *ὀπ.* Λέων.

Αὐτοκρατορικά — ἀπὸ Δομιτιανοῦ μέχρι Σεβήρου Ἀλεξάνδρου. *Ἐπιγρ.*, ΑΜΑCΙΑC, ΑΜΑCΕΩΝ κτλ. συνήθως μετὰ διαφόρων ἐπιθέτων, τιμητικῶν τίτλων, χρονολογιῶν, κτλ. π. χ. ΑΔΡ (Ἀδριανή), CΕΥ (Σευηριανή), ΑΝΤ (Ἀντωνινιανή), ΑΛΕΞ (Ἀλεξανδριανή),

ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩC ΠΟΝΤΟΥ, ΠΡΩΤΗC ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ, ΝΕΩΚΟΡΩΝ, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ συγκεκομμένως. Ἐπὶ νομίσματος τοῦ Σεπτίμ. Σεβήρου ἀπαντᾷ ἡ ἐπιγραφὴ ΕΡΜΗC ΚΤΙCΑC ΤΗΝ ΠΟΛΙΝ, δεικνύουσα ὅτι ὁ Ἑρμῆς ἐλατρεύετο ὡς οἰκιστής.

Τὰ αὐτοκρατορικὰ νομίσματα φέρουσι χρονολογίας συμφώνως τῷ χρονολογικῷ συστήματι τῆς Ἀμασείας (ἀπὸ τοῦ 7 π. Χ.), ὅτε ὁ Αὔγουστος συνήνωσεν εἰς μίαν ἐπαρχίαν τὴν Βιθυνίαν, Παφλαγονίαν καὶ μέρος τοῦ Πόντου. Τοῦ χρονολογικοῦ τούτου συστήματος ἐγένετο χρῆσις καὶ ἐν Γερμανικοπόλει καὶ Νεοκλαυδιοπόλει τῆς Παφλαγονίας.

Ἐκ τῶν μᾶλλον ἀξίων σημειώσεως αὐτοκρατορικῶν τύπων εἶνε οἱ ἑξῆς: —

(1) Μέγας βωμὸς συνήθως καίων μετὰ δένδρου παρ᾽ αὐτῷ, ἔχων δὲ ὑπεράνω ἀετόν, ναὸν ἢ τοῦ Ἡλίου τὸ τέθριππον. Οὗτος ἐξηγήθη ὑπὸ τοῦ Cavedoni (*Bull. Corr. Arch*, 1840 σ. 70) ὡς ὁ μέγας βωμὸς τῶν θυσιῶν, ὃν ἐν Πόντῳ ἦτο συνήθεια νὰ ἐγείρωσι πρὸς τιμὴν Διὸς τοῦ Στρατίου (πρβλ. Ἀππιανοῦ, *Μιθριδ.* σ. 215, ἔκδ. Steph).

(2) Εἷς ἢ δύο ποτάμιοι θεοί, ἤτοι ὁ Ἶρις καὶ ὁ Σκύλαξ.

(3) Ὁ Σέραπις καθήμενος ἐπὶ θρόνου, ἔχων δὲ παρ᾽ αὐτῷ τὸν Κέρβερον.

(4) Πόλις ὠχυρωμένη ἐπὶ βραχώδους ὑψώματος, περιέχουσα δύο ναούς, ὧν ὁ μὲν εἰς τοὺς πρόποδας, ὁ δὲ ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ βράχου.

Συμμαχικὰ νομίσματα — Ἀμάσια καὶ Νικομήδεια.

Ἀμισὸς ἢ Σαμισὸς (*Zeit. f. Num.*, II. 30), ὁ ἀμέσως μετὰ τὴν Σινώπην ἀκμαιότατος Ἑλληνικὸς λιμὴν ἐπὶ τῆς νοτίας ἀκτῆς τοῦ Εὐξείνου, ὀλίγα μίλια πρὸς δυσμὰς τῶν ἐκβολῶν τοῦ Λυκάστου. Ἀπῳκίσθη δὲ ἐκ νέου ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων πιθανῶς κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ τετάρτου αἰῶνος καὶ μετωνομάσθη Πειραιεύς. Τὰ ἀρχαιότατα τῶν νομισμάτων αὐτῆς χρονολογοῦνται ἀπὸ τοῦ χρό-

νου τούτου καὶ ἀκολουθοῦσι τὸν *Περσικὸν* σταθμητικὸν κανόνα. Στατὴρ 164 κ., δραχμὴ 88 κ., τετρώβολον 59 κ., τριώβολον 44 κ., διώβολον 29 κόκκοι.

Περὶ τὰ 400-300 π. Χ.

אדה ἢ ארה (δι' Ἀραμαϊκῶν χαρακτήρων). Ἶβις πρὸς ἀρ. (*Taylor Combe*, Πίν. XIII, 14.)	Γλαῦξ μετ' ἀνοικτῶν πτερύγων, ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ . ℞ 164 κ.

Ἡ Ἀραμαϊκὴ ἐπιγραφὴ περιλαμβάνει πιθανῶς τὰ ἀρχικὰ γράμματα τοῦ ὀνόματος σατράπου τινὸς ἢ δυνάστου (*Num. Chron.* 1885, σελ. 31).

Κεφαλὴ γυναικεία μετὰ πόλου δι' ἐπάλξεων κοσμουμένου.	ΠΕΙΡΑ, ΠΕΙΡΑΕ ἢ ΠΕΙΡΑΙΩΝ, Γλαῦξ μετ' ἀναπεπταμένων πτερύγων, ἱσταμένη ἐπὶ ἀσπίδος. Διὰ μέσου τοῦ πεδίου, ὄνομα ἄρχοντος ℞ Δραχ. καὶ τετρώβολ.
Κεφαλὴ γυναικεία μετὰ πόλου πυργοστεφοῦς.	Γλαῦξ ἐπὶ ἀσπίδος καὶ ὄνομα ἄρχοντος . . . . . . ℞ Διώβολ.

Ἀπὸ τοῦ 300 π. Χ. περίπου μέχρι τῶν Ῥωμαϊκῶν χρόνων

Ἐπὶ τῶν βασιλέων τοῦ Πόντου ἐπανῆλθε τὸ ἀρχαῖον ὄνομα τῆς πόλεως, ἀλλ' ὅμως αὕτη ἔπαυσε κόπτουσα ἀργυρᾶ νομίσματα. Τὰ χαλκᾶ νομίσματα τῆς ἐποχῆς ταύτης ἀναφέρονται τὸ πλεῖστον εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Περσέως, τὴν ὑπὸ τῶν βασιλέων τοῦ Πόντου εἰσαχθεῖσαν. Τὸ μέγιστον μέρος τῶν νομισμάτων τούτων ἀνήκει εἰς τὴν ἐποχὴν Μιθριδάτου τοῦ Ϛ'. (121-63 π. Χ.), ὅστις διέτριβε συνήθως ἐν Ἀμισῷ.

Περὶ τὰ 300-200 π. Χ.

Κεφαλὴ τοῦ Περσέως φέροντος Περσικὸν κάλυμμα.	ΑΜΙΣΟΥ Ξίφος ἐν κολεῷ . Æ 1·

Περὶ τὰ 200-63 π. Χ. ἢ βραδύτερον.

Κεφαλὴ Περσέως φέροντος πῖλον εἰς κεφαλὴν πτηνοῦ κορυφούμενον.	ΑΜΙΣΟΥ Πήγασος πίνων ὕδωρ . . Æ ·9
Αἰγὶς μετὰ γοργονείου ἐν τῷ κέντρῳ.	» (ἢ ΣΑΜΙΣΟΗΣ) Νίκη φέρουσα κλάδον φοίνικος. Æ ·85

Κεφαλὴ Ἀμαζόνος (ἢ Λυκαστώ;) φέρουσα δέρμα λύκου.	ΑΜΙΣΟΥ (ἢ ΣΑΜΙΣΟΗΣ) Νίκη φέρουσα κλάδον φοίνικος. AR ·85
Κεφαλὴ κρανοφόρος (Ἄρης;)	» Ξίφος ἐν κολεῷ. Ἐν τῷ πεδίῳ ἐνίοτε ἥλιος καὶ σελήνη . . . . AR ·85
Κεφαλὴ Διονύσου νεαροῦ.	» Ὁμ., ἢ θύρσος· ἢ θύρσος καὶ κάλαθος μυστικός . . AR ·8
Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς, ὡς ἐπὶ τῶν τελευταίων Ἀθηναϊκῶν τετραδράχμων.	ΑΜΙΣΟΥ Περσεὺς ἱστάμενος, κρατῶν ἅρπην καὶ κεφαλὴν Μεδούσης, ἧς τὸ γυμνὸν πτῶμα κεῖται παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ . AR 1·2
Νεαρὰ πτερωτὴ κεφαλή.	ΑΜΙΣΟΥ Κέρας Ἀμαλθείας μεταξὺ τῶν πίλων τῶν Διοσκούρων . . . . AR ·7
Κεφαλὴ Διός.	» Ἀετὸς ἐπὶ κεραυνοῦ. AR ·8

Μετὰ τὸ 63 π. Χ.

Ἐπὶ τῆς Ῥωμαϊκῆς κυριαρχίας οἱ ἀντιστράτηγοι Κ. Παπίριος Κάρϐων καὶ Κ. Καικίλιος Κορνοῦτος (56 π. Χ.) θέτουσι τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐπὶ τῶν νομισμάτων, ἅτινα φέρουσι πρὸς τούτοις τὴν λέξιν ΡΩΜΗ σὺν τῷ τύπῳ τῆς Ῥώμης καθημένης ἐπὶ ἀσπίδων.

Μετὰ τὴν ἧτταν τοῦ Φαρνάκου, υἱοῦ τοῦ Μιθριδάτου, ἐν τῇ μάχῃ τῶν Ζήλων (47 π. Χ.), ὁ Καῖσαρ κατέστησε τὴν Ἀμισὸν ἐλευθέραν. Ἡ λέξις ΕΛΕΥΘΕΡΑϹ προστίθεται νῦν συνήθως εἰς τὸ ὄνομα τῆς πόλεως.

Αὐτοκρατορικά—ἀπὸ Τιϐερίου μέχρι Σαλωνίνης. *Ἐπίγρ.*, ΑΜΙϹΟΥ ἢ ΑΜΙϹΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΑϹ, μετὰ ἢ ἄνευ χρονολογίας ὑπολογιζομένης κατὰ τὸ χρονολογικὸν σύστημα τῆς Ἀμισοῦ (ἀπὸ τοῦ 33 π. Χ.), ὅτε ἡ πόλις ἠλευθερώθη ὑπὸ τοῦ Αὐγούστου ἀπὸ τυράννου τινός.

Ἀργυρᾶ νομίσματα ἐκόπησαν ἐν Ἀμισῷ μεταξὺ τῆς βασιλείας τοῦ Ἀδριανοῦ καὶ τῆς τοῦ Ἀντωνίνου. Ὁλκαὶ 144, 96, καὶ 48 κ. (ἴδε τὰ AR αὐτοκρατορικὰ τῆς Κρήτης). *Τύποι:* ποικίλοι καὶ συνήθεις. Συμμμαχικὰ νομίσματα—Ἀμισὸς καὶ Ἄμαστρις· Ἀμισὸς καὶ Μίλητος.

Γαζίουρα, ἐπὶ τοῦ Ἴριος, μεταξὺ Κομάνων καὶ Ἀμασείας, μία τῶν καθεδρῶν τῶν βασιλέων τοῦ Πόντου, ἔρημος ὅμως κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Στράβωνος (XII. 13.). Ὡς πρὸς τὰ ἀργυρᾶ νομίσματα τοῦ δυνάστου Ἀριαράθου, τὰ φέροντα τὰς ἀραμαϊκὰς ἐπιγραφὰς בעלגזיר καὶ בעלגזור (*Num. Chron.*, 1884, Πίν. V. 12), κοπέντα δὲ μεταξὺ τοῦ 350 καὶ 322 π. Χ., ἴδε τοὺς βασιλεῖς τῆς Καππαδοκίας.

Αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα τῆς Μιθριδατικῆς περιόδου. *Ἐπιγρ.*, ΓΑΖΙΟΥΡΩΝ. *Τύποι:* Κεφαλὴ Διός. *Ὀπ.* Ἀετὸς ἐπὶ κεραυνοῦ· κεφαλὴ Ἄρεως. *Ὀπ.* Ξίφος.

Ζῆλα, περὶ τὰ τεσσαράκοντα μίλια πρὸς νότον τῆς Ἀμασείας. Ἦτο δὲ ἐκ τῶν κυριωτάτων κέντρων τῆς λατρείας τῆς θεᾶς Ἀναΐτιδος, ἧς τοῦ ναοῦ ὁ ἀρχιερεὺς ἐκυβέρνα τὰ Ζῆλα καὶ τὴν χώραν αὐτῶν.

Αὐτοκρατορικὰ τοῦ Σεβήρου καὶ τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ. *Ἐπιγρ.*, ΖΗΛΙΤΩΝ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ. Ἐποχὴ ἀρχομένη ἀπὸ τοῦ 63 μ. Χ. *Τύποι:* Ναὸς τῆς Ἀναΐτιδος, ἀνδρικὴ παράστασις καθημένη, κρατοῦσα στάχυς καὶ σκῆπτρον (*Num. Chron.*, V. 184).

Κάβειρα Ἐν τῇ κοιλάδι τοῦ Λύκου, κύριον κέντρον τῆς λατρείας τοῦ θεοῦ Μηνὸς Φαρνάκου. Αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα τῶν Μιθριδατικῶν χρόνων. *Ἐπιγρ.*, ΚΑΒΗΡΩΝ. *Τύποι:* Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς. *Ὀπ.* Περσεὺς ἱστάμενος ἐπὶ τοῦ πτώματος τῆς Μεδούσης. Αἰγίς, *Ὀπ.* Νίκη. Κεφαλὴ Ἄρεως, *Ὀπ.* Ἀετός. Ὁμ. *Ὀπ.* Ξίφος.

Κερασοῦς, ἐπὶ τῆς παραλίας πρὸς δυσμὰς τῆς Τραπεζοῦντος. Ἔχει μόνον αὐτοκρατορικὰ νομίσματα ἀπὸ Ἀδριανοῦ μέχρι Σεβήρου Ἀλεξάνδρου. *Ἐπιγρ.*, ΚΕΡΑϹΟΥΝΤΙΩΝ, συνήθως μετὰ χρονολογίας ὑπολογιζομένης ἀπὸ τοῦ 63 μ. Χ., ὅτε ὁ Πολεμωνιακὸς Πόντος ἐγένετο Ῥωμαϊκὴ ἐπαρχία. *Τύποι:* Ἡρακλῆς ἱστάμενος· Πανίσκος ἱστάμενος μετὰ λαμπάδος καὶ καλαύροπος.

Κόμανα, ἐπὶ τοῦ Ἴριος, καλούμενα Ποντικὰ πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τῶν Καππαδοκικῶν Κομάνων, περίφημα δὲ διὰ τὴν ἐν αὐτοῖς λατρείαν τῆς θεᾶς Ἐνυοῦς (Millingen, *Anc. Gr.* σελ., 67), ἧς τοῦ ναοῦ ὁ ἀρχιερεὺς ἐτάσσετο κατ' ἀξίωμα ἀμέσως μετὰ τὸν βασιλέα τοῦ Πόντου. Πρὸ τῆς Ῥωμαϊκῆς κυριαρχίας ἡ πόλις ἔφερε τὸ ὄνομα Ἱεροκαισάρεια.

Αὐτόνομα νομίσματα τῆς βασιλικῆς περιόδου. *Ἐπιγρ.*, ΚΟΜΑΝΩΝ. *Τύποι:* κεφαλὴ τοῦ Περσέως. *Ὀπ.* ἀστήρ· κεφαλὴ Ἀθηνᾶς, *ὄπ.* Περσεὺς ἱστάμενος ἐπὶ τοῦ πτώματος τῆς Μεδούσης· αἰγίς, *ὄπ.* Νίκη· προτομὴ τῆς Ἐνυοῦς ἀκτινοστεφής, *ὄπ.* ῥόπαλον. *Αὐτοκρατορικά*—ἐπὶ Νέρβα, Σεβήρου, Γαλλιηνοῦ. *Ἐπιγρ.*, ΙΕΡΟΚΑΙCΑΡ. ΚΟΜΑΝΕΩΝ. *Τύποι*: Νίκη ἐν ναῷ· Ἐνυώ, κτλ. Ἡ ἐποχὴ τῶν Κομάνων ἄρχεται ἀπὸ τοῦ 40 π. Χ.

Λαοδίκεια (Waddington, *Mél. de Num.*, II.), πιθανῶς ἡ νῦν *Λαδίκ*, περὶ τὰ εἴκοσι μίλια πρὸς βορρᾶν τῆς Ἀμασείας, γνωστὴ ἐκ μόνων τῶν νομισμάτων αὐτῆς.

Αὐτόνομα χαλκᾶ ἐκ τῆς Μιθριδατικῆς περιόδου. *Ἐπιγρ.*, ΛΑΟΔΙΚΕΩΝ. *Τύποι*: Αἰγίς, *ὄπ.* Νίκη. Κεφαλὴ Ἄρεως, *ὄπ.* Ξίφος, κτλ.

Νεοκαισάρεια, ἐπὶ τοῦ Λύκου, ἑξήκοντα τρία μίλια πρὸς ἀνατολὰς τῆς Ἀμασείας, ταὐτιζομένη ὑπό τινων σοφῶν πρὸς τὰ Κάβειρα. *Αὐτοκρατορικά*—ἀπὸ Τιβερίου μέχρι Γαλλιηνοῦ. *Ἐπιγρ.* ΝΕΟΚΑΙCΑΡΙΑC, ΝΕΟΚΑΙCΑΡΕΩΝ ἢ ΑΔΡΙΑΝΩΝ ΝΕΟΚΑΙCΑΡΕΩΝ. Ἡ πόλις ἔφερεν ὡσαύτως τὸν τίτλον ΜΗΤΡΟΠΟΛΙC ΠΟΝΤΟΥ· ἐτελοῦντο δ' ἐν αὐτῇ ἀγῶνες καλούμενοι ΚΟΙΝΑ ΠΟΝΤΟΥ διαφοροτρόπως ἐν συντομίᾳ ἐπὶ τῶν νομισμάτων γραφόμενοι Κ. ΠΟ., ΚΟΙΝ. ΠΟ., ΚΟΙΝ. ΕΝ ΠΟ., ΑΚΤΙΑ, κτλ. Ἕτεραι ἐπιγραφαί, ΔΙC ΝΕΩ[ΚΟΡΩΝ], κτλ.

Τὸ χρονολογικὸν σύστημα τῆς Νεοκαισαρείας ἄρχεται ἀπὸ τοῦ 63 μ. Χ.

Τύποι: Προσωποποιήσεις πέντε πόλεων ἱσταμένων ἐχουσῶν δὲ τὴν Νεοκαισαρείαν ἐν τῷ μέσῳ, καὶ ὁ ποταμὸς Λύκος νηχόμενος

παρὰ τοὺς πόδας αὐτῶν· ναὸς τετράστυλος· τράπεζα καὶ ὑδρία ἀγωνιστική, κτλ.

Πειραιεύς. Ἴδε **Ἀμισόν.**

Πιμώλεσα, ἐπὶ τοῦ Ἅλυος, πρωτεύουσα τῆς χώρας Πιμωλισηνῆς. Αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα τῆς Μιθριδατικῆς περιόδου. *Ἐπιγρ.* ΠΙΜΩΛΙΣΩΝ. *Τύποι:* κεφαλὴ Ἄρεως, *ὀπ.* ξίφος· κεφαλὴ Διός, *ὀπ.* ἀετός.

Σαρβάνισσα. Ἐν τῇ Πολεμωνιακῇ χώρᾳ κτισθεῖσα πιθανῶς ἐκ τῆς Σινώπης. Βασιλικὰ χαλκᾶ νομίσματα Πολέμωνος τοῦ Β′ (37-63 μ. Χ.). *Ἐπιγρ*, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΠΟΛΕΜΩΝΟΣ Κεφαλὴ Πολέμωνος Β′., *ὀπ.* ΣΑΡΒΑΝΙΣΣΕΩΝ ΤΩΝ ΣΙΝΩ Τύχη. Τὸ χρονολογικὸν σύστημα ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἐν Ζήλοις μάχης ἐν ἔτει 47 π. Χ.

Σεβαστόπολις ἐπὶ τοῦ Ἴριος, νοτιανατολικῶς τῆς Ἀμασείας. *Αὐτοκρατορικά*—Σεβήρου καὶ τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ μετὰ τῶν χρονολογιῶν 205 καὶ 208 τοῦ χρονολογικοῦ συστήματος τῆς Ἀμασείας, ἤτοι 198 καὶ 201 μ. Χ. Τὰ συνήθως εἰς τὴν πόλιν ταύτην ἀποδιδόμενα νομίσματα ἀνήκουσιν εἰς τὴν Σεβαστόπολιν τῆς Καρίας. Ἀλλὰ τὰ πράγματι ἀνήκοντα εἰς τὴν Ποντικὴν πόλιν ἀνεμίχθησαν γενικῶς πρὸς τὰ νομίσματα τῆς Ἡρακλείας τῆς Βιθυνίας. *Ἐπιγρ.*, CЄBACTΩ (;) ΗΡΑΚΛЄΙ. ΠΟ, CЄBACT. ΗΡΑΚΛЄΩ., CЄBACTOΠO. [ΗΡΑΚ]ΛЄΟΠΟ. Π., ΗΡΑΚΛЄΩΤ. THC CЄBACT. κτλ. ἐξ ὧν ἤθελε φανῇ ὅτι ἡ πόλις ἐκαλεῖτο Σεβαστόπολις Ἡρακλεόπολις Πόντου, ἢ Ἡράκλεια Σεβαστή. Πάντες οἱ τύποι ἀναφέρονται εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Ἡρακλέους (*Rev. Belge*, σειρ. 3, τόμ. VI, 11. *Fox*, II. Πίν. I, 6, *Mionn.*, II, 441, 168 καὶ *Suppl.*, V. 60, 305 καὶ 65, 333).

Ταύλαρα *(Zeit.. f. Num.*, II, 115). Αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα τῆς Μιθριδατικῆς περιόδου. *Ἐπιγρ.*, ΤΑΥΛΑΡΩΝ *Τύποι:* κεφαλὴ Ἄρεως, *ὀπ.* ξίφος.

Τραπεζοῦς, ἐπὶ τῆς νοτίας ἀκτῆς τοῦ Εὐξείνου παρὰ τὰ ὅρια τῆς Κολχίδος. Ἀργυρᾶ νομίσματα Περσικοῦ σταθμητικοῦ κανόνος.

Περὶ τὰ 350 (;) π. Χ.

Κεφαλὴ ἄρρην μετὰ βραχυτάτου πώγωνος. (*Num. Chron.*, 1871, Πίν. VI. 3, 4.)	ΤΡΑ Τράπεζα, ἐφ' ἧς σταφυλή . . . Ꝑ Δραχμὴ 88 κ. διώβολ. 22 κ.

Αὐτοκρατορικά — ἀπὸ Τραϊανοῦ μέχρι Φιλίππου τοῦ νεωτέρου. *'Επιγρ.*, ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΙΩΝ. Χρονολογικὸν σύστημα ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ 63 μ. Χ. *Τύποι* ἀναφερόμενοι εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Μηνός, Σεράπιδος καὶ Τύχης.

Φαρνακία, περὶ τὰ 300 στάδια πρὸς δυσμὰς τῆς Κερασοῦντος, μεθ' ἧς πολλάκις συγχέεται καὶ τῆς ὁποίας φέρει νῦν τὸ ὄνομα.

Αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα τῆς Μιθριδατικῆς περιόδου. *'Επιγρ.*, ΦΑΡΝΑΚΕΩΝ ἢ ΦΑΡΝΑΚΕΙΑΣ. Κεφαλὴ τοῦ Διός. *ὄπ.* ταῦρος ἰνδικός· Κεφαλὴ Διός, *ὄπ.* ξίφος· κεφαλὴ Διός, *ὄπ.* ἀετὸς ἐπὶ κεραυνοῦ.

Χάβακτα πόλις παραθαλασσία κειμένη μεταξὺ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ἅλυος καὶ Ἴριος. Αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα τῆς ἐποχῆς τοῦ Μιθριδάτου. *'Επιγρ.*, ΧΑΒΑΚΤΩΝ. Τύποι: Αἰγίς, *ὄπ.* Νίκη· κεφαλὴ Ἄρεως, *ὄπ.* ξίφος· κεφαλὴ Περσέως, *ὄπ.* Πήγασος.

ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ ΜΕΤΑ ΤΟΥ ΒΟΣΠΟΡΟΥ.

[Koehne, Mus. Kotschoubey, II. St. Petersburg, 1857. Von Sallet, Num. der Könige des Bosporus und Pontus, Berlin, 1866. Oreschnikow, zur Münzkunde des cimmerischen Bosporus, Moscow, 1883]

Μιθραδάτης Δ'. Περὶ τὰ 250-190 π. Χ., βασιλεὺς τοῦ Πόντου.

Κεφαλὴ βασιλέως. *(Πίναξ ΚΓ'. 11.)*	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΜΙΘΡΑΔΑΤΟΥ Ζεὺς ἀετοφόρος καθήμενος ἐπὶ θρόνου. Ἐν τῷ πεδίῳ ἥλιος καὶ μηνίσκος. Ꝑ Ἀττικὸν τετράδραχμον.

Φαρνάκης Α'. Περὶ τὰ 190-157 π. Χ. βασιλεὺς τοῦ Πόντου, πάππος Μιθριδάτου τοῦ Μεγάλου.

Κεφαλὴ βασιλέως. *(Πίναξ ΚΓ'. 12.)*	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΦΑΡΝΑΚΟΥ Ἄρρην πάνθεος θεότης κρατοῦσα κέρας Ἀμαλθείας, κηρύκειον καὶ κλάδον ἀμπέλου, ὃν κατατρώγει ἔλαφος. Ἐν τῷ πεδίῳ ἥλιος καὶ σελήνη. ℞ Ἀττικὸν τετράδρ. καὶ δραχμή.

Μιθραδάτης Ε'. 157-121 π.Χ. (Φιλοπάτωρ, Εὐεργέτης), βασιλεὺς τοῦ Πόντου.

Κεφαλὴ βασιλέως. (*Z. f. N.*, IV. σ. 232).	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΜΙΘΡΑΔΑΤΟΥ ΦΙΛΟΠΑΤΟΡΟΣ ΚΑΙ ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΥ Περσεύς, ὁ πρόγονος τῶν βασιλέων τῆς Περσίας, κρατῶν κεφαλὴν Μεδούσης καὶ ἅρπην. Ὑπεράνω αὐτοῦ τὸ σύμβολον τῶν Ἀχαιμενιδῶν, δηλ. μήνη καὶ ἥλιος. ℞ Ἀττικὸν τετράδραχμον.

Ἂν καὶ ὁ βασιλεὺς οὗτος καλεῖται μόνον Εὐεργέτης ὑπὸ τῶν ἀρχαίων συγγραφέων, φαίνεται ἐν τούτοις βέβαιον, ὅτι τὸ ἀνωτέρω περιγραφὲν νόμισμα ἀνήκει αὐτῷ.

Μιθραδάτης ς'. ὁ Μέγας (Εὐπάτωρ, Διόνυσος), 121-63 π. Χ. βασιλεὺς τοῦ Πόντου καὶ Βοσπόρου.

Κεφαλὴ βασιλέως.	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΜΙΘΡΑΔΑΤΟΥ ΕΥΠΑΤΟΡΟΣ Ἔλαφος πίνουσα ὕδωρ. Πρὸ αὐτῆς μήνη καὶ ἥλιος. Τὸ ὅλον ἐν στεφάνῳ κισσοῦ. . . ℵ Στατήρ. *(Πίναξ Κς'. 1.)* ℞ Τετράδρ.

Οἱ χρυσοῖ στατῆρες τοῦ Μιθριδάτου φέρουσι τὸ ἔμβλημα τοῦ νομισματοκοπείου τῆς πόλεως Περγάμου, ἥτις μεθ' ὅλης τῆς μέχρι Μαιάνδρου Μικρᾶς Ἀσίας περιῆλθεν ἐν ἔτει 88 π. Χ. εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ βασιλέως τοῦ Πόντου. Ὁ κίσσινος στέφανος, ἐκ τῶν κιστοφόρων ληφθείς, δυνατὸν νὰ ἀναφέρηται εἰς τὸν τίτλον τοῦ ***νέου Διονύσου***, δι' οὗ αἱ πόλεις τῆς Ἀσίας προσηγόρευον τὸν Μιθριδάτην ὡς ἐλευθερωτὴν ἀπὸ τῆς Ῥωμαϊκῆς κυριαρχίας.

Κεφαλὴ βασιλέως.	Ἡ αὐτὴ ἐπιγραφή. Πήγασος πίνων ὕδωρ. Τὸ ὅλον ἐν στεφάνῳ κισσοῦ Ꝓ Τετράδρ.

Τινὰ τῶν νομισμάτων τοῦ βασιλέως τούτου δὲν φέρουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἀλλὰ μόνον τὴν ἐπιγραφὴν ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΕΥΠΑΤΟΡΟΣ.

Φαρνάκης Β΄. Βασιλεὺς τοῦ Βοσπόρου, βραδύτερον δὲ τοῦ Πόντου καὶ τῆς Κολχίδος, (63-47 π. Χ), υἱὸς δὲ τοῦ Μιθριδάτου. Ἐφονεύθη ἐν τῇ παρὰ τὰ Ζῆλα μάχῃ.

Κεφαλὴ βασιλέως. (Νομισμ. μουσεῖον Μονάχου)	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΜΕΓΑΛΟΥ ΦΑΡΝΑΚΟΥ Ἀπόλλων καθήμενος πρὸ τρίποδος, κρατῶν κλάδον καὶ στηρίζων τὸν βραχίονα ἐπὶ λύρας . . . . . Ϭ Στατήρ.

Ἄσανδρος, γυναικάδελφος καὶ διάδοχος Φαρνάκου τοῦ Β΄., περὶ τὰ 47-16 π. Χ. Ϭ, Ꝓ καὶ Æ. ΑΡΧΟΝΤΟΣ ΑΣΑΝΔΡΟΥ ΒΟΣΠΟΡΟΥ, κοπέντα διαρκούσης τῆς ἀντιβασιλείας αὐτοῦ καὶ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΣΑΝΔΡΟΥ μετὰ τὴν εἰς τὸν θρόνον ἀνάβασιν. *Τύποι:* κεφαλὴ Ἀσάνδρου, *Ὄπ.* Νίκη ἐπὶ πρώρας.

Ὑγιαίνων. Πρῶτος αἰὼν π. Χ. Ὁ δυνάστης οὗτος εἶνε γνωστὸς μόνον ἐκ μοναδικοῦ ἀργυροῦ νομίσματος φέροντος τὴν ἐπιγραφὴν ΑΡΧΟΝΤΟΣ ΥΓΙΑΙΝΟΝΤΟΣ (*Muret, Bull. Corr. Hell.,* VI. 211).

Δύναμις Σύζυγος πρῶτον μὲν τοῦ Ἀσάνδρου, κατόπιν δὲ Πολέμωνος τοῦ Α΄. Ϭ. ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ ΔΥΝΑΜΕΩΣ (*Annali di Corr*, 1841, σ. 320).

Πολέμων Α΄. 39-8 π. Χ. δυνάστης Κιλικίας, Πόντου, Βοσπόρου καὶ Μικρᾶς Ἀρμενίας (*Berl. Blätt.,* II, 265). Ꝓ καὶ Æ. ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΠΟΛΕΜΩΝΟΣ ΕΥΣΕΒΟΥΣ. Μετὰ τοῦ Μ. Ἀντωνίου καὶ τοῦ Αὐγούστου.

Πυθοδωρίς, 8 π. Χ.-21 μ. Χ., χήρα Πολέμωνος τοῦ Α΄.

καὶ βασίλισσα τοῦ Πόντου. Ꝝ Ἐπίγρ. ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΠΙΘΟΔΩΡΙΣ. Μετὰ τοῦ Αὐγούστου καὶ τοῦ Τιβερίου.

Τρύφαινα, 21-27 μ. Χ., θυγάτηρ Πολέμωνος τοῦ Α'. καὶ τῆς Πυθοδωρίδος, μήτηρ δὲ Πολέμωνος τοῦ Α'. Ꝝ, μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς. ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΡΥΦΑΙΝΑ ἢ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ ΤΡΥΦΑΙΝΗΣ, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΠΟΛΕΜΩΝΟΣ.

Πολέμων Β'. Βασιλεὺς τοῦ Πόντου, 37-63 μ. Χ. Ꝝ καὶ Æ, μετὰ τῶν Καλιγούλα, Κλαυδίου, Ἀγριππίνης καὶ Νέρωνος. *Ἐπίγρ.* ΒΑCΙΛΕѠC ΠΟΛΕΜѠΝΟC.

Ἐν ἔτει 63 μ. Χ. ὁ Πόντος ἐγένετο Ῥωμαϊκὴ ἐπαρχία.

ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΤΟΥ ΚΙΜΜΕΡΙΟΥ ΒΟΣΠΟΡΟΥ.

Ἄκης. Δεύτερος αἰὼν π. Χ. Χρυσοῦς στατὴρ ὁμοιάζων πρὸς τοὺς τῶν τύπων τοῦ Λυσιμάχου τοὺς κοπέντας ἐν Βυζαντίῳ μετὰ τριαίνης ἐν τῷ ἐξέργῳ. *Ἐπιγρ.* ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΚΟΥ. Ὁ *Chabouillet* (*Statère d' ore du roi Aces*, Paris, 1866) ἀποδίδει τὸ νόμισμα εἰς Θρᾷκά τινα, ἢ Σκύθην δυνάστην, ἀλλ' ὁ Imhoof κατέταξεν αὐτὸ εἰς τὸν Βόσπορον.

Παιρισάδης. Ἐποχὴ τοῦ Μιθραδάτου. Στατῆρες χρυσοῖ ὁμοιάζοντες πρὸς τοὺς τοῦ Ἄκου, ἐν γένει ὅμως ἀγροικοτέρας τεχνοτροπίας. *Ἐπιγρ.*, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΠΑΙΡΙΣΑΔΟΥ. Imhoof (*Porträtköpfe*, Πίν. IV. 22).

Λεύκων. Δεύτερος αἰὼν π. Χ. (;). Χαλκᾶ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΛΕΥΚΩΝΟΣ (*Z. f. N.*, IV. 229, 230).

Σπάρτοκος, Δεύτερος αἰὼν π. Χ. (;). Ἀργυρᾶ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΣΠΑΡΤΟΚΟΥ (*Z. f. N.*, IV. 231).

Τὰ ὑπολειπόμενα νομίσματα τῶν βασιλέων τοῦ Βοσπόρου, φέροντα τὴν κεφαλὴν τοῦ βασιλέως ἐφ' ἑνὸς καὶ τὴν τοῦ Ῥωμαίου αὐτοκράτορος ἐφ' ἑτέρου, μετὰ χρονολογιῶν τοῦ ἀπὸ τοῦ 297 π. Χ. ἔτους ἀρχομένου Ποντικοῦ συστήματος, ἀπὸ τῆς

ἐποχῆς δὲ τοῦ Αὐγούστου μέχρι τῆς τοῦ Κωνσταντίνου ἐξικνούμενα, εὑρίσκει τις λεπτομερῶς περιγεγραμμένα ὑπὸ τοῦ De Koehne ἐν τῷ *Mus. Kotschoubey*, τόμ. II.

Ἀρκεῖ ἐνταῦθα νὰ ἐπισυναφθῇ κατάλογος τῶν ὀνομάτων καὶ χρονολογιῶν τῶν βασιλέων, ὃν ἔλαβον παρὰ τοῦ Imhoof (*Porträtköpfe*, σ. 36)

Ἀβέβαιος τις. 8-11 μ. Χ. Ϙ καὶ Ⲁ, μετὰ μονογραφημάτων.
Ῥησκούπορις Α΄. (;), 11-39 μ. Χ. Ϙ καὶ Ⲁ.
Μιθραδάτης Γ΄. 42-49 μ. Χ. Ⲁ.
Γηπαίπυρις, μόνος ἢ μετὰ τοῦ Μιθραδάτου Γ΄. Ⲁ.
Κότυς Α΄. 49-69, 80, μ. Χ. Ϙ, Ⲁ.
Ῥησκούπορις Β΄. 69, 80-87, 92 μ. Χ. Ϙ, Ⲁ.
Σαυρομάτης Β΄. 92, 93-124 μ. Χ. Ϙ, Ⲁ.
Κότυς Β΄. 124-132 μ. Χ. Ϙ, Ⲁ.
Ῥοιμητάλκης. 132-154, 5 μ. Χ. Ϙ, Ⲁ.
Εὐπάτωρ. 154, 5-171, 74 μ. Χ. Ϙ, Ⲁ
Σαυρομάτης Γ΄. 172, 74-211 μ. Χ. ⲈⲈ, Ⲁ.
Ῥησκούπορις Γ΄. 211-229 μ. Χ. ⲈⲈ, Ⲁ.
Κότυς Γ΄. 229-235 μ. Χ. ⲈⲈ, Ⲣ, Ⲁ.
Σαυρομάτης Δ΄. 229-233 μ. Χ. Ⲣ, Ⲁ.
Ῥησκούπορις Δ΄. 234-235 μ. Χ. Ⲣ, Ⲁ.
Ἰνινθιμεύς. 235-239 μ. Χ. Ⲣ, Ⲁ.
Ῥησκούπορις Ε΄. 239-268 (;) μ. Χ. ⲈⲈ, Ϙ, Ⲁ.
Σαυρομάτης Ε΄. Περὶ τὰ 276 μ. Χ. Ϙ.
Ῥησκούπορις Ζ΄. 304-242 μ. Χ.

ΞΕΝΙΚΗ ΔΥΝΑΣΤΕΙΑ.

Φαρσάνζης. 254 καὶ 255 μ. Χ. Ⲁ.
Σύγγης. 258-276 μ. Χ. Ⲁ.
Τειράνης. 276-279 μ. Χ. Ⲁ.
Θοθώρσης. 279-308 μ. Χ. Ⲁ.
Ῥαδαμσάδης. 309-323 μ. Χ. Ⲣ, Ⲁ.

Πάντα τὰ ἀνωτέρω νομίσματα φέρουσιν Ἑλληνικὰς ἐπιγραφάς, συνήθως κατὰ πτῶσιν γενικὴν ὡς π.χ. ΒΑϹΙΛΕѠϹ ΡΗϹΚΟΥ-

ΠΟΡΙΔΟϹ, ἐνίοτε ὅμως καὶ κατὰ πτῶσιν ὀνομαστικήν, ὡς ΒΑϹΙΛΕΥϹ ϹΑΥΡΟΜΑΤΗϹ.

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ ΤΗΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΚΟΠΙΑΣ
ΒΟΣΠΟΡΟΥ, ΚΟΛΧΙΔΟΣ, ΚΑΙ ΠΟΝΤΟΥ

	400-250	250-63	Μετὰ τὸ 63 π. Χ.	Αὐτοκρ. χρόνοι
ΒΟΣΠΟΡΟΣ				
Ἀγριππία Καισάρεια	...	...	Æ	
Γοργιππία	...	...	AR Æ	
Σινδοί	AR			
Φαναγορία	...	...	AR Æ	
ΚΟΛΧΙΣ				
Κολχίς	AR			
Διοσκουριάς	...	...	Æ	
ΠΟΝΤΟΣ				
Ἀμάσεια	...	...	Æ	Æ
Ἀμισός	AR	Æ	Æ	AR Æ
Γαζίουρα	...	Æ		
Ζῆλα	...	...	...	Æ
Κάβειρα	..	Æ		
Κερασοῦς	...	...	...	Æ
Κόμανα	...	Æ	...	Æ
Λαοδίκεια	...	Æ		Æ
Νεοκαισάρεια	...	...	...	Æ
Πιμώλισσα	...	Æ		
Σαρβάνισσα	...	...	...	Æ
Σεβαστόπολις	...	...	...	Æ
Ταύλαρα	...	Æ		
Τραπεζοῦς	AR	...	...	Æ
Φαρνακία	...	Æ		
Χάβακτα	...	Æ		
Βασιλεῖς Πόντου	...	AV AR Æ		
Βασιλεῖς τοῦ Κιμμερίου Βοσπόρου.	...	...	..	AV, EL, AR, Æ

ΠΑΦΛΑΓΟΝΙΑ.

Ἡ Παφλαγονία κειμένη μεταξὺ τοῦ πρὸς ἀνατολὰς Ἅλυος καὶ τοῦ πρὸς δυσμὰς Παρθενίου, συνορεύουσα δὲ πρὸς νότον τῇ Γαλατίᾳ, ἀπετέλει ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Κύρου μέρος τῆς τρίτης σατραπείας τοῦ Περσικοῦ κράτους. Ἀργυρᾶ νομίσματα ἐκόπησαν ὑπὸ τὸ ὄνομα τῶν Περσῶν σατραπῶν Δατάμου ἐν Σινώπῃ (θαν. 362 π.Χ.), Ἀβδήμονος ἐν Σινώπῃ, καὶ Ἀριαράθου ἐν Σινώπῃ καὶ ἐν Γαζιούροις τοῦ Πόντου (Wadd. *Mél.* σ. 82 κ. ἑξ.). Ἐξαιρέσει τῶν νομισμάτων τοῦ Δατάμου, ἅτινα εἶνε Ἑλληνικά, πάντα τὰ νομίσματα ταῦτα φέρουσιν Ἀραμαϊκὰς ἐπιγραφάς, ἀνήκουσιν δὲ εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου, πρὸ τῶν χρόνων τοῦ ὁποίου δὲν ἐκόπησαν νομίσματα ἐν Παφλαγονίᾳ, ἐξαιρέσει τῆς Σινώπης. Αἱ ἑξῆς εἶνε αἱ πόλεις τῆς Παφλαγονίας, ὧν γνωρίζομεν νομίσματα.

Ἀβώνου τεῖχος, ἢ κατόπιν Ἰωνόπολις, ἐπὶ τοῦ Εὐξείνου, ἐν τῷ μέσῳ σχεδὸν τοῦ Ἅλυος καὶ τοῦ Παρθενίου. Τὰ νομίσματα τῆς πόλεως ταύτης ἀναφέρονται εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ ψευδομάντεως Ἀλεξάνδρου τοῦ Παφλαγόνος, τὴν ὑπὸ τοῦ Λουκιανοῦ ἀναφερομένην (*Ἀλέξ.*, *6*). Ὁ ἀπατεὼν οὗτος ἤσκει ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἔκτακτον ἰσχὺν παρὰ τῷ λαῷ, ὁ δὲ νέος θεὸς Γλύκων, μαντικὸς ἀνθρωποκέφαλος ὄφις, παρ᾽ αὐτοῦ εἰσαχθείς, εἶνε ὁ συνήθης τύπος τῆς ὀπισθίας ὄψεως τῶν νομισμάτων.

Αὐτόνομα Æ. ΑΒΩΝΟΥ ΤΕΙΧΟΥ. *Αὐτοκρατορικά* — Ἀντωνῖνος, Αὐρήλιος καὶ Φαυστίνα ἡ νεωτέρα, ΑΒΩΝΟΤΕΙΧΕΙΤΩΝ, συνήθως προστιθεμένου τοῦ ΓΛΥΚΩΝ. Τῇ αἰτήσει τοῦ μάντεως φαίνεται ὅτι τὸ ὄνομα τῆς πόλεως μετεβλήθη εἰς Ἰωνόπολις. *Αὐτοκρατορικά* — Æ Οὐήρου, Λουκίλλης καὶ Γέτα. *Ἐπιγρ*, ΙΩΝΟΠΟΛΕΙΤΩΝ.

Αἰγιαλός (;) μεταξὺ Ἀμάστριος καὶ Ἀβώνου τείχους. *Αὐ-*

τοκρατορικόν[1] Æ Δόμνης καὶ Καρακάλλα. *Ἐπίγρ.* ЄΓΙΑΛЄΩΝ. Ἄρχοντες· πρύτανις, ἄρχων, ЄΠΙ ΑΡΧ. ΠΡΥΤΑΝЄΙ. ЄΠΙΚΡΑΤΟΥ. Β (*Z. f. N.*, IV. 369). *Τύποι* — Ἥρα Παρθενία, Ἀπόλλων Διδυμεύς.

Ἄμαστρις, δώδεκα μίλια πρὸς ἀνατολὰς τῶν ἐκβολῶν τοῦ Παρθενίου, κτισθεῖσα ὑπὸ Ἀμάστριος, ἐγγονῆς Δαρείου τοῦ Κοδαμανοῦ, γυναικὸς δὲ κατ' ἀρχὰς μὲν Διονυσίου τοῦ τυράννου τῆς Ἡρακλείας, κατόπιν δὲ τοῦ Λυσιμάχου.

Μετὰ τὸ 302 π. Χ.

Κεφαλὴ τοῦ Μίθρα μετὰ Περσικοῦ καλύμματος κεφαλῆς, δαφνοστεφής. (Imhoof, *Mon. Gr.*, 227 καὶ B. M. *Guide*, Πίν. XXIX. 23.) *(Πίναξ ΚΒ'. 9.)*	ΑΜΑΣΤΡΙΕΩΝ ἢ ΑΜΑΣΤΡΙΟΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ Γυνὴ καθημένη (ἡ Ἀναΐτις;), φέρουσα μόδιον, κρατοῦσα Νίκην, ἢ Ἔρωτα καὶ σκῆπτρον. *Σύμβολον*, ῥόδον . . . . **R** Περσικὸς στατὴρ 145 κ.

Ὁ κ. Six φρονεῖ, ὅτι ἡ ἐπὶ τῆς ἐμπροσθίας ὄψεως τῶν νομισμάτων τούτων κεφαλὴ παριστᾷ τὴν ἀμαζόνα Ἄμαστριν, ἢ αὐτὴν τὴν βασίλισσαν ἐν μορφῇ Ἀμαζόνος. Τὴν δὲ καθημένην παράστασιν τῆς ὀπισθίας ὄψεως τῶν φερόντων τὴν ἐπιγραφὴν ΑΜΑΣΤΡΙΟΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ περιγράφει ὡς Ἄμαστριν, ἐν ᾧ τὴν ἐπὶ τῶν ἐπιγεγραμμένων ΑΜΑΣΤΡΙΕΩΝ νομισμάτων ἐξηγεῖ ὡς προσωποποίησιν τῆς πόλεως (ἴδε *Num. Chron.*, 1885, σελ. 64).

Ἐποχὴ τοῦ Μιθριδάτου.

Χαλκᾶ μετὰ Ποντικῶν τύπων — Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς, *ὄπ.* Περσεύς· κεφαλὴ Διός, *ὄπ.* Ἀετός· αἰγίς, *ὄπ.* Νίκη.

1 Συμφώνως πρὸς τὸν ὑπὸ τοῦ Waddington τεθέντα κανόνα, ὅτι πάντα τὰ αὐτοκρατορικὰ νομίσματα τὰ φέροντα ὀνόματα ἐγχωρίων ἀρχόντων ἀνήκουσιν εἰς τὴν Ῥωμαϊκὴν ἐπαρχίαν τῆς Ἀσίας, ἐν ᾗ περιλαμβάνει τὰς νήσους Κῶν, Νάξον, Ἀμοργὸν καὶ Λέσβον (Fastes des Provinces Asiatiques, σελ. 24, 28), τὸ νόμισμα τοῦτο καταταχτέον εἰς τὴν Αἰγιάλην τῆς Ἀμοργοῦ. Ὁ Friedlaender κατατάσσων αὐτὸ εἰς τὴν Αἰγίαλον τῆς Παφλαγονίας στηρίζεται κυρίως ἐπὶ τῆς τεχνοτροπίας τοῦ νομίσματος. Κλίνω ὅμως νὰ παραδεχθῶ, ὅτι ἡ κατάταξις αὕτη πρέπει νὰ ἐγκαταλειφθῇ.

Ῥωμαϊκὴ περίοδος.

Αὐτοκρατορικά — ἀπὸ Δομιτιανοῦ μέχρι Μαξιμίνου. *Ἐπιγρ.*, ΑΜΑΣΤΡΕΩΣ ἢ ΑΜΑCΤΡΙΑΝΩΝ. *Τύποι*: — ΖΕΥC CΤΡΑΤΗΓΟC, κεφαλὴ Διός· ΟΜΗΡΟC, κεφαλὴ Ὁμήρου· ΜΕΛΗC, ὁ ποταμὸς Μέλης κατακείμενος, λύραν δὲ κρατῶν· ΠΑΡΘΕΝΙΟC, ὁ ποταμὸς Παρθένιος· Ζεὺς Στρατηγὸς καὶ Ἥρα, ἱστάμενοι ἐν μέσῳ τοῦ ζῳδιακοῦ κύκλου· Ἔρως ἱστάμενος· Ποσειδῶν· Ἡρακλῆς καθήμενος· Νέμεσις· κεφαλὴ Ἴσιδος· Ἄρης· Ἀγαύη μετὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ Πενθέως (*Z. f. N.*, VI 17), κτλ. Τίτλος ἐπί τινων νομισμάτων, ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΤΩΝ.

Συμμαχικὰ νομίσματα μετὰ τῆς Ἀμισοῦ καὶ Σεβαστῆς.

Γάγγρα, φρούριον παλαιόν, ὅπερ τὸ 7 π.Χ. συνεχωνεύθη πρὸς τὴν Γερμανικόπολιν. Ὑπάρχει αὐτοκρατορικὸν νόμισμα τοῦ Καρακάλλα ἀπεικονίζον τὸ φρούριον τοῦτο, φέρον δὲ τὴν *ἐπιγρ.* ΓΑΝΓΡΩΝ καὶ ΑΡΧ[ΟΥCΗC] ΠΑΦ[ΛΑΓΟΝΙΑC](;). Πρέπει λοιπὸν νὰ ἐγίνετο χρῆσις συγχρόνως τῶν ὀνομάτων Γάγγρων καὶ Γερμανικοπόλεως (ἴδε Kenner, *Stift St. Florian*, σ. 157).

Γερμανικόπολις. (Γάγγρα). *Αὐτοκρατορικά* — ἀπὸ Ἀδριανοῦ μέχρι Καρακάλλα. *Ἐπιγρ.* ΓΕΡΜΑΝΕΙΚΟΠΟΛΕΩC, κτλ. Ἐπίτιμοι τίτλοι, ΕCΤΙΑ ΘΕΩΝ καὶ ΑΡΧ. ΠΑΦ. *Τύποι* πολυάριθμοι καὶ κοινότατοι ἐξαιρουμένου τοῦ ἑξῆς· ΞΑΝΘΟC, ὁ ποταμὸς Ξάνθος κατακείμενος, κρατῶν Παλλάδιον. Τὸ χρονολογικὸν σύστημα ἄρχεται ἀπὸ τοῦ 7 π. Χ. ὅτε ἡ Παφλαγονία καὶ ὁ Πόντος ἡνώθησαν πρὸς τὴν Βιθυνίαν ὑπὸ τοῦ Αὐγούστου (Sestini, *Hedervar.*, II. 32)

Ἰωνόπολις. Ἴδε **Ἀβώνου τεῖχος.**

Κρῶμνα, πόλις παλαιά, συγχωνευθεῖσα περὶ τὰ 300 π. Χ. μετὰ τῆς Σησάμου καὶ Κυτώρου καὶ ἀποτελέσασα μετ' αὐτῶν τὴν Ἄμαστριν πόλιν (*Num. Chron.*, II. 166. V. 188).

Περὶ τὰ 330-300 π. Χ. καὶ βραδύτερον.

Κεφαλὴ πωγωνοφόρος, δαφνοστεφὴς (Ζεύς;)	ΚΡΩΜΝΑ Κεφαλὴ ἀμαζόνος, οἰκιστρίας τῆς Κρώμνης, φέρουσα στέφανον πυργοστεφῆ, ὁμοιάζουσα δὲ πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν νομισμάτων τῆς Ἀμισοῦ κεφαλήν . . . . . ℞ Περσικ. τετρώβολ. 55 κ.
Κεφαλὴ τῆς Κρώμνης, ὡς ἐπὶ τῶν ἀργυρῶν.	ΚΡΩΜ Ἀμφορεὺς καὶ σταφυλή· ἐπὶ τῶν νεωτάτων κομματίων ὁ ἀμφορεὺς ἵσταται ἐπὶ δελφῖνος Æ ·6

Νεοκλαυδιόπολις. *Αὐτοκρατορικά* — ἀπὸ Ἀντωνίνου μέχρι Καρακάλλα. *Ἐπιγρ.*, ΝΕΟΚΛΑΥΔΙΟΠΟΛΕΙΤΩΝ. *Τύποι* ἀναφερόμενοι εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Ἀσκληπιοῦ, κτλ. Δύο χρονολογικὰ συστήματα ἐν χρήσει, τὸ Καισαριανὸν ὑπολογιζόμενον ἀπὸ τοῦ 48 π. Χ. καὶ τὸ Ἀμασιανὸν ἀπὸ τοῦ 7. π. Χ.

Πομπηϊόπολις, κτισθεῖσα ὑπὸ τοῦ Πομπηίου ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς νίκης αὐτοῦ κατὰ τοῦ Μιθριδάτου. *Αὐτοκρατορικὰ* τοῦ Αὐρηλίου καὶ τῆς Φαυστίνης. *Ἐπιγρ.*, ΠΟΜΠΗΙΟΠΟΛΙϹ, συνήθως μετὰ τοῦ τίτλου ΜΗΤ. ΠΑΦΛ. Τὰ νομίσματα τῆς ὁμωνύμου Κιλικικῆς πόλεως φέρουσι τὴν ἐπιγραφὴν ΠΟΜΠΗΙΟΠΟΛΕΙΤΩΝ.

Σεβαστή, πόλις θέσεως ἀγνώστου, δυνατὸν ὅμως νὰ εἶνε ἡ αὐτὴ πρὸς τὴν τανῦν *Σίβας* ἐπὶ τοῦ Ἅλυος. *Αὐτοκρατορικά.* Τραϊανοῦ, Μ. Αὐρηλίου καὶ Καρακάλλα. *Ἐπίγρ.*, ϹΕΒΑϹΤΗ ΜΗΤΡΟ. ΠΑΦ.

Σήσαμος. Ἡ πόλις αὕτη συνεχωνεύθη περὶ τὰ 300 π. Χ. πρὸς τὴν Ἄμαστριν. Ὡς δ' ἡ Κρῶμνα, ἔκοψε βραχὺ πρὸ τούτου ἀργυρᾶ καὶ χαλκᾶ νομίσματα.

Κεφαλὴ Διός. (Imhoof, *Mon. Gr.*, Πίν. Ε. 17.)	ΣΗΣΑΜ Κεφαλὴ Δήμητρος. ℞ 55 κ.
Κεφαλὴ Διός.	ΣΗΣΑ Κεφαλὴ γυναικεία ἐν σφενδόνῃ. Æ ·65
Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος. (Imhoof, *ἔ. ἀ.*, σ. 229.)	» Κάνθαρος ἐπὶ δελφῖνος. Æ ·5

Σινώπη, τὸ πλουσιώτατον ἐμπορεῖον τῆς νοτίας ἀκτῆς τοῦ Εὐξείνου, ἀρχαία δὲ ἀποικία τῆς Μιλήτου. Αἱ κτήσεις αὐτῆς κατὰ τὸν πέμπτον αἰῶνα περιελάμβανον εὐρὺ τμῆμα τοῦ βορείου μέρους τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὁ δὲ στόλος αὐτῆς ἐκυριάρχει τῆς θαλάσσης. Τὰ ἀρχαιότατα τῶν νομισμάτων αὐτῆς εἶνε στατῆρες ἀργυροῖ ἕλκοντες ἀπὸ 100 μέχρι 80 κ. (πιθανῶς ἠλαττωμένου φοινικικοῦ κανόνος). Ἡ ἑπομένη κατάταξις τῶν νομισμάτων ἐλήφθη ἐν συνόλῳ ἐκ τῆς μελέτης τοῦ κ. Six, τῆς ἐν *Num. Chr.*, 1885 σ. 15-50.

Περὶ τὰ 480-430 (;) π. Χ. ἢ βραδύτερον

Κεφαλὴ ἀετοῦ, συνήθως λίαν ἀγροίκου ἐργασίας, κάτω δ' αὐτῆς δελφίς. (*Num. Chron.*, 1885, Πίν. II. 1-4.)	Τετράγωνον ἔγκοιλον εἰς τέσσαρα διῃρημένον, ἐναλλὰξ δὲ τῶν δύο βαθέως ἐγκεχαραγμένων ὄντων. Ἐνίοτε δὲ περιέχουσι σφαιρίδια ἢ γράμματα . . . Ꭱ 100-80 κ.

Περὶ τὰ 415-364 π. Χ.

Κεφαλὴ τῆς Σινώπης, θυγατρὸς τοῦ Ἀσωποῦ, φέρουσα σφενδόνην. (B. M. *Guide*, X. 26.)	ΣΙΝΩ Ἁλιάετος ἐπὶ δελφῖνος, ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ ἐπὶ τῶν ἀρχαιοτάτων νομισμάτων. Ὀνόματα ἀρχόντων, συνήθως . Ꭱ 93-80 κ.

Περὶ τὰ 364-333 π. Χ.

Τὰ νομίσματα τῆς περιόδου ταύτης ὁμοιάζουσι πρὸς τὰ τῆς προηγουμένης, τὸ ὄνομα ὅμως τῆς πόλεως ἀντικαθίσταται νῦν ὑπὸ ὀνόματος Πέρσου σατράπου, γεγραμμένου κατ' ἀρχὰς μὲν Ἑλληνιστί, κατόπιν δὲ δι' Ἀραμαϊκῶν χαρακτήρων. Μεταξὺ τῶν ἀπαντώντων ὀνομάτων εὕρηται τὸ τοῦ Δατάμα, ΔΑΤΑΜΑ, ΔΑΤΑΜ κτλ., φονευθέντος ἐν ἔτει 362 π. Χ., τὸ τοῦ Ἀβδήμονος (;) עבדמנו (;) καὶ τὸ τοῦ Ἀριαράθου, אריורת, ὅστις ἀπεσύρθη ἐκ τῆς Καππαδοκίας πρὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου, κατὰ τὴν ἐν ἔτει 333 π. Χ. εἰσβολὴν τούτου.

Περὶ τὰ 333-306 π. Χ.

Κεφαλὴ τῆς Σινώπης, φερούσης σφενδόνην. Πρὸ αὐτῆς, συνήθως ἀκροστόλιον.	ΣΙΝΩ Ἁλιάετος ἐπὶ δελφῖνος. Ὀνόματα ἀρχόντων. Ꭱ Δρ. 95-78 κ.

Κεφαλὴ τῆς Σινώπης φερούσης σφενδόνην. Πρὸ αὐτῆς συνήθως ἀκροστόλιον.	ΣΙΝΩ Ἀετὸς σχηματοπεποιημένος, κατ' ἐνώπιον, μετ' ἀναπεπταμένων πτερύγων. Γράμματα ἀρχόντων. . . . . . R Ἡμίδρ. 45 κ.
Κεφαλὴ Σινώπης, κατ' ἐνώπιον.	ΣΙΝΩ Ὁμοίως. R $^{1}/_{4}$ δραχ. 22 κ.

Περὶ τὰ 306 - 290 π. Χ.

Κεφαλὴ Σινώπης, πυργοστεφής.	ΣΙΝΩ Πρῷρα, πρὸ αὐτῆς δ' ἀκροστόλιον . . . . R 39 κ.

Ἀττικὸς σταθμητικὸς κανών. Περὶ τὰ 290 - 250(;) π. Χ.

Περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ τρίτου αἰῶνος ἐκόπησαν ἐν Σινώπῃ νομίσματα Ἀττικοῦ βάρους ὧν τινὲς τῶν διαφορῶν εἶνε αἱ ἑξῆς·

Κεφαλὴ Σινώπης πυργοφόρος. (*Z. f. N.* IX, σ. 139.)	Ἀρχαϊκὸν ἄγαλμα Ἀπόλλωνος ἱσταμένου πρὸ τρίποδος, κρατοῦντος κλάδον καὶ λήκυθον. R Τετράδρ.
Κεφαλὴ Σινώπης πυργοστεφής. (*Num. Chron.*, 1885, Πίν. II, 17.)	ΣΙΝΩ Ποσειδῶν, ἱστάμενος, κρατῶν δελφῖνα καὶ τρίαιναν . . . . . . R Δίδραχ. 126 κ.

Ὑπάρχουσιν ἐπίσης δίδραχμα τοῦ τύπου τούτου ἕλκοντα οὐχὶ πλέον τῶν 97 κ. Τοῦτο φαίνεται ὡς ἐπάνοδος εἰς τὸν ἀρχαῖον σταθμητικὸν κανόνα τῆς Σινώπης.

Κεφαλὴ Σινώπης πυργοστεφής.	ΣΙΝΩ Ἀετός, σχηματοπεποιημένος, κατ' ἐνώπιον μετ' ἀναπεπταμένων πτερύγων. Διάφορα σύμβολα καὶ γράμματα. . . . . . . R Τετρώβολ. καὶ τριώβολ.
Κεφαλὴ Ἑρμοῦ μετὰ πετάσου.	Ὁμοίως . . . . R Διώβολ. 17 κ.
Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος πρὸς ἀρ., δαφνοστεφής.	ΣΙΝΩ Τρίπους. . . . . R 13 κ.

Περὶ τὰ 189 - 183 π. Χ.

Κεφ. Σινώπης πρὸς δ., πυργοστεφής. (*Num. Chron.*, 1885, Πίν II, 18.)	ΣΙΝΩΠΕΩΝ Ἀπόλλων γυμνός, καθήμενος ἐπὶ τοῦ ὀμφαλοῦ, κρατῶν δὲ λύραν καὶ πλῆκτρον. . . R Πλατὺ τετράδραχμον.

Ὁ τύπος τοῦ τετραδράχμου τούτου εἶνε ἀντιγεγραμμένος

μετά τινων τροποποιήσεων, ἐκ τῶν τετραδράχμων Ἀντιόχου τοῦ Γ'. τῆς Συρίας.

Μετὰ τὸ 183 π. Χ.

Ἐν ἔτει 183 π. Χ. ἡ Σινώπη, πολιορκηθεῖσα ἤδη ὑπὸ τοῦ Μιθριδάτου τοῦ Δ'. βασιλέως τοῦ Πόντου, ἡλώθη ὑπὸ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Φαρνάκου τοῦ Α'., ὅστις κατέστησεν αὐτὴν πρωτεύουσαν τῶν κτήσεών του. Ἔκτοτε μόνον χαλκᾶ νομίσματα ἐκόπησαν ἐν Σινώπῃ, ὧν οἱ τύποι, ὁμοίως τοῖς τῶν λοιπῶν Ποντικῶν πόλεων, ἀναφέρονται εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Περσέως.

Ἐπὶ τῆς Ῥωμαϊκῆς κυριαρχίας.

Ἐν ἔτει 70 π. Χ. ἡ Σινώπη κατελήφθη ὑπὸ τοῦ Λουκούλλου, τινὰ δὲ τῶν νομισμάτων αὐτῆς, ἀπὸ Σεβήρου μέχρι Γαλλιηνοῦ, χρονολογοῦνται ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης. Ἀπῳκίσθη δὲ ὑπὸ τοῦ Καίσαρος, ἔκτοτε δὲ αἱ ἐπιγραφαὶ αὐτῆς εἶνε συνήθως λατινιστί, C. I. F. S., C. I. F. AV. S. ἢ C. R. I. F. S. = C(olonia) R(omana) I(ulia) F(elix) Au(gusta) S(inope). Ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Μακρίνου τὰ νομίσματα χρονολογοῦνται προτασσομένου τοῦ ANNO κατὰ σύστημα ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ 45 π. Χ., τινῶν ἐξ αὐτῶν, ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Κλαυδίου, φερόντων προσθέτως EX. DD (Ex decreto decurionum). Τύποι — Διόσκουροι, Σέραπις, θύννος ἰχθύς, κτλ.

Τιμολάϊον. Αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα. Χρόνοι τοῦ Μιθριδάτου.

Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς.	ΤΙΜΟΛ Ἀετὸς ἱπτάμενος ὑπεράνω κεραυνοῦ μεταξὺ ἀστέρων. Æ ·95

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΠΑΦΛΑΓΟΝΙΑΣ.

Πυλαιμένης. Τὸ ὄνομα τοῦτο φαίνεται ὅτι ἦτο κληρονομικὸν τῶν βασιλέων τῆς Παφλαγονίας. Τὰ φέροντα τὴν ἐπιγραφὴν ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΠΥΛΑΙΜΕΝΟΥ ΕΥΕΡΓΕΤΟΥ ἀνήκουσιν, ὡς φαίνεται, εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Νικομήδους Β'. τῆς Βιθυνίας, ἢ εἰς ἕνα τῶν υἱῶν αὐτοῦ.

Κεφαλὴ Ἡρακλέους γυμνή.	Νίκη μετὰ στεφάνου καὶ κλάδου φοίνικος . . . . Æ ·8
Κεφαλὴ ταύρου κατ' ἐνώπιον.	Κηρύκειον πτερωτόν . . . . Æ ·65

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΠΑΦΛΑΓΟΝΙΑΣ

	Πρὸ τοῦ 400	400—300	Μετὰ τὸ 300	Αὐτοκρατορικά
Ἀβώνου τεῖχος	...	...	Æ	Æ
Αἰγιαλός(;)	...	...	...	Æ
Ἄμαστρις	...	. .	AR Æ	Æ
Γάγγρα	...	...	...	Æ
Γερμανικόπολις	. .	...	...	Æ
Κρῶμνα	...	AR Æ	Æ	
Νεοκλαυδιόπολις	...	...	...	Æ
Πομπηϊόπολις	...	...	...	Æ
Σεβαστή	...	...	...	Æ
Σήσαμος	...	AR Æ		
Σινώπη	AR	AR	AR Æ	Æ
Τιμολάϊον	...	...	Æ	
Βασιλεὺς Πυλαιμένης	...	...	Æ	

ΒΙΘΥΝΙΑ

Ἅμα τῷ θανάτῳ Νικομήδους τοῦ Γ΄. ἐν ἔτει 74 π. Χ., ἡ Βιθυνία ἐγένετο Ῥωμαϊκὴ ἐπαρχία· μετὰ δὲ τὴν ἐν ἔτει 63 π. Χ. πτῶσιν τοῦ Μιθριδάτου, συνεχωνεύθη αὐτῇ ἡ Παφλαγονία καὶ μέρος τοῦ Πόντου. Πάλιν δὲ ἐν ἔτει 7 π. Χ., ηὐξήθη ἐπὶ μᾶλλον διὰ τῆς προσθήκης τοῦ μέρους ἐκείνου τοῦ βασιλείου τοῦ Πόντου, ὅπερ ὁ Πομπήϊος παρεχώρησεν εἰς τοὺς διαδόχους τοῦ Πυλαιμένους. Ὑπάρχουσι δὲ αὐτοκρατορικὰ νομίσματα τοῦ Οὐεσπασιανοῦ, Τίτου καὶ Δομετιανοῦ, μετὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ ῥωμαίου ***ἐπιτρόπου*** (procurator) ἢ ***ἀνθυπάτου*** (proconsul), συνήθως δὲ μετὰ τοῦ ὀνόματος ΒΙΘΥΝΙΑ τῆς ἐπαρχίας κατὰ πτῶσιν ὀνομαστικὴν διὰ μέσου τοῦ πεδίου.

Τὸ δικαίωμα τοῦ κόπτειν νομίσματα ὑπὸ τὸ ἴδιον ὄνομα, παρεχωρήθη τῷ *κοινῷ* τῆς Βιθυνίας ὑπὸ τοῦ Ἀδριανοῦ, πιθανῶς πρὸς τιμὴν Ἀντινόου τοῦ ἐν Βιθυνίᾳ γεννηθέντος.

Τὰ νομίσματα τοῦ αὐτοκράτορος τούτου, ἅτινα φέρουσιν ἐπὶ τῆς ὀπισθίας ὄψεως πρόσοψιν ναοῦ, ἐπιγραφὴν δὲ ΚΟΙΝΟΝ ΒΕΙΘΥΝΙΑC, εἶνε κοινότατα, πρέπει δὲ νὰ ἐκόπησαν εἰς μεγίστας ποσότητας.

Ἐπὶ Ἀδριανοῦ ἡ Βιθυνία ἔλαβεν ὡσαύτως μέρος εἰς τὴν ἔκδοσιν τῶν ἀργυρῶν αὐτοκρατορικῶν κιστοφόρων, ἐπὶ τῆς ὀπισθίας ὄψεως τῶν ὁποίων εὕρηται ὁ ἐν Νικομηδείᾳ ναὸς τοῦ Αὐγούστου, ἐπιγεγραμμένος ROM(anorum) S(enatus) P(opulusque) AVG(usto)[1], ἐνῷ διὰ μέσου τοῦ πεδίου ὑπάρχουσιν αἱ λέξεις COM. BIT (Commune Bithyniae).

Ἀδριανοὶ καὶ Ἀδριανόθηρα. Ἴδε αὐτὰς ἐν **Μυσίᾳ**.

Ἀδριανόπολις (;). *Αὐτοκρατορικά* — Ἀδριανός, Ἀντίνοος, Σεβῆρος Ἀλέξανδρος, κτλ. *Ἐπίγρ.*, ΑΔΡΙΑΝΟΠΟΛΕΙΤΩΝ. Ὀνόματα ἀρχόντων ἐνίοτε μετὰ τοῦ τίτλου στρατηγός.

Ἐν τῷ πεδίῳ τοῦ νομίσματος ἐνίοτε — CEB.

Ἡ κατάταξις αὕτη τῶν νομισμάτων δὲν εἶνε ὅλως πειστική, ὡς παραβιάζουσα τὸν ὑπὸ τοῦ κ. Waddington τεθέντα κανόνα, ὅτι ὀνόματα ἐγχωρίων ἀρχόντων δὲν ἀπαντῶσιν ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς Ῥωμαϊκῆς ἐπαρχίας Ἀσίας (ἴδε σελ. 17, σημείωσις).

Ἀπάμεια, ἡ πρότερον **Μύρλεια** μετωνομάσθη ὑπὸ Προυσίου τοῦ Α΄., βασιλέως τῆς Βιθυνίας (228-180 π. Χ.), ἐκ τοῦ ὀνόματος τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Ἀπάμας.

Αὐτόνομα χαλκᾶ (α) μετ' *ἐπιγρ.* ΜΥΡΛΕΑ ἢ ΜΥΡΛΕΑΝΩΝ, διαφόρων δὲ τύπων, ἤτοι: Κεφαλὴ Ἡλίου, *Ὀπ.* ἱππεύς· κεφαλὴ Ἀθηνᾶς, *Ὀπ.* λύρα, κτλ. Περὶ τὰ 200 π. Χ. καὶ βραδύτερον.

(β) Μετὰ ΑΠΑΜΕΩΝ ΤΩΝ ΜΥΡΛΕΑΝΩΝ ἢ ΠΑΑΜΕΩΝ μόνον. Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος *Ὀπ.* λύρα. Ὀνόματα τῶν Ῥωμαίων διοι-

1) Ὑπό τινων ἀνεγνώσθη ROM(ae) SP(ei) AVG(usto).

κητῶν, ΕΠΙ ΓΑΙΟΥ ΠΑΠΙΡΙΟΥ ΚΑΡΒΩΝΟΣ, ΕΠΙ ΓΑΙΟΥ ΟΥΙΒΙΟΥ ΠΑΝΣΑ, καὶ χρονολογίαι συμφώνως τῷ Ποντικῷ συστήματι (ἀπὸ τοῦ 297 π. Χ.), ἀνταποκρινόμεναι πρὸς τὰ ἔτη 66-60 π. Χ. (γ) Ἀποικιακά, μετ' *ἐπιγρ.*, COL. IVL. CONCORD. AVG. APAM. κτλ. ἢ C. I. C. A D. D. decreto Decurionum). *Αὐτοκρατορικά.* Ἀπὸ Καλιγούλα μέχρι Γαλλιηνοῦ. *Τύποι* πολυάριθμοι, ὧν μνημονευτέοι οἱ APOLLINI CLARI καὶ DIANA LVCIF., Ἀπόλλων Κλάριος, Ἄρτεμις Φωσφόρος (Lucifera) κτλ. *Num. Chron.* V. 188. VIII. 40· *Z. f. N.*, VII. 21).

Ἀστακός. Ἡ πόλις αὕτη, κειμένη ἐν τῷ μυχῷ τοῦ ὁμωνύμου κόλπου, ἦτο ἀπὸ παλαιᾶς ἐποχῆς μέχρι τῆς ὑπὸ τοῦ Λυσιμάχου καταστροφῆς αὐτῆς, θέσις ἱκανῆς ναυτικῆς σπουδαιότητος. Ἐν τούτοις τὰ νομίσματα αὐτῆς εἶνε ὀλίγα καὶ ἀνήκουσιν ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὸν πέμπτον αἰῶνα π. Χ. Περὶ τὰ 439 π. Χ. οἱ Ἀθηναῖοι ἵδρυσαν ἀποικίαν ἐν Ἀστακῷ. Ὁ *ἀστακός*, τύπος τῶν νομισμάτων αὐτῆς, φθέγγεται τὸ ὄνομα τῆς πόλεως καὶ ἀναφέρεται εἰς τὸ πολυάριθμον τῶν ἐν τοῖς ἀβαθέσιν ὕδασι τοῦ κόλπου εὑρισκομένων ἀστακῶν. (J. Six. *De Gorgone*, σ. 40).

Περὶ τὰ 500-439 Περσικὸς σταθμητικὸς κανὼν

Ἀστακὸς ἢ καρίς. (Millingen, *Recueil*, Πίν. III, 15.)	Τετράγωνον ἔγκοιλον. ΑΣ Κεφαλὴ γυναικεία ἀρχαϊκῆς τεχνοτροπίας. *Σύμβολον:* Σταυρὸς μαιανδρόμορφος (swastika) . Ꭱ 77 κ.

Περὶ τὰ 439 π. Χ.

ΑΣ Ἀστακὸς ἢ καρίς.	Τετράγωνον ἔγκοιλον. Κεφαλὴ γυναικεία μεταβατικῆς τεχνοτροπίας Ꭱ 77 κ.
Ἀστακός, κρατῶν ὄστρακον εἰς τὰς χηλὰς αὐτοῦ.	Ὁμοίως . . . . Ꭱ 33 κ.

Ὅτε ἐν ἔτει 264 π. Χ. Νικομήδης ὁ Α'. ἔκτισε τὴν Νικομήδειαν, μετῴκισεν εἰς αὐτὴν τοὺς κατοίκους τῆς ἀρχαίας πόλεως Ἀστακοῦ.

Βιθύνιον ἢ Κλαυδιόπολις. Αὕτη δὲν ἔκοψε νομίσματα πρὸ τῶν Ῥωμαϊκῶν χρόνων. Αὐτόνομα Æ ἐπὶ Γ. Παπιρίου Κάρβωνος, ΒΙΘΥΝΙΕΩΝ, Κεφαλὴ Διονύσου. *Ὀπ.* ΕΠΙ ΓΑΙΟΥ ΠΑΠΙΡΙΟΥ ΚΑΡΒΩΝΟΣ, ΡΩΜΗ. Ῥώμη καθημένη. Χρονολογία ΔΚΣ, 224 τοῦ Ποντικοῦ χρονολογικοῦ συστήματος, ἀντιστοιχοῦσα πρὸς τὸ 74 π.Χ.

Αὐτοκρατορικά — ἀπὸ Κλαυδίου μέχρι Γαλλιηνοῦ. *Ἐπιγρ.* ΚΛΑΥΔΙΟΠΟΛΕΙΤΩΝ, ΑΔΡΙΑΝΩΝ ΚΛΑΥΔΙΟΠΟΛΕΙΤΩΝ, κτλ. Ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἐγεννήθη ὁ Ἀντίνοος, ἐκόπησαν δὲ ἐν αὐτῇ μεγάλα χαλκᾶ νομίσματα πρὸς τιμήν του, ἐπιγεγραμμένα ΑΝΤΙΝΟΟΝ ΘΕΟΝ Η ΠΑΤΡΙΣ, *ὀπ.* ΑΔΡΙΑΝΩΝ ΒΙΘΥΝΙΕΩΝ. Ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Ἀντωνίνου μέχρι τῶν τοῦ Γαλλιηνοῦ συνήθης ἐπιγραφὴ αὐτῶν εἶνε ΑΔΡΙΑΝΩΝ ΒΙΘΥΝΙΕΩΝ. *Τύποι* ποικίλοι. Ἐκ τῶν σπουδαιοτάτων εἶνε οἱ ἑξῆς· Ἀντίνοος Ἑρμῆς, κρατῶν καλαύροπα καὶ ταῦρος παρ' αὐτῷ· πρὸ αὐτοῦ φυτὸν ὑψηλόν, ἀστὴρ δὲ ὑπὲρ τὴν κεφαλήν του. Ἀφροδίτη καθημένη ἐπὶ ἱπποκάμπης· Ἀφροδίτη καὶ Ἔρως· Ὑγίεια· Ἑρμῆς· Τύχη· κτλ.

Γόρδιον. Ἴδε **Ἰουλιόπολις.**

Δία, ἐπὶ τοῦ Εὐξείνου, πρὸς δυσμὰς Ἡρακλείας τῆς Ποντικῆς, ἐν Βιθυνίᾳ.

Αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα τοῦ πρώτου αἰῶνος π. Χ.

Κεφαλὴ Διός. | ΔΙΑΣ Ἀετὸς ἐπὶ κεραυνοῦ. Æ ·8

Αὐτοκρατορικά — μόνον τοῦ Αὐγούστου. *Ἐπιγρ.* ΔΙΑΝΩΝ. Ὄνομα ἄρχοντος ἐν στεφάνῳ (ἐν τῷ Βρετ. Μουσείῳ).

Ἡράκλεια ἡ Ποντική. Ἡ πόλις αὕτη χρηματίσασά ποτε πρωτεύουσα τῆς ἀνατολικῆς Βιθυνίας ἔφθασεν εἰς τὴν μεγίστην αὐτῆς ἀκμὴν κατὰ τὸ τελευταῖον μέρος τοῦ τετάρτου αἰῶνος π. Χ. ὑπὸ τοὺς τυράννους Κλέαρχον (364-353 π. Χ.), Τιμόθεον καὶ Διονύσιον. Δυνατὸν ἡ Ἡράκλεια νὰ ἦτο ἐν παλαιοῖς χρόνοις ἓν τῶν νομισματοκοπείων τῶν ἐκδοσάντων ἕκτας ἠλέκτρου, ἐπειδὴ ἡ ἐπί τινων ἐξ αὐτῶν κεφαλὴ τοῦ Ἡρακλέους ὁμοιάζει μεγάλως

πρὸς τὴν ἀπαντῶσαν ἐπὶ τῶν ἀρχαιοτάτων ἀργυρῶν νομισμάτων τῆς πόλεως ταύτης. Ὁ ἐν Ἡρακλείᾳ ἐν χρήσει σταθμητικὸς κανὼν εἶνε ὁ αὐτὸς πρὸς τὸν τῆς Σινώπης, καὶ ταὐτίζεται πρὸς τὸν Αἰγινητικὸν κατὰ ὁλκήν, ἂν καὶ ἴσως δὲν εἶνε τῆς αὐτῆς προελεύσεως. Καταλόγους τῶν νομισμάτων αὐτῆς ἴδε παρὰ Six ἐν *Num. Chron.*, 1885, σελ. 51· Bompois, *Rev. Arch.*, N. S. XXXVII σελ. 116 καὶ Imhoof, *Z. f. N.*, VII. 21.

Περὶ τὰ 415-394 π. Χ.

Κεφαλὴ Ἡρακλέους πωγωνοφόρου, ἐν λεοντῇ.	ΗΡΑΚΛΕΙΑ ἐν λείῳ ἐγκοίλῳ τετραγώνῳ, περιέχοντι μικρὸν τετράγωνον εἰς τέσσαρα διῃρημένον, ἐν ᾧ ἐνίοτε ΔΑΞ ἢ ΔΑΜ, ὄνομα ἄρχοντος. ℞ Τριώβολ. 44 κ., διώβ. 28 κ., ὀβολ. 14 κ. καὶ ἡμιώβ. 6 κ.

Περὶ τὰ 394-353 π. Χ.

Κεφαλὴ Ἡρακλέους ἐν λεοντῇ· ὑποκάτω, ῥόπαλον.	ΗΡΑΚΛΕΙΑ Ταῦρος κυρίσσων· ἐν τῷ πεδίῳ ἐνίοτε σύμβολον ἢ γράμματα . . . . . ℞ Δραχ. 76 κ.
Ὁμοίως.	ΗΡΑΚΛΕΙΑ Ῥόπαλον . . . . . . ℞ 1 1/2 ὀβολ. 18 κ.
Ὁμοίως.	ΗΡΑΚ Προτομὴ ταύρου κυρίσσοντος ℞ 1 1/2 ὀβολ. 18 κ.
ΗΡΑΚ Κεφαλὴ νύμφης πόλεως μετὰ στεφάνου πυργωτοῦ.	Κ (=Κλέαρχος;) Τόξον ἐν γωρυτῷ καὶ ῥόπαλον. ℞ Διώβολ. καὶ ὀβολ.

Χρόνοι τοῦ τυράννου Σατύρου, 353-347 π. Χ.

Κεφαλὴ νεαροῦ Ἡρακλέους πρὸς ἀρ. φέρουσα λεοντῆν· ὑπ' αὐτὴν ἐνίοτε ῥόπαλον.	ΗΡΑΚΛΕΙΑ Κεφαλὴ τῆς νύμφης πόλεως, ἀκμαιοτάτης τεχνοτροπίας, μετὰ στεφάνου πυργωτοῦ . . . . ℞ Στατὴρ 181 κ. (B.M. *Guide*, Πίν. XVIII, 22.)
Ὁμοίως.	ΗΡΑΚΛΕΙΑ Ὁμοίως. ℞ Δραχ. 84 κ.
Ὁμοίως.	» Ὁμοίως. ℞ Τετρώβολ.
Ὁμοίως.	ΗΡΑΚ Ὁμοίως . . ℞ Διώβολον.
Ὁμοίως, κατ' ἐνώπιον.	Κεφαλὴ τῆς πόλεως. ℞ Ὀβολός.

Ὑπάρχει ὡσαύτως διώβολον ἀποδιδόμενον εἰς τὸν Σάτυρον, ὅμοιον πρὸς τὸ τοῦ Κλεάρχου, φέρον ὅμως Σ ἀντὶ Κ ἐπὶ τῆς οπισθίας ὄψεως (*Zeit f. Num.*, VII. Πίν. I. 12).

Τιμόθεος καὶ Διονύσιος. 347-338 π. Χ.

Κεφαλὴ Διονύσου νεαροῦ, κισσοστεφής, μετὰ θύρσου ἐπὶ τοῦ ὤμου.	ΤΙΜΟΘΕΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ Ἡρακλῆς ἐγείρων τρόπαιον . . . . . Ꝛ Στατὴρ 150 κ.
Ὁμοίως.	ΤΙΜΟΘΕΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ Ὁμ. Ꝛ Τριώβολ. 38 κ.

Διονύσιος μόνος. 338-306 π. Χ.

Νομίσματα ὅμοια τοῖς ἀνωτέρω, ἀλλ' ἄνευ τοῦ ὀνόματος τοῦ Τιμοθέου. Στατῆρες, δραχμαὶ καὶ τριώβολα (*Πίναξ ΚΖ'. 11.*)

Κλέαρχος Β' καὶ Ὀξάθρης. 306-302 π. Χ.

Τὴν τυραννίαν διεδέχθησαν παρὰ τοῦ Διονυσίου οἱ δύο υἱοὶ αὐτοῦ Κλέαρχος καὶ Ὀξάθρης, ἄρξαντες ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῆς μητρὸς αὐτῶν Ἀμάστριος. Εἰς τοὺς χρόνους αὐτῶν δύνανται ἴσως νὰ καταταχθῶσι τὰ ἑξῆς·

Κεφαλὴ Διονύσου νεαροῦ, ὡς ἀνωτέρω. (*Num. Chron.*, 1885, σ. 59.)	ΗΡΑΚΛΕΩΤΑΝ Ἡρακλῆς ἱστάμενος κατ' ἐνώπιον, στηριζόμενος ἐπὶ ῥοπάλου καὶ στεφανούμενος ὑπὸ Νίκης . . . Ꝛ Στατὴρ 149 κ.

Χρόνοι τοῦ Λυσιμάχου. 302-281 π. Χ.

Κεφαλὴ Ἡρακλέους νεαροῦ, ἐν λεοντῇ.	ΗΡΑΚΛΕΩΤΑΝ Διόνυσος καθήμενος, κρατῶν κάνθαρον καὶ θύρσον. Ꝛ Στατὴρ 152 κ.
Ὁμοίως. (B. M. *Guide*, Πίν. XXIX, 26.)	ΗΡΑΚΛΕΩΤΑΝ Διόνυσος καθήμενος, κρατῶν κάνθαρον καὶ θύρσον κισσοστεφῆ. . . . . Ꝛ Ἀττικ. τετράδρ. 254 κ.

Τὰ δύο ταῦτα νομίσματα κατετάχθησαν κατὰ συμπερασμὸν ὑπὸ τοῦ Imhoof (*Akarnania*, σ. 103) εἰς τὴν Ἡράκλειαν τῆς Ἀκαρ-

νανίας ὡς καὶ τὰ χαλκᾶ νομίσματα τὰ φέροντα ἐπὶ τῆς ὀπισθίας ὄψεως λέοντα τρέχοντα, πρὸς δὲ ἀργυρᾶ τινὰ νομίσματα τῆς Κερκύρας φέροντα τὸ μονογράφημα ΗΡΑ. Ἴδε B. M. Cat, *Thessaly to Aetolia*, σ. 137.

Κεφαλὴ Ἡρακλέους νεαροῦ κατ' ἐνώπιον. (*Zeit. f. Num.*, VII, Πίν. I, 13.)	Νίκη, γυμνὴ τὰ ἄνω τῆς ὀσφύος, γονατίζουσα ἐπὶ ῥοπάλου καὶ γράφουσα τὸ τελευταῖον γράμμα τῆς λέξεως ΗΡΑΚΛΕΙΑ . . . . . . ℞ Φοινικικὸν δίδραχμον, 104 κ.

Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης μέχρι τῆς Ῥωμαϊκῆς κατακτήσεως δὲν εἶνε γνωστὰ ἀργυρᾶ νομίσματα.

Τὰ αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα τὰ φέροντα ἐπιγραφὴν μὲν ΗΡΑΚΛΕΩΤΑΝ, τύπους δέ, *ἐμπ.* κεφαλὴν Ἡρακλέους νεαροῦ, *ὀπ.* λέοντα τρέχοντα, ῥόπαλον καὶ τόξον ἐν γωρυτῷ, τράπεζαν μεθ' Ἡρακλείων συμβόλων, Ἡρακλέα καὶ λέοντα, ἀνήκουσι κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ Λυσιμάχου καὶ ἐντεῦθεν.

Αὐτοκρατορικοὶ χρόνοι — ἀπὸ Νέρωνος μέχρι Σαλωνίνου. *Νομίσματα μεγάλα, ἐπιγρ.* ΤΟΝ ΚΤΙCΤΑΝ, Προτομὴ Ἡρακλέους, *ὀπ.* ΗΡΑΚΛΕΩΤΑΝ ΕΝ ΠΟΝΤΩ ἢ ΜΑΤΡΟC ΑΠΟΙΚΩΝ ΠΟΛΕΩΝ, Ἡρακλῆς σύρων δεσμευμένον Κέρβερον· Ζεὺς καθήμενος ἐπὶ θρόνου μεταξὺ δύο κατακεκλιμένων μορφῶν· ἄγαλμα τοῦ Ἡρακλέους καθημένου ἐν θεάτρῳ, κτλ. *Μεγάλου, μέσου καὶ μικροῦ μεγέθους, ἐπιγεγραμ.* ΗΡΑΚΛΕΩΤΑΝ ἢ ΗΡΑΚΛΗΑC ΕΝ ΠΟΝΤΩ, κτλ. *Τύποι* ποικίλοι, συνήθως δ' ἀναφερόμενοι εἰς τοὺς ἄθλους τοῦ Ἡρακλέους. Ὀνόματα ἀρχόντων προστιθεμένου τοῦ τίτλου τοῦ ἀνθυπάτου. Περὶ δὲ τοῦ τίτλου ΝΕΩΚΟΡΟC ἐπὶ νομισμάτων, πιθανῶς τῆς πόλεως ταύτης, ἴδε Eckhel, II, 420.

Ἰουλιόπολις, ἡ πάλαι **Γόρδιον,** πόλις μεσόγειος κειμένη κυρίως εἰπεῖν ἐν Γαλατίᾳ, συνήθως ὅμως ὑπὸ τῶν γεωγράφων συμπεριλαμβανομένη εἰς τὴν Βιθυνίαν.

ꝶ ὀβολός. *Ἐπιγρ.*, ΓΟΡΔΙΑΝΩΝ (Borell, *Num. Chron.*, VIII. 27).

Æ *Αὐτοκρατορικοὶ χρόνοι* — Καρακάλλας καὶ Γέτας, ΙΟΥΛΙΟΠΟΛΕΙΤΩΝ. *Τύποι* ποικίλοι· κεφαλὴ Μηνός, κεφαλὴ Σεράπιδος, κτλ.

Καισάρεια Γερμανική, λιμὴν τῆς Βιθυνίας, θέσεως ἀγνώστου, κτισθεῖσα ἢ μετονομασθεῖσα ὑπὸ τοῦ Γερμανικοῦ. *Αὐτοκρατορικά* — ἀπὸ Γερμανικοῦ μέχρις Οὐελεριανοῦ, ὧν τὰ ἑξῆς εἶνε τὰ μᾶλλον ἀξιοσημείωτα: — Γερμανικός, ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΣ ΚΑΙΣΑΡ ΚΤΙΣΤΗΣ, *ὄπισθ.* ΚΑΙΣΑΡΕΙΑ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ, τεῖχος πόλεως μετὰ πύλης (*Ann. de Num.*, 1882 σ. 106). Τίτος, ὄπ. ΚΑΙΣΑ, τεῖχος πόλεως μετὰ πύλης, πέριξ δὲ ΕΠΙ Μ. ΣΑΛΟΥΙΔΗΝΟΥ ΑΣΠΡΗΝΑ ΑΝΘΥ, ἐσφαλμένως καταταχθὲν ὑπὸ τοῦ Borell εἰς τὰς Κλιτὰς (*Num. Chron.*, V. 192). Περὶ δὲ τοῦ Ἀσπρήνα, ἐπωνυμίου τοῦ M. Salvidienus, ἴδε *Annali*, 1861, 140. Σεπτ. Σεβῆρος, *ὄπ.* ΚΑΙCΑΡΕΙΑC ΓΕΡΜΑΝΙΚΗC, ναὸς δίστυλος κατὰ πρόσωπον ἐκ τῶν ἄνω ὁρώμενος, παρ' αὐτῷ δὲ λιμὴν κυκλικός, ἐν ᾧ πλοῖον. Κάτω αὐτοῦ ταῦρος κατακείμενος. *Ἕτεροι τύποι* — ὄφις συνεσπειρωμένος. Ἀσκληπιός· Ἄρτεμις· Ζεὺς Σέραπις· Ἀφροδίτη· Ἀπόλλων· πλοῖον ἱστιοπλοοῦν, κτλ. Τὰ νομίσματα τῆς πόλεως ταύτης συνεχέοντο μέχρι τοῦδε πρὸς τὰ τῆς Καισαρείας Γερμανικίας τῆς ἐν Κομμαγηνῇ, ἅτινα φέρουσι τὴν ἐπιγραφὴν ΚΑΙCΑΡΕΩΝ ΓΕΡΜΑΝΙΚΕΩΝ ΚΟΜ, οὐδέποτε ὅμως ΚΑΙCΑΡΕΙΑC ΓΕΡΜΑΝΙΚΗC.

Καλχηδών, Μεγαρικὴ ἀποικία ἐπὶ τῆς Ἀσιατικῆς ἀκτῆς τοῦ Βοσπόρου, ἀπέναντι τοῦ Βυζαντίου, μεθ' οὗ στενῶς συνεδέετο πάντοτε. Τὰ νομίσματα τῶν δύο πόλεων (τῶν ἀρχαιοτάτων τῆς Καλχηδόνος ἐξαιρουμένων) διαφέρουσι μόνον καθ' ἓν σημεῖον, ὅτι δηλαδὴ ὁ ταῦρος ἐπὶ τῶν νομισμάτων τοῦ Βυζαντίου ἵσταται ἐπὶ δελφῖνος, ἐν ᾧ ἐν Καλχηδόνι ἵσταται ἐπὶ στάχυος. Τὰ ἀργυρᾶ νομίσματα τῆς Καλχηδόνος ἄρχονται κατὰ τὸ τελευταῖον τμῆμα τοῦ πέμπτου αἰῶνος π. Χ.

'Αττικὸς σταθμητικὸς κανών.

Κεφαλὴ πωγωνοφόρος μετὰ κόμης βραχείας.	ΚΑΛΧ ἐντὸς τῶν τεσσάρων τμημάτων τροχοῦ ἀκτινοστεφοῦς Ꭱ Δραχμή.
Κεφαλὴ νεανικὴ δαφνοστεφής.	Ομοίως ἢ Κ-Α Λ καὶ φύλλον κισσοῦ εἰς τὰ τέσσαρα διαμερίσματα τὰ μεταξὺ τῶν κνημῶν τροχοῦ Ꭱ Ἡμίδρ.

Τὰ νομίσματα ταῦτα δύνανται νὰ παραβληθῶσι πρὸς τὰ σύγχρονα ἀργυρᾶ νομίσματα τῆς Μεσημβρίας (ἑτέρας Μεγαρικῆς ἀποικίας) τῆς ἐπὶ τῆς δυτικῆς ἀκτῆς τοῦ Εὐξείνου, σελ. 349.

Περσικὸς σταθμητικὸς κανών. Περὶ τὰ 400-350 π. Χ.

ΚΑΛΧ Ταῦρος ἐπὶ στάχυος.	Τετράγωνον ἔγκοιλον εἰς τέσσαρα διῃρημένον, σχήματος πτερῶν ἀνεμομύλου . . . . Ꭱ Δραχ. 80 κ.

Φοινικικὸς σταθμητικὸς κανών. Περὶ τὰ 350-280 π. Χ.

Ὅμοιοι τύποι συνήθως μετὰ προσθέτων συμβόλων, γραμμάτων, κτλ. Τετράδρ. 230 κ. δραχμὴ 55 κ. τετρώβολον 38 κ. διώβολον 16 κ.

Φοινικικαὶ καὶ 'Αττικαὶ διαιρέσεις. Περὶ τὰ 280-270(;) π. Χ.

Κεφαλὴ Δήμητρος πεπλοφόρος, ὡς ἐπὶ τῶν συγχρόνων νομισμάτων τοῦ Βυζαντίου. (B. M. *Guide*, Πίν. XXXVI, 6.)	ΚΑΛΧ 'Απόλλων γυμνὸς καθήμενος ἐπὶ ὀμφαλοῦ. Ꭱ Τετράδρ. 215 κ.
'Ομοίως.	'Ομοίως. Ꭱ 'Αττικ. ὀκτώβολ. (;) 82 κ.
Κεφαλὴ 'Αλεξάνδρου μετὰ κέρατος Ἄμμωνος, ὡς ἐπὶ τῶν νομισμάτων τοῦ Λυσιμάχου. (*Num. Chron.*, V. 190.)	ΚΑΛΧΑΔΟΝΙΩΝ 'Αθηνᾶ Νικηφόρος καθημένη . . . . Ꭱ 'Αττικὸν τετράδρ. καὶ δραχμή.

Κεφαλαὶ 'Απόλλωνος καὶ 'Αρτέμιδος συνεζευγμέναι.	ΚΑΛΧΑΔΟΝΙΩΝ Λύρα. . Æ 1·1
Κεφαλὴ 'Απόλλωνος.	» Τρίπους. Æ ·8

Ἡ Καλχηδὼν συνεχωνεύθη ἐν ἔτει 270 π. Χ. μετὰ τοῦ κράτους Νικομήδους τοῦ Α'. τῆς Βιθυνίας. 'Εν μεταγενεστέρᾳ δὲ πε-

ριόδῳ ἐκόπησαν ἐνταῦθα τετράδραχμα τῶν τύπων τοῦ Λυσιμάχου (Müller, *Lysim.*, ἀριθμ. 376-380). Τὰ λοιπὰ τῶν νομισμάτων εἶνε πάντα τῶν *αὐτοκρατορικῶν χρόνων*, ἀπὸ Πλωτίνης μέχρι Τρανκυλλίνας. Οἱ ἑξῆς εἶνε οἱ μᾶλλον ἀξιοσημείωτοι τῶν *τύπων*. ΑΝΤΙΝΟΟϹ ΗΡΩϹ, προτομὴ τοῦ Ἀντινόου, *ὄπ.* ΚΑΛΧΑΔΟΝΙΟΙϹ ΙΠΠΩΝ, Ἀντίνοος ἐπιβαίνων γρυπὸς ἱπταμένου (Æ πρώτου μεγέθους). Ἐν τῇ ἐπιγραφῇ ταύτῃ ἐξυπακούεται πρὸ τῆς δοτικῆς ἡ λέξις *ἀνέθηκεν*.

Ὁ τύπος τοῦ νομίσματος τούτου φαίνεται ὅτι προῆλθεν ἐξ ἄλλου τινὸς Καλχηδονικοῦ τύπου λίαν συνήθους ἐπὶ τῶν αὐτοκρατορικῶν νομισμάτων, παριστῶντος δὲ Ἀπόλλωνα ἐπιβαίνοντα κύκνου ἱπταμένου.

Κίος, εἰς τὸν μυχὸν τοῦ κόλπου τῆς Προποντίδος, τοῦ ἐκ τῆς πόλεως λαβόντος τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Ἡ πόλις αὕτη ἦτο κατὰ τὸν Μέλαν, τὸ κάλλιστον ἐμπορεῖον τῆς Φρυγίας. Ἐλέγετο δ' ὅτι ἐκτίσθη ὑπὸ τοῦ Κίου ἢ ὑπὸ τοῦ Ὕλα, Ἀργοναυτῶν καὶ ἑταίρων τοῦ Ἡρακλέους. Ἐπί τινων τῶν νομισμάτων αὐτὸς ὁ Ἡρακλῆς καλεῖται ΚΤΙϹΤΗϹ.

Ἀρχαϊκὰ νομίσματα τῆς πόλεως ταύτης δὲν ὑπάρχουσι, τῶν πρώτων αὐτῆς ἐκδόσεων χρονολογουμένων ἀπὸ τῶν χρόνων Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου. Πάντες δὲ οἱ γνωστοὶ χρυσοῖ στατῆρες προέρχονται ἐκ τοῦ εὑρήματος τῆς Σιδῶνος, τοῦ ταφέντος ὡς φαίνεται περὶ τὸ 308 π. Χ. (*Rev. Num.* 1865, 8) ἢ περὶ τὰ 288 π. Χ., ἂν αἱ ἐπὶ τῶν χρυσῶν νομισμάτων τῆς Ἄκης χρονολογίαι ἐν τῷ αὐτῷ εὑρήματι πρέπει νὰ ὑπολογισθῶσι κατὰ τὸ σύστημα τῶν Σελευκιδῶν.

Περὶ τὰ 330-300 π. Χ.

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος. *(Πίναξ ΚΒ'. 11.)*	Πρῷρα καὶ ὄνομα ἄρχοντος, ΑΓΑΣΙΚΛΗΣ, ΑΓΝΩΝΙΔΗΣ, ΙΕΡΟΚΛΗΣ, ΠΡΟΞΕΝΟΣ, κτλ. . 𝔄 Στατήρ.

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος· ὑποκάτω, ΚΙΑ.	Πρῷρα. Ἄρχοντες, ΑΘΗΝΟΔΩΡΟΣ, ΒΑΚΧΕΥΣ, ΔΑΣΥΚΛΕΩΝ, ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, ΕΥΜΕΝΗΣ, ΗΓΕΣΤΡΑΤΟΣ, ΚΑΡΙΝΟΣ, ΚΤΗΣΩΝ, ΜΙΛΗΤΟΣ, ΝΙΚΑΣ, ΝΙΚΙΤΟΣ, ΠΟΣΕΙΔΩΝΙΟΣ, ΠΟΣΙΣ, ΠΡΟΞΕΝΟΣ, ΣΩΣΑΝΔΡΟΣ, ΣΩΣΙΓΕΝΗΣ, ΤΕΙΣΑΝΔΡΟΣ, κτλ. . . . . . . Ꭱ Περσικὴ δραχμὴ 81 κ. Ꭱ Ἡμίδρ. 40 κ. Ꭱ $^{1}/_{4}$ δραχμῆς 20 κ.
Κεφαλὴ ἄρρην νεαρά, μετὰ Περσικοῦ καλύμματος τῆς κεφαλῆς, ὡς ἐπὶ νομισμάτων τῆς Ἀμάστριος.	ΚΙΑΝΩΝ Ῥόπαλον καὶ ἐν γωρυτῷ τόξον. . . . . Æ ·75
Ὁμοίως.	ΚΙΑ Κάνθαρος, σταφυλὴ καὶ στάχυς. Æ ·56

Μετὰ τὸ 200 π. Χ. περίπου.

Ἐπὶ τῆς κυριαρχίας τῶν πρώτων βασιλέων τῆς Βιθυνίας ἡ νομισματοκοπία τοῦ ἀργύρου παύει· ὅτε ὅμως Φίλιππος ὁ Ε΄ τῆς Μακεδονίας κατέλαβε τὴν πόλιν καὶ ἐδωρήσατο αὐτὴν Προυσίᾳ τῷ Α΄, ἐκλήθη παρ' αὐτοῦ Προυσιὰς πρὸς τῇ θαλάσσῃ, καὶ ἔκοψε χαλκᾶ νομίσματα, ἐπιγεγραμμένα ΠΡΟΥΣΙΕΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΘΑΛΑΣΣΗΙ. *Τύποι* διάφοροι. Κατὰ περίοδον δ' ἔτι μεταγενεστέραν ἤτοι περὶ τοὺς χρόνους τοῦ Μιθριδάτου, ἐκόπησαν ἐνταῦθα νομίσματα ἐν ὀνόματι δύο βασιλισσῶν, δηλαδὴ Μούσης τῆς θυγατρὸς τοῦ Ὀρσοβάριος, ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ ΜΟΥΣΗΣ ΟΡΣΟΒΑΡΙΟΣ, καὶ Ὠραδαλτίδος θυγατρὸς τοῦ Λυκομήδους, ἀγνώστου ὡς αὔτη βασιλέως, ΩΡΑΔΑΛΤΙΔΟΣ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΛΥΚΟΜΗΔΟΥ ΘΥΓΑΤΡΟΣ, Ὄπ. ΠΡΟΥΣΙΕΩΝ ΠΡΟΣ ΘΑΛΑΣΣΗΙ.

Ὑπὸ τὴν Ῥωμαϊκὴν κυριαρχίαν.

Ἡ Κίος ὑπὸ τοὺς Ῥωμαίους ἐπανεκτήσατο τὸ ἀρχικὸν αὐτῆς ὄνομα, *αὐτοκρατορικὰ* δὲ νομίσματα εἶνε γνωστὰ ἀπὸ Κλαυδίου μέχρι Γαλλιηνοῦ, ὧν μνημονευτέα τὰ ἑξῆς: ΑΝΤΙΟΝΩΙ ΗΡΩΙ, *ὄπ.*

ΚΙΑΝΙΟΙϹ ΑΝΕΘΗΚΕΝ. Ἀμεγάλου μεγέθους: ΗΡΑΚΛΕΟΥϹ ΚΤΙϹΤΟΥ ΚΙΑΝΩΝ. Ἐπὶ νομίσματος τοῦ Σεβήρου εὕρηται ἡ ἀξιοσημείωτος *ἐπιγραφὴ* ϹΕΥΗΡΟΥ ΒΑϹΙΛΕΥΟΝΤΟϹ Ο ΚΟϹΜΟϹ ΕΥΤΥΧΕΙ ΜΑΚΑΡΙΟΙ ΚΙΑΝΟΙ. *Ἕτεροι τύποι*· ὁ νεαρὸς Ὕλας κρατῶν ἀγγεῖον ὑδρίσκην, ἐξ ἧς ῥέει ὕδωρ (πρβλ. Στράβωνος, 564)· ὁ νεαρὸς Κίος καθήμενος ἐπὶ βράχου καὶ προσαρμόζων τὰ πέδιλα αὐτοῦ.

Κλαυδιόπολις ἴδε **Βιθύνιον**.

Κρήτεια-Φλαβιόπολις. *Ἐπιγρ.* ΚΡΗΤΙΕΩΝ ΦΛΑΟΥΙΟΠΟΛΙΤΩΝ ἢ ΚΡΗΤΕΙΑ ΦΛΑΟΥΙΟΠΟΛΙϹ ἢ ΦΛΑΒΙΟΠΟΛΙϹ. *Αὐτοκρατορικά* —ἀπὸ Ἀντωνίνου μέχρι Γαλλιηνοῦ. *Τύποι* διάφοροι. Ὁ σπουδαιότατος τούτων εἶνε ὁ ποτάμιος θεὸς ΒΙΛΛΕΟϹ, φανερῶς ὁ αὐτὸς πρὸς τὸν ποταμὸν ΒΙΛΛΑΙΟϹ, τὸν ἐπὶ τῶν νομισμάτων τοῦ Τίου ἀπαντῶντα (*Berl. Blatt.*, V. 16). Τῆς πόλεως ταύτης ὑπάρχει ἀναθηματικὸν νόμισμα ἐπιγεγραμμένον ΑΡΧΙΕΡΕΥϹ ΑΝΕΘΗΚΕ (Mion., *Suppl.*, V. 32).

Νίκαια, κτισθεῖσα ὑπὸ Ἀντιγόνου περὶ τὸ 316 π. Χ., ἐπὶ τῆς θέσεως τῆς ἀρχαίας Ἀγκύρας κατὰ τὴν ἀνατολικὴν ἄκραν τῆς λίμνης Ἀσκανίας. Μετωνομάσθη δὲ Νίκαια ὑπὸ τοῦ Λυσιμάχου, μεθ' ὃ ταχέως ἀπέβη μία τῶν κυριωτάτων πόλεων τοῦ βασιλείου τῆς Βιθυνίας. Νομίσματα ἀρχαιότερα τῆς Ῥωμαϊκῆς κυριαρχίας δὲν ὑπάρχουσιν.

Αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα τῶν ἀνθυπάτων Κ. Παπιρίου Κάρβωνος, φέροντα τὰς χρονολογίας ΒΚΣ καὶ ΔΚΣ τοῦ συστήματος τοῦ Βοσπόρου καὶ Πόντου, = 76 π. Χ. καὶ 74, καὶ τοῦ Κ. Οὐιβίου Πάνσα, ϚΛΣ = 62 π. Χ. Τὸ τελευταῖον νόμισμα φέρει τὴν κεφαλὴν τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος.

Αὐτοκρατορικά — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Κουήτου. *Ἐπιγρ.*, ΝΙΚΑΙΕΩΝ ἢ ΝΙΚΑΕΙΣ, κτλ. Τίτλοι τιμητικοὶ — ΠΡΩΤΟΙ ΠΟΝΤ. ΚΑΙ ΒΙΘ. ΠΡΩΤΟΙ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΕΙΑΣ· ΑΡΙΣΤΟΙ ΜΕΓΙΣΤΟΙ, ΕΥϹΕΒΕΙϹ ΕΥΓΕΝΕΙϹ, κτλ. Ἄρχων — ΑΝΘΥΠΑΤΟΣ ΠΑΤΡΩΝ. *Ἀξιοσημείωτοι τύποι καὶ ἐπιγραφαί* — ΖΕΥΣ ΜΗΛΙΟΣ·

ΔΙΟΣ ΑΓΟΡΑΙΟΥ· ΔΙΟΣ ΛΙΤΑΙΟΥ· ΟΜΗΡΟϹ· ΠΥΘΑΓΟΡΗϹ· ΙΠΠΑΡΧΟΣ· ΔΙΟΝΥΣΟΝ ΚΤΙϹΤΗΝ· ΘΗϹΕΑ· ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΝ· ΑϹΚΛΗΠΙΩ ϹΩΤΗΡΙ· ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΑϹΚΛΗΠΙΩ· ΘΕΑ ΥΓΕΙΑ· ΘΕΩ ΤΕΛΕϹΦΟΡΩ· ΘΕΑ ΔΗΜΗΤ· ΑΓΑΘΗ ΤΥΧΗ Ποταμοί ϹΑΓΑΡΙϹ καὶ ΓΕΥΔΟϹ, (Imhoof, *Mon. Gr.* σ. 240)· ΙΠΠΟΝ ΒΡΟΤΟΠΟΔΑ ΝΙΚΑΙΕΩΝ Θεότης ἱππεύουσα ἵππον, οὗτινος ὁ μὲν δεξιὸς πρόσθιος πούς εἶνε ἐσχηματισμένος ὁμοίως πρὸς χεῖρα ἀνθρώπου κρατοῦσαν ῥάβδον, περὶ ἣν ἑλίσσεται ὄφις, ὁ δὲ ἀριστερὸς πρόσθιος πούς περατοῦται εἰς ἀνθρώπινον πόδα, ἐν ᾧ ἡ οὐρὰ τοῦ τέρατος ἀποτελεῖται ἐξ ὄφεως. Ὁ περίεργος οὗτος τύπος οὐδέποτε ἐξηγήθη. ΚΟΜΟΔΟΥ ΒΑϹΙΛΕΥΟΝΤΟϹ Ο ΚΟϹΜΟϹ ΕΥΤΥΧΕΙ· ΡΩΜΑΙΩΝ ΝΙΚΗΝ ΝΙΚΑΙΕΙϹ, κτλ.

Οἱ ἑξῆς δ' εἶνε ἐκ τῶν ἀγώνων τῶν ἐπὶ νομισμάτων τῆς Νικαίας μνημονευομένων: — ΑϹΚΛΗΠΕΙΑ, ΔΙΟΝΥϹΙΑ ΠΥΘΙΑ, ΙϹΘΜ[ΙΑ] ΠΥΘΙΑ, (ΙϹΟΠΥΘΙΑ;), ΑΓΩΝΕϹ ΙΕΡΟΙ, ΑΥΓΟΥ[ϹΤΕΙΑ], ϹΕΟΥΗΡΕΙΑ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑ ΚΟΜΟΔΕΙΑ, ΚΕΝΔΡΕϹΕΙΑ, κτλ.

Συμμαχικὰ νομίσματα μετὰ Νικαίας καὶ Βυζαντίου, Κυζίκου καὶ Ἀδριανῶν.

Νικομήδεια, ἐπὶ τῆς βορείας πλευρᾶς τοῦ κόλπου τοῦ Ἀστακοῦ, πλησίον τοῦ μυχοῦ αὐτοῦ, κληθεῖσα ἀπὸ τοῦ κτίστου αὐτῆς Νικομήδους Α', βασιλέως τῆς Βιθυνίας. Ἦτο δὲ πρωτεύουσα τοῦ βασιλείου τῆς Βιθυνίας καὶ ἕδρα τῶν βασιλέων. Ὑπὸ τοὺς Ῥωμαίους ἐκόπησαν ἐν Νικομηδείᾳ αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα, φέροντα τὰ ὀνόματα τῶν ἀνθυπάτων Κ. Οὐιβίου Πάνσα καὶ Θωρίου Φλάκκου, μετὰ τῶν Ποντικῶν χρονολογιῶν ΔΚΣ, ΒΛΣ καὶ ΕΛΣ = 74, 66 καὶ 63 π. Χ.

Αὐτοκρατορικά — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Γαλλιηνοῦ. *Ἐπιγρ.* ΝΙΚΟΜΗΔΕΩΝ ΔΙϹ ἢ ΤΡΙϹ ΝΕΩΚΟΡΩΝ· ΝΙΚΟΜΗΔΕΙΑϹ, κτλ., συνήθως μετὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἀνθυπάτου, προστιθεμένου δὲ συχνὰ καὶ τοῦ τίτλου ΠΑΤΡΩΝ, ὡς ἐν Νικαίᾳ.

Ἀξιοσημείωτοι τύποι καὶ ἐπιγραφαί — ΜΗΤΡΟΠΟΛΙϹ ΚΑΙ ΠΡΩΤΗ ΒΕΙΘΥΝΙΑϹ ΚΑΙ ΠΟΝΤΟΥ· ΠΡΩΤΗ ΒΙΘ. ΚΑΙ Π. ΡΩ-

ΜΗΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΝ· ΘΕΟΣ ΟΛΥΜΠΙΟΣ· ΣΤΟΛΟΣ, γυμνὴ ἄρρην μορφὴ μετὰ πρώρας παρὰ τοὺς πόδας αὐτῆς, κρατοῦσα δὲ πηδάλιον. *Ἀγῶνες*- ΔΗΜΗΤΡΕΙΑ, ΑΚΤΙΑ ΠΥΘΙΑ, ΑΝΤΩΝΙΝΙΑΝΑ, ΣΕΒΗΡΕΙΑ ΜΕΓΑΛΑ κκλ.

Συμμαχικὰ νομίσματα μετὰ τῆς Ἀμασίας τοῦ Πόντου, Λαοδικείας Φρυγίας, Περγάμου Μυσίας καὶ Σμύρνης Ἰωνίας.

Ὀλβία. Τὸ ὄνομα τοῦτο φαίνεται ὅτι ἔφερέ ποτε ἡ πόλις Ἀστακός· τὰ νομίσματα ὅμως τὰ φέροντα ΟΛΒΙΟΠΟΛΙΤΕΩΝ, *ἔμπ.* κεφαλὴν Διός, *ὄπ.* σκῆπτρον (πρῶτος αἰὼν π. Χ.), ἀνήκουσιν εἰς ἑτέραν τινὰ ὁμώνυμον πόλιν.

Προυσίας πρὸς τῇ θαλάσσῃ. Ἴδε **Κίος**.

Προῦσα πρὸς Ὀλύμπῳ, ἐπὶ τῆς βορείου κλιτύος τοῦ ὄρους Ὀλύμπου. Αὐτόνομα Ῥωμαϊκῶν χρόνων καὶ *αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Νέρωνος μέχρι Γαλλιηνοῦ. *Ἐπιγρ.* ΠΡΟΥΣΑΕΩΝ, ΠΡΟΥΣΑΕΩΝ Π. ΟΛΥΜΠΩ ἢ ΠΡΟΥΣΑΕΙΣ. *Ἀξιοσημείωτοι τύποι.* Ζεὺς καθήμενος, ΠΡΟΥΣΑΕΩΝ ΔΙΑ ΟΛΥΜΠΙΟΝ· Ἀνδρομέδα εἰς βράχον δεσμευμένη· Αἴας ῥιπτόμενος ἐπὶ τοῦ ξίφους του· ὁ θεὸς Μὴν καθήμενος πλαγίως ἐπὶ ἵππου βόσκοντος· Ἀφροδίτη μεταξὺ δύο θαλασσίων ἵππων. Ἀσκληπιός· Ὑγίεια· Τελεσφόρος· Ποτάμιος θεός· κτλ. κτλ.

Νομίσματα ἐνίοτε φέροντα χρονολογίαν συμφώνως πρὸς τὸ Ποντικὸν σύστημα τὸ ἀπὸ τοῦ 297 π. Χ.

Προυσίας πρὸς Ὑπίῳ, ἐπὶ τοῦ Εὐξείνου, εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ ποταμοῦ Ὑπίου. Αὐτόνομα Ῥωμαϊκῶν χρόνων καὶ *αὐτοκρατορικά* — ἀπὸ Οὐεσπασιανοῦ μέχρι Γαλλιηνοῦ. *Ἐπιγρ.* ΠΡΟΥΣΙΕΩΝ ΠΡΟΣ ΥΠΙΩ, ΠΡΟΥΣΙΕΙΣ, κτλ. *Τύποι* — ΥΠΙΟΣ, ὁ ποταμὸς Ὕπιος κατακεκλιμένος· Ἡρακλῆς πρὸς τὴν Ὕδραν μαχόμενος κτλ. Τίτλος δ' ἐνίοτε ΜΗΤΡ(όπολις).

Τιμαία (;) Αὐτόνομα χαλκᾶ αὐτοκρατορικῶν χρόνων. *Ἔμπ.* Βωμὸς μεταξὺ δύο ἀγγείων. *Ὄπ.* ΤΙΜΑΙΕΩΝ, πρόσθιον ἥμισυ ὄνου (πρβλ. Mion., *Suppl.*, V. 256).

Τίον, κείμενον ἐπὶ ἀκρωτηρίου τῆς ἀκτῆς τοῦ Εὐξείνου, εἰς τὸ στόμιον δὲ τοῦ ποταμοῦ Βιλλαίου, μεταξὺ Ἀμάστριος καὶ Ἡρακλείας. Αὐτόνομα αὐτοκρατορικῶν χρόνων καὶ *αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Οὐεσπασιανοῦ μέχρι Γαλλιηνοῦ. *Ἐπιγρ* ΤΙΑΝΩΝ. *Ἀξιοσημείωτοι τύποι καὶ ἐπιγραφαὶ* — ΖΕΥϹ ϹΥΡΓΑϹΤΗϹ· ΑΝΤΙΝΟΩΙ ΗΡΩΙ ΤΙΑΝΟΙ ΤЄΙΟϹ, προτομὴ τοῦ οἰκιστοῦ· ΒΙΛΛΑΙΟϹ-ϹΑΡΔΩ ποτάμιοι θεοὶ Βιλλαῖος καὶ Σαρδὼ μετὰ τοῦ Διονύσου μεταξὺ αὐτῶν· ΑϹΚΛΗΠΙΟϹ ἢ ΤΟΝ ϹΩΤΗΡΑ, τύποι Ἀσκληπιακοί· ΔΙΟΝΥϹΟϹ ΚΤΙϹΤΗϹ, Διόνυσος· ΝЄΜЄϹΙϹ (*Zeit. f. Num.* I. 137), Ἀφροδίτη καὶ Ἔρως· Ποσειδῶν κτλ.

ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΤΗΣ ΒΙΘΥΝΙΑΣ

Τῶν ἑπομένων βασιλέων τῆς Βιθυνίας εἶνε γνωστὰ νομίσματα.

Νικομήδης Α'. 278-250 π. Χ. Ꝛ τετράδρ. (Eckhel, II σ. 439· πβλ. Imhoof, *Mon. Gr.*, σ. 146.) ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΝΙΚΟΜΗΔΟΥ, Βιθυνία καθημένη, κρατοῦσα δύο δόρατα καὶ παραζώνιον· πρὸ αὐτῆς ἡ ἀσπίς, ὄπισθεν δὲ δένδρον. Ἐν τῷ πεδίῳ, Νίκη (Μουσεῖον Βιέννης). Ꝛ Δραχμὴ (Βρεταννικὸν Μουσεῖον. *Num. Chron.*, VI. σ. 126).

Ζιαήλας, υἱὸς τοῦ Νικομήδους, 250-228 π. Χ. Æ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΖΙΑΗΛΑ, *Ὅπ.* τρόπαιον (*Zeit. f. Num.*, III. 220).

Προυσίας Α'. Υἱὸς τοῦ Ζιαήλα, 228-180 π. Χ. Ἀργυρᾶ καὶ χαλκᾶ νομίσματα.

Κεφαλὴ βασιλέως μετὰ διαδήματος. (B. M. *Guide*, Πίν. XXXVI, 7)	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΠΡΟΥΣΙΟΥ Ζεὺς ἱστάμενος, στηριζόμενος ἐπὶ σκήπτρου καὶ κρατῶν δάφνην· ἐν τῷ πεδίῳ κεραυνός . . Ꝛ Τετράδρ.

Προυσίας Β'., 180-149 π. Χ. Τετράδραχμα, διακρινόμενα ἀπὸ τῶν Προυσίου τοῦ Α'. διὰ τῆς εἰκόνος τοῦ βασιλέως, τοῦ διαδήματος ὄντος *πτερωτοῦ* ἐπὶ τῶν νομισμάτων Προυσίου τοῦ Β'.

Ὁ ὀπίσθιος τύπος εἶνε ὁ αὐτός, ἀλλ' ἐν τῷ πεδίῳ ἵσταται ἀετὸς ἐπὶ κεραυνοῦ. Ὑπάρχουσιν ὡσαύτως χαλκᾶ νομίσματα.

Κεφαλὴ Προυσίου τοῦ Β'.	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΠΡΟΥΣΙΟΥ Ἡρακλῆς ἱστάμενος . . . . . Æ ·7

Οἱ ἑξῆς τύποι δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ καταταχθῶσι μετὰ βεβαιότητος, δύνανται ὅμως νὰ ἀπονεμηθῶσι κατὰ προτίμησιν εἰς Προυσίαν τὸν Β'.

Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς (*Z. f. N.*, I. 138).	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΠΡΟΥΣΙΟΥ Νίκη κρατοῦσα ἀκροστόλιον καὶ ἴκριον τροπαίου . . . . Æ 1·05
Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος δαφνοστεφής.	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΠΡΟΥΣΙΟΥ Ἀθηνᾶ πτερωτή . . . . Æ 1·05 (*Num. Zeit.*, III, Πίν. V, 4.)
Κεφαλὴ Διονύσου νεαροῦ.	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΠΡΟΥΣΙΟΥ Ὁ κένταυρος Χείρων λύραν ἀνακρούων. Æ ·85
Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος.	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΠΡΟΥΣΙΟΥ Λύρα ἢ φαρέτρα καὶ τόξον . . . Æ ·7
Κεφαλὴ Ἑρμοῦ.	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΠΡΟΥΣΙΟΥ Ἑρμῆς ἱστάμενος . . . . Æ 1·5
Ὁμοίως.	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΠΡΟΥΣΙΟΥ Κηρύκειον Æ ·55

Νικομήδης Β'. (Ἐπιφανής), 149-91 π. Χ. Χρυσοῖ στατῆρες καὶ ἀργυρᾶ τετράδραχμα χρονολογούμενα συμφώνως τῷ συστήματι τοῦ Πόντου, τῷ ἀρχομένῳ ἀπὸ τοῦ 297 π. Χ., εἰσαχθέντι δὲ εἰς τὴν Βιθυνίαν ὑπὸ τοῦ Νικομήδους, ἀμέσως μετὰ τὴν εἰς τὸν θρόνον ἀνάβασιν αὐτοῦ.

Κεφαλὴ βασιλέως μετὰ διαδήματος.	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ ΝΙΚΟΜΗΔΟΥ Ζεὺς ἱστάμενος ὡς ἀνωτέρω . . . . AR Τετράδρ.

Πρὸς τούτοις χαλκᾶ νομίσματα (Imhoof, *Choix*, Πίν. III. 97)

Νικομήδης Γ'. (Φιλοπάτωρ), 91-74 π. Χ. Τετράδραχμα ὅμοια πρὸς τὰ τοῦ Νικομήδους Β'., εὐκόλως ὅμως διακρινόμενα

διὰ τῶν χρονολογιῶν καὶ τῆς ἀγροικοτέρας αὐτῶν κατασκευῆς (*Πίναξ Ι*ϛ*'. 1.*) *'Επιγρ.* ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ ΝΙΚΟΜΗΔΟΥ. Ἡ ἐπὶ τῶν νομισμάτων τούτων κεφαλὴ εἶνε πιθανῶς ἡ Νικομήδου τοῦ Β'.

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΒΙΘΥΝΙΑΣ

	Πρὸ τοῦ 400 π. Χ.	400-278 π.Χ.	278-74 π. Χ.	Μετὰ τὸ 74 π. Χ. καὶ αὐτοκρατορικὰ
Κοινὸν Βιθυνίας	...	...	...	Æ
'Αδριανόπολις (;)	...	...	...	Æ
'Απάμεια - Μύρλεια	...	...	Æ	Æ
'Αστακὸς	AR			
Βιθύνιον=Κλαυδιόπολις	...	...	...	Æ
Γόρδιον = 'Ιουλιόπολις	...	AR(;)	...	Æ
Δία	...	...	Æ	Æ
'Ηράκλεια	EL. AR	AR Æ	Æ	Æ
Καισάρεια - Γερμανικὴ	...	...	...	Æ
Καλχηδὼν	AR	AR Æ	...	Æ
Κίος=Προυσιὰς πρὸς τῇ θαλάσσῃ	...	AV AR Æ	Æ	Æ
Κρήτεια = Φλαβιόπολις	..	..	...	Æ
Νίκαια	...	...	...	Æ
Νικομήδεια	...	...	...	Æ
Προῦσα πρὸς 'Ολύμπῳ	...	...	...	Æ
Προυσιὰς πρὸς 'Υπίῳ	...	...	...	Æ
Τίμαια	...	...	...	Æ
Τίον	...	...	...	Æ
Βασιλεῖς Βιθυνίας	...	..	AR Æ	

ΜΥΣΙΑ

'Αββαῗται. Ὁ λαὸς οὗτος κατεῖχε τὰ περὶ τὴν Ἄγκυραν καὶ τὸ Σύναον μέρη (Waddington, *Rev. Num.*, 1851, σ. 230, ἐπίσης Boeckh. *C. I. G.*, 3849). Μόνον αὐτόνομα χαλκᾶ.

Δεύτερος αἰών π. Χ. (;)

Κεφαλὴ Διός.	ΜΥΣΩΝ ΑΒΒΑΙΤΩΝ Κεραυνὸς ἐν στεφάνῳ . . . . Æ ·75
Κεφαλὴ Ἡρακλέους.	ΜΥΣΩΝ ΑΒΒΑΙΤΩΝ Ῥόπαλον καὶ λεοντῆ, ἐν στεφάνῳ . Æ ·65
Κεφαλὴ γυναικεία.	ΜΥΣΩΝ ΑΒΒΑΙΤΩΝ Πέλεκυς δίστομος, ἐν στεφάνῳ . . . Æ ·55

Ἀδραμύτειον. Ἀκμάζων λιμὴν ἐν τῷ μυχῷ τοῦ Ἀδραμυτείου κόλπου· ἐκτίσθη κατὰ τὴν παράδοσιν ὑπὸ Ἀδραμύτου, ἀδελφοῦ τοῦ Κροίσου. Κιστοφόροι φέροντες ΑΔΡΑ (μονογράφημα) καὶ δραχμαὶ αὐτόνομοι (45 κ.) τοῦ σταθμητικοῦ κανόνος τῶν κιστοφόρων.

ΧΑΛΚΟΣ. *Τέταρτος αἰὼν π. Χ.*

Κεφαλὴ Διός. (Imhoof, *Mon. Gr.*, σ. 246.)	ΑΔΡΑ Προτομὴ ἱπποκάμπης. Æ ·65

Πρβλ. ὡσαύτως νομίσματα ὁμοιότυπα φέροντα τὰς ἐπιγραφὰς ΙΟΛΛΕΩΝ ἢ ΙΟΛΛΑ, ΟΡΟΝΤΑ καὶ ΘΗΒΑ, Imhoof, ἔ. ἀ.

Μετὰ τὸ 300 π. Χ.

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος.	Κέρας Ἀμαλθείας μεταξὺ τῶν πίλων τῶν Διοσκούρων . . . . Æ

ΑΡΓΥΡΟΣ. *Δεύτερος αἰὼν π. Χ.*

Κεφαλὴ Διός.	ΑΔΡΑΜΥΤΗΝΩΝ Ἀετὸς ἐπὶ κεραυνοῦ . . . . AR Δραχ. 45 κ.

Αὐτοκρατορικά — ἀπὸ Ἀδριανοῦ μέχρι Γαλλιηνοῦ. Ἄρχοντες, στρατηγὸς καὶ γραμματεύς. *Τύποι* ποικίλοι, τούτων δὲ μνημονευτέοι: ΘΗΒΗ ΑΔΡΑΜΥΤΗΝΩΝ, Κεφαλὴ τῆς πόλεως Θήβης Ὑποπλακίας, ἥτις ἀνῆκεν εἰς τὸ Ἀδραμύτειον. Ἐπίσης ἀναθηματικὸν νομισματόσημον Ἀντινόου, ΑΝΤΙΝΟΟϹ ΙΑΚΧΟϹ. ЄΓЄϹΙΟϹ ΑΝЄΘΗ(κεν) ΑΔΡΑΜΥΤΗΝΩΝ (Eckhel, VI. 530). *Συμμαχικὰ νομίσματα* μετὰ τῆς Ἐφέσου, Λαοδικείας πρὸς Λύκον, Μυτιλήνης καὶ Περγάμου.

Ἀδριανοί, ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ὄχθης τοῦ Ῥυνδάκου (Waddington, *Rev. Num.*, 1852 σ. 90), ἐπὶ διόδου τοῦ ὄρους Ὀλύμπου. Αὐτόνομα *αὐτοκρατορικῶν χρόνων καὶ αὐτοκρατορικὰ* ἀπὸ Ἀδριανοῦ μέχρι Γαλλιηνοῦ. *Ἐπίγρ.* ΑΔΡΙΑΝΕΩΝ ἢ ΑΔΡΙΑΝΩΝ ΠΡΟC ΟΛΥΜ. Ἄρχοντες ἄνευ ἢ μετὰ τῶν τίτλων, ΑΡΧ[ΩΝ] ἢ ΣΤΡ[ΑΤΗΓΟΣ]. *Τύποι διάφοροι* — Ποταμὸς Ῥύνδακος κατακείμενος, Ἑρμῆς ἱστάμενος πρὸ αὐτοῦ, κτλ.

Ἀδριανοῦ Θῆραι (Waddington, *Rev. Num.*, 1852, σ. 90) κτισθεῖσα ὑπὸ Ἀδριανοῦ εἰς ἀνάμνησιν εὐτυχοῦς θηρευτικῆς ἐκδρομῆς. *Αὐτοκρατορικά* — ἀπὸ Ἀδριανοῦ μέχρι Φιλίππου. *Ἐπίγρ.*, ΑΔΡΙΑΝΟΘΗΡΙΤΩΝ. Ἄρχοντες (μετὰ τίτλων) CΤΡ[ΑΤΗΓΟC] ἢ ΑΡΧ[ΩΝ]. Νομίσματα μεγάλα Ἀντινόου μετὰ τῆς ἐπιγρ. ΑΓΑΘΟC ΗΡΩC ΑΝΤΙΝΟΟC. *Τύποι ποικίλοι.* (*Num. Chron.*, VI. 115.)

Ἄντανδρος, ἐπὶ τῆς βορείου παραλίας τοῦ Ἀδραμυτηνοῦ κόλπου εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους Ἀσπανέως, κλάδου τοῦ ὄρους τῆς Ἴδης.

Περὶ τὰ 350-300 π. Χ.

Κεφαλὴ γυναικεία, ἀναδεδεμένη διὰ ταινίας διασταυρουμένης.	Τετράγωνον ἔγκοιλον. ΑΝΤΑΝ Αἲξ πρὸ πίτυος. Ꞧ 57, 41 καὶ 18 κ.
Προτομὴ λέοντος.	Κεφαλὴ λέοντος . . . . Ꞧ 29 κ.
Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος.	ΑΝΤΑΝ Κεφαλὴ λέοντος. Ꜳ μέγ. ·75

Αὐτοκρατορικά — ἀπὸ Τίτου μέχρις Ἐλαγαβάλου. *Ἐπιγρ.* ΑΝΤΑΝΔΡΙΩΝ *Τύποι* — Ἀσκληπιός· Ἀπόλλων· πρὸς δὲ Ἄρτεμις τῶν Ἀστύρων μικρᾶς πόλεως μεταξὺ Ἀντάνδρου καὶ Ἀδραμυτείου, ἔνθα ὑπῆρχε διάσημος ναὸς τῆς Ἀρτέμιδος (Στράβ., 613). Ἡ ἐπὶ τῶν νομισμάτων παράστασις ὁμοιάζει πρὸς τὴν Ἐφεσίαν Ἄρτεμιν. *Ἐπιγρ.* ΑΡΤΕΜΙC ΑCΤΥΡΗΝ. ἢ ΑCΤΥΡΗΝΗ ΑΝΤΑΝΔΡΙ (*Z. f. N.*, VII, Πίν. I. 14).

Ἀπολλωνία πρὸς Ῥυνδάκῳ. Ἡ πόλις αὕτη ἔκειτο ἐπὶ νησίδος ἢ ἀκρωτηρίου ἐπὶ τῆς βορείου πλευρᾶς τῆς Ἀπολλωνιάτιδος

λίμνης, δι' ἧς ῥέει ὁ Ῥύνδακος πρὶν ἢ ἐκβάλῃ εἰς τὴν Προποντίδα. Ἡ πόλις σπανίως μνημονεύεται ὑπὸ τῶν ἀρχαίων συγγραφέων. Ὁ κ. J Six (*De Gorgone*, 1885, σ. 39) προέταξεν ἄριστά τινα ἐπιχειρήματα πρὸς κατάταξιν ἐν τῇ Ἀπολλωνίᾳ ταύτῃ τῶν ἑξῆς σειρῶν ἀργυρῶν νομισμάτων, ἅτινα, ἕνεκα τοῦ προσθέτου συμβόλου, ὅπερ φέρουσιν, ἀπεδόθησαν ὑπὸ τοῦ Imhoof (*Mon Gr.*, σ. 232) εἰς τὴν πλησιόχωρον πόλιν Ἀστακὸν τῆς Βιθυνίας.

Περὶ τὰ 450 π. Χ.

Ἄγκυρα καὶ ἀστακὸς ἢ καρίς.	Σταυρὸς μαιανδρόμορφος (swastika) ἐν ἐγκοίλῳ τοῦ αὐτοῦ σχήματος. AR 64-58 κ.

Περὶ τὰ 400-330 π. Χ.

Ἄγκυρα καὶ ἀστακός, συνήθως μετὰ τοῦ γράμματος Α	Γοργόνειον ἐν πεδίῳ ἐγκοίλῳ . . . AR 58-50 κ.
ΑΠΟΛΛΩΝ[*ιατῶν*] Ὁμοίως.	Ὁμοίως . . . . . . AR 110 κ. (;) (Imhoof, *Monn. Gr.*, σ. 234.)

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος μετὰ κόμης ἀναδεδεμένης. (*Πίναξ ΚΒ'. 10.*)	Α Ἄγκυρα καὶ ἀστακός. Διάφορα ὀνόματα ἀρχόντων . . . . . . AR 260-225 κ.
Γοργόνειον.	Α Ἄγκυρα καὶ ἀστακός. Ὀνόματα ἀρχόντων . . . . . . AR 44 κ.
Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος κατ' ἐνώπιον.	Α Ὁμοίως . . . . . . AR 20 κ.
Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος πρὸς δ., δαφνοστεφής.	Α Ὁμοίως . . . . . . AR 19 κ.
Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος πρὸς δ., δαφνοστεφής. (Imhoof, *Mon. Gr.*, σ. 236.)	Α Ἄγκυρα καὶ ἀστακός, πρὸς δὲ ἡ ἐπιγραφὴ ΧΑΛΚ III = *χαλκοῦ ὀβολοὶ τρεῖς*. Æ μέγ. ·5, ὁλκὴ 30 κ.

Περὶ τὰ 330-283 π. Χ. ἢ βραδύτερον.

Ἀπόλλων καθήμενος ἐπὶ ὀμφαλοῦ.	Α Ἄγκυρα καὶ ἀστακός. Ὀνόματα ἀρχόντων . . . . Æ Μεγ. ·65
Ἀπόλλων ἱστάμενος κατ' ἐνώπιον, κρατῶν μακρὸν κλάδον.	Α Ἄγκυρα . . . . . Æ Μεγ. ·55

Αὐτοκρατορικά, μετὰ ἢ ἄνευ ὀνομάτων αὐτοκρατόρων — ἀπὸ

Δομητιανοῦ μέχρι Γαλλιηνοῦ. *Ἐπιγρ*, ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ ΠΡΟC ΡΥΝΔΑΚΩ, συνήθως συντετμημένως. *Κύριοι τύποι*. — Ἀπόλλων ἱστάμενος πρὸ δένδρου περὶ τὸ ὁποῖον ἑλίσσεται ὁ Πύθων θνήσκων· ποτάμιος θεὸς Ρύνδακος μετ' *ἐπιγρ*. ΡΥΝΔΑΚΟC· ἄγαλμα Ἀπόλλωνος ἐκτείνοντος τὴν χεῖρα ὑπὲρ κιονίσκον.

Ἄσσος. Ἐπὶ τῆς βορείου παραλίας τοῦ Ἀδραμυτείου κόλπου. Αὐτόνομα ἀργυρᾶ καὶ χαλκᾶ.

Περὶ τὰ 400-300 π. Χ. καὶ βραδύτερον

Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς ἔχουσα τὸ κράνος δι' ἱπταμένου γρυπὸς κεκοσμημένον. (Πρότερον ἐν τῇ συλλογῇ τοῦ Whiltal· ἐκμαγεῖον ὑπάρχει ἐν τῷ Βρεττ. Μουσείῳ).	ΑΣΣΙΟ|Ν Τετράγωνον ἔγκοιλον. Ἀρχαϊκὸν εἴδωλον θεότητος ἱσταμένης πρὸς δ. μετὰ χειρῶν ἐκτεταμένων, ἐξ ὧν κρέμανται ταινίαι. AR Τετράδρ. ὁλκή (;)
Κεφαλὴ γυναικεία.	Κεφ. ταύρου κατ' ἐνώπιον. AR 78 κ.
Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς μετὰ κράνους δαφνοστεφοῦς.	ΑΣΣΙΟΝ Κεφαλὴ ταύρου κατ' ἐνώπιον . . . . AR 45 κ.
Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς.	ΑΣΣΙ Γρύψ . . . Æ Μέγ. ·85-·45

Πρὸς τούτοις τετράδραχμα Ἀλεξανδρείων τύπων (Müller, Ἀρ. 928-31. *Σύμβολον*, γρύψ.).

Αὐτοκρατορικά — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Σεβήρου Ἀλεξάνδρου. *Ἐπιγρ* ΑΣΣΙΩΝ. Ἐνίοτε μετ' ὀνομάτων στρατηγῶν. *Τύποι* Ζεύς, Ἀσκληπιός, βωμὸς Ἀσκληπιοῦ, κτλ.

Συμμαχικὰ νομίσματα μετὰ τῆς Πιονίας.

Ἀταρνεύς, ἐπὶ τῶν ἀκτῶν τῆς Μυσίας σχεδὸν ἀντικρὺ τῆς Μυτιλήνης. Αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα τοῦ δευτέρου αἰῶνος π. Χ. καὶ μεταγενέστερα.

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος. (*Num. Chron.*, III, 97.)	ΑΤΑΡ Πρόσθιον ἵππου ὑποκάτω ὄφις συνεσπειρωμένος . . Æ ·65

Ἐπίσης τετράδραχμα Ἀλεξανδρείων τύπων (Müller, ἀρ. 932).

Ῥωμαϊκοὶ χρόνοι — Ἀνθύπατος Cn Asinius, 79 - 76 π. Χ. (Waddington, *Fastes*, σελ. 45).

Πρόσθιον ἵππου· ὑπεράνω ὄφις συνεσπειρωμένος.	ΑΣΙΝΙΟΥ ΑΝΘΥΠΑΤΟΥ ΡΩΜΑΙΩΝ Κηρύκειον . . . Æ ·6

Ἄτταια, τοποθετουμένη ὑπὸ τοῦ Στράβωνος (607) μεταξὺ Ἡρακλείας καὶ Ἀταρνέως. Αὐνόνομα *αὐτοκρατορικῶν χρόνων καὶ αὐτοκρατορικά* — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Γέτα. *Ἐπιγρ.* ΑΤΤΑΙΤΩΝ ἢ ΑΤΤΑΕΙΤΩΝ. *Τύποι* — ΙΕΡΟC ΔΗΜΟC· ΙΕΡΑ CΥΝΚΛΗΤΟC· ΤΥΧΗ ΠΟΛΕΩC· ποτάμιος θεός· ἀετὸς κρατῶν στέφανον· Ἀσκληπιός· Ἀφροδίτη. Ἄρχοντες, — ἀνθύπατος P. Metilius Secundus καὶ C. Antius Quadratus, τῶν χρόνων τοῦ Τραϊανοῦ. Ἐγχώριοι ἄρχοντες — ἄρχων, στρατηγός. *Συμμαχικὰ νομίσματα* μετὰ τῆς Ἐφέσου, τῶν χρόνων τοῦ Καρακάλλα.

Γάργαρα, ἐπὶ τῆς βορείου ἀκτῆς τοῦ κόλπου τοῦ Ἀδραμυτείου.

Περὶ τὰ 400-350 π. Χ.

Κεφαλὴ ἄρρην νεαρά, δαφνοστεφὴς ἢ γυμνή.	ΓΑΡΓ Ταῦρος βόσκων, ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ . . . . Ꝗ 47 κ. (Fox, *Gr. C.* II, 5, 29.)
Ὁμοία κεφαλή.	ΓΑΡ Ἵππος ἐλεύθερος, ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ . . . . Ꝗ 22 κ.
Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος δαφνοστεφής.	ΓΑΡ Ἵππος ἐλεύθερος . . Æ ·7-·3

Αὐτοκρατορικοὶ χρόνοι, μετὰ ἢ ἄνευ κεφαλῶν αὐτοκρατόρων — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Σεπτιμίου Σεβήρου. *Ἐπιγρ* ΓΑΡΓΑΡΕΩΝ Ἄρχων — στρατηγός. *Τύποι* — Ταῦρος κυρίσσων· Ἀσκληπιός· Τελεσφόρος· Κυβέλη· Δήμητρα καὶ Τύχη ἱστάμεναι. (Mionn. *Suppl.*, V· 358. Fox, II. 31.)

Γέρμη. Ἐν Μυσίᾳ ὑπῆρχον δύο Γέρμαι, ὧν ἡ μὲν ἐπὶ τοῦ Ῥυνδάκου ἡ δ' ἑτέρα ἐπὶ τοῦ Καΐκου. Εἰς τὴν πρώτην δέ, τὴν παρὰ Πτολεμαίῳ Ἱερὰν Γέρμην καλουμένην, κατετάχθησαν τὰ ἑξῆς νομίσματα.

Αὐτοκρατορικοὶ χρόνοι, μετὰ ἢ ἄνευ ὀνομάτων αὐτοκρατόρων — ἀπὸ Τραϊανοῦ μέχρι Γαλλιηνοῦ. *Ἐπιγρ*., ΓΕΡΜΗΝΩΝ, ΙΕΡΑ ΓΕΡΜΗΝΩΝ, κτλ. *Κύριοι τύποι* — Ἀπόλλων λύραν ἀνακρούων καὶ Μαρσύας δεδεμένος πρὸς δένδρον ἢ ἱστάμενος πρὸ τοῦ Ἀπόλλωνος μετὰ αὐλοῦ ἐν ἑκάστῃ τῶν χειρῶν, ἐνῷ ὁ ποταμὸς Μαρσύας κατάκειται παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ. Ἡρακλῆς καὶ λέων, Ἀσκληπιός, Ἀθηνᾶ, Τελεσφόρος, κτλ. (*Num. Chron.*, VI. 154.)

Ἄρχοντες· στρατηγὸς καὶ ἄρχων.

Θήβη, καλουμένη Ὑποπλακία ἐκ τῆς παρὰ τοὺς πρόποδας τοῦ Πλακίου ὄρους θέσεως αὐτῆς.

Αὐτόνομα χαλκᾶ. Μετὰ τὸ 400 π. Χ. περίπου.

Κεφαλὴ Περσεφόνης.	ΘΕΒΑ Πρόσθιον ἵππου πτερωτοῦ . Æ ·4
Κεφαλὴ γυναικεία μετὰ σφενδόνης.	» Τρεῖς μηνίσκοι . . . Æ ·4 (Milingen, *Syll.*, 68.)

Ἴδε ὡσαύτως αὐτοκρατορικὰ νομίσματα κοπέντα ἐν Ἀδραμυτείῳ μετ' ἐπιγραφῆς ΘΗΒΗ ΑΔΡΑΜΥΤΗΝΩΝ, σελ. 40.

Ἰόλλα, πόλις κειμένη πιθανῶς πλησιέστατα τοῦ Ἀδραμυτείου (Imhoof, *Mon. Gr.*, σ. 245). Χαλκᾶ νομίσματα τοῦ τετάρτου αἰῶνος π. Χ. *Ἐπιγρ.*, ΙΟΛΛΑ ἢ ΙΟΛΛΕΩΝ. *Τύποι* — Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς ἢ Διός, *ὄπ.* Προτομὴ ἱπποκάμπης ἢ ἵππου πτερωτοῦ. Τὰ ἀργυρᾶ καὶ χαλκᾶ νομίσματα τοῦ σατράπου Ὀρόντα (*Rev. Num*, 1863, πίν. XI. 4), ὁμοιότατα πρὸς τὰ ἀνωτέρω ἐξαιρέσει τῆς ἐπιγραφῆς ΟΡΟΝΤΑ, νομίζονται παρά τινων νομισματικῶν ὅτι ἐκόπησαν ἐν Ἰόλλᾳ, παρ' ἄλλων δὲ ἐν Λαμψάκῳ. Περὶ τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων τοῦ Ὀρόντα τῶν φερόντων ἐπὶ τοῦ *ἐμπ.* ὁπλίτην γονατίζοντα, ἐπὶ δὲ τοῦ *ὄπ.* προτομὴν ταύρου πτερωτοῦ, ἴδε ἐν Κλαζομεναῖς καὶ Ταρσῷ.

Κισθήνη. Πρὸς βορρᾶν τοῦ Ἀταρνέως. Αὐτόνομα χαλκᾶ τοῦ δευτέρου αἰῶνος π. Χ. *Ἐπιγρ.* ΚΙΣ, ΚΙΣΘΗ ἢ ΚΙΣΘΑ. Πεπλοφόρος κεφαλὴ τῆς Δήμητρος, *ὄπ.* Ἱππεὺς (*Num. Chron.*, VI. 149).

Κύζικος. Τὰ νομίσματα τῆς πόλεως ταύτης, ἥτις κατεῖχε χερσόνησόν τινα τῆς νοτίου ἀκτῆς τῆς Προποντίδος, ἄρχονται ἐνωρὶς ἐν τῷ πέμπτῳ αἰῶνι π. Χ., ἂν μὴ πρότερον, καὶ συνίστανται κυρίως ἐκ στατήρων καὶ ἑκτῶν ἀποτελουμένων ἐξ ἠλέκτρου, ἤτοι χρυσοῦ λευκοῦ. Τὰ νομίσματα ταῦτα τῆς Κυζίκου, ἀπετέλουν μετὰ τῶν Περσικῶν δαρεικῶν τὸ κυριώτατον χρυσοῦν νόμισμα σύμπαντος τοῦ ἀρχαίου κόσμου μέχρι τῶν χρόνων, καθ' οὓς ἀμφότερα ὑπεσκελίσθησαν ὑπὸ τῶν χρυσῶν στατήρων τοῦ Φιλίππου καὶ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου.

Τὸ Κυζικηνὸν νομισματοκοπεῖον φαίνεται ὅτι κατεῖχεν εἶδός τι μονοπωλείου πρὸς ἔκδοσιν τῶν στατήρων τούτων, οἵτινες ἀναμφιβόλως ἦσαν τῇ πόλει πηγὴ οὐχὶ σμικροῦ κέρδους. Συχνὰ δ' οὗτοι μνημονεύονται ἐν ταῖς Ἀττικαῖς ἐπιγραφαῖς ταῖς μεταξὺ τοῦ 445 καὶ 404 π. Χ., ὡς καὶ ὑπὸ τῶν συγγραφέων, ὡς *στατῆρες Κυζικηνοί, χρυσοῦ στατῆρες Κυζικηνοί, χρυσίου Κυζικηνοῦ στατῆρες*, κτλ. (Head, *Num. Chron.*, 1876, σ. 277 κ. ἑξ). Ἐκ τῆς *Ἀναβάσεως* τοῦ Ξενοφῶντος (V. 6. 23. VII. 3. 10) μανθάνομεν, ὅτι ὁ Κῦρος ὑπεσχέθη ἕνα Κυζικηνὸν στατῆρα κατὰ μῆνα εἰς ἕκαστον τῶν μισθοφόρων Ἑλλήνων ὡς αὔξησιν τοῦ συνήθους αὐτῶν μισθοῦ ὅστις ἦτο εἷς δαρεικὸς κατὰ μῆνα (πρβλ. *Ἀνάβ.*, I. 3. 21).

Ἡ εἰς ἄργυρον ἀξία τοῦ Κυζικηνοῦ ἠλεκτρίνου στατῆρος δὲν δύναται νὰ ὁρισθῇ μετ' ἀκριβείας. Τὸ πιθανὸν εἶνε ὅτι αὕτη ἤλασσεν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν καὶ ὅτι διαφόρως ἐξετιμᾶτο ἐν διαφόροις τόποις. Τὸ μόνον περὶ οὗ δυνάμεθα νὰ εἴμεθα βέβαιοι εἶνε ὅτι ἦτο μεγαλειτέρας ἀξίας τοῦ χρυσοῦ δαρεικοῦ στατῆρος τῶν 130 κ. Ἡ ὁλκὴ τοῦ Κυζικηνοῦ στατῆρος εἶνε 252-247 κ. τῆς σχετικῆς δ' ἕκτης 41 κ., ἀλλ' ἦτο μεγάλως μεμιγμένος πρὸς ἄργυρον ἐνῷ ὁ δαρεικὸς ἦτο ἐκ καθαροῦ χρυσοῦ.

Ὡς ἀπέδειξεν ὁ Kirchhoff (*Corp. Inscr. Attic.*, σ. 160), δίδραχμον καθαροῦ χρυσοῦ ἕλκον 130 κ. ἐξετιμᾶτο ἐν Ἀθήναις τὸ ἔτος 434 π.Χ. 28 δραχμὰς ἀργύρου. Αὕτη δὲ εἶνε ἀκριβῶς ἡ ἀξία, ἣν ἕνα αἰῶνα ἀκριβῶς κατόπιν ἀποδίδει ὁ Δημοσθένης εἰς τὸν Κυζι-

κηνὸν στατῆρα (κ. *Φορμίωνος*, 34, 23), ὅστις ἐξηκολούθει κυκλοφορῶν ἐπὶ ἀρκετὰ μακρὸν χρόνον μετὰ τὴν ἐντελῆ παῦσιν τῶν ἐκδόσεων τοῦ Κυζικηνοῦ νομισματοκοπείου. Ἐκ τούτου δύναταί τις νὰ συμπεράνῃ, ὅτι ἐφ' ὅσον ἡ Κύζικος διετήρει τὸ ἐν εἴδει ἀποκλειστικοῦ προνομίου δικαίωμα τῆς κοπῆς *χρυσῶν*, ἡ ἀξία τοῦ Κυζικηνοῦ ἦτο πολὺ ἀνωτέρα ἀλλ' ὅτι αὕτη κατόπιν ἐξέπεσεν ἐν τοῖς χρόνοις Φιλίππου τοῦ Μακεδόνος εἰς τὸ ἰσάξιον τοῦ χρυσοῦ στατῆρος τοῦ Φιλίππου.

Τὸ *ἐπίσημον*, ἤτοι τὸ ἔμβλημα τῆς πόλεως Κυζίκου, ἦτο ὁ ἰχθὺς *πηλαμύς*, ἧς ἀγέλαι διήρχοντο διαρκῶς διὰ τῆς Προποντίδος κατὰ τὴν ἀπὸ Εὐξείνου πρὸς τὸ Αἰγαῖον πέλαγος μετάβασιν αὐτῶν (ἴδε Marquardt, *Cyzicus*, σ. 35). Ὁ ἰχθὺς οὗτος ἐμφανίζεται σταθερῶς, ἐπὶ τῶν ἐξ ἠλέκτρου νομισμάτων τῆς πόλεως, ὡς πρόσθετος ἤτοι ἐλάσσων τύπος παρὰ τὸ κύριον ἔμβλημα, ὅπερ παρὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν συνήθειαν εἶνε ἐν Κυζίκῳ ἁπλῶς σύμβολον ἄρχοντος εἰς μέγεθος τύπου, ὑφαρπάζον οὕτω τὴν θέσιν τοῦ κυρίου τύπου, ἐνῷ ἡ πηλαμύς, τὸ ἀληθὲς *ἐπίσημον*, τίθεται ἐν δευτέρᾳ μοίρᾳ.

Ὁ κ. J. P. Six (*Num. Chron.*, 1877, σ. 171) ἐξήνεγκε τὴν θεωρίαν, ὅτι ὁ τύπος τοῦ Κυζικηνοῦ στατῆρος ἤλλασσεν ἐτησίως ἅμα τῇ ἀρχῇ ἑκάστου νέου ἐπωνύμου ἄρχοντος. Ἀλλ' ἐκ τῶν 150 καὶ πλέον γνωστῶν διαφορῶν τῶν στατήρων τούτων τὸ πλεῖστον ἀνήκει εἰς λίαν περιωρισμένον χρονικὸν διάστημα, δηλαδὴ εἰς τὸ δεύτερον ἥμισυ τοῦ πέμπτου αἰῶνος, τῶν ἀρχαϊκῆς τεχνοτροπίας κομματίων ὄντων σπανιωτάτων. Ὅθεν εἶνε λίαν ἀπίθανον, ὅτι ὁ μεταλλάσσων τύπος δύναται νὰ εἶνε τὸ ἔμβλημα τοῦ ἐπωνύμου ἄρχοντος τῆς πόλεως *ὡς τοιούτου*· εἶνε δὲ πλέον ἢ πιθανόν, ὅτι ἐκ τοῦ συμβουλίου τῶν ἀρχόντων (πρυτάνεων;) διάφοροι, ἴσως δὲ καὶ πάντες, εἶχον τὸ δικαίωμα τοῦ θέτειν τὰς σφραγίδας αὐτῶν ἐπὶ τῶν νομισμάτων, ἢ τοῦ ἐκλέγειν τὸν νομισματικὸν τύπον ἐκ περιτροπῆς ἢ συγχρόνως εἰς τὰ διάφορα τμήματα τοῦ νομισματοκοπείου. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ ἀριθμὸς τῶν τύπων δὲν δύναται νὰ παράσχῃ ἀκριβῆ ἔνδειξιν περὶ τοῦ χρονικοῦ διαστήμα-

τος κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποίου ἐκόπτοντο οἱ Κυζικηνοὶ στατῆρες.

Εἴμεθα ἑπομένως ἠναγκασμένοι νὰ στηριχθῶμεν ἐπὶ τῆς τεχνοτροπίας (ἥτις ἄλλως εἶνε καὶ ὁ ἀσφαλέστατος ὁδηγός). Ἐπ' αὐτῆς δὲ τὴν κρίσιν ἡμῶν στηρίζοντες, δυνάμεθα νὰ βεβαιώσωμεν μετὰ πεποιθήσεως, ὅτι οἱ Κυζικηνοὶ στατῆρες ἀνήκουσιν εἰς τὴν μεταξὺ τοῦ 500 π. Χ. καὶ τῶν χρόνων Φιλίππου τοῦ Μακεδόνος περίοδον. Δυνάμεθα πρὸς τούτοις νὰ παραδεχθῶμεν τὴν ἀνωτέρω παρατεθεῖσαν μαρτυρίαν τοῦ Δημοσθένους, ὡς ἰσχυρὸν ἐπιχείρημα πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς γνώμης ὅτι οἱ Κυζικηνοὶ στατῆρες ἐξηκολούθουν κυκλοφοροῦντες ἐπὶ πολλὰ ἔτη μετὰ τὴν ἐντελῆ παῦσιν τῆς τακτικῆς ἐκδόσεως αὐτῶν ἐν Κυζίκῳ: —

Ἐκ τῶν τύπων τῶν στατήρων τούτων καὶ τῶν ἑκτῶν οἱ ἑξῆς εἶνε ἀξιομνημόνευτοι. Ἡ πηλαμὺς δὲ ἀπαντᾷ ἐπὶ πάντων, ἐνίοτε πρὸς τὸν τύπον συνδεομένη, συνηθέστερον ὅμως ὡς εἶδος βάσεως, ἐφ' ἧς στηρίζεται ἡ κεφαλὴ ἢ παράστασις. Τὸ δ' ὀπισθότυπον εἶνε σταθερῶς τετράγωνον ἔγκοιλον εἰς τέσσαρα διῃρημένον.

ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΚΟΠΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΥ

Ἀρχαϊκὴ τεχνοτροπία. Περὶ τὰ 500-480 π. Χ.

Κεφαλαί.

Ἀρχαϊκαὶ κεφαλαὶ Ἀθηνᾶς κατ' ἐνώπιον ἢ κατατομὴν (*Πίναξ ΚΔ'. 1*). Ἀρχαϊκὴ κεφαλὴ τοῦ Περσέως μετὰ κράνους πτερωτοῦ. Κεφαλὴ ἀνδρὸς νεανικὴ ἐπὶ κυκλικοῦ δίσκου. Κεφαλὴ Σειληνοῦ πωγωνοφόρος κατ' ἐνώπιον. Κεφαλὴ πωγωνοφόρος ἐν κατατομῇ, κτλ.

Σχήματα ζῴων.

Χίμαιρα. Σφὶγξ ἢ πρόσθιον σφιγγός. Πρόσθιον λέοντος. Πρόσθιον γρυπός. Πρόσθιον κάπρου πτερωτοῦ. Ἅρπυια. Ὄνος, κτλ.

Παραστάσεις ἀνθρώπιναι.

Γοργὼ πτερωτή. Ἡρακλῆς γονατίζων, κτλ.

Μεταβατικὴ καὶ ἀκμαία τεχνοτροπία. Περὶ τὰ 480 - 350 π. Χ.

Κεφαλαὶ πωγωνοφόροι.

Ζεὺς δαφνοστεφής. Ζεὺς Ἄμμων. Διόνυσος. Ἡρακλῆς. Ἥφαιστος ἢ Κάβειρος μετὰ πίλου κωνικοῦ δαφνοστεφοῦς. Ἀπροσδιόριστος κεφαλή, φαλακρὰ καὶ δαφνοστεφὴς (Σειληνός;). Πάν.

Κεφαλαὶ ἄρρενες νεαραὶ

Ἀπόλλων. Διόνυσος. Ἑρμῆς. Ἄτυς (;) μετὰ Φρυγίου πίλου. Ἀκταίων (;) μετὰ κεράτων ἐλάφου. Ἀπροσδιόριστος κεφαλή.

Κεφαλαὶ γυναικεῖαι

Ἀθηνᾶ ἀντωπὸς ἢ ἐν κατατομῇ. Δημήτηρ ἐν κατατομῇ ἢ ἀντωπός (*Πίναξ ΚΔ'. 2*). Ἀπροσδιόριστος κεφαλὴ φέρουσα στεφάνην (Ἥρα;). Ἀπροσδιόριστος, ἔχουσα τὴν κόμην ἐν δικτύῳ, ἀντιγεγραμμένη ἐκ νομίσματος τῶν Συρακουσῶν (*Πίναξ Ζ'.11*, σελ. 231).

Σχήματα ζῴων

Σφίγξ. Σκύλλα. Χίμαιρα. Γρύψ. Πήγασος. Κένταυρος. Ἀετὸς ἱπτάμενος, ἐπὶ κυκλικοῦ δίσκου. Κέρβερος ἢ Ὄρθρος. Λέων (*Πίναξ ΚΔ'. 3*). Ταῦρος. Ἵππος. Κριός. Κάπρος. Λύκος. Πρὸς δὲ *προτομαὶ* λέοντος πτερωτοῦ· λέοντος καταβροχθίζοντος λεῖαν· ἀλέκτορος· ταύρου, ὡς ἐπὶ νομισμάτων τῆς Γέλης (Πρβλ. *Πίνακα Ϛ'. 7* Τόμ. Α'. σελ. 172), κτλ. Πρὸς τούτοις λεοντῆ ὡς ἐπὶ τῶν νομισμάτων τῆς Σάμου. Κεφαλὴ ταύρου. Κεφαλὴ αἰγός, κτλ.

Ἄρρενες παραστάσεις

Ἄρρενες γυμναὶ παραστάσεις εἰς ποικίλας στάσεις, κρατοῦσαι τὴν πηλαμύδα ἐκ τῆς οὐρᾶς. Ζεὺς γονατίζων κρατῶν ἀετόν. Ἀπόλλων γονατίζων ἢ καθήμενος ἐπὶ τοῦ ὀμφαλοῦ καὶ λύραν κρατῶν. Περσεὺς γονατίζων. Σειληνὸς πληρῶν κάνθαρον δι' οἴνου (*Πίναξ ΚΔ'. 4.*). Σειληνὸς γονατίζων, κρατῶν πηλαμύδα (*Πίναξ ΚΔ'. 5.*). Ποσειδῶν γονατίζων, κρατῶν δελφῖνα. Ποσειδῶν ἐπιβαίνων ἱπποκάμπης. Ἡρακλῆς γονατίζων. Διόνυσος καθήμενος. Κέκρωψ φέρων δένδρον. Τρίτων. Ἱππεὺς δελφῖνος ὡς ἐπὶ τῶν νομισμάτων

τοῦ Τάραντος, ἀλλὰ κρατῶν πηλαμύδα. Νέος ἔφιππος. Τριπτόλεμος ἱππεύων ὄφεις πτερωτούς. Γυμναὶ παραστάσεις ἀνθρώπινοι ὡπλισμέναι διὰ περικεφαλαίας, ἀσπίδος, ξίφους, ἢ τόξου καὶ βέλους, εἰς διαφόρους στάσεις. Ἁρμόδιος καὶ Ἀριστογείτων ἐφορμῶντες. Ὀρέστης γυμνὸς γονατίζων, ἐναγκαλιζόμενος ὀμφαλὸν καὶ κρατῶν ξίφος. Φόβος, παριστώμενος ὡς ἀνὴρ λεοντοκέφαλος γονατίζων καὶ κρατῶν πηλαμύδα (*Πίναξ ΚΔʹ. 6*). Οἱ παῖδες Ἡρακλῆς καὶ Ἰφικλῆς ἄγχοντες ὄφεις. Ἡρακλῆς καὶ λέων. Ἥλιος συγκρατῶν δύο ἵππους.

Γυναικεῖαι παραστάσεις.

Ἡ Ἐλευθερία καθημένη ἐπὶ βάθρου μετ' ἐπιγραφῆς ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ. Δημήτηρ γονατίζουσα, κρατοῦσα δὲ δύο λαμπάδας. Ἀφροδίτη ἱσταμένη παρὰ Ἔρωτα. Θέτις (;) ἐπιβαίνουσα δελφῖνος, φέρουσα δ' ἀσπίδα καὶ στέφανον. Κυβέλη καθημένη ἐπὶ λέοντος. Νίκη γονατίζουσα, ἀκροστόλιον δὲ κρατοῦσα. Ἀφροδίτη κύκνου ἐπιβαίνουσα. Γῆ ἐξερχομένη τοῦ ἐδάφους καὶ κρατοῦσα τὸν παῖδα Ἐριχθόνιον (*Πίναξ ΚΔʹ. 7.*)

Διάφορα

Πρῷρα πλοίου, περατουμένη πρὸς τὰ ἐμπρὸς εἰς προτομὴν λύκου πτερωτοῦ. Λύρα. Δελφικὸς ὀμφαλός, ἐφ' οὗ ἵστανται δύο ἀετοί. Κράνος. Κεφαλὴ μεγάλου ἰχθύος. Καρκῖνος κρατῶν κεφαλὴν ἰχθύος, κτλ. [1].

ΑΡΓΥΡΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

Τὰ σύγχρονα τοῖς ἐξ ἠλέκτρου ἀργυρᾶ νομίσματα, ἀποτελοῦνται τὸ πλεῖστον ἐκ μικρῶν κερμάτων.

---

[1] Εἰκόνας τῶν πλείστων τῶν ἀνωτέρω περιγραφέντων νομισμάτων ἴδε ἐν Num. Chron 1876, Πίν. VIII, 1877. Πίν. VI.—B. M. Guide, Πίν. I. 12· X. 6-15 XVIII 4-8.—Sestini, Stateri Antechi· Revue Numismatique, 1856 καὶ 1864, κλπ. σημείωσιν δὲ τῶν διαφόρων μουσείων, ἐν οἷς ταῦτα διαφυλάσσονται, ἴδε ἐν Brandis σελ. 403 κ.ἑξ. Ὁ ἐμὸς κατάλογος ἤθελεν εἶνε κατὰ πολὺ ἀτελέστερος, ἂν δὲν εἶχον τὸ προτέρημα νὰ συνδιαλέγωμαι συχνάκις ἐπὶ τοῦ θέματος μετὰ τοῦ ἡγουμένου Greenwell, ὅστις προετοιμάζει πλήρη μονογραφίαν περὶ τῶν ἐξ ἠλέκτρου νομισμάτων τῆς Κυζίκου.

Περὶ τὰ 430-412 π. Χ.

Κεφαλὴ τοῦ Ἄτυος μετὰ Φρυγικοῦ καλύμματος· ὑπ' αὐτήν, πηλαμύς.	Κ Κεφαλὴ λέοντος ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ . . . . AR 32 κ.
Προτομὴ κάπρου· ὄπισθεν αὐτῆς πηλαμύς.	Κεφαλὴ λέοντος ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ· ἐνίοτε μετὰ τοῦ γράμματος Κ . . . . AR 18 κ.

Περὶ τὰ 412-330 π.Χ.

Τὰ μεγάλα ἀργυρᾶ νομίσματα εἶνε κυρίως μεταγενέστερα τῶν ἐξ ἠλέκτρου, ἅτινα φαίνεται ὅτι βαθμιαίως κατηργήθησαν.

ΦΑΡ[Ν]ΑΒΑ Κεφαλὴ πωγωνοφόρος τοῦ Φαρναβάζου μετὰ Περσικῆς τιάρας. (De Luynes, *Satr.*, Πίν. I, 5.)	Πρῷρα μεταξὺ δελφίνων· ὑποκάτω, πηλαμύς. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ ἐγκοίλῳ . . . AR Στατὴρ 212 κ.

Ὁ ἑπόμενος χρυσοῦς δαρεικὸς ἐκόπη πιθανῶς ἐν Κυζίκῳ ὡσαύτως ἐν τοῖς χρόνοις Φαρναβάζου τοῦ διαδεχθέντος τὴν σατραπείαν τοῦ Ἑλλησπόντου περὶ τὰ 413 π. Χ.

Ὁ βασιλεὺς τῆς Περσίας γονατίζων, κρατῶν τόξον καὶ σκῆπτρον.	Πρῷρα πλοίου. . . . . AV 132 κ. (B. V. Head, *Lydia and Persia*, Πίν. III, 28.)

Ἀργυρᾶ νομίσματα Ῥοδίου σταθμ. κανόνος. Περὶ τὰ 400-330 π. Χ.

ΣΩΤΕΙΡΑ Κεφαλὴ Περσεφόνης, πεπλοφόρος καὶ στάχυσιν ἐστεμμένη. (B. M. *Guide*, Πίν. XVIII, 8.)	ΚΥΞΙ ἢ ΚΥΞΙΚΗΝΩΝ Κεφαλὴ λέοντος· ὑποκάτω, πηλαμὺς καὶ σύμβολον μεταβλητόν . . . . . AR Ῥόδιος στατήρ, 235 κ. AR 1/3 στατῆρος, 73 κ. AR 1/4 στατῆρος, 47 κ.

Περὶ τὰ 330-280 π. Χ.

ΣΩΤΕΙΡΑ Ὁμοία κεφαλὴ νεωτέρας τεχνοτροπίας· ὑποκάτω, ἐνίοτε, πηλαμύς. (B. M. *Guide*, Πίν. XXIX, 27.)	ΚΥΞΙ ἢ Κ Ἀπόλλων, καθήμενος ἐπὶ ὀμφαλοῦ δικτυωτοῦ, στηριζόμενος ἐπὶ λύρας. Σύμβολα ἢ μονογραφήματα ἐν τῷ πεδίῳ . . . . . AR Στατήρ, 227 κ. AR 86 κ.

Ἀττικὸς σταθμητικὸς κανών. Μετὰ τὸ 280 π. Χ.

Κεφαλὴ γυναικεία μετὰ στεφάνου δρυός, φέρουσα δ' ἐνώτιον καὶ βασιλικὸν διάδημα.	ΚΥΖΙΚΗΝΩΝ Μακρὰ δᾳς, ἐν στεφάνῳ δρυός. ℞ Ἀττικ. τετράδρ. (B. M. *Guide*, Πίν. XLVIII, 6.)
Ὁμοίως, ἡ κεφαλὴ Ἀπόλλωνος (;)	ΚΥΖΙ Κεραυνὸς ἐν στεφάνῳ δρυός. ℞ Ἀττικ. δίδραχ.

Ἡ ἐπὶ τοῦ τετραδράχμου κεφαλὴ παριστᾷ πιθανῶς τὴν Ἀπολλωνίδα, Κυζικηνὴν νυμφευθεῖσαν Ἄτταλον τὸν Α'. βασιλέα τῆς Περγάμου. Μετὰ τὸν θάνατον αὐτῆς, Εὐμένης Β'. καὶ Ἄτταλος Β'. οἱ υἱοὶ αὐτῆς, ἀνήγειραν πρὸς τιμὴν τῆς μητρός αὐτῶν μεγαλοπρεπῆ ναόν.

Τὰ τετράδραχμα τοῦ Λυσιμάχου (Müller, 381-386) καὶ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου (Müller, 910-911), ὧν *σύμβολον* μακρὰ δᾳς, ἀνήκουσιν εἰς τὴν περίοδον ταύτην, ἂν ἀπεδόθησαν ὀρθῶς τῇ Κυζίκῳ (B. M. *Guide*, Πίν. XXXVI. 1).

ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΚΟΠΙΑ ΧΑΛΚΟΥ

Ὡς τὰ ἀργυρᾶ νομίσματα εἶνε, κατὰ κανόνα, μεταγενέστερα τῶν ἐξ ἠλέκτρου, οὕτω τὰ πλεῖστα τῶν χαλκῶν εἶνε νεώτερα τῶν ἀργυρῶν. Ἐκ τῶν τύπων τῶν βεβαίως ἀρχαιοτέρων τῆς αὐτοκρατορικῆς περιόδου εἶνε οἱ ἑξῆς:—

Κεφαλὴ Περσεφόνης.	ΚΥΖΙ Τρίπους ἐπὶ πηλαμύδος . . . Æ ·75-·45
Ὁμοίως (τεχνοτροπίας νεωτέρας).	ΚΥΖΙ ἐν στεφάνῳ δρυός. . Æ ·75
Κεφαλὴ ταύρου.	» Ὁμοίως . . . . . . Æ ·5
Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος.	ΚΥΖΙΚΗΝΩΝ Τρίπους ἐπὶ δᾳδός . Æ 1·1

Ἐκ τῶν *αὐτοκρατορικῶν χρόνων*, ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Κλαυδίου τοῦ Γοτθικοῦ, μέγας ἀριθμὸς τύπων διεσώθη ἡμῖν, μετὰ ἢ ἄνευ τῶν κεφαλῶν τῶν αὐτοκρατόρων. *Ἐπιγρ.* ΚΥΖΙΚΗΝΩΝ ΝΕΩΚΟΡΩΝ (Β. ΔΙΣ ἢ Γ), ἐπίσης ΚΟΡΗ, ΚΟΡΗ ΣΩΤΕΙΡΑ (*Πίναξ* ΛΒ'. 6.) ΚΥΖΙΚΟϹ, ΑΝΤΩΝΕΙΝΙΑ καὶ ΟΛΥΜΠΙΑ (ἀγῶνες),

ΑΝΤΙΝΟΟϹ ΗΡΩϹ, ΖΕΥϹ ϹΩΤΗΡ, ΑΙϹΗΠΟϹ (ποταμός), ΤΟΝ ΚΤΙϹΤΗΝ (Ἡρακλῆς ὡς κτίστης τῆς πόλεως), κτλ. κτλ.

Συνήθεις τύποι. Δύο δᾷδες εὐμήκεις μετὰ ὄφεων περὶ αὐτὰς ἑλισσομένων· τριήρης· νεαρὰ μορφὴ κατακειμένη παρὰ δένδρον, φέρουσα δὲ ἀστεροκόσμητον ἔνδυμα, πρὸ αὐτῆς ἀνὴρ ἔνοπλος, ὄπισθεν δὲ ἀνὴρ λύραν ἀνακρούων· Δήμητρα ἐπὶ ἅρματος δρακόντων δύο μακρὰς δᾷδας κρατοῦσα· ἡ πόλις Κύζικος καθημένη ἐπὶ βράχου καὶ μορφὴ κολυμβῶσα παρὰ τοὺς πόδας αὐτῆς· ἄθροισμα ἀνθρώπων ἀνεγειρόντων, ὡς φαίνεται, δύο καλάθους ἐπὶ πασσάλων τεθειμένους, περιέχοντας δὲ φοίνικας· γυνὴ αἶγα ἀμέλγουσα· Ἀσκληπιός· Ἀφροδίτη *Ἀρεία* γυμνή, ἔχουσα παρ' αὐτῇ τὸ ξίφος καὶ τὴν ἀσπίδα τοῦ Ἄρεως, κτλ.

Ἄρχοντες, ἀνθύπατος (Φοῦσκος, 98-102 μ. Χ). Ἐγχώριοι ἄρχοντες· στρατηγός, ἄρχων, Ἀσιάρχης.

Συμμαχικὰ νομίσματα, μετὰ τῆς Ἐφέσου (παραστάσεις, ΕΦΕϹΟϹ καὶ ΚΥΖΙΚΟϹ ἡ Ἄρτεμις Ἐφεσία καὶ Δημήτηρ Κυζικηνή), Νικαίας, Σμύρνης *(Πίναξ ΛΒ'. 6.)* (Δήμητρα ἐπὶ ἅρματος ὑπὸ δύο κενταύρων συρομένου), κτλ.

Λάμψακος. Τὰ νομίσματα τῆς περιφήμου ταύτης πόλεως τοῦ Ἑλλησπόντου ἀποτελοῦνται ἐκ τῶν ἑξῆς κλάσεων: —

Ἤλεκτρος καὶ ἄργυρος. Ἕκτος αἰὼν π. Χ.

Προτομὴ ἵππου πτερωτοῦ· ὑπεράνω ἀνθέμιον.	Τετράγωνον ἔγκοιλον εἰς τέσσαρα διῃρημένον . ΗΕ. Στατήρ, 216 κ. (*Num. Chron.*, 1875, Πίν. VII, 8.)
Ὁμοίως.	Ὁμοίως . . . . AR Δίδρ. 105 κ. AR Τετρώβ. 36 κ. AR Τριώβ. 21 κ.

Περὶ τὰ τέλη τοῦ ἕκτου αἰῶνος ὁ Φοινικικὸς σταθμητικὸς κανὼν ἐγκατελείφθη χάριν τοῦ Περσικοῦ, ἀπαντῶσιν δὲ ἀργυρᾶ νομίσματα τῆς ὁλκῆς τοῦ Περσικοῦ σίκλου καὶ τῶν διαιρέσεων αὐτοῦ. Ἡ ὁλκὴ τοῦ ἐξ ἠλέκτρου στατῆρος φαίνεται ὅτι ηὐξήθη περὶ τὸν αὐτὸν χρόνον.

Ἤλεκτρος. Περὶ τὰ 500 π. Χ.

Πρόσθιον ἵππου πτερωτοῦ· ὑπεράνω, ἀμφορεύς.	Τετράγωνον ἔγκοιλον εἰς τέσσαρα διῃρημένον . ΗΕ Στατήρ, 232 κ.

Ἄργυρος Περσικοῦ σταθμοῦ. Περὶ τὰ 500-480 π. Χ.

Ἰανόμορφος γυναικεία κεφαλὴ ἀρχαϊκῆς τεχνοτροπίας. (B. M. *Guide*, Πίν. II. 18.)	Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς, ἀρχαϊκῆς τεχνοτροπίας ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. Ꭱ 80 κ. καὶ ὑποδιαιρέσεις.

Περὶ τὰ 450-412 π. Χ.

Περὶ τὰ μέσα τοῦ πέμπτου αἰῶνος φαίνεται ὅτι ἐγένετο ἑτέρα ἔκδοσις στατήρων ἠλέκτρου.

Προτομὴ ἵππου πτερωτοῦ ἐν στεφάνῳ κισσοῦ· ὑποκάτω, Ξ.	Τετράγωνον ἔγκοιλον εἰς τέσσαρα διῃρημένον . . . . . . ΗΕ 237 κ. (B. M. *Guide*, Πίν. X. 23.)

Οὗτοι φαίνεται ὅτι εἶνε οἱ ἐν Ἀττικαῖς ἐπιγραφαῖς μνημονευόμενοι (περὶ τὰ 434 π. Χ.) *χρυσοῦ στατῆρες Λαμψακηνοί*, (*Num. Chron.*, 1876, σ. 290). Οἱ τύποι τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων παραμένουσιν ἀμετάβλητοι, ἡ τεχνοτροπία ὅμως αὐτῶν ἐνδεικνύει χρόνους μεταγενεστέρους.

Περὶ τὰ 412-350 π. Χ.

Ἐν τῇ περιόδῳ ταύτῃ φαίνεται ὅτι ἡ χρῆσις τῶν ἐξ ἠλέκτρου νομισμάτων ἐγκατελείφθη ὁριστικῶς ἐν Λαμψάκῳ, ἀντικατασταθέντων τούτων διὰ στατήρων ἐκ καθαροῦ χρυσοῦ, κοπέντων συμφώνως πρὸς τὸν σταθμητικὸν κανόνα τῶν χρυσῶν δαρεικῶν. Μεταξὺ αὐτῶν εὕρηνταί τινα ἐκ τῶν καλλίστων παραδειγμάτων τῆς Ἑλληνικῆς νομισματικῆς τέχνης. Ὀπισθότυπος παραμένει ἀμεταβλήτως ἡ προτομὴ ἵππου πτερωτοῦ ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ (*Πίναξ ΚΔ΄, 14, ὄπισθ.*) Γνωστοὶ εἶνε οἱ ἑξῆς τύποι τῆς *ἐμπροσθίας* ὄψεως:

Κεφαλὴ Ποσειδῶνος, μετὰ κόμης κυματιζούσης, φέρουσα πῖλον κωνικὸν δαφνοστεφῆ (*Πίναξ ΚΔ΄. 9.*)

Κεφαλὴ πωγωνοφόρος Πέρσου σατράπου (Φαρναβάζου;) φέροντος Περσικὴν τιάραν. (Hunter, Πίν. XXXI, 22.)

Νίκη θυσιάζουσα κριόν, ὡς ἐπὶ χρυσοῦ στατῆρος τῆς Ἀβύδου.
(Dr. Weber). *(Πίναξ ΚΔ'. 13.)*

Νίκη γονατίζουσα, κρατοῦσα σφυρίον ἐν τῇ μιᾷ τῶν χειρῶν καὶ ἧλον ἐν τῇ ἑτέρᾳ, δι' ὧν προσηλοῖ κράνος ἐπὶ τροπαίου. (Βρετ. Μουσεῖον) *(Πίναξ ΚΔ'. 14.)*

Ἕλλη διασχίζουσα τὸν ἀέρα ἐπὶ τοῦ χρυσομάλλου κριοῦ.
(Prokesch, *Ined.*, 1854, 282.)

Ὁ παῖς Ἡρακλῆς ἄγχων ὄφεις. (Sestini, *Stat. Ant.*, VI. 10.)

Δημήτηρ, ἐξερχομένη τοῦ ἐδάφους, κρατοῦσα δὲ στάχυς. *(Πίναξ ΚΔ'. 12.)*

Κεφαλὴ Ἀριάδνης ἢ μαινάδος. (B. M. *Guide*, Πίν. XVIII. 15.)

Κεφαλὴ Ἥρας (Συλλογὴ De Luynes).

Κεφαλὴ Διός. *(Πίναξ ΚΔ'. 8.)*

Κεφαλὴ Διονύσου νεαροῦ ἢ Βάκχης, μετ' ὠτίου αἰγός, κισσοστεφής.
(Πίναξ ΚΔ'. 11)

Κεφαλὴ νεαροῦ ἥρωος. (Mionn., Πίν. LXXV. 3.)

Θεὰ ἐπὶ δελφῖνος μετὰ ἀσπίδος ἐν τῇ ἀριστερᾷ, κρατοῦσα ὄστρακον.
(Mionn., II. 559)

Κεφαλὴ Δήμητρος πεπλοφόρος. (Sestini, *Stat. Ant.*, Πίν. VI. 7.)

Κεφαλὴ Διὸς Ἄμμωνος κατ' ἐνώπιον.
(Millingen, *Anc. Gr. Coins.*, Πίν. V. 8.)

Κεφαλὴ Νίκης. (Συλλογὴ de Luynes).

Κεφαλὴ Ἡλίου πρὸς ἀρ. ἐπὶ κυκλικοῦ δίσκου, ὑπὸ ἀκτίνων περιβαλλομένη.
(Πίναξ ΚΔ'. 10.) (Συλλογὴ Waddington.)

Τὰ σύγχρονα τοῖς ἀνωτέρω ἀργυρᾶ νομίσματα ἀποτελοῦνται κυρίως ἐκ κομματίων Περσικοῦ σταθμοῦ (76, 59, 38 καὶ 19 κόκκων.).

Κεφαλὴ Ἰανόμορφος γυναικεία.	ΛΑ, ΛΑΜ ἢ ΛΑΜΨ Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς.
Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς, Διὸς ἢ Ἀπόλλωνος	» Προτομὴ ἵππου πτερωτοῦ.
Ἵππος πτερωτός.	» Ὁ παῖς Ἡρακλῆς ἄγχων ὄφεις.

Τῶν χαλκῶν νομισμάτων ὑπάρχουσι πολλαὶ ποικιλίαι, ἀλλ' ἅπασαι, ἐξαιρέσει ὀλίγων, φέρουσι τὴν προτομὴν τοῦ πτερωτοῦ ἵππου ἐπὶ τῆς ἐμπροσθίας ἢ ὀπισθίας ὄψεως.

Περὶ τὰ 330-190 π. Χ.

Τετράδραχμα καὶ δραχμαὶ μετὰ τύπων Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου, ἀλλὰ τεχνοτροπίας μεταγενεστέρας, κατετάχθησαν ὑπὸ τοῦ Müller (ἀρ. 912-917) εἰς τὴν Λάμψακον. Σύμβολον αὐτῶν εἶνε ὁ πτερωτὸς ἵππος.

Μετὰ τὸ 190 π. Χ. περίπου.

Μετὰ τὴν μάχην τῆς Μαγνησίας ἡ Λάμψακος ἦτο μία τῶν πόλεων πρὸς ἃς παρεχώρησαν οἱ Ῥωμαῖοι τὴν αὐτονομίαν. Τὰ ἑξῆς Ἀττικὰ τετράδραχμα καὶ χαλκᾶ νομίσματα εἶνε μεταγενέστερα τοῦ γεγονότος τούτου:—

Κεφαλὴ Πριάπου, κισσοστεφής. (B. M. *Guide*, Πίν. XLIX. 8.)	ΛΑΜΨΑΚΗΝΩΝ Ἀπόλλων κιθαρῳδός, καὶ ὀνόματα ἀρχόντων μετὰ πατρωνυμικῶν. Ꝛ Ἀττικ. τετράδρ.
Ὁμοίως.	ΛΑΜΨΑΚΗΝΩΝ Πρόσθιον ἵππου πτερωτοῦ . . . . Æ ·85

Ἡ Λάμψακος ἦτο μία τῶν κυρίων ἑδρῶν τῆς λατρείας τοῦ Πριάπου (Virg. *Georg.*, IV. 111).

Αὐτοκρατορικά— ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Γαλλιηνοῦ. Ἄρχων, στρατηγός. *Τύποι*, κατὰ κανόνα ἀναφερόμενοι εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Πριάπου, οὗ τὸ ἄγαλμα παριστᾷ αὐτὸν στηριζόμενον ἐπὶ θύρσου καὶ σπένδοντα πρὸ βωμοῦ καίοντος. Ἐπίσης ὁ Φρίξος καὶ ἡ Ἕλλη (*Z. f. N.*, VI. Πίν. I. 15). Ἐπὶ νομίσματος τοῦ Καρακάλλα ἡ Λάμψακος φέρει τὸν τίτλον μητρόπολις. *Συμμαχικὰ νομίσματα* μετὰ τῆς Φωκαίας (Fox, Πίν. II. 34).

Μιλητόπολις, πόλις Ἀθηναϊκῆς, ὡς ἐλέγετο, καταγωγῆς, κειμένη ἐπὶ τῆς συμβολῆς τῶν ποταμῶν Μακέστου καὶ Ῥυνδάκου, εἰς τὸ βόρειον μέρος τῆς Μυσίας. Αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα ὀψίμων χρόνων καὶ *αὐτοκρατορικὰ* ἀπὸ Οὐεσπασιανοῦ μέχρι Φιλίππου τοῦ νεωτέρου. *Ἐπιγρ.* ΜΙΛΗΤΟΠΟΛΙΤΩΝ ἢ ΜΕΙΛΗΤΟΠΟΛΕΙΤΩΝ, ἐνίοτε προστιθεμένου τοῦ ΕΝ ΠΟ[ΝΤΩ]. *Τύποι.* Προτομὴ Ἀθηνᾶς, *Ὀπ.* Γλαῦξ ἢ γλαῦξ δίσωμος· Ἀθηνᾶ καθημένη· Ἑρμῆς καθήμενος

ἐπὶ βράχων· κηρύκειον· Ἄρτεμις κυνηγέτις, κτλ. Ὀνόματα ἀρχόντων ἐνίοτε μετὰ τοῦ τίτλου στρατηγοῦ (*Num. Chron*, VI.157).

Πάριον, ἐπὶ τῆς Προποντίδος μεταξὺ Λαμψάκου καὶ Πριάπου. Δυνατὸν νὰ ἔκοψεν ἀνεπίγραφα ἀργυρᾶ νομίσματα, διαρκούσης τῆς ἀρχαϊκῆς περιόδου καὶ βραδύτερον.

Περὶ τὰ 500-400 π. Χ.

Γοργόνειον.	Τετράγωνον ἔγκοιλον περιέχον σταυροειδὲς κόσμημα. . . . . ℞ 60, 50 καὶ 36 κ.

Τὰ ἀρχαῖα ταῦτα νομίσματα ἀποδίδονται ὑπὸ τοῦ κ. J. Six. (*De Gorgone*, σελ. 6) εἰς τὴν Σέλγην τῆς Πισιδίας, πρέπει δὲ νὰ ὁμολογήσω, ὅτι ἡ εἰς τὸ Πάριον ἀπονομὴ οὐδόλως εἶνε βεβαία.

Περὶ τὰ 350 - 300 π. Χ. ἢ βραδύτερον

Γοργόνειον ὑπὸ ὄφεων περικυκλούμενον.	ΠΑ ΡΙ Ταῦρος ἐπιστρεφόμενος. *Σύμβολα, ποικίλα* . . . . ℞ 38 κ.

Ἡ ἀμέσως ἐπομένη κλάσις ἀργυρῶν νομισμάτων τοῦ Παρίου εἶνε ἐποχῆς ὀψίμου καὶ ἀνήκει πιθανῶς εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ δευτέρου αἰῶνος. Τοῦ τετραδράχμου γνωρίζομεν δύο τύπους.

Κεφαλὴ Δήμητρος πεπλοφόρος. (Bompois, *Catal. de vente*, Πίν. V. 1399.)	ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ ΑΚΤΑΙΟΥ ΠΑΡΙΑΝΩΝ Ἀπόλλων Ἀκταῖος ἱστάμενος μεταξὺ βωμοῦ καίοντος καὶ ὀμφαλοῦ. Ἐν τῷ ἐξέργῳ ὄνομα ἄρχοντος ΠΟΛΥΚΛΗΣ. . ℞ Ἀττικ. τετράδρ.

Ὁ Ἀπόλλων τῶν Παριανῶν ἐκαλεῖτο Ἀκταῖος, ἴσως διότι ὁ ναὸς αὐτοῦ ἔκειτο παρὰ τὴν ἀκτὴν πλησίον τῆς πόλεως (Στράβωνος, 588).

Γοργόνειον ὑπὸ ὄφεων περιβαλλόμενον. (Hunter Πίν. XLI. 16)	ΠΑΡΙΑΝΩΝ Νίκη κρατοῦσα στέφανον καὶ κλάδον φοίνικος . . . ℞ Τετράδρ. 209 κ.

Ἔτι βραδύτερον τὸ Πάριον ἔκοψε κιστοφόρους τοῦ συνήθους τύπου, διακρινομένου ὅμως διὰ τῶν γραμμάτων ΠΑ ἐν μονογραφήματι.

Τὰ αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα, ἐπιγεγραμμένα Π, ΠΑΡΙ ἢ ΠΑΡΙΑΝΩΝ, εἶνε διαφόρων τύπων: —Γοργόνειον, Ὀπ. Γλαῦξ ἢ ἀετός· κεφαλὴ Ἀπόλλωνος, Ὀπ. Ταῦρος κυρίσσων· κεφαλὴ νεαρὰ στάχυσιν ἐστεμμένη, Ὀπ. Μέγας βωμὸς τετράγωνος ἐπὶ βαθμίδων καὶ ἀνθοστεφής. Ὁ τύπος οὗτος παριστᾷ τὸν μέγαν βωμὸν τοῦ Παρίου, ἔργον τοῦ Ἑρμοκρέοντος, μνημονευόμενον ὑπὸ τοῦ Στράβωνος (588) ὡς ἀξιολογώτατον διά τε τὸ μέγεθος καὶ τὴν καλλονὴν αὐτοῦ.

Ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ Αὐγούστου τὸ Πάριον ἐδέχθη ῥωμαϊκὴν ἀποικίαν, ἐκόπησαν δ' ἐν αὐτῷ νομίσματα μετὰ τῶν Λατινικῶν ἐπιγραφῶν, C. G. P. I., C. G. I. P., COL CEM. IVL. HAD. PA.= Colonia Gemella (;), Julia Pariana. Τὸ ὄνομα Hadriana προσετέθη κατόπιν (Imhoof, *Mon. Gr.*, σ. 254).

Τύποι ἀξιοσημείωτοι — DEO CVPIDINI, Ἔρως ἱστάμενος, ἀντίγραφον τοῦ περιφήμου ἀγάλματος τοῦ ἐν Παρίῳ Ἔρωτος τοῦ Πραξιτέλους, τοῦ κατὰ Πλίνιον ἐφαμίλλου πρὸς τὴν Κνιδίαν αὐτοῦ Ἀφροδίτην· HAMMON, ἐν σχέσει πρὸς τὴν λατρείαν τοῦ Διὸς Ἄμμωνος, καὶ DEO AESC. SVB. ἢ SVBVEN.=Deo Aesculapio Subventori ἢ Subvenienti.

Πέργαμον. Κατά τινα παράδοσιν τὸ Πέργαμον ἀπῳκίσθη ἐξ Ἐπιδαύρου ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ θεοῦ Ἀσκληπιοῦ. Ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ Ξενοφῶντος τὸ Πέργαμον ἦτο ἁπλοῦν φρούριον, μόλις δὲ μετὰ ἑκατὸν ἔτη προσέλαβε σπουδαιότητά τινα. Ὑπάρχουσιν ἐν τούτοις μικρὰ νομίσματα βεβαίως ἀνήκοντα εἰς τὸ πρῶτον μέρος τοῦ τετάρτου αἰῶνος.

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος, δαφνοστεφής.	ΠΕΡΓΑ Κεφαλὴ πωγωνοφόρος μετὰ Περσικῆς τιάρας ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ . . . . . . R 24 κ.

Περὶ τὰ 300-283 π. Χ.

Ὁ Λυσίμαχος ἐξελέξατο τὸ Πέργαμον ἕνεκα τοῦ ὀχυροῦ αὐτοῦ πρὸς κατάθεσιν τῶν θησαυρῶν του, ἀνερχομένων εἰς 9000

τάλαντα, ἤτοι λίρας στερλίνας 2,700,000, διώρισε δὲ θησαυροφύλακα αὐτοῦ Φιλέταιρον τὸν ἐκ Τίου. Εἰς τὴν περίοδον δὲ ταύτην κατατάσσω τὰ ἑξῆς χρυσᾶ νομίσματα καὶ διώβολα Ἀττικῆς ὁλκῆς, ὡς καί τινα μικρὰ χαλκᾶ νομίσματα.

ΧΡΥΣΟΣ.

Κεφαλὴ Ἡρακλέους νεαροῦ ἐν λεοντῇ. (*Rev. Num.*, 1865, 13.)	Παλλάδιον. Ἐν τῷ πεδίῳ κράνος. Ꭿ Στατήρ, 131 κ.
Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς. (B. M. *Guide*, Πίν. XLIX. 9)	Παλλάδιον . . . Ꭱ Τετρώβ. 44 κ.

Ἐπειδὴ τὸ πρῶτον τῶν νομισμάτων τούτων προέρχεται ἐκ τοῦ εὑρήματος τῆς Σιδῶνος, ὅπερ ἀπετελεῖτο κατὰ τὸ πλεῖστον ἐκ νομισμάτων τῶν τελευταίων ἐτῶν τοῦ τετάρτου αἰῶνος, εἶνε πιθανόν, ὅτι ἀνήκει εἰς τὰ τέλη τοῦ τετάρτου, ἢ τὰς ἀρχὰς τοῦ τρίτου αἰῶνος π. Χ., ἴδε ὅμως κατωτέρω ἐν σελ. 64.

ΑΡΓΥΡΟΣ.

Κεφαλὴ Ἡρακλέους ἐν λεοντῇ.	ΠΕΡΓΑ ἢ ΠΕΡΓΑΜΗ Παλλάδιον. Ꭱ 22 κ.
Ὁμοίως.	ΠΕΡ Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς. . . Æ ·35
Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς.	ΠΕΡΓΑ Δύο κεφαλαὶ ταύρων ἀντιμέτωποι. . . . . Æ ·65
Ὁμοίως.	» Κεφαλὴ ταύρου . Æ ·65
Ὁμοίως.	» Δύο ἀστέρες. . . Æ ·4

Φαίνεται πρὸς τούτοις ὅτι ἐκόπησαν ἐν Περγάμῳ τετράδραχμα ἐπ' ὀνόματι τοῦ Λυσιμάχου (Müller ἀρ. 405-7) ὡς καὶ τετράδραχμα μετ' Ἀλεξανδρείων τύπων, καὶ τῆς ἐπιγραφῆς ΣΕΛΕΥΚΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ἢ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ (Imhoof *Dynastie von Pergamon*, Πίν. III. 19-22).

Βασιλεῖς τῆς Περγάμου. Φιλέταιρος, 284-263 π. Χ. Θησαυροφύλαξ οὗτος ὢν τοῦ Λυσιμάχου, ἀνεκήρυξεν ἑαυτὸν ἀνεξάρτητον ἐν ἔτει 283 π. Χ. Τὰ τετράδραχμα αὐτοῦ φέρουσι τὴν εἰκόνα Σελεύκου τοῦ Νικάτορος, ἀναγνωρισθέντος ἐπικυριάρχου, ὡς φαίνεται, ὑπὸ τοῦ Φιλεταίρου.

Κεφαλὴ τοῦ Σελεύκου πρὸς δ., φέρουσα πλατὺ διάδημα. (B. M. *Guide*, Πίν. XXXVII. 8)	ΦΙΛΕΤΑΙΡΟΥ Ἀθηνᾶ καθημένη ἐπὶ θρόνου μετὰ ἀσπίδος πρὸ αὐτῆς. ℞ Ἀττικ. τετράδρ.

Εὐμένης Α'., 263-241 π. Χ., ἀνεψιὸς τοῦ Φιλεταίρου.

Ἄτταλος Α'., 241-197 π. Χ., ἕτερος ἀνεψιὸς τοῦ Φιλεταίρου.

Εὐμένης Β'., 197-159 π. Χ., πρεσβύτερος υἱὸς Ἀττάλου τοῦ Α'.

Ἄτταλος Β'., (Φιλάδελφος), νεώτερος ἀδελφὸς Εὐμένους τοῦ Β'., 159-138 π. Χ.

Ἄτταλος Γ'., (Φιλομήτωρ) υἱὸς Εὐμένους Β.' 138-133 π. Χ., ὅτε οὗτος ἐκληροδότησε τὸ βασίλειον τῆς Περγάμου εἰς τὸν Ῥωμαϊκὸν λαόν. Δὲν εἶνε πιθανὸν ὅτι ἔκοψεν τετράδραχμα.

Τὰ ἀργυρᾶ νομίσματα τῶν ἀνωτέρω βασιλέων μόνον κατὰ τεχνοτροπίαν δύνανται νὰ καταταχθῶσιν, ἐπειδὴ φέρουσιν, ἐκτὸς μιᾶς καὶ μόνης ἐξαιρέσεως, μόνον τὸ ὄνομα καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ Φιλεταίρου, τοῦ ἱδρυτοῦ τῆς δυναστείας.

Κεφαλὴ τοῦ Φιλεταίρου πρὸς δ. φέροντος πλατὺ διάδημα, στέφανον δάφνης, καὶ στέφανον καὶ διάδημα περιπεπλεγμένα. *(Πίναξ ΚΘ'. 1.)*	ΦΙΛΕΤΑΙΡΟΥ. Ἀθηνᾶ ἐπὶ θρόνου καθημένηκαὶ ἐπὶ μὲν τῶν ἀρχαιοτέρων (ἀποδιδομένων εἰς Εὐμένην τὸν Α') κρατοῦσα πρὸ αὐτῆς ἀσπίδα, ἐπὶ δὲ τῶν μεταγενεστέρων ἔχουσα τὴν ἀσπίδα ὄπισθεν αὐτῆς (Ἄτταλος Α', κλπ.), στέφουσα δὲ τὸ ὄνομα τοῦ Φιλεταίρου . . . . . ℞ Τετράδραχ.

Ταῦτα δὲ διαιροῦνται εἰς πολυαρίθμους κλάσεις, ὧν αἱ ἑξῆς εἶνε αἱ συχνότερον ἀπαντῶσαι[1]: —

1) Εἶχον ἤδη γράψει τὰ ἀνωτέρω ὅτε ὁ Δρ. Imhoof ἐδημοσίευσε μονογραφίαν, **Die Münzen der Dynastie von Pergamon**, ἐν ᾗ λεπτομερῶς περιέγραψε πάντα τὰ γνωστὰ νομίσματα. Αἱ ἀποδόσεις αὐτοῦ, αἵτινες ἐν τῷ συνόλῳ αὐτῶν συμφωνοῦσι πρὸς τὰς ἐνταῦθα διδομένας, θέλουσι γείνη γενικῶς ἀποδεκταὶ ὑπὸ τῶν νομισματικῶν.

(α)	Ἀσπὶς προτασσομένη. Ἐν τῷ πεδίῳ ἀρ. φύλλον κισσοῦ, δ. τόξον. Ἐπὶ τοῦ θρόνου Α.	Εὐμένης Α΄.
(β)	Ἀσπὶς ὄπισθεν. Ἐν πεδίῳ, ἀρ. φύλλον κισσοῦ καὶ Α· δ. τόξον	Ἄτταλος Α΄. καὶ Εὐμένης Β΄.
(γ)	» » » » σταφυλὴ » » καὶ Α.	
(δ)	» » » ἀρ. μέλισσα, διάφορα μονογρ., δ. τόξον	Εὐμένης Β΄.
(ε)	» » » » φοίνιξ » » » »	
(ζ)	» » » » κέρας Ἀμαλθείας » » »	
(η)	» » » » ἀστὴρ » » »	
(θ)	» » » » ῥόπαλον » » »	
(ι)	» » » » γλαῦξ » » »	
(κ)	» » » » θύρσος » » »	Ἄτταλος Β΄. (;).
(λ)	» » » » ἴκριον τροπαίου » » »	
(μ)	» » » » δᾴς » » »	

Διαρκούσης τῆς βασιλείας Εὐμένους τοῦ Β΄, τὸ βασίλειον τῆς Περγάμου ἐξήρθη εἰς τὸ μέγιστον σημεῖον τῆς δυνάμεως καὶ μεγαλοπρεπείας αὐτοῦ, μόνος δ' ὁ βασιλεὺς οὗτος ἐξ ὅλης τῆς γενεᾶς αὐτοῦ κατέλιπεν ἡμῖν τετράδραχμα, φέροντα τὸ ὄνομα καὶ τὴν εἰκόνα του.

Κεφαλὴ Εὐμένους μετὰ διαδήματος. (B. M. *Guide*, Πίν. XLVII, 7.)	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΕΥΜΕΝΟΥ Οἱ Διόσκουροι ἢ Κάβειροι ἱστάμενοι κατ' ἐνώπιον· τὸ ὅλον ἐν στεφάνῳ δρυός. **R** Τετράδρ. 235 κ.

Ὁ ὀπισθότυπος τοῦ νομίσματος τούτου εἶνε πανόμοιος πρὸς τὸν τύπον νομίσματος τῆς νήσου Σύρου, ἐπιγεγραμμένου ΘΕΩΝ ΚΑΒΕΙΡΩΝ ΣΥΡΙΩΝ· δὲν εἶνε δὲ ἀπίθανον ὅτι ἐκόπη ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ (ἴδε τόμ. Α΄. σελ. 629).

Τὰ χαλκᾶ νομίσματα τῶν βασιλέων τῆς Περγάμου φέρουσιν, ὡς τὰ ἀργυρᾶ, μόνον τὴν ἐπιγραφὴν ΦΙΛΕΤΑΙΡΟΥ. Ἐπὶ τῆς ἐμπροσθίας αὐτῶν ὄψεως εὕρηνται κεφαλαὶ Ἀθηνᾶς, Ἀσκληπιοῦ, Ἀπόλλωνος καὶ Δήμητρος. Μεταξὺ δὲ τῶν τύπων τῆς *ὀπισθίας* ὄψεως ἀπαντᾷ ὁ Ἀσκληπιὸς καθήμενος καὶ τρέφων ὄφιν· ὄφις συνεσπειρωμένος· θύρσος· φύλλον κισσοῦ· τόξον· εἷς ἢ δύο ἀστέρες· ὄφις καὶ κλεὶς ναοῦ· τρίπους· μέλισσα· κλπ.

ΟΙ ΚΙΣΤΟΦΟΡΟΙ

Ἐπὶ τῶν βασιλέων τῆς Περγαμηνῆς δυναστείας οἱ λεγόμενοι κιστοφόροι ἐμφανίζονται τὸ πρῶτον ἤδη ὡς τὸ κύριον ἐμπορικὸν νόμισμα τῆς δυτικῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Ὁ κιστοφόρος ἐκλήθη οὕτω ἐκ τοῦ τύπου αὐτοῦ, δηλαδὴ τῆς ἱερᾶς βακχικῆς κίστης. Κατὰ τὸν Δρ. Imhoof (*Die Münzen der Dynastie von Pergamon*, σελ. 33) τὰ νομίσματα ταῦτα ἤρξαντο τὸ πρῶτον ἐν Ἐφέσῳ βραχὺ πρὸ τοῦ 200 π. Χ. ἡ δὲ χρῆσις αὐτῶν ταχέως ἐπεξετάθη ἀνὰ τὰς κτήσεις Ἀττάλου τοῦ Α΄ βασιλέως τῆς Περγάμου. Ἔκτοτε ὁ κιστοφόρος ἀπέβη εἶδός τι Πανασιατικοῦ νομίσματος, τῆς γενικῆς αὐτοῦ παραδοχῆς ἀσφαλιζομένης διὰ τοῦ ὁμοιοσχήμου τῶν τύπων, τῶν ἐγχωρίων γραμμάτων τῶν νομισματοκοπείων καὶ τῶν συμβόλων τῶν ἀρχόντων ὄντων ἁπλῶς δευτερευουσῶν προσθηκῶν. Ἡ ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ παραδοχὴ τῶν ἐν εἴδει συμμαχικῶν νομισμάτων τούτων δυνατὸν νὰ ἐνεπνεύσθη ὑπὸ τῆς δημοτικότητος ἐν Πελοποννήσῳ τοῦ συμμαχικοῦ νομίσματος τῆς Ἀχαϊκῆς συμπολιτείας, ὡς καὶ ὑπὸ τῆς προθύμου παραδοχῆς ὑπὸ τοσούτων Ἀσιατικῶν πόλεων τῶν Ἀλεξανδρείων τετραδράχμων. Τὰ πολλαπλᾶ προτερήματα τοῦ ὁμοιομόρφου νομίσματος ἤρξαντο περὶ τοὺς χρόνους τούτους πασιφανῶς ἐννοούμενα καὶ μεγάλως ἐκτιμώμενα ἐν τῷ ἀρχαίῳ κόσμῳ, ὁ δὲ κιστοφόρος, σκοπίμως εἴτε οὐχὶ πρὸς τοῦτο κοπείς, ἀνταπεκρίθη πρὸς τὴν κοινὴν ἀνάγκην καὶ ἐξεδίδετο εἰς μεγίστας ποσότητας ἐκ διαφόρων Ἀσιατικῶν νομισματοκοπείων (Πρβλ. Λιβίου, XXXVII, 46, 58, 59 καὶ XXXIX. 7).

Οἱ τύποι τῶν κιστοφόρων δύνανται νὰ περιγραφῶσιν ὡς ἑξῆς.

Κίστη μυστικὴ μετὰ τοῦ πώματος ἡμιανεωγμένου, ἐξ ἧς προβαίνει ὄφις· τὸ ὅλον ἐν στεφάνῳ κισσοῦ. *(Πίναξ ΚΘ΄. 2.)*	Δύο ὄφει; συνεσπειρωμένοι, ἐγείροντες τὰς κεφαλάς· μεταξὺ αὐτῶν γωρυτός . . Ꝛ Τετράδρ. 195 κ.

Ῥόπαλον καὶ λεοντῆ τοῦ Ἡρακλέους· τὸ δ' ὅλον ἐν στεφάνῳ κισσοῦ, ἀμπέλου ἢ δάφνης. (*Num. Chr.*, 1880, Πίν. VIII, 12.)	Σταφυλὴ τεθειμένη ἐπὶ φύλλου ἀμπέλου . . . . Ꝧ Δίδραχ. 92 κ. Ꝧ Δραχμή, 46 κ.

Κιστοφόροι εἶνε γνωστὸν ὅτι ἐξεδόθησαν εἰς ἕνδεκα περίπου νομισματοκοπεῖα τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, δηλαδὴ εἰς τὰ τοῦ Παρίου, Ἀδραμυτείου καὶ Περγάμου ἐν Μυσίᾳ, εἰς τὰ τῆς Σμύρνης καὶ Ἐφέσου ἐν Ἰωνίᾳ, τὰ τῶν Θυατείρων, Σάρδεων καὶ Τράλλεων ἐν Λυδίᾳ, εἰς τὰ τῆς Ἀπαμείας καὶ Λαοδικείας ἐν Φρυγίᾳ καὶ εἰς τὸ τῆς Νύσης ἐν Λυδίᾳ (ἴδε Pinder, *Über die Cistophoren*, 1856), τέλος δὲ ἐν Κρήτῃ (Imhoof, Monn. Gr. σ. 210. 1).

Οἱ κιστοφόροι τῆς Περγάμου δύνανται νὰ διαιρεθῶσιν εἰς τρεῖς κυρίας κλάσεις. Ἐκτὸς ὀλίγων ἐξαιρέσεων πάντα τὰ κομμάτια φέρουσι τὰ γράμματα ΠΕΡ ἐν μονογραφήματι.

Κλάσις Α'. 197-133 π. Χ.

Ἐν τῷ πεδίῳ τῆς ὀπισθίας ὄψεως πρὸς δεξιὰ τῶν ὄφεων, σύμβολον *μεταβλητὸν* πλαγίως τεθειμένον, ἤτοι δᾴς, κηρύκειον, θύρσος, σταφυλή, κάνθαρος, φύλλον κισσοῦ, γλαῦξ, ἀετός, ἀστήρ, ῥόπαλον, στάχυς, κέρας Ἀμαλθείας, φοίνιξ, Νίκη, γοργόνειον, κεραυνός, ῥόπαλον καὶ λεοντῆ, ῥόπαλον καὶ κηρύκειον χιαστί, κτλ.

Κλάσις Β'. 133-67 π. Χ.

Ἐν τῷ πεδίῳ σύμβολον *σταθερόν*, ἤτοι ῥάβδος τοῦ Ἀσκληπιοῦ, περὶ ἣν ἑλίσσεται ὄφις, συνήθως προστιθεμένων τῶν γραμμάτων ΠΡΥ ἐν μονογραφήματι, σημαινόντων *πρύτανις*, μετὰ ὀνομάτων ἀρχόντων συντετμημένων.

Κλάσις Γ'. 57-54 π. Χ.

Σειραὶ τῶν *ἀνθυπατικῶν κιστοφόρων*, φερόντων τὰ ὀνόματα τῶν ἀνθυπάτων Κ. Φαβίου, 57-56 π. Χ., μετὰ ὀνομάτων ἐγχωρίων ἀρχόντων ΜΗΝΟΦΙΛΟΣ καὶ ΔΗΜΕΑΣ· Κ. Κλαυδίου Πουλχερίου, 55-54 (;) π. Χ, μετὰ ὀνομάτων ἐγχωρίων ἀρχόντων ΒΙΩΝ, ΜΗΝΟΔΩΡΟΣ, ΜΗΝΟΦΑΝΤΟΣ.

Κλάσις Δ'. 49-48 π. Χ.

Κιστοφόρος κοπεὶς ὑπὸ Κ. Καικιλίου Μετέλλου Πίου Σκιπίωνος. Ἀετὸς λεγεωνικὸς ἀντὶ τοῦ γωρυτοῦ, μεταξὺ τῶν ὄφεων τοῦ ὀπισθοτύπου (B. M. *Guide*, Πίν. LX. 5.)

Πέργαμον ὑπὸ τὴν Ῥωμαϊκὴν κυριαρχίαν. Μετὰ τὸ 133 π. Χ.

Ἐπανερχόμενοι εἰς τὰς αὐτονόμους σειρὰς τῶν νομισμάτων τοῦ Περγάμου, ὡς πρωτευούσης τῆς Ῥωμαϊκῆς ἐπαρχίας τῆς Ἀσίας, μετὰ τὸ 133 π. Χ., ἐφιστῶμεν ἀμέσως τὴν προσοχὴν ἡμῶν ἐπὶ τῶν δύο ἀξιολόγων χρυσῶν νομισμάτων τῶν ἀνωτέρω ἐν σελ. 59 περιγραφέντων, ἅτινα, ἂν καὶ ἀνεπίγραφα, βεβαίως ἀπεδόθησαν ὀρθῶς τῇ Περγάμῳ. Εἶνε δυνατόν, ἂν καὶ δυσκόλως πιθανόν, τὰ δύο ταῦτα νομίσματα νὰ ἀνήκωσιν εἰς τὸ βραχὺ διάστημα, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποίου (88-85 π. Χ.) ὁ Μιθριδάτης ἦτο κύριος τῆς Ῥωμαϊκῆς ἐπαρχίας Ἀσίας. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ ἦσαν σύγχρονα τῶν χρυσῶν στατήρων τοῦ Μιθριδάτου, τῶν φερόντων τὸ διακριτικὸν σημεῖον ΠΕΡ τοῦ Περγαμηνοῦ νομισματοκοπείου, καὶ τῶν χρυσῶν νομισμάτων τῆς Ἐφέσου τῶν φερόντων ἐπὶ τῆς ὀπισθίας ὄψεως Ἄρτεμιν τὴν Ἐφεσίαν (Head, *Coinage of Ephesus*, σ. 69), ἓν τῶν ὁποίων ἕλκον 84· 3 κ. εἶνε ὁμοίως ἀνεπίγραφον. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ κοπὴ χρυσῶν νομισμάτων ἐθεωρεῖτο πανταχοῦ κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ὡς σύμβολον καὶ προνόμιον τῆς ὑπάτης ἐξουσίας, οὐδέποτε βεβαίως θὰ ἐπετρέπετο ὑπὸ τὴν Ῥωμαϊκὴν κυριαρχίαν. Ἐὰν λοιπὸν τὰ χρυσᾶ νομίσματα τῆς Περγάμου μὴ ἐκόπησαν ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ Μιθριδάτου, πάντως θὰ ἀνήκωσιν εἰς περίοδον πολὺ ἀρχαιοτέραν, πιθανῶς περὶ τὰ 300 π. Χ., εἰς ἣν καὶ προὐτίμησα νὰ κατατάξω αὐτά.

Οἱ κύριοι τύποι τῶν χαλκῶν νομισμάτων τῆς Περγάμου, ἀπὸ τοῦ 113 π. Χ. μέχρι τῶν αὐτοκρατορικῶν χρόνων, εἶνε οἱ ἑξῆς:—

Προτομὴ Ἀθηνᾶς.	ΠΕΡΓΑΜΗΝΩΝ Ἀσκληπιὸς ἱστάμενος. . . Æ 1·0

Προτομὴ Ἀθηνᾶς.	ΠΕΡΓΑΜΗΝΩΝ Νίκη ἱσταμένη. Æ ·7
Κεφαλὴ Διός.	» Ἀετὸς ἐπὶ κεραυνοῦ Æ ·85
Ὁμοίως.	ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ Βάκτρον Ἀσκληπιοῦ . . . . . . Æ ·9
Κεφαλὴ Ἀσκληπιοῦ.	ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ Ὄφις περὶ ὀμφαλὸν μετὰ δικτυωτ. Æ ·75
Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος.	ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ Τρίπους Æ ·7
Κεφαλὴ Ὑγιείας.	ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΑΣ Τρίπους . . . . Æ ·6
Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς.	ΑΘΗΝΑΣ ΑΡΕΙΑΣ Γλαῦξ. Æ ·6
» »	ΑΘΗΝΑΣ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ Γλαῦξ ἐπὶ κεραυνοῦ ἢ φοίνικος. Æ ·6
» »	ΑΘΗΝΑΣ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ Τρόπαιον Æ ·85
Κεφαλὴ Ἀσκληπιοῦ.	Ἄνευ ἐπιγραφῆς. Ὄφις ἑλισσόμενος περὶ ῥάβδον καμπυλωτήν. Æ ·6

Περὶ τῶν τύπων τούτων ἴδε W. Wroth, *Num. Chron.*, 1882 σ. 20 κ. ἑξ.

Αὐτοκρατορικά — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Σαλωνίνου. *Ἄρχοντες*-ΑΝΘΥΠΑΤΟΣ, (δηλαδή: M. Plautius Silvanus, 4—5 μ. Χ: Q. Poppaeus Secundus, 19 μ. Χ, P. Petronius, 29—35 μ. Χ. καὶ C. Antius Quadratus, περὶ τὸ 106 μ. Χ. *Ἐγχώριοι ἄρχοντες*, ἄνευ τίτλου ἢ μετὰ τῶν ἑξῆς: — ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ, ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ, ΑΣΙΑΡΧΗΣ, ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΗΣ, ΘΕΟΛΟΓΟΣ, ΙΠΠΙΚΟΣ καὶ ΠΡΥΤΑΝΙΣ. Ἡ τελευταία εἶνε γυνὴ καλουμένη Νυμφιδία Βερονίκη (Imhoof, *Mon. Gr.*, σελ. 257), *Ἐπίτιμοι ἀστικοὶ τίτλοι* — Η ΠΡΩΤΗ ΤΗΣ ΑΣΙΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ, ΝΕΟΚΟΡΟΣ, ΣΕΒΑΣΤΟΣ, κτλ. *Ἀγῶνες* — ΟΛΥΜΠΙΑ ΠΥΘΙΑ. *Θεότητες* — ΖΕΥΣ, ΖΕΥΣ ΦΙΛΙΟΣ, ΘΕΑ ΡΩΜΗ, ΚΟΡΩΝΙΣ, ἡ μήτηρ τοῦ Ἀσκληπιοῦ, κτλ. καὶ οἱ ποταμοὶ ΚΑΙΚΟΣ, ΣΕΛΕΙΝΟΣ καὶ ΚΗΤΕΙΟΣ.

Συμμαχικὰ νομίσματα μετὰ τῶν ἑξῆς πόλεων· Ἀδραμύτειον, Κιλβιανοί, Κολοφών, Κύμη, Ἔφεσος, Ἔφεσος καὶ Μυτιλήνη, Ἔφεσος καὶ Σάρδεις, Ἔφεσος καὶ Σμύρνη, Σμύρνη, Σμύρνη καὶ Τράλλεις, Τράλλεις, Λαοδίκεια πρὸς Λύκον, Μυτιλήνη, Νικομήδεια, Σάρδεις, Ἱεράπολις, κτλ.

Μεταξὺ τῶν σπουδαιοτάτων τύπων τῶν νομισμάτων τῶν αὐτοκρατορικῶν χρόνων, τῶν μετὰ ἢ ἄνευ τῆς κεφαλῆς τοῦ αὐτοκράτορος, εἶνε οἱ ἑξῆς: ΠΕΡΓΑΜΟΣ ΚΤΙΣΤΗΣ, Κεφαλὴ Περγάμου τοῦ κτίστου τῆς πόλεως· Ἀσκληπιὸς καὶ συγγενεῖς τύποι, οἷοι ὁ Τελεσφόρος, θεὸς τῆς ἀναρρώσεως παριστάμενος ὡς παιδίον περιτετυλιγμένον ἐν ἱματίῳ· Ὑγίεια· Κορωνὶς ἱσταμένη καὶ πεπλοφόρος· ἄγαλμα τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἱστάμενον ἐπὶ κίονος μεταξὺ δύο κατακεκλιμένων ποταμίων θεῶν, τοῦ Σελείνου καὶ Κητείου.

Τὰ μεγάλα χαλκᾶ νομίσματα τοῦ Περγάμου ἀποτελοῦσι σειρὰν σπουδαίου ἀρχαιολογικοῦ ἐνδιαφέροντος, ἕνεκα τῶν πολυαρίθμων τύπων, οὓς παρουσιάζουσι καὶ τῶν ποικίλων τίτλων, οὓς φέρουσιν οἱ ἄρχοντες. Ὁ ἐπώνυμος ἄρχων τῆς πόλεως τοῦ Περγάμου ἦτο, ὡς ἀπέδειξεν ὁ κ. Lenormant, ὁ στρατηγὸς ἢ πραίτωρ· εἶνε δὲ πιθανὸν ὅτι πάντες οἱ διάφοροι τίτλοι οἱ ἐπὶ τῶν νομισμάτων μνημονευόμενοι π. χ. γυμνασιάρχης, θεολόγος, ἱππικός, κτλ. ἐφέροντο ὑπὸ τῶν πραιτόρων, τῆς λέξεως ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ἐξυπακουομένης ὡς εὐνοήτου, ἑπομένως δὲ συνήθως παραλειπομένης.

Περπερήνη, νοτιανατολικῶς τοῦ Ἀδραμυτείου (*Num. Chron.* VI 187). Μικρὰ αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα ὀψίμων χρόνων καὶ *αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Καλιγούλα μέχρι Φιλίππου τοῦ νεωτέρου. *Ἐπιγρ.* ΠΕΡΠΕΡΗΝΩΝ ἢ ΠΕΡΠΕΡΗΝΙΩΝ, Ἄρχοντες· στρατηγός ἀγωνοθέτης καὶ ἱερεὺς *διὰ βίου τῶν Σεβαστῶν*. Οἱ ἐπικρατοῦντες τύποι ἀναφέρονται εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Διονύσου, τῆς Δήμητρος καὶ τοῦ Ἀσκληπιοῦ. Ἐπὶ νομισμάτων τοῦ Καλιγούλα καὶ τοῦ Νέρωνος ἡ λέξις ΗΓΕΜΟΝΙΑ, συνοδεύουσα γυναικεῖαν κεφαλὴν δαφνοστεφῆ, παριστᾷ τὴν ἡγεμονίαν τοῦ αὐτοκράτορος (*Z. f. N.* VI. 15)

Συμμαχικὰ νομίσματα μετὰ τῆς Λεβέδου.

Πιονία, παρὰ τὸ ὄρος τῆς Ἴδης καὶ τὰ ὅρια τῆς Τρωάδος (*Num. Chron.* VI. 188). Χαλκᾶ τῶν *αὐτοκρατορικῶν χρόνων*, ἀπὸ Ἀδριανοῦ μέχρι Σεβήρου, κτλ. μετὰ ἢ ἄνευ τοῦ ὀνόματος τοῦ αὐτοκράτορος. *Ἐπιγρ.* ΠΙΟΝΙΤΩΝ. Ἄρχων, στρατηγός. *Τύποι* ἀναφερόμενοι κυρίως εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Ἡρακλέους, Διονύσου, Ἀθηνᾶς καὶ Ἀσκληπιοῦ, ἀλλ' ἄνευ ἰδιαιτέρου τινὸς ἐνδιαφέροντος. *Συμμαχικὸν* νόμισμα μετὰ τῆς Ἀσσοῦ.

Πιτάνη, ἐπὶ τοῦ κόλπου τῆς Ἐλαίας παρὰ τὸ στόμιον τοῦ Εὐήνου. Αὐτόνομα νομίσματα ὀψίμων χρόνων καὶ *αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Γαΐου καὶ Λουκίου μέχρι Γορδιανοῦ. Ἄρχων, ἀνθύπατος (P. Scipio, 16 π. Χ.). Ἐγχώριος ἄρχων, στρατηγός. *Ἐπιγρ.* Π, ΠΙ, ΠΙΤΑΝ, ΠΙΤΑΝΕΩΝ, ΠΙΤΑΝΗΩΝ καὶ ΠΙΤΑΝΑΙΩΝ (*Z. f. N.* I 138. IX. 4).

Κεφαλὴ Διὸς Ἄμμωνος ἐν κατατομῇ, ἢ ἀντωπός, σπανίως μετὰ τοῦ ὀνόματος ΑΜΜΩΝ.	Πεντάγωνον· ἐπὶ ἄλλων ὀμφαλὸς μετὰ ὄφεως περὶ αὐτὸν ἑλισσομένου . . Æ διαφόρων μεγεθῶν.

Τὸ σχῆμα τοῦ πενταγώνου ἤτοι πεντάλφα, ἐνεῖχε κατὰ τοὺς Πυθαγορείους μυστικὴν σημασίαν, ὁ δὲ Λουκιανός, λέγει, ὅτι ἐκαλεῖτο παρ' αὐτῶν Ὑγίεια. Ἐπὶ τῶν νομισμάτων τῆς Πιτάνης εἶνε ἀναμφιβόλως σύμβολον τῆς λατρείας τοῦ Ἀσκληπιοῦ.

Οἱ τύποι τῶν αὐτοκρατορικῶν νομισμάτων δὲν προκαλοῦσι παρατηρήσεις.

Πλακία, ἐπὶ τῆς Προποντίδος μεταξὺ τῆς Κυζίκου καὶ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ῥυνδάκου. Μόνον μικρὰ αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα (*N. C.* VI. 188), περὶ τὰ 300 π. Χ. *Ἐπιγρ.* ΓΛΑΚΙΑ ἢ ΓΛΑ. *Τύποι* — Κεφαλὴ τῆς Κυβέλης, ἐνίοτε πυργοστεφής, ὄπ. Λέων πρὸς δ., ἐπὶ στάχυος. Κεφαλὴ λέοντος ἢ ταῦρος βαδίζων. Μέγεθος· 5.

Περὶ τῆς λατρείας τῆς Κυβέλης ἐν Πλακίᾳ καὶ Κυζίκῳ, ὑπὸ τὸ ὄνομα ἡ *Μήτηρ Πλακιανή*, ἴδε *Mittheilungen d. deutsch. arch. Inst.*, VII. 151.

Ποιμανηνόν, ἐξάρτημα τῆς Κυζίκου. Αὐτόνομα ὀψίμων χρόνων. *Τύποι*—Κεφαλὴ Διός, *ὄπ.* Κεραυνός. ΠΟΙΜΗϹ Κεφαλὴ τοῦ κατὰ παράδοσιν οἰκιστοῦ, *ὄπ.* Ἑρμῆς (*Z. f. N.* III. 123).
Αὐτοκρατορικά—Ἀπὸ Τραϊανοῦ μέχρι Φιλίππου τοῦ νεωτέρου. *Ἐπιγρ.* ΠΟΙΜΑΝΗΝΩΝ. *Τύπος*, Ἀσκληπιός.

Πρίαπος, ἀποικία τῆς Κυζίκου παρὰ τὸ Πάριον. Αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα τοῦ δευτέρου αἰῶνος π. Χ. ἢ βραδύτερον. *Ἐπιγρ.* ΠΡΙΑΠΗΝΩΝ.

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος.	Καρίς . . . . , Æ ·75-·35
Κεφαλὴ Ἀρτέμιδος μετὰ στεφάνου πυργωτοῦ.	ΠΡΙΑΠΗΝΩΝ Ἔλαφος ἀναπαυομένη . . . . Æ ·8
Κεφαλὴ πωγωνοφόρος καὶ τεταινιωμένη, πρὸς δ. (Imhoof, *Mon. Gr.*, σ. 258.)	ΠΡΙΑ Ἀμφορεύς . . . . . Æ ·45

Ῥωμαϊκοὶ χρόνοι

Κεφαλὴ Δήμη·ρος πεπλοφόρος.	ΠΡΙΑΠΗΝΩΝ Ἔλαφος καὶ κίστη μυστική . . . . Æ ·85

Πρὸς τούτοις *αὐτοκρατορικὰ* μόνον τοῦ Γορδιανοῦ. *Τύπος*, Πρίαπος καὶ Διόνυσος ἱστάμενοι.

Προκόννησος. Νῆσος ἐν τῇ Προποντίδι, μεταξὺ Πριάπου καὶ Κυζίκου. Αὐτόνομα ἀργυρᾶ καὶ χαλκᾶ ἐκ τῶν χρόνων Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου καὶ Λυσιμάχου (*Num. Chron.*, VI. 189., *Rev. Num.*, 1860, 275)

Περὶ τὰ 330-283 π. Χ.

Κεφαλὴ Ἀφροδίτης ἔχουσα τὴν κόμην ἐν σάκκῳ. Ἄρχων [ΑΝΑ]ΞΙΓΕΝΗΣ	ΠΡΟΚΟΝ Ἔλαφος ἀναπαυομένη . ℞ 55 κ. (B. M. *Guide*, Πίν. XXIX, 28.)
Ὁμοίως.	ΠΡΟΚΟΝ Πρόσθιον μέρος ἐλάφου καὶ οἰνοχόη. ℞ 17 κ.
Κεφαλὴ Ἀφροδίτης μετὰ σφενδόνης.	» Οἰνοχόη . . . ℞ 36 κ.

Κεφαλὴ Ἀφροδίτης. Ὀνόματα ἀρχόντων, ΑΝΑΞΙΓΕΝΗΣ καὶ ΔΙΑΓΟΡΑΣ	ΠΡΟΚΟΝ Οἰνοχόη . . . Æ ·7-·35
Κεφαλὴ Ἀφροδίτης.	» Περιστερὰ καὶ οἰνοχόη . Æ ·55

Ἡ ἐπὶ τῆς ὀπισθίας ὄψεως τῆς δραχμῆς *πρὸξ* (δορκὰς) εἶνε ἐκ τῶν *λαλούντων τύπων* (types parlants) (Eckhel II, σ. 477).

Στρατονίκεια πρὸς τῷ Καΐκῳ, πόλις τῆς κοιλάδος τοῦ Καΐκου, οὐχὶ μακρὰν τῆς Γέρμης.

Αὐτοκρατορικοὶ χρόνοι.

CΤΡΑΤΟΝЄΙΚΙΑ Προτομὴ τῆς πόλεως πυργοστεφής.	CΤΡΑΤΟΝΙΚΕΩΝ. ΚΑΙΚΟC Ὁ ποταμὸς Κάϊκος κατακείμενος. . (Βρεταννικὸν Μουσεῖον) Æ 1·

Ἡ ὕπαρξις πόλεως Στρατονικείας εἰς τὰ μέρη ταῦτα βεβαιοῦται οὐχὶ μόνον ὑπὸ τοῦ φέροντος τὴν ἐπιγραφὴν ΚΑΙΚΟC νομίσματος, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἐπιγραφῆς ἐν οἴκῳ τοῦ Κίρκ-Ἀγάτς (Le Bas καὶ Waddington, 1043), παρὰ τὴν ἀρχαίαν Γέρμην, ἀρχομένης διὰ τῆς φράσεως *Ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος Ἀδριανοπολειτῶν Στρατονεικέων*. Ἡ πρὸς τῷ Καΐκῳ Στρατονίκεια ἔλαβε πιθανῶς τὸ ὄνομα Ἀδριανόπολις κατὰ τὴν ἐντεῦθεν διάβασιν τοῦ Ἀδριανοῦ ἐν ἔτει 123 μ. Χ. Ἑπομένως πάντα τὰ φέροντα τὴν ἐπιγραφὴν ΑΔΡΙΑΝΟΠΟΛЄΙΤΩΝ CΤΡΑΤΟΝЄΙΚЄΩΝ νομίσματα πρέπει νὰ διακρίνωνται τῶν νομισμάτων τῆς ἐν Καρίᾳ Στρατονικείας, μεθ' ὧν συνεχέοντο μέχρι τοῦδε· πρέπει δὲ νὰ ἀποδοθῶσιν εἰς τὴν βόρειον Στρατονίκειαν τὴν πρὸς τῷ Καΐκῳ. Τοιαῦτα κομμάτια ἐδημοσιεύθησαν ἐν Mionnet, κοπέντα ἐπὶ τῶν αὐτοκρατόρων Καρακάλλα, Ι. Μαμαίας, Οὐαλεριανοῦ καὶ Γαλλιηνοῦ. *Τύποι*—Διόνυσος ἱστάμενος μετὰ Πανὸς καὶ μαινάδος· Νίκη· Τύχη· Ἀσκληπιός. Ἄρχοντες ἄνευ τίτλου ἢ μετ' ἐκείνων τοῦ στρατηγοῦ καὶ ἄρχοντος (;).

Τευθρανία (Imhoof, *Mon. Gr.*, σ. 258). Αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα ἐκ τοῦ τετάρτου αἰῶνος π. Χ.

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος.	ΤΕΥ Κεφαλὴ ἀνδρικὴ νεαρὰ μετὰ Περσικῆς τιάρας . . . . . Æ ·4

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΜΥΣΙΑΣ

	Περὶ τὰ 600-500 π. Χ.	Περὶ τὰ 500-400 π. Χ.	Περὶ τὰ 400-283 π. Χ.	Περὶ τὰ 283-133 π. Χ.	Περὶ τὰ 133 π. Χ.-Αὐτ. χρόνων.	Αὐτοκρ χρόνοι
Ἀββαΐται	...	...	...	Æ		
Ἀδραμύτειον	...	...	Æ	...	AR κιστ. AR αὐτ. Æ	Æ
Ἀδριανοὶ	...	...	...	...	...	Æ
Ἀδριανοῦ θῆραι	...	...	...	...	..	Æ
Ἄντανδρος	...	...	AR Æ	...	...	Æ
Ἀπολλωνία	...	AR	AR Æ	...	...	Æ
Ἀσσὸς	...	...	AR Æ	...	...	Æ
Ἀταρνεὺς	...	...	...	...	Æ	
Ἀτταία	...	...	...	...	...	Æ
Γάργαρα	...	...	AR Æ	. .	...	Æ
Γέρμα	...	...	...	...	...	
Θήβη	...	...	Æ			Æ
Ἰόλλα	...	...	Æ			
Κισθήνη	...	...	. .	...	Æ	
Κύζικος	EL	EL AV; AR	EL AR	AR Æ (;)	Æ	Æ
Λάμψακος	EL AR	EL AR	AV AR Æ	AR Æ	..,	Æ
Μιλητόπολις	...	...	...	...	Æ	Æ
Πάριον	...	AR	AR	AR	AR κιστ. Æ	Æ
Πέργαμον	...	...	AV AR	AR Æ (Βασιλεῖς) AR κιστοφόροι	AR κιστ. Æ Æ	Æ Æ
Περπερήνη	...	...	...	...		
Πιονία	...	...	...	...	...	Æ
Πιτάνη	...	...	... Æ	...	Æ	Æ
Πλακία	...	...				
Ποιμανηνὸν	...	...	...	...	Æ	Æ
Πρίαπος	...	...	..	...	Æ	Æ
Προκόννησος	...	...	AR Æ			
Στρατονίκεια	...	...	...	...	...	Æ
Τευθρανία	...	...	Æ			

Ἐκ τοῦ ἀνωτέρω πίνακος φαίνεται, ὅτι μέχρι τοῦ τέλους τοῦ πέμπτου αἰῶνος π. Χ. τὰ μόνα νομισματοκοπεῖα τῆς ὑπὸ τὸ ὄνομα τῆς Μυσίας γνωστῆς χώρας ἦσαν αἱ μεγάλαι ναυτικαὶ πόλεις τῶν

παραλίων τῆς Προποντίδος καὶ τοῦ Ἑλλησπόντου, ἤτοι αἱ Κύζικος, Πάριον καὶ Λάμψακος. Πᾶσαι δὲ αἱ λοιπαὶ πόλεις, αἵτινες ἔκοψαν ἀργυρᾶ νομίσματα, ἐξαιρέσει τῆς Περγάμου καὶ τῆς Ἀπολλωνίας τῆς πρὸς τῷ Ῥυνδάκῳ, ἔκειντο ἐπὶ τῶν ἀκτῶν τοῦ Ἀδραμυτείου κόλπου καὶ τῶν στενῶν τῆς Λέσβου. Οὐδεμία ἐξ αὐτῶν ἔκοψε νομίσματα πρὸ τοῦ τετάρτου αἰῶνος, οὐδὲ τότε δὲ ἐν μεγάλῃ ἀφθονίᾳ.

ΤΡΩΑΣ

Ἄβυδος. Ἡ ἐπὶ τοῦ Ἑλλησπόντου ἀποικία αὕτη τῆς Μιλήτου ἦτο κατὰ τὸν ἕκτον αἰῶνα ἓν τῶν νομισματοκοπείων τῶν ἀρχαίων ἐξ ἠλέκτρου στατήρων (ἑλκόντων περὶ τοὺς 220 κ.). Τὸ εἶδος τοῦτο τῶν νομισμάτων, ὅπερ πιθανῶς ἤρξατο ἐν Μιλήτῳ, ἐξετάθη ταχέως ἐπὶ μεγάλου μέρους τῆς δυτικῆς παραλίας τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἀπὸ τῆς πρὸς βορρᾶν Λαμψάκου μέχρι τῆς πρὸς νότον Ἁλικαρνασοῦ. Αἱ πόλεις αἵτινες ἔλαβον μέρος εἰς τὸ εἶδος τοῦτο τοῦ νομίσματος βλέπομεν — κρίνοντες ἐκ μόνων τῶν τύπων ἐπειδὴ στερούμεθα ἐπιγραφῶν πρὸς ὁδηγίαν μας — ὅτι ἦσαν αἱ Λάμψακος, Ἄβυδος, Δάρδανος, Κύμη, Κλαζομεναί, Χίος, Σάμος, Μίλητος, Ἔφεσος καὶ Ἁλικαρνασὸς ἐν Ἀσίᾳ, καὶ ἡ Αἴγινα ἐν τῇ πρὸς τὴν Εὐρώπην θαλάσσῃ.

ΗΛΕΚΤΡΟΝ. *Περὶ τὰ 600-500 π. Χ.*

Ἀετὸς μετὰ κλειστῶν πτερύγων, στρέφων τὴν κεφαλήν· ἐν τῷ πεδίῳ, δελφίς.	Τετράγωνον ἔγκοιλον ἀκανόνιστον . ΗΕ 217 κ. (*Num. Chr.* 1875, Πίν. VII, 7.)
Ὅμοιος ἀετός, ἱστάμενος ἐπὶ λαγωοῦ.	Τετράγωνον ἔγκοιλον εἰς τέσσαρα μέρη διῃρημένον . . ΗΕ 217 κ.

ΑΡΓΥΡΟΣ. *Περὶ τὰ 500-400 π. Χ. Περσικὸς σταθμητικὸς κανὼν*

ΑΒΥΔΗΝΟΝ Ἀετὸς μετὰ πτερύγων κλειστῶν.	Γοργόνειον, ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. AR 80 κ. καὶ μικρότεραι κλάσματα,

ΧΡΥΣΟΣ. *Μετὰ τὸ 412 π. Χ. περίπου. Εὐβοϊκὸς σταθμητικὸς κανών.*

Ὁ Ξενοφῶν (*Ἑλλην.* IV. 8. 37) μαρτυρεῖ ὅτι ἡ Ἄβυδος ἐκέκτητο μεταλλεῖα χρυσοῦ, περὶ τοὺς χρόνους δὲ τοῦ Ξενοφῶνος δυνάμεθα νὰ κατατάξωμεν τοὺς ἑξῆς ὡραίους χρυσοῦς στατῆρας, δυναμένους νὰ παραβληθῶσι κατὰ τεχνοτροπίαν πρὸς τὰ σύγχρονα ἐκ καθαροῦ χρυσοῦ νομίσματα τῆς Λαμψάκου. Εἰς ἀμφοτέρας τὰς πόλεις τὸ χρυσοῦν νόμισμα ὑπεσκέλισε τὰ ἐξ ἠλέκτρου ἀρχαιότερα νομίσματα.

Νίκη θυσιάζουσα κριόν. (B. M. *Guide*, Πίν. XVIII, 14.)	Ἀετὸς μετὰ κλειστῶν πτερύγων· ἐν τῷ πεδίῳ, ἀκροστόλιον· τὸ ὅλον ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. 𝔄 129 κ.

ΑΡΓΥΡΟΣ. *Περὶ τὰ 400-300 π. Χ. Φοινικικὸς σταθμητικὸς κανών.*

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος δαφνοστεφής. (Πρβλ. Hunter, Πίν. I, 10.)	ΑΒΥ Ἀετὸς μετὰ κλειστῶν πτερύγων· ὄνομα ἄρχοντος . . . . . Ꝛ 227, 51 καὶ 38 κ.

Ὁ Δρ Imhoof-Blumer ἐσημείωσε πλέον τῶν εἴκοσι διαφόρων ὀνομάτων ἀρχόντων ἐπὶ τῶν νομισμάτων τῆς σειρᾶς ταύτης κατερχομένης μέχρι τῶν μέσων τοῦ τετάρτου αἰῶνος.

ΧΑΛΚΟΣ. *Περὶ τὰ 400-200 π. Χ. καὶ βραδύτερον*

Τὰ χαλκᾶ νομίσματα τῆς Ἀβύδου καθ' ἅπασαν τὴν ἀνωτέρω περίοδον ὁμοιάζουσι κατὰ τὸ πλεῖστον πρὸς τὰ ἀνωτέρω περιγραφέντα ἀργυρᾶ νομίσματα.

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος δαφνοστεφής.	ΑΒΥ Ἀετός . Æ διαφόρων μεγεθῶν.

ΑΡΓΥΡΟΣ. *Μετὰ τὸ 196 π. Χ. περίπου. Ἀττικὸς σταθμητικὸς κανών.*

Ἅμα τῇ λήξει τοῦ πρὸς Φίλιππον Ε΄. τῆς Μακεδονίας πολέμου οἱ Ῥωμαῖοι παρεχώρησαν ἐλευθερίαν τῇ Ἀβύδῳ καὶ ἄλλαις Ἀσιατικαῖς πόλεσιν (Λιβίου, XXXIII. 30). Τότε δέ, ἢ ὀλίγον τι ἴσως μετὰ τοῦτο, ἤρξατο αὕτη, ὡς πλεῖσται τῶν ἄλλων ναυτικῶν πολεων τῆς δυτικῆς Μικρᾶς Ἀσίας, νὰ κόπτῃ μεγάλα πλατέα τετράδραχμα Ἀττικοῦ σταθμοῦ.

Κεφαλὴ Ἀρτέμιδος μετὰ τόξου καὶ φαρέτρας ἐπ' ὤμου.
(Leake, *As. Gr.*, 1.)

ΑΒΥΔΗΝΩΝ Ἀετὸς μετ' ἀναπεπταμένων πτερύγων· κάτωθεν ὄνομα ἄρχοντος κατὰ πτῶσιν γενικήν. Ἐν τῷ πεδίῳ, σύμβολον ἀλλάσσον. Τὸ ὅλον ἐν στεφάνῳ.
℞ Ἀττικὸν τετράδραχμον.

Ὁ Δρ. Imhoof-Blumer, *Mon. Gr.*, σ. 261, ἀπαριθμεῖ εἴκοσι ἑπτὰ διάφορα ὀνόματα ἀρχόντων ἐπὶ τῶν νομισμάτων τῆς κλάσεως ταύτης.

Αὐτοκρατορικοὶ χρόνοι.

Ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Μαξίμου. Ἄρχοντες — Ἄρχων καὶ Ἀσιάρχης. Ὁ μᾶλλον ἀξιομνημόνευτος *τύπος* παριστᾷ τὴν Ἡρὼ ἐν πύργῳ κρατοῦσαν λυχνίαν ὑπὲρ τὴν θάλασσαν, ἐν ᾗ ὁρᾶται ὁ Λέανδρος νηχόμενος· ὑπεράνω δὲ Ἔρως ἱπτάμενος καὶ φέρων δᾷδα (*Πίναξ* ΛΒ'. 2.) *Ἐπιγρ* ἐπί τινων κομματίων ΑΒΥΔΗΝΩΝ ΗΡΩ ΛΕΑΝΔΡΟϹ.

Ἀλεξάνδρεια Τρωάς, κτισθεῖσα ὑπὸ Ἀντιγόνου καὶ ὀνομασθεῖσα ὑπὸ Λυσιμάχου εἰς μνήμην Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου ἐν ἔτει 300 π. Χ. Ὠκίσθη δὲ ὑπὸ ἀποίκων ἐκ τῆς Σκήψεως καὶ ἑτέρων γειτονικῶν πόλεων ἐν παρακμῇ εὑρισκομένων. Τὰ ἀρχαιότατα νομίσματα εἶνε βασιλικὰ τετράδραχμα Ἀντιόχου Β'. βασιλέως τῆς Συρίας (261-246 π. Χ.), φέροντα *σύμβολον* ἐν τῷ ἐξέργῳ, *ἵππον βόσκοντα* (B. M. Cat., *Seleuc.* Πίν. V. 2). Μόλις δ' ἐν μεταγενεστέρᾳ περιόδῳ ἀπέκτησεν ἡ Ἀλεξάνδρεια τὴν ἐλευθερίαν αὐτῆς καὶ ἤρξατο κόπτουσα τετράδραχμα, εἴτε φέροντα τοὺς τύπους Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου (*σύμβολον* ἵππος βόσκων), εἴτε καὶ ἐν τῷ ἰδίῳ αὐτῆς ὀνόματι. Μέγα μέρος ἐξ αὐτῶν περιεσώθη μέχρις ἡμῶν. Εἶνε δὲ ταῦτα σπουδαίου ἐνδιαφέροντος, ἐπειδὴ φέρουσι πάντα *χρονολογίας* ἀναφερομένας, ὡς φαίνεται, εἰς τὸ ἔτος 300 π. Χ. Τὸ ἀρχαιότατον τῆς σειρᾶς ταύτης φέρει τὴν χρονολογίαν 137, τὸ δὲ νεώτατον, 236. Ἀνήκουσιν ἑπομένως ταῦτα εἰς τοὺς χρόνους ἀπὸ τοῦ 164 μέχρι τοῦ 65 π. Χ.

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος δαφνοστεφής. (Πίναξ ΚΣΤ'. 3.)	ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ ΣΜΙΘΕΩΣ Ἀπόλλων Σμινθεύς, μετὰ τόξου καὶ βέλους, βαδίζων· ὑπ' αὐτὸν ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΩΝ καὶ ὄνομα ἄρχοντος κατὰ γενικὴν πτῶσιν . . . . ℞ Ἀττικὸν τετράδρ. καὶ δραχ.

Τὸ Σμίνθιον ἢ ναὸς Ἀπόλλωνος τοῦ Σμινθέως ἵδρυτο ἐπὶ βραχώδους ὑψώματος τῆς παραλίας τῆς Χρύσης πρὸς νότον τῆς πόλεως. Τὸ ἄγαλμα τοῦ θεοῦ ἦτο ἔργον τοῦ Σκόπα, ὁ δὲ Στράβων (604) μαρτυρεῖ, ὅτι παρίστατο ἔχων παρὰ πόδας μῦν. Τὸ σύμβολον τοῦτο παραλείπεται ἐπὶ τῶν τετραδράχμων, εὕρηται ὅμως ἐπὶ μικρῶν χαλκῶν νομισμάτων, ὁμοιαζόντων κατὰ τύπον πρὸς τὰ ἀργυρᾶ. Τὰ μεγάλα χαλκᾶ νομίσματα τῶν προῤῥωμαϊκῶν χρόνων φέρουσι τὴν *ἐπιγρ* ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΩΝ, συνήθως συντετμημένην καὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν κατατομῇ εἴτε κατ' ἐνώπιον, *ὄπισθ.* δέ, ἵππον βόσκοντα ἢ λύραν. Ἡ γειτονία τῆς πόλεως πρὸς τὸν ποταμὸν Σκάμανδρον μνημονεύεται ἐπί τινων νομισμάτων, ἐπιγεγραμμένων ΠΡΟΣ ΣΚΑΜΑΝΔΡΟΝ. Ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ Αὐγούστου ἡ Ἀλεξάνδρεια ἐδέχθη ῥωμαϊκὴν ἀποικίαν· ἔκτοτε δὲ τὰ νομίσματα φέρουσι Λατινικὴν ἐπιγραφὴν COL. TROAD, COL. ALEX TRO, COL AVG TRO, κτλ., ἐπὶ δὲ νομισμάτων τοῦ Καρακάλλα προστίθενται οἱ τίτλοι Aurelia Antoniana. Ἀπὸ Δομιτιανοῦ μέχρι Σαλωνίνου τὰ νομίσματα ἀνήκουσι κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς τὴν κλάσιν τῶν αὐτοκρατορικῶν ἀποικιακῶν. Οἱ *τύποι* εἶνε μὲν πολυάριθμοι, ἀλλ' οἱ ἑξῆς δύνανται νὰ ἐκλεχθῶσιν ὡς οἱ μᾶλλον χαρακτηριστικοὶ — Ἵππος βοσκόμενος· ἀετὸς ἱπτάμενος μετὰ κεφαλῆς βοὸς εἰς τοὺς ὄνυχας, κατ' ἀναφορὰν πρὸς παράδοσίν τινα περὶ τῆς κτίσεως τῆς πόλεως (Eckhel, II. σ 482)· ἄγαλμα ἢ ναὸς Ἀπόλλωνος Σμινθέως· Σειληνός· λύκαινα καὶ δίδυμοι· προτομὴ γυναικεία πυργοστεφὴς μετὰ σημαίας (vexillum) ἐπ' ὤμου· Σάτυρος σύρων γυμνὴν νύμφην πρὸ τοῦ Πανὸς κτλ.

Ἀμαξιτός, ἐπὶ τῆς νοτίου παραλίας τῆς Τρῳάδος, πιθανῶς

ἀπωλέσασα τὴν αὐτονομίαν μετὰ τὴν κτίσιν τῆς Ἀλεξανδρείας Τρῳάδος, ὅπου μετῳκίσθησαν οἱ κάτοικοι αὐτῆς.

ΧΑΛΚΟΣ. *Τέταρτος αἰὼν π. Χ.*

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος.	ΑΜΑΞΙ Λύρα . . . . . Æ ·6 (*Num. Chron.*, VI. 197.)
Ὁμοίως	» Ἀθηνᾶ Ἰλιὰς . . . Æ ·6

Βερυτὸς ἢ **Βέρυτες**, πόλις ἀγνώστου θέσεως. Τὰ μόνα νομίσματα αὐτῆς εἶνε ἕκται ἠλέκτρου τοῦ Φωκαϊκοῦ κανόνος καὶ χαλκᾶ.

Περὶ τὰ 400-300 π. Χ.

Κεφαλὴ ἑνὸς τῶν Διοσκούρων μεταξὺ δύο ἀστέρων.	Κεφαλὴ γυναικεία πρὸς δ, ἐν τετραγώνῳ γραμμῆς. . . . ΗΕ 39 κ. (Hunter, Πίν. LXVI. 8.)
Ὁμοίως. (Millingen, *Syll.*, Πίν. II. 41.)	ΒΙΡΥ Ῥόπαλον ἐν δικτύῳ . . . Æ ·7 καὶ ·4
Κεφαλὴ πωγωνοφόρος μετὰ πίλου κωνικοῦ. (*Αὐτόθι*, Πίν. II. 42.)	ΒΙΡΥ Τρεῖς μηνίσκοι ἐν σχήματι τρισκελοῦς . . . . Æ ·3

Γεντῖνος. Αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα τοῦ τετάρτου αἰῶνος π. Χ.

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος	ΓΕΝΤ Μέλισσα ἐν στεφάνῳ Æ ·65

(*Num. Chron.*, VI, 196.)

Γεργὶς ἢ **Γέργιθα** (*Arch. Zeit.*, 1844, 337· 1845, 116), πόλις κειμένη ἐν τῷ βορείῳ μέρει τῆς Τρῳάδος, πλησίον τῆς ὁποίας ἐλέγετο ὅτι ἐγεννήθη ἡ Γεργιθία Σίβυλλα (Varro, IV, σ. 216). Στέφανος ὁ Βυζάντιος μαρτυρεῖ ῥητῶς, ὅτι οἱ τύποι τῶν νομισμάτων τῆς Γεργίθου ἦσαν ἡ Σίβυλλα καὶ ἡ σφίγξ: *Γεργιθία ἡ χρησμολόγος Σίβυλλα, ἥτις καὶ τετύπωτο ἐν τῷ νομίσματι τῶν Γεργιθίων, αὐτή τε καὶ ἡ σφίγξ.*

Περὶ τὰ 350-300 π. Χ.

Κεφαλὴ τῆς Γεργιθίας Σιβύλλης δαφνοστεφής, κατ' ἐνώπιον.	ΓΕΡ Σφίγξ καθημένη δ. AR 6·2 κ.
Ὁμοίως.	» Ὁμοίως. . . . Æ Μεγ. ·3

Μετὰ τὸ 300 π. Χ. περίπου.

Κεφαλὴ τῆς Γεργιθίας Σιβύλλης δαφνοστεφής, κατ' ἐνώπιον, φέρουσα δὲ περιδέραιον καὶ ἐνώτια.	ΓΕΡ Σφὶγξ καθημένη πρὸς δεξ., ἐν τῷ ἐξέργῳ στάχυς. . . . Æ ·6

Δάρδανος, ἐπὶ τοῦ Ἑλλησπόντου, περὶ τὰ ἑβδομήκοντα στάδια πρὸς νότον τῆς Ἀβύδου, ἦτο ἓν τῶν ἤλεκτρον ἐκδιδόντων νομισματοκοπείων ἀπὸ τοῦ ἑβδόμου ἴσως αἰῶνος π. Χ. Ὁ Ἰούλιος Πολυδεύκης (IX, 84) λέγει, ὅτι τύπος τῶν νομισμάτων τῆς Δαρδάνου ἦτο μάχη ἀλεκτρυόνων. Ἐν τούτοις ὁ συνήθης τύπος εἶνε ἀλέκτωρ μαχόμενος, ἂν καὶ μάχη ἀλεκτρυόνων ἀπαντᾷ ἐπίσης ἐπί τε τῶν ἐξ ἠλέκτρου καὶ τῶν ἐξ ἀργύρου νομισμάτων.

Ἀσιατικὸν ἢ Μιλήσιον ἤλεκτρον. Ἕβδομος αἰὼν π. Χ.

Δύο ἀλέκτορες μαχόμενοι. (*Num. Chr.*, 1875, Πίν. VIII. 8.)	Τετράγωνον ἔγκοιλον ἀκανόνιστον. EL Τρίτη, 73 κ.

Φωκαϊκὸς σταθμητικὸς κανών, ἤλεκτρον. Ἕκτος καὶ πέμπτος αἰών.

Δύο ἀλέκτορες μαχόμενοι. (*Num. Chr.*, 1875, Πίν. X. 14.)	Τετράγωνον ἔγκοιλον εἰς τέσσαρα διῃρημένον. . EL Ἕκτη, 40·4 κ.

Ἀσιατικὸν ἢ Μιλήσιον ἤλεκτρον.

Ἀλέκτωρ· ὑπεράνω αὐτοῦ, ἀνθέμιον. (*Πίναξ ΚΔ'. 15.*)	Τετράγωνον ἔγκοιλον εἰς τέσσαρα διῃρημένον . EL Στατήρ, 215 κ.

Περσικὸς σταθμητικὸς κανών, ἄργυρος. Πέμπτος αἰὼν π. Χ.

Ἱππεύς. (B.M. *Guide*, Πίν X. 25.)	ΔΑΡ Ἀλέκτωρ ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. . . . . . . AR 72·7 κ.
Ἱππεύς. (Brandis, σ. 428.)	ΔΑΡ Δύο ἀλέκτορες μαχόμενοι . . AR 16 κ.

Ἡ ὀπισθία ὄψις τῆς ἀργυρᾶς δραχμῆς φέρει μονογράφημα ἀποτελούμενον ἐκ τῶν γραμμάτων ΙΗ, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου ἀπεδόθη εἰς τὸν Ζῆνιν, σατράπην τῆς Αἰολίδος ἐπὶ Ἀρταξέρξου τοῦ Μνήμονος.

ΧΑΛΚΟΣ. *Τέταρτος αἰών, π. Χ.*

Ἱππεὺς ἀνορθούμενος· ὑποκάτω, ἐνίοτε ΦΙΛΟΚΡΑ ἢ σύμβολόν τι.	ΔΑΡΔΑΝ. κτλ. Ἀλέκτωρ· πρὸ αὐτοῦ ἐνίοτε, Παλλάδιον . Æ ·7-·5

Αὐτοκρατορικά — Αὔγουστος καὶ ἀπὸ Τραϊανοῦ μέχρι Γέτα. *Ἐπιγρ* ΔΑΡΔΑΝΙΩΝ. Ἄρχων, ἐνίοτε μετὰ τοῦ τίτλου ἄρχων. *Τύποι ἐκλεκτοί* — Γανυμήδης ἀναρπαζόμενος ὑπὸ τοῦ ἀετοῦ τοῦ Διὸς (πρβλ. Στράβ. 587). Ποτάμιος θεὸς ΡΟΔΙΟϹ (Στράβ. 595, 103). Αἰνείας φέρων τὸν Ἀγχίσην καὶ ἄγων τὸν Ἀσκάνιον.

Ζέλεια, ἐπὶ τοῦ Αἰσήπου ποταμοῦ περὶ τὰ ὀγδοήκοντα μίλια ἀπὸ τῶν ἐκβολῶν αὐτοῦ.

ΧΑΛΚΟΣ. *Περὶ τὰ 350-300 π. Χ.*

Κεφαλὴ Ἀρτέμιδος φέρουσα στέφανον.	ΙΕΛΕ Ἔλαφος . . . . . Æ ·7 (*Zeit. f. Num.*, VII. 223.)

Ἴδε ὡσαύτως στατῆρα ἠλέκτρου περιγραφόμενον ὑπὸ τὴν Φώκαιαν (*κατωτέρω*).

Θήβη. Ἴδε Θήβην Ὑποπλακίαν τῆς Μυσίας (Millingen *Syll.*, 68. Sestini, *Lett. di cont.*, II 69, IX. 114).

Θύμβρα, παρὰ τὸ Ἴλιον, κληθεῖσα οὕτως ὑπὸ τοῦ κτίστου αὐτῆς Δαρδάνου πρὸς τιμὴν τοῦ φίλου του Θυμβραίου, περίφημος δὲ διὰ τὸν ἐν αὐτῇ ναὸν τοῦ Θυμβραίου Ἀπόλλωνος.

Περὶ τὰ 350-300 π. Χ.

Κεφαλὴ Διὸς Ἄμμωνος.	ΘΥ μεταξὺ τῶν ἀκτίνων ἀστέρος. Æ ·5 (*Num. Chron.*, VI. 199.)

Ἴλιον. Ἡ νέα πόλις τοῦ Ἰλίου δὲν εἶχε σπουδαιότητά τινα μέχρι τῶν χρόνων Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου, ὅστις μετὰ τὴν ἐν Γρανικῷ νίκην ἀνεκήρυξεν αὐτὴν ἐλευθέραν καὶ ἀπηλλαγμένην φόρου (Στραβ., 593). Ὁ Λυσίμαχος ὡσαύτως μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀλεξάνδρου ἔλαβε τὴν πόλιν ὑπὸ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ προστασίαν, ἀνήγειρε ναὸν τῇ θεᾷ Ἀθηνᾷ Ἰλιάδι καὶ περιέβαλε τὴν πόλιν διὰ τείχους.

Δὲν φαίνεται ἐν τούτοις ὅτι ἐκόπησαν νομίσματα ἐν Ἰλίῳ πρὸ τοῦ 189 π. Χ. ὅτε τὴν ἐλευθερίαν καὶ αὐτονομίαν τῆς πόλεως ἀνεγνώρισαν οἱ Ῥωμαῖοι.

Μετὰ τὸ 189 π. Χ. περίπου

Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς. (B. M. *Guide*, Πίν. XLIX. 12.)	ΑΘΗΝΑΣ ΙΛΙΑΔΟΣ Ἀθηνᾶ Ἰλιάς, βαδίζουσα, κρατοῦσα δὲ δόρυ καὶ ἄτρακτον. Διάφορα σύμβολα καὶ ὀνόματα ἀρχόντων . . . . . . ℞ Ἀττικ. τετράδρ. δρ. καὶ ἡμίδρ.

Τὰ μικρότερα ἀργυρᾶ καὶ τὰ σύγχρονα χαλκᾶ νομίσματα τῶν ὁμοίων τύπων φέρουσι συνήθως τὰς ἐπιγραφὰς ΙΛΙ καὶ ΙΛΙΕΩΝ.

Ἐν αὐτοκρατορικοῖς χρόνοις ἀπὸ Ἰουλίου Καίσαρος μέχρι Γαλλιηνοῦ οἱ τύποι καὶ αἱ ἐπιγραφαὶ εἶνε πολυάριθμοι καὶ ἐνδιαφέρουσαι, ὧν μνημονευτέαι αἱ ἑξῆς: ΔΙΑ ΙΔΑΙΟΝ ΙΛΙΕΩΝ, Ζεὺς Ἰδαῖος καθήμενος ἐπὶ θρόνου, κρατῶν ἀγαλμάτιον Ἀθηνᾶς Ἰλιάδος. ΑΝΧΕΙϹΗϹ· ΑΦΡΟΔΕΙΤΗ· ΕΚΤΩΡ· ΕΚΤΩΡ ΠΑΤΡΟΚΛΟϹ Ἕκτωρ ἱστάμενος ὑπὲρ τὸ πτῶμα τοῦ Πατρόκλου. ΠΡΙΑΜΟϹ· ΔΑΡΔΑΝΟϹ· ΕΙΛΟϹ ὁ υἱὸς τοῦ Δαρδάνου· ϹΚΑΜΑΝΔΡΟϹ, κτλ. Πᾶσαι μετὰ τῶν ἁρμοζόντων τύπων· ΙΛΙΟΝ ΡΩΜΗ, Ἴλιον καὶ Ῥώμη ἱστάμεναι καὶ δεξιούμεναι ἀλλήλας.

Ὑπάρχουσιν ἐπίσης παραστάσεις διαφόρων θυσιῶν πρὸς Ἀθηνᾶν τὴν Ἰλιάδα.

Κεβρηνία. Ὁ Στράβων (παρ. 596) λέγει, ὅτι ἡ χώρα τῆς Κεβρηνίας ἐχωρίζετο ἀπὸ τὴν τῆς Σκήψεως ὑπὸ τοῦ Σκαμάνδρου ποταμοῦ. Οἱ κάτοικοι ἀμφοτέρων τῶν πόλεων τούτων μετῳκίσθησαν ὑπὸ τοῦ Ἀντιγόνου εἰς τὴν παρ' αὐτοῦ κτισθεῖσαν νέαν πόλιν, τὴν ὕστερον κληθεῖσαν Ἀλεξάνδρειαν Τρῳάδα. Τὰ νομίσματα τῆς Κεβρηνίας συνίστανται εἰς ἕκτας ἠλέκτρου καὶ μικρὰ ἀργυρᾶ νομίσματα τοῦ ἕκτου καὶ πέμπτου περίπου αἰῶνος π. Χ., καὶ εἰς χαλκᾶ νομίσματα τοῦ τετάρτου. Ἐπίσημον τῆς πόλεως ἦτο κεφαλὴ κριοῦ· ἐπί τινων ὅμως κομματίων ὁ τύπος οὗτος εἶνε διπλοῦς, μεταξὺ δὲ τῶν δύο κριοῦ κεφαλῶν εὕρηται κλάδος. *Ἐπιγρ.*, συνήθως ΚΕΒR ἢ ΚΕΒΡ, κτλ. Ὁ ὀπισθότυπος τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων εἶνε τετράγωνον ἔγκοιλον εἰς τέσσαρα διῃρημένον εἴτε περιλαμβάνον γοργόνειον, κεφαλὴν μόσχου ἢ ἀμφορέα. Τὰ χαλκᾶ νομίσματα τοῦ τετάρτου

αἰῶνος φέρουσι κατὰ κανόνα κεφαλὴν κριοῦ, εἴτε δύο κεφαλὰς κριοῦ ἐπὶ τῆς ἐμπροσθίας ὄψεως καὶ κεφαλὴν Ἀπόλλωνος ἐπὶ τῆς ὀπισθίας. *Ἐπιγρ.*, ΚΕ, συνήθως ἐν μονογραφήματι.

Τρίτος αἰὼν π. Χ.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Λυσιμάχου ἐν ἔτει 281 π. Χ., ὅτε ὁ Ἀντίοχος ἐκυβέρνα, ὑπὸ τὸν πατέρα αὐτοῦ Σέλευκον, τὴν Μ. Ἀσίαν μέχρι τοῦ Ἑλλησπόντου, φαίνεται ὅτι ἡ Κεβρηνία μετωνομάσθη πρὸς τιμὴν αὐτοῦ Ἀντιόχεια, ὑφ᾽ ὃ ὄνομα ἔκοψε χαλκᾶ νομίσματα (*Zeit. f. Num.*, III, 305).

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος.	ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ Κεφαλὴ κριοῦ. Æ ·6

Κολώνη, ἐπὶ τῆς παραλίας τῆς Τρῳάδος ἀντικρὺ τῆς Τενέδου καὶ 140 στάδια ἀπὸ τοῦ Ἰλίου (Στράβ. 589). (*Num. Chron.* VI, 193).

Περὶ τὰ 400-300 π. Χ.

Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς.	ΚΟΛΩΝΑΩΝ μεταξὺ τῶν ἀκτίνων ἀστέρος. . . . . . Æ ·7

Τὰ νομίσματα ταῦτα κατετάσσοντο πρότερον ἐσφαλμένως εἰς τὴν Κολώνην τῆς Μεσσηνίας.

Λαμπωνία (;). Αἰολικὴ πόλις ἐν τῇ Τρῳάδι πλησίον τῆς Ἀσσοῦ (ἴδε Imhoof, *Mon. Gr.*, σ. 263).

Πρὸ τοῦ 400 π. Χ.

Κεφαλὴ Διονύσου πωγωνοφόρος.	ΛΑΜ Κεφαλὴ ταύρου κατ᾽ ἐνώπιον. AR 59 κ.
Ὁμοίως.	» Ὁμοίως . . . . AR 29 κ.

Περὶ τὰ 400-350 π. Χ.

Κεφαλὴ Διονύσου πωγωνοφόρος	ΛΑΜ Ὁμ., ὑποκάτω κάνθαρος Æ ·5

Λάρισσα, ἐπὶ τῆς παραλίας μεταξὺ Ἀλεξανδρείας καὶ Ἁμαξιτοῦ. Τῇ πόλει ταύτῃ ἀπεδόθησαν χαλκᾶ νομίσματα τοῦ τρίτου αἰῶνος π. Χ. ἐπιγεγραμμένα ΛΑΡ (ἴδε Λάρισσαν Αἰολίδος).

Νέα (;), ἐπὶ τοῦ Σιμόεντος, παρὰ τὸ ἀκρωτήριον τοῦ Σιγείου. Μικρὰ χαλκᾶ νομίσματα τοῦ τρίτου αἰῶνος π. Χ., συνήθως μετὰ τῆς κεφαλῆς τῆς Ἀθηνᾶς ἐπὶ τῆς ἐμπροσθίας καὶ τῶν γραμμάτων ΝΕ ἐπὶ τῆς ὀπισθίας ὄψεως. Ἐντούτοις ἡ ἀπονομὴ αὕτη εἶνε ἀμφίβολος. Ἴδε Νέον Τεῖχος Αἰολίδος καὶ *Num. Chron.*, VII. 49.

Νεανδρία, Αἰολικὸν κτίσμα, 130 στάδια ἀπὸ τοῦ Ἰλίου, πιθανῶς δὲ μία τῶν πόλεων, ὧν οἱ κάτοικοι μετῳκίσθησαν εἰς Ἀλεξάνδρειαν Τρῳάδα.

Περὶ τὰ 400-300 π. Χ.

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος. (*Num. Chron.*, VI. 198.)	ΝΕΑΝ Ἵππος βόσκων· τετράγωνον ἔγκοιλον. . . . Ꭿ 28 κ.
Ὁμοίως. (Fox, II. 48.)	» Κριός· τετράγωνον ἔγκοιλον. Ꭿ 7·5 κ.
Ὁμοίως	» Προτομὴ ταύρου. Ꭿ Μεγ. 4
Ὁμοίως.	» Ἵππος βόσκων . . . Æ ·8
Ὁμοίως.	» Κόκκος κριθῆς καὶ σταφυλή. Æ ·6
Κεφαλὴ Πανὸς κερασφόρος.	» Αἴξ . . . . Æ ·6

Ὀφρύνειον, μικρὰ πόλις μεταξὺ Δαρδάνου καὶ Ῥοιτείου μετ' ἄλσους ἱεροῦ τῷ Ἕκτορι.

Περὶ τὰ 350-300 π. Χ.

Κεφαλὴ Ἕκτορος μετὰ κράνους λοφοφόρου, κατ' ἐνώπιον. (Brandis, σ. 446.)	ΟΦΡΥΝΕΩΝ Γυμνὸς παῖς ἐπὶ ἵππου, ἀντιγεγραμμένος ἐκ τῶν νομισμάτων τοῦ Φιλίππου τῆς Μακεδονίας. Ꭿ 44 καὶ 21 κ. καὶ Æ ·6
Ὁμοίως. (Brandis, σ. 556.)	ΟΦΡΥ Ὁ παῖς Διόνυσος κρατῶν σταφυλήν. . . . Æ ·7 καὶ ·5
ΟΦΡΥΝΕΩΝ Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος.	Δύο ἀλέκτορες μαχόμενοι. . Æ .7 (Mionn., *Suppl.*, 500.)

Ῥοίτειον. (Waddington, *Rev. Num*, 1852 σ. 96)· Ἔκειτο εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ Ἑλλησπόντου πρὸς βορρᾶν τοῦ Ἰλίου.

Περὶ τὰ 350 - 300 π. Χ.

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος.	ΡΟ-ΙΤ-ΕΙ εἰς τὰ κενὰ τὰ μεταξὺ τριῶν μηνίσκων τεθειμένων ἐν σχήματι τρισκελοῦς. . Ꝏ 48 κ.

Σκαμανδρία, μικρὰ πόλις ἐπὶ τοῦ Σκαμάνδρου (Imhoof, *Zeit. f. Num.*, I. 141)

Περὶ τὰ 350 - 300 π. Χ.

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος (;)	ΣΚΑ Φοίνιξ δένδρον. *Σύμβολον*, κεφαλὴ κάπρου . . . Æ ·8
Κεφαλὴ τῆς ὀρείας νύμφης Ἴδης, ἐνίοτε μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς ΙΔΗ.	» Σταφυλή . . . . . . Æ ·4

Σκῆψις, μεσόγειος πόλις ἐν τῇ ὀρεινῇ χώρᾳ τῇ πρὸς τὰ βορειανατολικὰ τοῦ ὄρους Ἴδης. Ἐν τῇ γειτονίᾳ ὑπῆρχον μεταλλεῖα ἀργύρου. Τὰ ἀργυρᾶ νομίσματα, ἀρχόμενα ἀπὸ τοῦ πέμπτου αἰῶνος δὲν ἐκτείνονται πέραν τῶν ἀρχῶν τοῦ τετάρτου.

ΣΚΑΨΙΟΝ, βραδύτερον ΣΚΗΨΙΟΝ καὶ ΣΚΗΨΙΩΝ. Προτομὴ ἵππου πτερωτοῦ.	Φοῖνιξ ἢ ἐλάτη μετὰ ποικίλων συμβόλων ἐν τῷ πεδίῳ . . . . . Ꝏ 99, 59, 49 καὶ 33 κ. καὶ Æ (B.M. *Guide*, Πίν. X. 26.)

Ἐπὶ τῶν χαλκῶν νομισμάτων ἡ παράστασις τοῦ πτερωτοῦ ἵππου περατοῦται πρὸς τὰ ὄπισθεν εἰς *ῥυτὸν* ἤτοι κέρας πότου Imhoof, *Mon. Gr.* σελ. 264).

Αὐτοκρατορικά — ἀπὸ Αὐρηλίου μέχρι Μαξιμίνου CΚΗΨΙΩΝ ἢ CΚΗΨΙΩΝ ΔΑΡΔΑΝΩΝ. *Ἐκλεκτοὶ τύποι,* ΖΕΥC ΕΙΔΑΙΟC, Ζεὺς Ἰδαῖος ἱστάμενος· Διόνυσος γυμνὸς μετὰ κανθάρου καὶ θύρσου· προτομὴ Διονύσου φέροντος ἐπὶ τῆς κεφαλῆς κάλαθον καὶ κρατοῦντος κάνθαρον καὶ ῥοιάν· ἡ κρίσις τοῦ Πάριδος (*Zeit. f. Num.* X. 155), πρὸς δὲ ΙΔΗ CΚΗΨΙΩΝ ΔΑΡΔΑ, Ἀθηνᾶ, Ἀφροδίτη καὶ Ἥρα πρὸ δένδρου οὗ ὑπεράνω, ἐπὶ τοῦ ὄρους Ἴδης, κάθηται ὁ Πάρις, ὑποκάτω δὲ τοῦ δένδρου εἶνε ὁ Ἔρως προσφέρων τὸ μῆλον.

Σίγειον, κείμενον εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ Ἑλλησπόντου, ἀνῆκεν ἐν ἀρχαίᾳ ἐποχῇ εἰς τὰς Ἀθήνας. Οἱ Ἀθηναϊκοὶ τύποι τῶν νο-

μισμάτων μαρτυροῦσι τὴν συνέχειαν τῆς λατρείας τῆς Ἀθηνᾶς ἐν Σιγείῳ μέχρι τοῦ τελευταίου μέρους τοῦ τετάρτου αἰῶνος.

Περὶ τὰ 350-300 π. Χ.

Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς, κατ' ἐνώπιον. (Brandis, σ. 411.)	Κεφαλὴ Ἑρμοῦ, μετὰ πετάσου κρεμαμένου ὄπισθεν . . . . EL Ἕκτη.
Ὁμοίως.	ΣΙΓΕ Γλαῦξ· ὄπισθεν, μηνίσκος . AR Ἀττικὸν τετρώβολον. (*Num. Chron.*, VI, 199.)
Ὁμοίως. (Brandis, σ. 557.)	ΣΙΓΕ Ὁμοίως . . Æ ·7 καὶ ·5
Ὁμοίως.	» Γλαῦξ δίσωμος καὶ μηνίσκος· Æ ·85
Ὁμοίως.	» Ἀλέκτωρ . . . . . Æ ·5
Ὁμοίως.	» Μηνίσκος . . . . Æ ·4

Φαίνεται ὅτι ἐν Σιγείῳ ἐκόπησαν τετράδραχμα ἐν ὀνόματι τοῦ Ἀλεξάνδρου μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ. *Σύμβολον*, μηνίσκος καὶ ΣΙ ἐν μονογραφήματι.

ΝΗΣΟΣ ΤΗΣ ΤΡΩΑΔΟΣ

Τένεδος. Ἡ νῆσος Τένεδος φαίνεται ὅτι ἦτο ἀπὸ ἀρχαιοτάτων ἤδη χρόνων νομισματοκοπεῖον μεγάλης σπουδαιότητος. Αἱ σειραὶ τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων αὐτῆς ἄρχονται πιθανῶς πρὸ τῶν Περσικῶν πολέμων καὶ ἀκολουθοῦσι, ὡς φαίνεται, κατ' ἀρχὰς τὸν Βαβυλωνικὸν κανόνα, τείνοντα ἐνταῦθα νὰ ἀφομοιωθῇ πρὸς τὸν Εὐβοϊκόν, ὡς ἐν Θάσῳ καὶ Λυκίᾳ.

Περὶ τὰ 500 π. Χ.

Ἰανόμορφος κεφαλὴ ἀρχαϊκῆς τεχνοτροπίας ἀνδρικὴ καὶ γυναικεία (Διόνυσος Δίμορφος (;) ἢ μᾶλλον ἴσως Διόνυσος καὶ Ἀριάδνη).	Τ-Ε-Ν-Ε (ἐπ' ἀριστ.) Διπλοῦς πέλεκυς ἐν βαθεῖ τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. AR Στατήρ, 138 κ. καὶ AR 28 κ. (B. M. *Guide*, Πίν. II, 19.)
Ὁμοίως.	ΤΕΝΕ Κεφαλὴ πωγωνοφόρος μετὰ κράνους, ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. AR Στατήρ, 125 κ.
Ομοίως.	Τετράγωνον ἔγκοιλον ἄξεστον, εἰς τέσσαρα διῃρημένον . AR 28·7 κ.

Περὶ τὰ 400 - 350 π. Χ.

Μετὰ παρέλευσιν ἡμίσεος περίπου αἰῶνος ἐξεδόθη ἐν Τενέδῳ νέα σειρὰ ἀργυρῶν νομισμάτων, νῦν ὅμως κατὰ Φοινικικὸν κανόνα.

Ἰανόμορφος κεφαλὴ ὡς ἀνωτέρω, ἀλλὰ καλλίστης τεχνοτροπίας. (B.M. *Guide*, Πίν. XVIII, 20, 21.)	ΤΕΝΕΔΙΟΝ Διπλοῦς πέλεκυς ἐν τετραγώνῳ ἢ πεδίῳ ἐγκοίλῳ. Ἐν τῷ πεδίῳ σταφυλὴ καὶ σύμβολον ἀλλάσσον. ꝶ Στατήρ, 217-200 κ. ꝶ Δραχμή, 55 κ.

Ἐκ τῆς περιόδου ταύτης ὑπάρχουσι καὶ μικρὰ χαλκᾶ νομίσματα φέροντα ΤΕ ἐπὶ τῆς ὀπισθίας ὄψεως. *Τύπος*, διπλοῦς πέλεκυς.

Μετὰ τὸ 200 π. Χ. περίπου.

Ἡ τρίτη καὶ τελευταία σειρὰ τῶν τῆς Τενέδου νομισμάτων ἀνήκει εἰς τὸν δεύτερον ἢ πρῶτον αἰῶνα π. Χ. καὶ ἀκολουθεῖ τὸν Ἀττικὸν σταθμητικὸν κανόνα. Κατὰ τεχνοτροπίαν τὰ ὄψιμα ταῦτα νομίσματα ὁμοιάζουσι πρὸς τὰ σύγχρονα πλατέα νομίσματα τῆς Μαρωνείας, Θάσου καὶ πολλῶν πόλεων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Εἶνε δὲ γνωστὰ καὶ κομμάτια ἐπικεκομμένα ἐπὶ νομισμάτων τῆς Ἀλεξανδρείας Τρῳάδος καὶ τῆς Θάσου.

Ἰανόμορφος κεφαλή, ὡς ἀνωτέρω (τεχνοτροπία παρηκμακυῖα). (*Πίναξ ΚΘ΄. 3.*)	ΤΕΝΕΔΙΟΝ Διπλοῦς πέλεκυς· ἐν τῷ πεδίῳ σταφυλὴ καὶ σύμβολον ἀλλάσσον. Τὸ ὅλον ἐν στεφάνῳ. ꝶ Ἀττικ. τετράδρ. καὶ δραχ.

Τοὺς τύπους τῶν νομισμάτων τῆς νήσου ταύτης ὁ Ἀριστοτέλης (παρὰ Στεφ. Βυζ., ἐν λ. Τένεδος) ἀναφέρει εἰς διάταγμα βασιλέως τινὸς τῆς Τενέδου, ὁρίζοντος τὴν ἀποκεφάλισιν παντὸς μοιχοῦ. Βεβαίως ὅμως ἀπατᾶται ἐν τῇ ἐξηγήσει ταύτῃ· διότι, ὡς δικαίως παρατηρεῖ ὁ Leake, «τοιαῦτα θέματα οὐδέποτε ἀπεικονίζοντο ἐπὶ τοῦ νομίσματος τῶν Ἑλλήνων. Οἱ τύποι αὐτῶν, ὡς τὰ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ὀνόματα, ἦσαν σχεδὸν πάντοτε εὐφημιστικοί, ἀναφερόμενοι γενικῶς εἰς τὴν ἐγχώριον μυθολογίαν καὶ τὰ συμβάντα τοῦ τόπου, μετὰ συμβόλων ἀναφερομένων εἰς τὰ κύρια προϊόντα ἢ εἰς τὴν προστάτιδα θεότητα». Πρβλ. τὸν μῦθον τοῦ Τέν-

νου καὶ τοὺς εἰς Δελφοὺς ἀφιερωμένους πελέκεις τῆς Τενέδου (Παυσ., Χ. 14).

Ὅθεν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀναμφίβολον, ὅτι ὁ *Τενέδιος πέλεκυς* ἦτο θρησκευτικὸν ἔμβλημα, ὡς καὶ ὁ διπλοῦς πέλεκυς, ὃν κρατεῖ Ζεὺς ὁ Λαβρανδεὺς ἐπὶ τῶν νομισμάτων τῆς Καρίας.

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΤΡΩΑΔΟΣ

	Πρὸ τοῦ 500 π. Χ.	500-400 π. Χ.	400-300 π. Χ.	300-200 π. Χ.	Μετὰ τὸ 300-200 π. Χ.	Αὐτοκρατορικά
Ἄβυδος	EL.	AR	AV AR Æ	Æ	AR Æ	Æ
Ἀλεξάνδρεια Τρῳὰς	...	...	...	...	AR Æ	Æ
Ἀμαξιτὸς	...	...	Æ			
Βιρυτὸς	...	...	EL. Æ			
Γεντῖνος	...	...	Æ			
Γέργιθα	...	...	AR Æ	Æ		
Δάρδανος	EL	EL AR	Æ	...	...	Æ
Ζέλεια	...	...	Æ			
Θύμβρα	...	...	Æ			
Ἴλιον	...	...	...	...	AR Æ	Æ
Κεβρηνία / Ἀντιόχεια	...	EL AR	Æ	Æ		
Κολώνη	...	...	Æ			
Λαμπωνία	...	AR	Æ			
Λάρισσα	...	...	...	Æ		
Νέα (;)	...	...	...	Æ(;)		
Νεανδρία	...	...	AR Æ			
Ὀφρύνιον	...	...	AR Æ			
Ῥοίτειον	...	...	AR			
Σκαμανδρία	...	...	Æ			
Σκῆψις	...	AR	AR(;) Æ	...	...	Æ
Σίγειον	...	...	EL AR Æ			
Τένεδος (νῆσος)	AR	...	AR Æ	...	AR	

Ἐκ τοῦ ἀνωτέρω πίνακος βλέπει τις ὅτι ἡ νομισματοκοπία τῆς Τρῳάδος ἀνήκει κυρίως εἰς τὸ δεύτερον ἥμισυ τοῦ τετάρτου αἰ-

ῶνος, ὅτε πολλαὶ μικραὶ πόλεις προσέλαβον βραχύβιον σπουδαιότητα, ὀφειλομένην εἰς τὰ ἰδιαίτερα εὐεργετήματα τὰ παρ' Ἀλεξάνδρου παραχωρηθέντα αὐταῖς μετὰ τὴν ἐν Γρανικῷ νίκην αὐτοῦ.

ΑΙΟΛΙΣ.

Συμμαχικὴ νομισματοκοπία (;). Ἀργυρᾶ καὶ χαλκᾶ τοῦ τρίτου αἰῶνος π. Χ.

Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς.	ΑΙΟΛΕ Κεραυνὸς καὶ σταφυλή . . Ꝓ 41 κ.
Κεφαλὴ Ἥρας (;)	» Ὁμ., μετὰ σταφυλῆς ἢ κηρυκείου . . . . Æ ·65

Ὁ Δρ. Imhoof (*Zeit. f. Num.*, III. 312) ὑποθέτει ὅτι τὰ νομίσματα ταῦτα ἐκόπησαν ἐν Μεθύμνῃ τῆς Λέσβου. Ἕτεροι ἀποδίδουσι αὐτὰ εἰς τὸ Αἰόλιον τῆς Θρᾳκικῆς Χερσονήσου.

Αἰγαί, μεταξὺ Λήμνου καὶ Κύμης. Ἀρχαϊκὰ νομίσματα δὲν εἶνε γνωστά.

Περὶ τὰ 300-200 π. Χ. Ἀττικὸς σταθμητικὸς κανών.

Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς.	ΑΙΓΑΕ Κεφαλὴ αἰγός. . Ꝓ 32 κ.

Μετὰ τὸ 190 π. Χ.

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος· ἐν τῷ πεδίῳ τόξον καὶ φαρέτρα. (Brandis, σ. 448.)	ΑΙΓΑΙΕΩΝ Ζεὺς γυμνός, ἱστάμενος, κρατῶν ἀετὸν καὶ στηριζόμενος ἐπὶ σκήπτρου· τὸ ὅλον ἐν στεφάνῳ δρυός. Ꝓ Τετράδρ. πλατύ.

Πρὸς τούτοις χαλκᾶ διαφόρων τύπων.

Αὐτοκρατορικά — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Τραϊανοῦ Δεκίου (*Zeit. f. Num.*, VI. 12) *Ἐπιγρ.* ΑΙΓΑΕѠΝ. Ἄρχων, στρατηγός. Ἐκ τῶν *τύπων* ἀξιομνημόνευτοι εἶνε γυναικεία μορφὴ καθημένη ἐπὶ λύκου (Imhoof, *Mon. Gr.*, σ. 270) καὶ κατακείμενος ποτάμιος θεὸς σὺν τῷ ὀνόματι ΤΙΤΝΑΙΟϹ

Αὐτοκάνη, (ἴδε τὸν ὁμηρικὸν Ὕμνον εἰς Ἀπόλλωνα Δήλιον, στιχ. 35) μεταξὺ Πιτάνης καὶ Ἀταρνέως (Imhoof, *Mon. Gr.* σ. 271, καὶ *Zeit. f. Num.* XI. σ. 50).

Μετὰ τὸ 300 π. Χ. περίπου. (;)

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος. (*Z. f. N.*, XI, Πίν. I, 3.)	ΑΥΤΟΚΑΝΑ Κεφαλὴ γυναικεία μετὰ στεφάνης . . . . Æ ·3
Κεφαλὴ Διὸς δαφνοστεφὴς κατ' ἐνώπιον. (*Αὐτόθι*, XI, Πίν. I, 4.)	ΑΥΤΟΚΑ Στέφανος . . . . Æ ·5
Κεφαλὴ Διός.	ΑΥΤΟΚ ἢ ΑΥΤΟΚΑ Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς . . . . Æ ·6 καὶ ·4

Βοιώνη, πιθανῶς παρὰ τὴν Λάρισσαν Φρικωνίδα (Imhoof, ἐ. ἀ. 272).

Μετὰ τὸ 300 π. Χ. περίπου.

Κεφαλὴ γυναικεία ἔχουσα τὴν κόμην ἐν σφενδόνῃ.	ΒΟΙΩΝΙΤΙΚΟΝ Ταῦρος ἱστάμενος Æ ·45

Γρύνιον ἢ **Γρυνεία,** τεσσαράκοντα στάδια ἀπὸ τῆς Μυρίνης καὶ ἑβδομήκοντα ἀπὸ τῆς Ἐλαίας, διάσημος διὰ τὸν ἐκ λευκοῦ μαρμάρου ναὸν αὐτῆς τοῦ Ἀπόλλωνος (Στραβ. 622). Ἴδε *Num. Chron.*, IX. 159 καὶ *Ἐφημερὶς Ἀρχαιολογική*, Σειρὰ Β'. 1861, 313.

Χαλκοῦν τοῦ τρίτου αἰῶνος π. Χ.

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος κατ' ἐνώπιον.	ΓΥΡΝΗΩΝ (οὕτω) Ὄστρακον θαλασσίου μυός . . . Æ ·7 καὶ ·4

Ἐλαία. Πόλις παλαιὰ κτισθεῖσα, κατὰ τὴν παράδοσιν, ὑπὸ Μενεσθέως τοῦ Ἀθηναίου. Ὁ Στράβων (615) θέτει αὐτὴν δώδεκα στάδια μακρὰν τοῦ Καΐκου καὶ 120 ἀπὸ τῆς Περγάμου ἧς ἦτο ἐπίνειον. Πάντα τὰ νομίσματα αὐτῆς εἶνε ὀψίμου τεχνοτροπίας: —

Μετὰ τὸ 300 π. Χ. περίπου

Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς μετὰ στενῆς περικεφαλαίας.	Ε-Λ Α-Ι Στέφανος . . AR 49 κ. AR 20 κ.
Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς μετὰ κράνους Κορινθιακοῦ.	Ε-Λ Κόκκος σίτου ἐν στεφάνῳ . . Æ ·75 καὶ ·4

Πρῷρα.	ΕΛΑΙ ἐν στεφάνῳ . Æ ·75 καὶ ·4
Κεφαλὴ Δήμητρος.	ΕΛΑΙΤΩΝ Λαμπὰς ἐν στεφάνῳ . Æ ·7

Ἕτεροι *τύποι* μεταγενεστέρων χρόνων εἶνε οἱ ἑξῆς· — Ἀθηνᾶ κρατοῦσα γλαῦκα καὶ σκῆπτρον· μήκων ἐν στεφάνῳ· κάλαθος περιέχων μήκωνα καὶ στάχυν· Τελεσφόρος, κλπ. ΜΕΝΕϹΘΕΥϹ ΚΤΙϹΤΗϹ, κεφαλὴ Μενεσθέως, *ὄπισθ.* Ἀσκληπιός.

Αὐτοκρατορικά—ἀπὸ Αὐγούστου μέχρις Ὀστιλιανοῦ, ΕΛΑΙΤΩΝ ἢ ΕΛΑΕΙΤΩΝ. Ἄρχων — στρατηγὸς ἴσως δὲ καὶ ἄρχων· ὁ πρῶτος μετὰ τοῦ τίτλου ΝΕ[ΩΚΟΡΟϹ]. *Ἀξιοσημείωτοι τύποι* : Ἁρπαγὴ τῆς Περσεφόνης· τέσσαρες ἁλιεῖς ἀνοίγοντες τὴν εἰς τὰ δίκτυα αὐτῶν ἐμπλακεῖσαν κιβωτόν, ἐν ᾗ ἐνεκλείσθησαν ἡ Αὐγὴ καὶ ὁ παῖς αὐτῆς Τήλεφος καὶ ἐρρίφθησαν εἰς τὴν θάλασσαν· εἷς τῶν ἁλιέων ἐξάγει τὴν Αὐγὴν ἐκ τῆς κιβωτοῦ (*Mittheilungen d. deutschen arch. Inst.* 1885, σ. 21).

Κάμη, πιθανῶς κειμένη ἐν τῇ Αἰολίδι (ἴδε von Sallet, *Zeit. f. Num.* XIII. σ. 70). *Αὐτοκρατορικοὶ χρόνοι* — Ἀδριανός, Κόμμοδος καὶ Σεβῆρος, μετὰ ἢ ἄνευ τῆς κεφαλῆς τοῦ αὐτοκράτορος. *Ἐπιγρ*, ΚΑΜΗΝΩΝ *Τύποι* — Κεφαλὴ πωγωνοφόρος, *ὄπ* Εἴδωλον Ἀσιατικῆς θεᾶς ὁμοιαζούσης πρὸς τὴν Ἐφεσίαν Ἄρτεμιν. Κεφαλὴ Ἀδριανοῦ, *ὄπ.* ΚΑΜΗΝѠΝ ЄΠΙ ΤΡΥΦѠΝΟϹ, Ὑγίεια ἱσταμένη (*Zeit. f. Num.*, ἐ. ἀ.).

Κύμη, ἐν τῷ μυχῷ τοῦ ὁμωνύμου κόλπου, κτισθεῖσα κατὰ τὴν παράδοσιν, ὑπὸ ἀμαζόνος καλουμένης Κύμης. Ἡ πόλις αὕτη φαίνεται ὅτι ἔκοψε νομίσματα ἠλέκτρου κατὰ Φοινικικὸν σταθμητικὸν κανόνα πρὸ τῶν Περσικῶν πολέμων.

Πρὸ τοῦ 500 π. Χ. περίπου.

Προτομὴ ἵππου ἀνορθουμένου· ὑποκάτω, ἄνθος (;) (Ivanoff, 153).	Τρία βαθέα ἔγκοιλα, ὧν τὸ κεντρικὸν ἐπίμηκες, τὰ δὲ λοιπὰ τετράγωνα . . ΗΕ Στατήρ, 220 κ.
Ἵππος ἀνορθούμενος· ὑποκάτω, ἄνθος (;) (B. M. *Guide*, Πίν. X, 3.)	Τετράγωνον ἔγκοιλον εἰς τέσσαρα διῃρημένον . ΗΕ Στατήρ, 215 κ.

Κεφαλὴ ἵππου.	Τετράγ. ἔγκοιλον. ḪE 21 καὶ 10 κ.
Κεφαλὴ ἀετοῦ. (Brandis, σ. 391).	ΚV Τετράγωνον ἔγκοιλον. ḪE 9-7 κ.
	℞ 21 κ.

Εἶνε ὡσαύτως πιθανὸν ὅτι οἱ ἀρχαϊκώτατοι ἀργυροῖ Αἰγινητικοῦ σταθμοῦ στατῆρες τοῦ εὑρήματος τῆς Θήρας, οἱ φέροντες ὡς *τύπον* προτομὴν ἵππου, ἀνωτέρω δὲ (Τόμ. Α΄. σελ. 610) περιγραφέντες, πρέπει νὰ καταταχθῶσιν εἰς τὴν Κύμην.

Μεταξὺ τῶν ἀρχαϊκῶν τούτων νομισμάτων καὶ τῶν πλατέων καὶ ἐπιπέδων τετραδράχμων τοῦ δευτέρου π. Χ. αἰῶνος, ἡ Κύμη δὲν φαίνεται ὅτι ἔκοψεν οἱονδήποτε νόμισμα.

Μετὰ τὸ 190 π Χ. περίπου

Τετράδραχμα ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Ἀλεξάνδρου. *Σύμβολον*, ἀγγεῖον μόνωτον. Τὸ ἄρχοντος ὄνομα ΔΙΟΓΕΝΗΣ, ἐπὶ ἑνὸς τῶν νομισμάτων τούτων ἀπαντᾷ ὡσαύτως ἐπὶ συγχρόνων τετραδράχμων τῆς Κύμης κοπέντων ἐν ὀνόματι αὐτῆς ταύτης.

Κεφαλὴ τῆς Κύμης, τῆς κατὰ παράδοσιν οἰκιστρίας. (B. M. *Guide*, Πίν. XLIX. 14.)	ΚΥΜΑΙΩΝ Ἵππος. *Σύμβολον*, ἀγγεῖον μόνωτον· διάφορα ὀνόματα ἀρχόντων κατ' ὀνομαστικὴν πτῶσιν· τὸ ὅλον ἐν στεφάνῳ . . . . ℞ Τετράδρ.
Ἀετός.	ΚΥ Πρόσθιον ἵππου . . ℞ Ἡμίδρ.

Ὡσαύτως χαλκᾶ μεθ' ὁμοίων *τύπων* — Ἵππος· ἀετός· ἀγγεῖον μόνωτον· κεφαλὴ Κύμης· δύο μορφαὶ ἐπὶ τεθρίππου, *ὄπ.* Ἄρτεμις καὶ μορφὴ ὡπλισμένη, κλπ.

Αὐτοκρατορικὰ — ἀπὸ Τιβερίου μέχρι Γαλλιηνοῦ μετὰ ἢ ἄνευ τῆς κεφαλῆς τοῦ αὐτοκράτορος. Ἄρχων ἄνευ τίτλου ἢ μετὰ τῶν τοῦ ἀνθυπάτου (δηλαδὴ T. Clodius Epirius Marcellus, 70-73 μ. Χ.), πρυτάνεως, στρατηγοῦ, ἄρχοντος ἢ γραμματέως. *Ἀξιοσημείωτοι τύποι ἢ ἐπιγραφαὶ* — ΟΜΗΡΟϹ, Ὅμηρος καθήμενος, *ὄπ.* ΚΡΗΘΗΙϹ, ἡ μήτηρ τοῦ Ὁμήρου, κρατοῦσα σκῆπτρον· ἡ Κρηθηῒς ἐλέγετο ὅτι ἐγεννήθη ἐν Κύμῃ· ΕΡΜΟϹ, ὁ ποταμὸς Ἕρμος· ΞΑΝΘΟϹ, ὁ ποταμὸς Ξάνθος (ἐγχώριός τις ποταμός;)· Ἄρτεμις

Ἐφεσία· ἀθλητής, μετ' ἀγωνιστικοῦ ἀγγείου ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, εἰσερχόμενος εἰς τέμενος ναοῦ· ΑΙΟΛΕΩΝ ΚΥΜΑΙΩΝ, εἰς δήλωσιν τῆς καταγωγῆς τῆς Κύμης, ἐπὶ νομίσματος τοῦ Ἀδριανοῦ, οὗ ὁ ὀπισθότυπος παριστᾷ τὸν ποταμὸν Ἕρμον κατακείμενον· Ἶσις Φαρία μετὰ τῆς ἀναθηματικῆς *ἐπιγρ.* ΙΕΡΩΝΥΜΟϹ ΑΝΕΘΗΚΕ ΚΥΜΑΙΟΙϹ ἐπὶ νομίσματος Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς. Ἐπίσης ΙΕΡΑ ϹΥΝΚΛΗΤΟϹ ἢ ΘΕΟΝ ϹΥΝΚΛΗΤΟΝ. *Ἐπίτιμος τίτλος* ΚΑΙϹΑΡΕΩΝ, ἐπὶ νομισμάτων τοῦ Νέρωνος.

Λάρισα Φρικωνὶς (Στραβ. 621· *Rev. Num.*, 1844, 28 καὶ *Arch. Zeit.*, 1849, 28), ἑβδομήκοντα στάδια ἀπὸ τῆς Κύμης.

Χαλκᾶ τοῦ τρίτου αἰῶνος π. Χ.

Κεφαλὴ ἀνδρικὴ μετὰ βραχέος πώγωνος.	ΛΑΡΙΣΑΙ Δίωτα καὶ κόκκος κριθῆς Æ ·85
Κεφαλὴ γυναικεία μετὰ σφενδόνης	Λ Α Δίωτα μεταξὺ ῥοπάλου καὶ κηρυκείου . . . . Æ ·7

Ταῦτα δυνατὸν νὰ ἀνήκωσιν εἰς Λάρισαν τῆς Τρῳάδος.

Μύρινα, λιμὴν ἀρκετὰ ὀχυρὸς μεταξὺ Γρυνίου καὶ Κύμης. Τῆς πόλεως ταύτης δὲν ὑπάρχουσι παλαιὰ νομίσματα. Ἡ Μύρινα ἦτο μία τῶν πόλεων τῶν ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων ἀνακηρυχθεισῶν ἐλευθέρων μετὰ τὴν ἧτταν Φιλίππου τοῦ Ε'. ἐν ἔτει 197 π. Χ. (Λιβίου, XXXIII. 30). Τότε δὲ πιθανῶς ἤρξατο κόπτουσα πλατέα Ἀττικὰ τετράδραχμα ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Ἀλεξάνδρου (Müller 933-42) εἴτε καὶ μετὰ τῶν ἰδίων αὐτῆς τύπων.

Μετὰ τὸ 197 π Χ. περίπου.

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος, δαφνοστεφής. *(Πίναξ ΚϚ'. 4.)*	ΜΥΡΙΝΑΙΩΝ Ἄγαλμα Ἀπόλλωνος τοῦ Γρυνείου, ἱσταμένου, κρατοῦντος δὲ ἀγνιστήριον κλάδον καὶ φιάλην· παρὰ πόδας αὐτοῦ ὀμφαλὸς καὶ ἀμφορεύς. Ꝗ Τετράδρ.
Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς, πρὸς δ. (*Z. f. N.* III. Πίν. VIII. 17,18.)	Μ—Υ Κεφαλὴ Ἀρτέμιδος, κατ' ἐνώπιον . . . . Ꝗ 29 κ.
Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος ἢ Ἀθηνᾶς.	ΜΥΡΙ Ἀμφορεύς . . . . . Æ ·65

Τὰ τελευταῖα χαλκᾶ νομίσματα ἔχουσι λύραν ἐπὶ τῆς ὀπισθίας ὄψεως τοῦ νομίσματος. Οἱ σχετικοὶ πρὸς τὸν Ἀπόλλωνα τύποι ἀναφέρονται εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν τῷ πλησίον κειμένῳ Γρυνίῳ τῆς χώρας τῆς Μυρίνης.

Αὐτοκρατορικά — ἀπὸ Δομιτιανοῦ μέχρι Γορδιανοῦ. ΜΥΡΙΝΑΙΩΝ ἢ ΜΥΡΕΙΝΑΙΩΝ. Ἄρχων — στρατηγὸς, ἐπὶ νομίσματος αὐτοκρατορικῶν χρόνων, μνημονευομένῳ παρὰ Eckhel, II. 496. *Ἐκλεκτοὶ τύποι* — Πρόσοψις ναοῦ Ἀπόλλωνος Γρυνείου (Στραβ. 622) δεικνύουσα τὸ ἄγαλμα τοῦ θεοῦ ὡς ἐπὶ τῶν τετραδράχμων. Ἱππεὺς κρανοφόρος μετ' *ἐπιγραφῆς* ΔΑΜΝΕΥC, πιθανῶς ἐγχώριός τις ἥρως.

Νέον τεῖχος, (*Num. Chron.*, VII. 49.). Τὰ μικρὰ χαλκᾶ νομίσματα τὰ ὑπὸ τὴν Νέαν τῆς Τρῳάδος περιγραφέντα (σ. 80) δύνανται μετ' ἴσης πιθανότητος νὰ καταταχθῶσιν εἰς τὴν παροῦσαν πόλιν, ὡς ἐπίσης καὶ τὸ ἑξῆς νόμισμα: —

Μετὰ τὸ 300 π. Χ. περίπου.

Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς.	ΝΕ (μονογράφημα) Γλαῦξ. Æ ·65 (Βρετ. Μουσεῖον)

Τῆμνος, ἐπὶ ὑψώματος, δεσπόζοντος τῆς κοιλάδος τοῦ Ἕρμου καὶ τῶν κτήσεων τῆς Κύμης, Φωκαίας καὶ Σμύρνης (Στραβ. 621). Τὰ ἀρχαιότατα νομίσματα αὐτῆς εἶνε τετράδραχμα τοῦ δευτέρου αἰῶνος π. Χ. κοπέντα ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Ἀλεξάνδρου, ὧν σύμβολον εἶνε μέγα μόνωτον ἀγγεῖον ἐν στεφάνῳ ἀμπέλου (Müller, 952-66). Ταῦτα δέ συνοδεύονται ὑπὸ μικρῶν ἀργυρῶν καὶ χαλκῶν νομισμάτων φερόντων τὸ ὄνομα τῆς πόλεως.

Μετὰ τὸ 200 π. Χ. περίπου.

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος. (*Num. Chron.*, VII. 50.)	ΤΑ Ἀγγεῖον μόνωτον, ἐν στεφάνῳ ἀμπέλου. . . . . AR Ἡμίδρ.
Κεφαλὴ Διονύσου νεαροῦ.	» Σταφυλή, ἐν στεφάνῳ ἀμπέλου. Æ ·75

Κεφαλὴ Διονύσου πωγωνοφόρου[1].	ΤΑ Σταφυλή . . . . . . Æ ·45

Μεταγενέστερα αὐτόνομα χαλκᾶ, πρὸς δὲ αὐτοκρατορικά — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Γαλλιηνοῦ. *Ἐπιγ.* ΤΗΜΝΕΙΤΩΝ, κτλ. *Τύποι ποικίλοι.* ΑϹΙΝΙΟϹ ΓΑΛΛΟϹ ΑΓΝΟϹ, μετὰ κεφαλῆς πιθανῶς τὸν Αὔγουστον εἰκονιζούσης. Ὁ G. Asinius Gallus ἦτο ἀνθύπατος ἐν Ἀσίᾳ τὸ ἔτος 6 π. Χ. Ἐντούτοις τὰ νομίσματα δὲν δίδουσιν αὐτῷ τίτλον, ἀλλ' ἁπλῶς τὸ ἐπίθετον *ἁγνός*, ἀντιστοιχοῦν δὲ πρὸς τὸ λατινικὸν integer. Ἕτερον νόμισμα τοῦ Αὐγούστου κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος κοπὲν ἐπιγέγραπται ΚΑΙϹΑΡ ϹЄΒΑϹΤΟϹ ΠΛΟΥϹΙΑϹ ΥΠΑΤΗΑϹ = *ὑπατείας* (ἴδε *Z. f. N.* XII. 360). Ἐκ τῶν μᾶλλον ἀξίων σημειώσεως τύπων εἶνε ЄΡΜΟϹ, ποταμὸς Ἕρμος· Ἀθηνᾶ Νικηφόρος· δύο Νεμέσεις ἀντιμέτωποι, ἑκάστη ὑψοῦσα τὴν χεῖρα πρὸς τὸ στῆθος· ΤΗΜΝΟϹ, Κεφαλὴ τῆς πόλεως.

Τίσνα (;). Ἡ πόλις αὕτη δὲν μνημονεύεται παρ' οὐδενὸς τῶν ἀρχαίων συγγραφέων· ὁ ὀπισθότυπος ὅμως τῶν νομισμάτων, ἀκριβῶς ὁμοιάζων πρὸς τὸν ἐπὶ νομισμάτων τινῶν τῆς Κύμης, καθιστᾷ ἀναμφίβολον ὅτι ἐκόπησαν ἐν τῇ ἀμέσῳ γειτονείᾳ τῆς πόλεως ταύτης. Ὁ Δρ. Imhoof (*Mon. G.*, σ. 276) παρατηρεῖ ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ ΤΙΣΝΑΙΟΣ δύναται νὰ εἶνε ἀρχαιοτέρα τις μορφὴ τοῦ ΤΙΤΝΑΙΟΣ, ὅπερ ἀπαντᾷ ὡς ὄνομα ποταμοῦ ἐπὶ αὐτοκρατορικῶν νομισμάτων τῶν Αἰγῶν (σελ. 85).

Περὶ τὰ 300 π. Χ.

Κεφαλὴ νεαροῦ ποταμίου θεοῦ.	ΤΙΣΝΑΙΟΝ Ἀγγεῖον μόνωτον Æ·65
Ὁμοίως.	ΤΙΣΝΑΙΟΝ Ξῖφος ἐν κολεῷ. Æ·45

Ἐκ τοῦ ἑπομένου πίνακος βλέπει τις ὅτι ἐξαιρέσει ὀλίγων ἐξ ἠλέκτρου νομισμάτων, μετ' ἀμφιβολίας ἀποδιδομένων εἰς τὴν Κύμην (σελ. 87), οὐδὲν νόμισμα ἐκόπη ἔν τινι τῶν πόλεων τῆς Αἰολίδος πρὸ τῆς ἐποχῆς Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου, ὅτι δὲ πάντα τὰ μεγάλα

1) Τὰ μικρότατα ταῦτα νομίσματα δυνατὸν νὰ εἶνε ἀρχαιότερα τῆς περιόδου, εἰς ἣν τὰ ἔταξα ἐνταῦθα.

καὶ πλατέα Ἀττικὰ τετράδραχμα τῶν Αἰγῶν, τῆς Κύμης, Μυρίνης καὶ Τήμνου, ἀνήκουσιν εἰς περίοδον ἔτι μεταγενεστέραν.

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΑΙΟΛΙΔΟΣ

	Πρὸ τοῦ 500	500-300 π. Χ.	300-200 π. Χ.	Μετὰ τὸ 200 π. Χ.	Αὐτοκρατορικὰ
Αἰγαὶ	...	...	AR Æ	AR Æ	Æ
Αὐτοκάνη	...	...	Æ		
Βοιώνη	...	...	Æ		
Γρύνιον	...	...	Æ		
Ἐλαία	...	...	AR Æ	Æ	Æ
Κάμη	...	...	...	...	Æ
Κύμη	EL AR(;)	...	...	AR Æ	Æ
Λάρισα	...	...	Æ		
Μύρινα	...	...	...	AR Æ	
Νέον τεῖχος	...	...	Æ		
Τῆμνος	...	...	...	AR Æ	Æ
Τίσνα(;)	...	...	Æ		

ΛΕΣΒΟΣ.

Ἡ ὡραία αὕτη καὶ εὔφορος νῆσος, ἥτις ἦτο ἡ κυρία ἕδρα τοῦ Ἀσιατικοῦ κλάδου τῆς Αἰολικῆς φυλῆς, περιεῖχε πέντε ἢ ἓξ πόλεις μετ' ἰδίων κτήσεων ἑκάστης. Τούτων ἡ Μυτιλήνη καὶ ἡ Μέθυμνα ἦσαν κατὰ πολὺ καὶ ἐπὶ μακρὸν αἱ ἀνθηρόταται καὶ ἰσχυρόταται, εἰς τὴν μίαν δὲ ἢ τὴν ἑτέραν ἐξ αὐτῶν ὑπέκειντο συνήθως, ἂν καὶ οὐχὶ πάντοτε, αἱ ἀσημότεραι πόλεις.

Ἐν τοῖς ἀρχαιοτάτοις Λεσβικοῖς νομίσμασι δύνανται ἴσως νὰ καταλεχθῶσιν ἀρχαϊκοί τινες στατῆρες ἠλέκτρου ἀξέστου τεχνοτροπίας: —

Κεφαλὴ λέοντος χαίνουσα. (B. M. *Guide*, Πίν. I. 10)	Τετράγωνον ἔγκοιλον ἀκανόνιστον. EL 248 κ.

Ὑπάρχουσιν ὡσαύτως μικρότερα κλάσματα ποικίλων τύπων, ἐξ ὧν μνημονευτέος ὁ **ἀνθρώπινος ὀφθαλμός**.

Τὸν ἀρχαϊκὸν ἤλεκτρον ἀκολουθοῦσι διάφοροι σειραὶ εὐτελοῦς ἀργύρου ἤτοι κράματος (potin) χρονολογούμεναι, τινές μεν ἀπὸ τῶν ἀρχῶν, ἕτεραι δὲ ἀπὸ τοῦ τελευταίου μέρους τοῦ πέμπτου αἰῶνος.

Τὰ νομίσματα ταῦτα ἀκολουθοῦσι δύο διαφόρους σταθμητικοὺς κανόνας, ἤτοι τὸν Φοινικικὸν (στατῆρες, 230-218 κ.) καὶ τὸν Περσικὸν (στατῆρες, 169 κ). Εἶνε δὲ σχεδὸν πάντοτε ἀνεπίγραφα, ἡ δὲ κατάταξις εἰς τὴν Λέσβον στηρίζεται εἰς τὴν ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ ἀνακάλυψιν αὐτῶν.

Ἂν καὶ εἶνε πιθανόν, ὅτι τὰ ἐκ κράματος νομίσματα ἐξεδόθησαν παρὰ διαφόρων νομισματοκοπείων, ἡ ὑπὸ τῶν τύπων αὐτῶν παρεχομένη ἐνάργεια δυσκόλως ἐπαρκεῖ, ἵνα ἐπιτρέψῃ ἡμῖν νὰ ἀποπειραθῶμεν ἀκριβεστέρας κατατάξεις.

Τὰ νομίσματα τῶν σειρῶν τούτων εἶνε σφαιρικὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἔχουσι μικρὸν ἀκανόνιστον ἔγκοιλον τετράγωνον ἐπὶ τῆς ὀπισθίας ὄψεως. Οἱ κυριώτατοι ἐμπροσθότυποι εἶνε οἱ ἐξῆς: —

Φοινικικὸς σταθμητικὸς κανών.

Ἀνάγλυφον τετράγωνον εἰς τέσσαρα διῃρημένον ἐν κύκλῳ σφαιριδίων	ϞΚ	236 κ.
Κεφαλὴ λέοντος χαίνουσα (ἐργασία ἀγροῖκος)	ϞΚ	234 κ.
Γοργόνειον (*Rev. Num.*, 1863, 328).	ϞΚ	219 κ.
Κεφαλὴ λέοντος, κατ' ἐνώπιον	ϞΚ	33 κ.
Πρόσθιον κάπρου	ϞΚ	104 κ.
Δύο κεφαλαὶ κάπρου ἀντιμέτωποι· ὑπεράνω, ἐνίοτε ΛΕΣ ἢ ΑΝ (εἰς μονογράφημα).	ϞΚ	18 κ.
Ὁμοίως, ἐνίοτε σὺν τῷ γράμματι Μ ἢ μετ' ὀφθαλμοῦ ἀνθρώπου ὑπεράνω	ϞΚ	10 κ.
Μία κεφαλὴ κάπρου· ὑπεράνω ἀνθρώπινος ὀφθαλμός . .	ϞΚ	13 κ.

Ἐκ πολλῶν ἄλλων μικρῶν νομισμάτων, κατ' εἰκασίαν Λεσβιακῶν, ἄξια μνείας εἶνε τὰ ἐξῆς: — Νεαρὰ ἄρρην κεφαλή, ὀπ. τε-

τράγωνον ἔγκοιλον· κεφαλὴ γυναικεία, ὄπ κεφαλὴ λέοντος ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ· κεφαλὴ αἰθίοπος, ὄπ. τετράγωνον ἔγκοιλον· δύο ἀνθρώπινοι ὀφθαλμοί, ὧν ὁ εἷς ὑπέρκειται τοῦ ἑτέρου, ὄπ. τετράγωνον ἔγκοιλον· εἷς ἀνθρώπινος ὀφθαλμός. ὄπ. τετράγωνον ἔγκοιλον, κλπ.

Περσικὸς κανών.

Δύο κεφαλαὶ μόσχων ἀντιμέτωποι μετὰ δένδρου ἐλαίας μεταξὺ αὐτῶν. (B. M. *Guide,* Πίν. XI. 28.) . . . . . . ϞK 170 κ.
Κεφαλὴ μόσχου . . . . ϞK 84 κ.
Ὁμοίως. (*Ὄπ.* Κεφαλὴ λέοντος, ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ). ϞK 11 κ.

ΛΕΣΒΙΑΚΑΙ ΕΚΤΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΥ

Κλασις Α′. *Περὶ τὰ 450-400 π Χ.*

Σύγχρονοι πρὸς τὰ τελευταῖα νομίσματα τῶν προηγουμένων ἐκ κράματος σειρῶν (π. χ. πρὸς τὰ φέροντα τὰς κεφαλὰς τῶν μόσχων), ἅτινα φαίνεται ὅτι ἀνήκουσιν εἰς τὸ τελευταῖον μέρος τοῦ πέμπτου αἰῶνος, εἶνε διάφοροι σειραὶ ἑκτῶν ἠλέκτρου μετὰ ποικίλων ἐμπροσθοτύπων, πᾶσαι ὅμως μετὰ διακριτικῆς τινος ἰδιότητος, φέρουσαι δηλαδὴ *τὸν ὀπισθότυπον ἔγκοιλον* καὶ οὐχὶ ἀνάγλυφον. Ὄχι δὲ σπανίως αἱ ἕκται αὗται φέρουσιν τὰς ἐπιγραφὰς ΛΕ ἢ Μ (Λέσβος ἢ Μυτιλήνη;) καὶ πολλοὶ τῶν τύπων εἶνε εὐδιακρίτως Λεσβιακοί.

Μ Πρόσθιον ταύρου, πρὸς ἀρ.	Ἔγκοιλος κεφαλὴ λέοντος χαίνουσα. ΛΕ Ἕκτη 39 κ.
Κεφαλὴ κριοῦ πρὸς δ., ὑποκάτω ἀλέκτωρ πρὸς ἀρ. (*Πίναξ ΚΔ′. 17.*)	Ὁμοίως . . . . . . ΛΕ Ἕκτη. (B. M. *Guide.* Πίν. XVIII, 10.)
Πρόσθιον κάπρου πτερωτοῦ.	Ὁμοίως . . . . . . ΛΕ Ἕκτη,
Γοργόνειον.	Ἔγκοιλος κεφαλὴ Ἡρακλέους ἐν λεοντῇ. . . . . ΛΕ Ἕκτη.
Πρόσθιον ἵππου κεχαλινωμένου δ.	Ὁμοίως . . . . ΛΕ Ἕκτη.
Πρόσθιον λέοντος πτερωτοῦ ἀρ.	Ἔγκοιλος κεφ. ἀλέκτορος. ΛΕ Ἕκτη. (B. M. *Guide,* Πίν. XVIII, 11.)

Κεφαλὴ λέοντος χαίνουσα, μετὰ ἀστέρος ἐπὶ τοῦ μετώπου.

Κεφ. κριοῦ δ., ὑποκάτω ἀλέκτωρ ἀρ.

Κεφαλὴ Ἡρακλέους ἐν λεοντῇ.

ΛΕ Κεφαλὴ λέοντος δ., χαίνουσα.

Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δ., ἀκμαίας τεχνοτροπίας.

Ἔγκοιλος κεφαλὴ ἀλέκτορος . . . ΗΕ Ἕκτη.

Ἔγκοιλος κεφαλὴ ταύρου. ΗΕ Ἕκτη.

Ὁμοίως . . . . ΗΕ Ἕκτη.

Ἔγκοιλος κεφαλὴ μόσχου. ΗΕ Ἕκτη.

Ἔγκοιλος λεοντῆ κατ' ἐνώπιον . . ΗΕ Ἕκτη.

Πιθανὸν εἶνε ὅτι μέγα μέρος τῶν σπουδαίων τούτων νομισματίων ἐκόπη ἐν Μυτιλήνῃ, τούτου δὲ φαίνεται ὅτι κατέχομεν ἐπίσημον ἀπόδειξιν ἐν τῇ σπουδαίᾳ ἐπιγραφῇ τῇ ἀνακαλυφθείσῃ ὑπὸ τοῦ Newton καὶ τὸ πρῶτον παρ' αὐτοῦ δημοσιευθείσῃ ἐν τοῖς Transanctions of the Royal Society of Literature (δευτέρα σειρά, τόμ. VIII. σελ. 549). Εἶνε δὲ αὕτη τεμάχιον νομισματικῆς συνθήκης μεταξὺ τῶν πόλεων Φωκαίας ἀφ' ἑνός, καὶ Μυτιλήνης ἀφ' ἑτέρου, περὶ τῆς ἐκδόσεως κοινοῦ νομίσματος ἐξ ἠλέκτρου, γνωστοῦ παρ' Ἕλλησιν ὑπὸ τὸ ὄνομα *χρυσίον Φωκαϊκόν*. Ἡ συνθήκη αὕτη τάσσεται ἐπιγραφικῶς εἰς τὸ 430 περίπου π. Χ. [1].

ΚΛΑΣΙΣ Β. *Περὶ τὰ 400-387 π. Χ.*

Ἡ δευτέρα κλάσις τῶν ἐξ ἠλέκτρου ἑκτῶν τῆς Λέσβου παρουσιάζει *ὀπισθότυπον ἀνάγλυπτον* ἐν ἐγκοίλῳ ἢ βραδύτερον ἐν γραμμικῷ τετραγώνῳ.

Ἐκ τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν τύπων τῶν ἑκτῶν τούτων, οἵτινες περιεσώθησαν μέχρις ἡμῶν, εὐκόλως δύναταί τις νὰ ἀποδείξῃ τινὰς ὡς ὄντας βεβαίως Λεσβιακούς· εἶνε ὅμως πιθανὸν ὅτι ὑπάρχουσι πολλοὶ ἄλλοι, χαρακτῆρος ὀλιγώτερον εὐδιακρίτου, πιθανῶς καὶ οὗτοι ἐκδοθέντες ὑπὸ τοῦ νομισματοκοπείου τῆς Μυτιλήνης. Οἱ ἑξῆς εἶνε ἐκεῖνοι, περὶ ὧν ἔχω τὰς ἐλαχίστας ἀμφιβολίας, κατατάσσων εἰς τὴν Λέσβον.

Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς μετὰ στενῆς λοφοφόρου περικεφαλαίας.

Δύο κεφαλαὶ μόσχων ἀντιμέτωποι· ἐνίοτε μεταξὺ αὐτῶν ΛΕ . . . ΗΕ Ἕκτη.

[1] Σύνοψιν τῶν ὅρων τῆς συνθήκης ἴδε παρὰ Lenormant (Rev. Num., 1868 σ. 241)·

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος, ὡς ἐπὶ τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων τῆς Μυτιλήνης.	Κεφαλὴ μόσχου . . . . ΗΕ Ἕκτη.
Κεφαλὴ γυναικεία, σχεδὸν ἀντωπός, ἔχουσα τὴν κόμην ταινίᾳ ἀναδεδεμένην.	Κεφαλὴ ταύρου· ὑπεράνω ἐνίοτε Μ (*Πίναξ ΚΔ΄. 18.*) . . ΗΕ Ἕκτη.
Ὁμοίως.	Δύο κεφαλαὶ κάπρων· μεταξὺ αὐτῶν Α . . . . ΗΕ Ἕκτη.
Κεφαλὴ Διονύσου πωγωνοφόρου.	Δύο κεφαλαὶ μόσχων, ἀντιμέτωποι, ὧν μεταξὺ ἄνθος . . ΗΕ Ἕκτη.
Πρόσθιον κάπρου.	Κεφαλὴ λέοντος χαίνουσα, ἐν τετραγώνω γραμμῆς . . . ΗΕ Ἕκτη.
Κεφαλὴ ἄρρην νεαρά.	Κεφαλὴ μόσχου ἐν τετραγώνῳ γραμμῆς . . . . ΗΕ Ἕκτη.
Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος.	Λύρα, ἐν τετραγ. γραμμῆς. ΗΕ Ἕκτη.
Κεφαλὴ Σαπφοῦς (;) μετὰ σφενδόνης.	Ὁμοίως . . . . ΗΕ Ἕκτη.
Κεφαλὴ Δήμητρος μετὰ πέπλου. (*Πίναξ ΚΔ΄. 19.*)	Τρίπους ταινίᾳ δεδεμένος τετραγώνῳ γραμμῆς . . . ΗΕ Ἕκτη

ΠΟΛΕΙΣ ΤΗΣ ΛΕΣΒΟΥ.

Αἴγιρος, πόλις μικρὰ μεταξὺ Μυτιλήνης καὶ Μεθύμνης (Στραβ. 617). Χαλκᾶ περὶ τὰ 300 π. Χ. (Imhoof, *Mon. Gr.* σελ. 276).

Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς.	ΑΙΓΙ Κεφαλὴ γυναικεία μετὰ σφενδόνης . . . . Α ·4

Ἄντισσα, παρὰ τὴν δυτικὴν ἄκραν τῆς νήσου, καταστραφεῖσα ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων ἐν ἔτει 168 π. Χ.

Περὶ τὰ 300-168 π. Χ.

Κεφαλὴ γυναικεία.	ΑΝΤΙΣ Κωμικὴ κεφαλὴ Διονύσου μεθ' ὑψηλῆς τιάρας καὶ μακροῦ σφηνοειδοῦς πώγωνος . . Α ·65 (Gardner, *Types*, Πίν. XV, 12.)
Ταῦρος.	ΑΝ Ἀπόλλων κιθαρῳδός . Α ·65

Ἐρεσός, ἐπὶ τῆς δυτικῆς παραλίας τῆς Λέσβου. Χαλκᾶ μετὰ τὸ 300 π. Χ. περίπου.

Κεφαλὴ Ἑρμοῦ.	ΕΡΕΣΙ Στάχυς . . Æ ·65 καὶ ·35
Ὁμοίως (*N. Ch.*, VII. 52).	» Κεφ. Ἀπόλλωνος (;). Æ ·55

Πρὸς ἐξήγησιν τοῦ πρώτου τῶν ἀνωτέρω τύπων ἴδε τὸν Ἀρχέστρατον (παρ' Ἀθηναίῳ III. 111), λέγοντα ὅτι οἱ θεοὶ ἔπεμψαν τὸν Ἑρμῆν εἰς Ἐρεσὸν χάριν τοῦ σίτου αὐτῶν.

Αὐτοκρατορικοὶ χρόνοι — ἀπὸ Καλιγούλα μέχρι Φιλίππου, συνήθως μετὰ τῶν κεφαλῶν τῶν αὐτοκρατόρων. Ὄνομα ἄρχοντες μετὰ τοῦ τίτλου στρατηγός. *Κύριοι τύποι:* CΑΠΦΩ ΕΡΕCΙ, Κεφαλὴ Σαπφοῦς, ὡσαύτως Σαπφὼ καθημένη καὶ λύραν κρατοῦσα (Imhoof, *Mon. Gr.*, σ. 278).

Κέθος (;) (Imhoof, *Mon. Gr.*, σ. 277). Ἀργυρᾶ ἀρχαϊκὰ νομίσματα Ἀττικοῦ σταθμητικοῦ κανόνος.

Κεφαλὴ ἄρρην νεαρά.	ΚΙΘ Ὀφθαλμὸς ἀνθρώπινος ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. . . . AR 31·7 κ.
ΚΙΘΙ Δύο κεφαλαὶ κάπρων ἀντιμέτωποι.	Τετράγωνον ἔγκοιλον εἰς τέσσαρα διῃρημένον . . . . . AR 26 κ.

Μέθυμνα, ἡ μετὰ τὴν Μυτιλήνην σπουδαιοτάτη πόλις ἐν Λέσβῳ, ἔκειτο ἐπὶ τῆς βορειοτάτης ἀκτῆς τῆς νήσου.

Εὐβοϊκοαττικὸς σταθμός. Περὶ τὰ 500 π. Χ.

ΜΑΘΥΜΝΑΙΟΣ Κάπρος. (B. M. *Guide*, Πίν. XI. 27.)	ΜΑΘΥΜΝΑΙΟΣ Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς ἀρχαϊκῆς τεχνοτροπίας, ἔχουσα τὸ κράνος πηγάσῳ κεκοσμημένον· τὸ ὅλον ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ . . AR 124·6 κ.

Φοινικικὸς σταθμός (;). Περὶ τὰ 400-387 π. Χ.

Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς ἀρχαϊκῆς τεχνοτροπίας. (B. M. *Guide*, Πίν. XVIII, 23.)	ΜΑΘΥΜΝΑΙΟΝ Λύρα ἐπὶ ἀναγλύφου τετραγώνου, ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ . . . . AR 99 κ.
Ὁμοίως.	ΜΑΘ Κάνθαρος ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ . . . . AR 49 κ.

'Αττικὸς σταθμητικὸς κανών (;) Μετὰ τὸ 300 π. Χ.

Κεφαλὴ 'Αθηνᾶς μετὰ Κορινθιακοῦ κράνους.	ΜΑ ΘΥ Λύρα ἐν γραμμικῷ τετραγώνῳ· ἐν τῷ πεδίῳ σύμβολα διάφορα . . . . Ɍ 43 κ.
Κεφαλὴ 'Ηρακλέους.	'Αρίων μετὰ λύρας, ἐπιβαίνων δελφῖνος (Στράβ. 618) . . Ɍ 21 κ.
Κεφαλὴ 'Αθηνᾶς μετὰ Κορινθιακοῦ κράνους.	ΜΑ ΘΥ Κάνθαρος· διάφορα σύμβολα . . . . Æ ·65

Μετὰ τὸ 200. π. Χ. περίπου.

Τετράδραχμα μετὰ τοῦ ὀνόματος καὶ τῶν τύπων τοῦ 'Αλεξάνδρου. *Σύμβολον* — μικρὰ παράστασις τοῦ 'Αρίονος ἐπιβαίνοντος δελφῖνος (Müller, 981-2)· *Αὐτοκρατορικοὶ χρόνοι* — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Σεβήρου 'Αλεξάνδρου. Ἄρχων — στρατηγός. *Ἐπιγρ.* ΜΗΘΥΜΝΑΙΩΝ. *Τύποι* — 'Αρίων ἐπὶ δελφῖνος· Διόνυσος μετὰ πάνθηρος ἢ ἐπὶ ἅρματος πανθήρων (*Num. Chron.*, VII. 53.).

Μυτιλήνη, ἡ κυριωτάτη πόλις τῆς Λέσβου. Ὡς ἤδη εἴδομεν (σελ. 92) ἡ πόλις αὕτη ἦτο κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τὸ νομισματοκοπεῖον οὐ μόνον τινῶν νομισμάτων ἠλέκτρου, ἀνηκόντων, ὡς φαίνεται, εἰς τὸν ἕκτον αἰῶνα π. Χ., ἀλλὰ καὶ μιᾶς ἢ πλειόνων σειρῶν νομισμάτων ἐκ κράματος καὶ μεγίστου ἀριθμοῦ ἑκτῶν ἠλέκτρου, δυναμένων νὰ καταταχθῶσιν εἰς τὸ τελευταῖον μέρος τοῦ πέμπτου καὶ εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ τετάρτου αἰῶνος. Αἱ ἕκται αὗται, ὡς ἤδη ἐξετέθη (σελ. 94), μερίζονται εἰς δύο μεγάλας κλάσεις, ὧν ἡ μὲν ἀρχαιοτέρα φέρει *ἔγκοιλον* ἔμβλημα ἐπὶ τῆς ὀπισθίας ὄψεως τοῦ νομίσματος, ἡ δὲ νεωτέρα ἡ καὶ πολυαριθμοτέρα, ὀπισθότυπον *ἀνάγλυπτον* ἐν γραμμικῷ τετραγώνῳ. Ἡ πρώτη κλάσις δυνατὸν νὰ εἶνε τὰ νομίσματα, εἰς ἃ ἀναφέρεται ἡ ἀνωτέρω μνημονευθεῖσα νομισματικὴ συνθήκη μεταξὺ Φωκαίας καὶ Μυτιλήνης, ἥτις ὑποτίθεται ὅτι χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ 430 π. Χ. περίπου. Τὸ γραμμικὸν τετράγωνον ὡς σημεῖον κατασκευῆς ἐνδεικνύει τὴν ἐκ Μυτιλήνης προέλευσιν τῶν ἑκτῶν τῆς νεωτέρας τεχνοτροπίας, ἐπειδὴ ἀπαντᾷ καὶ ἐπὶ τῶν ἐν-

επιγράφων ἀργυρῶν νομισμάτων τῆς πόλεως ταύτης, σπανίως δ' ἀλλαχοῦ τῶν ἀκτῶν τῆς Μ. Ἀσίας.

ΑΡΓΥΡΟΣ

Πρὸ τοῦ 400 π. Χ. περίπου

Κεφαλὴ γυναικεία, κατ' ἐνώπιον, ὡς ἐπὶ τῶν ἐξ ἠλέκτρου ἑκτῶν. (πρβλ. *Πίναξ ΚΔ'. 18.*)	ΜΥΤΙ Κεφαλὴ λέοντος, ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. Ꝛ 13 κ.
Κεφαλὴ ἄρρην νεαρά, ταινίᾳ ἀναδεδεμένη.	» Κεφαλὴ μόσχου, ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ . . . . Ꝛ 10 κ.

Τέταρτος αἰὼν π. Χ. Περσικὸς κανών.

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος δαφνοστεφής. (Mion. *Suppl.*, VI, Πίν. III, 1.)	ΜΥΤΙ Λύρα ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. Διάφορα σύμβολα ἐν τῷ πεδίῳ. Ꝛ Στατὴρ 176 κ.
Ὁμοίως.	ΜΥΤΙ Ὁμοίως. Ꝛ Τριώβ. (;) 44 κ.
Ὁμοίως.	» Κεφαλὴ γυναικεία μετὰ κόμης ἀναδεδεμένης. Ꝛ Διώβ. 20 κ.

Ἄλλας ποικιλίας. ἴδε παρὰ Brandis, σελ 453, καὶ Imhoof, *Mon. Gr.*, σελ. 279.

Τὰ χαλκᾶ νομίσματα τῆς Μυτιλήνης εἶνε πολυαριθμότατα, ἐξαιρέσει δὲ μικροτάτων τινῶν κομματίων ἀνήκουσιν εἰς περίοδον νεωτέραν τῆς τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων.

Περὶ τὰ 300-200 (;) π. Χ.

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος.	ΜΥΤΙ Λύρα . . . . Æ ·7
Κεφαλὴ γυναικεία ἔχουσα τὴν κόμην ἐν σφενδόνῃ.	» Ὁμοίως . . . . . . Æ ·5

Βασιλικὰ νομίσματα φέροντα τὸ ὄνομα καὶ τοὺς τύπους τοῦ Ἀλεξάνδρου. *Σύμβολον* — Λύρα (Müller ἀρ 967-80) καὶ χαλκᾶ αὐτόνομα.

Μετὰ τὸ 200 π. Χ. περίπου.

Κεφαλὴ Διὸς Ἄμμωνος.	ΜΥΤΙ Βακχικὸς ὅρος, ἱστάμενος ἐπὶ πρῴρας . . . . Æ ·7

Τὸ ἀξιοσημείωτον θρησκευτικὸν εἴδωλον τῆς ὀπισθίας ὄψεως τούτου καὶ πολλῶν ἄλλων αὐτοκρατορικῶν χρόνων νομισμάτων τῆς Μυτιλήνης ἀνεγνωρίσθη ὑπὸ τοῦ Newton ὡς ἀντίγραφον εἰδώλου, περὶ οὗ ἐλέγετο ὅτι ἀνεκαλύφθη ὑπὸ ἁλιέως ἐν τῷ λιμένι τῆς Μυτιλήνης (Gardner, *Types* σ. 79).

Αὐτοκρατορικοὶ χρόνοι—ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Γαλλιηνοῦ. (*Num. Chron*., VII. 53). *Ἐπιγρ*., ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΩΝ, ΠΡΩΤΗ ΛΕΣΒΟΥ, κλπ. Ἄρχοντες, μετὰ τίτλου στρατηγοῦ. *Ἀξιοσημείωτοι τύποι ἢ ἐπιγραφαί:* ΘΕΟϹ ΑΜΜΩΝ· ΖΕΥϹ ΒΟΥΛΑΙΟϹ· ΘΕΟΙ ΑΚΡΑΙΟΙ (Ζεύς, Ποσειδῶν καὶ Ἅδης). ΠΑΝΚΡΑΤΙΔΗΣ, παρὰ τύπον Ἀσκληπιοῦ νεαροῦ· ΦΙΤΤΑΚΟϹ (*οὕτω*), κεφαλὴ τοῦ Μυτιληναίου φιλοσόφου Πιττακοῦ, *ὄπ.* ΑΛΚΑΙΟϹ, κεφαλὴ τοῦ Ἀλκαίου· ΘΕΟΦΑΝΗϹ ἢ ΘΕΟΦΑΝΗϹ ΘΕΟϹ, προτομὴ τοῦ Μυτιληναίου Θεοφάνους, φίλου τοῦ Πομπηΐου, *ὄπ* ΑΡΧΕΔΑΜΙϹ ΘΕΑ, πεπλοφόρος κεφαλὴ τῆς Ἀρχεδάμιδος, τῆς ὑποτιθεμένης γυναικὸς τοῦ Θεοφάνους· ΛΕϹΒΩΝΑΞ ΗΡΩϹ ΝΕΟϹ ἢ ΛΕϹΒΩΝΑΞ ΦΙΛΟϹΟΦΟϹ, *ὄπισθ.* φιλόσοφος καθήμενος· ϹΕΞΤΟΝ ΗΡΩΑ, *ὄπισθ* ΦΛΑ. ΝΕΙΚΟΜΑΧΙϹ, κεφαλαὶ τοῦ Σέξτου καὶ τῆς Νικομάχιδος. ΝΑΥϹΙΚΑΑΝ ΗΡΩΙΔΑ, ΙΟΥ. ΠΡΟΚΛΑΝ ΗΡΩΙΔΑ, κεφαλὴ Ναυσικάας τινὸς καί τινος Ἰουλίας Πρόκλης· ΣΑΦΦΩ, ΣΑΦΟΥΣ (Sestinc, *Mus. Hederv*., II. 51) ἢ ΨΑΠΦΩ, κεφαλὴ τοῦ Σαπφοῦς ἢ παράστασις αὐτῆς καθημένης μετὰ λύρας (πρβλ. Πολυδεύκ. IX. 84).

Ὡς πρὸς τὰ ἀνωτέρω νομίσματα ὁ Leake παρατηρεῖ (*Num. Hell.* ἐ. λ. Μυτιλήνη), ὅτι ἡ Μυτιλήνη ὑπερηκόντισε κατὰ πολὺ τὰς ἄλλας Ἑλληνικὰς πόλεις ἐν τῇ ἐπὶ τῶν νομισμάτων αὐτῶν μνείᾳ τῶν ἐνδόξων αὐτῶν πολιτῶν. Ἐξαιρέσει τοῦ Πιττακοῦ, Ἀλκαίου, Σαπφοῦς καὶ Θεοφάνους τὰ ὀνόματα ταῦτα δὲν εἶνε διάσημα.

Μεταξὺ τῶν ἐν Μυτιλήνῃ κοπέντων αὐτοκρατορικῶν νομισμάτων δύνανται νὰ καταταχθῶσι καὶ τὰ τοῦ Αὐρηλίου καὶ Κομμόδου, τὰ ἐπιγεγραμμένα ΚΟΙ. ἢ ΚΟΙΝΟΝ ΛΕϹΒΙΩΝ, ἐπὶ ἑνὸς

τῶν ὁποίων εὕρηται τὸ ἀνωτέρω μνημονευθὲν εἴδωλον τοῦ ἐπὶ πρῴρας Διονύσου.

Νάπη. Χαλκᾶ νομίσματα τοῦ 300 π. Χ. περίπου (Imhoof, *Mon. Gr.*, σελ. 280).

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος.	ΝΙΑΠΑΙΩΝ Γλαῦξ καὶ ἀστράγαλος Æ ·5

Πύρρα, κειμένη ἐπὶ τῆς ἀκτης βαθέος κόλπου τοῦ δυτικοῦ μέρους τῆς νήσου. Νομισμάτια χαλκᾶ τοῦ τετάρτου αἰῶνος π.Χ.

Κεφαλὴ γυναικεία, ἔχουσα τὴν κόμην ἐν σφενδόνῃ. (Borrell ἐν *Num. Chr.*, VII 61.)	ΠΥΡ ἢ ΠΥΡΡ Αἲξ ἢ αἲξ πρὸ βωμοῦ Æ ·45

ΕΚΑΤΟΝΝΗΣΟΙ, ΝΗΣΟΙ ΠΑΡΑ ΤΗΝ ΛΕΣΒΟΝ.

Νᾶσος, ἡ μεγίστη τοῦ ἀθροίσματος τούτου τῶν νήσων, μεταξὺ Λέσβου καὶ τῆς ἀκτῆς τῆς Αἰολίδος (Imhoof, *Mon Gr.*, σ. 280 καὶ *Zeit. f. Num.*, III, 312 κ. ἑξ.). Ἀργυρᾶ νομίσματα, ἕλκοντα 42 κ., καὶ χαλκᾶ νομισμάτια τοῦ τετάρτου, πρὸς δὲ μεγαλείτερα χαλκᾶ νομισμάτια τοῦ τρίτου αἰῶνος ἢ καὶ μεταγενέστερα. *Ἐπιγρ* ΝΑΣΙ, ΝΑ, Ν, καὶ ΝΑCΙ. *Τύποι—Ἐμπ.* Κεφαλαὶ Ἀπόλλωνος ἢ Ἀρτέμιδος, *ὄπ* πάνθηρ, λύρα καὶ φοίνιξ· τρίπους· δελφίς· ἱππεύς, κλπ.

Πορδοσελήνη, βραδύτερον **Ποροσελήνη.** Νησὶς μεταξὺ Λέσβου καὶ τῆς ἠπείρου, ἡ δευτέρα κατὰ τὸ μέγεθος τοῦ ἀθροίσματος τῶν Ἑκατοννήσων, *«Ἕκατος γὰρ ὁ Ἀπόλλων· παρὰ πᾶσαν γὰρ δὴ τὴν παραλίαν ταύτην ὁ Ἀπόλλων ἐκτετίμηται μέχρι Τενέδου, Σμινθεὺς ἢ Κιλλαῖος καλούμενος ἢ Γρυνεὺς ἤ τινα ἄλλην ἐπωνυμίαν ἔχων»* (Στραβ., 618). Ἐντεῦθεν καὶ ὁ τύπος τοῦ Ἀπόλλωνος ἐπὶ τῶν νομισμάτων.

Περὶ τὰ 450 π. Χ.

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος, ταινίᾳ ἀναδεδεμένη. (B. M. *Guide*, Πίν. X, 24.)	ΠΟΡΔΟΣΙΛ Λύρα ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ . . . ℞ Δραχμή, 61 κ.

Περὶ τὰ 400 π. Χ. ἢ βραδύτερον.

Κεφαλὴ Σιλεινοῦ.	ΠΟΡ Δελφίς . . . . Æ 3

Βραδύτερον, μετὰ τοῦ ὀνόματος Πορσσελήνη.

Ἐπιγρ., ΠΩΡΟϹΕΛΗΝΕΙΤΩΝ. Τύποι ἀναφερόμενοι εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Ἀσκληπιοῦ. Αὐτοκρατορικὰ Σεβήρου. (*Rev. Num.*, 1852, 93).

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΛΕΣΒΟΥ

	Πρὸ τοῦ 500	500-400	400-300	300-200	Μετὰ τὸ 200	Αὐτοκρατορικὰ
Αἴγιρος	...	...	...	Æ		
Ἄντισσα	...	...	...	Æ		
Ἐρεσός	...	...	...	Æ	...	Æ
Κίθος	...	℞				
Μέθυμνα	ΗΕ (;)	℞ καὶ ϤΚ	℞	℞ Æ	...	Æ
Μυτιλήνη	ΗΕ (;)	ΗΕ ℞ καὶ ϤΚ	ΗΕ, ℞	Æ	Æ	Æ
Νάπη	...	...	...	Æ		
Πύρρα	...	...	Æ			
Νᾶσος νῆσος	...	...	℞ Æ	Æ		
Πορδοσελήνη νῆσος	...	℞	Æ	...	...	Æ

ΙΩΝΙΑ.

Τὰ ἀρχαιότατα, Ἰωνικῆς κατασκευῆς καὶ τεχνοτροπίας νομίσματα ἐξ ἠλέκτρου ἢ ἀργύρου, εἶνε ἀνεπίγραφα. Τούτων τινὰ δύνανται πράγματι νὰ ἀπονεμηθῶσιν ὑποθετικῶς εἰς τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην τῶν Ἰωνικῶν ἐπιθαλασσίων πόλεων ἕνεκα τῶν τύπων αὐτῶν,

ἐν ᾧ ἄλλα πρέπει νὰ παραμείνωσιν ἀκόμη ἀκατάτακτα. Μεταξὺ τῶν τελευταίων εἶνε τὰ ἑξῆς.

Κεφαλὴ λέοντος χαίνουσα.	Τετράγωνον ἔγκοιλον, ἐν ᾧ πρόσθιον ἵππου πτερωτοῦ . . ₽ 197 κ.
Πρόσθιον λέοντος.	Τετράγωνον ἔγκοιλον ἀκανόνιστον . ₽ 167 κ.
Πρόσθια ἵππου πτερωτοῦ καὶ λέοντος πτερωτοῦ ὁμοῦ προσηρμοσμένα.	Τετράγωνον ἔγκοιλον εἰς τέσσαρα διηρημένον . . . . . ₽ 124 κ.
Πρόσθιον λέοντος φονεύοντος ὄφιν.	Ὁμοίως . . . . ₽ 61·2 κ.
Ὁμοίως.	Ὁμοίως . . . . ₽ 17·2 κ.
Ὁμοίως.	Ὁμοίως . . . . ₽ 7·5 κ.
Πρόσθιον ἵππου ἀνορθουμένου.	Ὁμοίως . . . . ₽ 151 κ.
Ἔλαφος (;) δορκάδα (;) θηλάζουσα.	Τετράγωνον ἔγκοιλον . ₽ 104 κ.
Δάμαλις μόσχον θηλάζουσα.	Τετράγωνον ἔγκοιλον διαγωνίως διηρημένον . . . . . ₽ 157 κ.
Ὁμοίως.	Τετράγωνον ἔγκοιλον εἰς τέσσαρα διηρημένον . . . . . ₽ 125 κ.
Ὁμοίως	Μέγας ἀστὴρ ἀνθεμωτὸς μετὰ δέκα ὀκτὼ ἀκτίνων . . . ₽ 126 κ.

Παρατηροῦμεν δὲ ὅτι πάντα τὰ νομίσματα ταῦτα ἀκολουθοῦσι διαφόρους σταθμητικοὺς κανόνας ἤτοι Φοινικικόν, Βαβυλωνιακὸν καὶ Εὐβοϊκόν· ἀλλ' αἱ ἐνδείξεις αὗται λίαν ἀβέβαιοι οὖσαι δὲν δύνανται νὰ βοηθήσωσιν ἡμᾶς πρὸς ὁριστικήν τινα κατάταξιν.

Αἱ Ἰωνικαὶ πόλεις, καίπερ πολιτικῶς ἀνεξάρτητοι ἀλλήλων οὖσαι, ἀπετέλουν πρὸς θρησκευτικοὺς σκοποὺς *κοινόν*, ἤτοι σύνδεσμον, οὗ αἱ σύνοδοι συνεκροτοῦντο ἐν τῷ Πανιωνίῳ εἰς τὴν γειτονίαν τῆς Πριήνης. Ἐπὶ τῶν αὐτοκρατορικῶν χρόνων ἐτελοῦντο κατὰ τὰς συνόδους ταύτας ἀγῶνες, καλούμενοι Πανιώνια Πύθια, καὶ νομίσματα ἐκόπτοντο χάριν τῆς ἑορτῆς ταύτης ὑπὸ μιᾶς ἢ ἄλλης τῶν συνεορταζουσῶν πόλεων. Ἐκ τῶν εἰδικῶν τούτων ἐκδόσεων μνημονευτέα τὰ αὐτοκρατορικὰ μεγάλα νομίσματα τοῦ Ἀντωνίνου καὶ Μ. Αὐρηλίου μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς ΚΟΙΝΟΝ ΙΓ ΠΟΛΕΩΝ, φέροντα δὲ τὸ ὄνομα τοῦ Κλ. Φρόντωνος, ἀσιάρχου καὶ ἀρχιερέως τῶν δεκα-

τριῶν πόλεων τῶν ἀποτελουσῶν τὸ Ἰωνικὸν *κοινόν*. Τὰ νομίσματα ταῦτα δὲν φέρουσι τὸ ὄνομα τοῦ τόπου τῆς ἐκδόσεως αὐτῶν.

Ἡ ἐπιγραφὴ ΙΩΝΩΝ δὲν πρέπει νὰ ἐξυπακούηται πάντοτε ὡς ἀναφερομένη εἰς τὸν τόπον τῆς πόλεως, εἰς τὸ ὄνομα τῆς ὁποίας προστίθεται. Ἐνδεικνύει μᾶλλον, ὅτι ὁ λαὸς πόλεών τινων, οἷαι π. χ. ἡ Πέρινθος τῆς Θράκης, τὰ Ἴσινδα τῆς Παμφυλίας καὶ τὰ Σύνναδα τῆς Φρυγίας, ἀντεποιοῦντο Ἰωνικῆς καταγωγῆς, ἐξ οὗ καὶ αἱ ἐπὶ τῶν νομισμάτων ἐπιγραφαὶ ΠΕΡΙΝΘΙΩΝ ΙΩΝΩΝ ICINΔΕΩΝ ЄΙΩΝΩΝ, CYNNAΔЄΩΝ ΔΩΡΙЄΩΝ ΙΩΝΩΝ.

Ἀρσινόη. Ἴδε Ἔφεσος.

Γάμβριον, ἐν τῇ ἄνω κοιλάδι τοῦ Καΐκου οὐχὶ μακρὰν τῆς Μυρίνης. Αὐτόνομα ἀργυρᾶ καὶ χαλκᾶ νομίσματα τοῦ τετάρτου καὶ τρίτου αἰῶνος π. Χ.

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος.	ΓΑΜ Προτομὴ ταύρου κυρίσσοντος Ꝛ Φοινικ. ἡμίδρ. 26 κ.
Ὁμοίως	» Ταῦρος Ἰνδικὸς κυρίσσων· ὑπεράνω ἀστὴρ . . . Ꜳ ·7
Ὁμοίως.	» Ἀστὴρ ἢ τρίπους. Ꜳ ·6 καὶ ·4

Ἔφεσος. Ἡ πόλις αὐτὴ κατεῖχε τὴν πλουσίαν κατάρρυτον πεδιάδα τοῦ ἄνω Καΰστρου, ὤφειλεν ὅμως τὸν πλοῦτον καὶ τὴν φήμην αὐτῆς ὄχι τόσον εἰς τὰ γεωργικὰ αὐτῆς προϊόντα ὅσον εἰς τὸ διάσημον ἱερὸν τῆς ἀρχαίας Ἀσιατικῆς θεότητος τῆς φύσεως, ἣν οἱ Ἕλληνες τῆς Ἰωνίας (ὅτε ὑπὸ Ἄνδροκλον τὸν υἱὸν τοῦ Κόδρου ἀπῴκησαν εἰς τὰ μέρη ταῦτα) ἐταύτισαν πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Ἄρτεμιν. Ἡ Ἐφεσία θεὸς παρίσταται ὡς γυναικεία μορφή, ἔχουσα τὸ σῶμα ὡς ἁπλοῦν κορμὸν δένδρου καὶ τοὺς πόδας στενῶς πρὸς ἀλλήλους προσκεκολλημένους. Εἶνε δὲ πολύμαστος, καὶ ἐξ ἑκάστου τῶν προτεταμένων αὐτῆς βραχιόνων κρέμανται μακραὶ ταινίαι μετὰ θυσάνων κατὰ τὰ ἄκρα. Ἑκατέρωθεν δὲ ἵσταται ἀνὰ μία ἔλαφος ὑψοῦσα πρὸς τροφὴν τὴν κεφαλὴν πρὸς τὴν θεάν.

Τὰ συνήθη σύμβολα τῆς λατρείας αὐτῆς ἦσαν ἡ μέλισσα καὶ

ἡ ἔλαφος· εἶνε δὲ ἄξιον σημειώσεως ὅτι ὁ ἀρχιερεὺς τοῦ ναοῦ τῆς θεοῦ ἐκαλεῖτο *Ἐσσήν*, ἤτοι «βασιλεὺς τῶν μελισσῶν» ἐνῷ αἱ παρθένοι ἱέρειαι ἐκαλοῦντο *μέλισσαι*.

Ἡ νομισματοκοπία τῆς Ἐφέσου διαιρεῖται εἰς τὰς ἑξῆς περιόδους·

ΗΛΕΚΤΡΟΝ. *Ἕκτος αἰών, π. Χ.*

Μέλισσα. (B. V. Head, *Ephesus*, Πίν. I. 3,4)	Ἐπίμηκες ἔγκοιλον διῃρημένον εἰς δύο τετράγωνα. ΗΕ Τρίτη 71 κ.
Πρόσθιον ἐλάφου.	Ἀγροῖκον ἔγκοιλον τετράγωνον . . ΗΕ Ἕκτη 36 κ.
Ὁμοίως. [B. V. Head, *ἐ. ἀ.*, Πίν. I. 3, 4.]	Ὁμοίως . . . ΗΕ Ἡμίεκτον 18 κ.

Τὰ ἀργυρᾶ νομίσματα ἀπὸ τοῦ ἕκτου π. Χ. αἰῶνος μέχρι τῆς καταπτώσεως τῆς Ἀθηναϊκῆς ἡγεμονίας ἐν ἔτει 415 π. Χ. δὲν εἶνε πολυάριθμα.

ΑΡΓΥΡΟΣ. *Φοινικικὸς σταθμητικὸς κανών.*

ΕΦΕΣΙΟΝ ἢ ΕΦ Μέλισσα. (B. V. Head, *ἐ. ἀ.*, Πίν. I. 11-14.)	Τετράγωνον ἔγκοιλον εἰς τέσαρα διῃρημένον. . . AR Τετράδρ. 205 κ.
	AR Δραχμὴ 54 κ.
	AR Ἡμίδρ. 28 κ.
	AR Διώβολ. 16 κ.

Περὶ τὰ 415-394 π. Χ.

Ἐν τῇ περιόδῳ ταύτῃ ἡ Ἔφεσος, ἥτις ἀπεστάτησε τῶν Ἀθηνῶν μετὰ τὴν ἐν Σικελίᾳ συμφορὰν καὶ ἀπέβη ὑπήκοος πρῶτον μὲν τῶν Περσῶν, εἶτα δὲ τῶν Σπαρτιατῶν, ἔκοψεν ἀργυρᾶ νομίσματα συμφώνως πρὸς σταθμητικὸν κανόνα κατά τι βαρύτερον, ἰσοφαρίζοντα ὅμως πρὸς τὸν Ῥόδιον (Δίδρ. 117 κ.). Τὰ νομίσματα ταῦτα φέρουσιν ἐν ὄνομα ἄρχοντος, εἴτε ἐπὶ τῆς ἐμπροσθίας ὄψεως κάτωθι τῆς μελίσσης, εἴτε ἐπὶ τῆς γραμμῆς, ἥτις χωρίζει τὸ ἔγκοιλον τετράγωνον (B. V. Head, **Ephesus**, Πίν. I. 15-21).

Περὶ τὰ 394-295 π. Χ.

Ἐν ἔτει 394 π. Χ. ὁ Ἀθηναῖος Κόνων ἐξεδίωξε τὰς Σπαρτιατικὰς ὀλιγαρχίας ἐκ τῶν πλείστων Ἀσιατικῶν παραθαλασσίων

πόλεων. Μεταξὺ ἄλλων μνημονεύονται ἡ Ἔφεσος καὶ Σάμος ὡς ἀποτινάξασαι τότε τὸν Σπαρτιατικὸν ζυγόν. Ἐπομένως δὲν ἔχομεν ἀντίρρησίν τινα εἰς τὸ νὰ κατατάξωμεν μετὰ τοῦ Waddington (*Mélanges de Num.*, II. σελ. 7-19) εἰς τὴν περίοδον ταύτην τὰ συμμαχικὰ νομίσματα, τὰ ἐκδοθέντα ὑπὸ τῶν πόλεων Ῥόδου, Κνίδου, Ἰάσου, Σάμου καὶ Ἐφέσου, ὧν ἕκαστον φέρει ἐπὶ τῆς ὀπισθίας ὄψεως τὸν ἴδιον αὐτῇ χαρακτηριστικὸν τύπον, ἐν ᾧ ἐπὶ τῆς ἐμπροσθίας ὄψεως εὕρηται ὁ παῖς Ἡρακλῆς ἄγχων δύο ὄφεις, καὶ ἡ *ἐπιγρ.* ΣΥΝ ἀντὶ ΣΥΜΜΑΧΙΚΟΝ.

ΣΥΝ Ὁ παῖς Ἡρακλῆς, ἄγχων δύο δράκοντας. [B. V. Head, *Ephesus*, Πίν. II. 1.]	Ε—Φ Μέλισσα· ὑποκάτω ΠΕ (ὄνομα ἄρχοντος . . . . ℞ Ῥόδιον τρίδραχμον 117 κ.

Παρὰ τὰ συμμαχικὰ ταῦτα νομίσματα ἤρξατο ἡ Ἔφεσος περὶ τὸ ἔτος 394 π. Χ. τῆς ἐκδόσεως μακρᾶς σειρᾶς τετραδράχμων Ῥοδίου ὁλκῆς (236 κ.), διαρκεσάσης ὄχι ὀλιγώτερον ἑνὸς αἰῶνος.

Ε—Φ Μέλισσα. (*Πίναξ ΚΕ'. 2.*)	Πρόσθιον ἐλάφου στρεφομένης· ὄπισθεν αὐτῆς δένδρον φοίνικος καὶ πρὸ αὐτῆς ὄνομα ἄρχοντος κατ' ὀνομαστικὴν πτῶσιν, ὧν γνωστὰ περὶ τὰ 128. ℞ τετράδρ. 236 κ.

Ἀπαντῶσιν ὡσαύτως κλάσματα τούτων ἕλκοντα 88 κ. μεθ' ὁμοίων δὲ τύπων, πρὸς δὲ κέρματα 14 κ. (B. V. Head *ἐ. ἀ.* Πίν. II 6-10). Ὑπάρχουσιν πρὸς τούτοις χαλκᾶ νομίσματα, ἔχοντα *ἐμπ.* μέλισσαν, *ὀπισθ.* ἔλαφον γονατίζουσαν (Head. *ἐ. ἀ.*, Πίν. II, 11-13 III. 12, 13), τὰ ἐπί τινων τῶν ὁποίων ὀνόματα τῶν ἀρχόντων ἀποδεικνύουσιν ὅτι εἶνε σύγχρονα πρὸς τὰ τετράδραχμα.

Περὶ τὰ 295-281 π. Χ.

Ἐν ἔτει 295 π. Χ. ὁ Λυσίμαχος κατώρθωσε νὰ κυριεύσῃ τὴν Ἔφεσον ἣν βραχὺ ὕστερον μετωνόμασεν Ἀρσινόην πρὸς τιμὴν τῆς συζύγου αὐτοῦ. Ἡ περίοδος αὕτη σημειοῦται διὰ τῆς ἐκδόσεως ἐν Ἐφέσῳ βασιλικῶν νομισμάτων, φερόντων τοὺς συνήθεις τύπους

τοῦ Λυσιμάχου—*Σύμβολον*, μέλισσα. *'Επιγρ.* ΕΦ ἢ ΑΡ εἰς μονογράφημα (Head *ἔ. ἀ.* σ. 42 καὶ 45). Αἱ σειραὶ τῶν αὐτονόμων τετραδράχμων ἤδη περατοῦνται· τὰ κέρματα ὅμως τῶν 88 κ. ἐξακολουθοῦσιν ἔτι ἐκδιδόμενα, πιθανῶς ἐπειδὴ ἐλογίζοντο ὡς τρίται τῶν Ἀττικῶν τετραδράχμων τοῦ Λυσιμάχου.

Κεφαλὴ τῆς Ἑλληνικῆς Ἀρτέμιδος. [B. V. Head, *ἔ.ἀ.*, Πίν. III. 1,2.]	ΕΦΕ Τόξον καὶ φαρέτρα. *Σύμβολον:* μέλισσα. Ὄνομα ἄρχοντος . . . ℞ 88 κ.
Κεφαλὴ τῆς βασιλίσσης Ἀρσινόης πεπλοφόρος.	ΑΡΣΙ Ὁμ. . ℞ 88, 42 καὶ 19 κ.
Ὁμοίως. [B. V. Head, *ἔ. ἀ.*, Πίν. III. 5-9.]	» Ἔλαφος γονατίζουσα . Æ ·7

Περὶ τὰ 280-258 π. Χ.

Διαρκοῦντος τοῦ χρονικοῦ τούτου διαστήματος οἱ Σελευκίδαι πιθανῶς παρεχώρησαν τῇ Ἐφέσῳ αὐτονομίαν τινὰ περιωρισμένην. Τὰ νομίσματα, ἅτινα δύνανται μὲν εὐλόγου πιθανότητος νὰ ἀποδοθῶσιν εἰς τὸν χρόνον τοῦτον, συνίστανται ἐξ Ἀττικῶν ὀκτωβόλων καὶ ἐκ χαλκῶν.

Κεφαλὴ τῆς Ἑλληνικῆς Ἀρτέμιδος. [B. V. Head, *ἔ. ἀ.*, Πίν. III. 10,11.]	Ε—Φ Πρόσθιον ἐλάφου καὶ δένδρον φοίνικος. Ὄνομα ἄρχοντος . . ℞ 75 κ.
Κεφαλὴ γυναικεία δαφνοστεφής. Ὄνομα ἄρχοντος. [B. V. Head, *ἔ. ἀ.*, Πίν. III. 14,15.]	Μέλισσα . . . . Æ ·45
Κεφαλὴ γυναικεία πυργοστεφής. [B. V. Head, *ἔ. ἀ.*, Πίν. III. 16.]	Ε—Φ Μέλισσα. . . . . . Æ ·45

Περὶ τὰ 258-202 π. Χ.

Διαρκούσης τῆς περιόδου ταύτης, ἡ Ἔφεσος ἀπετέλει μέρος τῶν κτήσεων τῶν Πτολεμαίων. Ἡ δὲ νομισματοκοπία ἀποτελεῖται (α) ἐκ χρυσῶν ὀκταδράχμων τῆς Βερενίκης, συζύγου Πτολεμαίου τοῦ Εὐεργέτου (ὁλκὴ 248 κ.) (B. M. *Guide*, Πίν, XL. 31)· (β) ἐκ

διδράχμων καὶ δραχμῶν ἠλαττωμένου Ῥοδίου σταθμητικοῦ κανόνος (102 καὶ 50 κ.) —

Προτομὴ τῆς Ἑλληνικῆς Ἀρτέμιδος. [B.V. Head, *Ephesus*, Πίν. IV. 1-4.]	Ε — Φ Πρόσθιον ἐλάφου, ἄνευ δένδρου φοίνικος. Ὀνόματα ἀρχόντων, ὧν εἶνε γνωστὰ περὶ τὰ 44. Ꝑ 102 κ. Ꝑ 50 κ.

καὶ (γ) ἐκ χαλκῶν ὁμοιοτύπων νομισμάτων, μεγέθους ·6 (B. V. Head, ἐ ἀ.. Πίν IV. 5).

Ἡ ἐν Ἐφέσῳ κατὰ τὴν περίοδον ταύτην παραδοχὴ τοῦ Ῥοδίου σταθμητικοῦ κανόνος ἐν τῇ τελευταίᾳ αὐτοῦ μορφῇ δεικνύει, ὅτι ἡ πόλις, ἥτις ἐπὶ διάστημα πεντήκοντα περίπου ἐτῶν ἐξέδιδεν ἐγχώρια μόνον νομίσματα περιωρισμένου ἀριθμοῦ, ἀπέβη νῦν ἐκ νέου ἡ δευτέρα μεγάλη ἐμπορικὴ πόλις τῆς Ἑλλάδος, τῆς Ῥόδου κατεχούσης εἰσέτι τὰ πρωτεῖα.

Περὶ τὰ 202-48 π. Χ.

Ἐν ἔτει 202 π. Χ. ἡ πόλις Ἄραδος τῆς Φοινίκης ἤρξατο κόπτουσα Ἀλεξάνδρεια τετράδραχμα (Müller, κλάσ. V.), φέροντα χρονολογίας γεγραμμένας Ἑλληνιστί. Ὅμοια δὲ νομίσματα ἄνευ χρονολογιῶν κοπέντα ἐν Ἐφέσῳ, ἤρξαντο πιθανῶς ἐκδιδόμενα περὶ τὸν αὐτὸν χρόνον. Ἡ σύμπτωσις αὕτη φαίνεται ἐνδεικνύουσα ὅτι ἡ Ἔφεσος καὶ ἡ Ἄραδος, αἱ δύο μεγάλαι ἐμπορικαὶ πόλεις τῶν παραλίων τῆς Μ. Ἀσίας καὶ Φοινίκης, δυνατὸν νὰ εὗρον συμφέρουσαν εἰς ἀμφοτέρας τὴν σύναψιν νομισματικῆς συνθήκης, περὶ τοὺς χρόνους τούτους, ὅπως ἑκάστη πόλις ἐξασφαλίσῃ ἐλευθέραν κυκλοφορίαν τῶν νομισμάτων αὐτῆς ἐν ταῖς ἀγοραῖς τῆς ἑτέρας. Εἰς ἀμφοτέρας δὲ τὰς πόλεις τὰ Ἀλεξάνδρεια νομίσματα τῆς κλάσεως V περατοῦνται ἐν τοῖς τῆς κλάσεως VI (Müller ἀριθμ. 1018-24) περὶ τὸ 198 π. Χ. Αἱ αὐτόνομοι δραχμαὶ Ἀττικοῦ σταθμοῦ, αἱ ἐν Ἐφέσῳ ἐκδοθεῖσαι διαρκοῦντος ὁλοκλήρου τοῦ δευτέρου αἰῶνος καὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ πρώτου, εἶνε ὡσαύτως πανόμοιοι κατὰ τύπους πρὸς τὰς δραχμὰς τῆς Ἀράδου, τὰς χρονολογουμένας ἀπὸ τοῦ 170-147 π. Χ.

Ε—Φ Μέλισσα ἐν κύκλῳ σφαιριδίων. (Head, *Ephesus*, Πίν. IV. 6-10)	Ἔλαφος ἱσταμένη πρὸ δένδρου φοίνικος. Πρὸ αὐτῆς ὀνόματα ἀρχόντων, ὧν γνωστὰ περὶ τὰ 92. . Ꝛ Ἀττικ. δραχμαί. Ꜳ ·7

Τὰ Ἀλεξάνδρεια τετράδραχμα τῆς κλάσεως VI, ὑπεσκελίσθησαν ὑπὸ τετραδράχμων Εὐμένους τοῦ Β', βασιλέως τοῦ Περγάμου, εἰς τὰς κτήσεις τοῦ ὁποίου περιελήφθη ἡ Ἔφεσος μετὰ τὴν εἰρήνην τοῦ 189 π. Χ. Τὰ εἰς τὸ νομισματοκοπεῖον τῆς Ἐφέσου κατατασσόμενα κομμάτια διακρίνονται διὰ τοῦ προσθέτου συμβόλου τῆς μελίσσης (Head, *Ephesus*, σελ. 60). Συγχρόνως, ἢ ἴσως ἐνωρίτερον, ἄρχονται ὡσαύτως αἱ σειραὶ τῶν *κιστοφόρων* τῆς Ἐφέσου Οὗτοι δὲ κατ' ἀρχὰς μὲν δὲν φέρουσι χρονολογίας, ἀπὸ τοῦ χρόνου ὅμως τῆς συγκροτήσεως τῆς Ῥωμαϊκῆς ἐπαρχίας τῆς Ἀσίας (24 Σεπτεμβρ. 134), φέρουσι χρονολογίας ὑπολογιζομένας ἀπὸ τοῦ ἔτους τούτου· διακρίνονται δ' ὁμοίως διὰ τοῦ δευτερεύοντος συμβόλου, ἤτοι μακρᾶς δᾳδὸς ἐν τῷ πεδίῳ πρὸς δ. τῶν ὄφεων τοῦ ὀπισθοτύπου. Οἱ κιστοφόροι οὗτοι ἐξακολουθοῦσιν ἐν σειρᾷ σχεδὸν ἀδιακόπῳ μέχρι τοῦ 67 π. Χ., ὅτε μετὰ βραχὺ διάλειμμα συνέβη μεταβολή τις, προστεθέντος τοῦ ὀνόματος τοῦ Ῥωμαίου ἀνθυπάτου ἀπὸ τοῦ 58-48 π. Χ. (δηλαδὴ T. Ampius Balbus, 58-57 π. Χ. C. Fabius, 57-56 π. Χ. C. Claudius Pulcher 55-54 (;) π. Χ. L. Antonius (proquaestor), 50-49 π. Χ. καὶ C. Fannius (praetor) 48 π. Χ.). Ἡ μακρὰ σειρὰ τῶν κιστοφόρων τῆς Ἐφέσου δυσκόλως δύναταί τις νὰ παραδεχθῇ ὅτι διεκόπη διαρκούσης καὶ αὐτῆς τῆς ἐν ἔτεσιν 88-84 π. Χ. ἐπαναστάσεως τῆς ἐπαρχίας Ἀσίας κατὰ τῆς Ῥώμης, ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ Μιθραδάτου. Ἡ ἐπανάστασις ἐν τούτοις αὕτη μνημονεύεται ἐν τῇ νομισματικῇ ἱστορίᾳ τῆς Ἐφέσου ὑπὸ τοῦ ὅλως ἐξαιρετικοῦ φαινομένου μικρᾶς σειρᾶς χρυσῶν στατήρων, διὰ τῆς ἐκδόσεως τῶν ὁποίων ἡ Ἔφεσος διεκήρυξεν εἰς τὸν κόσμον τὴν τελείαν αὐτῆς ἀνεξαρτησίαν καὶ αὐτονομίαν,

Ephesian cistophori.

Gold staters; 88-84 B.C.

ώς τῆς νομισματοκοπίας τῶν χρυσῶν νομισμάτων θεωρουμένης πανταχοῦ τότε ὡς συμβόλου καὶ προνομίου τῆς ὑπάτης ἀρχῆς.

Ἐφέσια χρυσᾶ νομίσματα, 87-84 π. Χ.

Προτομὴ τῆς Ἑλληνικῆς Ἀρτέμιδος. (Head, *Ephesus*, Πίν. V. 3-6.)	ΕΦΕΣΙΩΝ Εἴδωλον Ἐφεσίας Ἀρτέμιδος μετὰ ταινίας κρεμαμένης ἐξ ἑκάστης χειρὸς αὐτῆς. Ἔλαφος, μέλισσα καὶ ἄλλα σύμβολα ἐν τῷ πεδίῳ . . . Ꭓ Στατὴρ 132 κ.
Ὁμοίως.	Ὁμ. ἀλλ' ἀνεπίγραφον . Ꭓ 84·3 κ.

Περὶ τὰ 48-27 π. Χ.

Ἐν ἔτει 48 π. Χ. ὁ Καῖσαρ ἐπεσκέφθη τὴν Ἔφεσον καὶ ἀναδιωργάνωσε τὸ πολίτευμα τῆς ἐπαρχίας Ἀσίας. Ἔκτοτε δὲν ὑπάρχουσιν ἀργυρᾶ Ἐφεσιακὰ νομίσματα, τὰ δὲ γνωστὰ χαλκᾶ εἶνε ἀγροίκου ἐργασίας καὶ μικροῦ ἐνδιαφέροντος. (Head., *Ephesus*, Πίν. V. 10-12).

Αὐτοκρατορικοὶ χρόνοι — ἀπὸ τῆς τριαρχίας τοῦ 43 π. Χ. μέχρι Γαλλιηνοῦ. *Ἐπιγρ.*, ΕΦΕϹΙΩΝ, ἐνίοτε μετὰ τῶν τίτλων ΠΡΩΤΩΝ ἢ ΜΟΝΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΑϹΙΑϹ, ΑϹΥΛΟΥ ΑΡΤΕΜΙΔΟϹ, ΝΕΩΚΟΡΩΝ (Β. Γ. Δ ἢ ΔΙϹ, ΤΡΙϹ, ΤΕΤΡΑΚΙϹ κλπ.). ΤΡΙϹ ΝΕΩΚΟΡΩΝ ΚΑΙ ΤΗϹ ΑΡΤΕΜΙΔΟϹ. Ἄρχοντες — ἀνθύπατος (τῆς Ῥωμαϊκῆς ἐπαρχίας Ἀσίας), δηλ. M. Acilius Aviola, 65-66 μ. Χ. P. Calvisius Ruso, L. Caesennius Paetus καί . . . Rufus, ἐπὶ Δομιτιανοῦ· πρὸς δὲ Claudius Iulianus, 145-146 μ. Χ. Ἐγχώριοι ἄρχοντες — γραμματεύς, ἀρχιερεύς, ἱερεύς, ἐπίσκοπος (*Z. f. N.*, VI. 15)· οὐδέποτε δὲ ἄρχων ἢ στρατηγός, ἐξαιρέσει τῶν συμμαχικῶν νομισμάτων. Μετὰ τὴν βασιλείαν τοῦ Νέρωνος, ὅλως σπανίως ἀπαντῶσιν ἐπὶ τῶν νομισμάτων τῆς Ἐφέσου ὀνόματα ἐγχωρίων ἀρχόντων. *Ἀξιοσημείωτοι ἐπιγραφαὶ καὶ τύποι* — ΚΑΥϹΤΡΟϹ, ΚΛΑΔΕΑϹ καὶ ΜΑΡΝΑϹ (ποταμοί)· ΩΚΕΑΝΟϹ· ΠΕΙΩΝ ΕΦΕϹΙΩΝ. παρὰ τὸν τύπον τοῦ *ὑετίου* Διὸς καθημένου ἐπὶ ὄρους καὶ βρέχοντος ἐπὶ τῆς Ἐφέσου· ὑποκάτω δ' εὕρηται ὁ ποτάμιος θεὸς Κάϋστρος (Gréau, *Cat.*, Πίν. VI. 4). Ἡ λέξις ΠΕΙΩΝ θεωρεῖται ὑπὸ

τινων ὅτι ἐφαρμόζεται εἰς τὸ ὄρος Πρηῶνα ἢ Πίονα (Παυσ. VII. 5. 10)· δύναται ὅμως νὰ εἶνε ἁπλῶς τιμητικὸς τίτλος ληφθεὶς ὑπὸ τῶν Ἐφεσίων κατὰ τὴν βασιλείαν Ἀντωνίου τοῦ Εὐσεβοῦς (Pius). Ὁ ἀξιοσημείωτος οὗτος τύπος ἀναφέρεται εἰς τὴν ἐν ἔτει 322 π. Χ. καταστροφὴν τῆς πόλεως ὑπὸ ῥαγδαίας βροχῆς ἐξογκωσάσης τὸν Κάϋστρον ποταμὸν (Στέφαν. Βυζαν. ἐν λ. *Ἔφεσος*). Αἱ ἐξῆς *θεότητες*, κλπ. ἀπαντῶσιν ἐπὶ τῶν νομισμάτων— **ΑΡΤΕΜΙC ΕΦΕCΙΑ· ΖΕΥC ΟΛΥΜΠΙΟC· ΑΘΗΝΑ ΑΡΕΑ· ΑΠΟΛΛΩΝ ΕΜΒΑCΙΟC· ΑΝΔΡΟΚΛΟC** ὁ κτίστης, συνήθως φονεύων κάπρον ἄγριον, συμφώνως πρὸς τὸν χρησμὸν τὸν διατάξαντα αὐτὸν νὰ κτίσῃ τὴν πόλιν ἐπὶ τῆς θέσεως, ἔνθα ἤθελε συναντήσῃ κάπρον· **ΚΟΡΗCΟC**, εἷς τῶν μυθολογικῶν ἱδρυτῶν τοῦ ναοῦ τῆς Ἀρτέμιδος· **ΗΡΑΚΛΕΙΤΟC**, ὁ Ἐφέσιος φιλόσοφος. *Ἀγῶνες*, κλπ. — **ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΑ, ΚΟΙΝΟΝ ΕΦΕCΙΩΝ, ΠΑΝΙΩΝΙΟΝ**· ἐπίσης **ΙΕΡΑ ΑΠΗΝΗ**, ἡ πρὸς χρῆσιν τῶν θρησκευτικῶν πομπῶν ἱερὰ ἅμαξα.

Κατὰ τοὺς αὐτοκρατορικοὺς χρόνους ἐκόπησαν ἐν Ἐφέσῳ ἀργυρᾶ νομίσματα μετὰ Ἑλληνικῶν καὶ Λατινικῶν ἐπιγραφῶν, ἤτοι αὐτοκρατορικοὶ κιστοφόροι σὺν τῇ ἐπιγραφῇ **DIANA EPHESIA**, δηνάρια τοῦ Οὐεσπασιανοῦ, Τίτου καὶ Δομιτιανοῦ, πρὸς δὲ δίδραχμα καὶ δραχμαὶ τοῦ Νέρωνος (112 καὶ 56 κ.) μετὰ τῶν *ἐπιγρ.*, **ΔΙΔΡΑΧΜΟΝ** καὶ **ΔΡΑΧΜΗ**. Silver coins of the 1st century C.E.

Συμμαχικὰ νομίσματα μετὰ τῶν πόλεων: Ἀδραμυτείου, Ἀλεξανδρείας Αἰγύπτου, Ἀπαμείας Κιβωτοῦ Φρυγίας, Ἱεραπόλεως Φρυγίας, Κοτιαίου Φρυγίας, Κυζίκου Μυσίας, Λαοδικείας Φρυγίας, Μαγνησίας Ἰωνίας, Μεσημβρίας Θρᾴκης, Μητροπόλεως Ἰωνίας, Μιλήτου Ἰωνίας, Μυτιλήνης Λέσβου καὶ Περγάμου Μυσίας, Νύσης Καρίας, Περγάμου, Περγάμου καὶ Σάρδεων, Περγάμου καὶ Σμύρνης, Περίνθου Θρᾴκης, Φυλαδελφείας Λυδίας, Σάρδεων Λυδίας, Σμύρνης Ἰωνίας, Τράλλεων Λυδίας.

Ἐρυθραί. Ἡ πόλις αὕτη ἔκειτο ἐπὶ χερσονήσου ἀντικρὺ τῆς νήσου Χίου. Συμμετέσχε τῆς ἐκδόσεως τῶν ἀρχαϊκῶν ἐξ ἠλέκτρου νομισμάτων τοῦ ἕκτου αἰῶνος π. Χ.

Ἀστὴρ ἀνθεμωτὸς ὀκτὼ ἀκτίνων (ῥόδον ὅλως ἠνθισμένων).	Σταυρόμορφον ἔγκοιλον. ꟾE 109 κ.
Ὁμοίως.	Τετράγωνον ἔγκοιλον. . ꟾE 9·3 κ.
Τροχόμορφον κόσμημα ἢ ῥόδον ὅλως ἠνθισμένον.	Τετράγωνον ἔγκοιλον. . ꟾE 40·5 κ.
Ῥόδον ὅλως ἠνθισμένον.	Ἔγκοιλον ἐπίμηκες εἰς δύο διηρημένον . . . . ꟾE 40 κ.
Σταυρὸς μαιανδρικοῦ σχήματος, μετ' ἀνθεμίων.	Τετράγωνον ἔγκοιλον . . ꟾE 46 κ.
Ἡλιοτρόπιον ἢ ῥόδον ὅλως ἠνθισμένον.	Τετράγωνον ἔγκοιλον . . ꟾE 2·7 κ.

Ἓν τῶν ἀνωτέρω νομισμάτων (ὁλκῆς 40 κ.) εὑρέθη ἐπὶ τῆς θέσεως τῶν ἀρχαίων Ἐρυθρῶν (*Num. Chron.*, VII. 64).

ΑΡΓΥΡΟΣ. *Φοινικικὸς σταθμητικὸς κανών. Πρὸ τοῦ 480 π. Χ. περίπου.*

Γυμνὸς ἱππεύς, ἀνορθούμενος. (Mion. *Suppl.* VII, Πίν. VI, 1.)	Τετράγωνον ἔγκοιλον εἰς τέσσαρα διηρημένον . . . . . AR 109 κ.

ΑΡΓΥΡΟΣ. *Περσικὸς σταθμητικὸς κανών. Περὶ τὰ 450-400 π. Χ.*

Ἀνὴρ γυμνὸς κρατῶν ἐκ τῶν ἡνίων ἵππον ἀνορθούμενον. (B. M. *Guide*, Πίν. XI, 32.)	Ε-Ρ-Υ-Θ εἰς τὰς τέσσαρας γωνίας βαθέος τετραγώνου, ἐν ᾧ ῥόδον ὅλως ἠνθισμένον. AR Δραχ. 72 κ. AR Ἡμίδραχ.
Πήγασος.	Ὁμοίως . . . . . AR $^1/_4$ δρ. 22 κ.
Πρόσθιον ἵππου ἀνορθουμένου.	Ἄνθος μετ' ὀκτὼ πετάλων. AR Ἡμιώβ.

ΑΡΓΥΡΟΣ. *Ῥόδιος σταθμητικὸς κανών. Περὶ τὰ 330-300 π. Χ.*

Κεφαλὴ Ἡρακλέους ἐν λεοντῇ. (B. M. *Guide*, Πίν. XXIX, 30.)	ΕΡΥ Ῥόπαλον καὶ τόξον ἐν γωρυτῷ ἐν τῷ πεδίῳ, γλαῦξ καὶ ὀνόματα ἀρχόντων . . AR Τετράδρ. 231 κ. AR Δραχ. 56 κ.

Χρονολογικῶς ἀκολουθοῦσι τοῖς ἀνωτέρω τετράδραχμά τινα τοῦ Λυσιμάχου (Müller, 409-19). *Σύμβολα*, ῥόπαλον καὶ τόξον ἐν γωρυτῷ.

ΧΡΥΣΟΣ *καὶ* ΑΡΓΥΡΟΣ. *Μετὰ τὸ 200 π. Χ. περίπου. Ἀττικὴ ὁλκή.*

Κεφαλὴ Ἡρακλέους ἐν λεοντῇ. (B. M. *Guide*, Πίν. L. 16.)	ΕΡΥ Θεότης ἱσταμένη κρατοῦσα δόρυ καὶ ἀβέβαιόν τι ἀντικείμενον, φέρουσα δὲ βραχὺν χιτῶνα καὶ μόδιον. . . . . . . 𝔄 43·5 κ.
Ὁμοίως. (Brandis, σ. 459).	ΕΡΥ Ῥόπαλον καὶ τόξον ἐν γωρυτῷ, πρὸς δὲ ὄνομα ἄρχοντος μετὰ πατρωνυμικοῦ. Τὸ ὅλον ἐν στεφάνῳ ἀμπέλου . . . . . Ꝛ Δραχμαί.

Εἰς τὴν περίοδον ταύτην δύνανται ὡσαύτως νὰ ἀποδοθῶσι τετράδραχμα τῆς κλάσεως VI τῶν Ἀλεξανδρείων τύπων. *Σύμβολα,* ῥόπαλον καὶ τόξον ἐν γωρυτῷ (Müller, 999-1004).

Ὁ Ἡρακλῆς ἐλατρεύετο ἐν Ἐρυθραῖς ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Ἰποκτόνου, φονέως δηλαδὴ τοῦ ἰπὸς (ἶψ), ἐντόμου ἀλλαχοῦ λίαν καταστρεπτικοῦ τῶν ἀμπέλων, ἀλλ' ὅπερ δὲν ὑπῆρχεν ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Ἐρυθραίων.

Τὰ αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα τῶν Ἐρυθρῶν εἶνε πολυαριθμότατα καὶ παρέχουσι μέγαν ἀριθμὸν ὀνομάτων ἀρχόντων. Οἱ συνήθεις τύποι αὐτῶν εἶνε κεφαλὴ Ἡρακλέους, *ὄπισθ.*, γωρυτὸς καὶ ῥόπαλον. Ἐκ τῶν μᾶλλον ἀξιοσημειώτων ποικιλιῶν μνημονευτέαι αἱ ΘΕΑ CΙΒΥΛΛΑ ἡ Ἐρυθραία Σίβυλλα Ἡροφίλη (Παυσ., X. 12. 7) καθημένη ἐπὶ βράχου· ὡσαύτως ΑΞΟC, ὁ ποταμὸς Ἄξος καὶ οὐχὶ Ἀλεὸς ὡς γράφει αὐτὸν ὁ Πλίνιος (V. 29 καὶ XXXI. 2).

Αὐτοκρατορικά — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Οὐαλεριανοῦ. *Ἐπιγρ.* ЄΡΥΘΡΑΙΩΝ. Ὀνόματα ἀρχόντων ἄνευ τίτλου ἢ μετὰ τίτλου στρατηγοῦ. Μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερόντων τύπων εἶνε ὁ τοῦ ναοῦ τοῦ Ἡρακλέους παρουσιάζων ἀρχαῖον τοῦ θεοῦ εἴδωλον, Φοινικικῆς καταγωγῆς, κρατοῦντος ῥόπαλον καὶ δόρυ, περιγραφόμενον δὲ ὑπὸ Παυσανίου (VII. 5, 5.). *Συμμαχικὰ νομίσματα* μετὰ τῆς Χίου ἀποτελούμενα ἐκ χαλκῶν νομισμάτων τῆς τάξεως τῶν ἀποκαλουμένων αὐτονόμων αὐτοκρατορικῶν χρόνων, πρὸς δὲ αὐτοκρατορικὰ Φιλίππου τοῦ πρεσβυτέρου.

Ἡράκλεια Λάτμου, εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους Λάτμου, σκηνῆς τοῦ μύθου τοῦ Ἐνδυμίωνος. Ἡ πόλις αὕτη, ἂν καὶ τόπος οὐχὶ μεγάλης σπουδαιότητος, ἦτο ἤδη μετὰ τὴν ἐν ἔτει 190 π. Χ. ἧτταν τοῦ Ἀντιόχου ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων ἐν τῇ παρὰ τὴν Μαγνησίαν μάχῃ, ἀρκετῆς σπουδαιότητος, ὥστε νὰ κόψῃ ἴδια αὐτῇ τετράδραχμα.

Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς ἔχουσα τὸ κράνος κεκοσμημένον διὰ προτομῶν ἵππων. (B. M. *Guide*, Πίν. L. 17.)	ΗΡΑΚΛΕΩΤΩΝ Ῥόπαλον ἐν στεφάνῳ δρυός. *Σύμβολον*, Νίκη. . ℞ 250 κ.
Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς μετὰ Κορινθιακοῦ κράνους.	ΗΡΑΚΛΕΩΤΩΝ Ῥόπαλον ἐν στεφάνῳ δάφνης. . . . . ℞ 38 κ.

Εἰς τὴν αὐτὴν περίοδον ἀνήκει σειρὰ Ἀλεξανδρείων τετραδράχμων (Müller Κλ. VI., 1058-1067), μετὰ ῥοπάλου ὡς προσθέτου συμβόλου.

Ὑπάρχουσιν ὡσαύτως αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα τοῦ δευτέρου αἰῶνος π. Χ. καὶ βραδύτερον.

Τὰ αὐτοκρατορικὰ νομίσματα ἐκτείνονται ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Γέτα. Ὁ ἐπικρατῶν τύπος αὐτῶν εἶνε παράστασις Ἡρακλέους ἱσταμένου. Ἐπὶ νομισμάτων τινῶν Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς καὶ Μ Αὐρηλίου στρατηγός τις ὀνόματι Ἄτταλος φέρει τὸν τίτλον ΑΡΧΙΑΤΡΟϹ.

Κάδμος. Ἴδε Πριήνη.

Κλαζομεναί. Ἔκειντο ἐν μέρει μὲν ἐπὶ τῆς στερεᾶς καὶ ἐν μέρει ἐπὶ νησίδος τῆς νοτίου παραλίας τοῦ κόλπου τῆς Σμύρνης. Τὸ διακριτικὸν ἔμβλημα τῆς πόλεως φαίνεται ἐκ τῶν νεωτέρων ἐνεπιγράφων νομισμάτων ὅτι ἦτο κάπρος πτερωτός· πρβλ. τὸν Αἰλιανὸν (*Z. ἱστορ.* XII. 38) διηγούμενον, ἐκ τοῦ Ἀρτέμωνος, ὅτι τοιοῦτόν τι τέρας κατέστρεφε τὴν χώραν τῶν Κλαζομενίων (Leake *Num. Hell.*, σ 43). Ἕνεκα τούτου, πολυάριθμα νομίσματα φέροντα τὸν τύπον τοῦτον, ἂν καὶ ἀνεπίγραφα, ὑποτίθενται ὅτι εἶνε Κλαζομενίας καταγωγῆς. Αἱ Κλαζομεναὶ φαίνεται ὅτι ἦσαν μία τῶν πό-

λεων τῶν συμμετασχουσῶν τῆς ἐκδόσεως τῶν παλαιῶν ἐξ ἠλέκτρου νομισμάτων τοῦ ἕκτου αἰῶνος π. Χ.

ΗΛΕΚΤΡΟΝ. *Πρὸ τοῦ 500 π. Χ. περίπου. Φοινικικὸς σταθμητ. κανών.*

Πρόσθιον κάπρου πτερωτοῦ. (Brandis, σ. 392.)	Τετράγωνον ἔγκοιλον . . . . ΗΕ Στατήρ, 217 κ.

Περὶ τὰ 500 - 394 π. Χ.

ΑΡΓΥΡΟΣ *(α) Ἀττικὸς σταθμητικὸς κανών.*

Λέων λείαν καταβροχθίζων. (B. M. *Guide*, Πίν. II, 21.)	Προτομὴ κάπρου πτερωτοῦ, ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ . R Τετράδρ.
Προτομὴ κάπρου πτερωτοῦ.	Γοργόνειον ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ . R Ἡμίδραχ. R Διώβολ.

(β) Φοινικικὸς σταθμητικὸς κανών.

Πρόσθιον κάπρου πτερωτοῦ. (B. M. *Guide*, Πίν. XI, 29.)	Τετράγωνον ἔγκοιλον εἰς τέσσαρα διῃρημένον. Ἐπί τινων τῶν ἡμιδράχμων εὕρηται Κ ἐν ἑνὶ τῶν τετραγωνιδίων . . . R Δίδρ. 106 κ. R Δραχ. 53 κ. R Ἡμίδραχ.

ΧΡΥΣΟΣ. *Περὶ τὰ 387-300 π. Χ.*

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος, σχεδὸν ἀντωπός, ἀρίστης τεχνοτροπίας. (B. M. *Guide*, Πίν. XIX, 24,)	ΚΛΑ ἢ ΚΛΑΣΟ Κύκνος μετ' ἀνοικτῶν πτερύγων. Ἄρχων ΛΕΥΚΑΙΟΣ ἢ ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΣ. *Σύμβολον* Κάπρος πτερωτός. Ν 87 κ.

Τὰ θαυμάσια χρυσᾶ ταῦτα νομίσματα δυνατὸν νὰ ἐκόπησαν μεταξὺ τῆς εἰρήνης τοῦ Ἀνταλκίδα (387 π. Χ.) καὶ τῆς καταλύσεως τοῦ Περσικοῦ κράτους. Περὶ τοὺς χρόνους τούτους ἐπεκράτησεν ἐν πολλαῖς Ἀσιατικαῖς πόλεσιν ἡ νομισματοκοπία τοῦ χρυσοῦ, μάλιστα δὲ ἐν Λαμψάκῳ.

ΑΡΓΥΡΟΣ. *Ἀττικὸς σταθμητικὸς κανών.*

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος, ὡς ἐπὶ τῶν χρυσῶν νομισμάτων. Ἐπὶ ἑνὸς κομματίου συνοδεύεται αὕτη ὑπὸ τοῦ ὀνόματος τοῦ καλλιτέχνου ΘΕΟΔΟΤΟΣ ΕΠΟΕΙ. (*Πίναξ ΚΕ'. 1*)	ΚΛΑΞΟ Κύκνος καὶ ὀνόματα ἀρχόντων ΜΑΝΔΡΩΝΑΞ, ΠΥΘΕΟΣ, ΗΡΑΚΛΕΙΔΗΣ, ΜΗΤΡΟΔΩΡΟΣ . . . . Ꝛ Τετράδρ.
	ΑΝΤΙΦΑΝΗΣ, ΑΠΟΛΛΑΣ, ΕΥΘΥΔΑΜΑΣ, ΙΚΕΣΙΟΥ, ΛΕΟΚΑΙΟΣ, ΠΑΡΜΙΣ, ΠΥΘΕΟΣ . Ꝛ Δραχμαί.
	ΔΙΟΝΥΣΑΣ, ΕΛΙΚΩΝΙΟΣ, ΕΟΘΥΔΑΜΟΣ, ΚΛΕΑΡΙΣΤΟΣ, ΜΑΝΔΡΩΝΑΞ, ΜΗΤΡΟΔΩΡΟΣ, ΜΝΗΣΙΘΕΟΣ, ΠΥΘΕΟΣ, ΦΑΝΟΠΟΛΙΣ, ΧΙΟΣ . . . . . Ꝛ Ἡμίδραχ.

Ὀνόματα σφραγιδογλύφων ἐπὶ Ἀσιατικῶν νομισμάτων εἶνε σπανιώτατα. Τὸ δὲ μόνον δεύτερον παράδειγμα, ἐφ' οὗ ἀπαντᾷ ἡ λέξις ΕΠΟΕΙ εἶνε νόμισμα τῆς ἐν Κρήτῃ Κυδωνίας, ἐπιγεγραμμένον ΝΕΥΑΝΤΟΣ ΕΠΟΕΙ (Τόμ. Α'. σελ. 593). Ὁ κύκνος εἶνε πασίγνωστον σύμβολον τοῦ Ἀπόλλωνος. Ἐλέγετο δ' ὅτι ἐν τῷ Δέλτᾳ τοῦ Ἕρμου οἱ ἄγριοι κύκνοι ἦσαν πολυάριθμοι καὶ πρὸς τούτοις ἐλέχθη ὅτι τὸ ὄνομα Κλαζομεναὶ δυνατὸν νὰ ὀφείληται εἰς τὸ θρηνῶδες ᾆσμα τῶν πτηνῶν τούτων.

Παρὰ τὰ ἀνωτέρω περιγραφέντα αὐτόνομα νομίσματα τῶν Κλαζομενῶν ὑπάρχουσιν ἀργυρᾶ νομίσματα μετὰ τοῦ πασιγνώστου Κλαζομενίου πτερωτοῦ κάπρου, φέροντα τὸ ὄνομα τοῦ Ὀρόντα, σατράπου τῆς Μυσίας καὶ Ἰωνίας κατὰ τὸ πρῶτον ἥμισυ τοῦ τετάρτου αἰῶνος. Ἐν τούτοις τὰ νομίσματα ταῦτα δυνατὸν νὰ ἀποδοθῶσι μετὰ τῆς αὐτῆς πιθανότητος εἰς τὴν Ταρσὸν ἕνεκα τοῦ ἐμπροσθοτύπου καὶ τοῦ γράμματος Τ.

Πολεμιστὴς γυμνὸς γονατίζων, ἀμεινόμενος δὲ δι' ἀσπίδος καὶ βραχέος δόρατος. Μεταξὺ τῶν κνημῶν αὐτοῦ Τ.	ΟΡΟΝΤΑ Πρόσθιον κάπρου πτερωτοῦ. Ἴχνη τετραγώνου ἐγκοίλου . Ꝛ Τετρώβολ. 43 κ. (*Num. Zeit.*, III, 423.)

Ἄλλα νομίσματα τοῦ Ὀρόντα ἴδε ὑπὸ τὴν Ἰόλλαν τῆς Μυσίας (σελ. 45).

Τὰ ἀργυρᾶ νομίσματα τῶν Κλαζομενῶν δὲν ἐκτείνονται πέραν τοῦ τέρματος τοῦ τετάρτου αἰῶνος π. Χ. Ἐν τούτοις ὑπάρχουσι βασιλικὰ τετράδραχμα μετὰ τῶν τύπων τοῦ Ἀλεξάνδρου (Müller, 995—998), καὶ χρυσοῖ στατῆρες μετὰ τῶν τύπων τοῦ Φιλίππου (Müller, 309), φέροντα ὡς πρόσθετον σύμβολον τὸ πρόσθιον μέρος κάπρου πτερωτοῦ, ἅτινα, ἂν ὀρθῶς κατετάχθησαν, δυνατὸν νὰ ἀνήκωσιν εἰς τὸν χρόνον περὶ τὸ 190 π. Χ.

Τὰ χαλκᾶ αὐτόνομα νομίσματα τῶν Κλαζομενῶν ἄρχονται περὶ τὰ 350 π. Χ. καὶ ἐκτείνονται μετὰ διαλειμμάτων μέχρι τῶν αὐτοκρατορικῶν χρόνων. Φέρουσι δὲ συνήθως τὰς ἐπιγραφὰς ΚΛΑΣΟ ἢ ΚΛΑΣΟΜΕΝΙΩΝ. Μεταξὺ τῶν συνηθεστάτων τύπων εἶνε οἱ ἑξῆς·

Περὶ τὰ 350-300 π. Χ.

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος, πρὸς δεξ.	Κύκνος . . . . . . Æ ·7 καὶ ·45
Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς ἐν κατατομῇ.	Κεφαλὴ κριοῦ . . . Æ ·5
Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς συνήθως μετὰ Κορινθιακοῦ κράνους, ὡς ἐπὶ τῶν ϞΧ τοῦ Ἀλεξάνδρου.	Κριὸς ἱστάμενος . . Æ ·7 καὶ ·45
Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς, κατ' ἐνώπιον.	Ὁμοίως . . . . . . Æ ·7 καὶ ·45

Μετὰ τὸ 300 π. Χ. περίπου.

Πρόσθιον κάπρου πτερωτοῦ.	ΚΛΑΣΟΜΕΝΙΩΝ γεγραμμένον διὰ μέσου ἐγκοίλου τετραγώνου εἰς τέσσαρα διῃρημένου. . . Æ ·65

Ἐνταῦθα τὸ ἔγκοιλον τετράγωνον εἶνε ἁπλῆ ἀπομίμησις ἀρχαϊσμοῦ.

Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς μετὰ Κορινθιακοῦ κράνους.	Κριὸς ἀναπαυόμενος . . . . Æ ·7
Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς, κατ' ἐνώπιον.	Πρόσθιον κριοῦ τρέχοντος . . Æ ·8
Κεφαλὴ Διός.	Κύκνος . . . . Æ ·8

Πάντα τὰ ἀνωτέρω περιγραφόμενα νομίσματα φέρουσιν ὄνομα ἄρχοντος

Τὰ δὲ ἑξῆς, ὀψίμου τεχνοτροπίας, εἶνε πάντα ἄνευ ὀνόματος ἄρχοντος : —

Μετὰ τὸ 200 π. Χ. περίπου.

Πρόσθιον κάπρου πτερωτοῦ.	Κηρύκειον ἐν στεφάνῳ . . . Æ ·8
Κεφαλὴ Διός.	Κύκνος ἐπὶ κηρυκείου . . . Æ ·8
Γοργόνειον.	Κύκνος ἐπὶ κώπης (;) . . . Æ ·7
Διάφοροι κεφαλαί.	Ὁ φιλόσοφος Ἀναξαγόρας (;) καθήμενος ἐπὶ σφαίρας. . . Æ ·8
Κεφαλὴ Διός.	Ῥόπαλον . . . . Æ ·65
Εἰκονιστικὴ κεφαλή	Κριὸς ἀναπαυόμενος . . . . Æ ·9

Αὐτοκρατορικὰ — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Γαλλιηνοῦ. Ἄρχοντες ἐνίοτε μετὰ τοῦ τίτλου στρατηγοῦ. *Τύποι συνήθεις* — Κυβέλη ἱσταμένη μεταξὺ λεόντων· ΘΕΑ ΚΛΑΖΟΜΕΝΗ, πυργοστεφὴς κεφαλὴ τῆς πόλεως ἢ τῆς ἀμαζόνος Κλαζομενῆς· ὁ φιλόσοφος Ἀναξαγόρας μετὰ σφαίρας εἰς τὴν χεῖρα (*Num. Chron.*, VII. 62).

Συμμαχικὰ νομίσματα μετὰ τῆς Σμύρνης ἐκ τῆς βασιλείας τοῦ Οὐαλεριανοῦ.

Κολοφών. Τὰ ἀρχαιότατα νομίσματα τῆς Κολοφῶνος, ὡς τὰ πλείστων ἄλλων πόλεων Ἰωνικῶν, εἶνε ἀνεπίγραφα καὶ ἀποτελοῦνται ἐξ Εὐβοϊκῶν διδράχμων τοῦ ἕκτου αἰῶνος π. Χ.

Λύρα ἀρχαϊκῆς τεχνοτροπίας. (B M. *Guide*, Πίν. II. 22.)	Τετράγωνον ἔγκοιλον . . AR 126 κ.

Πέμπτος αἰὼν π. Χ.

Κατὰ τὸ μέγα μέρος τοῦ πέμπτου αἰῶνος τὰ ἀργυρᾶ νομίσματα τῆς Κολοφῶνος ἀκολουθοῦσι τὸν Περσικὸν σταθμητικὸν κανόνα καὶ ἀποτελοῦνται ἐκ δραχμῶν 84 κ. περίπου. *Ἐπιγρ.*, ΚΟΛΟΦΩΝΙΩΝ, συνήθως ἐπ' ἀριστερὰ ἢ ΚΟΛΟΦΩΝΙΟΝ ἐπὶ τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἑτέρας ὄψεως.

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος Κλαρίου. (B. M. *Guide*, Πίν. XI. 30)	Λύρα, ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. R 84 κ.

Τέταρτος αἰὼν π. Χ.

Ἐνωρὶς ἐν τῷ τετάρτῳ αἰῶνι ὁ Ῥόδιος σταθμητικὸς κανὼν ἀντικαθιστᾷ τὸν Περσικόν.

Κεφαλὴ Πέρσου βασιλέως ἢ σατράπου.	ΒΑΣΙΛ Λύρα. . R Ὁλκὴ 236 κ. *(Πίναξ Α'. 12.)*

Τὸ νόμισμα τοῦτο τὸ φέρον τὴν αἴσθησιν ποιοῦσαν ἰδεώδη κεφαλὴν εὐγενοῦς Πέρσου, κατετάχθη μόνον ὑποθετικῶς εἰς τὴν Κολοφῶνα, ὡς μὴ φέρον ὄνομα πόλεως. Πρβλ. τὰ ἐν Κυζίκῳ κοπέντα νομίσματα τοῦ Φαρναβάζου (σελ. 51).

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος Κλαρίου.	ΚΟΛΟΦΩ Λύρα καὶ ὄνομα ἄρχοντος. R Δρ. 54 κ.
Ὁμοίως.	» Τρίπους. Ὄνομα ἄρχοντος R Ἡμίδρ. 25 κ.
Ὁμοίως.	» Λύρα. Ὄνομα ἄρχοντος. R Διώβ. 18 κ.

Τὰ εἰς τὸ τελευταῖον ἥμισυ τοῦ τετάρτου αἰῶνος ἀνήκοντα χαλκᾶ νομίσματα εἶνε τὰ ἑξῆς, ἅπαντα μετ' ὀνομάτων ἀρχόντων:—

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος.	Ἱππεὺς ἔνοπλος, μετὰ δόρατος προτεταμένου . . . . Æ ·8
Ὁμοίως.	Λύρα . . . . Æ ·8 καὶ ·45
Ὁμοίως.	Πρόσθιον ἵππου . . . . . Æ ·65

Τὸ ἱππικὸν τῆς Κολοφῶνος λέγεται ὑπὸ τοῦ Στράβωνος (643) τοσοῦτον ὑπερέχον τῶν ἄλλων πόλεων ὥστε *«ὅπου ποτὲ ἐν τοῖς δυσκαλύτοις πολέμοις ἐπικουρήσειε λύεσθαι τὸν πόλεμον»*. Ὅθεν ἐκ τούτου πιθανῶς καὶ ὁ ἱππεὺς ὡς νομισματικὸς τύπος.

Ἐν Κλάρῳ τῆς Κολοφωνίας χώρας ἵστατο ὁ περίφημος ναὸς καὶ μαντεῖον τοῦ Ἀπόλλωνος (Παυσ., VII. 3. 1), οὗ ἡ κεφαλὴ εἰκονίζεται ἐπὶ τῶν νομισμάτων.

Ἡ παλαιὰ πόλις τῆς Κολοφῶνος κατεστράφη ὑπὸ τοῦ Λυσιμά-

χου ἐν ἔτει 299 π. Χ., τὸ ὄνομα ὅμως φαίνεται ὅτι μετεκομίσθη εἰς Νότιον, τὸ ἐπίνειον αὐτῆς· εἰς ταύτην δὲ τὴν πόλιν παρεχώρησαν ἐν ἔτει 189 π. Χ. τὴν ἐλευθερίαν οἱ Ῥωμαῖοι (Λιβίου XXXVIII 39 «Colophoniis qui in Notio habitant»). Βραχὺ ὕστερον ἢ ἴσως τότε οἱ Κολοφώνιοι ἔκοψαν τετράδραχμα Ἀλεξανδρείων τύπων· *σύμβολον*, λύρα καὶ ΚΟΛΟ (Müller, 1007-14).

Τὰ νεώτερα χαλκᾶ νομίσματα τὰ ἐκδοθέντα μετὰ τὸ 300 π. Χ. περίπου εἶνε ἀτελεστέρας τεχνοτροπίας ἢ τὰ προηγούμενα αὐτῶν.

Ἱππεὺς ὡς ἀνωτέρω, ἀλλὰ μετὰ κυνὸς τρέχοντος μεταξὺ τῶν ποδῶν τοῦ ἵππου.	ΚΟΛΟΦΩΝΙΩΝ Ἀπόλλων Κιθαρῳδός, ἱστάμενος μετὰ λύρας καὶ φιάλης πρὸ τρίποδος. Ὀνόματα ἀρχόντων . . . . Æ ·8
Μορφὴ καθημένη, στηρίζουσα τὸν πώγωνα εἰς τὴν χεῖρα καὶ κρατοῦσα ἐνείλημα· πιθανῶς ὁ Ὅμηρος. Ὄνομα ἄρχοντος.	ΚΟΛΟΦΩΝΙΩΝ Ἀπόλλων Κιθαρῳδός, ὡς ἀνωτερω ἀλλ' ἄνευ τρίποδος . . . . Æ ·8
Κεφαλὴ τῆς Ἑλληνικῆς Ἀρτέμιδος.	ΚΟΛΟΦΩΝΙΩΝ Οἱ πῖλοι τῶν Διοσκούρων, ὧν ὑπέρκεινται ἀστέρες. Æ ·6

Αὐτοκρατορικά — ἀπὸ Νέρωνος μέχρι Γαλλιηνοῦ. Ἄρχοντες μετὰ τίτλου στρατηγοῦ. *Ἀξιοσημείωτοι τύποι καὶ ἐπιγραφαί* — ΚΛΑΡΙΟϹ, Ἀπόλλων Κλάριος καθήμενος· ΑΡΤЄΜΙϹ ΚΛΑΡΙΑ, εἴδωλον Ἀσιατικῆς θεᾶς ὁμοιαζούσης τὴν Ἐφεσίαν Ἄρτεμιν. ΤΟ ΚΟΙΝΟΝ ΙΩΝΩΝ, αἱ τρισκαίδεκα πόλεις τοῦ Ἰωνικοῦ συνδέσμου, ἱστάμεναι ἐν ἡμικυκλίῳ καὶ θύουσαι ταῦρον πρὸ τοῦ ναοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ Κλαρίου.

Συμμαχικὰ νομίσματα μετὰ τῆς Περγάμου.

Λάρισα. Αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα τοῦ τρίτου ἢ δευτέρου αἰῶνος π. Χ.

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος. (Imhoof, *Monn., Gr.* σ. 289.)	Λ Α Ἱππεὺς ἔνοπλος . . . . Æ ·7

Λέβεδος. Τῆς πόλεως ταύτης δὲν φαίνονται ὅτι ὑπάρχουσι

νομίσματα ἀρχαιότερα τῆς ἐν ἔτει 190 π. Χ. ἥττης τοῦ Ἀντιόχου ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων ἐν τῇ παρὰ τὴν Μαγνησίαν μάχῃ, μεθ' ἣν συμμετέσχεν αὕτη τῆς ἐκδόσεως τῶν πλατέων τετραδράχμων Ἀττικοῦ σταθμοῦ, τῶν τότε εἰσαχθέντων εἰς τόσον πολλὰς πόλεις τῆς Ἀσίας.

Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς μετὰ στενῆς περικεφαλαίας. (B. M. *Guide*, Πίν. L. 18.)	ΛΕΒΕΔΙΩΝ Γλαῦξ ἐπὶ ῥοπάλου μεταξὺ δύο κεράτων Ἀμαλθείας Τὸ ὅλον ἐν στεφάνῳ δάφνης. Ὄνομα ἄρχοντος. ℞ Ἀττικ. τετράδρ.
Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς μετὰ Κορινθιακοῦ κράνους.	Γλαῦξ. *Σύμβολον, πρῷρα.* ℞ Ἡμίδρ.

Ὡσαύτως χαλκᾶ νομίσματα. *Τύποι* — Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς, Διόνυσος ἱστάμενος, πρῷρα, γλαῦξ, μυστικὸς κάλαθος, κλπ.

Αὐτοκρατορικά — Ἀπὸ Οὐεσπασιανοῦ μέχρι Γέτα. *Συμμαχικὰ νομίσματα* μετὰ Περπερηνῆς τῆς Μυσίας.

Λεύκη ἢ Λεῦκαι, ἐπὶ τοῦ κόλπου τῆς Σμύρνης, ἀντικρὺ τῶν Κλαζομενῶν, κτισθεῖσα ἐν ἔτει 352 π. Χ. ὑπὸ τοῦ Πέρσου στρατηγοῦ Ταχὼ (Διοδ. XV. 18. Imhoof, *Mon. Gr*, 289), ταχέως δὲ κατόπιν περιελθοῦσα εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν Κλαζομενίων. Ὑπάρχουσι μικρὰ ἀργυρᾶ καὶ χαλκᾶ νομίσματα τοῦ 350 π. Χ. περίπου, ἐπιγεγραμμένα Λ ἢ ΛΕΥ. *Τύποι* — Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος ἢ Ἀρτέμιδος· *ὄπ.* Κύκνος (Imhoof, *ἔ. ἀ.*). Ἴδε ὡσαύτως *Num. Chron.*, VII. 66).

Μαγνησία ἡ τοῦ Μαιάνδρου, κτισθεῖσα ἀρχικῶς ὑπὸ Μαγνήτων ἐκ Θεσσαλίας· ἦτο ἐκ παλαιῶν ἤδη χρόνων πόλις μεγάλης σπουδαιότητος. Ὅτε δ' ὁ Θεμιστοκλῆς ἐξωρίσθη τῶν Ἀθηνῶν ἀπεσύρθη εἰς Μαγνησίαν, ἥτις ἐδόθη τότε αὐτῷ ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Περσίας. Εἰς τὴν περίοδον τῆς ἐξουσίας αὐτοῦ ἀνήκει ἀναμφιβόλως τὸ ἑξῆς ὑψίστης σπουδαιότητος νομισματικὸν μνημεῖον.

Περὶ τὰ 464-449 π. Χ.

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΣ Ἀπόλλων γυμνός, ἱστάμενος καὶ στηριζόμενος ἐπὶ μακρᾶς ῥάβδου, ἐξ ἧς φύεται κλάδος δάφνης.	ΜΑ Πτηνὸν μετ' ἀνοικτῶν πτερύγων . . ℞ Ἀττικ. δίδρ. 132 κ. (Waddington *Mélan.*, Πίν. I, 2.)

Μόνον δύο κομμάτια τοῦ νομίσματος τούτου εἶνε γνωστά, ὧν τὸ ἕτερον (τὸ ἐν τῷ Βρεττανικῷ Μουσείῳ) εἶνε ἐπηργυρωμένον· μάλιστα δὲ καὶ ἐμνημονεύθη τοῦτο ὡς ἐπιβεβαιοῦν τὴν ὡς ἀπατεῶνος φήμην τοῦ Θεμιστοκλέους. Ἐπὶ ἕνα αἰῶνα μετὰ ταῦτα δὲν εἶνε γνωστὰ νομίσματα τῆς Μαγνησίας· περὶ τὰ μέσα ὅμως τοῦ τετάρτου αἰῶνος ἡ νομισματοκοπία τοῦ ἀργύρου ἀποβαίνει ἄφθονος.

Περὶ τὰ 350-300 π. Χ.

Ἱππεὺς Θεσσαλικός (;) (Brandis, σ. 460.)	ΜΑ, ΜΑΓΝ, ἢ ΜΑΓΝΗΤΩΝ Ταῦρος Ἰνδικὸς κυρίσσων· πέριξ κόσμημα μαιανδρικόν. Ὄνομα ἄρχοντος ℞ Φοινικικὸν τετράδραχ. 226 κ., δίδρ. 110 κ., δραχ. 55 κ., ἡμίδρ. 26 κ., ὡσαύτως Περσικὴ δρ. 87 κ.
Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος.	ΜΑΓΝ Πρόσθιον ταύρου ἐφορμῶντος . . . . ℞ 15 κ.
Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς (*N. C.*, VII, 67).	ΜΑ Τρίαινα ἐν πλαισίῳ μαιανδρικῷ ℞ 12 κ.

Μετὰ τὸ 300 π. Χ. περίπου.

Βασιλικὰ τετράδραχμα τοῦ Λυσιμάχου. *Σύμβολον* — μαιανδρικὸν κόσμημα (Müller, ἀριθ. 438, 439).

Μετὰ τὸ 190 π. Χ. περίπου.

Τετράδραχμα Ἀλεξανδρείων τύπων. *Σύμβολα* — μαιανδρικὸν κόσμημα καὶ ΜΑ, ταῦρος κυρίσσων ἢ ἵππος πηδῶν (Müller, 1068-79). Ἐπίσης πλατέα τετράδραχμα Ἀττικῆς ὁλκῆς μετ' αὐτονόμων τύπων.

Κεφαλὴ Ἀρτέμιδος, μετὰ τόξου καὶ φαρέτρας ἐπ' ὤμου. *(Πίναξ ΚϚ'. 5.)*	ΜΑΓΝΗΤΩΝ Ἀπόλλων, ἐρειδόμενος ἐπὶ τρίποδος, ἱστάμενος ἐπὶ μαιανδρικοῦ κοσμήματος. Τὸ ὅλον ἐν στεφάνῳ δάφνης. ℞ Ἀττικ. τετράδρ.

Τὰ αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα ἐκτεινόμενα ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ τετάρτου αἰῶνος μέχρι τῶν Ῥωμαϊκῶν χρόνων παριστῶσι κεφαλὰς τῆς Ἀθηνᾶς ἢ τοῦ Ἀπόλλωνος, ἐπὶ δὲ τῆς ὀπισθίας ὄψεως τὸν καλπάζοντα Θεσσαλικὸν ἱππέα ἢ ἔμπροσθεν μὲν ἱππέα, ὄπισθεν δὲ ταῦρον κυρίσσοντα, μετὰ μαιανδρικοῦ κοσμήματος καὶ ὀνομάτων ἀρχόντων.

Αὐτοκρατορικά — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Γαλλιηνοῦ. Ἄρχοντες ἄνευ τίτλων ἢ μετὰ τῶν τοῦ στρατηγοῦ ἢ γραμματέως. Ἐκ πολλῶν ἀξιοσημείωτοι τύποι καὶ ἐπιγραφαὶ εἶνε οἱ ἑξῆς· **ΝΕΩΚΟΡΩΝ ΤΗϹ ΑΡΤΕΜΙΔΟϹ** ἤτοι τοῦ ναοῦ Ἀρτέμιδος τῆς Λευκοφρύνης· **ΕΒΔΟΜΗ ΤΗϹ ΑϹΙΑϹ** δηλαδὴ ἡ πόλις Μαγνησία· **ΑΥΛΑΙΤΗϹ** γεγραμμένη περὶ παράστασιν Ἀπόλλωνος τοῦ Κιθαρῳδοῦ (Kenner, *Stift St. Florian,* σελ. 122), *ὀπισθ.* **ΛΕΥΚΟΦΡΥϹ** ἢ **ΛΕΥΚΟΦΡΥΝΗ**, εἴδωλον Ἀρτέμιδος Λευκοφρύνης, ὁμοιάζον πρὸς τὴν Ἐφεσίαν Ἄρτεμιν, ἀλλ' ἐνίοτε μετὰ δύο ἱπταμένων Νικῶν τιθεισῶν μόδιον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς· Λητὼ φέρουσα τὰ δύο τέκνα αὐτῆς, ἀντίγραφον ἀγάλματος ποιηθέντος ὑπὸ Εὐφράνορος (Overbeck, *Gr. Plastik*, τρίτη ἔκδοσις, τόμ. II σελ. 87)· Ἥφαιστος χαλκεύων κράνος· ἢ ἄγαλμα Ἡφαίστου καθημένου καὶ φερομένου ἐπὶ τῶν ὤμων τεσσάρων ἀνδρῶν· δύο Κορύβαντες ὀρχούμενοι πρὸ τοῦ παιδὸς Διὸς καθημένου ἐπὶ βάθρου· Ἀθηνᾶ ἱσταμένη μετὰ τοῦ τιτᾶνος Ἄτλαντος παρὰ τοὺς πόδας αὐτῆς, βαστάζοντος σφαῖραν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς (Panofka, *Dissert. Num.*, 1832. Πίν. XLIX. A.)· ἀνὴρ φέρων δένδρον ἐκριζωθέν· ἀνὴρ ἐλαύνων ταῦρον εἰς σπήλαιον· αἱ τρεῖς Χάριτες· Δημήτηρ ἐπὶ ἅρματος δρακόντων· **ΑΦΡΟ ΜΗΛΕΙΑ**, Ἀφροδίτη Μηλεία κρατοῦσα σκῆπτρον καὶ ῥοιάν, ὄπισθεν δ' αὐτῆς ὁ Ἔρως (Imhoof, *Mon. Gr.*, σ. 292)· Διόνυσος στηριζόμενος ἐπὶ θύρσου καὶ μαινὰς κυμβαλίζουσα πρὸ αὐτοῦ· **ΑΡΓΩ**, ἡ ναῦς Ἀργώ· τρεῖς νύμφαι, ὧν ἡ μία ἱσταμένη καὶ αἱ λοιπαὶ κατακεκλιμέναι μεθ' ὑδροχοῶν. *Ἐπιγρ.*, **ΚΟΛΠΟΙ** (= κοιλάδες).

Μητρόπολις, μεταξὺ Ἐφέσου καὶ Σμύρνης. Χαλκᾶ *αὐτοκρατορικῶν* χρόνων μετὰ ἢ ἄνευ κεφαλῶν αὐτοκρατόρων — ἀπὸ Νέρωνος μέχρι Γαλλιηνοῦ (Imhoof, *Mon. Gr.*, 292). *Ἐπιγρ.* ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΤѠΝ, ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΤΩΝ ΤΩΝ ΕΝ ΙΩΝΙΑ, ἢ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩϹ. *Τύποι* — ποτάμιος θεὸς ΑϹΤΡΑΙΟϹ· ἀγωνιστικὸν ἀγγεῖον ἀναφερόμενον εἰς ἀγῶνας καλουμένους ϹΕΒΑϹΤΑ ΚΑΙϹΑΡΗΑ· Ἄρης ἱστάμενος· Τύχη κρατοῦσα ἄγαλμα Ἄρεως· Ζεὺς καθήμενος· Κυβέλη ἐπὶ θρόνου καθημένη· Ἄρτεμις Ἐφεσία μετ' *ἐπιγραφῆς* ΑΡΤΕΜΙϹ· Ἄρχων—στρατηγός. Συνήθως εἶνε δύσκολος ἡ διάκρισις τῶν νομισμάτων τῆς πόλεως ταύτης ἀπὸ τῶν τῆς ἐν Φρυγίᾳ Μητροπόλεως.

Μίλητος. Ἡ ποτὲ μεγάλη καὶ ἀκμάζουσα ἐμπορικὴ αὕτη πόλις ἦτο ἀναμφιλέκτως ἓν τῶν παλαιοτάτων νομισματοκοπείων τοῦ ἀρχαίου κόσμου. Στηριζόμενοι ἐπὶ τῆς αὐθεντίας τοῦ Ἡροδότου (I, 94) ἀποδίδομεν εἰς τοὺς Λυδοὺς τὴν ἐφεύρεσιν τῆς νομισματοκοπίας, ἀλλ' ἡ προτεραιότης, ἧς ἀπήλαυσεν ἡ μητρόπολις τῆς Λυδίας ἐν τῇ ἐκδόσει τῶν σεσημασμένων ὄγκων μετάλλου, μικρᾶς μόνον δύναται νὰ ὑπῆρξε διαρκείας, ἐπειδὴ κατατάσσομεν ἄνευ δισταγμοῦ εἰς τὴν πλουσίαν παράλιον Μίλητον πλήρη σειρὰν πρωτογενῶν νομισμάτων ἠλέκτρου, φερόντων τὸν χαρακτηριστικὸν τῆς Μιλήτου τύπον λέοντος στρέφοντος τὴν κεφαλήν, ἢ κεφαλὴν λέοντος μετ' ἀστέρος (τοῦ ἡλίου;) ὑπὲρ τὸ μέτωπον. Ὁ κανονικὸς σταθμὸς τῶν ἐξ ἠλέκτρου στατήρων τῆς Μιλήτου φαίνεται ὅτι ἦτο περὶ τοὺς 220 κ.

ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΚΟΠΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΥ

Περὶ τὰ 400-497 π. Χ.

Δύο κεφαλαὶ λεόντων κατ' ἐνώπιον, ἀλλ' ἀντιθέτως ἀλλήλαις ἐστραμμέναι.	Τρία πρωτογενῆ ἔγκοιλα, ὧν τὸ μὲν ἐν τῷ κέντρῳ ἐπίμηκες, τὰ δὲ λοιπὰ τετράγωνα. ⱠΕ Στατήρ, 219·5 κ.
Πρόσθιον λέοντος μετ' ἀστέρος ἐπὶ τοῦ μετώπου. *(Πίναξ ΚΕ'. 5.)*	Ὁμοίως . . ⱠΕ Στατήρ, 215·3 κ.

Λέων κατακείμενος πρὸς δ., στρέφων δὲ τὴν κεφαλήν.	Ὁμοίως, ἀλλὰ τὰ ἔγκοιλα περιέχοντα κοσμήματα . . . . ΗΕ Στατήρ, 217·8 κ.
Ὁμοίως, ἐν ἐπιμήκει πλαισίῳ. (Mionn., *Suppl.*, Πίν. X, 1.)	Τρία ἔγκοιλα, ὡς ἐπὶ τοῦ πρώτου περιγραφέντος. ΗΕ Στατήρ, 218 κ.
Ὁμοίως. (*Num. Chr.*, 1875, Πίν. VIII, 4.)	Ὁμοίως, ἀλλ' ἑκάστου ἐγκοίλου περιέχοντος τύπον, ἤτοι τοῦ μὲν ἄνω τετραγώνου κεφαλὴν ἐλάφου, τοῦ δὲ ἐπιμήκους κεντρικοῦ ἀλώπεκα, καὶ τοῦ κατωτέρου τετραγώνου τὸ ἔμβλημα ΗΕ Στατ. 214·8 κ. ΗΕ Ἡμιστάτ. 107 κ.
Λέων κατακείμενος πρὸς ἀρ., βλέπων δὲ πρὸς δ. (Brandis, σ. 394.)	Δύο ἔγκοιλα τετράγωνα, ὧν ἕκαστον περιέχει ἀστέρα ἀνθεμωτόν . . . ΗΕ Τρίτη 71 κ.
Κεφαλὴ λέοντος, χαίνουσα· ὑπεράνω δ' αὐτῆς ἀστήρ. (*Num. Chr.*, 1875, Πίν. VIII, 9.)	Ἐπίμηκες ἔγκοιλον, εἰς δύο μέρη διηρημένον . . . ΗΕ Τρίτη 73 κ. ΗΕ Τετάρτη 49 κ. ΗΕ Ἕκτη 37 κ.
Κεφαλὴ λέοντος χαίνουσα· ὑπεράνω δ' αὐτῆς ἀστήρ.	Τετράγωνον ἔγκοιλον . . . . ΗΕ Ἡμίεκτον 18·1 κ.

Ἐκ τῆς ἐποχῆς ταύτης δὲν ὑπάρχουσιν ἀργυρᾶ νομίσματα δυνάμενα νὰ ἀποδοθῶσιν μετὰ βεβαιότητος εἰς τὴν Μίλητον. Τὰ ἀρχαιότατα ἀργυρᾶ νομίσματα ἀνήκουσιν εἰς τὴν περίοδον τὴν ἑπομένην εἰς τὴν ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων ἀποστασίαν τῆς Μιλήτου μέχρι τοῦ τέλους τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου.

ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΚΟΠΙΑ ΑΡΓΥΡΟΥ.

Περὶ τὰ 478 - 390 π. Χ.

Λέων.	Ἀστὴρ ἀνθεμωτός, ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ . . . . AR 33 κ.
Πρόσθιον λέοντος στρεφομένου.	Ὁμοίως . . . . AR 19 κ.

Ὑπὸ τοὺς Κᾶρας δυνάστας Ἑκάτωμνον καὶ Μαύσωλον. 385 - 350 π. Χ.

ΕΚΑ Πρόσθιον λέοντος στρεφομένου (Waddington, *Mélanges*, Πίν. I, 6.)	Ἀστὴρ ἐν κύκλῳ ἐγκοίλῳ (Ἀττικὴ δραχμή) . . . . . AR 66 κ.

ΜΑ Ὁμοίως (Wadd. ἔ. ἀ, Πίν. I, 5).	Ἀστὴρ ἐν κύκλῳ ἐγκοίλῳ (Σάμιος σταθμητικὸς κανών). AR 201 κ.
Λέων ἐπιστρεφόμενος.	Ἀστὴρ καὶ ὄνομα ἄρχοντος. Æ ·55

Ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Μιλησίων, ἐν θέσει καλουμένῃ Δίδυμα ἢ Δίδυμοι, ὑπῆρχε τὸ περίφημον μαντεῖον Ἀπόλλωνος τοῦ Διδυμαίου. Σύμβολα τοῦ θεοῦ τούτου ἦσαν ὁ λέων καὶ ὁ ἥλιος· εὔλογος ἄρα ἡ ὑπόθεσις, ὅτι τὰ ἀρχαιότατα τῶν νομισμάτων τῆς Μιλήτου, ἅτινα φέρουσι τὰ ἱερὰ ταῦτα σύμβολα, δυνατὸν νὰ ἐξεδόθησαν ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν Βραγχιδῶν, ὡς ἐκαλοῦντο οἱ ἱερεῖς τοῦ Διδυμαίου Ἀπόλλωνος. Λείψανα τοῦ προνομίου τούτου τῆς κοπῆς νομισμάτων ἤθελε μάλιστα φανῇ ὅτι διετηρήθησαν ὑπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ ναοῦ ἐν Διδύμοις μέχρις ὀψίμου τινὸς ἐποχῆς, ἐπειδὴ τὰ ἑξῆς νομίσματα ναοῦ ἀνήκουσιν εἰς τὸ δεύτερον ἥμισυ τοῦ τετάρτου αἰῶνος π. Χ.

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος τοῦ Διδυμαίου. (Mion. *Suppl*, VI, Πίν. V, 1.)	ΕΓ ΔΙΔΥΜΩΝ ΙΕΡΗ Λέων ἱστάμενος, στρεφόμενος πρὸς ἀστέρα AR 27 κ.

Ἐκ τῆς σπουδαιοτάτης ἐπιγραφῆς τῶν νομισμάτων τούτων, ἅτινα εἶνε ὁλκῆς συνήθους Φοινικικοῦ ἡμιδράχμου, δύναται νὰ ἐξαχθῇ, ὅτι ὁ ἐν Διδύμοις ἐν χρήσει ἱερὸς σταθμητικὸς κανὼν ἦτο καθ' ὁλκὴν τὸ ἥμισυ τοῦ συνήθους Μιλησίου σταθμητικοῦ κανόνος, ἐπειδὴ τὸ ἐπίθετον ΙΕΡΗ δυσκόλως δυνάμεθα νὰ συμπληρώσωμεν ἄλλως ἢ διὰ τοῦ *δραχμή*.

Περὶ τὰ 350-190 π. Χ., καὶ κατόπιν.

Τὰ ὑπολειπόμενα ἀργυρᾶ νομίσματα τῆς Μιλήτου εἶνε πως δύσκολον νὰ καταταχθῶσιν ἕνεκα τοῦ ὁμοιομόρφου τῶν τύπων καὶ τῆς τεχνοτροπίας αὐτῶν. Ὁδηγούμενοι κυρίως ὑπὸ τῶν ὁλκῶν αὐτῶν δυνάμεθα νὰ τάξωμεν αὐτὰ εἰς τὰς ἑξῆς τέσσαρας χρονολογικὰς περιόδους: —

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος πρὸς ἀρ., δαφνοστεφής (Brandis, σ. 461.)	ΜΙ (μονογράφ.) Λέων ἱστάμενος, στρεφόμενος πρὸς ἀστέρα ἢ ἥλιον· ὑποκάτω ὄνομα ἄρχοντος.

(α) 350-334 π. Χ. *Φοινικικαὶ* δραχμαί, 55 κ., καὶ ἡμίδρ. 27 κ.
334-300 π. Χ. Πιθανὸν κενὸν ἐν τῇ νομισματοκοπίᾳ μετὰ τὴν κατάκτησιν τοῦ Ἀλεξάνδρου.

(β) Περὶ τὰ 300-250 π. Χ. *Περσικοὶ* στατῆρες 160 κ., δραχμαί, 80 κ. καὶ ἡμίδρ. 39 κ.

(γ) Περὶ τὰ 250-190 π. Χ. *Ῥόδιαι* δραχμαί, 100 κ.

(δ) Μετὰ τὸ 190 π. Χ. περίπου. *Ἀττικὰ* πλατέα τετράδραχμα τῶν τύπων τοῦ Ἀλεξάνδρου (Müller, ἀρ. 1033-1057). Ὡσαύτως μετὰ τοῦ Μιλησιακοῦ τύπου (ἴδε κατωτέρω).

ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΚΟΠΙΑ ΧΡΥΣΟΥ ΚΑΙ ΑΡΓΥΡΟΥ

Μετὰ τὸ 190 π. Χ. περίπου.

Οἱ σπάνιοι χρυσοῖ στατῆρες τῆς Μιλήτου, οἱ νῦν ἐν τῷ Βρετανικῷ Μουσείῳ, ἀνήκουσιν, ὡς φαίνεται, εἰς τὴν ἐπακολουθήσασαν περίοδον τῆς ἀνανεωθείσης ἐλευθερίας αὐτῆς μετὰ τὴν ἧτταν τοῦ Ἀντιόχου ἐν Μαγνησίᾳ.

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος ἀντωπός.	ΜΙ (μονογράφ.) Λέων ἱστάμενος στρεφόμενος πρὸς ἀστέρα. Ἄρχων ΒΙΩΝ. Ἐν τῷ πεδίῳ διάφορα μονογραφήματα. Ϗ 129·8 κ.
Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος πρὸς δ., μετὰ τόξου καὶ φαρέτρας ἐπ' ὤμου.	ΜΙ Ὁμοίως . . . . Ϗ 130·3 κ
Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος, ἔχουσα τὴν κόμην εἰς τυπικοὺς πλοκάμους διατεθειμένην.	» Ὁμ. Ἄρχων, ΕΥΜΗΧΑΝΟΣ. Ϗ 130 κ.

Εἰς τὴν αὐτὴν περίοδον θέλω νὰ κατατάξω καὶ τετράδραχμόν τι ἠλαττωμένου Ἀττικοῦ σταθμοῦ, ἀνῆκον νῦν εἰς τὸν ἐν Ἀθήναις Π. Λάμπρον.

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος πρὸς δ., δαφνοστεφής.	ΜΙΛΗΣΙΩΝ Λέων ἱστάμενος καὶ ἐπιστρεφόμενος. Ἐν τῷ ἐξέργῳ ὄνομα ἄρχοντος ΜΟΛΟΣΣΟΣ. Ἐν δὲ τῷ πεδίῳ μονογράφημα . R πλατὺ τετράδρ. ὁλκ. 247 κ.

Τὰ νεώτατα Μιλήσια ἀργυρᾶ νομίσματα Ῥοδίου σταθμοῦ ἠλαττωμένου εἰς ἑβδομήκοντα πέντε κόκκους ἀνήκουσιν ὡσαύτως εἰς τὴν ἐποχὴν ταύτην.

ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΚΟΠΙΑ ΧΑΛΚΟΥ

Τὰ αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα τῆς Μιλήτου, ἅτινα ἐκτείνονται ἐπὶ πάσης τῆς ἀπὸ τοῦ 350 π. Χ. περιόδου μέχρι τῶν Ῥωμαϊκῶν χρόνων, ὁμοιάζουσι κατὰ τὸ πλεῖστον πρὸς τὰ ἀργυρᾶ.

Περίοδος τῆς Ῥωμαϊκῆς κυριαρχίας.

Τὰ αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα τῆς Ῥωμαϊκῆς περιόδου εἶνε τὰ ἑξῆς.

Γυμνὸν ἄγαλμα Ἀπόλλωνος, κρατοῦντος εἰς τὰς χεῖρας ἔλαφον καὶ τόξον.	Λέων κατακείμενος, στρεφόμενος καὶ πρὸς ἀστέρα ἀποβλέπων. Ὄνομα ἄρχοντος. . . . . Æ ·8

Ὁ ἐμπρόσθιος τύπος τοῦ νομίσματος τούτου εἶνε ἀντίγραφον τοῦ περιφήμου χαλκοῦ ἀγάλματος τοῦ Διδυμαίου Ἀπόλλωνος ἔργου τοῦ Κανάχου (Overbeck, *Gr. Plastik,* τρίτη ἔκδοσις, τόμ. I. σελ. 109).

Αὐτοκρατορικά — Ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Σαλωνίνας. Ἄρχοντος ὄνομα ἐνίοτε μετὰ τοῦ τίτλου ἄρχων, σπανιώτερον δὲ μετὰ τίτλου στρατηγός.

Ἀξιοσημείωτοι τύποι ἢ ἐπιγραφαί — ΔΙΔΥΜΕΥΣ, ἄγαλμα Ἀπόλλωνος, ἔργον τοῦ Κανάχου· ΜΕΙΛΗΤΟϹ, παράστασις Μιλήτου τοῦ οἰκιστοῦ ὡπλισμένου· ἄγαλμα τῆς Λητοῦς, ἔργον τοῦ Εὐφράνορος, φερούσης τὰ δύο αὐτῆς τέκνα, ὡς ἐπὶ τῶν νομισμάτων τῆς Μαγνησίας, κλπ.· εἴδωλον Ἀρτέμιδος ἐν μακρῷ χιτῶνι, πεπλοφόρου καὶ φερούσης τόξον καὶ φιάλην, παρ' αὐτῇ δὲ ἔλαφος.

Ἀγῶνες — ΔΙΔΥΜΕΙΑ καὶ ΠΑΝΙΩΝΙΑ ΠΥΘΙΑ.

Συμμαχικὰ νομίσματα μετὰ τῆς Ἀμισοῦ τοῦ Πόντου, Ἐφέσου, Σμύρνης καὶ Κῶ.

Μυοῦς, ἡ μικροτάτη πόλις τῆς Ἰωνικῆς συμμαχίας, κειμένη ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ὄχθης τοῦ Μαιάνδρου παρὰ τὴν βορείαν ἀκτὴν τοῦ Λατμιακοῦ κόλπου ἀντικρὺ τῆς Μιλήτου (*Rev. Num.*, 1858, 166).

Αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα. Περὶ τὰ 350 π. Χ.

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος.	ΜΥΗ Πτηνὸν ἐν κύκλῳ ἀποτελουμένῳ ἐκ μαιανδρικοῦ κυματίου. . Æ ·7

Ναύλοχος, μεταξὺ Μυοῦντος καὶ Πριήνης.

Αὐτόνομα χαλκᾶ. Περὶ τὰ 350 π. Χ.

Κεφαλὴ κρανοφόρος. (*Num. Chron.*, XI 58.)	ΝΑΥ Δελφὶς ἐν κύκλῳ ἀποτελουμένῳ ὑπὸ μαιανδρικοῦ κυματίου. . Æ·4

Νεάπολις, ἐπὶ τῆς ἀκτῆς μεταξὺ τῆς Ἐφέσου καὶ Πανιωνίου. Αὐτόνομα χαλκᾶ *αὐτοκρατορικῶν χρόνων καὶ αὐτοκρατορικὰ* τοῦ Σεβήρου Ἀλεξάνδρου, Μαξιμίνου, Γορδιανοῦ καὶ Τρεβωνιανοῦ Γάλλου. *Ἐπιγρ.*, ΝΕΑΠΟΛΙΤΩΝ τῇ προσθήκῃ ἐνίοτε τοῦ ἐπιθέτου ΑΥΡ (Aurelia). *Τύποι*— Κεφαλὴ Ἥρας, *ὄπισθ.* ἀετός· Ποσειδῶν καθήμενος (*Num. Chron.*, VII. 68)· Διόνυσος ἱστάμενος κλπ. (Imhoof, *Mon. Gr.*, σελ. 294).

Πριήνη, ἐπὶ τῆς νοτίας κλιτύος τοῦ ὄρους Μυκάλης. Ἡ νομισματοκοπία αὐτῆς ἄρχεται βραχὺ μετὰ τοὺς χρόνους Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου. Ὁ ἐν Πριήνῃ ναὸς τῆς Πολιάδος Ἀθηνᾶς ἀφιερώθη ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐν ἔτει 334 π.Χ., ἔφερε δὲ τὴν ἐπιγραφὴν (νῦν φυλασσομένην ἐν τῷ Βρεταννικῷ Μουσείῳ) *Βασιλεὺς Ἀλέξανδρος ἀνέθηκε τὸν ναὸν Ἀθηναίῃ Πολιάδι.*

Τρίτος αἰών, π. Χ.

Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς Πολιάδος, πρὸς ἀρ., μετὰ στρογγύλης λοφοφόρου περικεφαλαίας.	ΠΡΙΗ Τρίαινα καὶ ὄνομα ἄρχοντος· τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ μαιανδρικοῦ κυματίου. . AR Περσ. δραχμὴ 76 κ. AR » τετρώβ. 56 κ. AR » τριώβ. 36 κ. AR » διώβολ. 27 κ.

Κεφαλὴ 'Αθηνᾶς Πολιάδος, πρὸς ἀρ., μετὰ στρογγύλης λοφοφόρου περικεφαλαία.	ΠΡΙΗ Ιπποκάμπη[1]. AR Τετρώβ. 58 κ.
Ὁμοίως, ἐν κατατομῇ ἢ κατ' ἐνώπιον.	ΠΡΙΗ ἄνευ τύπου. Ὄνομα ἄρχοντος ἐν κύκλῳ μαιάνδρου. . Æ ·65-·4
Κεφαλὴ 'Αθηνᾶς, πρὸς ἀρ.	ΠΡΙΗΝΕΩΝ Τρίπους. . Æ ·65

Δεύτερος αἰών, π. Χ. καὶ βραδύτερον.

Τετράδραχμα 'Αλεξανδρείων τύπων (Müller, Κλ. VI. 1026-32). *Σύμϐολον*—τρίαινα καὶ ΠΡΙ ἢ ΠΡΙΗ. Πρὸς τούτοις χαλκᾶ.

Κεφαλὴ 'Αθηνᾶς.	ΠΡΙΗ ἢ ἐπὶ κομματίων τινῶν ΚΑΔΜΗ. Ὄνομα ἄρχοντος καὶ διάφορα σύμβολα . . . . Æ ·85

Τὸ ὄνομα Κάδμη ἀπεδίδετο ἐνίοτε τῇ Πριήνῃ εἰς μνήμην Βοιωτικῆς ἀποικίας ἐκεῖ ποτε ἐγκαθιδρυθείσης (Στράϐ., 636).

Αὐτοκρατορικά—'Απὸ Τιϐερίου μέχρι Οὐαλεριανοῦ, μετὰ ἢ ἄνευ κεφαλῆς αὐτοκράτορος. Ἄρχων ἐνίοτε μετὰ τοῦ τίτλου *ἄρχων*. *'Εκλεκτοὶ τύποι*—ΒΙΑϹ, προτομὴ Βίαντος τοῦ Πριηνέως (Fox Πίν. IV. 81)· παράστασις 'Αθηνᾶς ἱσταμένης, μετ' ὄφεως συνεσπειρωμένου πρὸ αὐτῆς, ἀντίγραφον πιθανῶς τοῦ ἐν τῷ ναῷ τῆς Πολιάδος 'Αθηνᾶς ἀγάλματος.

Σμύρνη. 'Απὸ τῆς καταστροφῆς τῆς Σμύρνης ὑπὸ τοῦ Λυδοῦ βασιλέως 'Αλυάττου (περὶ τὰ 627 π.Χ.), μέχρι τῶν χρόνων τῆς ἐπανιδρύσεως αὐτῆς ὑπὸ τοῦ Λυσιμάχου, δὲν ὑπῆρχε νομισματοκοπεῖον ἐν Σμύρνῃ. Τὰ ἀρχαιότατα Σμυρναϊκὰ νομίσματα εἶνε τετράδραχμα τοῦ Λυσιμάχου (Müller, 408). *Σύμϐολον*—κεφαλὴ πυργοφόρος Κυϐέλης. Τὰ λοιπὰ τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων ἀνήκουσι πάντα εἰς τὸν δεύτερον αἰῶνα π. Χ. καὶ συνίστανται (α) ἐκ τετραδράχμων 'Αλεξανδρείων (Müller Κλ. VI. 991-994)· (β) ἐκ κι-

[1] Ὁ 'Ερατοσθένης παρὰ Στράϐωνι (384), λέγει ὅτι τὸ ἄγαλμα Ποσειδῶνος τοῦ 'Ελικωνίου, τοῦ ἰδιαζόντως ὑπὸ τῶν Πριηνέων λατρευομένου, ἐκράτει εἰς τὴν χεῖρα ἱπποκάμπην (Num. Chron., VII. 69).

στοφόρων ἐπιγεγραμμένων ΣΜΥΡ. *Σύμβολον*, κεφαλὴ Κυβέλης· καὶ (γ) ἐξ αὐτονόμων τετραδράχμων καὶ δραχμῶν τῆς ἐπιπέδου καὶ πλατείας κατασκευῆς.

Ἀττικὸς σταθμητικὸς κανών. Περὶ τὰ 190-133 π. Χ.

Κεφαλὴ Κυβέλης, πυργοστεφής. (*Πίναξ ΚϚ'. 6.*)	ΣΜΥΡΝΑΙΩΝ καὶ μέγα μονογράφημα ἄρχοντος. Τὸ ὅλον ἐν στεφάνῳ. ℞ Τετράδρ.
Ὁμοίως.	ΣΜΥΡΝΑΙΩΝ Λέων καὶ ὄνομα ἄρχοντος. Τὸ ὅλον ἐν στεφάνῳ . . ℞ Τετράδρ.
Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος, δαφνοστεφής.	ΣΜΥΡΝΑΙΩΝ Ὅμηρος καθήμενος κρατῶν εἴλημα. Ὄνομα ἄρχοντος ℞ Δρ. καὶ Æ

Τὰ χαλκᾶ νομίσματα τοῦ δευτέρου καὶ πρώτου αἰῶνος π. Χ. εἶνε πολυάριθμα. Τούτων μνημονευτέα τὰ ἑξῆς. : —

Περὶ τὰ 88-84 π. Χ.

Κεφαλὴ Μιθραδάτου τοῦ Μεγάλου, μετὰ διαδήματος.	ΣΜΥΡΝΑΙΩΝ Νίκη, μετὰ στεφάνου καὶ φοίνικος. . . . . Æ ·95

Τῇ περιόδῳ δὲ ταύτῃ ἢ τῇ προηγουμένῃ δυνατὸν νὰ ἀποδοθῇ ὁ ἑξῆς μοναδικὸς στατὴρ τοῦ ἐν τῇ Ἐθνικῇ βιβλιοθήκῃ τῶν Παρισίων Νομισματικοῦ Μουσείου.

Κεφαλὴ Κυβέλης. (Mionn., III, 190.)	ΣΜΥΡΝΑΙΩΝ ΠΡΥΤΑΝΕΙΣ Γυναικεία παράστασις πεπλοφόρος, φέρουσα στέφανον, ἐρειδομένη ἐπὶ κίονος καὶ κρατοῦσα Νίκην . . . N 130 x.

Ὁ στατὴρ οὗτος, ὡς μαρτυρεῖ ἡ ἐπιγραφή, πρέπει νὰ ἐκόπη τῇ ἀδείᾳ τῆς ὁλομελείας τῶν πρυτάνεων. Πρβλ. τοὺς χρυσοῦς στατῆρας τῆς Μιλήτου καὶ Ἐφέσου.

Αὐτοκρατορικά—ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Γαλλιηνοῦ, μετὰ ἢ ἄνευ κεφαλῆς αὐτοκράτορος. *Ἐπιγρ.*, ΣΜΥΡ, ΣΜΥΡΝΑΙΩΝ, κτλ., συνήθως μετὰ τιμητικῶν τίτλων, ΝΕΩΚΟΡΩΝ, ΠΡΩΤΩΝ ΑCIAC ΠΡΩΤΩΝ ΑCIAC Γ ΝΕΩΚΟΡΩΝ ΤΩΝ CΕΒΑCΤΩΝ ΚΑΛΛΕΙ ΚΑΙ

ΜΕΓΕΘΕΙ, ἅπαξ δὲ ΑΔΡΙΑΝΗ. Ἡ τρίτη νεωκορία ἄρχεται περὶ τὰ τέλη τῆς βασιλείας τοῦ Σεπτ. Σεβήρου. *Ἄρχοντες* — ΑΝΘΥΠΑΤΟΣ (proconsul) (ἤτοι P. Petronius, 29-35 μ. Χ. C. Calpurnius Aviola, 38-39. M. Suillius Nerullinus, 69-70. Vettius Bolanus, 79 (;). Ti. Catius C. Silius Italicus, μετὰ τὸ 77 μ. Χ. L. Mestrius Florus, 83-84. Sex. Julius Frontinus, μετὰ τὸ 83 μ. Χ. Fuscus, μεταξὺ τοῦ 98 καὶ 102. L. Venuleius Apronianus 138-139). ΙΠΠΙΚΟΣ (eques) ΤΑΜΙΑΣ (quaestor) ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ (praetor), ἐνίοτε μετὰ τῆς προσθήκης ΔΙΑ ΒΙΟΥ· ἐπίσης ἀσιάρχης, στεφανηφόρος, σοφιστής, ἀρχιερεὺς καὶ ἱέρεια καλουμένη Μυρτώ, ἱερατεύσασα ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ ἀνθυπάτου Φροντίνου, φέρουσα δὲ τὸν τίτλον *θυγάτηρ τοῦ δήμου* (Imhoof, *Mon. Gr.*, σελ. 297). *Θεότητες* — αἱ Νεμέσεις· ΖΕΥΣ ΑΚΡΑΙΟΣ· ΘΕΑ ΡΩΜΗ· ΣΜΥΡΝΑ, προτομὴ πυργοστεφὴς μετὰ τοῦ ἀμαζονίου διπλοῦ πελέκεως· ΤΥΧΗ· Ἡρακλῆς ΟΠΛΟΦΥΛΑΞ, (Eckhel, II. 543)· Δήμητρα Ὡρία, μετ' ἀναθηματικῆς *ἐπιγρ.* ΖΜΥΡΝΑΙΟΙ ΤΗΝ ΩΡΙΑΝ (*Zeit. f. Num.*, IV. 315)· ΣΙΠΥΛΗΝΗ, ἐπίθετον τῆς Κυβέλης· ΟΜΗΡΟΣ, Ὅμηρος καθήμενος, πιθανῶς ἀντίγραφον ἀγάλματός τινος τοῦ Ὁμήρου ἐν τῷ *Ὁμηρείῳ* τῆς Σμύρνης. Τὰ τελευταῖα νομίσματα ταῦτα ἐκαλοῦντο *Ὁμήρεια* (Στράβ., 646).

Μέχρι τοῦ τέλους τῆς βασιλείας τοῦ Τραϊανοῦ ἡ Σμύρνη γράφεται διὰ τοῦ Ζ ἢ Ζ, κατόπιν δὲ διὰ τοῦ Σ.

Ποταμοί — ΕΡΜΟΣ καὶ ΜΕΛΗΣ καὶ κρήνη ΚΑΛΕΩΝ.

Ἀγῶνες — ΠΡΩΤΑ ΚΟΙΝΑ ΤΗΣ ΑΣΙΑΣ ΕΝ ΣΜΥΡΝΗ καὶ ΠΑΝΙΩΝΙΑ.

Ἕτεροι ἀξιοσημείωτοι τύποι καὶ ἐπιγραφαί — ΠΟΛΕΜΩΝ (ἢ ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ) ΑΝΕΘΗΚΕ ΖΜΥΡΝΑΙΟΙΣ, ἐπὶ μεγάλων νομισμάτων τοῦ Ἀντινόου· Τύχη φέρουσα φιάλην καὶ κέρας Ἀμαλθείας, ἐπιστεφομένη δὲ διὰ πόλου· πρβλ. τὴν περιγραφὴν τοῦ ἀγάλματος, ἔργου τοῦ Βουπάλου, ἐν Παυσαν. IV. 30· αἱ δύο Νεμέσεις, ἑκάστη ὑψοῦσα τὴν χεῖρα πρὸς τὸ στῆθος καὶ ἡ μὲν μία φέρουσα ἐν τῇ ἀριστερᾷ χαλινὸν ἡ δὲ ἑτέρα σκῆπτρον· Νέμεσις πτερωτὴ

(πρβλ. Παυσ., I. 33. 6) ἔχουσα τὴν δεξιὰν ὑψωμένην πρὸς τὸ στῆθος καὶ χαλινὸν ἐν τῇ ἀριστερᾷ· αἱ δύο Νεμέσεις ἐμφανιζόμεναι κατ' ὄναρ εἰς τὸν Ἀλέξανδρον κοιμώμενον ὑπὸ φοίνικα καὶ προτρέπουσαι αὐτὸν νὰ κτίσῃ τὴν πόλιν τῆς Σμύρνης (πρβλ. Παυσ. VII. 5. 2. 3)· αἱ Νεμέσεις ἐπὶ ἅρματος γρυπῶν. Ἡ Σμύρνη ἦτο ἡ κυρία ἕδρα τῆς λατρείας τῶν Νεμέσεων. Ὁ γρὺψ ὡς συνήθης Σμυρναϊκὸς τύπος ἀναφέρεται εἰς τὴν λατρείαν τῶν θεαινῶν τούτων (Eckhel, II 552), ἀπεικονίζεται δὲ συνήθως θέτων τὸν πόδα ἐπὶ *τροχοῦ*. Ἐξ ἄλλου ὁ λέων ἀναφέρεται εἰς τὴν λατρείαν τῆς Κυβέλης καὶ θέτει τὸν πόδα ἐπὶ τυμπάνου, ὡς τοῦ τροχοῦ καὶ τοῦ τυμπάνου ὄντων ἐπίσης ἐμβλημάτων τῶν δύο τούτων λατρειῶν.

Συμμαχικὰ νομίσματα, μετὰ τῶν Ἀθηνῶν, Ἐφέσου, Ἐφέσου καὶ Περγάμου, Θυατείρων, Ἱεραπόλεως Φρυγίας, Καισαρείας τῆς Καππαδοκίας, Κλαζομενῶν, Κυζίκου, Λακεδαίμονος, Λαοδικείας Φρυγίας, Μαγνησίας Σιπύλου, Μιλήτου, Μυτιλήνης, Νικομηδείας, Περγάμου καὶ Τράλλεων, Περίνθου, Σάρδεων, Τράλλεων, Φιλαδελφείας, Χίου.

Τέως, ναυτικὸς λιμὴν ἀκμάζων, κείμενος δὲ δεκαπέντε μίλια πρὸς δυσμὰς τῆς Λεβέδου. Τὸ πλεῖστον τῶν πολιτῶν ἐγκατέλιπον τὴν πατρίδα ἐν ἔτει 544 π. Χ., ὡς ἀδυνατοῦντες νὰ ὑποταχθῶσιν εἰς τοὺς Πέρσας σατράπας καὶ μετῴκησαν εἰς Ἄβδηρα τῆς Θρᾴκης. Ἐν τούτοις ἡ πόλις δὲν ἐγκατελείφθη ἐξ ὁλοκλήρου, ὡς ἐπαρκῶς μαρτυρεῖ ἡ ἐξακολούθησις τῶν ἀργυρῶν αὐτῆς νομισμάτων.

Εἰς τὴν πόλιν ταύτην κατατάσσεται συνήθως ἀρχαιότατός τις Φωκαϊκὸς χρυσοῦς στατὴρ φέρων τύπον κεφαλῆς γρυπὸς καὶ τὴν περίεργον *ἐπιγραφὴν* ΙΛΟΜ, περιγραφόμενος κατωτέρω ἐν Φωκαίᾳ (σελ. 136). Ἡ κατάταξις ὅμως αὕτη πολὺ ἀπέχει τοῦ εὐπροσδέκτου. Ὑπάρχουσιν ὡσαύτως μικρὰ ἀρχαϊκὰ νομίσματα ἠλέκτρου, ἕλκοντα 9 κ., μετὰ γρυπὸς ἢ κεφαλῆς γρυπὸς ἐπ' αὐτῶν, ἅτινα δυνατὸν νὰ ἀνήκωσι τῇ Τέῳ. Τὰ δ' ἀργυρᾶ νομίσματα εἶνε τὰ ἑξῆς: —

Αἰγινητικός (;) σταθμητικὸς κανών. Πρὸ τοῦ 544 π. Χ. περίπου.

Γρύψ, καθήμενος. (B. M. *Guide*, Πίν. II, 24.)	Τετράγωνον ἔγκοιλον εἰς τέσσαρα διῃρημένον. Ꭿ Αἰγινητ. στατὴρ 184 κ.
Ὁμοίως, μεθ' ὑψωμένου τοῦ προσθίου ποδός· ἐν τῷ πεδίῳ, σύμβολον.	Ὁμοίως. Ꭿ » » » »
Ὁμοίως.	Ὁμοίως. Ꭿ » δραχμὴ 90 κ.

Ὁ γρὺψ ἐπὶ τῶν νομισμάτων τῆς Τέω φαίνεται ὅτι εἶνε σύμβολον τῆς λατρείας τοῦ Διονύσου, οὗ ὁ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ναὸς ἦτο ἐκ τῶν ἀρίστων παραδειγμάτων τῆς Ἰωνικῆς ἀρχιτεκτονικῆς τεχνοτροπίας ἐν Ἑλλάδι. Τὰ ἀρχαιότατα δὲ νομίσματα τῶν Ἀβδήρων ὁμοιάζουσι τὰ μέγιστα πρὸς τὰ τῆς Τέω, μητροπόλεως αὐτῶν, ἡ παραδοχὴ δ' αὕτη παρὰ τῶν πρώτων τοῦ γρυπὸς ὡς νομισματικοῦ τύπου εἶνε ἰσχυρὸν ἐπιχείρημα ὑπὲρ τῆς ἀρχαίας χρονολογίας τῶν Τηΐων ἀργυρῶν νομισμάτων·

Περὶ τὰ 544-400 π. Χ.

ΙΗΤ, ΤΗ, ΤΗΙ, ΤΗΙΟΝ ἢ ἄνευ ἐπιγραφῆς. Γρύψ, καθήμενος, ὑψῶν τὸν πρόσθιον πόδα. *Σύμβολα διάφορα.* (B. M. *Guide*, Πίν. XI, 33.)	Τετράγωνον ἔγκοιλον εἰς τέσσαρα διῃρημένον. Ꭿ Αἰγινητικὸς στατήρ.
Ὁμοίως.	Ὁμοίως. Ꭿ Αἰγινητικ. ἡμίδρ. 42 κ.
Ὁμοίως.	Ὁμοίως. Ꭿ » 1 ½ δρ. 22 κ.

Παρατηρητέον δὲ ὅτι πάντα τὰ ἀρχαιότατα νομίσματα τῆς Τέω ἐκόπησαν προδήλως κατὰ Αἰγινητικὸν σταθμητικὸν κανόνα· πιθανῶς δ' οὐχὶ πρὸ τοῦ τέλους τοῦ πέμπτου αἰῶνος ἔφερεν ἡ Τέως τὴν νομισματοκοπίαν αὐτῆς εἰς ἁρμονίαν πρὸς τὴν τῆς Ἐφέσου, Σάμου, Χίου καὶ τῶν λοιπῶν Ἰωνικῶν πολιτειῶν διὰ τῆς παραδοχῆς τοῦ Φοινικικοῦ σταθμητικοῦ κατόνος.

Φοινικικὸς κανών. Περὶ τὰ 400-300 π. Χ.

Γρὺψ καθήμενος, ὑψῶν τὸν δεξιὸν πρόσθιον πόδα. (Mion., *Suppl.*, VI. Πίν. VI. 2.)	ΤΗΙΩΝ καὶ ὄνομα ἄρχοντος ἐπὶ τῶν πλατειῶν ταινιῶν τῶν διαιρουσῶν τὸ ἔγκοιλον τετράγωνον. Ꭿ Φοινικ. δραχ. 55 κ.

Γρὺψ καθήμενος ὑψῶν τὸν δεξιὸν πρόσθιον πόδα. (Hunter, Πίν. LVII. 20.)	THI Κάνθαρος καὶ ὄνομα ἄρχοντος. ℞ Ἡμίδρ. 27 κ.
Κεφαλὴ μαινάδος μετὰ θύρσου ἐπὶ τοῦ ὤμου αὐτῆς. (Fox, II. 83.)	THIΩN Λύρα . ℞ Ἡμίδρ. 25 κ.

Μετὰ τὸ 200 π. Χ. περίπου.

Ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ τετάρτου αἰῶνος μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ δευτέρου, ἡ Τέως δὲν φαίνεται ὅτι ἔκοψε νομίσματα ἀργυρᾶ. Τὰ Ἀλεξάνδρεια τετράδραχμα (Müller, 1005-6) τὰ φέροντα THI καὶ γρῦπα, κάνθαρον, ἢ ἄγαλμα πεπλοφόρον Διονύσου, ἀνήκουσιν εἰς τὸν περὶ τὰ 190 π. Χ. χρόνον.

Εἰς τὴν ἐποχὴν ταύτην ἤθελον ὡσαύτως ἀποδώσει τὰ ἔσχατα αὐτόνομα ἀργυρᾶ νομίσματα τῆς πόλεως:—

Γρὺψ καθήμενος.	THI Κάνθαρος καὶ ἄρχοντος ὄνομα ΑΡΙΣΤΩΝΑΞ . . ℞ 47 κ.
Γρὺψ ἱπτάμενος.	» Ὁμοίως διάφοροι ἄρχοντες . ℞ 23·5 κ.

Χαλκᾶ νομίσματα τῆς Τέω.

Τὰ χαλκᾶ νομίσματα τῆς Τέω ἀπὸ τοῦ 350 π. Χ. περίπου μέχρι τῶν Ῥωμαϊκῶν χρόνων, δὲν παρέχουσιν ἴδιόν τι ἐνδιαφέρον. Ἐπικρατοῦντες τύποι εἶνε οἱ ἑξῆς:—

Γρὺψ καθήμενος.	THIΩN Κάνθαρος ἢ στέφανος κισσοῦ Æ ·7-·5
Γρὺψ ἱπτάμενος.	» Λύρα. . . . . Æ ·7

Αὐτοκρατορικοὶ χρόνοι. Χαλκᾶ μετὰ ἢ ἄνω κεφαλῆς αὐτοκράτορος — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Σαλωνίνης. *Ἐπιγρ.*, THIΩN, ἐνίοτε μετὰ τῶν τίτλων NEΩKOPΩN, THIΩN ЄIΩNΩN, ἢ μόνον ЄIΩNΩN. Οἱ τύποι ἀναφέρονται εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Διονύσου. Ἀπαντᾷ ὡσαύτως παράστασις τοῦ Ἀνακρέοντος καθημένου ἢ ἱσταμένου καὶ λύραν ἀνακρούοντος. *Ἐπιγρ.*, ΑΝΑΚΡΕΩΝ.

Συμμαχικὰ νομίσματα μετὰ τῶν Κλαζομενῶν καὶ τῆς Κολοφῶνος.

Φώκαια. Ἡ ἀρχαία αὕτη πόλις ἦτο ἐν παλαιοῖς χρόνοις ἓν τῶν κυρίων ναυτικῶν ἐπιχειρηματικῶν κέντρων τῆς Μεσογείου (Ἡροδ. I. 163). Ὡς τοιαύτη δὲ ἦτο ἐκ τῶν πρώτων παραδεχθεισῶν τὴν νέαν τότε ἐφεύρεσιν τῆς νομισματοκοπίας. Ὁ σταθμητικὸς κανὼν τῆς ἀρχαιοτάτης Φωκαϊκῆς νομισματοκοπίας ἠλέκτρου φαίνεται ὅτι ἐβασίσθη ἐπὶ τοῦ ἕκτου μέρους τῆς βαρείας Ἀσσυριακῆς μνᾶς χρυσοῦ (15,600 ÷ 60 = 250 κ.). Ἡ ἔκδοσις τῶν Φωκαϊκῶν ἀρχαϊκῶν στατήρων ἠλέκτρου καὶ κλασμάτων μικροτέρων φαίνεται ὅτι συμπίπτει πρὸς τὴν περίοδον 602-560 π.Χ. ἧς διαρκούσης λέγεται ὅτι *ἐθαλασσοκράτουν* οἱ Φωκαεῖς (*Num. Chron.*, 1875 σ. 282).

ΗΛΕΚΤΡΟΝ. *Περὶ τὰ 600 π. Χ. ἢ ἀρχαιότερον μέχρι τοῦ 560.*

Φώκη· ὑποκάτω αὐτῆς Θ (=Φ). (*Num. Chron.*, 1875, Πίν. X. 6.)	Δύο ἀβαθῆ ἔγκοιλα τετράγωνα διαφόρου μεγέθους. EL Στατ., 254 κ.
Κεφαλὴ φώκης. (*Αὐτόθι*, 1875, Πίν. X. 16.)	Τετράγωνον ἔγκοιλον. . . . . . . EL Δωδεκάτη, 20·3 κ.
Ομοίως.	Ὁμ. EL Τεσσαρακοστὸν ὄγδοον, 4·7
Κεφαλὴ γρυπός· ὑπεράνω ἐπιγραφὴ δυσανάγνωστος, ἴσως ΙϚϹΜ.	Μικρὸν ἔγκοιλον τετράγωνον . . . EL Στατήρ, 256 κ. (Sestini, *Stat. Ant.*, IX. Εἰκ. 5.)
Κεφαλὴ γρυπός, πρὸς δ.	Τετράγωνον ἔγκοιλον εἰς τέσσαρα διῃρημένον . . . . EL Εἰκοστὸν τέταρτον, 10·2 κ.

Ὑπάρχουσι καὶ ἄλλοι στατῆρες Φωκαϊκοῦ κανόνος κοπέντες εἰς ἕτερα νομισματοκοπεῖα, π. χ. *Μυτιλήνη* (;), κεφαλὴ λέοντος, 248 κ. (B. M. *Guide*, Πίν. I. 10) *Κύζικος*, θύννος ἰχθὺς μεταξὺ δύο ταινιῶν, 252 κ. (*Num. Chron.*, 1875, Πίν. X. 7). *Ζέλεια* (;), Χίμαιρα, 252· 7 κ. (*Num. Chron.* ἐ. ἀ., Πίν. X. 9) καὶ *Θράκη* ἢ *Θάσος* (;), Κένταυρος ἀπάγων γυναῖκα (*Num. Chrom.* ἐ. ἀ. Πίν. X. 11), 252 κ.

Τὰ ἀργυρᾶ νομίσματα τῆς Φωκαίας, τὰ ἀνήκοντα εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς ἀκμῆς αὐτῆς, ἤτοι πρὸ τῆς ἐν ἔτει 545 Περσικῆς καταχτήσεως, ὁμοιάζουσι πρὸς τὰ ἐξ ἠλέκτρου.

ΑΡΓΥΡΟΣ, *545 π. Χ.*

Φώκη. (B. M. *Guide*, Πίν. II. 23)	Τετράγωνον ἔγκοιλον. . . . . . . ℞ Δραχ. 58·5 κ.
Κεφαλὴ γρυπός.	Ὁμοίως . . . . ℞ Διώβ. 21·4 κ.
Ὁμοίως.	Ὁμοίως . . . . ℞ Ὀβολ. 10·3 κ.
Ὁμοίως.	Ὁμοίως . . . . ℞ Ἡμιώβ. 5 κ.

Μετὰ τὸ 544 π. Χ. περίπου.

Ἐπί τινα χρόνον μετὰ τὴν Περσικὴν κατάκτησιν καὶ τὴν μετανάστευσιν τοῦ πλείστου τῶν κατοίκων πρὸς δυσμὰς (Ὑέλη, Μασσαλία, κτλ.) φαίνεται ὅτι ἡ νομισματοκοπία τῆς Φωκαίας κατέπαυσεν ἐντελῶς.

Φωκαίας ἕκται ἠλέκτρου τοῦ πέμπτου καὶ τετάρτου αἰῶνος π. Χ.

Ἡ ἄφθονος σειρὰ τῶν ἐξ ἠλέκτρου ἤτοι λευκοῦ χρυσοῦ ἑκτῶν, διαφόρων μὲν τύπων (B. M. *Guide*, Πίν. X. 16-19), ἀλλὰ διακρινομένων διὰ τοῦ προσθέτου συμβόλου μικρᾶς φώκης, ἐκτείνεται ἀπὸ τῆς ἀρχαϊκῆς μέχρι τῆς ἀκμαιοτάτης τεχνοτροπίας τῆς τέχνης. Οἱ ἀρχαιότατοι τύποι εἶνε κατὰ τὸ πλεῖστον κεφαλαὶ ζώων ἢ παραστάσεις ζώων (*Πίναξ* ΚΔ'. 22-24), οἱ δὲ νεώτεροι κεφαλαὶ θεοτήτων ἢ ἡρώων. Ἄξιον σημειώσεως εἶνε ὅτι οὐδεὶς Φωκαϊκὸς στατὴρ τῆς ἐποχῆς ταύτης ἀνεκαλύφθη μέχρι τοῦδε, ἂν καὶ γνωρίζομεν ἐκ τοῦ Θουκυδίδου (IV. 52, ***δισχιλίους στατῆρας Φωκαΐτας***) γράφοντος περὶ τῶν συμβάντων τοῦ 425 π. Χ. καὶ ἐκ τοῦ Δημοσθένους (XL. 36, ***τριακοσίους στατῆρας Φωκαεῖς***), ὅτι μέγας ἀριθμὸς αὐτῶν πρέπει νὰ ἐκυκλοφόρει παρὰ τὰς ἕκτας. Στατῆρες καὶ ἕκται τῆς Φωκαίας μνημονεύονται ὡσαύτως ἐν Ἀττικαῖς ἐπιγραφαῖς τοῦ 429 π. Χ. (*C. I. Att.* ἐκδ. Kirchhof I. 199 καὶ 207 ***Φωκαΐδες ἕκται χρυσίου***) καὶ τοῦ 397 π. Χ. (*C. I. G.*, 150 §. 19): ***Φωκαϊκὼ στατῆρε: II: ἕκται Φωκαΐδες . . . (§ 22) ἕκτη Φωκαΐς, κτλ.***

Πρὸς τούτοις δ' ἀκριβῶς ἐν τῷ τελευταίῳ μέρει τοῦ πέμπτου αἰῶνος συνωμολόγησαν αἱ πόλεις Φώκαια καὶ Μυτιλήνη νομι-

σματικὴν συνθήκην, διὰ τῶν ὅρων τῆς ὁποίας ἀπεφασίσθη, ὅτι αἱ δύο πόλεις ὤφειλον νὰ κόπτωσι νομίσματα πανόμοια κατὰ σταθμὸν καὶ καθαρότητα μετάλλου, ἑκάστης ἐκ περιτροπῆς ἐπὶ ἓν ἔτος νομισματοκοπούσης, καὶ ὅτι ἀπεφασίσθη διὰ κλήρου νὰ ἄρξηται πρώτη ἡ Μυτιλήνη [1].

Οὐδεμία δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀμφιβολία ὅτι τὸ ἐπὶ τοῦ λίθου τούτου μνημονευόμενον *χρυσίον* εἶνε αἱ ἕκται, ὧν τόσον μέγα πλῆθος περιεσώθη μέχρις ἡμῶν, καὶ ὅτι οἵ τε στατῆρες καὶ αἱ ἕκται τῆς Φωκαίας καὶ αἱ ἕκται τῆς Μυτιλήνης καὶ ἄλλων πόλεων ἀπετέλουν μετὰ τῶν Κυζικηνῶν στατήρων τὸ ἐφόδιον τῆς κυκλοφορίας τοῦ χρυσοῦ καὶ ἠλέκτρου τῶν Ἰωνικῶν παραλίων πόλεων μεταξὺ τοῦ 480 καὶ 350 π. Χ. Δὲν γνωρίζω δὲ ἂν ὑπάρχουσιν ἀργυρᾶ τινα νομίσματα δυνάμενα νὰ ἀποδοθῶσι μετὰ πιθανότητος εἰς τὴν Φώκαιαν διαρκούσης τῆς ἀνωτέρω περιόδου.

ΧΑΛΚΟΣ. *Ἀπὸ τοῦ 350 π. Χ. περίπου μέχρι τῶν Ῥωμαικῶν χρόνων.*

Κεφαλὴ νύμφης ἢ θεᾶς.	Κεφαλὴ γρυπός . . . . . . Æ ·5
Κεφαλὴ Ἑρμοῦ.	Πρόσθιον γρυπός . . . . . . Æ ·7
Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς.	Γρύψ . . . . Æ ·7

Κατὰ τὸ πρῶτον ἥμισυ τοῦ δευτέρου αἰῶνος ἐκόπησαν ἐν Φωκαίᾳ Ἀλεξάνδρεια τετράδραχμα καὶ δραχμαί, φέρουσαι τὰ ἐμβλήματα τῆς Φωκαίας, ἤτοι τὴν φώκην ἢ τὸν γρῦπα, ἢ τὰ γράμματα ΦΩ (Müller, ἀριθ. 983-990).

Αὐτοκρατορικὰ—ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Φιλίππου, μετὰ ἢ ἄνευ τῆς κεφαλῆς τοῦ αὐτοκράτορος. *Ἐπίγρ.*, ΦΩ, ΦΩΚΑΙΕΩΝ ἢ ΦΩΚΑΙΕΩΝ, μετὰ προσθήκης ὀνομάτων ἀρχόντων, ἄνευ τίτλου ἢ μετὰ τοῦ τίτλου στρατηγοῦ. Μεταξὺ τῶν *τύπων* ὁ σπουδαιότερος εἶνε κύων ἐπιτιθέμενος κατὰ δελφῖνος· οἱ Διόσκουροι ἢ οἱ πῖλοι αὐτῶν ὑπεράνω πρῴρας· Ἶσις Φαρία, κτλ.·—ποτάμιος

[1] Τὸ κείμενον τῆς συνθήκης ταύτης ἐδημοσιεύθη πανομοιοτύπως ὑπὸ Conze (Lesbos Πίν VI. 1). Ἴδε ὡσαύτως Rev. Num., 1862, 242. Ἡ ἐπιγραφὴ ἀνεκαλύφθη καὶ ἐδημοσιεύθη τὸ πρῶτον ὑπὸ τοῦ Newton (Trs, R. Soc. Lit. VIII. 549).

θεός, ἐνίοτε μετὰ τῶν ὀνομάτων CΜΑΡΔ ἢ ΤΕΡΜ (Kenner, *Stift St. Florian*, σελ. 128).

Συμμαχικὰ νομίσματα μετὰ τῆς Λαμψάκου.

Φύγελα ἢ **Πύγελα** (Στραβ., 639), μικρὸς λιμὴν μεταξὺ Ἐφέσου καὶ Μιλήτου, μετὰ ναοῦ Ἀρτέμιδος Μουνιχίας.

Περὶ τὰ 350-300 (;) π. Χ.

Κεφαλὴ Ἀρτέμιδος Μουνιχίας κατ' ἐνώπιον, φέρουσα στέφανον. (*Rev. Num.*, 1853, 246.)	ΦΥΓΕΛΕΩΝ Ταῦρος κυρίσσων· ὄπισθεν αὐτοῦ φοίνιξ. Ἐν τῷ ἐξέργῳ ΟΙΝΟΠΙΔΗΣ . . . . Φοινικ. τετράδρ. 217 κ.

Ἐπίσης σύγχρονα χαλκᾶ νομισμάτια μετ' ἀναλόγων τύπων (*Num. Chron.*, VI. 69).

ΣΑΤΡΑΠΙΚΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ ΙΩΝΙΑΣ

Οἱ Περσικοὶ τύποι τῶν ἀκολούθων στατήρων, κτλ., σὺν τῷ ὀνόματι ΠΥΘΑΓΟΡΗΣ τῷ ἐν ἰωνικῇ διαλέκτῳ, ἐνδεικνύουσιν ὅτι ἐκόπησαν ἐν Ἰωνικῇ τινι πόλει τῆς σατραπείας τῆς Ἰωνίας ὑποτεταγμένης τῇ Περσίᾳ, ἀλλ' ὑπὸ τὴν ἄμεσον διοίκησιν Ἕλληνός τινος δυνάστου, ἢ τυράννου. Ὁ χρόνος τῆς ἐκδόσεως αὐτῶν φαίνεται ὅτι εἶνε βραχὺ μετὰ τὴν Ἀνταλκίδειον εἰρήνην τοῦ ἔτους 387 π. Χ., ὅτε ὁ βασιλεὺς τῆς Περσίας ἀνέκτησε τὸ πλεῖστον τῆς πρὸ καιροῦ ἀπολεσθείσης ἰσχύος αὐτοῦ ἐπὶ τῆς δυτικῆς παραλίας τῆς Μικρᾶς Ἀσίας.

Ῥόδιος σταθμητικὸς κανών. Περὶ τὰ 387 π. Χ.

ΠΥΘΑΓΟΡΗΣ Βασιλεὺς τῆς Περσίας, γονατίζων μετὰ τόξου καὶ δόρατος.	Τετράγωνον ἔγκοιλον κατάστικτον, μετὰ περιέργως ἀνωμάλου ἐπιφανείας . . . Ꭱ Τετράδρ. 229 κ.
Ἄνευ ἐπιγραφῆς. Ὁμοίως.	Ὁμοίως . . . Ꭱ Τετράδρ. 238 κ.
Ὁμοίως.	Ὁμοίως . . . . Ⱥ ·5-·35

(B. V. Head, *Lydia and Persia*, Πίν. III. 18-22.)

Ὑπάρχουσιν ὡσαύτως ἄλλα τινὰ ὀλίγα σατραπικὰ νομίσματα μνημονευτέα ἐνταῦθα, ἂν καὶ δὲν δύναται νὰ ἀποδειχθῇ ὅτι ἐκόπησαν πάντα ἐν Ἰωνίᾳ.

Ῥόδιος σταθμητικὸς κανών. Τέταρτος αἰών, π. Χ.

Κεφαλὴ σατράπου μετὰ Περσικῆς τιάρας.	ΣΠΙΘΡ Πρόσθιον ἵππου πτερωτοῦ (*Num. Zeit.*, III, σ. 424.) Ʀ 39 κ.
Ὁμοία κεφαλή.	ΣΠΙ Πρόσθιον ἵππου . . . . Æ 3

Ἀναμφιβόλως τὰ νομίσματα ταῦτα ἐκόπησαν ὑφ' ἑνὸς τῶν δύο Περσῶν διοικητῶν, τῶν φερόντων τὸ ὄνομα Σπιθραδάτης. Ὁ πρῶτος ἐξ αὐτῶν ἐπανέστη κατὰ τοῦ Φαρναβάζου ἐν ἔτει 366 π. Χ. (Ξενοφ. *Ἀναβ.* VI. 37 καὶ *Ἑλλην.* III. 4. 10)· ὁ δὲ δεύτερος ἦτο σατράπης τῆς Ἰωνίας καὶ Λυδίας ὑπὸ Δαρεῖον τὸν Κοδομανὸν (Ἀρριαν. *Ἀνάβ.* I. 12. 8). Ἴδε ὡσαύτως τὰ ὑπὸ τὰ Ἴολλα τῆς Μυσίας (σελ. 45) μνημονευθέντα νομίσματα τοῦ Ὀρόντα.

ΝΗΣΟΙ ΤΗΣ ΙΩΝΙΑΣ

Χίος. Ἡ σημαντικὴ αὕτη νῆσος χωρίζεται τῆς ἠπείρου διὰ πορθμοῦ πλάτους περὶ τὰ πέντε μίλια κατὰ τὸ στενώτατον αὐτοῦ μέρος. Ἡ πρωτεύουσα, ἐξ ἧς ἔλαβε τὸ ὄνομα καὶ ὅλη ἡ νῆσος, ἔκειτο ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς παραλίας ἀντικρὺ τῶν Ἐρυθρῶν.

Ἡ ἀρχαιοτάτη νομισματοκοπία τῆς Χίου, δυναμένη νὰ ἀποδοθῇ ἀσφαλῶς εἰς τὸν ἕκτον αἰῶνα π. Χ., συνίσταται ἐκ στατήρων ἠλέκτρου τοῦ Μιλησίου κανόνος (217 κ.) καὶ ἐξ ἀργυρῶν διδράχμων ὁλκῆς ἰδιαζούσης τῇ Χίῳ, οὔσης δὲ πιθανῶς τῆς Φοινικικῆς κατά τι ηὐξημένης, ὡς τοῦ διδράχμου ἕλκοντος ἐν Χίῳ ἀπὸ 124 μέχρις 120 κ., ἐνῷ ἀλλαχοῦ τῶν παραλίων τῆς Ἰωνίας σπανίως ὑπερβαίνει τοὺς 107 κ.

Περὶ τὰ 600 - 490 π. Χ. ΗΛΕΚΤΡΟΝ. *Μιλήσιος σταθμητικὸς κανών.*

Σφὶγξ καθημένη. (B. M. *Guide,* Πίν. I, 8.)	Τετράγωνον ἔγκοιλον εἰς τέσσαρα διῃρημένον . . ЖE Στατὴρ 21 κ.

ΑΡΓΥΡΟΣ. *Χῖος σταθμητικὸς κανών.*

Σφὶγξ καθημένη, πρὸ αὐτῆς δὲ ἀμφορεύς, ὑπεράνω τοῦ ὁποίου εὕρηται, ἐνίοτε, σταφυλή.	Τετράγωνον ἔγκοιλον εἰς τέσσαρα διῃρημένον . . ℞ Δίδρ. 122 κ. ℞ Τετρώβ. 40 κ. (Mionn. Πίν. XLIV, 1, 2.)

Εἶνε φανερὸν ὅτι ἡ σφὶγξ ἐν Χίῳ, ὡς ὁ γρὺψ ἐν Τέῳ, εἶνε σύμβολον τῆς λατρείας τοῦ Διονύσου.

Περὶ τὰ 478-412 π. Χ.

Ἡ νομισματοσκοπία τῆς Χίου, ἐφ᾽ ὅσον ἡ νῆσος διετέλει σύμμαχος ὑπήκοος τῶν Ἀθηνῶν εἶναι ὀλιγαριθμοτέρα ἢ πρότερον. Οἱ τύποι παραμένουσιν ἀμετάβλητοι, ἡ ὁλκὴ ὅμως τοῦ ἐξ ἠλέκτρου στατῆρος ἐταυτίσθη πρὸς τὴν τοῦ εὐρύτερον κυκλοφοροῦντος Κυζικηνοῦ στατῆρος (*Rev. Num.*, 1864, Πίν. I. 4). Νῦν δὲ τὸ πρῶτον ἐμφανίζονται ἀργυρᾶ τετράδραχμα (236 κ.) καὶ δραχμαὶ (56 κ) (B. M. *Guide*, Πίν. XI. 34). Ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου ὑπῆρχε νόμισμά τι τῆς Χίου καλούμενον *τεσσαρακοστή*, *«λαβόντες παρὰ τῶν Χίων τρεῖς τεσσαρακοστὰς ἕκαστος Χίας»* (Θουκυδ. VIII. 101). Εἶνε δὲ πιθανόν, ὅτι τὸ νόμισμα τοῦτο ἦτο τὸ τετράδραχμον τῶν κατὰ μείζονα ὅρον 240 κ., οὗ τεσσαράκοντα ἰσοφαρίζουσι πρὸς μίαν Αἰγινητικὴν μνᾶν ἀργύρου τῶν 9600 κ., ἧς ὁ σταθμητικὸς κανὼν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἦτο ἀσυγκρίτως ἐν μείζονι χρήσει ἀνὰ τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου (Brandis σ. 122). Ἡ ἔκφρασις *πεντ αδραχμία*, ὡς λέγεται ὑπὸ τοῦ Ξενοφῶντος (*Ἑλλην*. I. 6.12) περὶ Χιακοῦ νομίσματος δὲν φαίνεται ἀναφερομένη εἰς κέρματα, ἀλλ᾽ εἶνε τὸ ἰσάξιον εἰς Χιακὸν νόμισμα πρὸς πέντε Αἰγινητικὰς δραχμάς, $96 \times 5 = 480$ κ. ἤτοι δύο Χιακὰ τετράδραχμα τῶν 240 κ.

Περὶ τὰ 412-350. π. Χ.

Διαρκοῦντος τοῦ τετάρτου αἰῶνος τὰ νομίσματα τῆς Χίου ἀποτελοῦνται ἐκ τετραδράχμων καὶ δραχμῶν.

Σφίγξ, ἀμφορεὺς καὶ σταφυλή. (B. M. *Guide*, Πίν. XIX, 31.)	Τετράγωνον ἔγκοιλον διαιρούμενον ὑπὸ δύο πλατειῶν ταινιῶν, ἐπὶ τῆς μιᾶς τῶν ὁποίων εὕρηται ὄνομα ἄρχοντος. ℞ Τετράδρ. 236 κ. ℞ Δραχ. 58 κ.

Περὶ τὰ 190 - 84 π. Χ.

Ἀπὸ τοῦ μέσου τοῦ τετάρτου αἰῶνος μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ δευτέρου ὑπάρχει χάσμα ἐν τῇ σειρᾷ τῶν νομισμάτων τῆς Χίου. Ἐπαναρχίζουσι δέ, ὡς φαίνεται, περὶ τὸ ἔτος 190 π. Χ., ὅτε οἱ Ῥωμαῖοι ἐβράβευσαν τοὺς Χίους δωρήσαντες αὐτοῖς γῆν ἕνεκα τῆς πρὸς αὐτοὺς πίστεως διαρκοῦντος τοῦ πρὸς τὸν Ἀντίοχον πολέμου. Ἀκολουθοῦντες δ' οἱ Χῖοι τὸ ἔθιμον τῆς ἐποχῆς ἤρξαντο κόπτοντες εἰς μεγάλας ποσότητας τετράδραχμα Ἀλεξανδρείου τύπου (Müller Κλ. V-VI ἀριθ. 1080-1125). Πάντα δὲ τὰ νομίσματα ταῦτα φέρουσιν ὡς σύμβολον πρόσθετον τὴν σφίγγα τῆς Χίου, τὰ δὲ τῆς κλάσεως VI καὶ ὄνομα ἄρχοντος. Δύσκολον δ' εἶνε νὰ εἴπῃ τις ἐπὶ πόσον χρόνον διήρκεσεν ἡ ἔκδοσις τῶν τοιούτων νομισμάτων, ἡ σύγκρισις ὅμως τῶν ἐπὶ τῶν Ἀλεξανδρείων τετραδράχμων ὀνομάτων ἀρχόντων πρὸς τὰ τῆς ἔτι μεταγενεστέρας σειρᾶς τῶν δραχμῶν τῆς Χίου, ἅτινα ἤθελον ἀποδώσῃ εἰς τοὺς χρόνους τοῦ Σύλλα, ἄγει με εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι τὰ πρῶτα ἔπαυσαν πρὶν ἢ ἀρχίσωσι τὰ δεύτερα.

Ἀπὸ τοῦ 84 π. Χ. περίπου, μέχρι τῶν αὐτοκρατορικῶν χρόνων.

Ἐν ἔτει 84 π. Χ. ἡ Χῖος ἐκηρύχθη ὑπὸ τοῦ Σύλλα ἐλευθέρα σύμμαχος τῆς Ῥώμης· ὡς τοιαύτη δὲ φαίνεται ὅτι διετήρησε τὸ δικαίωμα τοῦ κόπτειν νόμισμα μέχρι τῶν ἐσχάτων χρόνων, ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχουσι νομίσματα τῆς Χίου τῆς αὐτοκρατορικῆς κλάσεως.

Σφίγξ καὶ σταφυλή· ἐπὶ τῶν τελευταίων ἐκδόσεων ἀπαντᾷ τὸ ὄνομα τοῦ Αὐγούστου. (Hunter, Πίν. XVII, 11, 12.)	ΧΙΟΣ Ἀμφορεύς, ἐν στεφάνῳ κισσοῦ ἢ ἐν κύκλῳ σφαιριδίων. Ἐν τῷ πεδίῳ σύμβολα ποικίλα καὶ ὄνομα ἄρχοντος . . . . ℞ Ἀττικαὶ δραχμαί, 60 κ.

Ὁμοίως. Πρὸ αὐτῆς σταφυλή, στάχυς, ῥόπαλον, ἀστὴρ ἢ ἕτερόν τι σύμβολον.	ΧΙΟΣ Ἀμφορεύς· διάφορα σύμβολα καὶ ὀνόματα ἀρχόντων . Æ ·7-·4

Ἐπὶ τῶν τελευταίων κομματίων, τῶν κατερχομένων μέχρι τῶν αὐτοκρατορικῶν χρόνων, τὸ ὄνομα τοῦ ἄρχοντος συνοδεύεται ὑπὸ πατρωνυμικοῦ, π. χ. Μ. ΚΛΑΥ. ΓΟΡΓΙΑΣ ΔΩΡΟΘΕΟΥ.

Αὐτοκρατορικοὶ χρόνοι— χαλκᾶ νομίσματα ἄνευ τῆς κεφαλῆς τοῦ αὐτοκράτορος, συνήθως δὲ φέροντα ὁλογράφως σημείωσιν τῆς ἀξίας, ὡς ΤΡΙΑ ΑCCΑΡΙΑ, ΔΥΩ ΑCCΑΡΙΑ, ΑCCΑΡΙΟΝ, ΗΜΙCΥ ΑCCΑΡΙΟΝ, ΟΒΟΛΟC, ΤЄΤΡΑΧΑΛΚΟΝ, ΤΡΙΧΑΛΚΟΝ, ΔΙΧΑΛΚΟΝ, κτλ. Ὁ *ἐμπροσθότυπος* εἶνε σφίγξ μετὰ τοῦ προσθίου ποδὸς ὑπεράνω πρῴρας ἢ σταφυλῆς. Μεταξὺ τῶν *ὀπισθοτύπων* εὕρηνται δύο ἱστάμεναι μορφαὶ (Ἀπόλλων καὶ Διόνυσος)· ἀμφορεύς· κάνθαρος· γυμνὸς ἀνὴρ ἱστάμενος· δύο θύρσοι χιαστί. Συνήθως δὲ προστίθεται ὄνομα ἄρχοντος ἄνευ τίτλου ἢ μετὰ τοῦ τίτλου ἄρχων. Μνημονευτέα ἐπίσης ἡ ἐπιγραφὴ ΟΜΗΡΟC παρὰ τὸν τύπον τοῦ καθημένου Ὁμήρου.

Συμμαχικὰ νομίσματα μετὰ τῶν Ἐρυθρῶν καὶ Σμύρνης, κοπέντα εἰς τὰς πόλεις ταύτας.

Ἰκαρία. Μικρὰ νῆσος πρὸς δυσμὰς τῆς Σάμου. Χαλκᾶ νομίσματα μεταγενέστερα τοῦ 300 π. Χ.

Κεφαλὴ Διός.	ΕΚΚΑΡΕΩΝ Παράστασις γυναικεία, ἐπὶ σκήπτρου στηριζομένη. Æ ·45

Πρὸς τούτοις αὐτοκρατορικὰ τοῦ Κομμόδου. *Ἐπιγρ.* ΙΚΑΡΙΕΩΝ (ἴδε Mionnet).

Οἰνόη Ἰκαρίας. Ἀργυρᾶ καὶ χαλκᾶ τοῦ 300 π. Χ. περίπου (ἴδε Prokesch, *Ined.*, 1854, 287 καὶ Πίν. IV. 18, 19).

Κεφαλὴ Ἀρτέμιδος κατ' ἐνώπιον.	ΟΙΝΑΙ Ταῦρος ἐφορμῶν . AR 50 κ.
Ὁμοίως, ἐν κατατομῇ.	ΟΙΝΑΙΩΝ Ὁμοίως . . . . Æ ·65
Ταῦρος ἐφορμῶν.	» Κριός . . . . . Æ ·5
Κεφαλὴ Διονύσου νεαροῦ.	» Σταφυλή . . . Æ ·7

Σάμος. Ἡ νομισματικὴ ἱστορία τῆς νήσου ταύτης ἐμελετήθη λεπτομερῶς ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ Gardner ἐν τῇ συγγραφῇ *Samos and Samian Coins, Num. Chron.*, 1882. Οἱ χαρακτηριστικοὶ τῆς Σάμου νομισματικοὶ τύποι, λεοντῆ ἢ δέρμα προσώπου λέοντος καὶ τὸ πρόσθιον ταύρου, εἶνε ἀμφιβόλου σημασίας. Πρὸ τῆς ἐν ἔτει 494 π. Χ. Περσικῆς κατακτήσεως, τὰ μέχρις ἡμῶν περισωθέντα Σαμιακὰ νομίσματα εἶνε κυρίως ἐξ ἠλέκτρου, προσηρμοσμένα εἰς τὸν Μιλήσιον σταθμητικὸν κανόνα. Ἡ βασιλεία τοῦ περιφήμου τυράννου Πολυκράτους, ἧς διαρκούσης (532 - 522 π. Χ.) ἡ Σάμος ἦτο ἡ πρώτη ναυτικὴ δύναμις τοῦ Αἰγαίου, εἶνε ἡ περίοδος ἐκείνη, εἰς ἣν ἀναμφιβόλως ἀνήκουσι πλεῖστα τῶν ἐξ ἠλέκτρου νομισμάτων τούτων, ἂν καὶ ὡς ἀλλαχοῦ ἔδειξα (*Num. Chron.*, 1875) εἶνε δυνατόν τινα ἐξ αὐτῶν νὰ ταχθῶσιν εἰς ἔτι ἀρχαιοτέραν ἐποχήν.

ΗΛΕΚΤΡΟΝ. *Περὶ τὰ 700-494 π. Χ.*

Πρόσθιον ταύρου, στρέφοντος τὴν κεφαλήν. (Gardner, Πίν. I, 1.)	Τετράγωνον ἔγκοιλον εἰς τέσσαρα διῃρημένον . . ḦΕ Στατὴρ 217 κ.
Λεοντῆ κατ' ἐνώπιον.	Τετράγ. ἔγκοιλον. ḦΕ Τρίτη 72 κ.
Ὁμοίως. (Gardner, Πίν. I, 2.)	Ὁμοίως . . . . ḦΕ Ἕκτη 35·9 κ.
Ὁμ. (*Num. Chr.*, 1875, Π. VIII, 15.)	Ὁμοίως . . . ḦΕ Ἡμίεκτον 17·7 κ.
Κεφαλὴ ταύρου.	Ὁμοίως . . . ḦΕ 1/12 Ἕκτη 3 κ.

Ὑπάρχουσιν ὡσαύτως μικρὰ ἀργυρᾶ νομίσματα μετὰ λεοντῆς ἢ κεφαλῆς ταύρου, δυνάμενα καὶ ταῦτα νὰ ἀποδοθῶσι τῇ Σάμῳ.

Ἡ Σάμος ὡς μέλος τῆς Ἀθηναικῆς Συμμαχίας.

ΑΡΓΥΡΟΣ, *494-439 π. Χ.*

Λεοντῆ κατ' ἐνώπιον. (Gardner, Πίν. I, 13-16.)	ΣΑ ἢ ΣΑΜΙΟΝ Πρόσθιον ταύρου καὶ σύμβολον ἀλλάσσον . . . . Ꝝ Τετράδρ. 202 κ.

Ὡς ἐπὶ τῶν συγχρόνων Ἀθηναϊκῶν νομισμάτων, ὁ ὀπισθότυπος δὲν εὑρίσκεται ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. Τὰ τετράδραχμα τῆς περιόδου ταύτης εἶνε σφαιρόμορφα καὶ ἀγροίκως ἐξειργασμένα.

Περὶ τὰ 439 - 394 π. Χ.

Ἐν ἔτει 439 π. Χ. ἡ μέχρι τοῦδε ἀνεξάρτητος σύμμαχος τῶν Ἀθηνῶν Σάμος ἐξηναγκάσθη ὑπὸ τοῦ Περικλέους εἰς πλήρη ὑποταγήν. Τὰ τετράδραχμα τῆς περιόδου ταύτης εἶνε ἐνίοτε Ἀττικοῦ σταθμητικοῦ κανόνος, συνηθέστερον ὅμως Σαμίου σταθμοῦ (202 κ.) Πάντα δὲ ταῦτα φέρουσι θαλλὸν ἐλαίας, τὸ τῆς Ἀθηνᾶς ἔμβλημα, ὄπισθεν τοῦ ταύρου τῆς ὀπισθίας ὄψεως (Gardner, Πίν. II. 1-6). Εἶνε δὲ τελειοτέρας ἐκτελέσεως ἢ τὰ ἀρχαιότερα κομμάτια καὶ ὁ ὀπισθότυπος περιβάλλεται ὑπὸ τετραγώνου ἐγκοίλου. Τὰ τελευταῖα κομμάτια φέρουσιν ἐν τῷ πεδίῳ τὰ διαδοχικὰ γράμματα Β — Ξ, πιθανῶς χρονολογίας ἐκτεινομένας ἀπὸ τοῦ 407 - 394 π. Χ. Ἐκ τῶν μικροτέρων νομισμάτων μνημονευτέα τὰ ἑξῆς: —

Πρόσθιον κάπου πτερωτοῦ.	Λεοντῆ ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ . . ℞ Δραχ. 55 κ.
Πρόσθιον ταύρου.	Πρόσθιον ταύρου ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ . . . . ℞ Τετρώβ. 32 κ.
Πρόσθιον κάπρου πτερωτοῦ.	Κεφαλὴ λέοντος, ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ ἢ ἐν κύκλῳ, συνήθως σὺν τῇ ἐπιγραφῇ ΣΑ. ℞ Τριώβολ. κτλ.
Κεφαλὴ λέοντος.	Κεφαλὴ κριοῦ ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ ℞ Διώβολ.
Πρῷρα Σαμιακῆς τριήρεως.	Ἀμφορεὺς ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ . ℞ Ὀβολ.

Τὰ ἀνωτέρω ἀπεικονίσθησαν ἐν Gardner, *Samos*, Πίν. II, 9-21.

Περὶ τὰ 394 - 365 π. Χ.

Εὐθὺς δὲ μετὰ τὴν ἐν Κνίδῳ νίκην τοῦ Κόνωνος ἡ Σάμος προσετέθη εἰς τὴν ἀντιλακωνικὴν συμμαχίαν, ἧς μέλη ἦσαν καὶ αἱ Ῥόδος, Κνίδος, Ἔφεσος καὶ Ἰασός. Τὸ μόνον μνημεῖον τῆς συμμαχίας ταύτης εἶνε τὸ ἐπὶ τῇ περιστάσει ταύτῃ ἐκδοθὲν ὑπὸ τῶν μελῶν τοῦ συνδέσμου συμμαχικὸν νόμισμα. (Waddington, *Rev. Num.*, 1863, σελ. 223).

ΣΥΝ Παῖς Ἡρακλῆς ἄγχων δύο δράκοντας (*Πίναξ ΚΕ'. 3.*)	ΣΑ Λεοντῆς πρόσωπον . . . . . Ꭱ Ῥοδ. τρίδραχ. 178 κ.

Ἡ λέξις ΣΥΝ(*μαχικὸν*) ἐνδεικνύει τὸν συμμαχικὸν χαρακτῆρα τοῦ νομίσματος.

Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης καὶ ἑξῆς ὁ ἀρχαῖος Σαμιακὸς σταθμητικὸς κανὼν (τετράδρ. 202 κ.) ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ βαρυτέρου Ῥοδιακοῦ (τετράδρ. 240 κ.), μεταλλαγὴ σταθμοῦ συμβᾶσα συγχρόνως καὶ ἐν Ἐφέσῳ. Συγχρόνως προστίθεται ἐπὶ τοῦ ὀπισθοτύπου καὶ ὄνομα ἄρχοντος κατ' ὀνομαστικὴν πτῶσιν, ἐνίοτε συνοδευόμενον ὑπὸ τοῦ πατρωνυμικοῦ, π. χ. ΕΠΙΚΡΑΤΗΣ ΑΧΕΛΩΙΟ (Gardner, Πίν. III.3).

Ἐν τῇ περιόδῳ ταύτῃ ἄρχονται καὶ τὰ χαλκᾶ νομίσματα: —

Κεφαλὴ Ἥρας μετὰ στεφάνης, περιδεραίου καὶ ἐνωτίων.	Λεοντῆς πρόσωπον . . . . Æ ·55 (Gardner, Πίν. III, 8-10.)

Περὶ τὰ 365-322 π. Χ.

Ἐν ἔτει 365 π. Χ. τὸ μέγιστον μέρος τῶν κατοίκων τῆς Σάμου ἐξώσθη ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, τὴν δὲ νῆσον κατέλαβον Ἀθηναῖοι κληροῦχοι. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης μέχρι τοῦ 322 π. Χ., ὅτε οἱ Σάμιοι ἐγκατεστάθησαν ἐκ νέου ὑπὸ τοῦ Περδίκκα, εἶνε λίαν ἀπίθανον ὅτι ἐκόπησαν νομίσματα ἐν τῇ νήσῳ.

Περὶ τὰ 322-205 π. Χ.

Περίοδος αὐτονομίας τῶν Σαμίων μετὰ παρεμπιπτόντων διαστημάτων ἐξαρτήσεως ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἄλλου τῶν Διαδόχων τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου. Τὰ ἀργυρᾶ τῆς Σάμου νομίσματα ἀποτελοῦνται νῦν ἐκ Ῥοδίων διδράχμων κανόνος ἠλαττωμένου, ἑλκόντων περὶ τοὺς 100 κ. Οἱ ἀρχαῖοι τύποι διατηροῦνται, μεγάλη ὅμως παρακμὴ παρατηρεῖται ἐν τῇ τεχνοτροπίᾳ καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν καὶ τὴν ἐπιγραφὴν (Gardner. Πίν. III. 11) Αἱ σειραὶ τῶν ὀνομάτων τῶν ἀρχόντων εἶνε κατὰ πολὺ μικρότεραι τῶν ἐπὶ τῶν συγχρόνων διδράχμων τῆς Ἐφέσου.

Περὶ τὰ 205-129 π. Χ.

Ἐν ἔτει 205 π. Χ. ἡ Σάμος ἡλώθη ὑπὸ Φιλίππου τοῦ Ε', μετὰ τὴν νίκην ὅμως τοῦ Φλαμινίνου κατὰ τοῦ Μακεδόνος βασι-

λέως ἐπανέκτησε τὴν ἐλευθερίαν αὐτῆς. Ἡ Σάμος ἐν τούτοις ὡς πλεῖσται τῶν Ἰωνικῶν πόλεων, πιθανῶς οὐχὶ πρὸ τῆς ἐν ἔτει 190 π. Χ. μάχης παρὰ τὴν Μαγνησίαν, ἤρξατο ἐκδίδουσα τετράδραχμα Ἀλεξανδρείων τύπων μετὰ τοῦ ἐμβλήματος τοῦ νομισματοκοπείου τῆς Σάμου, πρῴρας δηλαδὴ Σαμιακοῦ πλοίου ἐν τῷ πεδίῳ (Müller, 1126-7). Τὰ μικρότερα νομίσματα ἀποτελοῦνται ἐκ κομματίων 70 καὶ 46 κ. τοῦ συνήθους Σαμιακοῦ τύπου καὶ ἐκ τῶν ἑξῆς ἔτι μικροτέρων νομισμάτων.

Κεφαλὴ Ἥρας μετὰ στεφάνης. (Gardner, Πίν. IV, 5.)	ΣΑΜΙΩΝ Πρῷρα Σαμιακῆς τριήρεως, ἐφ' ἧς ταώς, σύμβολον τῆς Ἥρας . . . . AR 23 κ.

Μετὰ τὸ 129 π. Χ.

Ἀπὸ τοῦ 129 π. Χ. μέχρι τῶν αὐτοκρατορικῶν χρόνων ἡ Σάμος ἀπετέλει μέρος τῆς Ῥωμαϊκῆς Ἐπαρχίας τῆς Ἀσίας καὶ δὲν φαίνεται ὅτι ἔκοψε νομίσματα.

Αὐτοκρατορικά— ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Γαλλιηνοῦ, μετὰ ἢ ἄνευ τῆς κεφαλῆς τοῦ αὐτοκράτορος. *Ἐπιγρ.*, CΑΜΙΩΝ *Κυριώτατοι τύποι*— Ἥρα Σαμία, ἧς τὸ τῆς λατρείας εἴδωλον, ἔργον τοῦ Σμίλιδος (Παυσ. VII. 4. 5), ὁμοιάζει πρὸς τὸ τῆς Ἐφεσίας Ἀρτέμιδος. ΗΡΗC, ὁ ταὼς τῆς Ἥρας. Ἥρα καὶ Νέμεσις ἢ μόνη ἡ Νέμεσις, πεπλοφόρος ἔχουσα δὲ παρ' αὐτῇ τὸν τροχὸν αὐτῆς. Τύχη τῆς Σάμου. ΠΥΘΑΓΟΡΗC, ὁ Σάμιος σοφὸς Πυθαγόρας, καθήμενος ἢ ἱστάμενος, θίγων διὰ τοῦ ῥαβδίου αὐτοῦ σφαῖραν τεθειμένην ἐπὶ κίονος (πρβλ. ὡσαύτως τὰ νομίσματα τῆς Νικαίας). Ἄνδροκλος ὁ κτίστης τῆς Ἐφέσου καὶ Σάμου, ἀκοντίζων τὸν κάπρον. ΑΝΚΑΙΟC, ὁ Σάμιος ἥρως Ἀγκαῖος. ΙΜΒΡΑCΟC, ὁ ποταμὸς Ἴμβρασος, οὗ ἐπὶ τῶν ὀχθῶν ἐμυθολογεῖτο ὅτι ἐγεννήθη ἡ Ἥρα. Πρῷρα πλοίου (*Σάμαινα*). ϹΑΜΙΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΙΩΝΙΑϹ, Σέραπις ἱστάμενος πρὸ τοῦ αὐτοκράτορος ἐφίππου. Ἄλλους τύπους ἴδε παρὰ Gardner, ἑ. ἀ. σ. 86.

Συμμαχικὰ νομίσματα μετὰ τῆς Ἀλεξανδρείας τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Ἁλικαρνασοῦ.

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΙΩΝΙΑΣ.

	700-494 π. Χ.	494-394 π. Χ.	394-390 π. Χ	300-190 π. Χ.	190-133 π. Χ.	133 π. Χ. Αὐτοκρ. χρόνων
Κοινὸν	...	...	...	...	...	...
Γάμβριον	...	...	AR AE	AE		
Ἔφεσος	EL	AR AE	AR AE	AR AE AR βασ.	AR AR κιστ. AE AR βασ.	AV AR AE AR κιστ.
Ἐρυθραὶ	EL	AR	AR	AR βασ	AV AR AE AR βασ.	AE
Ἡράκλεια Λάτμου	...	...	...	...	AR AR βασ.	AE
Κλαζομεναὶ	EL	AR	AV AR AE	AE	AV βασ. AR βασ. AE	AE
Κολοφὼν	AR	AR	AR AE	AE	...	...
Λάρισσα	...	...	...	...	AE	AE
Λέβεδος	...	...	...	...	AR AE	AE
Λεύκη	...	...	AR AE			
Μαγνησία	...	AR	AR AE	AR βασ. AE	AR AR βασ. AE	AE
Μητρόπολις	...	...	...	...	...	...
Μίλητος	EL	AR	AR AE	AR AE	AV AR AR βασ. AE	AR AE
Μυοῦς	...	...	AE			
Ναύλοχος	...	...	AE			
Νεάπολις	...	...	...	...	...	...
Πριήνη	...	...	...	AR AE	AR βασ. AE	AE
Σμύρνη	...	...	...	...	AV AR AR κιστ. AE AR βασ.	AE
Τέως	EL AR	AR	AR AE	AE	AR AR βασ. AE	AE
Φώκαια	EL AR	EL	AE	AE	AR βασ. AE	AE
Φύγελα	...	...	AR AE			
ΝΗΣΟΙ						
Χίος	EL AR	EL AR	AR	...	AR βασ.	AR AE
Ἰκαρία	...	...	AE	...	...	...
Οἰνόη	...	...	AE			
Σάμος	EL	AR	AR AE	AR	AR AR βασ.	...

ΚΑΡΙΑ

Ἄβα (;). Τὰ *αὐτοκρατορικὰ* νομίσματα τοῦ Αὐρηλίου καὶ Σεβ. Ἀλεξάνδρου τὰ φέροντα, ὡς λέγεται, ΑΒΕΩΝ καὶ *τύπους* Ἑρμοῦ καὶ Μηνὸς (Eckhel, II, 571 καὶ Pellerin, *Suppl.*, Πίν. I. 8, 9) πιθανὸν νὰ ἀνεγνώσθησαν κακῶς. Εἶνε δὲ λίαν ἀμφίβολον εἰς ποίαν πόλιν ἀνήκουσιν.

Ἀλάβανδα, ἡ ἐπί τινα χρόνον καλουμένη καὶ **Ἀντιόχεια,** πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀντιόχου, υἱοῦ τοῦ Σελεύκου, ἦτο μεσόγειος πόλις τῆς Καρίας κειμένη ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Μαρσύα.

Περὶ τὰ 280 - 260 π. Χ.

Ἀργυρᾶ τετράδραχμα καὶ δραχμαὶ ἠλαττωμένου Ἀττικοῦ σταθμοῦ, καὶ χαλκᾶ. *Ἐπιγρ.*, ΑΛΑΒΑΝΔΕΩΝ, Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος, *ὄπισθ*, Τρίπους, ἢ ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ, κεφαλὴ Ἀπόλλωνος, *ὄπ.* Πήγασος, μετ᾽ ὀνομάτων ἀρχόντων κατὰ πτῶσιν ὀνομαστικήν, τῶν αὐτῶν δὲ ἐπὶ ἀμφοτέρων τῶν κλάσεων τῶν νομισμάτων.

Δεύτερος αἰὼν π. Χ.

Τετράδραχμον Ἀλεξανδρείου τύπου (Müller, Κλάσις VI Ἀριθμ. 1144-48). *Σύμβολον*, Πήγασος.

Αὐτοκρατορικὰ— Ἀπὸ Αὐγούστου μέχρις Ὠτακιλίας, συνήθως μετὰ εἰκόνος. *Ἐπίγρ.*, ΑΛΑΒΑΝΔΕΩΝ. *Τίτλος* ἐπὶ ἑνὸς νομίσματος ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ, ἐπίσης ΑΤΕΛΕΙΟC ἢ ΑΤΕΛΕΙΑC =immunitas a tributis. Κλάδος ἐλαίας καὶ ἕτεροι συνήθεις τύποι, π. χ. ΙΕΡΑ CYΝΚΛΗΤΟC, κτλ. Ἥρως Ἀλάβανδος κρατῶν τὸν Ἀλαβανδικὸν λίθον (lapis Alabandicus: Πλινίου XXXVI 8) παρ᾽ αὐτῷ δὲ ἵππος (Πρβλ. Στεφ. Βυζ. ἐ. λ.). Ἀπόλλων ΚΙCCΙΟC κρατῶν κόρακα καὶ τόξον, ἔχων δὲ κριὸν παρὰ πόδας (*Z. f. N.* VIII Πίν. II. 5). ΖΕΥC ΕΠΙΚΟΥΡΟC (οὕτω), προτομὴ Διὸς

'Επικουρίου. ΑΡΤΕΜΙϹ, Προτομὴ 'Αρτέμιδος (*Num. Zeit.*, 1884, σελ. 267). 'Ονόματα ἀρχόντων ἐνίοτε μετὰ τίτλου στρατηγοῦ.

'Αλικαρνασσός. 'Ο καθηγητὴς Gardner προτείνει νὰ κατατάξωμεν εἰς τὴν πόλιν ταύτην τὸν μοναδικὸν στατῆρα ἠλέκτρου, τὸν φέροντα τὴν *ἐπίγρ.* ΦΑΝΟϟ ΕΜΙ ϟΗΜΑ ἐπ' ἀριστερὰ ὑπεράνω τῆς ῥάχεως ἐλάφου πινούσης ὕδωρ, *ὄπισθεν* δὲ ἐπίμηκες τετράγωνον μεταξὺ δύο ἐγκοίλων τετραγώνων· ὁλκὴ 216· 3 κ. *(Πίναξ ΚΕ'. 6)*. 'Η ἐπιγραφὴ ἀνεγνώσθη παρ' αὐτοῦ «Φανὸς εἰμὶ σῆμα» 'Ο Φάνης ἦτο 'Αλικαρνασσεὺς οὐχὶ μικρᾶς σπουδαιότητος ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ 'Αμάσιος, οὗ τὴν ὑπηρεσίαν κατέλιπε προτιμήσας τὴν τοῦ Καμβύσου, ὃν παρηκολούθει κατὰ τὴν ἐν ἔτει 525 π. Χ. ἐπιδρομὴν αὐτοῦ εἰς Αἴγυπτον. 'Ο δὲ καθηγητὴς Newton κατατάσσει τὸ νόμισμα τῇ 'Εφέσῳ καὶ πειρᾶται νὰ ἑρμηνεύσῃ τὴν ἐπιγραφὴν διὰ τοῦ *«εἰμὶ τὸ ἔμβλημα (σῆμα) τῆς αἰγληέσσης»*, δηλαδὴ τῆς 'Αρτέμιδος, ἧς πασίγνωστον ἔμβλημα ἦτο ἡ ἔλαφος. Πρβλ. τὸ ἐπίθετον *φαναῖος* ἐφαρμοζόμενον τῷ 'Απόλλωνι ἐν Φαναῖς τῆς Χίου. 'Εὰν τὸ νόμισμα δὲν εἶχεν ἀνακαλυφθῇ ἐν 'Αλικαρνασσῷ, δὲν θὰ ἐδίσταζον νὰ παραδεχθῶ τὴν κατάταξιν τοῦ Newton, ἀποδίδων τὸ νόμισμα τῇ 'Ιωνικῇ παραλίᾳ. Νομίζω δὲ ὅτι εἶνε εὐδιακρίτως ἀρχαιότερον τῶν χρόνων τοῦ Φάνητος, δυνατὸν ὅμως νὰ ἐκόπῃ ὑπὸ προγόνου τινὸς τοῦ Φάνητος ἐν 'Αλικαρνασσῷ. Τὰ δ' ἀργυρᾶ νομίσματα τῆς 'Αλικαρνασσοῦ ἄρχονται περὶ τὰ 400 π. Χ. καὶ ἀποτελοῦνται ἐκ δραχμῶν καὶ ὀβολῶν Φοινικικοῦ κανόνος.

Περὶ τὰ 400-377 π. Χ.

Κεφαλὴ 'Απόλλωνος, κατ' ἐνώπιον. (*Num. Chron.*, IX, 152.)	ΑΛΙ 'Αετὸς μετ' ἀναπεπταμένων πτερύγων, ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ . . ℞ Δραχ. 50 κ.
Πρόσθιον ἵππου πτερωτοῦ.	» Πρόσθιον αἰγὸς ἢ κεφαλὴ αἰγὸς ἐν ἐγκοίλῳ τετραγώνῳ ἢ ἐν κύκλῳ . . . . ℞ 'Οβολ.

'Απὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Μαυσώλου ἡ 'Αλικαρνασσὸς ἦτο ἡ ἕδρα

τῶν δυναστῶν τῆς Καρίας καὶ τὸ νομισματοκοπεῖον αὐτῶν. Ἡ πόλις κατεστράφη ὑπὸ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου, εἰ δὲ καὶ κατόπιν ἀνηγέρθη ἐκ νέου, οὐδέποτε ἤκμασε πάλιν. Τὰ τελευταῖα τῶν ἀργυρῶν αὐτῆς νομισμάτων χρονολογοῦνται ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς ἐν Καρίᾳ κυριαρχίας τῶν Ῥοδίων.

Ἀττικὸς σταθμητικὸς κανών 190-168 π.Χ.

Κεφαλὴ Ἡλίου, κατ' ἐνώπιον.	ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΕΩΝ Προτομὴ Ἀθηνᾶς· ὄνομα ἄρχοντος. Ꝑ Δραχ.
Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος.	ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΕΩΝ Λύρα. Ꝑ Ἡμίδ.
Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς	ΑΛΙΚ Γλαῦξ . . . . . Ꝑ Ὀβολ.

Τὰ χαλκᾶ νομίσματα ἀνήκουσι πάντα εἰς τοὺς μετὰ τὸν Ἀλέξανδρον χρόνους καὶ δὲν εἶνε μεγάλου ἐνδιαφέροντος. *Κύριοι τύποι*—κεφαλαὶ Διός, Ποσειδῶνος, Ἡλίου, Ἀθηνᾶς, Ἡρακλέους· *ὄπ.* Ἀετός, τρίαινα, τρίπους, λύρα, ῥόπαλον καὶ γωρυτός. Πρὸς τούτοις

Πωγωνοφόρος κεφαλή.	ΑΛΙΚΑΡ Θεὰ πεπλοφόρος ἱσταμένη Æ ·7

Αὐτοκρατορικά—ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Γορδιανοῦ. *Ἐπιγρ.* ΑΛΙΚΑΡΝΑϹϹЄΩΝ. Ἄρχοντες—στρατηγός (;) καὶ ἄρχων. *Τύποι*—ΗΡΟΔΟΤΟϹ, φαλακρὰ πωγωνοφόρος κεφαλὴ τοῦ Ἡροδότου. Θεὸς ἐνδεδυμένος καὶ ἀκτινοστεφής, ἱστάμενος κατ' ἐνώπιον μεταξὺ δύο δένδρων ἐφ' ἑκατέρου τῶν ὁποίων ὑπάρχει πτηνόν (*πίναξ* ΛΑ'. 7).

Ὁ ἐνδιαφέρων οὗτος τύπος παριστᾷ, ὡς ὑποτίθεται, τὸν Δία Ἀσκραῖον ἢ τὸν Δία τῶν δρυῶν, ὅστις ἐλατρεύετο ἐν Ἁλικαρνασσῷ (πρβλ. Ἀπολλών. Δύσκολ. *Ἱστορ. Θαυμ.* ἔκδ. Ideler, § 13; Overbeck, *Kunstmythol.*, II. 210). Τὰ δύο πτηνὰ προφανῶς εἶνε μαντικά.

ΤЄΛΜΙϹЄΥϹ, ἀνὴρ ἐνδεδυμένος, κρατῶν κλάδον (Leake, *Num. Hell. As. G.*, σ. 64). Εἴδωλον θεᾶς τῆς τετραγώνου ἐργασίας, μετὰ δόρατος καὶ ἀσπίδος, ἐν ναῷ, κτλ.

Συμμαχικὰ νομίσματα μετὰ τῆς Κῶ καὶ Σάμου.

Ἄλινδα, ὀχυρὰ μεσόγειος πόλις περὶ τὰ ἓξ μίλια νοτιοδυτικῶς τῶν Ἀλαβάνδων. Αὐτόνομα ἀργυρᾶ καὶ χαλκᾶ νομίσματα τοῦ τρίτου αἰῶνος, π. Χ.

Κεφαλὴ Βάκχης κισσοστεφής.	ΑΛΙΝΔΕΩΝ Πήγασος . . AR Δρ.

Οἱ τύποι τῶν χαλκῶν νομισμάτων ἀναφέρονται κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Ἡρακλέους.

Αὐτοκρατορικά— ἀπὸ Αὐγούστου μέχρις Ἐλαγαβάλου. Ὄνομα ἄρχοντος συνήθως μετὰ τοῦ τίτλου ΑΡΧΩΝ. *Τύποι* ἀναφερόμενοι εἰς τὸν Ἡρακλέα, Ἀπόλλωνα Κιθαρῳδόν, Σέραπιν καὶ Ἶσιν.

Ἀμυζών, πόλις μικρὰ ἐπὶ ὑψώματος ὀλίγα μίλια βορειοδυτικῶς τῶν Ἀλίνδων (Στράβ., 658). Αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα ῥωμαϊκῶν χρόνων. *Ἐπιγρ.*, ΑΜΥΖΟΝΕΩΝ (Imhoof, *Monn. Gr.*, σ. 304 καὶ *Num. Zeit.*, 1884 σ. 268).

Ἀντιόχεια πρὸς τῷ Μαιάνδρῳ, κτισθεῖσα ὑπὸ Ἀντιόχου τοῦ Α΄. καὶ ἀπ' αὐτοῦ οὕτω κληθεῖσα.

Περὶ τὰ 280-200 π. Χ. ἢ βραδύτερον.

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος.	ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ Ταῦρος Ἰνδικός, κατακεκλιμένος ἐπὶ μαιανδρικοῦ κοσμήματος. Τὸ ὅλον ἐν στεφάνῳ. Ὄνομα ἄρχοντος . . . AR Δραχ.
Κεφαλὴ Μηνός, φέροντος Φρύγιον πῖλον, ὄπισθεν δὲ τῶν ὤμων μηνίσκον.	ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ Ταῦρος Ἰνδικὸς πρὸς δ. Ὄνομα ἄρχοντος . . . Æ ·7

Αὐτοκρατορικά, μετὰ ἢ ἄνευ εἰκόνος τοῦ αὐτοκράτορος — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Σαλωνίνης, ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟϹ ΤΩΙ ΜΑΙΑΝΔΡΩΙ, ΜΑΙΑΝΔΡΟϹ, ποταμὸς Μαίανδρος, ΜΟΡϹΥΝΟϹ, ποταμὸς Μόρσυνος. Προσωποποιήσεις: ΔΗΜΟϹ, ΒΟΥΛΗ, ΙΕΡΑ ΒΟΥΛΗ, ΙΕΡΑ ϹΥΝΚΛΗΤΟϹ, ΙΕΡΑ ΓΕΡΟΥϹΙΑ, ϹΥΝΑΡΧΙΑ, κτλ. *Θεότητες*, ΖΕΥϹ ΚΑΠΕΤΩΛΙ[ΟϹ]· ΖΕΥϹ ΟΛΥΜΠΙΟϹ· ϹΩΖΩΝ, παράστασις ἀνδρὸς κρατοῦντος κλάδον· Ἥφαιστος χαλκεύων κράνος· Ἄτυς ἱστάμενος· Διόνυσος ἱστάμενος· Ἡ γέφυρα τοῦ Μαιάνδρου

(*Πίναξ* ΛΒ.' 5). Ὀνόματα ἀρχόντων, ἐνίοτε μετὰ τίτλων ΑΡΧ[ΩΝ], ΓΡ[ΑΜΜΑΤΕΥΣ,] ΕΠΙΜΕΛΗ[ΤΗΣ]. *Συμμαχικὰ νομίσματα* μετὰ Λαοδικείας τῆς πρὸς τῷ Λύκῳ.

Ἀπολλωνία Σαλβάκη (Waddington, *As. Min.*, σ. 132). *Αὐτοκρατορικά*, μετὰ ἢ ἄνευ εἰκόνων — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Σαλωνίνης. *Ἐπιγρ.*, ΑΠΟΛΛΩΝΙΑ ΣΑΛΒΑΚΗ ἢ ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ. *Ἄρχων*, ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. *Τύποι*, ΣΑΛΒΑΚΟΣ, κεφαλὴ πωγωνοφόρος τοῦ ὄρους Σαλβάκου, Ἀσκληπιὸς καὶ Ὑγίεια, Ἀπόλλων Κιθαρῳδός. Δάφνη γονυπετής, ἐναγκαλιζομένη δένδρον δάφνης καὶ στρέφουσα τὸ βλέμμα πρὸς τὸν διώκοντα αὐτὴν Ἀπόλλωνα (*Z. f. N.* VII. 218). Αὐτοκράτωρ ἔφιππος κυνηγῶν. Ἶσις ἱσταμένη, κλπ,

Ἐπειδὴ ὑπάρχουσι διάφοραι ἄλλαι πόλεις ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ καλούμεναι Ἀπολλωνίαι, ἐπωφελὲς θὰ ἦτο νὰ ἀνακεφαλαιώσωμεν ἐνταῦθα τὰς παρατηρήσεις τοῦ Waddington περὶ τοῦ τρόπου τῆς διακρίσεως τῶν νομισμάτων αὐτῶν. (1) Πάντα τὰ φέροντα ὀνόματα ἀρχόντων νομίσματα καὶ πάντα τὰ ἐπιγεγραμμένα ἁπλῶς ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ ἀνήκουσιν εἰς Ἀπολλωνίαν Σαλβάκην τῆς Καρίας. (2) Πάντα τὰ νομίσματα μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ ΛΥΚΙΩΝ ΘΡΑΚΩΝ ΚΟΛΩΝΩΝ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον συντετμημένως, καθὼς καὶ πάντα τὰ φέροντα τὸ σύμβολον τῶν ἑλίκων τοῦ Μαιάνδρου ἀνήκουσιν εἰς Ἀπολλωνίαν Μορδίαιον τῆς Πισιδίας. (3) Τὰ νομίσματα τῆς Ἀπολλωνίας πρὸς Ρυνδάκῳ ἐν Μυσίᾳ διακρίνονται διὰ τῆς μνείας τῆς θέσεως ΠΡΟΣ ΡΥΝΔΑΚΩ κτλ. εἶνε δὲ ἄνευ ὀνομάτων ἀρχόντων. (4) Τῆς ἐν Λυκίᾳ Ἀπολλωνίας δὲν εἶνε γνωστὰ μέχρι τοῦδε νομίσματα, ἀλλ' ἂν εὑρεθῶσί ποτε τοιαῦτα, θὰ εἶνε εὐδιάκριτα ἐκ τῆς Λυκικῆς αὐτῶν κατασκευῆς καὶ θὰ ἀνήκωσι πιθανῶς εἰς μόνον τὸν αὐτοκράτορα Γορδιανὸν (Waddington, *As. Min.*, σ. 145).

Ἄρπασα, ἐπὶ τοῦ Ἁρπάσου, παραποτάμου τοῦ Μαιάνδρου. *Αὐτοκρατορικοὶ χρόνοι*, μετὰ ἢ ἄνευ κεφαλῶν αὐτοκρατόρων — ἀπὸ Τραϊανοῦ μέχρι Γορδιανοῦ. *Ἐπιγρ.*, ΑΡΠΑΣΗΝΩΝ. *Τύποι* —

ΙΕΡΑ CΥΝΚΛΗΤΟC, προτομὴ τῆς Συγκλήτου· ποτάμιος θεὸς Ἅρπασος (*Num. Chron*, IX 154)· θεὰ ὁμοιάζουσα πρὸς τὴν Ἄρτεμιν τῆς Ἐφέσου· Ζεύς· Παλλὰς μαχομένη Ἀπόλλων Κιθαρῳδός· Ἄρτεμις κυνηγέτις· ΔΗΜΟC ΑΡΠΑCΗΝΩΝ, κεφαλὴ τοῦ Δήμου, κλπ. Νομίσματα τοῦ Μ. Αὐρηλίου Καίσαρος, ἐπιγεγραμμένα ΕΠΙ ΚΑΝΔΙΔΟΥ ΚΕΛCΟΥ, ἐκόπησαν πιθανῶς ὑπὸ τοῦ Ti. Julius Candidus Celsus, ὑπάρξαντος, ὡς ὑποθέτει ὁ Waddington, ἀνθυπάτου τῆς Ἀσίας.

Συμμαχικὰ νομίσματα μετὰ Νεαπόλεως τῆς Καρίας(;) ἐπιγεγραμμένα ΑΡΠΑCΗΝΩΝ ΚΑΙ ΝΕΑΠΟΛΙΤΩΝ ΟΜΟΝΟΙΑ

Ἀστυρα, πόλις ἐπὶ τῆς χερσονήσου τοῦ ὄρους Φοίνικος, ἀντικρὺ τῆς Ῥόδου, περιγραφομένη ὑπὸ Στεφάνου Βυζαντίου ὡς *πόλις Φοινίκης κατὰ Ῥόδον* (Leake, *Num. Hell., Asia*, σελ. 26.)

Ἀργυρᾶ νομίσματα Βαβυλωνιακοῦ κανόνος. Περὶ τὰ 500-408 π. Χ.

Ἀμφορεύς. (*Num. Chron.*, IX. 166.)	ΑΣΤΥ Ἀγγεῖον μόνωτον καὶ λύρα σχήματος ἀρχαϊκοῦ. Τετράγωνον ἔγκοιλον. . AR Στατὴρ 149·5 κ.
Ἀγγεῖον μόνωτον, *πρόχους*.	Α Ἀγγεῖον μόνωτον. . . AR 17 κ.

Διάφορα ἄλλα περιεγράφησαν ὑπὸ Borrell, *Num. Chron*, IX 166, καὶ ὑπὸ Imhoof, *Mon. Gr.*, σ. 320.

Τέταρτος αἰών, π. Χ.

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος κατ' ἐνώπιον.	ΑΣΤΥ Ἀμφορεὺς μετὰ μικροῦ μονώτου ἀγγείου παρ' αὐτῷ. Æ ·8-·5
Κεφαλὴ γυναικεία.	» Ὁμοίως . . . . . Æ ·45

Ἀττουδα. Ἴδε Φρυγίαν.

Ἀφροδισιάς, περὶ τὰ εἴκοσι χιλιόμετρα νοτιοανατολικῶς Ἀντιοχείας τῆς πρὸς τῷ Μαιάνδρῳ, διάσημος κατὰ τοὺς αὐτοκρατορικοὺς χρόνους διὰ τὴν φιλοσοφικὴν αὐτῆς σχολὴν καὶ τὸν ναὸν Ἀφροδίτης (Waddington, *As. Min.*, 43.)

Τρίτος ἢ δεύτερος αἰὼν π. Χ.

Δραχμαὶ ἀργύρου καὶ χαλκᾶ κοπέντα ὑπὸ τὰ συνηνωμένα ὀνόματα τῆς Ἀφροδισιάδος καὶ Πλαράσων (ἴδε **Πλάρασα** σελ. 166).

Αὐτοκρατορικὰ μετὰ ἢ ἄνευ εἰκόνων αὐτοκρατόρων — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Σαλωνίνης. *Ἐπιγρ*, ΑΦΡΟΔΕΙCΙΕΩΝ. Ἄρχοντες — ἱερεύς, ἀρχιερεύς, ἄρχων, ἐνίοτε μετὰ τῆς λέξεως ΑΝΕΘΗΚΕΝ. Πρὸς τούτοις ἄρχοντες ἄνευ τίτλων, εἷς τῶν ὁποίων, ὁ Ἀπολλώνιος αὐτοκαλεῖται ΥΙΟC ΑΦΡΟΔΙCΙΕΩΝ. Ἕτερον δέ τι νόμισμα φέρει τὴν ἀξιομνημόνευτον ἐπιγραφὴν ΕΠΙ ΑΡ[ΧΟΝΤΩΝ] ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΜΕΝΕCΘΕΑ ΙCΟΒΟΥΝΟΝ (ἴδε Waddington, *As. Min.*, σ. 44), ἐξ ἧς δυνάμεθα νὰ συμπεράνωμεν, ὅτι τὸ νόμισμα ἐκόπη ἐν ὀνόματι τῆς συναρχοντίας, ἧς *πρωτόλογος ἄρχων* ἦτο Μενεσθεὺς ὁ Ἰσόβουνος. *Δημόσιοι ἀγῶνες*, ΑΤΤΑΛΗΑ, ΓΟΡΔΙΑΝΗΑ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΑ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΑ, ΚΑΠΕΤΩΛΙΑ, ΠΥΘΙΑ. κτλ. Προσωποποιήσεις τοῦ δήμου, βουλῆς καὶ συγκλήτου, ΙΕΡΟC ΔΗΜΟC, ΙΕΡΑ ΒΟΥΛΗ, ΙΕΡΑ CΥΝΚΛΗΤΟC, κτλ. *Ποτάμιοι θεοὶ* ΜΟΡCΥΝΟC καὶ ΤΙΜΕΛΗC. Οἱ τύποι ἀναφέρονται κατὰ κανόνα εἰς τὴν πολιοῦχον θεὰν Ἀφροδίτην, διαφοροτρόπως ἀπεκονιζομένην, εἴτε ἐν σχήματι κολοσσιαίου ἀρχαϊκοῦ εἰδώλου μετὰ μικρᾶς ἱερείας καθημένης ὄπισθεν αὐτῆς καὶ βωμοῦ πρὸ τῆς θεᾶς, εἴτε ἐν Ἑλληνικῷ σχήματι, συχνὰ μὲν ὑπὸ τοῦ Ἔρωτος συνοδευομένη, ἐνίοτε δὲ παρὰ τὸν Ἄρην. Ὁ δὲ σπουδαιότατος τύπος τῶν νομισμάτων τῆς πόλεως ταύτης εἶνε τὸ δένδρον, εἰς ὃ μετεμορφώθη ἡ Μύρρα, οὗ ἑκατέρωθεν εἶνε δύο ἄνδρες, ὧν ὁ εἷς πλήσσει αὐτὸ διὰ πελέκεως (Πρβλ. τὸν μῦθον τῆς γεννήσεως τοῦ Ἀδώνιδος. Ἀπολλοδ. III, 14. 3. Ὑγίνου, *Fab.* 58 καὶ 161, καὶ τὰ νομίσματα τῶν Μύρων τῆς Λυκίας). *Συμμαχικὰ νομίσματα* μετὰ τῆς Ἐφέσου καὶ Ἱεραπόλεως τῆς Φρυγίας.

Βάργασα, ἐν τῷ μυχῷ τοῦ Κεραμικοῦ κόλπου, μεταξὺ Κνίδου καὶ Ἁλικαρνασσοῦ. *Αὐτοκρατορικὰ* μετὰ ἢ ἄνευ κεφαλῆς αὐτοκράτορος — Κόμμοδος καὶ Σαλωνίνα. *Ἐπιγρ*, ΒΑΡΓΑCΗΝΩΝ ἢ

ΒΑΡΓΑϹϹΗΝΩΝ. Ἄρχοντες ἄνευ τίτλου. *Τύποι* συνήθεις, οἷον ΙΕΡΑ ΒΟΥΛΗ, κτλ. καὶ ἕτεροι ἀναφερόμενοι κυρίως εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Ἀσκληπιοῦ.

Βαργυλία, ἐπὶ τῆς νοτίου παραλίας τοῦ κόλπου τῆς Ἰασοῦ. Αὐτόνομα ἀργυρᾶ καὶ χαλκᾶ νομίσματα τοῦ δευτέρου π. Χ. αἰῶνος ἢ βραδύτερον.

Μετὰ τὸ 200 περίπου π. Χ. Ἀττικὸς σταθμητικὸς κανών.

Κεφαλὴ γυναικεία πεπλοφόρος.	ΒΑΡ Πήγασος· ὑποκάτω, πρῷρα. Τὸ ὅλον ἐν στεφάνῳ . . Ꝏ 42·5 κ.
Κεφαλὴ γυναικεία μετὰ διαδήματος, ἐν στεφάνῳ δάφνης.	ΒΑΡΓΥΛΙΗΤΩΝ Πήγασος καὶ ἀστὴρ Ꝏ 33 κ.
Κεφαλὴ γυναικεία.	» Ἔλαφος καὶ ἀστήρ· Ꝏ 33 κ.
Ὁμοίως.	» Πήγασος. . Æ ·75
Προτομὴ πεπλοφόρος, κατ' ἐνώπιον.	» Βελλεροφῶν ἐπὶ τοῦ Πηγάσου . Æ ·75
Ἔλαφος.	» Ἄγαλμα γυναικεῖον ἱστάμενον κατ' ἐνώπιον ἔχον δὲ τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ στήθους ἐσταυρωμένας . . . . Æ ·7

Οἱ τύποι τῶν νομισμάτων τῆς Βαργυλίας ἀναφέρονται εἰς τὴν λατρείαν τῆς Κινδυάδος Ἀρτέμιδος καὶ τοῦ Βελλεροφόντου. Τὸ ἄγαλμα τῆς θεᾶς ἵστατο ἐν ναῷ ὑπαίθρῳ, ἐλέγετο δ' ὅτι οὔτε βροχὴ οὔτε χιὼν ἔπιπτέ ποτε ἐπ' αὐτοῦ (Πολυβ. XVI. 12. Στράβ., 658).

Αὐτοκρατορικὰ — ἀπὸ Τίτου μέχρι Γέτα. Ἄρχων — στρατηγός.

Ἔριζα, ἐπὶ τῶν ὁρίων τῆς Καρίας καὶ Φρυγίας. *Αὐτοκρατορικοὶ χρόνοι*, μετὰ ἢ ἄνευ κεφαλῶν αὐτοκρατόρων — Καρακάλλας καὶ Γέτας. *Ἐπιγρ.* ЄΡ. ЄΡΙΖΗΝΩΝ. *Τύποι* — Κεφαλὴ Ποσειδῶνος· ἀετός· διπλοῦς πέλεκυς· Εἴδωλον θεᾶς Ἀσιατικῆς ὁμοιαζούσης

πρὸς τὴν Ἐφεσίαν Ἄρτεμιν· Ἥλιος ἔφιππος· κτλ. (*Num. Chron.*, IX. 150. *Z. f. Num.*, X. 56).

Εὔιππη καλουμένη ὑπὸ Στεφάνου τοῦ Βυζαντίου *δῆμος Καρίας*. Μικρὰ αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα τοῦ πρώτου αἰῶνος π. Χ. *Ἐπίγρ.*, ΕΥΙΠΠΕΩΝ. *Τύποι*—κεφαλὴ Ἀρτέμιδος· κεφαλὴ πυργοφόρος· *ὄπ.* Πήγασος· γωρυτός· δράγμα σταχύων. *Αὐτοκρατορικὰ*—Ἀδριανός, Κόμμοδος, Λούκιλλα, ΕΥΙΠΠΕΩΝ, Ὑγίεια ἱσταμένη (*Num. Chron.*, IX. 151. Fox, *Gr. C.*, Πίν. V. 100· *Berlin. Blätter*, I. 262).

Εὐράλιον, τὸ Euranium τοῦ Πλινίου. (*Num. Chron.*, IX 151). *Αὐτοκρατορικὰ*—Καρακάλλας, ΕΥΡΑΛΕΩΝ, Διόνυσος ἱστάμενος.

Εὔρωμος, παρὰ τὰ Μύλασα. Αὐτόνομα χαλκᾶ τοῦ πρώτου αἰῶνος π. Χ. καὶ *αὐτοκρατορικὰ*—Τιβέριος, Σεουῆρος καὶ Καρακάλλας.

Ἐπίγρ., ΕΥΡΩΜΕΩΝ. Τύποι ἀναφερόμενοι εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Καρίου Διὸς Λαβρανδέως ἢ Λαβραυνδέως, ὅστις ἐπὶ νομίσματός τινος τοῦ Καρακάλλα καλεῖται ΖΕΥС ΕΥΡΩΜΕΥС. Τὸ εἴδωλον αὐτοῦ εἶνε παράστασις τῆς τετραγώνου ἐργασίας κραδαίνουσα διπλοῦν πέλεκυν καὶ στηριζομένη ἐπὶ σκήπτρου, τεθειμένη δὲ συνήθως μεταξὺ τῶν πίλων τῶν Διοσκούρων. *Ἕτεροι τύποι*—Διπλοῦς πέλεκυς, ἀετός, ἔλαφος (*Num. Chron.*, IX 151.

Ἡράκλεια Σαλβάκη. (Le Bas-Waddington, *Inscr. d'As. Min.*, τόμ. III μέρ. I. σελ. 402), ἐπὶ τοῦ Τιμελοῦς ποταμοῦ. *Αὐτοκρατορικοὶ χρόνοι* μετὰ ἢ ἄνευ κεφαλῆς αὐτοκράτορος—Αὔγουστος, Νέρων, Μακρῖνος. *Ἐπίγρ.*, ΗΡΑΚΛΕΩΤΩΝ. *Τύποι*—Ἀμαζὼν μετὰ διπλοῦ πελέκεως. Ἶσις· Σέραπις· Νύμφη παίζουσα σφαῖραν· ΤΙΜΕΛΗϹ, ὁ ποταμὸς Τιμελής. Ἄρχοντες—στρατηγός, ἱερεύς, ἀρχίατρος. Ὁ ἐπὶ τῶν νομισμάτων ὑπὸ τὸ ὄνομα Γλύ-

κων ἱερεὺς εἶνε ὁ τοῦ Ἡρακλέους, μνημονευόμενος καὶ ἔν τινι ἐπιγραφῇ (*C. I. Gr.*, 3953. c).

Ἰασός, παλαιὰ ἀποικία τῶν Ἀργείων, κειμένη ἐπὶ νησίδος ἐν τῷ κόλπῳ τῆς Βαργυλίας ἢ Ἰασοῦ. Τὰ ἀργυρᾶ αὐτῆς νομίσματα ἄρχονται ἐν ἔτει 394 π. Χ. διὰ συμμαχικῶν νομισμάτων ὁμοίων πρὸς τὰ τῆς Κνίδου, Σάμου, Ἐφέσου καὶ Ῥόδου. (Waddington, *Rev. Num.*, 1863, Πίν. X. 1-4. Imhoof, *Mon. Gr.* Πίν. F. 6).

Περὶ τὰ 394 π. Χ. Περσικὸς σταθμητικὸς κανών (;).

Ι-Α Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος.	ΣΥ[Ν] Ὁ παῖς Ἡρακλῆς ἄγχων δράκοντας . . . . . AR 166 κ.
Ὁμοία κεφαλή. (Imhoof, Πίν. F. 7,)	ΙΑΣΕ Λύρα ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ AR 27 κ.

Περὶ τὰ 300 π. Χ. ἢ πρότερον.

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος. (*Num. Chron.*, IX. 156.)	ΙΑ ἢ ΙΑΣΕΩΝ Νέος κολυμβῶν παρὰ δελφῖνα, ὃν περιβάλλει διὰ τοῦ ἑνὸς βραχίονος. Ὀνόματα ἀρχόντων . AR 82 καὶ 41 κ.
Ὁμοίως.	ΙΑ Ὁμοίως . . . . Æ ·75
Λύρα.	» Ὁμοίως . . . . Æ ·55
Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος.	ΙΑΣΕΩΝ ἐν στεφάνῳ κισσοῦ. Æ ·45

Αὐτοκρατορικά—ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Γορδιανοῦ, μετὰ ἢ ἄνευ ὀνόματος αὐτοκράτορος. *Ἐπιγρ.*, ΙΑϹΕΩΝ ἢ ΙΑϹϹΕΩΝ. *Τύποι*—ΖΕΥϹ ΑΡΕΙΟϹ, Ζεὺς ὡπλισμένος διὰ κράνους, ἀσπίδος καὶ δόρατος (;) (Overbeck, *Kunstmythologie*, Πίν. III. 11 καὶ σελ. 209). ΙΑϹΟϹ ΚΤΙϹΤΗϹ, κεφαλὴ πωγωνοφόρος τοῦ οἰκιστοῦ τῆς πόλεως. Ἄρτεμις Ἐφεσία. Νέος νηχόμενος παρὰ δελφῖνα. Ὁ νομισματικὸς οὗτος τύπος μνημονεύεται ὑπὸ τοῦ Πολυδεύκους (IX, 84), ὁ δὲ μῦθος περὶ τοῦ ἔρωτος δελφῖνός τινος πρὸς νέον τινὰ τῆς Ἰασοῦ, εἰς ὃν ἀναφέρεται ὁ τύπος οὗτος, ἐκτίθεται διὰ μακρῶν ὑπὸ τοῦ Αἰλιανοῦ (*Περὶ ζώων ἰδιότ.* VI. 15. πρβλ. ὡσαύτως Πλινίου, *H. N.*, IX. 8, 8).

Ἴδυμα. Πόλις ἄγνωστος. Αὐτόνομα ἀργυρᾶ νομίσματα Ῥοδίου σταθμητικοῦ κανόνος. Περὶ τὰ 400 π. Χ. ἢ ἀρχαιότερον.

Κεφαλὴ τοῦ Ἀπόλλωνος τῆς Ῥόδου κατ' ἐνώπιον. (*Num. Chron.*, IX. 157.)	ΙΔΥΜΙΟΝ Φύλλον συκῆς ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ . . . . Ꭱ 58 κ.

Καλλίπολις. (Imhoof, *Mon. Gr.*, σ. 307· Στεφ. Βυζ. ἐν λ. καὶ Ἀρριαν. *Ἀνάϐ.* II, 5, 7). Αὐτόνομα χαλκᾶ τοῦ δευτέρου καὶ πρώτου αἰῶνος π. Χ.

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος.	ΚΑΛΛΙΠΟΛΙΤΩΝ Φαρέτρα, ἐν ἀβαθεῖ τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ . Æ ·65

Καρύανδα μεταξὺ Ἰασοῦ καὶ Ἁλικαρνασοῦ. Χαλκᾶ νομισμάτια τοῦ 300 περίπου π. Χ. ἢ ἀρχαιότερον (Imhoof, *Mon. Gr.*, σ. 307).

Κεφαλὴ γυναικεία φέρουσα στεφάνην.	ΚΑΡΥ Πρόσθιον ταύρου . . Æ ·4

Καῦνος, πόλις Λυκιακῆς καταγωγῆς ἐπὶ τῶν παραλίων τῆς Καρίας ἀπέναντι τῆς Ῥόδου. Αὐτόνομα ἀργυρᾶ νομισμάτια Ἀττικῆς ὁλκῆς καὶ χαλκᾶ τοῦ δευτέρου καὶ πρώτου αἰῶνος π. Χ. (Waddington, *Mélanges*, I, σ. 17).

Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς.	Κ-ΑΥ Ξίφος ἐν κολεῷ. Ὄνομα ἄρχοντος . . . . Ꭱ 17·4 κ.
Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος (;)	» Ὁμοίως . . . . . . Æ ·4
Ταῦρος κυρίσσων, ἢ πρόσθιον ταύρου.	Κ-Α Σφὶγξ καθημένη . . . Æ ·4

Ὁ Δρ. Imhoof-Blumer φρονεῖ ὅτι τὸ τελευταῖον περιγραφὲν νόμισμα δυνατὸν ἴσως νὰ ἀνήκῃ εἰς τὰ Καρύανδα (*Num. Zeit.*, σ. 270).

Κέραμος ἐπὶ τῆς βορείου ἀκτῆς τοῦ Κεραμικοῦ κόλπου. Αὐτόνομα ἀργυρᾶ καὶ χαλκᾶ νομίσματα πιθανῶς τοῦ δευτέρου καὶ πρώτου αἰῶνος π. Χ.

Κεφαλὴ Διός. | ΚΕΡΑΜΙΗΠΟΛΙΤΗϹ Ἀετός, στρέφων τὴν κεφαλήν, ἐν ἀβαθεῖ τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. ℞ Ἡμίδρ. (;)

Τὰ χαλκᾶ νομίσματα φέρουσι τὰς ἐπιγραφὰς ΚΕΡ ἢ ΚΕΡΑΜΙΕΩΝ, ΚΕΡΑΜΙΗΤΩΝ κτλ.

Τύποι — Ἀετός, κηρύκειον ἐν στεφάνῳ, δᾴς, κτλ.

Αὐτοκρατορικά — Ἀντωνῖνος ὁ Εὐσεβὴς καὶ Κόμμοδος, ΚΕΡΑΜΙΗΤΩΝ Ζεὺς Χρυσαορεὺς κρατῶν σκῆπτρον καὶ φιάλην· παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ, ἀετός. Ὁ ναὸς τοῦ θεοῦ τούτου ἦτο τὸ ἐθνικὸν ἱερὸν τῶν Καρῶν (πρβλ. Στράβ. 650). Περὶ ἄλλων νομισμάτων τῆς πόλεως φερόντων παράστασιν Καρίου θεοῦ (Διὸς Ὀσογῶα;) κρατοῦντος διπλοῦν πέλεκυν, ἴδε *Zeit. f. Num.*, II, 109 κ.ἑξ. πρὸς δὲ VII, 26.

Κέδραμος. Ἡ πόλις αὐτη τάσσσεται ὑπὸ τῶν νομισματολόγων ἐν τῇ Φρυγίᾳ· πρέπει ὅμως ὀρθότερον νὰ περιληφθῇ ἐν τῇ Καρίᾳ. Ὑπάρχουσιν αὐτόνομα νομίσματα *αὐτοκρατορικῶν χρόνων* καὶ *αὐτοκρατορικά* — ἀπὸ Νέρωνος μέχρις Ἰουλίας Μαίσης. *Ἐπιγρ.*, ΚΙΔΡΑΜΗΝΩΝ. *Τύποι* — ΖΕΥϹ ΛΥΔΙΟϹ, προτομὴ Διὸς Λυδίου. Ἀφροδίτη κατ' ἐνώπιον, ἐκτείνουσα ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας, περὶ αὐτὴν δὲ τρεῖς Ἔρωτες. Θεὰ πεπλοφόρος ἱσταμένη, βαστάζουσα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς κάλαθον. Ζεὺς καθήμενος. Εἴδωλον Ἀρτέμιδος (;). (Ἴδε Imhoof, *Mon. Gr.*, σ. 398).

Κνίδος, ἀρχικῶς Φοινικικὸν ἀναμφιβόλως κτίσμα, ἀποικισθεῖσα κατόπιν ὑπὸ Δωριέων, μέλος δὲ τῆς Δωρικῆς Ἑξαπόλεως (κατόπιν Πενταπόλεως). Τὸ κοινὸν ἱερὸν τῆς συμμαχίας ταύτης ἦτο ὁ ναὸς τοῦ Τριοπείου Ἀπόλλωνος, ἡλιακοῦ θεοῦ, οὗ ἔμβλημα ἐπὶ τῶν νομισμάτων εἶνε ὁ λέων [1]. Ἐκ τῶν Φοινίκων παρέλαβον

[1] Ὑπάρχουσιν ἀρχαϊκοί τινες στατῆρες ἀργύρου Βαβυλωνιακοῦ κανόνος, δυνάμενοι νὰ εἶνε τὰ ἀρχαιότατα νομίσματα τῆς Κνίδου, ἂν καὶ δὲν ἐπιμένω εἰς τὴν κατάταξιν ταύτην·

Κεφαλὴ λέοντος καὶ πρόσθιος ποῦς ἀρ. | Μέγα ἔγκοιλον τετράγωνον διαγωνίως διῃρημένον εἰς δύο μέρη διὰ πλατείας γραμμῆς. ℞ 165 κ.

παρέλαβον οἱ Κνίδιοι τὴν λατρείαν τῆς Ἀφροδίτης, λατρευομένης ἐν Κνίδῳ ὑπὸ τὰ ὀνόματα *Δωρῖτις*, *Ἀκραία* καὶ *Εὔπλοια* (Παυσ., Ι. 1. 3). Ἡ κεφαλὴ τῆς θεᾶς ταύτης ἢ τὰ σύμβολα αὐτῆς ταῦρος ἢ πρῷρα πλοίου, ἀπαντῶσι σταθερῶς ἐπὶ τῶν νομισμάτων τῆς Κνίδου (*Zeit. f. Num.*, Ι. 142)

ΑΡΓΥΡΟΣ. *Αἰγινητικὸς σταθμητικὸς κανών. Περὶ τὰ 600-480 π. Χ.*

Πρόσθιον λέοντος. (Β. Μ. *Guide*, Πίν. ΙΙ, 27.)	Ἄνευ ἐπιγραφῆς ἢ ΚΝΙΔΙΟΝ διαφοροτρόπως συντετμημένη. Κεφαλὴ Ἀφροδίτης ἀρχαϊκῆς τεχνοτροπίας, ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. ℞ Δραχ. 95 κ.

Περὶ τὰ 480-412 π. Χ.

Ὑπὸ τὴν Ἀθηναϊκὴν κυριαρχίαν ἡ νομισματοκοπία τῆς Κνίδου φαίνεται κατὰ πολὺ ὀλιγαριθμοτέρα ἢ διαρκοῦντος τοῦ ἕκτου αἰῶνος. Οἱ τύποι καὶ ὁ σταθμὸς παραμένουσιν ἀμετάβλητοι· ἡ τεχνοτροπία ὅμως προδίδει χρόνους μεταγενεστέρους.

Περὶ τὰ 412-330 π. Χ.

Μετὰ τὴν ὀλεθρίαν ἐκστρατείαν τῆς Σικελίας ἡ Κνίδος ἀπέστη τῶν Ἀθηνῶν, περὶ τοὺς αὐτοὺς δὲ χρόνους παρεδέχθη τὸν Φοινικικὸν κανόνα ἀντὶ τοῦ Αἰγινητικοῦ. Τὸ δὲ τετράδραχμον εὐθὺς μετὰ τὴν πρώτην αὐτοῦ ἔκδοσιν ὑψώθη ἕνεκα τῶν νέων Ῥοδιακῶν νομισμάτων ἀπὸ 230 εἰς 236 κ.

Κεφαλὴ Ἀφροδίτης Εὐπλοίας· ὄπισθεν αὐτῆς πρῷρα. (*Πίναξ ΚΕ.'* 4.)	Πρόσθιον λέοντος· κάτω αὐτοῦ ὄνομα ἄρχοντος. ℞ Τετράδρ. 234 κ. ℞ Δίδραχ. 110 κ. ℞ Δραχ. 55 κ.
Κεφαλὴ Ἀφροδίτης.	ΚΝΙΔΙΩΝ Πρῷρα· κάτω αὐτῆς, ρόπαλον . . . . Ӕ ·55

Ἐν ἔτει 394 π. Χ. κατήγαγεν ὁ Κόνων τὴν μεγάλην αὐτοῦ νίκην κατὰ τῶν Σπαρτιατῶν πρὸ τῆς Κνίδου· περὶ τὴν ἐποχὴν δὲ ταύτην συνεκροτήθη ἀντισπαρτιατικὴ συμμαχία ὑπὸ τῶν πόλεων

Κνίδου, Ἰασοῦ, Ῥόδου, Σάμου καὶ Ἐφέσου, ἧς τὸ μόνον μνημεῖον εἶνε ἡ συμμαχικὴ αὐτῶν νομισματοκοπία (ἴδε σελ. 106).

ΣΥΝ Ὁ παῖς Ἡρακλῆς ἄγχων δράκοντας (*Rev. Num.*, 1863, Πίν. X. 4.)	ΚΝΙΔΙΩΝ Κεφαλὴ Ἀφροδίτης Εὐπλοίας. *Σύμβολον, πρῷρα· τὸ ὅλον* ἐν ἀβαθεῖ τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ . . ℞ Ῥόδιον τρίδραχμον.

Περὶ τὰ 330-190 π. Χ.

Ἐν τῇ περιόδῳ ταύτῃ, ἐὰν νόμισμά τι ἀργυροῦν ἐκόπτετο ἐν Κνίδῳ, θὰ ἔφερε πιθανῶς τὸ ὄνομα Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου. Ἐν τούτοις τὰ ἑξῆς χαλκᾶ νομίσματα δύνανται νὰ ἀποδοθῶσιν εἰς τὰ 300 περίπου π. Χ: —

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος δαφνοστεφής.	ΚΝΙ Πρῷρα καὶ ὄνομα ἄρχοντος. . Æ ·4

Περὶ τὰ 190-133 π. Χ.

Τετράδραχμα Ἀλεξανδρείου τύπου καὶ σταθμοῦ (Müller, ἀρ. 1151-2), καὶ ἡμίδραχμα Ῥοδίου σταθμοῦ ἠλαττωμένου.

Κεφαλὴ Ἀφροδίτης ὁμοιάζουσα κατὰ τεχνοτροπίαν πρὸς τὴν κεφαλὴν τῆς Ἑλληνικῆς Ἀρτέμιδος τῶν συγχρόνων νομισμάτων τῆς Ἐφέσου.	ΚΝΙ Πρόσθιον λέοντος καὶ ὄνομα ἄρχοντος . . . . . . ℞ Δρ. 49
Κεφαλὴ Ἀρτέμιδος μετὰ φαρέτρας ἐπ' ὤμου.	ΚΝΙΔΙΩΝ Τρίπους καὶ ὄνομα ἄρχοντος . . . . ℞ 38 κ.
Ὁμοίως.	ΚΝΙ Κεφαλὴ ταύρου μετὰ τοῦ τραχήλου, ὄνομα ἄρχοντος. ℞ 16·7 κ.
Κεφαλὴ Ἡλίου κατ' ἐνώπιον, ὡς ἐπὶ τῶν νομισμάτων τῆς Ῥόδου.	ΚΝΙ Πρόσθιον λέοντος· ὄπισθεν, ῥόδον (Ῥοδιακὸν σύμβολον). Ὄνομα ἄρχοντος . . . . . . ℞ 78 κ.

Τὸ τελευταῖον τοῦτο νόμισμα ἀνήκει πιθανῶς εἰς τὴν περίοδον μεταξὺ τοῦ 190 καὶ 168 π.Χ., ἧς διαρκούσης οἱ Ῥόδιοι κατεῖχον τὰ πλησιέστατα τῇ Ῥόδῳ μέρη τῆς Καρίας. Τὸ μέρος τοῦτο τῆς στερεᾶς ἐδόθη αὐτοῖς ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων μετὰ τὴν ἧτταν τοῦ Ἀντιόχου.

Τὰ συνηθέστατα χαλκᾶ νομίσματα τοῦ δευτέρου π. Χ. αἰῶνος εἶνε τῶν ἑξῆς τύπων: —

Κεφαλὴ γυναικεία πυργοστεφής.	ΚΝΙΔΙΩΝ Πρόσθιον λέοντος. Æ·7
Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος ἔχουσα τὴν κόμην εἰς τυπικοὺς πλοκάμους.	» Πρόσθιον βοός. . Æ·75
Κεφαλὴ Ἀρτέμιδος.	» Τρίπους . . . . Æ·75

Ἐν ἔτει 133 π. Χ. ἡ Κνίδος περιελήφθη εἰς τὴν ἄρτι διοργανωθεῖσαν Ῥωμαϊκὴν ἐπαρχίαν τῆς Ἀσίας, ἡ δὲ νομισματοκοπία διακόπτεται μέχρι τῶν χρόνων τοῦ Νέρωνος, ὅτε ἄρχονται αἱ αὐτοκρατορικαὶ σειραί.

Αὐτοκρατορικά — ἀπὸ Νέρωνος μέχρι Πλαυτίλλης. *Τύποι* συνήθως ἀναφερόμενοι εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Διονύσου ἢ τῆς Ἀφροδίτης. Μεταξὺ τῶν τελευταίων εὕρηται καὶ ἀντίγραφον τοῦ περιφήμου ἀγάλματος τῆς Κνιδίας Ἀφροδίτης τοῦ Πραξιτέλους. Παρίσταται δ' αὕτη ὡς μέλλουσα νὰ λουσθῇ, γυμνὴ καὶ κατ' ἐνώπιον, ἀλλ' ἔχουσα τὴν κεφαλὴν ἐν κατατομῇ· κρατεῖ δὲ ἐν τῇ τεταμένῃ δεξιᾷ αὐτῆς ἔνδυμά τι ὑπεράνω ὑδρίας (Gardner, *Types Gr. C.*, Πίν. XV. 21. Overbeck, *Plastik*, 3 ἔκδοσις, τόμ. II. 30).

Κύϊον. Αὐτόνομα χαλκᾶ νομισμάτια Ῥωμαϊκῶν χρόνων. *Ἐπιγρ.*, ΚΥ. ΚΥΙ. ΚΥΙΤΩΝ καὶ Κ]ΥΕΙΤΩΝ. *Τύποι* — κεφαλὴ Ἀρτέμιδος, *ὄπισθ.* φαρέτρα καὶ δόρυ κυνηγετικόν, ἢ πιθανῶς καλαῦροψ, τὸ δ' ὅλον ἐν στεφάνῳ· φαρέτρα μεταξὺ κλάδων ἀμπέλου, *ὄπ.* κέρας Ἀμαλθείας· θύρσος ἐν στεφάνῳ κισσοῦ. *Αὐτοκρατορικὰ* — Δόμνα. *Ἐπιγρ.*, ΚΥΙΤΩΝ, γυναικεία παράστασις καθημένη κατ' ἐνώπιον.

Λεψίμανδος (*Num. Zeit.*, III. 410). Νομισμάτια ἀργυρᾶ ὁμοιάζοντα πρὸς τὰ τῆς Ῥόδου τοῦ δευτέρου αἰῶνος π. Χ.

Κεφαλὴ Ἡλίου κατ' ἐνώπιον. (*Num. Zeit.*, III. Πίν. X, 27.)	Λ-Ε Ῥόδον. Ὄνομα ἄρχοντος . . Ꝛ 38 κ.

Τὸ σχῆμα τοῦ Η (Ε ἐπὶ τοῦ νομίσματος τούτου θεωρητέον ὡς ἀπομίμησις ἀρχαϊσμοῦ.

Μύλασα, ἀρχικῶς ἕδρα τῶν δυναστῶν τῆς Καρίας, μέχρις οὗ κατέλαβον οὗτοι τὴν ἑλληνικὴν πόλιν Ἁλικαρνασσόν. Τὸ ὡραῖον λευκὸν μάρμαρον τῶν γειτονικῶν ὀρέων ἐχρησίμευσεν ὡς ὑλικὸν τῶν ἐν αὐτῇ ναῶν τοῦ Διός, λατρευομένου ἐνταῦθα ὑπὸ τριπλῆν μορφὴν ὡς Διὸς Καρίου ἢ Στρατίου Ὀσογῶα ἢ *Ζηνοποσειδῶνος* καὶ *Λαβραυνδέως*, αἵτινες εἶνε μορφαὶ ἀναλογοῦσαι πρὸς τὰς τοῦ Ἑλληνικοῦ Διός, Ποσειδῶνος καὶ Ἅδου (Overbeck, *Kunstmyth.* II σ. 268 καὶ *Zeit. f. Num.*, II. 112). Ἐπὶ τῶν νομισμάτων ὁ διπλοῦς πέλεκυς (*λάβρυς*) καὶ τὸ δόρυ, ὁ ἵππος, ἡ τρίαινα ἢ καρκίνος καὶ ὁ μόδιος ἦσαν τὰ ἐμβλήματα τῆς τριπλῆς λατρείας τοῦ Διός.

Τὰ νομίσματα τῶν Μυλάσων ἄρχονται ἐν τῷ τρίτῳ αἰῶνι π. Χ. καὶ ἀποτελοῦνται ἐξ αὐτονόμων χαλκῶν.

Ἵππος.	ΜΥΛΑΣΕΩΝ Τρίαινα ἢ τρίαινα καὶ λάβρυς ὁμοῦ, ἢ λάβρυς μόνη. . . Æ ·7-·35

Ὑπάρχουσιν ὡσαύτως τετράδραχμα Ἀλεξανδρείων τύπων (Müller, 1141-3). *Σύμβολον*—λάβρυς καὶ τρίαινα ὁμοῦ.

Αὐτοκρατορικά—ἀπὸ Αὐγούστου μέχρις Οὐαλεριανοῦ. ΜΥΛΑϹΕΩΝ. Εἴδωλον Διὸς Λαβραυνδέως, τῆς τετραγώνου ἐργασίας, φέροντος μόδιον καὶ κρατοῦντος λάβρυν καὶ δόρυ, ἱστάμενον δὲ ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ. Ζεὺς ἱστάμενος κατ' ἐνώπιον, ἀκτινοστεφής, κρατῶν ἀετὸν καὶ τρίαιναν, στηριζομένην ἐπὶ καρκίνου. Τρίαινα, λάβρυς καὶ καρκίνος ἡνωμένα. Ποτάμιος θεὸς κατακείμενος. Ἄρχων, γραμματεύς, ἐπιμελητὴς ἢ καὶ ἄνευ τίτλου· ἐνίοτε μετὰ τῆς λέξεως ΑΝΕΘΗΚΕΝ. Μεταξὺ τῶν τιτλοφόρων ἀρχόντων τῶν Μυλάσων, τῶν ἐπὶ νομισμάτων ἀπαντώντων, δὲν πρέπει νὰ ἀφήσωμεν ἀμνημόνευτον Ὑβρέαν τὸν ῥήτορα περὶ οὗ ὁ Στράβων (659, 660) παρέχει ἐνδιαφερούσας τινὰς λεπτομερείας.

Ἀργυρᾶ τινα μεγάλα νομίσματα τοῦ Ἀδριανοῦ, κοπέντα ἐν Ἀσίᾳ φέρουσιν ἐπὶ τῆς ὀπισθίας ὄψεως παράστασιν τοῦ Καρίου Διός, οὗ ἕνεκα ἀπεδόθησαν εἰς τὰ Μύλασα (Pinder, Πίν. VII. 2, 3, 7, 8).

Μύνδος, πόλις Δωρική περὶ τὰ δέκα χιλιόμετρα βορειοδυτικῶς τῆς Ἁλικαρνασσοῦ. Αὐτόνομα ἀργυρᾶ νομίσματα τοῦ δευτέρου αἰῶνος π. Χ. (*Z. f. N*, III. 326).

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος δαφνοστεφής. (*Zeit. f. Num.*, III. Πίν. IX. 1.)	ΜΥΝΔΙΩΝ Κεραυνὸς πτερωτὸς καὶ μονογράφημα ἄρχοντος. Τὸ ὅλον ἐν στεφάνῳ ἐλαίας . . . . . ℞ Πλατὺ Ἀττικὸν τετράδραχ.
Κεφαλὴ Διὸς δαφνοστεφής. (Leake, *As. Gr*, 85.)	ΜΥΝΔΙΩΝ Ἰσιακὸν κόσμημα καὶ ὄνομα ἄρχοντος . . ℞ Δραχμή.
Κεφαλὴ Διονύσου νεαροῦ. (*Num. Chron.*, IX. 158.)	ΜΥΝΔΙΩΝ Κεραυνὸς πτερωτός . ℞ Ἡμίδραχ. 29 κ.
Ὁμοίως.	» Σταφυλή . . . . . ℞ Τριημιώβ. 15·7 κ.

Ὑπάρχουσιν ὡσαύτως χαλκᾶ νομίσματα. *Τύποι* — κεφαλὴ Διὸς ἢ Ἀπόλλωνος *ὄπ.* ἀετὸς ἐπὶ κεραυνοῦ· κεραυνός· γλαῦξ ἐπὶ κλάδου ἐλαίας· βωμός· τρίπους, κτλ. *Αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Τίτου μέχρι Δομιτιανοῦ. Ἄρχοντες — στρατηγὸς καὶ ἄρχων. *Τύποι* — Ἀπόλλων Κιθαρῳδὸς καὶ Ἄρτεμις Μυνδία μετὰ βωμοῦ μεταξὺ αὐτῶν, οὗ πέριξ ἑλίσσεται ὄφις.

Νεάπολις πρὸς Κάδμον, εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους Κάδμου πλησίον τῶν Ἁρπάσων. Πιθανῶς τινὰ τῶν συνήθως εἰς Νεάπολιν τῆς Ἰωνίας ἀποδιδομένων νομισμάτων ἀνήκουσιν εἰς τὴν πόλιν ταύτην, οἷον τὰ *αὐτοκρατορικὰ* τοῦ Γορδιανοῦ καὶ Τρεϐ. Γάλλου. *Ἐπιγρ.*, ΝΕΑΠΟΛΕΙΤΩΝ. *Τύποι*, Ἀθηνᾶ· Τύχη· Ἀπόλλων· κτλ. Τὸ τελευταῖον μνημονευθὲν νόμισμα φέρει τὴν *ἐπιγρ.* ΕΠ. Γ. Μ. ΑΥΡ. ΚΑΝΔΙΔΟΥ (*Z. f. N.*, X. 78). Εἶνε δ' ἄξιον σημειώσεως ὅτι τὸ ὄνομα τοῦ Κανδίδου (ἄνευ τοῦ τίτλου γραμματέως) ἀπαντᾷ ἐπὶ νομισμάτων τῶν Ἁρπάσων, ἀρχαιοτέρων ὅμως (σελ. 154). Ὑπάρχουσιν ὡσαύτως συμμαχικὰ νομίσματα τῆς Νεαπόλεως μετὰ τῶν Ἁρπάσων, *τύπου* Ἀρτέμιδος Ἐφεσίας καὶ Ἀθηνᾶς ἐναντίον ἀλλήλων. Ἴδε σελ. 154 καὶ Sestini, *Descr. Num. Vet.*, σελ. 345.

Νῦσα. Ἴδε Λυδίαν.

Ὀρθωσία. παρὰ τὰ Ἀλάβανδα, ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ὄχθης τοῦ Μαιάνδρου. Αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα ἀπὸ τοῦ τρίτου αἰῶνος καὶ ἐντεῦθεν. *Ἐπιγρ*, ΟΡΘΩΣΙΕΩΝ ἢ ΟΡΘΩCΙΕΩΝ· CΥΝΚΛΗΤΟC, κτλ. *Τύποι* κυρίως ἀναφερόμενοι εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Διονύσου· ἁρπαγὴ τῆς Περσεφόνης· Ζεύς· Νίκη· κτλ.

Αὐτοκρατορικά — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Μαξίμου. *Τύποι* — Ἁρπαγὴ τῆς Περσεφόνης· Ζεὺς Λαοδικεύς· οἱ Διόσκουροι· κτλ.

Παλαιόπολις. Ἴδε Πισιδίαν.

Πλάρασα. Ἡ πόλις αὕτη φαίνεται ὅτι συνεχωνεύθη πρὸς τὴν Ἀφροδισιάδα.

Δεύτερος αἰὼν π. Χ.

Κεφαλὴ γυναικεία μετὰ καλύπτρας.	ΠΛΑΡΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΦΡΟΔΕΙΣΙΕΩΝ Ἀετὸς ἐπὶ κεραυνοῦ. Ὀνόματα ἀρχόντων . . Ꝑ 56 κ.
Κεφαλὴ γυναικεία.	ΠΛΑΡΑ ΑΦΡΟΔΙ Ἀετὸς ἐπὶ κεραυνοῦ . . . . Æ ·7
ΠΛΑΡΑ ΑΦΡΟ Λάβρυς.	Θώραξ ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ Æ ·55

Ὑπάρχουσιν ὡσαύτως καὶ ὀλίγα χαλκᾶ νομίσματα, κοπέντα ὑπὸ μόνον τὸ ὄνομα τῶν Πλαράσων. *Ἐπίγρ*, ΠΛΑΡΑΣΙΕΩΝ. *Τύποι* — λάβρυς, βάκτρον Ἀσκληπιοῦ, γωρυτὸς καὶ τόξον, κλπ.

Σεβαστόπολις (Waddington, *As. Min.*, σελ. 54). *Αὐτοκρατορικοὶ χρόνοι*, χαλκᾶ μετὰ ἢ ἄνευ κεφαλῶν αὐτοκρατόρων — ἀπὸ Οὐεσπασιανοῦ μέχρι Δόμνας. *Ἐπίγρ.*, CΕΒΑCΤΟΠΟΛΕΙΤΩΝ ἢ CΕΒΑCΤΟΠΟΛΙC, ΙΕΡΑ CΥΝΚΛΗΤΟC, ΔΗΜΟC, κτλ. *Τύποι*, Ἄρτεμις φονεύουσα ἔλαφον· Θεὰ πεπλοφόρος κατ' ἐνώπιον· Τύχη· κλπ.

Ἴδε ὡσαύτως Σεβαστόπολιν Πόντου σελ. 427.

Στρατονίκεια, πόλις μεσόγειος οὐ μικρᾶς σπουδαιότητος,

περὶ τὰ εἴκοσι χιλιόμετρα πρὸς βορρᾶν τοῦ Κεραμικοῦ κόλπου, κληθεῖσα ἀπὸ Στρατονίκης, συζύγου τοῦ Ἀντιόχου τοῦ Α΄.

Δεύτερος ἢ πρῶτος αἰὼν π. Χ.

Κεφαλὴ Ἑκάτης δαφνοστεφής, ὑφ' ἣν μηνίσκος, μετὰ ἢ ἄνευ ὀνόματος ἄρχοντος, ΕΚΑΤΑΙΟϹ ϹΩϹΑΝΔΡΟΥ.	ϹΤΡΑΤΟΝΙΚΕΩΝ ἢ ϹΤ καὶ ὄνομα ἄρχοντος. Νίκη μετὰ στεφάνου καὶ φοίνικος. Τὸ ὅλον ἐν ἀβαθεῖ τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ . ℞ Ἡμίδρ.
Κεφαλὴ Διός.	Ϲ-Τ καὶ ὄνομα ἄρχοντος. Ἀετὸς μετ' ἀνοικτῶν πτερύγων. ℞ Διώβ.
Ὁμοίως.	Ὁμοίως . . . . Æ ·55
Κεφαλὴ Ἑκάτης, ὑφ' ἣν μηνίσκος.	ϹΤΡΑΤΟΝΙΚΕΩΝ Πήγασος Æ ·65

Αὐτοκρατορικοὶ χρόνοι, μετὰ ἢ ἄνευ κεφαλῆς αὐτοκράτορος — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Σαλωνίνης. *Ἐπίγρ.*, ϹΤΡΑΤΟΝΙΚΕΩΝ ΙΕΡΑ ϹΥΝΚΛΗΤΟϹ, ΘΕΟϹ ϹΥΝΚΛΗΤΟϹ, ΘΕΑ ΡΩΜΗ κλπ., ἐνίοτε μετὰ τοῦ ἀνεξηγήτου τίτλου ΙΝΔΕΙ (Eckhel, II. 590). *Τύποι* — Ἶσις Σῶθις ἢ Ἑκάτη μετὰ πέπλου ἠνεμωμένου, ἱππεύουσα κύνα ἀκτινοστεφῆ, τρέχοντα· Ἄρτεμις φονεύουσα ἔλαφον, ἢ ἱσταμένη καὶ κρατοῦσα δᾷδα καὶ φιάλην, ἢ μετὰ ἐλάφων καὶ κυνὸς παρ' αὐτῇ· ἱππεὺς μετὰ σκήπτρου· Νίκη· Πήγασος· Βελλεροφῶν κρατῶν Πήγασον ἀπὸ τοῦ χαλινοῦ, κλπ. Ζεὺς ὁ Χρυσαορεὺς καὶ ἡ Ἑκάτη ἦσαν αἱ κυρίως ἐν τῇ πόλει ταύτῃ λατρευόμεναι θεότητες (Στραβ. XIV. 660: *ἐγγὺς δὲ τῆς πόλεως τὸ τοῦ Χρυσαορέως Διὸς [ἱερὸν] κοινὸν ἁπάντων Καρῶν).* Ὁ Πήγασος ὡς νομισματικὸς τύπος συνδέεται πρὸς τὴν λατρείαν τοῦ πρώτου.

Ἐπὶ χαλκοῦ τινος νομίσματος τῆς πόλεως ταύτης, κοπέντος ἐν Ῥωμαϊκοῖς χρόνοις, εὕρηται ἡ ἀσυνήθης *ἐπιγραφὴ* ΨΗΦΙϹΑΜΕΝΟΥ ΦΛΑΥΒΙΟΥ ΔΙΟΜΗΔΟΥϹ, δηλοῦσα ὅτι τὸ νόμισμα ἐκόπη συνεπείᾳ ψηφίσματος προταθέντος ὑπό τινος Φλαβίου Διομήδους. Οἱ τίτλοι ἀρχόντων ἐπὶ τῶν νομισμάτων τῆς Στρατονικείας εἶνε στρατηγός, ἄρχων, πρύτανις καὶ ἐπιμελητής.

Περὶ τῶν νομισμάτων τῶν ἐπιγεγραμμένων ΑΔΡΙΑΝΟΠΟΛΕΙ-

ΤΩΝ CΤΡΑΤΟΝΕΙΚΕΩΝ ἴδε Στρατονίκειαν πρὸς τῷ Καΐκῳ ἐν Μυσίᾳ (σελ. 69).

Συάγγελα(;) παρὰ τὴν Ἁλικαρνασσόν. Ἴδε σελ. 185.

Τάβα ἢ Τάβαι, ἡ νῦν *Ντάβας*, ἐπὶ τῆς δυτικῆς πλευρᾶς τοῦ ὄρους Σαλβάκου, πρὸς νότον δὲ τῆς Ἀφροδισιάδος· ᾠκεῖτο ὑπὸ μικτοῦ πληθυσμοῦ Φρυγῶν καὶ Πισιδῶν (Στραβ., 629). Πιθανῶς δὲν ἐξηλληνίσθη ἐντελῶς πρὸ ἐποχῆς σχετικῶς μεταγενεστέρας, ἐπειδὴ τὰ ἀρχαιότατα τῶν νομισμάτων αὐτῆς εἶνε λίαν ὀψίμου τέχνης καὶ δὲν δύνανται νὰ ταχθῶσιν εἰς ἐποχὴν ἀρχαιοτέραν τοῦ τελευταίου μέρους τοῦ δευτέρου αἰῶνος π. Χ. Ἀποτελοῦνται δ' ἐκ δραχμῶν καὶ ἡμιδράχμων, ἠλαττωμένου Ῥοδίου καὶ Ἀττικοῦ σταθμοῦ, καὶ ἐκ χαλκῶν τῶν Ῥωμαϊκῶν χρόνων.

ΑΡΓΥΡΟΣ. *Δεύτερος καὶ πρῶτος αἰὼν π. Χ.*

Κεφαλὴ πωγωνοφόρος Ἡρακλέους ἀστεφής.	ΤΑΒΗΝΩΝ καὶ ὄνομα ἄρχοντος μετὰ πατρωνυμικοῦ· Τύχη ἱσταμένη, κρατοῦσα φιάλην καὶ κέρας Ἀμαλθείας . . . . . . AR Δρ.
Ὁμοίως, ἢ κεφαλὴ Διός (;) (*Zeit. f. N.*, I, 148.)	ΑΡΤΕΜΩΝ ΠΑΠΙΟΥ ΑΡ. ΤΑΒΗΝΩΝ Ἄρτεμις ἱσταμένη δ., φέρουσα βραχὺν χιτῶνα . . AR Δρ.
Ὁμοίως.	» Ἄρτεμις Ἐφεσία κατ' ἐνώπιον, μεταξὺ μηνίσκου καὶ ἀστέρος. . . . . AR Δρ.
Ὁμοίως (*αὐτόθι*, I, 148.).	» Ζεὺς κρατῶν ἀετὸν καὶ κραδαίνων κεραυνόν . . . . . . AR Δρ. καὶ ἡμίδρ.
Κεφαλὴ Διονύσου νεαροῦ κισσοστεφής, πρὸς δεξ.	ΤΑΒΗΝΩΝ Ποσειδῶν ἱστάμενος δ., στηριζόμενος ἐπὶ τριαίνης, ἔχων δὲ τὸν ἕνα τῶν ποδῶν ἐπὶ βράχου. Ὄπισθεν αὐτοῦ δελφίς. Ὄνομα ἄρχοντος μετὰ πατρωνυμικοῦ. AR Δρ.
Ὁμοίως.	ΤΑΒΗΝΩΝ Τύχη ἱσταμένη ὡς ἀνωτέρω . . . . . AR Δρ.

Προτομὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δ. (*Num. Chron.*, IX. 10.)

Ὁμοίως. (*Αὐτόθι*, σελ. 161.)

Κεφαλὴ γυναικεία μετὰ καλύπτρας δ. (*Z. f. N.*, I. 147.)

ΤΑΒΗΝΩΝ καὶ ὄνομα ἄρχοντος μετὰ πατρωνυμικοῦ. Νίκη βαίνουσα πρὸς ἀρ. . . . . . . ℞ Ἡμίδρ.

ΤΑΒΗΝΩΝ Διόνυσος ἱστάμενος κρατῶν κάνθαρον καὶ θύρσον. ℞ Ἡμίδρ.

ΤΑ Πρόσθιον ταύρου Ἰνδικοῦ . . . ℞ Ὀβολ.

Τὰ χαλκᾶ νομίσματα τῆς αὐτονόμου κλάσεως πρὸ τῶν αὐτοκρατορικῶν χρόνων καὶ κατὰ τούτους ἔτι φέρουσι τὰς ἐπιγραφὰς ΤΑΒΗΝΩΝ, ΔΗΜΟϹ ΤΑΒΗΝΩΝ, ΙΕΡΟϹ ΔΗΜΟϹ, ΒΟΥΛΗ, κτλ. *Ἐμπροσθότυποι*—Κεφαλαὶ Διός, Ἀθηνᾶς, Διονύσου, Ἡρακλέους, θεᾶς πεπλοφόρου, Δήμου, Βουλῆς, κτλ. *Ὀπισθότυποι*—Ποσειδῶν· δύο θύρσοι χιαστί· ταῦρος Ἰνδικός. Αἰγόκερως· πῖλοι Διοσκούρων· Νέμεσις· Τύχη· Αἰγίπαν· γυμνὴ πάνθεος θεότης κρατοῦσα λαμπάδα, σκῆπτρον καὶ κηρύκειον· βωμὸς τῶν Διοσκούρων, οὗ ὑπεράνω οἱ πῖλοι αὐτῶν· τόξον καὶ φαρέτρα· πάνθηρ, κλπ.

Αὐτοκρατορικὰ—ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Σαλωνίνης. *Ἐπιγρ.*, ΤΑΒΗΝΩΝ. Ὀνόματα ἀρχόντων ἄνευ τίτλου ἢ μετὰ τοῦ τίτλου τοῦ ἄρχοντος, προτασσομένης ἐνίοτε τῆς ΔΙΑ ἀντὶ τῆς ΕΠΙ, ἐνίοτε δὲ μετὰ πατρωνυμικοῦ. *Τύποι*—Ζεὺς Νικηφόρος· Ἄρτεμις κυνηγέτις· Νίκη· Θεὰ κατ' ἐνώπιον, κρατοῦσα σταφυλὴν καὶ στάχυς, στηριζομένη δ' ἐπὶ σκήπτρου· δύο πανόμοιαι μορφαὶ Ἀρτέμιδος κατ' ἐνώπιον, παραπλεύρως δ' ἀλλήλαις· Διόνυσος ἱστάμενος μετὰ πάνθηρος· Ἄρτεμις καὶ Μὴν ἔναντι ἀλλήλων· ναὸς τῆς Ἀρτέμιδος· θεότης πανθεϊστικὴ ἀκτινοστεφής, κρατοῦσα λαμπάδα, σκῆπτρον, κηρύκειον καὶ τόξον· Τύχη· Αἰγίπαν· βωμὸς Διοσκούρων. *Ἀγῶνες*—ΟΛΥΜΠΙΑ ΠΥΘΙΑ.

Τελμησσός (ς). Λέγεται ὅτι ὑπῆρχον δύο πόλεις τοῦ ὀνόματος τούτου, ἡ μὲν ἐν Καρίᾳ, ἡ δ' ἑτέρα, πόλις πολὺ σπουδαιτέρα, ἐν Λυκίᾳ. Ἡ Καρικὴ πόλις, κειμένη περὶ τὰ ἑξήκοντα στάδια ἀπὸ τῆς Ἁλικαρνασοῦ, δυνατὸν νὰ ἦτο ὁ τόπος περιφήμου τινὸς μαντείου τοῦ Ἀπόλλωνος (πρβλ. Ἡροδότ. I, 78. Cicer. *De divin.*, I, 41. Leake, *Num. Hell. As.*, σ. 100)· εἰς ταύτην

δ' ἀπένειμεν ὁ Sestini *(Lett. di Cont.,* III. 81 καὶ IX. Πίν. IV. 5) τὸ ἑξῆς νόμισμα. Ἐντούτοις εἶνε λίαν ἀμφίβολον, ὡς κατέδειξεν ὁ Borrell *(Num. Chron.,* X. 87), ἂν τὸ νόμισμα τοῦτο δὲν πρέπει νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὴν Τελμησσὸν τῆς Λυκίας. Ἀνήκει δὲ εἰς τὸν τρίτον αἰῶνα π. Χ.

Κεφαλὴ Ἡλίου ἀκτινοστεφής, κατ' ἐνώπιον, ὡς ἐπὶ τῶν νομισμάτων τῆς Ῥόδου (Βρετ. Μουσεῖον).	ΤΕΛΜΗΣ[ΣΕΩΝ] Ἀπόλλων καθήμενος ἐπὶ ὀμφαλοῦ, κρατῶν τόξον. Æ ·6

Τέρμηρα, πόλις μικρὰ ἐπὶ τοῦ μεταξὺ τῆς Ἁλικαρνασοῦ καὶ Μύνδου ἀκρωτηρίου. Ὁ Ἡρόδοτος (V. 37) διδάσκει ἡμᾶς ὅτι τὰ Τέρμηρα ἐκυβερνῶντο ἐπὶ τῆς βασιλείας Δαρείου τοῦ Ὑστάσπους, (521-485 π. Χ.), ὑπὸ τυράννου τινὸς ὀνόματι Τύμνου. Δὲν εἶνε δὲ ἀπίθανον ὅτι τὸ ἀκόλουθον νόμισμα ἐκόπη ὑπὸ ἐγγόνου τινὸς τοῦ Τύμνου τούτου, ὅστις θὰ ἐκυβέρνα ἐν Τερμήροις κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ πέμπτου αἰῶνος π. Χ.

Περσικὸς σταθματικὸς κανών. Περὶ τὰ 480-450 π. Χ.

ΤΥΜΝΟ Ἡρακλῆς γονατίζων κραδαίνων ῥόπαλον καὶ κρατῶν τόξον.	TERMERIKON Κεφαλὴ λέοντος ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ . . . . . . AR Δραχμὴ 72·4 κ.

Ἐπὶ Μαυσώλου κατεστράφησαν τὰ Τέρμηρα, οἱ δὲ κάτοικοι αὐτῶν μετῳκίσθησαν εἰς Ἁλικαρνασσόν, διατηρηθείσης μόνον τῆς ἀκροπόλεως ὡς εἱρκτῆς.

Τραπεζόπολις, μεταξὺ τῆς Καρικῆς Ἀντιοχείας καὶ τῆς Λαοδικείας πρὸς τῷ Λύκῳ. Αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα *αὐτοκρατορικῶν χρόνων* καὶ *αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Δόμνης. *Ἐπιγρ.,* ΤΡΑΠΕΖΟΠΟΛΕΙΤΩΝ ἢ ΤΡΑΠΕΖΟΠΟΛΕΩC. Ὀνόματα ἀρχόντων ἐνίοτε μετὰ τίτλου «ἄρχων» προηγουμένης τῆς ΕΠΙ ἢ ἄνευ τίτλου προτασσομένης τῆς ΔΙΑ. *Τύποι* — Κεφαλαὶ ΙΕΡΑ CYNΚΛΗΤΟC, ΙΕΡΑ ΒΟΥΛΗ, ΔΗΜΟC, Δήμητρα, Μήν, ἢ αὐτοκράτωρ. *Ὀπισθότυποι,* κυρίως ὁ Μὴν καὶ ἡ Κυβέλη, ἀλλὰ καὶ οἱ Ἀπόλλων, Ἄρτεμις, Διόνυσος, Τύχη, κλπ.

Τρέπολις. Ἴδε Φρυγίαν.

Ὕδρηλα. Πόλις θέσεως ἀγνώστου. *Αὐτοκρατορικὰ* μετὰ ἢ ἄνευ ὀνομάτων αὐτοκρατόρων — ἀπὸ Ἀδριανοῦ μέχρι Γέτα. *Ἐπίγρ*., ΥΔΡΗΛΕΙΤΩΝ. *Τύποι* — Ἀπόλλων Κιθαρῳδός, Ἑρμῆς, Διόνυσος. Ἄρχων ἄνευ τίτλου, ἐνίοτε δὲ μετὰ τῆς λέξεως ΑΝΕΘΗΚΕ (Eckhel, II. 583. Millingen, *Syll.* 73).

Ὑλλάριμα. Πόλις θέσεως ἀγνώστου (Millingen, *Syll.*, 73). *Αὐτοκρατορικοὶ χρόνοι.*

ΕΠΙ ΤΙΜΟΘΕΟΥ ΑΡΧΟΝΤΟΣ Κεφαλὴ γυναικεία.	ΥΛΛΑΡΙΜΕΩΝ Ἀθηνᾶ ἱσταμένη (*Num. Chron.*, IX. 154.) Æ 7

Χερσόνησος, ἐκτισμένη ἐπὶ νησίδος προσεγγιζούσης τῇ Κνίδῳ καὶ ἡνωμένης τῇ ἠπείρῳ διὰ προβλῆτος (Παυσ. V. 24.7 Στράβ. XIV. 2. 15). Αἱ δύο πόλεις φαίνεται ὅτι ἦσαν ἐν παλαιοῖς χρόνοις ἀνεξάρτητοι ἀλλήλων καὶ ὅτι ἐλογίσθησαν κεχωρισμένως ἐν τοῖς Ἀθηναϊκοῖς φορολογικοῖς καταλόγοις (Köhler, *Del. Att. Bund.*, σ. 195. Six, *Z. f. N.*, III. 375).

Περὶ τὰ 500-450 π. Χ.

Πρόσθιον λέοντος. (B. M. *Guide*, Πίν. II. 26.)	ΧΕΡ (ἐπ' ἀριστ.) Πρόσθιον ταύρου ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ . . . . . . AR Αἰγιν. στατὴρ 183· 4 κ.
Ὁμοίως.	ΧΕΡ Ὁμ. AR » ὀβολός. 14 κ.

Ὁ λέων καὶ ὁ ταῦρος ἦσαν σύμβολα τῆς Κνιδίας Ἀφροδίτης.

ΔΥΝΑΣΤΑΙ ΚΑΡΙΑΣ

Ἑκάτομνος, 391 (;)-377 π. Χ. (ἐν Μυλάσοις). Τετράδραχμον Ῥοδίου σταθμοῦ.

Ζεὺς Στράτιος ἢ Λαβραυνδεύς, ὡπλισμένος διὰ δόρατος καὶ λάβρυος (διπλοῦ πελέκεως), βαδίζων πρὸς δ.	ΕΚΑΤΟΜ Λέων. . . AR Τετράδρ. (*Rev. Num.*, 1856 Πίν. III. 3.)

Μαύσωλος, 377-353 π. Χ., (ἐν Ἁλικαρνασσῷ). Τετράδραχμα καὶ δραχμαὶ Ῥοδίου σταθμοῦ.

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος δαφνοστεφής, ἀντωπός. (*Πίναξ ΚΕ'. 7.*)	ΜΑΥΣΣΩΛΛΟ Ζεὺς Στράτιος, ὡς ἀνωτέρω . . ℞ Τετράδρ. 234 κ. ℞ Δρ. 57 κ.

Ἱδριεύς 351-344 π. Χ. Τετράδραχμα, δίδραχμα καὶ δραχμαί, ὅμοια δὲ πρὸς τὰ τοῦ Μαυσώλου, ἀλλὰ μετὰ *ἐπίγρ.*, ΙΔΡΙΕΩΣ (Πρβλ. Mion., *Suppl.*, VI. Πίν. VII. 3) καὶ ὀβολοί.

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος.	ΙΔΡΙ μεταξὺ τῶν ἀκτίνων ἀστέρος ℞ Ὀβολ. 11·7 κ.

Πιξώδαρος, 341-335 π. Χ. Χρυσοῦ δραχμαί, διώβολα, ὀβολοὶ καὶ ἡμιώβολοι.

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος δαφνοστεφὴς ἐν κατατομῇ.	ΠΙΞΩΔΑΡΟ ἢ ΠΙΞΩΔ. Ζεὺς Στράτιος ὡς ἀνωτέρω . . . . . ℵ 64,21·4 καὶ 10·8 κ.
Ὁμοίως. (Brandis, σ. 476.)	ΠΙ Λάβρυς. . . . . . ℵ 5·4 κ.

Τὰ ἀργυρᾶ νομίσματα τοῦ δυνάστου τούτου ἀποτελοῦνται ἐκ Ῥοδίων διδράχμων, δραχμῶν καὶ ὀβολῶν, ὁμοίων πρὸς τὰ τῶν προηγουμένων δυναστῶν. Ἐπί τινων ὅμως κερμάτων ἀπαντᾷ ἡ μεταγενεστέρα μορφὴ τῆς γενικῆς ΟΥ, ἀντὶ τῆς ἀρχαιοτέρας Ο. (B. M. *Guide*, Πίν. XIX. 35.)

Ὀθοντοπάτης, 335-333 π. Χ. Τοῦ δυνάστου τούτου ἐδημοσιεύθη ὑπὸ τοῦ Mionnet (Suppl., VI. Πίν. VII. 5) τετράδραχμον τοῦ συνήθους τύπου. *Ἐπιγρ.*, ΟΘΟΝΤΟΠΑΤΟ.

ΝΗΣΟΙ ΠΑΡΑ ΤΗΙ ΚΑΡΙΑΙ.

Ἀστυπάλαια. Στατῆρες χρυσοῖ καὶ τετράδραχμα Ἀλεξανδρείων τύπων (Müller, Κλ. VI. Ἀρ. 1170-72, *σύμβολον*, ἅρπη) τοῦ δευτέρου αἰῶνος π. Χ. Αὐτόνομα χαλκᾶ ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ τετάρτου αἰῶνος καὶ ἐντεῦθεν. *Ἐπιγρ.*, Α, ΑΣ, ΑΣΤΥ, ΑΣΤΥΠΑ-

ΛΑΙΕΩΝ, κλπ. *Τύποι*—συνήθως ἀναφερόμενοι εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Περσέως, π. χ. κεφαλὴ τοῦ Περσέως, ἅρπη, γοργόνειον (*Num. Chron*, IX. 163). *Αὐτοκρατορικά*, μετὰ εἰκόνων ἀλλ' ἄνευ ὀνομάτων, τῆς Λιβίας καὶ τοῦ Τιβέριου. *Τύποι*—κεφαλὴ Διονύσου, ἡ Νίκη.

Κάλυμνα. Τὰ νομίσματα τῆς νήσου ταύτης ἀποτελοῦνται ἐκ δύο διακεκριμένων κλάσεων.

Πρὸ τοῦ 500 π. Χ.

Ἀγροῖκος ἀρχαϊκὴ κεφαλὴ πολεμιστοῦ πωγωνοφόρου, μετὰ περικεφαλαίας λοφοφόρου (Β Μ. *Guide*, Πίν. III. 29.)	Λύρα ἀρχαϊκὴ ἐκ χέλυος κατεσκευασμένη. Τὸ ὅλον ἐν ἐγκοίλῳ τοῦ σχήματος τῆς λύρας . . . . . ℞ Περσικὸς στατήρ, 160 κ.

Περὶ τὰ 350-335 π. Χ

Κεφαλὴ νεανικὴ μετὰ λοφοφόρου περικεφαλαίας ἐχούσης παραγναθίδας. (Mion. *Suppl*, VI, Πίν. VIII, 1.)	ΚΑΛΥΜΝΙΟΝ Λύρα, ἐν τετραγώνῳ ἐκ σφαιριδίων . . . . ℞ Ῥόδιον δίδραχ. 100 κ. ℞ Ῥοδία δραχμή, 50 κ. ℞ Ῥόδιον ἡμιδραχ. 23 κ.

Πρὸς τούτοις νομισμάτια χαλκᾶ ὁμοιότυπα. Ἡ κεφαλὴ τῆς ἐμπροσθίας ὄψεως, ἂν δὲν εἶνε ἡ τοῦ Ἄρεως, ἀναφέρεται πιθανῶς εἰς ἕνα τῶν Ἀργείων ἡρώων, τῶν ναυαγησάντων ἐπὶ τῆς νήσου ταύτης μετὰ τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον. Ἐν ἔτει 1823 ἀνεκαλύφθη ἐν τῇ νήσῳ ἄπειρος ἀριθμὸς Καλυμνίων διδράχμων ἀναμεμιγμένων μετὰ νομισμάτων τῆς Ῥόδου, Κῶ καὶ τῶν δυναστῶν τῆς Καρίας, Μαυσώλου, Ἰδριέως καὶ Πιξωδάρου. Ἐπειδὴ δὲ τὸ εὕρημα δὲν περιεῖχε νομίσματα Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου εἶνε σχεδὸν βέβαιον ὅτι κατεχώσθη πρὸ τοῦ 335 π. Χ. (*Num. Chron.*, IX. 166).

Ποσείδιον Καρπάθου. Ἡ Κάρπαθος φαίνεται ὅτι ἦτο νῆσος οὐ μικρᾶς σπουδαιότητος κατὰ τοὺς παλαιοὺς χρόνους. Ἡ πρωτεύουσα αὐτῆς Ποσείδιον ἔκοψεν αὐτονόμους ἀργυροῦς στατῆρας Φοινικικοῦ κανόνος, ὁμοιάζοντας κατὰ τὴν κατασκευὴν πρὸς

τοὺς τῶν ἀρχαίων τῆς Ῥόδου πόλεων, Λίνδου, Ἰαλυσοῦ καὶ Καμίρου. Πᾶσαι δὲ αἱ πόλεις αὗται ἀπώλεσαν τὴν αὐτονομίαν αὐτῶν ὅτε ἐκτίσθη ἡ Ῥόδος περὶ τὰ 408 π. Χ. Τὰ νομίσματα τοῦ Ποσειδίου δὲν ἐκτείνονται πέραν τοῦ πρώτου μέρους τοῦ πέμπτου αἰῶνος.

Περὶ τὰ 550-450 π. Χ.

ΠΟΣ Δύο δελφῖνες κατ' ἀντίθετον διεύθυνσιν, καὶ τρίτος μικρὸς ἰχθὺς κάτω αὐτῶν. Τὸ ὅλον ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ.	Τετράγωνον ἔγκοιλον, διῃρημένον διὰ πλατείας γραμμῆς εἰς δύο ἐπιμήκη μέρη . ℞ Στατὴρ 215 κ. ℞ Τρίτη 70 κ. (B. M. *Guide*, Πίν. III. 32.)

Ἡ ἐπιγραφὴ ΠΟΣ ἐλλείπει ἐνίοτε, ὡς καὶ ὁ κάτω τῶν δελφίνων μικρὸς ἰχθὺς (Imhoof, *Zeit f. Num.*, I. 153).

Κῶς. Κατὰ τὴν παράδοσιν οἱ ἀρχαιότατοι Ἕλληνες κάτοικοι τῆς Κῶ ἦλθον ἐξ Ἐπιδαύρου φέροντες μεθ' ἑαυτῶν τὴν λατρείαν τοῦ Ἀσκληπιοῦ, ἧς ἕνεκεν ἡ νῆσος ἀπέβη κατόπιν διάσημος. Ἐπίσης οἱ τύποι τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τοῦ Ἡρακλέους ἰδιάζουσι τῇ νήσῳ, ἥτις ἦτο μέλος τῆς Δωρικῆς Πενταπόλεως. Τὰ νομίσματα τῆς Κῶ ἀνήκουσιν εἰς τὰς ἑξῆς περιόδους :—

Πρὸ τοῦ 480 π. Χ. περίπου.

Καρκίνος.	Τετράγωνον ἔγκοιλον ἀγροῖκον . . ℞ 25 κ.

Περὶ τὰ 480-400 π. Χ.

ΚΟΣ, ΚΩΣ, ΚΩΙΟΝ Ἀθλητὴς γυμνός, προετοιμαζόμενος νὰ ῥίψῃ τὸν δίσκον· ὄπισθεν αὐτοῦ ἆθλον τρίπους. *(Πίναξ ΚΕ'. 8.)*	Τετράγωνον ἔγκοιλον, διῃρημένον ἐνίοτε διαγωνίως. Ἐν τῷ κέντρῳ καρκίνος . ℞ Ἀττικ. τετράδραχ.

Ὁ *ἐμπροσθότυπος* τῶν νομισμάτων τούτων φαίνεται ὢν ἀγωνιστικός, ἂν καὶ κατά τινας παριστᾷ Ἀπόλλωνα κρούοντα τύμπανον καὶ ὀρχούμενον πρὸ τοῦ τρίποδος αὐτοῦ.

Περὶ τὰ 400-300 π. Χ.

Κεφαλὴ Ἡρακλέους πωγωνοφόρος ἐν λεοντῇ. (B. M. *Guide*, Πίν. XX, 36.)	ΚΩΙΟΝ Καρκίνος, ῥόπαλον καὶ ὄνομα ἄρχοντος, ἐν τετραγώνῳ ἐκ σφαιριδίων . Ꝝ Ῥόδιον τετράδρ.
Ὁμοίως. (Brandis, σ. 478)	ΚΩΙΟΝ Κεφαλὴ γυναικεία πεπλοφόρος· ὄνομα ἄρχοντος . Ꝝ Ῥόδ. δίδρ. καὶ μικρὰ Ꝝ
Ὁμοίως.	» Καρκίνος, ῥόπαλον καὶ ὄνομα ἄρχοντος . . Ꝝ Ῥοδ. δραχ.

Περὶ τὰ 300-200 π. Χ.

Ἡ Κῶς, διαρκοῦντος τοῦ τρίτου αἰῶνος, ὑπὸ τὴν ἠπίαν κυριαρχίαν τῶν Πτολεμαίων διετήρησεν, ὡς ἡ Ἔφεσος, τὸ δικαίωμα τοῦ κόπτειν νομίσματα.

Κεφαλὴ Ἡρακλέους νεαροῦ ἐν λεοντῇ. (B. M. *Guide*, Πίν. XXIX, 32.)	ΚΩΙΟΝ Καρκίνος καὶ τόξον ἐν γωρυτῷ· ὄνομα ἄρχοντος . Ꝝ Ῥόδ. τετράδρ. 230 κ.
Ομοίως. (Hunter, 5, 6.)	» Καρκίνος καὶ ῥόπαλον· ὄνομα ἄρχοντος . . . . . Ꝝ Ῥόδ. δίδραχ. 102 κ.
Ὁμοίως, κατ' ἐνώπιον.	» Ὁμοίως. Ꝝ Ῥόδ. δίδραχ.
Ὁμοίως, κατ' ἐνώπιον.	» Ῥόπαλον καὶ τόξον ἐν γωρυτῷ . . . . Æ ·7

Πρὸς δὲ διάφοραι ἄλλαι ποικιλίαι.

Περὶ τὰ 200-88 π. Χ.

Ἐν τῇ περιόδῳ ταύτῃ, ὡς ἐν Ἐφέσῳ, κλπ. ὁ Ἀττικὸς κανὼν ἀντικατέστησε τὸν Ῥόδιον. Ὑπάρχουσι δὲ τετράδραχμα Ἀλεξανδρείων τύπων μετὰ τοῦ καρκίνου ὡς συμβόλου ἐν τῷ πεδίῳ. Πρὸς τούτοις τὸ ἑξῆς σπουδαῖον τετράδραχμον, εὑρισκόμενον νῦν ἐν τῷ Μουσείῳ Hunter τῆς Γλασκώβης: —

Κεφαλὴ Ἀφροδίτης ἐν στεφάνῳ μύρτου. (Hunter, 112, 1.)	ΚΩΙΟΝ Ἀσκληπιὸς ἱστάμενος, στηριζόμενος ἐπὶ τοῦ βάκτρου αὐτοῦ. Ἄρχων ΝΙΚΟΣΤΡΑΤΟΣ . . . Ꝝ 256 κ.

Ἡ ἐπὶ τοῦ νομίσματος τούτου κεφαλὴ εἶνε ἴσως ἡ τοῦ περιφήμου ἀγάλματος τῆς Ἀφροδίτης, ἣν ἐποίησεν ὁ Πραξιτέλης διὰ τοὺς Κῴους, ἔργον ὅπερ ὁ καλλιτέχνης ἐθεώρει ἴσον πρὸς τὴν Ἀφροδίτην τῆς Κνίδου (Πλινίου, *H. N.*, XXXVI. 5. 4). Τὰ μικρότερα νομίσματα τοῦ δευτέρου αἰῶνος ὁμοιάζουσι τὴν κατασκευὴν πρὸς τὴν τῶν συγχρόνων Ῥοδίων νομισμάτων, τοῦ *ὀπισθοτύπου* περιεχομένου ἐν ἀβαθεῖ ἐγκοίλῳ τετραγώνῳ, ὅπερ δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς ἔνδειξις ἀρχαιότητος

Κεφαλὴ Ἡρακλέους νεαροῦ.	ΚΩΙΟΝ Καρκίνος καὶ ῥόπαλον ἐν ἀβαθεῖ τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ· ὄνομα ἄρχοντος . . . . Ꝛ Τετρώβολ.
Κεφαλὴ Ἀσκληπιοῦ πωγωνοφόρος καὶ δαφνοστεφής.	ΚΩ ἢ ΚΩΙΟΝ Ὄφις συνεσπειρωμένος καὶ ὄνομα ἄρχοντος ἐν ἀβαθεῖ τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ . . . . Ꝛ Ἡμίδρ. 32 κ.
Ὁμοίως.	ΚΩ Ῥάβδος Ἀσκληπιοῦ ἢ ὄφις συνεσπειρωμένος· ὄνομα ἄρχοντος Æ ·9

Περὶ τὰ 88-50 π. Χ.

Ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Μιθριδατικοῦ πολέμου μέχρι τῶν μέσων τοῦ πρώτου αἰῶνος τὰ νομίσματα τῆς Κῶ ὁμοιάζουσι πρὸς τὰ σύγχρονα συμμαχικὰ νομίσματα τῆς Λυκίας, ἔχοντα ἐπὶ μὲν τῆς *ἐμπροσθίας* ὄψεως κεφαλὴν Ἀπόλλωνος, ἐπὶ δὲ τῆς *ὀπισθίας* λύραν. Μικρὰ μόνον ἀργυρᾶ κλάσματα εἶνε γνωστά, τοῦ μεγίστου μέρους τῆς κυκλοφορίας ὄντος ἐκ χαλκοῦ.

Ῥωμαϊκοὶ χρόνοι. Αὐτόνομα καὶ αὐτοκρατορικὰ χαλκᾶ.

Νικίας, τύραννος τῆς Κῶ. Χρόνοι τοῦ Αὐγούστου (Στράβ., 658).

ΝΙΚΙΑΣ Εἰκὼν τοῦ Νικίου.	ΚΩΙΩΝ Κεφαλὴ Ἀσκληπιοῦ καὶ ὄνομα ἄρχοντος . . . . . Æ 1·2

Μεταξὺ τῶν ἄλλων Κῴων χαλκῶν νομισμάτων τῶν *αὐτοκρατορικῶν χρόνων* — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Φιλίππου τοῦ νεωτέρου, ὑπάρχουσί τινα φέροντα ὀνόματα θεῶν, π. χ. ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ ΣΩ-

ΤΗΡΟΣ, ΑCΚΛΗΠΙ[ΟC,] ΥΓΙΕΙΑ, ΖΕΥC, κτλ., ἢ εἰκόνας διακεκριμένων πολιτῶν, οἷον ΙΠΠΟΚΡΑΤΗC ὁ ἰατρός, ΞΕΝΟΦΩΝ ἕτερός τις Κῷος ἰατρὸς μετερχόμενος τὸ ἐπάγγελμά του ἐν Ῥώμῃ ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Κλαυδίου. Ἐκ τῶν ἄλλων **αὐτοκρατορικῶν τύπων** ἀξιομνημόνευτος εἶνε ὁ τῆς πεπλοφόρου παραστάσεως τῆς ἐπὶ σκήπτρου στηριζομένης καὶ θυούσης πρὸ βωμοῦ. Ἡ παράστασις αὕτη εἶνε προδήλως γυναικεία, ὁ δ' Eckhel ὑποθέτει ὅτι παριστᾷ τὸν ἱερέα τοῦ Ἡρακλέους, ὅστις κατὰ Πλούταρχον (*Ἑλλην. Ζητήμ.* 504) ἔφερεν ἐν Κῷ ἔνδυμα γυναικός. **Ὀνόματα ἀρχόντων** ἄνευ τίτλου, συνήθως δὲ κατὰ πτῶσιν ὀνομαστικήν.

Συμμαχικὰ νομίσματα μετὰ τῆς Ἁλικαρνασσοῦ καὶ Μιλήτου.

Μεγίστη, νῆσος ὑποτεταγμένη τῇ Ῥόδῳ· ἔκοψε ἀργυρᾶς δραχμὰς Ῥοδίου κανόνος, χρονολογουμένας ἀπὸ τῶν μέσων περίπου τοῦ τετάρτου αἰῶνος π. Χ. (Millingen, *Syll.*, σ. 75 Πίν. II. 51).

Περὶ τὰ 350 π. Χ.

Κεφαλὴ Ἡλίου ἐν κατατομῇ ἐπὶ ἀκτινωτοῦ ἡλιακοῦ δίσκου.	Μ-Ε Ῥόδον μετὰ καλύκων. . . . Ꝗ Δραχ. 46 κ.

Πρὸς τὸν *ἐμπροσθότυπον* τοῦ νομίσματος τούτου παράβαλε χρυσοῦν στατῆρα τῆς Λαμψάκου (σελ 55, *Πίναξ* ΚΔ'. 10.)

Νίσυρος. Τῆς νήσου ταύτης ὑπάρχουσιν ὡσαύτως ἀργυρᾶ νομίσματα τοῦ τετάρτου αἰῶνος, ὧν οἱ τύποι δηλοῦσι Ῥοδιακὴν ἐπίδρασιν.

Περὶ τὰ 350 π. Χ.

Κεφ. ἀνδρὸς νεανικὴ ἐντὸς στεφάνου. (Millingen ἐ. ἀ. Πίν. II, 50.)	Ν-Ι Ῥόδον μετὰ καλύκων . . . . Ꝗ Δραχ. 47 κ.

Τρίτος αἰὼν π. Χ.

Κεφαλὴ γυναικεία, φέρουσα στεφάνην καὶ ἐνώτια. (Imhoof, *Zeit. f. Num.*, I, 150.)	ΝΙΣΥΡΙΟΝ Ποσειδῶν μετὰ τριαίνης καθήμενος ἐπὶ βράχου· ἄρχων ΙΜΕΡΑΙΟΣ . . . . . Ꝗ 35 κ.
Ὁμοίως, ἡ κεφαλὴ Ποσειδῶνος.	ΝΙΣΥ Δελφὶς καὶ τρίαινα . . Æ ·4

Κατὰ τὴν μυθολογίαν ἡ νῆσος Νίσυρος ἀπεσπάσθη ἐκ τῆς Κῶ ὑπὸ τοῦ Ποσειδῶνος ἐκσφενδονίσαντος αὐτὴν διὰ τῆς τριαίνης κατὰ τοῦ γίγαντος Πολυβώτου (Ἀπολλοδ., I, 6. 2). Ἐν τῇ πόλει τῆς Νισύρου ὑπῆρχε ναὸς τοῦ Ποσειδῶνος (Στράβ. X. 489).

Ὁ Müller ἀπονέμει τῇ Νισύρῳ Ἀλεξάνδρειά τινα τετράδραχμα τῆς κλάσεως VI (ἀριθμ. 1168, 9). *Σύμβολον*, βουκράνιον.

Ῥόδος Ἡ νομισματοκοπία τῆς πλουσίας ταύτης νήσου μερίζεται εἰς δύο κύρια τμήματα: (α) Νομίσματα τῶν τριῶν ἀρχαίων πόλεων Καμίρου, Ἰαλυσοῦ καὶ Λίνδου, μέχρι τοῦ 408 π. Χ, ὅτε αἱ τρεῖς ἑνωθεῖσαι ἀπετέλεσαν τὴν νέαν πρωτεύουσαν Ῥόδον. (β). Αἱ μακραὶ σειραὶ τῶν νομισμάτων τῆς Ῥόδου ἀπὸ τοῦ 408 π.Χ. καὶ ἑξῆς.

Κάμιρος Ῥόδου, ἐπὶ τῆς δυτικῆς παραλίας τῆς νήσου, ἦτο ἡ σπουδαιοτάτη τῶν τριῶν ἀνεξαρτήτων πόλεων. Τὸ ὅτι δὲ τὰ νομίσματα αὐτῆς ἀκολουθοῦσι τὸν Αἰγινητικὸν σταθμητικὸν κανόνα ἀποδεικνύει ὅτι ἐμπορεύετο κυρίως μετὰ τῆς Δύσεως.

Περὶ τὰ 500 π. Χ. περίπου, ἢ ἀρχαιότερον μέχρι τοῦ 480 π. Χ.

Φύλλον συκῆς. (B. M. *Guide*, Πίν. III, 30.)	Δύο ἐπιμήκη ἔγκοιλα διαιρούμενα διὰ πλατείας γραμμῆς ℞ Στατ. 186 κ.
Ὁμοίως.	Ἔγκοιλον τετράγωνον ℞ Δραχ. 92 κ.
Ὁμοίως.	Ὁμοίως . . . . . ℞ Ὀβολ. 9 κ.

Περὶ τὰ 480-408 π. Χ.

Φύλλον συκῆς. (Leake, *Ins.*, 5.)	ΚΑΜΙ-ΡΕΩΝ ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ εἰς δύο μέρη διῃρημένῳ . ℞ Στατὴρ 175 κ.
Ὁμοίως. (*Num. Chron.*, IX, 169.)	Κ-Α ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ εἰς δύο μέρη διῃρημένῳ . . . ℞ 18·3 κ.
Ῥόδον. (*Αὐτόθι, ἔ. ἀ.*)	ΚΑ Κεφαλὴ γρυπὸς ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ . . . . ℞ 14 κ.
Κεφαλὴ ἵππου.	ΚΑ-ΜΙ Φύλλον συκῆς ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ . . . . ℞ 12 κ.
Φύλλον συκῆς.	ΚΑ εἰς δύο ἐκ τῶν τεσσάρων διαμερισμάτων τροχοῦ . . . . . Ꭺ ·4

Ἰαλυσὸς Ῥόδου, περὶ τὰ δέκα χιλιόμετρα πρὸς δυσμὰς τῆς μεταγενεστέρας πόλεως Ῥόδου. Ἔκοψεν ἀργυρᾶ νομίσματα Φοινικικοῦ κανόνος, ἐνδεικνύοντος ὅτι αἱ ἐμπορικαὶ σχέσεις τῆς πόλεως ταύτης ἐστρέφοντο μᾶλλον πρὸς τὴν ἤπειρον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἢ πρὸς τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου

Περὶ τὰ 500-408 π. Χ.

Πρόσθιον κάπρου πτερωτοῦ. (B. M. *Guide*, Πίν. III, 31.)	ΙΑΛΥΣΙΟΝ ἢ ΙΕΛΥΣΙΟΝ Κεφαλὴ ἀετοῦ ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ ἐν μιᾷ τῶν γωνιῶν τοῦ ὁποίου ἀνθέμιον . . . . AR Τετράδρ. 230 κ.
ΙΑΛΥΣΙΟΝ Ὁμοίως. Ὑποκάτω, κράνος.	Ὁμοίως . . AR Τετράδρ. 223·4 κ. (*Num. Chron.*, 1873, Πίν. XI, 6.)
Πρόσθιον κάπρου πτερωτοῦ.	Ὁμοίως . . . . AR Ἡμίδρ. 31 κ.
Ὁμοίως.	Ὁμοίως . . . . AR Ὀβολ. 16 κ.
Ὁμοίως	Ὁμοίως . . . . AR Ἡμιώβ. 7·8 κ.
Πρόσθιον ἵππου πτερωτοῦ.	Α-Ι Ῥόδον ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ AR Ἡμιώβ. 6·5 κ.

Λίνδος Ῥόδου, ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς παραλίας τῆς νήσου, ἔκοψεν, ὡς ἡ ἐπὶ τῆς βορείου παραλίας Ἰαλυσός, ἀργυρᾶ νομίσματα Φοινικικοῦ κανόνος.

Περὶ τὰ 500-408 π. Χ.

Κεφαλὴ λέοντος χαίνουσα. (Mion., Πίν. XXXVI, 5.)	Δύο ἐπιμήκη ἔγκοιλα, διαιρούμενα διὰ πλατείας γραμμῆς, ἐφ' ἧς ἐνίοτε, ΛΙΝΔΙ. AR Τετράδρ. 213 κ. AR Ὀβολ. 16 κ.

Ῥόδος. Ἐν ἔτει ἢ περὶ τὸ ἔτος 408 π. Χ. αἱ τρεῖς ἀνεξάρτητοι πόλεις τῆς Ῥόδου, Κάμιρος, Ἰαλυσὸς καὶ Λίνδος ἑνωθεῖσαι ἀπετέλεσαν τὴν νέαν πόλιν τῆς Ῥόδου, πλησίον τοῦ βορείου ἄκρου τῆς νήσου. Ἐπειδὴ δὲ οἱ κάτοικοι καὶ τῶν τριῶν πόλεων ἀνῆγον τὴν καταγωγὴν αὐτῶν εἰς τὸν Ἥλιον, εἰς ὃν πράγματι ἦτο ἀφιερωμένη ὁλόκληρος ἡ νῆσος (Πινδάρου, *Ὀλυμ.* VII. 54), ἡ κεφαλὴ τοῦ θεοῦ Ἡλίου καὶ τὸ ἔμβλημα αὐτοῦ, τὸ ῥόδον,

ἐξελέγησαν φυσικῶς ὡς οἱ νομισματικοὶ τύποι τῆς νέας πρωτευούσης. Ὁ δὲ παραδεκτὸς γενόμενος σταθμητικὸς κανὼν φαίνεται ὅτι ἦτο κατ' ἀρχὰς ὁ Ἀττικός, οὗ ἔχομεν σπάνια τετράδραχμα ἕλκοντα περὶ τοὺς 260 κ. Ἐν τούτοις ὁ κανὼν οὗτος ταχέως ὑπεχώρησε πρὸ τοῦ καλουμένου Ῥοδίου κανόνος, οὗ τὸ τετράδραχμον ἕλκει 240-230 κόκκους.

Ἀττικὸς σταθμός. Περὶ τὰ 408-400 π. Χ.

Κεφαλὴ Ἡλίου κατ' ἐνώπιον.	ΡΟΔΙΟΝ Ῥόδον, οὗ ἑκατέρωθεν σταφυλή. Τὸ ὅλον ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ . . . AR Τετράδρ. 259 κ.
Ὁμοίως.	ΡΟΔΙΟΝ Ὁμοίως. . . AR Ἡμίδρ.
Ὁμοίως.	Ρ-Ο Ῥόδον ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ AR Ἡμίδρ.
Ὁμοίως	» Κεφαλὴ τῆς νύμφης Ῥόδου ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. AR Ἡμίδρ.

Χρυσὸς Εὐβοϊκοῦ καὶ ἄργυρος Ῥοδίου σταθμοῦ.

Περὶ τὰ 400-304 π. Χ.

Κεφαλὴ Ἡλίου, ἀντωπός, ἀκμαζούσης αὐστηρᾶς τεχνοτροπίας. *(Πίναξ ΚΔ'. 16.)*	ΡΟΔΙΟΝ Ῥόδον μετὰ κάλυκος δ. καὶ σταφυλῆς ἀρ. Ἐν τῷ πεδίῳ Ε. Τὸ ὅλον ἐν τεραγώνῳ ἐγκοίλῳ. AV Στατήρ.
Ὅμοιον, τολμηρᾶς τεχνοτροπίας, ἀλλὰ κατωτέρας ἐργασίας τῆς τοῦ χρυσοῦ στατῆρος. (B. M. *Guide*, Πίν. XX. 38.)	» Ῥόδον καὶ κάλυξ. Ἐν τῷ πεδίῳ σύμβολον μεταβλητόν. Τὸ ὅλον ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. . . . AR Τετράδρ.
Ὁμοίως. (Hunder, Πίν. XLV. 3.)	» Ὁμοίως. . . . . AR Δίδρ.
Ὁμοίως.	» Ὁμοίως . . . . AR Δρ
Ὁμοίως.	ΡΟ Ὁμοίως. . . . . . AR Ἡμίδρ.
Κεφαλὴ Ἡλίου ἀντωπός.	Ρ Ο Ῥόδον, οὗ κάτω ὄνομα ἄρχοντος. Ἐν τῷ πεδίῳ σύμβολον ἀλλάσσον. AR Δίδρ. δρ καὶ ἡμίδρ.
Κεφαλὴ τῆς νύμφης Ῥόδου	Ρ-Ο Ῥόδον . . . . . . Æ ·45

Περὶ τὸ 394 π. Χ., μετὰ τὴν μεγάλην παρὰ τὴν Κνίδον νίκην τοῦ Κόνωνος, ἡ Ῥόδος συμμετέσχε τῆς συμμαχικῆς νομισματοκοπίας

τῆς ἀντισπαρτιατικῆς συμμαχίας. Πρβλ. τὰ ὅμοια νομίσματα τῆς Ἐφέσου, Σάμου, Κνίδου καὶ Ἰασοῦ.

ΣΥΝ Παῖς Ἡρακλῆς ἄγχων δράκοντας (*Rev.Num.*, 1863, Πίν. Χ. 3.)	ΡΟ Ῥόδον. Ἴχνη ἐγκοίλου τετραγώνου. . . Ʀ 175 κ. Τρίδραχμ.

Περὶ τὰ 304-168 π. Χ.

Ἡ νομισματοκοπία τῆς Ῥόδου φαίνεται ὅτι ἔμεινεν ἀνεπηρέαστος ὑπὸ τῆς ἐκστρατείας Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου· οὐδεμία δὲ τροποποίησις αὐτῆς συνέβη πρὶν τῆς περιφήμου πολιορκίας τῆς Ῥόδου ὑπὸ Δημητρίου τοῦ Πολιορκητοῦ.

Δυσκόλως ἐν τούτοις δύναται νὰ ἀμφισβητηθῇ, ὅτι ἡ ἀμέσως ἑπομένη σειρὰ τῶν Ῥοδίων νομισμάτων, ἥτις παρουσιάζει ἐπὶ τῆς ἐμπροσθίας ὄψεως τὴν κεφαλὴν τοῦ Ἡλίου **ἀκτινοστεφῆ**, ἀνήκει εἰς τὴν περίοδον τῆς μεγίστης ἀκμῆς τῆς Ῥόδου, ἤτοι τὸ 304-168 π. Χ. Ἡ ἀκτινοστεφὴς κεφαλὴ ἐπὶ τῶν τετραδράχμων τῆς περιόδου ταύτης δύναται νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὸ νὰ παράσχῃ ἡμῖν ἰδέαν τινὰ περὶ τῆς τεχνοτροπίας καὶ γενικῆς ὄψεως τῆς μορφῆς τοῦ κολοσσιαίου ἀγάλματος τοῦ Ἡλίου, τοῦ κοινῶς καλουμένου κολοσσοῦ τῆς Ῥόδου, ἔργου Χάρητος τοῦ Λινδίου. Τὸ ἄγαλμα τοῦτο ἱδρύθη ἐν ἔτει 283 π. Χ. παρὰ τὸν λιμένα τῆς Ῥόδου, οὐχὶ δέ, ὡς θέλει φαντασιώδης τις νεωτέρα ἀντίληψις, περιβάδην τῆς εἰσόδου τοῦ λιμένος (Overbeck, *Plastik*, 3η ἐκδ. II. 137 κ. ἑξ.).

Κεφαλὴ Ἡλίου ἀντωπός, ἠρεμωτέρας τεχνοτροπίας τῆς τῶν νομισμάτων τοῦ πέμπτου αἰῶνος, ὑπὸ ἀκτίνων δὲ περιβαλλομένη.	ΡΟΔΙΟΝ ἢ Ρ-Ο Ῥόδον μετὰ κάλυκος· ὄνομα ἄρχοντος καὶ σύμβολον μεταβλητὸν ἐν τῷ πεδίῳ. (*Πίναξ ΚΕ'. 9.*). . Ʀ Τετράδρ.
Ὁμοίως.	Ὁμοίως . . . . . . Ʀ Δίδραχ.
Κεφαλὴ Ἡλίου ἀκτινοστεφής, ἐν κατατομῇ.	ΡΟΔΙΟΝ Ὁμοίως . . Ʀ Δίδραχ.
Ὁμοίως.	Ρ-Ο Ὁμοίως, Ὀνόματα ἀρχόντων καὶ σύμβολα ποικίλλοντα, ὡς ἐπὶ τῶν διδράχμων, ἀλλὰ τὸ ὅλον ἐν ἀβαθεῖ τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. Ʀ Δρ.

Κεφαλὴ Ἡλίου ἀκτινοστεφής, κατ' ἐνώπιον.	Ρ-Ο Ὁμοίως. . . . . ℞ Ἡμίδρ.
Ὁμοίως, ἐν κατατομῇ.	Ρ-Ο Δύο κάλυκες, ὧν μεταξὺ σύμβολον μεταβλητόν . . . . . . ℞ Τριημιώβ. 15 κ.
Κεφαλὴ Ἡλίου ἀντωπός, ἀλλ' ἄνευ ἀκτίνων.	Ρ-Ο Ὁμοίως, ἀλλ' οὐχὶ ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ . . . . ℞ Δραχ.
Ὁμοίως.	Ρ-Ο Ὁμοίως. . . . . ℞ Ἡμίδρ.

Τοῦ τελευταίου τούτου τύπου ὑπάρχει περίεργός τις διαφορὰ παρουσιάζουσα ἀετὸν πρὸ τῆς δεξιᾶς παρειᾶς τοῦ Ἡλίου. Ἐπὶ δὲ τῶν ὀπισθίων ὄψεων τῶν νομισμάτων τῆς κλάσεως ταύτης ὑπάρχουσιν ὀνόματα συντετμημένα, ἴσως Λυκιακῶν πόλεων, οἷα τὰ Γ-Α καὶ Ξ-Α ἀντὶ Πάταρα καὶ Ξάνθος. Ἐὰν τοῦτο οὕτως ἔχῃ, τὰ μικρὰ ταῦτα νομίσματα θὰ ἐκόπησαν ἐπὶ τῆς ἠπείρου, καθ' ὃν χρόνον ἡ Λυκία ὑπέκειτο τῇ Ῥόδῳ. Ἴδε, ἐν τούτοις, Imhoof, *Mon. Gr.*, σ. 314.

ΧΑΛΚΑ

Κεφαλὴ Ἡλίου, ἀκτινοστεφής, ἐν κατατομῇ (τεχνοτροπία Λυσίππου).	Ρ-Ο Ῥόδον, μεταξὺ δύο ποικιλλόντων συμβόλων . . . . Æ 1·-1
Κεφαλὴ Διός.	Ρ-Ο Ῥόδον καὶ κάλυξ, ἐν δὲ τῷ πεδίῳ γράμματα ἀρχόντων. Æ ·8
Ὁμοίως.	Ρ-Ο Ῥόδον, οὗ ὄπισθεν δίσκος ἀκτινοστεφὴς ἡλίου ἀνατέλλοντος . . Æ ·65
Κεφαλὴ γυναικεία μετὰ καλύπτρας καὶ σφενδόνης.	Ρ-Ο Ῥόδον . . . . Æ ·65
Ὁμοίως.	ΡΟ Πρῷρα. . . . . Æ ·65
Κεφαλὴ Ἡλίου ἀκτινοστεφής, ἐν κατατομῇ.	Ρ-Ο Ῥόδον. Ὀνόματα ἀρχόντων καὶ σύμβολα ποικίλλοντα. Τὸ ὅλον ἐν ἀβαθεῖ τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. Æ ·5

Ἐπὶ τῆς συνομολογήσεως τῆς εἰρήνης τοῦ 189 π. Χ., μετὰ τὴν ἐν Μαγνησίᾳ μάχην, ἡ Ῥόδος ἔλαβε μεγάλην ἐδαφικὴν αὔξησιν ἐπὶ τῆς στερεᾶς περιλαμβάνουσαν τὴν Λυκίαν, ἐκτὸς τῆς Τελμησσοῦ, καὶ τὸ πλεῖστον τοῦ πρὸς νότον τοῦ Μαιάνδρου μέ-

ρους τῆς Καρίας. Ἔκτοτε δε ἡ ἔκδοσις τῶν νομισμάτων εἶνε ἄφθονος, μάλιστα καὶ αὐτῶν τῶν χρυσῶν, μέχρι τοῦ 168 π. Χ., ὅτε οἱ Ῥωμαῖοι κατήργησαν τὴν ἐπὶ τῆς ἠπείρου ἐξουσίαν τῶν Ῥοδίων. Εἰς τὰ ἀνωτέρω περιγραφέντα τετράδραχμα καὶ μικρότερα ἀργυρᾶ νομίσματα τῆς περιόδου ταύτης, δύνανται νὰ προστεθῶσι τὰ ἑπόμενα : —

(α) Χρυσα.

Κεφαλὴ Ἡλίου, ἀκτινοστεφὴς καὶ κατ' ἐνώπιον. (Β. Μ. *Guide*, Πίν. L, 21.)	**Ρ-Ο Ῥόδον ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ ἀβαθεῖ. Ὀνόματα ἀρχόντων, ΑΝΤΑΙΟΣ ἢ ΤΙΜΟΚΡΑΤΗΣ . . Ϙ Στατήρ.**
Κεφαλὴ Ἡλίου ἀκτινοστεφής, ἐν κατατομῇ.	**Ρ-Ο Ὁμοίως, ἐν κύκλῳ σφαιριδίων. Ὀνόματα ἀρχόντων, ΑΝΤΑΙΟΣ, ΔΙΟΓΕΝ, ΜΕΛΑΙΤ, ΤΙΜΟΚΡΑ κτλ. . . . . Ϙ Ἡμίδρ.**

(β) Χρυσα και αργυρα τυπων βασιλικων.

Στατῆρες χρυσοῦ τῶν τύπων Φιλίππου καὶ Λυσιμάχου. *Σύμβολον*—ῥόδον (Müller, *Alex.*, Πίν. XXXVI. 208· *Lysim.*, Πίν. VIII. 450, 451) μετ' ὀνόματος ἄρχοντος, ΑΡΙΣΤΟΒΟΥΛΟΣ, ἀπαντῶντος καὶ ἐπὶ Ῥοδιακῶν τετραδράχμων τύπων Ἀλεξανδρείων (Müller, *Alex.*, Κλάσ. VI. Πίν. XVI. ἀρ. 1154-1167)· ***σύμβολον***, ῥόδον. Τὰ τῶν ἀρχόντων ὀνόματα ἐπὶ τῶν νομισμάτων τούτων εἶνε συνήθως τὰ αὐτὰ πρὸς τὰ ἐπὶ τῶν τετραδράχμων τοῦ ἀνωτέρω περιγραφέντος συνήθους Ῥοδίου τύπου.

Περὶ τὰ 168-88 π. Χ.

Ἐν ἔτει 168 π. Χ. συνέστη ἐκ νέου ἡ Λυκικὴ συμμαχία ὑπὸ τὴν Ῥωμαϊκὴν προστασίαν, τὸ δὲ ἐμπόριον τῆς Ῥόδου κατεστράφη ἀνεπανορθώτως. Ἡ νομισματοκοπία τῆς Ῥόδου ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης μέχρι τῆς τῶν Μιθριδατικῶν πολέμων ἀπετελεῖτο κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἐκ τῶν τελευταίων καὶ μᾶλλον ἀμελῶς ἐξειργασμένων δραχμῶν τῶν ἀνωτέρω περιγραφεισῶν κλάσεων.

Περὶ τὰ 88-43 π. Χ.

Εἰς τὴν περίοδον ταύτην τῆς ἐπαναστάσεως τῆς Ἀσίας κατὰ τῆς Ῥωμαϊκῆς καταπιέσεως, διαρκοῦντος τοῦ Μιθριδατικοῦ πολέμου, νομίζω ὅτι πρέπει νὰ κατατάξω τὴν ἑξῆς ὄψιμον ἔκδοσιν Ῥοδίων νομισμάτων. Ὁ Ἀττικὸς σταθμητικὸς κανὼν εἶχε νῦν ἀποβῆ πάγκοινος ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ, τὰ δὲ νομίσματα τῆς Ῥόδου δὲν ἐξαιροῦνται τούτου.

Κεφαλὴ Ἡλίου ἀντωπός, ὀψίμου τεχνοτροπίας. (Πρβλ. Hunter, Πίν. XLV, 6.)	Ρ-Ο Ῥόδον κατὰ μέτωπον ὁρώμενον, καὶ ὄνομα ἄρχοντος πέριξ αὐτοῦ γεγραμμένον. AR Ἀττικ. δρ.
Ὁμοίως.	ΡΟ Ῥόδον ὁμοίως· κάτω, ὄνομα ἄρχοντος. Τὸ ὅλον ἐν στεφάνῳ κισσοῦ (;) . . . . AR 1·4
Ὁμοίως.	ΡΟ Ῥόδον ὁμοίως· πέριξ δ' αὐτοῦ ὄνομα ἄρχοντος . . . . AR ·75

Αὐτοκρατορικοὶ χρόνοι.

Μολονότι ἀναμφιβόλως τὰ ἀργυρᾶ νομίσματα τῆς Ῥόδου ἐξηκολούθουν κυκλοφοροῦντα ἐπὶ μακρὸν ἀφ᾽ὅτου κατέπαυσεν ἡ ἔκδοσις αὐτῶν, ἐν τούτοις ἔχομεν πάντα λόγον νὰ ὑποθέσωμεν, ὅτι ὁ χαλκὸς κατέλαβε βαθμιαίως τὴν θέσιν αὐτῶν ὡς κύριον μέσον κυκλοφορίας, καὶ ὅτι ἐξ ἁπλοῦ κατὰ συνθήκην νομίσματος ἀπέβη πραγματικὸν νόμισμα κεκτημένον ἐσωτερικήν τινα ἀξίαν. Ὅτι δὲ τοιαύτη τις μεταβολὴ τοῦ νομίμου σταθμητικοῦ κανόνος συνέβη ἐπὶ τῆς Ῥωμαϊκῆς διοικήσεως, ἐξάγεται οὐ μόνον ἐκ τοῦ μεγάλου μεγέθους καὶ βαρέος σταθμοῦ τῶν ὀψίμων Ῥοδίων χαλκῶν νομισμάτων, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ ὅτι συνήθως ταῦτα φέρουσι τὴν δήλωσιν τῆς ἀξίας ΔΙΔΡΑΧΜΟΝ.

Κεφαλὴ Ἡλίου πρὸς δεξ., ἀκτινοστεφής, συνήθως δὲ καὶ κισσοστεφής, ἢ κεφαλὴ Διονύσου νεαροῦ κισσοστεφής. Πέριξ δὲ ἐπί τινων κομματίων ἡ ἐπιγραφὴ ΡΟΔΙΟΙ ΥΠΕΡ ΤΩΝ CEBACTΩN	ΡΟΔΙΩΝ ἢ ΔΙΔΡΑΧΜΟΝ, ἢ ὄνομα ἄρχοντος, συνήθως μετὰ τοῦ τίτλου ΤΑΜΙΑΣ. *Τύποι:* ῥόδον· Νίκη τρόπαιον στεφανοῦσα, ἢ Νίκη ἐπὶ πρῴρας ἢ σφαίρας, φέρουσα ἀκροστόλιον ἢ στέφανον καὶ κλάδον φοίνικος . . . . AE 1·5

Ὑπάρχουσιν ὡσαύτως νομίσματα μετὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ Ἡλίου καὶ ΡΟΔΙΩΝ ΕΛΕΥΘ. ἐπὶ τῆς ὀπισθίας ὄψεως. *Τύπος* αὐτῶν, Νίκη.

Αὐτοκρατορικά — ἀπὸ Νέρωνος μέχρι Κομμόδου. *Τύποι* — Ἥλιος καὶ θεὰ δεξιούμενοι ἀλλήλους. ΠΟCΕΙΔΩΝ ΑCΦΑΛΕΙΟC, Ποσειδῶν ἱστάμενος πρὸ βωμοῦ, κρατῶν δελφῖνα καὶ τρίαιναν, κλπ. Ποσειδῶν ὁ Ἀσφάλειος ἦτο ὁ προστάτης θεὸς τῆς ἀσφαλείας τῶν πλοίων καὶ τῶν λιμένων.

Σύμη (;), νῆσος μεταξὺ Ῥόδου καὶ Κνίδου. Ὁ Waddington (*Rev. Num.*, 1853, σ. 249) ἀπέδωκε τῇ νήσῳ ταύτῃ Ἀττικὴν δραχμὴν χρονολογουμένην, ὡς φαίνεται, ἀπὸ τοῦ 400-350 π. Χ.

Κεφαλὴ Διονύσου πωγωνοφόρου.	ΣΥ Κάνθαρος . . . . . Ꝛ 63 κ.
Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς.	ΥΣ Κάνθαρος κισσῷ ἐστεμμένος Æ ·7
(Imhoof, *Mon. Gr.*, Πίν. F. 13.)	

Ὁ Imhoof (*Mon. Gr.*, σ. 323) προτείνει τὰ **Συάγγελα** παρὰ τὴν *Ἁλικαρνασὸν* ὡς ἐπίσης πιθανὸν νομισματοκοπεῖον τῶν νομισμάτων τούτων.

Τῆλος, μικρὰ νῆσος μεταξὺ Ῥόδου καὶ Νισύρου.

Περὶ τὰ 400-300 π. Χ.

Κεφαλὴ Διός.	ΤΗΛΙ Καρκίνος . . . . . . Æ ·5
Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς.	» Ὁμοίως. . . . . . . Æ ·4
(Imhoof, *Zeit. f. N*, I, σ. 151.)	

Ἐκ τοῦ ἑπομένου πίνακος βλέπει τις, ὅτι πρὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἀλεξάνδρου τὰ μόνα νομισματοκοπεῖα τῆς ἠπείρου τῆς Καρίας ἦσαν τὰ Ἄστυρα, ἡ Χερσόνησος καὶ ἡ Κνίδος, καὶ αἱ Ἁλικαρνασός, Ἰασός, Ἴδυμα καὶ Τέρμηρα : —

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΚΑΡΙΑΣ

	600-480 π. Χ.	480-400 π. Χ.	400-330 π. Χ.	330-190 π. Χ.	190 — 133 π. Χ.	Ῥωμ. χρόνοι	Αὐτοκρατορ
Ἄβα (;)	...	...	...	...	...	...	Æ
Ἀλάβανδα	...	...	...	AR Æ	AR βασ.	...	Æ
Ἁλικαρνασσός	EL (;)	...	AR	Æ	AR Æ	...	Æ
Ἄλινδα	...	...	...	AR Æ	...	...	Æ
Ἀμυζών	...	...	...	...	...	Æ	
Ἀντιόχεια	...	...	...	AR Æ	...	...	Æ
Ἀπολλωνία	...	...	...	...	...	...	Æ
Ἄρπασα	...	...	...	...	..	...	Æ
Ἄστυρα	...	AR	Æ				
Ἀφροδισιάς	...	...	...	...	AR Æ	...	Æ
Βάργασα	...	...	...	...	...	...	Æ
Βαργυλία	...	...	...	...	AR Æ	Æ	Æ
Ἔριζα	...	...	...	...	...	...	Æ
Εὐΐππη	...	...	...	...	...	Æ	Æ
Εὐράλιον	...	...	...	...	...	...	Æ
Εὔρωμος	...	...	...	..	...	Æ	Æ
Ἡράκλεια	...	...	...	...	...	...	Æ
Ἰασός	...	...	AR Æ	...	...	...	Æ
Ἴδυμα	...	AR					
Καλλίπολις	...	...	...	...	Æ		
Καρύανδα	...	...	...	Æ			
Καῦνος	...	...	...	...	AR Æ		
Κέραμος	...	...	...	...	AR Æ	...	Æ
Κίδραμος	...	...	...	...	...	...	Æ
Κνίδος	AR	AR	AR Æ	...	AR βασ. AR Æ	...	Æ
Κύϊον	...	...	...	...	...	Æ	Æ
Λεψίμανδος(;)	...	...	...	..	AR		
Μύλασα	...	...	...	Æ	AR βασ.	...	Æ
Μύνδος	...	...	..	...	AR Æ	...	Æ
Νεάπολις (;)	...	..	...	...	...	Æ	Æ
Ὀρθωσία	...	...	...	Æ	Æ	Æ	Æ
Πλάρασα	...	...	...	...	AR Æ		
Σεβαστόπολις	...	..	...	...	...	...	Æ

[*Συνέχεια τοῦ πίνακος τῆς Καρίας.*]

	600-480 π. Χ.	480-400 π. Χ.	400-330 π. Χ.	330-190 π. Χ.	190 — 133 π. Χ.	Ῥωμ. χρόνοι	Αὐτοκράτορ
Στρατονίκεια	...	...	...	...	AR Æ	...	Æ
Τάβα	...	. .	...	...	AR Æ	Æ	Æ
Τελμησσός (;)	...	...	...	Æ			
Τέρμηρα	...	AR					
Τραπεζόπολις	...	...	...	...	...	...	Æ
Ὕδρηλα	...	...	...	...	...	...	Æ
Ὑλλάριμα	...	...	...	...	...	...	Æ
Χερσόννησος	...	AR					
ΔΥΝΑΣΤΑΙ	...	...	AV AR				

Νησοι παρα τῃ Καριᾳ.

	Πρὸ τοῦ 480 π. Χ.	480—400 π. Χ.	400—300 π. Χ.	300-190 π. Χ.	190 π. Χ. Ῥωμαϊκοὶ χρόνοι	Αὐτοκράτορ.
Ἀστυπάλαια	...	...	...	Æ	AV AR βασ. Æ	Æ
Κάλυμνα	AR	...	AR Æ			
Ποσείδιον Καρπάθου	...	AR				
Κῶς	AR	AR	AR	AR Æ	AR AR βασ. Æ	Æ
Μεγίστη	...	...	AR			
Νίσυρος	...	...	AR	AR Æ		
Κάμιρος Ῥόδου	AR	AR				
Ἰαλυσός »	AR	AR				
Λίνδος »	AR	AR				
Ῥόδος	...	...	AV AR Æ	AR Æ	AV AR βασ. AV AR Æ	Æ
Σύμη (;)	...	...	AR Æ			
Τῆλος	...	. .	Æ			

ΛΥΔΙΑ

« Οἱ Λυδοί», λέγει ὁ Ἡρόδοτος (Ι. 94), *«πρῶτοι ἀνθρώπων, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, νόμισμα χρυσοῦ καὶ ἀργύρου κοψάμενοι ἐχρήσαντο»*, καὶ Ξενοφάνης δὲ ὁ Κολοφώνιος (Παρὰ Ἰουλίῳ Πολυδεύκ. ΙΧ. 83) μαρτυρεῖ περὶ τῆς αὐτῆς παραδόσεως. Μεταβαίνοντες δὲ ἐκ τῶν μαρτυριῶν τούτων τῶν ἀρχαίων συγγραφέων εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν ἀρχαιοτάτων Ἀσιατικῶν ἀποπειρῶν πρὸς νομισματοκοπίαν ἀγόμεθα νὰ τάξωμεν τὰς πρώτας ἐκδόσεις τοῦ Λυδικοῦ νομισματοκοπείου εἰς τὸν ἕβδομον αἰῶνα π. Χ. καὶ πιθανῶς εἰς τὴν βασιλείαν Γύγου τοῦ ἱδρυτοῦ τῆς τε δυναστείας τῶν Μερμναδῶν καὶ τοῦ νέου Λυδικοῦ κράτους, ὡς διακεκριμένου τῆς ἔτι παλαιοτέρας Λυδίας. Τὰ ἀγροίκως ἐξειργασμένα νομίσματα ταῦτα ἀποτελοῦνται ἐκ στατήρων ἠλέκτρου καὶ μικροτέρων νομισμάτων σταθμητικῶν κανόνων συνήθως γνωστῶν ὡς Βαβυλωνιακοῦ καὶ Φοινικικοῦ, ὧν οἱ παλαιότατοι στατῆρες ἕλκουσι περὶ τοὺς 167 ὁ μὲν καὶ 220 κ. ὁ ἕτερος. Ὁ Βαβυλωνιακὸς κανὼν φαίνεται ὅτι ἀπέβλεπεν εἰς τὸ ἐμπόριον τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὁ δὲ Φοινικικὸς εἰς τὰς συναλλαγὰς μετὰ τῶν πόλεων τῆς δυτικῆς παραλίας.

Χρόνοι τοῦ Γύγου καὶ Ἄρδυος Περὶ τὰ 700-637 π. Χ.

Ἄσημον (*Typus fasciatus*). (*Πίναξ ΚΔ'. 20.*)	Τρία ἔγκοιλα, ὧν τὸ ἐν τῷ κέντρῳ ἐπίμηκες καὶ τὰ λοιπὰ τετράγωνα ΗΕ Βαβυλων. στατὴρ 166·8 κ.
Ὁμοίως. (Lenormant, *Mon. royales de la Lydie*, σελ. 1.)	Ὁμοίως, ἀλλ' ἐν μὲν τῷ κεντρικῷ ἐγκοίλῳ ἀλώπηξ τρέχουσα, ἐν δὲ τῷ ὑπερκειμένῳ τετραγώνῳ κεφαλὴ ἐλάφου καὶ ἐν τῷ ὑποκάτω τὸ κόσμημα ✕ . . . . . . ΗΕ Φοινικικὸς στατὴρ 219 κ.
Ὁμοίως. (B.V.Head, *Coinage of Lydia and Persia*, Πίν. I. 2.)	Ὁμοίως, ἐπίμηκες μεταξὺ δύο τετραγώνων ἐγκοίλων . . . . . . ΗΕ Ἡμιστάτηρ 105·8 κ.

Ὁμοίως (*Αὐτόθι*, Πίν. I. 3.)	Δύο ἔγκοιλα τετράγωνα διαφόρων μεγεθῶν . . . ΗΕ Ἕκτη 37 κ.
Ὁμοίως (*Αὐτόθι*, Πίν. I, 4.)	Τετράγ. ἔγκοιλον. ΗΕ Δωδεκάτη 18 κ.
Ὁμοίως (*Αὐτόθι*, Πίν. I, 5.)	» » ΗΕ $^1/_{24}$ 9 κ.

Ἐν τῇ ἀλώπεκι τοῦ *ὀπισθοτύπου* τοῦ στατῆρος τῶν 219 κόκκων ὁ Lenormant ἀναγνωρίζει σύμβολον τοῦ Λυδικοῦ Διονύσου, οὗ τὸ ὄνομα Βασσαρεύς, συνδέει πρὸς τὴν λέξιν βασσάρα σημαίνουσαν ἀλώπεκα (Ἐρικ. Στεφ. *Thesaur*. ἐν λ.).

Χρόνοι τοῦ Σαδυάττου καὶ Ἀλυάττου. 637-568 π. Χ.

Εὐλόγως δύναταί τις νὰ ὑποθέσῃ, ὅτι, διαρκούσης τῆς περιόδου ταύτης, ἤρξατο γενομένη αἰσθητὴ ἐν τῇ Λυδικῇ πρωτευούσῃ ἡ ἐπίδρασις τῶν καλῶν τεχνῶν τῆς Ἰωνίας. Ἡ Μίλητος καὶ ἄλλαι σπουδαῖαι Ἑλληνικαὶ πόλεις τῶν παραλίων δὲν ἤργησαν πολὺ νὰ παραδεχθῶσι καὶ βελτιώσωσι τὴν Λυδικὴν ἐφεύρεσιν τοῦ κόπτειν εἰς νομίσματα τὰ πολύτιμα μέταλλα, κοσμοῦσαι τὴν ἐμπροσθίαν ὄψιν τοῦ πετάλου δι' ἱεροῦ τινος ἐμβλήματος. Εἶνε δὲ ἀδύνατον νὰ διακρίνῃ τις μετ' ἀπολύτου βεβαιότητος τὰ Λυδικὰ νομίσματα ἀπὸ τὰ τῶν Ἑλληνικῶν πόλεων· ὑπάρχει ὅμως εἷς τύπος, ὅστις φαίνεται χαρακτῆρος ἰδιαζόντως Λυδικοῦ, ἐπειδὴ ἀπαντᾷ ἐν μορφῇ τροποπεποιημένῃ ἐπὶ τῶν νομισμάτων τῶν ἀποδιδομένων τῷ νομισματοκοπείῳ τῶν Σάρδεων καὶ τῇ βασιλείᾳ τοῦ Κροίσου. Εἶνε δ' οὗτος ὁ λέων καὶ ὁ ταῦρος, σύμβολα πιθανῶς τῆς λατρείας τοῦ ἡλίου καὶ τῆς σελήνης.

Πρόσθια λέοντος καὶ ταύρου ἀντινώτως ἐστραμμένα καὶ συνηνωμένα ἀπὸ τῶν τραχήλων. (B. V. Head, ἔ. ἀ. Πίν. I, 6.)	Τρία ἔγκοιλα, ὧν τὸ ἐν τῷ κέντρῳ ἐπίμηκες καὶ τὰ λοιπὰ τετράγωνα. ℞ Φοινικικὸς στατὴρ 215·4 κ.

Τὰ δύο ἑπόμενα νομίσματα, ἤδη ὑπὸ τὴν Μίλητον (σελ. 125) περιγραφέντα, δύνανται μετ' ἴσης πιθανότητος, ἕνεκα τῆς ἀλώπεκος τοῦ ὀπισθοτύπου, νὰ ἀποδοθῶσιν εἰς τὰς Σάρδεις: —

Λέων κατακείμενος, στρέφων τὴν κεφαλὴν χαίνουσαν. Τὸ ὅλον ἐν πλαισίῳ ἐπιμήκει. ('Εν τῷ Βρεττανικῷ Μουσείῳ.)	Ἔγκοιλον ἐπίμηκες μεταξὺ δύο τετραγώνων ἐγκοίλων. Ἐν τῷ κεντρικῷ ἐγκοίλῳ ἀλώπηξ τρέχουσα, ἐν τῷ ἑνὶ δὲ τῶν τετραγώνων κεφαλὴ ἐλάφου καὶ ἐν τῷ ἑτέρῳ τὸ κόσμημα ✕ ΗΕ Στατὴρ 214·8 κ.
Ὁμοίως.	Ὁμοίως . . ΗΕ Ἡμιστατὴρ 107 κ.

Ὑπάρχουσιν ὡσαύτως νομίσματα ἠλέκτρου, σταθμοῦ Εὐβοϊκοῦ (269 καὶ 133 κ.), ἀποδιδόμενα παρὰ τοῦ Müller τῇ Κυρήνῃ (ἴδε κατωτέρω), ἅτινα δυνατὸν ἐν τούτοις νὰ εἶνε Ἰωνικῆς ἢ Λυδικῆς προελεύσεως.

Χρόνοι τοῦ Κροίσου (;). 568-554 π. Χ.

Ὅτε ὁ Κροῖσος ἀνῆλθε τὸν Λυδικὸν θρόνον, φαίνεται ὅτι εἷς τῶν πρώτων αὐτοῦ σκοπῶν ἦτο νὰ προσοικειωθῇ τοὺς Ἕλληνας ἔν τε τῇ Εὐρώπῃ καὶ Ἀσίᾳ διὰ μεγαλοπρεπῶν ἀφιερωμάτων ἴσης ἀξίας πρὸς τὰ μεγάλα ἱερὰ τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Δελφοῖς καὶ Βραγχίδαις (Ἡροδ. I. 46, 50, 92). Ἐπὶ δεκατέσσαρα ἔτη ἡ Λυδία ὑπὸ τὴν διοίκησιν αὐτοῦ κατεῖχε θέσιν μεγάλης δυνάμεως ἐν Ἀσίᾳ ἐκτεινομένη ἀπὸ τοῦ Ἅλυος μέχρι τῶν παραλίων τοῦ Αἰγαίου. Φαίνεται δὲ πιθανόν, ὅτι ἡ εἰσαγωγὴ διττοῦ νομίσματος ἔκ τε καθαροῦ χρυσοῦ καὶ ἐξ ἀργύρου ἀντὶ τοῦ ἀρχικοῦ ἠλέκτρου δυνατὸν νὰ ὀφείληται εἰς τὴν ἐμπορικὴν μεγαλοφυΐαν τοῦ Κροίσου, ὡς ἀλλαχοῦ ἐπεχείρησα νὰ ἀποδείξω (*Coinage of Lydia and Persia*, σελ. 19).

Ἐν τῇ νομισματικῇ ταύτῃ ἀναδιοργανώσει φαίνεται ὅτι ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν αἱ ὁλκαὶ τῶν δύο παλαιῶν στατήρων ἠλέκτρου, ὧν ἕκαστος ἀντεπροσωπεύετο ἤδη ὑπὸ ἴσης ἀξίας, ἂν καὶ φυσικῷ τῷ λόγῳ οὐχὶ καὶ ὑπὸ ἴσης ὁλκῆς καθαροῦ χρυσοῦ. Τοιουτοτρόπως ὁ μὲν παλαιὸς Φοινικικὸς ἐξ ἠλέκτρου στατὴρ τῶν 220 κ. ἀντικατεστάθη διὰ νομίσματος καθαροῦ χρυσοῦ 168 κόκκων, ἰσοφαρίζοντος, ὡς τὸ ἐξ ἠλέκτρου προκάτοχον αὐτοῦ, πρὸς 10 στατῆρας ἀργύρου τῶν 200 κ. (ἓν πέμπτον τῆς Φοινικικῆς μνᾶς ἀργύρου)· ὁ δὲ ἀρχαῖος

Βαβυλωνιακὸς ἠλέκτρου στατὴρ τῶν 168 κ. ἀντικατεστάθη ὑπὸ νέου στατῆρος ἐκ καθαροῦ χρυσοῦ 126 κ., ἰσοφαρίζοντος, ὡς αὐτὸς πρὸς τὸ ἓν πέμπτον τῆς Βαβυλωνιακῆς μνᾶς ἀργύρου ἢ πρὸς δέκα τῶν νῦν τὸ πρῶτον κοπέντων στατήρων ἀργύρου τῶν 168 κ. Ἡ κατάταξις τῶν νομισμάτων τῶν σειρῶν τούτων εἰς τὸν Κροῖσον ἐγένετο τὸ πρῶτον ὑπὸ τοῦ Cousinéry, οὗτινος τὴν γνώμην συνεμερίσθησαν οἱ Borrell, Leake, Lenormant, Waddington (*As. Min.*, σ. 59) καὶ Brandis. Ἐντούτοις ὁ κ. Six ἠθέλησε νὰ ἀποδώσῃ ταῦτα εἰς τοὺς χρόνους τοῦ Κύρου καὶ Καμβύσου.

Πρόσθια λέοντος καὶ ταύρου, ἀντιμετώπως.	Ἔγκοιλον ἐπίμηκες εἰς δύο μέρη διῃρημένον.	
Βαβυλωνιακὸς κανών· χρυσός . . . (Sestini, *Stat. Ant.* Π. IX, 14, 16.)	𝔄 Στατὴρ . .	168 κ.
	𝔄 Τρίτη . . .	56 κ.
	𝔄 Ἕκτη . . .	28 κ.
	𝔄 Ἡμίεκτον .	14 κ.
Εὐβοϊκὸς κανών· χρυσός	𝔄 Στατὴρ . .	136 κ. (*Πίν. ΚΔ΄. 21.*)
	𝔄 Τρίτη . . .	42 κ.
	𝔄 Ἕκτη . . .	21 κ.
	𝔄 Ἡμίεκτον .	11 κ.
Βαβυλωνιακὸς κανών· ἄργυρος . . . (B. M. *Guide*, Πίν. I, 15, 16.)	𝔄𝔯 Στατὴρ . .	168 κ.
	𝔄𝔯 Ἡμιστατὴρ	84 κ.
	𝔄𝔯 1/3 στατῆρος	56 κ.
	𝔄𝔯 1/12 στατῆρος	14 κ.

Μετὰ τῆς Περσικῆς κατακτήσεως ἢ μᾶλλον ἐπὶ τῆς αναδιοργανώσεως τοῦ κράτους καὶ τῶν τμημάτων αὐτοῦ εἰς σατραπείας ὑπὸ Δαρείου υἱοῦ τοῦ Ὑστάσπους, τὸ Λυδικὸν νόμισμα κατηργήθη καὶ ἀντικατεστάθη ὑπὸ τῶν βασιλικῶν Περσικῶν δαρεικῶν καὶ σίκλων. (Ἴδε κατωτέρω **Περσίαν**).

Ὑπὸ δὲ τὴν κυβέρνησιν τῶν Περσῶν καὶ τῶν Σελευκιδῶν φαίνεται ὅτι δὲν ἐκόπησαν νομίσματα ἐν Λυδίᾳ. Μετὰ δὲ τὴν ἐν ἔτει 190 π. Χ. ἧτταν τοῦ Ἀντιόχου ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων ἐν τῇ παρὰ τὴν Μαγνησίαν μάχῃ, ἡ Λυδία προσηρτήθη εἰς τὸ βασίλειον τῶν Φιλεταίρων, ὑπὸ τοῦ τελευταίου τῶν ὁποίων ἐκληροδοτήθη

εἰς τὸν Ῥωμαϊκὸν λαὸν καὶ περιελήφθη ἐν τῇ Ῥωμαϊκῇ ἐπαρχίᾳ τῆς Ἀσίας. Πολλαὶ Λυδικαὶ πόλεις ὑπὸ τὴν Περγαμηνὴν καὶ Ῥωμαϊκὴν διοίκησιν ἔκοψαν **κιστοφόρους**, ἀλλ' ὡς θέλομεν ἴδη, τὰ νομίσματα τῆς Λυδίας συνίστανται καθ' ὅλου εἰπεῖν ἐκ χαλκῶν τῆς αὐτοκρατορικῆς περιόδου.

Ἡ εὐρεῖα αὕτη ὑπεροχὴ τῆς αὐτοκρατορικῆς νομισματοκοπίας ἐπὶ τῆς αὐτονόμου, ἔν τε τῇ Λυδίᾳ καὶ Φρυγίᾳ, ἤγαγέ με εἰς τὸ νὰ παρεκκλίνω τῆς ἀπηρχαιωθείσης πως γεωγραφικῆς τάξεως, τῆς μέχρι τοῦ νῦν γενικῶς παραδεκτῆς παρὰ τοῖς νομισματολόγοις. Ἡ Λυδία καὶ Φρυγία φαίνονται ἀκολουθοῦσαι φυσικῶς ἀμέσως τὴν Ἰωνίαν καὶ Καρίαν. Ἡ παρένθεσις δὲ τῆς Λυκίας, Παμφυλίας, Πισιδίας, Κιλικίας καὶ Κύπρου ματαξὺ Καρίας καὶ Λυδίας, φαίνεταί μοι ὅτι εἰσάγει ὅλως ἄνευ, ἀνάγκης τινός, στοιχεῖον συγχύσεως εἰς τὴν ὁμογενῆ νομισματοκοπίαν τῆς Ῥωμαϊκῆς ἐπαρχίας Ἀσίας, ἥτις βεβαίως πρέπει νὰ ληφθῇ ὁμοῦ, ἐφ' ὅσον εὐρύτερον εἶνε τοῦτο δυνατόν.

Ὡς δικαίως παρατηρεῖ ὁ Waddington (***Fastes des Provinces asiatiques***, σελ. 24) δυνάμεθα διὰ τῶν νομισμάτων νὰ προσδιορίσωμεν ἀκριβῶς τὰ σύνορα τῆς ἐπαρχίας Ἀσίας, ἐπειδὴ τὰ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ταύτῃ κοπέντα αὐτοκρατορικὰ νομίσματα διακρίνονται πάντων τῶν ἄλλων τμημάτων τῆς Ἀσίας διὰ δύο εὐδιακρίτων ἰδιοτήτων· α) διὰ τῆς συχνῆς ἐμφανίσεως ἐπ' αὐτῶν ὀνομάτων ἐγχωρίων ἀρχόντων, συνήθως ὑπὸ τῶν τίτλων αὐτῶν συνοδευομένων, οἷον στρατηγός, ἄρχων, ἀρχιερεύς, κλπ. καὶ β) διὰ τῆς συνήθους ἀντικαταστάσεως τῆς κεφαλῆς τοῦ αὐτοκράτορος ὑπὸ συμβολικῆς προτομῆς, συνοδευομένης ὑπὸ τῆς ἐπιγραφῆς ΙΕΡΑ CΥΝΚΛΗΤΟC[1] τῆς δηλούσης τὴν Ῥωμαϊκὴν σύγκλητον, δι' ἧς αἱ πόλεις τῆς ἐπαρχίας Ἀσίας ὑποδεικνύουσι τὴν ἀπὸ τῆς Συγκλήτου ἐξάρ-

[1] Αἱ ἐπιγραφαὶ ΙΕΡΑ CΥΝΚΛΗΤΟC, ΘΕΟΝ CΥΝΚΛΗΤΟΝ καὶ αἱ παρόμοιαι εἶνε τόσον συνήθεις ἐπὶ τῶν νομισμάτων τῶν πόλεων τῆς Ῥωμαικῆς ἐπαρχίας Ἀσίας ἰδίᾳ ἐν Λυδίᾳ καὶ Φρυγίᾳ, ὥστε δὲν ἐφρόντισα πάντοτε νὰ σημειώσω τὴν παρουσίαν αὐτῶν.

τησιν αὐτῶν, ὡς τῆς Ἀσίας οὔσης ἀείποτε συγκλητικῆς ἐπαρχίας. Ὁ Waddington ἦτο, νομίζω, ὁ πρῶτος ἐπιστήσας τὴν προσοχὴν ἐπὶ τοῦ γεγονότος, ὅτι ἡ συνήθεια αὕτη ἦτο ἰδιάζουσα εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἀσίαν, ἐπειδὴ ἐν τῇ πλησιοχώρῳ Βιθυνίᾳ, ἥτις ἐπί τινα χρόνον ἦτο ὡσαύτως συγκλητικὴ ἐπαρχία, οὐδὲν ἴχνος αὐτῆς ὑφίσταται. Ἡ ἰδιορρυθμία αὕτη ἐφαρμόζεται ὡσαύτως εἰς τὰ ὀνόματα τῶν τιτλούχων ἐγχωρίων ἀρχόντων, ἐπειδή, ἂν καὶ ἐν Βιθυνίᾳ, Γαλατίᾳ καὶ Καππαδοκίᾳ συναντῶμεν συχνὰ τὰ ὀνόματα τῶν ἀνθυπάτων ἢ αὐτοκρατορικῶν πρέσβεων (Legati), οὐδέποτε εὑρίσκομεν τὰ τῶν *ἐγχωρίων* ἀστικῶν ἀρχόντων, ἐνῷ ἐν Λυκίᾳ, Παμφυλίᾳ, Πισιδίᾳ καὶ Κιλικίᾳ, οὐδὲ ταῦτα ἀπαντῶσιν, ἐπειδὴ τὰ αὐτοκρατορικὰ νομίσματα τῶν χωρῶν τούτων οὐδέποτε φέρουσιν ὀνόματα ἀρχόντων.

Αἱ παρατηρήσεις αὗται προστιθέμεναι πρὸς εὐδιάκριτόν τινα ὁμοιότητα τῆς κατασκευῆς ἀποτελοῦσι κατ' ἐμὴν κρίσιν καλὴν καὶ ἐπαρκῆ δικαιολογίαν τῆς τροποποιήσεως τῆς κοινῶς παραδεκτῆς τάξεως, ἣν τροποποίησιν ἐνόμισα ἁρμόζουσαν ἵνα παραδεχθῶ ἐν τῷ παρόντι ἔργῳ.

Ἀκρασὸς (Waddington, *As. Min.*, 60) ἐπὶ τοῦ ἄνω μέρους τοῦ Καΐκου.

Αὐτοκρατορικά, μετὰ ἢ ἄνευ κεφαλῶν αὐτοκρατόρων — ἀπὸ Τραϊανοῦ μέχρι Γορδιανοῦ. *Ἐπίγρ.* ΑΚΡΑCΙΩΤΩΝ. Ὀνόματα ἀρχόντων μετὰ τίτλου στρατηγοῦ. *Τύποι* — ΚΑΙΚΟC ὁ ποταμὸς Κάϊκος κατακείμενος· ὁ θάνατος τῆς Δίρκης· Ἀπόλλων καὶ Μαρσύας, ὧν ὁ πρῶτος στηριζόμενος ἐπὶ κίονος, ὁ δὲ δεύτερος ὡς σάτυρος ἱστάμενος πρὸ αὐτοῦ· Ἄρτεμις Ἐφεσία ἐπὶ ἅρματος ἐλάφων· Κυβέλη ἐπὶ ἅρματος λεόντων· Διόνυσος· Ἀσκληπιός· Ὑγίεια καὶ Τελεσφόρος· Ἡρακλῆς καὶ Ἀθηνᾶ θύοντες· Ἑρμῆς· ΙΕΡΑ CΥΝΚΛΗΤΟC, κτλ.

Ἀνίνητος. Πόλις ἀβεβαίου θέσεως. Αὐτόνομα αὐτοκρατορικῶν χρόνων. *Ἐπιγρ.*, ΑΝΙΝΗCΙΟΙC, ΑΝΙΝΗCΙΩΝ ΔΗΜΟC, κεφαλὴ τοῦ

Δήμου, ὄπ., ΑΝΘΕϹΤΙΟϹ ΑΝΕΘΗΚΕ, ἵππος ἐλεύθερος· Ἄρτεμις Ἐφεσία· ἁρπαγὴ τῆς Περσεφόνης (Imhoof, *Mon. Gr.*, σ. 470).

Ἀπολλωνὶς (Waddington, *As. Min.*, 60) ἐπὶ τῶν ὁρίων τῆς Μυσίας, ἐν τῷ μέσῳ τῆς μεταξὺ Περγάμου καὶ Σάρδεων ὁδοῦ. *Αὐτοκρατορικοὶ χρόνοι*, μετὰ ἢ ἄνευ κεφαλῆς αὐτοκράτορος—ἀπὸ Αὐρηλίου μέχρι Σεβήρου Ἀλεξάνδρου. *Ἐπιγρ.* ΑΠΟΛΛΩΝΙΔΕΩΝ. Ἄρχοντες—ἄρχων, στρατηγός. *Συνήθεις τύποι*—ΔΗΜΟϹ, ΙΕΡΑ ϹΥΝΚΛΗΤΟϹ, ΘΕΟΝ ϹΥΝΚΛΗΤΟΝ, κτλ. Κυβέλη καθημένη· Διόνυσος· ποτάμιος θεὸς ἄνευ ὀνόματος· προτομὴ Ἀρτέμιδος· ἔλαφος· Δημήτηρ ἐπὶ ἅρματος δρακόντων, κλπ.

Ἀπόλλωνος Ἱερὸν (Πλινίου, V. 29). Αὐτόνομα καὶ *αὐτοκρατορικὰ* χαλκᾶ, μετὰ ἢ ἄνευ ὀνόματος αὐτοκράτορος—Τιβέριος, Νέρων, Καρακάλλας, καὶ Ὁστιλιανός. *Ἐπιγρ.*, ΑΠΟΛΛΩΝΙΕΡΕΙΤΩΝ, προτομὴ Ἀθηνᾶς· Ζεὺς ἱστάμενος· κτλ. Ἀπόλλων ἐν ναῷ· ΙΕΡΑ ϹΥΝΚΛΗΤΟϹ, κτλ.

Ἀττάλεια. *Αὐτοκρατορικὰ*—ἀπὸ Τραϊανοῦ μέχρις Ἰουλίας Μαμαίας μετὰ ἢ ἄνευ εἰκόνων. *Ἐπιγρ.*, ΑΤΤΑΛΕΑΤΩΝ. Ἄρχων, στρατηγός. *Τύποι*—Προτομὴ Ἀρτέμιδος μετὰ τοῦ ἐπιθέτου ΒΟΡΕΙΤΗΝΗ ἢ ἁπλῶς ΚΟΡΗ· Ἄρτεμις τρέχουσα μετὰ δύο λαμπάδων· Ἡρακλῆς καὶ λέων· ΙΕΡΑ ϹΥΝΚΛΗΤΟϹ· κτλ. Τὰ νομίσματα τῆς ἐν Παμφυλίᾳ ἄλλης Ἀτταλείας φέρουσιν ΑΤΤΑΛΕΩΝ.

Αὐρηλιόπολις, μεταξὺ Τράλλεων καὶ Ἀτταλείας. *Αὐτοκρατορικὰ* Κομμόδου (ἀφιερωμένα ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ Ἀπολλωνίδου), Καρακάλλα καὶ Γορδιανοῦ. *Ἐπιγρ.*, ΑΥΡΗΛΙΟΠΟΛΕΙΤΩΝ. Ἄρχων—στρατηγός. *Τύποι*—Ἀπόλλων γυμνὸς μετὰ τόξου καὶ βέλους ἐπὶ ἅρματος γρυπῶν. Ἄρτεμις ἐπὶ ἅρματος ὄφεων ἢ ἐλάφων. Διόνυσος ἐπὶ ἅρματος κενταύρων. ΑΥΡΗΛΙΟ. ΤΜΩ. Παράστασις γυναικὸς πυργοστεφοῦς καθημένης, κρατούσης τὴν μυστικὴν κίστην ἐπὶ τῶν γονάτων αὐτῆς, στεφανουμένης δ' ὑπὸ Διονύσου φέροντος νεβρίδα. ΙΕΡΑ ϹΥΝΚΛΗΤΟϹ, κτλ.

Ἀχάρακα(;) (Στράβ., 579, 649 καὶ 650), μεταξὺ Τράλλεων καὶ Νύσης. Εἰς ταύτην θέλει νὰ ἀποδώσῃ ὁ Millingen (Χάρακα αὐτὴν καλῶν, *Syll.* σ. 79) νόμισμά τι τοῦ Δρούσου ἐπιγεγραμμένον ΚΑΡΑΚΙ.... *Τύπος* — Κηρύκειον. Ἡ ἀπόδοσις ὅμως αὕτη οὐδόλως εἶνε εὐπρόσδεκτος, ἐπειδὴ τὰ Ἀχάρακα δὲν ἦσαν αὐτονομός τις *πόλις* ἀλλ' ἁπλῶς κώμη ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Νύσης.

Βάγις (Waddington, *As. Min.*, 61) ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὄχθης τοῦ Ἕρμου. *Αὐτοκρατορικοὶ χρόνοι* — ἀπὸ Νέρωνος μέχρι Σαλωνίνου. *Ἐπιγρ.*, ΒΑΓΗΝΩΝ ἢ ΚΑΙϹΑΡΕΩΝ ΒΑΓΗΝΩΝ. Ὀνόματα ἀρχόντων μετὰ τίτλων, ἄρχων ἢ στεφανηφόρος. *Κύριοι τύποι* — ЄΡΜΟϹ, ποτάμιος θεὸς Ἕρμος· Διόνυσος ἱστάμενος· αὐτοκράτωρ ἔφιππος βαίνων ἐπὶ κατακειμένου ἐχθροῦ καὶ συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Ἄρεως καὶ τῆς Ἀθηνᾶς· Ζεὺς ἱστάμενος, κρατῶν ἀετὸν καὶ σκῆπτρον· Ἀφροδίτη γυμνὴ ἱσταμένη, κρατοῦσα μῆλον καὶ κάτοπτρον, παρὰ τοὺς πόδας δ' αὐτῆς τρεῖς Ἔρωτες πτερωτοί. Ὡσαύτως ΔΗΜΟϹ, ΙЄΡΟϹ ΔΗΜΟϹ, ΙЄΡΑ ΒΟΥΛΗ, ϹΥΝΚΛΗΤΟϹ, κτλ. *Συμμαχικὰ νομίσματα* μετὰ τῶν Τεμενοθυρῶν.

Βλαῦνδος. Ἴδε Φρυγίαν (σελ. 215).

Βοίωνος. Ἴδε Βοιώνην Αἰολίδος (σελ. 86).

Βρίουλα πλησίον τῆς Νύσης. *Αὐτοκρατορικά*, χαλκᾶ μετὰ ἢ ἄνευ κεφαλῆς αὐτοκράτορος — ἀπὸ Τραϊανοῦ μέχρις Αὐρηλίου. *Ἐπιγρ* ΒΡΙΟΥΛЄΙΤΩΝ. *Κύριοι τύποι* — ΖЄΥϹ ΟΛΥΜΠΙΟϹ, ΗΛΙΟϹ, ΜΗΤΗΡ ΘЄΩΝ, παρὰ τοὺς τύπους τοῦ Διός, Ἡλίου ἢ Κυβέλης. Πρὸς τούτοις ΔΗΜΟϹ ΒΡΙΟΥΛЄΙΤΩΝ.

Γόρδος Ἰουλία, κειμένη κατὰ τὸν Πτολεμαῖον μεταξὺ τοῦ ποταμοῦ Ἕρμου καὶ τοῦ ὄρους Σιπύλου. *Αὐτοκρατορικοὶ χρόνοι* — ἀπὸ Τραϊανοῦ μέχρι Γαλλιηνοῦ, μετὰ ἢ ἄνευ ὀνόματος αὐτοκράτορος. *Ἐπιγρ.*, ΓΟΡΔΟϹ, ΙΟΥΛΙΑ ΓΟΡΔΟϹ, ΓΟΡΔΗΝΩΝ, ἢ ΙΟΥΛΙЄΩΝ ΓΟΡΔΗΝΩΝ. Ἄρχοντες — στρατηγός, ἄρχων, ἱππικός.

Τύποι — Ἄρτεμις Ἐφεσία· Διόνυσος μετὰ κανθάρου· Μήν· Τελεσφόρος· ποτάμιος θεὸς (Ἕρμος;)· Ζεὺς καθήμενος· ἁρπαγὴ Περσεφόνης· εἴδωλον Δήμητρος (;), παρ' ᾧ μήκων καὶ στάχυς· Δημήτηρ ἐπὶ ἅρματος δρακόντων. ΑΓΩΝΟΘΕCΙΑ ἐν στεφάνῳ· ΙΕΡΑ CΥΝΚΛΗΤΟC· ΘΕΟΝ CΥΝΚΛΗΤΟΝ· ΘΕΑ ΡΩΜΗ, κτλ.

Συμμαχικὰ νομίσματα μετὰ τῶν Κάδων τῆς Φρυγίας.

Δάλδις. Πόλις θέσεως ἀγνώστου. *Αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Γαλλιηνοῦ. *Ἐπιγρ.* ΔΑΛΔΙΑΝΩΝ, μετὰ ἢ ἄνευ ὀνομάτων στρατηγοῦ καὶ ἄρχοντος. *Κύριοι τύποι* — Ἀπόλλων καθήμενος ἐπὶ βράχου ἐν ναῷ καὶ λύραν ἀνακρούων. Ἄρτεμις κυνηγοῦσα δύο ἐλάφους. Ἐπὶ μεγάλου νομίσματος (medallion) τοῦ Γορδιανοῦ ὑπάρχει ἀξιοσημείωτος τις σύνθεσις, πιθανῶς ἀντίγραφον περιφήμου τινὸς εἰκόνος. Παριστᾷ τὰς τρεῖς ἀδελφὰς Γοργόνας κοιμωμένας, μετὰ τοῦ πτερωτοῦ Ὕπνου ὑπεράνω αὐτῶν, ἐνῷ ἐκ δεξιῶν πλησιάζει ὁ Περσεὺς καὶ ἀριστερὰ εὕρηται ἵππος (Πήγασος;). Ἐν δὲ τῷ βάθει τῆς παραστάσεως ὑπάρχει ναὸς τοῦ Ἀπόλλωνος (*Zeit. f. Num.*, V. 105). Εἴδωλον Δήμητρος (;) οὗ ἑκατέρωθεν μήκων καὶ στάχυς. Κυβέλη καθημένη. ΙΕΡΑ CΥΝΚΛΗΤΟC. ΔΗΜΟC, κτλ.

Διὸς ἱερόν. *Αὐτοκρατορικοὶ χρόνοι* — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Γορδιανοῦ. *Ἄρχων* — ΚΟΡΒΟΥΛΩΝ ἢ ΚΟΡΒΟΥΛΩΝΟC, ἄνευ τίτλου, = Cn. Domitius Corbulo, Ῥωμαῖος ἀνθύπατος τῆς Ἀσίας ἐν ἔτει 51 ἢ 52 μ. Χ. (Waddington, *Fastes*, σ. 127), ἐπίσης ἐγχώριοι ἄρχοντες μετὰ τίτλων, στρατηγοῦ καὶ ἄρχοντος. *Ἐπιγρ.*, ΔΙΟCΙΕΡΕΙΤΩΝ. *Κύριοι τύποι* — ΚΑΥCΤΡΟC, ποταμὸς Κάϋστρος· ΖΕΥC, κεφαλαὶ Διὸς καὶ Νέρωνος, *ὀπισθ.* ΗΡΑ, Ἥρα ἱσταμένη· Ζεύς· Ἀσκληπιός· ΔΗΜΟC· κτλ.

Ἑρμοκαπηλία, κειμένη πιθανῶς ἐπὶ τοῦ Ἕρμου, ἐξ' οὗ καὶ ὠνομάσθη (Eckhel III, 101). *Αὐτοκρατορικὰ* — Ἀπὸ Ἀδριανοῦ μέχρις Ὀστιλιανοῦ, κεφαλαὶ Ῥώμης, ΘΕΑ ΡΩΜΗ· Συγκλήτου, ΙΕΡΑ CΥΝΚΛΗΤΟC· ἢ αὐτοκράτορος. *Ἐπιγρ.*, ΕΡΜΟΚΑΠΗΛΙΤΩΝ

Τὰ φέροντα, ὡς λέγεται, τὴν ἐπιγραφὴν ΕΡΜΟΥΠΟΛΕΙΤΩΝ νομίσματα ἀνεγνώσθησαν κακῶς, ὡς νομίζει ὁ Sestini. Ὀνόματα ἀρχόντων ἐνίοτε μετὰ τοῦ τίτλου στρατηγός. *Τύποι*— Ἁρπαγὴ Περσεφόνης· Κυβέλη, κτλ.

Ἡράκλεια Σιπύλου. *Αὐτοκρατορικά*—ἀπὸ Ἀδριανοῦ μέχρι Μαξιμίνου. *Ἐπιγρ.* ΗΡΑΚΛΕΩΝ ἢ ΗΡΑΚΛΕΙΩΝ προστιθεμένου ἐνίοτε τοῦ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. *Τύποι*—Ἅδης καθήμενος· Κρόνος πτερωτός, κρατῶν δρέπανον· Ὑγίεια κτλ. Τὰ νομίσματα τῆς Ἡρακλείας Λάτμου, Ἰωνίας, καὶ Ἡρακλείας Σαλβάκης τῆς Καρίας, ἔχουσι τὸ ἐθνικὸν ΗΡΑΚΛΕΩΤΩΝ.

Θυάτειρα, ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Λύκου. Τὰ ἀρχαιότατα νομίσματα τῆς πόλεως ταύτης φαίνεται ὅτι εἶνε **κιστοφόροι** τῶν συνήθων τύπων, φέροντες ὅμως ἐν τῷ πεδίῳ τὰ γράμματα ΘΥΑ καὶ ΒΑ ΕΥ σημαίνοντα ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΕΥΜΕΝΟΥΣ (Imhoof, *Die Münzen der Dynastie von Pergamon,* Πίν. IV, 1-4). Ὑπάρχουσιν ὡσαύτως χαλκᾶ νομίσματα τοῦ δευτέρου αἰῶνος π. Χ.—

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος.	ΘΥΑΤΕΙΡΗΝΩΝ Τρίπους ἐν στεφάνῳ . . . . , **Æ** ·85

Αὐτοκρατορικά, μετὰ ἢ ἄνευ ὀνομάτων αὐτοκρατόρων — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρις Οὐαλεριανοῦ τοῦ νεωτέρου. *Ἐπιγρ.*, ΘΥΑΤΕΙΡΗΝΩΝ ἢ ΘΥΑΤΕΙΡΑ. Ἄρχοντες— ἀνθύπατος, ΑΝΘΥ. ΦΟΥϹΚΩ =Fuscus, ἀνθύπατος Ἀσίας μεταξὺ τοῦ 98 καὶ 102 μ. Χ. ΑΝΘΥ. ΠΟϹΤΟ[ΥΜΕΙΝ]Ω, Fabius Postuminus, πρὸ τοῦ 112 μ. Χ. ΕΠΙ ΑΝΘΥΠΑΤΟΥ ΑΔΡΙΑΝΟΥ, Ἀδριανὸς πρὸ τοῦ 114 μ. Χ. (Waddington, *Fastes* σ. 169, 177, 179). Ἐγχώριοι ἄρχοντες, στρατηγὸς (ἐνίοτε μετὰ τίτλου ΝΕΩΚΟΡΟϹ) καὶ ἱππικός. *Ἀγῶνες*—ΑΥΓΟΥϹΤΕΙΑ, ΑΔΡΙΑΝΑ, ΠΥΘΙΑ, ΟΛΥΜΠ[Ι]Α. *Κύριοι τύποι*—ΘΥΑΤΕΙΡΑ· ΙΕΡΑ ϹΥΝΚΛΗΤΟΣ, ποταμὸς Λύκος κατακείμενος· Σελήνη κρατοῦσα δύο δᾷδας· Ἀμαζών· διπλοῦς πέλεκυς· Ἀπόλλων· προτομὴ Σεράπιδος· *ὄπισθ.*, ὄφις Ἀγαθοδαίμων·

νεαρὸς θεὸς κρατῶν διπλοῦν πέλεκυν καὶ κλάδον· Ἥφαιστος χαλκεύων κράνος πρὸ αὐτοῦ δὲ Ἀθηνᾶ ἱσταμένη· Δημήτηρ ἱσταμένη, κρατοῦσα μακρὰν λαμπάδα, μήκωνα καὶ στάχυν· ΒΟΡΕΙΤΗΝΗ Κεφαλὴ Ἀρτέμιδος (ἴδε Eckhel, III, 124)· Ἀμφίων καὶ Ζῆθος δεσμεύοντες τὴν Δίρκην εἰς ταῦρον (τὸ περίφημον Φαρνέσιον σύμπλεγμα), κτλ.

Συμμαχικὰ νομίσματα μετὰ τῆς Σμύρνης.

Θυεσσός. *Αὐτοκρατορικοὶ χρόνοι* (;), ἄνευ κεφαλῆς αὐτοκράτορος. *Ἐπιγρ.* ΘΥΕΣΣΕΩΝ. *Τύπος* — ἐπιδορατίς (Eckhel, III, 123).

Ἱεροκαισάρεια ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Γλαύκου, παραποτάμου τοῦ Μαιάνδρου. *Αὐτοκρατορικά* — ἀπὸ Νέρωνος μέχρι Σεπτ. Σευήρου, μετὰ ἢ ἄνευ κεφαλῆς αὐτοκράτορος. *Ἐπιγρ.* ΙΕΡΟΚΑΙCΑΡΕΙΑ ἢ ΙΕΡΟΚΑΙCΑΡΕΩΝ. *Ἄρχων* — ΑΝΘΥΠΑΤΩ ΦΕΡΟΚΙ = Ti. Julius Ferox, ἀνθύπατος Ἀσίας ἐν ἔτει 116-117 μ. Χ., καὶ ἐγχώριοι ἄρχοντες—ἄρχων, στρατηγὸς καὶ στεφανηφόρος. *Τύποι κυρίως ἀναφερόμενοι* εἰς τὴν λατρείαν Ἀρτέμιδος *Περσίας* ἢ *Περσικῆς* (Tac. *An.*, III. 62. Παυσ., III, 16. 6· V. 27. 3· VII. 6. 4), ἧς τὸ ἰθαγενὲς ὄνομα ἦτο Ἀναΐτις. ΠΕΡCΙΚΗ, Ἄρτεμις ἱσταμένη· Ἄρτεμις φονεύουσα ἔλαφον, ἱσταμένη παρὰ ἔλαφον ἢ ἐπὶ ἅρματος ἐλάφων· ΓΛΑΥΚΟC, ὁ ποτάμιος θεὸς Γλαῦκος· Περσεὺς ἱστάμενος· βωμὸς καίων· (Παυσαν. V, 27, 5), ΔΗΜΟC, ΙΕΡΗ CΥΝΚΛΗΤΟC, κτλ.

Καϋστριάνοι. Οὗτοι κατεῖχον τὴν κάτω κοιλάδα τοῦ Καΰστρου. Αὐτόνομα τοῦ πρώτου αἰῶνος π. Χ. *Ἐπιγρ.*, ΚΑΥΣΤΡΙΑΝΩΝ. *Τύποι* — Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος ἢ Διονύσου, *ὄπισθ.* Κηρύκειον πτερωτὸν ἢ λύρα. *Αὐτοκρατορικὰ* Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς (*Mem. Num. Rom.*, 1847).

Κιλβιανοὶ (Leake, *Num. Hell. Suppl. Asia*, σελ. 38—9). Ὁ λαὸς οὗτος κατεῖχε τὴν ἄνω κοιλάδα τοῦ Καΰστρου. Τὰ φέροντα τὸ ὄνομα αὐτῶν νομίσματα διαιροῦνται εἰς διαφόρους κλά-

σεις, διαφόρως ἐπιγεγραμμένα ΚΙΛΒΙΑΝΩΝ ΤΩΝ ΚΑΤΩ, ΚΙΛΒΙΑΝΩΝ ΤΩΝ ΑΝΩ, ΝΕΙΚΑΕΩΝ ΤΩΝ ΕΝ ΚΙΛΒΙΑΝΩ, ΝΕΙΚΑΕΩΝ ΚΙΛΒΙΑΝΩΝ, ΚΙΛΒΙΑΝΩΝ ΚΕΑΙΤΩΝ, ΠΕΡΓΑΜΗΝΩΝ ΚΙΛΒΙΑΝΩΝ καὶ ΠΕΡΓ. ΝΙΚΑΕΩΝ ΤΩΝ ΕΝ ΚΙΛΒΙΑΝΩ, περὶ ὧν πάντων ἴδε Eckhel, III, 99 καὶ Kenner, *Stift St. Florian*, σ. 161. *Αὐτοκρατορικά* — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Γέτα. *Τύποι* — ὁ ποταμὸς Κάϋστρος· Ἄρτεμις Ἐφεσία· Διόνυσος· Ἀφροδίτη· Ἀσκληπιός· ΙΕΡΑ CYΝΚΛΗΤΟC· ΘΕΑΝ ΡΩΜΗΝ, μετ᾽ ἄλλων ἄνευ ἰδιαιτέρου τινὸς ἐνδιαφέροντος. Ἄρχοντες — γραμματεύς, ἄρχων στρατηγός.

Κλάννουδα (Waddington, *As. Min.*, 19 καὶ *Zeit. f. Num.*, XIII σ. 15). Ἡ πόλις αὕτη ἔκειτο πρὸς νότον τῶν Βαγῶν καὶ δυσμὰς τῆς Βλαύνδου. Ὑπάρχουσι χαλκᾶ νομίσματα ῥωμαϊκῶν χρόνων ἐπιγεγραμμένα ΚΛΑΝΝΟΥΔΔΕΩΝ, *ἐμπ.* κεφαλαὶ Ἑρμοῦ, Ἀπόλλωνος ἢ Διός· *ὄπισθ.* ταῦρος κυρίσσων· θεὰ πεπλοφόρος (Ἥρα;) κατ᾽ ἐνώπιον· ἀετὸς ἐπὶ κεραυνοῦ.

Μαιονία (Waddington, *As. Min.*, 65), ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁδοῦ τῆς μεταξὺ Φιλαδελφείας καὶ τοῦ Ἕρμου, ἐν τῇ ἡφαιστειογενῇ χώρᾳ τῇ καλουμένῃ *κατακεκαυμένη*. *Αὐτοκρατορικοὶ χρόνοι* — ἀπὸ Νέρωνος μέχρις Ἐτρουσκίλλας. Κεφαλαὶ αὐτοκράτορος, Συγκλήτου, ΙΕΡΑ CYΝΚΛΗΤΟC, ΔΗΜΟC, Διὸς Ὀλυμπίου καὶ Ἡρακλέους πωγωνοφόρου. *Ἐπιγρ.* ΜΑΙΟΝΩΝ ΜΑΙΩΝΩΝ, ΜΑΙΟΝΙΑ κτλ.· ΖΕΥC ΟΛΥΜΠΙΟC. Ἄρχοντες — στρατηγός, ἄρχων, στεφανηφόρος. *Τύποι* — Ἀθηνᾶ· Ἀφροδίτη ἱσταμένη· Ὀμφάλη ἱσταμένη, φέρουσα λεοντῆν καὶ κρατοῦσα ῥόπαλον Ἡρακλέους· Διόνυσος ἐν ἅρματι Κενταύρων· Διόνυσος καὶ Ἀριάδνη ἐν ἅρματι πανθήρων· Παῖς Ζεὺς καθήμενος ἐπὶ θρόνου καὶ φυλασσόμενος ὑπὸ τριῶν Κορυβάντων.

Μαγνησία Σιπύλου. Αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα τοῦ δευτέρου καὶ πρώτου αἰῶνος π. Χ.

Κεφαλὴ πόλεως, πυργοφόρος.	ΜΑΓΝΗΤΩΝ ΣΙΠΥΛΟΥ Ζεὺς ἱστάμενος κρατῶν ἀετὸν καὶ σκῆπτρον . . . . Æ ·8
Κεφαλὴ Ἡρακλέους πωγωνοφόρου.	ΜΑΓΝΗΤΩΝ ΣΙΠΥΛΟΥ Ἀθηνᾶ ἱσταμένη Νίκην κρατοῦσα Æ ·85
Κεφαλὴ Διός.	ΜΑΓΝΗΤΩΝ ΣΙΠΥΛΟΥ Ὀμφαλὸς περὶ ὃν ἑλίσσεται ὄφις Æ ·55

Αὐτοκρατορικά — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Σαλωνίνης. *Ἐπιγρ.* ΜΑΓΝΗϹΙΑ, ΜΑΓΝΗΤΩΝ ϹΙΠΥΛΟΥ, ΜΑΓΝΗΤΩΝ ΤΩΝ ΑΠΟ ϹΙΠΥΛΟΥ, ΜΑΓΝΗΤΕϹ ΑΠΟ Ϲ., κτλ. Ἄρχοντες — ἀσιάρχης, ἱερεύς, στρατηγός, ἱππικός. *Τύποι* — ΜΑΡΚΟΣ ΤΥΛΛΙΟΣ ΚΙΚΕΡΩΝ Κεφαλὴ γυμνὴ Κικέρωνος τοῦ νεωτέρου, ἀνθυπάτου Ἀσίας βραχὺ μετὰ τὴν ὑπατείαν αὐτοῦ ἐν ἔτει 30 π.Χ. ΕΡΜΟϹ, ὁ ποταμός. ϹΙΠΥΛΟϹ, προτομὴ τοῦ ὄρους Σιπύλου, ΗΡΑϹ. ΖΕΥϹ ΕΛΥΘΕΡΙΟϹ. Κυβέλη ἐπὶ θρόνου ἢ ἐπὶ ἅρματος λεόντων. ΕΙΡΗΝΗ ϹΕΒΑϹΤΗ (Pax Augusta), ΘΕΑΝ ΡΩΜΗΝ, ΙΕΡΑ ϹΥΝΚΛΗΤΟϹ, ΘΕΟΝ ϹΥΝΚΛΗΤΟΝ, ΙΕΡΟϹ ΔΗΜΟϹ, μετὰ πολλῶν ἄλλων ἄνευ ἰδίου τινὸς ἐνδιαφέροντος. *Ἀγῶνες* — ΟΛΥΜΠΙΑ, ΑΔΡΙΑΝΑ, ΑΛΕ[ΞΑΝΔΡΕΙΑ], ΑΝΤΩΝ[ΙΝΙΑΝΑ] καὶ ΕΝΜΟΝΙΔΕΙΑ. Οἱ τελευταῖοι οὗτοι ἰδιάζουσι τῇ πόλει. Ἐν τούτοις εἶνε δυνατὸν ἡ λέξις αὕτη νὰ ἀναφέρηται οὐχὶ εἰς ἀγῶνας οὕτω καλουμένους, ἀλλ᾽ εἰς τὸν τόπον, ἔνθα ἑωρτάζοντο, δηλ. *ἐν Μονιδειᾷ.* Πρβλ. *ἐν Κοδριγαῖς* ἐπὶ νομισμάτων τῆς Ταρσοῦ.

Συμμαχικὰ νομίσματα μετὰ τῆς Σμύρνης.

Μάσταυρα, κείμενα ἐπὶ παραποταμίου τοῦ Μαιάνδρου καλουμένου Χρυσοῤῥόα ἐν κοιλάδι τοῦ ὄρους Μεσσώγιδος. *Αὐτοκρατορικοὶ χρόνοι* — ἀπὸ Τιβερίου μέχρις Οὐαλεριανοῦ μετὰ ἢ ἄνευ κεφαλῶν αὐτοκρατόρων. *Ἐπιγ.*, ΜΑϹΤΑΥΡΑ ἢ ΜΑϹΤΑΥΡΕΙΤΩΝ. Ἄρχοντες, ἐνίοτε μετὰ τοῦ τίτλου ΕΠΙΜΕΛΗΤΗϹ ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΩΝ. *Τύποι* — Ἀμαζὼν ἔφιππος ἔχουσα ἐπ᾽ ὤμου διπλοῦν Καρικὸν πέλεκυν· Λητὼ φέρουσα τὰ δύο τέκνα της· Ἄρτεμις μετὰ

δύο λαμπάδων ἐπὶ ἅρματος συρομένου ὑπὸ ταύρων Ἰνδικῶν. ΙΕΡΑ CYNΚΛΗΤΟC, κτλ.

Μοστηνοὶ ἐν τῇ Ὑρκανικῇ πεδιάδι. *Αὐτοκρατορικά*, μετὰ κεφαλῶν Διός, Δήμητρος ἢ αὐτοκράτορος — ἀπὸ Κλαυδίου μέχρι Σαλωνίνης. *Ἐπιγρ.*, ΜΟCΤΗΝΩΝ, ΜΟCΤΗΝΩΝ ΛΥΔΩΝ ἢ ΚΑΙCΑΡΑΙΩΝ ΜΟCΤΗΝΩΝ καὶ ΜΟCCΗΝΩΝ. Ἄρχοντες — ἄρχων καὶ στρατηγός. Ὁ μᾶλλον ἄξιος σημειώσεως τύπος εἶνε ἀμαζὼν ἔφιππος μετὰ διπλοῦ πελέκεως ἐπ' ὤμου, βωμοῦ δὲ καὶ κυπαρίσσου πρὸ αὐτῆς. Ἐπὶ νομίσματός τινος τοῦ Νομισματικοῦ Μουσείου τοῦ Μονάχου ὁ Ἑρμῆς συλλαμβάνει τὸν ἵππον ἀπὸ τοῦ χαλινοῦ (Imhoof, *Mon. Gr.*, σ. 387). Ἕτεροι *τύποι* εἶνε οἱ ἑξῆς· διπλοῦς πέλεκυς, κεφαλὴ Δήμητρος, στάχυς, ΔΗΜΟC, ΘΕΑ ΡΩΜΗ, ΘΕΟΝ CYNΚΛΗΤΟΝ, κτλ.

Νάκρασα ἐν τῇ βορείῳ Λυδίᾳ ἐπὶ τῆς ἀπὸ Θυατείρων εἰς Πέργαμον ὁδοῦ. *Αὐτοκρατορικοὶ χρόνοι.* — Κεφαλαὶ Συγκλήτου, ΙΕΡΑ CYNΚΛΗΤΟC καὶ ΘΕΟΝ CYNΚΛΗΤΟΝ· Ἡρακλέους πωγωνοφόρου ἢ αὐτοκρατόρων τῶν ἀπὸ Δομιτιανοῦ μέχρι τοῦ Γέτα. *Ἐπιγρ.*, ΝΑΚΡΑCΕΙΤΩΝ ἢ ΝΑΚΡΑCΕΩΝ. Ἄρχοντες ἐνίοτε μετὰ τοῦ τίτλου στρατηγός. *Ἐπικρατοῦντες τύποι* — Ἄρτεμις Ἐφεσία· Κυβέλη ἐπὶ θρόνου καθημένη· ὄφις ἐκ βωμοῦ ὑψούμενος, κτλ.

Νῦσα ἐπὶ τῆς νοτίου κλιτύος τοῦ ὄρους Μεσσωγίδος, πρὸς βορρᾶν τοῦ Μαιάνδρου, κτισθεῖσα τὸ πρῶτον ὑπὸ Σπαρτιάτου τινὸς καλουμένου Ἀθύμβρου. Τὸ ὄνομα τῆς πόλεως ἠλλάχθη, διότι Νῦσα ἐκλήθη ἀντὶ Ἀθύμβρας ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἀντιόχου τοῦ Α'. ἀπὸ Νύσης, μιᾶς τῶν συζύγων αὐτοῦ. Τὰ μόνα ἀργυρᾶ νομίσματα τῆς Νύσης εἶνε κιστοφόροι (τετράδραχμα καὶ δραχμαὶ) τῶν συνήθων τύπων μετὰ τῶν γραμμάτων ΝΥ ἢ ΝΥΣΑ ἐν τῷ πεδίῳ, φέροντες τὰς χρονολογίας ΙΕ καὶ ΚΓ (15 καὶ 23) τοῦ χρονολογικοῦ συστήματος τῆς ἐπαρχίας Ἀσίας, ὑπολογιζομένου ἀπὸ τοῦ 133 π. Χ.

Τὰ αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα ἐκτείνονται ἀπὸ τοῦ 280 π.Χ. περίπου μέχρι τῶν Ῥωμαϊκῶν χρόνων. *Ἐπιγρ.*, ΝΥΣΑΕΩΝ. *Τύποι*

—Κεφαλαὶ Διονύσου νεαροῦ, Ἅδου καὶ Κόρης συνεζευγμέναι, καὶ Εἰρήνης, μετ' ἐπιγραφῆς ΕΙΡΗΝΗ, *ὀπ.* Διόνυσος ἱστάμενος· ἁρπαγὴ Περσεφόνης· Ἀπόλλων ἱστάμενος.

Αὐτοκρατορικά—ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Γαλλιηνοῦ. *Ἐπιγρ.* ΝΥCΑΕΩΝ. Ἄρχοντες ἄνευ τίτλου ἢ μετὰ τῶν τίτλων ΓΡΑ[ΜΜΑΤΕΥC, ἢ ΙΕΡΕΥC. *Θεότητες*—Ζεὺς ΠΛΟΥΤΟΛΟΓΗΣ (Eckhel, II. 587), Ἀπόλλων ΠΑΤΡΩΟC, ΚΟΡΗ, ΔΙΟΝΥCΟC, ΚΑΜΑΡΕΙΤΗC, ἐπίθετον τοῦ θεοῦ Μηνός, φανερῶς σχετιζόμενον πρὸς τὸ Φοινικικὸν Qamar (Ἀραβιστὶ قمر) = σελήνη, εἰκονιζόμενος ἢ ἱστάμενος καὶ κρατῶν φιάλην καὶ σκῆπτρον ἢ καθήμενος πλαγίως ἐπὶ ἵππου. ΑΘΥΜΒΡΟC, ὁ οἰκιστής, ΕΙΡΗΝΗ, CΥΝΚΛΗΤΟC, ΙΕΡΑ CΥΝΚΛΗΤΟC, κτλ. Ταῦρος φερόμενος πρὸς θυσίαν ἐπὶ τῶν ὤμων ἐξ γυμνῶν ἐφήβων, τύπος ἐνδιαφέρων ἐξηγούμενος ὑπὸ χωρίου τινὸς τοῦ Στράβωνος (XIV. I. 44) ὡς θυσία ἐτήσιος πρὸς τιμὴν τοῦ Πλούτωνος εἰς τὴν κώμην Ἀχάρακα παρὰ τὴν Νύσαν, ἔνθα ἵδρυτο τὸ Πλουτώνιον. Διόνυσος ὡς παῖς καθήμενος ἐν κέρατι Ἀμαλθείας. Περὶ τοῦ θεοῦ τούτου ἐμυθολογεῖτο ὅτι ἐκομίσθη εἰς Νύσαν ὑπὸ τοῦ Ἑρμοῦ εὐθὺς μετὰ τὴν γέννησιν αὐτοῦ. *Ἀγῶνες*—ΘΕΟΓΑΜΙΑ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΑ ἤτοι τὰ ἐπιθαλάμια Ἅδου καὶ Περσεφόνης.

Συμμαχικὰ νομίσματα μετὰ τῆς Ἀγκύρας καὶ τῆς Ἐφέσου.

Σαΐτται. Ἡ πόλις αὕτη κατεῖχε τὴν μεταξὺ τῶν ὀχθῶν τοῦ Ἕρμου καὶ Ὕλλου χώραν. *Αὐτοκρατορικὰ νομίσματα* μετὰ ἢ ἄνευ κεφαλῶν αὐτοκρατόρων — ἀπὸ Ἀδριανοῦ μέχρι Σαλωνίνης. *Ἐπιγρ.*, CΑΙΤΤΗΝΩΝ. Ὄνομα ἄρχοντος ἐνίοτε μετὰ τοῦ τίτλου ἄρχων. *Τύποι* — ΙΕΡΑ CΥΝΚΛΗΤΟC, ΙΕΡΑ ΒΟΥΛΗ καὶ ΔΗΜΟC, ΕΡΜΟC ἢ ΥΛΛΟC, ποταμοὶ Ἕρμος καὶ Ὕλλος· ΖΕΥΣ ΠΑΤΡΙΟC, κεφαλὴ Διός· ΑΖΙΟΤΤΗΝΟC, ὄνομα ἐγχώριον τοῦ θεοῦ Μηνός, γεγραμμένον περὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. Μὴν ἱστάμενος μεταξὺ δύο κατακειμένων ποταμῶν. Ἀπόλλων ἱστάμενος, ἐρειδόμενος ἐπὶ κιόνος καὶ κρατῶν λύραν. Ἶσις· Κυβέλη ἐπὶ θρόνου. Διόνυσος καὶ πάνθηρ. Ἡρακλῆς ἱστάμενος, κτλ.

Σάρδεις, ἡ ἀρχαία πρωτεύουσα τοῦ βασιλείου τῆς Λυδίας, κειμένη εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους Τμώλου ἐπὶ τῶν ὀχθῶν τοῦ Πακτωλοῦ, παραποταμίου τοῦ Ἕρμου. Ἡ παλαιὰ ἐξ ἠλέκτρου, χρυσοῦ καὶ ἀργύρου νομισματοκοπία τῶν βασιλέων τῆς Λυδίας, ἣν περιεγράψαμεν ἤδη (σ. 188), ἐξεδόθη ἐκ τούτου τοῦ νομισματοκοπείου. Ὑπὸ τὴν Περσικὴν ἐξουσίαν εἶνε δυνατὸν νὰ ἐκόπησαν ἐν αὐτῇ χρυσοῦ δαρεικοὶ καὶ σίκλοι ἀργύρου, ἀλλ' οὐδεμίαν ἀπόδειξιν ἔχομεν περὶ τούτου.

Δεύτερος καὶ πρῶτος αἰὼν π. Χ.

Τὰ παλαιότατα νομίσματα, ἅτινα δύνανται νὰ ἀποδοθῶσι μετὰ βεβαιότητος εἰς τὰς Σάρδεις εἶνε **κιστοφόροι** τοῦ δευτέρου αἰῶνος π. Χ., μετὰ τῶν γραμμάτων ΣΑΡ ἐν τῷ πεδίῳ τῆς ὀπισθίας ὄψεως. Εἰς τὴν αὐτὴν ἐποχὴν δυνάμεθα ὡσαύτως ν' ἀποδώσωμεν τὸ παρὰ τοῦ Imhoof (*Mon. Gr.*, Πίν. *G.* 23) περιγραφὲν σπάνιον τετράδραχμον.

Κεφαλὴ Ἡρακλέους νεαροῦ ἐν λεοντῇ.	ΣΑΡΔΙΑΝΩΝ Ζεὺς Λαοδικεὺς ἱστάμενος . . . . Ꝛ 236 κ.

Τὰ αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα εἶνε πολυάριθμα. *Ἐπιγρ.*, ΣΑΡΔΙΑΝΩΝ. Ἐκ τῶν ἐπικρατεστέρων *τύπων* εἶνε αἱ κεφαλαὶ Ἀπόλλωνος, Ἡρακλέους πωγωνοφόρου, Διονύσου καὶ Ἀρτέμιδος· *ὀπισθ.* ῥόπαλον· Ζεὺς Λαοδικεὺς ἱστάμενος· Ἀπόλλων ἱστάμενος· λέων κερασφόρος μετὰ δόρατος ἐν τῷ στόματι· Ἀθηνᾶ ἱσταμένη, κτλ.

Αὐτοκρατορικὰ — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Σαλωνίνου μετὰ ἢ ἄνευ τῆς κεφαλῆς τοῦ αὐτοκράτορος. *Ἐπιγρ.* CAΡΔΙΑΝΩΝ. Ἄρχοντες· ἀνθύπατος, ΓΑΙΩ ΑΣΙΝΝΙΩ ΠΟΛΛΙΩΙ ΑΝΘΥΠΑΤΩ = C. Asinius Pollio, ἀνθύπατος ἐν ἔτει 37-38 μ.Χ. ΕΠΙ ΜΑΡΚΕΛΛΟΥ ΤΟ Β. = T. Clodius Eprius Marcellus, 70-73 μ.Χ. καὶ ΕΠΙ [ΠΟ]ΥΒΛΙ ΤΟΥΛΛΟΥ ΑΝΘΥΠΑΤΟΥ = Publicius ἢ Publilius Tullus, μεταξὺ τοῦ 102 καὶ 104 μ.Χ.· πρὸς τούτοις ἐγχώριοι ἄρχοντες — γραμματεύς, ἄρχων, στρατηγός, ἀρχιερεὺς μέγας καὶ ἀσιάρχης. Ἀστικοὶ τίτλοι — νεωκόρος, μητρόπολις καὶ ΠΡΩΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟC. *Ἀγῶνες* — ΚΟΙΝΟΝ ΑCΙΑC, ΚΟΡΑΙΑ ΑΚΤΙΑ, ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑ. cf Tralles

ϹΕΒΗΡΕΙΑ, ΧΡΥϹΑΝΘΕΙΝΑ, πιθανῶς οὕτω καλούμενα ἐκ τοῦ χρώματος τῶν ἀνθέων, ἐξ ὧν ἀπετελεῖτο ὁ στέφανος τοῦ νικητοῦ. *Κύριοι τύποι*— ΘΕΑ ΡΩΜΗ, Ῥώμη καθημένη. ϹΑΡΔΙϹ, προτομὴ τῆς πόλεως. ΤΜΩΛΟϹ, κεφαλὴ τοῦ ὄρους Τμώλου. ΖΕΥϹ ΛΥΔΙΟϹ, προτομὴ τοῦ Λυδίου Διός. ΕΡΜΟϹ, ποταμὸς Ἕρμος. ΜΗΝ ΑϹΚΗΝΟϹ, προτομὴ τοῦ Μηνὸς (Πρβλ. *Journ. Hell. Stud.*, IV. 417, περὶ δὲ τῶν διαφόρων ἐπιθέτων τοῦ θεοῦ Μηνὸς ἴδε Le Bas-Waddington, *Inscr. d' As. Min*, ἀρ. 668). ϹΑΡΔΙϹ ΑϹΙΑϹ ΛΥΔΙΑϹ ΕΛΛΑΔΟϹ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙϹ, πεπλοφόρος κεφαλὴ τῆς πυργοστεφοῦς πόλεως, *ὄπισθ.* ἁρπαγὴ Περσεφόνης. ΠΑΦΙΗ ϹΑΡΔΙΑΝΩΝ, ναὸς τῆς Παφίας Ἀφροδίτης· ἀγωνιστικὴ τράπεζα· Τριπτόλεμος ἐπὶ ἅρματος δρακόντων· Δήμητρα μετὰ σταχύων ἱσταμένη ἀντικρὺ Ἀσιατικῆς παραστάσεως τῆς Περσεφόνης· Μὴν ἱστάμενος· Σειληνὸς ἱστάμενος μετὰ τοῦ παιδὸς Διονύσου εἰς τὸν βραχίονα ἐν τῇ στάσει τοῦ Ἑρμοῦ τοῦ Πραξιτέλους· Ὀμφάλη.

Συμμαχικὰ νομίσματα μετὰ τῆς Ἐφέσου, Περγάμου, Ἱεραπόλεως Φρυγίας, Ὑπαίπων, Σίδης καὶ Σμύρνης.

Σίλανδος. *Αὐτοκρατορικοὶ χρόνοι*—ἀπὸ Δομιτιανοῦ μέχρι Καρακάλλα, μετὰ ἢ ἄνευ κεφαλῆς αὐτοκράτορος. ***Ἐπιγρ.*** ϹΙΛΑΝΔΕΩΝ. Ἄρχοντες—ἄρχων, στρατηγός, ἀρχιερεύς. *Κύριοι τύποι* ΙΕΡΑ ϹΥΝΚΛΗΤΟϹ· Μὴν ἱστάμενος· Εἴδωλον Δήμητρος ἢ Περσεφόνης· Διόνυσος ἱππεύων πάνθηρα· Ἥφαιστος χαλκεύων κράνος παρούσης τῆς Ἀθηνᾶς· ΕΡΜΟϹ, ποταμὸς Ἕρμος κατακεκλιμένος, πρὸ αὐτοῦ δέ, ἐπὶ νομίσματος τοῦ Κομμόδου, εὕρηται ὀρεία τις νύμφη ὁρωμένη ὄπισθεν βράχου, δραττομένη τοῦ κορμοῦ δένδρου καὶ κρατοῦσα καλαύροπα· Σειληνὸς ἱστάμενος πλησίον ὄνου. Ἡ λατρεία τοῦ Σειληνοῦ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ὑποδεικνύει ἴσως τὴν παραγωγὴν τοῦ ὀνόματος Σίλανδος.

Τάβαλα. *Αὐτοκρατορικοὶ χρόνοι*—ἀπὸ Τραϊανοῦ μέχρι Γορδιανοῦ, συνήθως μετὰ κεφαλῶν αὐτοκρατόρων. ***Ἐπιγρ.***, ΤΑΒΑΛΕΩΝ.

Ἄρχοντες — στρατηγός, ἄρχων. *Κύριοι τύποι* — CYNΚΛΗΤΟC· ЄΡΜΟC, ποταμὸς Ἕρμος· Ἄρτεμις Ἐφεσία· Κυβέλη καθημένη· ἀμαζὼν ἔφιππος.

Τμῶλος. Ἡ πόλις αὕτη ἔκειτο ἐπὶ τοῦ ὁμωνύμου ὄρους.

Αὐτοκρατορικὰ — Μ. Αὐρήλιος Καῖσαρ, Σαβῖνα καὶ Φαυστῖνα, ὡσαύτως δὲ καὶ ἄνευ ὀνόματος αὐτοκράτορος. *Ἐπιγρ.*, ΤΜΩΛΙΤΩΝ. *Τύποι* — ΤΜΩΛΟC, πωγωνοφόρος προτομὴ τοῦ ὄρους Τμώλου· Ὀμφάλη μετὰ ῥοπάλου Ἡρακλέους· Ἀπόλλων· Ἔρως· Ἄρτεμις κυνηγέτις· γυναικεῖον εἴδωλον κατ' ἐνώπιον, φέρον μόδιον. Ἄρχων — στρατηγός. Πρβλ. Αὐρηλιόπολιν.

Τόμαρα. *Αὐτοκρατορικοὶ χρόνοι* — Κόμμοδος, μετὰ ἢ ἄνευ κεφαλῆς αὐτοκράτορος.

Ἐπιγρ., ΤΟΜΑΡΗΝΩΝ. *Τύποι* — ΙЄΡΑ CYNΚΛΗΤΟC· ἁρπαγὴ Περσεφόνης· κεφαλὴ Ἡρακλέους. *ὄπισθ.* λέων· ποτάμιος θεὸς ΚΙCCOC.

Τράλλεις, πόλις ἀκμάζουσα ἐπὶ τῆς νοτίου κλιτύος τοῦ ὄρους Μεσσώγιδος. Ἦτο δ' αὕτη ἓν τῶν κυριωτάτων νομισματοκοπείων τῶν **κιστοφόρων** ἐν τῇ δυτικῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ. Οἱ κιστοφόροι τῶν Τράλλεων μετὰ τῶν ἡμίσεων καὶ τετάρτων αὐτῶν, ἀνήκουσι χρονολογικῶς εἰς τὸ πρῶτον μέρος τοῦ δευτέρου αἰῶνος μέχρι τοῦ 48 π. Χ. Διακρίνονται δὲ διὰ τῶν ἐν τῷ πεδίῳ γραμμάτων ΤΡΑΛ εἰς τὰ ἀριστερὰ τῶν ὄφεων τῆς ὀπισθίας ὄψεως, καὶ διὰ ποικίλλοντος συμβόλου εἰς τὰ δεξιὰ αὐτῶν. Ὑπεράνω τοῦ γωρυτοῦ ὑπάρχουσιν ὀνόματα ἢ μονογραφήματα ἀρχόντων, ἐπὶ δὲ τῶν νεωτέρων σειρῶν τὰ ὀνόματα τῶν Ῥωμαίων ἀνθυπάτων τῆς Ἀσίας λατινιστί, T. AMPI. T. F. PROCOS., T. Ampius Balbus (58-57 π. Χ.)· C. FABI. M. F. PROCOS., C. Fabius [Hadrianus] (57-56 π. Χ.)· PVLCHER PROCOS., C. Claudius Pulcher (55-54 π. Χ.). καὶ C. FAN. PONT. PR[aetor], C. Fannius (49-48 π. Χ.). Τὰ χαλκᾶ νομίσματα τῶν Τράλλεων πρὸ τῶν Ῥωμαϊκῶν

χρόνωνφέρουσιν ἐνίοτε τὴν ἐπιγραφὴν ΣΕΛΕΥΚΕΩΝ ἢ ΑΝΤ ἀντὶ τοῦ ΤΡΑΛΛΙΑΝΩΝ, ἀποδεικνύουσαν ὅτι ἡ πόλις ἔφερεν ἐπί τινα χρόνον τὰ ὀνόματα Σελεύκεια καὶ Ἀντιόχεια (Sestini, *Class. gen*, σελ. 114). ***Αὐτοκρατορικοὶ χρόνοι*** — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Δομετιανοῦ, μετ' *ἐπιγρ.* ΚΑΙϹΑΡΕΩΝ ἢ ΤΡΑΛΛΙΑΝΩΝ ΚΑΙϹΑΡΕΩΝ (ἴδε Le Bas-Waddington, *Inscr. d' As. Min.*, 600α), καὶ ἀπὸ Νέρωνος μέχρι Σαλωνίνου, φέροντα ΤΡΑΛΛΙΑΝΩΝ, προτασσομένου συνήθως τοῦ ΝΕΩΚΟΡΩΝ ἢ ΝΕΩΚΟΡΩΝ ΤΩΝ ϹΕΒΑϹΤΩΝ, ἐνίοτε ἄνευ κεφαλῆς αὐτοκράτορος, μετὰ *ἐπιγρ.*, ΤΡΑΛΛΙΑΝΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟϹ. Ἄρχοντες — γραμματεύς, στρατηγός. ***Κύριοι τύποι***, ΙΕΡΟϹ ΔΗΜΟϹ καὶ ΙΕΡΑ ϹΥΝΚΛΗΤΟϹ· ΖΕΥϹ ΛΑΡΑϹΙΟϹ ἢ ΔΙΟϹ ΛΑΡΑϹΙΟΥ, ἀναφερόμενοι εἰς τὴν λατρείαν Διὸς Λαρασίου, πολιούχου θεοῦ τῶν Τράλλεων, πιθανῶς ὀνομασθέντος ἀπὸ τῆς γειτονικῆς κώμης Λαράσης (Le Bas-Waddington, ἐ. ἀ. ἀρ. 604). ΑΠΟΛΛΩΝ ΗΛΙΟϹ ἢ ΗΛΙΟϹ ϹΕΒΑϹΤΟϹ, προτομὴ Ἡλίου. ΠΥΘΙΟϹ ἢ ΛΥΔΙΟϹ, παράστασις τοῦ Πυθίου ἢ Λυδίου Ἀπόλλωνος· Διόνυσος καὶ Ἀριάδνη, ἢ Διόνυσος καὶ Ἀπόλλων κρούων λύραν, καθήμενοι παραπλεύρως ἐπὶ ἅρματος συρομένου ὑπὸ πάνθηρος καὶ τράγου, ἐπὶ δὲ τοῦ τράγου Ἐρωτιδεὺς αὐλῶν διπλοῦν αὐλόν· Ἥλιος ἐπὶ τεθρίππου· ἁρπαγὴ Περσεφόνης· Ἑκάτη τρίμορφος· ΔΙΟϹ ΓΟΝΑΙ[ΟΥ], παῖς Ζεὺς κοιμώμενος ἐπὶ τοῦ ὄρους τῆς Ἴδης, ὑπεράνω δ' αὐτοῦ ἀετὸς μετ' ἀναπεπταμένων πτερύγων· Ἀμάλθεια καθημένη, θηλάζουσα τὸν παῖδα Δία, πέριξ δὲ τρεῖς Κορύβαντες ὀρχούμενοι καὶ κρούοντες τὰς ἀσπίδας των. Πολυαρίθμους ἄλλους τύπους μικροτέρου ἐνδιαφέροντος, π. χ. ΤΥΧΗ, κτλ. ἴδε παρὰ Mionnet. *Ἀγῶνες* — ΠΥΘΙΑ, ΟΛΥΜΠΙΑ, ΠΥΘΙΑ ΟΛΥΜΠΙΑ, ΟΥΜΠΙΑ ΑΥΓΟΥϹΤΕΙΑ ΠΥΘΙΑ, συνήθως μετ' ἀγωνιστικῆς τραπέζης ὡς τύπου.

Συμμαχικὰ νομίσματα μετὰ Περγάμου, Ἐφέσου, Λαοδικείας Λύκου τῆς Φρυγίας, Σμύρνης, Σίδης καὶ Συννάδων.

Ὕπαιπα, ἐπὶ τῆς νοτίου κλιτύος τοῦ ὄρους Τμώλου (Στράβ.,

627), παρὰ τὸν ποταμὸν Κάϋστρον. *Αὐτοκρατορικοὶ χρόνοι* — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Γαλλιηνοῦ, συνήθως μετ' ὀνόματος αὐτοκράτορος. *Ἐπιγρ.* ΥΠΑΙΠΗΝΩΝ. Ἄρχοντες — στρατηγός, γραμματεύς, ἄρχων, ἀσιάρχης, ἢ στεφανηφόρος. *Τύποι* — ΚΑΥϹΤΡΟϹ, ποταμὸς Κάϋστρος· εἴδωλον Ἀρτέμιδος Περσικῆς ἢ Ἥρας ἱσταμένης κατ' ἐνώπιον ἐν τῇ στάσει τῆς Ἐφεσίας θεᾶς, ἀλλὰ φερούσης μακρὸν ἔνδυμα ἢ πέπλον· Ἀπόλλων καθήμενος κρατῶν εἰκόνα Ἥρας· κεφαλὴ Ἡρακλέους· Ἀσκληπιός· Διόνυσος· ΙϹΡΑ ϹΥΝΚΛΗΤΟϹ κτλ.

Συμμαχικὰ νομίσματα μετὰ τῶν Σάρδεων.

Ὑρκανίς, ἐν τῇ Ὑρκανικῇ πεδιάδι, δι' ἧς ὁ ποταμὸς Ὕλλος κατέρχεται εἰς τὸν Ἕρμον. Ἐκλήθη δ' οὕτω ἡ θέσις ἀπὸ ἀποικίας Ὑρκανῶν ἐκ τῆς Κασπίας θαλάσσης, ἀναμιχθέντων μετὰ ταῦτα πρός τινας Μακεδόνας. *Αὐτοκρατορικὰ νομίσματα*, μετὰ ἢ ἄνευ ὀνόματος αὐτοκράτορος — ἀπὸ Τραϊανοῦ μέχρι Φιλίππου τοῦ νεωτέρου, *Ἐπιγρ.*, ΥΡCΑΝΙC, ΥΡΚΑΝΩΝ, ἢ ΥΡΚΑΝΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ. *Ἄρχοντες* — ΑΝΘ[ΥΠΑΤΩ] ΒΕΤ[ΤΙΩ] ΠΡΟΚ[ΛΩ] καὶ ΑΝΘΥ[ΠΑΤΩ] ΚΥΙΗΤΩ, οἱ ἀνθύπατοι Vettius, Proculus, περὶ τὰ 112 μ. Χ. καὶ Avidius Quietus τῶν χρόνων τοῦ Ἀδριανοῦ· πρὸς τούτοις ἐγχώριοι ἄρχοντες, στρατηγὸς καὶ στεφανηφόρος. *Τύποι* — Ἁρπαγὴ Περσεφόνης· Δήμητρα ἐπὶ ἅρματος δρακόντων· ποτάμιος θεὸς ΠΙΔΑCΟC κατακεκλιμένος ὑποκάτω δένδρου, ἐρειδόμενος δὲ ἐπὶ ἀσπίδος. Ἕτεροι τύποι ἀναφέρονται εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Διονύσου, Ἀρτέμιδος, Ἀσκληπιοῦ, ΙϹΡΑ ϹΥΝΚΛΗΤΟϹ, κτλ.

Φιλαδέλφεια, μία τῶν σπουδαιοτάτων πόλεων τῆς Λυδίας, κτισθεῖσα ὑπὸ Ἀττάλου τοῦ Φιλαδέλφου. Ἔκειτο ἐπὶ τῆς βορειοδυτικῆς πλευρᾶς τοῦ ὄρους Τμώλου, παρὰ τὸν ποταμὸν Κόγαμον. Αὐτόνομα χαλκᾶ τοῦ δευτέρου καὶ πρώτου αἰῶνος π. Χ. *Ἐπιγρ.*, ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΣ, προτομὴ Ἀρτέμιδος· *ὄπ.* Ἀπόλλων καθήμενος ἢ ἱστάμενος μετὰ λύρας. *Ἄρχων* — ΑΡΧΙΕΡΕΥΣ. *Αὐτοκρατορικὰ* μετὰ κεφαλῶν τῶν ΔΗΜΟϹ, ΙϹΡΑ ϹΥΝΚΛΗΤΟΣ ἢ τῆς τοῦ αὐ-

τοκράτορος—ἀπὸ Αὐγούστου μέχρις Οὐαλεριανοῦ. *Ἐπιγρ.*, **ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΝ** ἢ **ΦΛΑΒΙ. ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΝ**, προστιθεμένου συνήθως **ΝΕΩΚΟΡΩΝ**, μετὰ ἢ ἄνευ ὀνομάτων ἄρχοντος ἢ στρατηγοῦ· ἅπαξ δὲ ἐπιμελητῶν: **ΕΠΙΜΕΛΗΘ[ΕΝΤΩΝ]** ἐπὶ νομίσματος τοῦ Οὐεσπασιανοῦ (Hermes, VIII. 229). *Τύποι*—**ΖΕΥϹ ΚΟΡΥΦΑΙΟϹ· ΠΗΓΗ**, πηγαία νύμφη· ὄφις συνεσπειρωμένος ἐπὶ τῆς ῥάχεως ἵππου· Ἡρακλῆς καὶ Ὕδρα· Ἀμαζὼν ἱσταμένη καὶ κρατοῦσα εἴδωλον Ἀρτέμιδος. Ἶσις ἱσταμένη ἢ καθημένη, φέρουσα εἰς τοὺς βραχίονας τὸν παῖδα Ἁρποκράτην· Ἑρμῆς φέρων τὸν παῖδα Διόνυσον· Ἑρμῆς σύρων κριόν· Ἀφροδίτη γυμνὴ ἐν ναῷ, διευθετοῦσα τὴν κόμην της καὶ κρατοῦσα πρὸ τοῦ προσώπου κάτοπτρον· Ἀγωνιστικὴ τράπεζα μετὰ ὑδριῶν, κτλ.

Συμμαχικὰ νομίσματα μετὰ τῆς Ἐφέσου, Σμύρνης, καὶ Ὀρεστίου, πόλεως ἄλλως ἀγνώστου. *Ἐπιγρ.* **ΟΡΕϹΤΕΙΝΩΝ ΦΙΛΑΔΕΛΦ**, κτλ. **ΟΜΟΝΟΙΑ.**

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΛΥΔΙΑΣ.

Ἐπειδὴ ἡ νομισματοκοπία τῆς Λυδίας ἀνήκει σχεδὸν ἅπασα εἰς τοὺς αὐτοκρατορικοὺς χρόνους, ἀρκεῖ νὰ ἀνακεφαλαιώσωμεν ἐνταῦθα τὰς ὀλίγας πόλεις, ὧν ἔχομεν νομισματικὰ μνημεῖα ἀρχαιοτέρας χρονολογίας. Αὗται δ' εἶνε δὲ αἱ ἑξῆς·

	Πρὸ τοῦ Δαρείου	Β'. καὶ Α'. αἰὼν π. Χ	Αὐτοκρατορικὰ
Θυάτειρα	...	AR κιστοφ. Æ	Æ
Καϋστριανοὶ	...	Æ	Æ
Κλάννουδα	...	Æ	
Μαγνησία	...	Æ	Æ
Νῦσα	...	AR κιστοφ. Æ	Æ
Σάρδεις	EL AV AR	AR AR κιστοφ. Æ	Æ
Τράλλεις	...	AR κιστοφ. Æ	Æ
Φιλαδέλφεια	...	Æ	Æ

ΦΡΥΓΙΑ.

Τὰ νομίσματα τῆς Φρυγίας εἶνε ἄξια ἐπιμελεστέρας ἐρεύνης, ἢ ἧς ἔτυχον μέχρι τοῦδε διότι, καίπερ σχεδὸν καθ' ὁλοκληρίαν ὄντα αὐτοκρατορικῶν χρόνων, εἶνε μεγίστου ἐνδιαφέροντος μυθολογικῶς καὶ γεωγραφικῶς. Ὑπάρχουσι πολυάριθμα ὀνόματα καὶ ἐπίθετα θεοτήτων μόνον ἐπὶ τῶν νομισμάτων τῆς Φρυγίας ἀπαντῶντα, ἄλλα δὲ ἀπεικονίζουσιν Ἑλληνικοὺς μύθους Φρυγικῆς καταγωγῆς. Ἐπίσης ἡ συχνὴ ἐμφάνισις ὀνομάτων ποταμῶν εἶνε μεγίστης σπουδαιότητος ὡς πρὸς τὸν γεωγραφικὸν προσδιορισμὸν τῶν θέσεων τῶν πόλεων.

Ἄγκυρα, πιθανῶς κειμένη πλησιαίτατα τῶν πηγῶν τοῦ ποταμοῦ Μακέστου. *Αὐτοκρατορικά* — ἀπὸ Νέρωνος μέχρι Γαλλιηνοῦ. *Ἐπιγρ.* ΑΝΚΥΡΑΝΩΝ, ΙΟΥΛΙΕΩΝ ΑΝΚΥΡΑΝΩΝ ἢ ΑΓΚΥΡΑΝΩΝ. Ἄρχοντες—ἀνθύπατος, ΟΥΟΛΑΣΕΝΝΑ ΑΝΘΥΠΑΤΩ=Volasenna, ἀνθύπατος Ἀσίας ἔτει 62-63 μ. Χ. (Waddington, *Fastes*, σ. 135). Ἐγχώριοι ἄρχοντες — ἄρχων, αἰτησάμενος, ἔφορος, ἱερεύς, ἀρχιερεύς, στεφανηφόρος, νεωκόρος. *Κύριοι τύποι* — ΘΕΑ ΡΩΜΗ, ΙΕΡΑ CYΝΚΛΗΤΟC, ΘΕΟΝ CYΝΚΛΗΤΟΝ. Ζεὺς ἱστάμενος, κρατῶν ἄγκυραν καὶ δόρυ. Ἡ ἐπὶ τῶν νομισμάτων τῆς πόλεως ταύτης ἄγκυρα εἶνε ἡ παρὰ τοῦ βασιλέως Μίδα εὑρεθεῖσα, ἥτις ἐδεικνύετο καὶ κατὰ τοὺς χρόνους ἔτι τοῦ Παυσανίου (Ι, 4) ἐν τῷ ναῷ τοῦ Διός (Waddington, *As. Min.*, σ. 10). Κυβέλη καθημένη· Ἄρτεμις Ἀσιατική· Ἀμαζὼν ἔφιππος· Ἑκάτη τρίμορφος, κτλ.

Συμμαχικὰ νομίσματα μετὰ Νύσης τῆς Λυδίας. *Ἐπιγρ.* ΑΝΚΥΡΑΝΩΝ ΝΥCΑΕΩΝ.

Ἀδριανόπολις ἢ Ἀδριανόπολις Σεβαστή, ἐν τῇ ἀπωτάτῃ νοτιοανατολικῇ γωνίᾳ τῆς Παρορείου Φρυγίας, πρὸς νότον τοῦ Φιλομηλίου, πλησίον τοῦ *Δογχὰν Ἀρσλάν*. *Αὐτοκρατορικά* — Ἀντωνῖ-

νος ὁ Εὐσεβής, Σεουῆρος, Μάξιμος, Γορδιανὸς καὶ Βαλβῖνος. *Επιγρ.* ΑΔΡΙΑ καὶ ΑΔΡΙΑΝΟΠΟ. Ἄρχων—ἄρχων. *Τύποι*—Τύχη (Imhoof, *Mon. Gr.*, σ. 400)· Ζεὺς ἐπὶ θρόνου, κτλ. ΚΑΡΜΕΙΟϹ, ποταμὸς (W. M. Ramsay, *Mittheilungen d.arch. Inst. Ath.*, 1883, σ. 76)· Ὑγίεια, κτλ.

Αἰζανοὶ (Waddington, *As. Min.*, 8) παρὰ τὰς πηγὰς τοῦ Ῥυνδάκου, ἐπὶ τῶν ὁρίων τῆς Βιθυνίας. *Αὐτοκρατορικά*—ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Γαλλιηνοῦ. *Ἐπιγρ.*, ΑΙΖΑΝΕΙΤΩΝ. Ἄρχοντες, ἐνίοτε στρατηγός, ἄρχων, νεωκόρος καὶ στεφανηφόρος. *Κύριοι τύποι*—Ζεὺς ἀετοφόρος· Κυβέλη· Ἑκάτη· Ἄρτεμις Ἐφεσία· οἱ Διόσκουροι· ἐπὶ Ἀδριανοῦ δὲ ποτάμιός τις θεός, πιθανῶς ὁ Ῥύνδακος, κρατῶν παῖδα ἐν χερσίν. Ἐπίσης ΘΕΑ ΡΩΜΗ, ΘΕΟϹ ἢ ΙΕΡΑ ϹΥΝΚΛΗΤΟϹ, ΙΕΡΟϹ ΔΗΜΟϹ, ΙΕΡΑ ΒΟΥΛΗ, καὶ ἡ ἐγχώριος γερουσία ΑΙΖΑΝ ΓΕΡΟΥϹΙΑ (*Z. f. N.* XII, 340).

Συμμαχικὰ νομίσματα μετὰ τῶν Κάδων ἐπὶ Δομιτιανοῦ, *ἐπιγρ.* ΔΗΜΟϹ ΑΙΖΑΝΕΙΤΩΝ, ΔΗΜΟϹ ΚΑΔΟΗΝΩΝ.

Ἀκκίλαιον. *Αὐτοκρατορικὰ* Γορδιανοῦ. *Ἐπιγρ.*, ΑΚΚΙΛΑΕΩΝ. *Τύποι*—Μήν· Τύχη· Νίκη στεφανηφόρος (*Num. Chron.*, VIII, 14).

Ἀκμονία (Waddington, *As. Min.* σ. 5). Αὐτόνομα χαλκᾶ τοῦ πρώτου αἰῶνος π. Χ.

Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς.	ΑΚΜΟΝΕΩΝ Ἀετὸς ἐπὶ κεραυνοῦ μετ' ἀναπεπταμένων πτερύγων, μεταξὺ δύο ἀστέρων. Ὄνομα ἄρχοντος . . . . Æ ·9
Κεφαλὴ Διός.	» Ἀσκληπιὸς ἱστάμενος. Ὄνομα ἄρχοντος. . . . Æ ·75

Αὐτοκρατορικά—ἀπὸ Τιβερίου μέχρι Σαλωνίνης, μετὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ αὐτοκράτορος· ΘΕΑ ΡΩΜΗ, ΙΕΡΟϹ ΔΗΜΟϹ, ΙΕΡΑ ΒΟΥΛΗ, κτλ. *Ἐπιγρ.*, ΑΚΜΟΝΕΩΝ ἐνίοτε σὺν ΝΕΩΚΟΡΩΝ, σπανίως ΑΚΜΟΝΩΝ ἢ ΑΚΜΟΝΕΙϹ. Ἄρχοντες—ἄρχων, νεωκόρος, γραμ-

ματεὺς καὶ ἱέρεια. Οἱ *ἐπικρατέστεροι τύποι* ἀναφέρονται εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Ἑρμοῦ, ὃς ἀπεικονίζεται ἱστάμενος κρατῶν βαλάντιον καὶ κηρύκειον μετὰ κριοῦ δὲ παρ' αὐτῷ· τῆς Ἀρτέμιδος κυνηγέτιδος, μετ' ἐλάφου, ἐνίοτε δὲ καὶ μικρᾶς Νίκης παρ' αὐτῇ· τοῦ Διὸς καθημένου μετὰ γλαυκὸς παρ' αὐτῷ. Ὑπάρχει ὡσαύτως ποτάμιός τις, θεός, πιθανῶς ὁ Μαίανδρος· Κυβέλη καθημένη· Ἀσκληπιὸς καὶ Ὑγίεια· Ζεὺς καθήμενος, κατ' ἐνώπιον μετὰ δύο γιγάντων πρὸ αὐτοῦ (*Z. f. N.*, XIII. Πίν. IV. 13)· Διόνυσος ἐπὶ ἅρματος πανθήρων, ἢ ἱππεύων πάνθηρα, ἢ ἱστάμενος γυμνὸς καὶ κρατῶν κάνθαρον· Ἀμάλθεια θηλάζουσα τὸν παῖδα Δία, πέριξ δὲ τρεῖς Κουρῆτες· Ἄρτεμις Ἐφεσία· αὐτοκράτωρ ἔφιππος καλπάζων πρὸς τὸ Δίνδυμον (;) ὄρος ἐφ' οὗ ἵστανται δύο μορφαὶ (Νεμέσεις;), ἐνῷ παρὰ τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους εὕρηται ποταμὸς κατακείμενος, ὁ Μαίανδρος (Imhoof, *Mon. Gr.*, 392)

Ἀλία. *Αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Τραϊανοῦ μέχρι Γορδιανοῦ. Κεφαλαὶ αὐτοκρατόρων ἢ τῶν ΔΗΜΟϹ, ΒΟΥΛΗ ἢ ϹΥΝΚΛΗΤΟϹ. *Ἐπιγρ.* ΑΛΙΗΝΩΝ. Ἄρχοντες, — ἀσίαρχος καὶ αἰτησάμενος (ΑΙΤΗϹΑΜΕΝΟΥ ΦΡΟΥΓΙ, *Hermes*, IX. 493), ἐνίοτε μετὰ τῆς ἀφιερωματικῆς *ἐπιγρ.* ΑΝΕΘΗΚΕΝ. *Τύποι* — Μὴν (Ἀσκαινὸς) ἱστάμενος ἢ ἔφιππος· Ἄρτεμις κυνηγέτις· Διόνυσος ἱστάμενος· Ἀπόλλων ἱστάμενος· ναὸς τετράστυλος, κτλ. (*Num. Chron.*, III. 98, VIII. 15).

Ἀμόριον. Αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα τοῦ πρώτου αἰῶνος π. Χ. καὶ *αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Γαλλιηνοῦ. *Ἐπιγρ.*, ΑΜΟΡΙΑΝΩΝ. Ἄρχων ἄνευ τίτλου ἢ μετὰ τοῦ τίτλου ἄρχων. *Τύποι* ἀναφερόμενοι εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Διός, Ἀπόλλωνος καὶ Ἀσιατικῆς τινος μητρὸς θεᾶς, ὁμοιαζούσης πρὸς Ἄρτεμιν τὴν Ἐφεσίαν· Δημήτηρ ἐπὶ ἅρματος συρομένου ὑπὸ πανθήρων· δύο Νεμέσεις· Ἡρακλῆς καὶ ἡ Κερυνῖτις ἔλαφος· πρὸς τούτοις ΘΕΑ ΡΩΜΗ, ΙΕΡΑ ΒΟΥΛΗ, ΙΕΡΑ ϹΥΝΚΛΗΤΟϹ. Ἐπὶ βραχύν τινα χρόνον,

ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Αὐγούστου (περὶ τὸ 14 π. Χ.) φαίνεται, ὅτι τὸ Ἀμόριον ἐκαλεῖτο **Οὐεψανέα (Vipsa ia)** πρὸς τιμὴν τοῦ Μ. Vipsanius Agrippa. *Ἐπιγρ.*, ΟΥΕΙΨΑΝΙΩΝ ἢ ΟΥΙΨΑΝΙΩΝ. Κεφαλὴ Γαΐου Καίσαρος, ὄπ. Ἀετὸς (Leake, *Num Hell. Suppl. Asia*, σ. 108).

Ἀπάμεια, ἐπικαλουμένη ἡ *Κιβωτός*, κτισθεῖσα ὑπὸ Ἀντιόχου καὶ κληθεῖσα ἐκ τοῦ ὀνόματος τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ἀπαμείας. Ἔκειτο δὲ πλησίον τῶν Κελαινῶν, ἐπὶ τοῦ καταῤῥάκτου Μαρσύου, ἀκριβῶς κάτωθεν τῶν πηγῶν αὐτοῦ (Waddington, *As. Min.*, σ. 11). Ἡ πόλις ταχέως ἀπέκτησε μεγάλην ἐμπορικὴν σπουδαιότητα, καὶ ἀπέβη ἐν τῷ δευτέρῳ αἰῶνι π. Χ. ἓν τῶν κυριωτάτων νομισματοκοπείων τῶν κιστοφόρων. Ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ Στράβωνος ἦτο τὸ δεύτερον μέγα ἐμπορεῖον τῆς Ῥωμαϊκῆς ἐπαρχίας Ἀσίας, πρωτεῖα κατεχούσης τῆς Ἐφέσου. Οἱ **κιστοφόροι** τῆς Ἀπαμείας εἶνε τῶν συνήθων τύπων, διακρίνονται ὅμως διὰ τῶν γραμμάτων ΑΠΑ, ὀνόματος ἄρχοντος καὶ τοῦ διπλοῦ αὐλοῦ τοῦ Μαρσύου ὡς συμβόλου. Ἀπαντῶσιν ἐπίσης τὰ ἑξῆς ὀνόματα Ῥωμαίων ἀνθυπάτων τῆς Ἀσίας καὶ Κιλικίας, ἐκ τοῦ χρόνου ὅτε ἡ Φρυγία ἦτο ἡνωμένη πρὸς τὴν ἐπαρχίαν ταύτην· C. Fabius (57-56 π. Χ.), P. Lentulus, ἀνθύπατος Κιλικίας (56-53 π. Χ.), Ap. Claud. Pulcher (55-54 π. Χ.), M. Tullius Cicero, ἀνθύπατος Κιλικίας (51-50 π. Χ.) καὶ C. Fannius (49-48 π. Χ.). Ὑπάρχουσιν ὡσαύτως αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα τοῦ δευτέρου αἰῶνος π. Χ.

Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς.	ΑΠΑΜΕΩΝ Ἀετὸς ἱπτάμενος μεταξὺ τῶν πίλων τῶν Διοσκούρων, ὑπὲρ οὓς ἀστέρες. Κάτωθεν κόσμημα μαιανδρικὸν καὶ ὄνομα ἄρχοντος κατὰ πτῶσιν γενικὴν μετὰ πατρωνυμικοῦ. . Æ 1·2 καὶ ·95
Κεφαλὴ Διός.	ΑΠΑΜΕΩΝ Ἀσιατικὴ θεὰ (Ἥρα;) πεπλοφόρος. Ὄνομα ἄρχοντος μετὰ πατρωνυμικοῦ. . . Æ ·75

Αὐτοκρατορικὰ — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Σαλωνίνου. *Ἐπιγρ.*, ΑΠΑΜΕΩΝ, ΑΠΑΜΕΙϹ, ΚΟΙΝΟΝ ΦΡΥΓΙΑϹ ἢ ΑΠΑΜΕΙΑϹ, ἐνίοτε τῇ προσθήκῃ τοῦ ΠΡΟϹ ΜΑΙΑΝΔΡΟΝ. Ἄρχοντες — ἀνθύπατος, ΕΠΙ ΜΑΡΙΟΥ ΚΟΡΔΟΥ, Marius Cordus, ἀνθύπατος Ἀσίας τὸ 51 ἢ 52 μ.Χ.· ΕΠΙ Μ. ΟΥΕΤΤΙΟΥ ΝΙΓΡΟΥ,Μ. Vettius Niger, ἐπὶ Νέρωνος· ΕΠΙ ΠΛΑΝΚΙΟΥ ΟΥΑΡΟΥ, Μ. Plancius Varus, 79 μ. Χ. (Waddington, *Fastes*, σελ. 132, 151). Ἐγχώριοι ἄρχοντες — ἀγωνοθέτης, πανηγυριάρχης, ἀρχιερεύς, γραμματεύς. *Ἀξιοσημείωτοι ἐπιγραφαὶ ἢ τύποι* — ΙΕΡΑ ΒΟΥΛΗ· ΜΑΡϹΥΑϹ, Σάτυρος Μαρσύας αὐλῶν διπλοῦν αὐλόν· ΚΙΒΩΤΩΝ ἢ ΚΙΒΩΤΟΙ(;), ΑΠΑΜΕΩΝ ΜΑΡϹΥΑϹ, ποταμὸς Μαρσύας κατακείμενος ἐν σπηλαίῳ ὑπὸ βράχους καὶ πύργους, κρατῶν διπλοῦν αὐλὸν καὶ κέρας Ἀμαλθείας (Πρβλ. Στράβ., 577 καὶ Ξενοφ. *Ἀνάβ.* Ι 2. 8). Ἀθηνᾶ καθημένη αὐλοῦσα διὰ διπλοῦ αὐλοῦ, καὶ ἐγκατοπτριζομένη ἐν τῷ ὕδατι πηγῆς (*Num Zeit.*, 1884 σελ. 289), παρὰ τοὺς πόδας δ' αὐτῆς ἐπὶ βράχου ὑψηλοῦ εὕρηται Μαρσύας ὁ σάτυρος μετὰ χειρῶν τεταμένων. ΚΕΛΑΙΝΟϹ, προτομὴ Κελαινοῦ, πιθανῶς τοῦ μυθικοῦ οἰκιστοῦ τῆς πόλεως, ἐξ οὗ τὸ πρῶτον ἐκαλεῖτο Κελαιναί. ΖΕΥϹ ΚΕΛΕΝΕΥϹ, κεφαλὴ Διὸς Κελαινέως. ΑΠΑΜΕΙΑ, προτομὴ τῆς πόλεως· *ὄπ.* ϹΩΤΕΙΡΑ, Ἑκάτη τρίμορφος. ΜΑΙΑΝΔΡΟϹ, ὁ ποταμός, εἰς ὃν εἰσρέει ὁ Μαρσύας παρὰ τὰ προάστεια τῆς πόλεως· Ἀφροδίτη γυμνὴ κατ' ἐνώπιον. Κιβωτός, ἐφ' ἧς ἡ ἐπιγραφὴ ΝΩΕ, πλέουσα ἐπὶ ὑδάτων· ἐν αὐτῇ εἶνε δύο μορφαί, παρ' αὐτῇ δ' ἵστανται ἀνὴρ καὶ γυνή· ἐπὶ τοῦ πώματος δὲ τῆς κιβωτοῦ κόραξ, ἐνῷ ὑπεράνω ἵπταται περιστερὰ φέρουσα κλάδον ἐλαίας (*Πίναξ* ΛΒ.' 3). Ὁ ἀξιοσημείωτος οὗτος τύπος, ἀπαντῶν ἐπὶ νομισμάτων τῶν Σεουήρου, Μακρίνου καὶ Φιλίππου τοῦ πρεσβυτέρου, ἀναφέρεται φανερῶς εἰς τὴν παράδοσιν τοῦ κατακλυσμοῦ τοῦ Νῶε, ἥτις θὰ ἐσχετίσθη πρὸς τὸν μῦθον περὶ τοῦ κατακλυσμοῦ τοῦ Δευκαλίωνος ὑπὸ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ ἢ Χριστιανικοῦ στοιχείου τῶν κατοίκων τῆς πόλεως (ἴδε Madden, *Num. Chron.*, 1866, σ. 207 κ. ἑξ.). Λέων βαδίζων, ὑπεράνω δὲ κίστη μυστικὴ

καὶ πρὸ αὐτοῦ θύρσος· Θεά, ὁμοιάζουσα πρὸς τὴν Ἄρτεμιν τῆς Ἐφέσου, περικυκλουμένη ὑπὸ τεσσάρων ποταμίων θεῶν, ἐπιγεγραμμένων **ΜΑΙ**, **ΜΑΡ**, **ΟΡ** ἢ **ΟΒΡ** = Μαιάνδρος, Μαρσύας, Ὀργᾶς καὶ Ὀβρίμας (*Πίναξ* ΛΒ'. 7.)

Συμμαχικὰ νομίσματα μετὰ τῆς Ἐφέσου.

Ἀππία (Waddington, *As. Min.*, 13). *Αὐτοκρατορικά*—ἀπὸ Τραϊανοῦ μέχρις Ὠτακιλίας μετὰ ἢ ἄνευ εἰκόνων. *Ἐπιγρ.* ΑΠΠΙΑΝΩΝ. Ἄρχοντες—ἄρχων, στρατηγός, γραμματεὺς καὶ νεωκόρος. *Τύποι*—Κηρύκειον· Διόνυσος ἱστάμενος· Ζεὺς ἱστάμενος, κρατῶν ἀετὸν καὶ σκῆπτρον· πόλις καθημένη μεταξὺ Τύχης καὶ πολεμιστοῦ στεφανοῦντος αὐτήν· Ποτάμιος θεὸς κατακεκλιμένος· **ΒΟΥΛΗ**, κεφαλὴ πεπλοφόρος τῆς Βουλῆς, κτλ. (*Num. Chron.* VIII, 16. Fox II, 142).

Ἄττουδα ἐπὶ τοῦ *Ἰψιλὶ Χισσάρ* ἢ παρ' αὐτῷ, ἐν τῇ ἄκρᾳ νοτιοδυτικῇ γωνίᾳ τῆς Πακατιανῆς Φρυγίας (*Journ. Hell. Stud.*, IV. 404). Ἐν τῇ χώρᾳ τῆς πόλεως ταύτης ὑπῆρχεν ὁ ναὸς τοῦ *Μηνὸς Κάρου*, μνημονευόμενος ὑπὸ τοῦ Στράβωνος (579). Τὸ ἐπίθετον τοῦτο παρήχθη ἀναμφιβόλως ἐκ τῆς ἐπὶ τῶν ὁρίων τῆς Καρίας θέσεως τοῦ ναοῦ (Le Bas-Waddington, *Inscr.* τόμ. III, μέρ. I, σ. 216).

Ὡς ἡ Ἀφροδισιὰς καὶ Πλάρασα ἐν Καρίᾳ, οὕτω καὶ τὰ Ἄττουδα ἔκοψαν δραχμὰς ἐν τῷ δευτέρῳ αἰῶνι π. Χ.

Ἀργυραῖ δραχμαί. Δεύτερος αἰὼν π. Χ.

Κεφαλὴ πόλεως πυργοστεφής. (*Num. Chron.*, VIII, 17.)	ΑΤΤΟΥΔΔΕΩΝ Ἀπόλλων γυμνός, ἐπὶ κίονος ἐρειδόμενος. Ꝛ 53 κ.

Αὐτοκρατορικοὶ χρόνοι, μετὰ ἢ ἄνευ κεφαλῆς αὐτοκράτορος—ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Σαλωνίνης. *Ἐπιγρ.* ΑΤΤΟΥΔΕΩΝ, συνήθως μετὰ ὀνόματος ἄρχοντος προτασσομένης ἐνίοτε τῆς ΔΙΑ ἀντὶ τῆς ΕΠΙ. Τίλοι· μνημονευτέος ὁ τῆς ΙΕΡΕΙΑΣ. Ἀπαντᾷ δ' οὗτος καὶ ἐν Ἀκμονίᾳ, Εὐκαρπίᾳ καὶ Πρυμνησσῷ τῆς Φρυγίας ὡς

καὶ ἐν Σμύρνῃ τῆς Ἰωνίας. Ἕτερος ἀξιοσημείωτος τίτλος εἶνε ὁ ΥΙΟϹ ΠΟΛΕΩϹ ἐπὶ νομισμάτων τοῦ Τραϊανοῦ. *Θεότητες, κτλ.* ΜΗΝ ΚΑΡΟΥ ὁ θεὸς Μὴν Κάρου, ὁ λατρευόμενος ἔν τε τῇ Καρίᾳ καὶ τῇ Φρυγίᾳ· βωμὸς τοῦ θεοῦ Μηνός, ἐφ' οὗ δύο κῶνοι πίτυος, κτλ. Κυβέλη ἱσταμένη μεταξὺ λεόντων· Ἄρτεμις Ἀσιατικὴ (Ἐφεσία;)· βωμὸς παρὰ δένδρον· ἀμαζὼν ἔφιππος· Λητὼ φέρουσα τὰ δύο τέκνα της· Ἀπόλλων ἱστάμενος· ΔΗΜΟϹ· ΒΟΥΛΗ, κτλ. Ἐπί τινων δὲ κομματίων ἀπαντᾷ ἡ ἀφιερωματικὴ ἐπιγραφὴ ΑΝΕΘΗΚΕΝ.

Συμμαχικὰ νομίσματα μετὰ τῆς ἐν Καρίᾳ Τραπεζοπόλεως καὶ τῆς ἐν Φρυγίᾳ Εὐμενείας.

Βεῦδος παλαιά (*Num. Chron.*, VIII, 18), περὶ τὰ πέντε χιλιόμετρα ἀπὸ τῶν Συννάδων ἐπὶ τῆς πρὸς Γαλατίαν ὁδοῦ (Λιβίου, XXXVIII, 15). *Αὐτοκρατορικά* — Ἀδριανός. ΒΕΥΔΗΝΩΝ ΠΑΛΑΙΩΝ, Ἀπόλλων μετὰ λύρας καὶ κλάδου· Μὴν ἱστάμενος· Δήμητρα ἱσταμένη.

Βλαῦνδος (Waddington, *As. Min.*, 62) πιθανῶς κειμένη εἰς τὸ νῦν *Σουλεϊμανλί*, πάνυ πλησίον τῶν ὁρίων τῆς Λυδίας, ἐπὶ παραποτάμου τοῦ Μαιάνδρου, καλουμένου, ὡς μανθάνομεν ἐκ τῶν νομισμάτων αὐτῆς, Ἱππουρίου. Αὐτόνομα τοῦ δευτέρου καὶ πρώτου αἰῶνος π. Χ. *Ἐπιγρ*, ΜΛΑΥΝΔΕΩΝ, κεφαλαὶ Διός, Ἀπόλλωνος, Ἀρτέμιδος, κτλ. *ὄπισθ.* Ἀετὸς καὶ κηρύκειον· Ἑρμῆς ἱστάμενος· τόξον καὶ φαρέτρα, κτλ. *Αὐτοκρατορικοὶ χρόνοι*, μετὰ ἢ ἄνευ κεφαλῆς αὐτοκράτορος — ἀπὸ Νέρωνος μέχρις Οὐαλεριανοῦ. *Ἐπιγρ.*, ΒΛΑΥΝΔΕΩΝ ἢ ΒΛΑΥΝΔΕΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ, ἐνδεικνύουσα ἀξίωσιν ἐπὶ Μακεδονικῇ καταγωγῇ. Ἄρχων — ἀνθύπατος Ἀσίας, Ti. Catius C. Silius Italicus, βραχὺ μετὰ τὸ 77 μ. Χ. ἄνευ τοῦ τίτλου ἀνθύπατος, καὶ ἐγχώριοι ἄρχοντες ἄνευ τίτλου, ἢ μετὰ τῶν τοῦ ἄρχοντος καὶ στρατηγοῦ. *Κύριοι τύποι* — ΙΠΠΟΥΡΙΟϹ, ποτάμιος θεός· Ἀπόλλων Κιθαρῳδός· Ἡρακλῆς φονεύων τὸν τρικέφαλον Γερυόνην, ἐγείροντα τροχὸν ἐν τῇ μιᾷ τῶν

χειρῶν, πέριξ δὲ αὐτοῦ κεῖνται οἱ βόες· Ἡρακλῆς ἐπιτιθέμενος κατὰ τοῦ λέοντος· ΡΩΜΗ ἡ θεά, ἱσταμένη ἀκάλυπτος τὴν κεφαλήν, στηριζομένη ἐπὶ σκήπτρου καὶ τὸν ἕνα πόδα ἔχουσα ἐπὶ βράχου· ἀμαζὼν ἔφιππος, μετὰ διπλοῦ πελέκεως ἐπ' ὤμου· ΔΗΜΟΣ· ΙΕΡΑ СΥΝΚΛΗΤΟС· ΘΕΟΝ СΥΝСΛΗΤΟΝ, κτλ. (*Num. Chron.*, VII, 11· VIII, 7. *Rev. Num*, 1852 Imhoof, *Mon. Gr.*, 384).

Βρέα,. ἀρχαία Θρακοφρυγικὴ λέξις σημαίνουσα *πόλις* (*Journ, Hell. Stud.*, V. 406), ἦτο δ' ὄνομα πόλεως ἐν Φρυγίᾳ Πακατιανῇ, ἐσφαλμένως καλουμένης Βριάνης παρὰ Ἱεροκλεῖ. *Αὐτοκρατορικὰ* — Σεουῆρος καὶ Δόμνα. *Ἐπιγρ.* ΒΡΙΑΝΩΝ. Ἄρχων—στρατηγός. *Τύποι*—Σέραπις, Ἶσις (*Num. Chron.*, VII. 18). Οἱ Διόσκουροι παρὰ τοὺς ἵππους αὐτῶν· Τύχη (Imhoof, *Mon. Gr.*, 394.)

Βροῦζος (*Bull. Corr. Hell.*, VI. 503). *Αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς μέχρι Γορδιανοῦ, μετὰ ἢ ἄνευ εἰκόνων. *Ἐπίγρ.*, ΒΡΟΥΖΟС ἢ ΒΡΟΥΖΗΝΩΝ. Ὄνομα ἄρχοντος ἄνευ τίτλου, σπανίως μετὰ τῆς λέξεως ΑΝΕΘΗΚ[ΕΝ]. *Τύποι*— Ζεὺς καθήμενος, παρὰ τοὺς πόδας δ' αὐτοῦ, ἐπὶ νομισμάτων τοῦ Μαξιμίνου, δύο γίγαντες ἐκσφενδονίζοντες βράχους (*Mionn. Suppl.*, VII. Πίν. XII. 2)· Ποσειδῶν ἀκοντίζων διὰ τῆς τριαίνης· Ἀσκληπιός. Ὑγίεια· Δημήτηρ ἐπὶ ἅρματος ὄφεων· Νίκη ἄπτερος ἐπὶ σφαίρας. Τύχη· Ἑρμῆς· Διόνυσος· ἀετὸς (*Num. Chron.*, VIII. 40. Imhoof, *Mon. Gr.*, σ. 394)

Γριμένου θύραι, ἐν τῷ τανῦν *Οὐχὰκ* ἢ πλησίον αὐτοῦ. Ἐν τῷ κειμένῳ τοῦ Πτολεμαίου τὸ ὄνομα ἀπαντᾷ Τριμενοθύραι. Ἐκαλεῖτο ὡσαύτως ἐπί τινα χρόνον Τραϊανόπολις (Waddington, *As. Min.*, 77.) Περὶ τῆς ἀληθοῦς μορφῆς τοῦ ὀνόματος ἴδε *Num. Chron.*' 1865 σ. 172. Αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα *αὐτοκρατορικῶν χρόνων* καὶ *αὐτοκρατορικά* — Ἀδριανοῦ καὶ Σαβίνας. *Ἐπίγρ.*, ΓΡΙΜΕΝΟΘΥΡΕΩΝ. *Κύριοι τύποι* — Ὁ θεὸς Μὴν ἱστάμενος· Ἀσκληπιὸς καὶ

Ὑγίεια· Ἀθηνᾶ, κτλ. Πρὸς τούτοις ἀπὸ Ἀδριανοῦ μέχρι Γορδιανοῦ, μετ' *ἐπιγρ*., ΤΡΑΙΑΝΟΠΟΛΕΙΤΩΝ, μετὰ ἢ ἄνευ εἰκόνων. Ἄρχοντες — ἄρχων καὶ γραμματεύς. *Τύποι* — Κυβέλη· Ζεὺς Λαοδικεύς· ἀμαζὼν ἔφιππος· Ἀσκληπιός· ΔΗΜΟΣ· ΙΕΡΑ ΒΟΥΛΗ Διόνυσος, κτλ.

Διοκαισάρεια. Ἴδε **Κερέταπα.**

Διόκλεια, ἡ Δόκελα τοῦ Πτολεμαίου, νῦν δὲ *Δόγχλα* (Ramsay, *Journ. Hell. Stud.*, IV. 422), ἦτο ἡ σπουδαιοτάτη τῶν κωμῶν διαμερίσματος κατοικουμένου ὑπὸ τῶν Μοζεανῶν ἢ Μοξεανῶν. Ἔκειτο δὲ ἐν εὐρείᾳ καὶ πλουσίως ἀρδευομένῃ κοιλάδι, ἐπὶ τῆς ἀπὸ Ἀκμονίας εἰς Εὐκαρπίαν ὁδοῦ. *Αὐτοκρατορικὰ* τοῦ Ἐλαγαβάλου. *Ἐπιγρ*., ΔΙΟΚΛΕΑΝΩΝ ΜΩΖΕΑΝΩΝ, Ἀπόλλων ἱστάμενος μεταξὺ τρίποδος καὶ κίονος, ἐφ' οὗ θέτει τὴν λύραν αὐτοῦ (Πρβλ. τὸν Ἱεροχάρακα τοῦ αὐτοῦ διαμερίσματος).

Διονυσόπολις. Κατεῖχεν αὕτη ἓν τῶν πλουσιωτάτων διαμερισμάτων τοῦ Ἄνω Μαιάνδρου (Ramsay, *Journ. Hell. Stud.*, IV. 379). Κατὰ Στέφανον τὸν Βυζάντιον, ἐν λ., ἡ πόλις ἐκτίσθη ὑπὸ Ἀττάλουκαὶ Εὐμένους, ἐφ' ἧς θέσεως εὗρον ξόανον τοῦ Διονύσου. Ὑπάρχουσιν αὐτόνομα νομίσματα τοῦ δευτέρου ἢ πρώτου αἰῶνος π. Χ.

Κεφαλὴ Διονύσου νεαροῦ.	ΔΙΟΝΥΣΟ Διόνυσος ἱστάμενος, κρατῶν σταφυλὴν καὶ θύρσον, παρ' αὐτῷ δὲ πάνθηρ . . . . . Æ ·85

Αὐτοκρατορικὰ — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Μαίσης. *Ἐπιγρ*., ΔΙΟΝΥCΟΠΟΛΕΙΤΩΝ. *Ἄρχοντες* — ΙΕΡΕΥC ΔΙΟΝΥCΟΥ καὶ στρατηγός, συνήθως μετὰ τῆς λέξεως ΑΝΕΘΗΚΕΝ. *Τύποι* — *ἔμπρ*., κεφαλὴ Διός, μετ' ἐπιγρ. ΖΕΥC ΠΟΤΗΟC, ἐπιθέτου ἄλλως ἀγνώστου· Σεράπιδος· Διονύσου· Δήμου· Ἱερᾶς Βουλῆς, κτλ. ἢ αὐτοκράτορος, *ὄπισθ*., Διόνυσος ἐπὶ θρόνου ἢ ἱστάμενος· Δημήτηρ(;) πεπλοφόρος, φέρουσα δᾷδα δι' ἑκάστης χειρός· παρ' αὐτῇ δὲ

ὁ Τελεσφόρος (*Journ. Hell. Stud*, IV. 161)· Ἀσκληπιὸς καὶ Τελεσφόρος· Κυβέλη· ΜΕΑΝΔΡΟC ὁ ποταμός, κατακείμενος. Πρὸς τούτοις γνωρίζομεν ἐξ ἐπιγραφῶν δημοσιευθεισῶν παρὰ τοῦ Ramsay (ἔ. ἀ.) θεὸν καλούμενον *Ἥλιον Λερμηνόν*, *Ἀπόλλωνα Λαρβηνὸν* ἢ *Ἥλιον Ἀπόλλωνα Λερμηνόν*, προφανῶς τὸν αὐτὸν πρὸς τὸν ΛΑΙΡΒΗΝΟC τῶν νομισμάτων τῆς Ἱεραπόλεως, ὅπερ δεικνύει στενὴν θρησκευτικὴν σχέσιν μεταξὺ τῶν δύο πόλεων.

Δοκίμιον, νῦν *Ἰσrὰ Καρὰ Χισσὰρ* (Ramsay, *Mittheil.*, VII. 133), κειμένη, κατὰ τὸν Στράβωνα (XII. 8) ἑξήκοντα στάδια ἀπὸ τῶν Συννάδων. Ἐκτίσθη δὲ ὑπὸ Μακεδόνος καλουμένου Δοκίμου, πιθανῶς τοῦ ὑποτάξαντος τὰ Σύνναδα τῷ Λυσιμάχῳ ἐν ἔτει 302 π. Χ. *Αὐτοκρατορικὰ*—ἀπὸ Κλαυδίου μέχρι Τρανκιλλίνης. *Ἐπιγρ.* ΔΟΚΙΜΕΩΝ ἢ ΔΟΚΙΜΕΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ· ἄρχων —ἀνθύπατος, ΕΠΙ ΚΟΡΒΟΥΛΩΝΟC ΑΝΘΥ., πιθανῶς ὁ Cn. Domitius Corbulo, ἀνθύπατος Ἀσίας ἐν ἔτει 51 ἢ 52 μ. Χ., φονευθεὶς ἐν Κεγχρεαῖς κατὰ διαταγὴν τοῦ Νέρωνος τὸ 67 μ. Χ. Ἐγχώριοι ἄρχοντες — στρατηγὸς καὶ ἄρχων. *Τύποι — ἐμπ.* ΔΟΚΙΜΟC, κεφαλὴ τοῦ κτίστου, ἐπίσης τῶν ΔΗΜΟC, ΒΟΥΛΗ, ΙΕΡΑ CΥΝΚΛΗΤΟC ἢ τοῦ αὐτοκράτορος· *ὀπ.* Ἀθηνᾶ· Ἀπόλλων· Διόνυσος· Ἅδης Σέραπις μετὰ τοῦ Κερβέρου· Ἀσκληπιός· Κυβέλη· πεπλοφόρος θεὰ κατ᾽ ἐνώπιον μεταξὺ δύο ταύρων· ποτάμιος θεός· λόφος κωνικὸς καλούμενος ΠΕΡCΙC ἐπὶ νομίσματος ἀνήκοντος τῷ κ. Lawson, ἴσως δ᾽ ἀναφερόμενος εἰς τὰ διάσημα λατομεῖα μαρμάρου τὰ γνωστὰ ὑπὸ τὸ ὄνομα Δοκίμαια ἢ Συννάδια· ἡ θεὰ τῆς πόλεως ἱσταμένη παρὰ τὸ ὄρος (*Z. f. N.*, VI. 18).

Δορύλαιον ἐπὶ τοῦ Θυμβρίου ποταμοῦ, παρὰ τὰς συμβολὰς αὐτοῦ καὶ τοῦ Σαγγαρίου. *Αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Φιλίππου τοῦ νεωτέρου. *Ἐπιγρ.*, ΔΟΡΥΛΑΕΩΝ. Ἄρχων-ἀνθύπατος, ΙΤΑΛΙΚΩ ΑΝΘΥΠΑΤΩ,=Ti. Catius C. Silius Italicus, ἀνθύπατος Ἀσίας βραχὺ μετὰ τὸ 77 μ. Χ. Ἐγχώριος ἄρχων — ἄρχων. *Τύποι — ἔμπρ.* Κεφαλὴ Σεράπιδος ἢ αὐτοκράτορος· *ὀπισθ·*

Ποτάμιος θεός· Κυβέλη· Ζεύς· Διόνυσος· Ἀθηνᾶ· Ἄρτεμις· Ἅδης Σέραπις μετὰ Κερβέρου· Θάνατος κρατῶν δᾷδα ἀνεστραμμένην.

Ἐπίκτητος, διαμέρισμα τῆς Φρυγίας, οὕτω κληθὲν ἐπειδὴ προσεκτήθη ἀπὸ τῶν Βιθυνῶν, καταλαβόντων αὐτὸ μετὰ τὸν θάνατον Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου. Αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα τοῦ τρίτου καὶ δευτέρου αἰῶνος π. Χ. (Imhoof, *Mon. Gr.*, σ.398).

Προτομὴ κρανοφόρος.	ΕΠΙΚΤΗΤΕΩΝ Ἵππος βαδίζων, ἐνίοτε ἐπὶ κηρυκείου. Ὑπεράνω πῖλος, οὗ ὑπέρκειται ἀστήρ Æ ·8
Κράνος μετὰ παραγναθίδων.	» Ξίφος καὶ κολεός. Æ 65
Κεφαλὴ Διός.	» Ἀετὸς ἐπὶ κεραυνοῦ. . Æ ·65

Εὐκαρπία, πιθανῶς κειμένη παρὰ τὰς πηγὰς τοῦ Μαιάνδρου. *Αὐτοκρατορικὰ* — Ἀπὸ Αὐγούστου μέχρις Οὐολουσιανοῦ. *Ἐπίγρ.* ΕΥΚΑΡΠΕΩΝ, ΕΥΚΑΡΠΕΙΑ, ἢ ΕΥΚΑΡΠΙΤΙΚΟΥ. *Ἄρχοντες* — νεωκόρος, αἰτησάμενος καὶ ΙΕΡΗΑ (*Zeit. f. Num.* VI. 228). Πρβλ. Ἀχμονίαν, Ἄττουδαν καὶ Πρυμνησσόν, ἔνθα ὡσαύτως ἀπαντᾷ τὸ ὄνομα ἱερείας ἐπὶ τῶν νομισμάτων. Ἐπίσης αἱ ἀσυνήθεις ἐπιγραφαὶ ΕΠΙΜΕΛΗΘΕΙϹΗϹ ΠΕΔΙΑϹ ϹΕΚΟΥΝΔΗϹ (ἡ Pedia Secunda ἂν καὶ γυνὴ φαίνεται ὅτι ἦτο ἐπώνυμος ἄρχων τῆς Εὐκαρπίας) καὶ ΕΠΙΜΕΛΗΘΕΝΤΟϹ Γ. ΚΛ. ΦΛΑΚΚΟΥ. *Τύποι* — *ἔμπροσθ.* κεφαλαὶ Δήμου, Βουλῆς, Εὐκαρπίας, Ἑρμοῦ ἢ αὐτοκρατόρων· *ὄπισθ.* Κυβέλη μετὰ λέοντος· Ἄρτεμις ἀνέλκουσα βέλος ἐκ τῆς φαρέτρας, ἱσταμένη δὲ μεταξὺ ἐλάφου καὶ μικρᾶς πεπλοφόρου μορφῆς φερούσης μόδιον (τῆς ἱερείας τῆς πόλεως ;). Ἴδε Millingen, *Syll.*, 79 *Rev. Num.*, 1851, 170. *Hermes*, IX 492.

Εὐμένεια, νῦν *Ἰκσχεκλί*, ἔκειτο εἰς τοὺς πρόποδας λόφου ἐξ οὗ ῥύαξ καλούμενος Κλοῦδρος ἔρρεεν ἑλικοειδῶς διὰ μέσου τῆς πόλεως πρὸς τὸν Μαίανδρον. Ἡ χώρα τῆς πόλεως ὡρίζετο πιθανῶς ὑπὸ τοῦ Γλαύκου, ἑτέρου παραποτάμου τοῦ Μαιάνδρου (Ramsay

Journ. Hell. Stud., IV. 399). Ἐλέγετο δ' ὅτι ἡ πόλις ἐκλήθη ἀπὸ Εὐμένους τοῦ Β', βασιλέως τῆς Περγάμου. Τὰ νομίσματα ἀποδεικνύουσιν, ὅτι οἱ κάτοικοι ἠξίουν, ὅτι ἦσαν Ἀχαϊκῆς καταγωγῆς.

Δεύτερος καὶ πρῶτος αἰὼν π. Χ.

Κεφαλὴ Διονύσου νεαροῦ.	ΕΥΜΕΝΕΩΝ Τρίπους καὶ διπλοῦς πέλεκυς μετὰ ὄφεως περὶ ἀμφότερα ἑλισσομένου· ἐν τῷ πεδίῳ δὲ τρεῖς ἀστέρες. Ὀνόματα ἀρχόντων Æ ·82
Κεφαλὴ Διός.	ΕΥΜΕΝΕΩΝ ἐν στεφάνῳ δρυός. . Æ ·6
Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς.	» Νίκη στεφανοφόρος . Æ ·75

Αὐτοκρατορικὰ — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Γαλλιηνοῦ. *Ἐπίγρ.*, ΕΥΜΕΝΕΩΝ ἢ ΕΥΜΕΝΕΩΝ ΑΧΑΙΩΝ. Ἄρχων — ἀρχιερεύς, ἢ ΑΡΧΙΕΡΕΥC ΑCΙΑC. *Ἀγῶνες* (ἐπὶ Γαλλιηνοῦ), ΦΙΛΑΔΕΛΦΙΑ. *Τύποι* —*ἐμπ.* Κεφαλαὶ Εὐμενείας καὶ τῶν ΔΗΜΟC, ΙΕΡΑ CΥΝΚΛΗΤΟC, ἢ αὐτοκράτορος· *ὄπισθ.* ΓΛΑΥΚΟC, ποτάμιος θεός· Ἀπόλλων κρατῶν διπλοῦν πέλεκυν καὶ πτηνόν· Διόνυσος καὶ Ἀριάδνη (;) ἢ Ἀπόλλων λύραν ἀνακρούων ἐπὶ ἅρματος συρομένου ὑπὸ αἰγὸς καὶ πάνθηρος μετὰ Ἔρωτος καθημένου ἐπὶ τῆς αἰγὸς καὶ αὐλοῦντος διπλοῦν αὐλόν· Νίκη ταῦρον θύουσα· ἀμαζὼν ἔφιππος· ναὸς τετράστυλος, περιέχων εἴδωλον τῆς Ἀσιατικῆς Ἀρτέμιδος (*Num. Chron.*, VIII 25.

Θεμισώνιον (*Num. Chron.*, VIII. 55) πρὸς βορρᾶν τῆς Κιβύρας ἐπὶ τῆς ἀπὸ Λαοδικείας εἰς Πέργην ὁδοῦ. *Αὐτοκρατορικά* — ἀπὸ Δομιτιανοῦ μέχρι Φιλίππου τοῦ νεωτέρου. *Ἐπίγρ.*, ΘΕΜΙCΩΝΕΩΝ. *Τύποι* — ποτάμιος θεὸς ΚΑΖΑΝΗC· Ἡρακλῆς ἱστάμενος μεταξὺ Ἀπόλλωνος καὶ Ἑρμοῦ. Πρβλ. τὸν Παυσανίαν (X. 32), ἀναφέροντα ὅτι οἱ Θεμισωνεῖς ἱδρύσαντο ἀγάλματα Ἡρακλέους, Ἀπόλλωνος καὶ Ἑρμοῦ ἐν σπηλαίῳ παρὰ τὴν πόλιν (Eckhel, III. 175). ΛΥΚ[ΙΟC] CΩΖΩΝ, προτομὴ Ἀπόλλωνος Λυκίου Σώζοντος.

Ἱεράπολις, πόλις σημαντικὴ μεταξὺ τοῦ Λύκου καὶ τοῦ Μαιάνδρου, περὶ τὰ πέντε χιλιόμετρα πρὸς βορρᾶν τῆς Λαοδικείας, διάσημος δὲ διὰ τὰς θερμὰς πηγὰς καὶ τὸ Πλουτώνιον, ὅπερ ἦτο σπήλαιον εἰς τὰ πλευρὰ τοῦ ὄρους, ἐξ οὗ ἀνεδίδετο δηλητηριώδης ἀτμός. Ἡ θεὰ δὲ τοῦ ὄρους παρ' ᾧ ἔκειτο ἡ πόλις ἦτο Λητὼ ἡ *μήτηρ*. Πρὸς τιμὴν αὐτῆς ἤγοντο ἐν Ἱεραπόλει *ἀγῶνες*, καλούμενοι ΛΗΤΩΕΙΑ, πρὸς τιμὴν δὲ τοῦ Ἀπόλλωνος ἕτεροι καλούμενοι ΠΥΘΙΑ καὶ ΑΚΤΙΑ ΠΥΘΙΑ. Ὑπῆρχον ὡσαύτως αὐτόθι καὶ ἄλλοι καλούμενοι ΧΡΥϹΑΝΤΙΝΑ (Πβλ. ΧΡΥϹΑΝΘΕΙΝΑ ἐν Σάρδεσι σ. 204). Μεγάλως ὡσαύτως ἐτιμᾶτο ἐν Ἱεραπόλει ὁ Ἥλιος, Λαιρβηνὸς καλούμενος (Πβλ. τὰς ἐπιγραφὰς τῆς Διονυσοπόλεως, σελ. 218).

Αὐτόνομα χαλκᾶ τοῦ δευτέρου καὶ πρώτου αἰῶνος π. Χ.

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος	ΙΕΡΑΠΟΛΕΙΤΩΝ Μορφὴ καθημένη ἐπὶ τριῶν ἀσπίδων . . Æ ·7

Αὐτοκρατορικά — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρις Οὐλεριανοῦ. *Ἐπίγρ.*, ΙΕΡΑΠΟΛΕΙΤΩΝ, μετὰ ἢ ἄνευ ΝΕΩΚΟΡΩ, σπανίως δὲ ΙΕΡΟΠΟΛΕΙΤΩΝ. Ἄρχοντες — τὸ ὄνομα τοῦ ἀνθυπάτου ΦΑΒΙΟΣ ΜΑΞΙΜΟΣ, 5 π. Χ., ἀπαντᾷ ἄνευ τοῦ τίτλου αὐτοῦ· πρὸς δὲ ἐγχώρια ὀνόματα, ἄνευ τίτλων ἢ μετὰ τῶν τοῦ ἄρχοντος καὶ στρατηγοῦ, ἐπὶ δὲ νομίσματος τοῦ Οὐήρου, ἀσιάρχης, ἤτοι ΕΠΙΜΕΛΗΘΕΝΤΟϹ ΚΛ. ΠΩΛΛΙΩΝΟϹ ΑϹΙΑΡΧΟΥ. *Τύποι — ἐμπρ.* Κεφαλαί: ΓΕΡΟΥϹΙΑ· ΒΟΥΛΗ· ΔΗΜΟϹ· ΙΕΡΑ ϹΥΝΚΛΗΤΟϹ· Ἥλιος ΛΑΙΡΒΗΝΟϹ· Ἀπόλλων ΑΡΧΗΓΕΤΗϹ· Ἀπόλλων Κιθαρῳδός· Διόνυσος· Ἀσκληπιός· ἢ αὐτοκράτωρ· *ὀπισθ.*, ΧΡΥϹΟΡΟΑϹ, ποτάμιος θεός· ΖΕΥϹ ΒΟΖΙΟϹ καὶ ΖΕΥϹ ΤΡΩΙΟϹ· ΜΟΨΟϹ καὶ ΤΟΡΡΗϹΟϹ πρὸς ἀλλήλους ἐστραμμένοι, τοῦ πρώτου κρατοῦντος τόξον καὶ κλάδον, τοῦ δ' ἄλλου (ἄλλως ἀγνώστου) φέροντος μακρὸν ἔνδυμα, ἐρειδομένου δὲ ἐπὶ λύρας καὶ κρατοῦντος ἐν τῇ χειρὶ ἀγαλμάτιον θεᾶς· Ἅδης Σέραπις μετὰ Κερβέρου· Νέμεσις· Μὴν ἱστάμενος· Σελήνη ἐπὶ ἅρματος· ἁρπαγὴ τῆς Περσεφόνης· ἀμαζὼν ἔφιππος·

ΕΥΠΟCΙΑ ἢ ΕΥΒΟCΙΑ ἱσταμένη μετὰ πηδαλίου καὶ κέρατος Ἀμαλθείας ἐν ᾧ κάθηται ὁ παῖς Πλοῦτος, σύμβολον τῆς εὐφορίας τοῦ ἐδάφους καὶ τῆς ἀφθονίας (Imhoof, *Mon. Gr.*, σ. 402)· Ζεὺς Λαοδικεὺς μετὰ ἀετοῦ καὶ σκήπτρου· Ἀσιατικὴ Ἄρτεμις μετὰ τῶν ἐλάφων αὐτῆς, καὶ πλεῖστοι ἄλλοι.

Συμμαχικὰ νομίσματα μετὰ τῆς Ἀφροδισιάδος, Κερατάπων, Κιβύρας, Ἐφέσου, Λαοδικείας, Σάρδεων, Σμύρνης καὶ Συννάδων.

Ἱερόπολις, μικρὰ πόλις περὶ τὰ τέσσαρα χιλιόμετρα ἀπὸ τοῦ Βρούζου. Ἡ πόλις αὕτη δὲν πρέπει νὰ συγχέηται πρὸς τὴν διασημοτέραν Ἱεράπολιν (*Bull. de Corr. Hell.*, VI. 503). Ὁ κ. Ramsay ἀπονέμει εἰς αὐτὴν νομισμάτιον ὀψίμων αὐτοκρατορικῶν χρόνων, ἀγορασθὲν παρ' αὐτοῦ ἐπὶ τῆς θέσεως τῆς ἀρχαίας πόλεως: *Ἐμπ.* ΙΕΡΟΠΟΛΙC, προτομὴ πόλεως πυργοστεφής· *ὄπισθ.* ΙΕΡΟΠΟΛΕΙΤΩΝ, Ἀσκληπιὸς ἱστάμενος.

Ἱεροχάραξ, ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Μοζεανῶν, τιθεμένη ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ Ramsay (*Academy*, 1884, σ. 174) περὶ τὰ ἑπτὰ χιλιόμετρα ἀπὸ τῆς Διοκλείας.

Αὐτοκρατορικόν. *Ἐπιγρ.*, ΙΕΡΑΧΑΡΑΚΕΙΤΩΝ ΜΟΖ. Τὸ μοναδικὸν τοῦτο νόμισμα εὕρηται ἐν τῇ συλλογῇ τοῦ κ. Waddington.

Ἰουλέα, ἐν τῇ πλησιοχώρῳ τῆς Κιβύρας (Πλινίου V. 29. Ἱεροκλ. 670). *Αὐτοκρατορικά.*—Ἀπὸ Τιβερίου μέχρις Οὐαλεριανοῦ. *Ἐπιγρ.* ΙΟΥΛΙΕΩΝ. Ἄρχων — ἄρχων. *Τύποι*—Μὴν ἔφιππος ἢ ἐν ναῷ· Κυβέλη καθημένη, κτλ. (*Num Chron.* VIII. 29).

Κάδοι (*Num. Chron.*, VIII. 19), ἐπὶ τοῦ Ἕρμου παρὰ τὰς πηγὰς αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τῶν ὁρίων τῆς Φρυγίας καὶ Μυσίας. *Αὐτοκρατορικά*—ἀπὸ Κλαυδίου μέχρι Γαλλιηνοῦ μετὰ ἢ ἄνευ εἰκόνων. *Ἐπιγρ.*, ΚΑΔΟΗΝΩΝ. Ἄρχοντες — ἄρχων, πανηγυριστής, στρατηγός, στεφανηφόρος. *Ἀγῶνες.* — ΑΥΓΟΥCΤΕΙΑ *Τύποι* ΙΕΡΑ CΥΝΚΛΗΤΟC, ΔΗΜΟC, ΙΕΡΟC ΔΗΜΟC, ΙΕΡΑ ΒΟΥΛΗ. Ζεὺς ἐρειδόμενος ἐπὶ σκήπτρου καὶ κρατῶν *κάδον* (Waddington, *As. Min.*,

15), ἢ ἄλλως πτηνόν τι· ΕΡΜΟϹ, ὁ Ἕρμος κατακείμενος· ΒΑϹΙΛΕΥϹ ΜΙΔΑϹ, κεφαλὴ τοῦ βασιλέως Μίδα· εἴδωλον θεᾶς Ἀσιατικῆς μετὰ ἐρεισμάτων, κτλ.· Ἀσκληπιὸς καὶ Ὑγίεια· Ἑρμῆς· Διόνυσος· Ἡρακλῆς, κτλ.

Συμμαχικὰ νομίσματα μετὰ τῶν Αἰζανῶν καὶ τῆς Γόρδου Ἰουλίας.

Κερέταπα, καλουμένη ὡσαύτως Διοκαισάρεια, ἔκειτο πιθανῶς ἐν τῇ θέσει τῇ καλουμένῃ νῦν *Καγιαδιβί*, ἐν τῇ νοτίῳ Φρυγίᾳ ἐπὶ τῶν ὀχθῶν μικρᾶς λίμνης. *Αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Πλωτίνης μέχρι Σεουήρου, μετὰ ἢ ἄνευ εἰκόνων. *Ἐπίγρ.* ΚΕΡΕΤΑΠΕΩΝ ἢ ΔΙΟΚΑΙϹΑΡΕΩΝ ΚΕΡΕΤΑΠΕΩΝ. Ἄρχοντες — στρατηγὸς καὶ νεωκόρος, προτασσομένης ἐνίοτε τῆς ΠΑΡΑ ἀντὶ τῆς ΕΠΙ. *Τύποι* — ΔΗΜΟϹ· Κυβέλη· Τύχη· κεφαλὴ Ἡρακλέους· Ζεὺς ἱστάμενος· κεφαλὴ Σεράπιδος· τόξον ἐν γωρυτῷ, ῥόπαλον καὶ λεοντῆ· ΑΥΛΙΝΔΗΝΟϹ, ποτάμιος ἢ λιμναῖος (;) θεός.

Συμμαχικὰ νομίσματα μετὰ τῆς Ἱεραπόλεως.

Κίβυρα. Ἡ πόλις αὕτη κειμένη ἐπὶ διακλαδώσεώς τινος τοῦ ποταμοῦ Ἰνδοῦ, ἐπὶ τῶν ὁρίων τῆς Λυκίας, ἦτο ἡ πρωτεύουσα συμπολιτείας τεσσάρων πόλεων, διοικουμένων ὑπὸ τυράννου. Μοαγέτης ὁ τελευταῖος τῶν τυράννων τούτων καθηρέθη ὑπὸ τοῦ Μουρήνα ἐν ἔτει 84 π. Χ. ἡ δὲ Κίβυρα προσηρτήθη τότε εἰς τὴν Φρυγίαν. Πρὸ τοῦ 84 π. Χ. τὰ νομίσματα τῆς Κιβύρας ἀποτελοῦνται ἐξ ἀργυρῶν τετραδράχμων καὶ δραχμῶν τοῦ κιστοφορικοῦ κανόνος καὶ ἐκ νομισματίων χαλκῶν. Μεταξὺ τῶν ἐπὶ τῶν νομισμάτων ἀπαντώντων ὀνομάτων τῶν δυναστῶν τῆς Κιβύρας εἶνε τὰ ΜΟΑΓΕ..., ΙΑΓΟΑϹ, ΟΓΩΛΛΙΣ ΟϹΙΡ.... κτλ.

Κεφαλὴ ἀνδρικὴ κρανοφόρος. (B. M. *Guide*, Πίν. LX. 6.)	ΚΙΒΥΡΑΤΩΝ Ἱππεὺς καλπάζων μετὰ προτεταμένου δόρατος. Διάφορα σύμβολα καὶ ὀνόματα ἀρχόντων, ὧν μεταξὺ ΜΟΑΓΕ ἐπὶ δραχμῆς τοῦ Νομισ. μουσείου τοῦ Μονάχου . Ꝧ Τετράδρ. 196 κ. Ꝧ Δρ. 49 κ.

Κεφαλὴ ἀνδρικὴ κρανοφόρος.	ΚΙΒΥΡΑΤΩΝ Ταῦρος Ἰνδικὸς ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. Æ ·4
Ὁμοίως.	Κ-Ι Ἀετὸς μετὰ κλειστῶν πτερύγων Æ ·4

Ἄλλας ποικιλίας ἴδε παρὰ τῷ Imhoof (*Mon. Gr.*, σ. 396), καὶ ἐν *Zeit. f. Num.*, I. 330.

Αὐτοκρατορικὰ — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Γαλλιηνοῦ. Κεφαλὴ αὐτοκράτορος ἢ τῶν: ΙΕΡΑ CΥΝΚΛΗΤΟC, ΒΟΥΛΗ, ΔΗΜΟC ἢ ΚΙΒΥΡΑ. *Ἐπιγρ.* ΚΙΒΥΡΑΤΩΝ ἢ ΚΑΙCΑΡΕΩΝ ΚΙΒΥΡΑΤΩΝ. Ἄρχοντες — στρατηγὸς καὶ ἀρχιερεύς. Χρονολογικὸν σύστημα ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ 23 μ. Χ. ὅτε ὁ Τιβέριος ἐπηνώρθωσε τὴν πόλιν μετὰ σεισμόν. *Ἀγῶνες* — ΠΥΘΙΑ. *Τύποι* — Μέγας πλεκτὸς κάλαθος, οὗ τὸ ὄνομα δυνατὸν νὰ ἦτο τὸ αὐτὸ πρὸς τὸ τῆς πόλεως, πρβλ. *κίβυσις, κύβισις, κίββα,* κτλ. Waddington, *As. Min.*, 19). Ἀπαντᾷ ὡσαύτως ὡς σύμβολον πλησίον ἄλλων τύπων, π. χ. φερόμενος ἐπὶ τῶν κεφαλῶν διαφόρων θεοτήτων. Ἀμαζὼν σπένδουσα· ποτάμιος θεός· Δήμητρα ἐπὶ ἅρματος λεόντων· κεφαλὴ Ἡλίου.

Συμμαχικὰ νομίσματα μετὰ τῆς Ἐφέσου καὶ Ἱεραπόλεως.

Κιδυεσσός. *Αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Νέρωνος μέχρις Ὠτακιλίας. *Ἐπιγρ.*, ΚΙΔΥΗCCΕΩΝ ἢ ΚΙΔΥΗCCΕΙC. Ἄρχοντες — ἀρχιερεύς, ἄρχων, λογιστής. *Τύποι* — Ζεὺς καθήμενος, κρατῶν φιάλην καὶ σκῆπτρον· Κυβέλη· Ἀσκληπιός· Ὑγίεια· Τελεσφόρος. Πρὸς δὲ καὶ ἄλλοι, ἀλλ' οὐχὶ ἰδιαιτέρου τινὸς ἐνδιαφέροντος-(*Num. Chron.*, VIII. 20. 21).

Κολοσσαί, ἐπὶ τοῦ Λύκου. *Αὐτοκρατορικά* — Ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Γορδιανοῦ μετὰ ἢ ἄνευ εἰκόνων. *Ἐπιγρ.*, ΚΟΛΟCCΗΝΩΝ, σπανιότερον δὲ ΚΟΛΟCCΗΝΟΙC ΑΝΕΘΗΚΕΝ. Ἄρχοντες — ἄρχων, γραμματεύς. *Τύποι* ἀναφερόμενοι κυρίως εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Ἡλίου καὶ τῆς Ἀρτέμιδος, ἀπεικονιζομένης ὡς Ἀρτέμιδος Ἐφεσίας, ἀγροτέρας ἢ ἐπὶ ἅρματος ἐλάφων. Πρὸς τούτοις Ζεὺς Λαοδικεύς, Δημήτηρ,

Σέραπις, Ἶσις, Ἀσκληπιὸς καὶ Ὑγίεια, ΔΗΜΟϹ, κτλ. (*Num. Chron.*, VIII. 22. *Rev. Num.*, XVI. 168.)

Κοτιάειον, ἡ νῦν *Κουτάϊα* (Waddington, *As. Min.*, 21), ἐπὶ τῆς ἀπὸ Δορυλαίου εἰς Φιλαδέλφειαν ὁδοῦ. *Αὐτοκρατορικά* — ἀπὸ Τιβερίου μέχρι Σαλωνίνου. *Ἐπιγρ.*, ΚΟΤΙΑΕΩΝ ἢ ΚΟΤΙΑΕΙϹ. Ἄρχων, — ἀνθύπατος, ΕΠΙ ΜΑΡΚ[ΟΥ] ΛΕΠΙΔΟΥ = M. Aemilius Lepidus, ἀνθύπατος Ἀσίας, 21-22 μ. Χ. καὶ [C]ΚΑΠΛΑ ΑΝΘ = Scapula (;) ἀνθύπατος, περὶ τὰ 114-116 μ. Χ. Ἐγχώριοι ἄρχοντες — ἄρχων, ἱππικός, νεωκόρος, ἀρχιερεύς, ΥΙΟϹ ΠΟΛΕΩϹ (πρβλ. Ἄττουδα), καὶ ΑΓΩΝΟΘΕΤΗϹ ΔΙΑ ΒΙΟΥ. Τύποι — *ἐμπρ.*, ΡΩΜΗ· ΔΗΜΟϹ· ΒΟΥΛΗ ϹΥΝΚΛΗΤΟϹ· ἢ κεφαλὴ αὐτοκράτορος. *Ὀπισθ.* Ἥλιος ἐπὶ τεθρίππου· Ζεὺς καθήμενος· Κυβέλη· Ἡρακλῆς φέρων τὸν παῖδα Τήλεφον ἢ ἐν τῷ κήπῳ τῶν Ἑσπερίδων· Ἡρακλῆς καὶ ἀμαζὼν ἱσταμένη· Ἀσκληπιός, Ὑγίεια καὶ Τελεσφόρος· Ἀσιατικὴ θεὰ ὡς Ἄρτεμις Ἐφεσία, κτλ. (*Num. Chron.* VIII. 23 καὶ δευτέρας σειρᾶς τόμ. I. 222).

Συμμαχικὰ νομίσματα μετὰ τῆς Ἐφέσου.

Λαοδίκεια πρὸς Λύκον, ἐπὶ τῆς συμβολῆς τῶν ποταμῶν Λύκου καὶ Μαιάνδρου, κτισθεῖσα ὑπὸ Ἀντιόχου τοῦ Θεοῦ, ἐπὶ τῆς θέσεως ἀρχαιοτέρας πόλεως καλουμένης Διὸς πόλεως ἢ Ῥοάδος, κληθεῖσα δὲ ἀπὸ τῆς συζύγου αὐτοῦ Λαοδικείας. Βαθμηδὸν δ' ηὐξήθη εἰς μίαν τῶν σπουδαιοτάτων πόλεων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Τὰ ἀρχαιότατα νομίσματα αὐτῆς εἶνε **κιστοφόροι,** χρονολογούμενοι ἀπὸ τοῦ πρώτου ἡμίσεος τοῦ δευτέρου αἰῶνος π. Χ. μέχρι τοῦ 50 π. Χ. Διακρίνονται δ' οὗτοι διὰ τῶν ἐν τῷ πεδίῳ γραμμάτων ΛΑΟ καὶ διὰ συμβόλου, συνήθως κηρυκείου πτερωτοῦ. Φέρουσιν ὡσαύτως ὀνόματα ἐγχωρίων ἀρχόντων, παρὰ ταῦτα δέ, μετὰ τὸ 58 π. Χ., τὰ τῶν Ῥωμαίων ἀνθυπάτων τῆς τε Ἀσίας καὶ Κιλικίας, καὶ δὴ λατινιστί, T. Ampius, 58-57 π. Χ.· P. Lentulus (ἀνθύπατος Κιλικίας), 56-53 π. Χ.· C. Claudius Pulcher, 55-54 (;) π.Χ. καὶ M. Tullius Cicero, 51-50 π.Χ.

(ἀνθύπατος Κιλικίας). Χαλκᾶ νομίσματα πρὸ τῶν *αὐτοκρατορικῶν χρόνων* καὶ κατ' αὐτούς — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Φιλίππου τοῦ νεωτέρου. *Ἐπιγρ.* ΛΑΟΔΙΚΕΩΝ ἢ ΛΑΟΔΙΚΕΩΝ ΝΕΩΚΟΡΩΝ Ἄρχων — ἀνθύπατος, ЄΠΙ ΜΑΡΚΕΛΛΟΥ ΑΝΘΥ., T. Clodius Eprius Marcellus, ἀνθύπατος Ἀσίας ἐν ἔτει 70-73 μ. Χ.· ЄΠΙ ΑΝΘΥ. ΠΟΠΙ. ΠΕΔΩΝΟϹ, C. Popilius Pedo, 160-161 μ. Χ. Ἐγχώριοι ἄρχοντες — γραμματεύς, στρατηγός, Ἀσιάρχης, ἱερεύς. νομοθέτης, σοφιστὴς καὶ κορνικουλάριος (;) (Imhoof, *Mon. Gr*, σ. 405, 409), ἐνίοτε μετὰ τῆς λέξεως ΑΝЄΘΗΚЄΝ. *Κυριώτεραι ἐπιγραφαὶ καὶ τύποι* — Κεφαλαὶ πόλεως, ΛΑΟΔΙΚЄΙΑ, Δήμου, Βουλῆς, Συγκλήτου, κλπ. Ὡσαύτως κεφαλαὶ τῶν ΖЄΥϹ ΛΑΟΔΙΚЄΥϹ, καὶ ΖЄΥϹ ΑϹЄΙϹ οὗ σύμβολον ἡ αἴξ. Ἴδε *Zeit. f. Num.*, II, 107 καὶ Waddington (*As. Min.*, 27), ὅστις θεωρεῖ τὸ ἐπίθετον ΑϹЄΙϹ ὡς Συριακῆς καταγωγῆς καὶ ταὐτόσημον τοῦ *Ζεὺς ὕψιστος*. Κεφαλαὶ Μηνός, Ἀφροδίτης, Σεράπιδος κτλ. *Ὀπισθότυποι* — Ζεὺς Λαοδικεὺς ἱστάμενος, κρατῶν ἀετὸν καὶ στηριζόμενος ἐπὶ σκήπτρου· κέρας Ἀμαλθείας, παρ' ᾧ ὁ παῖς Πλοῦτος ἢ Διόνυσος· ποταμοὶ Κάπρος καὶ Λύκος παριστώμενοι διὰ τοῦ κάπρου, ΚΑΠΡΟϹ, καὶ τοῦ λύκου, ΛΥΚΟϹ· Κυβέλη· Ἅδης Σέραπις μετὰ Κερβέρου· Ὕπνος πτερωτὸς ἐν θέσει κοιμωμένου, μετ' ἀνεστραμμένης δᾳδός· ναὸς ἐπιγεγραμμένος ЄΠΙΝЄΙΚΙΟϹ (Imhoof, *Mon. Gr.*, 405)· Ἀφροδίτη κρατοῦσα περιστεράν· Ἀφροδίτη γυμνὴ ὑψοῦσα δι' ἑκατέρας τῶν χειρῶν μακρὸν πλόκαμον τῆς κόμης αὐτῆς, ἱσταμένη δὲ μεταξὺ Ἔρωτος καὶ δελφῖνος· Λαοδίκεια ἱσταμένη μεταξὺ λύκου καὶ κάπρου (τῶν ποταμῶν Λύκου καὶ Κάπρου), κρατοῦσα δὲ ἀγαλμάτιον Διός· αἱ ὧραι τοῦ ἔτους προσωποπεποιημέναι ὡς τέσσαρα παιδία, *ἐπιγρ.* ЄΥΤΥΧЄΙϹ ΚΑΙΡΟΙ· Λαοδίκεια καθημένη μεταξὺ δύο ἱσταμένων μορφῶν, καλουμένων ΦΡΥΓΙΑ καὶ ΚΑΡΙΑ· Τέμενος τετραγωνικὸν πλῆρες μορφῶν, ὧν μεταξὺ ὁ αὐτοκράτωρ διανέμων δῶρα (Berlin. *Königl. Münz-Kab.*, σ. 223)· Ῥέα ἢ Ἀμάλθεια θηλάζουσα τὸ βρέφος Δία, πέριξ δὲ τρεῖς Κορύβαντες κρούοντες τὰς

ἀσπίδας διὰ τῶν ξιφῶν αὐτῶν, παρὰ τοὺς πόδας δὲ τέσσαρες ποτάμιοι θεοὶ κατακείμενοι. Ἐπὶ τῶν νομισμάτων τῆς Λαοδικείας τῶν ὀψίμων αὐτοκρατορικῶν χρόνων ἀπαντᾷ συχνὰ ἡ ἐπιγραφὴ ΔΟΓΜΑΤΙ CΥΝΚΛΗΤΟΥ (Senatus consulto). *Ἀγῶνες* — ΚΟΙΝΑ ΑCΙΑC· ΠΥΘΙΑ· ΚΟΜΟΔΕΙΑ· καὶ ΑCΚΛΗΠΙΕΙΑ.

Πολλὰ τῶν νομισμάτων τῆς Λαοδικείας εἶνε μεγάλου μεγέθους καὶ καλοῦνται κοινῶς νομισματόσημα (medallions). Ἡ δ' *ἐποχὴ τῆς Λαοδικείας* ὑπολογίζεται, ὡς φαίνεται, ἀπὸ τοῦ 177 π.Χ. *Συμμαχικὰ νομίσματα* μετὰ τῶν Ἀδραμυτείου, Ἀντιοχείας Καρίας, Ἐφέσου, Ἱεραπόλεως, Νικομηδείας, Περγάμου, Περίνθου, Σμύρνης, Τράλλεων καὶ Τριπόλεως.

Λυσιάς, μεταξὺ Συννάδων καὶ Πρυμνησσοῦ. *Αὐτοκρατορικὰ* —Κομμόδου καὶ Γορδιανοῦ. *Ἐπιγρ.,* ΛΥCΙΑΔΕΩΝ. Κεφαλαὶ Βουλῆς, Δήμου ἢ αὐτοκράτορος. *Ὄπισθ.,* Διόνυσος, Ἑκάτη, Κυβέλη, κτλ.

Μητρόπολις. Ὑπῆρχον δύο πόλεις τοῦ ὀνόματος τούτου ἐν Φρυγίᾳ καὶ μία ἐν Ἰωνίᾳ. Τούτων δὲ δὲν εἶνε εὔκολος ἡ διάκρισις ἐν τοῖς νομίσμασιν αὐτῶν. Εἰς τὴν βόρειον Μητρόπολιν, ἣν ὁ καθηγητὴς Ramsay τίθησι περὶ τὰ ἓξ χιλιόμετρα πρὸς βορρᾶν τοῦ *Ἀφιοὺμ Καρὰ Χισσάρ*, δυνατὸν νὰ ἀνήκωσί τινα τῶν ἁπλῶς διὰ τοῦ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΤΩΝ ἐπιγεγραμμένων νομισμάτων, ἅτινα ὅμως ἀσφαλέστερον εἶνε νὰ τάξωμεν ὑπὸ τὴν Ἰωνικὴν πόλιν, ἐκτὸς ἂν δύναται νὰ ἀποδειχθῇ ὅτι εὑρέθησαν ἐν Φρυγίᾳ. Εἰς δὲ τὴν νότιον Μητρόπολιν, τὴν εἰς τὸ νοτιανατολικὸν τῆς Φρυγίας, παρὰ θέσιν καλουμένην νῦν *Ταταρλὺ* ἐν τῇ *Τσάλ-Ὀβά*, ἀνήκουσι κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τὰ φέροντα τὴν ἐπιγραφὴν ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΤΩΝ ΦΡΥ ἢ ΦΡΥΓ νομίσματα, ἐν ᾧ εἰς τὴν Μητρόπολιν τῆς Ἰωνίας ἀποδοτέα πάντα τὰ νομίσματα, τὰ φέροντα τὸ ὄνομα στρατηγοῦ, ἢ τὰ μνημονεύοντα ἀγῶνας. Οἱ *τύποι,* οὓς ἤθελον ἀποδώσει τῇ Φρυγικῇ πόλει εἶνε—ὁ θεὸς Μὴν ἱστάμενος· πέντε ῥίζαι σταχύων ἐν

καλάθῳ ἢ εἰς δέμα· Τύχη καθημένη μετὰ πρῴρας παρὰ πόδας, ὅθεν ἐξέρχεται ὄφις (Wadd., *As. Min.*, 28). Ἕτερον νόμισμα τῆς νοτίου Μητροπόλεως, ἀνῆκον τῷ κ. Lawson, φέρει τὸν τοῦ ἄρχοντος τίτλον ΠΡ.Α.=*πρῶτος ἄρχων* (Ramsay, *Mittheil.*, VII. 144). Ὁ ποτάμιος θεὸς Ἀστραῖος ἀνήκει, κατ' ἐμὴν γνώμην, εἰς τὴν Ἰωνικὴν πόλιν.

Μιδάειον, κτισθὲν κατὰ τὴν παράδοσιν ὑπὸ τοῦ βασιλέως Μίδα ἔκειτο ἐπὶ τοῦ Τέμβριος ποταμοῦ. *Αὐτοκρατορικὰ*—ἀπὸ Νέρωνος μέχρι Φιλίππου. *Ἐπιγρ.*, ΜΙΔΑΕΩΝ. Ἄρχων, ἐπὶ Φιλίππου τοῦ πρεσβυτέρου, ΠΡ[ΩΤΟϹ] ΑΡΧ[ΩΝ]. *Τύποι*—ΤΕΜΒΡΙϹ, ποταμὸς Τέμβρις· ΤΟΝ ΚΤΙϹΤΗΝ, κεφαλὴ πωγωνοφόρος τοῦ Μίδα μετὰ Φρυγικοῦ πίλου· Ἅδης Σέραπις σὺν Κερβέρῳ· Ἡρακλῆς φέρων τὸν παῖδα Τήλεφον, κτλ. (ἴδε Sestini, *Lettere di Continuazione*, IX. 77-81).

Νακόλεια, ἐπὶ τοῦ Τέμβριος ποταμοῦ ἐν τῇ Ἐπικτήτῳ Φρυγίᾳ. *Αὐτοκρατορικὰ*—ἀπὸ Τίτου μέχρι Γορδιανοῦ μετὰ ἢ ἄνευ κεφαλῆς αὐτοκράτορος. *Ἐπιγρ.*, ΝΑΚΟΛΕΩΝ. Ἄρχων—ἀνθύπατος Ἀσίας, ΕΠΙ ΑΚ[ΥΛΛΥΟ]Υ *(οὕτω)* ΠΡΟΚΛΟΥ,=T. Aquillius Proculus, 103-104 μ. Χ. (Waddington, *Fastes*, σ. 171)· καὶ ἐγχώριοι ἄρχοντες—ἄρχων καὶ στρατηγός. *Τύποι*—ΠΑΡΘΕΝΙΟϹ, ποτάμιος θεός, πιθανῶς παραπόταμος τοῦ Τέμβριος, ἄλλος δὲ παρὰ τὸν ὁμώνυμον τῶν νομισμάτων τῆς Ἀμάστριος· ΑΡΤΕΜΙΔΟϹ, Ἄρτεμις, καὶ ἄλλοι τύποι ἄνευ ἰδιαιτέρου τινὸς ἐνδιαφέροντος (Sestini, *Lett. di Cont.*, IX. 81-83).

Ὀκόκλεια, γνωστὴ ἐκ μόνων τῶν νομισμάτων αὐτῆς. *Αὐτοκρατορικὰ* τοῦ Γορδιανοῦ. *Ἐπιγρ.*, ΟΚΟΚΛΙΕΩΝ. *Τύποι*—Ζεὺς καθήμενος· Ζεὺς καὶ Δημήτηρ ἱστάμενοι, βωμὸς δὲ ἐν μέσῳ αὐτῶν· Κυβέλη· Τύχη· κτλ.

Ὀτρόϊον. *Αὐτοκρατορικὰ*— ἀπὸ Δόμνης μέχρι Γέτα. *Ἐπιγρ*, ΟΤΡΟΗΝΩΝ. Ἄρχοντες—ἄρχων καὶ Ἀσιάρχης μετὰ τῆς λέξεως ΑΝΕΘΗΚΕΝ. *Τύποι*—Αἰνείας φέρων τὸν Ἀγχίσην καὶ ὁδηγῶν τὸν Ἀσκάνιον, ἢ ἀναβαίνων εἰς πλοῖον· Ἄρτεμις κυνηγέτις· Κυβέλη καθημένη· Ζεύς· Ἀσκληπιός· Τελεσφόρος· κτλ.

Οὐϊψανία (**Vipsania**). Ἴδε Ἀμόριον (σελ. 212).

Πέλται, κειμένη πιθανῶς μεταξὺ Λούνδης καὶ Εὐμενείας (Ramsay, *Journ. Hell. Stud.*, IV. σ. 398). Αὐτόνομα, προφανῶς τοῦ πρώτου αἰῶνος π. Χ. Ἦτο δ' ἡ πόλις Μακεδονικῆς καταγωγῆς.

Προτομὴ Ἀθηνᾶς.	ΠΕΛΤΗΝΩΝ Λέων καθήμενος. .	Æ ·7
Κεφαλὴ Διὸς Πελτηνοῦ.	» Κεραυνός . .	Æ ·65

Αὐτοκρατορικά — ἀπὸ Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς μέχρις Οὐολουσιανοῦ. *Ἐπιγρ*., ΠΕΛΤΗΝΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ. Ἄρχοντες—στρατηγός, γραμματεύς. *Τύποι*— Κεφαλαὶ Ἡλίου καὶ Ἀθηνᾶς· Ἡρακλῆς καὶ λέων· Ἄρτεμις κυνηγέτις· Νέμεσις· Μήνη καὶ ἀστήρ· Ἀφροδίτη γυμνή, κρατοῦσα δι' ἑκάστης τῶν χειρῶν μακρὸν τῆς κόμης πλόκαμον (ἴδε ὡσαύτως *Berl Blätt.*, IV. 132). Ὡσαύτως κεφαλὴ τῆς Βουλῆς, μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς ΒΟΥΛΗϹ ἢ ΒΟΥΛΗ ΠΕΛΤΗΝΩΝ.

Πρυμνησσός, πόλις τῆς κεντρῴας Φρυγίας, παρὰ τὸ νῦν *Ἀφιοὺμ Καρὰ Χισσάρ*. *Αὐτοκρατορικὰ*— ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Σαλωνίνης. *Ἐπιγρ*., ΠΡΥΜΝΗϹϹΕΩΝ ἢ ΠΡΥΜΝΗϹϹΕΙϹ. Ἄρχοντες — ἄρχων, ἱππικός, πρύτανις, στεφανηφόρος, καὶ ἱέρεια (πρβλ. Ἀκμονίαν, Ἄττουδαν καὶ Εὐκαρπίαν). *Τύποι* — Κεφαλὴ Ἱερᾶς Συγκλήτου, Δήμου ἢ Βουλῆς· ΜΙΔΑϹ ἢ ΒΑϹΙΛΕΥϹ ΜΙΔΑϹ, κεφαλὴ αὐτοῦ, *ὄπισθ.* ποτάμιος θεός. Τύπος ἐπικρατῶν ἐπὶ τῶν

νομισμάτων τῆς Πρυμνησσοῦ εἶνε παράστασις τῆς Δικαιοσύνης (Aequitas), ἱσταμένης ἢ καθημένης ἐν ναῷ. Ἐλατρεύετο ὡσαύτως ἐν Πρυμνησσῷ ὁ Ζεὺς ὡς δωροδότης καρπῶν καὶ τῆς παραγωγῆς τῆς γῆς, ὑπὸ τὸ ὄνομα *Καρποδότης* (Ramsay, *Mittheilungen*, VII. 135).

Σάλα, ἐν τῷ νοτιοδυτικῷ μέρει τῆς Φρυγίας οὐχὶ μακρὰν τῆς Τριπόλεως. Ἐν τοῖς Βυζαντιακοῖς καταλόγοις τάσσεται εἰς τὴν Λυδίαν. *Αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Δομιτιανοῦ μέχρις Ἑρεννίου Ἐτρούσκου, *Ἐπιγρ*., CΑΛΗΝΩΝ, CΑΛЄΙΤΩΝ ἢ ΔΟΜΙΤΙΑΝΟΠΟΛЄΙΤΩΝ ἢ ΔΟΜΙΤΙΑΝΩΝ CΑΛΗΝΩΝ. Ἄρχοντες — ἄρχων, στρατηγός, ἱππικός, ἀρχιερεὺς (ΑΡΧΙЄΡΑΤ[ЄΥΩΝ]), καὶ ἱερεύς. *Τύποι* — Προτομαὶ Ἀθηνᾶς, Δήμου, Ἱερᾶς Συγκλήτου ἢ αὐτοκράτορος. Πρὸς τούτοις Ἀντινόου σὺν ΗΡΩC ΑΝΤΙΝΟΟC· *ὄπισθ*. Κυβέλη καθημένη· Ζεὺς Λαοδικεύς· Ἥρα· Ἀφροδίτη· Ἀπόλλων· Ἑρμῆς· Διόνυσος· Ὑγίεια· Τελεσφόρος, κτλ. καὶ ποτάμιος θεός, ἴσως ὁ Λύκος.

Συμμαχικὰ νομίσματα μετ' ἀβεβαίου πόλεως. Ἴδε Waddington *As. Min*., σ. 33).

Σεβαστὴ ἐν Φρυγίᾳ τῇ Πακατιανῇ, περὶ τὰ δεκαπέντε χιλιόμετρα πρὸς βορρᾶν τῆς Εὐμενείας. *Αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Τρ. Γάλλου. *Ἐπιγρ*., CЄΒΑCΤΗΝΩΝ. Ἄρχων — ἐνίοτε ἄρχων. *Τύποι* — Κεφαλαὶ Μηνός, Βουλῆς, Συγκλήτου, Κυβέλης ἢ αὐτοκράτορος· *ὄπισθ*. Παραστάσεις Μηνός, Διός, ἀετοῦ μετὰ τοῦ Γανυμήδους, Περσεφόνης· Κυβέλης. Πρὸς δὲ ποτάμιος θεὸς CЄΝΑΡΟC (Fox, II. 151).

Συμμαχικὰ νομίσματα μετὰ τῶν Τεμένου Θυρῶν.

Σειβλία, παρὰ τὰς πηγὰς τοῦ Μαιάνδρου (*Journ. Hell. Stud*., IV. 403). *Αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Γέτα. *Ἐπιγρ*., CЄΙΒΛΙΑΝΩΝ, κεφαλαὶ Δήμου, πόλεως (CЄΙΒΛΙΑ) πυργοστεφοῦς ἢ αὐτοκράτορος. *Ὄπισθ*, Ἡρακλῆς ἱστάμενος ἢ

πρὸς λέοντα μαχόμενος· Ἑρμῆς ἱστάμενος· Ζεὺς ἀετοφόρος, κτλ. (*Num. Chron.*, VIII. 33)· προτομὴ Μηνός, κτλ. (*Imhoof, Mon. Gr.*, σ. 411).

Σιβιδούνδα (πόλις θέσεως ἀμφιβόλου). *Αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Μ. Αὐρηλίου μέχρι Γορδιανοῦ. *Ἐπιγρ.*, CIBIΔOYNΔEΩN. *Τύποι* — Μὴν μετὰ τοῦ ἑτέρου τῶν ποδῶν ἐπὶ βουκράνου, κρατῶν δὲ κῶνον πίτυος· οἱ Διόσκουροι μετὰ θεᾶς σεληνιακῆς, ἱσταμένης ἐν μέσῳ αὐτῶν, ἐχούσης δ' ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν μηνίσκον· Διόνυσος· Ἄρτεμις, κτλ. (*Num. Chron.*, VIII. 33).

Στεκτόριον, νοτιοδυτικῶς Ἀπαμείας τῆς Κιβωτοῦ. *Αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Φαυστίνης τῆς νεωτέρας μέχρι Φιλίππου τοῦ νεωτέρου. *Ἐπιγρ.*, CTEKTOPHNΩN. Ἄρχοντες — στρατηγὸς καὶ Ἀσιάρχης (*Ἀσιάρχης καὶ τῆς πατρίδος*). *Τύποι*, συνήθεις· Ἱερὰ Βουλή, Δῆμος κτλ. ὡσαύτως Λητὼ τρέχουσα φέρουσα τὰ τέκνα Ἀπόλλωνα καὶ Ἄρτεμιν· ἥρως Μύγδων (;), ἔνοπλος ἔχων τὸν ἕτερον τῶν ποδῶν ἐπὶ πρῴρας. (Πρβλ. Παυσαν. X. 27. 1.)

Σύναος, ἐν Φρυγίᾳ τῇ Πακατιανῇ παρὰ τὰς πηγὰς τοῦ Μακέστου. *Αὐτοκρατορικά* — ἀπὸ Νέρωνος μέχρι Φαυστίνης τῆς νεωτέρας. Κεφαλαὶ αὐτοκράτορος, Δήμου, Βουλῆς, Συγκλήτου, Ῥώμης, κτλ. *Ἐπιγρ.*, CYNAEITΩN. Ἄρχοντες — ἀνθύπατος Ἀσίας, ЄΠΙ ΜΑΡΚЄΛΛΟΥ ΤΟ Γ, = τὸ τρίτον ἔτος τῆς ὑπατικῆς ἀρχῆς τοῦ T. Clodius Eprius Marcellus, 70 - 73 μ. Χ. Ἐγχώριοι ἄρχοντες — ἄρχων καὶ Ἀσιάρχης. *Τύποι* — Ἀπόλλων ὡς τοξότης γυμνὸς ἀνέλκων βέλος ἐκ τῆς φαρέτρας του· δύο Νεμέσεις· Ζεὺς ἱστάμενος· Ἀσκληπιὸς καὶ Ὑγίεια· Τελεσφόρος· Κυβέλη.

Σύνναδα, πλουσία ἐμπορικὴ πόλις ἐν Φρυγίᾳ Salutaris (Στράβ. 577. Πλινίου, V. 29).

Αὐτόνομα τοῦ πρώτου αἰῶνος π.Χ., *ἔμπρ.* κεφαλὴ τῆς πόλεως πυργοστεφής. *ὄπ.* ΣΥΝΝΑΔ., Ζεὺς ἱστάμενος, κρατῶν κεραυνόν. *Αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Σαλωνίνης μετὰ κεφαλῶν αὐτοκράτορος, Δήμου, Βουλῆς, Ἱερᾶς Συγκλήτου, Ρώμης (ΘΕΑ ΡΩΜΗ) κτλ. πρὸς δὲ Διὸς Πανδήμου (ΖΕΥC ΠΑΝΔΗΜΟC). *Ἐπίγρ.*, CΥΝΝΑΔΕΩΝ, CΥΝΝΑΔΕΩΝ ΙΩΝΩΝ, ἢ ΔΩΡΙΕΩΝ. Ἄρχοντες — πρύτανις, λογιστής, ἄρχων, ἀγωνοθέτης καὶ ἀρχιερεύς. *Τύποι* — Ἀμάλθεια φέρουσα τὸν παῖδα Δία μετ' αἰγὸς παρὰ τοὺς πόδας αὐτῆς. Ζεὺς Πάνδημος καθήμενος· Ἀθηνᾶ· Περσεφόνη· Ἄρτεμις Ἐφεσία (;)· Κυβέλη· Μήν· Νέμεσις, κτλ.

Ἀγῶνες — ΑΔΡΙΑΝΑ ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ.

Συμμαχικὰ νομίσματα μετὰ τῆς Ἱεραπόλεως.

Τημένου Θύραι, ἐν τῇ Πακατιανῇ Φρυγίᾳ καλουμένη ὡσαύτως Φλαβιόπολις. *Αὐτοκρατορικὰ* — Ἀπὸ Σαβίνης μέχρι Σαλωνίνου μετὰ ἢ ἄνευ ὀνόματος αὐτοκράτορος. *Ἐπιγρ.* ΦΛΑΒΙΟΠΟΛΙC ἢ ΦΛΑΒΙΟΠΟΛΕΙΤΩΝ· *ὄπισθ.* ΤΗΜΕΝΟΘΥΡΕΥCΙΝ ἢ σπανιώτερων ΤΗΜΕΝΟΘΥΡΕΩΝ κατὰ πτῶσιν γενικήν. Ἄρχοντες — ἀρχιερεύς, ἄρχων, Ἀσιάρχης. *Κύριοι τύποι* — Δῆμος· Ἱερὰ Σύγκλητος· ΘΕΑ ΡΩΜΗ· Ἑρμῆς ἱστάμενος, κρατῶν βαλάντιον καὶ κηρύκειον· Ἄρτεμις ἱσταμένη παρὰ ἔλαφον ἢ ἐπὶ ἅρματος ἐλάφων· Μὴν ἱστάμενος, κρατῶν κῶνον πίτυος καὶ σκῆπτρον, ἢ ἐπὶ ἅρματος ταύρων· Ζεὺς Λαοδικεὺς ἱστάμενος μετὰ ἀετοῦ καὶ δόρατος· Ἀπόλλων μεταξὺ δένδρου καὶ τρίποδος· Ἥφαιστος χαλκεύων ἀσπίδα· Ἡρακλῆς ἐν τῷ κήπῳ τῶν Ἑσπερίδων· Ἡρακλῆς καίων τὰς κεφαλὰς τῆς Ὕδρας, ἱστάμενος δὲ πρὸ ἀγάλματος τῆς Ἀθηνᾶς· προτομὴ τοῦ μυθικοῦ οἰκιστοῦ (ΤΗΜΕΝΟC ΚΤΙCΤΗC ἢ ΟΙΚΙCΤΗC). λέων βαδίζων· βωμός, ἐφ' οὗ ὄφις (*Num. Chron.*, VIII. 12. *Rev. Num.*, 1852, 32).

Συμμαχικὰ νομίσματα μετὰ τῶν Βαγῶν καὶ Σεβαστῆς.

Τιβεριόπολις, πόλις πιθανῶς κειμένη ὅλως ἐν τοῖς βορείοις τῆς Φρυγίας (πρβλ. τὴν τάξιν τοῦ Ἱεροκλέους). *Αὐτοκρατορικὰ* —

ἀπὸ Τραϊανοῦ μέχρι Γορδιανοῦ. Ἄρχοντες, ἄνευ τίτλου ἢ μετὰ τοῦ τίτλου τοῦ ἄρχοντος. *Ἐπιγρ.*, ΤΙΒΕΡΙΟΠΟΛΕΙΤΩΝ. *Τύποι* — συνήθως ἀναφερόμενοι εἰς τὴν λατρείαν τῆς Ἀρτέμιδος, παρισταμένης συνήθως ὁμοίως Ἀρτέμιδι τῇ Ἐφεσίᾳ· Ζεὺς Λαοδικεύς· Ἀπόλλων· Ἀσκληπιός· Διόνυσος· Δῆμος· Ἱερὰ Σύγκλητος· Γερουσία· Βουλή, κτλ.

Τραϊανόπολις. Ἴδε Γριμένου Θύραι (σ. 216).

Τρίπολις, ἐπὶ τοῦ ἄνω Μαιάνδρου, τασσομένη ἐν τοῖς Βυζαντινοῖς καταλόγοις εἰς τὴν Λυδίαν. Ἐν τοῖς νομισματικοῖς συγγράμμασι τίθεται συνήθως εἰς τὴν Καρίαν. *Αὐτοκρατορικοὶ χρόνοι* — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Γαλλιηνοῦ μετὰ ἢ ἄνευ εἰκόνων, *Ἐπιγρ.* ΤΡΙΠΟΛΕΙΤΩΝ, ὀνόματα θεοτήτων: ΖΕΥϹ ϹΕΡΑΠΙϹ, ΛΗΤΩ καὶ ποταμὸς ΜΑΙΑΝΔΡΟϹ. *Ἀγῶνες* — ΛΗΤΩΕΙΑ ΠΥΘΙΑ. *Τύποι* — ΔΗΜΟϹ· ΙΕΡΑ ϹΥΝΚΛΗΤΟϹ· ΙΕΡΑ ΒΟΥΛΗ· Λητὼ φέρουσα τὰ δύο τέκνα της, ἢ καθημένη καὶ κρατοῦσα σκῆπτρον (*Num. Zeit.*, 1884, Πίν. V, 11)· Ἄρτεμις· Ἄρτεμις καὶ Ἀπόλλων· Σέραπις· Μαίανδρος· Νέμεσις· Τελεσφόρος· Δημήτηρ καθημένη· Ἡρακλῆς· Διόνυσος· Ζεὺς Λαοδικεύς· ἀμαζὼν ἔφιππος· ἁρπαγὴ τῆς Περσεφόνης· Τύχη, κτλ. Ἄλλους τύπους ἴδε παρ' Eckhel, II, 593 κ. ἑξ.

Συμμαχικὰ νομίσματα μετὰ τῆς Λαοδικείας πρὸς Λύκον.

Ὑργάλεια. Τὸ Ὑργάλειον πεδίον εἶνε τὸ ἀνατολικὸν μέρος τοῦ νῦν *Τσὰλ Ὀβὰ* (*Journ. Hell. Stud.*, IV, 386). Αἱ κῶμαι τῆς πεδιάδος ταύτης ἦσαν ἡνωμέναι εἰς ἐλεύθερον σύνδεσμον, καλούμενον *τὸ κοινὸν τοῦ Ὑργαλέων πεδίου*· δὲν ὑπάρχει ὅμως βεβαία ἀπόδειξις ὅτι ὑπῆρχε καὶ πόλις Ὑργάλεια.

Αὐτοκρατορικὰ — ἀπὸ Δόμνης μέχρι Σεβήρου Ἀλεξάνδρου. *Ἐπιγρ.*, ΥΡΓΑΛΕΩΝ ΟΜΟΝΟΙΑ, ἢ μόνον ΥΡΓΑΛΕΩΝ. Ἄρχων — ἄρχων. *Τύποι* — *ἔμπρ.* Κεφαλαὶ τῶν ΔΗΜΟϹ, ΙΕΡΑ ΒΟΥΛΗ, Σέραπιδος, αὐτοκράτορος· *ὄπισθ.*, ποτάμιος θεὸς Μαίανδρος· Δημήτηρ· Ἑρμῆς· Κυβέλη καθημένη· Ἀπόλλων καὶ Ἄρτεμις, κτλ. Τινὰ

δὲ φέρουσι τὰς χρονολογίας 306, 320 καὶ 365 ἀγνώστου χρονολογικοῦ συστήματος.

Φιλομήλιον, πόλις καλουμένη οὕτω ἐκ τῆς ἀφθονίας ἀηδόνων (φιλομῆλαι) ἐν τῇ χώρᾳ αὐτῆς· ἔκειτο δὲ ἐν πεδιάδι πλησίον τῶν ὁρίων τῆς Λυκαονίας. *Αὐτοκρατορικοὶ χρόνοι*—Κεφαλαὶ Δήμου, Νίκης· *ὄπισθ.*, Δύο κέρατα Ἀμαλθείας· θεότης ἱσταμένη, κτλ. Ἄρχων — στρατηγός. *Αὐτοκρατορικά* — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Τραϊανοῦ Δεκίου. *Ἐπιγρ.*, ΦΙΛΟΜΗΛΕΩΝ (ἐνίοτε σὺν S. P. Q. R.). *Τύποι*—ΓΑΛΛΟϹ, ποταμὸς Γάλλος, ὃν δὲν πρέπει νὰ συγχέωμεν πρὸς τὸν εἰς τὸν Σαγγάριον εἰσρέοντα ὁμώνυμον ποταμόν. Λίαν δὲ ἀμφίβολον εἶνε, ἂν ἡ ὀρθὴ ἀνάγνωσις εἶνε ΓΑΛΛΟϹ, ἐπειδὴ τὸ ἐν τῷ Βρεταννικῷ Μουσείῳ κομμάτιον φαίνεται ὅτι φέρει ΓΑΛΛΟ ἢ ΓΑΛΛΘ.

Φλαβιόπολις. Ἴδε Τημένου Θύραι (σελ. 232).

Φουλβία, πιθανῶς προσωρινὸν ὄνομα τῆς Εὐμενείας, τεθὲν πρὸς τιμὴν τῆς συζύγου τοῦ Μ. Ἀντωνίου (*Num. Chron.*, 1873, σ. 321. *Rev. Num.*, 1853, 248).

Εἰκονιστικὴ κεφαλὴ τῆς Φουλβίας ὡς Νίκης.	ΦΟΥΛΟΥΙΑΝΩΝ ΖΜΕΡΤΟΡΙΓΟ[Σ] ΦΙΛΩΝΙΔΟΥ Ἀθηνᾶ μετὰ δόρατος καὶ ἀσπίδος. Æ ·65

Τὸ ὄνομα τοῦ ἄρχοντος Σμερτόριγος ἀπαντᾷ ὡσαύτως ἐπὶ συγχρόνων νομισμάτων, φερόντων τὴν ἐπιγραφὴν ΕΥΜΕΝΕΩΝ Ἄξιον δὲ σημειώσεως τυγχάνει ὅτι ἡ εἰκὼν τῆς Φουλβίας ἐπὶ τῶν νομισμάτων τούτων ὁμοιάζει σφόδρα πρὸς τὴν τῆς Κλεοπάτρας.

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΦΡΥΓΙΑΣ.

Τὰ νομίσματα τῆς Φρυγίας, ὡς τὰ τῆς Λυδίας, εἶνε σχεδὸν ἅπαντα *αὐτοκρατορικά*. Ὑπάρχουσιν, ὅμως ὀλίγαι πόλεις, ὧν

ἡ νομισματοκοπία ἄρχεται ἐν τῷ δευτέρῳ αἰῶνι π. Χ. Εἶνε δὲ αὗται αἱ ἑξῆς:—

	Δεύτερος καὶ πρῶτος αἰὼν π.Χ.		Αὐτοκρ χρόνοι
Ἀκμονία		Æ	Æ
Ἀμόριον		Æ	Æ
Ἀπάμεια	AR κιστοφ.	Æ	Æ
Ἄττουδα	AR		Æ
Βλαῦνδος		Æ	Æ
Διονυσόπολις		Æ	Æ
Ἐπίκτητος		Æ	
Εὐμένεια		Æ	Æ
Ἱεράπολις		Æ	Æ
Κίβυρα	AR	Æ	Æ
Λαοδίκεια	AR κιστοφ.	Æ	Æ
Πέλται		Æ	Æ
Σύνναδα		Æ	Æ

ΛΥΚΙΑ

[Fellows, Coins of Ancient Lycia, London, 1855]

Ἡ νομισματοκοπία τῆς Λυκίας ἐπικυροῖ κατὰ τρόπον σαφέστατον τὰς μαρτυρίας τῶν ἀρχαίων συγγραφέων, ἰδίως δὲ τοῦ Στράβωνος, περὶ τοῦ συμμαχικοῦ πολιτεύματος τῆς χώρας ταύτης. Παρ' οὐδενὶ ἄλλῳ ἀρχαίῳ λαῷ εὑρίσκομεν θεσμοὺς συμπολιτείας οὕτω σοφῶς συντεθειμένους καὶ τόσον σταθερῶς ἐρριζωμένους ὡς παρὰ τοῖς Λυκίοις. Ἡ ἀρχαία Λυκικὴ συμπολιτεία ἐπέτυχε νὰ διαφυλάξῃ ἑαυτῇ πραγματικὴν αὐτονομίαν διὰ πάσης τῆς περιόδου τῆς ἀρχῆς τῶν Ἀχαιμενιδῶν ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ, τὰ δὲ ἄφθονα νομίσματα αὐτῆς μαρτυροῦσι τὴν μεγάλην εὐτυχίαν τῆς χώρας κατὰ τὸν πέμπτον καὶ τέταρτον αἰῶνα π. Χ. Τὸ χαρακτηριστικὸν ἔμβλημα ἐπὶ τῶν νομισμάτων τῶν διαφόρων πόλεων τῶν συμμαχι-

κὸν νόμισμα ἐκδουσῶν εἶνε τὸ τρισκελές, τὸ λεγόμενον καὶ triquetra, ὅπερ πολλάκις προσλαμβάνει μορφὴν τετρασκελοῦς ἢ δισκελοῦς. Πολλαὶ ὑποθέσεις ἐξηνέχθησαν περὶ τῆς σημασίας τοῦ παραδόξου τούτου συμβόλου (Lenormant, *Mon. dans l Ant.*, II 74). Πασῶν δὲ λογικωτέρα εἶνε ἡ ὑπὸ L. Müller προταθεῖσα [1], ὅτι δηλαδὴ εἶναι ἡλιακὸν ἔμβλημα δηλοῦν περιστροφικὴν κίνησιν Εἰ δὲ τοῦτο οὕτως ἔχει, θὰ ἀναφέρηται εἰς τὴν λατρείαν τοῦ ἐθνικοῦ θεοῦ τῶν Λυκίων Ἀπόλλωνος τοῦ *Λυκίου*, θεοῦ τοῦ φωτός. Οἱ *τύποι ζῴων*—κάπροι, πτερωτοὶ λέοντες, γρῦπες, ταῦροι, κτλ. μένουσιν ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀνεξήγητοι (ἴδε ὅμως Preller, *Gr Myth.*, I. 195). Τὰ Λυκικὰ ἀργυρᾶ νομίσματα ἀνήκουσιν εἰς τὰς κατωτέρω σημειουμένας κλάσεις. Ὁ σταθμητικὸς κανὼν εἶνε Βαβυλωνιακός, ἐκπίπτων ἐνίοτε μέχρι τοῦ Εὐβοϊκοῦ, τῶν στατήρων ἑλκόντων ἀπὸ 155 μέχρις 130 κ. Εἰκόνας πάντων σχεδὸν τῶν ἐνταῦθα περιγραφομένων νομισμάτων δύναταί τις νὰ εὕρῃ ἐν τῷ συγγράμματι τοῦ Charles Fellow, *Coins of Ancient Lycia*, 1855. Πιθανὸν δ' εἶνε ὅτι ἡ νῦν δημοσιευομένη ἐν τῇ *Revue Numismatique* μελέτη τοῦ κ. Six περὶ τῶν νομισμάτων τῆς Λυκίας θὰ ἐπιχύσῃ πολὺ φῶς ἐπὶ τοῦ κλάδου τούτου τῆς ἀρχαίας νομισματικῆς.

Πρὸ τοῦ 480 π. Χ. περίπου.

Πρόσθιον ἢ κεφαλὴ κάπρου, ἐνίοτε μετ' ἐπιγραφῆς ΓΥ, ΘΥΧ, ΚΑΒ(;), ΘΣ, ἢ ἄλλων γραμμάτων (Fellow, Πίν. I. 1. B. M. *Guide*, Πίν. 34).	Τετράγωνον ἔγκοιλον ἀνωμάλως διῃρημένον διὰ γραμμῶν διαγωνίων. Ἐν αὐτῷ ἐνίοτε γράμματα Θ-Σ, κτλ. . . AR Στατὴρ 145-130 κ. AR Τετρώβ.[2] 42 κ. AR Διώβολ. 20 κ.

[1] Det saakaldte Hagekors's Anvendelse og Betydning, Copenhagen 1877

[2] Ἐὰν οἱ Λυκιακοὶ στατῆρες διῃροῦντο, ὡς οἱ Κορινθιακοί, εἰς τρίττας καὶ ἕκτας, αἱ ὀνομασίαι τετρώβολον καὶ διώβολον ὡς πρὸς τὰ κομμάτια τὰ ἕλκοντα 48 καὶ 24 κ. θὰ ἦσαν ἀπαράδεκτοι. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἔπρεπε νὰ καλέσωμεν αὐτὰ δραχμὰς και ἡμίδραχμα.

Ἐπειδὴ οὐδὲν τῶν γραμμάτων τῆς σειρᾶς ταύτης παρουσιάζει τὰ χαρακτηριστικὰ Λυκιακὰ σχήματα, ἐτέθη ἐν ἀμφιβολίᾳ, ἂν ἡ κλάσις αὕτη ἀποδίδοται ὀρθῶς τῇ Λυκίᾳ, ἐπειδὴ ὅμως ὅ τε τύπος καὶ ἡ ὁλκὴ εἶνε Λυκιακά, φαίνεται ὅτι τὰ νομίσματα ταῦτα ἐκόπησαν ἐν Λυκίᾳ πρὸ τῆς ἐντελοῦς ἀλλαγῆς τοῦ Λυκιακοῦ ἀλφαβήτου.

Περὶ τὰ 480-450 π. Χ.

Κάπρος ἢ ἥμισυ κάπρου.	Τετράγωνον ἔγκοιλον, ἐν αὐτῷ δὲ χελώνη· κεφαλὴ ταύρου ἀντωπὸς μεταξὺ τῶν + — +· πρόσθιον λέοντος, κτλ. . . . R Στατῆρες
Ταῦρος γονατίζων καὶ στρεφόμενος.	Τετράγωνον ἔγκοιλον: Κεφαλὴ κριοῦ R Στατὴρ 141 κ.
Κάπρος· διπλοῦς κάπρος· ἢ ἥμισυ κάπρου. *(Πίναξ ΚΕ΄. 10)*	Τετράγωνον ἔγκοιλον: Τρισκελές, ἐνίοτε σχηματιζόμενον ἐκ τριῶν κεφαλῶν ἀλεκτόρων . . . . . R Στατῆρες 149 κ. R Τετρώβ. 46 κ. R Διώβ. 20 κ.
Πήγασος ἐπὶ στρογγύλου ἡλιακοῦ δίσκου	Τετράγωνον ἔγκοιλον: Τρισκελές. . R Στατὴρ 150 κ.
Ἀνθρώπινος ὀφθαλμὸς (ὁ ἥλιος;)	Τετράγωνον ἔγκοιλον: Τρισκελές . R Τετρώβ. 41 κ.
Δάμαλις θηλάζουσα μόσχον (ἴδε τὴν αὐτὴν παράστασιν ἀνάγλυφον ἐπὶ τοῦ ἐκ Ξάνθου τάφου τῶν Ἁρπυιῶν.)	Τετράγωνον ἔγκοιλον: Τετρασκελές. R Στατὴρ 129·8 κ.

Ἀπὸ τοῦ 450 π. Χ. περίπου ἢ ἀρχαιότερον μέχρι τοῦ 400.

Ἐν τῇ περιόδῳ ταύτῃ τὰ ἀργυρᾶ Λυκιακὰ νομίσματα φέρουσι σχεδὸν πάντοτε ἐπιγραφὴν γράμμασι Λυκιακοῖς. Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῶν ἐπιγραφῶν τούτων παραμένει μέχρι τοῦδε λίαν ἀβέβαιος. Μέχρι πρὸ ὀλίγων ἐτῶν οἱ νομισματικοὶ ἠρκοῦντο ἀκολουθοῦντες τὴν παρὰ Fellow *(ἐ. ἀ.)* προταθεῖσαν κατάταξιν, προσπαθοῦντος νὰ ταὐτίσῃ αὐτὰς πρὸς τὰ ἐγχώρια ὀνόματα τῶν δια-

φόρων Λυκιακῶν κοινοτήτων· ἐσχάτως ὅμως ἀπεδείχθη ὑπὸ τοῦ κ. Schmidt (*Zeitsch. für vergleich. Sprachforschung*, ἔκδ. Kuhn καὶ Schmidt, τόμ. 25 σ. 449) καὶ τοῦ Savelsberg (*Beiträge zur Entzifferung der Lykischen Sprachdenkmäler*, 1874-1878), ὅτι ἀρκεταὶ τῶν ἐπιγραφῶν τούτων περιέχουσι τὰ ὀνόματα ἐγχωρίων ἢ ξένων δυναστῶν. Πρόωρον δὲ θὰ ἦτο ἐν τῇ παρούσει καταστάσει τῶν γνώσεων ἡμῶν τὸ συμπέρασμα, ὅτι πᾶσαι αἱ ἀνεξήγητοι ἐπιγραφαὶ εἶνε ὡσαύτως ὀνόματα ἡγεμόνων ἢ δυναστῶν. Τὸ μᾶλλον δὲ πιθανὸν εἶνε ὅτι τινὲς αὐτῶν εἶνε ὀνόματα πόλεων, ἐν ᾧ πάλιν ἄλλαι φαίνεται ὅτι περιέχουσι τό τε ὄνομα τῆς πόλεως καὶ τὸ τοῦ δυνάστου. Τὰ ἑξῆς εἶνε αἱ σπουδαιόταται ποικιλίαι:—

Πρόσθιον γρυπός· ἐπὶ τοῦ στήθους τρισκελές.	ΜΟΤΛΨΕ [Motlôe] Τετράγ. ἔγκ. Τρισκελές. R 110·6 κ.
Κάπρος.	ΨΚΟFΨΜΕ [ôkofôme] » Τρισκελές. R 148 κ.
Ταῦρος κυρίσσων (Imhoof, *Choix*, Πίν. V. 157).	» » Τρισκελές. R 47 κ.
Λέων πτερωτὸς καὶ κερασφόρος.	ΤΨΝ↑ΨΟΡ↑ [Tônêchorê] Τετράγ. ἔγκ. Τρισκελές . . . . R 131 κ.
Ὁμοίως.	ΨΡΕVΑ [Chareua] Τετράγ. ἔγκ. Τρισκελές. R 148·7 κ.
Δύο ἀλέκτορες ἀντιμέτωποι.	ΨΡ [Char.] Τετράγ. ἔγκ. Ἀετός. . . . . R 36·3 κ.
Πρόσθιον ταύρου.	Ο↑Λ↑ [Oêlê]. Τετράγ. ἔγκ. Τρισκελές . . . R 134 κ.
ΓΡΛ Δύο δελφῖνες.	ΓΡΛ [Prl] Τετράγ. ἔγκ. Τρισκελές R 148 κ.
FΡ+ΙΤ↑ΙΨ (ἐπ' ἀριστερὰ) [Fahitêzô] δελφὶς καὶ θῦνος ἰχθύς.	ΓΡΧ [Path] » Ὁμ. R 154 κ.
Δύο δελφῖνες.	ΡΡΧ [Path] » Ὁμ. R 100 κ.
Δελφὶς (Fellow, Πίν. I. 9.)	↑ΨΕΒ [Êcheb] » Ὁμ. R 24·5 κ.
Δελφίς.	ΚΟΓ Τετράγωνον ἔγκοιλον. Τρισκελὲς τοῦ ἑνὸς σκέλους περατουμένου εἰς κεφαλὴν γρυπός. . R 147 κ.

Λέων πτερωτὸς καὶ κερασφόρος.	ΚΟΠΡΛΛΕ ἢ ΚΟΠ [Koprlle]	Τετρ. ἔγκ.	Τρισκελές.	℞ Στατὴρ καὶ ὑποδιαιρ. αὐτοῦ
Πρόσθιον λέοντος πτερωτοῦ.	»	»	Ὁμ.	»
Λέων ἑφέρπων.	»	»	Ὁμ.	»
Κεφαλὴ λέοντος ἀντωπός.	»	»	Ὁμ.	»
Γρὺψ ὑποπτήσσων.	»	»	Ὁμ.	»
Γρὺψ ἀνορθούμενος.	»	»	Ὁμ.	»
Σφίγξ	»	»	Ὁμ.	»
Λέων σπαράσσων ταῦρον.	»	»	Ὁμ.	»
Ἵππος ἀποξεόμενος.	»	»	Ὁμ.	»
Ἵππος γονατίζων καὶ στρεφόμενος.	»	»	Ὁμ.	»
Ἵππος ἱστάμενος	»	»	Ὁμ.	»
Πρόσθια ταύρου καὶ ἵππου ἀντίνωτα.	»	»	Ὁμ.	»
Πρόσθια δύο ταύρων ἀντίνωτα.	»	»	Ὁμ.	»
Πρόσθια δύο λεόντων ἀντίνωτα.	»	»	Ὁμ.	»
Κάπρος.	»	»	Ὁμ.	»
Πρόσθιον κάπρου.	»	»	Ὁμ.	»
Ὗς.	»	»	Ὁμ.	»
Αἴξ.	»	»	Ὁμ.	»
Ἔλαφος.	»	»	Ὁμ.	»
Τραγέλαφος.	»	»	Ὁμ.	»
Ταῦρος κυρίσσων.	»	»	Ὁμ.	»
Ταῦρος βαδίζων· ὑπεράνω δ' αὐτοῦ ΡΡΞ [Ari].	»	»	Ὁμ.	»
Πρόσθιον ταύρου.	»	»	Ὁμ.	»
Ταῦρος ἀνθρωποκέφαλος	»	»	Ὁμ.	»
Ἡρακλῆς κραδαίνων ρόπαλον.	»	»	Ὁμ.	»
Ἡρακλῆς φέρων νεκρὸν κάπρον.	»	»	Ὁμ.	»
Κεφαλὴ Διὸς Ἄμμωνος.	»	»	Ὁμ.	»
Πωγωνοφόρος κεφαλὴ μετὰ κράνους.	»	»	Ὁμ.	»

Γρὺψ καθήμενος.	Τ↑ΧΧΕF↑ΕΒΕ [Têθθefêebe] Τετρασκελές. ℞ Στατήρ.
Κάπρος ἢ πρόσθιον κάπρου.	» » Ὁμ. »
Λέων πτερωτὸς ἐπὶ κυκλικοῦ δίσκου.	» » Ὁμ. »
Πρόσθιον ταύρου ἐπὶ κυκλικοῦ δίσκου.	» » Ὁμ. »
Κεφαλὴ γυναικεία ἀρ.	» » Ὁμ. »
Κεφαλὴ Σειληνοῦ ἀντωπός	» » Ὁμ. »
Κάπρος πτερωτός.	ΟFΟΥ [Ofou] Τετράγωνον ἔγκοιλον. Κεφαλὴ γυναικεία. . . . . ℞ Κλάσματα.
Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς μετὰ κράνους Ἀττικοῦ.	ᚦΡΞΝᚦ [Arina] Κυκλικὸν πεδίον ἔγκοιλον. Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος· *σύμβολον* — δισκελές. ℞ Στατήρ.
Ὁμοίως.	ᚦΡΞΝᚦ Ѱ↑Ρ Ѱ̈Ε [Arina Chêrôe] Ἀθηνᾶ καθημένη μετ' ἀσπίδος πρὸ αὐτῆς . . . ℞ Τετρώβ
Ὁμοίως.	ᚦΡΞΝᚦ +↑ Ѱ↑Ρ Ѱ̈Ε [Arina hê Chêrôe] Κεφαλὴ Πέρσου (;) σατράπου ℞ Στατήρ.
Πρόσθιον κάπρου.	ΓΤΤᚦ [Ptta] Τετράγωνον ἔγκοιλον· τετρασκελές . . . . ℞ Στατήρ.
Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς, μετὰ κράνους Ἀττικοῦ.	ΓΤΤᚦΡᚦΙѰ̈ [Pttarazô] Τετράγωνον ἔγκοιλον, ἐν ᾧ κεφαλὴ Ἑρμοῦ. . ℞ Στατήρ.
Ὁμοίως.	Τ↑Λ↑Β ↑+Ε+↑ [Têlêb Êhehê] Τετράγωνον ἔγκοιλον. Κεφαλὴ Ἡρακλέους πωγωνοφόρος . . . . ℞ Στατήρ.
Ὁμοίως.	Τ↑Λ↑Β ↑ΡΒΒΕΝᚦ [Têlêb Êrbbena] Τετράγωνον ἔγκοιλον. Κεφαλὴ Ἡρακλέους πωγωνοφόρος . . . . ℞ Στατήρ.
Ὁμοίως.	ᚦΡΒΒΕΝᚦ [Êrbbena] Ἡρακλῆς, μετὰ ῥοπάλου καὶ τόξου. . . . . ℞ Στατήρ.
Ὁμοίως.	ᚦΡΟFѰΤΕΙ↑ΣΕ [Arofuteiêse] Λέων ἕρπων ℞ Στατήρ.
ΔΔ↑Ν↑F↑Λ↑ [Ddênêfêlê] Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς ὡς ἀνωτέρω.	Κεφαλὴ σατράπου . . . . ℞ Στατήρ.
Ὅμοιος τύπος.	ΔΔ↑Ν↑F↑ΛΕ [Ddênêfêlê] Κεφαλὴ Ἡρακλέους πωγωνοφόρος . . . . . ℞ Στατήρ.

Ὁμοίως.	ᐅPTOXΓᐅPᐅ [Artca[m]para] Κεφαλὴ σατράπου . . . . AR Στατήρ.
Ὁ αὐτὸς τύπος.	F↑ΨSS↑P↑ [Fêchssêrê] Κύκλος ἔγκοιλος, ἐν ᾧ κεφαλὴ Ἑρμοῦ. AR Στατήρ.
Κεφαλὴ μετὰ κωνικοῦ πίλου.	» Τετρ. ἔγκ., τρισκελές AR »
Κάπρος πτερωτός.	» » Ὁμ. AR »
Ἡρακλῆς κραδαίνων ρόπαλον.	» » Ὁμ. AR »
Κεφαλὴ γυναικεία μετὰ κόμης ἀναδεδεμένης.	Ψ↑PEVᐅ F↑+ΞT [Chereua Fehit] Τετρασκελὲς μετὰ γλαυκὸς ἐν τῷ κέντρῳ AR 48 κ.
Ὁμοίως.	ΓΓΞ≀ [Ppis] Τετρασκελές . . . AR 23.5 κ.
Προτομὴ ἐλάφου πτερωτῆς, ἐπὶ κυκλικοῦ δίσκου.	ΨᐅT . . Nᐅ; [Chat. . . na] Δισκελές. . . AR 48· κ.

Περὶ τὰ 400-360 π. Χ.

Ἡ νεωτέρα τεχνοτροπία καὶ τέχνη τῶν ἑξῆς νομισμάτων μὲ ἄγει νὰ κατατάξω αὐτὰ εἰς περίοδον νεωτέραν πάντων τῶν ἀνωτέρω περιγραφέντων. Χαρακτηρίζονται δὲ ταῦτα διὰ τῶν μᾶλλον πεπλατυσμένων καὶ εὐρυτέρων πετάλων, καὶ διὰ τῆς βαθμιαίας ἐξαφανίσεως τοῦ βαθέος τετραγώνου ἐγκοίλου τοῦ ἐπὶ πάντων τῶν ἀρχαιοτέρων Λυκιακῶν σειρῶν ἀπαντῶντος. Ἐν τούτοις νομίζω ὅτι ἡ σειρὰ αὕτη δὲν ἐκτείνεται μέχρι τῆς ἐποχῆς Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου· εἶνε δὲ πάντως πιθανὸν ὅτι οἱ ἰσχυρότατοι δυνάσται τῆς Ἁλικαρνασσοῦ ἠδυνήθησαν νὰ ἐπιβάλωσι τὸ Καρικὸν νόμισμα εἰς τοὺς Λυκίους αὐτῶν γείτονας.

Λέων καθήμενος ἔχων τὸν πρόσθιον πόδα ὑψωμένον.	Πρόσθιον πηγάσου. . . AR Στατήρ.
Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς.	Δύο λέοντες καθήμενοι κατ' ἐνώπιον. AR 19 κ.
Λέοντος πρόσωπον.	TΛᐅFE [Tlafe] Κεφαλὴ γυναικεία, ἀντωπός . . . . AR 17 κ.

Λέοντος πρόσωπον	Τρισκελές, συνοδευόμενον ὑπὸ διαφόρων ἐπιγραφῶν, ἤτοι: —
	ΜΕΧΡ⊦Γ⊦Τ⊦ [Methrapata] . ℞ Στατήρ.
	ΤΡΒΒΨΝΕΜΕ [Trbbôneme] . ℞ Στατήρ.
	F↑Δ [Fêd] . . . . ℞ Στατήρ.
	⊦ΡΙΙ ἢ ⊦ΡΟΙ [Ariz ἢ Aroz] . ℞ Στατήρ.
	ΙΨΜ [Zôm] . . . . ℞ 9 κ.
ΙΨΜΟ+Ο [Zômoho] Τρισκελές	ΤΡΒΒΨΝΕΜΕ [Trbbôneme] Τρισκέλές . . ℞ 23·5 κ
Ὄστρακον (murex ἢ buccinum)	ΜΕΧ [Meth] Νεαρὰ ἄρρην προτομὴ κατ' ἐνώπιον . . ℞ 8 κ.
Λέοντος κεφαλή.	Γ↑ΡΕΚΛ↑ [Pêreklê] Τρισκελὲς μετὰ περιστερᾶς καθημένης ἐπὶ ἑνὸς τῶν μηρῶν αὐτοῦ. . ℞ Στατήρ.
Ομοίως.	» Ὁμοίως. Ἐν τῷ πεδίῳ, κεφαλὴ Ἑρμοῦ. . . . ℞ 63 καὶ 42 κ.
Κεφαλὴ Πανός	» Τρισκελές . . . Ⱥ ·55

Τῶν πολυαρίθμων τούτων *ἐπιγραφῶν* τῶν Λυκιακῶν νομισμάτων αἱ ἑξῆς ἴσως εἶνε ὀνόματα πόλεων: —*Arina* ἀντὶ *Ἄρνα* ἀρχαῖον ὄνομα τῆς Ξάνθου κατὰ Στέφανον τὸν Βυζάντιον· *Chareua* =*Καρυὰ* ἢ *Κρυὰ* (Στεφ. Βυζ., Πλιν. V. 28 καὶ Πτολ. V. 3. 2)· *Pttarazô*=*Πάταρα*· *Ppis*=*Πίσιλις*·καὶ *Tlafe*=*Τλῶς*.'Εξ ἄλλου τὰ ἑξῆς φαίνονται ὄντα ὀνόματα δυναστῶν: —*Cherôe*, δυνάστης Ἄρνης(;) (M. Schmidt, ἔ. ἀ. 1881, σελ. 451)· *Trbbôneme*, ὄνομα ἀπαντῶν ἐν ἐπιγραφαῖς τῆς Λιμυρᾶς· *Methrapata* (=*Μιθραπάτης;*)· *Arofuteiêse* (πρβλ. '*Αρυώτης*= 'Ορόντης;). *Artoa(m)para* =*'Αρτεμβάρης(;)* (Πρβλ. Αἰσχύλ. *Πέρσ*. 29· Ἡροδότ., I. 114-116 IX, 112), καὶ *Pêrekle*=*Περικλῆς*, ὅστις κατὰ τὸν Θεόπομπον (παρὰ Φωτ. *Βιβλ.*, 120. β. 13 ἔκδ. Bergk), ἦτο βασιλεὺς τῆς Λυκίας.

Περὶ τὰ 330-190 π. Χ.

Κατὰ τὴν ἀπὸ Καρίας εἰς Πισιδίαν πορείαν ὁ Ἀλέξανδρος ὑπέταξεν ἑαυτῷ τὴν Λυκίαν, ἔκτοτε δὲ μέχρι τῆς ἐν ἔτει 190 π.Χ. ἥττης τοῦ Ἀντιόχου ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων ἡ χώρα ὑπέκειτο διαδοχικῶς εἰς τοὺς Πτολεμαίους καὶ τοὺς Σελευκίδας. Τὰ μόνα δικαίωμα κυκλοφορίας ἔχοντα νομίσματα ἐν Λυκίᾳ, διαρκούσης τῆς περιόδου ἑνὸς καὶ ἡμίσεος αἰῶνος, ἦσαν τὰ βασιλικὰ τετράδραχμα τῶν Ἀλεξανδρείων τύπων (Müller, 1270-1279).

Περὶ τὰ 188-168 π. Χ.

Ἐν ἔτει 190 π. Χ. οἱ Ῥωμαῖοι κατακτήσαντες τὴν Λυκίαν ἐδωρήσαντο ταύτην τοῖς Ροδίοις, ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τῶν ὁποίων διέμεινεν αὕτη περὶ τὰ εἴκοσιν ἔτη. Οἱ δὲ Ῥόδιοι φαίνεται ὅτι ἐπέτρεψαν εἴς τινας τῶν σπουδαιοτέρων Λυκιακῶν πόλεων νὰ κόψωσι ἀργυρᾶ νομισμάτια μετὰ τροποπεποιημένων Ῥοδιακῶν τύπων, ὡς ἑξῆς:—

Κεφαλὴ Ἡλίου ἀντωπός, μετ' ἀετοῦ ἐπὶ τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ παρειᾶς. Ἴδε ἀνωτέρω σελ. 182.	Ῥόδον μετὰ συντετμημένων ὀνομάτων Λυκιακῶν πόλεων, ἐν τῷ πεδίῳ, π. χ. Γ-Α καὶ Ξ-Α, πιθανῶς Πάταρα καὶ Ξάνθος . . . Ꝛ 39 κ.

Ἀπὸ τοῦ 167 π. Χ.—43 μ. Χ. περίπου.

Ἐν ἔτει 168 π. Χ. οἱ Ῥωμαῖοι ἀπέδωκαν τοῖς Λυκίοις πλήρη τὴν ἐλευθερίαν αὐτῶν, αἱ δὲ Λυκιακαὶ πόλεις συνηνώθησαν ἀλλήλαις ὑπὸ τὴν Ῥωμαϊκὴν προστασίαν εἰς ἀνεξάρτητον συμπολιτείαν (Λιβίου, XLIV. 15. *Πολυβ.*, XXX. 5) διαρκέσασαν μέχρι τῆς βασιλείας τοῦ Κλαυδίου, 43 μ. Χ., τοῦ προσαρτήσαντος τὴν χώραν τῇ ὁμόρῳ ἐπαρχίᾳ Παμφυλίᾳ.

Τὸ νόμισμα τῆς νέας ταύτης Λυκιακῆς συμπολιτείας ἔχει πολλὰ τὰ κοινὰ πρὸς τὴν σύγχρονον νομισματοκοπίαν τῆς ἐν Πελοποννήσῳ Ἀχαϊκῆς συμπολιτείας. Ἀποτελεῖται ἐξ ἀργυρῶν ἡμιδράχμων Ῥοδίου ὁλκῆς, χαρακτηριζομένων δὲ ὑπὸ τῆς ἐκ νέου ἐμφανίσεως ἐπὶ τῆς ὀπισθίας ὄψεως τοῦ νομίσματος ἐγκοίλου

τετραγώνου εὐκρινῶς κατεσκευασμένου. Ἴδε Waddington, *Rev. Num.*, 1853, σ. 86 καὶ Warren, *Greek Federal Coinage*, σ.35.

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος *Λυκίου* δαφνοστεφὴς μετὰ τόξου καὶ φαρέτρας ἐπ᾽ ὤμου, καὶ κόμης εἰς τυπικοὺς πλοκάμους διατεθειμένης. Ἑκατέρωθεν δ᾽ αὐτῆς συνήθως Λ-Υ.	Ἀβαθὲς εὐκρινῶς καθωρισμένον ἔγκοιλον τετράγωνον, ἐν ᾧ ἡ λύρα καὶ τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῆς πόλεως ἐν ᾗ ἐκόπη τὸ νόμισμα, συνοδευόμενα ἐνίοτε ὑπὸ τοῦ ἐθνικοῦ τῆς συμμαχίας τῶν ΛΥΚΙΩΝ. . R Ἡμίδρ. 28 κ.
Κεφαλὴ Ἀρτέμιδος μετὰ τόξου καὶ φαρέτρας ἐπ᾽ ὤμου.	Ὅμοιον, ἀλλὰ μετὰ φαρέτρας ἀντὶ λύρας. . . R 1/4 δραχμ. 13 κ.

Τὰ συμμαχικὰ χαλκᾶ νομίσματα εἶνε ποικιλώτερα τῶν ἐξ ἀργύρου, οἱ δὲ κυριώτεροι τῶν μὲν *ἐμπροσθοτύπων* εἶνε κεφαλαὶ Ἀπόλλωνος, Ἀρτέμιδος, Ἑρμοῦ, κτλ., τῶν δὲ *ὀπισθοτύπων* — λύρα, ἔλαφος, φαρέτρα, κηρύκειον, κτλ., Ἐπί τινων τῶν νομισμάτων τούτων τὰ γράμματα Λ-Υ ἢ ΛΥΚΙΩΝ ἐλλείπουσιν· ἀλλ᾽οἱ τύποι κοινοὶ ὄντες εἰς πολλὰς πόλεις, ἐνδεικνύουσιν ἐπαρκῶς τὸν συμμαχικὸν χαρακτῆρα τοῦ νομίσματος. Αἱ πόλεις, αἵτινες συμμετέσχον τοῦ νομίσματος τῆς νεωτέρας συμμαχίας, ἀργυρᾶ ἢ χαλκᾶ κόπτουσαι νομίσματα, εἶνε αἱ ἑξῆς: Ἀντίφελλος, Ἀπέρλαι, Ἀπολλωνία, Ἄραξα (;), Ἀρύκανδα, Βουβών, Γαγαί, Κράγος, Κυάνη, Κύδνα, Λιμυρά, Μασίκυτος, Μύρα, Ξάνθος, Ὄλυμπος, Πάταρα, Πίναρα, Ποδαλία, Ῥοδιάπολις, Τλῶς, Τρέβεννα (;) Τύμενα, καὶ Φέλλος. Ὁ Στράβων (XIV. 664) λέγει ὅτι μετεῖχον τῆς συμπολιτείας εἴκοσι τρεῖς πόλεις. Ὡς δὲ βλέπει τις κατέχομεν συμμαχικὰ νομίσματα ἀκριβῶς εἴκοσι καὶ τριῶν πόλεων, ἐξαιρέσει τῆς Τελμησσοῦ καὶ Τραβάλων τῶν κοψάντων τοιαῦτα νομισματα μόνον ἐν συμμαχίᾳ πρὸς τὴν Κράγον.

Περὶ τῶν νομισμάτων τούτων παρατηρεῖ ὁ Waddington (*Rev. Num.*, 1853), ὅτι «τὰ ἄνευ ἀξιώσεων μικρὰ ταῦτα μνημεῖα, ἅτινα διαφέρουσι μόνον κατὰ τὰ ἐν ἑκάστῃ πόλει ἰδιάζοντα ἀρχικὰ γράμματα, εἶνε πλειστάκις ἡ μόνη ἀπόδειξις τῆς συμμετοχῆς τῶν διαφόρων πόλεων εἰς τὴν Λυκιακὴν συμπολιτείαν, καὶ

καθιστῶσιν ἡμῖν δυνατὴν τὴν ἀνασύνθεσιν τῆς διασήμου ταύτης συμπολιτείας».

Πιθανῶς δὲ περὶ τοὺς χρόνους τοῦ Αὐγούστου ἐγεννήθησαν μικρότεραι συμμαχίαι χωριστῶν ζευγῶν πόλεων ἐντὸς τῆς μεγάλης συμμαχίας. Τῶν τοιούτων συμμαχιῶν συνήθως τὸ ἓν τῶν μελῶν εἶνε ἡ Κράγος. Αἱ συμμαχίαι αὗται ὑποτίθεται ὅτι ἐννοοῦνται ἐν Λυκιακαῖς ἐπιγραφαῖς διὰ τῆς φράσεως *συμπολιτευόμενοι δῆμοι* (Le Bas-Waddington, *Inscr. de l'As. Min.*, 1290-92). Ἡ τελευταία νομισματοκοπία τῆς συμπολιτείας συνίσταται ἐξ *αὐτοκρατορικῶν δηναρίων* φερόντων τὰς εἰκόνας τοῦ Αὐγούστου καὶ Κλαυδίου. *Ἐπιγρ.* ΛΥ. *Τύποι*, μία ἢ δύο λύραι, Δημήτηρ κρατοῦσα στάχυς ἢ ὁ αὐτοκράτωρ κρατῶν ῥάβδον καμπύλην οἰωνοσκόπου (lituus). Ἡ νομισματοκοπία τῶν δηναρίων μάλιστα διήρκεσε καὶ ἐπί τινα ἔτη μετὰ τὴν διάλυσιν τῆς συμπολιτείας ὑπὸ τοῦ Κλαυδίου, ἐπὶ τῶν αὐτοκρατόρων Δομιτιανοῦ, Νερούα καὶ Τραϊανοῦ. Αἱ ἐκδόσεις αὗται φέρουσιν Ἑλληνικὰς μεταφράσεις τῶν συνήθων Λατινικῶν ἐπιγραφῶν TR. POT. COS. II, III, κτλ., δηλαδὴ ΔΗΜ. ΕΞ. ΥΠΑΤ. Β· ἢ Γ., κτλ. ἢ ΥΠΑΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ. Τὰ αὐτοκρατορικὰ νομίσματα τῆς Λυκίας ἀνήκουσι κυρίως εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Γορδιανοῦ καὶ Τρανκυλλίνας.

ΑΥΤΟΝΟΜΑ, ΣΥΜΜΑΧΙΚΑ ΚΑΙ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ ΤΗΣ ΛΥΚΙΑΣ.

Παρὰ τὴν συμμαχικὴν νομισματοκοπίαν πόλεις τινὲς τῆς Λυκίας ἔκοψαν νομίσματα ἄνευ τῶν γραμμάτων Λ-Υ ἢ ΛΥΚΙΩΝ. Τῆς κλάσεως ταύτης τὰ φέροντα συμμαχικοὺς τύπους εἶνε, κυρίως εἰπεῖν, νομίσματα τῆς συμπολιτείας, ἐν ᾧ τὰ λοιπὰ εἶνε μᾶλλον ἰδιαίτεραι ἀστικαὶ ἐκδόσεις:—

Ἀκαλλισσός. *Αὐτοκρατορικὰ* Γορδιανοῦ. *Ἐπιγρ.*, ΑΚΑΛΙϹϹΕѠΝ, ἱππεὺς καλπάζων (*Rev. Num.*, 1853, 90)· θεὰ πεπλοφόρος μεταξὺ τῶν Διοσκούρων.

Ἀντίφελλος, ἐπὶ τῆς παραλίας ἀντικρὺ τῆς Μεγίστης. *Συμμαχικὰ* Ӕ. ΛΥΚΙΩΝ-ΑΝ, *καὶ αὐτοκρατορικὰ* Γορδιανοῦ, ΑΝΤΙΦΕΛΛΕΙΤΩΝ, Τύχη.

Ἀπέρλαι. *Συμμαχικὰ* Ӕ. ΛΥΚΙΩΝ-ΑΠ, *καὶ αὐτοκρατορικὰ* Γορδιανοῦ, ΑΠΕΡΛΑΕΙΤΩΝ, βωμός.

Ἀπολλωνία. *Συμμαχικὰ* Ӕ. ΛΥΚΙΩΝ—ΑΠΟ. *Τὰ αὐτοκρατορικὰ νομίσματα,* τὰ φέροντα ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ ΛΥ (*Num. Chron.*, 1861, 219) καὶ ΛΥΚΙΩΝ ἀνήκουσιν εἰς τὴν Ἀπολλωνίαν τῆς Πισιδίας. Ἴδε τὰς παρατηρήσεις τοῦ Waddington, *Asie Mineure*, σελ. 141. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τὸ ἐπίθετον ΛΥΚΙΩΝ ἐνδεικνύει τὴν καταγωγὴν τῶν Ἀπολλωνιατῶν. Πρβλ. CΥΝΝΑΔΕΩΝ ΙΩΝΩΝ, σελ.

Ἄραξα (;). *Συμμαχικὰ* Ӕ. ΛΥΚΙΩΝ—ΑΡΑ(;). (*Num. Chron.*, 1861, 220).

Ἀρύκανδα. *Συμμαχικὰ* Ӕ. ΛΥΚΙΩΝ—ΑΡΥ. *Αὐτοκρατορικὰ* —Γορδιανὸς καὶ Τρανκυλλίνα, ΑΡΥΚΑΝΔΕΩΝ. Τύχη, Ἡρακλῆς, ἱππεύς, γυμνὸς πολεμιστής, ἀετὸς φέρων κεφαλὴν κάπρου, κτλ. (*Rev. Num.*, 1853, 91)

Βάλβουρα. *Αὐτόνομα* Ӕ *αὐτοκρατορικῶν χρόνων. Τύποι*— ἀετὸς καὶ κεραυνός, κτλ., *καὶ αὐτοκρατορικὰ* Καλιγούλα, ΒΑΛΒΟΥΡΕΩΝ, Ἡρακλῆς ἐρειδόμενος ἐπὶ ῥοπάλου.

Βουβών. Ἡ πόλις αὕτη προσηρτήθη τῇ Λυκίᾳ ὑπὸ τοῦ Μουρήνα ἐν ἔτει 84 π. Χ. *Συμμαχικὰ* Ӕ. *Ἐπιγρ.*, ΒΟΥ. (*Num. Chron.* X. 82),

Γαγαί. *Συμμαχικὰ* Ӕ, ΛΥΚΙΩΝ ΓΑ. *Αὐτοκρατορικὰ*—Τρανκυλλίνα, ΓΑΓΑΤΩΝ, Νέμεσις ἔχουσα μάστιγα, τροχὸν καὶ γρῦπα.

Καδύανδα. *Αὐτόνομα* Ӕ ὀψίμων χρόνων. *Ἐπιγρ.*, ΚΑΔΥ· *Τύπος* — Ἑρμῆς. (*Num. Chron.*, X. 82).

Κάλυνδα. Μικρὰ *αὐτόνομα* Æ τοῦ δευτέρου ἢ πρώτου αἰῶνος π. Χ. *Ἐπιγρ.*, ΚΑΛΥ ἢ ΚΑΛΥΝ, Κεφαλὴ Ἀρτέμιδος, *ὄπισθ.* ἔλαφος, πρόσθιον ἐλάφου ἢ λαμπὰς (*Num. Chron.*, IX. 148. Imhoof, *Mon. Gr.*, σ. 307).

Κάνδυβα. *Αὐτοκρατορικὰ* Æ — Γορδιανὸς Γ.' *Ἐπιγρ.* ΚΑΝΔΥΒΕѠΝ. *Τύπος* Τύχη (*Z. f. N.*, V. Πίν. I. 9).

Κορύδαλλα. *Αὐτοκρατορικὰ* — Σεουῆρ. Ἀλέξανδρος, Γορδιανὸς καὶ Τρανκυλλίνα, ΚΟΡΥΔΑΛΛЄѠΝ, Τύχη, Ἀθηνᾶ, ἱππεύς.

Κράγος. *Συμμαχικὰ* Ꝛ καὶ Æ, ΛΥΚΙΩΝ ΚΡΑΓ, ΛΥ—ΚΡ, κτλ. Ἐπίσης ἐν συμμαχίᾳ μετὰ τῶν Μύρων ΛΥ — ΚΡ — ΜΥ· τῆς Τελμησσοῦ, ΛΥ — ΤЄΛ — ΚΡ; τῆς Τλῶ, ΤΛ—ΚΡ, ΛΥ—ΤΛѠ—ΚΡ, ΛΥ—ΚΡ—ΤΛ, κτλ., τῶν Τραβάλων, ΤΡΑ—ΚΡ, ἢ τῆς Ξάνθου ΚΡ — ΞΑΝ. Περὶ τῶν ἀνὰ ζεῦγος πόλεων τῶν συμμαχιῶν τούτων ἴδε ἀνωτέρω (σελ. 245).

Κυάνη. *Συμμαχικὰ* Æ, ΛΥ—ΚΥΑ, (*Num. Chron.*, X. 83), καὶ *αὐτοκρατορικὰ* Γορδιανοῦ, ΚΥΑΝЄΙΤѠΝ, ἱππεύς.

Κύδνα(;) *Αὐτοκρατορικὰ* Ꝛ καὶ Æ, ΛΥΚΙΩΝ—ΚΥ. Εἶνε λίαν πιθανὸν ὅτι τὰ νομίσματα ταῦτα ἀνήκουσι τῇ Κυάνῃ.

Λίμυρα. *Συμμαχικὰ* Ꝛ καὶ Æ, ΛΥΚΙΩΝ—ΛΙ, καὶ *αὐτοκρατορικὰ* Γορδιανοῦ καὶ Τρανκυλλίνας, ΛΙΜΥΡЄѠΝ. *Τύποι* — Ζεὺς Νικηφόρος· ΛΙΜΥΡΟϹ, ποτάμιος θεός· ΛΙΜΥΡЄѠΝ ΡΗΓΜΑ ἢ ΧΡΗϹΜΟϹ, βοῦς πίνων ἐκ κρήνης πηγῆς ἀναβρυούσης ἐκ βράχου, ἢ βοῦς καὶ αἲξ πίνουσα ἐκ πηγῆς. Ἡ μαντικὴ αὕτη πηγὴ μνημονεύεται ὑπὸ τοῦ Πλινίου, H. N., XXXI. 18 (ἴδε Eckhel, III. σελ. 4).

Μασίκυτος. *Συμμαχικὰ* Ꝛ καὶ Æ, ΛΥΚΙΩΝ-ΜΑ ἢ ΜΑΣ κτλ. καὶ *αὐτοκρατορικὰ* Αὐγούστου, Ꝛ καὶ Æ, ΛΥΚΙΩΝ-ΜΑ. *Τύπος* — λύρα ἢ δύο λύραι.

Μύρα. *Συμμαχικὰ* Ɍ καὶ Ʌ, ΛΥΚΙΩΝ-ΜΥ, ΛΥ-ΜΥΡΑ, κτλ. καὶ *αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς μέχρι Γορδιανοῦ, ΜΥΡΕѠΝ, ΜΥΡΕѠΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕѠϹ, κτλ. Ὁ σπουδαιότατος τῶν νομισματικῶν τύπων τῆς πόλεως ταύτης εἶνε παράστασις τις Ἀσιατικῆς θεᾶς, Ἀρτέμιδος Μυρέας ἴσως, ἧς τὸ εἴδωλον ἵσταται μεταξὺ τῶν κλάδων δένδρου, οὗ ἑκατέρωθεν ἵσταται ἀνὴρ μετὰ πελέκεως, ἀμφότεροι ὡς ἑτοιμαζόμενοι νὰ τάμωσιν αὐτό, ἀλλὰ προφανῶς ἀποτρεπόμενοι ὑπὸ δύο ὄφεων ἐξερχομένων ἐκ τοῦ κορμοῦ τοῦ δένδρου καὶ ὁρμώντων ἐναντίον αὐτῶν (*Πίναξ* ΛΑ'. 8). Ὅμοιον τύπον ἴδε ἐν Ἀφροδισιάδι Καρίας (σελ. 155). Ἡ ὑπόθεσις φαίνεται ὅτι συνδεέταί πως πρὸς τὸν μῦθον τῆς Μύρας, μεταμορφωθείσης εἰς δένδρον, ἐκ τοῦ κορμοῦ τοῦ ὁποίου, ὅτε οὗτος ἐτάμη ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτῆς διὰ τοῦ ξίφους του, ἐγεννήθη ὁ Ἄδωνις (Ὑγίνου, *Fab*., 58, 164, 251, 371). *Συμμαχικὰ νομίσματα* μεταξὺ Μύρων καὶ Κράγου. *Αὐτοκρατορικὰ* συμμαχικὰ νομίσματα μετὰ Πατάρων ἢ Σίδης, ΠΑΤΑΡΕΩΝ ΜΥΡΕΩΝ ΟΜΟΝΟΙΑ, ΜΥΡΕΩΝ ϹΙΔΗΤΩΝ ΟΜΟΝΟΙΑ μετὰ τύπων ἀναφερομένων εἰς τὰς λατρείας τῶν διαφόρων πόλεων.

Ξάνθος. *Συμμαχικὰ* Ɍ τῆς ἀρχαιοτέρας συμπολιτείας ὑπὸ τὸ ἀρχαῖον τῆς πόλεως ὄνομα Ἄρινα (Ἴδε ἀνωτέρω σελ. 240), πρὸς δὲ Ɍ καὶ Ʌ τῆς νεωτέρας συμμαχίας, ΛΥ-ΞΑ, ΛΥΚΙΩΝ-ΞΑ καὶ ΞΑΝΘΙΩΝ. Ἐπίσης ἐν συμμαχίᾳ πρὸς τὴν Κράγον, ΛΥ-ΚΡ-ΞΑΝ

Ἄξιον σημειώσεως εἶνε ὅτι τόσον ὀλίγα νομισματικὰ μνημεῖα περιεσώθησαν μέχρις ἡμῶν ἐκ τῆς τόσον σπουδαίας Λυκιακῆς πόλεως Ξάνθου.

Ὄλυμπος, *Συμμαχικὰ* Ɍ, ΟΛΥΜ, κτλ., ἢ ΛΥΚΙΩΝ-ΟΛ, καὶ *αὐτοκρατορικὰ* τοῦ Γορδιανοῦ καὶ Τρανκυλλίνας, ΟΛΥΜΠΗΝѠΝ, Ἥφαιστος χαλκεύων τὴν ἀσπίδα τοῦ Ἀχιλλέως· γυναικεία μορφὴ κρατοῦσα στέφανον.

Πάταρα *Συμμαχικὰ* Ɍ καὶ Ʌ, ΛΥΚΙΩΝ-ΠΑ. *Αὐτοκρατορικὰ*

— Γορδιανοῦ καὶ Τρανκυλλίνας, *Ἐπιγρ.*, ΠΑΤΑΡΕΩΝ. *Τύποι*— Τύχη, ἰδίᾳ δὲ Ἀπόλλων Παταρεύς, ἱστάμενος μεταξὺ τοῦ ὀμφαλοῦ, ἐφ' οὗ κάθηται κόραξ καὶ τοῦ τρίποδος, περὶ ὃν ἑλίσσεται ὄφις. Ἡ πόλις τῶν Πατάρων ἦτο διάσημος διὰ τὸν ἐν αὐτῇ ναὸν καὶ μαντεῖον τοῦ Ἀπόλλωνος, ὅπερ ἐχρησμοδότει, διαρκούντων τῶν ἓξ χειμερινῶν μηνῶν ἑκάστου ἔτους (Ἡροδ., I. 182).

Συμμαχικὰ νομίσματα μετὰ τῶν Μύρων (ἴδε ἀνωτέρω σ. 248).

Πίναρα. *Αὐτόνομα* Ꝛ συμμαχικῶν τύπων. *Ἐπιγρ.*, ΠΙ· καὶ νομισμάτια Ӕ, *ἐμπ.* Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος, *ὄπισθ.* ΠΙΝΑΡΕΩΝ, βούκρανον. Ἡ πόλις αὕτη (665) μνημονεύεται ῥητῶς ὑπὸ Στράβωνος ὡς ἓν τῶν μελῶν τῆς συμπολιτείας.

Ποδαλία. *Συμμαχικὰ* Ӕ, ΛΥ-ΠΟΔ καὶ *αὐτοκρατορικὰ* Γορδιανοῦ καὶ Τρανκυλλίνας, ΠΟΔΑΛΙΩΤΩΝ, Ἀπόλλων ἱστάμενος μετὰ λύρας στηριζόμενος ἐπὶ κίονος· ὁπλίτης ἱστάμενος.

Ῥοδιάπολις. *Συμμαχικὰ* Ꝛ καὶ Ӕ καὶ *αὐτοκρατορικὰ* Τραγκυλλίνας, ΡΟΔΙΑΠΟΛΕΙΤΩΝ, Νέμεσις μετὰ γρυπὸς καὶ τροχοῦ.

Τελμησσός. Τῶν ἑπομένων νομισμάτων τὸ μὲν πρῶτον ἀπεδόθη ὑπὸ τοῦ Sestini τῇ Τελμησσῷ τῆς Καρίας (ἴδε ἀνωτέρω σελ. 170), τὸ δὲ δεύτερον φαίνεται ἀναμφιβόλως Λυκιακῆς κατασκευῆς.

Περὶ τὰ 190-168 π. Χ.

Κεφαλὴ Ἡλίου δαφνοστεφὴς κατ' ἐνώπιον.	ΤΕΛΜΗ[ΣΣΕΩΝ] Ἀπόλλων καθήμενος ἐπὶ ὀμφαλοῦ κρατῶν βέλος καὶ τόξον.	Ӕ ·6
Κεφαλὴ Ἑρμοῦ.	ΤΕΛ Μυῖα	Ӕ ·4

Μετὰ τὸ 167 π. Χ.

Συμμαχικὰ Ꝛ καὶ Ӕ ἐν συμμαχίᾳ πρὸς τὴν Κράγον. *Ἐπιγρ.*, ΛΥ-ΤΕΛ-ΚΡ, ΛΥΚΙΩΝ-ΚΡ-ΤΕΛ, καὶ ΤΕΛ-ΚΡ.

Τλῶς. *Συμμαχικὰ* Ꝛ τῆς παλαιᾶς καὶ Ꝛ καὶ Ӕ τῆς νέας συμπολιτείας. *Ἐπιγρ.*, ΛΥΚΙΩΝ-ΤΛ, ΛΥ-ΤΛ, ἢ ΤΛ μόνον, ἐπίσης ἐν συμμαχίᾳ πρὸς Κράγον, ΤΛ-ΚΡ, ΛΥ-ΤΛΩ-ΚΡ, κτλ. καὶ *αὐ-*

τοκρατορικὰ Γορδιανοῦ, ΤΛѠΕѠΝ, ἱππεύς, πολεμιστής, Νίκη, Τύχη.

Τράβαλα. *Συμμαχικὰ* Ꭿ, ἀλλὰ μόνον ἐν συμμαχίᾳ πρὸς τὴν Κράγον, ΤΡΑ-ΚΡ.

Τρέβεννα. *Συμμαχικὰ* Ꭿ, ΛΥΚΙΩΝ-ΤΡ, καὶ *αὐτοκρατορικὰ* Γορδιανοῦ καὶ Τραγκυλλίνας, ΤΡΕΒΕΝΝΑΤѠΝ, Ζεὺς καθήμενος, Διόνυσος ἱστάμενος, Ἀθηνᾶ.

Τύμηνα. *Συμμαχικὰ* Ꭿ, ΛΥ-ΤΥ (Imhoof, *Mon. Gr.*, σ. 329).

Φάσηλις, ἀκμαία ναυτικὴ πόλις τῆς Λυκίας ἐπὶ τοῦ Παμφυλιακοῦ κόλπου. Αὕτη δὲν συμμετέσχε τῆς παλαιᾶς Λυκιακῆς συμπολιτείας, ἀλλ' ἀπετέλει ἴδιον καὶ ἀνεξάρτητον κράτος. Ἕνεκα τούτου τὰ νομίσματα αὐτῆς δὲν ὁμοιάζουσι πρὸς τὰ λοιπὰ νομίσματα τῆς Λυκίας, οὐδὲ φαίνεται ὅτι ἦσαν ἐν χρήσει παρ' αὐτῇ οἱ Λυκιακοὶ χαρακτῆρες, ὡς τῶν νομισματικῶν ἐπιγραφῶν πάντοτε ἑλληνιστὶ γεγραμμένων ἐπ' αὐτῶν. Οἱ τύποι ἁρμόζουσι ναυτικῇ πόλει σπουδαιότητος τοιαύτης, οἵα ἡ Φάσηλις, καὶ ἐπικυροῦσι τὴν γνώμην τῶν ἀρχαίων, ὅτι τὰ ταχέα πλοῖα τὰ καλούμενα *φάσηλοι* ὠνομάσθησαν ἀπὸ τῆς πόλεως ταύτης.

Περὶ τὰ 500-400 π. Χ.

Πρῷρα πλοίου κατεσκευασμένη ὁμοίως πρὸς πρόσθιον κάπρου.	Τετράγωνον ἔγκοιλον ἀκανόνιστον. (Hunter, Πίν. XLIII. 8.) Ꭿ Περσικὸς στατὴρ 168·2 κ.
Ὁμοίως. (Hunter, Πίν. XLIII. 9, 10.)	ΦΑΣ Πρύμνη πλοίου. . . . . . . Ꭿ Στατὴρ 171 κ.
ϴ (=Φ) Πωγωνοφόρος μορφὴ γονατίζουσα, περιβάλλουσα διὰ τοῦ βραχίονος τὸ σῶμα ταύρου ἀνθρωποκεφάλου γονατίζοντος.	Πρῷρα πλοίου ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ, ὑποκάτω δ' αὐτῆς δελφίς. . Ꭿ Στατὴρ 171·8 κ.
Λύρα, ἧς αἱ πλευραὶ εἶνε σχήματος μυός[1]. Τὸ ὅλον ἐν τετραγώνῳ γραμμῶν καὶ σφαιριδίων.	Ὁμοίως. . Ꭿ Στατὴρ 173·2 κ.

[1]) Τὸ νόμισμα τοῦτο κατετάχθη ὑπὸ τοῦ de Witte (Rev. Num., 1858, σ. 28)

Ἐπειδὴ ὁ σταθμὸς τοῦ ἀκολούθου νομίσματος εἶνε ἀσυνήθης τῇ Λυκίᾳ, δύναται νὰ ἀμφισβητηθῇ τὸ ὀρθὸν τῆς ἐνταῦθα προτεινομένης κατατάξεως.

Θ Τρισκελές (Συλλογὴ τοῦ ἰατροῦ Weber).	Τετράγωνον ἔγκοιλον διῃρημένον διὰ πλατέων ταινιῶν εἰς ἑπτὰ τριγωνικὰ διαμερίσματα. . . . . . ℞ Φοινικ. στατὴρ 110·6 κ.

Περὶ τὰ 400-330 π. Χ.

Πρῷρα πλοίου (Hunter, Πίν. VLIII. 11.)	ΦΑΣΗ Πρύμνα πλοίου καὶ ὄνομα ἄρχοντος. ℞ Στατὴρ 153·7 κ.
Πρῷρα πλοίου.	» Πρύμνα πλοίου. . . ℞ ·65

Περὶ τὰ 330-250 π. Χ.

Βασιλικὰ τετράδραχμα Ἀλεξανδρείων τύπων μετὰ τῶν γραμμάτων ἐν τῷ πεδίῳ Φ-Α ἑκάστου τούτων ἐπιστεφομένου ὑπὸ ἀστέρος (Müller, ἀρ. 1276).

Περὶ τὰ 250-190 π. Χ.

Μετὰ τοὺς χρόνους τοῦ Ἀλεξάνδρου ἡ Φάσηλις μετὰ τοῦ λοιποῦ τῆς Λυκίας καὶ τῆς Παμφυλίας προσηρτήθη τῇ Αἰγύπτῳ· εἰς τὴν ἐποχὴν δὲ τῆς βασιλείας Πτολεμαίου τοῦ Γ΄ ἢ Δ΄ πρέπει νὰ ἀποδοθῶσιν αἱ ἑξῆς ὄψιμοι ἐκδόσεις τῆς Φασήλιδος.

Πρῷρα, ἧς ὑπεράνω κεφαλὴ Ἡλίου, ἢ συνεζευγμέναι προτομαὶ Πτολεμαίου Δ΄. καὶ Ἀρσινόης(;) (Imhoof, *Choix*, Πίν. IV. 153)	ΦΑΣΗ Πρύμνη πλοίου καὶ ὄνομα ἀρχόντων, ΔΑΜΑΡΑΤΟΣ, ΕΥΙΟΣ, ΝΙΚΑΝΩΡ, ΤΙΜΩΝ . . . . ℞ Στατὴρ 152 κ.

Μετὰ τὸ 190 π. Χ. περίπου.

Ἡ Φάσηλις, ὡς πλεῖσται ἄλλαι Ἀσιατικαὶ πόλεις, φαίνεται ὅτι μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων ἧτταν τοῦ Ἀντιόχου ἤρξατο ἐκδίδουσα νέον νόμισμα ἐξ ἀργυρῶν στατήρων καὶ δραχμῶν, διατηροῦσα ἐν τούτοις τὸν ἀρχαῖον σταθμητικὸν κανόνα.

εἰς τὴν Ἀμάξιτον τῆς Τρῳάδος, ἀβασίμως δὲ κατ' ἐμὴν γνώμην. Ὁ μῦς, ὡς ἡ ἀκρὶς καὶ ἡ σαύρα, εἶνε σύμβολον τοῦ Ἀπόλλωνος ὡς ἀποτροπαίου τῶν ἐκ τῶν ζῴων τούτων καταστροφῶν, πρβλ. *Ἀπόλλων Σμινθεύς, Παρνόπιος καὶ Σαυροκτόνος* (Παυσ. I, 24, 8).

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος πρὸς δ. δαφνοστεφής.	Φ Ἀθηνᾶ πάλλουσα κεραυνὸν καὶ αἰγίδα, ἐπὶ πρῴρας δὲ ἱσταμένη. Ἄρχων ΤΡΕΒΗΜΙΣ . . . . . Ꭱ Στατὴρ 156 κ.
Ὁμοίως.	Πρύμνα πλοίου. Ἄρχων, ΜΝΑΣΙ. Ꭱ Στατὴρ 167 κ.
Γλαῦξ, ἢ ἐνίοτε ἀετὸς ἐπὶ πρῴρας. (Hunter, Πίν. XLIII. 12.)	Φ Ἀθηνᾶ ὡς ἐπὶ τοῦ στατῆρος. Ἄρχων ΘΕΟΧΡΗΣΤΟΣ, ΑΡΧΙΠΠΟΣ ἢ ΚΛΕѠΝΥΜΟϹ . . . Ꭱ Δρ. 87-83 κ.
Πρῷρα ὑπὸ Νίκης στεφανουμένη.	Φ Ἀθηνᾶ ὡς ἀνωτέρω, μετὰ τῶν γραμμάτων Α, Β, Ε κτλ. ἐν τῷ πεδίῳ . . Æ ·75

Μετὰ τὸ 168 π. Χ.

Ἐὰν ἡ Φάσηλις ὑπῆρξέ ποτε μέλος τῆς δευτέρας Λυκιακῆς συμπολιτείας ἢ ἐὰν διετήρησε τὴν ἀρχαίαν αὐτῆς ἀνεξαρτησίαν, δυσκόλως δύναται νὰ ὁρισθῇ ἐκ τῶν νομισμάτων, ἅτινα καθ' ὅλα τὰ φαινόμενα εἶνε αὐτόνομα· διότι, ἂν καὶ τὰ μικρότερα ἀργυρᾶ κλάσματα φέρουσι συμμαχικοὺς τύπους, ἡ ἐπιγραφὴ ΛΥ ἢ ΛΥΚΙΩΝ δὲν ἀπαντᾷ ἐπ' αὐτῶν. Οὕτω ἡ μαρτυρία τοῦ Στράβωνος (667), ὅτι ἡ Φάσηλις δὲν συμμετέσχε τῆς συμπολιτείας, δὲν ἀναιρεῖται δι' ἀποδείξεων ἐκ τῆς νομισματικῆς.

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος πρὸς ἀρ., δαφνοστεφής. (Waddington, *Rev. Num.*, 1853).	ΦΑ Ἀθηνᾶ ἱσταμένη κρατοῦσα Νίκην καὶ στηριζομένη, ἐπὶ δόρατος. Ἄρχων ΑΡΚΕΣΙΛΑΟΣ. . . . . . Ꭱ Ἀττικ. τετραδρ. 252 κ.
Ὁμοίως.	ΦΑΣΗΛΙ Λύρα, ἐν ἀβαθεῖ τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ . . . Ꭱ 39·6 κ.

Αὐτοκρατορικὰ — Γορδιανός, ΦΑϹΗΛΕΙΤѠΝ, Τύχη, Ἀθηνᾶ, πλοῖον, ἀρχαϊκὸν εἴδωλον θεᾶς (Ἀφροδίτης;) πεπλοφόρου, μετὰ δύο πτερωτῶν Ἐρώτων ἱπταμένων, παρὰ δὲ πόδας αὐτῆς μικρὰ μορφὴ πλησίον βωμοῦ.

Φέλλος. *Συμμαχικὰ* Æ, ΛΥΚΙΩΝ ΦΕ, καὶ *αὐτοκρατορικὰ* Γορ-

διανοῦ. *Ἐπιγρ.* Λ ΦΕΛΛΕΙΤΩΝ, Γυναικεία μορφὴ κρατοῦσα ἄνθος (Waddington, *As. Min.* ς, 122).

Χῶμα. *Αὐτόνομα* Æ ὀψίμων χρόνων. *Ἐπιγρ.*, Χ-Ω, καὶ *αὐτοκρατορικὰ* Γορδιανοῦ, ΧΩΜΑΤΕΙΤΩΝ, ἱππεὺς ἔνοπλος.

Ἐπειδὴ τὰ νομίσματα τῆς Λυκίας εἶνε σχεδὸν ἐξ ὁλοκλήρου συμμαχικὰ ἢ αὐτοκρατορικά, εἶνε περιττὸν νὰ προσαρτήσωμεν πίνακα τῶν ἐκδόσεων τῶν διαφόρων πόλεων. Μόνα τὰ νομίσματα τῆς Φασήλιδος ἀποτελοῦσιν ἐξαίρεσιν καὶ παρουσιάζουσι σειρὰν σχεδὸν ἀδιάκοπον ἀπὸ τοῦ ἕκτου αἰῶνος π. Χ. μέχρι τῶν Ῥωμαϊκῶν χρόνων.

ΠΑΜΦΥΛΙΑ.

Ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Παμφυλίας περιλαμβάνω ἐν τοῖς ἑξῆς μόνον τὴν λωρίδα χθαμαλῆς παραλίου γῆς εἴκοσι ἢ τριάκοντα περίπου χιλιομέτρων τὸ πλάτος, κειμένης μεταξὺ τοῦ ὄρους τῶν Σολύμων, τῶν Λυκιακῶν συνόρων πρὸς δυσμάς, καὶ τοῦ Κορακησίου πρὸς ἀνατολάς. Τὴν ὀρεινὴν χώραν πρὸς βορρᾶν τοῦ ὄρους Ταύρου, πολὺ τῆς ὁποίας περιελήφθη ἐν τῇ Βυζαντινῇ Παμφυλίᾳ, προὐτίμησα νὰ ἀποκαλέσω Πισιδίαν.

Ἄσπενδος, ἐπὶ τοῦ Εὐρυμέδοντος ποταμοῦ, περὶ τὰ ὀκτὼ χιλιόμετρα ἀπὸ τῆς θαλάσσης, πολυάνθρωπος καὶ πλουσία πόλις. Ἤρξατο κόπτουσα ἀργυρᾶ νομίσματα Περσικοῦ κανόνος κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ πέμπτου αἰῶνος π. Χ.

Περὶ τὰ 500-400 π. Χ.

Πολεμιστὴς γυμνός, ὡπλισμένος διὰ κυκλοτεροῦς ἀσπίδος καὶ ξίφους. (Hunter, Πίν. VII. 15, 16, 18.)	Ε, ΕΣ, ΕΣΤ ἢ ΕΣΤFΕ Τετράγωνον ἔγκοιλον, ἐν ᾧ τρισκελὲς ἐκ τριῶν ἀνθρωπίνων σκελῶν. Ἐν τῷ πεδίῳ δὲ συνήθως σύμβολόν τι R Στατὴρ 170 κ-

Ὁπλίτης μετ' ἀσπίδος καὶ δόρατος. (*Πίναξ ΚΕ'. 11.*)	ΕΣΠ Τετράγωνον ἔγκοιλον ἐν ᾧ τρισκελὲς καὶ λέων τρέχων παρ' αὐτῷ . . . Ⓡ Στατὴρ 170 κ.
Ἱππεὺς ὡπλισμένος δόρατι.	ΕΣΤ, κτλ. Κάπρος τρέχων . . . . Ⓡ Δρ. 84 κ.

Περὶ τὰ 400-300 π. Χ. ἢ καὶ βραδύτερον.

Δύο ἀθληταὶ παλαίοντες· ἐπὶ τῶν νεωτέρων κομματίων γράμματα ἀρχόντων κάτωθι αὐτῶν. (Brandis, σ. 494.)	ΕΣΤFΕΔΙΙVΣ Τετράγωνον ἔγκοιλον ἐν ᾧ σφενδονήτης. Ἐν τῷ πεδίῳ τρισκελές, ἐπίσης δέ, σπανιώτερον, γράμματα Ⓡ Στατῆρες 130κ

Ἀρχικῶς ἡ Ἄσπενδος ἦτο ἀποικία τοῦ Ἄργους, ὁ δὲ Brandis ὑπέθεσεν ὅτι ὁ νομισματικὸς αὐτῆς τύπος, τοῦ σφενδονήτου, ἐξελέγη ἕνεκα τῆς ὁμοιότητος τῆς λέξεως *σφενδοτήτης* πρὸς τὸ ὄνομα τῆς πόλεως. Ὁ ἕτερος τῶν τύπων, οἱ δύο παλαισταί, ἀναφέρονται ἴσως εἰς ἐγχώριόν τινα μῦθον· περίεργός τις δὲ διαφορὰ τοῦ στατῆρος μετὰ τῶν λέξεων ΕΛVΨΑ ΜΕΝΕΤVΣ (Mion. Πίν. XXXV. 169) κάτω τοῦ τύπου παρέχει ἡμῖν ἴσως τὰ μυθικὰ ὀνόματα τῶν δύο παλαιστῶν, δηλαδὴ *Μενετὸς* (=σταθερὸς) καὶ *Ἐλύψας* (= ἑλισσόμενος [*σέβλτος*]) (Bergk *Zeit. f. Num.*, XI. 337). Ἡ ὑπόθεσις τοῦ Kirchhoff ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ ἀναγνωστέα *Μένετος ἔ(γ)λυψα,* δι' ἧς δηλοῦται ὁ γλύψας τὸ νόμισμα τεχνίτης, ἀποκρούεται ὑπὸ τοῦ Bergk (ἐ. ἀ.)

Περὶ τῶν ἐπιγραφῶν τῶν ἐπὶ τῶν νομισμάτων τούτων καὶ ἄλλων ὁμοίων ἴδε Friedlaender (*Z. f, N.*IV. 297), Imhoof—Z. f, *N.* V. 133), καὶ Bergk (*ἐ. ἀ.*). Ἡ μορφὴ ΕΣΤFΕΔΙΙVΣ ἀνταποκρίνεται πρὸς τὸ Ἑλληνικὸν ΑΣΠΕΝΔΙΟΣ. Φαίνεται δ' ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν στοιχεῖον τῶν κατοίκων παρήκμαζε βαθμιαίως μέχρι τῶν χρόνων τῆς Μακεδονικῆς κατακτήσεως. Ἡ δ' ἐκπληκτικὴ ἀφθονία τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων τῆς Ἀσπένδου εἶνε τεκμήριον τῆς ἐμπορικῆς σπουδαιότητος τῆς πόλεως.

Τὰ χαλκᾶ νομίσματα τῆς Ἀσπένδου φαίνονται κατὰ κανόνα νεώτερα τῶν ἀργυρῶν. Οἱ ἐπικρατέστεροι δὲ τύποι εἶνε οἱ ἑξῆς.

Μετὰ τὸ 300 περίπου π. Χ.

Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς.	Σφενδονήτης. Ἐν τῷ πεδίῳ δύο γράμματα . . . . AR ·65
Πρόσθιον ἵππου.	Σφενδόνη μεταξὺ δύο γραμμάτων . AR ·7
Ὁμοίως.	ΑϹΠΕΝΔΙΩΝ Ὁμοίως . . AR ·65

Δὲν εἶνε ἀπίθανον ὅτι τὰ ἀργυρᾶ νομίσματα τῶν ἀνωτέρω σειρῶν ἐξηκολούθουν ἐκδιδόμενα μέχρι τῆς ἐν ἔτει 190 π. Χ. ἥττης τοῦ Ἀντιόχου, ἂν καὶ τὸ μέγιστον πλῆθος τῶν μέχρις ἡμῶν περισωθέντων κομματίων ἀνήκει εἰς τὸν τέταρτον αἰῶνα.

Μετὰ τὸ 190 π. Χ.

Ἡ Παμφυλία μετὰ τὴν ἐν Μαγνησίᾳ μάχην προσετέθη εἰς τὰς κτήσεις τῶν βασιλέων τῆς Περγάμου ὑπὸ τὴν ἠπίαν διοίκησιν τῶν ὁποίων ἡ Ἄσπενδος φαίνεται ὅτι ἦτο κατ' οὐσίαν αὐτόνομος, ἐπειδὴ πιθανῶς περὶ τὸ ἔτος 189 π. Χ. ἤρξατο ἐκδίδουσα σειρὰν Ἀλεξανδρείων τετραδράχμων μετὰ χρονολογιῶν ἐκτεινομένων ἀπὸ τοῦ ἔτους Α μέχρι τοῦ ΚΘ (1—29), φερόντων δὲ τὰ γράμματα ΑΣ πρὸ τοῦ καθημένου Διὸς τῆς ὀπισθίας ὄψεως τοῦ νομίσματος (Müller ἀρ. 1196-1221). *Σύμβολον* ἐπὶ κομματίων τινῶν σφενδόνη. Ταῦτα δ' εἶνε τὰ τελευταῖα γνωστὰ ἀργυρᾶ νομίσματα τῆς Ἀσπένδου. Πολλὰ ἐξ αὐτῶν φέρουσιν ὑστερόσημα, ὧν ἡ ἄγκυρα τῶν Σελευκιδῶν (;) καὶ ὁ τρίπους εἶνε τὰ συνηθέστατα.

Μετὰ τὸν θάνατον Ἀττάλου τοῦ Γ'. (133 π. Χ.) ἡ Παμφυλία μετεβιβάσθη, συμφώνως τῇ διαθήκῃ του μετὰ τοῦ λοιποῦ τοῦ βασιλείου αὐτοῦ εἰς τὸν Ῥωμαϊκὸν λαόν.

Τὰ *αὐτοκρατορικὰ* νομίσματα τῆς Ἀσπένδου ἐκτείνονται ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Σαλωνίνου. *Ἐπιγρ.*. ΑϹΠΕΝΔΙΩΝ. *Τύποι*—Ποταμὸς Εὐρυμέδων· Ἡρακλῆς ἱστάμενος πρὸ μορφῆς (Εὐρυσθέως) καθημένης ἐπὶ βράχου, παρὰ τοὺς πόδας τοῦ ὁποίου εὕρηται τὸ

πτῶμα ταύρου, ὄπισθεν δὲ τῆς καθημένης μορφῆς ἵσταται ἀνὴρ γυμνός, δόρατι ὡπλισμένος, εἰς δὲ τὸ βάθος τῆς παραστάσεως λέων ἐπὶ βράχων· στέφανος, ᾧ προσήρτηνται ὀκτὼ εἰκονιστικαὶ κεφαλαί, ΘΕΜΙΔΟϹ ΤΟ Β ἢ ΤΟ Ε. Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἀγῶνας, οἵτινες *θέμιδες* καλοῦνται, πανηγυριζομένους δὲ ἐν διαφόροις πόλεσι τῆς Παμφυλίας καὶ Κιλικίας ἴδε H. de Longpérier (*Rev. Num.*, 1869, σ. 31). Ἐνταῦθα ἡ λέξις *θέμις* σημαίνει ἀγῶνα, καθ' ὃν τὸ ἆθλον ἀπετελεῖτο ἐκ ποσοῦ νομίσματος, *θέματος* καλουμένου, οὐδεμίαν δὲ σχέσιν ἔχει πρὸς τὴν *Θέμιν*, θεὰν τοῦ νόμου καὶ τῆς τάξεως. Ἕτεροι ἀξιοσημείωτοι τύποι εἶνε οἱ ἑξῆς. Ἶσις Φαρία· Ἑκάτη· Νέμεσις· δύο εἴδωλα θεᾶς, ὁμοιάζοντα πρὸς τὴν Περγαίαν Ἄρτεμιν, ἱστάμενα παραπλεύρως ἐν ναῷ· μορφὴ γυναικεία στεφανοῦσα, ὡς φαίνεται, τρόπαιον.

Ἀττάλεια, κτισθεῖσα καὶ ὀνομασθεῖσα ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Ἀττάλου Β', βασιλέως τῆς Περγάμου. Αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα ἀπὸ τοῦ δευτέρου αἰῶνος μέχρι τῶν αὐτοκρατορικῶν χρόνων καὶ *αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Σαλωνίνης. *Ἐπιγρ.* καὶ *τύποι* — ΑΤΤΑΛΕΩΝ, ἐπίσης δ' ἐνίοτε ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟϹ ἢ ΙΕΡΟϹ ΟΛΥΜΠΙΟϹ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟϹ, τράπεζα καὶ ὑδρία ἀγωνιστικαί, ἀναφερόμεναι εἰς τὰς Οἰκουμενικὰς καὶ Ὀλυμπίους ἑορτάς· Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς· Νέμεσις πτερωτὴ κρατοῦσα τροχόν, γρὺψ δὲ παρ' αὐτῇ· Ποσειδῶν· Ἄρτεμις· Νίκη κτλ.

Συμμαχικὰ νομίσματα μετὰ τῆς Σίδης (ἴδε ὡσαύτως Ἀττάλειαν ἐν Λυδίᾳ, σ. 194).

Ἔτεννα. Ἡ πόλις αὕτη φαίνεται ὅτι ἔκοψε δραχμὰς Ἀττικῆς ὁλκῆς κατὰ τὸ δεύτερον ἥμισυ τοῦ πέμπτου αἰῶνος π. Χ.

Δύο ἀθληταὶ παλαίοντες (*Zeit. f. Num.*, VI. 76.)	Σηπία ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ . . . Ꝏ Δρ. 62 κ.

Βαβυλωνιακὸς ἢ Περσικὸς κανών. Περὶ τὰ 300 π. Χ. ἢ βραδύτερον.

Δύο παλαισταί. (*Z. f. N.*, VI. Πίν. III.)	ΕΤΕΝΝΕΩΝ Ἀνὴρ ἐν βραχεῖ χιτῶνι, δι' ἄρπης ὡπλισμένος. *Σύμβολον* — τρισκελές. . . . . . ℞ Στατὴρ 156 κ.
Κεφαλὴ ἀγένειος ἀντωπός. (Imhoof, *Mon. Gr.*, Πίν. F. 18.)	Ἄρπη (μάχαιρα καμπύλη). ℞ 11 κ.

Αὐτοκρατορικοὶ χρόνοι.

Αὐτόνομα χαλκᾶ καὶ *αὐτοκρατορικά* — ἀπὸ Φαυστίνης τῆς νεωτέρας μέχρι Σαλωνίνης. *Ἐπιγρ.*, ЄΤЄΝΝЄΩΝ. *Ἐπικρατέστεροι τύποι* — Μορφὴ γυναικεία φέρουσα ὄφιν· ἄρπη ἤτοι δρεπανοειδὴς μάχαιρα· δύο μαχηταί, ὧν ἕκαστος ὡπλισμένος δι' ἄρπης (Six, *Zeit. f. Num.*, VI, σ. 79 κ. ἑξ.).

Κρητόπολις (;). Τὰ εἰς τὴν πόλιν ταύτην ὑπὸ τοῦ Borrell καταταχθέντα αὐτόνομα νομίσματα, κατετάχθησαν ὑπὸ τοῦ Waddington καὶ Imhoof εἰς τὴν Κρήμναν τῆς Πισιδίας (σελ. 269). Ἴδε ὡσαύτως Κρητείαν Φλαβιόπολιν τῆς Βιθυνίας (σελ. 34).

Μάγυδος, πόλις παράλιος ὀλίγα χιλιόμετρα πρὸς ἀνατολὰς τῆς Ἀτταλείας. Αὐτόνομα χαλκᾶ Ῥωμαϊκῶν χρόνων καὶ *αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Γαλλιηνοῦ. *Τύποι* — Ἀθηνᾶ ἱσταμένη, Τύχη, ὁ ποτάμιος θεὸς Καταρράκτης, κτλ. Ἐν τῷ πεδίῳ εὕρηνται συνήθως ἀριθμητικὰ στοιχεῖα ἀπὸ τοῦ ΙЄ (15) ἐπὶ Τραϊανοῦ, μέχρι ΜΑ (41) ἐπὶ Γαλλιηνοῦ, ἀναφερόμενα πιθανῶς εἰς πανηγυρισμοὺς ἀγώνων κατὰ διαφόρους περιόδους.

Ὀλβία (;). Τῇ ἐπὶ τῶν ὁρίων τῆς Λυκίας καὶ Παμφυλίας πόλει ταύτῃ ἠθέλησε νὰ ἀπονείμῃ ὁ κ. Six (*Zeit. f. Num.*, VI, 82) τοὺς ἑξῆς ἀρχαϊκοὺς ἀργυροῦς στατῆρας, χρονολογουμένους ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ πέμπτου αἰῶνος π. Χ.

Ἑρμῆς πτερωτὸς γονατίζων, κρατῶν δὲ κηρύκειον.	ꓶΜΞ — ΜꓶϹ Ἔγκοιλον τετράγωνον, λέων ἱστάμενος καὶ στρεφόμενος· ὄπερθεν, κηρύκειον. ℞ 180 κ.
Ὁμοίως.	ΙΒ — Λ[Ο]; Ὁμοίως. . . ℞ 178 κ.

Ἐπειδὴ ὅμως ἡ μὲν πρώτη τῶν ἀνωτέρω ἐπιγραφῶν εἶνε ἀνεξήγητος, ἡ δὲ δευτέρα ἀμφιβόλου ἀναγνώσεως, ἡ κατάταξις αὕτη μόνον ὡς πρὸς τὸ παρὸν δύναται νὰ γείνῃ δεκτή.

Πέργη, ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὄχθης τοῦ ποταμοῦ Κέστρου, ἑπτὰ περίπου μίλια ἀπὸ τῆς παραλίας, πρωτεύουσα τῆς Παμφυλίας κατὰ νεωτέρους χρόνους. Ἦτο δὲ ἡ ἕδρα τῆς λατρείας Ἀρτέμιδος τῆς Περγαίας, Ἀσιατικῆς θεᾶς μεγάλως ὁμοιαζούσης πρὸς Ἄρτεμιν τὴν Ἐφεσίαν.

Βαβυλωνιακὸς ἢ Περσικὸς σταθμητικὸς κανών. Περὶ τὰ 500-400 π. Χ.

Σφὶγξ καθημένη, ἐγείρουσα τὸν πρόσθιον πόδα.	Καρκῖνος ἐν τετραγώνῳ ἐκ σφαιριδίων τὸ ὅλον ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ . . . . Ꝗ 143 κ.

Ἂν τὸ ἀνωτέρω περιγραφὲν νόμισμα ὀρθῶς κατετάχθη, εἶνε τὸ κατὰ πολὺ πάντων ἀρχαιότατον νόμισμα τῆς Πέργης. Ἀληθῶς δὲν ὑπάρχουσιν ἄλλα νομίσματα τῆς πόλεως ταύτης μέχρι τοῦ μετὰ τὸ 190 ἔτους π. Χ., ὅτε ἐπὶ τῶν βασιλέων τῆς Περγάμου ἐπετράπη, αὐτῇ ὡς καὶ εἰς πλείστας ἄλλας πόλεις, νὰ ἐκδώσῃ τετράδραχμα καὶ δραχμὰς ὑπὸ τὸ ἴδιον αὐτῆς ὄνομα.

Ἀττικὸς σταθμητικὸς κανὼν. Μετὰ τὸ 190 π. Χ. περίπου

Κεφαλὴ τῆς Ἑλληνικῆς Ἀρτέμιδος δαφνοστεφὴς, μετὰ φαρέτρας ἐπ' ὤμου. (*Πίναξ ΛΓ'. 1.*)	ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ ΠΕΡΓΑΙΑΣ Ἄρτεμις Περγαία ἱσταμένη, φέρουσα βραχὺν χιτῶνα, κρατοῦσα στέφανον καὶ στηριζομένη ἐπὶ σκήπτρου. Παρὰ τοὺς πόδας αὐτῆς δορκὰς πρὸς αὐτὴν ἀποβλέπουσα. Ἐν δὲ τῷ πεδίῳ *σύμβολα*, σφίγξ, ἔλαφος, κτλ. . . . . Ꝗ Ἀττικ. τετράδ. 264-250 κ.
Ὁμοίως.	Ὁμοίως . . . . . Ꝗ Δρ. 60 κ.
Ὁμοίως.	Ὁμοίως . . . . . Ꝗ Ἡμίδρ. 30 κ.
Ὁμοίως.	Ἡ αὐτὴ ἐπιγραφή. Ἄρτεμις ἱσταμένη . . . . Ӕ ·7
Ὁμοίως.	ΠΕΡΓΑΙΩΝ Σφὶγξ καθημένη Ӕ ·6

Ἀσιατικὸν εἴδωλον Ἀρτέμιδος ἐν ναῷ.	ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ ΠΕΡΓΑΙΑΣ Φαρέτρα . . . . Æ ·7
Σφὶγξ καθημένη.	ϜΑΝΑΨΑΣ ΠΡΕΙΙΑΣ Ἄρτεμις ἱσταμένη . . . . Æ ·7

Ἡ Παμφυλιακὴ ἐπιγραφὴ τοῦ τελευταίου περιγραφέντος νομίσματος ἐνομίσθη παρά τινων ὡς ἐγχώριον ὄνομα τῆς θεᾶς *Σανάψας Πρειΐας* (=*Ἀρτέμιδος Περσίας*) (Bergk., *Zeit f. Num.* XI. 334). Ἕτεροι δὲ ἐκλαμβάνουσι μετὰ τοῦ καθηγητοῦ W. Ramsay. (*Journ. Hell. Stud.*, I. 246) τὸ ἀρχικὸν Παμφυλιακὸν Ϝ ὡς συγγενὲς πρὸς τὸ δίγαμμα, θεωροῦσι δὲ τὴν λέξιν ϜΑΝΑΨΑ ὡς ταυτόσημον τοῦ Ἑλληνικοῦ *Ϝάνασσα* ἤτοι ἐπίθετον μᾶλλον ἢ ὄνομα τῆς Ἀρτέμιδος, τοῦ ΠΡΙΙΕΑΣ ὄντος τῆς Παμφυλιακῆς μορφῆς τοῦ ΠΕΡΓΑΙΑΣ. Ἑπομένως ἡ ἐπιγραφὴ μεταφραστέα *βασιλίσσης Περγαίας* (Reginae Pergensis).

Αὐτοκρατορικὰ ἀργυρᾶ νομίσματα τοῦ Νερούα ἐκ τῆς κλάσεως τῶν **κιστοφόρων** μετὰ Λατινικῆς *ἐπιγρ.*, DIANA PERGENSIS πρὸς δὲ τοῦ Τραϊανοῦ φέροντα παράστασιν Ἀρτέμιδος τῆς Περγαίας. *Αὐτοκρατορικά*, χαλκᾶ - ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Ταχίτου. *Ἐπιγρ.*, ΑΡΤΕΜΙΔΟϹ ΠΕΡΓΑΙΑϹ, ΠΕΡΓ, ΠΕΡΓΑΙΩΝ, κτλ., προστιθεμένων ἐνίοτε τῶν ΑϹΥΛΟϹ, ΑϹΥΛΟΥ, ἢ ΑϹΥΛΙΑ· ΝΕΩΚΟΡΩΝ· ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩϹ ΤΗϹ ΠΑΜΦΥΛΙΑϹ· πρὸ τούτοις ΙΕΡΟϹ· ΠΥΘΙΑ· ΑΥΓΟΥϹΤΕΙΑ, κατ' ἀναφορὰν πρὸς ἀγῶνας. *Ἐπικρατέστεροι τύποι* — Εἴδωλον ἐν σχήματι λίθου κωνικοῦ πλουσίως κεκοσμημένου ἐν ναῷ· Ἄρτεμις Ἑλληνικὴ θηρεύουσα ἢ κρατοῦσα δᾶδας· Ἥφαιστος χαλκεύων τὴν ἀσπίδα τοῦ Ἀχιλλέως· ποτάμιος θεὸς (Κέστρος) καὶ ἄλλοι πολλοί.

Συμμαχικὰ νομίσματα μετὰ Ἀπολλωνίας Μορδιαίου, (σ. 267), Σίδης ἢ Δελφῶν, ΠΕΡΓΑΙΩΝ ΔΕΛΦΩΝ ΟΜΟΝΟΙΑ — ΠΥΘΙΑ (Waddington, *Rev. Num.*, 1853, σ. 32).

Πτολεμαΐς (;). Αὐτόνομα χαλκᾶ περὶ τὰ 300 π.Χ. ἢ βραδύτερον.

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος. (*Z. f. Num.*, VI. 239.)	ΠΤΟΛΕΜΑΙΕΩΝ Ἀμφορεὺς καὶ κόραξ ἢ ἀμφορεὺς μόνος. Æ·8-·3

Ἡ κατάταξις αὕτη δὲν εἶνε ἐντελῶς εὐπρόσδεκτος, κλίνω ὅμως ἔτι ὀλιγώτερον νὰ παραδεχθῶ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ von Sallet, ὅτι τὸ Πτολεμαΐς ἦτο ἐφήμερον ὄνομα τῆς ἐν Καρίᾳ Κεράμου. (*Z. f. N.*, VI. 265).

Σίδη. Αὕτη ἦτο πλουσία καὶ ἀκμάζουσα ναυτικὴ πόλις, ὀλίγα μίλια πρὸς δυσμὰς τῶν ἐκβολῶν τοῦ Μέλαντος. Νομισματικὸς αὐτῆς τύπος ἀναφερόμενος εἰς τὸ ὄνομα τῆς πόλεως εἶνε ὁ καρπὸς τῆς ῥοιᾶς ἑλληνιστὶ καλούμενος *σίδη*.

Περσικὸς σταθμητικὸς κανών. Περὶ τὰ 500-400 π. Χ.

Σίδη. (Πρβλ. Hunter, Πίν. XLIX. 6.)	Τετράγωνον ἔγκοιλον· δελφίς, οὗ κάτωθι ὀφθαλμὸς ἀνθρώπου. . . . Ꝛ Στατὴρ 170 κ.
Σίδη (*Αὐτόθι*, Πίν. XLIX. 5.)	Τετράγωνον ἔγκοιλον· δύο δελφῖνες καὶ φύλλον . . . . Ꝛ Στατήρ.
Σίδη. (*Αὐτόθι*, Πίν. XLIX. 4.)	Τετράγωνον ἔγκοιλον· ἀνδρικὴ κεφαλὴ δαφνοστεφής . . Ꝛ Στατήρ.
Σίδη ἐπὶ δελφῖνος. (*Αὐτόθι*, Πίν. XLIX. 3.)	Τετράγωνον ἔγκοιλον· κεφαλὴ Ἀθηνᾶς. . . . . Ꝛ Στατήρ.

Πρὸς τούτοις κλάσματα αὐτῶν μετ' ἀναλόγων τύπων.

Ἂν καὶ ἡ Σίδη ἦτο Ἑλληνικὴ ἀποικία ἐκ Κύμης τῆς Αἰολίδος, τὰ Ἀσιατικὰ στοιχεῖα τοῦ πληθυσμοῦ αὐτῆς κατέβαλον βαθμιαίως τὸ Ἑλληνικόν, ὥστε ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ Ἀλεξάνδρου, κατὰ τὸν Ἀῤῥιανὸν (I, 26), δὲν ὡμιλεῖτο πλέον ἐν Σίδῃ ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα. Ἡ μαρτυρία αὕτη ἐπικυροῦται πληρέστατα ὑπὸ τῶν ἑξῆς σειρῶν νομισμάτων, ἐφ' ὧν ἡ Ἑλληνικὴ ἐπιγραφὴ ΣΙΔΗΤΙΚΟΝ ἀντικατεστάθη ὑπὸ ἐπιγραφῶν χαρακτήρων ὁμοιαζόντων πρὸς τοὺς Ἀραμαϊκούς, αἵτινες ἐγένοντο ἀφορμὴ διαφόρων ὑποθέσεων. Ὁ De Luynes (*Num. de Satrapies*, σ. 22) πειρᾶται νὰ ἀναγνώσῃ ἐν αὐταῖς τὰ ὀνόματα τῶν Περσῶν σατραπῶν Δέρνητος

καὶ Συεννέσιος. Ὁ κ. Waddington ὅμως μετὰ μείζονος ἐπιφυλακτικότητος λέγει «δὲν πιστεύω ὅτι εὗρέ τις μέχρι τοῦδε τὸ ἀπόρρητον τῶν μοναδικῶν τούτων ἐπιγραφῶν» (*Rev. Num.*,1861,13). Πρβλ. Ἀρριαν. *ἔ. ἀ.*, *στὴν μὲν Ἑλλάδα γλῶσσαν ἐξελάθοντο, εὐθὺς δὲ βάρβαρον φωνὴν ἵεσαν, οὐδὲ τῶν προσχώρων βαρβάρων, ἀλλὰ ἰδίαν σφῶν οὔπω πρόσθεν οὖσαν τὴν φωνήν*».

Περσικὸς σταθμητικὸς κανών. Περὶ τὰ 400-300 π. Χ.

Ἀθηνᾶ ἱσταμένη, στηριζομένη ἐπὶ ἀσπίδος καὶ κρατοῦσα Νίκην. *Σύμβολον*, σίδη. (Imhoof, *Mon. Gr.*, Πίν. F. 17.)	ΣΙΔ]ΗΤΙΚΟΝ Ἀπόλλων ἱστάμενος στηριζόμενος ἐπὶ μακροῦ κλάδου δάφνης καὶ σπένδων πρὸ βωμοῦ. ℞ Στατὴρ 149 κ.
Ὁμοίως.	Ἀραμαϊκὴ (;) ἐπιγρ. Ἀπόλλων, ὡς ἀνωτέρω, ἀλλὰ μετὰ κόρακος παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ . . . . . . ℞ Στατὴρ 167 κ.
Ἀθηνᾶ ἱσταμένη, στηριζομένη ἐπὶ ἀσπίδος καὶ κρατοῦσα γλαῦκα. Ἐν τῷ πεδίῳ ἐνίοτε Ἀραμαϊκά (;) γράμματα.	Τετράγωνον ἔγκοιλον. Ἀραμαϊκὴ (;) ἐπιγραφή. Ἀπόλλων ἱστάμενος πρὸ βωμοῦ, κρατῶν κλάδον καὶ τόξον· παρὰ τοὺς πόδας δ' αὐτοῦ κόραξ. . . . . . . ℞ Στατήρ.
Ἡρακλῆς ἱστάμενος, κρατῶν ῥόπαλον καὶ τόξον, πρὸ αὐτοῦ δὲ σταυρὸς ὠτίτης (crux ansata).	Ἀβεβ. ἐπιγρ. Ἀπόλλων σπένδων (De Luynes, *Satrap.*, Πίν. I. 10.) ℞ Στατήρ.

Τὰ νομίσματα τῆς σειρᾶς ταύτης φέρουσι συνήθως ὑστερόσημον ἐν ᾧ ταῦρος.

Εἰς τοὺς χρόνους περίπου Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου δύναται νὰ καταταχθῇ Ἀλεξάνδρειος χρυσοῦς στατὴρ ὁ παρὰ Müller περιγραφόμενος ὑπ' ἀριθ. 1248, μετὰ σίδης ὡς προσθέτου συμβόλου.

Ἀττικὸς σταθμητικὸς κανών. Περὶ τὰ 190-36 π. Χ.

Μετὰ τὴν ἧτταν τοῦ Ἀντιόχου ἡ Σίδη, ὁμοίως τῇ Ἀσπένδῳ, διετήρησε πραγματικὴν αὐτονομίαν καὶ ἀπέβη ἓν τῶν κυριωτάτων νομισματοκοπείων τῶν νοτίων ἀκτῶν τῆς Μ. Ἀσίας· ἀλλ'

ἐν ᾧ ἡ Ἄσπενδος ἐπανῆλθεν εἰς τοὺς τύπους τοῦ Ἀλεξανδρείου τετραδράχμου, ἡ Σίδη φαίνεται ὅτι ἔλαβεν ὡς πρότυπον τῶν νέων αὐτῆς ἀργυρῶν νομισμάτων τὸν Ἀλεξάνδρειον *χρυσοῦν* στατῆρα. Ἐν τούτοις οἱ τύποι τῶν τετραδράχμων τῆς Σίδης ἐνεπνεύσθησαν μᾶλλον ἢ ἀντεγράφησαν ἐκ τοῦ Ἀλεξανδρείου χρυσοῦ νομίσματος.

Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς, μετὰ λοφοφόρου Κορινθιακοῦ κράνους (Pellerin, Πίν. LXXI. 20.)	Νίκη στεφανηφόρος· *σύμβολον*—σίδη. Ἐν τῷ πεδίῳ ὀνόματα ἀρχόντων, ΑΘ, ΑΡ, ΑΦ, ΔΕ, ΔΕΙ, ΔΙ, ΔΙΟΔ, ΣΤ, CT, ΚΛΕΥΧ, ΧΡΥ, κτλ. . . . . AR Ἀττικ. τετράδρ. 264-240 κ. AR » δραχμ. 60 κ.

Πολλὰ τῶν τετραδράχμων τούτων φέρουσιν ὑστερόσημα τόξου καὶ γωρυτοῦ χιαστί, συνοδευόμενα ὑπὸ ὀνομάτων, κατὰ τὸ πλεῖστον ἀνηκόντων εἰς νομισματοκοπεῖα κιστοφόρων, ΑΔΡΑ, ΑΠΑ, ΠΑ, ΠΕΡΓ, ΣΑΡ, ΣΤΡΑ, ΤΡΑ (Ἀδραμύτειον, Ἀπάμεια, Πάριον (;), Πέργαμον, Σάρδεις, Στρατονίκεια (;) καὶ Τράλλεις) κτλ., δεικνυόντων ὅτι ἐπὶ τῆς Ῥωμαϊκῆς κυριαρχίας τὰ νομίσματα ταῦτα ἐξετιμῶντο ὡς ἰσάξια πρὸς τὸν κιστοφόρον (Mommsen, *Hist. Mon. Rom.* I, 99). Ἀπαντῶσιν ὡσαύτως καὶ ἄλλα ὑστερόσημα ὧν τὸ συχνότερον εἶνε ἡ ἄγκυρα (σύμβολον ἴσως τῶν Σελευκιδῶν).

Τὸ εἶδος τοῦτο τῶν νομισμάτων διήρκεσε μέχρι τῶν μέσων τοῦ πρώτου αἰῶνος π. Χ., ἡ δ' ἐκπληκτικὴ αὐτοῦ ἀφθονία ὀφείλεται ἴσως εἰς τοῦτο, ὅτι ἡ Σίδη ἦτο τὸ μέγα ἐμπορεῖον, ἐν ᾧ οἱ Κίλικες πειραταὶ συνείθιζον νὰ καταθέτωσι τὴν λείαν αὐτῶν.

Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς.	ΣΙΔΗΤΩΝ Νίκη φέρουσα στέφανον καὶ κλάδον φοίνικος· *σύμβολον*—σίδη . . . . Æ ·7
Ὁμοίως.	ΣΙΔΗΤΩΝ Σίδη. . . . . . Æ ·5

Περὶ τὰ 36-25 π. Χ.

Ἐν ἔτει 36 π. Χ. ἡ Παμφυλία μετὰ τῆς Γαλατίας καί τινων τῶν γειτονευουσῶν χωρῶν ἀπετέλεσαν ἴδιον κράτος ὑπὸ τὸν βα-

σιλέα 'Αμύνταν, ὅστις ἐξηκολούθησε τὴν νομισματοκοπίαν 'Αττικῶν τετραδράχμων ἐν Σίδῃ, προσθέτων ἐπὶ τῆς *ὀπισθίας* ὄψεως τὴν *ἐπιγρ.*, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΜΥΝΤΟΥ (ἴδε κατωτέρω ἐν Γαλατίᾳ· *Num. Chron.*, VIII. 69-96· καὶ B. M. *Guide*, Πίν. LX. 7).

Αὐτοκρατορικά — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρις Αὐρηλιανοῦ. '*Επιγρ.*, ΣΙΔΗΤΩΝ ἢ ΣΙΔΗΣ ΝΕΩΚΟΡΟΥ, ἐνίοτε μετ' ἐπιθέτων ΛΑΜΠΡΟΤΑΤΗΣ, ΕΝΔΟΞΟΥ, ΔΩΡΕΑ (ἴδε σελ. 283)· ἐπίσης ΝΑΥΑΡΧΙΣ παρὰ τύπον πλοίου ἐν λιμένι· ΠΡΩΤΑ ΠΑΜΦΥΛΩΝ· ΠΙΣΤΗΣ ΦΙΛΗΣ ΣΥΜΜΑΧΟΥ ΡΩΜΑΙΩΝ ΜΥΣΤΙΔΟΣ ΣΙΔΗΣ, κτλ. '*Αγῶνες* -ΙΕΡΟΣ, ΠΥΘΙΟΣ, ΜΥΣΤΙΚΟΣ, ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΙΚΟΥΜΕΝ., ἢ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ. 'Εκ τῶν μᾶλλον ἀξίων μνείας τύπων εἶνε ἡ Τύχη τῆς πόλεως, καθημένη καὶ ἔχουσα τὸν ποταμὸν Μέλαντα παρὰ τοὺς πόδας, ἢ πρῷραν πλοίου ἀνὰ χεῖρα, κτλ. Πεπλοφόρος γυναικεία προτομὴ μετ' *ἐπιγρ.*, ΣΙΔΗ ΜΥΣΤΙΣ ΝΕΩΚΟΡΟΣ, παριστώσης τὴν πόλιν Σίδην ὡς ἀφιερωμένην ἢ μεμυημένην εἰς τὰ ἱερὰ μυστήρια.

*ἴσ. τοῦ Ξεστου ;

Συμμαχικὰ νομίσματα μετὰ τῆς 'Ατταλείας, Δελφῶν, Μύρων καὶ Πέργης. Ἄλλα νομίσματα τῆς Σίδης, ἴδε παρὰ Imhoof (*Zeit. f. Num.*, 329), καὶ Friedlaender (*Zeit. f. Num.*, X. 3).

Σίλλυον, ὀλίγα μίλια πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν μεταξὺ 'Ασπένδου καὶ Πέργης.

Μετὰ τὸ 300 π. Χ. περίπου.

Κεφαλὴ πωγωνοφόρος μετὰ κράνους.	ΣΕΛΥWΙΥΣ	Μορφὴ γυμνή, ἱσταμένη . . . . Æ ·7
Κεφαλὴ 'Απόλλωνος.	»	Ζεὺς ἀετοφόρος καθήμενος . . . . Æ ·7
'Ομοίως.	»	Κεραυνός . . . Æ ·5

Περὶ τῆς ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω νομισμάτων Παμφυλιακῆς ἐπιγραφῆς, ἴδε Friedlaender, *Zeit. f. Num.* IV. 298· Ramsay *Journ. Hell. Stud.*, I, σ. 242 καὶ Bergk, *Zeit. f. Num.*, XI. 334. Κατὰ τὸν Ramsay, ὁ χαρακτὴρ W ἔχει πιθανῶς τὸν φθόγ-

γον τοῦ ἀγγλικοῦ W, ἀπαγγέλλει δὲ τὴν ἐπιγραφὴν Seluwios. Ἐξ ἄλλου ὁ Bergk ἐκλαμβάνει αὐτὸ ὡς σύμφωνον καὶ ὑποθέτει, ὅτι τὸ Παμφυλιακὸν ὄνομα τῆς πόλεως ἦτο *Σέλυσον*, τὸ δ' ἐθνικὸν *Σελύσιος*. Χρόνον τινὰ μετὰ ταῦτα ἡ Παμφυλιακὴ ἐπιγραφὴ ἀντικαθίσταται διὰ τῆς Ἑλληνικῆς CΙΛΛΥΕΩΝ.

Μετὰ τὸ 190 π. Χ

Ἀλεξάνδρεια τετράδραχμα ὡς ἐν Ἀσπένδῳ, ἀλλὰ σὺν ΣΙΛ πρὸ τοῦ καθημένου Διὸς (Müller, 1222-1248).

Αὐτοκρατορικὰ—ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Σαλωνίνης. *Ἐπιγρ.*, CΙΛΛΥΕΩΝ ἢ CΙΛΛΥΕΩΝ CΕΒ. *Ἐκλεκτοὶ τύποι*—Μὴν ἔφιππος· Ἀφροδίτη ἡμίγυμνος ἱσταμένη, διευθετοῦσα τὴν κόμην, παρὰ τοὺς πόδας δὲ αὐτῆς δελφὶς (Imhoof, *Choix*, Πίν. V. 163). Τύχη τῆς πόλεως καθημένη ἐπὶ βράχου μετὰ τοῦ Κέστρου ποταμοῦ παρὰ τοὺς πόδας· Διόνυσος ἱστάμενος· κτλ. ἐπιγραφή, ΦΙΛΗC CΥΜΜΑΧΟΥ ΡΩΜΑΙΩΝ CΙΛΛΥΕΩΝ.

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΠΑΜΦΥΛΙΑΣ.

	Πρὸ τοῦ 480	480-400	400-300	300-190	Μετὰ τὸ 190	Αὐτοκρατ. χρόνοι
Ἄσπενδος	AR	AR	AR	AR Æ	Æ βασ.	Æ
Ἀττάλεια	...	...	...	...	Æ	Æ
Ἔτεννα	...	AR (;)	...	AR	Æ	Æ
Μάγυδος	...	...	...	...	Æ	Æ
Ὀλβία (;)	AR					
Πέργη	...	AR (;)	...	...	AR Æ	Æ
Πτολεμαΐς (;)	...	...	...	Æ	...	...
Σίδη	AR	AR	AR	...	AR Æ	Æ
Σίλλυον	...	...	...	Æ	AR βασ. Æ	Æ

ΠΙΣΙΔΙΑ

Ἡ Πισιδία περιελάμβανε πᾶσαν τὴν πρὸς βορρᾶν τῆς Παμφυλίας καὶ Λυκίας ὀρεινὴν χώραν. Πρὸς βορρᾶν καὶ ἀνατολὰς ὡρίζετο ὑπὸ τῆς Φρυγίας, πρὸς ἀνατολὰς δὲ ὑπὸ τῆς Λυκαονίας καὶ Ἰσαυρίας. Ἡ Πισιδία δὲν εἶχεν ἐκπολιτισθῆ κατὰ τοὺς ἀρχαϊκοὺς χρόνους, ὡς μὴ ἔχουσα τρόπον συγκοινωνίας πρὸς τὴν θάλασσαν, ἡ μόνη δὲ πόλις τῆς χώρας ταύτης ἥτις ἔκοψε νομίσματα πρὸ τῶν χρόνων Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου, ἦτο ἡ *Σέλγη*.

Ἡ Πισιδία μετὰ τῶν ἄλλων ἐπαρχιῶν τοῦ βασιλείου τῆς Περγάμου ἐκληροδοτήθη τῷ Ῥωμαϊκῷ λαῷ ἐν ἔτει 133 π. Χ. Τὸν δ' ἑπόμενον αἰῶνα παρεχωρήθη ὑπὸ τοῦ Μ. Ἀντωνίου τῷ Ἀμύντᾳ, βασιλεῖ τῆς Γαλατίας. Νομίσματα τῆς Πισιδίας *κοινοῦ χαρακτῆρος* δὲν ὑπάρχουσιν.

Ἄδαδα (*Num. Chron*, X. 92. Millingen, *Anc. Coins*, 75) Αὐτόνομα χαλκᾶ τοῦ πρώτου αἰῶνος π. Χ.

Κεφαλὴ Διός.	ΑΔΑΔΕ Νίκη τρόπαιον στέφουσα. Æ ·85
ΑΔΑΔΕ ΑΥΤΟΝΟ Κεφαλὴ γυναικεία, πυργοστεφής.	Ἵππος . . . . Æ ·6

Αὐτοκρατορικά—ἀπὸ Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς μέχρι Γαλλιηνοῦ. *Ἐπιγρ*, ΑΔΑΔΕΩΝ. *Τύποι*—Κεφαλὴ Σεράπιδος ἢ Σέραπις ἐπὶ θρόνου· ὄφις περὶ ὀμφαλὸν ἑλισσόμενος· οἱ Διόσκουροι ἱστάμενοι, κτλ. Ὁ Mionnet (*Suppl.* VII 87) περιγράφει νόμισμα φέρον ὄνομα ἄρχοντος σὺν τῷ τίτλῳ «ἄρχων.» Ἂν τοῦτο εἶνε πράγματι νόμισμα τῶν Ἀδάδων, ἡ πόλις ἴσως θὰ ἔκειτο ἀκριβῶς ἐν τοῖς συνόροις τῆς Ἐπαρχίας Ἀσίας (ἴδε σελ. 192).

Ἄμβλαδα. Ὄψιμα αὐτόνομα χαλκᾶ καὶ *αὐτοκρατορικὰ* —

ἀπὸ Κομμόδου μέχρι Φιλίππου τοῦ νεωτέρου. *Ἐπιγρ.*. ΑΜΛΑΔΕΩΝ (Waddington, *Mélanges*, σ. 33), ΑΜΛΑΔΕΩΝ, καὶ ΑΜΒΛΑΔΕΩΝ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ. *Τύποι* — Ἡρακλῆς, Κυβέλη, Νέμεσις.

Ἄνδηδα (*Num Chron.*, II. 1). *Αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Μ. Αὐρηλίου μέχρι Τραϊανοῦ Δεκίου. *Ἐπιγρ.*, ΑΝΔΗΔΕΩΝ. *Τύποι* κυρίως ἀναφερόμενοι εἰς τὴν λατρείαν Ἀρτέμιδος τῆς Περγαίας, ἐνίοτε δὲ σὺν τῇ ἐπιγραφῇ ΑΡΤΕΜΙΔ. ΠΕΡΓΑ.

Ἀντιόχεια (*Γιαλοβάτς.*). Ἂν καὶ ἡ πόλις αὕτη ἐκτίσθη ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἀντιόχου τοῦ Γ', δὲν φαίνεται ὅτι ἐκόπησαν ἐν αὐτῇ νομίσματα πρὸ τῶν χρόνων τοῦ Αὐγούστου, ὅτε ἐδέχθη Ῥωμαϊκὴν ἀποικίαν.

Ἀποικιακὰ χαλκᾶ, ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Κλαυδίου Β' τοῦ Γοτθικοῦ, μετὰ Λατινικῶν *ἐπιγρ.*, COL. CAES. ANTIOCH., κτλ. (Colonia Caesareia Antiochia), ἐν δὲ τῷ πεδίῳ συχνὰ S-R (Senatus Romanus). Οἱ τύποι εἶνε πολυάριθμοι. Πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἀναφέρονται εἰς τὴν λατρείαν Μηνὸς τοῦ *Ἀσκηνοῦ* (Στραβ., 557, 577, ἔνθα οἱ κώδικες ἔχουσιν ἐσφαλμένως *Ἀσκαῖος* καὶ *Ἀρκαῖος*) κατέχοντος διάσημον ἱερὸν ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Ἀντιοχείας, εἰς τὸ ὁποῖον ἦτο προσηρτημένος σύλλογος ἱερέων καὶ μέγα σῶμα δούλων. Ὁ θεὸς παρίσταται συνήθως ἱστάμενος, φέρων Φρύγιον πῖλον, περὶ δὲ τοὺς ὤμους μηνίσκον. Ἐν τῇ δεξιᾷ κρατεῖ σκῆπτρον, ἐν δὲ τῇ ἀριστερᾷ Νίκην καὶ στηρίζει τὸν ἕτερον τῶν ποδῶν ἐπὶ βουκράνου· παρ' αὐτὸν δ' ἵσταται ἀλέκτωρ. Ἕτεροι τύποι παριστῶσι ποτάμιον θεὸν σὺν τῇ ἐπιγραφῇ ΑΝΤΗΙΟS.

Ἀπολλωνία Μορδίαιον (ἡ νῦν *Ὀλουμπορλοῦ*), μεταξὺ Ἀπαμείας Κιβωτοῦ καὶ Ἀντιοχείας. Τὸ ἀρχικὸν τῆς πόλεως ὄνομα Μορδίαιον ὑποτίθεται ὅτι μετεβλήθη εἰς Ἀπολλωνίαν ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου, διαχειμάσαντός ποτε ἐν αὐτῇ. Ἐκ τούτου κατὰ τοὺς *αὐτοκρατορικοὺς χρόνους* ἐκόπησαν ἐνταῦθα χαλκᾶ νομίσματα, φέ-

ροντα τὴν κεφαλὴν τοῦ Ἀλεξάνδρου σὺν τῇ ἐπιγραφῇ ΑΛΕΞΑ. ΚΤΙC. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ, *ὀπισθ.* ΙΠΠΟΦΟΡΑC, ποταμὸς κατακείμενος, ἢ ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ ΚΑΙ ΛΥΚΙΩΝ ΟΜΟΝΟΙΑ, δύο γυναικεῖαι μορφαὶ ἀντιμέτωποι. Ἐν τῇ θέσει τῆς Ἀπαμείας εὑρέθησαν διάφοροι ἐπιγραφαί, ἐν αἷς οἱ Ἀπολλωνιᾶται ὀνομάζουσιν ἑαυτοὺς ***Ἀπολλωνιατῶν Λυκίων Θρακῶν κολώνων*** (Wadd. *As. Min.*, σελ. 139), ἐξ οὗ συμπεραίνομεν ὅτι οἱ Ἀπολλωνιᾶται ἦσαν ἀποικία Λυκίων ἐκ Θράκης ἀρχικῶς καταγομένων. Τοῦτο ἐξηγεῖ τὴν προσθήκην τῶν ΛΥΚΙΩΝ ἢ ΘΡΑΚΩΝ ἢ ΛΥ. ΘΡ. ΚΟ., κτλ. ἐπὶ διαφόρων ***αὐτοκρατορικῶν*** νομισμάτων τῆς πόλεως ἀπὸ Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς μέχρι Γαλλιηνοῦ. Ὡς πρὸς τοὺς ***τύπους*** ἴδε παρὰ Waddington ἑ. ἀ. πρὸς τὰς παρατηρήσεις αὐτοῦ περὶ τῆς μεθόδου τοῦ διακρίνειν τὰ νομίσματα τῶν διαφόρων Ἀπολλωνιῶν, ἃς ἐσημειώσαμεν ἀνωτέρω (σελ. 153).

Συμμαχικὰ νομίσματα μετὰ τῆς Πέργης.

Ἀριασσός. *Αὐτοκρατορικὰ* χαλκᾶ, μετὰ ἢ ἄνευ εἰκόνων αὐτοκρατόρων — ἀπὸ Τραϊανοῦ μέχρις Οὐαλεριανοῦ, ΑΡΙΑCCΕΩΝ. ***Τύποι*** — ἀναφερόμενοι εἰς τὴν λατρείαν τῆς Ἀθηνᾶς, Διονύσου, Ἑρμοῦ, Ἡρακλέους, Ἀσκληπιοῦ, κτλ.

Βᾶρις, νοτιοδυτικῶς τῆς Κρήμνας, αὐτόνομα ***αὐτοκρατορικῶν χρόνων*** (*Num. Chron.*, X. 93) καὶ ***αὐτοκρατορικὰ*** χαλκᾶ, μετὰ ἢ ἄνευ τῶν ὀνομάτων τῶν αὐτοκρατόρων — ἀπὸ Ἀδριανοῦ μέχρι Τριβ. Γάλλου. ***Ἐπιγρ.***, ΒΑΡΗΝΩΝ ***Τύποι*** — Ζεὺς Λαοδικεὺς καθήμενος ἢ ἱστάμενος· Ἑρμῆς καθήμενος· Διόνυσος ἱστάμενος· Ἄρτεμις μετ᾽ ἐλάφου· γυμνὴ τρέχουσα δικέφαλος καὶ τετράχειρ θεότης κρατοῦσα ξίφος, λαμπάδα καὶ τόξον.

Ἴσινδα, ὀλίγα μίλια πρὸς νότον τῆς Πώγλας καὶ Ἀνδήδων, παρὰ τὰ ὅρια τῆς Παμφυλίας. Αὐτόνομα Ῥωμαϊκῶν χρόνων καὶ ***αὐτοκρατορικὰ*** — ἀπὸ Ἀντωνίνου μέχρι Σαλωνίνης. ***Ἐπιγρ.*** ΙΣΙΝΔΕΩΝ ἢ ΙCΙΝΔΕΩΝ ΕΙΩΝΩΝ, δεικνύουσα ὅτι οἱ Ἰσινδεῖς ἑκαυ-

χῶντο ἐπὶ Ἰωνικῇ καταγωγῇ. *Τύποι* —Κεφαλὴ Διός· ὁπλίτης ἔφιππος μαχόμενος πρὸς ὄφιν· Ἡρακλῆς· γυνὴ καθημένη μετὰ βρέφους ἐπὶ τῶν γονάτων, πρὸ αὐτῆς δὲ ὄφις ἀνορθούμενος (Waddington, *As. Min.*, σ. 87)· ποτάμιος θεὸς κατακείμενος, κτλ.

Κεραία, ἴδε Κρῆμναν.

Κόδρουλα — (Wadd. *Mel.*, I. 33). *Αὐτοκρατορικά* — Μ. Αὐρήλιος καὶ Κόμμοδος. *Ἐπιγρ.*, ΚΟΔΡΟΥΛΕΩΝ. Τύχη ἢ Διόνυσος ἱστάμενος.

Κόλβασα, μεταξὺ Λυσινίας καὶ Σαγαλασσοῦ. *Αὐτοκρατορικά* — Σεβ. Ἀλέξανδρος. *Ἐπιγρ.*, ΚΟΛΒΑϹϹΕΩΝ. *Τύποι*—Ὁπλίτης ἱστάμενος (*Berl. Blätt.*, II, 184).

Κόμαμα, ἀποικία κτισθεῖσα ὑπὸ Αὐγούστου. Ἡ θέσις αὐτῆς καθωρίσθη ὑπὸ τοῦ κ. Ramsay τρία ἢ τέσσαρα περίπου μίλια πρὸς ἀνατολὰς τῆς Πώγλας. *Αὐτοκρατορικὰ ἀποικιακά* —ἀπὸ Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς μέχρι Καρακάλλα. *Ἐπιγρ.*, COL. IVL. AVG. P(ia) F(ida) COMAMENORVM, COL. AVG. COMAMA, κτλ. *Τύποι* — Ἥρα (;) πεπλοφόρος, Νέμεσις, στρατιωτικαὶ σημαῖαι.

Κονάνη. *Αὐτοκρατορικά* — ἀπὸ Ἀδριανοῦ μέχρι Σαλωνίνης. *Ἐπιγρ*, ΚΟΝΑΝΕΩΝ. *Τύποι* — Μὴν (*Num. Chron.*, X, 94), Ζεύς, Ἡρακλῆς, κτλ. Κατὰ τὸν κ. Ramsay ὑπάρχει ὡσαύτως συμμαχικὸν νόμισμα ἐπιγεγραμμένον ΜΙΝΑϹϹΕΩΝ ΚΑΙ ΚΟΝΑΝΕΩΝ ΟΜΟΝΟΙΑ.

Κρῆμνα, ἐπὶ μιᾶς τῶν ὑψηλοτέρων κορυφῶν τοῦ Ταύρου τῆς Πισιδίας, ὀλίγα μίλια πρὸς νότον τῆς Σαγαλασσοῦ, ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς (Wadd. *As. Min.*, σ. 99). Αὐτόνομα ἀργυρᾶ τοῦ δευτέρου ἢ πρώτου αἰῶνος π. Χ., Ἀττικοῦ σταθμοῦ.

Κεφαλὴ Τύχης.	ΚΡΗΜΝΕΩΝ ΚΑΙ ΚΕΡΑΕΙΤΩΝ Διπλοῦν κέρας Ἀμαλθείας . . . Ꝏ Δρ. 58 κ.

Ἡ ἐπὶ τῶν νομισμάτων τούτων μνημονευομένη πόλις τῶν Κεραειτῶν δὲν ἀνεγνωρίσθη εἰσέτι. Ἐν τούτοις ὑπῆρχεν ὁμώνυμος πόλις ἐν Κρήτῃ. Ἡ Κρῆμνα ἔκοψεν ὡσαύτως αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα. *Ἐπιγρ.*, ΚΡΗ, *ἔμπρ.* κεφαλὴ Διός, κεφαλὴ γυναικεία, προτομὴ Ἑρμοῦ· *ὄπισθ.* Κεραυνός, πρόσθιον λέοντος, κέρας Ἀμαλθείας ἢ κηρύκειον. *Ἀποικιακὰ* χαλκᾶ μετὰ Λατινικῶν ἐπιγραφῶν, ἀπὸ Σεουήρου μέχρις Αὐρηλιανοῦ, COL. CRE., COL. IVL. AVG. FE. CREMNA, κτλ. (Colonia Julia Augusta, Felix Cremna).

Τύποι — Σέραπις, ὡσαύτως APOLLINI PROPYLAEO ἢ PROP. COL. CR. μετὰ παραστάσεως Ἀπόλλωνος Προπυλαίου (*Z. f. N.*, 1885, σ. 363)· DIANAE CREM., Ἄρτεμις ἱσταμένη σὺν ἐλάφῳ· MERC. COL. CREM., Ἑρμῆς καθήμενος· DONATIO COL. CRE, ἀγωνιστικὴ ὑδρία ἐπὶ τραπέζης· VLTRI COL. CRE, Νέμεσις (Ultrix) μετὰ γρυπὸς παρὰ τοὺς πόδας· SILVA. COL. CREM., Σιλβανὸς κρατῶν καλαύροπα.

Λυσινία, μικρὰ πόλις εἰς τὰ βόρεια τῆς Πισιδίας, ὀλίγα μίλια πρὸς δυσμὰς τῶν Κόλβάσων. Αὐτοκρατορικὰ τοῦ Καρακάλλα. *Ἐπιγρ.* ΛΥCΙΝΙЄΩΝ, Κυβέλη ἱσταμένη μεταξὺ λεόντων· Ἀπόλλων μετὰ λύρας (*Annali*, 1833, 114, 128).

Μένασα (;). Ἴδε Κονάνην.

Ὄλβασα (Waddigton, *As. Min.*, 102), περὶ τὰ δέκα μίλια βορειοανατολικῶς τῆς Πώγλας, ἀποικία δὲ Ῥωμαϊκὴ ὡς ἡ Κρῆμνα. *Ἀποικιακὰ* χαλκᾶ τῶν ἀπὸ Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς μέχρι Οὐολουσιανοῦ αὐτοκρατόρων. *Ἐπιγρ.* COL. IVL. AVG. OLB. OLBASEN, κτλ. ἢ COL. OLBASENOROM. *Τύποι* — Μὴν ἔφιππος· ἄγαλμα θεᾶς ἐν ναῷ, στεφανούμενον ὑπὸ δύο ἱπταμένων δαιμόνων· Διόνυσος ἱστάμενος μετὰ πάνθηρος.

Οὐερβία (Verbis), ὀλίγον τι πρὸς νότον τῆς Πώγλας καὶ Κο-

μάνων. *Αὐτοκρατορικά*—Φαυστῖνα, Κόμμοδος καὶ Μαμαία. *Ἐπιγρ.* ΟΥϵΡΒΙΑΝΩΝ. *Τύποι*—Ἄρτεμις, Ἀθηνᾶ, Τύχη.

Τὰ νομίσματα ταῦτα ἀπεδόθησαν τὸ πρῶτον ὀρθῶς τῇ Πισιδίᾳ ὑπὸ H. P. Borrell (*Sale Cat.*, 1862, σ. 11).

Παλαιόπολις. Ὁ καθηγητὴς Ramsay θέτει τὴν πόλιν ταύτην πλησίον τῆς Ἀριασσοῦ τῆς Πισιδίας· ἐξ ἄλλου ὁ Longpérier φρονεῖ, ὅτι ἡ Παλαιόπολις ἦτο μεταγενέστερον ὄνομα τῶν Γαγῶν τῆς Λυκίας, *Rev. Num.*, 1869, σ. 48. Ὑπάρχουσιν *αὐτοκρατορικὰ* νομίσματα Σεπτιμ. Σεουήρου, Καρακάλλα καὶ Ἐλαγαβάλου. *Ἐπιγρ.*, ΠΑΛϵΟΠΟΛϵΙΤΩΝ ΘϵΜΙC. *Τύπος*—τρεῖς ἀθληταὶ συνηθροισμένοι περὶ ἀμφορέα, ἐν ᾧ ὁ εἷς ἐξ αὐτῶν βυθίζει τὴν χεῖρα· ὑπεράνω δὲ ἀγωνιστικὴ ὑδρία περιέχουσα κλάδους φοίνικος. Ὁ τύπος οὗτος τοῦ κλῆρον σύροντος ἀθλητοῦ ἀναφέρεται εἰς τοὺς ἀγῶνας τοὺς *θέμιδας* καλουμένους, ἰδιάζοντας δὲ εἰς τὸ μέρος τοῦτο τοῦ ὄρους Ταύρου (πρβλ. Ἄσπενδος, σ. 256).

Πανέμου Τεῖχος, νοτιοανοτολικῶς τῆς Πώγλας, παρὰ τὰ σύνορα τῆς Παμφυλίας. *Αὐτοκρατορικά*—Δόμνης, Μαξίμου καὶ Τραϊανοῦ Δεκίου. *Ἐπιγρ.*, ΠΑΝϵΜΟΤϵΙΧϵΙΤΩΝ. *Τύποι*—Ἱππεύς, Τύχη, Ἀθηνᾶ ἱσταμένη.

Πάππα-Τιβερία, ἐν τῇ βορείῳ Πισιδίᾳ, νοτιοανατολικῶς τῆς Ἀντιοχείας καὶ πρὸς δυσμὰς τοῦ *Σουλτὰν Δάγχ*. *Αὐτοκρατορικὰ* Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς. *Ἐπιγρ.*, ΤΙΒϵΡΙϵѠΝ ΠΑΠΠΗΝѠΝ, Μὴν κρατῶν σκῆπτρον καὶ κῶνον πίτυος, ἔχων δὲ τὸν δεξιὸν πόδα ἐπὶ κεφαλῆς ταύρου.

Πεδνηλισσός, ἐπὶ τοῦ Εὐρυμέδοντος ποταμοῦ ἢ πλησίον αὐτοῦ, πρὸς βορρᾶν τῆς Ἀσπένδου καὶ Σέλγης. *Αὐτοκρατορικὰ*—ἀπὸ Τραϊανοῦ μέχρι Μαξίμου. *Ἐπιγρ.*, ΠϵΔΝΗΛΙCCϵΩΝ, ἢ ΠϵΤΝΗΛΙCCϵΩΝ. *Τύποι*—Ζεὺς καθήμενος· λίθος κωνικὸς ἐν ναῷ· (πιθανῶς τὸ ἀρχαιότατον εἴδωλον τῆς Ἀρτέμιδος Περγαίας)· οἱ Διόσκουροι· Νέμεσις. (*Num. Chron.*, X 95).

Πρόστάννα, (*Num. Chron.*, X, 96), μεταξὺ Ἀσπένδου καὶ Σέλγης. Αὐτόνομα *αὐτοκρατορικῶν* χρόνων. *Ἐπιγρ.*, ΠΟΛΙC, προτομὴ τῆς πόλεως· *ὄπισθ.* ΠΡΟCΤΑΝΝΕΩΝ Θεὰ κρατοῦσα σφαῖραν(;) καὶ σκῆπτρον. *Αὐτοκρατορικὰ* — Σεουῆρος καὶ Κλαύδιος ὁ Γοτθικός, ΠΡΟCΤΑΝΝΕΩΝ, Μὴν ἐν ναῷ, συνοδευόμενος ὑπὸ δύο λεόντων, ἐν δὲ τῷ πεδίῳ σφὶγξ καὶ ἀλέκτωρ· Ἄρης(;) κρανοφόρος, μετὰ δόρατος, ἀσπίδος καὶ ῥοπάλου· ποτάμιος θεὸς ΤΙΟΥΛΟC(;)· Ὄρος μετ' ὀνόματος ΟΥΙΑΡΟC, ἐφ' οὗ φύονται τρία δένδρα· Διόσκουροι ἱστάμενοι, ὧν μεταξὺ μηνίσκος.

Πῶγλα, ὀλίγα μίλια βορειοδυτικῶς τοῦ Πανέμου Τείχους καὶ νοτιοανατολικῶς τῶν Ἰσίνδων. *Αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Ἀδριανοῦ μέχρι Τραϊανοῦ Δεκίου. *Ἐπιγρ.*, ΠΟΓΛΕΩΝ. *Τύποι* — Κωνικὸς λίθος ἐν ναῷ (Ἄρτεμις Περγαία)· Διόνυσος· αἶξ κτλ.

Σαγαλασσός, (*Num. Chron.*, X. 97), ὀχυρὸν φρούριον καὶ πόλις τῆς βορείου Πισιδίας, ἐπὶ τοῦ ἄνω μέρους τοῦ ποταμοῦ Κέστρου. Αὐτόνομα ἀργυρᾶ τῶν χρόνων Ἀμύντου βασιλέως τῆς Γαλατίας (δεύτερον ἥμισυ τοῦ πρώτου αἰῶνος π. Χ.), Ἀττικῆς ὁλκῆς.

Κεφαλὴ Διός.	ΣΑΓΑΛΑΣΣΕΩΝ Νίκη. Ꝁ 123 κ.
Ὁμοίως.	» Κεφαλὴ Ἀμαλθείας. . . . . Ꝁ 61 κ.

καὶ χαλκᾶ ἐπιγεγραμμένα ΣΑΓ, CΑΓΑ, κτλ. *Τύποι* — Νίκη· δύο αἶγες ἐπὶ τῶν ὀπισθίων ποδῶν ὀρθούμεναι· πτηνόν, κτλ.

Αὐτοκρατορικὰ — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Κλαυδίου Γοτθικοῦ. *Ἐπιγρ.*, CΑΓΑΛΑCCΕΩΝ, ΔΗΜΟC ἢ ΒΟΥΛΗ CΑΓΑΛΑCCΕΩΝ, ἐπίσης ΚΕCΤΡΟC, ὁ Κέστρος ποταμός, ἢ Μὴν συλλαμβάνων ταῦρον ἀπὸ τῶν κεράτων· ΑΛΕΞΑΝΔΡΟC, αὐτοκράτωρ ἔφιππος πρὸ ἀνδριάντος τοῦ Ἀλεξάνδρου· ὁ κῶνος πίτυος τοῦ θεοῦ Μηνὸς ἔχων ὑπὲρ αὐτὸν ἀστέρα καὶ μήνην· Ἑρμῆς καθήμενος ἐπὶ βράχου, κρατῶν κηρύκειον καὶ παῖδα Διόνυσον. ΠΡΩΤΗC ΠΙCΙΔΩΝ ΚΑΙ

ΦΙΛΗϹ ϹΥΝΜΑΧΟΥ, δηλοῦσα φιλίαν καὶ συμμαχίαν πρὸς τὴν Ῥώμην, **τύπος** δὲ χεῖρες συμπεπλεγμέναι· ϹΑΓΑΛΑϹϹΟϹ ΛΑΚΕΔΑΙΜΩΝ, ὁπλίτης στεφανούμενος ὑπὸ τῆς Τύχης τῆς Σαγαλασσοῦ, ἢ Διόσκουροι ἱστάμενοι παρὰ τοὺς ἵππους αὐτῶν. Ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς ταύτης ἐξάγομεν, ὅτι ἡ Σαλαγασσός, ὡς ἡ Σέλγη, ἀντεποιεῖτο Σπαρτιατικὴν καταγωγήν. Ἕτεροι **τύποι** — Βωμοὶ δύο ὑφ᾽ οὓς ἀστέρες καὶ μεταξὺ αὐτῶν κίων· Ἡρακλῆς φονεύων τὴν Ὕδραν, κτλ.

Σέλγη. Αὕτη κατὰ τὸν Στράβωνα (570) ἦτο ἀποικία τῆς Λακεδαίμονος, κειμένη ἐπὶ τῆς νοτίου κλιτύος τοῦ ὄρους Ταύρου. Ἦτο δ᾽ ἡ μεγίστη καὶ πλουσιωτάτη πόλις τῆς Πισιδίας. Τὰ ἀρχαιότατα αὐτῆς ἀργυρᾶ νομίσματα χρονολογοῦνται ἀπὸ τοῦ τετάρτου αἰῶνος π. Χ., ὁμοιάζουσι δὲ κατὰ τύπους τὰ τῆς Ἀσπένδου μετ᾽ ἐπιγραφῶν Παμφυλιακῆς διαλέκτου. Εἶνε δὲ πιθανὸν ὅτι ὑπῆρχε νομισματικὴ σύμβασις μεταξὺ τῶν δύο πόλεων, κειμένων ἀπ᾽ ἀλλήλων περὶ τὰ τριάκοντα μίλια, ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ποταμοῦ Εὐρυμέδοντος. Εἰκάζεται δὲ πρὸς τούτοις ὅτι οἱ τύποι τῶν δύο ἀθλητῶν καὶ τοῦ σφενδονήτου δυνατὸν νὰ ἀναφέρωνται εἰς τὰ ὀνόματα τῶν δύο πόλεων Σέλγης καὶ Ἀσπένδου, ἤτοι τὸ μὲν τῆς Σέλγης νὰ σχετίζεται πρὸς τὸ ***στλεγγὶς*** ἢ ***στλεγγίον***, σύμβολον τῶν ἀθλητικῶν ἀσκήσεων, συνήθως δὲ εἰκονιζόμενον ὡς σύμβολον ἐπὶ τῶν στατήρων τῆς Σέλγης (*Zeit. f. Num.*. VI, Πίν. III, 2), τὸ δὲ τῆς Ἀσπένδου πρὸς τὸ ***σφενδόνη***.

Περὶ τὰ 400-300 π. Χ. καὶ βραδύτερον. Περσικὸς σταθμητικὸς κανών.

Δύο παλαισταὶ μαχόμενοι. (Imhoof, *Z. f. N.*, V. 133 καὶ *Mon Gr.*, 339.)	ΣΤΛΕLIΙΕΥΣ, ΕΣΤΛΕLIΙΥΣ, ΣΤΛΕΓΙΥΣ, ΣΤΛΓΕΥΣ, ΣΤΛΕΓΙΟΣ, ΣΤΛΕΓΙΟΝ, κτλ. (τὸ L=Γ). Τετράγωνον ἔγκοιλον, σφενδονήτης· διάφορα *σύμβολα* ἐν τῷ πεδίῳ ὧν σύνηθες ὁ ἀστράγαλος . . · Ꭱ Στατὴρ 170 κ.

Γοργόνειον (*Z. f. N.*, V. Πίν. VI 3.)	ΣΤ ἢ ἄνευ ἐπιγραφῆς. Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δ. *Σύμβολον* — ἀστράγαλος . . . . . Ꝗ 22 κ.
Κεφαλὴ λέοντος πρὸς δ.	Ἀστράγαλος ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. Ꝗ 10 κ.
Γοργόνειον	Ἀστράγαλος καὶ κεφαλὴ λέοντος. . Ꝗ 7 κ.

Περὶ τὰ 300-190 π. Χ., ἢ βραδύτερον. Περσικὸς σταθμητικὸς κανὼν ἐκπίπτων εἰς Ἀττικὴν ὁλκήν.

Δύο παλαισταὶ ἀγωνιζόμενοι· K ἢ διάφορα γράμματα μεταξὺ αὐτῶν.	ΣΕΛΓΕΩΝ Σφενδονήτης. Ἐν τῷ πεδίῳ τρισκελὲς καὶ διάφορα σύμβολα . . . . . Ꝗ 160-120 κ.
Ὁμοίως. (Hunter, Πίν. XLVIII 20.)	ΣΕΛΓΕΩΝ Ἡρακλῆς κραδαίνων ῥόπαλον. . . Ꝗ 160 κ.
Κεφαλὴ Ἡρακλέους πωγωνοφόρου φέροντος στέφανον· ὄπισθεν ῥόπαλον.	» Ἄρτεμις μετὰ δᾳδῶν, τρέχουσα. Ꝗ 71 καὶ 26 κ.
Κεφαλὴ Ἡρακλέους πωγωνοφόρου ἀντωπός, μετὰ ῥοπάλου ἐπ' ὤμου.	» Ῥόπαλον καὶ δένδρον πεφυτευμένον ἐν ἀγγείῳ. Ꝗ 31 κ. (*Num. Chron.*, X. 100.)
Κεφ. Ἀρτέμιδος πρὸς δ. δαφνοστεφής, μετὰ τόξου καὶ φαρέτρας ἐπ' ὤμου.	Ἀνεπίγραφον. Πρόσθιον ἐλάφου στρεφομένης . . . . . . Ꝗ 21 κ.

Τὰ χαλκᾶ νομίσματα τῶν ἀνωτέρω περιόδων εἶνε μικρά, συνήθως δὲ ἀνεπίγραφα, ἤτοι:—

Ἀσπὶς κυκλική, ἐφ' ἧς ΠΟ.	Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς ἢ τρισκελές. Æ ·6
Κυκλικὴ ἀσπίς.	CE Ἐπιδορατίς . . . . . . Æ ·55
Κεφαλὴ Ἡρακλέους ἀντωπός, μετὰ ῥοπάλου ἐπ' ὤμου.	ΣΕ ἢ ΣΕΛ Πρόσθιον ἐλάφου στρεφομένης . . . . Æ ·55
Κεφαλὴ Ἡρακλέους πρὸς δεξ.	CE Κεραυνός . . . . Æ ·45
CE Προτομὴ Ἀρτέμιδος.	CΕΛ Δύο δᾷδες . . . . . . Æ ·35

Ἄλλας ποικιλίας ἴδε παρὰ Imhoof, *Mon. Gr.*, σ. 340 κ. ἑξ.

Αὐτοκρατορικὰ — ἀπὸ Ἀδριανοῦ μέχρι Σαλωνίνης. *Ἐπιγρ.*, CΕΛΓΕΩΝ. Ὁ μόνος ἀξιοσημείωτος τύπος ἐπὶ τῶν αὐτοκρατορικῶν νομισμάτων τῆς πόλεως ταύτης εἶνε βάσις ἐπιμήκης μετὰ βαθμίδων

ἀγουσῶν ἐπ' αὐτῆς, ἔνθα ὑπάρχουσι δύο μικροὶ βωμοί, ὧν μεταξὺ δύο δένδρα ἢ θάμνοι πεφυτευμένοι ἕκαστος ἐν ἀγγείῳ. Ὁ Δρ. Imhoof (*Mon. Gr.*, σ. 344) ὑποθέτει ὅτι τὰ δένδρα τῶν νομισμάτων τούτων εἶνε ὁ στύραξ ἢ στόραξ, θάμνος ἀφθόνως, κατὰ τὸν Στράβωνα (570) φυόμενος ἐν τῇ χώρα τῆς Σέλγης. Εἶνε πιθανὸν δέ, ὅτι θεῖαι τιμαὶ ἀπενέμοντο εἰς τὰ δένδρα ταῦτα καὶ ὅτι συνεδέοντο κατά τινα τρόπον πρὸς τὴν λατρείαν τοῦ Σελγίου Ἡρακλέους, οὗ ὁ στέφανος ἐπὶ τῶν νομισμάτων ἀποτελεῖται, ὡς φρονεῖ ὁ Imhoof, ἐκ φύλλων στύρακος.

Συμμαχικὰ νομίσματα μετὰ τῆς Λακεδαίμονος, ϹΕΛΓΕΩΝ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ ΟΜΟΝΟΙΑ.

Σελεύκεια Ταύρου ἢ *Σιδηρᾶ* ἐπονομαζομένη, ἐπὶ δὲ τῶν νομισμάτων αὐτῆς καλουμένη Κλαυδιοσελεύκεια, πιθανῶς διότι ἔλαβε προνόμιά τινα παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος Κλαυδίου. Ἔκειτο δὲ ὅλως εἰς τὰ βόρεια τῆς Πισιδίας. Αὐτόνομα χαλκᾶ Ῥωμαϊκῶν χρόνων καὶ *αὐτοκρατορικά* — ἀπὸ Ἀδριανοῦ μέχρι Κλαυδίου Γοτθικοῦ. *Ἐπιγρ.*, ΚΛΑΥΔΙΟϹΕΛΕΥΚΕΩΝ. *Τύποι* — μαρτυροῦντες τὴν λατρείαν τοῦ Μηνός, Διός, Διονύσου, Δήμητρος καὶ Ἡρακλέους (*Num. Chron.*, X, 19).

Τερμησσός. Δύο πόλεις τοῦ ὀνόματος τούτου ὑπῆρχον ἐν Πισιδίᾳ, καλούμεναι ἡ μὲν *μικρά*, ἡ δὲ *μείζων*. Εἰς τὴν τελευταίαν τούτων, κειμένην ἐπὶ τοῦ ὄρους Σολύμου καὶ ἀμέσως ὑπὸ τὴν κορυφὴν, ἀνήκουσι τὰ νομίσματα (Leake, *Num. Hell. As.*, σ. 132).

Αὐτόνομα χαλκᾶ Ῥωμαϊκῶν χρόνων. Συνήθεις *τύποι* — Κεφαλὴ Διὸς ἢ Ἀπόλλωνος, *ὄπισθ.* Κεραυνὸς ἢ ἵππος ἐλεύθερος συνήθως μετὰ χρονολογιῶν ὑπολογιζομένων ἀπὸ τοῦ 71 π. Χ, ὅτε διὰ τῆς Lex Antonia de Termessibus ἡ πόλις ἐκηρύχθη ἐλευθέρα (*Z. f. N.*, XII. 7.)

Αὐτοκρατορικὰ — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Σεουήρου Ἀλεξάνδρου. *Ἐπίγρ.*, ΤΕΡ, ΤΕΡΜΕϹϹΕΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ἢ ΤΕΡΜΗϹϹΕΩΝ πρὸς

δὲ κατὰ προσθήκην ΤΩΝ ΜΕΙΖΟΝΩΝ, ΑΥΤΟΝΟΜΩΝ ἢ ΑΥΤΟΝΟΜΟΥ, ἡ *ἐπιγραφὴ* ἀναγνωσθεῖσα ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΤΕΡΜΗϹϹΕ Η ΤΟ Κ ΑΥΤΟΥϹ ΕΧΟΥϹΑ «αὐτόνομος διὰ τὸ εἰκοστὸν ἔτος;» (*Num. Chron.*, XIX. 3). Σημειωτέον ὅμως ὅτι τὸ ἐν τῷ Βρετανικῷ Μουσείῳ κομμάτιον φαίνεται σαφῶς φέρον ΤΟ ΚΑΠΟΥϹ ΕΧΟΥϹΑ (*= ἡ το[ὺς] κήπους ἔχουσα* = «ἡ φύλαξ τῶν ἱερῶν κήπων;» (ἥτις ἀνάγνωσις εἶνε πολὺ πιθανωτέρα τῆς πρώτης ἐπειδὴ ἡ πρώτη τοὐλάχιστον εἶνε λίαν ἀμφιβόλου Ἑλληνικῆς γλώσσης. Θεότητες, ΖΕΥϹ ϹΟΛΥΜΕΥΣ ἢ ΔΙ[ΟϹ] ϹΟΛΥΜΕΩ[Ϲ], Ζεὺς Σολυμεὺς ἐγείρων τὴν δεξιὰν πρὸς τὸ πρόσωπον ἔχουσαν τὸν λιχανὸν κεκυρτωμένον· ϹΟΛΥΜΟϹ, υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Χαλδηνῆς· Ἑλένη μεταξὺ τῶν Διοσκούρων (Imhoof, *Mon. Gr.*, σ. 345)· Νέμεσις, κτλ.

Τιμβριάς, κειμένη ἐπὶ ποταμοῦ καλουμένου Εὐρυμέδοντος. Μόνον *αὐτοκρατορικὰ* νομίσματα εἶνε γνωστὰ — ἀπὸ Ἀδριανοῦ μέχρι Γέτα. *Ἐπιγρ.*, ΤΙΜΒΡΙΑΔΕΩΝ. *Τύποι*, Κυβέλη, Διόνυσος, Ἑρμῆς, καὶ ποτάμιος θεὸς ΕΥΡΥΜΕ[ΔΩΝ].

Τιτυασσός. Θέσεως ἀγνώστου. Αὐτόνομα χαλκᾶ *αὐτοκρατορικῶν χρόνων* καὶ *αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Ἀδριανοῦ μέχρι Γέτα. *Ἐπιγρ.*, ΤΙΤΥΑϹϹΕΩΝ. *Τύποι* — ΜΗΤΡΟϹ, ναὸς τετράστυλος, οὗ ἀριστερὰ ὄφις, *ὄπισθ.* ΤΙΤΥΑϹϹΙϹ, πρόσθιον κάπρου. Ἡ λέξις ΜΗΤΡΟϹ δυνατὸν νὰ ἀναφέρηται εἰς τὴν λατρείαν τῆς Κυβέλης, ἥτις ἐπὶ νομίσματος τοῦ Σεουήρου, ἀποκειμένου ἐν τῷ Βρεταννικῷ Μουσείῳ, παρίσταται ἔχουσα τὸν ἕτερον τῶν ποδῶν ἐπὶ τῆς ῥάχεως λέοντος καὶ κρατοῦσα ἐν ἑκάστῃ χειρὶ λέοντα ἀπὸ τοῦ αὐχένος. Οἱ λοιποὶ τύποι ἀναφέρονται γενικῶς εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Διός.

Χρονολογικος πιναξ των νομισματων της Πισιδιας.

	400-300 π. Χ.	300-190 π. Χ.	190 π. Χ. μέχρις αὐτοκρ. χρόνων.	Αὐτοκρατορικά
Ἄδαδα	...	...	Æ	Æ
Ἄμβλαδα	...	...	Æ	Æ
Ἄνδηδα	...	..	...	Æ
Ἀντιόχεια	...	...	...	Æ (ἀποικ.)
Ἀπολλωνία	...	...	...	Æ
Ἀριασσός	..	...	...	Æ
Βᾶρις	...	...	...	Æ
Ἴσινδα	...	...	Æ	Æ
Κόδρουλα	...	. .	...	Æ
Κόλβασα	...	...	...	Æ
Κόμαμα	...	...	...	Æ
Κονάνη	...	...	...	Æ
Κρῆμνα	...	...	AR Æ	Æ (ἀποικ.)
Λυσινία	...	...	...	Æ
Ὄλβασα	...	...	...	Æ (ἀποικ.)
Οὐερβία(Verbis)	...	...	...	Æ
Παλαιόπολις	...	..	. .	Æ
Πανέμου τεῖχος	...	...	...	Æ
Πάππα	...	...	...	Æ
Πεδνηλισσός	...	...	...	Æ
Πρόστανα	...	...	...	Æ
Πῶγλα	...	...	...	Æ
Σαγαλασσός	...	...	AR Æ	Æ
Σέλγη	AR	AR Æ	Æ	Æ
Σελεύκεια	...	...	...	Æ
Τερμησσός	...	...	Æ	Æ
Τιμβριάς	...	...	...	Æ
Τιτυασσός	...	...	...	Æ

ΙΣΑΥΡΙΑ

Ἴδε Κιλικίαν Τραχεῖαν

ΛΥΚΑΟΝΙΑ

Ἡ ὑπὸ τὸ ὄνομα Λυκαονία γνωστὴ χώρα ὡρίζετο πρὸς δυσμὰς ὑπὸ τῆς Πισιδίας, πρὸς βορρᾶν ὑπὸ τῆς Γαλατίας, πρὸς ἀνατολὰς ὑπὸ τῆς Καππαδοκίας καὶ πρὸς νότον ὑπὸ τῆς ὀρεινῆς χώρας Ἰσαυρίας ἢ Κιλικίας τῆς Τραχείας. Αἱ πόλεις, ἃς ὁ Waddington (*Rev. Num.*, σειρὰ Γ', τόμ, Ι, σ. 24) τάσσει ὑπὸ τὴν Λυκαονίαν εἶνε αἱ Βάρατα, Δέρβη, Ἰκόνιον, Ἴλιστρα, Λαοδίκεια ἡ Κατακεκαυμένη (Combusta), Λάρανδα, Λύστρα, Πάρλαϊς, Σάβατρα καὶ Ὕδη. Εἰς ταύτας δυνάμεθα νὰ προσθέσωμεν καὶ τὴν Δαλίσανδον. Τὰ νομίσματα τῆς χώρας ταύτης εἶνε σχεδὸν ἐξ ὁλοκλήρου τῆς αὐτοκρατορικῆς περιόδου.

Βάρατα. *Αὐτοκρατορικά* — ἀπὸ Μ. Αὐρηλίου μέχρις Ὠτακιλίας (*Num. Chron.*, XI, 58). *Ἐπιγρ.* ΒΑΡΑΤΕѠΝ ΚΟΙ. ΛΥΚΑΟΝΙΑϹ ἢ ΚΟΙΝΟΝ ΛΥΚΑΟΝΙΑϹ ΒΑΡΑΤΕѠΝ. *Τύποι* ποικίλοι, ὧν ὁ μόνος ἐνδιαφέρων εἶνε ἡ Τύχη τῆς πόλεως καθημένη ἐπὶ βράχου, ἔχουσα δὲ ποταμὸν παρὰ τοὺς πόδας.

Δαλίσανδος. *Αὐτοκρατορικὰ* τοῦ Οὐήρου. *Ἐπιγρ.*, ΔΑΛΙϹΑΝΔΕΩΝ ΚΟΙΝ. ΛΥΚΑ. Ζεὺς καθήμενος (*Num. Chron.*, 1883, σ. 178). Ἡρακλῆς ἱστάμενος μετὰ μήλου τῶν Ἑσπερίδων ἐν τῇ χειρὶ (*Num. Zeit.*, 1884, Πίν. V, 17).

Δέρβη. *Αὐτοκρατορικά* — Φαυστίνα καὶ Οὐῆρος. *Ἐπιγρ.* ΚΛΑΥ. ΔΕΡΒ. ΚΟΙ. ΛΥΚΑΟΝΙΑϹ. Ἡ Δέρβη, ὡς ἡ Λαοδίκεια Κατακεκαυμένη, τὸ Ἰκόνιον καὶ ἡ Σελεύκεια τῆς Πισιδίας, εὐηργετήθη

πιθανῶς ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Κλαυδίου, πρὸς τιμὴν τοῦ ὁποίου ἔλαβε τὸ ὄνομα Κλαυδιοδέρβη. Οἱ τύποι τῶν νομισμάτων αὐτῆς ἀναφέρονται εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Ἡρακλέους.

Ἰκόνιον. Αὐτόνομα χαλκᾶ ὀλίγον τι ἀρχαιότερα τῆς βασιλείας τοῦ Αὐγούστου. *Ἐπιγρ.*, ЄΙΚΟΝΙЄΩΝ. *Τύποι* κυρίως ἀναφερόμενοι εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Περσέως, τοῦ κατ' ἐγχώριόν τινα παράδοσιν ἀφιερώσαντος τὴν *ἑαυτοῦ εἰκόνα* ἐν Ἰκονίῳ, ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως.

Αὐτοκρατορικά—ἀπὸ Κλαυδίου μέχρι Γαλλιηνοῦ, μετ' *ἐπιγρ.* ΚΛΑΥΔЄΙΚΟΝΙЄѠΝ. Ὑπὸ τοῦ Ἀδριανοῦ ἐγκατέστη Ῥωμαϊκὴ ἀποικία ἐν Ἰκονίῳ. Ἔκτοτε δὲ μέχρι τοῦ Γαλλιηνοῦ ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα περιέστη εἰς ἀχρηστίαν ἐπὶ τῶν νομισμάτων, τῆς *ἐπιγραφῆς* οὔσης ICONIEN. COLO. ἢ COL. AEL. HAD. ICONIENSI. S. R (Colonia Aelia Hadriana Iconiensium, Senatus Romanus). Περὶ τῶν γραμμάτων S. R ἴδε Eckhel, IV, 499.

Ἴλιστρα. *Αὐτοκρατορικά*—Μ. Αὐρήλιος, Λουκίλλα, καὶ Φίλιππος ὁ πρεσβύτερος (*Zeit. f. Num.*, XII,4). *Ἐπιγρ.*, ΙΛΙϹΤΡЄѠΝ ΚΟΙΝ[ΟΝ] ΛΥΚΑΟΝΙΑϹ. *Τύποι*—Ζεὺς καὶ Ἀθηνᾶ.

Λαοδίκεια, ὀλίγα μίλια βορειοδυτικῶς τοῦ Ἰκονίου, ὀνομασθεῖσα ἀπὸ Λαοδίκης μητρὸς Σελεύκου τοῦ Α' καὶ ἐπονομασθεῖσα *Κατακεκαυμένη* ἢ Combusta, πιθανῶς ὡς καταστραφεῖσά ποτε ὑπὸ πυρός.

Αὐτοκρατορικὰ—Οὐεσπασιανοῦ, Τίτου καὶ Δομιτιανοῦ. *Ἐπιγρ.*, ΚΛΑΥΔΙΟΛΑΟΔΙΚЄѠΝ. *Τύποι*—Νίκη, Κυβέλη, κτλ. Ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ Μαξιμίνου ἡ Λαοδίκεια ἔλαβε τὸν τίτλον καὶ τὰ δικαιώματα Ῥωμαϊκῆς ἀποικίας καὶ ἔκοψε νομίσματα μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς COL. IVL. AVS[picata] CL[audio] LA[odicea]. *Τύπος*—Τύχη.

Λάρανδα (Waddington, *Mél.*, I. 35). *Αὐτοκρατορικὰ*—Μ. Αὐρήλιος καὶ Φίλιππος ὁ πρεσβύτερος. *Ἐπιγρ.*, ΛΑΡΑΝΔ. ΜΗΤ›

ΚΟΙΝ. ΛΥΚΑΟΝΙΑC, βραδύτερον δέ, CEB. ΛΑΡΑΝΔΕΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟ ΚΟΙΝΟΝ, ἀποδεικνύουσα, ὅτι ἡ πόλις ἔχαιρε τὸν τίτλον Μητρόπολις ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Αὐρηλίου καὶ ὅτι ὁ τίτλος Σεβαστὴ προσετέθη βραδύτερον.

Λύστρα. *Ἀποικιακὰ* Αὐγούστου. *Ἐπιγρ.*, COL IVL. FEL. GEM. LYSTRA. Ἱερεὺς ὁδηγῶν δύο βόας. Ἡ πόλις αὕτη μνημονεύεται τὸ πρῶτον ἐν ταῖς *Πράξεσι τῶν Ἀποστόλων* XIV, ἔνθα λέγεται ὅτι ὁ λαὸς ἐχαιρέτισε Λυκαονιστὶ τοὺς Βαρναβᾶν καὶ Παῦλον ὡς τοὺς θεοὺς Δία καὶ Ἑρμῆν (Imhoof, *Mon. Gr.*, σ. 347).

Παρλαΐς. Ἡ πόλις αὕτη, ὡς τὰ Λύστρα, εἶνε γνωστὴ μόνον ὡς Ῥωμαϊκὴ ἀποικία ἀπὸ τῶν νομισμάτων της. *Αὐτοκρατορικὰ*— ἀπὸ Μ. Αὐρηλίου μέχρι Δόμνης. *Ἐπιγρ.* IVL. AVG. COL. PARLAIS. *Τύποι*—ὁ θεὸς Μήν, κρατῶν κῶνον πίτυος, ἔχων δὲ παρὰ τοὺς πόδας ἀλέκτορα· Ἀσκληπιὸς καὶ Ὑγίεια· Τύχη, κτλ.

Σαυάτρα. *Αὐτοκρατορικὰ*—ἀπὸ Τραϊανοῦ μέχρι Φιλίππου τοῦ πρεσβυτέρου. *Ἐπιγρ.*, CAOYATPEΩN, βραδύτερον δὲ CAYAT[PEΩN], σὺν προσθήκῃ, ἀπὸ τῶν χρόνων Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς, τοῦ ΚΟΙ. ΛΥΚΑΟΝΙΑC. *Τύποι*—Ζεύς, Ἀθηνᾶ, Ἡρακλῆς καὶ ἐγχώριός τις θεότης ἢ δαίμων μιᾶς τῶν λιμνῶν τῆς Λυκαονίας, στηριζόμενος ἐπὶ μακροῦ καλάμου καὶ κρατῶν δύο στάχυς, ἔχων δὲ παρὰ πόδας ἰχθὺν πρὸς φώκην ὁμοιάζοντα.

Ὕδη, ἐπὶ τῶν ὁρίων τῆς Λυκαονίας καὶ Γαλατίας. Ἐκ τῆς θέσεως ταύτης ὁ κ. Waddington κέκτηται νόμισμα ἐπιγεγραμμένον ΥΔΗC ΙΕΡΑC ΚΟΙΝΟΝ ΛΥΚΑΟΝΙΑC.

ΚΙΛΙΚΙΑ.

Μετὰ ΚΙΛΙΚΙΑΣ ΤΡΑΧΕΙΑΣ ἢ ΙΣΑΥΡΙΑΣ.

Ἡ ἐπαρχία τῆς Κιλικίας διαιρεῖται φυσικῶς εἰς δύο μέρη οὐσιωδῶς ἀφ' ἑκάστων διαφέροντα. Ἡ ἀνατολικὴ Κιλικία εἶνε χθαμαλὴ εὔφορος πεδιάς, δι' ἧς οἱ ποταμοὶ Πύραμος καὶ Σάρος κατέρχονται πρὸς τὴν θάλασσαν.

Ἐξ ἄλλου τὸ δυτικὸν ἥμισυ τῆς χώρας εἶνε τραχεῖα ὀρεινὴ χώρα, δι' ὃ καὶ ἐκαλεῖτο ἡ *Τραχεῖα*. Τὸ μέρος τοῦτο τῆς Κιλικίας δὲν δύναται εὐχερῶς νὰ χωρισθῇ ἀπὸ τῆς Ἰσαυρίας, — ἂν καὶ οἱ νομισματικοὶ ὁμιλοῦσι συνήθως περὶ τῆς τελευταίας ὡς περὶ μεσογείου χώρας, — διότι ἡ Ἰσαυρία βεβαίως ἐξετείνετο μέχρι τῆς θαλάσσης.

Ἐνόμισα δὲ πρέπον ἐν τῷ παρόντι ἔργῳ νὰ περιλάβω ἐν ἑνὶ καὶ μόνῳ ἀλφαβητικῷ καταλόγῳ πάσας τὰς πόλεις Κιλικίας τῆς Πεδινῆς (Campestris) καὶ Κιλικίας τῆς Τραχείας ἢ Ἰσαυρίας, ἐν ᾧ διαμερίσματι περιέλαβον ὡσαύτως ἓξ πόλεις δυναμένας ἴσως μετ' ἴσου δικαιώματος νὰ ἀποδοθῶσι τῇ Παμφυλίᾳ καὶ Πισιδίᾳ, καὶ τοῦτο, ἐπειδὴ δυσκόλως δύνανται νὰ καθορισθῶσιν ἀκριβῶς τὰ μεταξὺ Ἰσαυρίας καὶ τῶν ἐπαρχιῶν τούτων ὅρια. Αἱ πόλεις δ' αὗται εἶνε αἱ Κορακήσιον, Συέδρα, Κολυβρασσός, Κάσα, Λύρβη καὶ Καραλλία, αἵτινες ἐξαιρέσει τῆς τελευταίας, περιλαμβάνονται ὑπὸ τοῦ Πτολεμαίου ἐν τῇ Ῥωμαϊκῇ ἐπαρχίᾳ Παμφυλίᾳ, ἂν καὶ ὑπὸ τὸ κεφάλαιον Κιλικία ἡ Τραχεῖα. Ὁ Στράβων (667) ἐν τούτοις, ποιεῖ τὸ Κορακήσιον ὅριον τῶν δύο ἐπαρχιῶν (Πρβλ. Waddington, *Rev. Num*, 1883, σ. 24 κ. ἑξ.)

Ἡ νομισματοκοπία τῆς Κιλικίας μέχρι περίπου τῶν μέσων τοῦ πέμπτου αἰῶνος συνίσταται ἐξ ἀρχαϊκῶν ἀργυρῶν στατήρων Αἰγινητικῆς ὁλκῆς (περὶ τοὺς 180 κ.), κοπέντων εἰς δύο μόνον πό-

λεις, ἤτοι τὴν Μάλλον ἐν τῷ ἀνατολικῷ καὶ τὴν Κελένδεριν ἐν τῷ δυτικῷ μέρει τῆς Κιλικίας. Μόλις δὲ ὀλίγον κατόπιν ἤρξαντο κόπτουσαι ἀργυρᾶ νομίσματα Περσικοῦ κανόνος (170-160 κ. περίπου) ἡ Ταρσός, Σόλοι καὶ Νάγιδος, ὀλίγον δὲ κατόπιν καὶ ἡ Ἰσσός. Αἱ ἓξ αὗται πόλεις ἦσαν τὰ μόνα σπουδαῖα Κιλικικὰ νομισματοκοπεῖα πρὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἀλεξάνδρου. Τὰ νομίσματα αὐτῶν ἐν μέρει μὲν εἶνε ἀστικὰ ἐν μέρει δὲ σατραπικά, τουτέστι κοπέντα ἐν ὀνόματι ἢ μετὰ τῶν τύπων τῶν Περσῶν σατραπῶν, οἵτινες ἐποίησαν τὴν Κιλικίαν ὁρμητήριον τῶν ἐνεργειῶν αὐτῶν ἐναντίον τῆς Κύπρου καὶ Αἰγύπτου κατὰ τὸ πρῶτον μέρος τοῦ τετάρτου αἰῶνος π. Χ.

Αἱ ἐπιγραφαὶ τῶν νομισμάτων εἶνε, ὡς θὰ ἀνεμένετο ἐν χώρᾳ μετὰ πληθυσμοῦ μεμιγμένου ὡς ὁ τῆς Κιλικίας, συνήθως δίγλωσσοι, τῆς μὲν Ἑλληνικῆς ἐπικρατούσης ἐν τῷ δυτικῷ τῆς δὲ Ἀραμαϊκῆς ἐν τῷ ἀνατολικῷ ἡμίσει τῆς χώρας. Ἄξιον σημειώσεως εἶνε ὅτι μέγας ἀριθμὸς τῶν ὑπαρχόντων ἀργυρῶν στατήρων φέρει ὑστερόσημον ταύρου ἱσταμένου σὺν δυσὶν Ἀραμαϊκοῖς γράμμασιν I ~/ (ד׳) ὑπεράνω τῆς ῥάχεως αὐτοῦ. Ἡ ἀφορμὴ τῶν ὑστεροσήμων τούτων δὲν εἶνε γνωστή. Μετὰ τῆς ἐκστρατείας τοῦ Ἀλεξάνδρου ἡ σατραπικὴ νομισματοκοπία καταπαύει καὶ ἀντικαθίσταται διὰ τῆς νέας βασιλικῆς νομισματοκοπίας τοῦ Ἀλεξάνδρου. Αὕτη συνεχισθεῖσα διὰ τῶν νομισμάτων τῶν Σελευκιδῶν βασιλέων, ἀπετέλει τὸ κύριον κυκλοφοροῦν νόμισμα τῆς Κιλικίας μέχρι τοῦ χρόνου, ὅτε ὁ Πομπήϊος διωργάνωσε τὴν χώραν εἰς Ῥωμαϊκὴν ἐπαρχίαν ἐν ἔτει 67 π. Χ. Περὶ τὸν χρόνον τοῦτον ἤρξατο ὑπὸ τὴν Ῥωμαϊκὴν προστασίαν ἄφθονος ἔκδοσις χαλκῶν αὐτονόμων νομισμάτων εἰς πάσας τὰς κυριωτάτας πόλεις, πολλὰ τῶν ὁποίων φέρουσι χρονολογίας συμφώνως πρὸς διάφορα ἐγχώρια χρονολογικὰ συστήματα. Ἔτι δὲ μᾶλλον πολυάριθμα εἶνε τὰ **αὐτοκρατορικὰ** νομίσματα, τὸ πλεῖστον χαλκᾶ, ἂν καὶ ἀπαντῶσιν κατ᾽ ἐξαίρεσιν καὶ ἀργυρᾶ ἔν τισι πόλεσιν, οἷον ἐν Αἰγαῖς, Μόψῳ, Σελευκείᾳ καὶ Ταρσῷ, περὶ τῶν ὁλκῶν τῶν ὁποίων ἴδε Hultsch (*Metrologie,* σ. 582).

Ἀγχιάλη (;), μεταξὺ Ταρσοῦ καὶ Σόλων. Εἰς τὴν πόλιν ταύτην κατετάχθη νόμισμά τι ὑπὸ Mionnet (*Suppl.*, VII. σ. 188), καὶ δὴ ἐκ τῆς αὐτοκρατορικῆς περιόδου· *ἔμπ* ΑΝΧΙΑΛΟϹ, Κεφαλὴ Ἀγχιάλου τοῦ κτίστου· *ὄπισθ.* ΑΝΧΙΑΛΕΩΝ Ἀσκληπιὸς ἱστάμενος. Τοῦτο περιεγράφη ἤδη ὑπὸ τὴν Θρακικὴν Ἀγχίαλον (Τόμ. Α΄. σ. 348).

Ἄδανα, ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Σάρου, περὶ τὸ μέσον τῆς ἀποστάσεως μεταξὺ τῆς πρὸς ἀνατολὰς Ταρσοῦ καὶ τῆς πρὸς δυσμὰς Μόψου Ἑστίας.

Αὐτόνομα χαλκᾶ *αὐτοκρατορικῶν χρόνων* καὶ *αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Κομμόδου μέχρι Γαλλιηνοῦ. *Ἐπιγρ.*, ΑΔΑΝΕΩΝ, προστιθεμένων ἐνίοτε τῶν ΑΔΡΙΑΝΩΝ, ΜΑΚΡΕΙΝΙΑΝΩΝ, ΑΔΡ. ϹΕΥ. ΑΝΤΩΝΕΙΝΟΥΠΟ. — ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠ. ΜΑΞΙΜΕΙΝΙΑΝΩΝ ἢ ΜΑΞΙΜΕΙΑΝΩΝ, πρὸς τιμὴν τῶν αὐτοκρατόρων Ἀδριανοῦ, Μακρίνου, Ἐλαγαβάλου, Σεβ. Ἀλεξάνδρου, Μαξιμίνου καὶ Μαξίμου. Χρονολογικὸν σύστημα ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ 19 π. Χ. *Τύποι* — Τύχη μετὰ τοῦ ποταμοῦ Σάρου παρὰ τοὺς πόδας αὐτῆς· Ζεύς· Ἑρμῆς· κτλ. *Ἀγῶνες,* — ΙΕΡΑ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΑ καὶ ΔΙΟΝΥϹΙΑ (*Berl. Blätt.*, V. 22). Ἴδε ὡσαύτως **Ἀντιόχειαν πρὸς τῷ Σάρῳ** (*Rev. Num*, 1854, 11, 12, 138, 139).

Αἰγαί, ἐπὶ τῆς δυτικῆς ἀκτῆς τοῦ κόλπου τῆς Ἰσσοῦ. Αὐτόνομα χαλκᾶ τοῦ πρώτου αἰῶνος π. Χ. *Ἐπιγρ*, ΑΙΓΕΑΙΩΝ συνήθως μετὰ τῆς προσθήκης ΤΗϹ ΙΕΡΑϹ ΚΑΙ ΑΥΤΟΝΟΜΟΥ ΚΑΙ ΑϹΥΛΟΥ. Κεφαλὴ τῆς Τύχης πυργοστεφής· *ὄπισθ.* Προτομὴ ἵππου. κτλ. Αὐτοκρατορικὰ — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Γαλλιηνοῦ. *Ἐπιγρ.*, ΑΙΓΕΑΙΩΝ, ΑΙΓΕΩΝ, ΑΙΓΑΙΩΝ, κτλ, προστιθεμένων συχνὰ ἐπιθέτων τιμητικῶν τῶν αὐτοκρατόρων (ἴδε Ἄδανα). Ἀργυρᾶ μόνον τοῦ Ἀδριανοῦ. Χρονολογικὸν σύστημα ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ 47 π. Χ *Κύριοι τύποι ἢ ἐπιγραφαί* — ΘΕΩ ϹΩΤΗΡΙ Κ. ΘΕΩ ΤΕΛΕϹΦΩΡΩ ἐπὶ ναοῦ, ἐν ᾧ εἴδωλα Ἀσκληπιοῦ καὶ Τελεσφόρου· ὁ λιμὴν τῶν Αἰγῶν, πλοῖον καὶ φάρος· Ἀμάλθεια φέρουσα τὸν παῖδα Δία καὶ κέρας Ἀμαλθείας· Αἲξ ἱσταμένη, κτλ. ΠΥΡΑΜΟϹ, γέφυρα ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ

Πυράμου, ὑπὸ τὰς ἀψῖδας τῆς ὁποίας ἡ λέξις ΔΩΡΕΑ σημαίνουσα πιθανῶς ἢ ὅτι ἡ γέφυρα ἦτο δῶρον τοῦ αὐτοκράτορος, ἢ ὅτι εὐεργέτημά τι ἢ ἀτέλεια παρεχωρήθη τῇ πόλει πρὸς ἀμοιβὴν τῆς συμμετοχῆς αὐτῆς εἰς τὴν οἰκοδομὴν τῆς γεφύρας. Ὁ αὐτὸς ἀκριβῶς τύπος ἀπαντᾷ ἐπὶ νομισμάτων τῆς γειτονικῆς πόλεως Μόψου, δεικνύων ὅτι πλείονες τῆς μιᾶς πόλεις μετέσχον τοῦ ἔργου (Sestini, *Lettere*, V. 54). Ἡ λέξις ΔΩΡΕΑ ἀπαντᾷ ὡσαύτως ἐπὶ νομίσματος τῆς Σίδης, γεγραμμένη ἐπὶ βωμοῦ. Ὁ ἐπὶ πολυαρίθμων νομισμάτων τῶν Αἰγῶν τίτλος ΝΑΥΑΡΧΙϹ, ἀποδεικνύει, ὅτι ἡ πόλις ἦτο ναυτικὸς σταθμός.

Ἀλεξάνδρεια κατ' Ἴσσον (νῦν *Ἰσκενδερούμ*). Αὐτόνομα χαλκᾶ Ῥωμαϊκῶν τύπων, φέροντα ἐνίοτε χρονολογίας συμφώνως πρὸς τὸ *Πομπήειον Κιλικικὸν σύστημα* τὸ ἀπὸ τοῦ 67 π. Χ. *Αὐτοκρατορικὰ*—ἀπὸ Τραϊανοῦ μέχρι Καρακάλλα. *Ἐπιγρ.* ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΩΝ ΚΑΤ ΙϹϹΟΝ. *Τύποι* συνήθεις.

Ἀνάζαρβος, ἐπὶ τοῦ Πυράμου περὶ τὰ τριάκοντα μίλια ὑπὲρ τὴν Μόψου Ἑστίαν, καλουμένη Καισάρεια πρὸς τῷ Ἀναζάρβῳ ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Αὐγούστου μέχρι τῶν τοῦ Οὐήρου, ἁπλῶς δ' Ἀνάζαρβος ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ Κομμόδου μέχρι τῆς τοῦ Γαλλιηνοῦ. *Αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Νέρωνος μέχρι Γαλλιηνοῦ, μετὰ ἢ ἄνευ ὀνόματος αὐτοκράτορος. *Ἐπιγρ.*, ΚΑΙϹΑΡΕѠΝ ΤѠΝ ΠΡΟϹ ΤѠ ΑΝΑΖΑΡΒѠ· ΚΑΙϹΑΡ. ΥΠ. ΑΝΑΖΑΡ. ἢ ΑΝΑΖΑΡΒΟΥ· ΑΝΑΖΑΡΒΕΩΝ, κτλ. Νομίσματα μετὰ χρονολογιῶν δύο συστημάτων, ὧν τὸ μὲν πρῶτον ἄρχεται ἀπὸ 19 π. Χ., τὸ δὲ δεύτερον ἀπὸ τοῦ 20 μ. Χ. Πρόσθετοι τιμητικοὶ τίτλοι, ΑΥΤΟΝΟΜΟϹ, ΜΗΤΡΟΠΟΛΙϹ, ΕΝΔΟΞΟϹ, ΕΛΕΥΘΕΡΑ, πρὸς τούτοις δὲ συντετμημένοι τίτλοι Α. Μ. Κ. Γ. Β ἢ Α. Μ. Κ. Γ. Γ. ἀντὶ *πρώτη μεγίστη καλλίστη, γράμματι βουλῆς ἢ γερουσίας*. Περὶ δὲ τῆς λέξεως ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΝ τῆς παρὰ τύπον γυναικὸς καθημένης καὶ ῥιπτούσης ψῆφον εἰς ὑδρίαν ἴδε Eckhel, III. 73. *Ἀγῶνες* — ΑΔΡΙΑΝΟϹ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟϹ, ΙΕΡΟϹ ΟΛΥΜΠΙΚΟϹ, ϹΕΒΑϹΜΙΑ καὶ ΓΥΜΝΑϹΙΑΡΧΙΑ. *Τύποι*

πολυάριθμοι καὶ ποικίλοι, ἀντιγεγραμμένοι συνήθως ἐκ τῶν τῆς Ταρσοῦ (*Rev. Num.*, 1854. 9 κ. ἑξ. 137 κ. ἑξ.).

Ἀνεμούριον, ἐν Κιλικίᾳ τῇ Τραχείᾳ ἐπὶ τοῦ νοτιωτάτου ἀκρωτηρίου τῆς Μ. Ἀσίας. Χαλκᾶ αὐτόνομα. *Ἐπιγρ.*, ΑΝΕΜΟΥΡΙΕΩΝ ἢ ΑΝΕΜΟΥΡΕΩΝ, ἐνίοτε μετὰ τῆς εἰκόνος Ἀντιόχου τοῦ Δ' βασιλέως τῆς Κομμαγηνῆς, 38-72 μ. Χ., ᾧ τινι ἐδόθη ὑπὸ Καλιγούλα ἡ ἀκτὴ τῆς Κιλικίας. *Αὐτοκρατορικά* — ἀπὸ Τίτου μέχρις Οὐαλεριανοῦ. *Τύποι* ἄνευ εἰδικοῦ τινος ἐνδιαφέροντος, ἐξαιρέσει ἑνὸς ἀναφερομένου εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Περσέως (Mionnet, *Suppl.*, VII, ἀρ. 156).

Ἀντιόχεια πρὸς τῷ Κύδνῳ, ὄνομα προσωρινὸν τῆς Ταρσοῦ ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἀντιόχου Δ' τῆς Συρίας, 175-164 π. Χ. (Waddington, *Voyage Archéol.* Explication des Inrcriptions, τόμ. III, σ. 351). Ἐν τῇ περιόδῳ ταύτῃ ἐκόπησαν αὐτόθι νομίσματα ἐπιγεγραμμένα ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΩΙ ΚΥΔΝΩΙ, φέροντα τὸν τύπον τοῦ Σάνδητος (*Σανδὰν*) ἤτοι Ἀσιατικοῦ Ἡρακλέους παριστωμένου ὡς γυμνοῦ καὶ πωγωνοφόρου ἱσταμένου ἐπὶ τῆς ῥάχεως λέοντος πτερωτοῦ καὶ κερασφόρου (Imhoof, *Mon. Gr.*, σ. 366).

Ἀντιόχεια πρὸς τῷ Σάρῳ, γνωστὴ μόνον ἐκ νομισμάτων μετὰ εἰκόνος Ἀντιόχου τοῦ Δ' (175-164 π. Χ.). Τοῦτο δ' ἦτο πιθανῶς ὄνομα ἐφήμερον τῶν Ἀδάνων (ἴδε Ἄδανα). *Ἐπιγρ.*, ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΩΙ ΣΑΡΩΙ *Τύποι* — Ζεὺς καθήμενος κλ.

Ἀντιόχεια πρὸς τῷ Πυράμῳ, ὄνομα ἐπί τινα χρόνον τῆς Μεγάρσου (Imhoof, *Annuaire de Num.*, 1883).

Ἄργος τῆς Κιλικίας, φρούριον ἐπὶ τοῦ ὄρους Ταύρου κείμενον, ὡς νομίζεται, παρὰ τὰς πύλας τῆς Κιλικίας (Leake, *Num. Hell.*, *Sup. Asia*, σ. 24). *Αὐτοκρατορικὰ* νομίσματα ἀπεδόθησαν αὐτῷ — ἀπὸ Οὐαλεριανοῦ μέχρι Σαλωνίνου — μετ' Ἀργείων τύπων, κυρίως, ὡς φαίνεται, ἕνεκα τῶν ἐν τῷ πεδίῳ γραμμάτων.

Ἡ κατάταξις αὕτη ἐν τούτοις δὲν εἶνε εὐπρόσδεκτος, ἐπειδὴ μικρὰ μόνον ἀμφιβολία δύναται νὰ ὑπάρχῃ, ὅτι τὰ νομίσματα ταῦτα ἀνήκουσιν Ἄργει τῷ Πελοποννησιακῷ.

Αὐγοῦστα. Ὑποτίθεται ὅτι ἔκειτο ἐν τῇ μεταξὺ τοῦ Σάρου καὶ Πυράμου χώρᾳ, πιθανῶς μεταξὺ Ἀναζάρβου καὶ Ἱεραπόλεως Κασταβάλων (Imhoof, *Zeit. f. Num.*, 1883). *Αὐτοκρατορικά* — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρις Οὐαλεριανοῦ. *Ἐπιγρ.*, ΑΥΓΟΥСΤΑΝΩΝ. Χρονολογικὸν σύστημα ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ 19 ἢ 20 μ. Χ. ὡς δεικνύει ἡ χρονολογία νομίσματός τινος τοῦ Οὐολουσιανοῦ (Imhoof, *Mon. Gr.*, σ. 351). *Τύποι* — Προτομὴ Διονύσου, αἰγόκερως, Ἄρτεμις, Ἀθηνᾶ κτλ.

Γερμανικόπολις. Πόλις τοῦ ὀνόματος τούτου μνημονεύεται ὑπὸ τοῦ Ἱεροκλέους ὡς κειμένη ἐν Ἰσαυρίᾳ· ὑποτίθεται δέ, ὅτι ἔκειτο ἐπὶ τοῦ ἄνω μέρους τοῦ Καλυκάδνου. *Αὐτοκρατορικὰ* τοῦ Ἀδριανοῦ μόνον (*Archaeologia*, XVII. 218). *Ἐπιγρ.*, ΑΔΡΙΑΝΗ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΠΟ[ΛΙΤΩΝ]. *Τύποι* — Προτομὴ Ἀπόλλωνος. Τὸ νόμισμα τοῦτο εὑρίσκεται νῦν ἐν τῷ Βρεταννικῷ Μουσείῳ, διαφέρει δὲ κατὰ τεχνοτροπίαν, κατασκευὴν καὶ ἐπιγραφὴν ἀπὸ τῶν νομισμάτων Γερμανικοπόλεως τῆς ἐν Παφλαγονίᾳ. Διὰ τοῦτο ὀλίγον διστάζω νὰ ἀπονείμω τοῦτο τῇ Κιλικικῇ πόλει. Τὸ ὑπὸ Mionnet τῇ αὐτῇ πόλει ἀποδιδόμενον νόμισμα (III, 579, 202) ἀνήκει, ὡς ἀπέδειξεν ὁ Sestini (*Lettere di Continuazione*, VIII. 94) εἰς τὴν Τραϊανόπολιν τῆς Φρυγίας (ἴδε Γρυμένου Θύραι τῆς Φρυγίας).

Διοκαισάρεια, κειμένη πιθανῶς μεταξὺ Κλαυδιοπόλεως καὶ Σελευκείας τῆς πρὸς τῷ Καλυκάδνῳ ἐν τῷ διαμερίσματι τῆς Κεννατίδος. Αὐτόνομα *αὐτοκρατορικῶν χρόνων* καὶ *αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Τραϊανοῦ μέχρι Φιλίππου τοῦ νεωτέρου. *Ἐπιγρ.*, ΔΙΟΚΑΙСΑΡΕΩΝ, ΑΔΡΙΑΝΩΝ ΔΙΟΚΑΙΣΑΡΕΩΝ ἢ ΑΔΡΙ., ΔΙΟΚΑΙΣΑΡΕΩΝ ΜΗΤΡΟΠ. ΚΕΝΝΑΤΩΝ. *Τύποι,* κυρίως ἀναφερόμενοι εἰς

τὴν λατρείαν τοῦ Διὸς ὡς καὶ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως ἀπαιτεῖ, οἷον ναός, κεραυνός, κεραυνὸς ἐπὶ θρόνου, ἀετὸς ἐπὶ κεραυνοῦ, Ζεὺς ἐξακοντίζων κατὰ γίγαντος κεραυνὸν (*Z. f. N.*, XIII. Πίν. IV. 9), ὕπερθεν δὲ ἡ ἐπιγραφὴ ΟΛΒΟϹ[1], προφανῶς οὐχὶ πρὸς τὸν *τύπον* σχετιζομένη, ἀλλ' ἁπλῶς σημαίνουσα πλοῦτον ἢ εὐτυχίαν. Ἕτεροι τύποι εἶνε ἡ Τύχη ἱσταμένη πρὸ τῆς πόλεως, ἥτις κάθηται ἔχουσα παρὰ πόδας αὐτῆς νηχόμενον τὸν ποταμὸν Καλύκαδνον (;)· Ἡρακλῆς κατακεκλιμένος ἐπὶ τῶν ὤμων λέοντος, κτλ. (*Rev. Num.*, 1854, 15 καὶ 139).

Εἰρηνόπολις ταὐτιζομένη ὑπὸ Leake (*Num. Hell., Suppl. Asia*, σ. 61) πρὸς τὸ Ζεφύριον τὸ παρὰ τὸ ὁμώνυμον ἀκρωτήριον δυτικῶς τῶν ἐκβολῶν τοῦ Καλυκάδνου. Αὐτόνομα χαλκᾶ *αὐτοκρατορικῶν χρόνων καὶ αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Δομιτιανοῦ μέχρι Γαλλιηνοῦ. *Ἐπιγρ.*, ЄΙΡΗΝΟΠΟΛЄΙΤΩΝ ἢ ΙΡΗΝΟΠΟΛΙΤΩΝ, ἐπὶ δὲ νομίσματος τοῦ Τριϐ. Γάλλου, ΖЄΦΥΡΙΩΤΩΝ ΙΡΗΝΟΠΟΛΕΙΤΩΝ. Χρονολογικὸν σύστημα ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ 52 μ. Χ. *Τύποι* — Κεφαλὴ τοῦ Διός, *ὄπισθ.* ποτάμιος θεὸς νηχόμενος· Ἡρακλῆς κατακεκλιμένος· Κυϐέλη ἐπὶ θρόνου· Τύχη πόλεως μετὰ ποταμοῦ παρὰ τοὺς πόδας αὐτῆς· Ἀσκληπιὸς καὶ Ὑγίεια· Ἶσις, κτλ.

Ἐπιφάνεια, παρὰ τὸν μυχὸν τοῦ Ἰσσικοῦ κόλπου. Αὐτόνομα *αὐτοκρατορικῶν χρόνων καὶ αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Ἀδριανοῦ μέχρις Ὠτακιλίας. *Ἐπιγρ.*, ΤΡΑΙΑΝΟΠΟ. ΕΠΙΦΑΝΕΩΝ ἢ ΕΠΙΦΑΝЄΩΝ. *Τύποι* — Τύχη· Σέραπις· Ἀπόλλων ἱστάμενος παρὰ βράχον, ἐφ' οὗ ἡ λύρα του· Ἀπόλλων καθήμενος, κτλ. Χρονολογικὸν σύστημα ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ 37 μ. Χ.

Ζεφύριον Ἀδριανόν, πόλις παράλιος ὀλίγον τι πρὸς δυ-

1. Ἡ παρὰ Eckhel ἀπονομὴ νομίσματος τοῦ Μ. Αὐρηλίου ἐπιγεγραμμένου ΟΛ. ΔѠΡЄѠΝ ΒΟϹ τῇ ὑπὸ Πλινίου (N. H. V. 92) μνημονευομένῃ πόλει Δώρῳ, ὀφείλεται εἰς κακὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ἀνωτέρω ἀναφερομένου νομίσματος ὡς ἐπιγεγραμμένου ΔΙΟΚΑΙϹΑΡЄΩΝ ΟΛΒΟϹ.

σμὰς τῆς Ἀγχιάλης. Αὐτόνομα Ῥωμαϊκῶν χρόνων καὶ *αὐτοκρατορικά* — Ἀπὸ Ἀδριανοῦ μέχρι Τριβ. Γάλλου. *Ἐπιγρ.*, ΖΕΦΥΡΙΩΤΩΝ ἢ ΑΔΡΙΑΝΟΠΟΛΕΙΤΩΝ ΖΕΦΥΡΙΩΤΩΝ. *Τύποι*. συνήθεις. Τὸ ἐπίθετον ΕΥCΕΒΩΝ προστίθεται τῷ ἐθνικῷ ἐπὶ νομίσματος τῆς Σαβίνης (*Zeit. f. Num.*, III 343). Ἴδε ὡσαύτως Εἰρηνόπολιν (σ. 286).

Ἱερόπολις Καστάβαλα, ἐπὶ τοῦ μέσου ἢ ἄνω μέρους τοῦ ποταμοῦ Πυράμου. Τὰ ἀρχαιότατα αὐτῆς νομίσματα χρονολογοῦνται ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν Σελευκιδῶν, μέχρι δὲ τοῦ τέλους τοῦ δευτέρου αἰῶνος π. Χ. φέρουσι τὰς ἐπιγραφὰς ΙΕΡΟΠΟΛΙΤΩΝ καὶ ΙΕΡΟΠΟΛΙΤΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟC ΤΩΙ ΠΥΡΑΜΩΙ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ. *Τύποι* — κεφαλὴ Ἀπόλλωνος, *ὀπ.*, Ῥώμη καθημένη ἐπὶ ἀσπίδων· κεφαλὴ Τύχης πυργοστεφής, *ὀπ.*, ἀετός· θεὰ καθημένη ἐπὶ θρόνου μετ᾽ ἀετοῦ παρ᾽ αὐτήν· Ἄρτεμις φονεύουσα ἔλαφον, κτλ. Πρὸς τούτοις ὁ ποταμὸς Πύραμος ὡς μορφὴ κολυμβῶσα, μετὰ πτηνοῦ ὑδροχαροῦς νηχομένου παρ᾽ αὐτῷ ἢ καθημένου ἐπὶ τοῦ ἑτέρου τῶν βραχιόνων του. Ἐνίοτε φέρει λαμπάδα ἐν τῇ μιᾷ τῶν χειρῶν (πρβλ. *πῦρ*, *πυρφόρος* καὶ Πύραμος). Ἡ πόλις αὕτη ἦτο διάσημος ἕνεκα τοῦ ἐν αὐτῇ ἱεροῦ Ἀρτέμιδος τῆς Περασίας (Στράβ. XII, 637), ἔνθα ἐλέγετο τὰς ἱερείας γυμνοῖς τοῖς ποσὶ δι᾽ ἀνθρακιᾶς βαδίζειν ἀπαθεῖς. *Αὐτοκρατορικά* — ἀπὸ Μ. Αὐρηλίου μέχρις Οὐαλεριανοῦ. Πάντα δὲ τὰ μετὰ τὸν Σεπτ. Σεουῆρον φέρουσι τὴν ἐπιγραφήν, ΙΕΡΟΠΟΛΕΙΤΩΝ ΚΑCΤΑΒΑΛΕΩΝ. *Τύποι* — Πύραμος ποταμός, Ἥλιος, Διόνυσος, Ζεύς, Τύχη, κτλ. Πλείονας λεπτομερείας ἴδε παρὰ Imhoof, *Zeit. f. Num.*, X, 1883 καὶ *Mon. Gr.*, σ. 352).

Ἴσαυρα. Πόλις μεσόγειος περὶ τὰ εἴκοσι μίλια νοτιοανατολικῶς τῆς λίμνης Τρωγίτιδος.

Αὐτοκρατορικὰ νομίσματα Δόμνης, Καρακάλλα καὶ Γέτα. *Ἐπιγρ.*, ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩC ΙCΑΥΡΩΝ. *Τύποι* ποικίλοι, ἀλλ᾽ ἄνευ εἰδικοῦ τινος ἐνδιαφέροντος.

Ἰσσός. Ἡ πόλις αὕτη ἔκοψεν ἀργυροῦς στατῆρας Περσικοῦ κανόνος μετὰ διγλώσσων ἐπιγραφῶν.

Περσικὸς σταθμητικὸς κανών, περὶ τὰ 400 - 380 π. Χ.

ΙΣΣΙ Ἀπόλλων ἱστάμενος, κρατῶν φιάλην καὶ στηριζόμενος ἐπὶ δένδρου δάφνης· ὑπεράνω ἀβεβαία Ἀραμαϊκὴ ἐπιγραφή. (Imhoof, *Mon. Gr.*, Πίν. F. 21.)	Ἡρακλῆς ἱστάμενος γυμνός, κρατῶν ῥόπαλον, τόξον καὶ λεοντῆν . . . ℞ Στατὴρ 166 κ.

Χρόνοι τοῦ Τιριβάζου, περὶ τὰ 386 - 380 π. Χ.

ΙΣΣΙΚΟΝ Ζεὺς ἀετοφόρος ἱστάμενος πρὸς ἀρ. στηριζόμενος ἐπὶ σκήπτρου. Λείψανα Ἀραμαϊκῆς ἐπιγραφῆς. Imhoof, *Mon. Gr.*, σ. 354.)	תרביזו (Τιρίβαζος) γράμμασιν Ἀραμαϊκοῖς. Ἡμίσεια παράστασις τοῦ θεοῦ Ὁρμούσδα ἐξερχομένη ἐκ δίσκου πτερωτοῦ καὶ κρατοῦσα στέφανον καὶ ἄνθος. Ἐν τῷ πεδίῳ ὄνομα ἄρχοντος ΑΜΙ. ℞ Στατήρ.

Ὅμοιοι στατῆρες ἐκόπησαν ὑπὸ τοῦ Τιριβάζου ἐν Ταρσῷ καὶ Σόλοις, σὺν Τ ἢ ΣΟ ἐν τῷ πεδίῳ τῆς ἐμπροσθίας ὄψεως. Ὁ Τιρίβαζος ἦρχε τῆς δυτικῆς Ἀρμενίας ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ Ξενοφῶντος. Κατόπιν ἦρχε τῶν Περσικῶν στρατῶν ἐν τῇ δυτικῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ, ἀπὸ δὲ τοῦ 386 π. Χ. ἦτο ἐν Κιλικίᾳ ἔνθα μετὰ τοῦ Ὀρόντου διωργάνου καὶ ἦρχε τῆς ἐναντίον τοῦ Εὐαγόρα τῆς Κύπρου ἐκστρατείας (Waddington, Mél. I 61).

Περὶ τὰ 370 - 350 π. Χ.

Ι — Σ Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς ἀντωπός, μετὰ τριλόφου περικεφαλαίας.	Ζεὺς καθήμενος ἐπὶ θρόνου πρὸς ἀρ. κρατῶν δὲ σκῆπτρον. Ἐν τῷ πεδίῳ, ἀρ. μὲν σταφυλὴ καὶ στάχυς, δεξιᾷ δὲ κράνος καὶ Β· ὑπὸ τὸν θρόνον Σ. ℞ Στατὴρ 168-164 κ.

Παράβαλε ὁμοίους στατῆρας κοπέντας ἐν Μαλλῷ, Ταρσῷ καὶ Σόλοις.

Ἰωτάπη, μικρὰ πόλις Κιλικίας τῆς Τραχείας ἐν τῇ Σελινίτιδι καλουμένῃ χώρᾳ. *Αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Ἀδριανοῦ μέχρις

Οὐαλεριανοῦ. *Ἐπιγρ.*, ΙѠΤΑΠΕΙΤѠΝ. *Τύποι* — Τύχη· Ἡρακλῆς καὶ Θάλασσα (;)· Δημήτηρ κρατοῦσα δᾷδα καὶ κλάδον.

Καραλλία, κειμένη πιθανῶς ἐν τῷ νῦν *Βέη Σχεχέρ*, πρὸς νότον τῆς Κοραλίδος λίμνης, ἐπὶ τῶν ὁρίων τῆς Ἰσαυρίας (πρβλ. Waddington, *Rev. Num.*, σειρὰ III, τόμ. I, σ. 31), οὐχὶ δ' ὡς συνήθως τίθεται ἐπὶ τῶν γεωγραφικῶν πινάκων, ἐν τῷ νῦν *Κερέλι*, πρὸς νότον τῆς αὐτῆς λίμνης. *Αὐτοκρατορικά* — ἀπὸ Αὐρηλίου μέχρι Σαλωνίνης. *Ἐπιγρ.*, ΚΑΡΑΛΛΙΩΤΩΝ. Ἡ Ἀθηνᾶ καὶ ἡ Ἄρτεμις εἶνε αἱ συνηθέστατα ἐπὶ τῶν νομισμάτων παριστώμεναι θεότητες.

Κάσα, ἐν τῇ χώρᾳ τῶν μεταξὺ Ἰσαυρίας καὶ Πισιδίας ἢ Παμφυλίας συνόρων, πιθανῶς παρὰ τὴν Καράλλιαν (*Rev. Num.*, ἔ. ἀ.). *Αὐτοκρατορικὰ*—ἀπὸ Οὐήρου μέχρις Οὐαλεριανοῦ. *Ἐπιγρ.*, ΚΑϹΑΤΩΝ. *Τύποι*, συνήθεις.

Καστάβαλα. Ἴδε Ἱεράπολιν.

Κελένδερις, κατὰ τὴν παράδοσιν Ἀσσυριακὴ ἢ Φοινικικὴ πόλις, ἀποικισθεῖσα ἐν παλαιᾷ ἐποχῇ ὑπὸ Ἑλλήνων ἐκ Σάμου. Ἔκειτο ἐπὶ βράχου ὑψηλοῦ, σχεδὸν ὑπὸ τῆς θαλάσσης πανταχόθεν περιβαλλομένου ἐπὶ τῆς ἀκτῆς Κιλικίας τῆς Τραχείας. Εἶχε δὲ μικρὸν λιμένα, ὅστις συνετέλεσεν εἰς τὴν ἀφθονίαν τῶν ἀργυρῶν αὐτῆς νομισμάτων.

Πρὸ τοῦ 450 περίπου π. Χ. Αἰγινητικὸς σταθμητικὸς κανών.

Ἱππεὺς μετὰ δύο δοράτων.	Τετράγωνον ἔγκοιλον εἰς τέσσαρα διῃρημένον (Brandis, 497). . Ꝑ 180 κ.
Τράγος γονατίζων ἐπὶ τῆς μιᾶς κνήμης.	Τετράγωνον ἔγκοιλον ἀκανόνιστον . Ꝑ 93·6 κ.
Τράγος πηδῶν (B. M. *Guide*, Πίν. III. 37.)	Τετράγωνον ἔγκοιλον εἰς τέσσαρα διῃρημένον. . . . . . Ꝑ 93 κ.

Περὶ τὰ 450-400 π. Χ. Περσικὸς σταθμητικὸς κανών.

Ἱππεὺς γυμνός, μετὰ μαστιγίου, ἐπιβαίνων πλαγίως ἵππου ἠνωρθωμένου. Ἐν τῷ πεδίῳ, ἐνίοτε, Α ἢ Γ. (Hunter, Πίν. XVI. 13, 14· καὶ Brandis, σ. 497.)	Τράγος γονατίζων ἐπὶ τῆς μιᾶς κνήμης καὶ στρεφόμενος. Ἐν τῷ πεδίῳ κλάδος κισσοῦ ἢ ἕτερόν τι σύμβολον· Τὸ ὅλον ἐν πεδίῳ ἐγκοίλῳ κυκλικῷ . AR 170-160 κ.

Περὶ τὰ 400-350 π. Χ. ἢ βραδύτερον.

Ἱππεὺς γυμνός, ὡς ἀνωτέρω. *(Πίναξ ΚΕ'. 12.)*	ΚΕΛΕΝ Τράγος γονατίζων ὡς ἀνωτέρω . . AR 170-160 κ.
Ὁμοίως.	» Ὁμοίως . . . AR 55 κ·
Ἵππος ἐλεύθερος.	ΚΕ Ὁμοίως . . . AR 11 κ.

Μετὰ διακοπὴν δύο περίπου αἰώνων, ἡ νομισματοκοπία τῆς Κελενδέρεως ἄρχεται πάλιν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῶν Σελευκιδῶν κατὰ τὸν δεύτερον αἰῶνα π. Χ.

Κεφαλὴ Δημητρίου τοῦ Α'. (162-150 π. Χ.)	ΚΕΛΕΝΔΕΡΙΤΩΝ Τράγος . Æ ·6

38-72 μ. Χ.

Μετὰ νέαν πάλιν μακρὰν διακοπὴν ἀπαντῶμεν ἐκ νέου χαλκᾶ νομίσματα τῆς Κελενδέρεως ἐν τοῖς χρόνοις Ἀντιόχου Δ' τῆς Κομμαγηνῆς.

Κεφαλὴ μετὰ τοῦ ὀνόματος καὶ τῶν τίτλων Ἀντιόχου Δ', βασιλέως τῆς Κομμαγηνῆς.	ΚΕΛΕΝΔΕΡΙΤΩΝ Ἀπόλλων ἱστάμενος . . . . Æ ·95

Ὑπάρχουσιν ὡσαύτως αὐτόνομα καὶ *αὐτοκρατορικὰ* χαλκᾶ νομίσματα—ἀπὸ Κομμόδου μέχρις Ἐτρουσκίλλας. *Ἐπιγρ.*, ΚΕΛΕΝΔΕΡΙΤΩΝ. *Τύποι*—Ποσειδῶν, Τύχη, Ἀπόλλων, κτλ.

Κεννατίς. Ἴδε Λαλασσὶς καὶ Ὄλβα.

Κητίς. Ἴδε Κοροπισσὸν καὶ Ὄλβαν.

Κοδριγαί. Ἴδε Ταρσόν.

Κολυβρασσός, κειμένη πιθανῶς ἐν *Σεΐδι Σχεχὲρ* μεταξὺ

τῶν λιμνῶν Κοραλίδος καὶ Τρωγίτιδος παρὰ τὰ σύνορα τῆς Παμφυλίας (πρβλ. Waddington, *Rev. Num.*, σειρὰ III, τόμ. Α'. σ. 31). Ἔχομεν αὐτῆς ***αὐτοκρατορικὰ*** νομίσματα ἀπὸ Αὐρηλίου μέχρι Σαλωνίνου. ***Ἐπιγρ.***, ΚΟΛΥΒΡΑССЄѠΝ. Ἐπὶ διαφόρων νομισμάτων τοῦ Οὐαλεριανοῦ καὶ Σαλωνίνου ἡ λέξις ΓΥΜΝΑСΙΑΡΧΙΑ ἀπαντᾷ συνδεδυασμένη μετὰ τοῦ τύπου τριῶν ἀγωνιστικῶν ὑδριῶν. Σημαίνει δ' αὕτη, πιθανῶς, ὅτι τὸ νόμισμα ἐκόπη ἐπ' εὐκαιρίᾳ τελέσεως ἀγώνων προεδρευομένων ὑπὸ ἀξιωματούχου καλουμένου γυμνασιάρχου. ***Τύποι*** — Ὑγίεια, Ζεύς, Τύχη, Ἥφαιστος χαλκεύων τὴν ἀσπίδα τοῦ Ἀχιλλέως, Ἑρμῆς, κτλ.

Κορακήσιον, θέσις ὀχυρὰ ἐπὶ τῆς ἀκτῆς Κιλικίας τῆς Τραχείας παρὰ τὰ ὅρια τῆς Παμφυλίας. Ἀπὸ τοῦ χρόνου, ὅτε περιῆλθεν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ σφετεριστοῦ Τρύφωνος, βραχὺ μετὰ τὸ 150 π. Χ., ἀπέβη τὸ ὀχυρὸν ὁρμητήριον τῶν Κιλίκων πειρατῶν μέχρι τῆς ὑποταγῆς αὐτῆς ὑπὸ τοῦ Πομπηίου ἐν ἔτει 67 π. Χ. Ὑπάρχουσι δὲ ***αὐτοκρατορικὰ*** νομίσματα ἀπὸ Τραϊανοῦ μέχρι Σαλωνίνης. ***Ἐπιγρ.***, ΚΟΡΑΚΗСΙΩΤΩΝ ἢ ΚΟΡΑΚΗСΙΩΝ. Τύποι ἄνευ ἰδιαιτέρου τινὸς ἐνδιαφέροντος.

Κοροπισσός, μικρὰ πόλις ἄγνωστος τοῖς γεωγράφοις, πιθανῶς δὲ κειμένη μεταξὺ τῶν ὀρέων, ἅτινα περικυκλοῦσι τὸ λεκανοπέδιον τοῦ Καλυκάδνου, ἐν τῷ Κητίδι καλουμένῳ διαμερίσματι, ἐξ οὗ καὶ ὁ τίτλος αὐτῆς ***Κήτων μητρόπολις***. ***Αὐτοκρατορικὰ*** — ἀπὸ Ἀδριανοῦ μέχρις Οὐαλεριανοῦ. ***Ἐπιγρ.***, ΚΟΡΟΠΙССЄѠΝ ΤΗС ΚΗΤѠΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛЄѠС ἢ ΚΗΤ. ΜΗΤΡΟ. Ὁ μόνος ἀξιοσημείωτος τύπος εἶνε ὁ Περσεὺς κρατῶν ἅρπην καὶ τὴν κεφαλὴν τῆς Μεδούσης, τείνων δὲ τὴν δεξιὰν τῇ Ἀνδρομέδᾳ, ἥτις ἵσταται πεπλοφόρος πρὸ αὐτοῦ (Waddington, *Rev. Num.*, σειρ. III. τόμ. Δ'. σ. 32)· μεταξὺ δ' αὐτῶν κεῖται τὸ πτῶμα θαλασσίου ***κήτους***, ἀναφερομένου ἴσως εἰς τὸ ὄνομα (Κητίς) τοῦ διαμερίσματος (*Z. f. N.*, XIII. σελ. 15).

Κώρυκος, ἐπὶ τῆς ἀκτῆς Κιλικίας τῆς Τραχείας παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Καλυκάδνου. Πλησίον αὐτῆς ἦτο τὸ περίφημον Κωρύκιον ἄντρον, κατοικία τοῦ γίγαντος Τυφῶνος, *τόν ποτε Κιλίκιον θρέψεν πολυώνυμον ἄντρον,* (Πινδ., *Πυθ.* Ι. 31. Στράβ., 417, 627 671 καὶ 683). Αὐτόνομα Ῥωμαϊκῶν χρόνων καὶ *αὐτοκρατορικὰ*— ἀπὸ Τραϊανοῦ μέχρι Γαλλιηνοῦ. *Ἐπιγρ.* ΚΟΡΥΚΙΩΤΩΝ, συνήθως προστιθεμένων τῶν ΑΥΤΟΝΟΜΟΥ ΑϹΥΛΟΥ ἢ ΝΑΥΑΡΧΙΔΟϹ, ὡσαύτως ΘΕΟΓΑΜΙΑ(;) καὶ ΘΕΜΙΔ., ἀναφερόμενα εἰς τὸν πανηγυρισμὸν ἀγώνων καλουμένων *θέμιδες* (ἴδε Ἄσπενδον σελ. 256). Ὁ σπουδαιότατος τύπος παριστᾷ τὴν Θάλασσαν μετὰ ὀστράκου καρκίνου ἐπὶ κεφαλῆς, κρατοῦσαν δὲ πηδάλιον και ἀκροστόλιον. Ἐν τούτοις ὁ χαρακτηριστικὸς τύπος τῶν νομισμάτων τῆς Κωρύκου εἶνε ὁ ἱστάμενος Ἑρμῆς (ἴδε Eckhel, III. 53 καὶ *Rev. Num.*, 1854, 13 καὶ 139).

Λαέρτη, ἐπὶ τῆς παραλίας Κιλικίας τῆς Τραχείας παρὰ τὸ Κορακήσιον καὶ τὰ ὅρια τῆς Παμφυλίας. *Αὐτοκρατορικὰ*—ἀπὸ Τραϊανοῦ μέχρι Σαλωνίνου. *Ἐπιγρ.*, ΛΑΕΡΤΕΙΤΩΝ. *Τύποι* ἄνευ ἰδίου τινὸς ἐνδιαφέροντος.

Λακανατές, διαμέρισμα ἐν τῷ βορειοανατολικῷ τμήματι Κιλικίας τῆς Πεδιάδος. Νομίσματα χαλκᾶ μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς ΛΑΚΑΝΑΤΩΝ ἐκόπησαν ὑπὸ Ἀντιόχου τοῦ Δ΄ βασιλέως τῆς Κομμαγηνῆς, τῆς συζύγου αὐτοῦ βασιλίσσης Ἰωτάπης καὶ τῶν υἱῶν αὐτῶν Ἐπιφάνους καὶ Καλλινίκου. *Τύποι*—Σκορπίος ἢ δύο ἱππεῖς, *ὄπισθ.* Αἰγόκερως.

Λαλασσείς, διαμέρισμα Κιλικίας τῆς Τραχείας, ἐπὶ τῶν νοτίων κλιτύων τοῦ ὄρους Ταύρου. Αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα Ῥωμαϊκῶν χρόνων. *Ἐπιγρ.*, ΛΑΛΑϹϹΕΩΝ, ἢ ΛΑΛΑϹϹ. ΕΝΤΙ[ΜΟϹ] *(;)*. *Τύποι* συνήθεις. Ἴδε ὡσαύτως Ὄλβην, σελ. 300. Ὑπάρχουσιν πρὸς τούτοις βασιλικὰ νομίσματα Πολέμωνος Β΄. βασιλέως τοῦ Βοσπόρου, ὅστις ἐν ἔτει 41 μ. Χ. ἔλαβε μέρος τῆς

Κιλικίας παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος Κλαυδίου εἰς ἀνταλλαγὴν τοῦ βασιλείου αὐτοῦ τοῦ Βοσπόρου. Τὰ νομίσματα ταῦτα φέρουσι τὰς ἐπιγραφὰς ΠΟΛΕΜΩΝΟΣ ΒΑΣΙΛΕΩΣ, *ὄπ* [ΟΛΒΕ]ΩΝ ΛΑΛΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΕΝΝΑΤΩΝ. Βραδύτερον ἔτι, ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ Δομιτιανοῦ, οἱ Λαλασσεῖς καὶ Κεννᾶται φαίνεται ὅτι ἔλαβον ὡς δῶρον τὴν αὐτονομίαν, διότι ὑπάρχει νόμισμά τι τοῦ Δομιτιανοῦ φέρον τὴν ἐπιγραφὴν ΚΟΙΝΟΝ ΛΑΛΑΣΕΩΝ ΚΑΙ Κ[ΕΝ]ΝΑΤΩΝ (*Z. f. N.*, 1885, σ. 365).

Λάμος, μικρὰ πόλις παρὰ τὸ στόμιον τοῦ ποταμοῦ Λάμου, ἐξ' οὗ ἐκλήθη ἡ χώρα Λαμωτίς, μεταξὺ Σελευκείας καὶ Σόλων, ἐν τῷ ἀνατολικῷ ἄκρῳ Κιλικίας τῆς Τραχείας. *Αὐτοκρατορικά.* Σεπτ. Σεουήρου καὶ Καρακάλλα (*Nouvelles Annales,* II. 349) *'Επιγρ.*, [ΛΑΜ]ΟΥ ΜΗΤΡΟΠ[ΟΛΕѠϹ] ΛΑΜѠΤΙΔΟϹ. *Τύποι* —Ζεὺς καθήμενος ἐν ναῷ· ἀετὸς μετ' ἀνοικτῶν πτερύγων ἐπὶ βωμοῦ.

Λύρβη. Ἡ θέσις τῆς πόλεως ταύτης δὲν ὡρίσθη εἰσέτι ἀκριβῶς. Πιθανῶς δ' ἔκειτο ἐπὶ τῶν ὁρίων τῆς Ἰσαυρίας καὶ Πισιδίας, ἢ Παμφυλίας, ἐν τῇ γειτονίᾳ τῶν λιμνῶν Κοραλίδος καὶ Τρωγίτιδος, οὐχὶ μακρὰν τῶν πόλεων Καραλλίας, Κάσης καὶ Κολυβρασσοῦ. Ὑπάρχουσιν *αὐτοκρατορικὰ* νομίσματα τῆς Λύρβης ἀπὸ Σεουήρου Ἀλεξάνδρου μέχρι Σαλωνίνου, μετ' *ἐπιγρ.*, ΛΥΡΒΕΙΤΩΝ καὶ τύπων ἀναφερομένων εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Σεράπιδος, Ἡλίου, Ἑρμοῦ, Ἄρεως, Ἀσκληπιοῦ (Waddington, *As. Min.*, 101) καὶ Ἀθηνᾶς, ἥτις ἀπεικονίζεται κρατοῦσα κλάδον φοίνικος καὶ ῥίπτουσα ψῆφον εἰς τὴν κληρωτίδα.

Μαλλός, ἐκ τῶν ἀρχαιοτάτων πόλεων τῆς Κιλικίας. Ἔκειτο ἐπὶ τῶν ὀχθῶν τοῦ Πυράμου ποταμοῦ, νοτιοδυτικῶς τῆς Μόψου Ἑστίας. Ἡ κτίσις αὐτῆς ἀναφέρεται ὑπό τινων ἀρχαίων συγγραφέων εἰς ἐπώνυμόν τινα ἥρωα Μαλλόν, ὑπ' ἄλλων δὲ εἰς Ἀμφίλοχον τὸν Ἀργεῖον.

Ἐκ τῆς ἱστορίας αὐτῆς οὐδὲν εἶνε γνωστὸν πρὸ τῆς ἐκστρατείας τοῦ Ἀλεξάνδρου, πλὴν ὅτι ἦτο φόρου ὑποτελὴς τοῖς βασι-

λεῦσι τῆς Περσίας. Ἔχομεν ὅμως πλουσίαν σειρὰν ἀργυρῶν νομισμάτων αὐτῆς χρονολογουμένην ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ ἕκτου αἰῶνος μέχρι τῶν χρόνων Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου. Ὁ Δρ. Imhoof (*Ann. de Num.*, 1883, σ. 89) κατέταξε τὰ νομίσματα τῆς Μαλλοῦ ὡς ἑξῆς. Τούτων δὲ τὰ κυριώτατα ἀπεικονίσθησαν ὑπ' αὐτοῦ: —

Αἰγινητικὸς σταθμητικὸς κανών, περὶ τὰ 520-485 π. Χ.

Γυμνὴ ἀνδρικὴ μορφή, γονατίζουσα ἐπὶ τῆς μιᾶς κνήμης. (*Ann. de Num.*, 1883, Πίν. V. 1)	Τετράγωνον ἔγκοιλον. . . . . . Ꝛ Στατὴρ 181 κ.
Πτερωτὴ γυναικεία μορφὴ μετὰ χειρῶν τεταμένων γονατίζουσα ἢ τρέχουσα. (Imhoof, *Mon. Gr.*, Πίν. G. 1.)	Τετράγωνον ἔγκοιλον, περιέχον λίθον τετράγωνον. Ꝛ Στατὴρ 178 κ.
Ὁμοίως. (*Αὐτόθι*, Πίν. G. 2.)	Τετράγωνον ἔγκοιλον, περιέχον κωνικὸν λίθον. . Ꝛ Στατὴρ 183 κ.

485-425 π. Χ.

Πτερωτὴ γυναικεία μορφή, γονατίζουσα ἐπὶ τῆς μιᾶς κνήμης, κρατοῦσα δὲ κηρύκειον καὶ στέφανον.	Τετράγωνον ἔγκοιλον περιέχον πυραμιδοειδῆ λίθον, μεταξὺ δύο σταφυλῶν, ἐνίοτε δὲ μετὰ ∇—Γ ἢ ∇—Ι—Γ [1] ἐν τῷ πεδίῳ, . . . Ꝛ Στατὴρ 182 κ.
Ὁμοίως. (Imhoof, *Choix*, Πίν. V. 179.)	Τετράγωνον ἔγκοιλον περιέχον γρῦπα Ꝛ Τριώβολ. 42 κ.

Περσικὸς σταθμητικὸς κανών, 425-385 π. Χ.

Πωγωνοφόρος ἢ νεαρὰ ἄρρην μορφὴ μετὰ τεσσάρων πτερύγων, ἐνίοτε μετ' Ἰανομόρφου κεφαλῆς, γονατίζουσα ἐπὶ τῆς μιᾶς κνήμης, κρατοῦσα δὲ δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν δίσκον. Ἐπὶ ἑνὸς δὲ κομματίου εὕρηται κάτω αὐτῆς πρόσθιον ταύρου ἀνθρωποκεφάλου.	ΜΑΡ, ΜΑΡΛ ἢ ΜΑΡΛΟ. Κύκνος, ὕπερθεν δὲ ἐνίοτε μικρὸν πτηνὸν ἢ μέλισσα . Ꝛ Στατὴρ 174 κ.

1) Τὰ στοιχεῖα ∇, Γ, κτλ. ἐπὶ τῶν ἀργυρῶν στατήρων τῆς Μαλλοῦ ἐν σχέσει πρὸς τὸν πυραμιδοειδῆ λίθον ὑποτίθεται ὅτι παριστῶσι τὰ *ἱερὰ στοιχεῖα* τὰ ἐνίοτε ἐπιγεγραμμένα ἐπὶ τῶν ἱερῶν λίθων τῶν καλουμένων *βαιτυλίων* (Imhoof, Mallos, Megarsos, κτλ. σ. 35).

Νεαρὰ μορφὴ ἀνδρὸς πτερωτοῦ, γονατίζοντος ἐπὶ τῆς μιᾶς κνήμης καὶ κρατοῦντος δίσκον δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν. Ἐπιγρ. ἐνίοτε מדלו γράμμασιν Ἀραμαϊκοῖς. | ΜΑΡΛ, ΜΑΡ ἢ ΜΑΡΛΟΤΑΝ Κύκνος, ἐν τῷ πεδίῳ δὲ σταυρὸς ὠτίτης (crux ansata), πτηνόν, τέττιξ, βωμός, στάχυς, δελφὶς καὶ ἕτερα σύμβολα. . . . . ℞ Στατὴρ 163-154 κ. (*Πίναξ ΚΖ'. 1.*)

Κεφαλὴ Ἡρακλέους πωγωνοφόρου ἐν λεοντῇ. | ΜΑ Κύκνος. . . . . . ℞ 14 κ.

Διόνυσος νεαρὸς καθήμενος πρὸς ἀρ. ἐν ἀμπέλῳ μετὰ σταφυλῶν· φαίνεται δὲ κρατῶν στάχυς. | ΜΑΡ Ἄρρην μορφὴ ἐλαύνουσα ζεῦγος Ἰνδικῶν βοῶν πρὸς ἀρ. Ὑπεράνω σύμβολον πτερωτόν, πρὸ αὐτῆς δὲ κόκκος σίτου. . . . . ℞ Στατὴρ 156·5 κ.

Ποικιλίας πάντων τῶν ἀνωτέρω νομισμάτων ἴδε παρὰ Imhoof (ἔ. ἀ.), ὅστις ὡς πρὸς τοὺς τύπους σημειοῖ ὅτι ὁ κωνικὸς λίθος καὶ ὁ κύκνος εἶνε σύμβολα τῆς λατρείας τῆς Ἀστάρτης· ὅτι δὲ αἱ παράδοξοι πτερωταὶ μορφαὶ παριστῶσι διαφόρους Φοινικικὰς θεότητας, ἄρρενας καὶ θήλεις, καὶ ὅτι ἡ μόνη δυναμένη νὰ ταυτισθῇ εἶνε ἡ τοῦ θεοῦ Ἐλ ἤτοι Κρόνου, ἡ διπρόσωπος καὶ τέσσαρας πτέρυγας ἔχουσα. Ὁ δίσκος, ὃν φέρουσιν, παριστᾷ ἴσως τοὺς διαφόρους πλανήτας, ὧν προΐσταντο αἱ θεότητες αὗται (Movers, *Phoenizier*, I, σ. 161 κ. ἑξ.). Ἡ ἀπὸ τῶν ΜΑΡΛΟ καὶ ΜΑΛΡΟ μετάβασις πρὸς τὴν ὁμαλωτέραν μορφὴν ΜΑΛΛΩ εἶνε παράδειγμα τῆς συνήθους ἐναλλαγῆς τῶν ὑγρῶν Λ καὶ Ρ.

Περὶ τὰ 385-333 π. Χ.

Οἱ τύποι τῶν νομισμάτων τῆς περιόδου ταύτης, δηλοῦσι στενὰς σχέσεις μεταξὺ Μαλλοῦ καὶ Περσίας, ταὐτοχρόνως δὲ τὴν αὔξουσαν ἐπίδρασιν Ἑλληνικῶν θρησκευτικῶν ἰδεῶν.

Ὁ βασιλεὺς τῆς Περσίας τρέχων ἢ ἡμιγονατίζων, ὡς ἐπὶ τῶν βασιλικῶν δαρεικῶν νομισμάτων, μετὰ τόξου καὶ δόρατος. | Βασιλεὺς γονατίζων μετὰ τόξου καὶ φαρέτρας. ℞ Στατὴρ 163 κ.

Ὁ βασιλεὺς τῆς Περσίας τρέχων ἢ ἡμιγονατίζων, ὡς ἐπὶ τῶν βασιλικῶν δαρεικῶν νομισμάτων, μετὰ τόξου καὶ δόρατος.	ΜΑΛ Ἡρακλῆς ἄγχων λέοντα . . AR Στατὴρ 161 κ.
Ὁμοίως.	Κεφαλὴ Πέρσου σατράπου μετὰ Περσικῆς τιάρας . . . . . AR 9 κ.
Κεφαλὴ Ἡρακλέους πωγωνοφόρος μετὰ λεοντῆς περὶ τὸν τράχηλον.	ΜΑΛ Κεφαλὴ σατράπου ὡς ἀνωτέρω AR Στατήρ.
Κεφαλὴ Ἀφροδίτης μετὰ στεφάνης.	ΜΑΛ ἢ ΜΑΛΛΩΤ Κεφαλὴ σατράπου. . . AR Στατὴρ 154 κ.
Ἀθηνᾶ καθημένη πρὸς ἀρ., στηριζομένη ἐπὶ σκήπτρου, ἔχουσα δὲ παρ' αὐτῇ ἀσπίδα.	ΜΑΛ Ἀφροδίτη παρὰ κιονίσκον, θέτουσα τὴν χεῖρα αὐτῆς ἐπὶ τῶν ὤμων τοῦ Ἑρμοῦ. . . . . . . AR Στατὴρ 164 κ.
ΜΑ Κεφαλὴ Ἡρακλέους πωγωνοφόρου, δαφνοστεφής.	Ἡρακλῆς ἄγχων λέοντα. . . . . . AR Στατὴρ 158 κ.
Κεφαλὴ πωγωνοφόρος Ἡρακλέους ἢ Διονύσου, ἀναδεδεμένη διὰ πλατείας ταινίας.	ΜΑΛ Δημήτηρ κρατοῦσα μακρὰν δᾷδα καὶ στάχυς, φέρουσα μακρὸν χιτῶνα καὶ πέπλον, βαδίζουσα δὲ πρὸς δ. *Σύμβολον*—κόκκος σίτου. AR Στατήρ.
Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς κρανοφόρος, ἀντωπός, ἐν δὲ τῷ πεδίῳ, σταφυλὴ καὶ Μ.	Ζεὺς καθήμενος ἐπὶ θρόνου πρὸς ἀρ. μετὰ σκήπτρου· ἐν τῷ πεδίῳ σταφυλή, στάχυς καὶ γράμμα Β ὑπὸ τὸν θρόνον Μ. AR Στατὴρ 168-164 κ.

Διαφοραὶ δέ τινες μετὰ τῶν γραμμάτων Τ καὶ Ι θὰ ἐκόπησαν πιθανῶς ἐν Σόλοις, Ταρσῷ καὶ Ἰσσῷ. Εἶνε ἐπίσης γνωστὰ κομμάτια μετὰ Ι-Σ ἐπὶ τῆς ἐμπροσθίας ὄψεως (ἴδε Ἰσσόν).

332-306 π. Χ.

Νομίσματα Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου (Müller, ἀριθ. 1308-1318).

306-146 π. Χ.

Ἐν τῇ περιόδῳ ταύτῃ δυνατὸν νὰ ἐκόπησαν ἐν Μαλλῷ βασιλικὰ νομίσματα τῶν Σελευκιδῶν, ἀλλὰ δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ὁρισθῇ τίνα εἶνε ταῦτα.

146-125 π. Χ.

Αὐτόνομα χαλκᾶ, *ἐμπρ.* κεφαλὴ Τύχης, *ὀπισθ.* ΜΑΛΛΩΤΩΝ, Ἀθηνᾶ Μεγαρσὶς ἱσταμένη κατ' ἐνώπιον· ἐπίσης τετράδραχμα καὶ δραχμαὶ Δημητρίου τοῦ Β' μετὰ τῆς εἰκόνος αὐτοῦ καὶ Μ ἢ ΜΑΛ., *ὀπισθ.* ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΥ ΝΙΚΑΤΟΡΟΣ ἢ ΘΕΟΥ ΝΙΚΑΤΟΡΟΣ, εἴδωλον θεᾶς κρανοφόρου ἱσταμένης (Ἀθηνᾶ Μεγαρσίς;). Ταῦτα δ' εἶνε τὰ τελευταῖα νομίσματα, ἅτινα δύνανται νὰ ἀποδοθῶσιν τῇ Μαλλῷ πρὶν τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Κιλικίας ἀπὸ τῆς διοικήσεως τοῦ Τιγράνους καὶ πρὶν τῆς ὑπὸ τοῦ Πομπηίου καταστροφῆς τῶν πειρατῶν ἐν ἔτει 68 π. Χ..

67-30 π. Χ.

Ἐν ἔτει 67 π. Χ. ἡ Κιλικία ὠργανίσθη εἰς Ῥωμαϊκὴν ἐπαρχίαν. Τότε δ' ἡ Μαλλὸς ἔκοψε χαλκᾶ νομίσματα τῶν ἑξῆς τύπων:—

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος (;) πρὸς δ.	ΜΑΛΛΩΤΩΝ Ἀθηνᾶ **καθημένη πρὸς ἀρ. . . . Æ ·85**
Κεφαλὴ Διὸς πρὸς δ., δαφνοστεφής.	**» Τύχη πυργοστεφὴς καὶ πεπλοφόρος, καθημένη ἐπὶ βράχου μεταξὺ δύο ποταμῶν νηχομένων πρὸς ἀρ. . . . . Æ 1·0**

30 π. Χ. μέχρι τοῦ 217 μ. Χ.

Αὐτοκρατορικά — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Καρακάλλα. *Ἐπιγρ.*, ΜΑΛΛΩΤΩΝ. *Τύποι* — Τύχη μεταξὺ δύο ποταμίων θεῶν· εἴδωλον Ἀθηνᾶς Μεγαρσίδος ὡς ἀνωτέρω· Ἀπόλλων ἱστάμενος, κτλ.

249-260 μ. Χ.

Ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ Τραϊανοῦ Δεκίου ἡ Μαλλὸς ἀπῳκίσθη ὑπὸ Ῥωμαίων, ἔκτοτε δὲ μέχρι τῶν χρόνων τοῦ Οὐαλεριανοῦ αἱ ἐπιγραφαὶ εἶνε Λατινικαί, **MALLO COLONIA S. C.** ἐπίσης **SACER SENATUS**. *Τύποι* — Αὐτοκράτωρ στεφανούμενος ὑπὸ ἀποίκου, πρὸ αὐτοῦ δ' ἵσταται Νίκη, κρατοῦσα ἀγαλμάτιον Ἀθηνᾶς. Τύχη καθημένη μεταξὺ δύο ποταμίων θεῶν. Ἀπόλλων Πύθιος ἢ Ἀμφίλο-

χος ἱστάμενος παρὰ τρίποδα, περὶ ὃν ἑλίσσεται ὄφις, πρὸ αὐτοῦ δὲ κάπρος. Τὸ μαντεῖον τοῦ Ἀμφιλόχου ἐν Μαλλῷ ἦτο ἐκ τῶν διασημοτάτων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας (Παυσ., Ι, 34. 3).

Μεγαρσός. Ἴδε Ἀντιόχειαν πρὸς τῷ Πυράμῳ. (Τὸ παρὰ Mionnet, 251 καὶ *Suppl.*, 288, περιγραφὲν νόμισμα καὶ παρ᾽αὐτοῦ ἀναγνωσθὲν ΜΕΓΑΡΣΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΩ ΠΥΡΑΜΩ εἶνε νόμισμα τῆς Ἱεραπόλεως πρὸς τῷ Πυράμῳ κακῶς ἀναγνωσθέν.)

Μόψος ἢ Μόψου Ἑστία (Imhoof, *Mon. Gr.*, σ. 361 καὶ *Zeit. f. Num.*, X. 293), πόλις ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Πυράμου, περὶ τὰ εἴκοσι μίλια ἀπὸ τῆς παραλίας, κτισθεῖσα κατὰ τὴν παράδοσιν ὑπὸ τοῦ Μόψου, υἱοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος. Ἀρχαϊκὰ αὐτῆς νομίσματα δὲν εἶνε γνωστά. Ὑπάρχουσιν αὐτόνομα χαλκᾶ τοῦ δευτέρου αἰῶνος π. Χ. *Ἐπιγρ.*, ΜΟΨΕΑΤΩΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΝΟΜΟΥ. *Τύποι*—Κεφαλὴ τοῦ Διός, *ὄπισθ.* Βωμὸς καίων (Μόψου ἑστία). Βασιλικὰ νομίσματα Ἀντιόχου τοῦ Δ′ βασιλέως τῆς Συρίας, 175-164 π. Χ. μετ᾽ *ἐπιγραφῆς* ΣΕΛΕΥΚΕΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΩΙ ΠΥΡΑΜΩΙ, Ἄρτεμις κυνηγέτις. Ἡ πόλις Μόψου Ἑστία ἐκαλεῖτο *Σελεύκεια* ἐπὶ βραχὺν χρόνον ἐν τῷ δευτέρῳ αἰῶνι π. Χ., (Waddington, *Voyage archéolog. Explic. des Inscr.*, τόμ. III. 352.).

Αὐτοκρατορικὰ—ἀπὸ Αὐγούστου μέχρις Οὐαλεριανοῦ (*Rev. Num.*, 1854, 17, 139 κ. ἑξ.), φέροντα χρονολογίας κατὰ σύστημα ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ 68 π. Χ. (*Zeit. f. Num.*, X. 294). Μεταξὺ αὐτῶν εἶνε ἀργυρᾶ τετράδραχμα Φοινικικῆς ὁλκῆς (210 κ.) μετὰ κεφαλῶν Ἀδριανοῦ, Σαβίνης (ὡς Ἀρτέμιδος), καὶ Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς, *ὄπισθ.* Ἀετὸς μετ᾽ἀναπεπταμένων πτερύγων καὶ βωμὸς μεταξὺ τῶν ποδῶν αὐτοῦ. *Ἐπιγρ.* ΑΔΡΙ. ΜΟΨΕΑΤѠΝ ΠΟΛΕѠϹ, ΑΔΡΙΑΝѠΝ ΜΟΨΕΑΤѠΝ κτλ. Χαλκᾶ νομίσματα διαφόρων τύπων. Μεταξὺ αὐτῶν μνημονευτέος ἵππος χεχαλινωμένος φέρων στέφανον, φαρέτραν καὶ στάχυν, ἢ κλάδον φοίνικος (*Rev. Num.*, 1854, Πίν. ΙΙ. 14)· γέφυρα ἐπὶ τοῦ Πυρά-

μου, μεταξὺ δὲ τῶν ἀψίδων αὐτῆς ΔΩΡΕΑ καὶ ἐν τῷ ἐξέργῳ ΠΥΡΑΜΟϹ (Ἴδε Αἰγαὶ σελ. 283).

Ἀγῶνες — ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟϹ.

Νάγιδος, πόλις σημαντικὴ ἐπὶ τῆς παραλίας Κιλικίας τῆς Τραχείας μεταξὺ Ἀνεμουρίου καὶ Κελενδέρεως. Τὰ νομίσματα αὐτῆς εἶνε σχεδὸν πάντα ἀργυρᾶ καὶ χρονολογοῦνται ἀπὸ τοῦ 400 π. Χ. μέχρι τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἀλεξάνδρου (Brandis, σ. 498).

Περσικὸς σταθμητικὸς κανών, περὶ τὰ 430-400 π. Χ.

Ἀφροδίτη καθημένη ἀρ., ἐπὶ θρόνου, στεφανουμένη ὑπὸ Ἔρωτος, ὃν φέρει ἐπὶ τοῦ τεταμένου δεξιοῦ βραχίονος αὐτῆς.	ΝΑΓΙΔΙΚΟΝ Διόνυσος ἀρχαϊκῆς τεχνοτροπίας, ἱστάμενος, κρατῶν θύρσον καὶ κλάδον ἀμπέλου μετὰ σταφυλῶν. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ ἐγκοίλῳ. . . Ꝛ Στατὴρ 158 κ.

Περὶ τὰ 400-380 π. Χ.

Κεφαλὴ Διονύσου πωγωνοφόρου κισσοστεφής.	ΝΑΓΙΔΕΩΝ Κεφαλὴ Ἀφροδίτης μετὰ σφενδόνης Ꝛ Στατὴρ 161 κ.
Ἀφροδίτη ἐπὶ θρόνου κρατοῦσα φιάλην, ὄπισθεν αὐτῆς ὑψηλὸς Ἔρως αἴρων ἑαυτόν, ἵνα στέψῃ αὐτήν.	ΝΑΓΙΔΕΩΝ Διόνυσος ἡμίγυμνος, ἱστάμενος καὶ ἐπὶ θύρσου στηριζόμενος, κρατῶν δὲ κλάδον ἀμπέλου. . . . Ꝛ Στατὴρ 160 κ.

Περὶ τὰ 330-333 π. Χ.

Ἀφροδίτη καθημένη κρατοῦσα φιάλην καὶ στεφανουμένη ὑπὸ Ἔρωτος ἱπταμένου, ὑπὸ τὸν θρόνον μῦς. *(Πίναξ ΚΖ'. 2.)*	ΝΑΓΙΔΙΚΟΝ Διόνυσος ἱστάμενος, ὡς ἀνωτέρω. Ἐν τῷ πεδίῳ διάφορα ὀνόματα ἀρχόντων συντετμημένα . . Ꝛ Στατὴρ 154 κ.
Ἀφροδίτη καθημένη μεταξὺ δύο σφιγγῶν καὶ κρατοῦσα ἄνθος ἐν τῇ δεξιᾷ της. (Imhoof, *Mon. Gr.*, Πίν. G. 15)	Ἀθηνᾶ ἱσταμένη, ἀντωπός, κρατοῦσα Νίκην στέφουσαν αὐτὴν καὶ στηριζομένη διὰ τῆς ἀριστερᾶς ἐπὶ ἀσπίδος. Παρ' αὐτῇ δένδρον. . . Ꝛ Στατὴρ 153 κ.

Ὑπάρχουσιν ὡσαύτως ὀβολοὶ καὶ χαλκᾶ νομίσματα μετὰ κεφαλῶν Ἀφροδίτης καὶ Διονύσου (Imhoof, *Mon. Gr.*, σ. 363)

Ὄλβη, ἐν τῷ ἐσωτερικῷ Κιλικίας τῆς Τραχείας, εἰς τὰς ὑπωρείας τοῦ Ταύρου ἐπὶ βραχίονος τοῦ Καλυκάδνου κτισθεῖσα κατὰ τὴν παράδοσιν ὑπὸ Αἴαντος υἱοῦ τοῦ Τεύκρου, ἱδρύσαντος αὐτόθι διάσημον ναὸν τοῦ Διός, οὗ ὁ ἀρχιερεὺς ἔφερε τὸν τίτλον δυνάστου τῆς Ὄλβης καὶ τοπάρχου Κεννατίδος καὶ Λαλασσίδος. Ἀπόγονοι τῆς ἱερατικῆς ταύτης οἰκογενείας διετήρησαν τὴν ἀνεξαρτησίαν αὐτῶν διὰ τὴν πρὸς αὐτοὺς εὔνοιαν τῶν Ῥωμαίων ἐπί τινα χρόνον μετὰ τὴν διοργάνωσιν τῆς λοιπῆς Κιλικίας εἰς Ῥωμαϊκὴν ἐπαρχίαν (Στράβ., 672). Ἔχομεν δὲ τὰ ἑξῆς νομισματικὰ μαρτύρια τῆς ἀρχῆς αὐτῶν (Waddington, *Mélanges*, II. σελ. 121 κ. ἑξ.):—

Περὶ τὰ 39 - 29 π. Χ. ἢ βραδύτερον.

Πολέμων Α'. *Ἐπιγρ.*, Μ. ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΠΟΛΕΜΩΝΟΣ ΑΡΧΙΕΡΕΩΣ ΔΥΝΑΣΤΟΥ ΟΛΒΕΩΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΚΕΝΝΑΤΩΝ ΚΑΙ ΛΑΛΑΣΣΕΩΝ. *Τύποι* — Κεφαλὴ Πολέμωνος, *ὄπισθ.*, θρόνος ἱερός· κεραυνός. Æ μέγεθ., ·95.

Αἴας (χρόνοι Αὐγούστου καὶ Τιβερίου. 11—15(;) π. Χ.). *Ἐπιγρ.* ΚΑΙΣΑΡΟΣ ΣΕΒΑΣΤΟΥ, κεφαλὴ Αὐγούστου· *ὄπισθ.* ΑΡΧΙΕΡΕΩΣ ΑΙΑΝΤΟΣ ΤΕΥΚΡΟΥ ΤΟΠΑΡΧΟΥ ΚΕΝΝΑΤΩΝ ΚΑΙ ΛΑΛΑΣΣΕΩΝ, κεραυνὸς Æ ·95. Κεφαλὴ Ἑρμοῦ· *ὄπισθ.* τρισκελές. Æ· 9.

Πολέμων ὁ Β' (41 π. Χ.) ἔλαβε παρὰ τοῦ Κλαυδίου μέρος τῆς Κιλικίας εἰς ἀνταλλαγὴν τοῦ βασιλείου αὐτοῦ τοῦ Βοσπόρου. Τὰ νομίσματα αὐτοῦ, ἅτινα δὲν πρέπει νὰ συγχέωνται πρὸς τὰ τοῦ ἀρχαιοτέρου Πολέμωνος, φέρουσι τὴν *ἐπιγρ.* ΠΟΛΕΜΩΝΟΣ ΒΑΣΙΛΕΩΣ, ῥόπαλον· *ὄπισθ.* [ΟΛΒΕ]ΩΝ ΛΑΛΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΕΝΝΑΤΩΝ, ἅρπη (*Z. f. Num.*, 1885, σ. 366).

Ἐν Ὄλβῃ ἐκόπησαν ὡσαύτως αὐτόνομα νομίσματα. *Ἐμπρ.* θρόνος, *ὄπισθ.* κεραυνὸς (*Zeit. f. Num.*, 1885, 369) καὶ *αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς μέχρι Καρακάλλα. *Ἐπιγρ.* ΟΛΒΕΩΝ, ἢ ΑΔ[ΡΙΑΝΩΝ] ΑΝΤΩΝΙΝΙΑΝΩΝ ΟΛΒΕΩΝ,

ἐνίοτε τῇ προσθήκῃ τῆς ἐπιγραφῆς ΜΗΤ[ΡΟΠΟΛΕΩΣ]ΚΗ[ΤΙΔΟΣ] ἀποδεικνυούσης, ὅτι ἡ Ὄλβασα τοῦ Πτολεμαίου (V. 8), πρωτεύουσα τοῦ διαμερίσματος Κήτιδος, ἦτο ἡ αὐτὴ πρὸς τὴν Ὄλβην τοῦ Στράβωνος. *Τύποι* — Ζεύς, Σέραπις, πῖλοι τῶν Διοσκούρων.

Ὅλμοι, ἐπὶ τοῦ πρὸς δυσμὰς τοῦ ἀκρωτηρίου Σαρπηδόνος κόλπου. Οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως ταύτης μετεκομίσθησαν ὑπὸ Σελεύκου εἰς τὴν νέαν αὐτοῦ πόλιν Σελεύκειαν τὴν πρὸς τῷ Καλυκάδνῳ. Ὁ Leake ἀπένειμε τοῖς Ὅλμοις ἀργυροῦν νομισμάτιον τοῦ τετάρτου αἰῶνος π. Χ.

Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς δ., ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.	ΟΛΜ Κεφαλὴ γυναικεία, δ. Ꝛ ·9 κ.

Πομπηϊόπολις. Ἴδε Σόλους.

Σεβαστή, κτισθεῖσα ὑπὸ Ἀρχελάου, βασιλέως τῆς Καππαδοκίας, ᾧτινι ἔδωκαν οἱ Ῥωμαῖοι Κιλικίαν τὴν Τραχεῖαν. Ἔκειτο δὲ ἐπὶ τῆς στερεᾶς, χωριζομένη διὰ στενοῦ πορθμοῦ ἀπὸ τῆς νησῖδος Ἐλαιούσης (Leake, *Num. Hell., As. Gr.*, σ. 109). Χαλκᾶ μετ' εἰκόνων Ἀντιόχου Δ' βασιλέως τῆς Κομμαγηνῆς καὶ τῆς συζύγου αὐτοῦ Ἰωτάπης, καὶ αὐτόνομα μετ' *ἐπιγραφῆς*, ΣΕΒΑΣΤΗΝΩΝ.

Αὐτοκρατορικά — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρις Οὐαλεριανοῦ ἐπιγεγραμμένα CΕΒΑCΤΗC. *Τίτλοι* — ΜΗΤΡΟΠ[ΟΛΕΩC], ΕΛΕΥΘΕΡΑC, ΑΥΤΟΝΟΜΟΥ, ΑCΥΛΟΥ, ΙΕΡΑC ἢ ΝΑΥΑΡΧΙΔΟC. Ἄνευ ἀξιομνημονεύτων τύπων.

Σελεύκεια πρὸς τῷ Καλυκάδνῳ κτισθεῖσα ὑπὸ Σελεύκου τοῦ Α'. Αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα τοῦ πρώτου αἰῶνος π. Χ. *Ἐπιγρ.*, ΣΕΛΕΥΚΕΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΩΙ ΚΑΛΥΚΑΔΝΩΙ, κεφαλὴ Ἀθηνᾶς, *ὄπισθ.* Νίκη, κτλ.· κεφαλὴ Ἀπόλλωνος ἔχουσα τὴν κόμην εἰς τυπικοὺς πλοκάμους διατεταγμένην ὡς ἐπὶ τῶν νομισμάτων τῆς Λυκίας, *ὄπισθ.*, πρόσθιον ἵππου. *Αὐτοκρατορικά* — ἀπὸ Τιβερίου μέχρι

Γαλλιηνοῦ. Ὁμοία *ἐπιγρ.*, προστιθεμένων συνήθως τῶν τίτλων ΑC[Υ]ΛΟΥ] ΑΥΤ[ΟΝΟΜΟΥ] ἢ ΕΛΕΥΘΕΡΑC. Μεταξὺ τῶν ὀνομάτων τῶν ἀρχόντων ἀπαντᾷ τὸ τοῦ Ξενάρχου (ΞΕΝΑΡΧΟΥ) τοῦ περιπατητικοῦ φιλοσόφου τῆς ἐποχῆς τοῦ Αὐγούστου. *Κύριοι τύποι* — Ἀθηνᾶ ἱσταμένη ἢ ἐπὶ τεθρίππου, καταβάλλουσα γίγαντας (*Zeit. f. Num.*, XIII, Πίν. IV, 10, 11)· Νίκη· προτομαὶ ἀντιμέτωποι Τύχης καὶ Ἀπόλλωνος (;), κτλ.

Σελεύκεια πρὸς τῷ Πυράμῳ ὄνομα ἐπὶ βραχὺ τῆς Μόψου Ἑστίας.

Σελινοῦς, πόλις παράλιος Κιλικίας τῆς Τραχείας ὀλίγα μίλια πρὸς νότον τῆς Ἰωτάπης. *Αὐτοκρατορικά* — Λουκίλλης, Σεπτ. Σεουήρου, Σεουήρου Ἀλεξάνδρου, καὶ Φιλίππου Α΄. *Ἐπιγρ.*, CΕΛΙΝΟΥCΙΩΝ καὶ ΤΡΑΙΑΝΟ. CΕΛΙΝΟ. ΤΗC ΙΕΡΑC. *Τύποι* — Ἄρτεμις κυνηγέτις καὶ ναός, ἐπὶ τοῦ ἀετώματος τοῦ ὁποίου γέγραπται ΘΕΟΥ ΤΡΑ. εἰς μνήμην τοῦ Τραϊανοῦ, τελευτήσαντος ἐν Σελινοῦντι.

Σόλοι, Ἑλληνικὴ παραθαλασσία πόλις περὶ τὰ εἴκοσι πέντε μίλια νοτιοδυτικῶς τῆς Ταρσοῦ. Τὰ ἀργυρᾶ αὐτῆς νομίσματα εἶνε κοινὰ καὶ χρονολογοῦνται ἀπὸ τοῦ πέμπτου περίπου αἰῶνος π. Χ. μέχρι τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἀλεξάνδρου.

Περσικὸς σταθμητικὸς κανών. Περὶ τὰ 450-385 π. Χ.

Τοξότης γονατίζων φέρων τὸ σύνηθες τῶν τοξοτῶν ἔνδυμα, κρατῶν δὲ δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν τόξον.	ΣΟ, ΣΟΛΕΟΝ, ΣΟΛΕΩΝ, Σταφυλὴ ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. . . . . AR Στατὴρ 169 κ.
Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς· γρὺψ δὲ ἐπὶ τοῦ κράνους. (Hunter, Πίν. LI. 27. 29.)	ΣΟΛΙ, ΣΟΛΙΟ, ΣΟΛΙΟΝ, ΣΟΛΙΚΟΝ ἢ ΣΟΛΕΩΝ Σταφυλὴ ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ . . . . . . AR Στατὴρ 163 [1] κ. AR Ὀβολ. 10 κ.

1) Ἂν πρέπει νὰ βασισθῇ τις εἰς τὸν κατάλογον τῆς συλλογῆς Behr ὑπάρχει ὡσαύτως διπλοῦς στατὴρ 316 κόκκων.

Περὶ τῶν ἀργυρῶν στατήρων τῶν ἐν Σόλοις ὑπὸ τοῦ σατράπου Τιριβάζου κοπέντων (386-380 π. Χ.), μετὰ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ γράμμασιν Ἀραμαϊκοῖς ἐπὶ τῆς ὀπισθίας ὄψεως καὶ ΣΟ ἐπὶ τῆς ἐμπροσθίας, ἴδε σελ. 288.

Περὶ τὰ 385-333 π. Χ.

Κεφαλὴ Ἡρακλέους πωγωνοφόρου δαφνοστεφής, μετὰ λεοντῆς περὶ τὸν τράχηλον.	ΣΟΛΕ...., ΣΟΛΙΚΟΝ Κεφαλὴ σατράπου πωγωνοφόρου μετὰ τιάρας Περσικῆς. . Ꝛ Στατὴρ 156 κ.
Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς κρανοφόρος, ἀντωπός.	Ζεὺς ἐπὶ θρόνου πρὸς ἀρ. μετὰ σκήπτρου. Ἐν τῷ πεδίῳ σταφυλή, στάχυς καὶ γράμμα Β. Ὑπὸ τὸν θρόνον Σ ἢ Σ̊ . . . . Ꝛ Στατὴρ 168-164 κ.

Τὰ νομίσματα τῆς τελευταίας μνημονευθείσης κλάσεως κατετάχθησαν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπὸ τὸν θρόνον γραμμάτων Μ, Τ, Ι καὶ Σ τῇ Μαλλῷ, Ταρσῷ, Ἰσσῷ καὶ Σόλοις. Πάντα δὲ φαίνονται ἀνήκοντα εἰς τὴν μεταξὺ τοῦ 370 καὶ 350 π. Χ. περίοδον.

Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς μετὰ κράνους Κορινθιακοῦ λοφωτοῦ.	ΣΟΛΕΩΝ Σταφυλή. Ἐν τῷ πεδίῳ, ὄνομα ἄρχοντος συντετμημένον καὶ *σύμβολα*—ῥόδον, γλαῦξ, κτλ. . . Ꝛ Στατὴρ 164 κ.

Περὶ τὰ 300-71 π. Χ.

Ἡ εἰς χαλκὸν νομισματοκοπία τῶν Σόλων ἐξηκολούθησεν ὑπὸ τοὺς Σελευκίδας μέχρι τοῦ χρόνου τῆς καταστροφῆς τῆς πόλεως ὑπὸ Τιγράνους βασιλέως τῆς Ἀρμενίας κατὰ τὸν τρίτον Μιθριδατικὸν πόλεμον.

Αἱ ἑξῆς εἶνε οἱ κυριώταται ποικιλίαι:—

Αἰγὶς μετὰ κεφαλῆς Μεδούσης.	ΣΟΛΕΩΝ	Πυργοστεφὴς γυναικεία μορφὴ ἔφιππος . Æ 1·0
Κεφαλὴ Ἀρτέμιδος.	»	Ἀθηνᾶ κεραυνὸν κραδαίνουσα . . . . . Æ ·9
Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς.	»	Μορφὴ ἱσταμένη, σκῆπτρον κρατοῦσα . Æ ·8

Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς.	ΣΟΛΕΩΝ Γλαῦξ. . . . . Æ ·8
Κεφαλὴ Τύχης.	» Πῖλοι τῶν Διοσκούρων. . Æ ·8

Οὐχὶ μακρὸν μετὰ τὴν καταστροφὴν αὐτῶν οἱ Σόλοι ἀνηγέρθησαν ὑπὸ τοῦ Πομπηΐου ὑπὸ τὸ ὄνομα Σολόπολις. Ὑπάρχουσι χαλκᾶ νομίσματα μετὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ Πομπηΐου, *ἐπιγρ.*, ΣΟΛΟΠΟΛΕΙΤΩΝ. Ταχέως δὲ κατόπιν μετωνομάσθη Πομπηϊόπολις. Τὸ χρονολογικὸν σύστημα ἄρχεται ἀπὸ τοῦ 67 π. Χ. *Ἐπιγρ.*, ΠΟΜΠΗΙΟΠΟΛΕΙΤΩΝ, κεφαλὴ τοῦ Πομπηΐου, *ὄπισθ.* Ἀθηνᾶ ἢ Νίκη. *Αὐτοκρατορικὰ*—ἀπὸ Δομιτιανοῦ μέχρι Τριβ. Γάλλου, μετὰ ἢ ἄνευ κεφαλῆς αὐτοκράτορος. *Ἐπιγρ.*, ΠΟΜΠΗΙΟΠΟΛΕΙΤΩΝ, ἐπίσης προσθέτως ΣΕΒΑΣΤΩΝ ΟΜΟΝΟΙΑ (Concordia Augg. Αὐρηλίου καὶ Οὐήρου). ΠΗΓΗ ΣΟΥΝΙΑΣ, ἡ πηγὴ Σουνίας κατακειμένη, κρατοῦσα δὲ κέρας Ἀμαλθείας. Προτομὴ τοῦ φιλοσόφου Χρυσίππου, μετὰ χειρὸς θωπευούσης τὸν πώγωνα, *ὄπισθ.*, προτομὴ τοῦ ποιητοῦ Ἀράτου(;), ἀμφοτέρων γεννηθέντων ἐν Σόλοις. Πρὸς δὲ καὶ ἄλλοι τύποι ἄνευ ἰδιαιτέρου τινὸς ἐνδιαφέροντος.

Σύεδρα, ἐπὶ τῆς ἀκτῆς Κιλικίας τῆς Τραχείας παρὰ τὰ σύνορα τῆς Παμφυλίας. *Αὐτοκρατορικά*—ἀπὸ Νέρωνος μέχρι Σαλωνίνης. *Ἐπιγρ.*, ΣΥΕΔΡΕΩΝ, ἐνίοτε προσθήκη ΣΕΜΝΗΣ ΕΝΔΟΞΟΤΕΡΑΣ. *Ἀγῶνες*—ΘΕΜΙΔΕΣ (H. de Longpérier, *Rev. Num.*, N. S., XIV. 61), καὶ ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΙΑ. *Τύποι,* διάφοροι.

Ταρσός, ἐπὶ τοῦ Κύδνου ποταμοῦ, μνημονευομένη τὸ πρῶτον ὑπὸ Ξενοφῶντος ὡς μεγάλη καὶ εὐδαίμων πόλις, ἔνθα ὑπῆρχε καὶ τὸ ἀνάκτορον τοῦ Συεννέσιος, βασιλέως τῆς Κιλικίας. Εἶνε ἀναμφίβολον ὅτι ἐκόπησαν ἐν Ταρσῷ νομίσματα ὑπὸ τῶν βασιλέων ἢ σατραπῶν τῆς Κιλικίας ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ πέμπτου αἰῶνος καὶ ἑξῆς, ὁ δὲ κ. Six (*Num. Chron.*, 1884, σ. 152) ἔχει πιθανῶς δίκαιον ἀποδίδων εἰς τὸ νομισματοκοπεῖον τῆς Ταρσοῦ σειρὰν νομισμάτων, ἣν οἱ νομισματικοὶ μέχρι τοῦδε ἀδιάτακτον κατέλιπον

Αἱ κυριώταται ποικιλίαι ἔχουσιν ὡς ἑξῆς: —

ΗΛΕΚΤΡΟΝ. *Ἕκτος αἰὼν π. Χ. Φοινικικὸς σταθμητικὸς κανών.*

Δάμαλις γονατίζουσα πρὸς δ. καὶ στρεφομένη πρὸς μόσχον θηλαζόμενον παρ' αὐτῆς.	Ἔγκοιλον ἐπίμηκες. ΗΕ ἢ ϘΚ 215 κ.

Ἐὰν ὁ στατὴρ οὗτος, νῦν ἐν τῷ νομισματικῷ Μουσείῳ τοῦ Μονάχου ἀποκείμενος, ὀρθῶς ὑπὸ τοῦ Six ἀπενεμήθη τῇ Ταρσῷ (*Num. Chron.*, 1884. σ. 152), πρέπει νὰ συμπεράνωμεν, ὅτι ὑπῆρχον ἐμπορικαὶ σχέσεις μεταξὺ Ταρσοῦ καὶ Λυδίας ἢ τῶν παραλίων πόλεων τῆς Ἰωνίας.

ΑΡΓΥΡΟΣ. *Περὶ τὰ 500-450 π. Χ. Περσικὸς σταθμητικὸς κανών.*

Δάμαλις ἱσταμένη καὶ στρεφομένη πρὸς μόσχον ὃν θηλάζει. (*Num. Chron*, 1884, Πίν. V. 1.)	Ἡρακλῆς κραδαίνων ῥόπαλον, ἐγείρων δὲ λέοντα ἀπὸ τοῦ ὀπισθίου ποδός. . . . AR Στατὴρ 164 κ.

Βαάνας ἢ **Βαναίας** (;). Νομισματοκοπεῖον, Ταρσός (;).

Περὶ τὰ 450-400 π. Χ.

Ἡρακλῆς μετὰ τόξου καὶ φαρέτρας, ὑψῶν λέοντα ἀπὸ τῆς οὐρᾶς. (De Luynes, *Satrap.*, Πίν. V, 1.)	בענא (μονογράφημα Ἀραμαϊκῶν γραμμάτων). Δάμαλις θηλάζουσα μόσχον . . . AR Στατὴρ 170 κ.
Βασιλεὺς τῆς Περσίας μαχόμενος πρὸς λέοντα. (B. V. Head, *Lydia and Persia*, Πίν. III, 12.)	בענא Δάμαλις θηλάζουσα μόσχον AR Στατὴρ 166 κ.

Ἀνώνυμός τις. Νομισματοκοπεῖον Ταρσοῦ.

Περὶ τὰ 450-400 π. Χ.

Βασιλεὺς τῆς Περσίας τραυματίζων δι' ἀκινάκου λέοντα. (B. V. Head, *ἔνθ. ἀν.* Πίν. III, 11)	ΤΕΡΣΙ καὶ תרז Βασιλεὺς βαδίζων, κρατῶν σκῆπτρον καὶ σταυρὸν ὠτίτην (crux ansata) . . . AR Στατὴρ 168 κ.
Βασιλεὺς ἔφιππος, οὗ κάτω σταυρὸς (*Rev. Num.* 1860, Πίν. XVIII, 5.)	תרז Δύο στρατιῶται ἱστάμενοι ἀντιμέτωποι. . AR Στατὴρ 164 κ.

Βασιλεὺς ἔφιππος, κρατῶν ἄνθος. Πρὸ αὐτοῦ תלת ἢ תרז (B. V. Head, ἔν. ἀ. Πίν. III, 13.)	Τετράγωνον ἔγκοιλον. Τοξότης γονατίζων καὶ τείνων τόξον. Ὄπισθεν, σταυρὸς ὠτίτης (crux ansata) ℞ Στατὴρ 168 κ.
Ὁμοίως. (*Σύμβολον*, κεφαλὴ ἀετοῦ). (De Luynes, *Satrap.*, Πίν. XII.)	Ὁμοίως. (*Σύμβολον*, κεφαλὴ ἀετοῦ) ℞ Στατήρ.
Πρόσθιον Πηγάσου, ἐνίοτε μετὰ *συμβόλου* κεφαλῆς ἀετοῦ.	Ὁμοίως. Μετὰ ἢ ἄνευ κεφαλῆς ἀετοῦ. . . . . ℞ 55 κ. (Imhoof, *Mon. Gr.*, Πίν. G, 6.)
Βασιλεὺς ἔφιππος ἀνορθούμενος πρὸς δ. Πρὸ αὐτοῦ, σταυρὸς ὠτίτης (De Luyn., *Satrap.*, Πίν. VIII, 1)	תרז Ὁπλίτης Ἕλλην γονατιζων, ἀμυνόμενος δὲ δι' ἀσπίδος καὶ δόρατος . . . ℞ Στατὴρ 163 κ.
Ὁμοίως.	Ὁμοίως. . . . . ℞ Τρίτη 50 κ.
Ἱππεὺς γυμνὸς ἐπὶ ἵππου ἀνορθουμένου.	תרז Ὁμοίως. . ℞ Στατὴρ 162 κ.
Ἕλλην ὁπλίτης γονατίζων, μετ' ἀσπίδος καὶ δόρατος. (*Num. Chron*, 1884, Πίν. V, 2.)	Τετράγωνον ἔγκοιλον. Ἱππεὺς γυμνὸς ἐπὶ προτομῆς ἵππου. ℞ 42 κ.
Λέων καταβροχθίζων ταῦρον. (*Num. Chron.* 1884, Πίν. V, 3.)	תרז Στάχυς, ἐν τετραγώνῳ γραμμικῷ. . . . ℞ Στατὴρ 163 κ.

Τέταρτος αἰὼν π. Χ.

Διαρκοῦντος τοῦ πλείστου μέρους τοῦ τετάρτου αἰῶνος, τὰ ἐν Ταρσῷ κοπέντα νομίσματα φέρουσι τὰ ὀνόματα τῶν σατραπῶν, τῶν ἑκάστοτε κυβερνώντων τὴν Κιλικίαν ἢ παρασκευαζόντων ἀπὸ τῶν λιμένων αὐτῆς τὰς διαφόρους ναυτικὰς ἐκστρατείας ἐναντίον τῶν ἐξεγειρομένων ἐπαρχιῶν τοῦ Περσικοῦ κράτους.

Τιρίβαζος. Περὶ τὰ 386 π. Χ. Στατῆρες ἀργυροῖ ὡς οἱ ὑπὸ τὴν Ἰσσὸν περιγραφέντες (σελ. 288), ἀλλὰ διακρινόμενοι διὰ τοῦ γράμματος T, ἀρχικοῦ τοῦ νομισματοκοπείου τῆς Ταρσοῦ. *Ἐπιγρ.*, תריבזו γράμμασιν Ἀραμαϊκοῖς.

Τὸ ἑξῆς νόμισμα τοῦ Τιριβάζου μετὰ Ἑλληνικῆς ἐπιγραφῆς δυνατὸν ἐπίσης νὰ ἐκόπη ἐν Ταρσῷ, ἂν καὶ ἡ ἀγροῖκος αὐτοῦ τεχνοτροπία φαίνεται ὅτι ἐνδεικνύει ἀσημότερόν τι νομισματοκοπεῖον τῆς Κιλικίας.

Κεφαλὴ Ἡρακλέους πωγωνοφόρου μετὰ λεοντῆς περὶ τὸν τράχηλον. | ΤΕΙΡΙΒΑΣΟΥ Κεφαλὴ σατράπου, ὡς ἐπὶ τῶν νομισμάτων τῶν Σόλων . . . . Ꝛ Στατὴρ 152 κ.

Ὀρόντας. Περὶ τὰ 386 π. Χ.

Ἕλλην ὁπλίτης γονατίζων, ἀμυνόμενος δὲ δι' ἀσπίδος καὶ δόρατος Σῆμα νομισματοκοπείου Τ. | ΟΡΟΝΤΑ Πρόσθιον κάπρου πτερωτοῦ . . . . Ꝛ 43 κ. (Ἐν τῷ Βρεταν. Μουσείῳ).

Ἐν τούτοις τὰ νομίσματα ταῦτα δύνανται ὡσαύτως νὰ ἀπονεμηθῶσιν εἰς τὰς ἐν Ἰωνίᾳ Κλαζομενὰς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὀπισθοτύπου. (Ἴδε σελ. 116.)

Φαρνάβαζος. Περὶ τὰ 378-372 π. Χ. Τὰ ἐν Κιλικίᾳ ἐν ὀνόματι τοῦ σατράπου τούτου κοπέντα νομίσματα ἀπενεμήθησαν ὑπὸ τοῦ Waddington (*Mél.* σ. 65) εἰς τὸν χρόνον, ὅτε παρεσκεύαζε τὴν κατὰ τῆς Αἰγύπτου ἐκστρατείαν αὐτοῦ.

Κεφαλὴ Ἀρεθούσης μετὰ λυτῆς κόμης, ἀντιγεγραμμένη ἀπὸ τῶν νομισμάτων τῶν Συρακουσῶν. | פרנבזו חלך Κεφαλὴ Ἄρεως (;) πωγωνοφόρου μετὰ κράνους λοφωτοῦ. (*Num. Chron.*, 1884, Πίν. V. 6.) Ꝛ Στατήρ.

Ὁμοίως. (Waddington, *Mél.*, Πίν. V. 4.) | ΚΙΛΙΚΙΟΝ חלך Κεφαλὴ Ἄρεως (;) Ꝛ Στατὴρ 163 κ.

פרנבזו חלך Κεφαλὴ Ἄρεως (;) κρανοφόρος. (*Num. Chron.*, 1884, Πίν. V. 7) | בעלתרז Βααλτάρσιος ἤτοι Ζεὺς τῆς Ταρσοῦ ἐπὶ θρόνου. . . . . . . Ꝛ Στατὴρ 161 κ.

Τάρκαμος (;). Περὶ τὰ 380-360 π. Χ. Οὕτως ἀναγινώσκεται ὑπὸ τοῦ κ. Six (*Num. Chron.*, 1884, σ. 125). Ὁ κ. Waddington ἀναγινώσκει τὸ ὄνομα Δατάμης

Κεφαλὴ Ἀρεθούσης, ὡς ἀνωτέρω. (*Num. Chron.*, 1884, Πίν. V. 8.) | תרכמו Κεφαλὴ Ἄρεως, ὡς ἀνωτέρω. . . Ꝛ Στατὴρ 168 κ.

בעלתרז Βαὰλ καθήμενος ἐπὶ θρόνου ἐν κύκλῳ πυργίσκων, κρατῶν σκῆπτρον, σταφυλὴν καὶ στάχυς· παρ' αὐτῷ δὲ θυμιατήριον. | » Σατράπης καθήμενος, κρατῶν βέλος, ἐν τῷ πεδίῳ τόξον, ἄνω δὲ Ὁρμούσδης (*Num. Chron.*, 1884, Πίν. V. 9.). Ꝛ Στατ. 163 κ.

בעלתרז Βαάλ καθήμενος ἐπὶ θρόνου ἐν κύκλῳ πυργίσκων, κρατῶν σκῆπτρον σταφυλὴν καὶ στάχυς· παρ αὐτῷ θυμιατήριον. (*Πίναξ ΚΖ'. 3.*)	תרכמו Δύο ἀνδρικαὶ μορφαί, ὧν ἡ μὲν γυμνή, ἡ δὲ ἐνδεδυμένη, ἱστάμεναι ἀντιμέτωποι μετὰ θυμιατηρίου ἐν μέσῳ αὐτῶν . . . . . ℞ Στατὴρ 169 κ.

Ἀνώνυμος. Νομισματοκοπεῖον, Ταρσός. Περὶ τὰ 370-350 π. Χ.

Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς ἀντωπός, μετὰ τριλόφου περικεφαλαίας. (*Num. Chron.*, 1884, Πίν. VI. 4.)	Βααλτάρσιος ἐπὶ θρόνου. Ἐν τῷ πεδίῳ στάχυς, σταφυλή, φύλλον κισσοῦ, κτλ. Ὑπὸ δὲ τὸν θρόνον Τ (Σῆμα τοῦ νομισματοκοπείου τῆς Ταρσοῦ) . . ℞ Στατὴρ 168 κ.

Παράβαλε ἕτερα ὁμοιότυπα νομίσματα κοπέντα ἐν Ἰσσῷ, Μαλλῷ καὶ Σόλοις.

Ἀθηνᾶ καθημένη μετὰ δόρατος καὶ ἀσπίδος· ὄπισθεν αὐτῆς, δένδρον. (*Zeit. f. Num.*, VII. σ. 13.)	ΤΕΡΣΙΚΟΝ Νύμφη γονατίζουσα, παίζουσα δὲ μετ' ἀστραγάλων. . ℞ Στατὴρ 156 κ.
Ἡρακλῆς γονατίζων ἐπὶ τοῦ ῥοπάλου του, ἄγχων δὲ λέοντα. (De Luynes, *Satr.*, Πίν. XI.)	ΤΕΡΣΙΚΟΝ Κεφαλὴ Ἀφροδίτης, φέρουσα πόλον . . . . ℞ Στατὴρ 163 κ.

Μαζαῖος. Περι τὰ 362 - 328 π. Χ. Περὶ τῆς ἱστορίας τοῦ σατράπου τούτου ἴδε τὸ ἤδη μνημονευθὲν ἄρθρον τοῦ κ. Six. Οὗτος ἐκυβέρνα τὴν Κιλικίαν πλέον τῶν τριάκοντα ἐτῶν, ἦτο δὲ ἐπίσης σατράπης ἐπὶ δέκα περίπου ἐνιαυτοὺς τῆς βορείου Συρίας, πρὸς δυσμὰς τοῦ Εὐφράτου, τῆς χώρας καλουμένης Ἑβὲρ-ναχὰρ (= ἡ πέραν τοῦ ποταμοῦ: Transpotamia) πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τῆς Μεσοποταμίας. Ὅτε δὲ ὁ Ἀλέξανδρος ἐβάδιζε κατὰ τῆς Βαβυλῶνος, ὁ Μαζαῖος ἤνοιξεν αὐτῷ τὰς πύλας τῆς πόλεως διὸ διετήρησε τὴν διοίκησιν τῆς Βαβυλῶνος ὑπὸ τὸν Ἀλέξανδρον μέχρι τοῦ ἐν ἔτει 328 π. Χ. θανάτου τούτου. Τὰ νομίσματα τοῦ Μαζαίου δύνανται χάριν εὐκολίας νὰ περιγραφῶσι πάντα ὑπὸ τὴν Ταρσόν, ἔνθα, ἢ ἐν πάσει περιπτώσει ἐν Κιλικίᾳ, φαίνεται ὅτι ἐκόπησαν τὰ πλεῖστα

ἐξ αὐτῶν. Τὰ νομίσματα μερίζονται εἰς τὰς ἑξῆς κλάσεις: —

Κιλικικὸν κόμμα

בעלתרז Βααλτάρσιος ἐπὶ θρόνου. (*Πίναξ ΚΖ'. 4*)	מזדי Λέων καταβροχθίζων ἔλαφον ℞ Στατὴρ 169 κ.
» Ὁμοίως. (*Num. Chron.*, 1884, Πίν. V. 13, 14.)	» Λέων καταβροχθίζων ἔλαφον ℞ Στατὴρ 167 κ.
» Ὁμοίως (*Αὐτόθι*. Πίν. VI. 2.)	Ἄνευ ἐπιγραφῆς. Λέων καταβροχθίζων ταῦρον, οὗ κάτω τὰ πυργοστεφῆ τείχη πόλεως. Ἐν τῷ πεδίῳ, ρόπαλον. ℞ Στατὴρ 172 κ.

Τὰ τελευταῖα μνημονευθέντα νομίσματα φέρουσιν ὑπὸ τὸν θρόνον τὰ νομισματοκοπείων γράμματα Ι, Μ, Σ, ἢ Τ, δηλοῦντα τὴν Ἰσσόν, Μαλλόν, Σόλους καὶ Ταρσόν.

כעלתרז Βααλτὰρς ἐπὶ θρόνου (*Πίναξ ΚΖ'. 5.*)	מזדי זי על עברנהרא ו הלך = « Μαζαῖος ὁ ἐπὶ τῆς Ἐβὲρ-ναχάρας καὶ Κιλικίας». Λέων καταβροχθίζων ταῦρον ὑπεράνω τειχῶν πόλεως. . . . ℞ Στατὴρ 171 κ.

Ἡ ἐπιγραφὴ τῶν σπουδαίων τούτων νομισμάτων ἡρμηνεύθη τὸ πρῶτον ὀρθῶς ὑπὸ τοῦ κ. Halévy (*Mélanges d' Epigr. Sémitique*, 1874, σ. 64-71).

כעלתרז Βααλτάρσιος ἐπὶ θρόνου. (*Num. Chron.*, 1884, Πίν. VI. 5.)	מזדי Λέων βαδίζων· ἐνίοτε *σύμβολα* μήνη καὶ ἀστήρ. ℞ 165 κ.

Τὰ ἐν Ταρσῷ κοπέντα νομίσματα τοῦ Μαζαίου ἀκολουθοῦνται ὑπὸ στατήρων φερόντων τὸ ὄνομα τοῦ Ἀλεξάνδρου γράμμασιν Ἀραμαϊκοῖς.

Βααλτάρσιος ἐπὶ θρόνου· ὄπισθεν αὐτοῦ אלכסנדר. (*Cat. Behr*, Πίν. II. 1.)	Ἡ θεὰ Ἀτὲχ πεπλοφόρος, καθημένη ἐπὶ λέοντος· ὄπισθεν עתה, ὑπεράνω מ. . . . . . ℞ 123 κ.
Κεφαλὴ θεᾶς, ὄπισθεν עתהמ. (De Luynes, *Satr.*, Πίν. XVI. 1)	Λέων σπαράσσων ταῦρον· ὑπεράνω אלכסנדר . . . . . ℞ 127 κ.

Ταῦτα δὲ μετὰ βραχὺ χρονικὸν διάστημα ἀντικατεστάθησαν ὑπὸ τῶν συνήθων νομισμάτων τοῦ Ἀλεξάνδρου (Müller ἀρ. 1279 κ.ἑξ.) Ἐν τούτοις ἡ κατάταξις αὐτῶν εἰς τὴν Ταρσὸν πολὺ ἀπέχει τῆς βεβαιότητος.

Συριακὸν κόμμα. Φοινικικὸς σταθμητικὸς κανών.

Τριήρης ἐπὶ κυμάτων μετὰ ἐρετῶν, ὑπεράνω χρονολογίαι δηλοῦσαι τὰ ἔτη 19, 20 καὶ 21 τοῦ Ωχου (341-339 π. Χ.) καὶ τὰ ἔτη 1 καὶ 2 τοῦ Ἀρσῆ (338-337 π.Χ.) (*Num. Chron.*, 1884, Πίν.VI. 11, 12.)	מזדי Βασιλεὺς ἐπὶ ἁμάξης ἐλαυνομένης ὑπὸ ἡνιόχου. Ὄπισθεν δὲ ἀκόλουθος μετ' ἀσιατικοῦ ἐνδύματος. **R** Φοινικ. ὀκτάδραχ. 400 κ.

Οἱ τύποι τῶν νομισμάτων τούτων εἶνε οἱ τῶν πασιγνώστων μεγάλων Φοινικικῶν νομισμάτων τῶν κυκλοφορούντων εἰς τὰς ναυτικὰς πόλεις τῆς Φοινικικῆς παραλίας ἀπὸ τῆς ἐν ἔτει 424 π. Χ. ἀρχῆς τῆς βασιλείας Δαρείου τοῦ Β'.

Ἀπομιμήσεις τῶν Ἀθηναϊκῶν τετραδράχμων,
περὶ τὰ 328-331 π. Χ.

Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς ἠμελημένης τεχνοτροπίας. (*Num. Chron.*, 1884, Πίν. VI. 10)	מזדי Ἀθηναϊκὴ γλαῦξ. **R**[1] Ἀττικ. τετράδρ.

Τὰ ἀντίγραφα ταῦτα Ἀττικῶν τετραδράχμων ἐκόπησαν πιθανῶς πρὸς πληρωμὴν τῶν Ἑλλήνων καὶ ἄλλων μισθοφόρων τῶν παρὰ Μαζαίου συναθροισθέντων κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν τελευταίων ἀποπειρῶν τῶν Περσῶν πρὸς ἀπόκρουσιν τοῦ προχωροῦντος Ἀλεξάνδρου.

Τετράδραχμα Ἀττικοῦ σταθμοῦ, ἀλλὰ μετὰ Περσικῶν τύπων, κοπέντα πιθανῶς ἐν Βαβυλῶνι μεταξὺ τοῦ 331 καὶ 328 π. Χ., ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Μαζαίου.

בעלתרז Βααλτάρσιος ἐπὶ θρόνου. (*Πίναξ ΚΖ'. 6.*)	מזדי Λέων βαδίζων . . . . **R** Ἀττικ. τετράδρ.
Ἀνεπίγραφον. Ὁμοίως. (*Num. Chron.*, Πίν. VI. 8.)	Ἀνεπίγραφον. Ὁμοίως . . . . . **R** Ἀττικ. τετράδρ. καὶ κλάσματα.

Ἐπὶ τῶν ἀνωνύμων νομισμάτων τῆς σειρᾶς ταύτης αἱ Ἀραμαϊκαὶ ἐπιγραφαὶ ἀντικαθίστανται διὰ Ἑλληνικῶν γραμμάτων, μονογραφημάτων καὶ συμβόλων, τέλος δ' ἐμφανίζεται ἡ ἄγκυρα, τὸ γνωστὸν σύμβολον τοῦ Σελεύκου, ὑπεράνω τοῦ λέοντος τῆς ὀπισθίας ὄψεως τοῦ νομίσματος (*Num. Chron.*, 1884, Πίν. VI. 7). Τοῦτο δ' εἶνε πολυτιμοτάτη χρονολογικὴ ἔνδειξις ἥτις ἀποδεικνύει, ἐὰν ἦτο χρεία πλειόνων τεκμηρίων, ὅτι τὰ λεοντοφόρα ταῦτα τετράδραχμα ἐξηκολούθουν ἐκδιδόμενα συγχρόνως τοῖς μετ' Ἀλεξανδρείων τύπων τετραδράχμοις. Κατάλογον πασῶν τῶν γνωστῶν ποικιλιῶν ἴδε παρὰ Imhoof (*Mon. Cr.*, σ. 377). Ἄξιον δ' εἶνε σημειώσεως ὅτι ἡ κατασκευὴ τῶν λεοντοφόρων τετραδράχμων ὁμοιάζει τὴν τῶν χρυσῶν διπλῶν δαρεικῶν (ὡς ὄντων ἀμφοτέρων παχυτάτων μετὰ στεφάνης σφυρηλάτου). Τὰ πλεῖστα τῶν σωζομένων παραδειγμάτων ἀμφοτέρων τῶν κλάσεων τῶν νομισμάτων προέρχονται ἐξ Ἰνδιῶν. Ἡ *προέλευσις* δ' αὕτη, ὑποστηρίζει πληρέστατα τὸν ἰσχυρισμὸν ὅτι ταῦτα ἐκόπησαν ἐν Βαβυλῶνι.

Ἃς ἐπανέλθωμεν νῦν εἰς τὴν Ταρσὸν καὶ ἂς ἐξετάσωμεν συντόμως τὴν νομισματικὴν ἱστορίαν τῆς πόλεως ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ ἐντεῦθεν.

Ὑπὸ τοὺς Σελευκίδας βασιλεῖς, τοὺς ἀπὸ Ἀντιόχου Ζ' μέχρις Ἀντιόχου Θ', ἡ Ταρσὸς ἦτο ἓν τῶν βασιλικῶν νομισματοκοπείων τῶν ἐκδιδόντων τετράδραχμα (B. M. Cat. *Seleuc.*, κλπ.). Ὑπάρχουσιν ὡσαύτως αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα ἀνερχόμενα μέχρι τῶν Ῥωμαϊκῶν καὶ *αὐτοκρατορικῶν χρόνων*. Αἱ *ἐπιγραφαὶ* εἶνε **ΤΑΡΣΕΩΝ**, **ΤΑΡΣΕΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ**, **ΤΑΡΣΕΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΩΙ ΚΥΔΝΩΙ** καὶ **ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΩΙ ΚΥΔΝΩΙ**, τῆς Ταρσοῦ φερούσης ἐπὶ βραχὺ τὸ ὄνομα Ἀντιόχεια πρὸς τῷ Κύδνῳ ἐπὶ Ἀντιόχου τοῦ Δ, βασιλέως τῆς Συρίας. Αἱ μεταγενέστεροι ἐκδόσεις φέρουσι **ΤΑΡϹΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩϹ**, *ὀπισθ.* **ΚΟΙΝΟΝ ΚΙΛΙΚΙΑϹ· ΑΔΡΙΑΝΩΝ ΤΑΡϹΕΩΝ**, **ΑΔΡΙΑΝΗϹ ΤΑΡϹΟΥ**, **ΑΔΡΙΑΝΗ ΚΟΜΟΔΙΑΝΗ ΤΑΡϹΟϹ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙϹ**, κτλ. Ὀνόματα ἀρχόντων, ἄνευ

τίτλων, προτασσομένης τῆς ΕΠΙ. *Οἱ κύριοι τύποι* εἶνε ἡ Τύχη τῆς Ταρσοῦ καθημένη σὺν τῷ ποταμῷ Κύδνῳ νηχομένῳ παρὰ τοὺς πόδας αὐτῆς· Ζεὺς Τάρσιος, ὅπερ εἶνε μετάφρασις ἑλληνικὴ τοῦ ἀρχαίου *Βααλτάρς*, καθήμενος ἐπὶ θρόνου· Κεφαλὴ Τύχης πυργοστεφής, πρὸς δὲ μορφὴ θεότητος, περὶ ἧς ὑποτίθεται ὅτι παριστᾷ τὸν Σάνδητα *(Σανδάν)*, ἤτοι Ἀσιατικὸν Ἡρακλέα, ἱστάμενον ἐπὶ τῶν νώτων λέοντος κερασφόρου, τῆς ὅλης παραστάσεως οὔσης ἐνίοτε ἐν μνημείῳ πυραμιδοειδεῖ. Ἐκ τῶν *αὐτοκρατορικῶν νομισμάτων* — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Σαλωνίνης — σημειωτέοι πρὸ πάντων οἱ ἑξῆς τύποι καὶ ἐπιγραφαί:—

Ἀγῶνες — ΚΟΜΟΔΕΙΟΣ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ, ΘΕΟΓΑΜΙΑ — ΟΛΥΜΠΙΑ — ΔΗΜΗΤΡΙΑ· ἐπίσης ΕΝ ΚΟΔΡΙΓΑΙΣ ΟΡΟΙΣ ΚΙΛΙΚΩΝ, ΣΕΥΗΡΕΙΑ ΟΛΥΜΠΙΑ ΕΠΙΝΕΙΚΙΑ. Περὶ τῆς κώμης τῶν Κοδριγῶν, ἔνθα οἱ ἀγῶνες οὗτοι ἐτελοῦντο, ἴδε Eckhel, III. 79. ΚΟΡΑΙΑ, ΚΟΙΝΟΙ ΚΙΛΙΚΙΑΣ, ΤΑΡΣΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ, ΚΟΙΝΟΝ ΤΩΝ ΚΙΛΙΚΩΝ, ΙΣΑΥΡΙΑ ΚΑΡΙΑ ΛΥΚΑΟΝΙΑ, ΚΟΙΝΟΣ ΤΩΝ Γ ΕΠΑΡΧΕΙΩΝ (*Ann. de Num.*, VII .21) ἢ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ.

Τιμητικοὶ τίτλοι — ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΤΩΝ ΚΙΛΙΚΩΝ· ΝΕΩΚΟΡΟΣ. ΕΛΕΥΘΕΡΑ· Α. Μ. Κ. Γ. Β. *(=πρώτη μεγίστη καλλίστη γράμματι βουλῆς)*. Ἐπίθετα πρὸς τιμὴν τῶν αὐτοκρατόρων, ΚΟΜΟΔΙΑΝΗ, ΣΕΥΗΡΙΑΝΗ, ΑΝΤΩΝΕΙΝΙΑΝΗ, ΜΑΚΡΕΙΝΙΑΝΗ, ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΗ, κτλ.

Θεότητες — ΔΙΟΣ ΤΑΡΣΕΩΝ, ΤΥΧΗ ΤΑΡΣΟΥ, ΠΑΛΛΑΣ ΑΘΗΝΗ, ΚΥΔΝΟΣ, ὁ ποταμὸς Κύδνος.

Διάφορα — ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΝ (Eckhel, III, 73)· ΚΟΡΟΙ ΣΕΒΑΣΤΟΙ (Καρακάλλας καὶ Γέτας)· ΣΕΙΤΟΣ παρὰ πλοῖον πλησίστιον (Eckh· III. 73)· ΟΡΤΥΓΟΘΗΡΑ, παρὰ τύπον Τύχης καθημένης ἂν καὶ ἄνευ σχέσεώς τινος πρὸς τὸν τύπον· ΔΩΡΕΑ ΣΙΤΟΥ, Τριπτόλεμος ἐπὶ ἅρματος δρακόντων (*Ann. de Num.* VII, 19). Οἱ τύποι τῶν αὐτοκρατορικῶν νομισμάτων τῆς Ταρσοῦ παρουσιάζουσι

μεγάλην ποικιλίαν. Πολυάριθμοι ἰδίως εἶνε οἱ ἀναφερόμενοι εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Ἡρακλέους. (Ἴδε *Zeit. f. Num.*, III 333 κ. ἑξ. καὶ VIII. 10).

Τιτιόπολις (*Rev. Num*, 1838, σ. 422 καὶ 1883, σ. 37), κειμένη πιθανῶς ἐν τῇ κοιλάδι τοῦ Καλυκάδνου. *Αὐτοκρατορικὰ* Ἀδριανοῦ καὶ Γέτα. *Ἐπιγρ.* ΤΙΤΙΟΠΟΛΕΙΤΩΝ. *Τύποι* — Ζεὺς καθήμενος· Διόνυσος ἱστάμενος μετὰ πάνθηρος.

Φιλαδέλφεια, ἐν τῷ διαμερίσματι τῆς Κητίδος, ἐπὶ τοῦ Καλυκάδνου ποταμοῦ (Πτολεμ. 8 § 5). *Αὐτοκρατορικὰ* — Ἀπὸ Τραϊανοῦ μέχρι Μαξιμίνου. *Ἐπιγρ.*, ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΝ ΚΗΤΙΔΟΣ. *Τύποι* — Ζεύς ἢ Τύχη (Waddington, *Rev. Num.*, 1883, σ. 35).

Φλαβιόπολις, ἐπὶ τῶν πλευρῶν τοῦ ὄρους Ταύρου, ὑπεράνω τῆς Ἀναζάρβου, λαβοῦσα τὸ ὄνομα αὐτῆς ἀπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Οὐεσπασιανοῦ. *Αὐτοκρατορικὰ* νομίσματα εἶνε γνωστὰ ἀπὸ Δομιτιανοῦ μέχρις Οὐαλεριανοῦ. *Ἐπιγρ.*, ΦΛΑΟΥΙΠΟΛΕΙΤΩΝ. Χρονολογικὸν σύστημα ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ 74 μ. Χ. *Τύποι* — Προτομαὶ τῶν Διοσκούρων ἀντιμέτωποι· κεφαλαὶ Σεράπιδος καὶ Ἴσιδος· Τύχη καθημένη μετὰ ποταμίου θεοῦ νηχομένου παρὰ τοὺς πόδας αὐτῆς, κτλ.

ΝΗΣΟΙ ΠΑΡΑ ΤΗι ΚΙΛΙΚΙΑι

Ἐλαιοῦσα, μικρὰ νῆσος χωριζομένη διὰ στενοῦ πορθμοῦ ἀπὸ τῆς ἐπὶ τῆς ἠπείρου πόλεως Σεβαστῆς. Αὐτόνομα αὐτοκρατορικῶν χρόνων πρὸς δὲ *αὐτοκρατορικὰ* τοῦ Κομμόδου. *Ἐπιγρ.*, ΕΛΑΙΟΥΣΙΩΝ. *Τύποι* — Κεφαλὴ Διός, *ὄπισθ.* Νίκη· κεφαλὴ Τύχης, *ὄπισθ.* Ἑρμῆς.

ΒΑΣΙΛΕΙΣ

Ταρκονδίμοτος Α΄, βασιλεὺς μέρους τῆς Κιλικίας ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ Πομπηίου, φονευθεὶς ἐν τῇ ἐν ἔτει 31 π. Χ. ναυμαχία τοῦ Ἀκτίου.

Κεφαλὴ βασιλέως.	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΤΑΡΚΟΝΔΙΜΟΤΟΥ. Κάτωθι δέ, Λ. ΑΝΤΩΝΙΟΥ. Ζεὺς καθήμενος . . . . Æ ·9

Φιλοπάτωρ, υἱὸς τοῦ Ταρκονδιμότου, διαδεχθεὶς αὐτόν.

Κεφαλὴ γυναικεία πυργοστεφής, πεπλοφόρος.	ΒΑCΙΛΕΩC ΦΙΛΟΠΑΤΟΡΟC Ἀθηνᾶ ἱσταμένη. . . . . . . Æ ·9

Περὶ τῶν ἀσήμων τούτων βασιλέων ἴδε Eckhel, III. 82 κ. ἑξ.

Χρονολογικος πιναξ των νομισματων της Κιλικιας

	600-450 π. Χ.	450-380 π. Χ	380-333 π. Χ.	333 - 67 π. Χ.	67 π. Χ.-Ῥωμαϊκ. χρόνων	Αὐτοκρ. χρόνοι
Ἀγχιάλη(;)	...	...	...	...	...	Æ
Ἄδανα	...	...	...	...	...	Æ
Αἰγαὶ	...	...	...	...	Æ	AR Æ
Ἀλεξάνδρεια κατ' Ἴσσον	...	...	..	. .	Æ	Æ
Ἀνάζαρβος	...	...	...	...	...	Æ
Ἀνεμούριον	...	...	...	...	...	Æ
Ἀντιόχεια πρὸς τῷ Κύδνῳ	...	...	...	Æ	-	
Ἀντιόχεια πρὸς τῷ Σάρῳ	...	...	...	Æ		
Αὐγοῦστα	...	...	...	...	...	Æ
Γερμανικόπολις	...	...	...	...	...	Æ
Διοκαισάρεια	...	...	...	...	...	Æ
Εἰρηνόπολις	...	...	...	...	...	Æ
Ἐπιφάνεια	...	...	...	. .	...	Æ
Ζεφύριον	...	...	...	...	...	Æ
Ἱεράπολις - Καστάβαλα	...	...	...	Æ	...	Æ
Ἴσαυρα	...	...	...	...	...	Æ

	600-450 π. Χ.	450-380 π. Χ.	380-333 π. Χ.	333-67 π. Χ	67 π. Χ.- Ῥωμαϊκ. χρόνων	Αὐτοκρ. χρόνοι.
Ἰσσὸς (Σατράπαι)	...	AR	AR	...		
Ἰωτάπη	...	...	...	...	...	Æ
Καράλλια	...	...	...	...	...	Æ
Κάσα	...	...	...	...	...	Æ
Κελένδερις	AR	AR	AR	Æ	...	Æ
Κλαυδιόπολις [;;]	...	...	...	...	..	Æ
Κολυβρασσὸς	...	...	...	...	...	Æ
Κορακήσιον	...	. .	...	...	...	Æ
Κοροπισσὸς	...	...	...	...	...	Æ
Κώρυκος	...	...	...	...	...	Æ
Λαέρτη	...	...	...	...	...	Æ
Λακανατὶς	...	...	...	...	...	Æ
Λαλασσὶς	...	...	...	...	...	Æ
Λάμος	...	...	..	...	...	Æ
Λύρβη	...	...	...	...	...	Æ
Μαλλὸς (καὶ σατράπαι)	AR	AR	AR Æ	AR	Æ	Æ
Μόψος ἢ Σελεύκεια πρὸς τῷ Πυράμῳ	...	...	...	Æ	...	AR Æ
Νάγιδος	...	AR	AR Æ	...	...	
Ὄλβη	...	...	...	...	Æ	Æ
Ὄλμοι	...	...	AR			
Σεβαστὴ	...	...	...	...	...	Æ
Σελεύκεια πρὸς τῷ Καλυκάδνῳ	...	...	...	...	Æ	AR Æ
Σελινοῦς	...	...	...	...	...	Æ
Σόλοι (καὶ σατράπαι) ἢ Πομπηϊόπολις	...	AR	AR	Æ	Æ	Æ
Σύεδρα	...	...	...	...	...	Æ
Ταρσὸς (καὶ σατράπαι)	EL(;) AR	AR	AR	AR Æ	Æ	AR Æ
Τιτιόπολις	. .	...	...	...	...	Æ
Φιλαδέλφεια	...	..	...	...	...	Æ
Φλαβιόπολις	...	...	...	...	...	Æ
Ἐλαιοῦσα νῆσος	...	...	...	...	...	Æ
Βασιλεῖς	...	...	...	,..	Æ	

ΚΥΠΡΟΣ

Ἐν τοῖς χρόνοις τῶν Ἀσσυρίων βασιλέων ὑπῆρχον ἐν τῇ νήσῳ Κύπρῳ δέκα μικρὰ κράτη, ὧν οἱ δυνάσται μνημονεύονται ἐν διαφόροις ἐπιγραφαῖς. Τρεῖς δ' αἰῶνας κατόπιν ὁ Διόδωρος (XVI. 42) ἀπαριθμεῖ ἐννέα βασίλεια ἐν τῇ νήσῳ, «*Ἐν γὰρ τῇ νήσῳ ταύτῃ πόλεις ἦσαν ἀξιόλογοι μὲν ἐννέα, ὑπὸ δὲ ταύτας ὑπῆρχε τεταγμένα μικρὰ πολίσματα τὰ προσκυροῦντα ταῖς ἐννέα πόλεσιν. Ἑκάστη δὲ τούτων εἶχε βασιλέα, τῆς μὲν πόλεως ἄρχοντα, τῷ δὲ βασιλεῖ τῶν Περσῶν ὑποτεταγμένον.*» Αἱ ἐννέαι αὗται πόλεις ἦσαν αἱ ἑξῆς—(1) Σαλαμίς, (2) Κίτιον μετὰ τοῦ Ἰδαλίου καὶ τῆς Ταμάσου, (3) Μάριον, (4) Ἀμαθοῦς, (5) Κούριον, (6) Πάφος, (7) Σόλοι, (8) Λάπαθος, καὶ (9) Κερύνεια. (Ἴδε I. P. Six, *Rev. Num.*, 1883, σ. 254.)

Μεθ' ὅλας τὰς ἀξιολόγους ἐρεύνας τοῦ κ. R. H. Lang (*Num. Chron.*, 1871), Six (ἐνθ. ἀ.) καὶ Δρ. W. Deecke (H. Collitz, *Sammlung de gr. Dialekt-Inschr. I. Die griechischkyprischen Inschriften in epichorischer Schrift,* 1883) παραμένει λίαν ἀβεβαία ἡ κατάταξις μεγάλου ἀριθμοῦ Κυπριακῶν νομισμάτων. Τοῦτο δὲ ἀποδοτέον κατὰ μέγα μέρος εἰς τὴν ἄκραν δυσκολίαν τῆς διακρίσεως ἀπ' ἀλλήλων πολλῶν χαρακτήρων τῶν Κυπριακῶν συλλαβικῶν γραμμάτων ἐπὶ τῶν νομισμάτων, συνήθως κακῶς διατηρουμένων ἢ ἀμελῶς κεκομμένων, ἐν μέρει δὲ καὶ εἰς τὸ ἀτελὲς τῶν γνώσεων ἡμῶν περὶ τῆς ἱστορίας τῆς νήσου κατὰ τὸν πέμπτον καὶ τέταρτον αἰῶνα π. Χ. εἰς ἣν περίοδον ἀνήκουσιν τὰ νομίσματα. Ἐν τούτοις ὅμως, ἂν λάβωμεν πρὸ ὀφθαλμῶν ὅτι μόλις πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ὁ ἀποθανὼν ἤδη Γεώργιος Smith, ὑπάλληλος τοῦ Βρετανικοῦ Μουσείου, ἀνεκάλυψε τὴν κλεῖδα πρὸς ἐξήγησιν τῆς μυστηριώδους Κυπριακῆς γραφῆς, ἥτις ἐπὶ πλέον τῶν εἴκοσι ἐτῶν κατέστησεν ἀνωφελῆ τὴν εὐφυΐαν τῶν σοφῶν, εὐλόγως δυνάμεθα νὰ συγχαρῶμεν ἑαυτοὺς ἐπὶ τῇ μέχρι τοῦδε γενομένῃ προόδῳ.

Πλήρη πίνακα τῶν Κυπριακῶν χαρακτήρων καὶ τῆς σημασίας αὐτῶν ἴδε παρὰ Deeke (*ἔνθ. ἀν.*).

Ἡ αὐτόνομος νομισματοκοπία τῆς Κύπρου ἄρχεται ἀπὸ τῶν τελευταίων δεκάδων τοῦ ἕκτου αἰῶνος καὶ διαρκεῖ μέχρι τῆς ὑποταγῆς τῆς νήσου εἰς Πτολεμαῖον τὸν Σωτῆρα ἐν ἔτει 312 π. Χ. Δύναται δὲ νὰ διαιρεθῶσι τὰ νομίσματα εἰς τὰς ἑξῆς κυρίας κλάσεις —(α) Νομίσματα τῶν βασιλέων τῆς Σαλαμῖνος, Ἰδαλίου, Κουρίου, Πάφου, Μαρίου, Σόλων, ἴσως δὲ καὶ ἄλλων πόλεων, φέροντα ἐπιγραφὰς *Κυπριακῶν*, βραδύτερον δὲ *Ἑλληνικῶν* χαρακτήρων· (β) νομίσματα τῶν Φοινίκων βασιλέων τοῦ Κιτίου, ἴσως δὲ καὶ τῆς Λαπάθου, φέροντα *Φοινικικὰς* ἐπιγραφάς. Ὁ σταθμητικὸς κανὼν πάντων τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων εἶνε ἐν ἀρχῇ ὁ Αἰγινητικὸς ἠλαττωμένος πως. Ὁ στατὴρ, ἕλκων περὶ τοὺς 180 κ. κατὰ μείζονα ὅρον, ὑποδιαιρεῖται οὐχὶ εἰς ἡμίση καὶ τέταρτα ὡς ἐν τῇ Εὐρωπαϊκῇ Ἑλλάδι, ἀλλ' εἰς τρίτας, ἕκτας, δωδεκάτας, εἰκοστὰς τετάρτας, καὶ τεσσαρακοστὰς ὀγδόας, τῶν κλασμάτων ἑλκόντων καθ' ἕκαστον 60, 30, 15, 7·5, καὶ 3·7 κ. Κατὰ τὸ πρῶτον ἥμισυ τοῦ τετάρτου αἰῶνος τὸ σύστημα τοῦτο ἐτροποποιήθη (ἐξαιρουμένης τῆς Πάφου, ἔνθα διετηρήθη μέχρι τέλους) καὶ προσηρμόσθη τῷ Ῥοδίῳ κανόνι, ὅστις μετὰ τὸ 400 π. Χ. ἤρξατο ἐπικρατῶν ἐν τῇ νοτιοδυτικῇ Ἀσίᾳ. Τὰ μεταγενέστερα Κυπριακὰ νομίσματα συνίστανται ἐκ κομματίων 114 κ. μετὰ τῶν τριτῶν, ἑκτῶν, καὶ δωδεκάτων, ἑλκουσῶν ἑκάστη χωρίς, 38, 28, 19 καὶ 9·5 κ. Ἐν τῇ περιόδῳ ταύτῃ ἀπαντῶσι συνήθως ἐν τῇ νήσῳ καὶ χρυσοῖ στατῆρες μετὰ τῶν ὑποδιαιρέσεων αὐτῶν.

Ὡς πρὸς τὴν κατασκευὴν τὰ ἀρχαιότατα νομίσματα (τὰ ἀποδιδόμενα Εὐέλθωνι τῷ Σαλαμινίῳ) ἔχουσι τὴν ὀπισθίαν ὄψιν ἁπλῶς λείαν, ἥτις περὶ τοὺς χρόνους τῶν Περσικῶν πολέμων ἀντικαθίσταται ὑπὸ σαφῶς κεχαραγμένου ἐγκοίλου τετραγώνου περιέχοντος τύπον. Μετὰ δὲ τὸ 400 π. Χ. περίπου, τὸ ἔγκοιλον τετράγωνον ἐξαφανίζεται βαθμιαίως ἐξαιρέσει τῶν Φοινι-

κικῶν νομισμάτων τοῦ Κιτίου, ἐφ' ὧν παραμένει μέχρι τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἀλεξάνδρου.

Τὰ ἑξῆς εἶνε αἱ κυριώταται ποικιλίαι τοῦ Κυπριακοῦ νομίσματος· ὡς πρὸς τὰς περιγραφὰς τῶν μικροτέρων κλασμάτων παραπέμπεται ὁ ἀναγνώστης εἰς τὴν ἤδη μνημονευθεῖσαν πραγματείαν τοῦ κ. Six.

Κίτιον.

Βααλμελέκ, περὶ τὰ 450-420 π. Χ.

Ἡρακλῆς προβαίνων, κραδαίνων ῥόπαλον καὶ κρατῶν τόξον. (B. M. *Guide*, Πίν. XI, 42.)	לבצל מלר Λέων καθήμενος, ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. ℞ Στατ. καὶ ὑποδ.
Ὁμοίως, ἡ κεφαλὴ Ἡρακλέους ἐπὶ τῶν μικροτέρων ὑποδιαιρέσεων.	» Λέων συλλαμβάνων ἔλαφον, ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. ℞ Στατὴρ καὶ ὑποδιαιρέσεις.

Ἀζβαάλ, περὶ τὰ 420-400 π. Χ.

Ὁμ. (B. M. *Guide*, Πίν. XI, 43.)	לעזבעל Ὁμ. . . ℞ Στατ. καὶ ὑποδ.

Βααλράμ, περὶ τὰ 380 π. Χ

Ὁμ. (*Rev. Num.*, 1884, σ. 290.)	לבעלרם Ὁμ . . . . . ℞ Στατήρ.

Δημόνικος (;), μεταξὺ τοῦ 400 καὶ 368 π. Χ.

Ἀθηνᾶ ἱσταμένη, ἀντωπος. (De Luynes, *Satr.*, Πίν. XIV, 21).	[illegible] (ἴσως ל[מלךדמ[נכו]כתי = *Βασιλέως Δημονίκου Κιτι.*) Ἡρακλῆς βαδίζων μετὰ ῥοπάλου καὶ τόξου, ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ ℞ Στατήρ.
ΒΑ-ΔΗ Ὁμοίως. (*Rev. Num.*, 1883, σ. 332.)	Ἀνεπίγραφον. Ὅμοιος τύπος . . . ℞ 108 κ.
Ἡρακλῆς ἄγχων λέοντα· **Ta. mo. ni** (;) γράμμασι Κυπριακοῖς. (*Αὐτόθι*, 1883, σ. 334.)	**Pa. si**, γράμμασι Κυπριακοῖς. Ἀθηνᾶ καθημένη ἐπὶ πρῴρας, κρατοῦσα ἀκροστόλιον . . . . . ℞ 98 κ.

Μελεκιάθων, περὶ τὰ 368-362 π. Χ.

Ἱππεὺς πλαγίως ἱππεύων, ὑποκάτω [illegible] (מ).	Ἡρακλῆς βαδίζων . . ℞ Στατήρ. (*Rev. Num.*, 1883, σ. 335.)

Ἡρακλῆς βαδίζων. (De Luynes, *Satr.*, Πίν. XIII, 8bis).	למלך מלכיתן Λέων ἔλαφον καταβροχθίζων. . AV 64 κ. καὶ μικρότερ. κλάσμ.
Ὁμοίως. (*Αὐτόθι*, Πίν. XIII, 8.)	» Ὁμοίως . AR 53 κ.
מ Ὁμοίως. (Imhoof, *Mon. Gr.*, Πίν G, 20.)	Κεφαλὴ Ἀφροδίτης, μετὰ πόλου ὑψηλοῦ . . . . . . Æ μεγ. ·5

Πυμιάθων, περὶ τὰ 361-312 π. Χ.

Ἡρακλῆς βαδίζων. (*Rev. Num.*, 1883, σ. 338.)	למלך פמיתן Λέων καταβροχθίζων ἔλαφον. AV 64 κ. καὶ μικρότερα κλάσματα φέροντα τὰ ἔτη τῆς βασιλείας τοῦ βασιλέως ἀπὸ τοῦ 1 μέχρι 50.

Κούριον, μετὰ ὀνόματος τοῦ βασιλέως *Στασιοίκου* (περὶ τὰ 420 π. Χ), πατρὸς τοῦ Ὀνασιοίκου καὶ υἱοῦ τοῦ Τιμοχάριδος (Deecke, σ. 66).

Στασίοικος, περὶ τὰ 420 π. Χ.

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος, ἧς πέριξ διὰ Κυπριακῶν γραμμάτων ἡ ἐπιγραφὴ . . . . **vo.** [**i**]**.ko.se.Ku.ri.e.u.se** = [*Βασιλεὺς Στασί*]-*Ϝοικος Κυριεύς*. (*Rev. Num.*, 1873, σ. 348.)	Τετράγωνον ἔγκοιλον. Θεὰ ἐπιβαίνουσα ταύρου καλπάζοντος, οὗ ἄνω καὶ ὑποκάτω **Pa.si.le.o.se Ti.mo.ka.ri.vo.se** = *Βασιλέως ΤιμοχάριϜος*. AR Στατήρ.

Ὀνασίοικος (;) περὶ τὰ 400 π. Χ.

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος, ἧς πέριξ, **Pa.si.le.u.**[**se**]**.**[**O.na.**]**si.ko.se** = *Βασιλε*[*ὺς Ὀνα*]*σίϜοικος*. (*Rev. Num.*, 1883, σ. 349.)	Τετράγωνον ἔγκοιλον. Θεὰ ἱππεύουσα τράγον τρέχοντα, οὗ ἄνω καὶ κάτω **Pa.si.le.**[**vo.se**]**.Sa.ta.si.vo.i** = *Βασιλέ*[*Ϝος*] *ΣτασιϜοί*-[*κω*] . . . . AR 52·2 κ.

Ἰδάλιον(;) Τῇ πόλει ταύτῃ ἀπένειμεν ὑποθετικῶς ὁ Six (*Rev. Num.* 1883, σ. 315) τὴν σειρὰν τοῦ ἑξῆς τύπου: —

Περὶ τὰ 500-400 π. Χ. ἢ βραδύτερον.

Σφὶγξ καθημένη· διάφοροι κολοβαὶ Κυπριακαὶ ἐπιγραφαὶ ἐν τῷ πεδίῳ.	Τετράγωνον ἔγκοιλον, ἄνευ τύπου, ἢ ἔγκοιλον περιέχον ἄνθος λωτοῦ · AR Στατήρ.

Σφίγξ καθημένη· διάφοροι κολοβαὶ Κυπριακαὶ ἐπιγραφαὶ ἐν τῷ πεδίῳ.	Τετράγωνον ἔγκοιλον, ἄνευ τύπου, ἢ ἔγκοιλον περιέχον ἄνθος λωτοῦ . ℞ 54 κ.
E. ta. li. (;)=*'Ηδαλι[έϜων]* 'Ομ.	'Ομοίως . . . . ℞ 33 κ.

Λάπαθος. Τῇ πόλει ταύτῃ, ὑπὸ τὴν ἡγεμονίαν *Σιδκιμελὲκ* τινος, περὶ τὰ 440-420 π. Χ. ὁ Six ἀπονέμει ὑποθετικῶς τοὺς ἑξῆς ἀρχαϊκοὺς ἀργυροῦς στατῆρας.

Σιδκιμελέκ, Βασιλεὺς τῆς Λαπάθου.

Κεφαλὴ 'Αθηνᾶς, ἀρχαϊκῆς τεχνοτροπίας μετὰ κράνους Κορινθιακοῦ λοφωτοῦ, πέριξ δὲ ἀβεβίαα ἐπιγραφὴ ἀναγνωσθεῖσα ὑπὸ τοῦ κ. Six לצדקמלך מלך לפת. (De Luynes, *Satr.*, Π. XVI, 49.)	Τετράγωνον ἔγκοιλον, ἐν ᾧ κεφαλὴ 'Αθηνᾶς κατ' ἐνώπιον, φέρουσα κράνος κεκοσμημένον δι' ὤτων καὶ κεράτων ταύρου, βραδύτερον δὲ διὰ λοφίων (πρβλ. 'Ηροδ. VII, 76). 'Εκατέρωθεν לצדק—מלך ℞ Στατὴρ 171 κ.

Πράξιππος, βασιλεὺς τῆς Λαπάθου.

'Ο Διόδωρος (XIX. 79) διηγεῖται, ὅτι Πράξιππος, ὁ τελευταῖος βασιλεὺς τῆς Λαπάθου, ἐξεθρονίσθη ὑπὸ Πτολεμαίου τοῦ Σωτῆρος ἐν ἔτει 312 π. Χ.

ΠΡ Κεφαλὴ 'Αφροδίτης μυρτοστεφής. (Six, ἔ. ἀ. σ. 370.)	ΒΑ Μέγας κρατὴρ . . . . . Æ ·5

Μάριον.

Πρὸ τοῦ 400 π. Χ. περίπου.

Λύκος δάκνων τὸν πρόσθιον αὐτοῦ πόδα. 'Υπεράνω, διπλοῦς πέλεκυς. (*Rev. Num.*, 1883, σ. 342.)	מל (;) Τετράγωνον ἔγκοιλον. 'Αφροδίτη (;) γυμνὴ προσκειμένη κριῷ τρέχοντι . . ℞ Στατὴρ 151 κ.
'Ομοίως.	'Ομοίως . . . . ℞ 57·2 κ.

'Η κατάταξις αὕτη εἶνε λίαν ἀμφίβολος, αὐτὸς δ' ὁ κ. Six προέτεινεν ἔκτοτε τὴν εἰς 'Αμαθοῦντα κατάταξιν ὡς πιθανωτέραν.

Περὶ τὰ 330 312 π. Χ.

'Ο Διόδωρος (XIX. 68. 79) μνημονεύει βασιλέως τινὸς τοῦ Μαρίου καλουμένου Στασιοίκου, ἐκθρονισθέντος δὲ ὑπὸ τοῦ Πτο-

λεμαίου ἐν ἔτει 312 π. Χ. Εἰς τὴν βασιλείαν τούτου ἀνήκουσιν ἀναμφιβόλως τὰ ἑξῆς νομίσματα: —

Στασίοικος, βασιλεὺς τοῦ Μαρίου.

Pa διὰ Κυπριακοῦ χαρακτῆρος (= βα). Κεφαλὴ Διὸς δαφνοστεφής. — ΜΑ Κεφαλὴ Ἀφροδίτης φέρουσα στέφανον . . . . . . Ж 30 κ. (Six, ἔνθ. ἀ. Πίν. VII, 11.)

Pa. Sa (=*βα. Σα*). Ὁμοίως. — ΜΑ Ὁμοίως . . . . . Ж 11 κ. (De Luynes, Πίν. V, 9.)

Κεφαλὴ Διὸς δαφνοστεφής. (Six, ἔν. ἀ. σ. 344.) — **Pa. si. [le]. u. se** = *Βασιλεύς*. Κεφαλὴ Ἀφροδίτης . . . . Ꝗ 64 κ. ἐφθαρμ.

Sa. ta. si. o(?)i. ko (= *Στασίοικος*) Κεφ. Διὸς δαφνοστεφής. — ΜΑΡΙΕΥΣ Κεφαλὴ Ἀφροδίτης . . Ꝗ 44 κ. καὶ μικρότεραι διαιρέσεις. (Six, ἔν. ἀ. Πίν. VII, 12.)

Κεφαλὴ Ἀφροδίτης. — ΒΑ **Pa.** — ΜΑΡΙΕ Κεραυνός. Ꝗ 38 κ. (Six, Πίν. VII, 13.)

Πάφος. Τὰ ἀκόλουθα νομίσματα ἀπενεμήθησαν τῇ πόλει ταύτῃ ὑπὸ τοῦ κ. Six. *(ἐνθ. ἀ.)* μετ' ἀμφιβόλου τινὸς πιθανότητος. —

Περὶ τὰ 480-400 π. Χ. καὶ βραδύτερον.

Ταῦρος ἀνθρωποκέφαλος (ποταμὸς Βόκαρος;) στρεφόμενος, ὑπεράνω δ' αὐτοῦ καὶ ὑποκάτω ἐπιγραφὴ ἀναγνωσθεῖσα ὑπὸ τοῦ κ. Six **Po. ka. ro. se.** — **Pa. si** (= *Πασι*) Ἀστράγαλος ἐν κύκλῳ ἐγκοίλῳ. Ꝗ Στατὴρ 172 κ. Ꝗ 53 κ. (*Rev. Num.*, 1883, σ. 352.)

Ταῦρος ἱστάμενος· ὑπεράνω ἐνίοτε **Pu.** ἢ **Pu. nu** (= Πνυ). — Τετράγωνον ἔγκοιλον, ἐν ᾧ κεφαλὴ ἀετοῦ. . . . . . . Ꝗ Στατήρ. (*Rev. Num.*, 1883, σ. 354.)

Ὁμοίως. Ὑπεράνω τοῦ ταύρου ἡλιακὸς δίσκος πτερωτός. (*Rev. Num.*, 1883, σ. 355.) — Τετράγωνον ἔγκοιλον, ἐν μιᾷ τῶν γωνιῶν τοῦ ὁποίου θαλὸς ἐλαίας. Περιστερὰ (;) ἢ ἀετὸς ἱστάμενος. Ἐπίγρ. ἐνίοτε **Pa** - **Pu** (=*Βα-Πνυ*;). . . . . Ꝗ 27 κ. Ꝗ 12·5 κ. Ꝗ 6 κ.

Τὰ Pasi καὶ Punu ἴσως σημαίνουσι Πάσιππος καὶ Πνύτος.

Ταῦρος ἱστάμενος· ἄνω, δίσκος ἡλιακός, πρὸ αὐτοῦ δὲ σταυρὸς ὠτίτης. (*Rev. Num.*, 1883, σ. 356.)	Τετράγωνον ἔγκοιλον, ἐν μιᾷ τῶν γωνιῶν τοῦ ὁποίου φύλλον κισσοῦ. Περιστερὰ (;) ἢ ἀετὸς ἱστάμενος, πρὸ αὐτοῦ δὲ ἀγγεῖον μόνωτον, πέριξ δὲ **Pa. si. Sa. ta. sa. to. ro** (=*Βασι. Στασά(ν)δρω).* ℞ Στατῆρες καὶ κλάσμ.
Ταῦρος ἱστάμενος· ἄνω, ἡλιακὸς δίσκος, πέριξ δὲ **Mo. a. ge. ta.**	Τετράγωνον ἔγκοιλον, ἐν ᾧ ἀετὸς ἱπτάμενος . . . . . ℞ Στατήρ. (*Rev. Num.*, 1883 σ. 357).
Ταῦρος ἱστάμενος, ἄνω, ἡλιακὸς δίσκος καὶ κάτω, **A. ri.** (*Πίναξ ΚΖ'. 7.*)	Τετράγωνον ἔγκοιλον, ἐν ᾧ ἀετὸς ἱπτάμενος. . . . . ℞ Στατήρ.
Ὁμ. *Ἐπιγρ.* **Pa. si. po. se Pa. si.**	Ὁμοίως . . . . . . ℞ Στατήρ. (*Rev. Num*, 1883, σ. 360.)

Τὰ ἀνωτέρω νομίσματα διακρινόμενα διὰ τοῦ ἱπταμένου ἀετοῦ ἐπὶ τῆς ὀπισθίας ὄψεως ἀπονέμονται ὑπὸ τοῦ κ. Six εἰς βασιλεῖς καλουμενους Στάσανδρος, Μοαγέτης, Ἀριστόφαντος καὶ Πάσιππος.

Περὶ τὰ 400-320 π. Χ.

Κεφαλὴ Ἀφροδίτης, φερούσης πόλον περὶ τὴν κεφαλήν.	ΠΑΦΙ Περιστερὰ πρὸς δ., ὑπεράνω δὲ ἀστράγαλος . . . . ℞ Στατὴρ καὶ κλάσματα καὶ Ⲁ·8 (*Rev. Num.*, 1883, σ. 364.)

Νικοκλῆς, 320-310 π Χ.

Κεφαλὴ Ἀφροδίτης κατ' ἐνώπιον, πόλον φερούσης.	Ἀετὸς ἱστάμενος ἀρ. Πρὸ αὐτοῦ σταφυλή. . . . . . . Ⲁ 22 κ. (*Rev. Num.*, 1883, Πίν. VII. 16)
Π—ΒΑ (*Πάφου βασιλέως*) Κεφαλὴ Ἀφροδίτης πρὸς ἀρ., φερούσης πόλον. (Mion. *Sup.*, σ. 310)	ΝΙΚΟΚΛΕΟΥΣ ΠΑΦΙΟΝ Ἀπόλλων καθήμενος ἐπὶ ὀμφαλοῦ, κρατῶν βέλος, καὶ τόξον . . . . . Ⲁ Διπλοῦς στατὴρ 326 κ.

Πτολεμαῖος Σωτήρ, 310-305 π. Χ.

Κεφαλὴ Ἀφροδίτης φέρουσα πόλον	ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ Ἀετὸς ἐπὶ κεραυνοῦ . . . . Ⲁ ·8 (*Rev. Num.*, 1883, σ. 365.)

Σαλαμίς. Αἱ σειραὶ τῶν νομισμάτων τῶν βασιλέων τῆς Σαλαμῖνος εἶνε πληρέστεραι ἐκείνων παντὸς ἄλλου Κυπριακοῦ κράτους. Ἀνήκουσι δὲ εἰς τρεῖς κυρίας κλάσεις: —

(α) Περὶ τὰ 500-410 π. Χ.

Κριὸς κατακείμενος, ἡ κεφαλὴ κριοῦ. *(Πίναξ ΚΖ'. 8.)*	Ἄσημον ἢ τετράγωνον ἔγκοιλον περιλαμβάνον σταυρὸν ὠτίτην ἢ κεφαλὴν κριοῦ . . ℞ Στατήρ, κτλ.

Οἱ κ.κ. Deecke καὶ Six (*Rev. Num.*, 1883, 266) ἀνέγνωσαν ἐπὶ κομματίων τῆς κλάσεως ταύτης τὰ ὀνόματα **E. u. ve. le. to. ne.** *(=ΕὐϜέλθων)*, **Pa. si. E. u. ve. le. to. to. se.** *(=Βασι ΕὐϜέλθο[ν]τος*, **Pa. si. le. vo. se. Ni. ko. ta. mo** *(= ΒασιλέϜος Νικοδάμω)*, **Pa. si. le. u. se. La. ka. ri. ta.** *(= Βασιλεὺς Λαχαρίδα[ς])*, **E. u. va. te. o. se.** *(= ΕὐϜά[ν]θεος)*, πρὸς δὲ ἕτερα ἀμφιβόλου σημασίας.

(β) Περὶ τὰ 410-368 π. Χ.

Εὐαγόρας Α'. 410-374 π. Χ.

Κεφαλὴ Ἡρακλέους νεαροῦ, ἀντωπός, μετὰ λεοντῆς. Ἐπιγρ. **E. u. va. ko. ro.** *(=ΕὐϜαγόρω)*	Τράγος κατακείμενος. Ἐπιγρ. **Pa. si. le. vo. se** *(=βασιλέϜος.)* Ꭿ 31·5 κ. (B. M. *Guide*, Πίν. XX. 41.)
Κεφαλὴ Ἡρακλέους ἐν καταγραφῇ.	Πρόσθιον τράγου, ὑποκάτω ῥόπαλον. Ꭿ 9·5 κ.
Ὁμοίως.	Κεφαλὴ τράγου . . . . Ꭿ 6·4 κ.
E. u. va. ko. ro. Ὁμοίως (*Rev. Num.*, 1883, σ. 281.)	ΕΥ **Pa. si. le. vo. se.** Τράγος κατακείμενος . . . ℞ Στατήρ.
E. u. va Ἡρακλῆς καθήμενος ἐπὶ βράχου, κρατῶν ῥυτὸν καὶ ῥόπαλον. (*Rev. Num.*, 1883, σ. 282)	**Pa. si. le. vo. se.** Τράγος κατακείμενος, (σπανίως ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ) . . . ℞ 51 κ.

Νικοκλῆς, περὶ τὰ 374-368 π. Χ.

Κεφαλὴ Ἀφροδίτης μετὰ κόμης κυματιζούσης καὶ πλουσίως κεκοσμημένου πόλου. (Gardner, *Types Gr. C.*, Πίν. X. 48).	**Pa. Ni.** (*=Βα. Νι.*) Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς, μετὰ κράνους Κορινθιακοῦ. Ꭿ. 43 κ. Ꭿ 10·5 κ.

Κεφαλὴ Ἀφροδίτης, ἔχουσα τὴν κόμην ἐν σάκκῳ. (*Rev. Num.*, 1883, Πίν. VI. 12).	**Pa. Ni.** διὰ Κυπριακῶν καὶ Β-Ν δι' Ἑλληνικῶν χαρακτήρων. Δελφίς . . . . Ⓐ· 6·

Τῷ βασιλεῖ τούτῳ, ἄρχοντι μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του(;) καλουμένου Δαμόνικου, ἀπένειμεν ὁ κ. Six (ἐν. ἀν. σ. 287) κατ' εἰκασίαν, ἐπὶ τῇ βάσει λίαν δυσαναγνώστου ἐπιγραφῆς, τὸν ἑξῆς στατῆρα ἀποκείμενον νῦν ἐν τῷ Βρεταννικῷ Μουσείῳ.

Ζεὺς καθήμενος κατ' ἐνώπιον· πέριξ **Pa. si. le. vo. se Ni. ko. ke. le. vo. se.** (=*ΒασιλέϜος ΝικοκλέϜος*). (*Rev. Num.*, 1883, Πίν. VI. 13).	Ἀφροδίτη ἱσταμένη κατ' ἐνώπιον. κρατοῦσα κλάδον καὶ σπένδουσα πρὸ θυμιατηρίου, πέριξ δὲ **Pa. si. le. vo. se. Ta. mo. ni. Ka. si. ke** (;) (= *ΒασιλέϜος Δαμονί*[*κω*] *κασιγ*[*νήτων*] (;) . Ⓡ Στατήρ.

Σημειωτέον ἐντούτοις ὅτι ὁ κ. Six προύτεινεν ἔκτοτε τὸ ὄνομα Τιμόχαρις ὡς πιθανανωτέραν ἀνάγνωσιν τῆς ὀπισθίας ὄψεως, δηλαδὴ **Pa. si. le. vo. se. Ti. mo. ka. ri. vo. se.** (= *ΒασιλέϜος ΤιμοχαρίϜος*), ἐπείσθην δὲ μετὰ ἐπιμελῆ ἐξέτασιν τῆς ἐπιγραφῆς ὅτι τοῦτο ὀρθῶς ἔχει.

(γ.) *Νομίσματα Σαλαμῖνος μεθ' Ἑλληνικῶν ἐπιγραφῶν.*

Εὐαγόρας Β'. 368-351 π. Χ.

ΒΑ Λέων μετ' ἀετοῦ ἐπὶ τῶν νώτων· ὑπεράνω ἀστήρ.	ΕΥΑ Κεφαλὴ Ἀφροδίτης πυργοστεφής . . . . . . Ⓐ Στατήρ. (De Luynes, Πίν. XII. 6.)
ΕΥΑ Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς μετὰ κράνους Κορινθιακοῦ.	ΒΑ Ὁμοίως . . . . . Ⓡ 114 κ. (Πρβλ. Hunter, Πίν. XXIII. 18.)
Ὅμοιος τύπος. (*Rev. Num.*, 1883, Πίν. VII. 5.)	ΕΥΑ Λέων βαδίζων· ὑπεράνω, ἀστήρ. Ⓐ ·6

Πνυταγόρας, περὶ τὰ 351-332 π. Χ.

ΓΝ Κεφαλὴ Ἀφροδίτης πυργοστεφής (*Πίναξ ΚΕ'. 9.*)	ΒΑ Κεφαλὴ Ἀφροδίτης μετὰ διαδήματος πυργωτοῦ. Ⓐ Στατήρ.
ΓΝ Κεφαλὴ Ἀφροδίτης μυρτοστεφής.	ΒΑ Κεφαλὴ Ἀρτέμιδος. Ⓡ 109 κ. (Hunter, Πίν. XXXII. 20.)

Ὑπάρχουσιν ὡσαύτως μικρότερα ἀργυρᾶ νομίσματατα ἕλκοντα περὶ τοὺς 32 κ. μετὰ γυναικείας κεφαλῆς ἑκατέρωθεν (*Rev. Num.*, 1883 σ. 296.)

Νικοκρέων, Περὶ τὰ 331-312 π. Χ.

ΝΙ ἢ ΝΙΚ (μονογρ.) Κεφαλὴ Ἀφροδίτης πυργοστεφής. (Six, Πίν. VI. 18.)	ΒΑ Κεφαλὴ Ἀφροδίτης μετὰ διαδήματος πυργωτοῦ. ⅋ Στατήρ.
ΝΙΚ (μονογρ.) Κεφαλὴ Ἀφροδίτης πυργοστεφής.	ΒΑ Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος δαφνοστεφής ℞ 98 κ. (Πρβλ. Hunter, Πίν. XXIII. 19.)
ΒΑ Κεφαλὴ Ἀφροδίτης πυργοστεφής.	ΝΙΚ Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος δαφνοστεφής . . . . ℞ Ἡμίδρ.

Μενέλαος, 310 307 π. Χ. Στρατηγὸς ὑπὸ τὸν Πτολεμαῖον.

ΜΕΝ Κεφαλὴ Ἀφροδίτης πυργοστεφής. (De Luynes, Πίν. V. 7.)	**Pa** (=*Ba*) Κεφαλὴ Ἀφροδίτης μετὰ διαδήματος πυργωτοῦ . . ⅋ 42 κ.

Σόλοι(;). *Περὶ τὰ 480-400 π. Χ.*

Λέων ἀναπαυόμενος, στρέφων τὴν κεφαλήν.	Ἄσημον. (Βρετ. Μουσεῖον) . ℞ Στατήρ.
Κεφαλὴ Ἀφροδίτης, ἀρχαϊκῆς τεχνοτροπίας μετὰ ἐνωτίου μεγάλου στρογγύλου.	Τετράγωνον ἔγκοιλον, ἐν ᾧ κεφαλὴ Ἀθηνᾶς . . . . . ℞ Στατήρ. (*Num. Chron.*, 1871, σ.15, ἀρ.33).
Κεφαλὴ λέοντος χαίνουσα. (De Luynes, Πίν. VI. 1.).	**Pa. A** (=*Ba* *Ἀ*) Τετράγωνον ἔγκοιλον, ἐν ᾧ κεφαλὴ Γοργοῦς. ℞ Στατήρ.
Ὁμ. (*Num. Chron.*, 1871, σελ. 12. ἀρ. 10).	**Pa. E** (=*Ba.Ἐ*) Τετράγωνον ἔγκοιλον ἐν ᾧ *σταυρὸς ὠτίτης*. . . ℞ Στατήρ.
Ὁμ. (*Num. Chron.*, ἑ. ἀ. ἀρ. 9).	**Pa. E** (= *Ba Ἐ*) Τετράγωνον ἔγκοιλον, ἐν ᾧ κεφαλὴ ταύρου . . ℞ Στατήρ.
Ὁμ. (*Num. Chron.*, ἑ. ἀ. ἀρ. 8).	**Pa. Pi** (*Ba Φι*) Ὁμ. ℞ Στατήρ.

Τὰ ἀνωτέρω (ἐνεπίγραφα) νομίσματα, προτείνει ὁ κ. Six

(σ. 368) νὰ ἀπονεμηθῶσι τοῖς βασιλεῦσι τῶν Σόλων, Ἀριστοκύπρῳ, Εὐνόστῳ καὶ Φιλοκύπρῳ.

Ἑρμῆς βαδίζων, κρατῶν κηρύκειον· πρὸ αὐτοῦ **Pa. Sa. la.** (=*Βα-[σιλεὺς] Σαλᾶ[ς]*;) (Six. σ. 303).	Τετράγωνον ἔγκοιλον, ἐν ᾧ κεφαλὴ Ἄμμωνος . . . . . ꝶ Στατήρ.
Λέων πρὸς δεξ. (*αὐτόθι*, σελ. 305).	Τετράγωνον ἔγκοιλον, ἐν ᾧ *σταυρὸς ὠτίτης* . . . . . ꝶ Στατήρ.
Ὁμ. ἐν τῷ ἐξέργῳ Λ (=*Κο ἢ Γο*). (De Luynes, Πίν. VI. 20).	Τετράγωνον ἔγκοιλον, ἐν ᾧ ταῦρος κυρίσσων, οὗ ὑποκάτω Λ (=*Κο ἢ Γο*) . . . . , . ꝶ Στατήρ.
Λέων ἀναπαυόμενο,· ὑποκάτω. . . **La** (;) **to** (De Luynes, Πίν. II. 2. Πίν XII. 2).	Τετράγωνον ἔγκοιλον, ἐν ᾧ πρόσθιον λέοντος . . . . . . ꝶ Στατήρ.
Ὁμ. Ἄνω δὲ ἀετὸς ἱπτάμενος.	Ὁμοίως . . . . ꝶ Στατήρ. (*Rev. Num.*, 1883, Πίν VI. 21.)

400-312 π. Χ.

Β—Σ Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς, πρὸς ἀρ. (Πρβλ. De Luynes, Πίν. V. 8 καὶ *Rev. Num.*, 1883, σ. 361 καὶ 369)	ΑΡ Ταῦρος βαδίζων, πρὸς δ., ἄνω δὲ διὰ Κυπριακῶν γραμμάτων **Pa. Sa.** ℀ 63·4 κ.
Ἀνεπίγραφον. Ὁμοίως.	**Pa. Sa.** Ταῦρος βαδίζων δ. ℀ 7 κ. (De Luynes, *Mon. Cypr.* Πίν. V. 8)

Τὸ πρῶτον τῶν χρυσῶν τούτων νομισμάτων, δύναται ἴσως νὰ ἀπονεμηθῇ τῷ Στασικράτει, βασιλεῖ τῶν Σόλων περὶ τὰ 350 π. Χ. Ὁ κ. Six ἐν τούτοις κλίνει νὰ ἀποδώσῃ αὐτὸ τῷ Στασιοίκῳ, βασιλεῖ τοῦ Μαρίου, ἀναγινώσκει δὲ Μ]ΑΡ- τὴν ἐπιγραφὴν τῆς ὀπισθίας ὄψεως. Ἐν τούτοις, ἂν καὶ εἶνε εὐρὺς χῶρος ἐν τῷ πεδίῳ τοῦ νομίσματος, δὲν ὑπάρχει οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον ἴχνος γράμματός τινος πρὸ τοῦ ΑΡ.

Εἰς τὸν τέταρτον αἰῶνα ἀνήκει ἐπίσης σειρὰ νομισμάτων ἑλκόντων 104 καὶ 36 κ. μετὰ τύπων λεόντων ὁμοίων πρὸς τοὺς ἀνωτέρω περιγραφέντας, ἀλλὰ τεχνοτροπίας μεταγενεστέρας, φερόντων δὲ διαφόρους ἐπιγραφὰς (Six, σελ. 309). Τὰ νεώτατα νομίσματα τῶν Σόλων ἀνήκουσιν, ὡς φαίνεται, τῷ βασιλεῖ Εὐνό-

στῳ τῷ Β΄. (θαν. 310 π. Χ.), τῷ νυμφευθέντι Εἰρήνην τὴν θυγατέρα Πτολεμαίου τοῦ Σωτῆρος ('Αθηναίου, XIII. 576).

ΕΥ Κεφαλὴ 'Απόλλωνος. (Mion, *Rois grecs*, Πίν. XXXII. 2)	ΒΑ Κεφαλὴ 'Αφροδίτης. . Æ 41 x.

'Η Κύπρος ὑπὸ τοὺς Πτολεμαίους.

Περὶ τῶν νομισμάτων τῶν κοπέντων ὑπὸ Πτολεμαίου τοῦ Σωτῆρος καὶ τῶν διαδόχων αὐτοῦ ἐν τῇ νήσῳ Κύπρῳ ἴδε R. S. Poole, *Catalogue of the Coins of the Ptolemies Kings of Egypt.* Ὑπάρχει πρὸς τούτοις ἐν τῷ Βρεταννικῷ Μουσείῳ τετράδραχμον μετὰ τύπων 'Αλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου ἔχον ὡς σύμβολον ἐν τῷ πεδίῳ περιστερὰν ἱπταμένην καὶ τὸ Κυπριακὸν γράμμα E ὑπὸ τὸν θρόνον, δυνάμενον νὰ ἀπονεμηθῇ τῇ Πάφῳ.

Αὐτοκρατορικῶν χρόνων.

'Απὸ Αὐγούστου μέχρι Μακρίνου. Τὰ νομίσματα τῆς Κύπρου, ὡς Ῥωμαϊκῆς ἐπαρχίας μετὰ τὸ 31 π.Χ., συνίστανται ἐκ χαλκῶν νομισμάτων, ἄνευ τοῦ ὀνόματος τῆς νήσου, τῶν αὐτοκρατόρων δὲ Αὐγούστου καὶ Δρούσου τοῦ νεωτέρου, ὧν τὰ τοῦ Αὐγούστου φέρουσι τὴν ἐπιγραφὴν A PLAVTIVS PROCOC. Τὰ νομίσματα τοῦ Κλαυδίου φέρουσι Λατινικὴν ἐπιγραφὴν ἐπὶ τῆς ἐμπροσθίας ὄψεως καὶ ΚΟΙΝΟΝ ΚΥΠΡΙѠΝ εἰς τὸ ὄπισθεν. Διαρκούντων δὲ τῶν τριῶν τελευταίων ἐτῶν τῆς βασιλείας τοῦ Οὐεσπασιανοῦ, ὅτε ὁ Τίτος καὶ ὁ Δομιτιανὸς ἦσαν καίσαρες, ἐκόπησαν ἐν τῇ νήσῳ ἀργυρᾶ τετράδραχμα καὶ δίδραχμα 196 καὶ 98 x. φέροντα ἐπὶ τῆς ὀπισθίας ὄψεως τὴν ἐπιγραφὴν ЄΤΟΥϹ ΝЄΟΥ ΙЄΡΟΥ καὶ τὸ ἔτος τῆς βασιλείας τοῦ Οὐεσπασιανοῦ. 'Επὶ Τραϊανοῦ ἡ ἐπιγραφὴ εἶνε συνήθως ΔΗΜΑΡΧ. ЄΞ. ΥΠΑΤΟ. Ϛ ἢ Ζ (= TR. POT. COS. VI ἢ VII) ΚΟΙΝΟΝ ΚΥΠΡΙΩΝ. *Τύποι* — Ζεὺς Σαλαμίνιος ἱστάμενος καὶ κρατῶν φιάλην καὶ σκῆπτρον, ἐνῷ ἀετὸς ἵσταται ἐπὶ τοῦ καρποῦ τῆς χειρὸς αὐτοῦ. Ναὸς τῆς 'Αφροδίτης ἐν Πάφῳ, οὗ ἐν μὲν τῷ κέντρῳ ὑπάρχει λίθος κωνικός, σύμβολον·

τῆς θεᾶς (πρβλ. Μαξ. Τυρ. 8, 8), ἔμπροσθεν δὲ ἡμικυκλικὸν τέμενος ἢ λεκάνη, περιέχουσα ἐνίοτε· ἰχθὺν (*Πίναξ*, ΛΑ'. 9.) Ἑκατέρωθεν τοῦ ναοῦ ὑπάρχει στοὰ περιέχουσα θυμιατήριον, ἐπὶ δὲ τῆς στέγης ἵσταται περιστερά. Τοῦ κεντρικοῦ δὲ μέρους τῆς οἰκοδομῆς φέροντος τρεῖς ὀπὰς ὑπέρκειται ἀστὴρ ἐν μηνίσκῳ.

ΓΑΛΑΤΙΑ.

[Birch, Numismatic Chronicle, II. 169 καὶ 223.]

Ἡ ἐπαρχία τῆς Γαλατίας, κειμένη πρὸς νότον τῆς Βιθυνίας καὶ Παφλαγονίας, πρὸς δυσμὰς τοῦ Πόντου καὶ βορειοανατολικῶς τῆς Φρυγίας, κατῳκεῖτο ὑπὸ Γαλατικῶν φυλῶν ἐλθουσῶν εἰς τὴν Ἀσίαν περὶ τὰ 278 π. Χ. Ἐντούτοις μόλις μετὰ μίαν ἑκατονταετηρίδα ἀπὸ τῆς μεταναστεύσεως αὐτῶν ἐγκατεστάθησαν ἡσύχως ἐν τῇ ἀπ' αὐτῶν κληθείσῃ χώρᾳ. Τῶν Γαλατῶν τούτων ὑπῆρχον τρεῖς κύριαι φυλαὶ (Στράβωνος, 187), οἱ **Τολιστοβώγιοι**, κατέχοντες τὸ δυτικὸν μέρος τῆς Γαλατίας (πρωτεύουσα ἡ πόλις Πεσσινοῦς), οἱ **Τεκτόσαγες**, ἐγκατασταθέντες ἐν τῷ κέντρῳ (πρωτεύουσα ἡ πόλις Ἄγκυρα) καὶ οἱ **Τρόκμοι** διαμένοντες ἐν τῷ ἀνατολικῷ μέρει καὶ ἔχοντες πρωτεύουσαν τὸ Τάβιον.

Τὰ ἀρχαιότατα Γαλατικὰ νομίσματα εἶνε τῶν ἑξῆς βασιλέων:—

ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΓΑΛΑΤΙΑΣ.

Βρογιτάρος, ὅστις ἐν ἔτει 58 π. Χ. ἠγόρασε τὸν τίτλον τοῦ βασιλέως ὡς καὶ τὸν τοῦ ἀρχιερέως τῆς Πεσσινοῦντος παρὰ τοῦ Π. Κλωδίου, δημάρχου τοῦ Ῥωμαϊκοῦ λαοῦ (Mommsen, *Hist. Mon. Rom.*, III. 313).

Κεφαλὴ Διὸς πρὸς δ., μετὰ στεφάνου δρυός. (Mion., *Suppl.*, VII Πίν. XIII. 3.)	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΒΡΟΓΙΤΑΡΟΥ ΦΙΛΟΡΩΜΑΙΟΥ μετὰ χρονολογίας ϛ (=ἔτος 6 τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἤτοι 53 π. Χ.). Ἀετὸς ἐπὶ κεραυνοῦ. . Ꝛ Τετράδρ. ὁλκῆς κιστοφόρου, 189·8 κ.

Δηϊοτάρος Α΄. τετράρχης τῆς Γαλατίας, ἀνταμειφθεὶς ἐν ἔτει 74 π. Χ. διὰ τοῦ τίτλου τοῦ βασιλέως, ἕνεκα τῶν πρὸς τοὺς Ῥωμαίους ὑπηρεσιῶν του.

Δηϊοτάρος Β΄., υἱὸς τοῦ ἀνωτέρω, συμβασιλεύσας τῷ πατρὶ ἐπί τινα ἔτη πρὸ τοῦ ἐν ἔτει 40 π. Χ. θανάτου αὐτοῦ (Clinton, *Fast. Hell.*, III. 207). Διεδέχθη δ' αὐτὸν ὁ Ἀμύντας ἐν ἔτει 36 π. Χ. Τὸ ἑξῆς νόμισμα δυνατὸν νὰ ἀνήκῃ τῷ πατρὶ ἢ τῷ υἱῷ: —

Προτομὴ Νίκης, δ. (*Zeit. f. Num.*, 1885, σ. 371)	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΔΗΙΟΤΑΡΟΥ Ἀετὸς μετ' ἀναπεπταμένων πτερύγων, ἱστάμενος ἐπὶ ξίφους ἐν κολεῷ, μεταξὺ τῶν πίλων τῶν Διοσκούρων . . . . Æ ·9

Ἀμύντας, 36-25 π. Χ., ἀναγορευθεὶς ὑπὸ Μ. Ἀντωνίου, βασιλεὺς τῆς Γαλατίας, συγχωνευθείσης συγχρόνως τῇ Γαλατίᾳ τῆς Πισιδίας καὶ μέρους τῆς Παμφυλίας (Δίων Κάσσ. XLIX. κ. 32). Τὰ ἀργυρᾶ νομίσματα τοῦ βασιλέως τούτου θὰ ἐκόπησαν ἐν Σίδῃ τῆς Παμφυλίας. Τὰ δὲ χρυσᾶ νομίσματα τοῦ Ἀμύντου εἶνε κιβδηλεύματα νεωτέρων χρόνων (*Num. Zeit.*, III. 435).

Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς. (B. M. *Guide*, Πίν. XL. 7.)	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΜΥΝΤΟΥ Νίκη βαδίζουσα πρὸς δ. φέρουσα σκῆπτρον, κοσμούμενον διαδήματι. . Ꝛ Ἀττικ. τετράδρ. 247 κ.
Κεφαλὴ Ἡρακλέους πωγωνοφόρου μετὰ ῥοπάλου ἐπ' ὤμου.	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΜΥΝΤΟΥ Λέων βαδίζων. Æ 1·0
Κεφαλὴ Ἀρτέμιδος.	» » Ἔλαφος. Æ ·65
Προτομὴ Ἑρμοῦ σὺν κηρυκείῳ.	» » Κηρύκειον πτερωτόν . . . . Æ ·6

Ἡ Γαλατία ὡς Ῥωμαϊκὴ Ἐπαρχία.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀμύντου ἡ Γαλατία μετὰ τῆς Λυκαονίας, μέρους τῆς Ἰσαυρίας, Παμφυλίας καὶ μέρους τῆς Φρυγίας ὠργανώθη εἰς Ῥωμαϊκὴν ἐπαρχίαν καὶ ἐτέθη ὑπὸ τὴν διοίκησιν ἀπεσταλμένου φέροντος τὸν τίτλον ἀντιστρατήγου *(propraetor)*.

Τὰ *αὐτοκρατορικὰ* νομίσματα ἐκόπησαν ἐν τοῖς ἑξῆς νομισματοκοπείοις:—

Ἄγκυρα, καλουμένη ὡσαύτως καὶ Σεβαστὴ Τεκτοσαγῶν, ἔκειτο ἐπὶ παραποταμίου τοῦ Σαγγαρίου, παρὰ τὰ ὅρια τῆς Παφλαγονίας. Τὰ νομίσματα αὐτῆς διαιροῦνται εἰς τὰς ἑξῆς κλάσεις. *Αὐτοκρατορικοὶ χρόνοι*—ἀπὸ Τιβερίου μέχρι Σαλωνίνης. (α) *Ἐπιγρ.* ΚΟΙΝΟΝ ΓΑΛΑΤΩΝ ἢ ΓΑΛΑΤΙΑΣ μετὰ ἢ ἄνευ ὀνομάτων τῶν Ῥωμαίων ἀπεσταλμένων, M. Neratius Pansa καὶ T. Pomponius Bassus (β) *Ἐπιγρ.*, ΑΝΚΥΡΑ, ΑΝΚΥΡΑC ἢ ΑΝΚΥΡΑΝΩΝ, ἐπίσης δὲ σὺν τιμητικοῖς τίτλοις ΑΝΤΩΝΕΙΝΙΑΝΗC ΑΝΚΥΡΑC, ΜΗΤΡΟΠΟΛΙC ΤΗC ΓΑΛΑΤΙΑC, ΝΕΩΚΟΡΟC, κτλ. *Ἄρχοντες*,—πρεσβευτής, πρεσβευτὴς αὐτοκράτορος, ἢ πρεσβευτὴς ἀντιστράτηγος. *Ἀγῶνες*—ΑΓΩ[ΝΕC] ΙCΟΠΥΘΙΑ, ΑΚΤΙΑ ΠΥΘΙΑ, ΑCΚΛΗΠΕΙΑ CΩΤΗΡΕΙΑ, κτλ. (γ) μετ' *ἐπιγρ.*, CΕΒΑCΤΗΝΩΝ ἢ ΚΟΙΝΟΝ ΓΑΛΑΤΩΝ, *ὄπισθ.* CΕΒΑCΤΗΝΩΝ ἢ CΕΒΑCΤΗΝΩΝ ΓΑΛΑ. (δ) μετ' *ἐπιγρ.* CΕΒΑCΤΗΝΩΝ ΤΕΚΤΟCΑΓΩΝ.

Τύποι—Ναὸς τοῦ Αὐγούστου· πόλις καθημένη κρατοῦσα ἄγκυραν καὶ σκῆπτρον· Ζεὺς καθήμενος. Ἀσκληπιὸς ἱστάμενος· Μὴν ἱστάμενος· τρεῖς ἀθληταὶ ἱστάμενοι περὶ ἀγγεῖον (*Πίναξ* ΛΑ'. 10)· τρεῖς ἀγωνιστικαὶ ὑδρίαι· Διόνυσος ἐπὶ ἅρματος ἐλεφάντων· Ἀφροδίτη γυμνὴ νηχομένη, Ἔρωτος δὲ προηγουμένου *(Zeit. f. Num.* VIII. Πίν. I. 9)· Ἀφροδίτη γυμνή, διευθετοῦσα τὴν κόμην της (Imhoof, *Mon. Gr.*, 415)· πρὸς δὲ πολυάριθμοι ἄλλοι τύποι ἄνευ εἰδικοῦ τινος ἐνδιαφέροντος.

Γέρμη, Ῥωμαϊκὴ ἀποικία παρὰ τὴν Πεσσινοῦντα. *Αὐτοκρα-*

τορικά — ἀπὸ Δομιτιανοῦ μέχρις Ἐτρουσκίλλης. *Ἐπιγραφὴ* πλήρης, COLONIA AVGVSTA FELIX CERMENORVM, διαφοροτρόπως συντεμνομένη.

Εὐβρογίς (;). (Longpérier, *Rev. Num.*, 1843, σ. 253. *Berl. Blätt.*, IV. 25).

Κεφαλὴ γυναικεία πυργοφόρος.	ΕΥΒΡ Ἀγγεῖον δίωτον. . . Æ ·65

Πολὺ πιθανώτερον εἶνε, ὡς κατέδειξεν ὁ Imhoof (*Mon Gr.* σ. 461), ὅτι τὰ νομίσματα ταῦτα ἀνήκουσι μᾶλλον εἰς τινα δυνάστην τῆς Θράκης τοῦ τετάρτου αἰῶνος π. Χ., ἢ εἴς τινα πόλιν τῶν νοτίων ἀκτῶν τοῦ Εὐξείνου. Ἴδε ἀνωτέρω, τόμ. Α΄ σελ. 356.

Πεσσινοῦς, ἐπὶ τοῦ Σαγγαρίου εἰς τὰς ὑπωρείας τοῦ ὄρους Δινδύμου, πρωτεύουσα δὲ τῶν Τολιστοβωγίων καὶ διάσημος διὰ τὸν ναὸν τῆς Κυβέλης τὸν περιέχοντα τὸν ἱερὸν λίθον (Λιβίου XXIX, 10, 11) ἢ τὸ εἴδωλον τῆς θεᾶς, τὸ μετακομισθὲν εἰς Ῥώμην κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ δευτέρου Καρχηδονικοῦ πολέμου.

Αὐτόνομα ἢ πρῶτος αἰὼν π. Χ.

Κεφαλὴ πυργόστεφὴς Κυβέλης Δινδυμήνης.	ΜΗΤΡΟΣ ΘΕΩΝ ΠΕΣΣΙΝΕΑΣ Λέων καθήμενος . . . . Æ ·95
Κεφαλὴ Ἄτυος (;)	Ὁμοία ἐπιγραφή. Ταῦρος κυρίσσων. Æ ·9

Αὐτοκρατορικοὶ χρόνοι.

Κεφαλὴ Κυβέλης μετ' ἐπιγραφῆς ΘΕΑ ΙΛΕΑ. (*Num. Chron.*, 1876, σ. 79.)	ΠΕϹϹΙΝΟΥ[*ντίων*] Κεφαλὴ Ἄτυος. Æ ·5

Αὐτοκρατορικὰ — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Γέτα. *Ἐπιγρ.* ΠΕϹϹΙΝΟΥΝΤΙΩΝ ἢ ΠΕϹϹΙΝΟΥΝΤΙΩΝ ΓΑΛ*(ατῶν)* ΤΟΝΙϹΤΟ*(βωγίων)*, κτλ., *Num. Chron.*, II. 230) *Τύποι* — Κυβέλη καθημένη· Ἅδης μετὰ Κερβέρου· Ἀθηνᾶ· Ἄρτεμις· Ἡρακλῆς (*Num. Chron.*, II. 229)· Διόνυσος· Νέμεσις· Ἀπόλλων· ποτάμιος θεὸς Σαγγάριος, κτλ.

Ταύιον, παρὰ τὸν Ἅλυν ἐν τῇ ἀνατολικῇ Γαλατίᾳ, πρωτεύουσα τῶν Τρόκμων καλουμένη ὡσαύτως Σεβαστὴ Τρόκμων. Ἦτο δὲ διάσημος διὰ τὸν ναὸν αὐτῆς τὸν περιέχοντα κολοσσιαῖον ἄγαλμα χαλκοῦν τοῦ Διός.

Αὐτόνομα· πρῶτος αἰὼν π. Χ.

Λέων ἐπιτιθέμενος κατὰ ταύρου.	ΤΑΥΙΩΝ Κάνθαρος μεταξὺ τῶν πίλων τῶν Διοσκούρων. . . Æ ·8

Αὐτοκρατορικὰ—ἀπὸ Τιβερίου μέχρις Ἐλαγαβάλου. *Ἐπιγρ.*, ΤΑΟΥΙΑΝΩΝ, ΤΑΟΥΙΑΝΩΝ CΕ[ΒΑCΤΗΝΩΝ] ΤΡΟ[ΚΜΩΝ], ἢ CΕΒΑCΤΗΝΩΝ ΤΡΟΚΜΩΝ ἄνευ ὀνόματος τοῦ Ταυίου. Χρονολογικὸν σύστημα ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ 25 π. Χ. *Τύποι*—ΑΛΥC ὁ ποταμὸς Ἅλυς· Ἀπόλλων σὺν λύρᾳ ἱστάμενος παρὰ κιόνα· Ζεὺς καθήμενος ἐπὶ θρόνου (ἴσως τὸ ἀνωτέρω μνημονευθὲν κολοσσιαῖον ἄγαλμα)· Ἀθηνᾶ ἱσταμένη, κτλ.

ΚΑΠΠΑΔΟΚΙΑ.

Ἐν παλαιᾷ ἐποχῇ ἐκυκλοφόρουν πιθανῶς μόνον οἱ Περσικοὶ δαρεικοὶ καὶ σίκλοι ἐν τῇ χώρᾳ τῇ καλουμένῃ Καππαδοκίᾳ. Ἀλλ' ἀπὸ τοῦ 380 π. Χ. περίπου, ὅτε ὁ Δατάμης ἐγένετο ἀνεξάρτητος ἀπὸ τοῦ Μεγάλου Βασιλέως καὶ ἵδρυσε δυναστείαν ἐν Καππαδοκίᾳ, ἄρξασαν τῆς χώρας μέχρι τοῦ 93 π.Χ., μετὰ ταῦτα δὲ πάλιν μέχρι τοῦ 17 μ. Χ., κατέχομεν μακρὰν σειρὰν νομισματικῶν μνημείων. Ἐντούτοις ἡ κατάταξις τῶν βασιλικῶν σειρῶν τῆς Καππαδοκίας περιβάλλεται ὑπὸ μεγάλου σκότους. Ἴδε Borrel (*Num. Chron.*, 1862, 1) καὶ Friedländer (*Zeit f. Num.*, IV. 10 καὶ 269). Ἡ ἐνταῦθα ἀκολουθουμένη τάξις εἶνε ἡ τοῦ Imhoof (*Portätköpfe*, σ. 38). Πιθανὸν ὅμως εἶνε, ὅτι τὸ ἤδη περὶ τοῦ θέματος τούτου δημοσιευόμενον ἄρθρον τοῦ κ. Th. Reinach ἐν τῷ *Revue Numismatique* 1886, νὰ περιέχῃ τροποποιήσεις τινὰς ἐν τῇ κατατάξει.

ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΤΗΣ ΚΑΠΠΑΔΟΚΙΑΣ.

Πρώτη δυναστεία.

Δατάμης, περὶ τὰ 380-362 π. Χ. Ἀργυρᾶ νομίσματα μετὰ τύπων τῆς Σινώπης, τινὰ μὲν ἔχοντα τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἑλληνιστί, ἕτερα δὲ Ἀραμαϊστὶ (ἴδε ἀνωτέρω σελ. 20).

Ἀριαράμνης ἢ Ἀριάμνης Α', περὶ τὰ 362-350 π. Χ. Υἱὸς τοῦ Δατάμου. Χαλκοῦν νόμισμα ἀποδιδόμενον κατ' εἰκασίαν τοῦ Friedlaender τῷ βασιλεῖ τούτῳ (*Zeit. f. Num.*, IV. 268). Κατὰ τὴν γνώμην ὅμως τοῦ κ. Six, τὸ νόμισμα τοῦτο ἀνήκει εἰς τὴν βασιλείαν Ἀριάμνου τοῦ Β', περὶ τὰ 250 π. Χ.

Κεφαλὴ σατράπου.	ΑΡΙΑΡΑΜΝΟΥ Ἱππεὺς καλπάζων. Æ ·75

Ἀριαράθης Α'. περὶ τὰ 350-322 π. Χ. Νομίσματα τριῶν κλάσεων:—

(α) ꝶ ὅμοια πρὸς τὰ τοῦ Δατάμου μετὰ τύπων τῆς Σινώπης.

(β) ꝶ *Ἐμπ.* Ὁ Βαὰλ ἐπὶ θρόνου. Ἀραμαϊκὴ ἐπιγραφή, בעלגזור *ὄπισθ.* Γρὺψ συλλαμβάνων ἔλαφον, ἐπιγρ. ארייורתב, ὁλκὴ 82 κ., ἀπομιμήσεις τῶν νομισμάτων τῆς Ταρσοῦ (ἴδε Six, *Num. Chron.*, 1884, Πίν. V. 12), κατατασσόμενα δὲ ὑπὸ τοῦ Waddington (*Mélanges*, σ. 86) εἰς τὰ Γαζίουρα, ἕδραν τῶν βασιλέων τῆς Καππαδοκίας.

(γ) Æ *Ἐμπ.* Πέρσης τοξότης· *ὄπ.* Τράγος καὶ ὄνομα τοῦ Ἀριαράθου Ἀραμαϊκοῖς γράμμασιν. Μέγεθος ·6.

Ἀριαράθης Γ'. ἀποθανὼν περὶ τὰ 220 π. Χ. Ἀττικὰ τετράδραχμα (ὁλκὴ 253 κ.) Συριακῆς τεχνοτροπίας· *ὄπισθ.* ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΡΙΑΡΑΘΟΥ, Ἀθηνᾶ Νικηφόρος καθημένη (Mion., Πίν. LXXVII, 5· Imhoof, *Porträtköpfe*, Πίν. V, 18).

Νύσα, χήρα Ἀριαράθου τοῦ Β', μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς **Ἀριαράθου** τοῦ Δ'. ꝶ Δραχμὴ — ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ ΝΥΣΗΣ ΚΑΙ ΒΑΣΙ-

ΛΕΩΣ ΑΡΙΑΡΑΘΟΥ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ ΤΟΥ ΥΙΟΥ (*Zeit. f. Num.*, IV, 270).

Ἀριαράθης Δ'. 220-163 π. Χ. ℞ Δραχμαί—ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΡΙΑΡΑΘΟΥ ΕΥΣΕΒΟΥΣ, Ἀθηνᾶ Νικηφόρος ἱσταμένη.

Ἀριαράθης Ε'. 163-130 π.Χ. ℞ Δραχμαί—ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΡΙΑΡΑΘΟΥ ΦΙΛΟΜΗΤΟΡΟΣ (Imhoof, *Porträtköpfe*, σ. 39).

Ὀροφέρνης, 158-157 π. Χ. ℞ Τετράδραχμα — ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΟΡΟΦΕΡΝΟΥ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ, Νίκη μετὰ στεφάνου καὶ κλάδου φοίνικος (*Πίναξ ΚϚ'. 7*).

Ἀριαράθης Ϛ'. 130-100 π. Χ. ℞ Δραχμαί—ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΡΙΑΡΑΘΟΥ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ, Ἀθηνᾶ Νικηφόρος ἱσταμένη (Imhoof, *Porträtköpfe*, Πίν. V, 22).

Ἀριαράθαι Ζ' καὶ Η', υἱοὶ Ἀριαράθου τοῦ Ϛ', ἐξωσθέντες ὑπὸ Μιθριδάτου. Δὲν ὑπάρχουσι νομίσματα αὐτῶν.

Ἀριαράθης Θ'., υἱὸς Μιθριδάτου τοῦ Μεγάλου, 96-84(;) π. Χ. ℞ τετράδραχμα, μετὰ κεφαλῆς Μιθριδάτου, *ὄπισθ.* ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΡΙΑΡΑΘΟΥ ΕΥΣΕΒΟΥΣ ΦΙΛΟΠΑΤΟΡΟΣ, Πήγασος πίνων, ὡς ἐπὶ τῶν νομισμάτων τοῦ Μιθριδάτου. Ἕτερα τετράδραχμα μετὰ τῆς αὐτῆς ἐπιγραφῆς, ἢ μετὰ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΡΙΑΡΑΘΟΥ ΑΡΙΑΡΑΘΟΥ ΦΙΛΟΠΑΤΟΡΟΣ φέρουσι τὴν εἰκόνα αὐτοῦ τοῦ νεαροῦ βασιλέως, *ὄπισθ.* Ἀθηνᾶ Νικηφόρος ἱσταμένη (Imhoof, *Porträtköpfe*, Πίν. V. 25, *Rev. Num.*, 1883, Πίν. IV. 7.) Ὑπάρχουσι πρὸς τούτοις δραχμαὶ μεθ' ὁμοίων εἰκονιστικῶν κεφαλῶν, *ὄπισθ.* ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΡΙΑΡΑΘΟΥ ΕΥΣΕΒΟΥΣ (*Zeit. f. Num*, IV. 10· Imhoof, *Mon. Gr*, σ.240 καὶ *Porträtköpfe*, σ. 39)

Δευτέρα δυναστεία.

Ἀριοβαρζάνης Α'., 93-59 π. Χ. ℞ Δραχμαί — ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΡΙΟΒΑΡΖΑΝΟΥ ΦΙΛΟΡΩΜΑΙΟΥ, Ἀθηνᾶ Νικηφόρος ἱσταμένη.

Ἀριοβαρζάνης Β', 59-51 π. Χ. Ꝛ Δραχμαί — ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΡΙΟΒΑΡΖΑΝΟΥ ΦΙΛΟΠΑΤΟΡΟΣ, Ἀθηνᾶ Νικηφόρος ἱσταμένη.

Ἀριοβαρζάνης Γ'., 51-42 π.Χ. Ꝛ Δραχμαί — ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΡΙΟΒΑΡΖΑΝΟΥ ΕΥΣΕΒΟΥΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΡΩΜΑΙΟΥ Ἀθηνᾶ ἱσταμένη. *Σύμβολον* ἐν τῷ πεδίῳ, μήνη καὶ ἀστήρ.

Ἀριαράθης Γ'. 42-36 π. Χ. Ꝛ Δραχμαὶ — ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΡΙΑΡΑΘΟΥ ἢ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΡΙΑΡΑΘΟΥ ΕΥΣΕΒΟΥΣ ΚΑΙ ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΥ. Ὁμοίως. *Σύμβολον* ἐν τῷ πεδίῳ, τρόπαιον.

Ἀρχέλαος, 36 π. Χ. - 17 μ.Χ. Ꝛ Δραχμαί — ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΡΧΕΛΑΟΥ ἢ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΡΧΕΛΑΟΥ ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΔΟΣ ΤΟΥ ΚΤΙΣΤΟΥ, *ἐμπρ.*, Εἰκονιστικὴ αὐτοῦ κεφαλή, *ὄπισθ.* ῥόπαλον, ἢ *ἐμπρ.* Κεφαλὴ Ἡρακλέους, *ὄπισθ.* τὸ Ἀργαῖον ὄρος.

Ἡ Καππαδοκία ὡς Ῥωμαϊκὴ ἐπαρχία.

Ὅτε ὁ Ἀρχέλαος ἀπέθανεν ἐν Ῥώμῃ ἐν ἔτει 17 μ. Χ., ἡ Καππαδοκία ἐγένετο Ῥωμαϊκὴ ἐπαρχία τελοῦσα ὑπὸ τὴν διοίκησιν Ῥωμαίου ἐπιτρόπου (procurator).

Καισάρεια. Ἡ μητρόπολις Μάζακα, ὧν τὸ ὄνομα μετεβλήθη εἰς Εὐσέβειαν πρὸς τιμὴν Ἀριαράθου τοῦ Εὐσεβοῦς, ἔλαβε παρὰ τοῦ Τιβερίου τὸ νέον ὄνομα Καισάρεια. Ἦτο δ' ἐκτισμένη εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὑψηλοῦ ἡφαιστειώδους ὄρους Ἀργαίου, ἀπὸ τῆς χιονοσκεποῦς κορυφῆς τοῦ ὁποίου, τῆς περὶ τοὺς 13,000 πόδας ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης, ἦσαν κατὰ τὰς ἀνεφεῖς ἡμέρας ὁρατοί, ὡς λέγει ὁ Στράβων (σ. 538), ὅ τε Εὔξεινος Πόντος καὶ ὁ κόλπος τῆς Ἰσσοῦ. Τὸ ὄρος τοῦτο ἐλατρεύετο ὡς θεὸς ὑπὸ τοῦ λαοῦ τῆς Καισαρείας (Μαξ. Τυρίου, *Λόγοι*, VIII), ἐπὶ δὲ τῶν νομισμάτων ἵσταται ἐπὶ τῆς βραχώδους κορυφῆς ἄγαλμα ἀκτινοστεφές, ἡ προσωποποίησις δηλαδὴ τοῦ ὄρους ἢ τοῦ ἡλίου, παρ' αὐτῷ δὲ ὑπάρχει κρατήρ, ἐξ οὗ ὁρῶνται ἐξερχόμεναι φλόγες (πρβλ.

Στράβ. 538). Ἐπί τινων κομματίων εὑρίσκονται ὑπὲρ τὸ ὄρος εἷς ἢ πλείονες ἀστέρες, εἷς ἢ δύο ἀετοί, ἢ στέφανος. Τὰ ἀρχαιότατα νομίσματα τῆς Καισαρείας εἶνε χαλκᾶ· φέρουσι δὲ τὴν ἐπιγραφὴν ΕΥΣΕΒΕΙΑΣ ἢ ΕΥΣΕΒΕΙΑΣ ΑΣΥ[ΛΟΥ]. *Τύποι* — Κεφαλὴ γυναικὸς πυργοστεφής· Κεφαλὴ Ἡλίου· Κεφαλὴ Ἡρακλέους ἢ κεφαλὴ Διός· *ὄπισθ.* Κέρας Ἀμαλθείας· ναός· φοῖνιξ· πυραμίς· Ἄρτεμις Ἀσιατική, κτλ.

Τὰ νομίσματα ταῦτα δυνατὸν νὰ εἶνε ἀρχαιότερα τῶν χρόνων τοῦ Τιβερίου. Ἀμέσως κατόπιν ἕπονται χαλκᾶ τινα νομίσματα, φέροντα τὸ διπλοῦν ὄνομα ΕΥΣΕΒΕΙΑΣ ΚΑΙΣΑΡΕΙΑΣ ἢ ἁπλῶς ΚΑΙΣΑΡΕΙΑΣ. *Τύπος* — τὸ Ἀργαῖον ὄρος, οὗ ὑπεράνω ἀετός.

Αἱ *αὐτοκρατορικαὶ* ἐκδόσεις — ἀπὸ Τιβερίου μέχρι Τρεβ. Γάλλου — εἶνε πολυαριθμόταται, εἰς ἄργυρον καὶ χαλκόν. *Ἐπιγρ.* ΚΑΙϹΑΡƐΙΑϹ, ΚΑΙϹ. ΠΡΟϹ ΑΡΓΑΙΩ, ΚΑΙϹΑΡƐΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟϹ ΑΡΓΑΙΩ, ΚΑΙϹΑΡƐΙΑϹ ΜΗΤΡΟΠΟΛƐΩϹ, κτλ. Ἀπὸ Τιβερίου μέχρι Λ. Οὐήρου τὰ ἀργυρᾶ νομίσματα εἶνε ἄνευ τοῦ ὀνόματος τῆς πόλεως, φέρουσιν ὅμως συνήθως τὸ ἔτος τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοκράτορος καὶ τὸν ἀριθμὸν τῆς ὑπατείας καὶ δημαρχικῆς ἐξουσίας· ΕΤ*(ους)* Α, Β. Γ, κτλ. ΔΗΜΑΡΧ. ΕΞ. ΥΠΑΤ, κτλ. Ἄρχων μετὰ τοῦ τίτλου ΠΡƐϹΒƐΥΤΗϹ. *Ἀγῶνες* — ΚΟΙΝΟϹ ϹƐΟΥΗΡΙΟϹ ΦΙΛΑΔƐΛΦΙΟϹ, πρὸς τιμὴν τοῦ Σεουήρου, Καρακάλλα καὶ Γέτα. Ἐκ τῶν ἀξιοσημειώτων ἐπιγραφῶν μνημονευτέαι αἱ ΟΜΟΝ[ΟΙΑ] ϹΤΡΑΤΙΑϹ καὶ ΠΡΟΝ[ΟΙΑ] ϹΤΡΑΤΙΑϹ = Concordia exercituum καὶ Providentia exercitus *(Zeit. f. Num.*, XII. 349) ἐπὶ νομισμάτων τοῦ Νερούα. Ἐπίσης ƐΙϹ ΘΑΝΑΤΟΥϹ ΚΥΡΙΟΥ, ἀναφερομένη εἰς τὴν τελευτὴν τοῦ Σεουήρου (*Z. f. N.*, XI. Πίν. I. 5)· ƐΤΟΥϹ ΙƐΡΟΥ, ἐπὶ νομισμάτων τοῦ Οὐεσπασιανοῦ, καὶ ΚΟΜΟΔΟΥ ΒΑϹΙΛƐΥΟΝΤΟϹ Ο ΚΟϹΜΟϹ ƐΥΤΥΧƐΙ, ὡς ἐπὶ νομισμάτων τῆς Νικαίας (σ. 35) καὶ Κίου τῆς Βιθυνίας, (σ. 34).

Τὰ *αὐτοκρατορικὰ* ἀργυρᾶ νομίσματα τῆς Καισαρείας ἀκολουθοῦσι τὸν Φοινικικὸν σταθμικὸν κανόνα, δύνανται δὲ νὰ παραβληθῶσι πρὸς τὰ σύγχρονα νομίσματα τῆς Ἀντιοχείας. Ἐντού-

τοις ἐν Ἀντιοχείᾳ τὸ τετράδραχμον (220 κ.) ἐπικρατεῖ, ἐν ᾧ ἐν Καισαρείᾳ γίνεται χρῆσις, σχεδὸν ἀποκλειστικῶς δραχμῶν, καὶ διδράχμων (55 καὶ 112 κ) (Mommsen, *Hist. Mon. Rom*, III. 315).

Ὁ κατὰ πολὺ δὲ πάντων συνηθέστερος τύπος εἶνε ἐπί τε τῶν ἀργυρῶν καὶ χαλκῶν (*Πίναξ ΑΒ'. 4*) νομισμάτων τὸ Ἀργαῖον ὄρος, ὡς περιεγράφη ἀνωτέρω, ἢ παράστασις αὐτοῦ τεθειμένη ἐπὶ βωμοῦ. Ἐπὶ κέρματος δέ τινος, ἤτοι μεγάλου χαλκοῦ νομίσματος τοῦ Σεουήρου Ἀλεξάνδρου, παρίστανται τῷ ὄρει δύο ὑψηλὰ κωνικὰ εἴδωλα μετὰ κορυφῶν ἀκτινοστεφῶν. Περὶ ἄλλων δέ τινων ἀξιολόγων ποικιλιῶν ἴδε Imhoof (*Mon. Gr.*, σ. 416).

Συμμαχικὰ νομίσματα μετὰ τῆς Σμύρνης.

Εὐσέβεια. Ἴδε **Καισάρειαν.**

Κόμανα, πόλις διακρινομένη διὰ τοῦ ἐπιθέτου Χρυσῆ ἀπὸ τῆς ἐν Πόντῳ ὁμωνύμου ἀποικίας της, διάσημος δέ, ὡς αὕτη, διὰ τὸν ναὸν τῆς Ἐνυοῦς ἢ Μᾶς (Bellona). Τὰ ὑπὸ Mionnet, *Suppl.*, VII. σ. 710 ἀπονεμόμενα τῇ πόλει ταύτῃ νομίσματα ἀνήκουσι, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ κ. Ramsay, εἰς τὰ Κόμανα τῆς Πισιδίας.

Κύβιστρα, μεταξὺ Καισαρείας καὶ τῶν πυλῶν τῆς Κιλικίας (Κικέρων, *ad Att.*, V. 20). *Αὐτοκρατορικὰ* Τραϊανοῦ. *Ἐπιγρ.*, ΚΥΒΙϹΤΡΕΩΝ *Τύποι*—Ἅρπη Περσέως· τὰ ἄνω τῆς ὀσφύος νηχομένης παραστάσεως (;) (Fox, Πίν. VIII. 155.)

Τύανα, κειμένη εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους Ταύρου, ἐπὶ παραποταμίου τοῦ Λάμου ποταμοῦ, ἐδέσποζε τῆς βορείου εἰσόδου τῆς στενῆς διόδου εἰς Κιλικίαν, τῆς καλουμένης Κιλίκιαι πύλαι. Τὰ νομίσματα αὐτῆς διαιροῦνται εἰς δύο κλάσεις—(α) *Αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Νέρωνος μέχρι Σεουήρου μετὰ ἢ ἄνευ εἰκόνων. *Ἐπιγρ.*, ΤΥΑΝΕΩΝ ἢ ΤΥΑΝΩΝ, ἐνίοτε προστιθεμένων τῶν ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΑΥΡΩ, ΙΕΡΑϹ ΚΑΙ ΑϹΥΛΟΥ ΚΑΙ ΑΥΤΟΝΟΜΟΥ, διαφοροτρόπως συντετμημένων. Ἄρχων — πρεσβευτής. (β) *Αὐτοκρατορικὰ ἀποικιακὰ*— Δόμνας καὶ Καρακάλλα. *Ἐπιγρ.*, ΑΝΤ. ΚΟΛΩΝΙΑϹ ΤΥΑ-

ΝΩΝ *Τύποι* — Τύχη καθημένη μετὰ ποταμοῦ νηχομένου παρὰ τοὺς πόδας αὐτῆς· Ἀθηνᾶ καθημένη· ταῦρος, κτλ. *Ἀγῶνες* — ΑΓΩΝ ΑΝΤΩΝΙΝΙΑΝΟC.

ΑΡΜΕΝΙΑ

Τὸ βασίλειον τῆς Ἀρμενίας ἐκτεινόμενον ἀπὸ δυσμῶν μὲν ἐκ τῆς Καππαδοκίας μέχρι τῶν ὀχθῶν τῆς Κασπίας θαλάσσης πρὸς ἀνατολάς, ἀπὸ δὲ τῆς πρὸς βορρᾶν Κολχίδος μέχρι Μηδίας καὶ Μεσοποταμίας πρὸς νότον, ἀφῆκεν ἡμῖν ὀλίγιστα νομισματικὰ λείψανα. Πρὸ τῆς Μακεδονικῆς κατακτήσεως δὲν ὑπάρχει οἱονδήποτε νόμισμα ἐπιχέον φῶς τι ἐπὶ τῆς ἱστορίας τῆς Ἀρμενίας, οὐδὲ ἐπὶ τῆς κυριαρχίας τῶν Σελευκιδῶν φαίνεται ὅτι ἐκόπησαν νομίσματα ἐν Ἀρμενίᾳ. Μετὰ τὴν ἧτταν ὅμως τοῦ Ἀντιόχου ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων ἐν τῇ παρὰ τὴν Μαγνησίαν μάχῃ (190 π. Χ.) δύο εὐγενεῖς Ἀρμένιοι, Ζαρίαδρος καὶ Ἀρταξίας, ἀπεστάτησαν τῆς Συρίας καὶ διῄρεσαν τὴν χώραν εἰς δύο μέρη ἅτινα ἐκλήθησαν Μικρὰ καὶ Μεγάλη Ἀρμενία. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς δὲ ταύτης μέχρι τῶν χρόνων τοῦ Αὐγούστου κατέχομεν ἀτελῆ σειρὰν βασιλικῶν νομισμάτων, ἀπονεμηθέντων διὰ λόγους κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον παραδεκτοὺς εἰς Ἀρμενίους δυνάστας. Ἐν τούτοις τὰ ὑπὲρ τῆς κατατάξεως τινῶν τῶν νομισμάτων τούτων εἰς τὴν Ἀρμενίαν ἐπιχειρήματα δὲν εἶνε πολὺ πειστικά. Τὰ ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου κυριώτερα ἔργα εἶνε τὰ ἑξῆς· Langlois, *Numismatique de l'Arménie*, 1849. Thomas, *Num. Chron.*, 1867, 1868 καὶ 1871. Blau, *Zeit. f. Num*, VII. σ. 33 καὶ *Num. Zeit.*, IX. 90.

Ἀπὸ τοῦ 200 π. Χ. περίπου, μέχρι τῆς ἐποχῆς τοῦ Αὐγούστου.

ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΤΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΡΜΕΝΙΑΣ, ΣΟΦΗΝΗ.(;)

Ἀνισάδης, πιθανῶς υἱὸς τοῦ Ζαριάδριος (190-165 π.Χ.).
Α Κεφαλὴ τοῦ Ἀνισάδου φέρουσα δερματίνην τιάραν(;), *ὄπισθ.*

ΔΣΑΡΙ ΑΝΙΣΑΔΩ. Θεὰ ἱσταμένη μεταξὺ δύο σφιγγῶν (*Zeit. f. Num.*, IV. 266).

Ἀρίαος. Æ μετ' ἐπιγραφῆς ΔΣ. ΑΡΙΑΟ· *ἔμπρ.* ὁμοία κεφαλή· *ὄπισθ.* ἱππεὺς καλπάζων (*Zeit. f. Num.*, VII. Πίν. IV. 8).

Μορειφίλειγγος. Æ ἐπιγεγραμμένα ΣΑΡΙ. ΜΟΡΙ, ὁμοία κεφαλή· *ὄπισθ.* Θεὰ ἱσταμένη. Blau, *Num. Zeit.*, IX. 149.

ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΑΡΜΕΝΙΑΣ.

Ξέρξης, περὶ τὰ 170(;) π. Χ. ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΞΕΡΞΟΥ. *ὄπισθ.* Νίκη. Æ. 55 (Langlois, Πίν. I, 6. 7)

Ἀβδισσάρης, περὶ τὰ 156(;) π. Χ. ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΒΔΙΣΣΑΡΟΥ· *ὄπισθ.* Ἀετὸς ἢ κεφαλὴ ἵππου. Æ· 55 (Langlois, Πίν. I. 8—10).

Τιγράνης Α'. 89-36 π. Χ. ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΤΙΓΡΑΝΟΥ ἢ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΤΙΓΡΑΝΟΥ (Langlois, Πίν. II). Ἴδε Βασιλεῖς Συρίας, σελ. 358.

Ἀρταυάζδης Α'. υἱὸς τοῦ Τιγράνου, 36-34 π. Χ.

Κεφαλὴ βασιλέως μετ' Ἀρμενιακῆς τιάρας. (Langlois, Πίν. III. 1.)	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΑΡΤΑΥΑΖΔΟΥ Βασιλεὺς ἐπὶ τεθρίππου. AR 56 κ.
Ὁμοίως. (Langlois, Πίν. III. 2.)	» Νίκη . . . . . Æ ·7

Τιγράνης Β', υἱὸς τοῦ Ἀρταβάζδου, περὶ τὰ 20 π. Χ.

Κεφαλὴ βασιλέως μετ' Ἀρμενιακῆς τιάρας. (Langlois, Πίν. III. 4.)	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΤΙΓΡΑΝΟΥ ΦΙΛΕΛΛΗΝΟΣ Ἀρμένιος ἱστάμενος μετὰ δόρατος καὶ τόξου. Æ ·7

Τιγράνης Γ', μετὰ τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ **Ἐρατοῦς**, 12-6 καὶ 3-1 π. Χ.

ΒΑCΙΛΕΥC ΒΑCΙΛΕѠΝ ΤΙΓΡΑ-ΝΗC Κεφαλὴ τοῦ Τιγράνου. (Langlois, Πίν. III. 5.)	ΕΡΑΤѠ ΒΑCΙΛΕѠC ΤΙΓΡΑΝΟΥ ΑΔΕΛΦΗ Κεφαλὴ τῆς Ἐρατοῦς. Æ ·95
ΒΑCΙΛΕΥC ΜΕΓΑC ΝΕΟC ΤΙ-ΓΡΑΝΗC Κεφαλὴ τοῦ Τιγράνου.	» Ὁμοίως. . . Æ ·95

Ἀρταυάζδης Β', υἱὸς Τιγράνου Β'. Ἐποχὴ τοῦ Αὐγούστου.

ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΡΤΑΥ ΑΖΔΟΥ Κεφαλὴ βασιλέως μετὰ διαδήματος.	ΘΕΟΥ ΚΑΙΣΑΡΟΣ ΕΥΕΡΓΕΤΟΥ Κεφαλὴ Αὐγούστου. AR 54·7 κ. (*Num. Chron.*, 1872, 13.)

Ἀρταξίας, υἱὸς Πολέμωνος Α' βασιλέως τοῦ Πόντου, 18-35 μ. Χ. Ῥωμαϊκὰ δηνάρια τοῦ Γερμανικοῦ, *ὄπισθ.* GERMANICVS ARTAXIAS, ὁ Γερμανικὸς στέφων τὸν Ἀρταξίαν (Cohen, I, σ. 225).

ΑΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΟΙ ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΑΡΜΕΝΙΑΝ ΧΩΡΩΝ.

Ὠισάμης. ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΩΙΣΑΜΟΥ, *ὄπισθ.* Ἱππεὺς καλπάζων, δόρατι ὡπλισμένος. Æ 75 (*Num. Zeit.*, II, 340).

Ἀριαράθης. ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΡΙΑΡΑΘΟΥ, *ὄπισθ.* Ἀθηνᾶ ἱσταμένη· ταῦρος· τόξον ἐν γωρυτῷ. Æ 65. (*Zeit. f. Num.*, IV, 271).

Μιθριδάτης. ΒΑΣΛΕΩΣ ΜΙΘΡΙΔΑΤΟΥ ΦΙΛΟ . . *Ὄπισθ.* Ῥόπαλον. Æ 7. Ἴσως Καππαδοκικὸν νόμισμα (πρβλ. *Zeit. f. Num.*, IV, 272, καὶ VII, 37).

Σάμης. ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΣΑΜΟΥ ΘΕΟΣΕΒΟΥΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΥ *ὄπισθ.* Νίκη ἢ θύρσος Æ 75. (Langlois, Πίν. I, 3).

ΣΥΡΙΑ κτλ.

(α) Οι Σελευκιδαι Βασιλεις

[Vaillant (J. F.). Hist. Regum Syriae, 1738. — Froelich. Annales Regum et rerum Syriae nummis illustrati, 1750. — Gough. Coins of the Seleucidae, μετὰ 24 πινάκων, 1803 — De Saulcy. Mémoire sur les monnaies datées des Séleucides, 1871. — Catalogue of the Coins of the Seleucid Kings of Syria in the British Museum, ὑπὸ P. Gardner, μετὰ 28 πινάκων, 1878. - Bunbury Unpublished Coins of the Kings of Syria ἐν τῷ Numismatic Chronicle, 1883, σ. 65.]

Ἡ μακρὰ καὶ ἐνδιαφέρουσα σειρὰ τῶν νομισμάτων τῶν βασιλέων τῆς Συρίας, μεθ' ὅλας τὰς κριτικὰς ἐρεύνας εἰς ἃς ὑπεβλήθη, παραμένει εἰσέτι ἐν μέρει ἀτελῶς κατατεταγμένη. Τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὴν ἄκραν δυσκολίαν τῆς διακρίσεως τῶν εἰκόνων τινῶν τῶν ἀρχαιοτέρων βασιλέων. Μόλις δὲ ἀπὸ τῆς βασιλείας Ἀντιόχου τοῦ Δ' (τοῦ Ἐπιφανοῦς), ὅτε ἄρχονται προστιθέμενοι τίτλοι εἰς τὰ ὀνόματα τῶν βασιλέων, φθάνομεν εἰς ἀπόλυτον ἱστορικὴν βεβαιότητα.

Σέλευκος Α' (Νικάτωρ), 312-280 π. Χ., ὁ ἱδρυτὴς τῆς ἀπ' αὐτοῦ κληθείσης δυναστείας τῶν Σελευκιδῶν, μετεχειρίσθη κατὰ τὸ ἀπὸ τοῦ ἐν ἔτει 323 μέχρι τοῦ 312 π. Χ. διάστημα νομίσματα, φέροντα μὲν τὸ ὄνομα καὶ τοὺς τύπους Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου ἀλλὰ τὸ ἴδιον αὐτοῦ ἔμβλημα, ἤτοι τὴν *ἄγκυραν*, ὡς πάρεργον σύμβολον ἐν τῷ πεδίῳ τοῦ νομίσματος (Müller, *Mon. d'Alex.*, ἀριθ, 1355-59 καὶ 1491-1514). Περὶ τῆς καταγωγῆς τῆς ἀγκύρας ὡς σήματος τῆς οἰκογενείας τοῦ Σελεύκου ἴδε Ἰουστίνου XV, 4. Μετὰ δὲ τὴν ἐν ἔτει 312 π.Χ. ἐν Γάζῃ νίκην ὁ Σέλευκος ἐπανεκτήσατο τὴν ἀρχαίαν αὐτοῦ σατραπείαν τῆς Βαβυλῶνος, ἧς εἶχεν ἐκδιωχθῆ ὑπὸ τοῦ Ἀντιγόνου· ἀπὸ τοῦ φθινοπώρου δὲ τοῦ ἔτους τούτου ὑπολογίζεται τὸ *χρονολογικὸν σύστημα τῶν Σε-*

λευκιδῶν. Ἐν ἔτει δὲ 306 π. Χ. ὁ Σέλευκος ἀκολουθῶν τὸ παράδειγμα τοῦ Ἀντιγόνου καὶ Δημητρίου, προσέλαβε τὸν τίτλον βασιλεύς· ἔκτοτε δὲ τὰ νομίσματα αὐτοῦ φέρουσι τὴν ἐπιγραφὴν ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΣΕΛΕΥΚΟΥ. Νῦν δ' οἱ τύποι τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐγκατελείφθησαν βαθμιαίως ἀντικαθιστώμενοι διὰ νέων ἐμβλημάτων, ὧν δέον νὰ μνημονεύσωμεν τὰ ἑξῆς. Τὸ Ἀττικὸν ὅμως βάρος τῶν νομισμάτων τοῦ Ἀλεξάνδρου διετηρήθη.

Κεφαλὴ Σελεύκου μετὰ κέρατος ταύρου. (B. M. Cat., Πίν. I. 6.)	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΣΕΛΕΥΚΟΥ Κεφαλὴ ἵππου μετὰ κεράτων ταύρου . . A Στατήρ, R Τετράδρ.
Κεφαλὴ Διός. (B. M. Cat., Πίν. I. 7.)	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΣΕΛΕΥΚΟΥ Ἀθηνᾶ ἐπὶ τεθρίππου ἢ ἅρματος, συρομένων ὑπὸ ἐλεφάντων κερασφόρων. R Τετραδρ., R Δραχ. καὶ κλάσματ.
Κεφαλὴ Σελεύκου ἰδεώδης, μετὰ κράνους ἐκ δέρματος ταύρου, ἔχοντος δὲ οὖς καὶ κέρατον.	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΣΕΛΕΥΚΟΥ Νίκη στέφουσα τρόπαιον. . . . . . R Τετράδρ., δραχμή, κτλ. *(Πίναξ ΚΖ'. 12.)*
Κεφαλὴ ἵππου κερασφόρου.	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΣΕΛΕΥΚΟΥ Ἐλέφας. R Τετράδρ.
Ὁμοίως. (B. M. Cat., Πίν. II. 1.)	» Ἄγκυρα. . R Δραχμή.
Τρίπους. (B. M. Cat., Πίν. II. 2.)	» Ὁμοίως . R Ὀβολός.

Τὸ κέρας τοῦ ταύρου ἐγένετο δεκτὸν ὑπὸ τοῦ Σελεύκου ὡς ἔμβλημα θείας ἰσχύος. Πρβλ. τὴν παρ' Ἀππιανῷ (*Syr.*, 56) ἱστορίαν, καθ' ἣν ὁ Σέλευκος μόνος ποτὲ καὶ ἄοπλος κατέβαλε ταῦρον μανιώδη, διαφυγόντα ἐκ τοῦ βωμοῦ, ὅτε ἔθυεν ὁ Ἀλέξανδρος· «propterea ejus statuis adfingunt cornua». Οἱ δ' ἐλέφαντες ἀναφέρονται βεβαίως εἰς τὴν Ἰνδικὴν αὐτοῦ ἐκστρατείαν ἐναντίον τοῦ Σανδρακόττου.

Τὰ χαλκᾶ νομίσματα τοῦ Σελεύκου εἶνε πολυάριθμα καὶ ποικίλα, συχνὰ δ' ὑπόκεινται εἰς σύγχυσιν πρὸς τὰ τῶν ὁμωνύμων αὐτοῦ διαδόχων (ἴδε ὅμως B. M. Cat., σ. XVIII).

Ἀντίοχος Α'. (ὁ Σωτήρ). (α) Μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Σε-

λεύκου, 293-281 π. Χ. Τετράδραχμα κτλ. μετὰ τύπων Ἀλεξανδρείων (B. M. Cat., Πίν. III. 1), ἢ κεφαλῆς Διός· *ὄπισθ* Ἀθηνᾶ ἐπὶ ἅρματος ἐλαυνομένου ὑπὸ ἐλεφάντων. *Ἐπιγρ.*, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΣΕΛΕΥΚΟΥ ΑΝΤΙΟΧΟΥ (*Num. Chron.*, 1879, Πίν. I. 4). (β) Μόνος, 281-261 π.Χ. *Ἐπιγρ.*, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΤΙΟΧΟΥ. AR μετὰ τύπων Ἀλεξανδρείων καὶ AV, AR καὶ Æ ποικίλων τύπων.

Κεφαλὴ Ἀντιόχου. (*Num. Chron.*, 1880, Πίν. X. 4.)	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΤΙΟΧΟΥ Κεφαλὴ ἵππου κερασφόρου . . . . AV καὶ AR τετράδρ.
Ὁμοίως. (*Πίναξ ΚΗ', 1.*)	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΤΙΟΧΟΥ Ἀπόλλων γυμνός, καθήμενος ἐπὶ ὀμφαλοῦ . . . AV καὶ AR τετράδρ.
Κεφαλὴ Σελεύκου Α'., κερασφόρος.	Ὁμοίως . . . . . . AR Τετράδρ. (*Num. Chron.*, 1883, Πίν. IV. 1.)

Περὶ τὰ τέλη τῆς βασιλείας του ὁ Ἀντίοχος προσέλαβε τὸν τὸν τίτλον Σωτῆρος ἕνεκα νίκης κατὰ τῶν Γαλατῶν (Ἀππιαν., *Syr.*, 65). Μετὰ τοῦτο ἔκοψε νομίσματα, φέροντα τὴν εἰκόνα του ὡς ἀνδρὸς γηραιοῦ μετὰ ζωηρῶς δεδηλωμένων χαρακτηριστικῶν καὶ βαθέως εἰσεχόντων ὀφθαλμῶν. *Ἐπιγρ.* ΣΩΤΗΡΟΣ ΑΝΤΙΟΧΟΥ, Ἀπόλλων ἐπὶ τοῦ ὀμφαλοῦ. AR Τετράδρ. (B. M. Cat., Πίν. III. 7).

Ἀντίοχος Β'. (Θεός), 261-246 π. Χ. *Ἐπιγρ.*, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΤΙΟΧΟΥ.

Κεφαλὴ βασιλέως, ἐνίοτε ὡς Ἑρμοῦ μετὰ πτερωτοῦ διαδήματος.	Ἀπόλλων γυμνός, καθήμενος ἐπὶ τοῦ ὀμφαλοῦ. (B. M. Cat., Πίν. V. 2.) AV, AR Τετράδρ.
Ὁμοίως. (B. M. Cat., Πίν. V. 5,6.)	Ἡρακλῆς καθήμενος ἐπὶ βράχου . . AR Τετράδρ.

Ὁ Imhoof (*Mon. Gr.* σ. 426) πιστεύει ὅτι πάντα τὰ τετράδραχμα τὰ φέροντα τὸν τύπον τοῦ καθημένου Ἡρακλέους ἐκόπησαν ἐν Ἰωνίᾳ καὶ Αἰολίδι. Ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ ἡγεμόνος τούτου ἐπανέστησαν κατὰ τῆς ἀρχῆς τῶν Σελευκιδῶν ἡ Παρθία

ὑπὸ τὸν Ἀρσάκην καὶ ἡ Βακτρία ὑπὸ τὸν Διόδοτον. Ὁ τελευταῖος οὗτος φαίνεται ὅτι πρὸ τῆς ἀποστασίας του ἀντικατέστησε διὰ τῆς ἰδίας αὐτοῦ εἰκόνος τὴν τοῦ Ἀντιόχου ἐπὶ τινων χρυσῶν καὶ ἀργυρῶν νομισμάτων φερόντων τὴν συνήθη ἐπιγραφὴν ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΤΙΟΧΟΥ, *ὄπισθ.* Ζεὺς ἐξακοντίζων κεραυνόν, ὃν τύπον παρεδέχθη κατόπιν ἐν τοῖς ἰδίοις αὐτοῦ, ὡς ἀνεξαρτήτου βασιλέως, Βακτριανοῖς νομίσμασι (B. M. Cat., Πίν. V. 7).

Σέλευκος Β'. (Καλλίνικος, Πώγων), 246-226 π. Χ. *Ἐπιγρ.*, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΣΕΛΕΥΚΟΥ. (α) Πρὸ τῆς ἐν Παρθίᾳ αἰχμαλωσίας του.

Κεφαλὴ νεανικὴ βασιλέως. *(Πίναξ ΚΘ'. 4.)*	Ἀπόλλων γυμνὸς ἱστάμενος παρὰ τρίποδα . . . . AR AV
Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς μετὰ ταπεινοῦ κράνους.	Ὁμοίως. (B. M. Cat., Πίν. VI. 6.) AR AV

(β) Μετὰ τὴν αἰχμαλωσίαν του.

Κεφαλὴ βασιλέως πωγωνοφόρος (B. M. Cat., Πίν. VI. 14).	Ἀπόλλων γυμνός, ἱστάμενος παρὰ τρίποδα. . . . . AR
Ὁμοίως. (*Αὐτόθι*, Εἰκὼν 15.)	Τόξον ἐν γωρυτῷ. . . . . . . AV

Ἄλλας ποικιλίας ἴδε παρὰ B. M. Cat., *Seleucidae*. Ὁ Πολύβιος (II. 71) λέγει, ὅτι ὁ Σέλευκος οὗτος ἐπωνομάσθη Πώγων ἐκ τῆς συνηθείας αὐτοῦ νὰ τρέφῃ πώγωνα, ἥν, ὡς ὁ Δημήτριος, ὁ ἕτερος πωγωνοφόρος βασιλεὺς τῆς Συρίας, πιθανῶς παρεδέχθη, διαρκούσης τῆς ἐν Παρθίᾳ διαμονῆς αὐτοῦ.

Ἀντίοχος, (Ἱέραξ), 246-227 π. Χ. Οὗτος ἐπανέστη κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Σελεύκου τοῦ Β', κηρύξας ἑαυτὸν βασιλέα τῆς ἐπαρχίας τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Ὅθεν δυνατὸν εἶνε τινὰ τῶν φερόντων τὴν ἐπιγραφὴν ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΤΙΟΧΟΥ τετραδράχμων, τῶν συνήθως ἀπονεμομένων Ἀντιόχῳ τῷ Γ'., νὰ ἐκόπησαν ὑπὸ αὐτοῦ. (Bunbury, *Num. Chron.*, 1883, σ. 83).

Σέλευκος Γ'. (Σωτὴρ, Κεραυνός), 226-223 π. Χ. ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΣΕΛΕΥΚΟΥ.

Κεφαλὴ νεαρὰ μετὰ σμικρῶν παραγναθίδων.	Ἀπόλλων καθήμενος ἐπὶ τοῦ ὀμφαλοῦ. (B. M. Cat. *Sel.*, Πίν. VII. 6.) R Τετράδρ. καὶ δραχ.

Χαλκᾶ διαφόρων τύπων (B. M. Cat. Πρλ6. *Num. Chron.*, 1883, σ. 85),

Ἀντίοχος, υἱὸς Σελεύκου τοῦ Γ'. 222 π. Χ. ΒΑΣΙΛΕΩΣ, ΑΝΤΙΟΧΟΥ.

Κεφαλὴ τοῦ παιδὸς Ἀντιόχου. (B. M. Cat., Πίν. VIII. 1,2.)	Ἀπόλλων καθήμενος ἐπὶ τοῦ ὀμφαλοῦ . . R Τετράδρ. καὶ δραχ.

Ἀντίοχος Γ'. (Μέγας), 222-187 π. Χ. ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΤΙΟΧΟΥ. Χρυσᾶ, ὀκτάδραχμα (*Πίναξ ΚΘ'. 5*) ὁλκ. 523 κ. καὶ στατῆρες. Ἀργυρᾶ τετράδραχμα καὶ δραχμαί.

Κεφαλὴ βασιλέως μετὰ διαδήματος	Ἀπόλλων καθήμενος ἐπὶ τοῦ ὀμφαλοῦ. (B. M. Cat., Πίν. VIII. 7.)

Σπανία τις παραλλαγὴ φέρει ἐπὶ τῆς ὀπισθίας ὄψεως ἐλέφαντα ἀντὶ τοῦ Ἀπόλλωνος (B. M. Cat, Πίν. IX. 1). Ἡ αὐθεντικὴ εἰκὼν Ἀντιόχου τοῦ Γ' εὑρίσκεται ἐπὶ τῶν ἐν Φοινίκῃ κοπέντων μετὰ χρονολογιῶν νομισμάτων. Ἐν τούτοις ὑπάρχει μεγάλη διαφορὰ εἰς τὰς εἰκόνας τὰς ἐπὶ τῶν νομισμάτων τῶν ἀπονεμομένων τούτῳ τῷ βασιλεῖ, ἐπικρατεῖ δ' ἑπομένως μεγάλη ἀβεβαιότης ὡς πρὸς τὴν ὀρθὴν αὐτῶν κατάταξιν. Ἔχοντες ὅμως πρὸ ὀφθαλμῶν τὴν εὐρεῖαν ἔκτασιν τῶν κτήσεών του καὶ τὴν διάρκειαν τῆς βασιλείας του, δὲν πρέπει νὰ θαυμάζωμεν διὰ τοῦτο. Τὰ χαλκᾶ νομίσματα εἶνε πολυάριθμα καὶ ποικίλα τοὺς τύπους (B. M. Cat., Πίν. IX). Ὑπάρχουσι πρὸς τούτοις καί τινα νομίσματα, ἅτινα φαίνεται ὅτι ἐκόπησαν πρὸς τιμὴν Ἀντιόχου τοῦ Γ' ἐν Καρύστῳ τῆς Εὐβοίας καὶ ἐν Αἰτωλίᾳ (B. M. Cat. Πίν. XXVIII. 2-4).

Μόλων, 222-220 π. Χ. διοικητὴς ἢ σατράπης τῆς Μηδίας,

ἀποστατήσας ἀπὸ τοῦ Ἀντιόχου καὶ κόψας χαλκᾶ νομίσματα[1] ὑπὸ τὸ ἴδιον αὐτοῦ ὄνομα, μετὰ τῆς ἐπιγρ. ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΜΟΛΩΝΟΣ.

Κεφαλὴ Διός. (B. M. Cat., Πίν. X. 1.)	Ἀπόλλων Μουσαγέτης. . . Æ ·85
Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος. (*Αὐτόθι*, Εἰκ. 2.)	Νίκη στέφουσα τὸ ὄνομα τοῦ Μόλωνος . . . . Æ ·75

Ἀχαιός, 222-215 π. Χ., ἡγεμὼν μεγάλου μέρους τῆς ἐντεῦθεν τοῦ Ταύρου Μικρᾶς Ἀσίας. Ἠναγκάσθη νὰ ἐπαναστατήσῃ κατὰ τοῦ Ἀντιόχου ἕνεκα ψευδῶν κατ' αὐτοῦ κατηγοριῶν τοῦ Ἑρμείου, ὑπουργοῦ τοῦ βασιλέως, Τότε δ' ἔκοψεν ἴδια νομίσματα, ἀλλ' ᾐχμαλωτίσθη ὑπὸ τοῦ Ἀντιόχου, πολιορκήσαντος αὐτὸν ἐν τῇ ἀκροπόλει τῶν Σάρδεων.

Κεφαλὴ Ἀχαιοῦ πρὸς δ., μετὰ διαδήματος. (Μουσεῖον Μονάχου). Imhoof, *Porträtk.* Πίν. III.19).	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΧΑΙΟΥ Ἀθηνᾶ Πρόμαχος. *Σύμβολον* ἐν τῷ πεδίῳ, κεφαλὴ ἵππου . . . 𝔄 Στατήρ.
Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος. (B. M. Cat., Πίν. X. 3.)	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΧΑΙΟΥ Ἀετός . . Æ ·75
Ὁμοίως. (*Αὐτόθι*, Εἰκ. 4.)	» » Τρίπους. Æ ·45
Κεφαλὴ Ἀχαιοῦ.	» » Ἀπόλλων καθήμενος, κρατῶν βέλος. . Æ ·65

Σέλευκος Δ'. (Φιλοπάτωρ), 187-175 π. Χ. ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΣΕΛΕΥΚΟΥ Ἡ εἰκὼν τοῦ βασιλέως τούτου, ὡς ἡ τοῦ πατρός του, δύναται νὰ καθορισθῇ μετὰ βεβαιότητος τῇ βοηθείᾳ χαλκῶν τινων νομισμάτων, κοπέντων ἐν Φοινίκῃ καὶ φερόντων τὰς χρονολογίας 135 καὶ 136 τοῦ χρονολογικοῦ συστήματος τῶν Σελευκιδῶν (*Num. Chron.*, 1883, Πίν. VI. 2). Τὰ ἀργυρᾶ αὐτοῦ νομίσματα φέρουσι τὸν συνήθη τύπον τοῦ ἐπὶ ὀμφαλοῦ καθημένου Ἀπόλλωνος. Ἐκ τῶν χαλκῶν αὐτοῦ νομισμάτων σπουδαιότατον εἶνε τὸ ἑξῆς: —

1) Περὶ νομίσματός τινος καταταχθέντος ὑπὸ τοῦ De Saulcy εἰς Ἀλέξανδρον, ἀδελφὸν τοῦ Μόλωνος καὶ διοικητὴν τῆς Περσίας ἐν ἔτει 221 π. Χ. ἴδε Mélanges de Num. II. 341.

Κεφαλὴ Σελεύκου τοῦ Δ', μετὰ διαδήματος. (Leake, *Num. Hell.*, σ. 76.)	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΣΕΛΕΥΚΟΥ ΦΙΛΟΠΑΤΟΡΟΣ Λύρα. Χρονολογία ϚΛΡ (136)=177 π. Χ. . Ἀ ·7

Ὑπάρχει ὡσαύτως σειρὰ χαλκῶν νομισμάτων μετὰ στεφάνης κερχνωτῆς.

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος ἀρχαϊκῆς τεχνοτροπίας. (B. M. Cat, Πίν. X. 9.)	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΣΕΛΕΥΚΟΥ Ἀπόλλων ἱστάμενος παρὰ τρίποδα, κρατῶν δὲ βέλος. . . . . Ἀ ·9

Ἀντίοχος Δ'. (Ἐπιφανής), 175-164 π. Χ. ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΤΙΟΧΟΥ, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΤΙΟΧΟΥ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΤΙΟΧΟΥ ΘΕΟΥ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΤΙΟΧΟΥ ΘΕΟΥ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ. Οἱ πλήρεις τίτλοι ἐπὶ τοῦ μεγίστου ἀριθμοῦ τῶν νομισμάτων τοῦ βασιλέως τούτου, βεβαίαν καθιστῶσι τὴν κατάταξιν καὶ τῶν ἄνευ μὲν τίτλων, φερόντων ὅμως τὴν αὐτὴν εἰκόνα, ἥτις ὁτὲ μὲν φέρει διάδημα ἐπιστεφομένη ἐνίοτε ὑπὸ ἀστέρος, ὁτὲ δὲ παρίσταται δαφνοστεφὴς καὶ πωγωνοφόρος προσομοιάζουσα πρὸς τὴν τοῦ Διός. Οἱ ὀπισθότυποι τῶν τετραδράχμων τούτων εἶνε οἱ ἑξῆς.

(α) Ἀπόλλων ἐπὶ τοῦ ὀμφαλοῦ. (B M. Cat., Πίν. XI. 1.).

(β) Ζεὺς Νικηφόρος ἐπὶ θρόνου (B. M. Cat., XI. 7-9.).

Τὰ χαλκᾶ νομίσματα διαιροῦνται εἰς διαφόρους τάξεις: —

(α) Νομίσματα κοπέντα ἐν Συρίᾳ, συνήθως μετὰ σημείων ἀξίας Α, Β, Δ
Χ Χ Χ
(=1, 2, ἢ 4 χαλκοὶ) ὄπισθεν τῆς κεφαλῆς τοῦ βασιλέως (B. M Cat., Πίν. XII. 1.).

(β) Νομίσματα κοπέντα ἐν Αἰγύπτῳ, διαρκούσης τῆς κατοχῆς τῆς χώρας ταύτης, φέροντα δὲ τοὺς συνήθεις Αἰγυπτιακοὺς τύπους, ἢ τὴν εἰκόνα τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ Κλεοπάτρας, χήρας Πτολεμαίου τοῦ Ε'. (B. M. Cat., Πίν. XII. 11-13.).

(γ) Δίγλωσσα νομίσματα κοπέντα ἐν Φοινίκῃ μετὰ Φοινικικῆς ἐπιγραφῆς καὶ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΤΙΟΧΟΥ, ΣΙΔΩΝΙΩΝ, ΤΥΡΙΩΝ,

ΛΑ (Σιδών, Τύρος ἢ Λαοδίκεια τῆς Κοίλης Συρίας). (B. M. Cat., Πίν. XII. 14-16.).

(δ) Αὐτόνομα ἀστικὰ νομίσματα μετὰ τῆς εἰκόνος, ἀλλ' ἄνευ τοῦ ὀνόματος Ἀντιόχου τοῦ Δ'., κοπέντα ἐν Μόψῳ τῆς Κιλικίας, Ἱεραπόλει τῆς Κυρρηστικῆς, Ἀντιοχείᾳ πρὸς Δάφνην, Ἀντιοχείᾳ τῆς Πτολεμαΐδος, Ἀντιοχείᾳ πρὸς τῇ Καλλιρρόῃ, Ἀπαμείᾳ τῆς Συρίας, Λαοδικείᾳ πρὸς τῇ θαλάσσῃ, Σελευκείᾳ Συρίας καὶ ἐν Νισίβιδι. (B. M. Cat., Πίν. XIII. 1-8.).

Ἀντίοχος Ε'. (Εὐπάτωρ), 164-162 π. Χ. ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΤΙΟΧΟΥ ΕΥΠΑΤΟΡΟΣ. Τετράδραχμα καὶ δραχμαὶ δύο τύπων (B. M. Cat., Πίν. XIII, 11-14).

Κεφαλὴ βασιλέως νεαροῦ μετὰ διαδήματος.	Ἀπόλλων ἐπὶ τοῦ ὀμφαλοῦ.
Ὁμοίως.	Ζεὺς ἐπὶ θρόνου καθήμενος.
Ὁμοίως.	Ἀετὸς μετὰ κλειστῶν πτερύγων (Φοινικ. ὁλκῆς.)

Ὁ τελευταῖος μνημονευθεὶς τύπος ὀφείλεται εἰς Αἰγυπτιακὴν ἐπίδρασιν. (De Saulcy, *Mon. des Seleuc.*, σ. 27). Ἴδε σελ. 350.

Δημήτριος Α'. (Σωτήρ), 162-150 π. Χ. ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ἢ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ. Χρυσοῦν νόμισμα (Z. f. N., VI, 2)· *ἔμπρ.* Τύχη καθημένη ἐπὶ θρόνου, *ὄπισθ.* Διπλοῦν κέρας Ἀμαλθείας.

Ἀργυρᾶ τετράδραχμα καὶ δραχμαί.

Κεφαλὴ τοῦ βασιλέως μετὰ διαδήματος.	Ἀπόλλων ἐπὶ ὀμφαλοῦ. (B. M. Cat., Πίν. XIV. 3.)
Ὁμοίως. (B. M. Cat., Πίν. XIV. 1,2.)	Τύχη ἐπὶ θρόνου, κρατοῦσα σκῆπτρον καὶ κέρας Ἀμαλθείας. Ἐν τῷ ἐξέργῳ χρονολογία. Ἐν τῷ πεδίῳ μονογραφήματα τῶν νομισματοκοπείων Ἀπαμείας, Ἀντιοχείας, Ἡρακλείας καὶ Γάζης.
Ὁμοίως. (*Αὐτόθι*, Πίν. XIV. 4.)	Κέρας Ἀμαλθείας . . . . Ꝝ Δρ.

Χαλκᾶ (α) Δίγλωσσα Φοινίκης, νομίσματα τῆς Τύρου μετὰ χρονολογιῶν. *Τύπος* — Πρύμνη πλοίου· τῆς δὲ Σιδῶνος *τύπος* — Πηδάλιον (B. M. Cat., Πίν. XIV, 6, 7). (β) Συρίας, συνήθεις τύποι ἢ κεφαλαὶ ζώων ἤτοι λέοντος καὶ κάπρου, γρυπὸς καὶ ἐλάφου, πάνθηρος, ἵππου καὶ ἐλέφαντος (B. M. *Cat.*, Πίν. XIV, 12-15).

Δημήτριος καὶ Λαοδίκη. Ὁ Δημήτριος ἐνυμφεύθη τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ Λαοδίκην, χήραν τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας Περσέως καὶ ἔκοψε νομίσματα μετὰ τῶν κεφαλῶν αὐτῶν συνεζευγμένων ἐπὶ τῆς ἐμπροσθίας ὄψεως· *ὀπισθότυπος* — Τύχη καθημένη ἐπὶ θρόνου (B. M. Cat., Πίν. XV, 1-2).

Τίμαρχος, 162 π. Χ., σατράπης τῆς Βαβυλῶνος, ἀποστατήσας ἀπὸ τοῦ Δημητρίου, ἀλλὰ καταβληθεὶς ὑπὸ τούτου (Ἀππιαν., *Syr.*, 45, 47). Ἔκοψε χρυσοῦς στατῆρας, τετράδραχμα, δραχμὰς καὶ χαλκᾶ μετὰ τῆς *ἐπιγραφῆς* ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΤΙΜΑΡΧΟΥ (B. M. Cat., σελ., 50).

Κεφαλὴ Τιμάρχου μετὰ διαδήματος (*Z. f. N.*, IV. 6.)	Νίκη ἐπὶ τεθρίππου ἱσταμένου . . . 𝔄 Στατήρ.
Προτομὴ κρανοφόρος.	Οἱ Διόσκουροι ἐφορμῶντες. Ꝝ Τετράδ.
Κεφαλὴ Τιμάρχου μετὰ διαδήματος.	Ἄρτεμις βαδίζουσα . . Ꝝ Δραχμή. (B. M. Cat., Πίν. XXVIII. 6.)
Ὁμοίως (B. M. Cat., Πίν. XV. 3.)	Νίκη μετὰ στεφάνου καὶ φοίνικος . Æ 1·35

Ἀλέξανδρος Α΄. (Βάλας) 152-154 π. Χ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΘΕΟΠΑΤΟΡΟΣ ΕΥΕΡΓΕΤΟΥ ἢ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΕΥΠΑΤΟΡΟΣ. Τὰ ἀργυρᾶ νομίσματα τοῦ σφετεριστοῦ τούτου εἶνε πολυάριθμα καὶ διαιροῦνται εἰς τὰς ἑξῆς κλάσεις. Φέρουσι δὲ συνήθως χρονολογίας καὶ γράμματα νομισματοκοπείων.

(α) Ἀττικὸς σταθμητικὸς κανών.

Κεφαλὴ βασιλέως μετὰ διαδήματος. (B. M. Cat., Πίν. XV. 6.)	Ζεὺς ἐπὶ θρόνου. Νομισματοκοπεῖα —Σιδών, Πτολεμαΐς, Ἡράκλεια, κτλ. . . . . ℞ Τετράδ.
Ὁμοίως. (*Αὐτόθι*, Πίν. XV. 5.)	Ἀθηνᾶ Νικηφόρος ἱσταμένη ℞ Τετρ.
Ὁμοίως. (*Αὐτόθι*, Πίν. XVI. 2.)	Ἀπόλλων καθήμενος ἐπὶ ὀμφαλοῦ. ℞ Δρ.
Ὁμοίως. (Imhoof, *Mon. Gr.*, σ. 432).	Θεὸς (Σάνδης) ἱστάμενος ἐπὶ τῆς ῥάχεως λέοντος κερασφόρου καὶ πτερωτοῦ . . . . . . ℞ Δραχ.
Ὁμ., ἀκτινοστεφής. (*Αὐτόθι*, Πίν. XVI. 3.)	Ἀπόλλων ἱστάμενος . . ℞ Ἡμίδρ.
Κεφαλὴ Ἀλεξάνδρος ὡς Διός, δαφνοστεφής.	Κεραυνὸς ἐν στεφάνῳ ἀνθέων . . . (B. M. Cat., Πίν. XVI. 1.) ℞ Τετρ.

(β) Φοινικικὸς σταθμητικὸς κανών.

Κεφαλὴ βασιλέως μετὰ διαδήματος. (*Πίναξ ΚΗ'. 2.*)	Ἀετὸς μετὰ κλειστῶν πτερύγων. Νομισματοκοπεῖα — Τύρος, Βηρυτός(;), καὶ Σιδών. . ℞ Τετράδ.

Ἡ διατήρησις τοῦ ἀετοῦ τῶν Πτολεμαίων ὡς τύπου τῶν ἀργυρῶν Φοινικικοῦ κανόνος νομισμάτων τῶν Σελευκιδῶν, ὀφείλεται ἀναμφιβόλως εἰς τοῦτο, ὅτι δηλαδὴ αἱ Φοινικικαὶ πόλεις ἦσαν ἐπὶ πλεῖστα ἔτη εἰθισμέναι νὰ κόπτωσι νομίσματα μετ' Αἰγυπτιακῶν τύπων. Τοῦτο δ' εἶνε σαφὲς δεῖγμα τῆς τάσεως τῶν νομισματικῶν τύπων τοῦ νὰ ἀποβαίνωσι σταθεροὶ ἐν τοῖς μεγάλοις ἐμπορικοῖς κέντροις. Τῶν χαλκῶν νομισμάτων Ἀλεξάνδρου τοῦ Βάλα τινὰ μὲν εἶνε δίγλωσσα τῆς Σιδῶνος (*τύπος*, πλοῖον), τινὰ δὲ Συριακὰ (*τύποι ποικίλοι*. B. M. Cat., Πίν. XVI.). Παρὰ δὲ τὰς ποικιλίας τὰς φερούσας τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ὑπάρχουσι καὶ φέροντα χρονολογίας αὐτόνομα νομίσματα τῆς Κύρρου, Ἀντιοχείας, Λαοδικείας πρὸς τῇ θαλάσσῃ, Σελευκίας καὶ Ἀσκαλῶνος, μετὰ τῆς κεφαλῆς, ἀλλ' ἄνευ τοῦ ὀνόματος Ἀλεξάνδρου τοῦ Βάλα ἐπὶ τῆς ἐμπροσθίας ὄψεως. (B. M. Cat., σ. 56. *Z. f. N.*, XIII. σ. 140).

Ἀλέξανδρος Α'. καὶ **Κλεοπάτρα**, θυγάτηρ τοῦ Πτολεμαίου τοῦ Φιλομήτορος.

Προτομαὶ συνεζευγμέναι βασιλέως καὶ βασιλίσσης.	Ζεὺς Νικηφόρος ἐπὶ θρόνου Ꭱ Τετρ, (Imhoof, *Mon. Gr.*, Πίν. Η. 13.)
Ὁμοίως. (B. M. Cat., Πίν. XVII. 6.)	Κέρας Ἀμαλθείας . . . . . Ꭺ ·85

Δημήτριος Β' (Νικάτωρ). Πρώτη βασιλεία, 146-138 π. Χ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΘΕΟΥ ΝΙΚΑΤΟΡΟΣ, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΘΕΟΥ ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΥ ΝΙΚΑΤΟΡΟΣ, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΘΕΟΥ ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΥ ΝΙΚΑΤΟΡΟΣ, ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΝΙΚΑΤΟΡΟΣ, ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΘΕΟΥ ΝΙΚΑΤΟΡΟΣ. Νομίσματα τὸ πλεῖστον μετὰ χρονολογιῶν.

(α) Ἀργυρᾶ. Τετράδραχμα Φοινικικοῦ σταθμητικοῦ κανόνος *ὄπισθ.* Πτολεμαϊκὸς ἀετός. Νομισματοκοπεῖα — Σιδών, Τύρος καὶ Βηρυτός. (B. M. Cat, Πίν. XVII. 7).

(β) Ἀργυρᾶ. Τετράδραχμα καὶ δραχμαὶ Ἀττικοῦ σταθμητικοῦ κανόνος· *ὄπισθ.*, Ἀπόλλων ἐπὶ τοῦ ὀμφαλοῦ· Ζεὺς Νικηφόρος ἐπὶ θρόνου· Ἀθηνᾶ Νικηφόρος ἱσταμένη· Τύχη ἐπὶ θρόνου. Ἀρχαϊκὸν εἴδωλον θεᾶς ὡπλισμένης, κατ' ἐνώπιον. (B. M Cat, Πίν. XVII. 8-11. Πίν. XVIII. 1, 2.)· Ἄγκυρα, κτλ.

(γ) Χαλκᾶ τῆς Τύρου μετὰ διγλώσσων ἐπιγραφῶν. (B. M. Cat., Πίν. XVIII. 14.).

(δ) Χαλκᾶ Συρίας. *Τύποι ποικίλοι* — Κεφαλὴ Διὸς ἢ Ἀπόλλωνος συνήθως ἀντὶ τῆς εἰκόνος τοῦ βασιλέως. (B. M. Cat., Πίν. XVIII 5—14).

Ὁ Δημήτριος ἐξωσθεὶς τοῦ θρόνου αὐτοῦ ἀπεσύρθη εἰς Βαβυλῶνα, ὁπόθεν ἤρξατο πολεμῶν πρὸς τοὺς Πάρθους, παρ' ὧν ἠχμαλωτίσθη.

Ἀντίοχος Ϛ' (Διόνυσος), 145-142 π. Χ. ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΤΙΟΧΟΥ, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΤΙΟΧΟΥ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ ΔΙΟΝΥΣΟΥ.

Οὗτος, υἱὸς Ἀλεξάνδρου τοῦ Βάλα, ἀνηγορεύθη παιδίον ἔτι ὢν ἑπταετὲς βασιλεὺς ὑπὸ Τρύφωνος, ὑπουργοῦ τοῦ πατρός του.

(α) Ἄργυρος. Τετράδραχμα καὶ δραχμαὶ Ἀττικοῦ σταθμητικοῦ κανόνος.

Κεφαλὴ τοῦ νεαροῦ Ἀντιόχου ἀκτινοστεφής. (B. M. Cat., Πίν. XIX. 1.)	Οἱ Διόσκουροι ἐπελαύνοντες. . . . ℞ Τετράδρ. (*Πίναξ ΛΓ'. 2.*)
Ὁμοίως (*Αὐτόθι*, Πίν. XIX. 3.)	Ἀπόλλων ἐπὶ τοῦ ὀμφαλοῦ. ℞ Δρ.
Ὁμοίως. (*Αὐτόθι*, Πίν. XIX. 7.)	Κράνος κεκοσμημένον διὰ κέρατος αἰγάγρου . . . . ℞ Δρ.
Ὁμοίως. (*Αὐτόθι*, Πίν. XIX. 4.)	Ἀπόλλων ἱστάμενος . . ℞ Ἡμίδρ.
Ὁμοίως. (*Αὐτόθι*, Πίν. XIX. 5.)	Πάνθηρ μετὰ φοίνικος ἐν τῷ στόματι . . . . ℞ Ἡμίδρ.

(β) Χαλκός. Συνήθως μετὰ τύπων Διονυσιακῶν (B. M. Cat.. Πιν. XIX, 8-10).

Τὰ νομίσματα τοῦ βασιλέως τούτου φέρουσι συνήθως τὰ γράμματα ΤΡΥ καὶ ΣΤΑ ἤτοι Τρύφων καὶ Στάφυλος. Τὸ τελευταῖον εἶνε ὄνομα, ὅπερ δυνατὸν νὰ προσέλαβεν ὁ Τρύφων ὡς φύλαξ τοῦ νεαροῦ Διονύσου (B. M. Cat., σελ, XXXIII).

Τρύφων (Διόδοτος), 142-139 π. Χ. Οὗτος φονεύσας τὸ ὑπὸ τὴν κηδεμονίαν αὐτοῦ ὀρφανὸν παιδίον, ἐβασίλευσεν ἐπὶ τρία ἔτη. ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΤΡΥΦΩΝΟΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ.

(α) Ἄργυρος Φοινικικοῦ σταθμητικοῦ κανόνος· *ὄπισθ.* Πτολεμαϊκὸς ἀετός· Νομισματοκοπεῖα· Ἀσκαλὼν (B. M. Cat., Πίν. XXVIII, 9), Πτολεμαῒς καὶ Βύβλος (*Mélanges de Num.*, II, 82).

(β) Ἄργυρος. Τετράδραχμα καὶ δραχμαὶ Ἀττικοῦ κανόνος· *ὄπισθ.* Κράνος μετὰ κέρατος αἰγάγρου (B. M. Cat, Πιν. XX, 1).

(γ) Χαλκός. Συνήθεις τύποι — Κράνος μετὰ κέρατος αἰγάγρου (B. M. Cat., Πίν. XX, 3).

Ἀντίοχος Ζ'. (Σιδήτης), 138-129 π. Χ., ὁ νεώτερος ἀδελφὸς Δημητρίου τοῦ Β'. Εἶνε δὲ κυρίως οὗτος ἐπίσημος διὰ τὴν

παρ' αὐτοῦ πολιορκίαν καὶ ἅλωσιν τῆς Ἱερουσαλὴμ ἐν ἔτει 133 π. Χ. ΑΝΤΙΟΧΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ἢ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΤΙΟΧΟΥ ΕΥΕΡΓΕΤΟΥ. Νομίσματα συνήθως φέροντα χρονολογίας.

(α) Ἄργυρος. Τετράδραχμα καὶ δίδραχμα Φοινικικοῦ σταθμητικοῦ κανόνος. *ὄπισθ*. Πτολεμαϊκὸς ἀετός. Νομισματοκοπεῖα — Σιδών, Τύρος, κτλ. (B. M. Cat., Πίν. XX. 6).

(β) Ἄργυρος. Τετράδραχμα Ἀττικοῦ σταθμητικοῦ κανόνος. *ὄπισθ*. Ἀθηνᾶ Νικηφόρος ἱσταμένη. Τύρος καὶ διάφορα ἄλλα νομισματοκοπεῖα (B.M. Cat., Πίν. XX. 6).

(γ) Ἄργυρος. Ἀττικὰ τετράδραχμα· *ὄπισθ*. Βωμός, ἐφ' οὗ ὁ θεὸς Σανδὰν ἱστάμενος ἐπὶ τῆς ῥάχεως λέοντος κερασφόρου (B. M. Cat., Πίν. XXVIII. 8). Νομισματοκοπεῖον — Ταρσός.

(δ) Ἄργυρος. Ἀττικαὶ δραχμαί· *ὄπισθ*. Νίκη στεφανηφόρος. (B. M. Cat., Πίν. XX. 7). Ὁ θεὸς Σανδὰν ἱστάμενος ἐπὶ λέοντος κερασφόρου. Τύχη καθημένη, κτλ.

(ε) Χαλκός. Τύποι πολυάριθμοι. (B. M. Cat., Πίν. XX.).

Δημήτριος Β'. (Νικάτωρ), δευτέρα βασιλεία, 130-125 π. Χ., μετὰ τὴν ἀπὸ τῆς ἐν Παρθίᾳ αἰχμαλωσίας ἐπιστροφήν του. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΘΕΟΥ ΝΙΚΑΤΟΡΟΣ, ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΝΙΚΑΤΟΡΟΣ, ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΘΕΟΥ ΝΙΚΑΤΟΡΟΣ. Νομίσματα φέροντα χρονολογίας.

(α) Ἄργυρος. Τετράδραχμα καὶ δίδραχμα Φοινικικοῦ σταθμητικοῦ κανόνος *ὄπισθ*. Πτολεμαϊκὸς ἀετός. Νομισματοκοπεῖα — Τύρος καὶ Σιδών (B. M. Cat., Πίν. XXI. 1.).

(β) Ἄργυρος. Ἀττικὸς σταθμητικὸς κανών.

Κεφαλὴ Δημητρίου πωγωνοφόρος (*Πίναξ ΚΘ'. 6.*)	Ζεὺς Νικηφόρος ἐπὶ θρόνου . . . . Ꝛ Τετράδρ. καὶ δρ.
Ὁμοίως. (B. M. Cat, Πίν. XXI. 5.)	Ἀρχαϊκὴ παράστασις θεᾶς ὡπλισμένης, κατ' ἐνώπιον. . . . Ꝛ Δρ.
Ὁμοίως. (*Αὐτόθι*, Πίν. XXI. 6.)	Βωμὸς τοῦ Σανδὰν Νομισματοκοπεῖον — Ταρσός . . Ꝛ Τετράδρ.

Κεφαλὴ Δημητρίου πωγωνοφόρος. (B M. Cat., Πίν. XXI. 7.) | Ὁ Σανδὰν ἱστάμενος ἐπὶ τῆς ῥάχεως λέοντος κερασφόρου. Νομισματοκοπεῖον—Ταρσός. . . . Ꭱ Δρ.

(γ) Χαλκᾶ διαφόρων τύπων, ὧν τινα κοπέντα ἐν Σιδῶνι, μετὰ ΣΙΔΩΝΟΣ ΘΕΑΣ καὶ Φοινικικῆς ἐπιγραφῆς (B. M. Cat., Πίν. XXI. 10.).

Τὰ νομίσματα τῆς κλάσεως (α), τὰ κοπέντα ἐν Φοινίκῃ, διατηροῦσι συνήθως τὴν ἀγένειον εἰκόνα τοῦ Δημητρίου (ἴδε ὅμως *Num. Chron.*, 1883, Πίν. VI. 7), ἐν ᾧ τὰ κοπέντα ἀλλαχοῦ τοῦ βασιλείου του παριστῶσιν αὐτὸν μετὰ πώγωνος κατὰ τὸν ἐν Παρθίᾳ ἐπικρατοῦντα συρμόν.

Ἀλέξανδρος Β΄. (Ζεβίνας), 128-123 π. Χ. Οὗτος ὑπεστηρίχθη ὑπὸ Πτολεμαίου τοῦ Φύσκωνος ἐναντίον τοῦ Δημητρίου. Ἠξίου δ' ὅτι ἦτο θετὸς υἱὸς Ἀλεξάνδρου τοῦ Βάλα. Μετὰ βραχεῖαν βασιλείαν ἐνικήθη καὶ οὗτος ὑπὸ τοῦ Ἀντιόχου, υἱοῦ τοῦ Δημητρίου. *Ἐπιγρ.*, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ.

(α) Ἀργυρᾶ Φοινικικοῦ κανόνος· *ὄπισθ.* Ἀετὸς Πτολεμαϊκός Νομισματοκοπεῖον—Ἀσκαλών. (B. M. Cat., Πίν. XXII. 1.).

(β) Ἄργυρος. Τετράδραχμα καὶ δραχμαὶ Ἀττικῆς ὁλκῆς· *ὄπισθ.* Ζεὺς Νικηφόρος ἐπὶ θρόνου· Ἀθηνᾶ Νικηφόρος ἱσταμένη (Δρ.)· κέρας Ἀμαλθείας (Δρ.)· Νίκη (Ἡμίδρ.) (B. M. Cat., Πίν. XXII, 2 κ. ἑξ.).

(γ) Χαλκός. Πολυάριθμοι τύποι (B. M. Cat., XXII.).

Σέλευκος Ε΄. 126-125 π. Χ., πρεσβύτερος υἱὸς Δημητρίου τοῦ Β΄. βασιλεύσας ὀλίγους μόνον μῆνας. Ἐφονεύθη ὑπὸ τῆς μητρός του Κλεοπάτρας. Ἀσφαλῶς δὲν δύνανται νὰ ἀπονεμηθῶσι νομίσματα εἰς τὴν βραχεῖαν αὐτοῦ βασιλείαν.

Κλεοπάτρα, 125 π.Χ., θυγάτηρ Πτολεμαίου τοῦ ϛ΄. (Φιλομήτορος), ἐκ τῆς γυναικὸς καὶ ἀδελφῆς αὐτοῦ Κλεοπάτρας.

Ἐνυμφεύθη δὲ πρῶτον Ἀλέξανδρον τὸν Βάλαν, δεύτερον Δημήτριον τὸν Νικάτορα, τρίτον Ἀντίοχον τὸν Σιδήτην, ἀδελφὸν αὐτῆς.

Ἄργυρος. Τετράδραχμα Ἀττικοῦ σταθμοῦ.

Κεφαλὴ τῆς Κλεοπάτρας. *(Πίναξ ΛΓ'. 3.)*	ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ ΚΛΕΟΠΑΤΡΑΣ ΘΕΑΣ ΕΥΕΤΗΡΙΑΣ Δύο κέρατα Ἀμαλθείας. Νομισματοκοπεῖον ἀβέβαιον. Χρονολογία ΙΠΡ (187 τῶν Σελευκ.= 126-5 π.Χ.)

Κλεοπάτρα καὶ **Ἀντίοχος Η'.** (Γρυπὸς) υἱὸς αὐτῆς ἐκ τοῦ Δημητρίου, 155-131 π. Χ. *Ἐπιγρ.*, ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ ΚΛΕΟΠΑΤΡΑΣ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΤΙΟΧΟΥ, ἢ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ ΚΛΕΟΠΑΤΡΑΣ ΘΕΑΣ ΚΑΙ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΤΙΟΧΟΥ.

(α) Ἄργυρος. Τετράδραχμα Φοινικικοῦ σταθμητικοῦ κανόνος.

Κεφαλαὶ συνεζευγμέναι Κλεοπάτρας καὶ Ἀντιόχου. (B. M. Cat., Πίν. XXIII. 2.)	Πτολεμαϊκὸς ἀετός. Νομισματοκοπεῖον ἀόριστον.

(β) Ἄργυρος. Τετράδραχμα Ἀττικοῦ σταθμητικοῦ κανόνος.

Κεφαλαὶ συνεζευγμέναι Κλεοπάτρας καὶ Ἀντιόχου. (B. M. Cat, Πίν. XXIII. 3.)	Ζεὺς Νικηφόρος ἐπὶ θρόνου. Νομισματοκοπεῖον — Σιδών, κτλ.

(γ) Χαλκᾶ μετ' ἀμφοτέρων τῶν εἰκόνων, μετὰ τῆς τοῦ Ἀντιόχου μόνου, ἢ ἄνευ εἰκόνων. Ὀπισθότυποι, διάφοροι. (B. M. Cat. Πίν. XXIII. 4 κ. ἑξ.)

Ἀντίοχος Η'. (Γρυπός) μόνος, 121-96 π. Χ. ΑΝΤΙΟΧΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ἢ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΤΙΟΧΟΥ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ.

(α) Ἄργυρος. Τετράδραχμα Φοινικικοῦ κανόνος. *ὄπισθ.* Πτολεμαϊκὸς ἀετός. Νομισματοκοπεῖον — Ἀσκαλών. (B. M. Cat., Πίν. XXIII. 8).

(β) Ἄργυρος. Τετράδραχμα Ἀττικοῦ κανόνος· *ὄπισθ.* Ζεὺς ἱστάμενος κατ' ἐνώπιον κρατῶν ἀστέρα καὶ σκῆπτρον, ἔχων δ' ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μηνίσκον (B. M. Cat., Πίν. XXIV. 1.) Νομισματοκοπεῖον Σιδών, κτλ. Πρὸς τούτοις Ἀθηνᾶ Νικηφόρος ἱσταμένη· Βωμὸς τοῦ Σανδάν. Νομισματοκοπεῖον Ταρσός. Ἡμίδρ. *ὄπισθ.* Νίκη.

(γ) Ἄργυρος. Τετράδραχμα Ἀττικοῦ σταθμητικοῦ κανόνος μετ' εἰκόνος πρεσβυτέρας καὶ πάνυ γρυπῆς ῥινὸς (ἐξ οὗ τὸ ἐπίθετον αὐτοῦ, Γρυπός) *ὄπισθ*. Ζεὺς Νικηφόρος καθήμενος ἐπὶ θρόνου (*Πίναξ ΚΗ'*. 3.) (Τετράδρ). Τρίπους (Δρ.)· Νίκη (Ἡμίδρ).

(δ) Χαλκᾶ μετὰ ἢ ἄνευ εἰκόνων. *ὄπισθ*. Ἀετός, κεραυνὸς ἢ Ἀπόλλων (B. M. Cat, Πίν. XXIV. 4-6).

Ἀντίοχος Θ' (ὁ Κυζικηνός), 116-95 π. Χ., υἱὸς Ἀντιόχου τοῦ Ζ' καὶ τῆς Κλεοπάτρας, διενεμήθη τὸ βασίλειον μετὰ τοῦ ἑτεροθαλοῦς αὐτοῦ ἀδελφοῦ Γρυποῦ, λαβὼν ὡς μερίδιον τὴν Κοίλην Συρίαν καὶ Φοινίκην. *Ἐπιγρ*., ΑΝΤΙΟΧΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ, ἢ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΤΙΟΧΟΥ ΦΙΛΟΠΑΤΟΡΟΣ.

(α) Ἄργυρος. Τετράδραχμα καὶ δίδραχμα τοῦ Φοινικικοῦ σταθμητικοῦ κανόνος· *ὄπισθ*. Πτολεμαϊκὸς ἀετός Νομισματοκοπεῖα — Σιδών, Ἀσκαλών, κτλ. B. M. Cat, Πίν. XXIV 7.).

(β) Ἄργυρος. Τετράδραχμα Ἀττικοῦ σταθμητικοῦ κανόνος· *ὄπισθ*. Ζεὺς Νικηφόρος ἐπὶ θρόνου· Ἀθηνᾶ Νικηφόρος ἱσταμένη (*Πίναξ ΚΗ'*. 4.)· Βωμὸς τοῦ Σανδάν. Νομισματοκοπεῖον — Ταρσός. Τύχη ἱσταμένη, κρατοῦσα πηδάλιον καὶ κέρας Ἀμαλθείας. (Ἡμίδρ.) (B. M. Cat., Πίν. XXIV 1. κτλ.).

(γ) Χαλκὸς μετὰ ἢ ἄνευ εἰκόνος. Τύποι ποικίλοι. (B. M. Cat. Πίν. XXV.).

Σέλευκος Ϛ' (Ἐπιφανὴς Νικάτωρ), 96-95 π. Χ. Ἀποθανόντος ἐν ἔτει 96 π. Χ. τοῦ Γρυποῦ, διεδέξατο αὐτὸν ὁ πρεσβύτερος τῶν υἱῶν αὐτοῦ Σέλευκος, ἄρξας ὀλίγους μῆνας παντὸς τοῦ κράτους. *Ἐπιγρ*., ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΣΕΛΕΥΚΟΥ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ ΝΙΚΑΤΟΡΟΣ.

(α) Ἄργυρος. Τετράδραχμα τοῦ Ἀττικοῦ σταθμητικοῦ κανόνος· *ὄπισθ*. Ζεὺς Νικηφόρος ἐπὶ θρόνου· Ἀθηνᾶ Νικηφόρος ἱσταμένη· δύο κέρατα Ἀμαλθείας (Ἡμίδρ.) (B. M. Cat. Πίν. XXV. 12 13· Πίν. XXVIII. 11.).

(β) Χαλκός. *Όπισθ.* Ἀπόλλων ἱστάμενος παρὰ κίονα· τρίπους. (B. M. Cat., Πίν. XXV. 14. 15.).

Ἀντίοχος Ι΄ (Εὐσεβὴς Φιλοπάτωρ), 94-83 π. Χ., υἱὸς Ἀντιόχου τοῦ Κυζικηνοῦ. *Ἐπιγρ*, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΤΙΟΧΟΥ ΕΥΣΕΒΟΥΣ ΦΙΛΟΠΑΤΟΡΟΣ.

(α) Ἄργυρος. Τετράδραχμα Ἀττικοῦ σταθμητικοῦ κανόνος· *ὄπισθ.* Ζεὺς Νικηφόρος ἐπὶ θρόνου (B. M. Cat., Πίν. XXVI. 1.). Τύχη ἱσταμένη (Δρ.).

(β) Χαλκός. *Ὄπισθ.* Πῖλοι τῶν Διοσκούρων (B. M. Cat., Πίν. XXVI. 2).

Ἀντίοχος ΙΑ΄ (Φιλάδελφος), 92 π.Χ. τρίτος υἱὸς τοῦ Γρυποῦ. *Ἐπιγρ.*, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΤΙΟΧΟΥ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΥ· Μόνον χαλκᾶ νομίσματα· *ὄπισθ.* Δύο κέρατα Ἀμαλθείας· τρίπους· Ἀθηνᾶ Νικηφόρος (B. M. Cat., Πίν. XXVI, 8).

Τὰ ἀργυρᾶ νομίσματα τὰ ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ Gardner ἀπονεμηθέντα εἰς τὸν βασιλέα τοῦτον (B. M. Cat., Πίν. XXVI, 3-5) ἀνήκουσι κατ' ἐμὴν γνώμην τῷ πατρὶ αὐτοῦ Ἀντιόχῳ τῷ Η΄ (τῷ Γρυπῷ). Ἴδε ἀνωτέρω τὰ ὑπὸ τὸ (γ) νομίσματα τοῦ βασιλέως τούτου.

Ἀντίοχος ΙΑ΄, σὺν τῷ ἀδελφῷ **Φιλίππῳ.**

Κεφαλαὶ συζευγμέναι τῶν δύο ἀδελφῶν. (*Zeit. f. Num.*, VII. Πίν. XI. 2.)	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΤΙΟΧΟΥ ΚΑΙ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Ζεὺς Νικηφόρος ἐπὶ θρόνου. ꝶ Τετράδρ.

Φίλιππος (Φιλάδελφος). 92-83 π. Χ., δεύτερος υἱὸς τοῦ Γρυποῦ, ἀδελφὸς δὲ Ἀντιόχου τοῦ ΙΑ΄. *Ἐπιγρ.*, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΥ. Ἄργυρος. Τετράδραχμα Ἀττικοῦ σταθμοῦ, ἑνὸς δὲ μόνον τύπου, ἤτοι Διὸς Νικηφόρου ἐπὶ θρόνου καθημένου (B. M. Cat., Πίν. XXVI. 9.).

Δημήτριος Γ΄. (Φιλοπάτωρ), 95-88 π. Χ., τέταρτος υἱὸς τοῦ Γρυποῦ. *Ἐπιγρ.* ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΘΕΟΥ ΦΙΛΟΠΑ-

ΤΟΡΟΣ ΣΩΤΗΡΟΣ, ἢ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΦΙΛΟΜΗΤΟΡΟΣ ΕΥΕΡΓΕΤΟΥ ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΥ.

(α) Ἄργυρος. Τετράδραχμα Ἀττικοῦ σταθμοῦ· *ὄπισθ.*Ζεὺς Νικηφόρος ἐπὶ θρόνου· ἀρχαϊκὸν εἴδωλον θεᾶς Ἀσιατικῆς, κατ' ἐνώπιον, κρατούσης στάχυς. (B. M. Cat., Πίν. XXVI. 10.).

(β) Χαλκός. Ἑρμῆς ἱστάμενος· Νίκη· Τύχη· Κεραυνός. (B. M. Cat. XXVI. 11. 12.).

Ἀντίοχος ΙΒ'. (Διόνυσος), 89-84 (;) π. Χ., ὁ νεώτατος τῶν πέντε υἱῶν τοῦ Γρυποῦ. *Ἐπιγρ.*, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΤΙΟΧΟΥ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ ΔΙΟΝΥΣΟΥ ΦΙΛΟΠΑΤΟΡΟΣ ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΥ (τὸ ΔΙΟΝΥΣΟΥ παραλείπεται ἐνίοτε).

(α) Ἄργυρος. Τετράδραχμα Ἀττικοῦ σταθμοῦ· *ὄπισθ.* θεὸς πωγωνοφόρος ἱστάμενος κατ' ἐνώπιον ἐπὶ βάσεως, μεταξὺ δύο βοῶν κατακειμένων (Imhoof, *Mon. Gr.*, Πίν. Η. 15.).

(β) Χαλκός. *Τύποι*— Ἀπόλλων· Τύχη· Ζεύς· κτλ. (B. M. Cat., Πίν. XXVII. 1—3.).

Τιγράνης, 83-69 π. Χ., βασιλεὺς τῆς Ἀρμενίας, προσκληθεὶς νὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὴν μακρὰν περὶ τοῦ θρόνου τῆς Συρίας ἔριν καὶ νὰ ἐγκαταστήσῃ ἑαυτὸν βασιλέα. Ἔπραξε δὲ τοῦτο καὶ ἐβασίλευσεν εἰρηνικῶς ἐπὶ τῆς Ἀρμενίας, Συρίας, μέρους τῆς Καππαδοκίας καὶ ἐπὶ τῆς Κιλικίας, μέχρι τῆς ὑπὸ τοῦ Λουκούλλου ἥττης του.

Ἄργυρος. Τετράδραχμα Ἀττικοῦ σταθμητικοῦ κανόνος. Νομισματοκοπεῖον — Ἀντιόχεια

Κεφαλὴ Τιγράνους φέρουσα ὑψηλὴν Ἀρμενιακὴν τιάραν. *(Πίναξ ΚΘ'. 7.)*	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΤΙΓΡΑΝΟΥ Ἡ Τύχη τῆς Ἀντιοχείας καθημένη καὶ ὁ ποταμὸς Ὀρόντης νηχόμενος παρὰ τοὺς πόδας της. AR Τετράδρ. καὶ Δ

Δραχμαὶ καὶ χαλκᾶ νομίσματα συνήθως μετὰ τοῦ Ἀσιατικοῦ τίτλου ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΤΙΓΡΑΝΟΥ (B. M. Cat., Πίν. XXVII. 8—11.).

(β) Αυτονομα και αυτοκρατορικα Συριας, Φοινικης, κτλ.

Τὰ νομίσματα πάσης τῆς ἀπὸ Εὐφράτου μέχρι θαλάσσης χώρας δύνανται ὡς ἄριστα νὰ περιγραφῶσι διαιρουμένης αὐτῆς εἰς διαμερίσματα, καθ' ἣν τάξιν παρεδέχθη ὁ Eckhel μετὰ τῆς συνήθους αὐτῷ διορατικότητος. Διὰ τῆς κατατάξεως ταύτης τὰ νομίσματα μερίζονται μέχρι τινὸς εἰς ἀθροίσματα· οὕτω δὲ δυνάμεθα νὰ παρακολουθήσωμεν κάλλιον τὴν ἱστορίαν καὶ χρονολογίαν τῶν νομισματοκοπιῶν τῶν διαφόρων ὑπὸ τὴν ἐξέτασιν ἡμῶν προκειμένων πόλεων ἢ ἐὰν ἐτάσσομεν ταῦτα εἰς μίαν καὶ μόνην ἀλφαβητικὴν σειράν. Οὕτω λοιπὸν ἡ ἀλφαβητικὴ τάξις θέλει ἐπαναληφθῇ ἐν ἑνὶ ἑκάστῳ τῶν ἑπομένων κεφαλαίων: —

Α'. Κομμαγηνή.	Η'. Τραχωνῖτις.
Β'. Κυρρηστική.	Θ'. Δεκάπολις.
Γ'. Χαλκιδική	Ι'. Φοινίκη.
Δ'. Χαλκιδηνή.	ΙΑ'. Γαλιλαία.
Ε'. Παλμυρηνή.	ΙΒ'. Σαμάρεια.
Ϛ'. Σελευκὶς καὶ Πιερία.	ΙΓ'. Ἰουδαία.
Ζ'. Κοίλη Συρία.	

Καθ' ἅπασαν τὴν εὐρείας ἐκτάσεως χώραν ταύτην, τὴν ὁριζομένην πρὸς βορρᾶν μὲν ὑπὸ τῶν διακλαδώσεων τοῦ Ταύρου, βορειοανατολικῶς δὲ ὑπὸ τοῦ Εὐφράτου, καὶ νοτιοανατολικῶς ὑπὸ τῆς ἐρήμου τῆς Ἀραβίας, ἐκυκλοφόρει πιθανῶς τὸ βασιλικὸν χρυσοῦν νόμισμα τῆς Περσίας μέχρι τῶν χρόνων Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου. Κατὰ δὲ τὸ δεύτερον ἥμισυ τοῦ πέμπτου αἰῶνος τὸ χρυσοῦν Περσικὸν νόμισμα συνεπληρώθη διὰ τῶν δοκίμων ἀργυρῶν νομισμάτων τῶν πλουσίων Φοινικικῶν πόλεων τῆς παραθαλασσίας, τῶν κατὰ τὸ πλεῖστον ὑπὸ τῶν ἰδίων αὐτῶν βασιλέων κυβερνωμένων, οἵτινες φαίνεται ὅτι ἦσαν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ἀνεξάρτητοι τοῦ βασιλέως τῆς Περσίας. Τὰ νομίσματα τῶν πόλεων τούτων, ἤτοι τῆς Τύρου, Σιδῶνος (ἢ Τριπόλεως;) καὶ Βύβλου φέροντα Φοινικικὰς ἐπιγραφὰς εἶνε ἐσταθμισμένα συμφώνως πρὸς τὸν κανόνα,

τὸν ἐξ αὐτῶν καλούμενον Φοινικικόν, τὸν ἕλκοντα δὲ διὰ μὲν τὴν δραχμὴν περίπου 56 κ., διὰ δὲ τὸν σίκλον 224 κ. Ἐξ ἄλλου δὲ Ἄραδος ἡ βορειοτέρα τῶν πόλεων τῆς Φοινικικῆς παραλίας, ἐρρύθμισε τὸ νόμισμά της συμφώνως τῷ ἐν Κύπρῳ καὶ Κιλικίᾳ ἐπικρατοῦντι σταθμητικῷ κανόνι κόπτουσα σίκλους 168 κ. περίπου, ἰσοφαρίζοντας πρὸς τὰ τρία τέταρτα τοῦ Τυρίου καὶ Σιδωνίου σίκλου.

Ἐπὶ τῆς Μακεδονικῆς κατακτήσεως κατηργήθησαν ἀμφότεραι αἱ ἀρχαιότεραι νομισματοκοπίαι, ἥ τε Περσικὴ δηλαδὴ καὶ ἡ Φοινικική, ἱδρύθησαν δὲ νομισματοκοπεῖα ὑπὸ Ἀλεξάνδρου, ἢ τῶν ἀμέσων αὐτοῦ διαδόχων, ἐν ἁπάσαις ταῖς κυριωτέραις πόλεσι τῆς Φοινίκης καὶ Παλαιστίνης, δηλαδὴ ἐν Μαράθῳ, Ἀράδῳ, Σιδῶνι, Τύρῳ, Ἄκῃ, Ἰόππῃ, Ἀσκαλῶνι καὶ Γάζῃ, ὡς ἐπίσης καὶ ἔν τισι τῶν κυριωτάτων πόλεων τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς χώρας. Ἡ **Ἀλεξάνδρειος νομισματοκοπία** αὕτη διήρκεσε περίπου μέχρι τοῦ 266 π. Χ., ὅτε Πτολεμαῖος ὁ Φιλάδελφος, ὁ καταλαβὼν τὴν Φοινίκην, ἵδρυσεν ἴδια αὑτοῦ νομισματοκοπεῖα ἐν ταῖς κυριωτάταις πόλεσι ταῖς κατὰ μῆκος τῶν παραλίων τῆς Φοινίκης καὶ Παλαιστίνης. Αἱ ἐκδόσεις τῶν διαφόρων νομισματοκοπείων διακρίνονται διὰ μονογραφημάτων. Ἡ δὲ **Πτολεμαϊκὴ νομισματοκοπία** ἐν Φοινίκῃ κατηργήθη ἕνα περίπου αἰῶνα βραδύτερον ὑπὸ τῆς **νομισματοκοπίας τῶν Σελευκιδῶν** τῆς ἀπὸ Ἀντιόχου Δ´ (175-164 π. Χ.) καὶ ἐντεῦθεν. Σημειωτέον ὅμως ὅτι, ἂν καὶ θέτει ὁ βασιλεὺς τῆς Συρίας τὴν ἑαυτοῦ εἰκόνα ἐπὶ τῆς ἐμπροσθίας ὄψεως, τὸ δὲ ὄνομά του ἐπὶ τῆς ὀπισθίας ὄψεως τοῦ Φοινικικοῦ νομίσματος, ἐν τούτοις ὁ ὀπισθότυπος (ἀετὸς ἐπὶ κεραυνοῦ) τῆς προγενεστέρας Πτολεμαϊκῆς νομισματοκοπίας διετηρήθη, ὡς ἐπίσης καὶ ἡ Πτολεμαϊκὴ ἢ Φοινικικὴ ὁλκὴ (224 κ.). Τοῦτο δὲ δεικνύει, ὅτι ἐπετράπη εἰς τὰς Φοινικικὰς πόλεις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῶν Σελευκιδῶν νὰ διατηρήσωσιν εἶδός τι ἡμιαυτονομίας. Βραδύτερον ἔτι παρεχωρήθη εἰς μέγαν ἀριθμὸν ἐξ αὐτῶν πλήρης ἐλευθερία καὶ αὐτονομία, ὡς καταφαίνεται ἐκ τῶν φερόντων χρονολογίας αὐτονόμων ἐκδόσεων τῆς Βύβλου, Μαράθου, Ἀράδου, Σιδῶνος, Τριπόλεως, Τύρου, Ἄκης, Ἀσκαλῶνος, Ἱερουσαλήμ, κτλ., τινὲς

τῶν ὁποίων ἐξηκολούθουν κόπτουσαι ἴδιον ἀργυροῦν νόμισμα καὶ κατ' αὐτοὺς ἔτι τοὺς αὐτοκρατορικοὺς χρόνους. Ἂν καὶ σχεδὸν πάντα τὰ νομίσματα τῆς Συρίας καὶ Φοινίκης φέρουσι χρονολογίας, ἐν τούτοις τὰ χρονολογικὰ συστήματα αὐτῶν δὲν εἶνε πάντοτε τὰ αὐτά. Ὁ ἑπόμενος κατάλογος περιλαμβάνει, ἐφ' ὅσον ἠδυνήθην νὰ συμπληρώσω αὐτόν, ἅπαντα τὰ χρονολογικὰ συστήματα τὰ ἐν χρήσει ἐπὶ τῶν νομισμάτων τῆς Συρίας καὶ τῶν παρακειμένων χωρῶν:—

ΚΟΜΜΑΓΗΝΗ.

Γερμανίκεια Καισάρεια	38(;) μ.Χ.
Σαμόσατα	71 μ.Χ.

ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ.

Χαλκὶς πρὸς Βῆλον	92 μ.Χ.

ΚΥΡΡΗΣΤΙΚΗ.

Κύρρος	312 π.Χ.
Ἱερόπολις	312 π.Χ.

ΣΕΛΕΥΚΙΣ ΚΑΙ ΠΙΕΡΙΑ.

Ἀντιόχεια	312 π.Χ.
»	64 π.Χ.
»	31 π.Χ.
»	49 π.Χ.
Ἀπάμεια	312 π.Χ.
»	31 π.Χ.
Ἀρέθουσα	68 π.Χ.
Βαλανέαι	312 π.Χ.
»	124 π.Χ.
Γάβαλα	47 π.Χ.
»	32 π.Χ.
»	18 π.Χ.
Ἔμισα	312 π.Χ.
Ἐπιφάνεια	312 π.Χ.
»	64 π.Χ.
Λαοδίκεια	48 π.Χ.
Πάλτος	239 π.Χ.
»	97-81(;) π.Χ.
Ῥωσός	48 π.Χ.
»	31 π.Χ.
Σελεύκεια	312 π.Χ.
»	64 π.Χ.
»	31 π.Χ.
»	108 π.Χ.

ΚΟΙΛΗ ΣΥΡΙΑ.

Δαμασκός	312 π.Χ.
Καπιτωλίας	97 μ.Χ.
Λαοδίκεια πρὸς Λιβάνῳ	312 π.Χ.
Λευκάς	37 π.Χ.
»	48 μ.Χ.

ΤΡΑΧΩΝΙΤΙΣ.

Γάβα	61 π.Χ.
Καισάρεια Πανιάς	3 π.Χ.

ΔΕΚΑΠΟΛΙΣ.

Ἄβιλα	64 π.Χ.
Ἀντιόχεια πρὸς Ἵππῳ	64 π.Χ.
Γάδαρα	64 π.Χ.
Δῖον	64 π.Χ.
Κάνατα	312 π.Χ.
»	64 π.Χ.
Πέλλα	64 π.Χ.
Φιλαδέλφεια	64 π.Χ.

ΦΟΙΝΙΚΗ.

Ἄραδος	259 π.Χ.
Βηρυτός	197 π.Χ.
Βότρυς	50 π.Χ.
Βύβλος	20 ἢ 6 π.Χ.
Δῶρα	64 π.Χ.
Καισάρεια Λιβάνου	312 π.Χ.
Κάρνη	259 π.Χ.
Μάραθος	259 π.Χ.
Ὀρθωσία	312 π.Χ.
Σιδών	312 π.Χ.
»	111 π.Χ.
Τρίπολις	312 π.Χ.
»	111 π.Χ.
Τύρος	312 π.Χ.
»	275-4 π.Χ.
»	126 π.Χ.

ΓΑΛΙΛΑΙΑ.

Ἄκη-Πτολεμαΐς	312 π.Χ.
»	47 π.Χ.
Τιβεριάς	20 μ.Χ.

ΣΑΜΑΡΕΙΑ.

Νεάπολις	72 μ.Χ.
Νῦσα Σκυθόπολις	48(;) π.Χ.
Σεβαστή	25(;) π.Χ.

ΙΟΥΔΑΙΑ.

Ἀνθηδὼν Ἀγριππιάς	71 μ.Χ.
Ἀσκαλών	312 π.Χ.
»	104 π.Χ.
»	58(;) π.Χ.
Γάζα	61 π.Χ.
»	129 μ.Χ.
Ἐλευθερόπολις	202-208 μ.Χ.
Ἱεροσόλυμα	142 π.Χ.
Νικόπολις	71 μ.Χ.
Ῥαφία	58 π.Χ.

ΑΡΑΒΙΑ.

Ἄδραα	83(;) π.Χ.
Βόστρα	105-4 μ.Χ.
Πέτρα	105-4 μ.Χ.
Ῥαββάθμωβα	90 ἢ 91(;) μ.Χ.

ΜΕΣΣΟΠΟΤΑΜΙΑ.

Σελεύκεια πρὸς Τίγριν	312 π.Χ.

Α'. ΚΟΜΜΑΓΗΝΗ.

(α) *Βασιλεῖς.*

Ἡ Κομμαγηνή, τὸ βορειότερον διαμέρισμα τῆς Συρίας, συνορεύουσα πρὸς τὴν Κιλικίαν, ἀπέβη χωριστὸν βασίλειον περὶ τοὺς χρόνους τῆς καταλύσεως τοῦ κράτους τῶν Σελευκιδῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΤΗΣ ΚΟΜΜΑΓΗΝΗΣ.

Μιθριδάτης Α'. πρὸ τοῦ 96 π. Χ. περίπου. Χαλκᾶ, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΜΙΘΡΑΔΑΤΟΥ ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΥ· *ὀπισθ.* Ἀθηνᾶ ἱσταμένη (*Zeit. f. Num.*, VI. 271 καὶ VII, 36).

Ἀντίοχος Α΄. 69-34 π. Χ.

Ἐν ἔτει 64 π. Χ. ὁ βασιλεὺς Ἀντίοχος ὁ Α΄ τῆς Κομμαγηνῆς, ἔγγονος Ἀντιόχου τοῦ Η΄ τῆς Συρίας, συνωμολόγησεν εἰρήνην πρὸς τὸν Πομπήϊον καὶ ἐβασίλευσε μέχρι τοῦ 34 π. Χ. Ἔκοψε δὲ χαλκᾶ νομίσματα τῶν ἑξῆς τύπων: —

Κεφαλὴ βασιλέως φέρουσα τιάραν ὁμοιάζουσαν πρὸς τὴν τοῦ Τιγράνου. (Imhoof, *Porträtköpfe*, Πίν. VI. 11.)	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΤΙΟΧΟΥ Λέων βαδίζων. . . . . Æ ·85

Τῶν διαδόχων αὐτοῦ Μιθριδάτου Β΄, 34-31 π. Χ., Ἀντιόχου Β΄, 31-29 π. Χ., Μιθριδάτου Γ΄, περὶ τὰ 20 π. Χ., καὶ Ἀντιόχου Γ΄ δὲν ἔχομεν νομίσματα. Ἀποθανόντος τοῦ τελευταίου ἐν ἔτει 17 μ. Χ. ἡ Κομμαγηνὴ ἐγένετο Ῥωμαϊκὴ ἐπαρχία καὶ διέμεινε τοιαύτη μέχρι τοῦ 38 μ. Χ., ὅτε Ἀντίοχος ὁ Δ΄. ἐγκατέστη εἰς τὸ βασίλειον αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Καλιγούλα.

Ἀντίοχος Δ΄. (Μέγας, Ἐπιφανής), 38-72 μ. Χ. *Ἐπιγρ.*, ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΜΕΓ[ΑΣ] ΑΝΤΙΟΧΟΣ ΕΠΙ[ΦΑΝΗΣ]· ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΝΤΙΟΧΟΥ· ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΤΙΟΧΟΥ, ἢ ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΑΝΤΙΟΧΟΣ.

Κεφαλὴ βασιλέως μετὰ διαδήματος.	ΚΟΜΜΑΓΗΝΩΝ Σκορπιός Æ 1·1
Ὁμ. (Imhoof, *αὐτόθι*, Πίν. VI. 12.)	» Αἰγόκερως. Æ ·85
Ὁμοίως.	» Διπλοῦν κέρας Ἀμαλθείας . . . . Æ ·65

Ὁ βασιλεὺς οὗτος ἔκοψεν ὡσαύτως νομίσματα ἐν Ἀνεμουρίῳ, Λακανάτιδι καὶ Σεβαστῇ τῆς Κιλικίας.

Ἰωτάπη, γυνὴ Ἀντιόχου τοῦ Δ΄, ἔκοψεν ὡσαύτως νομίσματα, ὑπὸ τὸ ἴδιον αὐτῆς ὄνομα.

ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΙΩΤΑΠΗ ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ Κεφαλὴ τῆς βασιλίσσης Ἰωτάπης. (Imhoof, *Porträtköpfe*, Πίν. VI. 13.)	ΚΟΜΜΑΓΗΝΩΝ Σκορπιός. Æ 1·1

Ἐπιφάνης καὶ **Καλλίνικος**, υἱοὶ Ἀντιόχου τοῦ Δ΄. καὶ Ἰωτάπης, ἔκοψαν ὡσαύτως χαλκᾶ νομίσματα ἔν τε τῇ Λακανάτιδι καὶ Κομμαγηνῇ. *Τύπος* — Δύο ἱππεῖς παραπλεύρως ἱππεύοντες. *Ἐπιγρ.*, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΥΙΟΙ, ΒΑΣΙΛΕΥC ΜΕΓΑC ΕΠΙΦΑΝΗC καὶ ΒΑΣΙΛΕΥC ΜΕΓΑC ΚΑΛΛΙΝΙΚΟC· *ὄπισθ.* ΛΑΚΑΝΑΤΩΝ ἢ ΚΟΜΜΑΓΗΝΩΝ, Αἰγόκερως, ἢ ἐπὶ κομματίου τινὸς Ἀρμενιακὴ τιάρα.

Περὶ τῆς γενεαλογίας τῶν βασιλέων τῆς Κομμαγηνῆς ἴδε τὸν Mommsen (*Mitth. d Deutshen Arch. Inst*, I 39).

(β) *Πόλεις.*

Κομμαγηνή, *ἐν γένει. Αὐτοκρατορικοὶ χρόνοι.* Χαλκᾶ ἀνεπίγραφα. *Τύποι* — Αἰγόκερως, *ὄπισθ.* Σκορπιός· Ἀρμενιακὴ τιάρα, *ὄπισθ.* Αἰγόκερως. Ἐπίσης τὸ ἑξῆς : —

ΠΙΣΤΙΣ Δύο χεῖρες συμπεπλεγμέναι μετὰ κηρυκείου.	ΚΟΜΜΑΓΗΝΩΝ Ἄγκυρα. Æ ·6

Ἀντιόχεια πρὸς Εὐφράτην (Πλινίου, V, 24). *Αὐτοκρατορικὰ* τοῦ Οὐήρου. *Ὄπισθ.* ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ ΠΡΟC ΕΥΦΡΑΤΗΝ, Προτομὴ Ἀθηνᾶς (Mionn. V, 111).

Ἀντιόχεια Ταύρου. *Αὐτοκρατορικὰ* Φαυστίνης τῆς νεωτέρας. *Ἐπιγρ.* ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ ΤΗC. Ε. ΤΑΥ (Sestini, *Class. Gen.* σ. 134).

Γερμανίκεια Καισαρεία, παρὰ τὸ Ἀμανὸν ὄρος, κληθεῖσα οὕτω ὑπὸ Ἀντιόχου τοῦ Δ΄ τῆς Κομμαγηνῆς πρὸς τιμὴν τοῦ Καλιγούλα. *Αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Ἀδριανοῦ μέχρι Καρακάλλα. *Ἐπιγρ.* ΚΑΙCΑΡΕ. ΓΕΡΜΑΝΙΚΕѠΝ, ΚΑΙCΑΡ. ΓΕΡΜΑΝΙΚΕΩΝ ΚΟΜ., Πόλις καθημένη μετὰ ποταμίου θεοῦ νηχομένου παρὰ τοὺς πόδας αὐτῆς. Εἶνε λίαν ἀμφίβολον ἐὰν νομίσματά τινα τῆς πόλεως ταύτης φέρουσι χρονολογίας, ἂν καὶ ἐμνημονεύθησαν καὶ δύο κομμάτια, ἅτινα, ἐὰν καλῶς ἀνεγνώσθησαν, θὰ ἀνεφέροντο εἰς χρονολογικὸν σύστημα ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ 38 μ. Χ. (*Ann. de Num.*, 1882,

σ. 110). Τὰ φέροντα τὴν ἐπιγραφὴν ΚΑΙϹΑΡΕΙΑϹ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗϹ νομίσματα ἀνήκουσι πιθανῶς εἰς τὴν Καισάρειαν Γερμανικὴν τῆς Βιθυνίας. Ἡ θέσις τῆς τελευταίας ταύτης πόλεως δύναται νὰ ὁρισθῇ κατὰ προσέγγισιν ὡς οὐχὶ μακρὰν τῆς Προύσης ἕνεκα τῆς μνείας τοῦ ὄρους Ὀλύμπου, ΟΛΥΜΠΟϹ, ἐπὶ νομίσματος τοῦ Καρακάλλα, περιγραφέντος μὲν ὑπὸ Imhoof (*Mon. Gr.*, σ. 439), καταταχθέντος δὲ παρ' αὐτοῦ, ἐσφαλμένως κατ' ἐμέ, εἰς τὴν πόλιν τῆς Κομμαγηνῆς (ἴδε ἀνωτέρω σελ. 30).

Δολέχη, κυρίως γνωστὴ ἐκ τῶν νομισμάτων αὐτῆς. *Αὐτοκρατορικὰ* Μ. Αὐρηλίου, Οὐήρου καὶ Κομμόδου. *Ἐπιγρ.*, ΔΟΛΙΧΑΙѠΝ, ἐν στεφάνῳ.

Ζεῦγμα, ἐπὶ τοῦ Εὐφράτου, ἔνθα ὑπῆρχε γέφυρα *(ζεῦγμα)* ἐκ πλοίων κατασκευασθεῖσα ὑπὸ Σελεύκου τοῦ Α΄. *Αὐτοκρατορικά*— ἀπὸ Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς μέχρι Φιλίππου τοῦ νεωτέρου. *Ἐπιγρ.*, ΖΕΥΓΜΑΤΕΩΝ. *Τύπος*—Ναὸς ἐπὶ τῆς κορυφῆς λόφου ἢ ὄρους (*Num. Chron.*, XIV. 121).

Σαμόσατα, ἡ πρωτεύουσα τῆς Κομμαγηνῆς. Αὐτόνομα χαλκᾶ. *Ἐπιγρ.* ϹΑΜΟϹΑΤΩΝ ΠΟΛΕΩϹ, Πόλις καθημένη ἐπὶ βράχων· *ὄπισθ.* Λέων βαδίζων. *Αὐτοκρατορικά*—ἀπὸ Ἀδριανοῦ μέχρι Τραϊανοῦ Δεκίου. *Ἐπιγρ.*, ϹΑΜΟϹΑΤΕΩΝ, ΦΛΑ. ϹΑΜΟϹΑΤΕΩΝ ΜΗΤΡ. ΚΟΜΜΑ. (Flavia Samosata Metropolis Commagenes), Φ. ϹΑΜ. ΙΕΡ. ΑϹΥΛ. ΑΥΤΟΝΟ. ΜΗΤΡΟ. ΚΟΜ. κτλ. Τὸ χρονολογικὸν σύστημα τῆς πόλεως ταύτης ἄρχεται τὸ 71 μ. Χ., ὅτε ἡ πόλις ἔλαβε τὸν τίτλον Φλαβία πρὸς τιμὴν τοῦ Οὐεσπασιανοῦ. *Συνήθεις τύποι*—Πόλις καθημένη ἐπὶ βράχου, μετὰ τοῦ ποταμοῦ Εὐφράτου ἢ Πηγάσου παρὰ τοὺς πόδας αὐτῆς· Κεφαλὴ πόλεως πυργοστεφής.

Β'. ΚΥΡΡΗΣΤΙΚΗ.

Ἡ χώρα αὕτη ἐξετείνετο ἀπὸ τοῦ Εὐφράτου μέχρι τῆς γειτονίας τοῦ Ἀμανοῦ ὄρους· ὡρίζετο δὲ πρὸς βορρᾶν ὑπὸ τῆς Κομμαγηνῆς. Περιελάμβανε τὰς ἑξῆς πόλεις·

Βέροια *(Χαλέππιον)*. *Αὐτοκρατορικὰ* μετὰ ἢ ἄνευ κεφαλῶν αὐτοκρατόρων — ἀπὸ Τραϊανοῦ μέχρις Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς. *Ἐπιγρ.*, ΒΕΡΟΙΑΙΩΝ, ἐν στεφάνῳ.

Ἱερόπολις, ἡ παλαιὰ **Βαμβύκη**, περὶ τὰ πεντήκοντα μίλια βορειοανατολικῶς τῆς Βεροίας. Ἡ πόλις αὕτη ἦτο τὸ κέντρον τῆς λατρείας τῆς Ἀτεργάτιδος, ἤτοι τῆς Συρίας Ἀφροδίτης. Εἰς τὴν πόλιν ταύτην κατέταξαν ὁ Waddington (*Rev. Num.*, 1861, σ. 9) καὶ ὁ Six (*Num. Chron.*, 1878, σ. 103) σειρὰν Ἀττικῶν διδράχμων κοπέντων ὑπὸ τοῦ Ἄβδ-Χαδάδ, ἀρχιερέως καὶ δυνάστου τῆς Βαμβύκης, ἐν τοῖς χρόνοις Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου, οὗ τὸ ὄνομα ἀπαντᾷ Ἀραμαϊστὶ (אלבמנדר) ἐπὶ διαφόρων κομματίων, συνηνωμένον ἐνίοτε πρὸς τὸ τῆς θεᾶς Ἀτεργάτιδος, עתרעתה, συντετμημένον. Οἱ κύριοι τύποι εἶνε — Ἱππεύς, *ὄπισθ.* Λέων· Βααλτάρσιος ἐπὶ θρόνου· *ὄπισθ.* Ἀτεργάτις καθημένη ἐπὶ λέοντος (*Rev. Num.*, 1861, Πίν. II, 1-2)· Κεφαλὴ θεᾶς· βασιλεὺς καὶ ἁρματηλάτης ἐπὶ ἅρματος, *ἐπιγρ.* עבדהדד· ἱερεὺς ἱστάμενος ἐν ναῷ, ἐπιγρ. עבדהדד, ἢ λέων ταῦρον καταβροχθίζων. Ἐν τούτοις δυνατὸν τινὰ τῶν νομισμάτων τούτων νὰ ἐκόπησαν ἐν Ταρσῷ.

Βραδύτερον ἀπαντῶμεν χαλκᾶ νομίσματα Ἀντιόχου τοῦ Δ' καὶ Ἀλεξάνδρου Α', βασιλέων τῆς Συρίας. *Ἐπιγρ.*, ΙΕΡΟΠΟΛΙΤΩΝ, Ζεὺς ἱστάμενος. *Αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Τραϊανοῦ μέχρι Φιλίππου τοῦ νεωτέρου. *Ἐπιγρ.* ΙΕΡΟΠΟΛΙΤΩΝ, συνήθως προστιθεμένης τῆς ἐπιγραφῆς ΘΕΑΣ ΣΥΡΙΑΣ συνοδευομένης ὑπὸ τοῦ τύπου τῆς θεᾶς λέοντα ἱππευούσης, ἢ ἐνεθρονισμένης μεταξὺ δύο λεόντων καὶ

κρατούσης τύμπανον ὁμοίως τῇ Φρυγίᾳ Κυβέλῃ. Ἐπίσης ΘΕΟΙ CΥΡΙΑC ἀναφορικῶς πρὸς τὴν λατρείαν τοῦ Διὸς τῆς Συρίας, οὗ σύμβολον ἦτο ὁ υἱὸς (Ἰνδικὸς) ταῦρος καὶ τῆς Ἀτεργάτιδος, ἧς ἔμβλημα ὁ λέων. Ὁ Eckhel, III, 261, μνημονεύει χαλκῶν αὐτονόμων νομισμάτων *αὐτοκρατορικῶν χρόνων* ἅτινα φέρουσι χρονολογίας συμφώνως τῷ συστήματι τῶν Σελευκιδῶν.

Κύρρος ἡ πρωτεύουσα τῆς χώρας. Βασιλικὰ νομίσματα Δημητρίου τοῦ Α΄ καὶ Ἀλεξάνδρου τοῦ Α΄, βασιλέων τῆς Συρίας. *Ἐπιγρ.*, ΚΥΡΡΗΣΤΩΝ, Ζεὺς ἱστάμενος. Χρονολογίαι συμφώνως τῷ συστήματι τῶν Σελευκιδῶν. *Αὐτοκρατορικὰ*—ἀπὸ Τραϊανοῦ μέχρι Φιλίππου τοῦ νεωτέρου. *Ἐπιγρ.*, ΚΥΡΡΗCΤѠΝ. *Τύπος*—ΔΙΟC ΚΑΤΑΙΒΑΤΟΥ ἢ ΚΑΤΕΒΑΤΟΥ, Ζεὺς καθήμενος ἐπὶ βράχου κρατῶν κεραυνὸν μετὰ ἀετοῦ παρὰ πόδας αὐτοῦ, ἢ τὸ ἄγαλμα αὐτοῦ ἐν ναῷ.

Γ΄. ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ.

Μία τῶν ὑποδιαιρέσεων τῆς βορείου Συρίας, ἧς πρωτεύουσα ἦτο ἡ **Χαλκὶς πρὸς Βήλῳ**, κειμένη περὶ τὰ δώδεκα ἀγγλικὰ μίλια ἀπὸ Χαλεππίου, παρα τῷ νῦν *Κιννισρίν*. Τὴν πόλιν ταύτην πολὺ συνέχεαν πρὸς τὴν ὑπὸ Λίβανον Χαλκίδα τῆς Χαλκιδικῆς. Τὰ νομίσματα τῆς βορείου Χαλκίδος ἀποτελοῦνται, ὡς φαίνεται, μόνον ἐξ *αὐτοκρατορικῶν* νομισμάτων—ἀπὸ Τραϊανοῦ μέχρι Κομμόδου. Ὁμοιάζουσι δὲ ταῦτα τὴν κατασκευὴν πρὸς τὰ νομίσματα τῆς γείτονος Βεροίας. *Ἐπιγρ.* ΦΛ. ΧΑΛΚΙΔΕΩΝ ἐν στεφάνῳ. *Τύποι ἀξιοσημείωτοι*—ΗΛΙΟCΕΙΡΟC, Ἥλιος ἱστάμενος. Χρονολογίαι συμφώνως πρὸς σύστημα, ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ 92 μ.Χ., ὅτε τὸ ἐπίθετον Φλαβία ἀπενεμήθη τῇ πόλει πρὸς τιμὴν τοῦ Δομιτιανοῦ.

Δ΄. ΧΑΛΚΙΔΗΝΗ.

Χαλκὶς ὑπὸ Λίβανον. Ἡ πόλις αὕτη μετὰ τῆς γείτονος Ἡλιουπόλεως ***(Βααλβέκ)***, τῆς πεδιάδος τοῦ Μαρσύου καὶ τῆς ὀρει-

νῆς χώρας τῆς Ἰτουραίας, ἀπετέλει τετραρχίαν, ἧς τὸ ὅλον ἢ τμήματα ἐκυβερνῶντο, ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Πομπηΐου μέχρι, τῆς βασιλείας τοῦ Κλαυδίου, ὑπὸ τετραρχῶν, καταγομένων ἀπὸ Μεμναίου τινός, μνημονευομένου ὑπό τε τοῦ Στράβωνος (758) καὶ τοῦ Ἰωσήπου (*Ἰουδ. πόλ.* I. 13. 1. *Ἀρχ.* XIV. 7. 4)

Πτολεμαῖος, υἱὸς τοῦ Μεμναίου, περὶ τὰ 85-40 π. Χ.

Κεφαλὴ Διὸς δαφνοστεφής.	ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ ΤΕΤΡΑΡΧΟΥ Ἀετὸς ἱπτάμενος . . . . . Æ ·8
Ὁμοίως.	ΠΤΟΛΕΜ. ΤΕΤΡΑΡΧΗϹ[ΑΝΤΟΣ] ΤΟΥ ΚΑΙ Α[ΡΧΙΕΡΕΩϹ] Οἱ Διόσκουροι ἱστάμενοι παραπλεύρως Æ ·75

Ἀρχέλαος (;), γνωστὸς μόνον ἐκ τοῦ ἑξῆς νομίσματος.

Κεφαλὴ Διός, δ. δαφνοστεφής.	ΤΕΤΡΑΡΧ ΑΡΧΕ Οἱ Διόσκουροι ὡς ἀνωτέρω . . . . . . Æ ·75

Λυσανίας Α΄. Φαίνεται ὅτι ὑπῆρξαν δύο τετράρχαι τοῦ ὀνόματος τούτου, ἤτοι Λυσανίας ὁ Α΄, υἱὸς τοῦ ἀνωτέρου μνημονευθέντος Πτολεμαίου Μεμναίου, περὶ οὗ λέγεται, ὅτι διεδέχθη τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ κατεδικάσθη εἰς θάνατον ὑπὸ Κλεοπάτρας ἐν ἔτει 36 π. Χ. (Ἰωσήπου, *Ἰουδ. πόλ.* I, 13, 1. *Ἀρχ.* XV. 41.) καὶ Λυσανίας ὁ Β΄., μνημονευόμενος ὑπὸ τοῦ Ἁγ. Λουκᾶ (III. 1) ὡς τετράρχης τῆς Ἀβιληνῆς (Ἴδε Λευκάδα ἢ Ἄβιλα τῆς Κοίλης Συρίας, σελ. 381).

Κεφαλὴ Λυσανία τοῦ Α΄, μετὰ διαδήματος.	ΛΥΣΑΝΙΟΥ ΤΕΤΡΑΡΧΟΥ ΚΑΙ ΑΡΧΙΕΡΕΩΣ Ἀθηνᾶ Νικηφόρος ἱσταμένη . . . . . Æ ·75

Χαλκὶς ὑπὸ Λίβανον (;)

Πρῶτος αἰών, π. Χ.

Κεφαλὴ Διὸς δαφνοστεφής.	ΧΑΛΚΙΔΕΩΝ Κωνικὸς λίθος ἐν ναῷ Æ·7

Ε΄. ΠΑΛΜΥΡΗΝΗ

Ἡ **Παλμύρα** ἦτο μικρᾶς σπουδαιότητος μέχρι τῆς ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων καταχτήσεως τῆς Συρίας, ὅτε ἐγένετο λίαν εὐδαίμων. Τὰ νομίσματα αὐτῆς εἶνε πάντα χαλκᾶ, σμικρὰ δὲ κατὰ τὸ πλεῖστον καὶ ποικίλων τύπων, ὧν καταφανέστεροι ὁ λέων, ὁ φοῖνιξ καὶ ἡ πυργοστεφὴς πόλις. Ἡ ἐπιγραφὴ εἶνε ΠΑΛΜΥΡΑ ὅταν εἶνε εὐδιάκριτος. Λεπτομερεῖς περιγραφὰς ἴδε παρὰ De Saulcy (*Numismatique palmyrénienne* ἐν *Rev. Arch.* N. S., XXII. σ. 291 καὶ *Terre Sainte*, Πίν. XXIV. Ἀριθμ. 5-10). Περὶ δὲ τῶν νομισμάτων τῆς Παλμυρηνῆς δυναστείας τοῦ Ὀδενάθου, Ζηνοβίας καὶ τῆς οἰκογενείας αὐτῶν ἴδε Von Sallet, (*Die Fürsten von Palmyra*, Βερολῖνον, 1866.).

Ϛ΄. ΣΕΛΕΥΚΙΣ ΚΑΙ ΠΙΕΡΙΑ.

Αἱ τέσσαρες ἀδελφαὶ πόλεις Ἀντιόχεια, Σελεύκεια, Ἀπάμεια καὶ Λαοδίκεια, πᾶσαι κτισθεῖσαι ὑπὸ Σελεύκου τοῦ Α΄, ἀπετέλεσαν βραδύτερον ἡμιαυτόνομον τετράπολιν, ἥτις ἐπὶ διάστημα εἴκοσι περίπου ἐτῶν, ἀπὸ τῆς βασιλείας Ἀλεξάνδρου τοῦ Βάλα μέχρι τῆς Ἀντιόχου τοῦ Ζ΄, ἔκοψε συμμαχικὰ χαλκᾶ νομίσματα ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἀδελφοὶ δῆμοι.

Κεφαλὴ Διός.	ΑΔΕΛΦΩΝ ΔΗΜΩΝ Κεραυνός. Χρονολογίαι κατὰ τὸ σύστημα τῶν Σελευκιδῶν, 164, 165, 167, 184, καὶ 185=149, 148, 146, 129, καὶ 128 π. Χ. . . . Æ ·8
Κεφαλὴ Ἀρτέμιδος.	ΑΔΕΛΦΩΝ ΔΗΜΩΝ Τρίπους. . Æ ·6
Δύο κεφαλαὶ συνεζευγμέναι, ὁμοιάζουσαι δὲ πρὸς τὴν τοῦ Διὸς (οἱ δῆμοι Ἀντιοχείας καὶ Σελευκείας ;)	» » Τύχη ἱσταμένη, στέφουσα τὸ ὄνομα τῶν δήμων . . . . Æ ·8

Αἱ διάφοροι πόλεις τῆς καλουμένης Σελευκίδος καὶ Πιερίας χώρας ἔκοψαν ὡσαύτως αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα ἀπὸ τῆς αὐτῆς περιόδου (149 π. Χ.) μέχρι τῶν αὐτοκρατορικῶν χρόνων, καὶ *αὐτοκρατορικὰ* νομίσματα μέχρις ὀψίμου ἐποχῆς.

Ἀντιόχεια ἡ ἐπὶ τοῦ **Ὀρόντου,** ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὄχθης τοῦ Ὀρόντου, περὶ τὰ εἴκοσι μίλια ἀπὸ τῶν ἐκβολῶν αὐτοῦ, πρωτεύουσα τοῦ κράτους τῶν Σελευκιδῶν, μία δὲ τῶν λαμπροτάτων πόλεων τοῦ ἀρχαίου κόσμου. Ἐκτὸς τῶν καθαρῶς βασιλικῶν νομισμάτων τῶν βασιλέων τῆς Συρίας, ἐκόπησαν ἐν Ἀντιοχείᾳ νομίσματα τῶν ἑξῆς τάξεων.

(α) Χαλκᾶ. *Ἐπιγρ.,* ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ — Κεφαλὴ Ἀλεξάνδρου τοῦ Βάλα. *ὄπισθ.* Ζεὺς ἢ τρίπους. Χρονολογία 164 τοῦ συστήματος τῶν Σελευκικῶν = 149 π. Χ.

(β) Αὐτόνομα χαλκᾶ μετὰ ἢ ἄνευ χρονολογιῶν συμφώνων τῷ συστήματι τῶν *Σελευκιδῶν*, τασσόμενα ἀπὸ τοῦ 92-40 π. Χ. *Ἐπιγρ.,* ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ, ἢ ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ, ἢ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ, ἢ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΑΥΤΟΝΟΜΟΥ.

Κεφαλὴ Διός.	Ζεὺς Νικηφόρος καθήμενος. Æ 1·-·8
Κεφαλὴ Πόλεως πυργοστεφής.	Τρίπους . . . . Æ ·65
Κεφαλὴ Ἀρτέμιδος.	Ἀπόλλων . . . . Æ ·55

(γ) Αὐτόνομα χαλκᾶ, μετὰ χρονολογιῶν συμφώνων πρὸς *ἄγνωστον σύστημα*, ἴσως τὸ ἀπὸ τοῦ 64 π. Χ. ἀρχόμενον Πομπήειον, ἐκτεινομένων δὲ ἀπὸ τοῦ 2-89 (63 π. Χ.-25(;) μ. Χ.). *Ἐπιγρ.* ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ ΑΥΤΟΝΟΜΟΥ, ἢ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΝΟΜΟΥ, ἢ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ κτλ. *Τύποι* — Κεφαλὴ Ἀρτέμιδος, *ὄπισθ.* Ἀπόλλων· κεφαλὴ πόλεως, *ὄπισθ.* τρίπους· κεφαλὴ Διός, *ὄπισθ.* τρίπους· κεφαλὴ πόλεως, *ὄπισθ.* Ζεὺς Νικηφόρος, καθήμενος. κτλ

(δ) Αὐτόνομα καὶ αὐτοκρατορικὰ τοῦ Αὐγούστου, AR τετράδραχμα καὶ Æ μετὰ χρονολογιῶν συμφώνων πρὸς τὸ Ἀκτιανὸν σύστημα (31

π. Χ.), ἐκτεινομένων ἀπὸ τοῦ 4 π. Χ. μέχρι τοῦ 16 μ. Χ. *'Επιγρ.* ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ, ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ, κτλ. συνήθως μετὰ τῶν ὀνομάτων τῶν Ῥωμαίων διοικητῶν τῆς Συρίας, προτασσομένης τῆς ΕΠΙ. *Κύριοι τύποι*—Ἡ Τύχη τῆς 'Αντιοχείας, καθημένη ἐπὶ βράχου, μετὰ τοῦ 'Ορόντου ποταμοῦ νηχομένου παρὰ τοὺς πόδας αὐτῆς, ἀντιγεγραμμένη ἀπὸ τοῦ περιφήμου ἀγάλματος Εὐτυχίδου τοῦ Σικυωνίου, μαθητοῦ τοῦ Λυσίππου (*Πίναξ* ΛΑ'. 11.). Κριὸς καὶ ἐν μηνίσκῳ ἀστὴρ (ἀστερισμὸς τοῦ κριοῦ)· Στέφανος περιέχων τὴν *ἐπιγρ.*, ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΟΝ ΑΝΤΙΟΧΕΙϹ.

(ε) Αὐτόνομα καὶ αὐτοκρατορικὰ—ἀπὸ Τιβερίου μέχρις Ὄθωνος, AR τετράδραχμα καὶ Æ μετὰ χρονολογιῶν συμφώνων πρὸς τὸ *Καισαριανὸν σύστημα* (49 π. Χ.), ἐκτεινομένων δὲ ἀπὸ τοῦ 33 - 177 μ. Χ., προτασσομένου συνήθως τοῦ ЄΤΟΥϹ ἢ ЄΤ. *'Επιγρ.*, ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ ἢ ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ, ἐνίοτε μετὰ ὀνομάτων τῶν Ῥωμαίων διοικητῶν τῆς Συρίας, προτασσομένης τῆς ЄΠΙ. *Κύριοι τύποι* — Κεφαλὴ Διός, *ὄπισθ.* Βωμός· κεφαλὴ πόλεως, *ὄπισθ.* Κριὸς καὶ ἐν μηνίσκῳ ἀστήρ· κεφαλὴ γυναικεία (ἢ 'Απόλλωνος;), *ὄπισθ.* Κλάδος ἐλαίας· κεφαλὴ γυναικεία, *ὄπισθ.* Λύρα· κεφαλὴ Διός, *ὄπισθ.* Κεφαλὴ γυναικεία (Βουλή;) ῥίπτουσα ψῆφον εἰς ὑδρίαν· κεφαλὴ αὐτοκράτορος, *ὄπισθ.* 'Αετὸς ἐπὶ κεραυνοῦ· κεφαλὴ αὐτοκράτορος, *ὄπισθ.* Στέφανος.

(ς) Ἡ μεγαλειτέρα ἐντούτοις κλάσις τῶν νομισμάτων τῆς 'Αντιοχείας δὲν φέρει χρονολογίας συμφώνως πρὸς χρονολογικόν τι σύστημα ἀλλ' ἀποτελεῖται ἐξ AR τετραδράχμων φερόντων συνήθως τὴν ἐπιγραφὴν ЄΤΟΥϹ ΝЄΟΥ ΙЄΡΟΥ, κτλ., ἢ ΔΗΜΑΡΧ. ЄΞ. ΥΠΑΤΟϹ ΤΟ Β, Γ, Δ, κτλ. (=Trib. pot. cos. II, III, IV, κτλ.) καὶ ἐκ χαλκῶν ἐπιγεγραμμένων S. C. (Senatus Consulto). *Συνήθεις τύποι* τῶν μὲν AR—'Αετὸς μετ' ἀνοικτῶν πτερύγων· Τύχη τῆς 'Αντιοχείας, κτλ., τῶν δὲ χαλκῶν ἁπλῶς στέφανος ἐλαίας. 'Εκ τῶν τετραδράχμων, τὰ φέροντα τὰς εἰκόνας τοῦ 'Αντωνίου καὶ τῆς Κλεοπάτρας εἶνε ἐκ τῶν σπουδαιοτάτων (B. M. *Guide*, Πίν. LXI. 14.).

(ζ) *Αὐτοκρατορικὰ ἀποικιακὰ—ἀπὸ Ἐλαγαβάλου μέχρις Οὐαλεριανοῦ.* *Ἐπιγρ.*, ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ ΜΗΤΡΟ. ΚΟΛΩΝΙΑ, τύποι ἄνευ ἰδιαιτέρου τινὸς ἐνδιαφέροντος.

Τὸ γεγονὸς ὅτι ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ Αὐγούστου καὶ ἐντεῦθεν τὸ νομισματοκοπεῖον τῆς Ἀντιοχείας ἔκοπτεν ἀργυρᾶ καὶ χαλκᾶ νομίσματα ἀφθονώτερα ἢ οἷα δήποτε ἄλλη πόλις τῆς Αὐτοκρατορίας ἐξαιρέσει τῆς Ῥώμης, ἀποδεικνύει, ὅτι ἡ νομισματικὴ σπουδαιότης τῆς μητροπόλεως τῆς Συρίας ηὔξησεν ἐπὶ τῆς Ῥωμαϊκῆς διοικήσεως. Τὰ αὐτοκρατορικῶν χρόνων τετράδραχμα τῆς Ἀντιοχείας ἕλκουσιν ἀπὸ 236 μέχρι 220 κ., ἡ δὲ δραχμή, ἥτις εἶνε λίαν σπανία, περὶ τοὺς 59 κ. κατὰ μείζονα ὅρον, ἤτοι περίπου τὸ αὐτὸ πρὸς τὸ Ῥωμαϊκὸν δηνάριον τῶν χρόνων τῆς Δημοκρατίας. Οὐδὲν ἧττον τὸ τετράδραχμον ἐξετιμᾶτο ὡς ἴσον πρὸς τρία μόνον Ῥωμαϊκὰ δηνάρια (Mommsen, *Hist. Mon. Rom.*, I. 49).

Ἀντιοχεῖς πρὸς Δάφνῃ.

Ἀντιοχεῖς ἐπὶ Καλλιῤῥόῃ. Ἴδε σελ. 420.

Ἀντιοχεῖς Μυγδονίας. Ἴδε σελ. 422.

Ἀντιοχεῖς ἐν Πτολεμαΐδι. Ἴδε σελ. 401.

Περὶ τῶν τριῶν κλάσεων τῶν χαλκῶν νομισμάτων τῶν ἐπιγεγραμμένων ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΔΑΦΝΗΙ, ΤΩΝ ΕΠΙ ΚΑΛΛΙΡΟΗΙ, καὶ ΤΩΝ ΕΝ ΠΤΟΛΕΜΑΙΔΙ, ἴδε de Saulcy, *Num. Chron.*, 1871 σ. 69· Eckhel, *De nummis Antiochenorum extra Antiochiam signatis (Doctr. Num. Vet.*, III. 305) καὶ Lenormant, *Mon. dans l' Ant.*, III. 34. Τὰ νομίσματα ταῦτα φέρουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κεφαλὴν Ἀντιόχου τοῦ Δ΄ ἐπὶ τῆς ἐμπροσθίας ὄψεως, ἐπὶ δὲ τῆς ὀπισθίας Δία ἱστάμενον. Τὰ φέροντα τὴν ἐπιγραφὴν ΠΡΟΣ ΔΑΦΝΗΙ ἀνήκουσι βεβαίως τῇ ἐπὶ τοῦ Ὀρόντου Ἀντιοχείᾳ, διακρινομένῃ ἐνταῦθα τῶν ἄλλων ὁμωνύμων πόλεων διὰ τῆς μνείας τῆς γειτονίας αὐτῆς πρὸς τὸ διάσημον ἱε-

ρὸν Ἀπόλλωνος τοῦ ἐν Δάφνῃ, κειμένου εἰς ἀπόστασιν πέντε περίπου μιλίων ἀπὸ τῆς πόλεως. Ἡ ἐπὶ τῇ Καλλιῤῥόῃ Ἀντιόχεια εἶνε ἡ Ἔδεσσα τῆς Μεσοποταμίας. Ἡ δ' ἐν Πτολεμαΐδι Ἀντιόχεια φαίνεται ὅτι εἶνε ἡ Ἄκη· διατὶ ὅμως δὲν γίνεται χρῆσις τῆς προσθέσεως **ἐν** εἶνε δυσεξήγητον.

Ἀπάμεια, κτισθεῖσα ἀρχῆθεν ὑπὸ Ἀντιγόνου ὑπὸ τὸ ὄνομα τῆς Πέλλας, ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Ὀρόντου, ὃν ἐκάλεσεν Ἀξιόν, ἀπὸ τοῦ ὁμωνύμου ποταμοῦ τῆς Μακεδονίας. Ἔκοψε δ' αὕτη (α) χαλκᾶ νομίσματα ὡς μέλος τῆς τετραπόλεως τῶν Ἀδελφῶν Δήμων (ἴδε Ἀντιόχειαν σελ. 369) ἀρχόμενα ἀπὸ τοῦ 149 π.Χ. (β) βασιλικὰ χαλκᾶ νομίσματα μετὰ τῆς κεφαλῆς Ἀντιόχου τοῦ Δ'. *Ἐπιγρ.*, ΑΠΑΜΕΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΩΙ ΑΞΙΩΙ, Ζεὺς Νικηφόρος ἱστάμενος, ἢ κεφαλὴ Ἀλεξάνδρου τοῦ Βάλα. *Ἐπιγρ.*, ΑΠΑΜΕΩΝ ΓΞΡ (=150 π. Χ), *ὄπ.* Ζεὺς ἱστάμενος κρατῶν κράνος. (γ). Αὐτόνομα Æ μετὰ χρονολογιῶν τοῦ *συστήματος τῶν Σελευκιδῶν* (312 π. Χ.) καὶ ἐκείνου τοῦ *Ἀκτίου* (31 π. Χ), ἐκτεινόμενα ἀπὸ τοῦ 153 π. Χ. μέχρι τοῦ 14 μ. Χ. *Ἐπιγρ.*, ΑΠΑΜΕΩΝ, συνήθως τῇ προσθήκῃ τῶν ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ, ἢ ΑΥΤΟΝΟΜΟΥ. *Τύποι* —Κεφαλὴ Διός, *ὄπισθ.* Ἐλέφας· κεφαλὴ Ἀθηνᾶς, *ὄπισθ.* Νίκη· κεφαλὴ Διονύσου νεαροῦ, *ὄπισθ.* Θύρσος τεταινιωμένος. (δ) *Αὐτοκρατορικὰ* τοῦ Αὐγούστου. Κεφαλὴ Πόλεως, *ὄπισθ.* Νίκη.

Ἀρέθουσα, ἐπὶ τοῦ Ὀρόντου, μεταξὺ Ἐμίσης καὶ Ἐπιφανείας. Αὐτόνομα καὶ *αὐτοκρατορικὰ* τοῦ Σεουήρου. *Ἐπιγρ.*, ΑΡΕΘΟΥϹΑΤΩΝ ΤΗϹ ΙΕΡΑϹ ΚΑΙ ΑΥΤΟΝΟΜΟΥ, ἢ ΑΡΕΘΟΥϹΑΤΩΝ ΕΤ. ΓΞϹ, ἢ ΕΠϹ (Eckhel, III. 310). Τὸ χρονολογικὸν σύστημα ἄρχεται ἀπὸ τοῦ 68 π. Χ.

Βαλανέαι, ἐπὶ τῆς παραλίας μεταξὺ τῆς Πάλτου καὶ Μαράθου. Τὸ ἐγχώριον χρονολογικὸν σύστημα ἄρχεται ἀπὸ τοῦ 124 π. Χ. Ἐν χρήσει ἦτο ἐν αὐτῇ καὶ τὸ χρονολογικὸν σύστημα τῶν Σελευκιδῶν.

Κεφαλὴ γυναικεία.	ΒΑΛΑΝΕΩΝ Ζεὺς καθήμενος. Χρονολογία 104=209 π. Χ.
Κεφαλὴ πεπλοφόρος τῆς πόλεως	ΒΑΛΑΝΕΩΤΩΝ ϹΥ[ρίας] Νίκη. Χρονολογία 104=209 π. Χ. Æ
Κεφαλὴ Μ. Ἀντωνίου.	ΒΑΛΑΝΕΩΝ ϹΥ[ρίας] Διόνυσος ἐπὶ τεθρίππου. Χρονολογία 91=34 π. Χ. . . . . Æ
Κεφαλὴ Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς.	ΒΑΛΑΝΕΩΝ ϹΥ[ρίας] Θεὸς τοῦ πολέμου, κραδαίνων ξίφος καὶ κρατῶν ἀσπίδα καὶ κλάδον, ὡς ἐπὶ τῶν νομισμάτων τῆς Ἀσκαλῶνος . . . . Æ 6

Γάβαλα, πόλις παράλιος πρὸς νότον τῆς Λαοδικείας. Αὐτόνομα χαλκᾶ. *Ἐπιγρ.*, ΓΑΒΑΛΕΩΝ, ἐνίοτε μετὰ ὀνόματος τοῦ Ῥωμαίου διοικητοῦ τῆς Συρίας, ΕΠΙ ϹΙΛΑΝΟΥ. *Αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρις Ἰουλίας Σοαιμιάδος. Χρονολογίαι κατὰ ἐγχώριον σύστημα ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ 47 π. Χ, τῇ προσθήκῃ ἐνίοτε ἄλλης χρονολογίας, ὑπολογιζομένης ἀπὸ τοῦ 32 ἢ 18 π. Χ. *Τύποι* — Παράστασις γυναικὸς καθημένης, φερούσης μήκωνας καὶ στάχυν, παρὰ πόδας δ' αὐτῆς σφίγξ· προτομὴ Ἀθηνᾶς πρὸ εἰδώλου Φοινικικῆς τινος θεότητος ὁμοιάζοντος πρὸς σφίγγα· παράστασις ἀνδρὸς καθημένου, κραδαίνοντος διπλοῦν πέλεκυν καὶ κρατοῦντος ἀσπίδα. *Ἐπιγρ.* ἐπί τινων κερμάτων ΑΝΝΑ ἢ ΤΥΧΗ, ὧν ἡ πρώτη εἶνε ἀβεβαίου σημασίας. Σφὶγξ καὶ γλαῦξ ἀντιμέτωποι, κτλ.

Ἔμεσα, ἐπὶ τοῦ Ὀρόντου, διάσημος διὰ τὸν μεγαλοπρεπῆ αὐτῆς ναὸν τοῦ Συροφοινικικοῦ ἡλιακοῦ θεοῦ Ἐλαγαβάλου. Εἰς τὴν πόλιν ταύτην κατέταξεν ὁ Lenormant (*Alphabet phénicien* II. 4) νόμισμα ἀντιγεγραμένον ἀπὸ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ τῆς Ἀντιοχείας, *ὄπισθ.* S. C. καὶ ἀετός. *Ἔμπροσθεν* ὑπάρχει κεφαλὴ τοῦ Ἡλίου ἀκτινοστεφὴς καὶ ἐπιγραφὴ χαρακτήρων Estranghelo (συριακὴ τῶν Εὐαγγελίων), ἀναγινωσκομένη *Δάβελ Μάλκα*, δεικνύουσα

ὅτι οἱ ἱερατικοὶ βασιλεῖς τῆς Ἐμίσης κατεῖχον κατὰ τὸν πρῶτον καὶ δεύτερον αἰῶνα μ. Χ. τὸ δικαίωμα τοῦ κόπτειν νόμισμα ἐν τῷ ἰδίῳ αὐτῶν ὀνόματι. Ὑπάρχουσιν πρὸς τούτοις *αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Δομιτιανοῦ μέχρι Σουλπικίου Ἀντωνίνου. *Ἐπιγρ.*, ЄΜΙCΗΝΩΝ, ἀπὸ δὲ τῶν χρόνων τοῦ Καρακάλλα, ЄΜΙCΩΝ ΚΟΛΩΝΙΑC, ἢ ΜΗΤΡΟ ΚΟΛ. ЄΜΙCΩΝ, τέλος δὲ ἐπὶ Σουλπικίου Ἀντωνίου νομίσματα ἐπιγεγραμμένα ΔΗΜΑΡΧ. ЄΞΟΥCΙΑC ЄΜΙCΑ S. C. Χρονολογίαι κατὰ τὸ σύστημα τῶν Σελευκιδῶν. *Τύποι*— Ἀετὸς ἐπὶ ἱεροῦ κωνικοῦ λίθου, ἐνίοτε ἐντὸς ναοῦ· κεφαλὴ τοῦ θεοῦ τοῦ ἡλίου, ἢ ὑψηλὸς καίων βωμὸς τοῦ ἡλίου, κεκοσμημένος πλουσίως δι' ἀψίδων περιεχουσῶν ἀγάλματα. *Ἀγῶνες* — ΗΛΙΑ, ΠΥΘΙΑ.

Ἐπιφάνεια, ἐπὶ τοῦ Ὀρόντου, ἡ Ἀμάθη (Hamath) τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, μετωνομασθεῖσα ὑπὸ Ἀντιόχου τοῦ Ἐπιφανοῦς.

Αὐτόνομα χαλκᾶ μετὰ χρονολογιῶν τοῦ συστήματος τῶν Σελευκιδῶν ἀνταποκρινόμεναι πρὸς τὰ 161-134 π. Χ. *Ἐπιγρ.*, ΕΠΙΦΑΝΕΩΝ, ἢ ΕΠΙΦΑΝΕΩΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ. *Τύποι* Κεφαλὴ Πόλεως, *ὄπισθ.* Ζεὺς Νικηφόρος καθήμενος· κεφαλὴ Ἀθηνᾶς, *ὄπισθ.* Ἀπόλλων ἱστάμενος. *Αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Τιβερίου μέχρι Γαλλιηνοῦ. *Ἐπιγρ.*, ЄΠΙΦΑΝЄΩΝ. Χρονολογίαι κατὰ τὸ Πομπήειον χρονολογικὸν σύστημα (64 π. Χ.) *Τύποι* — Διόνυσος καὶ πάνθηρ· Ἀθηνᾶ ἱσταμένη· Δήμητρα ἱσταμένη, κλπ.

Λαοδίκεια πρὸς τῇ θαλάσσῃ, κληθεῖσα οὕτως ὑπὸ Σελεύκου Α' πρὸς τιμὴν τῆς μητρός του Λαοδίκης. Χαλκᾶ βασιλικὰ νομίσματα μετὰ κεφαλῶν Ἀντιόχου Δ', Ἀλεξάνδρου Βάλα καὶ Ἀντιόχου Η'. *Ἐπιγρ.*, ΛΑΟΔΙΚΕΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΘΑΛΑΣΣΗΙ ἢ ΛΑΟΔΙΚΕΩΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΝΟΜΟΥ. *Τύποι* — Ποσειδῶν ἢ Ἄρτεμις. Ἴδε ὡσαύτως τὰ φέροντα τὴν ἐπιγραφὴν ΑΔΕΛΦΩΝ ΔΗΜΩΝ νομίσματα, τὰ ὑπὸ τὴν Ἀντιόχειαν ἐν σελ. 369. περιγραφέντα.

Βραδύτερον ἡ Λαοδίκεια ἔκοψεν αὐτόνομα ἀργυρᾶ τετράδραχ-

μα, φέροντα χρονολογίας ὑπολογιζομένας κατὰ τὸ Φαρσάλιον χρονολογικὸν σύστημα (48 π. Χ.), ἐκτεινόμενα δὲ ἀπὸ τοῦ 39 μέχρι τοῦ 17 π. Χ.

Κεφαλὴ Πόλεως, πεπλοφόρος καὶ πυργοστεφής.	ΛΑΟΔΙΚΕΩΝ,ΛΑΟΔΙΚΕΩΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΝΟΜΟΥ, ἢ ΙΟΥΛΙΕΩΝ ΤΩΝ ΚΑΙ ΛΑΟΔΙΚΕΩΝ Ζεὺς Νικηφόρος, ἐπὶ θρόνου. Τὸ ὅλον ἐν στεφάνῳ . . Ꝧ 230-220 κ.

Ὑπάρχουσιν ἐπίσης χαλκᾶ νομίσματα φέροντα χρονολογίας συμφώνως πρὸς τὸ αὐτὸ σύστημα, τασσόμενα δ' ἀπὸ τοῦ 47 π.Χ. μέχρι τοῦ 83 μ. Χ., ἐνίοτε μετὰ τῆς *ἐπιγρ.* ΙΟΥΛΙΕΩΝ ΤΩΝ ΚΑΙ ΛΑΟΔΙΚΕΩΝ.

Αὐτοκρατορικὰ Ꝧ τετράδραχμα—ἀπὸ Αὐγούστου μέχρις Ἀδριανοῦ, καὶ Ꜳ ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Καρακάλλα, μετὰ χρονολογιῶν ἀπὸ τοῦ 48 π. Χ. *Τίτλοι τιμητικοὶ*—ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ, ΝΕΩΚΟΡΩΝ ΠΡ[ΩΤΩΝ] CΥΡΙΑC, ΙΟΥΛ. ΛΑΟΔΙ. CΕΟΥΗ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩC, κτλ. *Τύποι*—Προτομὴ τῆς πόλεως πυργοστεφής· ναός, κτλ.

Αὐτοκρατορικὰ ἀποικιακὰ—ἀπὸ Σεουήρου μέχρις Οὐαλεριανοῦ, μετὰ Λατινικῆς ἐπιγραφῆς. COL LAOD. METROPOLEOS, C. M. L., SEPT. COL. LAOD. METRO., COL. LAO. P. S. METROPOLEOS (=Colonia Laodiceia Prima Syriae, κτλ.), ἢ παρεφθαρμέναι ἐπιγραφαὶ LAODICEON, LADICEON, LAVDICEON, κλπ. *Τύποι*—ποικίλοι. Ἐκ τῶν μᾶλλον ἀξίων σημειώσεως εἶνε ὁ τύπος θεᾶς ἐνόπλου (Ἄρτεμις Βραυρωνία, πρβλ. Παυσ. III. 16 8) ἱσταμένης μεταξὺ δύο ἐλάφων· πρὸς δὲ ἡ Λαοδίκεια καθημένη μετὰ ποταμίου θεοῦ παρὰ τοὺς πόδας αὐτῆς καὶ περιστοιχουμένη ὑπὸ τεσσάρων γυναικείων μορφῶν, πόλεων ὑποτελῶν(;).

Συμμαχικὰ νομίσματα μετὰ τῆς Ἀράδου.

Λάρισα, ἐπὶ τοῦ Ὀρόντου. Μόνον χαλκᾶ αὐτόνομα νομί-

σματα. *Ἐπιγρ.*, ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ. *Τύποι* — κεφαλὴ Διός, *ὄπισθ.* Θρόνος· κεφαλὴ πόλεως, *ὄπισθ.* Ἵππος βαδίζων· κεφαλὴ Ἀπόλλωνος, ὄπισθ. Ἄρτεμις κυνηγέτις.

Μυρίανδρος, ἐπὶ τοῦ κόλπου τῆς Ἰσσοῦ. *Αὐτοκρατορικὰ* χαλκᾶ Ἀντ. Εὐσεβοῦς καὶ Μ. Αὐρηλίου. *Ἐπιγρ.*, ΜΥΔΡΙΑΝΔΡΙΤΩΝ. *Τύποι,* Τύχη, κτλ. (Mionn., V. 265),

Νικόπολις, ἴσως ὡσαύτως ἐπὶ τοῦ Ἰσσικοῦ κόλπου. *Αὐτοκρατορικὰ* χαλκᾶ — ἀπὸ Κομμόδου μέχρι Φιλίππου τοῦ νεωτέρου. *Ἐπιγρ.*, ΝΕΙΚΟΠΟΛΕΙΤΩΝ ϹΕΛΕΥΚΙΔΟϹ, ἢ ΤΗϹ ϹΕΛΕΥΚΙΔΟϹ ΤΗΣ ΙΕΡΑϹ. *Τύποι* — Θεὰ πεπλοφόρος ἐν ναῷ διστύλῳ· δύο μορφαὶ βαδίζουσαι μετὰ Ἔρωτος ἱπταμένου ὑπεράνω αὐτῶν, στέφοντος δὲ ποτάμιον θεὸν νηχόμενον ἔμπροσθεν.

Πάλτος, πόλις παράλιος μεταξὺ Γαβάλων καὶ Βαλανέας. *Αὐτοκρατορικὰ* χαλκᾶ — ἀπὸ Κομμόδου μέχρις Ἐλαγαβάλου. *Ἐπιγρ.*, ΠΑΛΤΗΝΩΝ. Χρονολογίαι συμφώνως πρὸς δύο συστήματα, ὧν τὸ μὲν ὑπολογιζόμενον ἀπὸ τοῦ 239 π. Χ, τὸ δὲ ἕτερον, κατὰ τὸν Pellerin (*Mél.* II, 335), ἀπὸ χρόνου τινὸς μεταξὺ τοῦ 97 καὶ 81 π. Χ. *Τύποι* — Οἱ Διόσκουροι· προτομὴ θεᾶς φερούσης μόδιον, κτλ.

Ραφανέαι, περὶ τὰ εἴκοσι καὶ πέντε μίλια νοτιοδυτικῶς τῆς Ἐπιφανείας καὶ δυτικῶς τῆς Ἀρεθούσης. *Αὐτοκρατορικὰ* — Ἐλαγάβαλος καὶ Σεουῆρος Ἀλέξανδρος. *Ἐπιγρ.*, ΡΑΦΑΝΕΩΤΩΝ, ΡΕΦΑΝΕΩΤΩΝ, ΡΕΦΑΝΕΑΤΩΝ ἢ ΡΕΦΑΝΕΩΝ, Τύχη πόλεως ἱσταμένη ἢ καθημένη, στέφουσα δὲ ταῦρον· ἐν τῷ πεδίῳ, ἑκατέρωθεν, ἀετός.

Ῥῶσος, ἐπὶ τοῦ Ἰσσικοῦ κόλπου. Αὐτόνομα χαλκᾶ. *Ἐπιγρ.*, ΡΩϹΕΩΝ ἢ ΡΩϹΕΩΝ ΤΗϹ ΙΕΡΑϹ ΚΑΙ ΑϹΥΛΟΥ, τῇ προσθήκῃ ἐνίοτε τῶν ΚΑΙ ΑΥΤΟΝΟΜΟΥ. *Αὐτοκρατορικά* — ἀπὸ Κλαυδίου μέχρι Σεουήρου Ἀλεξάνδρου. Χρονολογίαι συμφώνως πρὸς τὴν

Καισάρειον ἐποχὴν τοῦ 48 π. Χ. καὶ τὴν Ἀκτιανὴν (31 π.Χ.). *Τύποι* — Κεφαλὴ Διός· κεφαλὴ Τύχης· ἀνατολικὴ θεότης κατ' ἐνώπιον ἱσταμένη ἐπὶ βάσεως τεθειμένης μεταξὺ δύο ταύρων· ἡ κεφαλὴ αὐτῆς εἶνε κερασφόρος, κρατεῖ δὲ κεραυνὸν καὶ στάχυν σίτου (Imhoof, *Mon. Gr.*, σ. 440).

Σελεύκεια, τὸ ἐπίνειον τῆς Ἀντιοχείας, κειμένη εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους Πιερίας. Βασιλικὰ χαλκᾶ νομίσματα, φέροντα κεφαλὰς Ἀντιόχου τοῦ Δ', Ἀλεξάνδρου τοῦ Βάλα, ἢ Ἀντιόχου Ζ' καὶ Η'. *Ἐπιγρ.*, ΣΕΛΕΥΚΕΩΝ ΤΩΝ ΕΜ ΠΙΕΡΙΑΙ. Ἴδε ἐπίσης τὰ ἐπιγεγραμμένα ΑΔΕΛΦΩΝ ΔΗΜΩΝ νομίσματα (σελ. 369), φέροντά τινα χρονολογίας τοῦ συστήματος τῶν Σελευκιδῶν. Αὐτόνομα χαλκᾶ, τὰ πλεῖστα ἐκ τοῦ πρώτου αἰῶνος π. Χ.. *Ἐπιγρ.* ΣΕΛΕΥΚΕΩΝ, ΣΕΛΕΥΚΕΩΝ ΤΩΝ ΕΜ ΠΙΕΡΙΑΙ, ΣΕΛΕΥΚΕΩΝ ΠΙΕΡΙΑΣ, ἢ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΑΥΤΟΝΟΜΟΥ, ἢ ΑΣΥΛΟΥ. *Τύπος* — Κεφαλὴ Διός, *ὄπισθ.* Κεραυνός, ἐνίοτε ἐπὶ θρόνου Διός. Τινὰ τῶν νεωτέρων κομματίων φέρουσι χρονολογίας τοῦ Πομπηείου (64 π.Χ.) ἢ Ἀκτιανοῦ συστήματος (31 π. Χ.).

Ὑπάρχουσι πρὸς τούτοις αὐτόνομα χαλκᾶ τετράδραχμα καὶ δραχμαὶ τῶν ἑξῆς τύπων, φέροντα χρονολογίας ἀπὸ τοῦ 4 μέχρι τοῦ 26, ὑπολογιζόμενα πιθανῶς ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς αὐτονομίας τῆς πόλεως ἐν ἔτει 108 π. Χ. (= 104-82 π. Χ.): —

Κεφαλὴ Τύχης πυργοστεφής.	ΣΕΛΕΥΚΕΩΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΝΟΜΟΥ Κεραυνὸς ἐπὶ θρόνου Ꭿ Τετράδρ. 230-215 κ.
Ὁμοίως.	ΣΕΛΕΥΚΕΩΝ ΤΗΣ ΑΥΤΟΝΟΜΟΥ Νίκη ἢ κεραυνός . . . . Ꭿ Δραχμὴ καὶ ἡμίδρ.
Κεφαλὴ Διός. (*Zeit. f. Num.*, III. 350.)	ΣΕΛΕΥΚΕΩΝ ΤΗΣ ΑΥΤΟΝΟΜΟΥ Κεραυνός. . . Ꭿ Διώβολ.

Αὐτοκρατορικά — Ꭿ τετράδραχμα τοῦ Αὐγούστου καὶ Τιβερίου μόνον, καὶ Ꭺ μέχρι Σεβήρου Ἀλεξάνδρου. *Συνήθεις τύποι* — Κεραυνὸς ἐπὶ θρόνου· κωνικὸς λίθος ἐν ναῷ, φέρων συνήθως τὴν ἐπι-

γραφὴν ΖΕΥϹ ΚΑϹΙΟϹ ἢ ΖΕΥϹ ΚΕΡΑΥΝΙΟϹ. Ὁ κεραυνὸς ἐλατρεύετο ἐν Σελευκείᾳ ὡς τὸ ἔμβλημα Διὸς τοῦ τὸν Σέλευκον ὁδηγήσαντος εἰς τὴν ἐκλογὴν τῆς θέσεως τῆς πόλεως.

Ι'. ΚΟΙΛΗ ΣΥΡΙΑ.

Ἡ Κοίλη Συρία, ἐν τῇ στενοτάτῃ αὐτῆς ἐννοίᾳ, περιελάμβανε τὴν μικρὰν ἔκτασιν τῆς μεταξὺ τῶν ὀρέων Λιβάνου καὶ Ἀντιλιβάνου χώρας· ἀλλ' ἐν γενικωτέρᾳ ἐκδοχῇ τὸ ὄνομα ἐφηρμόζετο εἰς ἅπασαν τὴν χώραν τὴν πρὸς ἀνατολὰς καὶ νοτιανατολικῶς τῶν ἐσχάτων ὀροσειρῶν.

Δαμασκός, ἡ πρωτεύουσα τῆς Κοίλης Συρίας, οὐχὶ μακρὰν τῆς βάσεως τοῦ Ἀντιλιβάνου, ἀφθόνως δ' ἀρδευομένη δι' ὕδατος ποταμῶν ἐκ τοῦ ὄρους πηγαζόντων, ἦτο ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων πολυάνθρωπος καὶ πλουσία πόλις. Ὑπὸ τὴν διοίκησιν ὅμως τῶν Σελευκιδῶν καὶ τῶν Ῥωμαίων ὑπεσκελίσθη ὑπὸ τῆς Ἀντιοχείας. Τὰ ἀρχαιότατα αὐτῆς νομίσματα, ἐὰν ἐξαιρέσωμεν τετράδραχμά τινα τοῦ Ἀλεξάνδρου, κοπέντα πιθανῶς ἐνταῦθα (Müller ἀριθ. 1338-48), εἶνε αὐτόνομα χαλκᾶ, φέροντα χρονολογίας τοῦ συστήματος τῶν Σελευκιδῶν, ἐκτεινομένας ἀπὸ τοῦ 138-135 π. Χ. καὶ 69 π. Χ. - 65 μ. Χ. ***Ἐπιγρ.***, ΔΑΜΑϹΚΗΝΩΝ. Ὑπάρχουσιν ὡσαύτως χαλκᾶ τινα νομίσματα Ἀρέτου τοῦ Γ', φέροντα τὴν ἐπιγραφὴν ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΡΕΤΟΥ ΦΙΛΕΛΛΗΝΟΣ. ***Τύποι*** — Νίκη· τοῦ 85-62 π. Χ. περίπου, κοπέντα ἐν Δαμασκῷ (ἴδε Ἀραβία, σελ. 415). ***Αὐτοκρατορικὰ*** — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Σεουήρου Ἀλεξάνδρου, μετὰ χρονολογιῶν. ***Ἐπιγρ.***, ΔΑΜΑϹΚΗΝΩΝ, ΔΑΜΑϹΚΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩϹ, ΔΑΜΑϹΚΟΥ ΜΗΤΡΟΠ. ΚΟΛΩΝΙ, ἢ ΔΑΜΑϹΚΟΥ ΙΕΡΑϹ ΚΑΙ ΕΝΔΟΞΟΥ. ***Ἀγῶνες*** — ϹΕΒΑϹΜΙΑ ΟΛΥΜΠΙΑ, ἢ ΑΓΙΑ ΙΕΡΑ ϹΕΒΑϹΜΙΑ. ***Ποτάμιοι θεοί*** — ΧΡΥϹΟΡΟΑ, πιθανῶς τὰ Ἄβανα καὶ Φαρπὰρ τῆς Ἱερᾶς Γραφῆς, καὶ ΠΗΓΑΙ, αἱ πηγαὶ αὐτοῦ *(Πίναξ ΛΑ', 12)*.

Πρὸς τούτοις χαλκᾶ μετὰ Λατινικῶν ἢ μικτῶν Ἑλληνικῶν καὶ Λατινικῶν ***ἐπιγραφῶν***, ἀπὸ Ἐλαγαβάλου μέχρι Γαλλιηνοῦ. Οἱ συνηθέστατοι τῶν τύπων εἶνε προτομὴ Τύχης ἐν ναῷ· Τύχη καθημένη ἐπὶ βράχου μετὰ ποταμίου θεοῦ παρὰ τοὺς πόδας αὐτῆς· κριός, κτλ.

Δημητριάς, πόλις θέσεως ἀγνώστου, καθ' ὑπόθεσιν ὅμως τασσομένη εἰς τὴν Κοίλην Συρίαν. Αὐτόνομα χαλκᾶ ***αὐτοκρατορικά*** δὲ — Αὐγούστου. ***Ἐπιγρ.***, ΔΗΜΗΤΡΙΕΩΝ ΤΗϹ ΙΕΡΑϹ. ***Τύποι*** — Τύχη καθημένη μετὰ ποταμίου θεοῦ νηχομένου παρὰ τοὺς πόδας αὐτῆς· ἀνὴρ γυμνὸς κρατῶν δόρυ· ἕτεροι τύποι ἄνευ ἰδιαιτέρου τινὸς ἐνδιαφέροντος. Χρονολογικὸν σύστημα ἀρχόμενον πιθανῶς ἀπὸ τοῦ 313 π. Χ. Ἴδε ἐπίσης τὴν ἐν Φοινίκῃ Δημητριάδα.

Ἡλιόπολις (*Βααλβέκ*). ***Αὐτοκρατορικὰ ἀποικιακὰ*** — ἀπὸ Αὐγούστου καὶ Νέρβα μέχρι Γαλλιηνοῦ, COL. HEL, COL. IVL. AVG. FEL HEL., προστιθεμένων ὡσαύτως I. O. M. H. (Iovi Optimo Maximo, Heliopolitano). ***Τύπος*** — Ναός. ***Ἀγῶνες*** — CERT. SACR. CAP. OECV. ISELASTI HEL. = Certamina Sacra Capitolina Oecumenica Iselastica Heliopolitana, περὶ ὧν ἴδε Eckhel, IV, 443. ***Ἐπικρατέστεροι τύποι*** — Τύχη ἱσταμένη· ναὸς Διὸς Καπιτωλίου.

Καπιτωλιάς, περὶ τὰ ἑξήκοντα μίλια πρὸς ἀνατολὰς τῶν Γαδάρων. ***Αὐτοκρατορικὰ*** χαλκᾶ — ἀπὸ Μ. Αὐρηλίου μέχρι Μακρίνου. ***Ἐπιγρ.***, ΚΑΠΙΤѠΛΙЄѠΝ, συνήθως μετὰ συντετμημένων τίτλων ΙЄΡ. ΑϹΥ. ΑΥ, κτλ. Ἐγχώριον χρονολογικὸν σύστημα ὑπολογιζόμενον ἀπὸ τοῦ 97 μ. Χ. ***Τύπος ἐπικρατῶν*** — Ἀστάρτη ἐν ναῷ.

Λαοδίκεια πρὸς Λίβανον, ἐπὶ τοῦ Ὀρόντου. ***Αὐτοκρατορικὰ*** — ἀπὸ Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς μέχρι Καρακάλλα. ***Ἐπιγρ.***, ΛΑΟΔΙΚЄΩΝ ΠΡΟϹ ΛΙΒΑΝΩ, κτλ. ***Ἐπικρατῶν τύπος*** — ΜΗΝ,

ὁ θεὸς Μὴν κρατῶν ἵππον ἀπὸ τοῦ χαλινοῦ· ἐπίσης ΤΥΧΗ, ἡ Τύχη τῆς πόλεως καθημένη μεταξὺ δύο ποταμίων θεῶν. Χρονολογικὸν σύστημα ὑπολογιζόμενον ἀπὸ τοῦ 312 π. Χ. ἤτοι τὸ τῶν Σελευκιδῶν.

Λευκὰς ἢ **Ἄβιλα**, ἡ πρωτεύουσα τῆς τετραρχίας Ἀβιληνῆς, ὑπὸ τὴν διοίκησιν Λυσανίου τοῦ Β' (Λουκᾶ, ΙΙΙ, 1). Ἔκειτο ἐπὶ τῶν ὀχθῶν τοῦ Χρυσορρόου, ὑπεράνω τῆς Δαμασκοῦ. Αὐτόνομα χαλκᾶ καὶ *αὐτοκρατορικὰ*—ἀπὸ Κλαυδίου μέχρι Γορδιανοῦ. *Ἐπιγρ.* ΛΕΥΚΑΔΙΩΝ, ΛΕΥΚΑΔΙΩΝ ΤΩΝ ΚΑΙ ΚΛΑΥΔΙΑΙΩΝ, ἢ ΚΛΑΥΔΙΕΩΝ ΤΩΝ ΚΑΙ ΛΕΥΚΑΔΙΩΝ, κτλ. Χρονολογίαι συμφώνως πρὸς δύο συστήματα, τοῦ πρώτου ὑπολογιζομένου ἀπὸ τοῦ 37 π. Χ., τοῦ δὲ δευτέρου ἀπὸ τοῦ 48 μ. Χ. *Τύποι* — ΧΡΥϹΟΡΟΑϹ, Ποτάμιος θεὸς νηχόμενος (De Saulcy, *Num. de la Terre Sainte*, σ. 20).

Η'. ΤΡΑΧΩΝΙΤΙΣ.

Ἐν ἔτει 36 π. Χ. αἱ χῶραι Αὐρανῖτις, Τραχωνῖτις, Βαταναία καὶ Πανεὰς κατείχοντο ὑπὸ τῆς Κλεοπάτρας, ἀλλὰ μετὰ τὸν ἐν ἔτει 30 π. Χ. θάνατον αὐτῆς ἐξεμισθώθησαν τῷ Ζηνοδώρῳ, πιθανῶς υἱῷ τοῦ τετράρχου Λυσανίου Α' τῆς Χαλκίδος καὶ ἑτεροθαλῆ ἀδελφῷ Λυσανίου Β' τῆς Ἀβιληνῆς. Ἐν ἔτει 24 π. Χ. πᾶσαι αἱ χῶραι αὗται ἀφηρέθησαν ἀπὸ τοῦ Ζηνοδώρου πλὴν τῆς Πανέας. Ὁ Ζηνόδωρος ἀπέθανεν ἐν ἔτει 20 ἢ 19 π.Χ.

Ζηνόδωρος. Χαλκᾶ πιθανῶς κοπέντα μεταξὺ τοῦ 30 καὶ 27 π. Χ., φέροντα τὴν χρονολογίαν 87, συστήματος ἀρχομένου μεταξὺ τοῦ 118 καὶ 110 π. Χ.

Κεφαλὴ τοῦ Ὀκταβιανοῦ. (Madden, *Coins of the Jews*, σ. 124.)	ΖΗΝΟΔΩΡΟΥ ΤΕΤΡΑΡΧΟΥ ΚΑΙ ΑΡΧΙΕΡΕΩΣ Εἰκὼν τοῦ Ζηνοδώρου.

Γάβα, πόλις θέσεως ἀβεβαίου, πιθανῶς ὅμως ἐν Τραχωνίτιδ

ἡ Ἰτουραίᾳ (De Saulcy, *Terre Sainte,* σ. 339). ***Αὐτόνομα καὶ αὐτοκρατορικὰ***—ἀπὸ Τίτου μέχρι Καρακάλλα. ***Ἐπιγρ.***, **ΓΑΒΗΝΩΝ** ἢ **ΚΛΑΥΔΙ ΦΙΛΙΠ ΓΑΒΗΝΩΝ**. Χρονολογικὸν σύστημα ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ 61 π. Χ. Ὁ μόνος ἀξιοσημείωτος τύπος εἶνε ὁ τοῦ Μηνός.

Καισάρεια Πανεάς, κτισθεῖσα ὑπὸ Φιλίππου τοῦ τετράρχου, ἔκειτο ἐπὶ τοῦ ἄνω Ἰορδάνου παρὰ τὰ ὅρια τῆς Γαλιλαίας. Τὸ ὄνομα αὐτῆς Πανεάς, Πανειὰς ἢ Πανιὰς ἔλαβεν ἀπὸ σπηλαίου τινὸς τοῦ Πανὸς εἰς τὰς ὑπωρείας τοῦ Πανείου ὄρους (Στεφαν. Βυζ. ἐ.λ. *Πανία*). Μετὰ τὸ 55 μ.Χ. ἡ πόλις ἐκλήθη Νερωνιάς, πρὸς τιμὴν τοῦ Νέρωνος. Τὰ νομίσματα αὐτῆς ἀποτελοῦνται ἐκ ***βασιλικῶν χαλκῶν*** Ἀγρίππα τοῦ Α΄. ***Ἐπιγρ.*** **ΚΑΙΣΑΡΕΙΑΣ ΑΣΥΛΟΥ ΑΓΡΙΠΠΑ ΒΑΣΙΛΕΥΣ.** ***Αὐνόνομα καὶ αὐτοκρατορικὰ*** χαλκᾶ—ἀπὸ Αὐρηλίου μέχρις Ἀκουϊλλίας Σεβήρας. ***Ἐπιγρ.*** **ΚΑΙϹ. ϹΕΒ. ΙΕΡ. ΚΑΙ ΑϹΥ. ΥΠΟ ΠΑΝΕΙѠ, ΚΑΙϹΑΡΕΙΑ ΠΑΝΙΑϹ** ἢ **ΠΑΝΙΑΔΟϹ**, κτλ. Τὸ χρονολογικὸν σύστημα ἄρχεται ἀπὸ τοῦ 3 π. Χ. ***Τύποι***—Ζεύς, Πάν, ἐπὶ δὲ νομίσματος τοῦ Διαδουμενιανοῦ, τὸ περίφημον σπήλαιον τοῦ Πανὸς περιβαλλόμενον ὑπὸ στοᾶς μετ' ἀγάλματος τοῦ θεοῦ ἐν τῷ κέντρῳ.

Βασιλικόν τι νόμισμα Ἀγρίππα τοῦ Β΄ φέρει τὴν ***ἐπιγρ.***, **ΕΠΙ ΒΑϹΙΛΕ. ΑΓΡΙΠΠ. ΝΕΡΩΝΙΕ.** Ἄλλας ποικιλίας ἴδε παρὰ De Saulcy (*Terre Sainte,* σ. 313).

Θ΄. ΔΕΚΑΠΟΛΙΣ

Ἄβιλα, περὶ τὰ δώδεκα μίλια πρὸς ἀνατολὰς τῶν Γαδάρων, ἄλλη ἢ τὰ Ἄβιλα Λευκὰς τοῦ Λυσανίου ἐπὶ τοῦ Χρυσορρόου, περὶ τὰ ἑβδομήκοντα μίλια βορειότερον. Οἱ κάτοικοι ἀπεκάλουν ἑαυτοὺς Σελευκεῖς (De Saulcy, *Terre Sainte,* σ. 30). ***Αὐτοκρατορικὰ***—ἀπὸ Αὐρηλίου μέχρις Ἐλαγαβάλου. ***Ἐπιγρ.*** **ϹΕ. ΑΒΙΛΗΝΩΝ. Ι. Α. Α. Γ. ΚΟΙ. ϹΥ (=ϹΕΛΕΥΚΕΩΝ ΑΒΙΛΗΝΩΝ ΙΕΡΑϹ ΑϹΥΛΟΥ ΓΝΩΡΙΜΟΥ(;) ΚΟΙΛΗϹ ϹΥΡΙΑϹ)**, ἐπίσης **ϹΕΛΕΥ-**

ΑΒΙΛΑC, κτλ. Χρονολογικὸν σύστημα ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ 64 π. Χ. (Πομπηϊανὸν). Οἱ τύποι ἀναφέρονται κυρίως εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Ἡρακλέους.

Ἀντιόχεια πρὸς Ἵππῳ, ἀντικρὺ τῆς Τιβεριάδος, ἐπὶ τῆς λίμνης τῆς Γαλιλαίας, καλουμένη οὕτως ἀπὸ τῆς γειτνιάσεως αὐτῆς πρὸς τὸ ὄρος Ἵππον. *Αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Νέρωνος μέχρι Κομμόδου. *Ἐπιγρ.*, σπανίως ΙΠΠΗΝΩΝ. *Τύπος*, ἵππος (*Num. Zeit.*, 1884, σ. 293)· συνηθέστερον ὅμως, ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟC ΙΠΠΩ, προστιθεμένου ἐνίοτε ΤΗC ΙΕΡ. Κ. ΑCΥΛΟΥ. Χρονολογίαι συμφώνως πρὸς τὸ Πομπηϊανὸν σύστημα 64 π. Χ. *Τύποι* — Τύχη τῆς πόλεως κρατοῦσα ἵππον, συμβολικῶς δηλοῦντα τὸ ὄρος Ἵππον, ἢ Τύχη ἐπὶ ὄρους καθημένη.

Γάδαρα, ἡ πρωτεύουσα τῆς Περαίας, ἐπὶ τοῦ Ἱερόμακος, παρὰ τὴν νοτίαν ἄκραν τῆς Τεβεριάδος λίμνης. *Αὐτόνομα, καὶ αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Γορδιανοῦ. *Ἐπιγρ.*, ΓΑΔΑΡΑ, ΓΑΔΑΡΕΙC, ΓΑΔΑΡΕΩΝ, προσθήκη ἐνίοτε τῶν Ι. Α. Α. Γ. Κ. CΥ, ὡς ἐπὶ τῶν νομισμάτων τῶν Ἀβίλων, ἐπίσης ΠΟΜΠΗΙΤΕΩΝ ΓΑΔΑΡΕΩΝ, πρὸς τιμὴν τοῦ Πομπηίου, ὅστις ἐπανίδρυσεν αὐτὴν (Ἰωσήπου, XIV, 8). Χρονολογίαι συμφώνως πρὸς τὸ Πομπηϊανὸν σύστημα (64 π. Χ.). *Τύποι* — Κεφαλὴ Ἡρακλέους· θεότης ἱσταμένη μεταξὺ δύο λεόντων ἢ κραδαίνουσα δόρυ (;)· Ζεὺς ἐν ναῷ κτλ. *Ἀγῶνες* — ΝΑΥΜΑ[ΧΙΑ].

Γέρασα, περὶ τὰ τριάκοντα καὶ δύο μίλια νοτιοανατολικῶς τῶν Γαδάρων. Αὐτοκρατορικὰ — ἀπὸ Ἀδριανοῦ μέχρι Σεουήρου Ἀλεξάνδρου. *Ἐπίγρ.*, ΑΡΤΕΜΙC ΤΥΧΗ ΓΕΡΑCΩΝ ἢ ΑΡΤΕΜΙC ΓΕΡΑCΩΝ Τύποι ἀναφέρομενοι εἰς τὴν λατρείαν τῆς Ἀρτέμιδος.

Δῖον, παρὰ τὰ Γάδαρα, κληθὲν ἀπὸ τοῦ Δίου τῆς Μακεδονίας. *Αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Καρακάλλα μέχρι Γέτα. *ἐπιγρ.*, ΔΕΙΗΝΩΝ. Χρονολογικὸν σύστημα, τὸ Πομπηϊανὸν (64 π. Χ). *Τύποι*

—γυμνὴ γυναικεία παράστασις μετὰ ποταμοῦ παρὰ τοὺς πόδας αὐτῆς· θεότης φέρουσα μόδιον, ἱσταμένη μεταξὺ δύο κατακειμένων ταύρων, κρατοῦσα δὲ Νίκην καὶ σκῆπτρον, ἐφ' οὗ ἀετός.

Ἵππος. Ἴδε Ἀντιόχειαν πρὸς Ἵππῳ.

Κάναθα (*Κουναβάτ*), περὶ τὰ εἴκοσι μίλια βορειοανατολικῶς τῶν Βόστρων. *Αὐτοκρατορικὰ*—Ἀντωνίου καὶ Κομμόδου. *Ἐπιγρ.* ΚΑΝΑΘΗΝΩΝ. *Τύπος*—Προτομὴ τῆς Ἀθηνᾶς. Χρονολογικὸν σύστημα ἀβέβαιον (De Saulcy, *T. S.*, σ. 400).

Κάνατα (*Ἐλ-Κεράκ*), περὶ τὰ εἴκοσι μίλια βορειοδυτικῶς τῶν Βόστρων. *Αὐτοκρατορικὰ*—Κλαυδίου, Δομιτιανοῦ, Ἐλαγαβάλου(;). *Ἐπιγρ.* ΚΑΝΑΤΗΝΩΝ ἢ ΚΑΝΑΤΑ. Χρονολογικὸν σύστημα, τὸ Πομπηϊανόν, 64 π. Χ. (De Saulcy, *T. S.* σ. 400). Φαίνεται ὡσαύτως, ὅτι ἦτο ἐν χρήσει τὸ χρονολογικὸν σύστημα τῶν Σελευκιδῶν, 312 π. Χ. (Eckhel, III, 347).

Πέλλα, περὶ τὰ εἴκοσι μίλια πρὸς νότον τῆς Τιβεριάδος λίμνης, Μακεδονικὸν κτίσμα ὡς τὸ γειτονικὸν Δῖον. *Αὐτοκρατορικὰ*—Κομμόδου καὶ Ἐλαγαβάλου. *Ἐπιγρ.*, ΠΕΛΛΑΙѠΝ. Χρονολογίαι συμφώνως πρὸς τὸ Πομπηϊανὸν σύστημα (64 π. Χ.). *Τύποι*—Ἀθηνᾶ· θεότης μετὰ φιάλης καὶ σκήπτρου· ἄγαλμα ἐν ναῷ.

Φιλαδέλφεια (*Ραββάθ-Ἀμμάν*), κληθεῖσα οὕτω πρὸς τιμὴν Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου, ἔκειτο παρὰ τὰς πηγὰς τοῦ Ἰαββόκ, παραποτάμου τοῦ Ἰορδάνου. *Αὐτόνομα καὶ αὐτοκρατορικὰ*—ἀπὸ Κλαυδίου μέχρι Σεουήρου. Ἀλεξάνδρου. *Ἐπιγρ.*, ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΝ ἢ ΦΙΛ. ΚΟΙ. CYP., κτλ. Χρονολογικὸν σύστημα, τὸ Πομπηϊανὸν (64 π. Χ.). *Τύποι*—Τύχη πόλεως, ΤΥΧΗ· ἕτεροι ἀναφερόμενοι εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Ἡρακλέους μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ, προσθήκη δὲ γραμμάτων ἀβεβαίου ἐννοίας, Ρ. Μ. Α ἢ ΑΠΑΛΑ. Πρὸς τούτοις μικρὰ κιβωτὸς ἐπὶ ἅρματος ἐλαυνομένου ὑπὸ τεσσάρων ἵππων.

Ι'. ΦΟΙΝΙΚΗ.

Γενικάς τινας εἰσαγωγικὰς παρατηρήσεις περὶ τῆς νομισματοκοπίας τῆς Φοινίκης ἴδε ἀνωτέρω, ἐν σελ. 359.

Ἄραδος, ἐπὶ νησῖδος περὶ τὰ εἴκοσι στάδια ἀπὸ τῆς στερεᾶς τῶν βορείων ἀκτῶν τῆς Φοινίκης. Ἡ νομισματοκοπία αὐτῆς ἄρχεται περὶ τοὺς αὐτοὺς χρόνους, καθ' οὓς καὶ ἡ τῆς Τύρου καὶ Σιδῶνος ἤτοι ἀπὸ τοῦ δευτέρου ἡμίσεος τοῦ πέμπτου αἰῶνος π. Χ., ἀλλ' ἀνομοίως πρὸς τὰς πόλεις ταύτας ἡ Ἄραδος ποιεῖται χρῆσιν τοῦ Περσικοῦ σταθμητικοῦ κανόνος ὡς πρὸς τοὺς ἀργυροῦς αὐτῆς στατῆρας, πιθανῶς ἕνεκα τῆς γειτνιάσεως καὶ τοῦ ἐμπορίου πρὸς τὴν νῆσον Κύπρον, ἔνθα ὁ κανὼν οὗτος ἦτο τότε ὁ μόνος ἐν χρήσει.

Τὰ ἀρχαιότατα νομίσματα τῆς Ἀράδου κατετάχθησαν ὑπὸ τοῦ Six (*Num. Chron.*, 1877) εἰς τὰς ἑξῆς κλάσεις : —

Πρὸ τοῦ 400 μέχρι τοῦ 370 π. Χ.

Κεφαλὴ τοῦ Μελκάρθου, δαφνοστεφής, ἀρχαϊκῆς τεχνοτροπίας. (*Rev. Num.*, 1855, Πίν. III. 4.)	Ἄνευ ἐπιγρ. ἢ םא, σημαίνουσα Μελεκ Ἀράδ. Τριήρης ἐπὶ κυμάτων. AR Στατὴρ 165 κ., AR κλάσματα 53, 11 καὶ 1 κ.

Περὶ τὰ 370-350 π. Χ.

Ὁμοίως. (*Πίναξ ΚΗ'. 8.*)	םא καὶ Φοινικοὶ ἀριθμοὶ 10-17 (βασιλικὰ ἔτη), ἢ γράμματα. Τριήρης ἐπὶ κυμάτων. . AR Στατήρ.

Περὶ τὰ 350-330 π. Χ.

םא Φοινικικὸς ἰχθυόμορφος θεός, ὁ Δαγών, φέρων δελφῖνα εἰς ἑκάστην χεῖρα.	Τριήρης μετὰ θαλασσίου ἵππου ὑποκάτω. . . . . AR 53 κ. AR 27 κ.
םא Προτομὴ τοῦ Δαγῶνος.	Πρῷρα μετὰ δελφῖνος ὑποκάτω . . AR 11 κ.
Δαγών.	םא Πλοῖον ἐπὶ κυμάτων. . Æ 55.

Περὶ τὰ 330 260 π. Χ.

Ἐπὶ τῆς Μακεδονικῆς κατακτήσεως ἡ Ἄραδος ἐγκαταλείπει τὸν ἀρχαῖον αὐτῆς σταθμητικὸν κανόνα ἀντὶ τοῦ Ἀττικοῦ, καὶ κόπτει χρυσοῦς στατῆρας, ἀργυρᾶ τετράδραχμα καὶ χαλκᾶ Ἀλεξανδρείων τύπων (Müller, *Κλ.* II. III καὶ IV. Ἀρ. 1360-1379) διακρινόμενα διὰ τοῦ μονογραφήματος $\overline{\text{AP}}$ (B. M. *Guide*, Πίν. XXVII. 3, 4). Ἐν τῇ αὐτῇ περιόδῳ τὸ μονογράφημα τῆς Ἀράδου ἀπαντᾷ ὡσαύτως ἐπί τινων τῶν τετραδράχμων Ἀντιόχου τοῦ Α΄.

Περὶ τὰ 250-183 π. Χ.

Τὸ χρονολογικὸν σύστημα τῆς Ἀράδου ἄρχεται ἐν ἔτει 259 π. Χ., συμφώνως δὲ τούτῳ φέρουσι χρονολογίας πάντα τὰ μεταγενέστερα νομίσματα τῆς πόλεως. Ταῦτα δὲ μερίζονται εἰς τὰς ἑξῆς κλάσεις·

(α) Τετράδραχμα Ἀλεξανδρείων τύπων (Müller, *Κλ.* V.), διακρινόμενα διὰ τοῦ ἐμβλήματος τοῦ φοινικοδένδρου καὶ τοῦ μονογραφήματος $\overline{\text{AP}}$. (1) Μετὰ Φοινικικῶν χρονολογιῶν, ἀνταποκρινομένων πρὸς τὰ ἔτη 244-214 π. Χ. καὶ (2) μεθ' Ἑλληνικῶν χρονολογιῶν, 202-183 π. Χ.

Τὰ σύγχρονα μικρότερα νομίσματα εἶνε ἡμίδραχμα καὶ χαλκᾶ μετὰ Φοινικικῶν χρονολογιῶν.

Κεφαλὴ Τύχης.	Πρῷρα. . . . . AR Ἡμίδρ.
Κεφαλὴ Μελκάρθου ἢ Διός.	Ἀθηνᾶ ἐν στάσει μαχομένης, ἐπὶ πρῴρας πλοίου . . . AR Ἡμίδρ.
Κεφαλὴ Τύχης.	Ὅμ. ἡ πρῷρα ἄνευ Ἀθηνᾶς. Æ ·65
Ὁμοίως.	Μελκάρθης (;) καθήμενος ἐπὶ πλοίου, στέφων παράστασιν Ἀθηνᾶς μαχομένης . . . . Æ ·8

Περὶ τὰ 170-147 π. Χ.

(β) Ἀττικαὶ δραχμαὶ μετὰ τύπων τῆς Ἐφέσου, εἰσαχθέντων ἀναμφιβόλως συνεπείᾳ νομισματικῆς συμμαχίας, συναφθείσης περὶ τὴν ἐποχὴν ταύτην μεταξὺ τῶν δύο τούτων ἀκμαζόντων ἐμπορείων.

Μέλισσα καὶ Ἑλληνικαὶ χρονολογίαι (=170-147 π. Χ.)	ΑΡΑΔΙΩΝ Ἔλαφος καὶ φοῖνιξ . . AR Ἀττικ. δρ.
Κεφαλὴ Διός.	Πρῷρα τριήρεως καὶ Φοινικικαὶ χρονολογίαι . . . . Æ ·6

Περὶ τὰ 136-46 π. Χ.

Κατά τινα χρόνον, ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἀλεξάνδρου τοῦ Βάλα (152-144 π. Χ.), ἡ Ἄραδος, ἥτις ἐπὶ μακρὸν διετέλει εἰς ἔχθραν πρὸς τὴν γείτονα αὐτῆς Μάραθον, κατώρθωσε νὰ καταστρέψῃ τὴν τὴν πόλιν ταύτην· ἔκτοτε δὲ πιθανῶς ηὐξήθη μεγάλως κατὰ πλοῦτον καὶ ἰσχύν, ἐπειδὴ εὑρίσκομεν αὐτήν, μικρὸν μετὰ τὸ γεγονὸς τοῦτο, δυναμένην νὰ ἐκπέμπῃ εἰς τὴν ἀγορὰν μεγάλας ποσότητας τετραδράχμων φερόντων χρονολογίας, αἱ σειραὶ τῶν ὁποίων ἐκτείνονται ἀπὸ τοῦ 136 μέχρι τοῦ 46 π. Χ. Ἡ ὁλκὴ τῶν τετραδράχμων τούτων εἶνε ἰδιάζουσα, ὡς μεσάζουσα μεταξὺ τοῦ Ἀττικοῦ καὶ Τυρίου σταθμητικοῦ κανόνος.

Πεπλοφόρος καὶ πυργοστεφὴς κεφαλὴ τῆς Τύχης τῆς Ἀράδου. *(Πίναξ ΛΓ΄. 4.)*	ΑΡΑΔΙΩΝ Νίκη ἱσταμένη, κρατοῦσα ἀκροστόλιον καὶ φοίνικα. Ἐν τῷ πεδίῳ Ἑλληνικὴ χρονολογία πρὸς δὲ Φοινικικὰ καὶ Ἑλληνικὰ γράμματα. AR Τετράδρ. 230 κ.
Κεφαλὴ Διός.	Πρῷρα μετ' Ἀθηνᾶς ὡς ἀκρωτηρίου, καὶ Φοινικικὴ χρονολογία. . . . AR Τετρώβ. 36 κ.
Κεφαλὴ Τύχης.	Πρῷρα. . . . . AR Ἡμίδρ. 27 κ
Κεφαλὴ Μεδούσης, κατ' ἐνώπιον.	Ἀκροστόλιον. . . AR Διώβ. 18 κ.
Κεφαλὴ Τύχης.	Ποσειδῶν(;) καθήμενος ἐπὶ πρῴρας. Æ ·85
Ἄῤῥην καὶ γυναικεία κεφαλὴ συνεζευγμέναι.	Πρῷρα. . . . . Æ ·65
Πεπλοφόρος κεφαλὴ Ἀστάρτης, φέρουσα στεφάνην.	Ταῦρος τρέχων . . . . . . Æ ·85

Αὐτοκρατορικὰ — ἀπὸ Τιβερίου μέχρι Γορδιανοῦ. *Ἐπιγρ.*, ΑΡΑΔΙΩΝ. *Συνήθεις τύποι* — Κεφαλὴ Ἀστάρτης φέρουσα στεφάνην καὶ πέπλον, πρὸ τῆς ὁποίας εὕρηται ἡ κεφαλὴ τοῦ αὐτοκράτορος

εἰς μικρότερον μέγεθος ἐκείνης τῆς θεᾶς, *ὄπισθ.* Ταῦρος τρέχων· Τύχη καθημένη ἐπὶ πηδαλίου· ἀγγεῖον μεταξὺ δύο σφιγγῶν· κυπάρισσος μεταξὺ ταύρου καὶ λέοντος, ἑκάστου συνοδευομένου ὑπὸ ἀετῶν λεγεώνων.

Βηρυτός, παράλιος πόλις μεταξὺ Βύβλου καὶ Σιδῶνος. Αὐτόνομα χαλκᾶ *αὐτοκρατορικῶν χρόνων*, μεθ' Ἑλληνικῆς ἐπιγραφῆς, ΒΗΡΥΤΙΩΝ, ΒΗΡΥ, κτλ. Κεφαλαὶ Ποσειδῶνος ἢ Πόλεως πυργοστεφοῦς, *ὄπισθ.* Ποσειδῶν ἐποχούμενος θαλασσίων ἵππων, κτλ. *Ἀποικιακὰ* — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Σαλωνίνης, COL. BER., COL. IVL. BER., COL. IVL. AVG. FEL. BER., COL. IVL. ANT. AVG. FEL. BER., κτλ. *Τύποι,* συνήθεις ἀποικιακοί, ἢ ἀναφερόμενοι εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Ποσειδῶνος, Ἀστάρτης καὶ Διονύσου, ὧν τὰ ἀγάλματα ἀπεικονίζονται ἐν τοῖς οἰκείοις ναοῖς· Ποσειδῶν σύρων πρὸς ἑαυτὸν ἄκουσαν τὴν νύμφην Βερόην (Eckhel, II. 358). Τὸ χρονολογικὸν σύστημα τῆς Βηρυτοῦ ἄρχεται ἀπὸ τοῦ 197 π. Χ.

Βότρυς, μεταξὺ Βύβλου καὶ Τριπόλεως. *Αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Αὐρηλίου μέχρις Ἰουλίας Σοαιμιάδος. *Ἐπιγρ.*, ΒΟΤΡΥΗΝΩΝ. Χρονολογία ἀρχομένη ἀπὸ τοῦ 50 π. Χ. *Τύπος,* Ἀστάρτη ἐν ναῷ.

Βύβλος, πόλις παράλιος, εἰς τὰς ὑπωρείας τοῦ Λιβάνου μεταξὺ Βότρυος καὶ Βηρυτοῦ, διάσημος ὡς ἡ σκηνὴ τοῦ μύθου τοῦ Ἀδώνιδος, λατρευομένου ἐνταῦθα ὑπὸ τὸ ὄνομα Θαμμούζης. Ἐμυθεύετο πρὸς τούτοις ὅτι ἡ Ἶσις ἦλθεν εἰς Βύβλον, ἔνθα ἐζήτησε καὶ εὗρεν τὸ κιβώτιον τὸ περιέχον τὸ πτῶμα τοῦ ὑπὸ τοῦ Τυφῶνος φονευθέντος Ὀσίριδος. Τὰ ἀρχαιότατα τῶν νομισμάτων τῆς Βύβλου εἶνε αὐτόνομα ἀργυρᾶ κέρματα τῶν βασιλέων τῆς Βύβλου, Ἐλπαάλ, Αἰνὲλ ἢ Ἐνύλου, τοῦ συγχρόνου Ἀλεξάνδρῳ τῷ Μεγάλῳ, 333 π.Χ., (Ἀρριανοῦ, II· 20. 1)· Ἀζβαάλ, καὶ Ἀδραμελέχ, 315(;) π. Χ. (Six, *Num. Chron.*, 1877 σ. 182).

Ὑπάρχουσιν ἐπίσης δύο ἄλλοι βασιλεῖς, ὁ Ἀδομμελὲκ (περὶ τὰ 300 (;) π. Χ.) καὶ ὁ Γεχαβμελὲκ (περὶ τὰ 230 ; π. Χ.), ἀλλ' ἂν ἔκοψαν νομίσματα οὐδὲν ἐξ αὐτῶν ἀνεγνωρίσθη εἰσέτι.

Φοινικικὸς σταθμητικὸς κανών, περὶ τὸ 400 - 315(;) π. Χ.

Ναῦς μετὰ πληρώματος τριῶν ἐνόπλων ἀνδρῶν, ἔχουσα κεφαλὴν ἵππου ὡς ἀκρωτήριον· ὑποκάτω ἱπποκάμπη.	Γὺψ ἱστάμενος ἐπὶ κριοῦ *ἔγκοίλου*. ℞ Τετράδ. 218 κ., Δρ. 54 κ. (De Luynes, *Satrap.*, Πίν. XVI. 46, 47.)
Ὁμοίως ἀλλὰ ἡ ναῦς ἔχει ὡς ἀκρωτήριον κεφαλὴν λέοντος (;)	Λέων καταβροχθίζων ταῦρον, οὗ ἡ μὲν κεφαλὴ *ἀνάγλυπτος*, τὸ δὲ σῶμα *ἔγκοιλον*. Ἐπιγρ. διὰ Φοινικικῶν γραμμάτων מלך גבל ארפעל (=Ἐλπαὰλ Μελὲκ Γεβάλ). . . ℞ 223, 56, 13 καὶ 6 κ.
Ὁμοίως. (De Luynes, *Satr.*, Πίν. XV. 45)	Λέων καταβροχθίζων ταῦρον. Ἐπιγρ. διὰ Φοινικικῶν γραμμάτων גבל עינאל מלך (= Αἰνὲλ Μελὲκ Γεβάλ)· עזבעל מלך גבל (= Ἀζβαὰλ Μελὲκ Γεβάλ)· ἢ אדרמלך מלך גבר (=Ἀδραμελὲκ Μελὲκ Γεβάλ) . . ℞ 213 κ. καὶ 13 κ.

Δεύτερος καὶ πρῶτος αἰὼν π. Χ.

Τὰ ἑξῆς νομίσματα τῆς Βύβλου εἶνε χαλκᾶ τῶν χρόνων τῶν Ἀντιόχων Δ' καὶ Ε'. *Ὄπισθ.* Φοινικικὸς θεὸς Κρόνος εἰκονιζόμενος ὡς ἱστάμενος, μετὰ ἓξ πτερύγων καὶ πίλου κερασφόρου (πρβλ. *Rev. Num.*, 1856, σ. 394 καὶ Imhoof, *Monn. Gr.*, σ. 442).

Ὑπάρχουσιν ὡσαύτως αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα, *ἔμπρ.* Κεφαλὴ Τύχης· *ὄπισθ.* Κρόνος· Ἶσις Φαρία· Ἁρποκράτης, κτλ. (Imhoof, *Mon. Gr.*, σ. 442). *Αὐτοκρατορικὰ* χαλκᾶ — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρις Οὐαλεριανοῦ. *Ἐπιγρ.*, ΒΥΒΛΙΩΝ, ΒΥΒΛΟΥ ΙΕΡΑC κτλ. *Συνήθεις τύποι* — Ναὸς τῆς Ἀστάρτης, ἐν ᾧ τὸ ἄγαλμα αὐτῆς ἱσταμένης ἐπὶ πρῴρας· Ἶσις Φαρία, κτλ. Χρονολογικὸν σύστημα ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ 20 ἢ 6 π. Χ. (Eckhel, III, 360).

Γεβάλ. Ἴδε Βύβλον.

Δημητριάς (;). Αὐτόνομα χαλκᾶ, *ἔμπρ*. Κεφαλὴ γυναικεία πυργοστεφής, *ὄπισθ*. ΔΗ, Νίκη φέρουσα κλάδον φοίνικος. Χρονολογία L B ἀβεβαίου συστήματος (*Num. Chron.*, 1862, σ. 106). *Αὐτοκρατορικὰ* ἀπὸ Τιβερίου μέχρι Μ. Αὐρηλίου, *ἐπιγρ*. ΔΗΜΗΤΡΙΕΩΝ (*Rev. Belge*, σειρὰ III, τόμ. IV, 22). *Τύποι* — Τύχη· παράστασις θεότητος κρατοῦσα στάχυς, κτλ. Ἐπίσης πιθανὸν εἶνε, ὅτι τὰ νομίσματα ταῦτα ἀνήκουσι εἰς τὴν Δημητριάδα τῆς Κοίλης Συρίας.

Δῶρα, πόλις παράλιος εἰς τὰ νότια τῆς Φοινίκης. Βασιλικὰ χαλκᾶ Τρύφωνος, 142-139 π. Χ., *ὄπισθ*. ΔΩΡ. ΙЄ. ΚΑΙ Α. *Αὐτόνομα καὶ αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Οὐεσπασιανοῦ μέχρι Ἀκουϊλλίας Σεουήρας, μεθ' Ἑλληνικῶν χρονολογιῶν ὑπολογιζομένων κατὰ τὸ Πομπηϊανὸν σύστημα, 64 π. Χ. *Ἐπιγρ*. ΔωΡΙΤωΝ ΔωΡΙЄωΝ, ΔωΡΗΝΙΤωΝ (οὕτω), ΔωΡ. ΙЄΡ. ΑCΥΛ. ΑΥΤΟΝ. ΝΑΥΑΡΧ[*ίδος*]. *Τύποι* — κεφαλὴ Διὸς ἢ Τύχης· *ὄπισθ*. Ἀστάρτη ἱσταμένη κρατοῦσα vexillum (σημαίαν στρατιωτικήν).

Καισάρεια Λιβάνου, εἰς τοὺς βορειοδυτικοὺς πρόποδας τοῦ Λιβάνου. *Αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς μέχρις Αὐρηλίου. *Ἐπιγρ*., ΚΑΙCΑΡЄΙΑC ΛΙΒΑΝΟΥ ἢ ΚΑΙCΑΡЄΩΝ ΤΩΝ ЄΝ ΤΩ ΛΙΒΑΝΩ, μετὰ χρονολογιῶν τῶν Σελευκιδῶν. *Ἀποικιακὰ* — ἀπὸ Ἐλαγαβάλου μέχρι Σεουήρου Ἀλεξάνδρου, COL. CAESAREA LIB. κτλ. *Τύπος* — Ἡμικεκλιμένον εἴδωλον Ἀστάρτης ἐν ναῷ. Χρονολογίαι συμφώνως πρὸς τὸ σύστημα τῶν Σελευκιδῶν.

Κάρνη ἢ **Κάρνος**. Τῇ πόλει ταύτῃ, ἐπινείῳ τῆς Ἀράδου (Στράβωνος, 753), ἀπενεμήθησαν νομίσματα μετὰ Φοινικικῶν χρονολογιῶν ὑπολογιζομένων κατὰ τὸ σύστημα τῆς Ἀράδου (259 π. Χ.) καὶ ἐκτεινομένων ἀπὸ τοῦ 225 μέχρι τοῦ 110 π. Χ. *Ἐπιγρ*. קרן. *Τύποι* — Κεφαλὴ Διός· *ὄπισθ*. Κέρας Ἀμαλθείας· κεφαλὴ

Τύχης· πρῷρα, κτλ. *Αὐτοκρατορικὰ* τοῦ Οὐαλεριανοῦ. *Ἐπιγρ.*, CORNV PHENICES (*Num. Chron.*, N.S. XII. 67 καὶ 221).

Μάραθος. Ἡ σπουδαία αὕτη πόλις ἦτο ὁ βορειότατος λιμὴν τῆς Φοινίκης. Διετέλει δὲ ἐν διαρκεῖ ἔχθρᾳ πρὸς τὴν πλησιεστέραν αὐτῆς γείτονα Ἄραδον, ἥτις φαίνεται ὅτι ἐπέτυχε νὰ καταστρέψῃ αὐτὴν μεταξὺ τοῦ 149 καὶ 145 π. Χ., ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἀλεξάνδρου τοῦ Βάλα.

Τὰ ἀρχαιότατα τῶν νομισμάτων αὐτῆς εἶνε τετράδραχμα Ἀλεξανδρείων τύπων (Müller, 1396· *σύμβολον*, φοινικόδενδρον), φέροντα χρονολογίαν τοῦ ἔτους 30 τοῦ συστήματος τῆς Ἀράδου (259 π. Χ.) = 229 π. Χ. Βραχὺ μετὰ τοῦτο ἄρχονται αἱ σειραὶ τῶν νομισμάτων τῆς Μαράθου, παρατεινόμεναι μέχρι περίπου τοῦ 150 π. Χ. Τὰ ἀργυρᾶ νομίσματα φέρουσιν Ἑλληνικάς, τὰ δὲ χαλκᾶ Φοινικικὰς ἐπιγραφάς, πάντα δὲ φέρουσι χρονολογίας συμφώνως πρὸς τὸν συνήθη Φοινικικὸν τρόπον, π. χ. III II — NNNNשת (= Σχενάθ, 95).

Ἀττικὸς σταθμητικὸς κανών.

Κεφαλὴ τῆς πόλεως πυργοστεφής. *(Πίναξ ΚΘ΄. 8.)*	ΜΑΡΑΘΗΝΩΝ Ἀνὴρ κρατῶν ἀκροστόλιον καὶ φοίνικα, καθήμενος ἐπὶ ἀσπίδων. Πρὸ αὐτοῦ Φοινικικὴ χρονολογία 33 (=226 π. Χ.) AR Ἀττικ. τετράδρ. 258 κ.
Κεφαλὴ τῆς βασιλίσσης Βερενίκης τῆς Β΄. (;), πεπλοφόρος.	ΜΑΡΑΘΗΝΩΝ Ἀνὴρ ἱστάμενος παρὰ κίονα κρατῶν ἀκροστόλιον. Φοινικικὴ χρονολογία 34 (=225 π. Χ.) . . . . AR 36 κ.
Ὁμοίως.	מרת Ὁμοίως (198 π. Χ.) . Æ ·85
Ὁμοίως.	» Πρῷρα (189 π. Χ.) . . Æ ·55
Κεφαλὴ Πτολεμαίου τοῦ Ε΄ ὡς Ἑρμοῦ.	» Ἀνὴρ ἱστάμενος παρὰ κίονα. Φοινικικὴ χρονολογία (=188 π. Χ.). . . . . . . Æ ·8
Κεφαλὴ Τύχης.	» Ὁμοίως (156 π. Χ.) . Æ ·6

Ὀρθωσία, μεταξὺ Ἀράδου καὶ Τριπόλεως. Αὐτόνομα χαλκᾶ.

Ἐπιγρ. ΟΡΘΩΣΙΕΩΝ, καὶ *αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Τιβερίου μέχρι Σεουήρου Ἀλεξάνδρου, μετὰ ἢ ἄνευ χρονολογιῶν τοῦ συστήματος τῶν Σελευκιδῶν (312 π. Χ). *Τύποι* — Ζεύς· Νίκη· πρῷρα· εἴδωλον μεταξὺ δύο γρυπῶν, κτλ.

Σιδών. Εἰς τὴν μεγάλην ταύτην ναυτικὴν πόλιν, τὴν ἀρχαίαν πρωτεύουσαν τῆς Φοινίκης, ὁ κ. Six (*Num. Chron.*, 1877, σ. 195) ἀπένειμε πλήρη σειρὰν μεγάλων ὀκταδράχμων καὶ μικροτέρων κλασμάτων τοῦ Φοινικικοῦ σταθμητικοῦ κανόνος. Χρονολογικῶς φαίνονται τὰ νομίσματα ταῦτα ἀνήκοντα ἀπὸ τοῦ τελευταίου ἡμίσεος τοῦ Ε΄ αἰῶνος (μετὰ διαλειμμάτων) μέχρι τῆς ἐποχῆς Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου. Ἐντούτοις ἡ κατάταξις εἰς τὴν Σιδῶνα εἶνε μόνον ὑποθετική, αὐτὸς δὲ ὁ Six (*Num. Chron.*, 1884, σ. 149) ὑπέθεσεν, ὅτι τὸ πραγματικὸν νομισματοκοπεῖον πιθανὸν νὰ ἔκειτο βορειότερον, ἐν Τριπόλει (κυρίως ἐπειδὴ αἱ μορφαὶ τῶν γραμμάτων εἶνε μᾶλλον Ἀραμαϊκαὶ ἢ Φοινικικαί), ἂν καὶ πιθανῶς τὰ νομίσματα ἐκόπησαν ἐν τῇ Σιδωνιακῇ συνοικίᾳ τῆς πόλεως ταύτης (Διοδ., XVI. 41).

Αἱ ἑξῆς εἶνε αἱ κλάσεις εἰς ἃς διαιροῦνται αἱ σειραί:—

ΚΛΑΣΙΣ Α΄. *Χρόνοι Δαρείου τοῦ Β΄ (;), 424-405 π. Χ.*

Ναῦς μεθ' ἱστίου ἠνεμωμένου. *(Πίναξ ΚΘ΄. 9.)*	Τετράγωνον ἔγκοιλον. Βασιλεὺς τῆς Περσίας ἢ τῆς Σιδῶνος ἐπὶ ἅρματος ἐλαυνομένου ὑπὸ ἡνιόχου. Ἐν τῷ πεδίῳ, προτομὴ αἰγὸς *ἔγκοιλος*. Ꝛ 422·8 κ.
Ὁμοίως. (B. V. Head, *Coins of Lydia and Persia*, Πίν. II. 2.)	Βασιλεὺς ἱστάμενος, τείνων τόξον, μετ' *ἐγκοίλου* πωγωνοφόρου κεφαλῆς αἰγὸς ἔμπροσθεν καὶ ὄπισθεν αὐτοῦ . . . . Ꝛ 104·9 κ.
Ὁμοίως. (*Αὐτόθι*, Εἰκ. 3.)	Ὁμοίως . . . . . . Ꝛ 11·0 κ.
Ὁμοίως.	Βασιλεὺς γονατίζων, τείνων τόξον. Ꝛ 13·0 κ.

ΚΛΑΣΙΣ Β'. *Χρόνοι 'Αρταξέρξου τοῦ Β' (;), 405-359 π. Χ.*

Ναῦς πρὸ τείχους πόλεως μετὰ πύργων. Ἐν τῷ ἐξέργῳ δύο λέοντες. *(Πίναξ ΚΘ'. 10.)*	Ἔγκοιλον κυκλικόν. Βασιλεὺς ἐπὶ ἅρματος ἐλαυνομένου ὁλοταχῶς ὑπὸ τοῦ ἡνιόχου αὐτοῦ· ὑποκάτω αἲξ ἔγκοιλος. . . . . . R 425 κ.
Ὁμοίως. (Head, *Coins of Lydia and Persia* Πίν. II Εἰκ. 7.)	Τετράγωνον ἔγκοιλον. Βασιλεὺς μαχόμενος πρὸς λέοντα, ὃν πρόκειται νὰ πλήξῃ δι' ἀκινάκου . . . R 107 κ.

ΚΛΑΣΙΣ Γ'. *'Εποχὴ 'Αρταξέρξου τοῦ Β' (;), 405—359 π. Χ.*

Ναῦς μετὰ κωπηλατῶν πλέουσα ἐπὶ θαλάσσης· ἄνω, Φοινικικὸν γράμμα ב. (B. V. Head, *ἔ. ἀ.* Πίν. II. 15.)	Βασιλεὺς ἐπὶ ἅρματος ὑπὸ ἡνιόχου ἐλαυνομένου βραδέως· ὄπισθεν αὐτοῦ βαδίζει ἀκόλουθος φέρων *Αἰγυπτιακὸν* ἔνδυμα, κρατῶν δὲ σκῆπτρον κυρτόν . . R 432 π. Χ.
Ὁμοίως. (*Αὐτόθι*, Εἰκ. 16.)	Ὅμοιον, ἀλλ' ἄνευ ἀκολούθου . . . R 97·3 κ.
Ὁμοίως. (*Αὐτόθι*, Εἰκ. 17.)	Βασιλεὺς μαχόμενος πρὸς λέοντα. R 13 κ.

ΚΛΑΣΙΣ Δ'. *Μετὰ χρονολογιῶν ἀπὸ τοῦ πρώτου μέχρι τοῦ δεκάτου τρίτου ἔτους 'Αρταξέρξου τοῦ Γ' (;) (Ὤχου) = 359-338 π. Χ.*

Ναῦς μετὰ κωπηλατῶν πλέουσα ἐπὶ κυμάτων· ὑπεράνω Φοινικικαὶ χρονολογίαι ἀπὸ τοῦ 1 μέχρι 13. *(Πίναξ ΚΗ'. 5.)*	Βασιλεὺς ἐπὶ ἅρματος βραδέως ὑπὸ ἡνιόχου ἐλαυνομένου· ὄπισθεν αὐτοῦ βαδίζει ἀκόλουθος φέρων 'Ασιατικὸν ἔνδυμα, κρατῶν δὲ σκῆπτρον καὶ ἀγγεῖον. Ἐν τῷ πεδίῳ, γράμματα בע, עח ἢ עע. R 398 κ.
Ὁμοίως. (B. V. Head, *Lydia and Persia*, Πίν. III. 2.)	Ὅμοιον, ἀλλ' ἄνευ ἀκολούθου . . . R 94·8 κ.
Ὁμοίως. (*Αὐτόθι*, Εἰκ. 3.)	Ὁμοίως. . , ... R 49 κ.
Ὁμοίως. (*Αὐτόθι*, Εἰκ. 4.)	Βασιλεὺς παλαίων πρὸς λέοντα. . . R 10·4 κ.
Ὁμοιως. (*Αὐτόθι*, Εἰκ. 8.)	Βασιλεὺς κλίνων τὸ γόνυ, ὡς ἐπὶ τῶν δαρεικῶν. . . . . . A ·6

ΚΛΑΣΙΣ Ε'. *Μετὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Σατράπου Μαζαίου, 350(;) — 333 π. Χ.*

Ἀπομιμήσεις τῶν ἀνωτέρω περιγραφέντων ὀκταδράχμων τῆς κλάσεως Δ', κοπεῖσαι, ὡς φαίνεται ἐν τῇ πρὸς βορρᾶν τῆς Φοινίκης χώρᾳ, διακρινόμεναι δὲ διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ σατράπου Μαζαίου, מזדי, διὰ τῶν Ἀραμαϊκῶν χαρακτήρων τῆς ὀπισθίας ὄψεως καὶ τῶν χρονολογιῶν 10 ἢ 11 (;) τοῦ Ὤχου, 350 ἢ 349(;) π. Χ.· 19, 20 καὶ 21 τοῦ Ὤχου, 341-339, καὶ 1 καὶ 2 τοῦ Ἀρσῆ, 338-7 π. Χ, ἢ τοῦ Δαρείου Γ'., 336-335 π. Χ. (B. V. Head, *Coins of Lydia and Persia*, Πίν. III. 5). Ἴδε ὡσαύτως. J. P. Six (*Num. Chron.*, 1884, σ. 144 κ. ἑξ.)

Περὶ τὰ 312-113 π. Χ.

Τὰ κατὰ τὴν περίοδον ταύτην κοπέντα ἐν Σιδῶνι νομίσματα εἶνε πάντα βασιλικά.

(α) AV Στατῆρες Ἀλεξανδρείων τύπων
(β) AR Τετράδραχμα (Müller, *Alex.* Κλάσ. III.) } 312-266(;) π. Χ.
(γ) AR Τετράδραχμα (Müller, *Alex.* Κλάσ. IV.)
(δ) AR Τετράδραχμα Πτολεμαίου τοῦ Β' (μετὰ χρονολογιῶν), 261-247 π. Χ.
(ε) AV Ὀκτάδραχμα Ἀρσινόης Φιλαδέλφου (μετὰ χρονολογιῶν), 249, 248 καὶ 243 π. Χ.
(ϛ) AR Τετράδραχμα Πτολεμαίου τοῦ Γ' (μετὰ χρονολογιῶν), 245-242 π. Χ.
(ζ) AR Τετράδραχμα Ἀλεξανδρείων τύπων (Müller, Κλάσ. V) περὶ τὰ 242-222(;) π. Χ.
(η) AR Τετράδραχμα Πτολεμαίου τοῦ Δ' (ἀχρονολόγητα), περὶ τὰ 222-205 π. Χ.
(θ) Æ Ἀντιόχου τοῦ Δ' καὶ Δημητρίου τοῦ Α' (ἄνευ χρονολογιῶν), 175-150 π. Χ.
(ι) AR Τετράδραχμα τῶν Σελευκιδῶν βασιλέων, ἀπὸ Ἀλεξάνδρου τοῦ Α' μέχρι Ἀντιόχου τοῦ Θ'. 151-113 π. Χ.

Περὶ τὰ 111 π. Χ.—117 μ. Χ.

ΑΡΓΥΡΟΣ. *Φοινικικὸς σταθμητικὸς κανών.*

Ἀπὸ τοῦ ἔτους 111 π. Χ. ἄρχεται τὸ αὐτόνομον χρονολογικὸν σύστημα τῶν Σελευκιδῶν καὶ μακρὰ σειρὰ φερόντων χρονολογίας χαλκῶν καὶ ἀργυρῶν νομισμάτων, ὧν αἱ ἑξῆς εἶνε αἱ κυριώτεραι παραλλαγαί:—

Κεφαλὴ πόλεως πυργοστεφὴς καὶ πεπλοφόρος. (*Πίναξ ΚΗ'. 6*)	ΣΙΔΩΝΙΩΝ τῇ προσθήκῃ ἐπὶ τῶν νεωτέρων κομματίων, ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ. Ἀετὸς ἐπὶ πηδαλίου. Ꝛ Τετράδρ. 220 κ. Ꝛ Διδρ. 100 κ.

Τὰ χαλκᾶ νομίσματα φέρουσι ΣΙΔΩΝΙΩΝ, ΣΙΔΩΝΟΣ ΘΕΑΣ, ΣΙΔΩΝΟΣ ΘΕΑΣ ΙΕΡΑΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ, κτλ. ἢ ἄλλως ἔχουσι τὸ ὄνομα τῆς Σιδῶνος φοινικιστί. *Τύποι*—Κεφαλὴ Τύχης· κεφαλαὶ Διὸς καὶ Τύχης συνεζευγμέναι· κεφαλὴ Διονύσου, κτλ. *ὄπισθ.* Ἀστάρτη ἱσταμένη ἐπὶ πρῴρας· ναῦς· πηδάλιον· ἀκροστόλιον· Εὐρώπη μετὰ πέπλου κολπουμένου ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ἐπιβαίνουσα ταύρου (πρβλ. Λουκιαν. *περὶ Συρ. Θεᾶς,* 6, *καὶ τὸ νόμισμα, τῷ Σιδώνιοι χρέονται, τὴν Εὐρώπην ἐφεζομένην ἔχει τῷ ταύρῳ τῷ Διί*)· κίστη μυστική· ναός· ἅμαξα μετὰ τεσσάρων μικρῶν τροχῶν περιέχουσα εἴδωλον τῆς Ἀστάρτης, κτλ.

Αὐτοκρατορικὰ—ἀπὸ Αὐγούστου μέχρις Ἀδριανοῦ. *Ἐπιγρ.* ΣΙΔΩΝΟΣ ΘΕΑΣ, ΣΙΔΩΝΟΣ ΙΕΡΑΣ, ΣΙΔΩΝΟΣ ΝΑΥΑΡΧΙΔΟΣ κτλ. *Τύποι*—Εὐρώπη ἐπὶ ταύρου· Ζεὺς ἐπὶ θρόνου καθήμενος· ἱερὰ ἅμαξα τῆς Ἀστάρτης, κτλ.

Αὐτοκρατορικὰ ἀποικιακὰ—ἀπὸ Ἐλαγαβάλου μέχρι Σεουήρου Ἀλεξάνδρου. *Ἐπιγρ,* COL. AVR. PIA METROP. SIDON, κτλ. προστιθεμένου ὡσαύτως AETERNVM BENEFICIVM ἢ CERT. SAC. PER. OECVME. ISELA. (=Certamina sacra periodica oecumenica Iselastica). *Τύποι*—Ἀγωνιστικὴ τράπεζα· ἱερὸν

ἅρμα τῆς Ἀστάρτης· μόδιος· Ἀστάρτη ἐν ναῷ· Ῥωμαϊκαὶ σημαῖαι λεγεώνων· ἡ Ἀργὼ μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς ΑΡΓΟΝΑΥΤ., κτλ.

Τρίπολις, κοινὴ ἀποικία τῶν τριῶν πόλεων (ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς) Σιδῶνος, Τύρου καὶ Ἀράδου, ἱδρυθεῖσα πρὸ τῶν χρόνων Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου. Ἔκειτο δὲ ἐπὶ τῆς ἀκτῆς μεταξὺ Ἀράδου καὶ Βύβλου. Ὁ κ. Six (*Num. Chron.*, 1884) ὑποθέτει, ὅτι δυνατὸν οἱ Σιδώνιοι νὰ ἔκοψαν ἐν Τριπόλει τὰς σειρὰς τῶν μεγάλων ὀκταδράχμων, τῶν ἀνωτέρω ὑπὸ τὴν Σιδῶνα περιγραφέντων. Τὰ ἀρχαιότατα τῶν φερόντων τὸ ὄνομα τῆς Τριπόλεως νομισμάτων εἶνε χαλκᾶ αὐτόνομα τοῦ δευτέρου καὶ πρώτου αἰῶνος π. Χ. *Ἐπιγρ.*, ΤΡΙΠΟΛΙΤΩΝ. Χρονολογίαι, ὑπολογιζόμεναι κατὰ τὸ σύστημα τῶν Σελευκιδῶν (312 π. Χ.) ἢ τῆς Τριπόλεως (111 π. Χ.) (Ἴδε I. P. Six, *L'ère de Tripolis, Ann. de Num.*. 1886). *Συνήθεις τύποι* — Κεφαλαὶ τῶν Διοσκούρων, *ὄπισθ.* Νίκη ἱσταμένη ἐπὶ πρῴρας. Ἡ Τρίπολις ὑπῆρξεν ἐπὶ βραχὺν χρόνον ἓν τῶν νομισματοκοπείων Πτολεμαίου τοῦ Ε΄ (204-198 π. Χ. B. M. Cat. *Ptol.*, σ. 72), ὡς δὲ φαίνεται, καὶ Ἀντιόχου τοῦ Δ΄ τῆς Συρίας, 165 π. Χ. Ἐν τούτοις τὰ κύρια αὐτῆς νομίσματα εἶνε τετράδραχμα αὐτόνομα τοῦ δευτέρου καὶ πρώτου αἰῶνος π. Χ.

ΑΡΓΥΡΟΣ. *Φοινικικὸς σταθμητικὸς κανών.*

Προτομὴ τῶν Διοσκούρων, ὧν ἄνω ἀστέρες.	ΤΡΙΠΟΛΙΤΩΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΝΟΜΟΥ Πόλις ἱσταμένη, στηριζομένη ἐπὶ βραχέος σκήπτρου, κρατοῦσα δὲ κέρας Ἀμαλθείας. Τὸ ὅλον ἐν στεφάνῳ . . ꝶ 213 κ.

Αὐτοκρατορικὰ — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Σεουήρου Ἀλεξάνδρου. *Ἐπιγρ.*, ΤΡΙΠΟΛΙΤΩΝ· ΤΡΙΠΟΛΙΤ. ΝΑΥΑΡ. ἢ ΝΑΥΑΡΧ. ΝΕΩΚ. *Τύποι* — Προτομαὶ ἢ παραστάσεις ὁλόκληροι τῶν Διοσκούρων· Ἀστάρτη ἱσταμένη ἐπὶ πρῴρας· ΗΛΙΟC CΕΛΗΝΗ, ἥλιος καὶ σελήνη· ΔΙΟΣ ΑΓΙΟΥ, δύο ναοὶ (*Rev. Num.*, 1861, Πίν. V, 10).

Τὰ αὐτοκρατορικὰ νομίσματα φέρουσι πάντα χρονολογίας τοῦ συστήματος τῶν Σελευκιδῶν καὶ ἐκτείνονται ἀπὸ τοῦ 32 π. Χ. μέχρι τοῦ 221 μ. Χ.

Τύρος, ἀποικία τῆς Σιδῶνος, ἀνταγωνιζομένη πρὸς τὴν μητρόπολιν κατὰ πλοῦτον καὶ λαμπρότητα. Φαίνεται δ' ὅτι ἤρξατο κόπτουσα ἀργυρᾶ τετράδραχμα καὶ μικρὰ κέρματα κατὰ τὸ τελευταῖον ἥμισυ τοῦ πέμπτου αἰῶνος π. Χ.

Φοινικικὸς σταθμητικὸς κανών, περὶ τὰ 450-332 π. Χ. ἢ βραδύτερον.

Δελφὶς νηχόμενος ἐπὶ κυμάτων· ὑποκάτω αὐτοῦ κόγχη. (Brandis, σ. 513.)	Τετράγωνον ἔγκοιλον, ἐν ᾧ γλαῦξ, συνοδευομένη ὑπὸ ἁρπάγης καὶ τυκάνης, Αἰγυπτιακῶν συμβόλων τῆς βασιλείας. Ꝝ Τετράδρ. 220 κ.
Μελκάρθος κρατῶν τόξον, ἱππεύων δ' ἐπὶ τῶν κυμάτων θαλάσσιον ἵππον· ὑπὸ τὰ κύματα δελφίς.	Γλαῦξ, μετὰ ἁρπάγης καὶ τυκάνης. Φοινικικὰ γράμματα ἐνίοτε ἐν τῷ πεδίῳ. *(Πίναξ ΚΗ'. 7.)* . . . Ꝝ Τετράδρ. 210 κ.
Δελφὶς καὶ κόγχη, ἢ θαλάσσιος ἵππος καὶ δελφίς.	Γλαῦξ μεθ' ἁρπάγης καὶ τυκάνης. Ꝝ 'Οβολ.

'Αττικὸς σταθμητικὸς κανών, περὶ τὰ 372-275 π. Χ. καὶ βραδύτερον.

Αἱ τελευταῖαι μνημονευθεῖσαι σειραὶ ἐξηκολούθησαν πιθανῶς ἐκδιδόμεναι ἐπί τινα χρόνον μετὰ τὴν ἅλωσιν τῆς Τύρου ὑπὸ τοῦ 'Αλεξάνδρου, τῆς ὁλκῆς τῶν τελευταίων τούτων κερμάτων ἐλαττωθείσης εἰς τὴν τοῦ 'Αττικοῦ διδράχμου. Φέρουσι δὲ Φοινικικὰς χρονολογίας, ὑπολογιζομένας κατὰ τὸ σύστημα τῶν Σελευκιδῶν (312 π. Χ.), ἤτοι τὰ ἔτη 2, 3, 23, 24, 26, 28, 29, 30, 32, 33, 34, 35, καὶ 37. 'Απὸ τοῦ ἔτους 38 (275-4 π. Χ) ἄρχεται τὸ χρονολογικὸν σύστημα τῆς Τύρου, τὰ 'Αττικὰ ὅμως δίδραχμα τοῦ τύπου τοῦ Μελκάρθου καὶ τῆς γλαυκὸς δὲν παύουσιν ἀμέσως, ἐπειδὴ ἀπαντῶσιν κομμάτια φέροντα χρονολογίας 2 καὶ 3, αἵτινες φαίνεται ὅτι εἶνε τοῦ συστήματος τῆς Τύρου, προτασσομένου

τοῦ ἀρχικοῦ γράμματος τοῦ ὀνόματος τῆς Τύρου. (Ϡ) (Ἴδε Six, *Num. Chron.*, 1886.).

Περὶ τὰ 274-126 π. Χ.

Τὸ πρῶτον χρονολογικὸν σύστημα τῆς Τύρου ἤρξατο ἐν ἔτει 275-4 π. Χ, ἔκτοτε δὲ μέχρι τοῦ 126 π. Χ. ἐκόπησαν ἐν τῷ νομισματοκοπείῳ τῆς Τύρου τὰ ἑξῆς νομίσματα:—

(α) 266-247 π. Χ. Νομίσματα Πτολεμαίου τοῦ Β', μετὰ τῶν ἐτῶν τῆς βασιλείας του (20-39).

(β) 247-228 π. Χ. Νομίσματα Πτολεμαίου τοῦ Γ', μετὰ τῶν ἐτῶν τῆς βασιλείας του (2, 3, 4, 5, 8, 20).

(γ) 228-205 π. Χ. Νομίσματα τῶν Πτολεμαίων Γ' καὶ Δ'. μετὰ χρονολογιῶν 48, 50 καὶ 56 τοῦ συστήματος τῆς Τύρου.

(δ) 205-159 π. Χ. Νομίσματα Πτολεμαϊκῶν τύπων, ἄνευ τοῦ μονογραφήματος τῆς Τύρου, ἀλλὰ μετὰ χρονολογιῶν τοῦ συστήματος τῆς Τύρου, ἐκτεινομένων ἀπὸ 71-90 καὶ ἀπὸ 100-117. (Ἴδε Six, *Num. Chron.*, 1886).

(ε) 159-126 π. Χ. Χαλκᾶ νομίσματα μετὰ χρονολογιῶν Σελευκιδῶν, Δημητρίου τοῦ Α' καὶ ἀργυρᾶ Ἀλεξάνδρου τοῦ Βάλα, Δημητρίου τοῦ Β', Ἀντιόχου τοῦ Ζ' καὶ Δημητρίου τοῦ Β' ἐπὶ τῆς δευτέρας αὐτοῦ βασιλείας.

Παρὰ τὰς συνεχεῖς ταύτας σειρὰς τῶν φερόντων χρονολογίας νομισμάτων ὑπάρχουσιν ἐπίσης τετράδραχμα καὶ χαλκᾶ Ἀλεξανδρείων τύπων (Müller, *Κλ.* V. ἀρ. 1423), κοπέντα πιθανῶς περὶ τὸ 238 π. Χ., ἐνίοτε δὲ καὶ νόμισμα μετὰ τοῦ μονογραφήματος τῆς Τύρου ἐπὶ τῶν Ἀντιόχων Γ' καὶ Δ'.

Φοινικικὸς σταθμητικὸς κανών, περὶ τὰ 126 π Χ.—57 μ. Χ.

Τὸ δεύτερον αὐτόνομον χρονολογικὸν σύστημα τῆς Τύρου ἤρξατο ἐν ἔτει 126 π. Χ., ἔκτοτε δὲ μέχρι τῆς βασιλείας τοῦ Οὐεσπασιανοῦ κατέχομεν ἄφθονον σειρὰν τετραδράχμων καὶ διδράχ-

μων τῆς Τύρου, πρὸς δὲ μοναδικὸν χρυσοῦν δεκάδραχμον νῦν ἐν τῷ Μουσείῳ τοῦ Βερολίνου.

Κεφαλὴ τῆς πόλεως πυργοστεφὴς καὶ πεπλοφόρος. (*Zeit f. Num.*, VI. 4.)	ΤΥΡΟΥ ΙΕΡΑΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ Διπλοῦν κέρας Ἀμαλθείας. Ἔτος 23 . . . . . . 𝔄 Δεκάδρ.
Κεφαλὴ Ἡρακλέους δαφνοστεφής. (*Πίναξ ΚΘ΄. 11.*)	ΤΥΡΟΥ ΙΕΡΑΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ Ἀετὸς ἐπὶ πηδαλίου. Ἐν τῷ πεδίῳ χρονολογίαι καὶ σύμβολον ῥόπαλον. . . . . . R 220 κ. R 110 κ.

Ἐν μέρει συγχρόνως πρὸς τὰς σειρὰς τοῦ ἀργύρου ὑπάρχουσιν αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα φέροντα χρονολογίας ἐκτεινόμενα δὲ μέχρι τῆς βασιλείας Σέπτ. Σεουήρου.— *Τύποι*, Ἀστάρτη ἱσταμένη ἐπὶ πλοίου· ῥόπαλον περατούμενον εἰς μονογράφημα ἀποτελούμενον ἐκ τῶν γραμμάτων ΤΥ· φοινικόδενδρον, κτλ. *Ἐπιγρ.* ΤΥΡ εἰς μονογράφημα, προστιθεμένων συχνὰ τῶν ΙΕΡ. ΑϹΥ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΕѠϹ. *Αὐτοκρατορικὰ ἀποικιακά*—ἀπὸ Σεπτιμίου Σεουήρου μέχρι Γαλλιηνοῦ, μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς COL. SEP. TYRVS METROP· SEP· TYRO. METROP. COL PENIC (οὕτω)· COL. TYRO. METRO· ἢ TYRIORVM, κτλ. Μεταξὺ τῶν τύπων ὑπάρχουσί τινες μείζονες τοῦ συνήθους ἐνδιαφέροντος, π. χ. ΔΙΔѠ, ἡ Διδὼ ἐπιβλέπουσα τὴν κτίσιν τῆς Καρχηδόνος· ΑΜΒΡΟϹΙЄ ΠЄΤΡЄ, αἱ Ἀμβρόσιαι πέτραι (Eckhel, III, 389). ѠΚЄΑΝ, Ὠκεανὸς κατακείμενος μετὰ χηλῶν καρκίνου ὡς κοσμήματος τῆς κεφαλῆς· ЄΥΡѠΠΗ, ἡ Εὐρώπη συλλέγουσα ἄνθη, ἐν ᾧ ὁ ταῦρος πλησιάζει αὐτὴν ἐκ τῆς θαλάσσης (Kenner, *Stift. St. Florian*, 175). ΚΑΔ[ΜΟϹ], ὁ Κάδμος δωρούμενος τοῖς Ἕλλησι τὸν ἀλφάβητον (;)· ὁ Κάδμος ἐκσφενδονίζων λίθον κατὰ ὄφεως· ΘΗΒЄ (;), ὁ Κάδμος κτίζων τὰς Θήβας· Ἡρακλῆς· Ἀστάρτη· ναός, κτλ.

Τὸ ὄστρακον τῆς πορφύρας εὕρηται σχεδὸν σταθερῶς ὡς σύμβολον ἐν τῷ πεδίῳ.

Ἀγῶνες—ΚΟΙΝΟΝ ΦΟΙΝΙΚΗϹ, ΑΚΤΙΑ ΚΑΙϹΑΡΙΑ, ΑΚΤΙ[Α] ΚΟΜ[ΟΔЄΙΑ]; ΗΡΑΚΛЄΙΑ ΟΛΥΜΠΙΑ, ΑϹΚΗΠЄΙΑ, κτλ.

Αβεβαιοι σατραπαι Συριας η Φοινικης.

Εἶνε πιθανὸν ὅτι εἰς τμῆμά τι τῆς Συρίας ἢ τῆς βορείου Φοινίκης πρέπει νὰ ἀπονεμηθῇ σειρά τις ἀβεβαίων σατραπικῶν νομισμάτων δυναμένων νὰ περιγραφῶσιν ὡς ἑξῆς:—

Περὶ τὰ 350 - 330 π. Χ.

Ὁ βασιλεὺς τῆς Περσίας ὡς τοξότης γονατίζων πρὸς δ. καὶ τείνων τόξον. Διάφορα σύμβολα ἐν τῷ πεδίῳ, ἐνίοτε δὲ καὶ Ἀραμαϊκὰ γράμματα. (B. M. Head, *Lydia and Persia,* Πίν. III. 14)	Ἱππεὺς φέρων τὴν ὑψηλὴν τιάραν τῶν σατραπῶν, καλπάζων δὲ πρὸς δ. ὡπλισμένος δόρατι . . . . . ꝶ Στατὴρ 232 κ.
Ὅμοιον. (*Αὐτόθι,* Εἰκ. 16).	Ὅμοιον. . . . . ꝶ ·5

ΙΑ'. ΓΑΛΙΛΑΙΑ

Ἄκη Πτολεμαΐς. Ἂν καὶ ἡ πόλις αὕτη περιελήφθη ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ ὑπὸ τοῦ Eckhel, ἦτο, κυρίως εἰπεῖν, Φοινικικὸς λιμήν, οὐδέποτε δὲ ἀνῆκεν εἰς τοὺς Ἰουδαίους βασιλεῖς. Ἔλαβε δὲ τὸ ὄνομα Πτολεμαΐς ἀπὸ Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου, ἀλλὰ μέχρι τοῦ 266 π. Χ. μόνον τὸ ὄνομα Ἄκη ἀπαντᾷ ἐπὶ τῶν νομισμάτων. Τὰ ἀρχαιότατα δὲ τῶν νομισμάτων αὐτῆς εἶνε στατῆρες χρυσοῖ καὶ τετράδραχμα ἀργυρᾶ Ἀλεξανδρείων τύπων (Müller, ἀριθ. 1426-63) μετὰ τοῦ ὀνόματος τῆς πόλεως 𐤏𐤊 φοινικιστὶ ἐν τῷ πεδίῳ, καὶ χρονολογιῶν ὑπολογιζομένων κατὰ τὸ σύστημα τῶν Σελευκιδῶν, 312 π. Χ., ἐκτεινομένων ἀπὸ τοῦ ἔτους 5 (=308) μέχρι τοῦ ἔτους 46 (=267). Ἕπονται ἀμέσως νομίσματα Πτολεμαίου τοῦ Β', τὸ πρῶτον μὲν ἄνευ χρονολογιῶν, ἀλλὰ μετὰ ἐμβλήματος τοῦ νομισματοκοπείου τῆς Πτολεμαΐδος ἐν τῷ πεδίῳ, καὶ ἀπὸ τοῦ 261 π. Χ. μέχρι τοῦ 248, μετὰ χρονολογιῶν, καὶ τοῦ τίτλου ΣΩΤΗΡΟΣ ἀντὶ ΒΑΣΙΛΕΩΣ. Ὀλίγα τινὰ νομίσματα μετὰ τοῦ μονογραφήματος τῆς Πτολεμαΐδος ἐπίσης ἀπαντῶσιν ἐπὶ Πτολεμαίου τοῦ Δ'. Τὰ νομίσματα τῶν Σελευκιδῶν, τὰ ἐν Πτο-

λεμαΐδι κοπέντα, εἶνε Ἀντιόχου τοῦ Δ', φέροντα τὴν ἐπιγραφὴν ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ ΤΩΝ ΕΝ ΠΤΟΛΕΜΑΙΔΙ, Ἀντιόχου τοῦ Ε', Δημητρίου τοῦ Α' καὶ Ἀλεξάνδρου Βάλα (175-144 π. Χ.), πρὸς δὲ Κλεοπάτρας καὶ Ἀντιόχου τοῦ Η' (125-123 π. Χ.).

Μετὰ διάλειμμα δὲ κατά τι μικρότερον τοῦ ἑνὸς αἰῶνος ἄρχονται τὰ αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα, χρονολογούμενα κατὰ τὸ Καισάρειον σύστημα, τὸ ἀναγόμενον εἰς τὸ ἔτος 47 π. Χ. *Ἐπιγρ.* ΑΚΗ ΙΕΡ. ΚΑΙ ΑΣ. *Τύπος*, φοῖνιξ· ἢ ΠΤΟΛΕΜΑΙΩΝ ΙΕΡΑΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ, διαφοροτρόπως συντετμημένη. Ὁ ἐπικρατῶν τύπος εἶνε *ἔμπρ.* Κεφαλὴ Διός· *ὄπισθ.* Τύχη ἱσταμένη ἐπὶ πηδαλίου, ἐπὶ τῆς κώπης τοῦ ὁποίου στηρίζει τὴν χεῖρά της, ἐν ᾗ κρατεῖ ἀκροστόλιον.

Αὐτοκρατορικὰ — Ἀπὸ Κλαυδίου μέχρι Σαλωνίνης, συνήθως ἀποικιακὰ μετὰ Λατινικῶν ἐπιγραφῶν, COL. PTOL., COL. CLAVD. PTOL., COL. CLAVD. NERONIA PTOLEMAIS, κτλ. *Τύποι* — Τύχη καθημένη ἐπὶ βράχου μετὰ τοῦ ποταμοῦ Βήλου παρὰ τοὺς πόδας αὐτῆς, καὶ ἕτεροι οὐχὶ ἰδιαιτέρου ἐνδιαφέροντος. Νόμισμά τι τοῦ Κλαυδίου φέρει τὴν ἀξιοσημείωτον ἐπιγραφὴν [. . . . ΠΤΟ]ΛΕΜΑΙΔΙ ΓΕΡΜΑΝ (*Berl. Blätt.*, V. 25).

Διοκαισάρεια Σεπφωρίς, περὶ τὰ πέντε μίλια πρὸς βορρᾶν τῆς Ναζαρέτ. *Αὐτοκρατορικὰ* τοῦ Τραϊανοῦ, μετὰ τῆς ἀξιοσημειώτου ἐπιγραφῆς, ΤΡΑΙΑΝΟϹ ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ ΕΔΩΚΕΝ, *ὄπισθ.* ΣΕΠΦΩΡΙΝΩΝ, φοινικόδενδρον, καὶ ἀπὸ Ἀντωνίου τοῦ Εὐσεβοῦς μέχρις Ἐλαγαβάλου. *Ἐπίγρ.*, ΔΙΟΚΑΙϹΑΡΕΙΑϹ. *Τύποι* — Ναὸς τοῦ Διός· Ἀθηνᾶ, καὶ ἄλλαι θεότητες. Ἐπί τινων κομματίων εὑρίσκεται ἡ ἑξῆς αἰνιγματικὴ ἐπιγραφή, ΔΙΟΚ. ΙΕΡ. ΑϹΥΛ. ΑΥΤ. Π. Φ. Ϲ. ΙΕΡ. Β. Ϲ. Κ. Δ. Ρ., ἥτις συνεπληρώθη ὑποθετικῶς ὑπὸ τοῦ de Saulcy (*Terre Sainte*, σ. 329), ΔΙΟ[ΚΑΙϹΑΡΕΙΑϹ] ΙΕΡ[ΑϹ] ΑϹΥ[ΛΟΥ] ΑΥΤ[ΟΝΟΜΟΥ] Π[ΟΛΕΩΣ] Φ[ΙΛΗϹ] Ϲ[ΥΜΜΑΧΟΥ] ΙΕ[ΡΑϹ] Β[ΟΥΛΗϹ] Ϲ[ΥΓΚΛΗΤΟΥ] Κ[ΑΙ] Δ[ΗΜΟΥ] Ρ[ΩΜΑΙΩΝ]. Νόμισμά τι τοῦ Μ. Αὐρηλίου (ὡς καίσαρος), ἀπεικονισθὲν ἐν τῇ

Zeit. f. Num., 1885, Πίν. IV. 9, φέρει τὴν ἐπιγραφὴν ΔΙΟΚΑΙ-CAPEΩΝ ΟΛΒΟC· ἐπὶ τῆς ὀπισθίας ὄψεως εὕρηται ὁ Ζεὺς μαχόμενος πρὸς γίγαντα. Τὸ νόμισμα τοῦτο ἐν τούτοις ἀνήκει εἰς τὴν ἐν Κιλικίᾳ Διοκαισάρειαν.

Τιβεριάς, κτισθεῖσα ὑπὸ Ἡρώδου τοῦ Ἀντίπα ἐπὶ τῶν ὀχθῶν τῆς λίμνης Γεννισαρέτ. Χαλκᾶ Ἡρώδου τοῦ Ἀντίπα. *Ἐπιγρ.* ΗΡΩΔΟΥ ΤΕΤΡΑΡΧΟΥ κτλ., *ὄπισθ.* ΤΙΒΕΡΙΑC, μετὰ χρονολογιῶν τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἀνταποκρινομένων πρὸς τὰ 29-35 μ. Χ. Ἐπίσης Ἡρώδου Ἀγρίππα τοῦ Α΄. ἐπὶ Κλαυδίου. *Ἐπιγρ.*, ΕΠΙ ΒΑΣΙΛΕ. ΑΓΡΙΠ· ΤΙΒΕΡΙΕΩΝ. *Αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Κλαυδίου μέχρις Ἀδριανοῦ. *Ἐπιγρ.*, ΤΙΒЄΡΙЄΩΝ ἢ ΚΛΑΥΔΙΟΤΙΒЄ-ΡΙЄΩΝ. Τὸ χρονολογικὸν σύστημα ἄρχεται ἀπὸ τοῦ 20 μ. Χ. (De Saulcy, *Terre Sainte*, σ. 334).

ΙΒ΄. ΣΑΜΑΡΕΙΑ

Διόςπολις Λύδδα, πλησίον τῆς Ἰόππης. *Αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Σεουήρου μέχρι Καρακάλλα. *Ἐπιγρ.* Λ. CЄΠ. CЄΟΥ ΔΙΟCΠΟ-ΛΙC (Lucia Septimia Severiana). *Τύποι* — Κεφαλὴ Σεράπιδος καὶ Δήμητρος· Ἀστάρτη ἐν ναῷ, κτλ.

Ἰόππη, ὁ λιμὴν τῆς Ἱερουσαλήμ, ἡ σκηνὴ δὲ τοῦ μύθου τῆς Ἀνδρομέδας. Ἦτο ἓν τῶν νομισματοκοπείων τῶν Ἀλεξανδρείων τύπων τετραδράχμων (*Müller*, Κλάσ. IV. ἀρ. 1468-1469), ἐπίσης δ' ἔκοψαν ἐνταῦθα νομίσματα οἱ Πτολεμαῖοι Β΄ καὶ Γ΄. διακρινόμενα διὰ τῶν γραμμάτων ΙΟΠ. *Σύμβολον*, ἐνίοτε, ἡ ἅρπη τοῦ Περσέως. Τὰ τελευταῖα αὐτῆς νομίσματα εἶνε αὐτόνομα χαλκᾶ, ἐπιγεγραμμένα ΙΟΠΗ, Ποσειδῶν καθήμενος ἐπὶ βράχου. *Αὐτοκρατορικὰ* τοῦ Ἐλαγαβάλου. *Ἐπιγρ.*, ΦΛΑ. ΙΟΠΠΗC (De Saulay, *Terre Sainte*, σ. 177).

Καισάρεια, λαμπρὰ πόλις καὶ λιμήν, κτισθεῖσα ὑπὸ Ἡρώ-

δου τοῦ Μεγάλου. Ἡ πόλις ὠνομάσθη *Καισάρεια*, ὁ δὲ λιμὴν αὐτῆς *Σεβαστὸς λιμήν*. Βασιλικὰ χαλκᾶ Ἀγρίππα τοῦ Α'. (Madden, *Coins of the Jews*, σ. 133), καὶ αὐτόνομα χαλκᾶ. *Τύπος* —Ἄγκυρα. *Αὐτοκρατορικὰ*—ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Νέρωνος, μετ' *ἐπιγρ.* ΚΑΙΣΑΡΕΩΝ ἢ ΚΑΙCΑΡΙΑ Η ΠΡΟC ΣΕΒΑΣΤΩ ΛΙΜΕΝΙ. *Αὐτοκρατορικὰ ἀποικιακὰ*—ἀπὸ Οὐεσπασιανοῦ μέχρι Γαλλιηνοῦ. *Ἐπιγρ.*, COLONIA PRIMA FLAVIA AVGVSTA FELIX CAESARENSIS, ἢ CAESAREA METPOPOLIS PROVINCIAE SYRIAE PALAESTINAE, διαφοροτρόπως συντετμημέναι. *Τύποι* πολυάριθμοι, ἀλλ' οὐχὶ ἰδιαιτέρου τινὸς ἐνδιαφέροντος. Μεταξὺ αὐτῶν ὑπάρχουσιν ἡ κεφαλὴ τοῦ Σεράπιδος, ὁ Διόνυσος ἐπὶ λέοντος ὀχούμενος, Ἀστάρτη ἐν ναῷ, κτλ. (De Saulcy, *Terre Sainte.*, σ. 112 κ. ἑξ.)

Νεάπολις, κειμένη σχεδὸν ἐν τῷ κέντρῳ τῆς Σαμαρείας, μεταξὺ τῶν δύο λόφων Ἐβὰλ καὶ Γεριζίμ. *Αὐτοκρατορικὰ*—ἀπὸ Τίτου μέχρι Μαξιμίνου. *Ἐπιγρ.*, ΦΛΑΟΥΙ. ΝΕΑΠΟΛ. ΣΑΜΑΡΕ ἢ ΦΛ. ΝЄΑC ΠΟΛЄΩC CYPIAC ΠΑΛΑΙCΤΙΝΗC. Χρονολογικὸν σύστημα ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ 72 μ.Χ. *Αὐτοκρατορικὰ ἀποικιακὰ* —ἀπὸ Φιλίππου τοῦ Α'. μέχρις Οὐαλουσιανοῦ. *Ἐπιγρ.* COL. NEAPOLI. COL. IVL. NEAPOL. ἢ COLONIA SERGIA NEAPOL., COL. NEAPOLI NEOCORO, κτλ. ἐπὶ δὲ τῶν τελευταίων ἐκδόσεων, ΦΛ. ΝЄΑΠΟΛЄѠC ЄΠΙCΗΜΟΥ ΝЄѠΚΟΡΟΥ. Ὑπάρχουσι δ' ἐνταῦθα δύο κύριοι τύποι—(α) παράστασις τοῦ ὄρους Γεριζὶμ μετὰ δύο κορυφῶν, ἐπὶ μὲν τῆς μιᾶς τῶν ὁποίων εὑρίσκεται ὁ ναὸς τοῦ Διὸς μετὰ κλίμακος προσόδου (Πρβλ. Δαμάσκιον παρὰ Φωτίῳ, *Βιβλ.* 1055), ἐπὶ δὲ τῆς ἑτέρας μικρὸν οἰκοδόμημα ἢ βωμὸς ἀβεβαίου πως σχήματος· (β) εἴδωλον θεᾶς ὁμοιαζούσης πρὸς τὴν Ἐφεσίαν Ἄρτεμιν, ἱσταμένης δὲ μεταξὺ δύο Ἰνδικῶν βοῶν· κρατεῖ δ' αὕτη συνήθως ἐν μὲν τῇ μιᾷ χειρὶ μάστιγα καὶ ἐν τῇ ἑτέρᾳ στάχυς. Μεταξὺ δὲ τῶν ἄλλων τύπων εὑρίσκονται οἱ Σέραπις, Ἀσκληπιός, Ἀπόλλων, κλπ.

Νῦσα Σκυθόπολις, ἐπὶ τῶν βορείων τῆς Σαμαρείας ὁρίων,

πλησιέστατα τοῦ Ἰορδάνου. *Αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Νέρωνος μέχρι Γορδιανοῦ. *Ἐπιγρ.* ΝΥCΑΙΕѠΝ, ΝΥCΑΙΕѠΝ ΤѠΝ ΚΑΙ CΚΥΘΟΠΟΛΕΙΤѠΝ, ἢ ΝΥC. CΚΥΘΟΠΟΛΕΙΤѠΝ ΙΕΡΑC. Χρονολογικὸν σύστημα ἀβέβαιον (ἴσως ἀπὸ τοῦ 48 π. Χ.). *Τύπος* — Νῦσα θηλάζουσα τὸν παῖδα Διόνυσον, καὶ ἄλλοι ἥττονος ἐνδιαφέροντος.

Σεβαστή, ἡ ἀρχαία Σαμάρεια, ὀχυρωθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἡρώδου καὶ μετονομασθεῖσα παρ' αὐτοῦ Σεβαστὴ (*τὴν Σαμάρειαν ἐπενόησεν ἐπιτείχισμα, καλέσας μὲν αὐτὴν Σεβαστήν*: Ἰωσήπου, *Ἰουδ. Ἀρχ.* XV 8, 5). *Αὐτοκρατορικοὶ χρόνοι* — ἀπὸ Νέρωνος μέχρι Σεουήρου Ἀλεξάνδρου *Ἐπιγρ.*, CΕΒΑCΤΗΝΩΝ, CΕΒΑCΤΗΝѠΝ CΥΡΙΑC, κτλ. πρὸς δὲ *ἀποικιακὰ* μετὰ τὸν Σεπτημ. Σεουῆρον. *Ἐπιγρ.* COL. L. SEP. SEBASTE, Colonia Lucia Septimia Sebaste. Χρονολογικὸν σύστημα ἀρχόμενον πιθανῶς ἀπὸ τοῦ 25 π. Χ. *Τύποι* — Ἁρπαγὴ τῆς Περσεφόνης, κτλ. (De Saulcy, *Terre Sainte,* σ. 275).

ΙΓ'. ΙΟΥΔΑΙΑ.

Ἄζωτος (;) (Ashdod). Ὁ G. Hoffmann (*Zeit. f. Num.* IX, 96) θέλει νὰ κατατάξῃ εἰς τὴν πόλιν ταύτην δύο χαλκᾶ νομίσματα, ἅτινα φρονεῖ ὅτι ἐκόπησαν ὑπὸ τὸ ὄνομα δυνάστου τινὸς καλουμένου Ἰρόμ· ἴδε ὅμως ἀνωτέρω (σελ. 339) ἔνθα ταῦτα κατετάχθησαν μετὰ μείζονος πιθανότητος εἰς τὸν Ἀνισάδην τῆς Ἀρμενίας.

Αἰλία Καπιτωλιάς, ἡ ἀρχαία Ἱερουσαλήμ, ἐπανιδρυθεῖσα ὑπὸ Ἀδριανοῦ ἐν ἔτει 136 μ. Χ., μετὰ τὴν καταδάμασιν τῆς δευτέρας ἐπαναστάσεως τῶν ὑπὸ Σίμωνα τὸν Βαρκοχάβαν Ἰουδαίων. Ὁ νέος ναὸς Διὸς τοῦ Καπιτώλιου κατέλαβε τὴν θέσιν ἐκείνου τοῦ Ἰεχωβᾶ. *Αὐτοκρατορικὰ ἀποικιακὰ* — ἀπὸ Ἀδριανοῦ μέχρις Οὐαλεριανοῦ. *Ἐπιγρ.*, COL. AEL. CAP., τῇ προσθήκῃ τοῦ τίτλου COMM-[odiana] μετὰ τὴν βασιλείαν τοῦ Κομμόδου. Οἱ μᾶλλον ἐνδιαφέ-

ροντες τύποι εἶνε ἡ Ἀστάρτη ἢ ἴσως ἡ Τύχη τῆς πόλεως, ἱσταμένη ἐν τῷ ναῷ αὐτῆς, καὶ ὁ Ζεὺς καθήμενος ἐπὶ θρόνου ἐν ναῷ (Madenn, *Coins of the Jews*, σ. 247). Τὰ πρὸ τῆς καταστροφῆς αὐτῆς κοπέντα ἐν Ἱερουσαλὴμ νομίσματα ἴδε ἐν σελ. 409.

Ἀνθηδὼν ἢ **Ἀγριππιάς**, πόλις παράλιος, μετονομασθεῖσα ὑπὸ τοῦ Αὐγούστου Ἀγριππιάς· ἀλλὰ τὸ ἀρχαῖον ὄνομα Ἀνθηδὼν ἐλήφθη καὶ πάλιν βραδύτερον. Τὰ φέροντα κεφαλὴν Λιβίας, *ὄπισθ.* δὲ πρῷραν νομίσματα, ἅτινα ἀπεδίδοντο πρότερον τῇ πόλει ταύτῃ ὑπὸ τὸ ὄνομα τῆς Ἀγριππιάδος, κατετάχθησαν νῦν εἰς τὴν ἐν Βοσπόρῳ Ἀγριππίαν Καισάρειαν ἢ τῇ Φαναγορίᾳ (ἴδε σελ. 1). *Αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Ἐλαγαβάλου μέχρι Σεουήρου Ἀλεξάνδρου. *Ἐπιγρ.* ΑΝΘΗΔΟΝΟϹ. Χρονολογικὸν σύστημα ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ 71 μ. Χ. *Τύποι* — Ἀστάρτη ἐν ναῷ· δαίμων πτερωτός, φέρων βραχὺν χιτῶνα, ὑψῶν τὴν μίαν τῶν χειρῶν καὶ κρατῶν τροχὸν ὑπὲρ βωμὸν διὰ τῆς ἑτέρας.

Ἀσκαλών. Τὸ ἀρχαῖον τοῦτο ἐπίνειον φαίνεται ὅτι ἦτο ἓν τῶν νομισματοκοπείων τῶν χρυσῶν στατήρων καὶ τῶν τετραδράχμων Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου (Müller, Κλ. III, καὶ IV, ἀρ. 1472-1484). Κατόπιν δ' ἔκοψε βασιλικὰ τῶν Σελευκιδῶν νομίσματα ἀπὸ Ἀντιόχου τοῦ Ε' μέχρις Ἀντιόχου τοῦ Θ' περὶ τὰ 164-104 π. Χ. ὅτε ἄρχεται ἡ ἐποχὴ τῆς αὐτονομίας αὐτῆς. Ἕπονται ἀμέσως τετράδραχμά τινα φέροντα τὰς εἰκόνας Πτολεμαίου τοῦ Αὐλητοῦ ἔχοντα χρονολογίας ἀπὸ τοῦ 64 π. Χ., τῆς Κλεοπάτρας 50 π. Χ. *(Πίναξ ΚΗ'. 9)* καὶ Πτολεμαίου τοῦ Διονύσου 49 π. Χ., *ὄπισθ.* ΑΣΚΑΛΩΝΙΤΩΝ ΙΕΡΑΣ ΑΣΥΛΟΥ, ἀετὸς ἐπὶ κεραυνοῦ (B. M. *Guide*, Πίν. LXII, 18, 19), καὶ αὐτόνομα ἀργυρᾶ νομισμάτια μετὰ κεφαλῆς Ἀστάρτης, ὄπισθεν δὲ περιστερᾶς. *Αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Σεουήρου Ἀλεξάνδρου, μετὰ ἢ ἄνευ τῆς κεφαλῆς τοῦ αὐτοκράτορος, κυρίως συνιστάμενα ἐκ χαλκῶν· ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ ἀργυρᾶ νομίσματα

τοῦ Κλαυδίου καὶ τῆς Μεσσαλίνης. *Τύπος* — Ζεὺς Νικηφόρος ἐπὶ θρόνου καθήμενος. Οἱ συνήθεις τύποι τῶν χαλκῶν νομισμάτων εἶνε — Κεφαλὴ Τύχης· *ὄπισθ.* Ναὸς· ἡ θεὰ Δερκετὼ ἢ ἴσως ἡ Τύχη τῆς πόλεως, ἱσταμένη καὶ κρατοῦσα ἀκροστόλιον καὶ τρίαιναν, ἔχουσα δὲ περιστερὰν παρ' αὐτήν· πολεμικὴ θεότης ἱσταμένη κατ' ἐνώπιον, κραδαίνουσα σπάθην ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν καὶ κρατοῦσα στρογγύλην ἀσπίδα ἢ κλάδον ἐν τῇ ἀριστερᾷ· θεότης Αἰγυπτιακοῦ σχήματος, φέρουσα τὸ κόσμημα τῆς κεφαλῆς τῆς Ὀσίριδος, ἱσταμένη ἐπὶ τῆς ῥάχεως τριῶν λεόντων καὶ κρατοῦσα τυκάνην (*Num. Zeit.*, 1884, σ. 293). Ἄλλους τύπους καὶ παραλλαγὰς ἴδε παρὰ De Saulcy, *Terre Sainte*, σ. 178 κ.ἑξ. Τὰ αὐτοκρατορικὰ νομίσματα τῆς Ἀσκαλῶνος φέρουσι χρονολογίας συμφώνως τῷ συστήματι τῷ ἀπὸ τῆς αὐτονομίας αὐτῆς ἤτοι τοῦ ἔτους 104 π. Χ. Νόμισμα δέ τι τοῦ Αὐγούστου ἔχει καὶ δευτέραν χρονολογίαν ἀναφερομένην εἰς τὸ ἔτος 58 π. Χ.

Γάζα, πόλις παλαιὰ περὶ τὰ εἴκοσι μίλια πρὸς νότον τῆς Ἀσκαλῶνος, ἧς ὁ Ἡρόδοτος (III. 5) μνημονεύει ὡς κατά τι μικροτέρας τὸ μέγεθος ἀπὸ τὰς Σάρδεις, πρωτεύουσαν τῆς Λυδίας. Τὰ νομίσματα αὐτῆς τοῦ Ε' καὶ Δ' αἰῶνος π. Χ., ἀνεγνωρίσθησαν ὑπὸ τοῦ κ. Six (*Num. Chron.*, 1877 σ. 221), ἀποτελοῦνται δ' ἐκ δραχμῶν καὶ μικροτέρων νομισμάτων Ἀττικῆς ὁλκῆς καὶ ποικίλων τύπων, ὧν οἱ ἑξῆς εἶνε οἱ συνηθέστεροι :—

ΑΡΓΥΡΟΣ *Ἀττικὸς σταθμητικὸς κάνών.*

Ἰανόμορφος (διπρόσωπος) ἄρρην καὶ γυναικεία κεφαλή, ἢ κεφαλὴ Ἀθηνᾶς ὡς ἐπὶ τῶν νομισμάτων τῶν Ἀθηνῶν, ἐνίοτε ἀκριβῶς ἀντιγεγραμμένη ἀπὸ τῶν Ἀθηναϊκῶν νομισμάτων, μάλιστα δὲ καὶ μετὰ τῶν γραμμάτων ΑΘΕ. | πτ̄ϋ διὰ Φοινικικῶν γραμμάτων. Γλαῦξ ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ, ἐνίοτε πρὸ τοῦ ὀχυροῦ τείχους πόλεως . . . . AR Δρ.

Μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου ἅλωσιν ταύτης ἐκόπησαν ἐν-

ταῦθα βασιλικὰ νομίσματα μετὰ μονογραφήματος ΓΑ, ὑπό τε τοὺς Πτολεμαίους Β′ καὶ Γ′, καὶ ὑπὸ Δημήτριον τὸν Α′ τῆς Συρίας.

Τὰ αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα τῆς Γάζης φέρουσι χρονολογίας κατὰ σύστημα ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ 61 π. Χ. *Ἐπιγρ.*, ΓΑ, ΓΑΖΑ, ΔΗΜΟΥ ΓΑΖΑΙΩΝ, ΔΗΜΟΥ ΤΩΝ ΕΝ ΓΑΖΗ, ΓΑΖΑΙΤΩΝ, ΓΑΖΕΑΤΩΝ, κτλ., τῇ προσθήκῃ ἐνίοτε τῶν τιμητικῶν τίτλων ΙΕΡ. ΑCΥ. *Αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Γορδιανοῦ, φέροντα χρονολογίας μετὰ τοὺς χρόνους τοῦ Ἀδριανοῦ κατὰ νέον χρονολογικὸν σύστημα, ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ ἔτους 129 μ. Χ. *Ἐπιγρ.* ΓΑΖΑΙΩΝ, ΓΑΖΑ, κτλ. συνήθως τῇ προσθήκῃ τοῦ Φοινικικοῦ γράμματος ם, ἴσως ἀρχικοῦ τῆς θεότητος ΜΑΡΝΑ, ἧς τὸ ὄνομα, ὡς ἐπίσης καὶ τὰ τῶν ΜΕΙΝΩ καὶ ΕΙΩ, ἀπαντῶσιν ἐπὶ νομισμάτων τῆς πόλεως ταύτης. Ὁ ναὸς τοῦ Μάρνα ἐν Γάζῃ καλούμενος τὸ Μάρνειον, ἐταυτίζετο πρὸς τὸν τοῦ Κρητικοῦ Διός, (De Saulcy, *Terre Sainte*, 210) οἱ δὲ *Μείνω* καὶ *Εἰὼ* εἶνε φανερῶς ὁ Μίνως καὶ ἡ Ἰώ. Ὑπάρχουσι δὲ λόγοι νὰ ὑποθέσῃ τις ὅτι καὶ αἱ θεότητες αὗται εἰσήχθησαν ἀρχικῶς εἰς Κρήτην καὶ Ἑλλάδα ἐκ Φοινίκης. Μεταξὺ τῶν τύπων τῶν νομισματων τῆς Γάζας δυνάμεθα νὰ μνημονεύσωμεν ναὸν περιέχοντα ἀγάλματα Ἀρτέμιδος καὶ Ἀπόλλωνος· πυργοστεφῆ προτομὴν Τύχης ἢ ὁλόκληρον παράστασιν αὐτῆς ἱσταμένης, μετὰ ταύρου παρὰ τοὺς πόδας της· Τύχην καὶ Ἰὼ δεξιουμένων ἀλλήλας, κτλ. (ἴδε ὡσαύτως *Num. Chron.* 1862, 120).

Ἐλευθερόπολις, περὶ τὰ εἴκοσι μίλια νοτιοδυτικῶς τῆς Ἱερουσαλήμ. *Αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Σεουήρου μέχρις Ἐλαγαβάλου. *Ἐπιγρ.*, Λ. CΕΠ. CΕΟΥΗ. ΕΛΕΥΘΕ (Lucia Septimia Severiana Eleutheropolis). Χρονολογικὸν σύστημα ἀρχόμενον μεταξὺ τῶν 202 καὶ 208 μ. Χ. *Τύπος* — Θεότης ὁμοιάζουσα πρὸς τὴν Ἐφεσίαν Ἄρτεμιν (πρβλ. τὰ νομίσματα τῆς ἐν Σαμαρείᾳ Νεαπόλεως).

Νικόπολις Ἐμμαοῦς, εἰς τὴν εἴσοδον τῆς μίλιά τινα βο-

ρειοδυτικῶς τῆς Ἱερουσαλὴμ πεδιάδος, λαβοῦσα τὸ ὄνομα Νικόπολις ἐν ἔτει 70 ἢ 71 μ. Χ., ἐξ οὗ ἄρχεται τὸ χρονολογικὸν αὐτῆς σύστημα μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς Ἱερουσαλὴμ ὑπὸ τοῦ Τίτου. *Αὐτοκρατορικὰ* τοῦ Ἐλαγαβάλου. *Ἐπιγρ.* ΝЄΙΚΟΠΟΛΙϹ.

Ῥαφέα, ἐπὶ τῆς παραλίας μεταξὺ Γάζης καὶ Ῥινοκολούρων, πόλις παλαιὰ ἐπανιδρυθεῖσα ὑπὸ Γαβινίου ἐν ἔτει 58 π. Χ., ἐξ οὗ ἔτους ἄρχεται τὸ χρονολογικὸν αὐτῆς σύστημα. *Αὐτοκρατορικὰ*— ἀπὸ Μ. Ἀντωνίου καὶ Κομμόδου μέχρι Φιλίππου τοῦ νεωτέρου. *Ἐπιγρ.* ΡΑΦΙΑ. *Τύποι*—Ἄρτεμις ἱσταμένη· γυναικεία παράστασις καθημένη μεταξὺ δύο μικρῶν παραστάσεων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς μιᾶς τῶν ὁποίων θέτει τὴν χεῖρά της.

ΒΑΣΙΛΕΙΣ, ΗΓΕΜΟΝΕΣ ΚΑΙ ΡΩΜΑΙΟΙ ΕΠΙΤΡΟΠΟΙ ΤΗΣ ΙΟΥΔΑΙΑΣ.

Ἡ ἱστορία τῶν νομισμάτων τῶν Ἰουδαίων ἐξηρευνήθη ἐσχάτως τόσον ὁλοσχερῶς ὑπὸ τοῦ Madden (*Coins of the Jews*, 1881) καὶ τοῦ Merzbacher (*Zeit. f. Num.*, 1878), ἵνα παραλίπωμεν τὰ ἀρχαιότερα συγγράμματα οἷα τὰ τῶν De Saulcy καὶ Cavedoni, ὥστε ἀρκεῖ ἐν τῷ παρόντι ἔργῳ ἡ ἁπλουστάτη ἔκθεσις τοῦ θέματος.

(α) *Ἀσμοναία οἰκογένεια.*

Σίμων ὁ Μακκαβαῖος, 143-135 π. Χ. Τὰ ἀρχαιότατα ἐγχώρια Ἰουδαϊκὰ νομίσματα ἀποτελοῦνται ἐξ ἀργυρῶν σίκλων καὶ ἡμίσεων σίκλων Σίμωνος τοῦ Μακκαβαίου, κοπέντων κατὰ τὸν Φοινικικὸν σταθμητικὸν κανόνα, ἑλκόντων δὲ καθ' ἕκαστον 220 καὶ 110 κ.

שקל ישראל *(Shekel Israel)* κύπελον ἢ κύλιξ, ἧς ὑπεράνω א, ב, ג, ד, ἢ ה (ἀριθμοὶ 1—5), ἀναφερόμενοι εἰς τὰ ἐπίσημα ἔτη τῆς ἀρχῆς τοῦ Σίμωνος, ἀντιστοιχοῦντα πρὸς τὰ ἔτη 141-137 π. Χ. Ἐπὶ τῶν νομισμάτων τῶν ἐτῶν 2-5, τοῦ ἀριθμοῦ προτάσσεται τὸ ש (=*Shenath*, ἔτος)

ירושלם קדשה *(Jerushalem Kedoshah)*, ἢ ירושלים הקדושה *(Jerushalaim ha-kedoshah)*, «Ἱερουσαλὴμ ἡ ἁγία». Κλάδος μετὰ τριῶν καλύκων (ἡ ῥάβδος τοῦ Ἀαρών;) *(Πίναξ ΚΗ'. 10.)*
AR Σίκλος 220 κ.

Οἱ ἡμίσεις σίκλοι εἶνε ὅμοιοι, φέρουσιν ὅμως τὴν ἐπιγραφὴν חצי השקל, *Chatzi ha-shekel* (ἥμισυς σίκλος).

Τὸ ἐπίθετον *ἁγία* τὸ ἐπὶ τῶν νομισμάτων τούτων δύναται νὰ παραβληθῇ πρὸς τὴν συνήθη Ἑλληνικὴν νομισματικὴν ἐπιγραφὴν ΙΕΡΑΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ ἐπὶ τῶν συγχρόνων νομισμάτων πλείστων πόλεων τῆς Συρίας.

Ὑπάρχουσιν ὡσαύτως νομίσματα χαλκᾶ τοῦ τετάρτου ἔτους τοῦ Σίμωνος, φέροντα τὰ ἐπιγραφὰς שנת ארבע חצי *(Shenath arba Chatzi)*, שנת ארבע רביע *(Shenath arba Rebia)*, ἢ שנת ארבע *(Shenath arba)*· *ὄπισθ.* לגאלת ציון *(Liqullath Zion)*. «Ἐν τῷ τετάρτῳ ἔτει, ἐν ἥμισυ ἢ ἐν τέταρτον.—Ἡ ἀπολύτρωσις τῆς Σιών» (Madden σελ. 71).

Ἰωάννης Ὑρκανὸς Α'. 135-106 π. Χ. Μόνον χαλκᾶ νομισμάτια, συνήθως μετ' *ἐπιγρ.*, יהוחנן הכהן הגדל וחבר היהודים *(Jehochanan Hakkohen Haggadol Vecheber Hajehudim)*, «Ἰωνάθαν ὁ Ἀρχιερεὺς καὶ ἡ γερουσία τῶν Ἰουδαίων». *Ὀπ.* διπλοῦν κέρας Ἀμαλθείας καὶ καρπὸς μήκωνος. (Τὰς ποικιλίας ἴδε παρὰ Madden, σ. 76).

Ἰούδας Ἀριστόβουλος, 106-105 π. Χ. Χαλκᾶ νομισμάτια μετ' *ἐπιγρ.* יהודה כהן גלול וחבר היהודים, *Jehudah Kohen Galul* (ἀντὶ *Gadol;*) *Vecheber Hajehudim*, «Ἰούδας ὁ ἀρχιερεὺς καὶ ἡ γερουσία τῶν Ἰουδαίων» *ὄπισθ* Διπλοῦν κέρας Ἀμαλθείας καὶ μήκων (Madden, σ. 82).

Ἀλέξανδρος Ἰανναῖος, 105-78 π. Χ. Χαλκᾶ νομισμάτια τριῶν κλάσεων: (α καὶ β) Βασιλικά, μετὰ Ἑβραϊκῆς καὶ Ἑλληνικῆς *ἐπιγρ.* יהונתן המלך (*Jehonathan Hammelek*) «Ὁ βασιλεὺς Ἰωνάθαν», *ὄπισθ.* ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ. *Τύποι*—Ἄνθος καὶ ἄγκυρα, ἢ ἀστὴρ καὶ ἄγκυρα. (γ) Ἀρχιερατικὰ νομίσματα ὁμοιάζοντα πρὸς τὰ τῶν προκατόχων του, ἀλλὰ ἐπιγεγραμμένα יהינתן הכהן הגדל וחבר היהדים, (*Jonathan* ἢ *Jehonathan Hakkohen Haggadol Vecheber Hajehudim*).

Ἀλεξάνδρα, 78-69 π. Χ., χήρα Ἀλεξάνδρου τοῦ Ἰανναίου. Χαλκᾶ νομισμάτια μετ' ἀστέρος καὶ ἀγκύρας. *Ἐπιγρ.*, ΒΑΣΙΛΙΣ. ΑΛΕΞΑΝΔ.

Ἰωάννης Ὑρκανὸς Β'. 69, 63-57 καὶ 47-40 π. Χ. Χαλκᾶ νομισμάτια, μετ' ἀστέρος καὶ ἀγκύρας, καὶ διγλώσσων *ἐπιγραφῶν* (Madden σ. 93). Ἐπίσης χαλκᾶ, *ἐμπρ.* ἄνθος, *ὄπισθ.* φοῖνιξ (*Αὐτόθι*, σ. 96). *Ἐπιγρ.*, יהוחנן הכהן הגדל החבר היהד (*Jehochanan Hakkohen Haggadol Hacheber Hajehud[im]*).

Ἀλέξανδρος Β'. (;), 65-49 π. Χ. Ὁ κ. Reichardt ἀποδίδει τῷ ἡγεμόνι τούτῳ χαλκᾶ νομισμάτια τύπου ἀστέρος καὶ ἀγκύρας, ἐπιγεγραμμένα ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ καὶ . . . . (?) עלצדרע שעררע ג (*Alexadras Gadol;*) Madden, σ. 97).

Ἀντίγονος (Ματταθίας), 40-37 π. Χ. Χαλκᾶ· *ἐμπ.* ἄνθος, *ὄπισθ.* φοῖνιξ. *Ἐπιγρ.*, מתתיה הכהן הגדל החבר היהד (*Mattathiah Hakkohen Haggadol Hacheber Hajehudim*), καὶ δίγλωσσα νομίσματα, φέροντα ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΤΙΓΟΝΟΥ, καὶ ὁμοίαν Ἑβραϊκὴν ἐπιγραφὴν σημαίνουσαν «Ματταθίας ὁ ἀρχιερεὺς καὶ ἡ γερουσία τῶν Ἰουδαίων». *Τύποι*—Στέφανος καὶ διπλοῦν ἢ μόνον κέρας Ἀμαλθείας.

(ε) Ἰδουμαῖοι ἡγεμόνες.

Ἡρώδης ὁ Μέγας, 37-4 π. Χ. Χαλκᾶ. *Ἐπιγρ.* ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΗΡΩΔΟΥ. *Τύποι*—Κράνος, *ὄπισθ.* Τρίπους ἢ ἀσπίς· κη-

ρύκειον, *ὄπισθ*. σίδη (καρπὸς ῥοιᾶς)˙ ἀκροστόλιον, *ὄπισθ* φοῖνιξ˙ τρίπους, *ὄπισθ* στέφανος˙ ἄγκυρα, *ὄπισθ* δύο κέρατα Ἀμαλθείας κτλ. (Madden, σ. 105 κ. ἑξ.)

Ἡρώδης Ἀρχέλαος, 4 π. Χ. — 6 μ. Χ. Χαλκᾶ. *Ἐπιγρ.* ΗΡΩΔΟΥ ΕΘΝΑΡΧΟΥ, συνήθως συντετμημένον. *Τύποι* — Ἄγκυρα, *ὄπισθ*. στέφανος˙ πρῷρα, *ὄπισθ*. στέφανος˙ διπλοῦν κέρας Ἀμαλθείας, *ὄπισθ*. ναός˙ σταφυλή, *ὄπισθ*. κράνος, κτλ. (Madden, σ. 114 κ. ἑξ.).

Ἡρώδης Ἀντίπας, 4. π. Χ—40 μ. Χ. Χαλκᾶ. *Ἐπιγρ.* ΗΡΩΔΟΥ ΤΕΤΡΑΡΧΟΥ, κλάδος φοινικος, *ὄπισθ*. ΤΙΒΕΡΙΑϹ, στέφανος˙ ἢ ΗΡΩΔΗϹ ΤΕΤΡΑΡΧΗϹ, κλάδος φοίνικος, μετ' ὀνόματος αὐτοκράτορος Γαΐου (Καλιγούλα) ἐπὶ τῆς ὀπισθίας ὄψεως τοῦ νομίσματος ἐν στεφάνῳ. Τὰ νομίσματα ταῦτα ἐκόπησαν εἰς τὴν πόλιν Τιβεριάδα, κτισθεῖσαν ὑπὸ Ἀντίπα, ὠνομάσθησαν δὲ ἐκ τοῦ αὐτοκράτορος Τιβερίου (Madden, σ. 121).

Ἡρώδης Φίλιππος Β'., 4 π. Χ.-33 μ, Χ. *Αὐτοκρατορικὰ* — Ⓐ Αὐγούστου καὶ Τιβερίου, *ὄπισθ*. ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΤΕΤΡΑΡΧΟΥ. *Τύπος* — Ναὸς (Madden, σ. 125).

Ἡρώδης Ἀγρίππας Α'., 37-44 μ. Χ. Χαλκᾶ, μετὰ ἢ ἄνευ κεφαλῶν τῶν αὐτοκρατόρων Γαΐου καὶ Κλαυδίου. *Ἐπιγρ.*, ΒΑϹΙΛΕΩϹ ΑΓΡΙΠΑ (οὕτω), Ἀλεξήλιον, *ὄπισθ*. στάχυς˙ ΒΑϹΙΛΕΥϹ ΜΕΓΑϹ ΑΓΡΙΠΠΑϹ ΦΙΛΟΚΑΙϹΑΡ, Κεφαλὴ τοῦ Ἀγρίππα, *ὄπισθ*. ΚΑΙϹΑΡΙΑ Η ΠΡΟϹ [ϹΕΒΑϹΤΩ] ΛΙΜΕΝΙ, Τύχη ἱσταμένη, κοπὲν ἐν Καισαρείᾳ.

Ἐπὶ κερμάτων τινῶν φαίνεται ὅτι ἡ μεταξὺ Ἀγρίππου καὶ Κλαυδίου συμμαχία — ὅτε ὁλόκληρον τὸ βασίλειον τοῦ Ἡρώδου ἐδόθη αὐτῷ — μνημονεύεται διὰ τῆς ἑξῆς ἐπιγραφῆς, ἥτις ἐντούτοις μόνον ἐν μέρει ἀναγινώσκεται — ΔΗΜ... ΡΩΜΑΙΩΝ Κ. ϹΥΜΧΙ ΑΥ. ΒΑϹ ΑΓΡΙΠΑ . ΚΛΗΤΟΝ — καὶ τῆς ὁποίας οὐδεμία ἐντε-

λῶς πειστικὴ ἀνάγνωσις προετάθη μέχρι τοῦδε (ἴδε Madden, σ. 137).

Ἀγρίππας Α΄ καὶ Β΄. Χαλκᾶ. *ἐμπρ.* Κεφαλὴ Ἀγρίππου τοῦ Α΄., *ὀπισθ.* [ΒΑΣΙ]ΛΕΥϹ ΑΓΡ.... ΑΓΡΙΠΠΑ ΥΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩϹ, Ἀγρίππας ὁ Β΄ ἔφιππος.

Ἡρώδης, ἀδελφὸς Ἀγρίππου τοῦ Α΄., βασιλεὺς τῆς Χαλκίδος κατὰ τὰ 41-48 μ. Χ. Æ *Ἐπιγρ.*, ΒΑΣΙΛ. ΗΡΩΔΗϹ ΦΙΛΟΚΛΑΥΔΙΟϹ (Imhoof, *Porträtköpfe*, Πίν. IV, 20), *ὀπισθ* Ὄνομα τοῦ Κλαυδίου.

Ἀγρίππας Β΄ 48-100 μ. Χ. Χαλκοῦν νομισμάτιον κοπὲν ἐν Ἀγριππιάδι. *Ἐπίγρ.*, [ΒΑΣΙΛΕΩΣ] ΑΓΡΙΠΠΑ ΑΓΡΙΠΠ[ΕΩΝ] Κεφαλὴ Ἀγρίππου τοῦ Β΄. L. E. (ἔτος 5), *ὀπισθ.*, [ΒΑΣ ΑΓΡΙΠ]ΠΑ ΦΙΛΟΚΑΙΣΑ[ΡΟΣ](;), Δύο κέρατα Ἀμαλθείας χιαστὶ (*Z. f. N.*, XIII. Πίν. IV. 17). Ἐπίσης χαλκᾶ μετὰ ἢ ἄνευ κεφαλῶν τῶν αὐτοκρατόρων Νέρωνος, Οὐεσπασιανοῦ, Τίτου καὶ Δομιτιανοῦ. *Ἐπιγρ*, ΒΑϹΙΛΕΩϹ ΑΓΡΙΠΠΟΥ, κτλ., καὶ διάφοροι τύποι, ὧν μεταξὺ ἡ Τύχη κρατοῦσα κέρας καὶ στάχυς· Νίκη κρατοῦσα στέφανον καὶ κλάδον φοίνικος, ἢ γράφουσα ἐπὶ ἀσπίδος, κτλ.

Ἀριστόβουλος, υἱὸς Ἡρώδου βασιλέως τῆς Χαλκίδος καὶ δισέγγονος Ἡρώδου τοῦ Μεγάλου, ἦτο βασιλεὺς τῆς Χαλκίδος καὶ μέρους τῆς Ἀρμενίας, 70-92(;) μ. Χ, Æ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΡΙΣΤΟΒΟΥΛΟΥ, μετὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Οὐεσπασιανοῦ, ἐπὶ τῆς ὀπισθίας ὄψεως (*Rev. Num.*, 1883, σ. 145).

Ἀριστόβουλος καὶ **Σαλώμη**, 70-92(;) μ. Æ ΒΑϹΙΛΕΩΣ ΑΡΙϹΤΟΒΟΥΛΟΥ, *ὀπισθ.* ΒΑϹΙΛΙϹϹΗϹ ϹΑΛΩΜΗϹ μετ᾽ εἰκόνων. (Imhoof, *Porträtköpfe*, IV. 21 καὶ 22).

(γ) *Ῥωμαῖοι ἐπίτροποι Ἰουδαίας, 6-66 μ. Χ.*

Ἐξορισθέντος Ἡρώδου τοῦ Ἀρχελάου, 6 μ. Χ., ἡ Ἰουδαία προσηρτήθη εἰς τὴν ἐπαρχίαν Συρίαν, ἡ δὲ διοίκησις διεξήγετο

ὑπὸ ἐπιτρόπου διατελοῦντος ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ἐπάρχου τῆς Συρίας. Τῶν ἐπιτρόπων τούτων (6-66 μ. Χ.) ὑπάρχει πολυάριθμος κλάσις χαλκῶν νομισματίων, ὁμοιαζόντων κατὰ τεχνοτροπίαν καὶ κατασκευὴν πρὸς τὰ σύγχρονα νομισμάτια τῶν Ἰδουμαίων ἡγεμόνων, μετὰ χρονολογιῶν δὲ κατὰ τὰ ἔτη τῆς βασιλείας τῶν αὐτοκρατόρων. Αὔγουστος (ἔτη 33, 35, 36, 39, 40, 41, ὑπὸ τοὺς ἐπιτρόπους Κοπόνιον, Ἀμβίβιον καὶ Ῥοῦφον). Τιβέριος (1 (;), 2-5, 11, 16-18, ἐπίτροποι Οὐαλέριος Γράτος καὶ Πόντιος Πιλᾶτος· τὸ ἔτος 18 εἶνε τὸ τῆς σταυρώσεως τοῦ Χριστοῦ)· Κλαύδιος (13, 14, ἐπίτροπος Φῆλιξ), καὶ Νέρων (ἔτος 5, ἐπίτροπος Φῆλιξ). Τὰ νομίσματα ταῦτα φέρουσι κατὰ κανόνα παράστασιν φυτοῦ, τὸ ὄνομα τοῦ βασιλεύοντος αὐτοκράτορος καὶ τὸ ἔτος τῆς βασιλείας αὐτοῦ Ἑλληνιστὶ (Madden, *Coins of the Jews*, σ. 173 κ. ἑξ.).

(δ) *Νομίσματα τῆς πρώτης ἐπαναστάσεως τῶν Ιουδαίων, 66-70 μ. Χ.*

Ἀργυρᾶ καὶ χαλκᾶ φέροντα τὰ ὀνόματα τῶν Ἐλεάζαρ, Σίμωνος, καὶ ἀμφοτέρων ὁμοῦ, ἤτοι אלעזר הכוהן, *Eleazar Hakkohen*· שמעון *Simeon*· שמעון נשיא ישראל, *Simeon Nasi Israel*· καὶ שמעון אלעזר הכוהן, *Simeon, Eleazar, Hakkohen. Τύποι* — Ἀγγεῖον ἢ φοινικόδενδρον, *ὄπισθ.* Σταφυλὴ ἢ φύλλον ἀμπέλου· καὶ φοινικόδενδρον, *ὄπισθ.* Λύρα· πρὸς δὲ μεγάλοι ἀργυροῖ σίκλοι Φοινικικοῦ κανόνος μετὰ τοῦ ὀνόματος τῆς Ἱερουσαλήμ, *ὄπισθ.* «*Πρῶτον ἔτος τῆς ἀπολυτρώσεως τοῦ Ἰσραήλ*», שנת אחת לגאלת ישראל *ἔμπρ.* Ναός, *ὄπισθ.* *Ethrog* (λεμονέας καρπὸς) καὶ *lulab* (δεσμὶς κλάδων φοινικός). Ἐπίσης μεγάλα χαλκᾶ Σίμωνος τοῦ Νασί, *ὄπισθ.* ἀγγεῖον· καὶ χαλκᾶ τοῦ δευτέρου καὶ τρίτου ἔτους τῆς ἐπαναστάσεως. *Τύπος* — Ἀγγεῖον, *ὄπισθ.* Φύλλον ἀμπέλου.

(ε) *Νομίσματα κοπέντα ἐν Παλαιστίνῃ, μνημονεύοντα δὲ τῆς ἁλώσεως τῆς Ἱερουσαλήμ, ἐν ἔτει 70 μ. Χ.*

Μετὰ τὴν ἐπιτυχῆ κατάπαυσιν τοῦ Ἰουδαϊκοῦ πολέμου ὁ Οὐε-

σπασιανὸς καὶ Τίτος ἔκοψαν νομίσματα ἐν Ἰουδαίᾳ μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς ΙΟΥΔΑΙΑΣ ΕΑΛΩΚΥΙΑΣ, καὶ ἐν Ῥώμῃ μετὰ τῆς λατινικῆς ἐπιγραφῆς IVDAEA CAPTA, IVDAEA DEVICTA, κτλ. Πλήρης αὐτῶν περιγραφὴ ὑπάρχει παρὰ Madden (σελ. 207 κ. ἑξ.).

(ζ) *Νομίσματα τῆς δευτέρας ἐπαναστάσεως τῶν Ἰουδαίων ὑπὸ Σίμωνα τὸν Βαρκοχάβαν, 132-135 μ. Χ.*

Ἀργυρᾶ Φοινικικοῦ σταθμητικοῦ κανόνος καὶ χαλκᾶ φέροντα ἐπὶ τῆς ἐμπροσθίας ὄψεως δι' ἀρχαίων Ἑβραϊκῶν χαρακτήρων τὸ ὄνομα τοῦ Σίμωνος שמעון, ἐπὶ δὲ τῆς ὀπισθίας ὄψεως לחרות ירושלם, *Lacheruth Jerushalem* (ἡ ἀπελευθέρωσις τῆς Ἱερουσαλήμ), ἤ, לחרות ישראל, *Lacheruth Israel* (ἡ ἀπελευθέρωσις τοῦ Ἰσραήλ). *Τύποι* — ἀγγεῖον, λύρα, σταφυλή, φύλλον ἀμπέλου, φοινικόδενδρον, κλάδος φοίνικος, δύο σάλπιγγες, ναός *(Πίναξ ΚΗ', 11)*, *ethrog* καὶ *lulab*, κτλ.

Αἱ σειραὶ τῶν νομισμάτων τῆς Ἱερουσαλὴμ περατοῦνται διὰ τῶν τῆς Ῥωμαϊκῆς ἀποικίας Αἰλίας Καπιτωλίας, ἅτινα περιεγράψαμεν ἀνωτέρω (σελ. 404).

ΑΡΑΒΙΑ.

Ἡ νομισματοκοπία τῆς Ἀραβίας ἄρχεται διὰ τῶν σειρῶν τῶν Ναβαταίων βασιλέων. Αὗται δὲ ἀντικατεστάθησαν περὶ τοὺς χρόνους τοῦ Ἀδριανοῦ διὰ τῶν αὐτοκρατορικῶν νομισμάτων τῶν κυριωτέρων πόλεων Ἀραβίας τῆς Πετραίας. Ἡ δὲ νομισματοκοπία Ἀραβίας τῆς Εὐδαίμονος ἀποτελεῖ ἰδίαν καὶ διακεκριμένην κλάσιν.

Α'. ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΝΑΒΑΤΑΙΑΣ

Ὀλίγα εἶνε γνωστὰ περὶ τῶν βασιλέων τοῦ τμήματος τούτου τῆς Ἀραβίας· ἴδε ὅμως *Rev. Num.*, 1858, σ. 292· 1868, σ.

153· *Num. Zeit.*, III. 445· *Annuaire de Num.*, 1873. 1 καὶ 1881 σ. 462. Ὁ ἑπόμενος δὲ κατάλογος τῶν βασιλέων, ὧν εἶνε γνωστὰ νομίσματα, ἐλήφθη ἐκ τοῦ Saulcy (*Ann. de Num.*, 1881, σ. 31 κ. ἑξ.) οὗτινος ἡ μελέτη περιέχει σύνοψιν τῆς νῦν καταστάσεως τῶν γνώσεων ἡμῶν περὶ τῆς νομισματοκοπίας τῆς χώρας ταύτης.

Μάλχος Α'. Περὶ τὰ 145 π. Χ. Ꭱ Δίδραχμ. Πτολεμαϊκοῦ σταθμητικοῦ κανόνος, ὁλκῆς 100·5 κ. Κεφαλὴ βασιλέως ἔχουσα τὴν κόμην εἰς πλοκάμους, *ὄπισθ.* Πτολεμαϊκὸς ἀετὸς καὶ Ναβαταϊκὴ *ἐπιγρ.*, *Μάλκου βασιλέως, βασιλέως Ναβαταίας.*

Ἰωάννης Ὑρκανός, περὶ τὰ 134 π. Χ. Ἡγεμὼν τῶν Ιουδαίων, κόψας, ὡς φαίνεται, ὀλίγα χαλκᾶ νομίσματα ἐν ταῖς πόλεσιν, ἃς ἀφήρεσεν ἀπὸ τῶν Ναβαταίων (*Ann. de Num.*, 1873, 30)

Ὀβόδας Α'. περὶ τὰ 97-85 π. Χ. Ꭱ Δίδρ. τοῦ Πτολεμαϊκοῦ κανόνος, ὁλκῆς 104 κ. Κεφαλὴ βασιλέως μετὰ κόμης εἰς πλοκάμους, *ὄπισθ.* Πτολεμαϊκὸς ἀετὸς καὶ Ναβαταϊκὴ *ἐπιγρ.*, *Ὀβόδάθ βασιλεύς, βασιλέως Ναβαταίας* (*Num. Zeit.*, 1873. 1).

Ἀρέτας Γ'. (*Φιλέλλην*), περὶ τὰ 85-62 π. Χ. Æ (ἐν Δαμασκῷ) μεθ' Ἑλληνικῆς *ἐπιγραφῆς* ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΡΕΤΟΥ ΦΙΛΕΛΛΗΝΟΣ. Κεφαλὴ βασιλέως, *ὄπισθ.* Νίκη. Πόλις καθημένη ἐπὶ βράχου μετὰ ποταμίου θεοῦ παρὰ τοὺς πόδας της, κτλ, καὶ Ꭱ ὁλκῆς 74-63 π. Χ. μετὰ Ναβαταϊκῆς *ἐπιγρ. Haretath melek Nabatu* Κεφαλὴ τοῦ βασιλέως Ἀρέτου καὶ τῆς βασιλίσσης (De Saulcy *ἔν. ἀ.* σ. 13).

Ὀβόδας Β'. περὶ τὰ 30(;)-7 π. Χ. Ꭱ ὁλκῆς 70 κ., μετὰ Ναβαταϊκῆς *ἐπιγρ. Obodath melek Nabatu*, καὶ προτομῶν βασιλέως καὶ βασιλίσσης, πρὸς δὲ Æ (De Saucy *ἔν. ἀ.* σ. 19).

Ἀρέτας Δ'. (Φιλόδημος) περὶ τὸ 7 π. Χ. -39 μ. Χ. Ⓐ μετὰ Ναβαταϊκῆς *ἐπιγραφῆς*, πρὸς δὲ Ⓡ καὶ Ⓐ μετὰ κεφαλῶν Φιλοδήμου καὶ Χούλδας, τῆς πρώτης, ἡ Σεκαϊλὰτ τῆς δευτέρας αὐτοῦ συζύγου· ἐπίσης Ⓐ τοῦ Φιλοδήμου μετὰ τῶν παίδων αὐτοῦ Μάλχου τοῦ Γ'. καὶ τῆς Σεκιλάθ.

Μάλχος Γ'., περὶ τὰ 67 μ.Χ. Ⓡ καὶ Ⓐ, μετὰ Ναβαταϊκῆς *ἐπιγρ.* σὺν τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ἐμπροσθίας ὄψεως, καὶ τῇ τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ Σεκιλὰθ ἐπὶ τῆς ὀπισθίας ὄψεως τοῦ νομίσματος.

Ζάβελ. Χρονολογίας ἀβεβαίας. Ⓡ καὶ Ⓐ. Κεφαλαὶ τοῦ Ζάβελ καὶ τῆς βασιλίσσης Σεκιλάθ, *ὄπισθ.* Διπλοῦν κέρας, καὶ Ⓐ τοῦ Ζάβελ καὶ Γεμιλὰθ μετὰ Ναβαταϊκῶν ἐπιγραφῶν.

Β'. ΠΟΛΕΙΣ ΑΡΑΒΙΑΣ ΤΗΣ ΠΕΤΡΑΙΑΣ

Ἄδρα περὶ τὰ τριάκοντα μίλια βορειοδυτικῶς τῶν Βόστρων. *Αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Μ. Αὐρηλίου μέχρι Γαλλιηνοῦ. *Ἐπιγρ.* ΑΔΡΑΗΝΩΝ ἢ ΑΔΡΑΗΝΩΝ ΤΥΧΗ. *Τύποι* — Ἀστάρτη ἐν ναῷ· ἀγωνιστικὴ τράπεζα μετὰ ὑδρίας, ἀναφερομένη εἰς ἀγῶνας καλουμένους ΔΟΥCΑΡΙΑ πρὸς τιμὴν τοῦ Δουσάρου, ἤτοι τοῦ Ἀραβικοῦ Διονύσου· Ἡρακλῆς καθήμενος ἐπὶ βράχου κτλ. Κατὰ τὸν De Saulcy (*T. S.* σ. 374) τὸ χρονολογικὸν σύστημα τῆς Ἄδρας ἄρχεται ἀπὸ τοῦ 83 π. Χ.

Βόστρα, ἡ πρωτεύουσα τῆς Ῥωμαϊκῆς Ἀραβίας· ἔκειτο ἐν εὐφόρῳ ὀάσει περὶ τὰ ἑβδομήκοντα μίλια πρὸς νότον τῆς Δαμασκοῦ. *Αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Ἀδριανοῦ μέχρις Ἐλαγαβάλου. *Ἐπιγρ.* ΑΡΑΒΙΑ ἐπὶ νομίσματος τοῦ Ἀδριανοῦ, κατόπιν δὲ ΤΥΧΗ ΝΕΑC ΤΡΑΙΑΝΗC ΒΟCΤΡΑC, ἢ ΒΟCΤΡΩΝ, ΒΟCΤΡΗΝѠΝ, κτλ. Χρονολογικὸν σύστημα ἀρχόμενον τὸ 105-4 μ. Χ. (Waddington, *Mélanges*, 1867 σ. 158 καὶ *Rev. Arch.*, 1865, I, 263). *Ἀποικιακὰ* — ἀπὸ Σεουήρου Ἀλεξάνδρου μέχρι Τρεβ. Γάλλου. *Ἐπιγρ.*, COLO-

NIA BOSTRA, COL. METROPOLIS BOSTRA ἢ BOSTRENORVM. *Τύποι* — Τύχη πόλεως· ἀγωνιστικὴ τράπεζα ἀναφερομένη εἰς τοὺς *ἀγῶνας* ΔΟΥϹΑΡΙΑ, ΑΚΤΙΑ ΔΟΥϹΑΡΙΑ ἢ ACTIA DVSARIA. *Τύποι* — Κάμηλος ἢ Ἄραψ ἐπὶ καμήλου. Ναοὶ διαφόρων θεοτήτων, κτλ.

Ἔβωδα, (Πτολεμ., V. 17. 4), πρὸς νότον τῆς Γάζης, νοτιοδυτικῶς δὲ τῆς Νεκρᾶς θαλάσσης, καλουμένη τανῦν *Ἀβδέχ*. *Αὐτοκρατορικὰ* Νέρωνος. *Ἐπιγρ.*, ΕΒѠΔΗΣ. *Τύπος* — Νίκη Ἄπτερος (Imhoof, *Mon. Gr.*, σ. 450).

Ἐσβοῦς, (Ἐσβὼν) περὶ τὰ εἴκοσι μίλια βορειοανατολικῶς τῆς Νεκρᾶς Θαλάσσης. *Αὐτοκρατορικὰ* τοῦ Ἐλαγαβάλου μόνον. *Ἐπιγρ.* ЄϹΒΟΥϹ ἢ ΑΥΡ. ЄϹΒΟΥϹ. *Τύποι* — Ἀστάρτη· Μὴν (De Saulcy, T. S., σ. 393).

Μόκα. Τὰ εἰς τὴν πόλιν ταύτην ἀποδοθέντα νομίσματα ἀνεγνώσθησαν κακῶς (Muret, *Mélanges de Numismatique*, II. 7).

Πέτρα, ἡ μητρόπολις τῶν Ναβαταίων, προσλαβοῦσα τὸ ἐπίθετον Ἀδριανὴ ἕνεκα τῶν εἰς αὐτὴν ἀπονεμηθεισῶν εὐεργεσιῶν ὑπὸ τοῦ Ἀδριανοῦ. *Αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Ἀδριανοῦ μέχρις Ἐλαγαβάλου. *Ἐπιγρ.*, ΠЄΤΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙϹ, ΑΔΡΙΑΝΗ ΠЄΤΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙϹ, κτλ. *Τύποι* — Τύχη πόλεως καθημένη ἐπὶ βράχου· παράστασις σπένδουσα, κτλ. Χρονολογικὸν σύστημα ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ 105-4 μ. Χ.

Ραββάθμωβα (De Saulcy, *T. S.* σ. 354). *Αὐτοκρατορικὰ* — ἀπὸ Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς μέχρι Γορδιανοῦ. *Ἐπιγρ.* ΡΑΒΒΑΘΜѠΒΑ, ΡΑΒΒΑΘΜѠΒΗΝѠΝ, κτλ., συνήθως βαρβαρωτάτης καὶ συγκεχυμένης κατασκευῆς. Χρονολογικὸν σύστημα ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ 90 ἢ 91 μ. Χ. *Τύποι* — Ἄρης, Ἀστάρτη, Ποσειδῶν, κτλ. Ὁ τοῦ Ἄρεως τύπος ἐπικυροῖ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Στεφάνου καὶ Εὐσεβίου, ὅτι τὸ τελευταῖον ὄνομα τῆς πόλεως ταύτης ἦτο Ἀρεόπολις.

Φιλιππόπολις, κτισθεῖσα ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Φιλίππου, τοῦ γεννηθέντος ἐν Βόστροις, ἧς πόλεως ἀπεῖχε περὶ τὰ εἴκοσι μίλια. Ἐγένετο δὲ ὑπὸ τούτου Ῥωμαϊκὴ ἀποικία. *Αὐτοκρατορικὰ ἀποικιακὰ* Φιλίππου, Ὠτακιλίας καὶ Φιλίππου τοῦ νεωτέρου, πρὸς δὲ ἐπιμνημόσυνα νομίσματα τοῦ Μαρίνου, πατρὸς τοῦ Φιλίππου, ἐπιγεγραμμένα ΘΕΩ ΜΑΡΙΝΩ. *Ἐπιγρ.*, ΦΙΛΙΠΠΟΠΟΛΙΤΩΝ ΚΟΛΩΝΙΑϹ S. C. *Τύποι* — Ῥώμη καθημένη ἢ ἱσταμένη, κτλ.

Γʹ. ΑΡΑΒΙΑ Η ΕΥΔΑΙΜΩΝ.

Τὰ νομίσματα τῆς Νοτίου Ἀραβίας (Ὑεμένης), μόλις κατὰ τὰ τελευταῖα ὀλίγα ἔτη ἀνεγνωρίσθησαν. Ἴδε Mordtmann, *Num. Zeit.*, XII, 28· B. V. Head, *Num. Chron.*, 1878, 273 καὶ 1880, 303· Schlumberger, *Trésor de San' â*, 1880· Prideaux, *Journ. As. Soc. Bengal*, 1881, σ. 95. καὶ Erman, *Zeit. f. Num.*, IX. 296.

Οἱ Σαβαεῖται καὶ Ὁμηρεῖται (Ἱμυαρῖται) ὑπῆρξαν ἀπὸ παλαιοτάτης ἐποχῆς μέχρι τοῦ ἕκτου μ. Χ. αἰῶνος ἰσχυρότατος καὶ εὐδαίμων λαὸς κυβερνώμενος ὑπὸ τῶν ἰδίων βασιλέων, οἰκῶν δὲ ἐν τῷ εὐφορωτάτῳ τμήματι τῆς Ἀραβίας, ὅπερ κεῖται ἀντικρὺ τοῦ Ἰνδικοῦ ὠκεανοῦ, ἐκτείνεται δὲ ἐφ' ὅσον καὶ ὁ Περσικὸς κόλπος. Τὸ ὕψιστον σημεῖον τοῦ πλούτου καὶ τῆς ἰσχύος αὐτῆς ἔφθασεν ἡ Ἱμυαριτικὴ δυναστεία, ἥτις ἐκυβέρνα τὴν χώραν, μεταξὺ τοῦ Δʹ αἰῶνος π. Χ. καὶ τοῦ 120 μ. Χ. περίπου. Τὰ ἀρχαιότατα αὐτῆς νομίσματα ἀνήκουσιν εἰς τὸν τέταρτον καὶ τρίτον αἰῶνα π. Χ., ἀποτελοῦνται δὲ ἐξ ἀπομιμήσεων τῶν ἀρχαιοτάτων ἀργυρῶν Ἀθηναϊκῶν νομισμάτων, ἅτινα πιθανῶς εἰσήχθησαν διὰ τῆς ἐρήμου μέσον τῆς ὁδοῦ τῶν καραβανίων τῆς ἀπὸ τοῦ ἀκμάζοντος λιμένος τῆς Γάζης, ἐν ᾗ, ὡς ἤδη εἴδομεν, ἀντεγράφοντο ἐπίσης τὰ Ἀθηναϊκὰ νομίσματα. Πολλὰ τῶν νομισμάτων τούτων, ἅτινα λαμβάνομεν ἐκ τῆς Νοτίου Ἀραβίας, φέ-

ρουσι παρὰ τοὺς Ἀθηναϊκοὺς τύπους Ἰμυαριτικὰ γράμματα ἢ ἐπιγραφάς. Ἐν τῷ δευτέρῳ αἰῶνι π. Χ. φαίνεται ὅτι οἱ Ἀθηναϊκοὶ τύποι ὑπεσκελίσθησαν προσωρινῶς ὑπὸ τῶν τοῦ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου, τῶν τότε δεσποζόντων πασῶν τῶν ἀγορῶν τοῦ ἀρχαίου κόσμου. Τοῦτο δὲ λέγω ὡς ἀνακαλυφθέντος ἐσχάτως παρ' ἐμοῦ τετραδράχμου τοιούτου φέροντος δι' Ἰμυαριτικῶν χαρακτήρων τὸ ὄνομα βασιλέως καλουμένου Ἀβυάθα (*Num. Chron.*, 1880, Πίν. XV. 3).

Ἐν τῷ δευτέρῳ ἡμίσει τοῦ πρώτου αἰῶνος π. Χ., τὰ Ἀθηναϊκὰ νομίσματα τῆς νέας τεχνοτροπίας μετὰ τῆς ἐπὶ ἀμφορέως καθημένης γλαυκός, ἐχρησίμευον ὡς πρότυπα τῆς νομισματοκοπίας τῶν Σαβαίων βασιλέων, ὡς ἀπεδείχθη ὑπὸ τοῦ σπουδαίου εὑρήματος τοῦ Σανᾶ (B. V. Head, *Num. Chron.*, Ν. σειρᾶς τόμ. XVIII, 273). Τῶν τελευταίων τούτων χρυσῶν καὶ ἀργυρῶν νομισμάτων ὑπάρχουσι διάφοροι σειραί, τῶν ἀρχαιοτέρων ἐχουσῶν ἐπὶ τῆς κυρίας ὄψεως τὴν κεφαλὴν ἐγχωρίου βασιλέως, οὗτινος ἡ κόμη εἶνε διευθετημένη εἰς πλοκάμους, κατὰ τὸ ἔθος τῶν Ναβαταίων (πρβλ. τὰ νομίσματα τοῦ βασιλέως Μάλχου), ἐν ᾧ τὰ νεώτερα ἔχουσι κεφαλὴν Αὐγούστου, ἀντεγράφησαν δὲ ἀναμφιβόλως ἐκ Ῥωμαϊκῶν νομισμάτων, ἅτινα πρέπει νὰ ἐγένοντο γνωστὰ ἐν τῇ Νοτίῳ Ἀραβίᾳ κατὰ τοὺς χρόνους τῆς εἰς τὴν χώραν ταύτην ἐκστρατείας τοῦ Αἰλίου Γάλλου ἐν ἔτει 24 π. Χ. Αἱ ἐπιγραφαὶ ἐπὶ τῶν νομισμάτων τούτων ἀποτελοῦνται ἐκ μονογραφημάτων Ἰμυαριτικοῦ χαρακτῆρος καὶ ἐκ δευτέρας ἐπιγραφῆς ἀγνώστων χαρακτήρων. Μετὰ Χριστὸν δὲ ἡ Ἰμυαριτικὴ νομισματοκοπία ἀπελείφθη πολὺ τῆς σπουδαιότητος αὐτῆς, ἡ δ' ἐκτέλεσις τῶν νομισμάτων ἀποβαίνει ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον βάρβαρος.

Ἂν καὶ οἱ νότιοι Ἄραβες φαίνεται ὅτι ἠρκέσθησαν ἀντιγράφοντες τὰ πασίγνωστα νομίσματα τῶν Ἑλλήνων, ὅμως εἶνε ἄξιον σημειώσεως ὅτι δὲν παρεδέχθησαν τὸν Ἀττικὸν σταθμητικὸν κανόνα Ἡ Ἰμυαριτικὴ δραχμή, ὁμοίως τῷ ἀρχαίῳ Περσικῷ σίκλῳ, ἕλκει 84 κ.

ΜΕΣΟΠΟΤΑΜΙΑ

'Ανθεμουσία, μεταξὺ τοῦ Εὐφράτου καὶ τῆς 'Εδέσης. *Αὐτοκρατορικὰ* —Δομιτιανοῦ, Καρακάλλα καὶ Μαξιμίνου. *'Επιγρ.*, ΑΝΘΕΜΟΥCΙΩΝ ἢ ΑΝΘΕΜΟΥCΙΑ. *Τύπος*—Κεφαλὴ Πόλεως πυργοστεφὴς (Sestini, *Lettere di Continuazione,* I. 63).

"Εδεσσα, ἐν τῇ 'Οσροηνῇ, ἡ πρωτεύουσα τῆς Μεσοποταμίας, κειμένη παρὰ τὰς πηγὰς καταῤῥάκτου ῥέοντος ἀπὸ τοῦ ὄρους Μασίου νοτίως πρὸς τὸν Εὐφράτην. 'Εκτίσθη δὲ πιθανῶς ἐπὶ τοῦ Σελεύκου καὶ ὠνομάσθη ἀπὸ τῆς παλαιᾶς Μακεδονικῆς πόλεως 'Εδέσσης, ἤτοι τῶν Αἰγῶν.

'Εν τῇ ἐποχῇ 'Αντιόχου τοῦ Δ' φαίνεται ὅτι ὠνομάσθη προσωρινῶς 'Αντιόχεια ἡ ἐπὶ Καλλιῤῥόῃ· νομίσματα δὲ φέροντα τὴν εἰκόνα αὐτοῦ ἔχουσι τὴν ἐπιγραφὴν ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ ΤΩΝ ΕΠΙ ΚΑΛΛΙΡΟΗΙ. Μετὰ τὴν καταστροφὴν τοῦ κράτους τῶν Σελευκιδῶν ἡ "Εδεσσα ἐκυβερνᾶτο ὑπὸ τῶν ἰδίων αὐτῆς βασιλέων, φερόντων τὰ ὀνόματα Βάλ, Μάννος καὶ "Αβγαρος. Τὰ ἀρχαιότατα τῶν νομισμάτων τούτων τὰ ὑπὸ τοῦ Lenormant (*Alphabet Phénicien,* II, 6) ἀπονεμηθέντα Μάννῳ τῷ Ζ' καὶ Η', συγχρόνοις τοῦ Τραϊανοῦ καὶ 'Αδριανοῦ καὶ τῷ βασιλεῖ Βάλ, 138-139 μ. Χ, φέρουσιν ἐπιγραφὰς χαρακτήρων Estranghelo. 'Απὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ 'Αδριανοῦ καὶ ἑξῆς ἡ κεφαλὴ τοῦ 'Ρωμαίου αὐτοκράτορος εἰκονίζεται ἐπὶ τῆς μιᾶς καὶ ἡ τοῦ βασιλεύοντος 'Αβγάρου ἢ Μάννου, φέρουσα ὑψηλὴν τιάραν, ἐπὶ τῆς ἑτέρας ὄψεως τοῦ νομίσματος, σὺν τῇ ἐπιγραφῇ ΑΒΓΑΡΟC ἢ ΜΑΝΝΟC ΒΑCΙΛΕΥC προστιθεμένου ἐνίοτε τοῦ ΦΙΛΟΡΩΜΑΙΟC.

'Επὶ τοῦ Αὐρηλίου καὶ τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ ἐκόπησαν δηνάρια πιθανῶς ἐν τῇ 'Εδέσσῃ, ἀλλ' ἄνευ τοῦ ὀνόματος τῆς πόλεως. Φέρουσι δὲ ταῦτα ΥΠΕΡ ΝΙΚΗC ΡΩΜΑΙΩΝ, ΥΠΕΡ ΝΙΚΗC ΤΩΝ CΕΒΑC [ΤΩΝ], ΥΠΕΡ ΝΙΚΗΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ κτλ. 'Υπάρ-

χουσιν ὡσαύτως *αὐτοκρατορικὰ ἀποικιακὰ* ἀπὸ Καρακάλλα μέχρι Τραϊανοῦ Δεκίου. *'Επιγρ.* ΕΔΕϹϹΑ· ΚΟΛ. ΕΔΕϹϹΑ·ΚΟΛ. ΜΗΤ. ΜΕ-[ϹϹΟΠ]. ΕΔΕϹϹΑ. ΜΗΤ. ΚΟΛ ΕΔΕϹϹΗΝΩΝ κτλ. συνήθως τῇ προσθήκῃ τιμητικῶν τίτλων, οἷοι οἱ ΜΑΡ. ΑΥΡ. ΑΝΤ.= Marcia Aurelia Antoniana, Α, Ο. Μ.=Aurelia Opeliana Macriniana, ΜΑΡΚ. ΑΥΡ=Marciana Aurelia, κτλ. Οἱ συνήθεις αὐτῶν τύποι εἶνε ἡ Τύχη τῆς πόλεως καθημένη καὶ ποτάμιος θεὸς νηχόμενος παρὰ τοὺς πόδας αὐτῆς, πρὸς δὲ ἡ προτομὴ τῆς πόλεως, πρὸ τῆς ὁποίας εὕρηται θεότης ἐπὶ κίονος.

Ζαυθά, ἢ **Ζαΐθα**, ἐπὶ τοῦ Εὐφράτου ὀλίγα μίλια πρὸς νότον τῆς Καρχεμίδος. *Αὐτοκρατορικὰ* — Τραϊανοῦ καὶ Σεουήρου. *'Επιγρ.*, ΚΟΛѠΝΙΑϹ ΖΑΥΘΗϹ ἢ ΖΑΥΘΗΑΤѠΝ. *Τύπος* — Διόνυσος καθήμενος.

Κάρραι, νοτιανατολικῶς τῆς 'Εδέσσης, περίφημος διὰ τὴν ἐν αὐτῇ λατρείαν τῆς Σελήνης ὑπό τε ἀνδρικὴν καὶ γυναικείαν μορφήν. Αὐτόνομα καὶ αὐτοκρατορικὰ χαλκᾶ — ἀπὸ Μ. Αὐρηλίου μέχρι Τρανκυλλίνης. *'Επιγρ.*, ΑΥΡ. ΚΑΡΡΗΝΩΝ ΦΙΛΟΡΩΜΑΙΩΝ ΚΟΛΩΝΙΑ, διαφοροτρόπως συντεταγμένη ἢ συντετμημένη, ἐπίσης ΘΕΙΩΝ ΑΥΡΗΛ. ΚΑΡΡΗΝΩΝ ΚΟΛ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙϹ ΚΑΡΡΗΝΩΝ· ΚΑΡΡΑ ΚΟΛ. ΜΗΤ. ΜΕϹϹΟΠ, καὶ σπανιότερον COL. CAR., COL. AVR. METROPOL. ANTONIANA CA., COL. MET. ANTONINIANA AYR. ALEX. κτλ. *Τύποι* — Μήνη καὶ ἀστήρ· Τύχη καθημένη μετὰ ποταμίου θεοῦ νηχομένου παρὰ τοὺς πόδας της, ἢ προτομὴ Τύχης, ἧς ὑπεράνω μηνίσκος, πρὸ αὐτῆς δὲ εὕρηται παράστασις θεότητος ἱσταμένης ἐπὶ στήλης. Ἡ πόλις ἀπῳκίσθη ὑπὸ τοῦ Μ. Αὐρηλίου.

Νικηφόριον, ἐπὶ τοῦ Εὐφράτου, περὶ τὰ ἑξήκοντα μίλια πρὸς νότον τῶν Καρρῶν. *Αὐτοκρατορικὰ* Γορδιανοῦ καὶ Γαλλιηνοῦ. *'Επιγρ.* ΝΙΚΗΦΟΡΙΩΝ. *Τύποι* — Ζεὺς Νικηφόρος καθήμενος ἐπὶ θρόνου· Ὁμόνοια.

Νίσιβις, ἡ πρωτεύουσα τῆς καλουμένης Μυγδονίας χώρας. Ἐπὶ Ἀντιόχου τοῦ Δ΄ ὠνομάσθη Ἀντιόχεια, ἔκοψε δὲ νομίσματα μετὰ τῆς εἰκόνος αὐτοῦ, ἐπιγεγραμμένα ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ ΤΩΝ ΕΝ ΜΥΓΔΟΝΙΑΙ (B. M. Cat. *Seleuc.* σ. 42). *Αὐτοκρατορικὰ*—ἀπὸ Ἐλαγαβάλου μέχρι Τραϊανοῦ Δεκίου. *Ἐπιγρ.*, ΚΟΛ. ΝΕϹΙΒΙ., ϹΕΠ. ΚΟΛΩ. ΝΕϹΙΒΙ ΜΗΤ., ΙΟΥ. ϹΕΠ. ΚΟΛΩ. ΝΕϹΙΒΙ, κτλ. Οἱ τίτλοι Σεπτιμία καὶ Ἰουλία εἶνε τιμητικοὶ ὁ μὲν τοῦ Σεπτ. Σεουήρου, πιθανῶς ἱδρυτοῦ τῆς ἀποικίας, ὁ δὲ Φιλίππου τοῦ πρεσβυτέρου. Ὁ τίτλος Μητρόπολις φαίνεται ὅτι ἀπενεμήθη τῇ ἀποικίᾳ ὑπὸ τοῦ Σεουήρου Ἀλεξάνδρου. *Τύποι*—Κεφαλὴ Τύχης, ἧς ὑπέρκειται ὁ ἀστερισμὸς τοῦ Κριοῦ, ἡ Τύχη καθημένη μετὰ τοῦ αὐτοῦ κριοῦ ὑπερκειμένου, πρὸς δὲ μετὰ ποταμίου θεοῦ νηχομένου παρὰ τοὺς πόδας αὐτῆς. Ἐπὶ τῶν νομισμάτων τοῦ Φιλίππου τὸ ἄγαλμα τοῦτο παρίσταται βαρβαροτέχνως ἐν ναῷ κατ' ἐνώπιον.

Ῥήσαινα, σπουδαία πόλις μεταξὺ Ἐδέσσης καὶ Νισίβεως. *Αὐτοκρατορικὰ*—ἀπὸ Καρακάλλα μέχρις Ἐτρούσκου. *Ἐπιγρ.* ΡΗϹΑΙΝΗϹΙѠΝ ἢ ϹΕΠ. ΚΟΛ. ΡΗϹΑΙΝΗϹΙѠΝ. *Τύποι.*—ὁ ἀστερισμὸς τοῦ Τοξότου· ἀετὸς ἐνίοτε ἐν τῷ ναῷ, ἢ ὡς πάρεργον σύμβολον διαφόρων τύπων· ἄποικος ἀροτριῶν· παράστασις θύουσα, κτλ· Ἐν τῷ ἐξέργῳ ἀπαντᾷ ἐνίοτε ποτάμιος θεὸς νηχόμενος.

Σελεύκεια πρὸς Τίγρει, κτισθεῖσα ὑπὸ Σελεύκου τοῦ Α΄ εἰς τὸ σημεῖον ἔνθα ἡ βασιλικὴ διῶρυξ συνήνωνε τὸν Εὐφράτην μετὰ τοῦ Τίγριδος. Κατόπιν ἡ πόλις ἀπέβη μεγάλης ἐμπορικῆς σπουδαιότητος, πρὸς αὐτὴν μάλιστα τὴν Ἀλεξάνδρειαν καὶ Ἀντιόχειαν ἁμιλλωμένη. Ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν δὲ τῶν Πάρθων, 250 π. Χ.—226 μ. Χ, φαίνεται ὅτι ἦτο τὸ κύριον νομισματοκοπεῖον τοῦ Κράτους αὐτῶν. Τοῦτο δ' ἐξηγεῖ τὴν σχεδὸν ἐντελῆ ἔλλειψιν αὐτονόμων νομισμάτων. Ἐκ τῶν ὀλίγων παραδειγμάτων, ἅτινα ὑπάρχουσιν, ἓν φέρει τὴν χρονολογίαν 270 τοῦ συστήματος τῶν Σελευκιδῶν (= 42 π. Χ.) καὶ τὴν ἐπιγραφὴν ΣΕΛΕΥΚΕΩΝ ΤΩΝ

ΠΡΟΣ ΤΙΓΡΕΙ. *Τύπος*—Κεφαλὴ Τύχης. *ὄπισθ.* Τύχη καθημένη μετὰ ποταμίου θεοῦ παρὰ τοὺς πόδας της.

Σίγγαρα, ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Μυγδονίου, νοτιοανατολικῶς τῆς Νισίβεως. *Αὐτοκρατορικά* — ἀπὸ Σεουήρου Ἀλεξάνδρου μέχρι Φιλίππου. *Ἐπιγρ.* ΑΥΡ. CΕΠ. ΚΟΛ. CΙΝΓΑΡΑ (Aurelia Septimia Colonia Singara)· ΜΗΤ. ΚΟ. ΑΥ. C. CΕ. CΙΝΓΑΡΑ (Metropolis Colonia Aurelia Septimia Severiana Singara)· ἢ ἐπὶ Φιλίππου, ΙΟΥ. CΕΠ. ΚΟΛΩΝ. CΙΝΓΑΡΑ (Julia Septimia Colonia Singara). *Τύποι* — Κεφαλὴ Τύχης, ἧς ὑπέρκειται ὁ ἀστερισμὸς τοῦ Τοξότου, ἢ Τύχη καθημένη μετὰ ποταμίου θεοῦ νηχομένου παρὰ τοὺς πόδας της.

ΒΑΒΥΛΩΝΙΑ

Περὶ τῆς νομισματοκοπίας τοῦ Μαζαίου ἐν Βαβυλῶνι ἐπὶ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου ἴδε Ταρσὸν (σελ. 308), περὶ δὲ τῆς τῶν ἐπαναστατησάντων σατραπῶν Μόλωνος, 222-220 π. Χ., καὶ Τιμάρχου, 162 π. Χ., ἴδε τὰς σειρὰς τῶν βασιλέων τῆς Συρίας (σελ. 345 καὶ 349).

ΑΣΣΥΡΙΑ

Ἄτουσα, ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Κάπρου, παραποτάμου τοῦ Τίγριδος, ᾧτινι συμβάλλει 100 μίλια νοτίως τῆς Νινευή. Μικρὰ αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα τῆς ἐποχῆς τῶν Πάρθων.

Κεφαλὴ Τύχης. (Millingen, *Syll.*, 82, Πίν. II. 64.)	ΑΤΟΥΣΙΕΩΝ Τ. ΠΡΟΣ Τ. ΚΑΠΡΟΝ Φοῖνιξ καὶ βέλος. Æ ·55
Κεφαλὴ Τύχης. (Gardner, *Parthian Coins*, Πίν. VII. 22.)	ΑΤ (ἐν μονογρ.) ΠΟΛΙΣ Ἡ πόλις καθημένη ἐπὶ βράχου, οὗ ἐξέρχεται νηχόμενος ποτάμιος θεός, ὁ Κάπρος, μετὰ μακρῶν κεράτων αἰγός . . . . Æ ·5

Δημητριὰς πρὸς τῷ Τίγρει, παρὰ τὰ Ἄρβηλα. Αὐτόνομα χαλκᾶ.

Κεφαλὴ Τύχης (Millingen, *Syll.*, 84, Π. IV. 65.)	ΔΗΜΗΤΡΙΕΩΝ ΠΡΟΣ ΤΩΙ ΤΙΓΡΕΙ Τρίπους. . . . . . Æ ·6

Νινευὴ Κλαυδιόπολις. Ἡ Ῥωμαϊκὴ ἀποικία Νινευὴ ἐπὶ τοῦ Τίγριδος, ἔκειτο περὶ τὰ πεντήκοντα μίλια πρὸς ἀνατολὰς τῶν Σιγγάρων. Τὰ νομίσματα αὐτῆς εἶνε *ἀποικιακὰ* μετὰ Λατινικῶν ἐπιγραφῶν — ἀπὸ Τραϊανοῦ μέχρι Γορδιανοῦ. *Ἐπιγρ.*, COLONIA IVL. AVC. FEL. NINIVA CLAVDIOPOLIS, διαφοροτρόπως συντετμημένη. *Τύποι* — Θεότης ἐν ναῷ· ἄποικος ἐλαύνων βοῦς· Διόνυσος ἐν ἅρματι πανθήρων, κτλ. (*Num. Chron.*, XIX. 1. καὶ *Zeit. f. Num.*, VI. 12 καὶ XI. 52).

ΠΑΡΘΙΑ

Μεταξὺ τῶν χρόνων Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου καὶ τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ Ἀρσάκου κατὰ Ἀντιόχου τοῦ Β', περὶ τὰ 250 π. Χ., ἡ Παρθία, ἂν καὶ ὑποτεταγμένη εἰς τοὺς Σελευκίδας, φαίνεται ὅτι διῳκεῖτο ὑπὸ δύο διαφόρων ἡμιαυτονόμων σατραπῶν φερόντων τὸ ὄνομα Ἀνδραγόρας. Ὁ πρῶτος διωρίσθη σατράπης τῆς χώρας ὑπὸ Ἀλεξάνδρου (Ἰουστίνου, XII. 4), ὁ δεύτερος ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ Ἀρσάκου, περὶ τὰ 250 π. Χ. Τῷ ἑνὶ ἢ τῷ ἑτέρῳ τῶν ἡγεμόνων τούτων πρέπει νὰ ἀποδοθῶσιν οἱ χρυσοῖ στατῆρες καὶ τὰ ἀργυρᾶ τετράδραχμα τὰ ἐπιγεγραμμένα ΑΝΔΡΑΓΟΡΟΥ, ἐσχάτως δὲ δημοσιευθέντα ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. Gardner (*Num. Chron.*, 1879, ἢ καὶ 1881, 8).

Ἀττικὸς σταθμητικὸς κανών.

Κεφαλὴ τοῦ Διός. (*Πίναξ ΚΗ'.* 12.)	ΑΝΔΡΑΓΟΡΟΥ Σατράπης ἐπὶ τεθρίππου συνοδευόμενος ὑπὸ Νίκης ἡνιοχούσης . . . . . 𝔑 131·9
Κεφαλὴ τῆς Πόλεως φέρουσα στέφανον πυργοστεφῆ. (*Num. Chron.*, 1881, Πίν. II. 1.)	ΑΝΔΡΑΓΟΡΟΥ Ἀθηνᾶ ἱσταμένη, κρατοῦσα γλαῦκα καὶ στηρίζουσα τὴν ἀριστερὰν ἐπὶ ἀσπίδος κοσμουμένης διὰ κεφαλῆς Γοργόνος. Τὸ δὲ δόρυ αὐτῆς ἐρείδεται ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς αὐτῆς πλευρᾶς. ℞ Ἀττικ. τετράδρ. 255·8 κ.

ΠΑΡΘΟΙ ΒΑΣΙΛΕΙΣ

Ἂν καὶ δυσκόλως δύναταί τις νὰ εἴπῃ, ὅτι τὰ νομίσματα τῶν Ἀρσακιδῶν ἀνήκουσιν εἰς τὰς Ἑλληνικὰς σειράς, ἐν τούτοις ταῦτα δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ παραλειφθῶσιν ἐντελῶς ἐν ἔργῳ πραγματευομένῳ περὶ πάντων τῶν κλάδων τῆς Ἑλληνικῆς νομισματικῆς, ἐπειδὴ κατά τε τοὺς τύπους καὶ τὸν σταθμὸν αὐτῶν (Ἀττικὸν ἠλαττωμένον) πρὸς δὲ τὴν χρῆσιν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης προδίδουσι τὴν Ἑλληνικὴν αὐτῶν καταγωγήν.

Τὸ τελευταῖον καὶ σοβαρώτερον ἔργον περὶ τῶν νομισμάτων τῶν Ἀρσακιδῶν εἶνε τὸ τοῦ Gardner, *Parthian Coinage* (Λονδῖνον 1877), ἐξ οὗ ἐλήφθη τὸ ἀκόλουθον σύστημα κατατάξεως.

«Πᾶσαι αἱ δραχμαί», λέγει ὁ καθηγητὴς Gardner ἐν σελ. 18 «αἱ ἐκδοθεῖσαι ὑπὸ τῶν Ἀρσακιδῶν ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους, ὡς ἐπίσης καὶ τὰ ἀρχαιότερα τετράδραχμα, φέρουσιν ὁμοιόμορφον τύπον, δηλαδὴ Ἀρσάκην τὸν Μέγαν, τὸν ἱδρυτὴν τοῦ Κράτους, καθήμενον πρὸς δ. καὶ κρατοῦντα ἐν τῇ δεξιᾷ τόξον τεταμένον. Μετὰ τὴν βασιλείαν Μιθριδάτου τοῦ Α' τὸ ἀντικείμενον, ἐφ' οὗ κάθηται, εἶνε θρόνος μετ' ἐρεισινώτου, ὅμοιος τῷ τοῦ Διὸς ἐπὶ τῶν τετραδράχμων Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου, ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἀρχαιοτέρων δραχμῶν φανερῶς κάθηται ἐπὶ τοῦ ὀμφαλοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος, ἤτοι τοῦ κωνικοῦ λίθου τῶν Δελφῶν, ὅστις ὑπετίθετο ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ὅτι ἦτο ὀμφαλὸς τῆς γῆς. Ἡ παραδοχὴ τοῦ λίθου τούτου ἐνδεικνύει ἀμέσως, πόθεν οἱ Πάρθοι ἐδανείσθησαν τὸν τύπον αὐτῶν. Προδήλως οὗτος ἐλήφθη ἐκ τῶν νομισμάτων τῶν Σελευκιδῶν βασιλέων, ἐφ' ὧν ἐμφανίζεναι συνήθως ὁ Ἀπόλλων καθήμενος ἐπὶ τοῦ ὀμφαλοῦ, προτείνων δὲ τεταμένον τόξον, ἀκριβῶς ὡς πράττει αὐτὸς ὁ Ἀρσάκης. Τὰ τετράδραχμα εἶνε ποικιλώτερα ἢ τοὐλάχιστον ἀποβαίνουσι τοιαῦτα, εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς χριστιανικῆς ἐποχῆς, ἐν ᾧ τὰ χαλκᾶ νομίσματα παρουσιάζουσιν ἡμῖν πλῆθος τύπων».

Μεταξὺ τῶν ἄλλων ὀπισθοτύπων οἱ ἑξῆς ἀπαντῶσι συχνότερον: — Τύχη ἱσταμένη μετὰ κέρατος ἐν τῇ χειρί, προσφέρουσα στέφανον μονάρχῃ καθημένῳ· Νίκη στεφανηφόρος· ἵππος ἢ κεφαλὴ ἵππου, κτλ.

Τὰ μᾶλλον ἐνδιαφέροντα σημεῖα, ἅτινα παρουσιάζουσι τὰ νομίσματα τῶν Ἀρσακιδῶν εἶνε πρῶτον αἱ εἰκόνες ἃς φέρουσι, καὶ δεύτερον αἱ χρονολογίαι. Τὸ χρονολογικὸν σύστημα, δι' οὗ οἱ Πάρθοι χρονολογοῦσι τὰ νομίσματα αὐτῶν εἶνε τὸ τῶν Σελευκιδῶν, ἀρχόμενον ἐν ἔτει 312 π. Χ., πολλὰ δὲ τετράδραχμα φέρουσιν οὐχὶ μόνον τὸ ἔτος τῆς ἐκδόσεως αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ τὸν μῆνα.

Τὰ ὀνόματα τῶν μηνῶν τῶν Πάρθων ἦσαν τὰ ἑξῆς: — Δῖος (Ὀκτώβριος) καὶ οἱ ἑξῆς κατὰ τὴν ἀκόλουθον σειράν, Ἀπελλαῖος, Αὐδυναῖος, Περίτιος, Δύστρος, Ξανθικός, Ἀρτεμίσιος, Δαίσιος, Πάνεμος, Λώϊος, Γορπιαῖος, Ὑπερβεραιταῖος, πρὸς δὲ παρένθετος μὴν κατὰ περιστάσεις παρεμβαλλόμενος, καλούμενος δὲ Ἐμβόλιμος.

Οἱ ἀρχαιότεροι Πάρθοι μονάρχαι ἐποιοῦντο χρῆσιν μόνον τοῦ δυναστικοῦ ὀνόματος τοῦ Ἀρσάκου, τὰ ἐπίθετα δὲ καὶ οἱ τίτλοι, δι' ὧν διακρίνονται τὰ μεταγενέστερα νομίσματα, εἶνε πολυαριθμότατα, ὁ δὲ βασιλικὸς τίτλος αὐξάνει κατὰ μῆκος καὶ μεγαλορρημοσύνην σὺν τῇ προόδῳ τοῦ χρόνου. Ὁ μᾶλλον ἐνδιαφέρων τίτλος εἶνε ὁ ΦΙΛΕΛΛΗΝ, εἰσαχθείς, ὡς ἀπέδειξεν ὁ καθηγητὴς Gardner, πρὸς τὸ ἐξευμενῖσαι τὰς μεγάλας Ἑλληνικὰς πόλεις τὰς ἀνὰ τὸ Παρθικὸν κράτος διεσπαρμένας.

Ἐν τῷ ἑπομένῳ καταλόγῳ σημειοῦνται οἱ Πάρθοι βασιλεῖς μετὰ τῶν τίτλων, οὓς οὗτοι παρεδέχθησαν ἐπὶ τῶν νομισμάτων αὐτῶν. Διὰ δὲ τὰς ἀπεικονίσεις τῶν τύπων παραπέμπεται ὁ ἀναγνώστης εἰς τὸ ἤδη μνημονευθὲν ἔργον τοῦ καθηγητοῦ Gardner.

Ἀρσάκης Α'. 249-247 π. Χ.	ΑΡΣΑΚΟΥ ἢ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΡΣΑΚΟΥ.
Τιριδάτης Α'. 247-214 π. Χ	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΡΣΑΚΟΥ.

Ἀρτάβανος Α΄. 214-196 π. Χ.	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΡΣΑΚΟΥ.
Φρααπάτης ἢ Πριαπάτιος 196-181 π. Χ.	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΡΣΑΚΟΥ. » » » ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΥ. » » » » » ΦΙΛΕΛΛΗΝΟΣ.
Φραάτης Α΄. 181-174 π. Χ.	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΡΣΑΚΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΡΣΑΚΟΥ. » » » ΘΕΟΠΑΤΟΡΟΣ.
Μιθριδάτης Α΄. 174-136 π. Χ.	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΡΣΑΚΟΥ. » » » ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ. » » » ΦΙΛΕΛΛΗΝΟΣ. *(Πίναξι Α΄. 1).* ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΡΣΑΚΟΥ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ. ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΑΡΣΑΚΟΥ ΕΥΕΡΓΕΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΦΙΛΕΛΛΗΝΟΣ.
Φραάτης Β΄. 136-127 π. Χ.	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΡΣΑΚΟΥ ΘΕΟΠΑΤΟΡΟΣ ΕΥΕΡΓΕΤΟΥ. ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΡΣΑΚΟΥ ΘΕΟΠΑΤΟΡΟΣ ΕΥΕΡΓΕΤΟΥ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ ΦΙΛΕΛΛΗΝΟΣ.
Ἀρτάβανος Β΄. 127-124 π. Χ.	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΡΣΑΚΟΥ ΘΕΟΠΑΤΟΡΟΣ ΝΙΚΑΤΟΡΟΣ.
Ἵμερος Νόμισμα μετὰ χρονολογιῶν ἀπὸ τοῦ 124 π. Χ.	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΡΣΑΚΟΥ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ.
Μιθριδάτης Β΄. 124-76 (;) π. Χ.	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΡΣΑΚΟΥ ΕΥΕΡΓΕΤΟΥ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ ΦΙΛΕΛΛΗΝΟΣ. ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΡΣΑΚΟΥ ΕΥΕΡΓΕΤΟΥ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ ΚΑΙ ΦΙΛΕΛΛΗΝΟΣ. ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΡΣΑΚΟΥ ΘΕΟΥ ΕΥΕΡΓΕΤΟΥ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ ΦΙΛΕΛΛΗΝΟΣ.
Σινατρούκης Περὶ τὰ 76-69 π. Χ.	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΡΣΑΚΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ ΦΙΛΟΠΑΤΟΡΟΣ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ ΦΙΛΕΛΛΗΝΟΣ.

Φραάτης Γ'. 69-60 (;) π.Χ.	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΡΣΑΚΟΥ ΘΕΟΠΑΤΟΡΟΣ ΕΥΕΡΓΕΤΟΥ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ ΦΙΛΕΛΛΗΝΟΣ. ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΡΣΑΚΟΥ ΘΕΟΠΑΤΟΡΟΣ ΕΥΕΡΓΕΤΟΥ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ ΚΑΙ ΦΙΛΕΛΛΗΝΟΣ, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΡΣΑΚΟΥ ΦΙΛΟΠΑΤΟΡΟΣ ΕΥΕΡΓΕΤΟΥ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ ΦΙΛΕΛΛΗΝΟΣ.
Μιθριδάτης Γ'. 60-56 (;) π.Χ.	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΡΣΑΚΟΥ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΘΕΟΥ ΕΥΠΑΤΟΡΟΣ ΦΙΛΕΛΛΗΝΟΣ. ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΡΣΑΚΟΥ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΘΕΟΥ ΕΥΠΑΤΟΡΟΣ ΚΑΙ ΦΙΛΕΛΛΗΝΟΣ. ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΡΣΑΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ ΘΕΟΥ ΕΥΠΑΤΟΡΟΣ ΦΙΛΕΛΛΗΝΟΣ ΒΑΣΙΛΕΥΟΝΤΟΣ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΑΡΣΑΚΟΥ ΕΥΠΑΤΟΡΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ ΚΑΙ ΦΙΛΕΛΛΗΝΟΣ.
'Ορώδης Α'. 56-37 π. Χ.	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΡΣΑΚΟΥ ΚΑΙ ΚΤΙΣΤΟΥ. ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΑΡΣΑΚΟΥ ΦΙΛΟΠΑΤΟΡΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ ΚΑΙ ΦΙΛΕΛΛΗΝΟΣ. ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΑΡΣΑΚΟΥ ΕΥΕΡΓΕΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ ΦΙΛΕΛΛΗΝΟΣ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΑΡΣΑΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ. » » » ΦΙΛΕΛΛΗΝΟΣ. » » » ΟΡΩΔΟΥ.
'Ορώδης Α'. καὶ Πάκορος.	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΑΡΣΑΚΟΥ ΦΙΛΕΛΛΗΝΟΣ ΚΑΙ ΑΡΣΑΚΟΥ ΠΑΚΟΡΟΥ.
Πάκορος Α'. 51-38 (;) π. Χ.	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΑΡΣΑΚΟΥ ΕΥΕΡΓΕΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ ΦΙΛΕΛΛΗΝΟΣ.

Φραάτης Δ'. 37-2 π. Χ.	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΑΡΣΑΚΟΥ ΕΥΕΡΓΕΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ ΦΙΛΕΛΛΗΝΟΣ. ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΑΡΣΑΚΟΥ ΕΥΕΡΓΕΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΩ (οὕτω) ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ ΦΙΛΕΛΛΗΝΟΣ.
Τιριδάτης Β'. Περὶ τὰ 33 π.Χ.	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΑΡΣΑΚΟΥ ΕΥΕΡΓΕΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ ΦΙΛΕΛΛΗΝΟΣ. *(Πίναξ ΚΘ' 12.).*
Φραατάκης 3 π.Χ.-4 μ.Χ.	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΑΡΣΑΚΟΥ ΕΥΕΡΓΕΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ ΦΙΛΕΛΛΗΝΟΣ.
Φραατάκης καὶ Μοῦσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ.	*Ὀπ.* ΘΕΑΣ ΟΥΡΑΝΙΑΣ ΜΟΥΣΗΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ.
Ὀρώδης Β'. 4-8 μ. Χ.	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΑΡΣΑΚΟΥ ΕΥΕΡΓΕΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ ΦΙΛΕΛΛΗΝΟΣ.
Ὀνώνης Α'. 8-11 μ. Χ.	*Ἐμπρ.* ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΟΝΩΝΗΣ. *Ὀπισθ.* ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΑΡΣΑΚΟΥ ΕΥΕΡΓΕΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ ΦΙΛΕΛΛΗΝΟΣ, ἢ ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΟΝΩΝΗΣ ΝΕΙΚΗΣΑΣ ΑΡΤΑΒΑΝΟΝ.
Ἀρτάβανος Γ' 10-40 μ. Χ. Νομίσματα μετὰ χρονολογιῶν ἀπὸ τῶν ἐτῶν 10, 11 καὶ 22-26 μ.Χ.	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΕΥΕΡΓΕΤΟΥ ΑΡΣΑΚΟΥ. » » ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ. » » ΑΡΣΑΚΟΥ ΕΥΕΡΓΕΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ ΦΙΛΕΛΛΗΝΟΣ.
Βαρδάνης Α'. 41-44 μ. Χ.	Ἐπιγραφὴ ὡς ἀμέσως ἀνωτέρω. Τινὰ τῶν χαλκῶν νομισμάτων τοῦ βασιλέως τούτου φέρουσι τὴν λέξιν ΒΟΥΛΗ, δεικνύουσαν, ὅτι ἐκόπησαν ὑπὸ Ἑλληνικῆς τινος πόλεως, πιθανῶς τῆς Σελευκίας.
Γωτέρζης Νομίσματα μετὰ χρονολογιῶν ἀπὸ τοῦ 40 καὶ 44-50 μ. Χ.	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΑΡΣΑΚΟΥ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΥΕΡΓΕΤΟΥ ΓΩΤΑΡΖΟΥ. ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΑΡΣΑΚΟΥ ΕΥΕΡΓΕΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ ΦΙΛΕΛΛΗΝΟΣ. ΓΩΤΕΡΖΗΣ ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΥΟΣ ΚΕΚΑΛΟΥΜΕΝΟΣ ΑΡΤΑΒΑΝΟΥ.

Ὀνώνης Β'. 50 μ. Χ.	Δὲν ὑπάρχουσι νομίσματα.
Ὀλάγασος Α'. Νομίσματα μετὰ χρονολ ἀπὸ τοῦ 50-53μ. Χ.	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΑΡΣΑΚΟΥ ΕΥΕΡΓΕΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ ΦΙΛΕΛΛΗΝΟΣ.
Βαρδάνης Β'. Νομίσματα μετὰ χρονολογιῶν ἀπὸ τοῦ 55-57 μ. Χ.	Ἡ αὐτὴ ἐπιγραφή.
Ὀλόγασος Β'. Νομίσματα μετὰ χρονολογιῶν ἀπὸ τοῦ 62-67 μ. Χ.	Ἡ αὐτὴ ἐπιγραφή.
Πάκορος Β'. Νομίσματα μετὰ χρονολογιῶν ἀπὸ τοῦ 77-83 καὶ 92-95 μ.Χ.	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΑΡΣΑΚΟΥ ΠΑΚΟΡΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ ΦΙΛΕΛΛΗΝΟΣ.
Ἀρτάβανος Δ'. Νόμισμα μετὰ χρονολογιῶνἀπὸ τοῦ 80μ.Χ.	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΑΡΣΑΚΟΥ ΑΡΤΑΒΑΝΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ ΦΙΛΕΛΛΗΝΟΣ.
Χοσρόης Νομίσματα μετὰ χρονολογιῶν ἀπὸ τοῦ 106-127 π. Χ.	Ἄνευ ἐπιγραφῶν, ἐξαιρέσει τῶν χρονολογιῶν.
Ὀλάγασος Γ'. Νομίσματα μετὰ χρονολογιῶν ἀπὸ τῶν 77-78 καὶ 119-138 μ. Χ.	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΑΡΣΑΚΟΥ ΟΛΑΓΑΣΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ ΦΙΛΕΛΛΗΝΟΣ.

Σαναβάρης τῶν Ἰνδιῶν, κόπτων νομίσματα μετὰ Παρθικῶν τύπων. Περὶ τὰ 80 μ. Χ.	*Ὄπισθ.* ΒΑCΙΛΕΥC ΜΕΓΑΣ CΑΝΑΒΑ (Gardner, Πίν. IV. 29) ἢ ΒΑCΙΛΕ CΑΝΑΒΑΡΗC.
Μιθριδάτης Δ΄. Νόμισμα μετὰ χρονολογιῶν ἀπὸ τοῦ 112 μ. Χ.	Πελβικὴ ἐπιγρ. = *Ματραδὰτ Μαλκά.*
Ὀλάγασος Δ΄. Νομίσματα μετὰ χρονολογιῶν ἀπὸ τῶν 147-190 μ. Χ.	Ἐπιγραφὴ ὡς ἡ τοῦ Ὀλαγάσου Γ΄. Ἕτερα μετὰ Πελβικῆς ἐπιγραφῆς = *Βόλγασι Ἀρσὰκ Μαλκὶν Μαλκά.*
Ὀλάγασος Ε΄. Νομίσματα μετὰ χρονολογιῶν ἀπὸ τῶν 190-208 μ. Χ.	Πελβικὴ ἐπιγραφὴ = *Βόλγασι Μαλκὰ* καὶ συγκεχυμένη Ἑλληνικὴ ἐπιγραφή.
Ὀλάγασος Ϛ΄. Νομίσματα μετὰ χρονολογιῶν ἀπὸ τῶν 208-227 μ. Χ.	Πελβικὴ ἐπιγραφὴ = *Βόλγασι Μαλκά,* καὶ συγκεχυμένη Ἑλληνικὴ ἐπιγραφή.
Ἀρτάβανος Ε΄. Χρόνοι τοῦ Καρακάλλα.	Πελβικὴ ἐπιγραφὴ = *Ἀρταβῖ Μαλκά,* καὶ συγκεχυμένη Ἑλληνικὴ ἐπιγραφή.
Ἀρταβάσδης Περὶ τὰ 227 μ. Χ.	Πελβικὴ ἐπιγραφὴ = *Ἀρταβάζου Μαλκά,* καὶ συγκεχυμένη Ἑλληνικὴ ἐπιγραφή.

ΠΕΡΣΙΣ.

Ἡ ἐπαρχία Περσὶς μετὰ τῆς παλαιᾶς καὶ διασήμου πρωτευούσης αὐτῆς Περσεπόλεως, φαίνεται ὅτι ἀπήλαυε μερικῆς αὐτονομίας ἀπὸ τῶν χρόνων τῆς πρώτης διασπάσεως τοῦ Συροελληνικοῦ βασιλείου ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἀντιόχου τοῦ Β', εἰς τοὺς δυνάστας δ' αὐτῆς δύναται νὰ ἀποδοθῇ σειρὰ Ἀττικῶν τετραδράχμων, καί τινων μάλιστα χρυσῶν στατήρων, τῶν τελευταίων φερόντων ἐπὶ μὲν τῆς ἐμπροσθίας ὄψεως τὴν κεφαλὴν βασιλέως μετὰ Περσικῆς τιάρας, ἐπὶ δὲ τῆς ὀπισθίας ὄψεως τὸν βασιλέα ἐπὶ τεθρίππου καὶ Ἀραμαϊστὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ Φαάσπης (;) Παδ-ιπαδὰ (βασιλεὺς βασιλέων) (*Num. Chron.* 1879, Πίν. I, 2). Ἕτεροι, στατῆρες μεθ' ὁμοίας ἐπιγραφῆς ὁμοιάζουσι κατὰ τύπους πρὸς τοὺς χρυσοῦς στατῆρας Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου (*Num. Chron.*, ἐ. ἀ. εἰκ. 3).

Τὰ τετράδραχμα δὲ παρουσιάζουσιν ἐπὶ μὲν τῆς ἐμπροσθίας ὄψεως κεφαλὴν βασιλέως, ἐπὶ δὲ τῆς ὀπισθίας βωμὸν πυρὸς παρ' ὃν εὑρίσκεται βασιλεὺς προσευχόμενος (*Πίναξ ΛΑ'*. 1.), ἢ ὡσαύτως βασιλεὺς καθήμενος ἐπὶ θρόνου μετὰ σημαίας πρὸ αὐτοῦ (*Num. Chron.* 1866 σ. 237 κ. ἑξ.)· ἔχουσι δὲ καὶ μακρὰν Πελβικὴν ἐπιγραφήν, οὐδέποτε κατὰ εὐπρόσδεκτον τρόπον ἐξηγηθεῖσαν. Αἱ νομισματικαὶ αὗται σειραὶ καλοῦνται συνήθως ὑποπαρθικαί· ὑπάρχει δὲ μεγάλη ἀμφισβήτησις ὡς πρὸς τὴν χώραν, εἰς ἣν ἀνήκουσιν, τοῦ μὲν Blau κατατάσσοντος αὐτὰς εἰς τὴν Σουσιανὴν ἢ Ἐλυμαΐδα (*Num. Zeit.* 1877), τοῦ δὲ Mordtman (*αὐτόθι*, 1878) εἰς τὴν Περσίδα· τέλος δὲ τοῦ Θωμᾶ (*Num. Chron.* 1867) εἰς τὴν Ἀρμενίαν. Ἐντούτοις ἡ τελευταία ὑπόθεσις δυσκόλως δύναται νὰ γείνῃ παραδεκτὴ ὡς τῶν νομισμάτων προερχομένων σχεδὸν πάντοτε ἐκ τῶν παρὰ τὸν Περσικὸν κόλπον χωρῶν.

ΣΑΣΣΑΝΙΔΑΙ.

Περὶ τὸ 226 μ. Χ. οἱ Πέρσαι ἡγεμόνες ἐπανέστησαν κατὰ τῶν Πάρθων αὐτῶν ἀρχόντων, ἄρχεται δὲ ἡ μακρὰ σειρὰ τῶν χρυσῶν καὶ ἀργυρῶν νομισμάτων ἡ ἐκτεινομένη μέχρι τῆς Ἀραβικῆς κατακτήσεως. Τὰ νομίσματα τῶν Σασσανιδῶν μοναρχῶν εἶνε λεπτά, πλατέα καὶ σαφῶς κεχαραγμένα· ἐπὶ τῆς ἐμπροσθίας ὄψεως εὑρίσκεται ἡ κεφαλὴ τοῦ βασιλέως, ἐπὶ δὲ τῆς ὀπισθίας, ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους, ὁ ἱερὸς Περσικὸς βωμὸς τοῦ πυρός. Ἐπειδὴ ἐν τούτοις οἵ τε τύποι καὶ αἱ ἐπιγραφαὶ αὐτῶν εἶνε καθαρῶς Ἀνατολικαί, δὲν εἶναι ἀναγκαῖον νὰ ἐνδιατρίψωμεν μακρότερον περὶ αὐτῶν ἐν τῷ παρόντι ἔργῳ.

Ἡ δυναστεία τῶν Σασσανιδῶν διήρκεσεν ἐπὶ τέσσαρας αἰῶνας καὶ ἓν τέταρτον, μέχρι τοῦ 652 μ. Χ., περιελάμβανε δὲ τριάκοντα βασιλείας.

Παραπομπὰς ἴδε παρὰ Friedlaender, *Repertorium*, σ. 354.

ΧΑΡΑΚΗΝΗ, ΚΛΠ.

Ἡ Χαρακηνὴ ἦτο διαμέρισμα τῆς Σουσιανῆς ἐκτεινόμενον κατὰ μῆκος τῶν ὀχθῶν τοῦ Τίγριδος. Ἡ κυριωτέρα δ' αὐτῆς πόλις ἦτο ὁ Χάραξ Σπασίνου, παρὰ τὸν μυχὸν τοῦ Περσικοῦ κόλπου. Ἡ Χαρακηνὴ ἀπὸ τῶν χρόνων περίπου Ἀντιόχου τοῦ Δ' τῆς Συρίας καὶ Μιθριδάτου τοῦ Α' τῆς Παρθίας (περὶ τὰ 160 π. Χ.) δυνατὸν νὰ ἀπετέλει βασίλειον ἀνεξάρτητον τῆς κυριαρχίας τῶν Ἀρσακιδῶν.

Ἐν ἀρχῇ τῶν ἀναμφιβόλων σειρῶν τῶν βασιλικῶν νομισμάτων τῆς Χαρακηνῆς δυνάμεθα νὰ θέσωμεν προσωρινῶς τὰ νομίσματα ἑνὸς ἢ πλειόνων βασιλέων φερόντων τὸ ὄνομα τοῦ Καμνασκίρου.

Ἀττικὸς σταθμητικὸς κανών.

Κεφαλὴ βασιλέως. (*Zeit f. Num.*, VIII. 208)	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΚΑΜΝΙΣΚΗΡΟΥ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ Ἀπόλλων καθήμενος ἐπὶ ὀμφαλοῦ. Ꭿ Τετράδρ.

Κεφαλὴ βασιλέως καὶ βασιλίσσης. *Σύμβολον.* Ἄγκυρα τῶν Σελευκιδῶν. (Gardner, *Parth. Coins*, Πίν. VII. 25, 26).	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΚΑΜΝΑΣΚΙΡΟΥ ΚΑΙ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ ΑΝΖΑΖΗΣ Ζεὺς Νικηφόρος καθήμενος. Χρονολογία—231=82 π. Χ. . . . Ꝑ Τετράδρ. 242 κ.

Ὑπάρχουσιν ὡσαύτως τετράδραχμα τῶν Ὑσπαοσίνου, 124 π. Χ. (*Zeit. f. Num.*, IV. 6) Ἀποδάκου, 109 π. Χ.. καὶ Τιραίου, 50 π. Χ. *Ἐπιγρ.* ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΤΙΡΑΙΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΚΑΙ ΕΥΕΡΓΕΤΟΥ. *Τύπος*—Ἡρακλῆς καθήμενος ἐπὶ βράχου. Ταῦτα δ' ἀκολουθοῦνται ὑπὸ ἀφθόνου σειρᾶς νομισμάτων ἐκ κράματος ἢ χαλκῶν νομισμάτων διαφόρων βασιλέων καλουμένων Ἀττάμβηλος, Ἀβίνεργλος καὶ Θεοννήσης κατερχομένων μέχρι περίπου τοῦ 120 μ. Χ. ἢ καὶ βραδύτερον. Οἱ τύποι ὁμοιάζουσι πρὸς τοὺς ἀνωτέρω περιγραφέντας τοῦ Τιραίου. Ἐπὶ τῶν ἐσχάτων κομματίων αἱ ἐπιγραφαὶ δὲν εἶνε πλέον Ἑλληνικαὶ (Waddington, *Rev. Num.*, XI. 1866 σ. 303, *Numismatique et Chronologie des Rois de Characène.* A von Sallet, *Zeit. f. Num.*, III 249 καὶ VIII, 212). Ἐὰν τὸ χαλκοῦν νόμισμα τὸ ἐπιγεγραμμένον ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΧΑΡΑΣΠΟΥ *ἐμπ.* Κεφαλαὶ τῶν Διοσκούρων, *ὄπισθ.* Ἀετὸς ἐπὶ κεραυνοῦ (*Rev. Num.* 1883, σ. 146) ἀνήκει τῇ Χαρακηνῇ ἢ ἑτέρᾳ τινὶ χώρᾳ γείτονι τοῦ Κράτους τῶν Σελευκιδῶν παραμένει ἀμφίβολον.

ΠΕΡΣΙΑ

Ὑποτίθεται γενικῶς ὅτι οἱ Πέρσαι, ὡς οἱ Μῆδοι καὶ οἱ Βαβυλώνιοι, δὲν ἐγνώριζον καὶ χρῆσιν τοῦ νομίσματος, ἢ ὅτι πάντως δὲν εἶχον ἴδια νομίσματα πρὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Δαρείου, τοῦ υἱοῦ τοῦ Ὑστάσπους. Ἐντούτοις ὁ κ. G. Bertin ἐν τοῖς *Proceedings of the Society of Biblical Archaeology* (1883-4 σ. 87), ἀνέγνωσε τὴν λέξιν *δαρεικοῦ* ἐπὶ πινακίδος Βαβυλωνικοῦ συμβολαίου, μετὰ χρονολογίας ἀπὸ τοῦ δωδεκάτου ἔτους τοῦ Ναβονίδου, πέντε ἔτη πρὸ τῆς κατακτήσεως τῆς Βαβυλῶνος ὑπὸ τοῦ Κύρου· δὲν

εἶνε ὅμως βέβαιον, ὅτι ἡ λέξις σημαίνει ἐνταῦθα κέρμα νομίσματος, ἂν καὶ φαίνεται ὅτι ἀναφέρεται ὡς μέτρον τι. Ἡ ὕπαρξις μέτρου ἢ σταθμοῦ καλουμένου *δαρεικοῦ* παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Βαβυλωνίοις ἀντιτίθεται πρὸς τὴν παραδεδεγμένην παραγωγὴν τῆς Ἑλληνικῆς λέξεως *δαρεικὸς* ἀπὸ τοῦ ὀνόματος τοῦ Δαρείου, ἐπειδὴ τὸ *δαρεικοῦ* δὲν σχετίζεται ἐτυμολογικῶς πρὸς τὴν ἀρχαίαν Περσικὴν λέξιν Daryavush, ἥτις ἦτο τὸ ὄνομα τοῦ Δαρείου.[1] Οὕτω τὸ ζήτημα, ἂν οἱ Πέρσαι ἔκοψαν δαρεικοὺς πρὸ τοῦ Δαρείου, πρέπει νὰ μείνῃ πρὸς τὸ παρὸν ἀμφίβολον· ὅτι ὅμως ὁ Δαρεῖος ἔκοψε χρυσᾶ νομίσματα ἀρίστης ποιότητος γνωρίζομεν ἐκ τοῦ Ἡροδότου (IV. 166): «*Δαρεῖος μὲν γὰρ χρυσίον καθαρώτατον ἀπεψήσας εἰς τὸ δυνατώτατον νόμισμα ἐκόψατο.*» Μέγας ἀριθμὸς τοιούτων χρυσῶν βασιλικῶν νομισμάτων ἐκυκλοφόρει ἐν ταῖς Περσικαῖς κτήσεσι τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἀπὸ τῶν χρόνων τῆς ἐκστρατείας τοῦ Ξέρξου, ἐπειδὴ ὁ Ἡρόδοτος (VI. 28) λέγει, ὅτι Πύθιος ὁ Λυδὸς ἐκέκτητο 3,993,000 τούτων, ποσότητα ἣν ὁ Ξέρξης ηὔξησεν εἰς 4,000,000. Δαρεικῶν μνημονεύουσιν ἐπίσης ὁ Θουκυδίδης (VIII. 28)· ὁ Ξενοφῶν (*Ἀναβ.*, I, 1. 9· I, 3. 21· I, 7. 18· V. 6. 18· VII. 6. 1· *Κύρου Παιδ.* V. 2. 7)· ὁ Δημοσθένης (XXIV. 129)· ὁ Ἀριστοφάνης (*Ἐκκλ.*, 602)· ὁ Ἀῤῥιανὸς (*Ἀνάβ.* IV. 18. 7)· ὁ Διόδωρος (XVII. 66) καὶ πολλοὶ ἄλλοι. Δυστυχῶς ἡ μεγάλη ὁμοιότης τῆς τεχνοτροπίας καὶ ἡ ἀπουσία πάσης ἐπιγραφῆς ἐπὶ τῶν δαρεικῶν καθιστᾷ ἀδύνατον τὴν κατάταξιν αὐτῶν εἰς τὰς βασιλείας καθ' ἃς πρέπει νὰ ἐγένετο χρῆσις αὐτῶν, ἤτοι ἐπὶ τῶν ἑξῆς βασιλέων: Κῦρος(;) 558-529 π. Χ.· Καμβύσης (;) 529-521 π. Χ. Δα-

---

1 Οἱ κ. κ. Oppert καὶ Revillout (**Ann. de Num.**, 1884, 119) φρονοῦσιν ἐπίσης ὅτι ἡ λέξις δ α ρ ε ι κ ὸ ς εἶνε ἄσχετος πρὸς τὸ Δ α ρ ε ῖ ο ς. Κατὰ τοὺς σοφοὺς τούτους παράγεται ἐκ τοῦ Ἀσσυριακοῦ דרג מנת (**darag mana**) = «δαθμὸς (δηλ. 1/10) τῆς μνᾶς» ἔκφρασις ἐξ ἧς πιθανῶς παρήχθη καὶ ἡ ἑλληνικὴ λέξις δ ρ α χ μ ή. Ἴδε ἐντούτοις τὸν Hultsch (**Metrologie**, σ. 131) κλίνοντα νὰ παραδεχθῇ τὴν παραγωγὴν τῆς δ ρ α χ μ ῆ ς ἐκ τοῦ δ ρ ά σ σ ο μ α ι (Πβλ. δ ρ ά γ μ α καὶ δ ρ ά ξ), ἣν ἀποδίδει εἰς αὐτὴν ὁ Πλούταρχος (**Λ υ σ α ν. 17**) καὶ ὁ Πολυδεύκης (IX. 77).

ρεῖος Α'. 521 - 486 π. Χ· Ξέρξης, 486-465 π. Χ· Ἀρταξέρξης Α'. (Μακρόχειρ), 465-425 π. Χ.· Δαρεῖος Β'. (Νόθος), 425-405 π. Χ.· Ἀρταξέρξης Β' (Μνήμων), 405-359 π. Χ.· Ἀρταξέρξης Γ' (Ὦχος), 359-338 π. Χ.· Ἀρσῆς, 338-336 π. Χ. καὶ Δαρεῖος Γ' (Κοδομαννός), 336-331 π. Χ. Αἱ ποικιλίαι τῶν χρυσῶν δαρεικῶν δύνανται νὰ περιγραφῶσιν ὡς ἑξῆς:

Βασιλεὺς τῆς Περσίας πωγωνοφόρος, ἐστεμμένος καὶ φέρων μακρὸν χιτῶνα, γονατίζων πρὸς δ. ἐπὶ τῆς μιᾶς κνήμης· ἐπὶ τοῦ ὤμου αὐτοῦ φαρέτρα· ἐν δὲ τῇ δεξιᾷ μακρὸν δόρυ καὶ ἐν τῇ προτεταμένῃ ἀρ. τόξον.	Ἀκανόνιστον ἐπίμηκες ἔγκοιλον . . ℞ 130 κ. *(Πίναξ Α'. 2.)*

Τοῦ τύπου τούτου ὑπάρχουσι δύο ποικιλίαι. Ἐπὶ τῆς μιᾶς αὐτῶν ὁ βασιλεὺς κρατεῖ ἐν τῇ δεξιᾷ βραχὺ βέλος ἀντὶ τοῦ μακροῦ δόρατος, ἐπὶ δὲ τῆς ἑτέρας ἀντὶ τοῦ πωγωνοφόρου βασιλέως, εὑρίσκεται νεαρὸς Πέρσης τοξότης, φέρων μακρὸν στενὸν καὶ κατάστικτον ἔνδυμα μετὰ χειρίδων μέχρις ἀγκῶνος καὶ ἀναξυρίδων μέχρι κνημῶν ἐκ τοῦ αὐτοῦ καταστίκτου ὑφάσματος. Κρατεῖ δὲ μακρὸν δόρυ καὶ τόξον. Ἐν τῷ ἐγκοίλῳ δὲ τῆς ὀπισθίας ὄψεως ὑπάρχει μικρὸν γυμνὸν καὶ καθήμενον σχῆμα, παρ' αὐτῷ δ' ἔγκοιλος κεφαλὴ Πανὸς (;) μετὰ κεράτων ἐλάφου (Head, *Lyd. and Pers.* Πίν. I. 17).

Ὁλκὴ δὲ τῶν Περσικῶν δαρεικῶν εἶνε τὸ ἑξηκοστὸν μέρος τῆς ἐλαφρᾶς Βαβυλωνικῆς ἢ Ἀσσυριακῆς μνᾶς τῶν 7800 κ. Τὰ βασιλικὰ Περσικὰ ἀργυρᾶ νομίσματα εἶνε κατὰ πάντα ὅμοια πρὸς τοὺς δαρεικούς, ἐκαλοῦντο δὲ μάλιστα ἐνίοτε διὰ τοῦ αὐτοῦ ὀνόματος (Πλουτ. *Κίμ.* X, 11. *«φιάλας δύο, τὴν μὲν ἀργυρείων ἐμπλησάμενον Δαρεικῶν, τὴν δὲ χρυσῶν»* συνήθως ὅμως ἐκαλοῦντο, ὡς φαίνεται, *σίγλοι Μηδικοὶ* ἢ ἁπλῶς *σίγλοι.*

Ὁ Ξενοφῶν (*Ἀνάβ.* I. 5. 6) ὁρίζει τὴν ἰσχύουσαν ἀξίαν τοῦ σίγλου κατ' Ἀττικὸν νόμισμα εἰς 7½ ὀβολούς. Τοῦτο δίδει ἡμῖν ὁλκὴν 84.37 Ἀγγλικῶν κόκκων, ὅπερ ἀποτελεῖ τὴν πλήρη κατὰ

μέσον ὅρον ὁλκὴν τῶν μέχρις ἡμῶν περισωθέντων σίγλων. Ἐντούτοις τὸ κανονικὸν βάρος δύναται νὰ ὁρισθῇ εἰς 86.45 κ., δυνατὸν δὲ νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς δραχμὴ ἢ ἡμιστάτηρ ἰσοφαρίζων πρὸς τὸ ἑκατοστὸν μέρος τῆς Περσικῆς ἀργυρᾶς μνᾶς τῶν 8645 κόκκων.

Ὡς πρὸς δὲ τὴν σχετικὴν ἀξίαν τοῦ δαρεικοῦ καὶ σίγλου ἐξάγομεν ἐξ ἄλλου τινὸς χωρίου τοῦ Ξενοφῶντος (*Ἀνάβ.* Ι, 7. 18), ὅτι 3000 δαρεικοὶ ἐθεωρήθησαν ὑπὸ τοῦ Κύρου ὡς ἰσάξιοι πρὸς 10 τάλαντα, ἢ ἐν ἄλλαις λέξεσι πρὸς 60,000 ἀργυροῦς σίγλους, οὕτω δὲ εἷς δαρεικὸς εἶχεν ἀξίαν 20 σίγλων.

Ἡ σχετικὴ λοιπὸν ἀξία τοῦ χρυσοῦ πρὸς τὸν ἄργυρον πρέπει νὰ ἦτο ἐν Ἀσίᾳ, ὡς ἐν ἀρχαιοτέρᾳ ἐποχῇ, 13·3 : 1 κ., ἐξ οὗ ἔχομεν : —

300 AV Δαρεικοὶ τῶν 130 κ.×13·3=	518700 κ. AR=	1 Περσικὸν τάλαντ.
5 AV Δαρεικοὶ τῶν 130 κ.×13·3=	8645 κ. AR=	1 Περσικὴ μνᾶ.
1 AV Δαρεικὸς τῶν 130 κ.×13·3=	1729 κ. AR=	10 στατῆρες τῶν 172·9 κ. 20 σίγλοι τῶν 86·45 κ. 15 Φοινικικὰ δίδραχμα τῶν 115 κ. 30 Φοινικικαὶ δραχμαὶ τῶν 57 κ.

Ἔτι δὲ ὑπάρχουσι διάφοροι ποικιλίαι τοῦ σίγλου, ἐπὶ μιᾶς τῶν ὁποίων ὁ βασιλεὺς κρατεῖ ἀκινάκην ἀντὶ δόρατος· ἐπὶ ἑτέρας τείνει τὸ τόξον αὐτοῦ, ἐπὶ τρίτης δὲ παρίσταται ἡμίσωμος κρατῶν τόξον ἐν τῇ μιᾷ χειρὶ καὶ δύο βέλη ἐν τῇ ἑτέρᾳ (B. M. Head, *Lydia and Persia*, Πίν. I. 25-29).

Παρὰ τὰ ἀνωτέρω περιγραφέντα βασιλικὰ χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ νομίσματα, ἐπετράπη εἰς τοὺς Πέσας σατράπας καὶ ὑπηκόους βασιλεῖς νὰ κόψωσιν ἀργυρᾶ νομίσματα εἰς διάφορα μέρη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας κατὰ τὰς διαφόρους αὐτῶν ἀνάγκας. Ταῦτα εὑρί-

σκει τις δεόντως περιγεγραμμένα ἐν ταῖς χώραις, εἰς ἃς ἀνήκουσι, π. Χ. ἐν Κιλικίᾳ, Φοινίκῃ, κτλ. Ἡ ἐσχάτη ποινή, ἣν ὁ Δαρεῖος ἐφήρμοσε κατὰ τοῦ Ἀρυάνδου, τοῦ σατράπου τῆς Αἰγύπτου, δὲν πρέπει νὰ ληφθῇ ὡς ἀπόδειξις ὅτι ὁ μέγας βασιλεὺς ἐπεφύλασσεν εἰς ἑαυτὸν τὸ προνόμιον τοῦ κόπτειν ὄχι μόνον τὰ χρυσᾶ ἀλλὰ καὶ τὰ ἀργυρᾶ νομίσματα, ἐπειδὴ ὁ Ἀρυάνδης ἐτιμωρήθη διὰ θανάτου, ὄχι διότι ἔκοψεν ἀργυρᾶ νομίσματα, ἀλλὰ διότι κατεσκεύασεν αὐτὰ ἐκ καθαρωτέρου μετάλλου τῶν νομισμάτων αὐτοῦ τοῦ βασιλέως· μάλιστα δὲ ἡ προσβολὴ αὕτη δὲν ἐθεωρήθη ἀρκετὴ ἵνα δικαιολογήσῃ τὴν θανάτωσιν αὐτοῦ, ἐπειδὴ ὁ Δαρεῖος κατηγόρησεν αὐτοῦ καὶ ἕτερόν τι πολὺ σοβαρώτερον, ὅτι δηλαδὴ προητοιμάζετο εἰς ἀποστασίαν (Ἡροδοτ. IV. 166). Τὰ παρὰ Ἀρυάνδου κοπέντα ἀργυρᾶ νομίσματα ἐκυκλοφόρουν καὶ κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Ἡροδότου (ε. α.), «**καὶ νῦν ἔστι ἀργύριον καθαρώτατον τὸ Ἀρυανδικόν**»· ἀλλὰ νῦν δὲν εἶνε γνωστὰ κέρματα αὐτοῦ, ἢ τοὐλάχιστον οὐδὲν ἀνεγνωρίσθη μέχρι τοῦδε.

Μετὰ τὴν Μακεδονικὴν κατάκτησιν.

Διπλοῖ Δαρεικοί. Ἐπὶ τῆς καταλύσεως τοῦ Περσικοῦ κράτους μετὰ τὴν παρὰ τὰ Ἄρβηλα μάχην, ἐν ἔτει 331 π. Χ., ὅτε ὁ Ἀλέξανδρος ἐγένετο κύριος πάσης τῆς Ἀσίας, πιθανὸν εἶνε ὅτι οὗτος ἐπέτρεψεν ἐπί τινα χρόνον τὴν κυκλοφορίαν τῶν Περσικῶν χρυσῶν δαρεικῶν πρὶν εἰσαγάγῃ τὸ ἴδιον αὐτοῦ νόμισμα, μάλιστα δὲ ὅτι προήχθη εἰς τὸ νὰ κόψῃ νόμισμα νέον διπλοῦ μεγέθους, ἤτοι τὸν διπλοῦν δαρεικὸν ἢ τὸ χρυσοῦν τετράδραχμον. Τοῦ μέχρις ἐσχάτων σπανίου τούτου νομίσματος ἀνεκαλύφθησαν πρό τινος πολυάριθμα κομμάτια· εἶνε δὲ ἄξιον σημειώσεως, ὅτι πάντα τὰ κέρματα τοῦ Βρεταννικοῦ Μουσείου προέρχονται ἐκ τοῦ Panjâb. Οἱ ἑξῆς εἶνε αἱ ἐμοὶ γνωσταὶ ποικιλίαι αὐτῶν.

Βασιλεὺς γονατίζων, ὡς ἐπὶ τῶν δαρεικῶν, κρατῶν δόρυ καὶ τόξον.

1 ὄπισθεν, ῥόπαλον.
2 » στέφανος.
3 » στέφανος. Ἔμπροσθεν δέ, Μ. (*Πίναξ Δ'*. 3.)
4 » στέφανος. Ἔμπροσθεν δέ, Χ ἢ Ⲭ.
5 » Ⱥ.
6 » ΛΥ.
7 » ΦΙ.
8 » ΟΟ (Χ ἄνωθεν)
9 » ⅄
10 » ⚲.
11 » » καὶ κεραυνός.
12 » » καὶ στέφανος.
13 » Φ, κάτω δὲ σταφυλή.
14 » :ΣΤΑ κάτω ΜΝΑ. Ἔμπροσθεν δὲ ⚲.
15 » Φ. ⩚.
16 » ⩚Ρ.

Ἔγκοιλον ἀκανόνιστον διασχιζόμενον ὑπὸ κυματοειδῶν ἀναγλύφων γραμμῶν . . . . . ⚹ 260 κ.

Ἐπί τινων κομματίων αἱ ἐν τῷ ἐγκοίλῳ γραμμαὶ λαμβάνουσι τὴν μορφὴν συνθηματικοῦ ἂν καὶ ἄνευ ἐννοίας τινὸς κοσμήματος.

Φανερὸν εἶνε ὅτι ἡ παρουσία τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων καὶ συμβόλων ἐπὶ πάντων τῶν διπλῶν δαρεικῶν ἀποκλείει τὴν ὑπόθεσιν ὅτι δυνατὸν οὗτοι νὰ ἐκόπησαν πρὸ τῆς Μακεδονικῆς καταχτήσεως. Ἀλλ' ἡ σπουδαιοτάτη πασῶν τῶν ἀνωτέρω ἐπιγραφῶν εἶνε ἡ :ΣΤΑ ΜΝΑ, ἡ δηλοῦσα τὴν διὰ δύο δαρεικῶν ἀπόδοσιν τῆς μιᾶς μνᾶς, ἥτις ἐκτίμησις, ἐὰν ὁ διπλοῦς δαρεικὸς ἐκαλεῖτο στατὴρ (περὶ οὗ ὅμως οὐδεμίαν ἔχομεν μαρτυρίαν), θὰ ἦτο κατὰ προσέγγισιν ὀρθή, ἐπειδὴ ἡ ὁλκὴ τοῦ νομίσματος εἶνε 262·7 κ. ἰσοφαρίζουσα κατὰ τὴν ἀναλογίαν 12 $^1/_{12}$:1, πρὸς 3283·75 κόκκους ἀργύρου, τοῦθ' ὅπερ πλησιάζει πολὺ πρὸς ἡμίσειαν Ἀττικὴν μνᾶν τῶν 6750 κ.

Τὰ ἀργυρᾶ νομίσματα, ἅτινα φαίνονται ἀντιστοιχοῦντα πρὸς τοὺς διπλοῦς δαρεικοὺς κατὰ τέχνην καὶ γράμματα τοῦ νομισμα-

τοκοπείου, εἶνε τὰ λεοντοφόρα τετράδραχμα Ταρσικοῦ τύπου καὶ Ἀττικῆς ὁλκῆς, τὰ κοπέντα τὸ πρῶτον ὑπὸ τοῦ σατράπου Μαζαίου, πιθανῶς ὅτε οὗτος ἦτο διοικητὴς τῆς Βαβυλῶνος μεταξὺ τοῦ 331 καὶ 328 π. Χ. (σελ. 310), ἐξακολουθοῦντα δὲ ἀνωνύμως μεθ' Ἑλληνικῶν γραμμάτων, μονογραφημάτων ἢ συμβόλων ἐν τῷ πεδίῳ, ἐξ ὧν ὁ στέφανος, τὰ Μ, ΛΥ, Ѧ καὶ ΠΡ ἀπαντῶσιν ὡσαύτως ἐπὶ τῶν διπλῶν δαρεικῶν. Ἡ Ἰνδικὴ *προέλευσις* ἀμφοτέρων τῶν νομισματικῶν κλάσεων τούτων δὲν ἀντιτίθεται πρὸς τὴς ὑποτιθεμένην Βαβυλωνικὴν αὐτῶν καταγωγήν, ἥτις καθίσταται ἔτι πιθανωτέρα ἐκ τούτου, ὅτι ὁ Σέλευκος, πιθανῶς ὅτε ἐν ἔτει 312 ἀνεκτήσατο τὴν ἀρχαίαν αὐτοῦ σατραπείαν τῆς Βαβυλῶνος, ἐξηκολούθησε τὴν σειρὰν τῶν λεοντοφόρων τετραδράχμων, προσθέτων τὴν ἄγκυραν, ἔμβλημα αὐτοῦ, συγχρόνως δ' ἀντικατέστησε τοὺς διπλοῦς δαρεικοὺς διὰ τῶν ἑξῆς ἀνωνύμων διπλῶν χρυσῶν στατήρων.

Κεφαλὴ τοῦ Ἀλεξάνδρου φέρουσα δέρμα ἐλέφαντος. (*Rev. Num.*, 1883, Πίν. IV. 1.)	Νίκη ἱσταμένη, ὡς ἐπὶ τῶν χρυσῶν στατήρων τοῦ Ἀλεξάνδρου. Ἐν τῷ πεδίῳ *κεφαλὴ τοῦ κερασφόρου ἵππου*, καὶ ΔΙ. Ꭱ 256 κ.

Τοῦ τύπου τούτου εἶνε γνωστὰ καὶ χαλκᾶ νομίσματα, φέροντα τὴν ἐπιγραφὴν ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ἅτινα, ὡς καὶ τὰ λοιπά, προέρχονται πάντοτε ἐκ τῆς ἀπωτάτω Ἀνατολῆς.

ΒΑΚΤΡΙΑ ΚΑΙ ΙΝΔΙΑ

Ἐκ τῶν διαδόχων τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐν τῇ ἀπωτάτω Ἀνατολῇ οἱ Ἑλληνοϊνδοὶ βασιλεῖς, οἵτινες ἦρχον τῶν μεταξὺ Ὤξου καὶ Γάγγου χωρῶν, ἀφῆκαν ἡμῖν σπουδαιοτάτην καὶ τὰ μάλα ἐνδιαφέρουσαν σειρὰν νομισμάτων, ἐξ ἧς γνωρίζομεν πᾶν ὅ,τι εἶνε πιθανὸν νὰ μάθωμέν ποτε περὶ τῆς ἱστορίας τῶν χωρῶν τούτων, ἀπὸ τοῦ χρόνου ὅτε ὁ Ἀλέξανδρος μετὰ τῶν κατακτητικῶν αὐτοῦ στρατῶν εἰσήγαγε τὸ πρῶτον εἰς Βακτρίαν καὶ Ἰνδίαν τὴν γλῶσσαν, τὴν θρησκείαν καὶ τὸν πολιτισμὸν τῶν Ἑλλήνων, μέχρι τῆς ἐπι-

δρομῆς τῶν Σκυθῶν βαρβάρων καὶ τῆς τελικῆς ἀποσβέσεως παντὸς ἴχνους Ἑλληνικῆς ἐν Ἰνδίαις ἐπιῤῥοῆς, κατὰ τὸν δεύτερον αἰῶνα μ. Χ..

Ἐν τῷ παρόντι ἔργῳ δὲν θὰ ἐπιχειρήσω νὰ ἐκθέσω τὴν ἱστορίαν τῶν Ἑλληνοϊνδικῶν νομιμισματοκοπιῶν πέραν τῆς βασιλείας τοῦ Ἑρμαίου (περὶ τὰ 50 π. Χ.), τοῦ τελευταίου τῆς μακρᾶς σειρᾶς τῶν φερόντων Ἑλληνικὰ ὀνόματα βασιλέων. Τῶν βασιλέων τούτων, οἵτινες ἀρχίζουσιν ἀπὸ τοῦ Διοδότου (περὶ τὰ 250 π.Χ.) καὶ παύουσι μετὰ τοῦ Ἑρμαίου, ὑπάρχουσι περὶ τοὺς τριάκοντα· φαίνεται δὲ ὅτι τινὲς ἐξ αὐτῶν ἦσαν σύγχρονοι, ἄρχοντες διαφόρων τμημάτων μεταξὺ τοῦ ἄνω Ὤξου πρὸς βορρᾶν, τοῦ Ἰούμνα πρὸς ἀνατολὰς καὶ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ἰνδοῦ πρὸς νότον. Ἐπὶ ἕνα δὲ περίπου αἰῶνα (250-150 π. Χ.) τὰ τετράδραχμα ἀκολουθοῦσι τὸν Ἀττικὸν σταθμητικὸν κανόνα, εἶνε δὲ καθαρῶς Ἑλληνικοῦ χαρακτῆρος, αἱ δὲ εἰκόνες τῶν βασιλέων ἀντιγράφουσι θαυμασίως πιστότατα τὸ φυσικόν· τὰ δὲ σχήματα τῶν διαφόρων Ἑλληνικῶν θεοτήτων, ἅτινα ἀποτελοῦσι τοὺς ὀπισθοτύπους, προδίδουσι τὴν ἐπιδεξείαν χεῖρα τοῦ Ἕλληνος τεχνίτου· ἀλλ' ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Ἡλιοκλέους, υἱοῦ τοῦ Εὐκρατίδου, συμβαίνει μεταβολή τις. Ὁ Ἀττικὸς σταθμητικὸς κανὼν ὑποχωρεῖ πρὸ ἐγχωρίου τινὸς Ἰνδικοῦ κανόνος, δυναμένου νὰ ταὐτισθῇ πρὸς τὸν Περσικὸν κατά τι ἠλαττωμένον κανόνα. Ἔκτοτε δ' ὁ στατὴρ ἕλκει ὄχι πλέον τῶν 152 κ. περίπου, τὸ δὲ τέταρτον τοῦ στατῆρος (ἢ δραχμή (;)) περὶ τοὺς 38 κ. Συγχρόνως δὲ Πρακριτικὴ μετάφρασις τῆς Ἑλληνικῆς ἐπιγραφῆς τῆς ἐμπροσθίας ὄψεως τίθεται ἐπὶ τῆς ὀπισθίας ὄψεως τοῦ νομίσματος, νέαι δὲ καὶ παράδοξοι θεότητες ἄρχονται ἐμφανιζόμεναι ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ὡς ὀπισθότυπα. Ἀπὸ τοῦ χρόνου τούτου κυρίως, στερούμεθα τὸ λεπτὸν νῆμα τῶν ἱστορικῶν δεδομένων, ἅτινα μέχρι τοῦ σημείου τούτου βοηθοῦσιν ἡμῖν εἰς ὁρισμὸν τῆς τάξεως τῆς διαδοχῆς τῶν βασιλέων μετά τινος κατὰ προσέγγισιν βεβαιότητος. Ἀπὸ Ἡλιοκλέους μέχρις Ἑρμαίου ἡ ταξινόμησις εἶνε ὅλως ὑποθετική. Ἡ κατάταξις, ἣν παρεδέχθην εἰς τὰς ἑπομένας σελίδας,

εἶνε ἐκείνη, καθ' ἣν ἐκ τῆς ἀναλογίας τῶν τύπων, τῆς τεχνοτροπίας καὶ ἐπιγραφῆς κατετάχθησαν τὰ νομίσματα ἐν τῷ Βρεταννικῷ Μουσείῳ ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ Gardner.

Ὁ ἀναγνώστης, ὅστις θέλει νὰ μελετήσῃ τὸ θέμα λεπτομερέστερον, παραπέμπεται εἰς τὰς μελέτας τοῦ στρατηγοῦ Gunnigham ἐν τῷ *Numismatic Chronicle* περὶ τῶν νομισμάτων τῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ διαδόχων τοῦ Ἀλεξάνδρου, εἰς τοῦ von Sallet, *Nachtolger Alexanders d. Gr. in Bactrien und Indien*, ἐν τῇ *Zeit f. Num.*, ἰδία δὲ εἰς τὸν ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ Gardner, *Catalogue of the Coins of the Greek and Scythic kings of Bactria and India*, 1886.

Ἀλέξανδρος ὁ Μέγας, 327 - 323 π. Χ. Τετράγωνα χαλκᾶ νομίσματα (*Zeit. f. Num.*, VI. Πίν. IV. 1.)· *ἔμπ.* Κεφαλὴ Ἡρακλέους, *ὄπισθ.* Ῥόπαλον καὶ τόξον.

Σωφύτης, μετὰ τὸ 306 π. Χ. ὑποτελὴς τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ Σελεύκου ἐν τῇ χώρᾳ τοῦ Ἰνδοῦ. AR Ἀττικαὶ δραχμαί. *Ἐπιγρ.* ΣΩΦΥΤΟΥ, *ὄπισθ.* Ἀλέκτωρ (B. M. *Guide*, XXVIII. 17).

Ἀντίοχος Β'. τῆς Συρίας, πρὸ τοῦ 250. AR Τετράδρ. καὶ δραχμή, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΤΙΟΧΟΥ, Ζεὺς κραδαίνων κεραυνόν, παρὰ τοὺς πόδας δ' αὐτοῦ ἀετός.

Διόδοτος. Οὗτος φαίνεται ὅτι ἀπέστη τοῦ Ἀντιόχου ἢ ὅτι ἀνεγνωρίσθη βασιλεὺς παρ' αὐτοῦ περὶ τὰ 250 π. Χ.

Ἐπιγρ. ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΔΙΟΔΟΤΟΥ. AV καὶ AR Ζεὺς ἐξακοντίζων κεραυνόν, παρὰ τοὺς πόδας δὲ αὐτοῦ ἀετὸς (*Πίναξ Α'. 4.*). AV Ἄρτεμις λαμπαδηφόρος τρέχουσα καὶ κύων παρ' αὐτῇ (B. M. *Cat.*, Πίν. I. 9).

Εὐθύδημος Α', *σύγχρονος* Ἀντιόχου τοῦ Γ' τῆς Συρίας (222-187 π. Χ.). AV καὶ AR ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΕΥΘΥΔΗΜΟΥ, Ἡρα-

κλῆς γυμνὸς καθήμενος ἐπὶ βράχων· κεφαλαὶ πωγωνοφόρου Ἡρακλέους καὶ Διός, *ὄπισθ.* Ἵππος βαδίζων ὑπερηφάνως (B. M. Cat., Πίν. II. 7).

Δημήτριος, υἱὸς Εὐθυδήμου τοῦ Α'. Οὗτος ἐπεξέτεινεν ἐν Ἰνδίᾳ τὰς κτήσεις αὐτοῦ. **R** τετράδρ. δραχμ. καὶ ὀβολοί, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, Κεφαλὴ βασιλέως μετὰ διαδήματος, *ὄπισθ.* Ἀθηνᾶ ἱσταμένη, συνηθέστερον δὲ κεφαλὴ βασιλέως μετὰ δορᾶς ἐλέφαντος, *ὄπισθ.* Ἡρακλῆς ἱστάμενος καὶ στέφων ἑαυτόν. (*Πίναξ ΛΓ'.5*). **Æ** Κεφαλὴ Ἡρακλέους, *ὄπισθ.* Ἄρτεμις ἀκτινοστεφὴς ἱσταμένη. Ἀσπίς, *ὄπισθ.* Τρίαινα. Κεφαλὴ ἐλέφαντος, *ὄπισθ.* Κηρύκειον· πρὸς τούτοις τετράγωνα **Æ** ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΙΚΗΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ *ὄπισθ.* κεραυνὸς καὶ Ἰνδοβακτριαναὶ *ἐπιγρ.*, (B. M. Cat., Πίν. II. 9-12. III 1, 2. XXX. 1, 3).

Εὐθύδημος Β'. υἱὸς τοῦ Δημητρίου. **Æ** Τετραδρ. καὶ δρ. ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΕΥΘΥΔΗΜΟΥ, Παιδικὴ κεφαλὴ τοῦ βασιλέως, *ὄπισθ.* Ἡρακλῆς κατ' ἐνώπιον (*Πίναξ ΛΓ' 6*) **Æ** καὶ νικέλιον, Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος, *ὄπισθ.* Τρίπους. Πωγονοφόρος κεφαλὴ Ἡρακλέους, *ὄπισθ.* Ἵππος (B. M. Cat., Πίν. III. 3-7).

Πανταλέων, σύγχρονος ἢ διάδοχος Εὐθυδήμου τοῦ Β'. **Æ** Τετράδρ., ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΠΑΝΤΟΛΕΟΝΤΟΣ, Ζεὺς καθήμενος ἐπὶ θρόνου κρατῶν ἀγαλμάτιον Ἑκάτης (B. M. Cat., Πίν, XXX. 4). **Æ** τετράγωνα, Ἑλληνικαὶ καὶ Ἰνδικαὶ Παλικαὶ *ἐπιγρ.*, Σχῆμα ὀρχούμενον, *ὄπισθ.* Λέων (*ἐν. ἀ.*, Πίν. III. 9). Νικέλινα καὶ **Æ** στρογγύλα, Κεφαλὴ Διονύσου, ὄπισθ. Πάνθηρ.

Ἀγαθοκλῆς, σύγχρονος ἢ διάδοχος τοῦ Πανταλέοντος. **Æ** Τετράδρ. ἀναμνηστικὰ τῶν προκατόχων αὐτοῦ (α) *Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου,* ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΤΟΥ ΦΙΛΙΠΠΟΥ, κεφαλὴ Ἀλεξάνδρου ἐν λεοντῇ, *ὄπισθ.* ΒΑΣΙΛΕΥΟΝΤΟΣ ΑΓΑΘΟΚΛΕΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥ, Ζεὺς ἀετοφόρος ἐπὶ θρόνου καθήμενος (*Num. Chron.*, 1880 Πίν.

Χ. 1). (6) *Ἀντιόχου τοῦ Β'* (;) ΑΝΤΙΟΧΟΥ ΝΙΚΑΤΟΡΟΣ, *ὄπισθ.* ἡ αὐτὴ *ἐπιγρ.*, ὡς ἐπὶ τοῦ προηγουμένου, Ζεὺς ἀρ. ἐξακοντίζων κεραυνὸν (B. M. Cat., Πίν. XXX. 5). (γ) τοῦ *Διοδότου*, ΔΙΔΟΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ, *ὄπισθ.* ὡς τὸ προηγούμενον (*Πίναξ ΛΓ'. 7.*) (δ) *Εὐθυδήμου* ΕΥΘΥΔΗΜΟΥ ΘΕΟΥ. *Ὄπισθ., ἐπιγρ.* ὡς ἐπὶ τοῦ προηγουμένου, Ἡρακλῆς καθήμενος ἐπὶ 6ράχου (B. M. Cat., Πίν. IV. 3). Ἐπίσης ℞ τετράδ., καὶ ἡμίδρ. μετὰ μόνου τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἀγαθοκλέους, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΓΑΘΟΚΛΕΟΥΣ, Ζεὺς ἱστάμενος φέρων Ἑκάτην (*ἐ.ἀ.* Πίν. IV. 4). Νικέλινα καὶ Æ (στογγύλα), Προτομὴ Διονύσου. *ὄπ.* πάνθηρ. Æ τετράγωνα μετὰ διγλώσσων (Ἑλληνικῶν καὶ Ἰνδικῶν Παλικῶν *ἐπιγραφῶν*, Σχῆμα ὀρχούμενον, *ὄπισθ.* Λέων, κτλ. *ἐ. ἀ.* Πίν. VI. 9). Æ Ἀρία Παλικὴ *ἐπιγρ.*, Βουδδικὸν ἄλσος, *ὄπισθ.* Ἱερὸν δένδρον (*ἐν. ἀ.* Πίν. IV. 10).

Ἀντίμαχος, σύγχρονος τοῦ Ἀγαθοκλέους. ℞ Τετράδρ. ἀναμνηστικὰ τοῦ προγόνου αὐτοῦ Διοδότου, ΔΙΟΔΟΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ, *ὄπισθ.* ΒΑΣΙΛΕΥΟΝΤΟΣ ΑΝΤΙΜΑΧΟΥ ΘΕΟΥ, Ζεὺς πρὸς ἀρ. κραδαίνων κεραυνὸν (B. M. Cat. Πίν. XXX. 6). Ἐπίσης ℞ τετράδρ., δρ., ἡμίδρ. καὶ ὀβολοί. Κεφαλὴ Ἀντιμάχου μετ' εὐρείας Μακεδονικῆς καυσίας, *ὄπισθ.* ΒΑΣΙΛΕΟΣ ΘΕΟΥ ΑΝΤΙΜΑΧΟΥ Ποσειδῶν ἱστάμενος κρατῶν τρίαιναν καὶ κλάδον φοίνικος (*Πίναξ. ΛΕ'. 1.*). Æ. Ἐλέφας, *ὄπισθ.* Νίκη ἐπὶ πρῴρας (B. M. Cat., Πίν. XXX. 7).

Εὐκρατίδης, βασιλεὺς τῆς Βακτρίας καὶ Ἰνδικῆς, περὶ τὰ 200 - 150 π. Χ. 𝔄 μέγα νόμισμα εἴκοσι στατήρων ὁλκῆς, τὸ μέγιστον τῶν ὑπαρχόντων ἀρχαίων χρυσῶν νομισμάτων, ἀποκείμενον δὲ νῦν ἐν τῇ ἐν Παρισίοις Ἐθνικῇ Βιβλιοθήκῃ. *Ἐμπρ.* Προτομὴ βασιλέως μετὰ κράνους κοσμουμένου διὰ κεράτων καὶ ὠτὸς ταύρου, *ὄπισθ.* ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΕΥΚΡΑΤΙΔΟΥ, οἱ Διόσκουροι ἔφιπποι (*Rev. Num.*, 1867, σ. 382). Ἐπίσης 𝔄 στατῆρες ὁμοιότυποι. ℞ τετράδρ. καὶ δρ. *Ἐπιγρ.* ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΕΥΚΡΑΤΙΔΟΥ, ἐνίοτε προσθήκη τοῦ ΜΕΓΑΛΟΥ. Προτομὴ μετὰ διαδήματος ἢ κράνους,

ὄπισθ. Οἱ Διόσκουροι ἔφιπποι (*Πίναξ ΛΕ'. 2.*), ἡ Ἀπόλλων ἱστάμενος. Ʀ ὀβολοί, Πῖλοι τῶν Διοσκούρων. Τῶν νομισμάτων τοῦ βασιλέως τούτου ὑπάρχουσι πολυάριθμοι βαρβαρικαὶ ἀπομιμήσεις. Ὑπάρχει ὡσαύτως ἡμίδραχμον μετὰ διγλώσσου (Ἀριανῆς καὶ Ἑλληνικῆς) ἐπιγραφῆς, *τύπος* — οἱ Διόσκουροι ἱστάμενοι (Β. Μ. Cat., Πίν. XXX. 9.). Æ στρογγύλα μεθ' Ἑλληνικῶν καὶ τετράγωνα μετὰ διγλώσσων ἐπιγρ., *ἐμπ.* Κεφαλὴ βασιλέως ἢ Ἀπόλλωνος, *ὄπισθ.* Ἵππος· ἱππεύς· οἱ Διόσκουροι· οἱ πῖλοι τῶν Διοσκούρων· Νίκη· Ζεὺς καθήμενος (Β. Μ. Cat., Πίν. VI. 1-8. XXX. 10-12).

Εὐκρατίδης μετὰ Ἡλιοκλέους καὶ Λαοδίκης.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΜΕΓΑΣ ΕΥΚΡΑΤΙΔΗΣ Προτομὴ κρανοφόρος τοῦ Εὐκρατίδου. (Β. Μ. *Cat.*, Πίν. VI. 9, 10.)	ΗΛΙΟΚΛΕΟΥΣ ΚΑΙ ΛΑΟΔΙΚΗΣ Προτομαὶ Ἡρακλέους ἀστεφοῦς καὶ Λαοδίκης μετὰ διαδήματος. Ʀ Τετράδρ. καὶ δρ.

Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἡ λέξις *υἱὸς* πρέπει νὰ ὑπονοηθῇ ὡς ὁ συνδετικὸς δεσμὸς μεταξὺ τῶν δύο ὄψεων τοῦ νομίσματος, ἐπομένως ὅτι ὁ Ἡλιοκλῆς καὶ ἡ Λαοδίκη ἦσαν ὁ πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ τοῦ Εὐκρατίδου. Ἐν τούτοις ὁ von Sallet ὑποθέτει ὅτι ὁ Εὐκρατίδης ἔκοψε τὸ νόμισμα τοῦτο ἐπὶ τῶν γάμων τοῦ υἱοῦ του Ἡλιοκλέους μετὰ ἡγεμονίδος, καλουμένης Λαοδίκης, ἥτις πιθανὸν ὅτι ἦτο ἔγγονος Ἀντιόχου τοῦ Γ' τῆς Συρίας.

Πλάτων, σύγχρονος τοῦ Εὐκρατίδου. Μοναδικὸν τετράδραχμον αὐτοῦ μετὰ χρονολογίας, ἐν τῷ Βρετανικῷ Μουσείῳ. Προτομὴ τοῦ βασιλέως μετὰ κράνους, ὁμοιάζουσα πρὸς τὴν τοῦ Εὐκρατίδου, *ὄπισθ.* ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ ΠΛΑΤΩΝΟΣ, Ἥλιος ἐπὶ τεθρίππου κατ' ἐνώπιον. Χρονολογία [Ρ]ΜΙ, 147 = 166 τοῦ συστήματος τῶν Σελευκιδῶν (Β. Μ. Cat., Πίν. VI. 11).

Ἡλιοκλῆς, περὶ τὰ 155-125 π. Χ, υἱὸς καὶ διάδοχος τοῦ Εὐκρατίδου, πιθανῶς ὁ τελευταῖος Ἕλλην βασιλεύς, τῶν ἀρξάντων τῆς πρὸς βορρᾶν τοῦ Ἰνδικοῦ Καυκάσου χώρας.

Προτομὴ Ἡλιοκλέους μετὰ διαδήματος. (*Πίναξ ΛΕ'*, 3, καὶ Β. Μ. Cat, Πίν. XXXI. 1.)	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΗΛΙΟΚΛΕΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥ Ζεὺς ἱστάμενος κρατῶν κεραυνὸν καὶ σκῆπτρον ἢ καθήμενος καὶ κρατῶν Νίκην καὶ σκῆπτρον . . . . . . Ꝏ Τετράδρ. Ꝏ Δρ.

Τὰ χαλκᾶ νομίσματα εἶνε συνήθως βαρβάρου τέχνης. *Ὀπισθότυποι*— Ζεὺς ἱστάμενος· ἵππος. Ἐπὶ τῆς βασιλείας τούτου ἢ ἑτέρου τινὸς Ἡλιοκλέους, ὁ Ἀττικὸς σταθμητικὸς κανὼν ὑπεκελίσθη ὑπὸ ἐγχωρίου σταθμητικοῦ κανόνος ἀργύρου, οὗτινος ὁ μὲν στατὴρ ἕλκει 150 κ. τὸ δὲ τέταρτον τοῦ στατῆρος 38 κ.

ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΗΛΙΟΚΛΕΟΥΣ Προτομὴ τοῦ Ἡρακλέους.	Ἀριανὴ ἐπιγρ., Ζεὺς ἱστάμενος, ὡς ἀνωτέρω . . Ꝏ 156 καὶ 34 κ. (B. M. Cat., Πίν. VII. 5, 6.)

Τὰ χαλκᾶ νομίσματα εἶνε τετράγωνα μετὰ διγλώσσων ἐπιγραφῶν, *ὄπισθ.*, Ἐλέφας ἢ ταῦρος Ἰνδικὸς (B. M. Cat., Πίν. VII. 7, 8).

Ἀντιαλκίδας, περὶ τὰ 150 π. Χ. Ꝏ Ἀττικ. τετράδρ. καὶ Ἰνδικὸς τετράγωνος στατήρ· ὁ τελευταῖος μετὰ διγλώσσου ἐπιγραφῆς.

Προτομὴ βασιλέως, μετὰ διαδήματος. (B. M. Cat., Πίν. VII, 9.)	ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΑΝΤΙΑΛΚΙΔΟΥ Ζεὺς Νικηφόρος καθήμενος ἐπὶ θρόνου, μετὰ προτομῆς ἐλέφαντος ἐγείροντος τὴν προβοσκίδα αὐτοῦ πρὸς τὴν Νίκην . . Ꝏ Τετράδρ.
Ὁμοίως· ἐν τούτοις ὁ βασιλεὺς ἀπαντᾷ ἐνίοτε μετὰ κράνους ἢ φέρων καυσίαν.	Ὁμ. Ἀλλ' ὁ ἐλέφας εἰς διαφόρους στάσεις. Ꝏ Ἰνδικ. $^1/_4$ στατῆρος

Στρογγύλα καὶ τετράγωνα Æ. Προτομὴ Διός, *ὄπισθ.* Πῖλοι τῶν Διοσκούρων· προτομὴ τοῦ βασιλέως, *ὄπισθ.* Ἐλέφας (B. M. Cat. Πιν. VIII. 1-4).

'Αντιαλκίδας καὶ **Λυσίας** Δίγλωσσα τετράγωνα **Æ**. *ἐμπ.* ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΙΚΗΤΟΥ ΛΥΣΙΟΥ, Προτομὴ Ἡρακλέους πωγωνοφόρου, *ὄπισθ.* Ἀριανὴ ἐπιγραφὴ περιέχουσα τὸ ὄνομα τοῦ Ἀντιαλκίδου. *Τύπος* — Πῖλοι τῶν Διοσκούρων. (Νομισμ. Μουσεῖον Βοδλιανῆς Βιβλιοθήκης).

Θεόφιλος. Δίγλωσσα τέταρτα στατῆρος Ἰνδικῆς ὁλκῆς. ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΘΕΟΦΙΛΟΥ, Προτομὴ μετὰ διαδήματος. *ὄπισθ.* Ἡρακλῆς στέφων ἑαυτόν. **Æ** τετράγωνα — Προτομὴ Ἡρακλέους, *ὄπισθ.* Κέρας Ἀμαλθείας (B. M. Cat., Πίν. XXXI. 3, 4).

Λυσίας, περὶ τὰ 150 π.Χ. Ἰνδικὸς σταθμητικὸς κανών, τέταρτα στατῆρος, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΙΚΗΤΟΥ ΛΥΣΙΟΥ, Προτομὴ Ἡρακλέους πωγωνοφόρου, *ὄπισθ.* Ἀριανὴ *ἐπιγραφή*, Ἡρακλῆς στέφων ἑαυτόν.

Κυκλοτερῆ καὶ τετράγωνα **Æ**, Προτομὴ Ἡρακλέους, *ὄπισθ.* Ἐλέφας (B. M. Cat., Πίν. VIII. 5-9).

Διομήδης. Δίγλωσσα ἀργυρᾶ τέταρτα στατῆρος, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΣΩΤΗΡΟΣ ΔΙΟΜΗΔΟΥ, *ὄπισθ.* Οἱ Διόσκουροι ἱστάμενοι ἢ ἱππεύοντες. **Æ** Οἱ Διόσκουροι ἱστάμενοι, *ὄπισθ.* Ἰνδικὸς ταῦρος (B. M. Cat., Πίν. VIII. 10-14).

'Αρχέβιος. Δίγλωσσοι **R** στατῆρες καὶ τέταρτα στατῆρος Ἰνδικῆς ὁλκῆς. Προτομὴ τοῦ βασιλέως μετὰ διαδήματος ἢ περικεφαλαίας, *ὄπισθ.* ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΑΡΧΕΒΙΟΥ, Ζεὺς κατ' ἐνώπιον κρατῶν σκῆπτρον καὶ ἐξακοντίζων κεραυνόν. **Æ** (στρογγύλα), Νίκη, *ὄπισθ.*, Γλαῦξ· (τετράγωνα), Ἐλέφας, *ὄπισθ.* Γλαῦξ· καὶ Προτομὴ τοῦ Διός, *ὄπισθ.*, Πῖλοι τῶν Διοσκούρων (B. M. Cat., Πίν. IX 1-7 καὶ XXXI. 5).

'Απολλόδοτος. Πιθανὸν νὰ ὑπῆρξαν δύο βασιλεῖς τοῦ ὀνόματος τούτου. Τὰ νομίσματα εἶνε πάντοτε δίγλωσσα καὶ ἀκολουθοῦσι τὸν Ἰνδικὸν σταθμητικὸν κανόνα. **R** τέταρτα στατῆρος,

στρογγύλα ἢ τετράγωνα, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΠΟΛΛΟΔΟΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ, Ἐλέφας, *ὄπισθ.* Ἰνδικὸς ταῦρος· καὶ τετράγωνα Æ, Ἀπόλλων ἱστάμενος, *ὄπισθ.* Τρίπους (Β. Μ. Cat., Πίν. 18, 8-13). Μεταγενεστέρα τεχνοτροπία (ἴσως Ἀπολλόδοτος Β'.), AR στατῆρες, ΑΠΟΛΛΟΔΟΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΠΑΤΟΡΟΣ, *ὄπισθ.* Ἀθηνᾶ μαχομένη (*Πίναξ* ΛΑ'. 2). Τέταρτα στατῆρος ὅμοια, ἀλλ' ἄνευ τῆς λέξεως ΜΕΓΑΛΟΥ, καὶ ἄλλα φέροντα ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΣΩΤΗΡΟΣ ΑΠΟΛΛΟΔΟΤΟΥ. Æ στρογγύλα καὶ τετράγωνα, Ἀπόλλων ἱστάμενος ἢ καθήμενος, *ὄπισθ.* Τρίπους. ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΣΩΤΗΡΟΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΠΑΤΟΡΟΣ ΑΠΟΛΛΟΔΟΤΟΥ, ὁμοίως (Β. Μ. Cat., Πίν. Χ. 1-9).

Στράτων Α', σύγχρονος τοῦ Ἡλιοκλέους. Δίγλωσσοι AR στατῆρες καὶ τέταρτα στατήρων ὁλκῆς Ἰνδικῆς, καὶ Æ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ (ἢ ΔΙΚΑΙΟΥ) ΣΩΤΗΡΟΣ ΣΤΡΑΤΩΝΟΣ, Προτομὴ μετὰ κράνους ἢ διαδήματος, *ὄπισθ.* Ἀθηνᾶ μαχομένη (Β. Μ. Cat., Πίν. Χ. 10-13. ΧΙ. 1. ΧΧΧΙ. 6). Τετράγωνα Æ Προτομὴ Ἡρακλέους, *ὄπισθ.* Νίκη· Ἀπόλλων ἱστάμενος, *ὄπισθ.* τρίπους. Στρογγύλα Æ, Προτομὴ Ἀπόλλωνος, *ὄπισθ.* Φαρέτρα (Β. Μ. Cat., Πίν. ΧΙ. 2-5).

Ἀγαθόκλεια, σύζυγος (;) Στράβωνος τοῦ Α'. Τετράγωνα δίγλωσσα Æ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ ΘΕΟΤΡΟΠΟΥ ΑΓΑΘΟΚΛΕΙΑΣ, Προτομὴ κρανοφόρος, *ὄπισθ.* Ἡρακλῆς καθήμενος ἐπὶ βράχων (Β. Μ. Cat., Πίν. ΧΙ. 6).

Στράτων Β'. υἱὸς Στράτωνος τοῦ Α'. Δίγλωσσα AR τέταρτα στατῆρος ὁλκῆς Ἰνδικῆς, ΒΑϹΙΛΕΩϹ ϹΩΤΗΡΟϹ ϹΤΡΑΤΩΝΟϹ ΥΙΟΥ ϹΤΡΑΤΩΝΟϹ Προτομὴ μετὰ διαδήματος, *ὄπισθ.* Ἀθηνᾶ μαχομένη· ἄλλα δὲ φέρουσι ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΣΩΤΗΡΟΣ ΣΤΡΑΤΩΝΟΣ Β. Μ. Cat., Πίν. ΧΧΧΙ. 7).

Μένανδρος, μνημονευόμενος ὑπὸ τοῦ Στράβωνος (ΧΙ, 11. 1) ὡς ἐπεκτείνας τὸ κράτος αὐτοῦ πρὸς ἀνατολὰς μέχρι τοῦ Ἰσά-

μου (παραποτάμου τοῦ Γάγγου, ἴσως ἐπέκεινα τοῦ Ζούμνα). Δίγλωσσοι Ꝍ στατῆρες καὶ τέταρτα στατήρων Ἰνδικῆς ὁλκῆς, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΣΩΤΗΡΟΣ ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ. *Συνήθεις τύποι* — Προτομὴ μετὰ διαδήματος ἢ κράνους, *ὄπισθ.* Ἀθηνᾶ μαχομένη· *ἐμπ.* Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς, *ὄπισθ.* Γλαῦξ. Τετράγωνα Æ, *ἐμπ.* Προτομὴ βασιλέως, *ὄπισθ.* Ἀθηνᾶ μαχομένη· *ἐμπ.* Προτομὴ Ἀθηνᾶς, *ὄπισθ.* Ἵππος ἀνορθούμενος, Νίκη, ἀσπίς, γλαῦξ· *ἐμπ.* Κεφαλὴ ταύρου, *ὄπισθ.* Τρίπους· *ἐμπ.* Κεφαλὴ ἐλέφαντος, *ὄπισθ.* Ῥόπαλον· *ἐμπ.* Τροχός, *ὄπισθ.* Φοῖνιξ· *ἐμπ.* Νεαρὰ ἄρρην κεφαλή, κάμηλος, ἐλέφας, κεφαλὴ κάπρου, *ὄπισθ.* Δελφίς, κεφαλὴ ταύρου, κέντρον ἐλέφαντος, κλάδος φοίνικος. Ἐπίσης τετράγωνα Æ φέροντα ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ, *ἐμπ.* Ἀθηνᾶ ἱσταμένη, *ὄπισθ.* Λέων (B. M. Cat., Πίν. XI, 7-13. XII. 1-7. XXXI. 8-12).

Ἔπανδρος. Δίγλωσσα ἀργυρᾶ τέταρτα στατῆρος Ἰνδικῆς ὁλκῆς, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΕΠΑΝΔΡΟΥ, Προτομὴ μετὰ διαδήματος, *ὄπισθ.* Ἀθηνᾶ μαχομένη. Τετράγωνα Æ, Νίκη στεφανηφόρος, *ὄπισθ.* Ἰνδικὸς ταῦρος (B. M. Cat, Πίν. XXXI. 13 καὶ XII. 8).

Διονύσιος. Δίγλωσσα ἀργυρᾶ τέταρτα στατῆρος Ἰνδικῆς ὁλκῆς, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΣΩΤΗΡΟΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ, Προτομὴ βασιλέως μετὰ διαδήματος, *ὄπισθ.* Ἀθηνᾶ μαχομένη. Τετράγωνα Æ. Ἀπόλλων ἱστάμενος. *ὄπισθ.* Τρίπους· βασιλικὸν διάδημα (B. M. Cat., Πίν. XII. 9. XXXI. 14).

Ζωΐλος. Δίγλωσσα ἀργυρᾶ τέταρτα στατῆρος Ἰνδικῆς ὁλκῆς, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΔΙΚΑΙΟΥ (ἢ ΣΩΤΗΡΟΣ ΖΩΙΛΟΥ), Προτομὴ βασιλέως μετὰ διαδήματος, *ὄπισθ.* Ἡρακλῆς ἱστάμενος ἢ Ἀθηνᾶ μαχομένη.

Κυκλικὰ καὶ τετράγωνα Æ, *ἐμπ.* Ἀπόλλων ἱστάμενος, *ὄπισθ.* Τρίπους, *ἐμπ.* Κεφαλὴ Ἡρακλέους, *ὄπισθ.* Τόξον καὶ γωρυτὸς ἐν στεφάνῳ κισσοῦ (B. M. Cat., Πίν. XII. 10-13. XXXII. 1, 2).

Ἀπολλοφάνης. Δίγλωσσα Ꝍ τέταρτα στατῆρος Ἰνδικῆς

ὁλκῆς, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΣΩΤΗΡΟΣ ΑΠΟΛΛΟΦΑΝΟΥ (*οὕτω*), Προτομὴ μετὰ κράνους(;), *ὄπισθ.* Ἀθηνᾶ μαχομένη (B. M Cat., Πίν. XIII. 1).

Ἀρτεμίδωρος. Δίγλωσσοι Ꭱ στατῆρες καὶ τέταρτα στατήρων Ἰνδικῆς ὁλκῆς, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΙΚΗΤΟΥ ΑΡΤΕΜΙΔΩΡΟΥ, Προτομὴ μετὰ διαδήματος ἢ κράνους, *ὄπισθ.* Ἄρτεμις τοξεύουσα (type parlant). Νίκη στεφανηφόρος (B. M. Cat., Πίν. XXXII. 3-5).

Τετράγωνα Ꭱ, Ἄρτεμις ἱσταμένη κατ' ἐνώπιον, ἐξάγουσα βέλος ἐκ τῆς φαρέτρας, *ὄπισθ.* Ἰνδικὸς ταῦρος (B. M. Cat., Πίν. XIII. 2).

Ἀντίμαχος Β'. (Νικηφόρος). Δίγλωσσα ἀργυρᾶ τέταρτα στατῆρος Ἰνδικῆς ὁλκῆς, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΑΝΤΙΜΑΧΟΥ, Νίκη στεφανηφόρος, *ὄπισθ.* Βασιλεὺς ἔφιππος.

Τετράγωνα Ꭱ, *ἐμπ.* Αἰγίς, *ὄπισθ.* Στέφανος καὶ φοῖνιξ (B. M. Cat., Πίν. XIII. 3, 4).

Φιλόξενος. Δίγλωσσοι ἀργυροῖ στατῆρες καὶ τετράγωνα τέταρτα στατήρων Ἰνδικῆς ὁλκῆς, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΙΚΗΤΟΥ ΦΙΛΟΞΕΝΟΥ, Προτομὴ μετὰ διαδήματος ἢ κράνους, *ὄπισθ.* Βασιλεὺς ἔφιππος. Τετράγωνα Ꭱ, *ἐμπ.* Τύχη ἢ Πόλις, ἱσταμένη μετὰ κέρατος Ἀμαλθείας, *ὄπισθ.* Ἰνδικὸς ταῦρος· *ἐμπ.* Ἥλιος ἱστάμενος, *ὄπισθ.* Νίκη στεφανηφόρος (B. M. Cat., Πίν. XIII. 5-10).

Νικίας. Δίγλωσσα ἀργυρᾶ τέταρτα στατῆρος Ἰνδικῆς ὁλκῆς, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΣΩΤΗΡΟΣ ΝΙΚΙΟΥ, Προτομὴ μετὰ διαδήματος, *ὄπισθ.* Σχῆμα ἀνθρώπινον ἱστάμενον καὶ φοίνικα κρατοῦν (B. M. Cat., Πίν. XXXII. 6.)

Τετράγωνα Ꭱ, *ἐμπ.* Προτομὴ μετὰ διαδήματος, *ὄπισθ.* Ἱππεὺς ἔφιππος ἢ ἄγκυρα μετὰ δελφῖνος ἑλισσομένου περὶ αὐτὴν (B. M. Cat., Πίν. XIII, 11, 12).

Ἱππόστρατος. Δίγλωσσοι Ⓡ στατῆρες καὶ τέταρτα στατήρων Ἰνδικῆς ὁλκῆς, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΣΩΤΗΡΟΣ ΙΠΠΟΣΤΡΑΤΟΥ, Προτομὴ μετὰ διαδήματος, *ὄπισθ.* Τύχη ἢ Πόλις ἱσταμένη. Ἕτερα μετὰ τοῦ προσθέτου τίτλου ΜΕΓΑΛΟΥ, *ὄπισθ.* Βασιλεὺς ἔφιππος (B. M. Cat., Πίν. XIV. 1-5).

Τετράγωνα Ⓐ, *ἔμπ.* Τρίτων φέρων δελφῖνα καὶ πηδάλιον, *ὄπισθ.* Θεὰ πυργοστεφὴς κρατοῦσα φοίνικα· *ἔμπ* Ἀπόλλων ἱστάμενος, *ὄπισθ.* Τρίπους· *ἔμπ.* Μορφή, καθημένη ἐπὶ θρόνου, κατ' ἐνώπιον, *ὄπισθ.* Ἵππος (B. M. Cat., Πίν. XIV, 6-8).

Ἀμύντας. Δίγλωσσοι Ⓡ στατῆρες καὶ τέταρτα στατήρων Ἰνδικῆς ὁλκῆς, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΝΙΚΑΤΟΡΟΣ ΑΜΥΝΤΟΥ. Προτομὴ κρανοφόρος μετὰ διαδήματος, φέρουσα καυσίαν ἢ καὶ γυμνή, *ὄπισθ.* Ἀθηνᾶ μαχομένη ἢ Ζεὺς Νικηφόρος καθήμενος ἐπὶ θρόνου κατ' ἐνώπιον (B. M. Cat., Πίν. XIV, 9, 10).

Τετράγωνα Ⓐ, Προτομὴ θεοῦ πωγωνοφόρου καὶ ἀκτινοστεφοῦς, φέροντος Φρύγιον πῖλον ἢ τιάραν, *ὄπισθ.* Ἀθηνᾶ ἱσταμένη (B. M. Cat., Πίν. XIV, 11).

Τήλεφος. Δίγλωσσα Ⓡ τέταρτα στατήρων Ἰνδικῆς ὁλκῆς, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΕΥΕΡΓΕΤΟΥ ΤΗΛΕΦΟΥ, Σκύθης (;) ὁ γίγας ἔχων ὄφεις ἀντὶ ποδῶν, κρατῶν σφῦραν ἐν ἑκάστῃ τῶν χειρῶν, *ὄπισθ.* Ἥλιος ἀκτινοστεφὴς καὶ ἄρρην παράστασις φέρουσα στέφανον ἢ κερασφόρος, ἱσταμένη δὲ κατ' ἐνώπιον (B. M. Cat., Πίν. XXXII, 7).

Ἑρμαῖος. Δίγλωσσοι Ⓡ στατῆρες καὶ τέταρτα στατήρων Ἰνδικῆς ὁλκῆς, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΣΩΤΗΡΟΣ ΕΡΜΑΙΟΥ, Προτομὴ μετὰ διαδήματος ἢ κράνους, ἢ βασιλεὺς ἔφιππος, *ὄπισθ.* Ζεὺς ἐπὶ θρόνου κατ' ἐνώπιον (*Πίναξ ΛΑ'. 3*). Τετράγωνα καὶ κυκλικὰ Ⓐ ὁμοιάζοντα τὰ Ⓡ, ἢ *ἔμπρ.* Κεφαλὴ πωγωνοφόρου θεοῦ ἀκτινοστεφοῦς ἢ φέρουσα Φρύγιον πῖλον ἢ τιάραν, *ὄπισθ.* Ἵππος ἢ Ζεὺς ἐπὶ θρόνου (B. M. Cat., Πίν. XV, 1-7).

Τὰ νομίσματα τοῦ βασιλέως τούτου ἀντεγράφησαν ὑπὸ τοῦ

βαρβάρου Καδφίζου, μετὰ τῆς παρανενοημένης ἐπιγραφῆς ΣΤΗΡΟΣ ΣΥ ΕΡΜΑΙΟΥ ἀντὶ ΣΩΤΗΡΟΣ ΕΡΜΑΙΟΥ. Τινὲς τῶν ἀπομιμήσεων τούτων φέρουσιν ἐπὶ τῆς ὀπισθίας ὄψεως Νίκην (B. M. Cat., Πίν. XV, 8· XXXII, 8).

Ἑρμαῖος καὶ Καλλιόπη. Δίγλωσσα ἀργυρᾶ τέταρτα στατῆρος Ἰνδικῆς ὁλκῆς, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΣΩΤΗΡΟΣ ΕΡΜΑΙΟΥ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΟΠΗΣ, Προτομαὶ βασιλέως καὶ βασιλίσσης μετὰ διαδήματος, *ὄπισθ.* Βασιλεὺς ἔφιππος (B. M. Cat., Πίν. XV. 9, 10).

Επιγραφικη. Αἱ Ἰνδικαὶ ἐπιγραφαὶ ἐπὶ τῶν ὀπισθίων ὄψεων τῶν ἀνωτέρω περιγραφέντων νομισμάτων εἶνε δύο εἰδῶν, (α) Ἰνδικοπαλικαί, ἀπαντῶσαι μόνον ἐπὶ τῶν νομισμάτων τοῦ Πανταλέοντος καὶ Ἀγαθοκλέους καὶ (β) Ἀριανοπαλικαὶ ἐπὶ τῶν νομισμάτων πάντων τῶν λοιπῶν μοναρχῶν. Ἡ ἐπιγραφὴ τοῦ νομίσματος ἄρχεται σχεδὸν πάντοτε διὰ τῆς λέξεως [illegible], *Μαχαραγάσα* = ΒΑΣΙΛΕΩΣ. Αὕτη δ' ἀκολουθεῖται ὑπὸ ἑνὸς ἢ πλειόνων πομπωδῶν ἐπιθέτων, οἷα τὰ [illegible], *τραδατάσα* = ΣΩΤΗΡΟΣ· [illegible], *δχραμικάσα* = ΔΙΚΑΙΟΥ· [illegible], *γιαναδχαράσα* = ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ· [illegible], *απαδιχατάσα* = ΑΝΙΚΗΤΟΥ· [illegible], *μαχατάσα* = ΜΕΓΑΛΟΥ· [illegible], *πρατισχάσα* = ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ· [illegible], *παλαναχραμάσα* = ΕΥΕΡΓΕΤΟΥ· [illegible], *ραγιαδιραγιάσα* = ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΒΑΣΙΛΕΩΝ. Ἐνίοτε ἀπαντῶσι καὶ ἄλλαι λέξεις μὴ δυνάμεναι νὰ ἀποδοθῶσι δι' Ἑλληνικῶν τῆς αὐτῆς σημασίας. Τελευταῖον πάντων ἔρχεται τὸ ὄνομα τοῦ βασιλέως, μεταγεγραμμένον, ἐφ' ὅσον εἶνε δυνατὸν πιστῶς ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ, ἂν καὶ ἐνίοτε δυσκόλως ἀναγνωρίζεται ἐν τῇ Ἰνδικῇ αὐτοῦ μορφῇ, π. χ. [illegible], *Ἐβουκρατιδάσα* = ΕΥΚΡΑΤΙΔΟΥ· [illegible], *Στρατάσα* = ΣΤΡΑΤΩΝΟΣ· [illegible], *Μεναδράσα* = ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ· [illegible], *Χεραμαγιάσα* = ΕΡΜΑΙΟΥ, κτλ. Πλήρη κατάλογον τῶν Πρακριτικῶν τούτων ἐπιγραφῶν μετὰ τῶν Ἑλληνικῶν καὶ Ἀγγλικῶν αὐτῶν μεταφράσεων εὑρίσκει ὁ ἀναγνώστης ἐν τῷ Καταλόγῳ τοῦ καθηγητοῦ Gardner, τῷ ἤδη πλειστάκις μνημονευθέντι.

Αἱ σειραὶ τῶν Ἑλληνικὰ ὀνόματα φερόντων βασιλέων περατοῦνται μετὰ τοῦ Ἑρμαίου, τοῦ πιθανῶς βασιλεύσαντος κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς τελευταίας ἡμισείας ἑκατονταετηρίδος πρὸ Χριστοῦ. Ἐντούτοις οἱ Ἑλληνικοὶ χαρακτῆρες ἐξηκολούθουν παραμένοντες ἐν χρήσει ἐπὶ μίαν καὶ πλέον ἑκατονταετηρίδα μετὰ Χριστὸν ἐπὶ τῶν νομισμάτων τῶν κατακτητῶν Σκυθῶν βασιλέων, Καδφίζου τοῦ Α΄. (μετὰ τύπων τοῦ Ἑρμαίου), Καδάφου, Καδφίζου Β΄, Κανήρκου (87-106 μ. Χ.[1]), Οοήρκου (περὶ τὰ 111-129 μ.Χ.), καὶ Βαζοδήου ἢ Βάζου Δέβα (122-176 μ. Χ.). Τούτων αἱ σειραὶ μετὰ τῶν ὀνομάτων (εἰς Ἑλληνικοὺς χαρακτῆρας) καὶ παραστάσεων μεγάλου ἀριθμοῦ θεοτήτων ληφθεισῶν ἐκ διαφόρων μυθολογιῶν εἶνε μεγάλης σπουδαιότητος.

Ἐκ τούτων δὲ μνημονευτέαι ἐνταῦθα αἱ ἑξῆς: — **ΗΛΙΟC, CΑΛΗΝΗ, ΝΑΝΑΙΑ, ΝΑΝΑ** καὶ **ΝΑΝΑ ΡΑΟ, ΗΡΑΚΙΛΟ, ΡΑΟ ΡΗΟΡΟ, ΡΙΟΜ, CΑΡΑΠΟ, ωΡΟΝ**, πιθανῶς τῶν αὐτῶν πρὸς τὸν Ἥλιον, Σελήνην, Ἀρτέμιδα (;), Ἡρακλῆν, Ἄρην (;), Ῥώμην (;), Σέραπιν καὶ Οὐρανόν (;).

Ἀπαντῶσι δὲ καὶ πλεῖστα ἄλλα ὀνόματα θεοτήτων, ἅτινα φαίνονται ὄντα Περσικῆς καὶ Ἰνδικῆς καταγωγῆς. Τούτων σημειωτέα τὰ ἑξῆς· **ΑΘΡΟ, ΑΡΑΕΙΧΡΟ, ΛΡΟΟΑCΠΟ, ΜΑΝΑΟΒΑΓΟ, ΜΑΟ, ΜΕΙΡΟ, ΟΑΝΙΝΔΑ, ΟΑΔΟ, ΟΡΛΑΓΝΟ, ΦΑΡΡΟ** (Περσικά), καὶ **ΑΡΔΟΧΡΟ, ΜΑΑCΗΝΟ, ΟΚΡΟ, CΚΑΝΔΟ ΚΟΜΑΡΟ, ΒΙΖΑΓΟ, ΒΟΔΔΟ, ΒΟΥΔΔΟ** καὶ **ΟΔΥΟ ΒΟΥ CΑΚΑΜΑ** (Ἰνδικά), περὶ ὧν, ὁ ἀναγνώστης ὅστις ἐπιθυμεῖ νὰ μελετήσῃ ἐπὶ πλέον τὸ θέμα, εὑρίσκει λεπτομερεῖς πληροφορίας ἐν τῷ British Museum Catalogue, εἰσαγωγῆς σελὶς lxii, κ. ἑξ.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἐν τοῖς γειτονικοῖς βαρβαρικοῖς βασιλείοις, ἐν τῇ χώρᾳ τοῦ Πανζάβ, καὶ πρὸς ἀνατολὰς τοῦ Ἰνδοῦ, ἡ διὰ τοῦ Ρανζαβάλα καὶ Μαύου ἀρχομένη νομισματοκοπία, πιθανῶς μετὰ τὸ

1) Τὸ χρονολογικὸν σύστημα τῶν Σακῶν, ἀναχωροῦν ἀπὸ τοῦ 78 μ. Χ· ἄρχεται πιθανῶς ἀπὸ τῶν χρόνων τῆς ὑπὸ τοῦ Κανήρκου ἱδρύσεως τοῦ Σακικοῦ κράτους ἐν Ἰνδίᾳ.

100 π. Χ., βαδίζει παραλλήλως πρὸς τὴν τῶν Ἑλλήνων βασιλέων ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Μενάνδρου μέχρι τῆς τοῦ Ἑρμαίου, καὶ ἐξακολουθεῖ ἐπὶ πολὺ μετὰ ταῦτα. Οἱ κυριώτατοι δὲ βασιλεῖς τῆς δυναστείας ταύτης τῶν Σακῶν εἶνε οἱ Μαῦος (περὶ τὰ 100 π. Χ.), Ἄζης, Ἀζίλισης, Ὀνώνης, Σπαλιρίσης, Σπαλαχόρης, Σπαλύρις, κτλ. Ἑτέρα τις σύγχρονος δυναστεία (50 π. Χ.-50 μ. Χ.) παρέχει τὰ ὀνόματα τῶν Γονδοφάρης, Ἀβδάγασος, Ὀρθάγνης, Ἀρσάκης, Πακόρης, Ζειωνίσης, κτλ. καὶ Σαναβάρης. Τὰ ἀργυρᾶ καὶ χαλκᾶ αὐτῶν νομίσματα, παρουσιάζουσι μεγάλην ὁμοιότητα κατά τε τὰς ἐπιγραφάς, τύπους καὶ σταθμητικὸν κανόνα πρὸς τὰ τῶν τελευταίων Ἑλλήνων βασιλέων, ἐνῷ συγχρόνως δεικνύουσι καί τινα συγγένειαν πρὸς τὴν νομισματοκοπίαν τῶν Ἀρσακιδῶν. Πρβλ. τὴν φράσιν ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΒΑΣΙΛΕΩΝ, τὰ ὀνόματα Ἀρσάκης καὶ Πάκορος, πρὸ πάντων δὲ τοὺς Παρθικοὺς νομισματικοὺς τύπους τοῦ Σαναβάρου (ἴδε σελ. 431), οἵτινες ἄγουσιν ἡμᾶς νὰ συμπεράνωμεν, ὅτι μία τῶν δυναστιῶν τούτων ἦτο διακλάδωσις τῆς Παρθικῆς.

ΑΙΓΥΠΤΟΣ

Γεγονὸς ἀξιοσημείωτον εἶνε ὅτι καθ' ἅπασαν τὴν περίοδον τῆς Περσικῆς κυριαρχίας δὲν φαίνεται ὅτι ἐκόπη νόμισμά τι ἐν Αἰγύπτῳ. Ἀληθὲς μὲν εἶνε ὅτι ὁ Ἀρυάνδης, σατράπης τῆς Αἰγύπτου ἐπὶ Δαρείου τοῦ υἱοῦ τοῦ Ὑστάσπους, ἀναφέρεται ὑπὸ τοῦ Ἡροδότου (IV. 166) ὅτι ἔκοψεν ἀργυρᾶ νομίσματα, ἁμιλλώμενα κατὰ τὴν ἁγνότητα τοῦ μετάλλου πρὸς τὰ τοῦ βασιλέως τῆς Περσίας, ἀλλ' οὐδὲν τῶν νομισμάτων τούτων διεσώθη μέχρις ἡμῶν, ἢ τοὐλάχιστον οἱ νομισματικοὶ δὲν κατώρθωσαν νὰ ἀναγνωρίσωσιν αὐτά. Οὕτω δύναται νὰ εἴπῃ τις, ὅτι ἡ νομιστατοκοπία τῆς Αἰγύπτου ἄρχεται ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ Ἀλεξάνδρου, ὅστις ἀναμφιβόλως ἵδρυσε νομισματοκοπεῖα ἐν Αἰγύπτῳ. Τὰ Αἰγυπτιακὰ αὐτοῦ νομίσματα εἶνε χρυσοῖ στατῆρες καὶ ἀργυρᾶ τετράδραχμα, δυνάμενα νὰ διακριθῶσι τῶν κοπέντων ἀλλαχοῦ τοῦ κράτους αὐτοῦ διὰ τῶν ἐπ' αὐτῶν Αἰγυπτιακῶν συμβόλων καὶ μονογραφημάτων, τῶν ἀπαντώντων ὡσαύτως ἐπὶ τῶν μεταγενεστέρων νομισμάτων Πτολεμαίου τοῦ Α'. Γενικῶς ἀναγνωρίζεται ὅτι ἡ μακρὰ σειρὰ τῶν νομισμάτων τῶν Πτολεμαίων εἶνε ἡ δυσκολωτάτη πρὸς κατάταξιν σειρὰ τῆς Ἑλληνικῆς νομισματικῆς, καὶ τοσοῦτον ὥστε ὁ E. H. Bunbury ἐν τῷ *Dictionary of Greek and Roman Biography* τοῦ *Smith*, παρατηρεῖ, ὅτι «πλεῖστα ἐξ αὐτῶν δύνανται μόνον ὑποθετικῶς νὰ καταταχθῶσιν εἰς τοὺς διαφόρους μονάρχας, ὡς ὀλίγων μόνον φερόντων ἕτερον τίτλον ἢ τὸν τοῦ ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ, ἕνεκα δὲ τούτου εἶνε μικρᾶς ἢ καὶ οὐδεμιᾶς ἱστορικῆς ἀξίας».

Ἐντούτοις πολλὰ ἐγένοντο, ἀφ' ὅτου ταῦτα ἐγράφησαν, αἴροντα τὰς δυσκολίας τὰς περικυκλούσας τὸν νομισματικὸν τὸν ἀποπειρώμενον νὰ κατατάξῃ ἀκριβῶς τὴν νομισματοκοπίαν τῶν Πτολεμαίων βασιλέων τῆς Αἰγύπτου, ἰδίᾳ δὲ ὑπὸ τῶν κ.κ. R. S

Poole καὶ F. Feuardent, ἐπιμελῶς μελετησάντων τὴν Πτολεμαϊκὴν σειράν, καὶ συγκεντρωσάντων τὰ συμπεράσματα αὐτῶν εἰς δύο συγγράμματα, εἰς ἃ καὶ παραπέμπομεν τοὺς ἔχοντας χρόνον ἢ κλίσιν πρὸς περαιτέρω μελέτην τοῦ θέματος. Εἶνε δὲ ταῦτα τὰ ἑξῆς: B. M. Cat., *The Ptolemies Kings of Egypt* 1883 ὑπὸ R. S. Poole καὶ *Numismatique — Egypte ancienne, 1er partie. Monnaies des rois,* ὑπὸ *F. Feuardent*. Συμβουλευτέον ἐπίσης τὰ ἄρθρα τοῦ κ. J. P. Six ἐν τῷ *Numismatic Chronicle* τῶν ἐτῶν 1877 καὶ 1886.

Πτολεμαῖος Α'. (Σωτήρ), κυβερνῶν ἐπ' ὀνόματι Φιλίππου τοῦ 'Αρριδαίου, καὶ τοῦ νεαροῦ 'Αλεξάνδρου τοῦ Δ', τῷ 323-311 π. Χ.· ἀνεξάρτητος δὲ τῷ 311-305 π. Χ., τέλος δὲ βασιλεὺς τῷ 305-284 π. Χ. Κατ' ἀρχὰς ὁ Πτολεμαῖος ἔκοψε νομίσματα ἐπ' ὀνόματι Φιλίππου τοῦ Γ', ἢ ἐπ' ὀνόματι τοῦ 'Αλεξάνδρου, μετὰ τῶν συνήθων τύπων 'Αλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου. Ταῦτα δέ, ἴσως ἅμα τῷ θανάτῳ τοῦ Φιλίππου ἐν ἔτει 316 π. Χ, ἀντικατεστάθησαν ὑπὸ τετραδράχμων (εἰσέτι 'Αττικῆς ὁλκῆς), φερόντων τὸν συνήθη *ὀπισθότυπον*, ἤτοι Δία καθημένον ἐπὶ θρόνου. Ὅμως ἐπὶ τῆς *ἐμπροσθίας* ὄψεως ἔχουσι κεφαλὴν 'Αλεξάνδρου, φέρουσαν δορὰν ἐλέφαντος (*Πίναξ Α'. 5.*). Βραχὺ μετὰ τὸν νεωτερισμὸν τοῦτον, ὁ ὀπισθότυπος μεταβάλλεται ὡσαύτως, ἀντικαθισταμένου τοῦ Διὸς ὑπὸ ἀρχαϊκῆς παραστάσεως τῆς Μακεδονικῆς *'Αθηνᾶς 'Αλκίδος ἐκσφενδονιζούσης κεραυνόν*, ὡπλισμένης δὲ δι' ἀσπίδος, ἐνῷ τὸ ἔμβλημα τῶν Πτολεμαίων, ὁ ἐπὶ κεραυνοῦ ἱστάμενος ἀετός, προστίθεται ἐν τῷ πεδίῳ ὡς σταθερὸν σύμβολον. Ἕπεται κατόπιν μεταβολὴ τοῦ σταθμητικοῦ κανόνος, ἀντικαθισταμένου τοῦ 'Αττικοῦ ὑπὸ τοῦ 'Ροδιακοῦ (τετράδρ. 240 κ.) (*Πίναξ* ΛΑ'. 4). Πᾶσαι δ' αἱ μεταβολαὶ αὗται ἐν τῇ νομισματοκοπίᾳ συνέβησαν, πρὶν ἢ ὁ Πτολεμαῖος προσλάβῃ τὸν τίτλον τοῦ βασιλέως, πασῶν τῶν ἐπιγραφῶν οὐσῶν ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ, μετὰ μιᾶς καὶ μόνης ἐξαιρέσεως, ἤτοι τῆς ἐπιγραφῆς ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟΝ ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ (*Zeit. f. Num.*, XIII. Πίν. III. 5), ἤτοι «νόμισμα τοῦ 'Αλεξάνδρου κοπὲν ὑπὸ τοῦ Πτολεμαίου».

Ὅτε δ' ὁ Πτολεμαῖος ἐγένετο ἐν ἔτει 305 π. Χ. βασιλεύς, ἐπραγματοποιήθη τελική τις μεταβολὴ τοῦ νομίσματος, παραδεκτοῦ γενομένου τοῦ Φοινικικοῦ σταθμητικοῦ κανόνος (τετράδρ. 224 κ.) ἀντὶ τοῦ Ροδιακοῦ, ἐκλεχθέντων δὲ τῶν ἑξῆς τύπων :—

Κεφαλὴ Πτολεμαίου μετὰ διαδήματος, μετ' αἰγίδος δὲ περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ.	ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ Ἀετὸς ἐπὶ κεραυνοῦ . . ꝶ 224 κ. (*Πίναξ ΛΑ'. 5.*)

Οἱ τύποι οὗτοι, ἤτοι ἡ κεφαλὴ τοῦ Σωτῆρος καὶ ὁ ἀετός, ἐγένοντο γενικῶς παραδεκτοὶ ὑπὸ τῶν Λαγιδῶν μέχρι τῆς ἐποχῆς τῆς Ῥωμαϊκῆς κυριαρχίας ἐπὶ τῆς Αἰγύπτου, τὰ δὲ τετράδραχμα τῶν διαδοχικῶν βασιλειῶν δύνανται νὰ καταταχθῶσι μόνον δι' ἐπιμελοῦς μελέτης τῶν χρονολογιῶν, αἵτινες γενικῶς ὑπολογίζονται ἀπὸ τοῦ ἔτους τῆς ἀναβάσεως τῶν διαφόρων βασιλέων εἰς τὸν θρόνον. Οὕτω τὰ νομίσματα μερίζονται εἰς διαφόρους διαδοχικὰς σειράς, ὧν τινες μὲν δύνανται νὰ καταταχθῶσι μετὰ θετικότητος, ἄλλαι δὲ εἶνε ἀμφιβόλου χρονολογίας. Πτολεμαῖος ὁ Α' ἔκοψε νομίσματα οὐ μόνον ἐν Αἰγύπτῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν Κύπρῳ καὶ Κυρηναϊκῇ· εἶνε δὲ γνωστὰ νομίσματα καὶ τῶν τριῶν μετάλλων. Τὰ ἐν Κυρηναϊκῇ κοπέντα χρυσᾶ νομίσματα ἔχουσιν ἐπὶ τῆς ὀπισθίας ὄψεως ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ καὶ ἅρμα συρόμενον ὑπὸ ἐλεφάντων, ἡνιοχούμενον δὲ ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου ὡς υἱοῦ τοῦ Ἄμμωνος (B. M. *Cat.*, Πίν. II. 10). Οἱ συνήθεις **τύποι** τῶν Πτολεμαϊκῶν χαλκῶν νομισμάτων τῶν κατὰ μέγεθος ἀναλογούντων πρὸς τὰ τετράδραχμα, εἶνε :—

Κεφαλὴ Διός, δαφνοστεφής. (B. M. *Cat.*, Πίν. III. 3.)	ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ Ἀετὸς μετ' ἀναπεπταμένων πτερύγων, ἱστάμενος ἐπὶ κεραυνοῦ. Æ 1·05

Ἐπὶ τῶν μικροτέρων χαλκῶν νομισμάτων εὕρηται ἡ κεφαλὴ τοῦ Ἀλεξάνδρου φέροντος δορὰν ἐλέφαντος, ἢ νεαρὰ κεφαλὴ Διὸς Ἄμμωνος (B. M. *Cat.*, Πίν. III. 7).

Πτολεμαῖος Β'. (Φιλάδελφος), 285-247 π. Χ. Τὰ ἀρ-

χαιότατα νομίσματα τοῦ βασιλέως τούτου ὁμοιάζουσι πρὸς τὰ τοῦ Πτολεμαίου Α΄, ἀπαντῶσιν ὅμως καὶ ἀργυρᾶ ὀκτάδραχμα. Ἐν τῷ εἰκοστῷ πέμπτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ (261-250 π. Χ.), εἰσήχθη ἡ λατρεία Πτολεμαίου τοῦ Α΄, ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦ Σωτῆρος, ἔκτοτε δ' ἡ ἐπιγραφὴ ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ἐτίθετο ἐπὶ νομισμάτων κοπέντων ἐν Φοινίκῃ οὐχὶ μόνον ὑπὸ τοῦ Φιλαδέλφου, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν διαδόχων αὐτοῦ. Εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Φιλαδέλφου πρέπει ὡσαύτως νὰ καταταχθῇ ἡ πρώτη ἔκδοσις δύο σειρῶν νομισμάτων χαρακτῆρος ἀναμνηστικῶν νομισματοσήμων. Ἡ πρώτη τούτων παρουσιάζει ἐπὶ τῆς *ὀπισθίας ὄψεως* τὰς κεφαλὰς τῶν ἀποθεωθέντων Πτολεμαίου Α΄ καὶ τῆς βασιλίσσης Βερενίκης.

ΑΔΕΛΦΩΝ Κεφαλαὶ Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου καὶ τῆς βασιλίσσης Ἀρσινόης Β΄.	ΘΕΩΝ Κεφαλαὶ τοῦ Σωτῆρος καὶ Βερενίκης Α΄. *(Πίναξ ΛΑ΄. 6)*. Ⲭ Ὀκτάδραχ. καὶ τετράδρ. πρὸς δὲ Ꝑ ἡμίδρ.

Ἡ δευτέρα σειρὰ δυνατὸν νὰ περιγραφῇ ὡς ἑξῆς:—

Κεφαλὴ Ἀρσινόης τῆς Β΄, γυναικὸς τοῦ Φιλαδέλφου. (B. M. Cat., Πίν. VIII.)	ΑΡΣΙΝΟΗΣ ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΥ Διπλοῦν κέρας. Ⲭ Ὀκτάδρ. καὶ τετράδρ. πρὸς δὲ Ꝑ Δεκάδρ.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Φιλαδέλφου ἄρχεται πρὸς τούτοις ἔν τε τῇ Αἰγύπτῳ καὶ τῇ Φοινίκῃ σειρὰ εὐμεγέθων καὶ βαρέων χαλκῶν νομισμάτων, ὧν τὰ μεγαλήτερα κέρματα ἰσοφαρίζουσι περίπου καθ' ὁλκὴν πρὸς τὴν Αἰγυπτιακὴν λίτραν (*οὔτεν*, ὁλκ. 1400 κ.). Ταῦτα δ' ἐξηκολούθησαν κοπτόμενα ὑπὸ τῶν ἀκολούθων βασιλέων μέχρι Πτολεμαίου τοῦ Η΄.[1]: —

(1) Τοῦ κ. Revillout αἱ τελευταῖαι ἔρευναι ἐπὶ τῶν δημοτικῶν παπύρων ἔφερον εἰς φῶς ὅτι μέχρι τῆς βασιλείας τοῦ Φιλοπάτορος ὁ χαλκὸς ἦτο μόνον λογιστικὸν νόμισμα ἐν Αἰγύπτῳ, ὅτι ὁ Φιλοπάτωρ ἦτο ὁ πρῶτος βασιλεύς, ὅστις ἐπέτρεψε νὰ γίνηται χρῆσις τοῦ χαλκοῦ πρὸς μεγάλας πληρωμὰς κατὰ λόγον 120: 1 ἐν συγκρίσει πρὸς τὸν ἄργυρον, τέλος δ' ὅτι ὁ Ἐπιφάνης ἀντικατέστησε διὰ σταθμητικοῦ κανόνος χαλκοῦ τὸν ἀρχαῖον κανόνα ἀργύρου, διατηρῶν ὅμως τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν μεταξὺ τῶν δύο μετάλλων καὶ κόπτων νομίσματα τῆς αὐτῆς ὁλκῆς δι' ἀμφότερα τὰ ἰσόνομα νομίσματα. Οὕτω 1 ἀργυροῦν νόμισμα θὰ ἦτο ἰσάξιον πρὸς 120 χαλκᾶ νομίσματα τοῦ αὐτοῦ βάρους.

Κεφαλὴ Διὸς Ἄμμωνος. (B. M. Cat., Πίν. V. 7. VI. 4.)	ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ Δύο ἀετοὶ ἐπὶ κεραυνοῦ, ἢ ἀετὸς μετ' ἀνοικτῶν πτερύγων ἐπὶ κεραυνοῦ. Æ 1·8 Ὁλκὴ περὶ τοὺς 1400 κ.

Τινὰ τῶν ἐν Κυρηναϊκῇ κοπέντων μικροτέρων χαλκῶν νομισμάτων ἔχουσιν ἐπὶ τῆς *ἐμπροσθίας ὄψεως* κεφαλὴν Πτολεμαίου τοῦ Σωτῆρος ἢ τοῦ Μάγα, βασιλέως ἢ κυβερνήτου τῆς Κυρηναϊκῆς, ἐπὶ δὲ τῆς *ὀπισθίας ὄψεως*, κεφαλὴν τῆς Λιβύης, μετὰ κόμης διευθετημένης κατὰ τὸ Ἀφρικανικὸν ἔθος τῶν τυπικῶν πλοκάμων (B. M. *Cat.*, Πίν. VI. 8), ἡ δ' *ἐπιγραφὴ* τῶν νομισμάτων τοῦ Μάγα εἶνε ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΜΑΓΑ.

Τὰ ἀργυρᾶ νομίσματα Πτολεμαίου τοῦ Β', τὰ κοπέντα ἐν ταῖς Φοινικικαῖς πόλεσι Σιδῶνι, Τύρῳ, Πτολεμαΐδι, Ἰόππῃ καὶ Γάζῃ (266-247 π. Χ.), φέρουσι κατὰ κανόνα ἐν τῷ πεδίῳ τῆς ὀπισθίας ὄψεως τὰ ἔτη τῆς ἀρχῆς τοῦ βασιλέως (20-39 π. Χ.).

Πτολεμαῖος Γ' (Εὐεργέτης), 247-222 π. Χ. Οἱ *τύποι* τῶν νομισμάτων τοῦ βασιλέως τούτου ὁμοιάζουσι κατὰ τὸ πλεῖστον πρὸς τοὺς τοῦ προκατόχου αὐτοῦ. Ἔκοψε δὲ νομίσματα ἐν Κύπρῳ, Φοινίκῃ, Αἰγύπτῳ καὶ Κυρηναϊκῇ. Τινὰ τῶν νομισμάτων αὐτοῦ φέρουσι τὴν ἰδίαν αὐτοῦ εἰκόνα, τούτων δὲ τὸ σπουδαιότατον εἶνε τὸ ἑξῆς χρυσοῦν κέρμα Αἰγυπτιακῆς κατασκευῆς: —

Προτομὴ ἀκτινοστεφὴς τοῦ Εὐεργέτου φέροντος αἰγίδα καὶ σκῆπτρον τριαινόμορφον ἐπ' ὤμου.	ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ Κέρας Ἀμαλθείας ἀκτινοστεφές. (*Πίναξ Α'. 6.*) AV Ὀκτάδρ. 430 κ. AV Τετράδρ. 215 κ.

Τὰ κατὰ τὴν βασιλείαν τοῦ Εὐεργέτου κοπέντα ἐν Τύρῳ Φοινικικὰ ἀργυρᾶ νομίσματα φέρουσι τὰς χρονολογίας Γ, Δ, Ε, Η καὶ Κ, ἔτη τῆς βασιλείας αὐτοῦ μέχρι τοῦ 228 π. Χ., ἀφ' ὅτου φέρουσι χρονολογίας συμφώνως τῷ χρονολογικῷ συστήματι τῆς Τύρου, (275-274 π. Χ.), ἤτοι ΜΗ, 48 = 228 π. Χ. καὶ Ν, 50 = 226 π. Χ.

Βερενίκη Β'. Θυγάτηρ τοῦ Μάγα τῆς Κυρήνης, βασίλισσα τῆς Κυρηναϊκῆς καὶ συμβασιλὶς ἐπὶ τῆς Αἰγύπτου. Ϗ, Ꭱ καὶ Ꭿ διαφόρων μεγεθῶν. *Τύποι* — Κεφαλὴ τῆς Βερενίκης, συνήθως μετὰ καλύπτρας, *ὄπισθ.* ΒΕΡΕΝΙΚΗΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ· Κέρας Ἀμαλθείας (*Πίναξ* Λ'. 7. καὶ ΛΕ'. 4)· ῥόπαλον· κώπη, κτλ. *Νομισματοκοπεῖα* — Ἔφεσος (*Σύμβολον* μέλισσα)· Κυρήνη, Εὐεσπερῖται, κτλ. (B. M. Cat., Πίν. XIII)

Πτολεμαῖος Δ' (Φιλοπάτωρ), 222-204 π. Χ. Νομίσματα τῶν συνήθων Πτολεμαϊκῶν τύπων καὶ ἐπιγραφῶν, κοπέντα ἐν Κύπρῳ, Αἰγύπτῳ καὶ Φοινίκῃ. Ἕτερα δὲ φέροντα τὴν ἰδίαν αὐτοῦ κεφαλὴν μετὰ διαδήματος, ἐνίοτε σὺν τῇ ἐπιγραφῇ ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ ΦΙΛΟΠΑΤΟΡΟΣ, Ϗ (*Πίναξ* Λ'. 8.) καὶ Ꭱ. Ὁ βασιλεὺς οὗτος κατήρξατο καὶ σειρᾶς ἀργυρῶν νομισμάτων Κυπριακῆς κατασκευῆς καὶ Διονυσιακῶν τύπων συνεχισθείσης ὑπὸ τῶν Πτολεμαίων Ϛ'. Η'. καὶ Θ'. : —

Προτομὴ βασιλέως ὡς Διονύσου, φέρουσα διάδημα περιπεπλεγμένον διὰ στεφάνου κισσοῦ, ἔχουσα δὲ ἐπ' ὤμου τὸν θύρσον.	ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ Ἀετὸς ἐπὶ κεραυνοῦ μετ' ἀνοικτῶν πτερύγων. . . Ꭱ Δίδρ. καὶ δρ. (B. M. Cat., Πίν. XIV. 6.)

Ἀρσινόη Γ', γυνὴ καὶ ἀδελφὴ τοῦ Φιλοπάτορος.

Προτομὴ Ἀρσινόης, φέρουσα στέφανον (*Πίναξ Λ'. 9.*)	ΑΡΣΙΝΟΗΣ ΦΙΛΟΠΑΤΟΡΟΣ Κέρας Ἀμαλθείας, οὗ ὑπέρκειται ἀστὴρ . . . . . . Ϗ Ὀκταδρ.

Ἐπίσης νομισμάτια Ꭿ μεθ' ὁμοίων *τύπων*, ἀλλὰ μετὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ συζύγου αὐτῆς, ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ (B. M. Cat, Πίν. XV. 7).

Πτολεμαῖος Ε'. (Ἐπεφανής), 204-181 π. Χ. Ἡ βασιλεία αὐτοῦ εἶνε ἀξιομνημότευτος ἕνεκα τῆς ὀλεθρίας ἀπωλείας τῆς Φοινίκης, ἐν ἔτει 198 π.Χ., οὗ ἕνεκα αἱ μετὰ ταῦτα ἐκδόσεις τῶν νο-

μισμάτων αὐτοῦ περιωρίσθησαν[1] εἰς τὴν Αἴγυπτον, Κυρηναϊκὴν καὶ Κύπρον, ἐν ᾗ νήσῳ ἄρχεται νῦν σειρὰ τετραδράχμων μετὰ χρονολογιῶν, σημειουμένων διὰ συμβόλου L, σημαίνοντος ἔτος (ἴδε σελ. 465). Ἐξηκολούθησαν δ' αὗται μετὰ μικρῶν διαλειμμάτων μέχρι τῶν χρόνων Πτολεμαίου τοῦ Λαθύρου. Εἶνε δὲ τοῦ συνήθους τύπου, ἀλλὰ φέρουσι τὰ σημεῖα τῶν νομισματοκοπείων τῆς Πάφου, Σαλαμῖνος καὶ Κιτίου, ΠΑ, ΣΑ καὶ ΚΙ ἢ Κ. Ὑπάρχουσι πρὸς τούτοις κέρματα φέροντα τὴν εἰκόνα τοῦ Ἐπιφανοῦς ἐπὶ τῆς ἐμπροσθίας ὄψεως τοῦ νομίσματος (B. M. Cat., Πίν. XVI. 1), τοῦθ' ὅπερ ἀπαντᾷ ἐνίοτε ἔν τε τῇ Φοινίκῃ καὶ τῇ Αἰγύπτῳ. Ἐντούτοις τὰ σπουδαιότατα νομίσματα τοῦ Ἐπιφανοῦς εἶνε τὰ λαμπρὰ χρυσᾶ ὀκτάδραχμα φέροντα τὴν ἰδίαν αὐτοῦ εἰκόνα, καὶ τετράδραχμα ἀργυρᾶ φέροντα τὸν τίτλον *ἐπιφανής*.

Προτομὴ τοῦ Ἐπιφανοῦς ἀκτινοστεφής, μετὰ δόρατος ἐπ' ὤμου. (B. M. Cat., Πίν. XVII. 1.)	ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ Κέρας Ἀμαλθείας ἀκνινοστεφὲς μεταξὺ ἀστέρων. . . Ⓐ Ὀκτάδρ.
Προτομὴ τοῦ Ἐπιφανοῦς μετὰ διαδήματος.	ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ Ἀετὸς ἐπὶ κεραυνοῦ *(Πίναξ Α'. 10)*. Ⓐ Ὀκτάδρ.
Προτομὴ Ἐπιφανοῦς μετὰ διαδήματος. (*Αὐτόθι*, Πίν. XXXII. 7.)	ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ Κεραυνὸς πτερωτὸς μεταξὺ δύο ἀστέρων . . . . . R Τετράδρ.

Πτολεμαῖος ϛ'. (Φιλομήτωρ), 181-145 π. Χ. Ἡ νομισματοκοπία τοῦ βασιλέως τούτου εἶνε λίαν περιπεπλεγμένη μετὰ τῆς τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Πτολεμαίου τοῦ Η' (Εὐεργέτου), τοῦ

[1]) Ἂν καὶ ὁ Ἐπιφανὴς ἀπώλεσε τὴν Φοινίκην ἐν ἔτει 198 π. Χ., μικρὰ ἀμφιβολία δύναται νὰ ὑπάρξῃ, ὅτι τὸ Πτολεμαϊκὸν νόμισμα ἐξηκολούθησεν ἐν Φοινίκῃ, τῶν νομισμάτων φερόντων χρονολογίας συμφώνως τῷ συστήματι τῆς Τύρου (275-274 π. Χ.). Ὑπάρχει μακρὰ σειρὰ τοιούτων νομισμάτων, φερόντων τὰς χρονολογίας 71-90 τοῦ συστήματος τῆς Τύρου, μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ, καὶ 99 (;) - 117 μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ. Ἐν τῷ τελευταίῳ τούτῳ ἔτει, 117 τῆς Τύρου, ἀναλογοῦν πρὸς τὸ 154 τοῦ χρονολογικοῦ συστήματος τῶν Σελευκιδῶν, ἡ ἐν Φοινίκῃ Πτολεμαϊκὴ νομισματοκοπία ἀντικατεστάθη διὰ τῆς τῶν βασιλέων τῆς Συρίας, ἐπειδὴ τὰ ἐν Τύρῳ κοπέντα χαλκᾶ νομίσματα Δημητρίου τοῦ Α'. ἄρχονται διὰ τῆς χρονολογίας ΔΝΡ, 154, (Ἴδε I. P. Six, Num. Chron., 1886).

ἐπικαλουμένου Φύσκωνος, οὗτινος ἡ βασιλεία ἦτο ἐν μέρει σύγχρονος (170-117 π. Χ).

Ἡ βασιλεία τοῦ Φιλομήτορος διηρέθη ὑπὸ τοῦ κ. Poole εἰς τὰς ἑξῆς περιόδους: (α) Ἀντιβασιλεία τῆς μητρὸς αὐτοῦ Κλεοπάτρας (181-174 π. Χ.) Æ, φέροντα τὴν κεφαλὴν αὐτῆς. *Ἐπιγρ.*, ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ ΚΛΕΟΠΑΤΡΑΣ, *ὄπισθ.*. ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ ΒΑΒΑΣΙΛΕΩΣ, καὶ AR τετράδρ., μετὰ συνεζευγμένων προτομῶν Διὸς Σεράπιδος καὶ Κλεοπάτρας ὡς Ἴσιδος. (β) Ἀντιβασιλεία Εὐλαίου καὶ Ληναίου (174-171). AR καὶ Æ. *Τύποι*, οἱ συνήθεις. (γ) Τυφραννία Ἀντιόχου τοῦ Δ'. τῆς Συρίας (178-168 π. Χ.) (Æ Αἰγυπτιακῶν τύπων, μετὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἀντιόχου), καὶ διαδοχὴ Πτολεμαίου τοῦ Η', διαρκούσης τῆς αἰχμαλωσίας τοῦ ἀδελφοῦ του. (δ) Συμβασιλεία τῶν Πτολεμαίων Ϛ'. καὶ Η'. (168-164 π. Χ.). Æ μόνον. (ε) Βασιλεία μόνου Πτολεμαίου τοῦ Ϛ'. (164-146 π. Χ.) AR Κυπριακὰ μετὰ χρονολογιῶν. (Ϛ) Συμβασιλεία Πτολεμαίου τοῦ Ϛ' καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ **Πτολεμαίου Ζ'.** (Εὐπάτορος), (146 π. Χ.) AR μετὰ χρονολογίας L. ΛϚ. ΚΑΙ. Α = ἔτος 36 τοῦ Φιλομήτορος καὶ 1 τοῦ Εὐπάτορος (B. M. Cat., Πίν. XXXII. 9.)

Πτολεμαῖος ὁ Φιλομήτωρ ἔκοψεν ὡσαύτως ἀργυρᾶ νομίσματα ἐν Φοινίκῃ, 148-146 π. Χ. μετὰ τῆς εἰκόνος αὐτοῦ καὶ *ἐπιγρ.*, ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΦΙΛΟΜΗΤΟΡΟΣ ΘΕΟΥ (B. M. Cat., Πίν. XXXII. 8).

Πτολεμαῖος Η'. (Εὐεργέτης), ὁ ἐπικαλούμενος Φύσκων, 170-117 π. Χ. Παρὰ τὰ νομίσματα, ἅτινα ὁ βασιλεὺς οὗτος ἔκοψε μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Φιλομήτορος ἐν Κύπρῳ, Αἰγύπτῳ καὶ Κυρηναϊκῇ, ἐξέδωκε καὶ νομίσματα ὡς βασιλεὺς ἐν τῇ Κυρηναϊκῇ (164-146 π. Χ), μετὰ δὲ τὸν θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ὡς μονοκράτωρ τῆς Αἰγύπτου μέχρι τοῦ 127 π.Χ. καὶ ἀπὸ τοῦ 127 μέχρι τοῦ 117 π.Χ. AR καὶ Æ, τὰ τελευταῖα συνήθως μετὰ τῶν κεφαλῶν τῶν διαδοχικῶν αὐτοῦ γυναικῶν Κλεοπάτρας

Β΄ χήρας τοῦ ἀδελφοῦ του, καὶ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς Κλεοπάτρας Γ΄, φερούσης δορὰν ἐλέφαντος. *Ἐπιγρ*. ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ ΚΛΕΟΠΑΤΡΑΣ. Τινὰ τῶν εὐμεγέθων αὐτοῦ Æ νομισμάτων φέρουσι τὴν *ἐπιγρ*., ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ ΕΥΕΡΓΕΤΟΥ.

Πτολεμαῖος Θ΄. (Νέος) (Φιλοπάτωρ Β΄.), συμβασιλεύσας τῷ πατρὶ αὐτοῦ, 121-117 π. Χ. Æ τῶν συνήθων τύπων.

Πτολεμαῖος Ι΄. (Σωτὴρ Β΄.) ὁ ἐπικληθεὶς Λάθυρος, 117-81 π. Χ.

Πτολεμαῖος ΙΑ΄. (Ἀλέξανδρος Α΄.), καὶ

Πτολεμαῖος (Ἀπίων), βασιλεὺς τῆς Κυρήνης.

Οἱ τρεῖς οὗτοι υἱοὶ τοῦ Φύσκωνος, ἔκοψαν νομίσματα πολλαχοῦ τοῦ κράτους αὐτῶν, μετὰ τῶν συνήθων τύπων, ἐνίοτε σὺν τῇ μητρὶ αὐτῶν Κλεοπάτρᾳ τῇ Γ΄ (B. M. Cat., Πίν. XXVI, 7).

Πτολεμαῖος ΙΒ΄. (Ἀλέξανδρος Β΄.). Ἐβασίλευσε μόνον ἐπὶ 19 ἡμέρας, ἐν ἔτει 81 π. Χ.

Πτολεμαῖος ΙΓ΄. (Νέος Διόνυσος), ἐπικαλούμενος Αὐλητής. 81-58 καὶ 55-52 π. Χ. Ἡ νομισματοκοπία τοῦ βασιλέως τούτου εὐκόλως κατατάσσεται. Χαρακτηριστικὸν αὐτῆς εἶνε ἡ κακὴ ποιότης τοῦ μετάλλου. Διαιρεῖται δὲ εἰς δύο σειρὰς μετὰ χρονολογιῶν, μετὰ διαλείμματος τεσσάρων ἐτῶν μεταξὺ αὐτῶν, ἀνταποκρινομένου πρὸς τὴν περίοδον τῆς ἐξορίας αὐτοῦ, 58-55 π. Χ. Τὸ ἐπὶ τοῦ *Πίνακος* Λ΄. 11, ἀνήκει εἰς τὴν δευτέραν σειράν, τῆς χρονολογίας ΚΙ ἀνταποκρινομένης πρὸς τὸ 55-54 π. Χ.

Πτολεμαῖος, βασιλεὺς τῆς Κύπρου, 81-58 π. Χ., νεώτερος ἀδελφὸς τοῦ Αὐλητοῦ. Τῷ βασιλεῖ τούτῳ ὁ κ. Feuardent ἀπένειμε σειρὰν νομισμάτων Κυπριακῆς κατασκευῆς μετὰ χρονολογιῶν, συμβαδίζουσαν δὲ μετὰ τῶν Αἰγυπτιακῶν νομισμάτων τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ μέχρι τοῦ ἔτους 58 π. Χ.

Κλεοπάτρα Ζ'. (Φιλοπάτωρ), 52-30 π. Χ. Τῆς περιφήμου ταύτης βασιλίσσης ὑπάρχουσιν ἀργυραῖ δραχμαί, πρὸς δὲ Κυπριακὰ καὶ Αἰγυπτιακὰ χαλκᾶ νομίσματα μετὰ τῆς εἰκόνος αὐτῆς καὶ τῆς ἐπὶ τῆς ὀπισθίας ὄψεως τοῦ νομίσματος *ἐπιγρ.* ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ ΚΛΕΟΠΑΤΡΑΣ (B. M. Cat., Πίν. XXX, 7). Ἐνίοτε παρίσταται ὡς Ἀφροδίτη φέρουσα τὸν παῖδα Πτολεμαῖον ΙϚ' (Καισαρίωνα) ὡς Ἔρωτα εἰς τοὺς βραχίονας αὐτῆς (B. M. Cat., Πίν. XXX, 6).

Πτολεμαῖος ΙΕ', καὶ Ἀρσινόη Δ'. (;), 47 π. Χ. Æ τῆς Κύπρου (B. M. Cat., Πίν. XXX. 4).

Πτολεμαῖος ΙϚ'. (Καισαρίων), 45-30 π. Χ., υἱὸς τῆς Κλεοπάτρας καὶ τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος. Τῷ βασιλεῖ τούτῳ ἀπενεμήθη ἓν μόνον χαλκοῦν νόμισμα φέρον τὴν ἐπιγραφὴν ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ ΦΙΛΟΜΗΤ (B. M. Cat., Πίν. XXX, 9). Ἐνταῦθα δὲ λήγει ἡ μακρὰ καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον ἄνευ ἐνδιαφέροντος σειρὰ τῶν νομισμάτων τῶν Πτολεμαίων.

ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΠΟΛΕΙΣ ΤΗΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ

Ναύκρατις. Αἱ ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Egypt Exploration Fund ἐκτελεσθεῖσαι πρὸ μικροῦ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Flinders Petrie ἀνασκαφαί, δὲν κατέληξαν μόνον εἰς τὸν ὁριστικὸν προσδιορισμὸν τῆς θέσεως τοῦ διασήμου τούτου Ἑλληνικοῦ ἐμπορίου, ἀλλ' ἀνεκάλυψαν καὶ τὸ μόνον γνωστὸν νόμισμα μετὰ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. Ἀνήκει δὲ χρονολογικῶς εἰς τὴν ἐποχὴν πιθανῶς καθ' ἣν Πτολεμαῖος ὁ Σωτὴρ ἐκυβέρνα τὴν Αἴγυπτον ἐν ὀνόματι Ἀλεξάνδρου τοῦ Δ', ἤτοι μεταξὺ τοῦ θανάτου Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου (323 π. Χ.) καὶ τῆς προσλήψεως ὑπὸ τοῦ Πτολεμαίου τοῦ τίτλου *βασιλέως* (305 π. Χ.)

Κεφαλὴ γυναικεία πρὸς δ., μετὰ βραχείας κυματιζούσης κόμης. Ὑποκάτω αὐτῆς, ΑΛΕ.	Κεφαλὴ Ἀφροδίτης πρὸς δ., φέρουσα ἐνώτιον καὶ περιδέραιον· ὑποκάτω, ΝΑΥ . . . . Æ ·6 (*Num. Chron.*, 1886, Πίν. Ι. 9)

Ἀλεξάνδρεια. Τὰ νομίσματα τῆς διασήμου ταύτης πόλεως μετὰ τὴν ὑποταγήν της εἰς τοὺς Ῥωμαίους συνίσταται ἐκ πάνυ μακρᾶς καὶ μεγίστου ἐνδιαφέροντος σειρᾶς νομισμάτων, φερόντων χρονολογίας, ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Αὐγούστου μέχρι τῶν τοῦ Δομιτίου Δομιτιανοῦ, ἤτοι μέχρι τοῦ 296 μ. Χ., περιλαμβανούσης δὲ καί τινα σπάνια νομίσματα τοῦ Αὐρηλιανοῦ μετὰ τοῦ Οὐαβαλλάθου, υἱοῦ τῆς Ζηνοβίας, ἢ τοῦ Οὐαβαλλάθου μόνου ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Ἀθηνοδώρου καὶ αὐτῆς τῆς Ζηνοβίας, 270-271 μ.Χ.

Διαρκούσης τῆς βασιλείας τοῦ Αὐγούστου ἐκόπησαν μόνον χαλκᾶ νομίσματα ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ἀλλ᾽ ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Τιβερίου μέχρι τῶν τοῦ Μ. Αὐρηλίου, ἐξεδόθησαν τετράδραχμα ἀργύρου κακῆς ποιότητος εἰς μεγάλας ποσότητας παρὰ τὰ χαλκᾶ νομίσματα. Τὰ τετράδραχμα ταῦτα διετιμῶντο ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων ὡς ἰσάξια μόνον τοῦ δηναρίου. Ἀπὸ τῆς βασιλείας δὲ τοῦ Κομμόδου καὶ ἐντεῦθεν τὸ κρᾶμα, ἐξ οὗ ἐκόπτοντο τὰ τετράδραχμα συνέκειτο ἐκ κακίστης ποιότητος, *potin* ὑπὸ τῶν νομισματολόγων καλουμένης.

Τὰ Ἀλεξανδρινὰ νομίσματα φέρουσιν ἐπὶ μὲν τῆς ἐμπροσθίας ὄψεως τὴν κεφαλὴν τοῦ αὐτοκράτορος, ἐπὶ δὲ τῆς ὀπισθίας τὸ ἔτος τῆς βασιλείας αὐτοῦ, προτασσομένου τοῦ συμβόλου L, ἤτοι Αἰγυπτιακοῦ σημείου, ὅπερ ἐπὶ τῶν ἐπιγραφῶν τῶν παπύρων ἵσταται πρὸ ἀριθμητικῶν σημείων[1]), ὡς ἑξῆς LA, LB, LΓ, κτλ., ἢ L ΔΕΥΤΕΡΟΥ, L ΤΡΙΤΟΥ, κτλ. Ἐνίοτε ὅμως τὸ μὲν L ἀντικαθίσταται διὰ τῆς λέξεως ΕΤΟΥΣ, τὸ δὲ LI, σπανιώτατα, διὰ τοῦ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΚΑΤΗ, κτλ., ἢ ΔΕΚΑΕΤΗΡΙΣ ΚΥΡΙΟΥ, πιθανῶς ἐπ᾽ εὐκαιρίᾳ τῆς vota decennalia.

Οἱ τύποι δὲ τῶν Ἀλεξανδρινῶν νομισμάτων παρέχουσι μέγαν ἀριθμὸν ἀντικειμένων ληφθέντων ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς, Ἑλληνοαιγυπτιακῆς, Αἰγυπτιακῆς καὶ Ῥωμαϊκῆς μυθολογίας. Ἐν τῷ

1 Ἐνομίζετο πρότερον, ὅτι τὸ L ἐπὶ τῶν Ἀλεξανδρινῶν νομισμάτων ἀντεπροσώπευε τὴν σπανίαν λέξιν λυκάβας, σημαίνουσαν ἔτος, ἀλλὰ ἀναμφιβόλως τοῦτο ἦτο ἐσφαλμένη ἐξήγησις. Ἴδε Berl. Blätt., IV. 145.

παρόντι ἔργῳ ὁ χῶρος ἐπιτρέπει ἡμῖν μόνον νὰ μνημονεύσωμεν ἁπλῶς τοὺς σπουδαιοτάτους τύπους καὶ ἐπιγραφάς.

(α) *Ἑλληνικοὶ τύποι.*

Κρόνος, κρατῶν δρέπανον.

Ζεύς. Προτομὴ αὐτοῦ ἢ ὁλόκληρος παράστασις καθημένου ἐπὶ θρόνου ἢ ἀναπαυομένου ἐπὶ τῶν ὤμων ἀετοῦ ἱπταμένου· ἐπιγραφὴ δὲ (ἐπὶ νομισμάτων τοῦ Νέρωνος), ΔΙΟΣ ΟΛΥΜΠΙΟΥ, ΖΕΥΣ ΝΕΜΕΙΟΣ ἢ ΖΕΥΣ ΚΑΠΙΤΩΛΙΟΣ.

Ζεὺς Ἄμμων. Προτομή ἢ παράστασις αὐτοῦ ἐπὶ ἅρματος κριῶν.

Ἥρα. Προτομὴ μετὰ καλύπτρας ἢ ὁλόκληρος παράστασις αὐτῆς. *Ἐπιγρ.* ἐπὶ νομισμάτων Νέρωνος, ΗΡΑ ΑΡΓΕΙΑ.

Ποσειδῶν. Προτομὴ ἢ παράστασις αὐτοῦ συρομένου ἐπὶ ἅρματος ὑπὸ θαλασσίων ἵππων, ἢ ἱσταμένου καὶ κρατοῦντος δελφῖνα. *Ἐπιγρ.* ἐπὶ νομισμάτων τοῦ Νέρωνος, ΠΟΣΕΙΔΩΝ ΙΣΘΜΙΟΣ.

Ἀπόλλων. Προτομή. *Ἐπιγρ.* ΑΠΟΛΛΩΝ ΑΚΤΙΟΣ ἢ ΠΥΘΙΟΣ ἐπὶ νομισμάτων τοῦ Νέρωνος. Ἀπόλλων Διδυμεὺς κρατῶν ἔλαφον καὶ τόξον, εἰς τὰς χεῖρας ἐνίοτε δὲ μεταξὺ δύο Νεμέσεων. Ἀπόλλων καὶ Ἄρτεμις. Ἀπόλλων καὶ Μαρσύας, κτλ.

Ἄρτεμις κυνηγέτις μόνη ἢ μετὰ τοῦ Ἀπόλλωνος.

Ἀθηνᾶ ἱσταμένη, φέρουσα δὲ Νίκην, γλαῦκα, ἢ στάχυς· ἐνίοτε πρὸ βωμοῦ. *Ἐπιγρ.* ἐνίοτε ΑΘΗΝΑ ἢ ΑΘΗΝΑ ΣΕΒΑΣΤ[ΟΥ]. Ἀθηνᾶ καὶ Ἄρης, κτλ.

Ἄρης. Συνήθως βαδίζων ἢ μετὰ τῆς Ἀθηνᾶς ἱστάμενος.

Δήμητρα μόνη ἢ ἱσταμένη μεταξὺ τῶν Διοσκούρων. *Ἐπιγρ.* ἐπὶ νομισμάτων Νέρωνος ΔΗΜΗΤΕΡ (οὕτω).

Περσεφόνη ἀπαγομένη ὑπὸ τοῦ **Ἅδου**.

Ἥλιος καὶ Σελήνη, Κεφαλαὶ κεχωρισμέναι ἢ συνεζευγμέναι. Ἥλιος ἔφιππος. *Ἐπιγρ.* ΗΛΙΟΣ ΣΕΡΑΠΙΣ. Ἴδε Σέραπις.

Κυβέλη καθημένη ἐπὶ θρόνου μεταξὺ λεόντων.

Διόνυσος ἐπὶ ἅρματος πανθήρων.

Τριπτόλεμος ἐπὶ ἅρματος δρακόντων.

Ἀσκληπιὸς καὶ Ὑγίεια μετὰ τῶν συνήθων ἐμβλημάτων αὐτῶν.

Ἑρμῆς μετὰ κηρυκείου.

Διόσκουροι ἔφιπποι ἢ ἱστάμενοι.

Ἠώς, *ἐπιγρ.* ΗΩ (Λ. Οὖῆρος), κρατοῦσα ἀπὸ τῶν χαλινῶν ἵππον ἀνορθούμενον.

Νίκη, συχνὰ καὶ διαφοροτρόπως ἀπεικονιζομένη. *Ἐπιγρ.* σπανίως, ΝΕΙΚΗ ΣΕΒΑΣΤ[ΟΥ].

Τύχη μετὰ κέρατος Ἀμαλθείας καὶ πηδαλίου, ἱσταμένη, καθημένη, ἢ ἐπὶ κλίνης ἀναπαυομένη. *Ἐπιγρ.* σπανίως, ΤΥΧΗ ΣΕΒΑΣΤ[ΟΥ].

Ἡρακλῆς, ἐπὶ χαλκῶν Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς. Διάφοροι ἆθλοι — Νέμειος λέων· Λερναία Ὕδρα· Κερύνειος ἔλαφος· Ἐρυμάνθιος κάπρος· Σταῦλοι Αὐγείου· Στυμφαλίδες ὄρνιθες· Κρητικὸς ταῦρος· Ἵπποι Διομήδους τοῦ Θρᾳκός· Βόες τοῦ Γηρυόνου· Κῆποι τῶν Ἑσπερίδων· Κέρβερος· Ἀνταῖος· Ἡρακλῆς λύραν κρούων πρὸ τοῦ Κενταύρου Φόλου ἢ Χείρωνος· θάνατος τῆς Ἀμαζόνος Ἱππολύτης· Ἔχιδνα τὸ τέρας, κτλ.

Περσεὺς καὶ Ἀνδρομέδα.

Ὀρφεὺς κρούων λύραν, περικυκλούμενος ὑπὸ ζῴων.

Πάριδος κρίσις.

Ὠκεανὸς παριστάμενος ὡς ποτάμιος Θεός. *Ἐπιγρ.* ΩΚΕΑΝΟΣ.

(β) *Αἰγυπτιακοὶ καὶ Ἑλληνοαιγυπτιακοὶ τύποι.*

Ζεὺς Σέραπις. Προτομὴ φέρουσα μόδιον. *Ἐπιγρ.* ἐνίοτε ΖΕΥΣ ΣΑΡΑΠΙΣ.

ᾎδης Σέραπις ἐπὶ θρόνου καθήμενος καὶ Κέρβερος παρ' αὐτῷ.

Ἥλις Σέραπις φέρων μόδιον ἢ ἀκτινοστεφής. *Ἐπιγρ.* ἐνίοτε ΗΛΙΟΣ ΣΑΡΑΠΙΣ.

Σέραπις. Πάνθεος παράστασις συνενοῦσα τὰ ἐμβλήματα τοῦ Σεράπιδος, Διὸς Ἄμμωνος, Ποσειδῶνος, Ἡλίου, καὶ Ἀσκληπιοῦ.

Σέραπις καὶ Ἶσις, προτομαὶ ἢ ὁλόκληροι παραστάσεις.

Ἶσις. Προτομὴ φέρουσα τὸ σύνηθες κόσμημα τῆς κεφαλῆς. Παράστασις αὐτῆς ὁλόκληρος ἐν ναῷ, ἢ θηλαζούσης τὸ βρέφος Ὧρον.

Ἶσις Φαρία κρατοῦσα κολπούμενον ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ἱστίον πρὸ τοῦ φάρου τῆς Φάρου.

Ἶσις Σῶθις, ἐπιβαίνουσα κυνός.

Ἁρποκράτης, βρέφος ἢ νέος, ἱστάμενος ἢ καθήμενος ἐπὶ ἄνθους, μετὰ τοῦ δακτύλου ὑψωμένου πρὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ. *Ἐπιγρ.* ἐπὶ νομίσματος τοῦ Μ. Αὐρηλίου, ΑΡΠΩΚΡΑΤΗΣ (Zoega, σελ. 216).

Ἑρμῆς Ἄνουβις (;) ἱστάμενος καὶ φέρων κλάδον φοίνικος καὶ κηρύκειον, λὺγξ δὲ παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ ἢ προτομὴ αὐτοῦ φέρουσα μόδιον μετὰ κηρυκείου ἐπ' ὤμου καὶ κλάδου φοίνικος πρὸ αὐτῆς. Ὁ τύπος οὗτος νομίζεται ὑπό τινων ὅτι παριστᾷ τὸν Ἀντίνοον, παρ' ἄλλων δὲ ὅτι εἶναι ὁ Bonus Eventus.

Ἆπις ὁ ταῦρος.

Νεῖλος. Προτομὴ αὐτοῦ ἐστεμμένη διὰ καλάμων. *Ἐπιγρ.* ΝΙΛΟΣ (ἐπὶ Ꝛ τοῦ Τίτου), ἢ ὁλόκληρος ὁ πατάμιος οὗτος θεὸς μετὰ κέρατος Ἀμαλθείας καὶ καλάμου, ἀναπαυόμενος ἢ καθήμενος, συνοδευόμενος δὲ ὑπὸ κροκοδείλου ἢ ἱπποποτάμου, ἢ συντροφευόμενος ὑπὸ τῆς νύμφης Εὐθηνίας (Abundantia).

Ἀλεξάνδρεια. Κεφαλὴ αὐτῆς φέρουσα δορὰν ἐλέφαντος (*Πίναξ* Λ Δ'. 12.), ἢ ὁλόκληρος παράστασις αὐτῆς ἀσπαζομένης, ἐνίοτε, αὐτοκράτορα. *Ἐπιγρ.* ἐνίοτε ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΑ.

Ἀγγεῖα Κανώπια μετὰ κεφαλῶν Ἴσιδος, Σεράπιδος, κτλ, ἐνίοτε ἐν ναῷ ἢ ἐπὶ πλοίου (;) τεθειμένου ἐπὶ τροχῶν.

Ὄφις συνεσπειρωμένος καὶ ἀνορθούμενος. *Ἐπιγρ* ἐνίοτε, ΝΕΟΑΓΑΘΟΔΑΙΜ[ΩΝ]

Οὐραῖος, συνεσπειρωμένος ὄφις μετὰ παχέος σώματος.

Ζῶα τετράποδα καὶ πτηνά. Ἐλέφας, κροκόδειλος, ἱπποπόταμος, ῥινόκερως, ἶβις ἀετός, ἱέραξ τοῦ Ὥρου, γρὺψ μετὰ τροχοῦ (σύμβολον τῆς Νεμέσεως), σφὶγξ συνήθως τρικέφαλος.

Διάφορα ἀντικείμενα. Ὁ φάρος τῆς Φάρου· αὐτοκρατορικὴ ναῦς, *Ἐπιγρ.* ΣΕΒΑΣΤΟΦΟΡΟΣ· ναοί· βωμοί· οἰκοδομαί, ὧν μία ἐπι-

γεγραμμένη ΒΑΛΙΝΗΟΥ καὶ ἕτερα ἱερὰ ἀντικείμενα· π. χ. μόδιος ἐπὶ ἅρματος δρακόντων, ἢ ἐπὶ κίονος φυλασσομένου ὑπὸ πτερωτοῦ δράκοντος.

(γ) *Ἀστρονομικοὶ τύποι.*

Φοῖνιξ, μετ' *ἐπιγρ.* ΑΙΩΝ, ἀναφερομένης εἰς τὴν ἐν ἔτει 139 μ. Χ. ἔναρξιν τοῦ Σωθιακοῦ κύκλου. Ἔτος 2 Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς.

Ζῳδιακοῦ κύκλου τὰ δώδεκα ζῴδια, ἐν κύκλῳ.

Ὁ Ζεὺς εἰς τὸν Κριόν. Κεφαλὴ Διὸς ὑπεράνω κριοῦ.

Ἡ Ἀφροδίτη εἰς τὸν Ταῦρον. Κεφαλὴ Ἀφροδίτης ὑπεράνω ταύρου.

Ἡ Ἀφροδίτη (;) εἰς τοὺς Διδύμους (;). Κεφαλὴ πυργοστεφὴς ὑπεράνω Ἀπόλλωνος καὶ Ἡρακλέους

Ἡ Σελήνη εἰς τὸν Καρκῖνον. Κεφαλὴ Σελήνης ὑπεράνω καρκίνου.

Ὁ Ἥλιος εἰς τὸν Λέοντα. Κεφαλὴ Ἡλίου ὑπεράνω λέοντος.

Ὁ Ἑρμῆς εἰς τὴν Παρθένον. Κεφαλὴ Ἑρμοῦ ὑπεράνω θεᾶς φερούσης λαμπάδα καὶ στάχυς.

Ἡ Ἀφροδίτη εἰς τὴν Ζυγόν. Κεφαλὴ Ἀφροδίτης ὑπεράνω ζυγοῦ.

Ὁ Ἄρης εἰς τὸν Σκορπιόν. Κεφαλὴ Ἄρεως ὑπεράνω σκορπιοῦ.

Ὁ Ζεὺς εἰς τὸν Τοξότην. Κεφαλὴ Διὸς ὑπεράνω Κενταύρου μετὰ τόξου καὶ βέλους.

Ὁ Κρόνος εἰς τὸν Αἰγόκερω. Κεφαλὴ Κρόνου ὑπεράνω αἰγός.

Ὁ Κρόνος εἰς τὸν Ὑδροχόον. Κεφαλὴ Κρόνου ὑπεράνω παραστάσεως ἀνδρὸς ἱπταμένου φέροντος ἀγγεῖον ἀνεστραμμένον.

Ὁ Ζεὺς εἰς τοὺς ἰχθῦς. Κεφαλὴ Διὸς ὑπεράνω δύο ἰχθύων.

Οἱ Ζῳδιακοὶ τύποι ἐκόπησαν πάντες ἐν τῷ ὀγδόῳ ἔτει Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς.

(δ) *Ἑλληνορωμαϊκοὶ τύποι.*

ΑΥΤΟΚΡΑΤ[ΩΡ]. Διάφοροι τύποι.

ΡΩΜΗ. Ποικιλοτρόπως ἀπεικονιζομένη.

Αἴγυπτος ἢ **Ἀφρική** ἀναπαυομένη κρατοῦσα στάχυς καὶ καθημένη ἐπὶ σφιγγός.

ΔΗΜΟΣ ΡΩΜΑΙΩΝ. Populus Romanus.
ΑΡΜΕΝΙΑ. Τρόπαιον μεταξὺ δύο αἰχμαλώτων.
Λύκαινα καὶ δίδυμοι.
ΠΑΤΗΡ ΠΑΤΡΙΔΟΣ. Δύο χεῖρες συνηνωμέναι.
ΑΝΤΙΝΟΟΥ ΗΡΩΟΣ. Προτομὴ Ἀντινόου μετ' Αἰγυπτιακοῦ κοσμήματος τῆς κεφαλῆς.
ΤΙΒΕΡΙΣ-ΟΜΟΝΟΙΑ. Οἱ ποταμοὶ Τίβερις καὶ Νεῖλος χειραπταζόμενοι.

(ε) *Προσωποποίησις ἀφῃρημένων ἰδεῶν.*

ΑΦΙΕΡΩΣΙΣ. Consecratio.
ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ. Aequitas, φέρουσα ζυγόν.
ΔΥΝΑΜΙΣ. κρατοῦσα κράνος καὶ ἀσπίδα.
ΕΙΡΗΝΗ. Pax, ἔχουσα κηρύκειον καὶ φιάλην ἢ στάχυς.
ΕΛΕΥΘΕΡΕΙΑ. Libertas, κρατοῦσα στέφανον καὶ στηριζομένη ἐπὶ στήλης
ΕΛΠΙΣ. Spes, κρατοῦσα ἄνθος καὶ ἐγείρουσα τὸ ἔνδυμα αὐτῆς.
ΕΥΓΑΜΙΑ. Bonae Nuptiae.
ΕΥΘΗΝΙΑ. Abundantia, φέρουσα κέρας Ἀμαλθείας καὶ στάχυς, συνήθως συνοδευομένη ὑπὸ Νίκης.
[ΕΥΣΕΒΕΙΑ]. Pietas καθημένη, κρατοῦσα φιάλην καὶ σκῆπτρον.
[ΕΥΤΥΧΕΙΑ]. Felicitas, κρατοῦσα κηρύκειον καὶ στάχυς.
ΚΡΑΤΗΣΙΣ. Potestas ἢ Virtus φέρουσα Νίκην καὶ δόρυ (Eckhel, IV. σ. 55).
ΜΟΝΗΤΑ, Moneta, κρατοῦσα ζυγὸν καὶ σκῆπτρον.
ΟΜΟΝΟΙΑ. Concordia ἱσταμένη, κρατοῦσα φιάλην καὶ κέρας Ἀμαλθείας, ἢ καθημένη κρατοῦσα κλάδον ἐλαίας ἢ φιάλην, ἢ ἁπλῶς δύο χεῖρες ἡνωμέναι.
ΠΡΟΝΟΙΑ. Providentia ἱσταμένη, ὑψοῦσα τὴν δεξιὰν καὶ κρατοῦσα σκῆπτρον ἢ ἶβιν καὶ σκῆπτρον.
ΣΗΜΑΣΙΑ. Ἀγγελία Νίκης. Γυναικεία παράστασις ἐπὶ καλπάζοντος ἵππου κραδαίνουσα σπάθην.

Οἱ Νομοὶ τῆς Αἰγύπτου. Ἴδε De Rougé (*Rev. Num.* 1874 σ. 1. καὶ *Ann. de Num.*, 1882, σ. 145), πρὸς δὲ Feuardent (*Égypte ancienne* II). Αἱ σειραὶ τῶν χαλκῶν νομισμά-

των, τῶν ἐπὶ τῆς ὀπισθίας αὐτῶν ὄψεως φερόντων τὰ ὀνόματα τῶν διαφόρων νομῶν τῆς ἀρχαίας Αἰγύπτου μετὰ παραστάσεων τῶν Αἰγυπτιακῶν θεῶν (ἢ τῶν συμβόλων αὐτῶν) τῶν ἐν ἑκάστῳ νομῷ λατρευομένων, φαίνεται ὅτι ἐκόπησαν ἅπασαι ἐν Ἀλεξανδρείᾳ κατὰ τὸ διάστημα χρονικῆς περιόδου τεσσαράκοντα τεσσάρων ἐτῶν· ἀλλὰ καὶ κατ' αὐτὴν ταύτην τὴν περίοδον οὐχὶ ἐν συνεχείᾳ. Τὰ ἔτη, καθ' ἃ ἐγένοντο αἱ ἐκδόσεις αὗται, ἦσαν τὸ ἑνδέκατον τοῦ Δομιτιανοῦ, τὸ δωδέκατον καὶ δέκατον ἕκτον τοῦ Τραϊανοῦ, τὸ ἑνδέκατον τοῦ Ἀδριανοῦ καὶ τὸ ὄγδοον Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς. Τὰ νομίσματα δὲ ταῦτα εἶνε ἀρκετὰ σπάνια καὶ σπουδαῖα ἕνεκα τοῦ φωτός, ὅπερ ἐπιχέουσιν ἐπὶ τῶν διαφόρων τοπικῶν λατρειῶν τῆς ὑπὸ τοὺς Ρωμαίους Αἰγύπτου.

Ὁ ἑπόμενος κατάλογος εἶνε τῶν νομῶν, ὧν εἶνε γνωστὰ νομίσματα, κατατεταγμένων κατὰ γεωγραφικὴν τάξιν βαίνουσαν κατὰ μῆκος τῶν ὀχθῶν τοῦ Νείλου ἐκ νότου πρὸς βορρᾶν. Οἱ κυριώτατοι νομισματικοὶ τύποι προσετέθησαν ἑκάστοτε μετὰ τὸ ὄνομα τοῦ νομοῦ.

Ἄνω Αἴγυπτος.

ΟΜΒΙΤΗϹ. Ὡπλισμένος θεὸς Ἀρούηρις ἢ Ὧρος ὁ πρεσβύτερος. Κροκόδειλος.

ΑΠΟΛΛωΝΟΠΟΛΙΤΗϹ. Ἀρ Οὔτ (Har Hut) ἤτοι ὁ Ὧρος τοῦ Χούτ, δηλαδὴ Ἀπολλωνοπόλεως τῆς Μεγάλης, ἱστάμενος καὶ κρατῶν σκῆπτρον καὶ ἱέρακα.

ΛΑΤΟΠΟΛ[ΙΤΗϹ]. Νοὺμ-Ρᾶ, κρατῶν δόρυ καὶ ἰχθὺν (λάτον). (Πρβλ. Στράβωνος XVII. Ἰχθὺς μόνος.

ЄΡΜωΝΘ[ΙΤΗϹ]. Ὁ θεὸς Μώνθιος (Mentu) κρατῶν σκῆπτρον καὶ ταῦρον κυρίσσοντα. Ταῦρος κυρίσσων, μόνος.

ΔΙΟΠΟΛΕΙ[ΤΗϹ] ΜЄ[ΓΑϹ] (Θῆβαι) Ἄμμων Ρᾶ (Amen-Ra) κρατῶν σκῆπτρον καὶ κριόν.

ΚΟΠΤ[ΙΤΗϹ] Ὧρος Χὲμ (Ἰθυφαλλικὸς Πὰν) ὡς ἀνὴρ φέρων καλύπτραν, κρατῶν δ' ἀντιλόπην καὶ ἅρπην. Ἀντιλόπη μόνη.

ΤЄΝΤΥΡ[ΙΤΗϹ]. Ἡ θέα Ἄθυρι (Hathor) ἱσταμένη κρατοῦσα τὸν ἱέρακα τοῦ Ὥρου καὶ σκῆπτρον· Ἱέραξ μόνος.

ΔΙΟΠΟΛΕΙΤΗϹ Μ[ΙΚΡΟϹ]. Θεὸς ἡλιακὸς ἔφιππος, κρατῶν ὄφιν συνεσπειρωμένον, ἢ τρέφων ὄφιν ἑλισσόμενον περὶ δένδρον, σύμβολον δὲ τῆς θεᾶς.

ΘΙΝΙ[ΤΗϹ]. Ὄνουρει ἢ Ἄγχερ κρατῶν εἴδωλον Ἐλπίδος (Spes), ἢ Ἐλπὶς μόνη

ΠΑΝΟΠΟ[ΛΙΤΗϹ]. Παράστασις κρατοῦσα ἰχνεύμονα καὶ ἀγαλμάτιον τοῦ φαλλικοῦ Πανός (Ὥρου Χέμ). Ἰχνεύμων μόνος.

ΑΝΤΑΙΟΠΟΛΙΤΗϹ Ἶσις(;) κρατοῦσα σκῆπτρον καὶ Νίκην. Ἶσις(;) κρατοῦσα κροκόδειλον. Κροκόδειλος μόνος.

ΥΨΗΛΙ[ΤΗϹ]. Ἶσις ἢ Ἄθυρι κατοῦσα σκῆπτρον ἢ σεῖστρον καὶ κριόν.

ΛΥΚΟ[ΠΟΛΙΤΗϹ]. Θεότης ἡμίγυμνος κρατοῦσα τὸν λύγκα τοῦ Ἀνούβιδος·

ΑΦΡΟΔΙ[ΤΟΠΟΛΙΤΗϹ]. Ναὸς τῆς Ἄθυρι (;). Ἄθυρι κρατοῦσα ἄνθος καὶ εἰδώλιον Ἐλπίδος(;). Ἐλπίς(;) μόνη.

ΚΥΝΟΠ[ΟΛΙΤΗϹ] Ἄνουβις ἡμίγυμνος κρατῶν λύγκα. Λύγξ καθήμενος.

ΕΡΜΟΠΟΛΙΤΗ[Ϲ] Ἑρμῆς (Θώθ) ἐν ναῷ κρατῶν κηρύκειον καὶ βαλάντιον, ἢ κηρύκειον καὶ κυνοκέφαλον πίθηκον. Κεφαλὴ πωγονοφόρος καὶ ἶβις. Κυνοκέφαλος καθήμενος.

ΟΞΥΡΥΝΧΕΙΤΗΣ ΝΟΜΟϹ. Ἡ θέα Τεφνὲτ ὡς Ἀθηνᾶ κρατοῦσα Νίκην καὶ διπλοῦν πέλεκυν. Νίκη. Διπλοῦς πέλεκυς.

ΗΡΑΚΛΕΟΠΟΛΙΤΗϹ. Ἡρακλῆς ἐν ναῷ. Ἁρποκράτης Ἡρακλῆς κρατῶν ῥόπαλον, ἐφ' οὗ κάθηται ἱέραξ. Ἡρακλῆς κρατῶν ῥόπαλον καὶ γρῦπα. Γρὺψ μόνος.

ΑΡϹΙΝΟΙΤΗϹ. Ὁ θεὸς Σοῦχος (Σέβεκ-ρᾶ) κρατῶν προτομὴν τῆς Ἀρσινόης. Προτομὴ Ἀρσινόης. Κροκόδειλος.

Κάτω Αἴγυπτος.

ΜΕΜΦΙ[ΤΗΣ] ἢ ΝΟΜΟϹ ΜΕΜΦΕΙΤΗϹ. Ἶσις κρατοῦσα ὄφιν παρ' αὐτῇ ὁ ταῦρος Ἄπις. Κεφαλὴ Ἴσιδος. Ταῦρος Ἄπις.

ΗΛΙΟΠΟΛΕΙΤ[ΗϹ]. Ὁ ἡλιακὸς θεὸς Ρᾶ φέρων τὸν ταῦρον Μνεῦιν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ.

ΦΑΡΒΑΙ[ΤΙΤΗϹ]. Παράστασις κρατοῦσα σκῆπτρον καὶ ταῦρον.

ΑΡΑΒΙΑ. Παράστασις γυναικεία, Σουπτ-Σέκχετ, ἱσταμένη.

ΕΠΤΑΚΩΜ. Ὧρος Σούπτ-ἀκώμ κρατῶν δόρυ καὶ ἱέρακα. Ἱέραξ μόνος. Ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη ἴσως δὲν εἶνε τὸ ὄνομα νομοῦ, ἀλλ' ἡ Ἑλ-

ληνικὴ μορφὴ τοῦ Σούπτ-ακώμ κυρίου θεοῦ τοῦ Ἀραβικοῦ νομοῦ.

ΠΗΛΟΥ. Κεφαλὴ Ἴσιδος (;). Καρπὸς ῥοιᾶς. Τὰ φέροντα τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην νομίσματα ἀνήκουσι τῷ Πηλουσίῳ, σπουδαίᾳ πόλει ἐν τῷ ἀνατολικῷ ἄκρῳ τοῦ Δέλτα, ἥτις ὅμως δὲν φαίνεται ὅτι ὑπῆρξε πρωτεύουσα Νομοῦ

CΕΘΡΟΕΙΤΗC ἢ CΕΘΡѠΙΤΗC ΝΟΜΟC. Ἱερακοκέφαλος Ὧρος κρατῶν σκῆπτρον ἢ σκῆπτρον καὶ ἱέρακα. Ἱέραξ μόνος.

ΤΑΝΙΤΗC. Τύποι ὁμοιάζοντες τοὺς τοῦ γείτονος Σεθροείτου νομοῦ.

ΝΕCΥΤ[ΗC], ἡ ὡς φαίνεται Ἑλληνικὴ μορφὴ τοῦ Νεοὺτ (ἢ Νεσὸγ) νομοῦ. Γυνὴ κρατοῦσα ἶβιν καὶ κριόν.

ΜΕΝΔ[ΗCΙΟC]. Ὁ θεὸς Μένδης κρατῶν σκῆπτρον καὶ τράγον ἢ κριόν. Πωγωνοφόρος κεφαλὴ Μένδου. Τράγος. Κριός.

ΛΕΟΝΤ[ΟΠΟΛΙΤΗC]. Ὧρος κρατῶν σκῆπτρον καὶ λέοντα. Λέων μόνος.

ΒΟΥΒΑC[ΤΙΤΗC]. Ἡ θεὰ Βεσέτ (Λητὼ) κρατοῦσα γαλῆν. Γαλῆ μόνη.

ΑΘΡΙΒΙΤΗC. Ἄθυρι κρατοῦσα τὸν ἱέρακα τοῦ Ὥρου καὶ σκῆπτον.

ΠΡΟCѠ[ΠΙΤΗC]. Προτομὴ ἢ ὁλόκληρος παράστασις Ἁρποκράτους ἐγείροντος τὸν δάκτυλον πρὸ τοῦ στόματος. Ἁρποκράτης Ηρακλῆς μετὰ ῥοπάλου ἐφ' οὗ ἱέραξ.

ΦΘΕΜΦΟΕΥ ΝΟΜΟΣ. Ἄθυρι κρατοῦσα ἄνθος λωτοῦ, οὗ ἐξέρχεται ὁ Ἁρποκράτης. Ἁρποκράτης Ἡρακλῆς ἐπὶ ἄνθους λωτοῦ.

ΞΟΙΤ[ΗC]. Θεότης κρατοῦσα ζῶον τετράπουν, παρὰ δὲ τοὺς πόδας αὐτῆς κυνοκέφαλος. Θεότης κρατοῦσα βάκτρον καὶ ἀβέβαιόν τι ἀντικείμενον, μεταξὺ δύο κριῶν (;) ἐπὶ βάσεων. Θεὰ κρατοῦσα κριὸν καὶ ῥόπαλον. Κριὸς μόνος.

ΒΟΥCΙ[ΡΙΤΗC]. Ὄσιρις κρατῶν τράγον καὶ ὄφιν. Τράγος μόνος.

CΕΒΕ[ΝΝΥΤΗC] ἢ ΝΟΜΟC CΕΒΕΝΝΥΤΗC (ὁ ἄνω). Ὧρος κρατῶν ξίφος καὶ δόρυ. Τράγος.

CΕΒΕ[ΝΝΥΤΗC] Κ[ΑΤѠ ΤΟΠѠΝ] (ὁ κάτω). Θεότης κρατοῦσα σταφυλὴν καὶ δόρυ. Σταφυλή.

ΔΙΟΠ[ΟΛΙΤΗC] Κ[ΑΤѠ ΤΟΠѠΝ]. Ἄμμων Ρᾶ κρατῶν δόρυ καὶ κριόν. Κριὸς μόνος.

ΟΝΟΥΦΙ[ΤΗC]. Ἶσις (;) κρατοῦσα κροκόδειλον. Κροκόδειλος, σύμβολον τοῦ Σέβεκ-Ρᾶ.

ΦΘΕΝΕΟΥ[ΤΗC] Ὧρος γυμνὸς κρατῶν ἱέρακα καὶ κριόν. Δύο κριοὶ ἀντιμέτωποι. Ἁρποκράτης (παῖς Ὧρος) ἐξερχόμενος ἄνθους λωτοῦ.

CΑΕΙΤΗC. Ἀθηνᾶ κρατοῦσα γλαῦκα καὶ ἀσπίδα. Δάμαλις, σύμβολον τῆς θεᾶς Νηΐθ.

ΝΑΥΚΡΑΤ[ΙΤΗC]. Θεότης ἔχουσα κεφαλὴν ὄφεως, κρατοῦσα δὲ ἱέρακα καὶ σκῆπτρον. Γυναικεία κεφαλὴ κρατοῦσα ὄφιν. Ὄφις συνεσπειρωμένος καὶ φέρων περὶ τὴν κεφαλὴν τὸ Pskhent

ΚΑΒΑCΙ[ΤΗC]. Ὧρος ἡμίγυμνος κρατῶν δόρυ καὶ ἱέρακα. Ἱέραξ Ὥρου.

ΜΕΤΗ[ΛΙΤΗC] Ἶσις κρατοῦσα σεῖστρον καὶ ἱέρακα. Ἱέραξ μόνος.

ΛΗΤΟΠΟ[ΛΙΤΗC]. Ὧρος ἱστάμενος κρατῶν ἰχνεύμονα, σύμβολον τῆς θεᾶς Βεσέτ (Λητοῦς). Ἰχνεύμων μόνος.

ΓΥΝΑΙΚ[ΟΠΟΛΙΤΗC]. Ἶσις κρατοῦσα κριόν, σύμβολον τοῦ Ἄμμωνος. Κριὸς μόνος.

ΜΕΝΕΛΑΕΙΤΗC. Ὁ Νεῖλος ἱστάμενος κρατῶν κάλαμον καὶ τὸν παῖδα Ὧρον Ἁρποκράτην, οὗ τὰ κάτω περατοῦνται εἰς οὐρὰν κροκοδείλου. Ὁ παῖς Ὧρος Ἁρποκράτης ἔχων οὐρὰν κροκοδείλου, πρὸ βωμοῦ.

ΑΛΕΞ[ΑΝΔΕѠΝ] Χ[ѠΡΑC ΝΟΜΟC] Στρατιωτικὴ παράστασις, Ὥρου(;), φέροντος ἱπποπόταμον. Ἱπποπόταμος μόνος.

ΜΑΡΕ[ѠΤΟΥ ΝΟΜΟC] ἢ ΜΑΡΕ[ѠΤΗC]. Χνοῦφις(;) κρατῶν κριὸν καὶ ἰχθύν(;) ἢ κριὸν καὶ σκῆπτρον. Κριὸς μόνος.

ΛΙΒΥΗ[C ΝΟΜΟC]. Χνοῦφις(;) κριοκέφαλος(;) κρατῶν ἀβέβαιόν τι ἀντικείμενον καὶ κριόν. Κριὸς μόνος

ΑΙΘΙΟΠΙΑ

Ἄξουμις. Περὶ τῆς νομισματοκοπίας τῆς δυναστείας τῶν Ἀξουμιτῶν ἴδε Prideaux (*Num. Chron.*, 1884, σ. 205) καὶ E. Drouin (*Rev Arch.* σ. 206).

Τὰ σπάνια νομισματικὰ μνημεῖα τῆς ἀνατολικῆς Αἰθιοπίας (νῦν Ἀβυσσινίας) ἀποτελοῦνται ἐκ μικρῶν χρυσῶν κερμάτων, ἑλκόντων περὶ τοὺς 24 κόκκους, καὶ ἐκ χαλκῶν νομισματίων. Φέρουσι δὲ ἐπιγραφὰς κατὰ πρῶτον μὲν Ἑλληνικὰς ἢ μᾶλλον Ἑλληνοκοπτικάς, βραδύτερον καὶ Αἰθιοπικάς. Αἱ Ἑλληνικαὶ ἐπιγρα-

φαὶ ἐχαράχθησαν ὑπὸ σφραδογλύφων κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ἀμαθῶν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, εἶνε δὲ συχνὰ ἀνορθόγραφοι καὶ συγκεχυμέναι. Τὰ χρυσᾶ νομίσματα παρουσιάζουσι ἐπὶ μὲν τῆς ἐμπροσθίας ὄψεως τὴν προτομὴν βασιλέως, φέρουσαν στέφανον καὶ περικυκλουμένην ὑπὸ δύο σταχύων· ἐπὶ δὲ τῆς ὀπισθίας ἔχουσιν ἑτέραν προτομὴν μετὰ διαδήματος, περικυκλουμένην δ' ἐπίσης ὑπὸ δύο σταχύων. Οἱ τύποι, ἡ τεχνοτροπία, ἡ κατασκευὴ καὶ ἡ παρουσία τοῦ σταυροῦ ἐν ἀρχῇ τῆς ἐπιγραφῆς, δεικνύουσιν, ὅτι τὰ νομίσματα τῆς Ἀξουμίτιδος εἶνε μεταγενέστερα τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ τόσον ὀλίγα εἶνε γνωστὰ περὶ τῆς ἱστορίας τῆς χώρας, ὥστε εἶνε ἀδύνατον νὰ καταταχθῶσι τὰ νομίσματα ταῦτα κατ' ἀκριβῆ χρονολογικὴν σειράν. Ἐντούτοις γνωρίζομεν ὅτι ἐν ἔτει 356 μ.Χ. ὁ αὐτοκράτωρ Κωνστάντιος ὁ Β' ἀπηύθυνεν ἐπιστολήν, μέχρι τοῦδε διασωθεῖσαν, πρὸς βασιλέα καλούμενον Αἰζάναν ἢ Ἐζάναν, οὗτινος ἔχομεν καὶ νομίσματα· τοῦτο δὲ παρέχει ἡμῖν κατὰ προσέγγισιν τὴν ἐποχήν, εἰς ἣν ἀνήκει ὁλόκληρος ἡ σειρά. Ἡ χρῆσις τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης ἐν τῇ Αἰθιοπίᾳ ὀφείλεται ἀναμφιβόλως εἰς ἐμπορικὰς σχέσεις μεταξὺ Αἰθιοπίας καὶ Αἰγύπτου: —

Ἐκ τῶν κάλλιον ἀναγινωσκομένων μεθ' Ἑλληνικῶν ἐπιγραφῶν νομισμάτων μνημονευτέα τὰ ἑξῆς.

Ἀφίλας	Ϗ ΑΦΙΛΑC ΒΑCΙΛΕΥC, *ὄπισθ.* ΑΞѠΜΙΤѠΝ ΒΙCΙΔΙΜΗΛΗ (λέξις ἀγνώστου σημασίας).
Ὄχσας	Ϗ ✠ ΟΧCΑC ΒΑCΙΛЄΥC, *ὄπισθ.* ΘЄΟΥ ЄΥΧΑΡΙCΤΙΑ (*Num. Chron.* 1884, Πίν. X. 1.)
Βαχάσας	Ϗ ✠ ΒΑC ✠ CΙИ ✠ ΒΑΧ ✠ ΑCΑ, *ὄπισθ.* ✠ ΙΑΝ ✠ ΑΑΦ ✠ ЄѠΝ ✠ ΒΙC. (*Num Chron.*, 1884, Πίν. X. 3.)
Αἰζάνας ἢ Ἐζάνας	Ϗ ✠ CΝΙ ✠ ΒΑΧ ✠ ΑCΑ ✠ ΒΑC, *ὄπισθ.* ✠ ΗΕΖΑΝΑ ΒΑCΙΛЄΥC. (*Num Chron.*, 1884, Πίν. X. 10).
Αἰήβας	Ϗ ✠ ✠ ✠ ΑΙΗΒ ΒΑCΙΛЄΥ, *ὄπισθ.* Ἐπιγραφὴ συγκεχυμένη (*Num. Chron*, 1884, Πίν. X, 12).

Οὐλζῆβας Ⓐ ✠ ΟΥΛΖΗΒΑϹ ΒΑϹΙΛΕΥϹ, *ὀπισθ.* ΤΟΥΤΟ ΑΡΕϹΗ ΤΗ ΧѠΡΑ. (*Num. Chron.*, 1884, Πίν. X. 18).

ΚΥΡΗΝΑΙΚΗ

[Ἴδε Müller, Monnaies de l' ancienne Afrique. — R. S. Poole, Cat of the coins of the Ptolemies, κτλ. καὶ Bompois Médailles grecques autonomes frappées dans la Cyrénaique].

Κυρήνη, κτισθεῖσα παρὰ Δωριέων ἐκ τῆς νήσου Θήρας, ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν Βάττου τινός, προγόνου τῆς ἐκ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ καλουμένης δυναστείας τῶν Βαττιαδῶν, ἀρξάντων τῆς Κυρηναϊκῆς χώρας ἀπὸ τοῦ 631 μέχρι περίπου τοῦ 450 π. Χ. Ἡ Κυρήνη κειμένη ἐν χώρᾳ ἀπαραμίλλως εὐφόρῳ, ἐπὶ τῆς βορείου κλιτύος ὑψηλοῦ ὀροπεδίου τῆς Λιβύας, ἔνθα τοῦτο διαιρεῖται εἰς εὐρύχωρα κλιμακηδὸν πρὸς τὴν θάλασσαν κατερχόμενα τμήματα, προστατευομένη δὲ ὑπὸ τῶν πρὸς νότον ὀρέων ἀπὸ τῶν καυστικῶν ἀνέμων τῆς ἐρήμου, ταχέως ἀπέβη πλουσία καὶ λαμπρά, τῶν δραστηρίων Ἑλλήνων γενομένων τῶν μεσιτῶν μεταξὺ τοῦ ἐγχωρίου Λιβυκοῦ πληθυσμοῦ τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς χώρας καὶ τοῦ ἔξω κόσμου.

Ἐξ ὅλων τῶν ποικίλων προϊόντων τῆς ὡραίας ταύτης χώρας τὸ σπουδαιότατον πάντων ἦτο τὸ περίφημον σίλφιον (νῦν ἐξαλειφθέν), ὅπερ ἐτιμᾶτο μεγάλως καθ' ἅπαντα τὸν ἀρχαῖον κόσμον διά τε τὰς θεραπευτικὰς αὐτοῦ ἰδιότητας καὶ διὰ τὰ ἐκ τῶν ἀνθέων αὐτοῦ ἐξαγόμενα ἀρώματα.

Τὸ σίλφιον, ὡς Κυρηναϊκὸς νομισματικὸς τύπος, ἦτο ὡς ἡ ἐπὶ τῶν νομισμάτων τῆς Κέω μέλισσα, ἔμβλημα τῆς λατρείας Ἀρισταίου τοῦ προστάτου τῶν δημητριακῶν καρπῶν, τῶν ἀμπέλων, καὶ πάσης βλαστήσεως, καθὼς καὶ τῶν μελισσῶν καὶ ποιμνίων· πρὸς δὲ προστάτου κατὰ τῶν καυστικῶν ἀνέμων τῆς Σαχάρας. Ὁ εὐεργετικὸς οὗτος θεὸς ἦτο υἱὸς τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς νύμφης Κυρήνης, ἡ δ' ἐν Κυρηναϊκῇ λατρεία αὐτοῦ φαί-

νεται ὅτι στενῶς συνεδέετο πρὸς τὴν τοῦ Λιβυκοῦ Ἄμμωνος, θεοῦ ἐπίσης ποιμενικοῦ.

Ἡ πωγονοφόρος καὶ κριοῦ κέρατα φέρουσα κεφαλὴ τῶν νομισμάτων τῆς Κυρήνης εἶνε ἡ τοῦ Διὸς Ἄμωνος, ἐνῷ ἡ νεανικὴ καὶ ἐπίσης κέρατα κριοῦ φέρουσα κεφαλὴ παριστᾷ πιθανῶς τὸν Ἀρισταῖον. Ἡ δὲ σπανίως ἀπαντῶσα γυναικεία κεφαλὴ εἶνε ἡ νύμφη Κυρήνη.

Περὶ τὰ 631-530 π. Χ.

Τὰ ἀρχαιότατα νομίσματα τῆς Κυρήνης ἀποτελοῦνται ἐξ ἀρχαϊκωτάτων νομισμάτων ἠλέκτρου ἢ ἀργύρου Εὐβοϊκοῦ σταθμητικοῦ κανόνος. Τοῦτο φαίνεται ὅτι ὑποδηλοῖ ἐμπορικὰς σχέσεις μεταξὺ Εὐβοίας καὶ τῆς Λιβυκῆς παραλίας, καθ' οὓς χρόνους αἱ Εὐβοϊκαὶ πόλεις, Χαλκὶς καὶ Ἐρέτρια, ἐξήσκουν ἐξέχουσαν ἐπιρροὴν ἐν τῇ ἀνατολικῇ λεκάνῃ τῆς Μεσογείου.

Τὰ σπανιώτατα νομίσματα ἐξ ἠλέκτρου, ἅτινα ὁ Müller *(ἔνθ. ἀν.)* ἀπένειμεν τῇ Κυρήνῃ δύνανται νὰ περιγραφῶσι ὡς ἑξῆς: —

Διπλοῦν ἀνθεμοειδὲς κόσμημα.	Δύο ἐπιμήκη ἔγκοιλα . ΗΕ 269 κ.
Ὁμοίως. (Müller, *Suppl.*, Πίν. Ι. 1.)	Ἓν τετράγωνον καὶ ἓν ἐπίμηκες ἔγκοιλον. . . . . . ΗΕ 133·1 κ.
Τριπλοῦν ἄνθος. (Whittall, 1575).	Τετράγωνον ἔγκοιλον . ΗΕ 27·5 κ.

Ὁ κ. Babelon *(Rev. Num.*, 1885, σ. 390 κ. ἑξ.) ἀποκρούει τὴν εἰς Κυρήνην ἀπόδοσιν τῶν ἐξ ἠλέκτρου νομισμάτων τούτων καὶ θέλει νὰ ἀπονείμῃ αὐτὰ εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν. Δημοσιεύει δὲ καὶ νόμισμα καθαροῦ χρυσοῦ, ὅπερ φαίνεται ἀναμφιβόλως Κυρηναϊκῆς καταγωγῆς. Εἶνε δὲ τοῦτο Φοινικικοῦ σταθμητικοῦ κανόνος.

Τέσσαρα ἄνθη σιλφίου ἐν ταῖς γωνίαις σταυρομόρφου κοσμήματος.	Τετράγωνον ἔγκοιλον ἀκανόνιστον . ϘΚ 110 κ. (*Rev. Num.*, 1885, Πίν. XV. 1.)

Οἱ κυριώτατοι τύποι τῶν ἀρχαιοτάτων ἀργυρῶν νομισμάτων εἶνε : —

(α) Ὁ καρπὸς ἢ τὸ περικάρπιον τοῦ σιλφίου, ὁμοιάζον πρὸς τὸ σχῆμα καρδίας, δὶς ἢ τετράκις ἐπαναλαμβανόμενος ἐπὶ τῶν μεγαλητέρων κερμάτων.

(β) Κάλυξ ἢ βλαστὸς σιλφίου, πολλάκις ἐπαναλαμβανόμενος καὶ διατεθειμένος εἰς σχῆμα τυπικοῦ ἄνθους (Bompois, *ἔνθ. ἀν.* Πίν. I. 1).

(γ) Τὸ φύλλον τοῦ σιλφίου.

(δ) Ὁλόκληρον φυτὸν τοῦ σιλφίου, παριστάμενον μετὰ παχέος ὑψηλοῦ καυλοῦ, ἔχοντος ἐπὶ τῆς κορυφῆς κόρυμβον ἢ κάλυκα.

Εἰς τοὺς τύπους τούτους προστίθενται ἐνίοτε ἕτεροι πάρεργοι ἐν τῷ πεδίῳ, οἷον λέων, κεφαλὴ λέοντος, ἢ κάπρος (*Rev. Num.*, 1885, Πίν. XV. 2) κτλ. Αἱ ὀπίσθιοι ὄψεις εἶνε κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην πάντοτε ἔγκοιλοι, ἄνευ δὲ τινὸς κοσμήματος. Τὸ τετράγωνον διαιρεῖται ἐνίοτε μὲν διαγωνίως, ὡς ἐπὶ τῶν ἀρχαιοτάτων νομισμάτων τῆς Εὐβοίας, ἄλλοτε εἰς τέσσαρα τετράγωνα μέρη, καὶ πάλιν ἄλλοτε διὰ πλατείας γραμμῆς εἰς δύο τοιαῦτα ἐπιμήκη.

Περὶ τὰ 530-480 π. Χ.

Ἀρκεσίλας ὁ Γ΄, ταχέως μετὰ τὴν ἐν ἔτει 530 π. Χ. ἀνάβασιν εἰς τὸν θρόνον αὐτοῦ, ἐξορισθεὶς τοῦ βασιλείου του, κατέφυγεν εἰς τὴν Σάμον ἣν ἐκυβέρνα τότε ὁ Πολυκράτης, ὁπόθεν βραχὺ κατόπιν ἐπέστρεψεν εἰς Κυρήνην μετὰ δυνάμεως Σαμίων καὶ Ἰώνων συμμάχων, τῇ βοηθείᾳ δ᾽ αὐτῶν ἐπανέκτησε τὸν προγονικὸν αὐτοῦ θρόνον. Οἱ τύποι τοῦ ἑξῆς νομίσματος, ἐνδεικνύοντες συμμαχίαν περὶ τὸν χρόνον τοῦτον μεταξὺ Κυρήνης, Σάμου καὶ Ἰαλυσοῦ τῆς ἐν Ῥόδῳ, δηλοῦσιν, ὅτι τοῦτο ἐκόπη ὑπὸ Ἀρκεσιλάου τοῦ Γ΄ πρὸς πληρωμὴν τῶν Σαμίων καὶ Ῥοδίων συμμάχων αὐτοῦ.

Εὐβοϊκὸς σταθμητικὸς κανών.

Φυτὸν σιλφίου· ἐν τῷ πεδίῳ καρπὸς σιλφίου καὶ κεφαλὴ λέοντος. (*Τύπος τῆς Σάμου ἢ Λίνδου*).	Τετράγωνον ἔγκοιλον ἐν ᾧ κεφαλὴ ἀετοῦ μετ᾽ ὄφεως ἐν τῷ ράμφει (*Τύπος τῆς Ἰαλυσοῦ*) R Τετράδρ. (*Πίναξ* ΛΔ΄. 1.)

Τὰ λοιπὰ νομίσματα, ἅτινα δύνανται νὰ καταταχθῶσιν εἰς τὴν περίοδον ταύτην εἶνε—

Φυτὸν σιλφίου.	Κ Δορκάς, φυτὸν καὶ καρπὸς σιλφίου, πάντα ἐν τετραγώνῳ ἐγκύκλῳ . . ℞ Τετράδρ.
Ὁμοίως.	Καρπὸς σιλφίου μεταξὺ δύο δελφίνων, τὸ ὅλον δὲ ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. . . . . ℞ Τετράδρ. (Müller, ἔ. ἀ. 11. ἀρ. 23.)
Ὁμ. (Müller, ἀρ. 23.)	Τετράγωνον ἔγκοιλον. Ἡρακλῆς καὶ νύμφη ἱστάμενοι ἑκατέρωθεν τοῦ δένδρου τοῦ κήπου τῶν Ἑσπερίδων. ℞ Τετράδρ.
Ἡ νύμφη Κυρήνη καθημένη πρὸς ἀρ. μετὰ φυτοῦ σιλφίου πρὸ αὐτῆς καὶ περικαρπίου σιλφίου ὄπισθεν. (*Num. Cron.*, 1886., Πίν. I. 6).	Προτομὴ Πηγάσου πρὸς ἀρ. ἐν τετραγώνῳ ἐκ σφαιριδίων . . . . ℞ Τετράδρ.
Ὁ αὐτὸς τύπος, πρὸς δ. (*Rev. Num.*, 1885, Πίν. XV. 5)	Κεφαλὴ Διὸς Ἄμμωνος πρὸς δ. ἐν ἐγκοίλῳ τετραγώνῳ. ℞ Τετράδρ.
Τέσσαρες βλαστοὶ σιλφίου εἰς κόσμημα ἀνθεμωτόν, μετὰ πωγωνοφόρου κεφαλῆς ὑπεράνω. (Bompois, *Cyr.*, I. 6.)	Τετράγωνον ἔγκοιλον, περιέχον ἀστέρα ἀνθεμωτόν. . . ℞ Δίδραχμ.
Ὅμοιον, ἀλλὰ μετὰ κεφαλῆς ἵππου ἀντὶ τῆς πωγωνοφόρου κεφαλῆς.	Τετράγωνον ἔγκοιλον, περιέχον ἀστέρα ἀνθεμωτόν (Bompois, *Cyr.* Πίν. I 7) . . . . ℞ Δίδραχ.
Ἀρχαϊκὴ πωγωνοφόρος κεφαλὴ μετὰ τεσσάρων ἢ δύο καρπῶν σιλφίου ἐν τῷ πεδίῳ.	Τετράγωνον ἔγκοιλον, περιέχον ἀστέρα ἀνθεμωτόν ἐν κύκλῳ ἢ τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. . . . ℞ Δίδρ. καὶ Δρ.
Φυτὸν σιλφίου. (Συλλογὴ τοῦ βαρόνου de Hirsch.)	Τετράγωνον ἔγκοιλον, περιέχον δελφῖνα καὶ πόδα νεβροῦ. . ℞ Δρ.
Κεφαλὴ λέοντος κατ' ἐνώπιον καὶ καρπὸς σιλφίου.	Τετράγωνον ἔγκοιλον περιέχον κεφαλὴν γρυπός . . . . . ℞ Δρ.
Καρπὸς σιλφίου.	Τετράγωνον ἔγκοιλον, περιέχον ἀρχαϊκὴν πωγωνοφόρον κεφαλὴν ἢ κεφαλὴν γυναικείαν. ℞ Ἡμίδραχ.

Ὁμοίως.	Τετράγωνον ἔγκοιλον, περιέχον πτερωτὴν γυναικείαν παράστασιν ℞ Ἡμίδραχ.
Τρεῖς βλαστοὶ σιλφίου καὶ προτομὴ ἵππου διατεθειμένα κυκλικῶς. (Müller Εἰκ. 19)	Τετράγωνον ἔγκοιλον, περιέχον ἀστέρα ἀνθεμωτόν. . . . . ℞ Διώβολ.
Φυτὸν σιλφίου	Τετράγωνον ἔγκοιλον, περιέχον δελφῖνα (;) ἢ ἀστέρα τεσσάρων ἀκτίνων. . . . . ℞ Ὀβολ.

Ἐν τῇ περιόδῳ ταύτῃ εἰσήχθησαν εἰς Κυρήνην νομίσματα Φοινικικῆς ὁλκῆς (δραχμαὶ τῶν 52 καὶ ἡμίδραχμα τῶν 26 κ.) ἐξεδίδοντο δὲ συγχρόνως τῶν νομισμάτων τοῦ Εὐβοϊκοῦ σταθμητικοῦ κανόνος.

Φοινικικὸς σταθμητικὸς κανών.

Δύο καρποὶ σιλφίου κατ' ἀντίθετον διεύθυνσιν διατεθειμένοι.	Τετράγωνον ἔγκοιλον, περιέχον καρπὸν σιλφίου . . ℞ Δραχ. 52 κ.
Ὁμοίως.	Τετράγωνον ἔγκοιλον, περιέχον κεφαλὴν λέοντος κατ' ἐνώπιον βλέπουσαν . . . . . ℞ Δρ. 49 κ.
Φυτὸν σιλφίου.	Τετράγωνον ἔγκοιλον, περιέχον ἀστέρα ἀνθεμωτόν. ℞ Δρ. 52 κ.
Μέλισσα (σύμβολον τοῦ Ἀρισταίου).	Τετράγωνον ἔγκοιλον, περιέχον ἀστέρα ἀνθεμωτόν. ℞ Ἡμίδρ. 26·3 κ.
Φυτὸν σιλφίου.	Τετράγωνον ἔγκοιλον, περιέχον καρπὸν σιλφίου. ℞ Ἡμίδρ. 25·4 κ.

Περὶ τὰ 480-431 π. Χ.

Εὐβοϊκὸς καὶ Φοινικικὸς σταθμητικὸς κανών.

Σίλφιον. (*Πίναξ ΛΔ'.* 2.)	Κύκλος ἔγκοιλος. ΚΥΡΑ Κεφαλὴ Διὸς Ἄμμωνος ἀρχαίας μεταβατικῆς τεχνοτροπίας ἐν κύκλῳ σφαιριδίων. ℞ Εὐβοϊκ. τετράδρ. 265 κ.
Ὁμοίως.	Τετράγωνον ἔγκοιλον. Κ-Υ-Ρ-Α, ὁμ. ℞ Φοινικ. δραχμ 52 κ.
Ὁμοίως.	Ὁμ. . . ℞ Φοινικ. ἡμίδρ. 25 κ.

Ὁμοίως.	Τετράγωνον ἔγκοιλ. Κ—Υ—Ρ—Α, Ἀρχαϊκὴ κεφαλὴ τῆς νύμφης Κυρήνης μετὰ κόμης ἀναδεδεμένης ὑπὸ τὸ διάδημα αὐτῆς. Ꝏ 52 κ.
Κεφαλὴ τῆς νύμφης Κυρήνης σχεδὸν κατ' ἐνώπιον.	Τρία φυτὰ σιλφίου ἀκτινοειδῶς περὶ τὸ αὐτὸ κέντρον διατεθειμένα . . Ꝏ Εὐβοϊκὸν τριημιωβόλ. 14 κ.

Περὶ τὰ 431-321 π. Χ.

Τῷ 431 π. Χ. ἡ κυβέρνησις τῶν Βαττιαδῶν ἀντικατεστάθη ὑπὸ δημοκρατικῆς διοικήσεως, ὑφ' ἣν ἡ Κυρήνη ἐξήρθη εἰς τὸ ὕπατον σημεῖον τῆς εὐτυχίας αὐτῆς, ὡς ἐπαρκῶς ἀποδεικνύει ἡ ἀφθονωτάτη ἔκδοσις νομισμάτων ἀρίστου χρυσοῦ, ὡς καὶ πολυαρίθμων ἀργυρῶν τετραδράχμων. Ὁ Εὐβοϊκὸς δὲ σταθμητικὸς κανὼν ἐγκατελείφθη σχεδὸν ἐντελῶς ὡς πρὸς τὰ ἀργυρᾶ νομίσματα, ἀντικατασταθεὶς ὑπὸ νομισμάτων τῆς Φοινικικῆς ὁλκῆς τοῦ Σαμιακοῦ εἴδους. Τετράδραχμα 210-200 κ.

Τὰ χρυσᾶ νομίσματα, ἀπὸ τοῦ στατῆρος μέχρι τοῦ ἡμιδράχμου, ἀκολουθοῦσι τὴν Εὐβοϊκὴν ἢ Ἀττικὴν ὁλκήν, ἀλλὰ τὸ μικρότερον κέρμα εἶνε νόμισμα 13·5 κ. ἰσοφαρίζον πρὸς ἓν δέκατον τοῦ στατῆρος, τοῦθ' ὅπερ εἶνε ὑποδιαίρεσις ἄγνωστος τῷ Ἀττικῷ συστήματι.

ΚΥΡΑΝΑΙΟΝ Τέθριππον νικηφόρον ἐλαυνόμενον ὑπὸ Νίκης, Κυρήνης ἢ ἄρρενος ἡνιόχου, οὗ ὑπέρκειται ἐνίοτε ἀστήρ.	Ζεὺς Ἄμμων ἱστάμενος ἢ καθήμενος ἐπὶ θρόνου, διαφοροτρόπως δ' ἀπεικονιζόμενος ἤτοι κρατῶν Νίκην καὶ σκῆπτρον, θύων πρὸ θυμιατηρίου (*Πίναξ ΛΔ'. 3*) ἢ μετὰ κριοῦ, ἀετοῦ, γλαυκὸς ἢ σιλφίου παρ' αὐτῷ. Ἐν τῷ πεδίῳ ὄνομα ἄρχοντος . . . . ꭓ Στατῆρες.
Κ—Υ—Ρ—Α—Ν Ἱππεύς.	Σίλφιον . . . . . . ꭓ Δρ.
Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς.	Τρία φυτὰ σιλφίου ἀκτινοειδῶς περὶ τὸ αὐτὸ κέντρον διατεθειμένα . ꭓ Ἡμίδρ.

Κεφαλὴ ἄρρην ἀγένειος μετὰ κέρατος κριοῦ (Ἀρισταῖος;) ἢ κεφαλὴ πωγωνοφόρος Διὸς Ἄμμωνος	Κεφαλὴ γυναικεία (Κυρήνη). Κεφαλὴ τῆς Λιβύης μετὰ τυπικῶν πλοχμῶν· ἢ κεφαλὴ κριοῦ. . . . . AV $^1/_{10}$ στατῆρος, 13·5 κ.

Τὰ ὀνόματα τῶν ἀρχόντων, ἅτινα ἀπαντῶσιν ὁλογράφως ἢ συντετμημένως κατὰ πτῶσιν ὀνομαστικὴν ἢ γενικήν, εἶνε ΑΡΙΣΤΙΟΣ, ΑΡΙΣΤΑΓΟΡΑ, ΔΑΜΩΝΑΚΤΟΣ, ΘΕΥΦΙΔΕΥΣ, ΙΑΣΩΝ, ΙΑΣΟΝΟΣ ΙΑΣΙΟΝΙΟΣ, ΚΥΔΙΟΣ, ΚΥΘ., ΠΟΛΙΑΝΘΕΥΣ, ΧΑΙΡΕΦΩΝ, ΧΑΙΡΙΟΣ

Ἡ νομισματοκοπία τοῦ ἀργύρου ἐν Κυρήνῃ κατὰ τὴν περίοδον ταύτην ἀποτελεῖται ἐν τῷ συνόλῳ ἐκ τετραδράχμων 210—220 κ.

Κεφαλὴ Διὸς Ἄμμωνος πρὸς ἀρ. ἢ πρὸς δ., καὶ ὄνομα ἄρχοντος.	Κ—Υ—Ρ—Α, κτλ. ἢ ἄνευ ἐπιγρ. Σίλφιον (Müller, ἔ. ἀ. ἀρ. 140) AR Τετράδρ.
Κεφαλὴ Διὸς Ἄμμωνος κατ' ἐνώπιον, τὸ ὅλον ἐν στεφάνῳ δάφνης	Κ—Υ—Ρ—Α—Ν—Α Σίλφιον (*Πίναξ ΛΔ'. 4*). . AR Τετράδρ.
ΚΥΡΑΝΑ Κεφαλὴ Διὸς Ἄμμωνος κατ' ἐνώπιον. (*Z. f. Num.*, VII. Πίν. I. 17.)	Σίλφιον, παρ' ᾧ δορκὰς ἀνορθουμένη τρώγουσα δὲ τὰ φύλλα τῆς κορυφῆς. Ἄρχων ΑΡΙΣΤΟΜΗΔΕΟΣ AR Τετράδρ.

Τὰ μικρότερα κέρματα εἶνε δραχμαί, ἡμίδραχμα, τριημιώβολοι καὶ ὀβολοὶ τοῦ αὐτοῦ σταθμητικοῦ κανόνος. *Τύποι* — Κεφαλὴ Διὸς Ἄμμωνος, ἢ νεαρὰ κεφαλὴ μετὰ κέρατος κριοῦ, *ὄπισθ.* Σίλφιον, ἤ, ἐπὶ τοῦ τριημιωβόλου, τριπλοῦν σίλφιον.

Τὰ ἐπὶ τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων ὀνόματα τῶν ἀρχόντων εἶνε ΑΡΙΣΤΙΟΣ, ΑΡΙΣΤΟΜΗΔΕΟΣ, ΘΕΥΦΙ[ΔΕΥΣ], ΚΥΔΙΟΣ, ΛΙΒΥΣΤΡΑΤΟ[Σ], καὶ ΝΙΚΙΟΣ, διαφοροτρόπως συντετμημένα. Τὰ ἑξῆς δὲ δίδραχμα Ἀττικῆς ὁλκῆς πρέπει ὡσαύτως νὰ ταχθῶσιν εἰς τὸ τελευταῖον μέρος τῆς περιόδου ταύτης.

ΘΕΥΦΙΔΕΥΣ Κεφαλὴ νεαροῦ Διονύσου· ὄπισθεν αὐτῆς, θύρσος.	ΚΥΡΑ Σίλφιον. . . . AR 130 κ. (Müller, ἀρ. 176).
[ΠΟΛΙΑ]ΝΘΕΥΣ Νεαρὰ κεφαλὴ μετὰ κέρατος κριοῦ.	» Ὁμοίως. . . . AR 132 κ. (Müller, ἀρ. 142).
ΠΟΛΙΑΝΘΕΥΣ Ὁμοίως.	Ἑρμῆς ἱστάμενος· ὄπισθεν ΔΑΜΩΚΥΡΑΣ. . . . AR Ἀττικ. δίδρ.

Τὰ σύγχρονα χαλκᾶ νομίσματα παρουσιάζουσιν πλὴν ἄλλων τοὺς ἑξῆς τύπους. *Ἐπίγρ.*, ΚΥΡΑ (ἢ καὶ ἄνευ ἐπιγραφῆς):—

Κεφαλὴ Διὸς Ἄμμωνος.	Σίλφιον . . . . Æ ·85
Κεφαλὴ τῆς νύμφης Κυρήνης.	Τριπλοῦν σίλφιον . . . . . Æ ·85
Κεφαλὴ Ἀρτέμιδος, *ἐπιγρ.* ΔΑΜΩΚΥΡΑΝΑ	Νίκη . . . . Æ ·75
Νεανικὴ κεφαλὴν μετὰ κέρατος κριοῦ	Ἁπλοῦν ἢ τριπλοῦν σίλφιον. Æ ·6
Δορκάς.	Σίλφιον . . . . Æ ·75
Κεφαλὴ Λιβύης μετὰ τυπικῶν πλοχμῶν.	Δορκάς . . . . Æ ·55-·35

Κεφαλὴ Διὸς Ἄμμωνος.	Τροχός. . . . . Æ ·9-·8
Ἱππεὺς ἢ ἵππος ἐλεύθερος.	Τροχός. . . . . Æ ·8-·5

Περὶ τὰ 321-308 π. Χ.

Ἐν τῇ περιόδῳ ταύτῃ, ὅτε ἡ Κυρηναϊκὴ ὑπέκειτο Πτολεμαίῳ τῷ Σωτῆρι, ἐκόπησαν ἐν Κυρήνῃ αὐτόνομα χρυσᾶ, ἀργυρᾶ καὶ χαλκᾶ νομίσματα. Τὰ χρυσᾶ εἶνε Ἀττικῆς ὁλκῆς, τὰ ἀργυρᾶ ὅμως, ὁμοίως τοῖς νομίσμασι τοῦ Πτολεμαίου, πρὶν ἢ οὗτος προσλάβῃ τὸν τίτλον τοῦ βασιλέως (305 π. Χ.), ἀκολουθοῦσι τὸν Ῥοδιακὸν σταθμητικὸν κανόνα (δίδρ. 120 κ.)

ΧΡΥΣΑ

Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς ὡς ἐπὶ τῶν στατήρων τοῦ Ἀλέξάνδρου. (B. M. Cat., *Ptol.*, Πίν. XXXII. 1.)	ΚΥΡΑΝΑΙΟΙ ΠΤΟΛΕΜΑΙΩ Νίκη ἱσταμένη, ὡς ἐπὶ τῶν στατήρων τοῦ Ἀλεξάνδρου . . N 133 κ.
Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς.	[ΠΤΟ]ΛΕΜΑΙΟΥ Νίκη. Ἄρχων, ΕΥΦΡΙΟΣ . . . . . N 67 κ.
Ὁμοίως.	[ΠΤΟ]ΛΕΜΑΙΟΥ Νίκη. *Σύμβολον·* τροχός. . . . . N 65 κ.
Ἱππεύς· ὄπισθεν ἀστήρ. B. M. *Guide*, Πίν. XXXV. 39.)	ΚΥΡΑ Σίλφιον . . . . N 43·8 κ.
Κεφαλὴ Διὸς Ἄμμωνος.	Κεραυνὸς μεταξὺ δύο ἀστέρων. . . N 11·2 κ.
Ὁμοίως.	Κεφαλὴ τῆς νύμφης Κυρήνης N 11 κ.

ΑΡΓΥΡΑ

Κεφαλὴ νεαρὰ μετὰ κέρατος κριοῦ. (*Πίναξ ΛΔ'. 5.*)	ΚΥΡΑ Σίλφιον. Ποικίλα σύμβολα καὶ μονογραφήματα ἐν τῷ πεδίῳ. Ꭱ Ῥοδιακὸν δίδρ. 120 κ.
Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος δαφνοστεφής. (B.M. *Guide*, Πίν. XXXV. 41.)	ΚΥΡΑ Ὁμοίως . . . Ꭱ 105 κ.

ΧΑΛΚΑ

Κεφαλὴ Διὸς Ἄμμωνος.	ΚΥΡΑ Δένδρον φοίνικος. Ποικίλα σύμβολα καὶ γράμματα . Æ ·65
Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος	ΚΥΡΑ Λύρα. . . . . . . Æ ·65
Ὁμοίως.	» Ἵππος ἀνορθούμενος. Ποικίλα σύμβολα. . . . . Æ ·65

Περὶ τὰ 308-247 π. Χ.

Ἐν ἔτει 308 π. Χ. Μάγας ὁ γαμβρὸς Πτολεμαίου τοῦ Σωτῆρος διωρίσθη κυβερνήτης τῆς Κυρηναϊκῆς· ἔκοψε δ' ἐκεῖ χρυσᾶ νομίσματα ἐν ὀνόματι τοῦ Πτολεμαίου μετὰ τῆς *ἐπιγρ.* ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ (B. M. Cat. *Ptol.* Εἰσαγωγή). Περὶ δὲ τὸ ἔτος 280 π. Χ. αὐτὸς ὁ Μάγας προσέλαβε τὸν τίτλον τοῦ βασιλέως καὶ ἔκοψε χαλκᾶ νομίσματα μετὰ τῆς ἰδίας αὐτοῦ εἰκόνος ἐπὶ τῆς ἐμπροσθίας ὄψεως καὶ τῆς κεφαλῆς τῆς Λιβύης ἐπὶ τῆς ὀπισθίας. *Ἐπιγρ.*, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΜΑΓΑ. Τὰ δ' ἀκολούθως ὑπὸ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ Βερενίκης κοπέντα ἐν τῇ Κυρηναϊκῇ νομίσματα ἐμνημονεύσαμεν ἤδη ἐν τῇ νομισματικῇ σειρᾷ τῶν Πτολεμαίων (σελ. 455).

Περὶ τὰ 247-222 π. Χ.

Ἐν ἔτει 247 π. Χ. Πτολεμαῖος Γ' ὁ Εὐεργέτης διεδέχθη τὸν θρόνον τῆς Αἰγύπτου, διὰ δὲ τοῦ γάμου αὐτοῦ μετὰ Βερενίκης τῆς θυγατρὸς τοῦ Μάγα καὶ νομίμου βασιλίσσης τῆς Κυρηναϊκῆς, ἤνωσε τὰ διαδήματα τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς χώρας ταύτης.

Τὰ ἐκ τῶν νομισμάτων τεκμήρια τείνουσι πρὸς ἀπόδειξιν, ὅτι καθ' ἅπασαν τὴν διάρκειαν τῆς βασιλείας τοῦ Εὐεργέτου μέχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἡ Κυρηναϊκὴ ἀπήλαυεν αὐτονομίας. Κατὰ τὴν

διάρκειαν δὲ τῆς περιόδου ταύτης ἔπεμψεν εἰς Μεγαλόπολιν τῆς Ἀρκαδίας, ἵνα ζητήσῃ τὴν βοήθειαν τῶν φιλοσόφων Δημοφάνους καὶ Ἐκδήμου, τῶν βοηθησάντων τὸν Ἄρατον πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῆς Σικυῶνος ἀπὸ τῶν τυράννων αὐτῆς.

Εἰς τοὺς πολιτικοὺς τούτους ἄνδρας ἀνετέθη ἡ διοίκησις τῆς Κυρηναϊκῆς, ἥτις φαίνεται ὅτι ἀναδιωργανώθη παρ' αὐτῶν κατὰ τὸ σύστημα τῆς Ἀχαϊκῆς Συμπολιτείας. Τοὐλάχιστον τοιοῦτόν τι δυνάμεθα νὰ συμπεράνωμεν ἐκ τῶν κειμένων τοῦ Πολυβίου (Χ. 25) καὶ Πλουτάρχου (*Φιλοπ.* 1.1), πρὸς δὲ καὶ ἐκ τῶν ἀργυρῶν καὶ χαλκῶν συμμαχικῶν νομισμάτων, τῶν φερόντων τὴν *ἐπιγρ.* ΚΟΙΝΟΝ, ἅτινα δύνανται νὰ ἀποδοθῶσι μετὰ πιθανότητος εἰς τοὺς χρόνους τούτους.

Κεφαλὴ Διὸς Ἄμμωνος *(Πίναξ ΛΔ'. 6.)*	ΚΟΙΝΟΝ Σίλφιον **Ꝛ** Δίδρ. 118 κ. **Ꜳ** 9 ·7

Περὶ τὰ 222-96 π. Χ.

Ἀπὸ τῆς εἰς τὸν θρόνον ἀνόδου Πτολεμαίου τοῦ Δ'. (Φιλοπάτορος) μέχρι τοῦ θανάτου Πτολεμαίου τοῦ Ἀπίωνος, 96 π. Χ. ἡ νομισματοκοπία τῆς Κυρηναϊκῆς εἶνε βασιλικὴ τοῦ Πτολεμαϊκοῦ τύπου. Λεπτομερῶς δ' ἐξητάσθη ἐν τῷ B. M. Cat. of the coins of the Ptolemies.

Ἡ Κυρηναϊκὴ ὑπὸ τοὺς Ῥωμαίους, μετὰ τὸ 96 π. Χ.

Πτολεμαῖος ὁ Ἀπίων ἐκληροδότησεν ἑκουσίως, ὅτε ἀπέθανε, τὴν Κυρηναϊκὴν τοῖς Ῥωμαίοις, οἵτινες κατ' ἀρχὰς ἐδωρήσαντο τὴν ἐλευθερίαν εἰς τὰς διαφόρους αὐτῆς πόλεις. Ἀλλ' αἱ ἐγερθεῖσαι διχόνοιαι ἠνάγκασαν αὐτοὺς ταχέως κατόπιν νὰ ὑποβιβάσωσι τὴν χώραν εἰς τάξιν Ῥωμαϊκῆς ἐπαρχίας (74 π. Χ.). Ἔκτοτε μόνον χαλκᾶ νομίσματα ἐκόπησαν ἐν τῇ Κυρηναϊκῇ ἅτινα ἔφερον τὰ ὀνόματα τῶν ἐπὶ Αὐγούστου διοικητῶν τῆς χώρας Λ. Λολλίου, Α. Πουπίου Ῥούφου, Α. Φαβρικίου Πατελλίου, Σκάτωνος, Παλικάνου καὶ Καπίτωνος, μετὰ διαφόρων τί-

τλων ἑλληνιστὶ ἢ λατινιστί, οἷον ΤΑΜΙΑC ΑΝΤΙCΤΡΑ[ΤΗΓΟC], PROCOS. ἢ Q[VAESTOR].

Ἐκ τῶν *τύπων* μνημονευτέαι αἱ κεφαλαὶ Ἄμμωνος, Ἀπόλλωνος, Ἀρτέμιδος, πρὸς δὲ αὐτοκράτωρ, δίφρος ἀγκυλόπους, κάμηλος, ἔλαφος, κριός, κηρύκειον, στέφανος, ὄφις, κτλ.

Ὑπάρχουσιν ὡσαύτως μεταγενέστερα *αὐτοκρατορικὰ* νομίσματα Τίτου, Τραϊανοῦ, Φαυστίνης τῆς πρεσβυτέρας, Μ. Αὐρηλίου καὶ Σεβήρου Ἀλεξάνδρου, τασσόμενα ὑποθετικῶς ἐν τῇ Κυρηναϊκῇ (Müller ἑ.ἀ. σ. 171), ἀλλὰ ταῦτα δυνατὸν νὰ ἐκόπησαν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.

Βάρκη, κτισθεῖσα ἐκ τῆς Κυρήνης περὶ τὰ μέσα τοῦ ἕκτου αἰῶνος π. Χ. Ἡ νομισματοκοπία αὐτῆς μέχρι τῆς ἐποχῆς τῶν Πτολεμαίων διαιρεῖται εἰς τὰς αὐτὰς περιόδους, εἰς ἃς καὶ ἡ τῆς Κυρηναϊκῆς. Ἐν τῇ ἀρχαϊκῇ περιόδῳ εἶνε γενικῶς ἀδύνατος ἡ διάκρισις μεταξὺ τῶν νομισματικῶν ἐκδόσεων τῆς Βάρκης καὶ Κυρήνης, ἐπειδὴ αὗται κατὰ κανόνα εἶνε ἀνεπίγραφοι. Ἐν τῷ πέμπτῳ αἰῶνι (480—431 π. Χ.), ὅτε ἡ Βάρκη, ὡς ἡ Κυρήνη, ἐκυβερνᾶτο ὑπὸ βασιλέων, τὰ νομίσματα αὐτῆς ἀποτελοῦνται ἐξ Εὐβοϊκῶν τετραδράχμων (270 κ.) καὶ Φοινικικῶν δραχμῶν καὶ ἡμιδράχμων (52 καὶ 26 κ.). *Ἐπίγρ.* ΒΑΡ, ΒΑΡΚΑ, ΒΑΡΚΑΙΟΝ· *ἐμπ.* Σίλφιον ἢ καρποὶ σιλφίου, *ὄπισθ.* Κεφαλὴ Διὸς Ἄμμωνος, ἢ κεφαλὴ κριοῦ ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. Ἐν τῇ δημοκρατικῇ περιόδῳ, 432—321 π. Χ., ἡ Βάρκη, ὁμοίως τῇ Κυρήνῃ, ἐγκατέλειπε τὸ Εὐβοϊκὸν τετράδραχμον χάριν τοῦ Φοινικικοῦ τῶν 200 κ. περίπου.

ΧΡΥΣΑ. *Περὶ τὰ 431-321 π. Χ.*

Σίλφιον.	Κεφαλὴ Διὸς Ἄμμωνος. Ꭿ 26·4 κ.

Τὸ χρυσοῦν τοῦτο νόμισμα ἀπεδόθη τῇ Βάρκῃ μόνον ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τεχνοτροπίας τῆς κεφαλῆς τοῦ Διὸς Ἄμμωνος, ἥτις ὁμοιάζει μεγάλως πρὸς τὴν ἐπὶ ἐνεπιγράφων τινῶν τετραδράχμων τῆς πόλεως.

ΑΡΓΥΡΑ *Ἐπιγρ.* ΒΑΡΚΑΙ ἢ ΒΑΡΚΑΙΟΝ *ἐπὶ τῆς μιᾶς ἢ ἑτέρας ὄψεως.*

Κεφαλὴ Διὸς Ἄμμωνος ἐν κατατομῇ.	Σίλφιον, ἐνίοτε συνοδευόμενον ὑπὸ δύο μυῶν διπόδων (gerbois) (Müller, 318) ἢ ὑπὸ δορκάδος ἀναπαυομένης (Müller, 322), ἢ γλαυκὸς (Müller, 324) . . . . ℞ Τετράδρ. 200 κ.
Κεφαλὴ Διὸς Ἄμμωνος κατ' ἐνώπιον.	Ἁπλοῦν ἢ τριπλοῦν σίλφιον, τοῦ τελευταίου συνοδευομένου ὑπὸ παρέργων *συμβόλων*, ἤτοι χαμαιλέοντος, γλαυκὸς καὶ μυὸς δίποδος ἐν τῷ πεδίῳ ℞ Τετράδρ. 198·3 κ.
Κεφαλὴ νεαρὰ μετὰ κέρατος κριοῦ. (Fox, *Gr.C.*, Μέρ.II. Πίν. VIII. 167)	Σίλφιον . . . . ℞ 160 κ.
Ὁμοίως.	Ὁμοίως . . . . ℞ 49·5 κ.
Ὁμοίως.	Ὁμοίως . . . . ℞ 24·4 κ.

Ὀνόματα ἀρχόντων ἐπὶ τῶν νομισμάτων τῆς Βάρκης, ΑΚΕΣΙΟΣ (Δωρικὴ γενικὴ τοῦ *Ἀκεσίας*), ΦΑΙΝ., ΚΑΙΝΙΩ, ΚΥΨΕΛΩ ΤΩ ΦΙΛΩΝ (=ΚΥΨΕΛΟΥ ΤΟΥ ΦΙΛΩΝ[ΟΣ]).

ΧΑΛΚΑ

Τὰ χαλκᾶ νομίσματα ὁμοιάζουσι τὰ τῆς Κυρήνης· *ἐμπ.* Ἱππεύς, *ὄπισθ.* Τροχός· *σύμβολον*, σίλφιον (Müller, *ἐ. ἀ.* 82).

Ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῶν Πτολεμαίων ἡ Βάρκη ἐπεσκιάσθη ὑπὸ τοῦ ἐπινείου αὐτῆς, ὅπερ ἔλαβε τὸ ὄνομα τῆς Πτολεμαΐδος.

Εὐεσπερίδες. Κτισθεῖσα ἡ πόλις αὕτη ἐκ τῆς Κυρήνης, ὡς λέγεται, περὶ τὰ 460 π. Χ., ἦτο ἡ δυτικωτάτη τῶν πέντε πόλεων τῆς Κυρηναϊκῆς. Ἔκειτο δὲ εἰς τὰς ἐκβολὰς ποταμοῦ καλουμένου Λάθωνος ἢ Λήθωνος.

Περὶ τὰ 460-431 π. Χ. Φοινικικὸς σταθμητικὸς κανών.

ΕΣ Σίλφιον.	ΕΥ Δελφὶς ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. ℞ 48·6 κ.

Ἡ *ἐπιγραφὴ* τοῦ νομίσματος τούτου ἄρχεται ἀπὸ τῆς ὀπισθίας ὄψεως τοῦ νομίσματος καὶ ἐξακολουθεῖ ἐπὶ τῆς προσθίας.

Σίλφιον.	ΕΥ (;) Τετράγωνον ἔγκοιλον, ἐν ᾧ δελφὶς καὶ χηλὴ καρκίνου . . . . AR Ἡμίδρ.
Σίλφιον.	ΕΥΕΣ Τετράγωνον ἔγκοιλον, ἐν ᾧ κεφαλὴ Διὸς Ἄμμωνος ἐν κύκλῳ σφαιριδίων . . AR Δραχ. 52 κ. AR Ἡμίδρ. 27 κ.

Περὶ τὰ 431-321 π. Χ. Φοινικικὸς σταθμητικὸς κανών.

Τὸ μόνον μέχρι τοῦδε γνωστὸν τετράδραχμον τῶν Εὐεσπεριτῶν ἀπόκειται ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τοῦ Τουρίνου.

Κεφαλὴ Διὸς Ἄμμωνος πρὸς δ., περικυκλουμένη ὑπὸ τριπλοῦ κύκλου	ΕΥΕΣΠΕΡΙΤΑΝ Σίλφιον. AR 193 κ.

Εἰς τὰ τέλη τῆς δημοκρατικῆς περιόδου, βραχὺ πρὸ τῆς κατακτήσεως τῆς χώρας ὑπὸ Πτολεμαίου τοῦ Σωτῆρος, δύναται νὰ ταχθῇ τὸ ἑπόμενον Ἀττικὸν δίδραχμον τῆς νομισματικῆς συλλογῆς de Luynes. Τὰ χαλκᾶ νομίσματα μετὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ αὐτοῦ ποταμίου θεοῦ φαίνονται κατά τι ἀρχαιότερα.

Ἀττικὸς σταθμητικὸς κανών.

ΕΣΠΕΡΙ . . . Νεαρὰ κερασφόρος κεφαλὴ τοῦ ποταμοῦ Λάθωνος.	ΤΙΜΑΓΩΡΑ (οὕτω). Δορκὰς πρὸ σιλφίου . . . AR Δίδρ. 130 κ.
ΛΗΘΩΝ ἢ ΛΗΤΩΝ Κεφαλὴ ποταμίου θεοῦ.	ΕΥ Σίλφιον . . . . Æ ·7
Κεφαλὴ Διὸς Ἄμμωνος.	ΕΥ Τρίαινα . . . . Æ ·8

Ἐπὶ τῶν Πτολεμαίων τὸ ὄνομα τῆς πόλεως Εὐεσπερίδων μετεβλήθη εἰς Βερενίκην.

Τεύχειρα, μεταξὺ Πτολεμαΐδος καὶ Εὐσπερίδων, ὠνομάσθησαν δὲ ἐπὶ τῶν Πτολεμαίων Ἀρσινόη.

Περὶ τὰ 480-431 π. Χ.

Ǝ Τ Σίλφιον (Bompois. *ἔν. ἀ.* Πίν. I. 10).	Κεφαλὴ Διὸς Ἄμμωνος ἐν κύκλῳ ἐγκοίλῳ . . . . . Ɍ Δρ. 52 κ.

ΛΙΒΥΗ

Μακαῖοι(;). Οὗτοι ἦσαν Λιβικὴ φυλὴ κατοικοῦσα τὴν μεταξὺ Κυρηναϊκῆς καὶ Συρτικῆς παραλίαν. Ἐν τούτοις εἶνε λίαν ἀμφίβολον, ἐὰν τὰ ἑπόμενα νομίσματα ὀρθῶς ἀπενεμήθησαν αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ Müller (I. 132): —

Μετὰ τὸ 200 π. Χ. περίπου.

Κεφαλὴ Ἡρακλέους νεαροῦ.	ΛΙΒΥΩΝ Λέων βαδίζων ἐν τῷ πεδίῳ Μ ἢ 𐤌 Φοινικικόν. Ɍ 117 κ.
Ὁμοίως.	Λέων, οὗ ἄνω ῥόπαλον. Ɍ 31 κ.

Ὑπάρχουσιν ὡσαύτως χαλκᾶ νομίσματα μετὰ τῆς αὐτῆς κεφαλῆς τοῦ Ἡρακλέους, ἢ κεφαλῆς Διὸς ἢ Ἀθηνᾶς ἐπὶ τῆς *ἐμπρ.* ὄψεως καὶ λέοντος ἢ ταύρου ἐπὶ τῆς ὀπισθίας ἐπιγεγραμμένα ΛΙΒΥΩΝ. Πολλὰ ἐξ αὐτῶν φαίνονται ἐπικεκομμένα ἐπὶ νομισμάτων τῆς Καρχηδόνος.

ΣΥΡΤΙΚΗ

Ἡ Συρτική, καλουμένη ὡσαύτως καὶ Τριπολῖτις, νῦν δὲ Τρίπολις, ἀπὸ τῶν τριῶν αὐτῆς πόλεων Λέπτεως τῆς Μεγάλης, Οἴας καὶ Σαβράτας, ἦτο ἡ ἀπ' ἀνατολῶν ἐκ τῆς Κυρηναϊκῆς μέχρι τῆς πρὸς δυσμὰς Βυζακηνῆς ἐκτεινομένη παράλιος λωρίς.

Γέργις, παρὰ τὰ ὅρια τῆς Βυζακηνῆς. *Αὐτοκρατορικὰ* χαλκᾶ τοῦ Αὐγούστου μόνον, μετὰ Λατινικῆς ἐπιγραφῆς, *ὄπισθ.* PERM. L. VOLVSI. PROCOS. GERG καὶ κεφαλῆς Ἀθηνᾶς, κοπέντα ὑπὸ Λ. Οὐολουσίου Σατουρνίνου, ἀνθυπάτου Ἀφρικῆς τῷ 6 π. Χ.—2 μ. Χ. (Müller, II σ. 35).

Λέπτις ἡ Μεγάλη, ἀποικία τῆς Σιδῶνος, μία δὲ τῶν τριῶν πρωτευουσῶν πόλεων τῆς Συρτικῆς, ἦτο ἐμπορικὸς λιμὴν μεγάλης σπουδαιότητος (Müller, II σ. 3). Ἔκοψε δὲ αὐτόνομα ἀργυρᾶ καὶ χαλκᾶ νομίσματα τοῦ πρώτου αἰῶνος π.Χ. μετὰ τῆς Καρχηδονικῆς ἐπιγραφῆς לפקי (*Λέπφκι*=Λέπτις), καὶ *τύπων* ἀναφερομένων εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Ἡρακλέους καὶ τοῦ Διονύσου. Ἐπίσης *αὐτοκρατορικὰ* Αὐγούστου, Τιβερίου καὶ Λιβίας.

Μακάραια καὶ **Βέλα** (;). Χαλκᾶ τοῦ Αὐγούστου (Müller, II σ. 26). *Ἐπιγρ.* מקער καὶ בילן, *ὄπισθ.* Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος. Ἡ ἀπόδοσις αὕτη εἶνε λίαν ἀβεβαία.

Οἴα, σχεδὸν ἐν τῷ μέσῳ τῆς μεταξὺ Λέπτεως τῆς Μεγάλης καὶ Σαβράτας ἀποστάσεως. Αὐτόνομα χαλκᾶ καὶ *αὐτοκρατορικὰ* τοῦ Τεβερίου μετὰ Καρχηδονικῆς *ἐπιγραφῆς*, יעת (Müller II, σ. 15). *Οἱ ἐπικρατέστεροι τύποι* εἶνε αἱ κεφαλαὶ καὶ τὰ ἐμβλήματα τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Ἀθηνᾶς: — Τρίπους, λύρα, τόξον καὶ φαρέτρα, ἀσπίδες καὶ δόρατα, κλπ. καὶ προτομὴ τῆς Λιβίας ὡς Ἥρας ἢ Δήμητρος μετὰ ταὼ καὶ στάχυος ἐν τῷ πεδίῳ.

Νομίσματα τῆς Οἴας μετὰ τῆς Ζίγχας καὶ Ζούχιδος, πρὸς δὲ μετὰ τῆς Μακαραίας καὶ Βίλας ἴδε παρὰ Müller (II. σ. 20 κ. ἑξ.).

Σαβράτα, ἡ δυτικωτάτη τῶν τριῶν κυρίων πόλεων τῆς Συρτικῆς. Αὐτόνομα χαλκᾶ καὶ *αὐτοκρατορικὰ* Αὐγούστου, μετὰ Καρχηδονικῆς *ἐπιγραφῆς*, צברתען (Müller, II, 26) καὶ *τύπων* ἀναφερομένων εἰς τὴν λατρείαν Φοινικικῶν θεῶν ἀναλογούντων πρὸς τὸν Ἡρακλέα, Διόνυσον, καὶ Ἑρμῆν· *ὄπισθ.* Ναὸς τετράστυλος· Αἰγόκερως, κλπ.

ΒΥΖΑΚΗΝΗ

Ἡ χώρα αὕτη ἦτο τὸ νότιον τμῆμα τῆς Ῥωμαϊκῆς ἐπαρχίας Ἀφρικῆς, ὡρίζετο δὲ πρὸς βορρᾶν ὑπὸ τῆς Ζευγιτανίας. Νομίσματα ὑπάρχουσι τῶν ἑξῆς πόλεων: —

Ἀδρύμητος, Φοινικικὴ ἀποικία παρὰ τὰ νότια ὅρια τῆς Ζευγιτανίας. Ὑπὸ τοὺς Ρωμαίους ἦτο libera civitas, ἀπὸ δὲ τῶν χρόνων τοῦ Τραϊανοῦ ἀποικία Ρωμαϊκὴ καὶ πρωτεύουσα τῆς Βυζακηνῆς.

Χαλκᾶ τῶν χρόνων τοῦ Αὐγούστου. *Ἐπιγρ.*, HADR HADRVM, κλπ., ἐνίοτε μετὰ κεφαλῶν καὶ ὀνομάτων τῶν Ῥωμαίων ἀνθυπάτων, κτλ. ἢ Ποσειδῶνος, Ἡλίου, Ἀστάρτης καὶ Σεράπιδος (;) (Müller, II σ. 51).

Ἀλιπότα. Χαλκᾶ ὀψίμων χρόνων. Κεφαλὴ Ἀστάρτης, *ὄπισθ.* Καρχηδονικὴ ἐπιγραφὴ **אלפקא** καὶ κηρύκειον (Müller, II σ. 42).

Ἀχόλλα, ἀποικία κτισθεῖσα ἐκ τῆς νήσου Μελίτης. Νομίσματα χαλκᾶ μετὰ κεφαλῶν Ὀκταβιανοῦ, θείου Ἰουλίου (Καίσαρος), ἢ τῶν Ῥωμαίων ἀνθυπάτων P. Quinctilius Varus καὶ L. Volusius Saturninus. Λατινικὴ *ἐπιγρ.* ACHVLLA, κλπ. (Müller, II. σ. 43).

Θαίνα, πόλις Φοινικικῆς καταγωγῆς. Ἔκοψε χαλκᾶ νομίσματα μικρὸν πρὸ καὶ ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Αὐγούστου, μετὰ Καρχηδονικῆς *ἐπιγρ.* תעינת. *Τύποι* — Κεφαλαὶ Σεράπιδος ἢ Ἀστάρτης. Ναὸς τετράστυλος, κτλ. (Müller, II, σ. 40).

Θάψος, ἀξιομνημόνευτος διὰ τὴν παρ' αὐτὴν νίκην τοῦ Καίσαρος κατὰ τοῦ Πομπηίου, ἐν ἔτει 46 π. Χ. *Αὐτοκρατορικὰ* Τιβερίου. *Ὄπισθ.* THAPSVM καὶ κεφαλὴ ἢ καθημένη παράστασις τῆς Λιβίας, μετὰ ἐπιγραφῆς IVN[ONI] AVG[VSTAE] (Müller, II, σ. 47).

Θύσδρος, μεταξὺ Ἀδρυμήτου καὶ Θαίνης. Χαλκᾶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Αὐγούστου, μετὰ Καρχηδονικῆς *ἐπιγρ.* שטפשר, (= Sthpsr). *Τύποι* — Κεφαλὴ Ἀστάρτης μετὰ διαδήματος καὶ καλύπτρας, *ὄπισθ.* Λύρα· κεφαλὴ Ποσειδῶνος, *ὄπισθ.* Αἰγόκερως (Müller, II σ. 58).

Λέπτις ἡ μικρά, μεταξὺ Ἀχόλλης καὶ Ἀδρυμήτου, κηρυχθεῖσα ἐλευθέρα ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς Καρχηδόνος, φαίνεται ὅμως ὅτι δὲν ἔκοψε νομίσματα πρὸ τῶν αὐτοκρατορικῶν χρόνων. Ὑπάρχουσι χαλκᾶ νομίσματα μετὰ κεφαλῶν τοῦ θείου Ἰουλίου, Τιβερίου καὶ Ἀγριππίνης Γερμανικοῦ. *Ἐπιγρ.* ΛΕΠΤΙϹ, Προτομὴ Ἑρμοῦ ἢ κεφαλὴ πυργοστεφὴς (Müller, II. σ. 49).

ΖΕΥΓΙΤΑΝΙΑ

Ἱππών, ἡ ἐπονομαζομένη **Διάρρυτος**, ἐκ τῆς θέσεως αὐτῆς ἐπὶ τῆς στενῆς ἐξόδου τῆς Ἱππωνίτιδος λίμνης, ἦτο ἀρχαία ἀποικία τῆς Σιδῶνος ἐξαρτωμένη ἐκ τῆς Καρχηδόνος.

Ὑπὸ τοὺς Ῥωμαίους ἦτο πόλις ἐλευθέρα, ὡς τοιαύτη δ' ἔκοψε χαλκᾶ νομίσματα ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Τιβερίου, ἐκ νέου δὲ ἐπὶ τῆς τοῦ Κλαυδίου Ἀλβίνου. *Ἐπιγρ.* HIPPONE LIBERA.

Κεφαλὴ τῆς θεᾶς Ἀστάρτης μετὰ καλύπτρας καὶ στεφάνης.	Φοινικικὴ θεὰ κατ' ἐνώπιον, κρατοῦσα κηρύκειον καὶ στάχυς. . Æ ·85
Κεφαλὴ τοῦ Τιβερίου.	IVL. AVG Ἰουλία (Λιβία) καθημένη . . . . Æ 1·3

Καρχηδών. (Müller, II. σ. 66 κ. ἑξ.). Ἄξιον σημειώσεως εἶνε, ὅτι τὸ πλούσιον τοῦτο ἐμπορικὸν κράτος, μετὰ τοῦ ἐξ 700,000 περίπου κατοίκων αὐτοῦ, δὲν ἔκαμεν οἱανδήποτε χρῆσιν κεκομμένου νομίσματος, πρὶν ἢ ἡ ἐν ἔτει 410 π. Χ. μεγάλη ἐπιδρομὴ κατὰ τῆς Σικελίας φέρῃ τοὺς στρατοὺς αὐτῆς τὸ δεύτερον ἤδη εἰς συνάφειαν πρὸς τοὺς Ἕλληνας τῆς Σικελίας. Τότε δὲ μόλις φαίνεται ὅτι ἐγεννήθη ἡ ἀνάγκη κοπῆς νομισμάτων. Δύναταί τις δὲ νὰ ἰσχυρισθῇ, ὅτι τὰ στρατεύματα, ἅτινα ἐχρησιμοποιοῦντο πρὸς ἐρήμωσιν τῶν ἀκμαζουσῶν Ἑλληνικῶν πόλεων τῆς νήσου ἦσαν τὸ ἄμεσον αἴτιον τῆς νομισματοκοπίας. Ὅτι δὲ ἡ χρῆσις τῶν κεκομμένων νομισμάτων καὶ ἡ τέχνη τῆς νομισματοκο-

πίας ἐλήφθη ὑπὸ τῶν Καρχηδονίων παρὰ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν Ἑλλήνων εἶνε φανερὸν ἐκ τῆς παραδοχῆς τοῦ Σικελικοῦ τύπου τῆς κεφαλῆς τῆς Περσεφόνης καὶ ἐκ τῆς ἀριδήλως Ἑλληνικῆς τεχνοτροπίας τῶν ἀρχαιοτάτων Καρχηδονικῶν νομισμάτων.

Ἡ Καρχηδονικὴ ἐπιγραφὴ εἶνε ἡ μόνη ἔνδειξις ὅτι αἱ νομισματικαὶ αὗται σειραὶ δὲν εἶνε καθαρῶς Ἑλληνικαί, ἀλλ' ὅμως πᾶς λόγος ἄγει ἡμᾶς εἰς τὸ νὰ συμπεράνωμεν ὅτι ἐκόπησαν ἐν Σικελίᾳ, καὶ ὄχι ἐν Ἀφρικῇ καὶ ὅτι ἐγένετο χρῆσις Ἑλλήνων καλλιτεχνῶν πρὸς χάραξιν τῶν νομισματικῶν σφραγίδων. Πολλάκις δὲ τὰ ὀνόματα Καρχηδονικῶν πόλεων τῆς Σικελίας ἀπαντῶσιν ἐπὶ τῶν νομισμάτων, οἷον רש מלקרת, *Ρέσχ Μελκάρθ*=Ἡράκλεια Μινώα, המטוא — Μοτύα, ציץ= Πάνορμος (;), ארך = Ἔρυξ, כפרא *Κφρά* (Κάφαρα, ὅ ἐστὶ χωρίον)=Σολοῦς. Ταῦτα περιεγράφησαν ἤδη ὑπὸ τὰς πόλεις, ὧν φέρουσι τὰ ὀνόματα (Τόμ. Α'. σελ. 183, 184, 214, 218 καὶ 227). Ὑπάρχουσιν ἐν τούτοις διάφοροι ἄλλαι σειραὶ φέρουσαι τὰς ἐπιγραφὰς קרתחדשת, *Κάρτ Χαδασὰτ* (= Νέα πόλις Καρχηδόνος). מחנת, *Μαχανὰτ* (=στρατόπεδον). עם מחנת, עם המחנת, ἢ שעם מחנת, *Ἀμ Μαχανάτ*, *Ἀμ χὲ Μαχανὰτ* ἢ *Σχᾶμ Μαχανὰτ* (λαὸς τοῦ στρατοπέδου)· מחשבם (*Μεχασβὶμ* (οἱ ταμίαι), κτλ., ἅτινα δὲν δύνανται νὰ καταταχθῶσιν χωριστὰ εἰς ἰδίας τινὰς χώρας τῆς Σικελίας. Οὕτω τὰ τοιαῦτα νομίσματα δύνανται μᾶλλον νὰ περιγραφῶσιν ὡς Σικελοκαρχηδονικά, τουτέστιν ὡς νομίσματα κοπέντα ἐν Σικελίᾳ πρὸς πληρωμὴν τῶν Καρχηδονικῶν στρατευμάτων. Τὰ ἑπόμενα εἶνε αἱ κυριώταται ποικιλίαι: —

Σικελοκαρχηδονικὰ νομίσματα. Περὶ τὰ 410-310 π. Χ.

ΧΡΥΣΑ. *Φοινικικὸς σταθμητικὸς κανών.*

Κεφαλὴ τῆς Περσεφόνης, ἀκμαίας ἀρχαίας τεχνοτροπίας. (B.M. *Guide*, Πίν. XXVI. 37.)	Ἵππος ἀνορθούμενος· ὑπεράνω ♁ (σύμβολον τοῦ Βαάλ). ℵ 118 κ.
Ὁμοίως.	Ὁμοίως . . . . ℵ 23·8 κ.
Φοῖνιξ δένδρον.	Κεφαλὴ ἵππου . . . . ℵ 15·3 κ.
Κεφαλὴ Περσεφόνης.	Φοῖνιξ δένδρον . . . . ℵ 36 κ.

ΑΡΓΥΡΑ *Ἀττικὸς σταθμητικὸς κανών*

קרת הדשת Πρόσθιον ἵππου, ἐνίοτε ὑπὸ Νίκης στεφανουμένου.	מחנת Φοῖνιξ δένδρον . . . . . . ℞ Ἀττικ. τετράδρ.
» Ἵππος ἐλεύθερος ὑπὸ Νίκης στεφανούμενος.	Δένδρον φοίνικος. . . ℞ Τετράδρ. *(Πίναξ ΚΖ'. 10.)*
» Κεφαλὴ ἵππου.	Κορυφὴ φοίνικος. . . . ℞ Ὀβολ.
» ἢ ἄνευ ἐπιγραφῆς. Κεφαλὴ Περσεφόνης μετὰ ἢ ἄνευ δελφίνων πέριξ	Ἵππος ἐλεύθερος πρὸ δένδρου φοίνικος. . . . . . ℞ Τετράδρ. (B. M. *Guide,* Πίν. XXVI. 39 καὶ Πίν. XXXV. 37, 38).
Ἀποθεωθεῖσα κεφαλὴ Διδοῦς, φέρουσα τιάραν Ἀσιατικοῦ σχήματος.	שעה מחנת Λέων καὶ δένδρον φοίνικος. *(Πίναξ ΛΔ'. 8).* ℞ Τετράδρ.
Κεφαλὴ Περσεφόνης ὑπὸ δελφίνων περικυκλουμένη.	עם מחנת ἢ מ Κεφαλὴ ἵππου καὶ δένδρον φοίνικος . . ℞ Τετράδρ. *(Πίναξ ΛΔ'. 7).*
Κεφαλὴ τοῦ Τυρίου Ἡρακλέους, Μελκάρθου, φέρουσα λεοντῆν.	עם ה מחנת שעם מחנת ἢ מחשבם } Κεφαλὴ ἵππου καὶ δένδρον φοίνικος. ℞ Τετράδρ. (B. M. *Guide,* Πίν. XXXV. 36).

Ἡ ὁμοιότης τῆς κεφαλῆς τοῦ Ἡρακλέους τῶν νομισμάτων τῆς σειρᾶς ταύτης πρὸς τὴν τῶν ἀρχαιοτέρων τετραδράχμων Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου εἶνε σπουδαία χρονολογικὴ ἔνδειξις.

Τὰ Σικελοκαρχηδονικὰ χαλκᾶ νομίσματα τῆς περιόδου ταύτης δὲν εἶνε πολυάριθμα.

Δένδρον φοίνικος.	Πήγασος . . . . Æ ·65
Ὁμοίως.	Κεφαλὴ ἵππου . . . . . . Æ ·8
Κεφαλὴ Περσεφόνης	Κεφαλὴ ἵππου . . . . . . Æ ·9

Διαρκούσης τῆς βασιλείας Ἀγαθοκλέους τοῦ Συρακουσίου, φαίνεται ὅτι ἔπαυσεν ἐν Σικελίᾳ ἡ ἔκδοσις Καρχηδονικῶν νομισμάτων.

Νομίσματα κοπέντα ἐν Καρχηδόνι, περὶ τὰ 340-242 π. Χ.

Τὰ ἐν αὐτῇ τῇ Καρχηδόνι κοπέντα νομίσματα συνίστανται ἐκ χρυσῶν, ἐξ ἠλεκτρίνων καὶ ἐκ χαλκῶν, μέχρι τῆς ἐποχῆς τῆς

προσκτήσεως τῶν πλουσίων ἀργυρωρυχείων τῆς Ἱσπανίας καὶ τῆς ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ, ἐν ἔτει 242, κτίσεως Καρχηδόνος τῆς Νέας ὑπὸ τοῦ Ἀσδρούβα, γαμβροῦ τοῦ Ἀμίλκα Βάρκα, ὅτε φαίνεται ὅτι τὸ πρῶτον ἐκόπησαν μεγάλα ἀργυρᾶ νομίσματα Καρχηδονικά τε καὶ Ἱσπανοκαρχηδονικά.

Τὰ ἐνταῦθα ἀναφερόμενα χρυσᾶ καὶ ἠλέκτρινα νομίσματα, ἀνήκοντα εἰς τὸ διάστημα τὸ μεταξὺ τῶν χρόνων τοῦ Τιμολέοντος καὶ τοῦ τέλους τοῦ πρώτου Καρχηδονικοῦ πολέμου, εἶνε τὰ ἑξῆς·

Κεφαλὴ Περσεφόνης, φέρουσα περιδέραιον μετὰ ἐξαρτημάτων.	Ἵππος ἱστάμενος . . . X 145 κ. (*Πίναξ ΛΔ'. 9*).
Ὁμοίως.	Ἵππος καὶ φοῖνιξ δένδρον. X 73 κ.
Ὁμοίως.	Ἵππος ἱστάμενος. . . . ЫE 118 κ. (B. M. *Guide*, Πίν. XLVII. 41).
Κεφαλὴ τῆς Περσεφόνης.	Ἵππος καὶ δένδρον φοίνικος. ЫE 58 κ.
Ὁμοίως.	Ἵππος ἱστάμενος καὶ στρεφόμενος . ЫE 27 κ.

Τὰ νομίσματα ταῦτα ἀκολουθοῦσι τὸν Φοινικικὸν σταθμητικὸν κανόνα (δραχμὴ 59 κ., 1½ δρ. 88 κ., δίδραχμον 118 κ., 2½ δρ. 147 κ.). Τὰ χαλκᾶ νομίσματα ὁμοιάζουσι πρὸς τὰς ἠλεκτρίνας δραχμὰς κατά τε τὸ μέγεθος καὶ τοὺς τύπους.

Περὶ τὰ 241-218 π. Χ.

Τὸ μεταξὺ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου Καρχηδονικοῦ πολέμου διάστημα χαρακτηρίζεται ὑπὸ τῆς μεγάλης συρροῆς χρυσοῦ καὶ ἀργύρου ἐκ τῶν νεωστὶ προσκτηθέντων Ἱσπανικῶν μεταλλείων καὶ ἐκ τῆς ἐκδόσεως μεγάλων χρυσῶν καὶ ἀργυρῶν νομισμάτων.

ΧΡΥΣΑ.

Κεφαλὴ Περσεφόνης. (Müller, II. Εἰκ. 76).	בארצת Ἵππος ἀνορθούμενος καὶ δένδρον φοίνικος . . . . X 350 κ.
Ὁμοίως. (*Αὐτόθι*, Εἰκ. 66).	Ἵππος ἱστάμενος, βλέπων πρὸς ἀρ. X 193 κ.

Ὁμοίως. (B.M. *Guide*, Πίν. LIX. 33).	Ἵππος ἱστάμενος· ὑπεράνω δίσκος ἀκτινοστεφὴς ἐν μέσῳ δύο ὄφεων οὐραίων . . . . . Æ 175 κ.
Ὁμοίως. (*Αὐτόθι*, Πίν. LIX. 34).	Ἵππος ἱστάμενος . . . Æ 118 κ.
Ὁμοίως.	Ἵππος καὶ δένδρον φοίνικος. Æ 36 κ.

ΑΡΓΥΡΑ.

Κεφαλὴ Περσεφόνης.	Ἵππος ἀνορθούμενος *(Πίναξ ΛΕ'. 6)* Δωδεκάδραχμον Ꝓ 704 κ.
Ὁμοίως. *(Πίναξ ΛΕ'. 5)*.	בארצת Πήγασος. . . . . Δεκάδραχμον Ꝓ 574 κ.
Ὁμοίως. (Müller, II. Εἰκ. 99).	Ἵππος ἱστάμενος· ὑπεράνω, δίσκος ἀκτινοστεφής, ἐν μέσῳ δύο οὐραίων. . Ꝓ 364 κ. (Ἑξάδραχ.)
Ὁμοίως. (*Αὐτόθι*, Εἰκ 129).	Κεφαλὴ ἵππου. . . . . Ꝓ 341 κ.
Ὁμοίως. (B. M. *Guide*, Πίν. LIX. 36)	Ἵππος· ὑπεράνω, ἀστήρ . . . . . Ꝓ 228 κ. (Τετράδραχ.)
Ὁμοίως. (B.M. *Guide*, Πίν. XLVII.43· LIX. 37).	Ἵππος καὶ δένδρον φοίνικος· ἵππος στρεφόμενος· ἵππος ἱστάμενος ἢ τριποδίζων . . . . Ꝓ διάφορα μικρότερα κλάσματα.

Ὁ σταθμητικὸς κανὼν τῶν ἀνωτέρω περιγραφέντων νομισμάτων εἶνε ὁ Φοινικικός, τῶν διαιρέσεων οὐσῶν 12, 10, 6, 4, 3, 2 $^1/_2$, 2, 1 $^1/_2$, 1 $^1/_4$ καὶ 1 δραχμῆς, μετ' ἐνίων μικροτέρων κλασμάτων. Τὸ μέταλλον δὲν εἶνε πάντοτε τῆς ἀρίστης ποιότητος. Ἡ ἐπιγραφὴ בארצת ὑποτίθεται ὅτι σημαίνει Βύρσαν, τὴν ἀκρόπολιν τῆς Καρχηδόνος. Τινὰ τῶν χαλκῶν νομισμάτων, ἅτινα κατὰ τὸ πλεῖστον ὁμοιάζουσι πρὸς τὰ ἀργυρᾶ κατὰ τοὺς τύπους καὶ τὴν τεχνοτροπίαν, εἶνε πάνυ μεγάλου μεγέθους, ὑπερβαίνοντα κατὰ σταθμὸν τὰ βαρύτατα τῶν χαλκῶν νομισμάτων τῶν Πτολεμαίων καὶ ἰσοφαρίζοντα πρὸς δύο περίπου τῶν συγχρόνων Ῥωμαϊκῶν ἀσσαρίων τῆς καλουμένης ἑκτημοριαίας ἐλαττώσεως. (Ἴδε Τόμ. Α'. σελ. 25, σημείωσις).

Περὶ τὰ 218-146 π. Χ.

Ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ δευτέρου Καρχηδονικοῦ πολέμου τὸ Καρχηδονικὸν νόμισμα ἐξευτελίζεται ταχέως κατά τε τὴν ποιότητα τοῦ μετάλλου καὶ τὴν τεχνοτροπίαν. Ἡ Καρχηδόνος τῆς Νέας ἀπώλεια (210 π. Χ.) μετὰ τῶν πλουσίων αὐτῆς μεταλλείων, συνετέλεσε πιθανῶς εἰς τὴν πτωχείαν τοῦ χρησιμοποιουμένου ἔκτοτε μετάλλου. Οἱ δὲ τύποι εἶνε ἁπλαῖ παραλλαγαὶ τῶν τῆς προηγουμένης σειρᾶς (Β. Μ. *Guide*, Πίν. LIX, 38, 39).

ΗΛΕΚΤΡΟΝ ΚΑΙ ΚΡΑΜΑ.

Κεφαλὴ τῆς Περσεφόνης πτωχῆς καὶ πλατείας τεχνοτροπίας.	Ἵππος . . . . ΗΕ 46 κ.
Ὁμοίως.	Ὁμοίως . . . . Ϙ 29 κ.
Ὁμοίως.	Ἵππος καὶ δένδρον φοίνικος Ϙ 170 κ.
Ὁμοίως.	Ἵππος καὶ ἀστήρ . . . Ϙ 44 κ.

Πρὸς τὰ τελευταῖα ἠλέκτρινα νομίσματα τῆς Καρχηδόνος δυνάμεθα νὰ συγκρίνωμεν τὰ σύγχρονα ἠλέκτρινα νομίσματα τῆς Καπύης, τὰ κοπέντα κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐπαναστάσεως τῆς πόλεως ταύτης κατὰ τῆς Ῥώμης ἐπὶ τοῦ πολέμου τοῦ Ἀννίβου (216-211 π. Χ.). Ἴδε τόμ. Α΄. σελ. 46.

Ἡ ὁμοιότης τῶν νομισμάτων τῆς Καπύης πρὸς τὰ τῆς Καρχηδόνος κατὰ ὁλκὴν (46 κ.), τεχνοτροπίαν καὶ τὴν κακὴν ποιότητα τοῦ κράματος, ἐξ οὗ ταῦτα ἀπετελοῦντο, καθιστᾷ τὰ μέγιστα πιθανὸν ὅτι ἡ Καπύη, ὅτε ὁ στρατὸς τοῦ Ἀννίβου διεχείμαζεν ἐνταῦθα τῷ 216-215 π. Χ. (Λιβίου XXIII, 18· Στράβωνος V, 4, 13), ἀφωμοίωσε τὴν νομισματοκοπίαν αὐτῆς πρὸς τὴν ἰσχύουσαν παρὰ τοῖς Καρχηδονικοῖς στρατεύμασιν.

Ἐν τούτοις τὸ μέγιστον μέρος τῆς νομισματοκοπίας τῆς Καρχηδόνος ἐν τῇ περιόδῳ ταύτῃ συνίσταται οὐχὶ ἐξ ἠλέκτρου ἢ κράματος, ἀλλ' ἐκ χαλκῶν νομισμάτων κακίστης τεχνοτροπίας καὶ κατασκευῆς.

Καρχηδονικὴ νομισματοκοπία τῆς Ἱσπανίας. Πλὴν τῶν ἐν αὐτῇ τῇ Καρχηδόνι κοπέντων νομισμάτων ὑπάρχουσι καί τινα ἄλλα, ἅτινα ὡς ἐκ τῆς κατὰ τεχνοτροπίαν ὁμοιότητος αὐτῶν πρὸς τὰς ἀναμφιβόλους Καρχηδονικὰς ἐκδόσεις, καὶ ἐκ τῆς συχνῆς αὐτῶν παρουσίας ἐν τοῖς Ἱσπανικοῖς εὑρήμασιν κατετάχθησαν ὑπὸ τοῦ κ. Zobel εἰς τὰς ἐν Ἱσπανίᾳ Καρχηδονικὰς κτήσεις (ἴδε τόμ. Α΄. σελ. 6). Ἕτερα δὲ χρυσᾶ, ἀργυρᾶ καὶ χαλκᾶ κατετάχθησαν εἰκαστικῶς ὑπὸ τοῦ Müller (II, 147) εἰς τὴν Σαρδώ, ὅτε αὕτη ἔπαυσε νὰ ἀποτελῇ μέρος τῶν Καρχηδονικῶν κτήσεων.

Κεφαλὴ Περσεφόνης.	Ταῦρος ἱστάμενος· ὑπεράνω, ἀστήρ· ὑποκάτω, μήνη περιβάλλουσα δίσκον . . . . Ν 46·5 κ.
Κεφαλὴ ἄρρην νεαρὰ μετὰ διαδήματος.	Ταῦρος ἱστάμενος· *σύμβολον*, στάχυς. Ρ 113 κ.
Ὁμοίως	Ταῦρος ἱστάμενος· *σύμβολον*, ὄφις οὐραῖος. . . . . . . Ρ 54 κ.
Κεφαλὴ Περσεφόνης.	Τρεῖς στάχυς σίτου, ὧν ὑπεράνω μήνη περιβάλλουσα δίσκον. Χ 1·05
Ὁμοίως.	Ταῦρος ἱστάμενος· ὑπεράνω, ἀστήρ. Χ ·75

Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς μετὰ κράνους λοφωτοῦ.	Ἵππος ἱστάμενος (πιθανῶς νόμισμα Ἱσπανικόν) . . . . . Χ 1·05
Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος δαφνοστεφής.	Ἵππος καὶ δίσκος ἀκτινωτός, παρ' ᾧ δύο ὄφεις οὐραῖοι . . . Χ 1·05
Κεφαλὴ Ἄρεως(;) νεαροῦ.	Φοῖνιξ δένδρον (πιθανῶς νόμισμα Ἱσπανικόν). . . . . . . Χ ·8

Ἡ Καρχηδὼν ὑπὸ τοὺς Ῥωμαίους.

Ἡ Καρχηδὼν ἀνηγέρθη ἐκ νέου ὑπὸ τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος τῷ 44 π. Χ, ἐν ἔτει δὲ 29 π. Χ, ἀπῳκίσθη ἐκ νέου ὑπὸ τοῦ Αὐγούστου. Ὡς Ῥωμαϊκὴ ἀποικία ἔκοψε χαλκᾶ νομίσματα μέχρι τῆς βασιλείας τοῦ Τιβερίου. *Ἐπιγρ.* KAR VENERIS, Ναὸς τῆς Ἀφροδίτης. Συντετμημένα ὀνόματα τῶν SVF[ETES] ἢ δύο ἀν-

δρῶν, πρὸς δὲ C. I. C. D. D. P. P. = Colonia Julia Carthago, decreto decurionum, pater patriae (;), κτλ. (Müller, II. σ. 149).

Κλυπέα, κτισθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἀγαθοκλέους τῷ 310 π. Χ. ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἀσπίς· ὠνομάσθη δὲ οὕτω ἐκ τῆς πρὸς ἀσπίδα, λατινιστὶ clypeus, ὁμοιότητος τοῦ ἀκρωτηρίου ἐφ᾽ οὗ ἔκειτο. Εἰς τοὺς χρόνους τοῦ Πλινίου ἦτο ἐλευθέρα πόλις «liberum Clypea in promotorio Mercurii» (Πλιν. H. N, V. 3). Ἐπὶ Αὐγούστου καὶ Τιβερίου ἐκόπησαν χαλκᾶ νομίσματα ἐν τῇ Κλυπίᾳ τῇ ἀδείᾳ τοῦ ἀνθυπάτου, PERMISSV PROCOS. *Ἐπιγρ.* C. I. P. (Clypea Julia Pia, pulchra ἢ pacensis(;). *Τύποι* — Κεφαλαὶ Αὐγούστου, Τιβερίου ἢ Δρούσου τοῦ νεωτέρου, *ὄπισθ.* Ἑρμῆς καθήμενος ἐπὶ βράχου· προτομὴ τοῦ Ἑρμοῦ· Δημήτηρ ἢ Λιβία μετὰ καλύπτρας, καθημένη καὶ κρατοῦσα στάχυς καὶ σκῆπτρον.

Οὐτική, ἀποικία τῆς Τύρου παλαιοτάτη, ἐλευθερωθεῖσα ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων μετὰ τὴν πτῶσιν τῆς Καρχηδόνος. Τὰ νομίσματα τῆς Οὐτικῆς ἀνήκουσιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Τιβερίου. *Ἐπιγρ.*, M. M., ἢ M. MVN. IVL. VTIC. D. D. P. P., «Municipium» ἢ «Municipes municipii Julii Uticensis decreto decurionum pater patriae (;)» συντετμημένως, συνήθως προστιθεμένων τῶν ὀνομάτων τῶν Ῥωμαίων ἀνθυπάτων, κτλ. Περὶ δὲ τῶν διαφόρων ἑρμηνειῶν τῶν ἐπιγραφῶν M. MVN, καὶ D. D. P. P. ἴδε Müller II. 164 κ. ἑξ. *Τύποι* — Πεπλοφόρος προτομὴ γυναικὸς (Λιβία;) ἢ κεφαλὴ τοῦ Τιβερίου, *ὄπισθ.* Λιβία καθημένη ἐπὶ θρόνου καὶ κρατοῦσα φιάλην. Ὁ τίτλος municipium ἐδόθη τῇ Οὐτικῇ, ὅτε ὁ Αὔγουστος περεχώρησε τὸ δικαίωμα τοῦ Ῥωμαίου πολίτου εἰς τοὺς κατοίκους αὐτῆς.

ΝΗΣΟΙ ΜΕΤΑΞΥ ΑΦΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΣΙΚΕΛΙΑΣ

Γαῦλος, μικρὰ νῆσος χωριζομένη τῆς Μελίτης ὑπὸ στενοῦ πορθμοῦ. Περιέχει δὲ τὰ ἐρείπια Φοινικικοῦ ναοῦ, οἱ δὲ νομισμα-

τικοὶ αὐτῆς τύποι ἀναφέρονται εἰς τὴν λατρείαν Φοινικικῶν θεοτήτων.

Δεύτερος καὶ πρῶτος αἰὼν π. Χ.

Κεφαλὴ γυναικεία μετὰ καλύπτρας.	אנן Τρεῖς θεότητες Αἰγυπτιακοῦ σχήματος, ὧν ἡ ἐν τῷ μέσῳ ὁμοιάζει πρὸς τὸν Ὄσιριν . . Æ 1·1
Ὁμοίως.	Κεφαλὴ κριοῦ . . . . . . Æ ·6
Ὁμοίως.	אנן-אנן Τρίπους . . . . . Æ ·6
Πωγωνοφόρος κεφαλή πρὸ αὐτῆς αὐτῆς κηρύκειον.	אנן Πῖλος θυσίας (κυνῆ) ἐν στεφάνῳ Æ ·8
Κεφαλὴ γυναικεῖα μετὰ μηνίσκου.	ΓΑΥΛΙΤΩΝ Ὁπλίτης· ἐν τῷ πεδίῳ ἀστήρ. . . . . Æ ·7

Κόσσυρα, μεταξὺ Σικελίας καὶ Ἀφρικῆς, κατοικουμένη ὑπὸ λαοῦ Φοινικικῆς καταγωγῆς. Ἡ νῆσος ἐκυριεύθη ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων ἀπὸ τῶν Καρχηδονίων ἐν τῷ πρώτῳ Καρχηδονικῷ πολέμῳ, ἀλλὰ ταχέως κατόπιν ἀνεκτήθη ὑπὸ τούτων. Τὰ νομίσματα αὐτῆς εἶνε πάντα χαλκᾶ καὶ ἀνήκουσιν εἰς δύο κλάσεις.

Δεύτερος αἰὼν π. Χ.

Κεφαλὴ γυναικεῖα μετ' Αἰγυπτιακοῦ καλύμματος τῆς κεφαλῆς.	איבנם (= insula filiorum, δηλ. Sadyci) ἐν στεφάνῳ δάφνης Æ ·8
Ὁμοίως ὑπὸ Νίκης στεφανουμένη.	Ὁμοίως . . . . Æ ·8

Πρῶτος αἰὼν π. Χ.

Ὁμοία κεφαλή, μετὰ ἢ ἄνευ Νίκης.	COSSVRA ἐν στεφάνῳ δάφνης . . Æ 1·0-·8

Μελίτη, νῦν Μάλτα. Χαλκᾶ νομίσματα τοῦ δευτέρου καὶ πρώτου αἰῶνος π. Χ.

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος.	ΜΕΛΙΤΑΙΩΝ Λύρα . . . Æ ·6
Κεφαλὴ γυναικεία μετὰ καλύπτρας.	» Ὁμοίως . . Æ ·6
Ὁμοίως.	» Τρίπους . . Æ ·8
Κεφαλὴ Δήμητρος.	» Ἵππος . . . Æ ·8
ΜΕΛΙΤΑΙΩΝ Κεφαλὴ Ἴσιδος.	Τετράπτερος Αἰγυπτιακὴ παράστασις ὑποπτήσσουσα, κρατοῦσα δὲ τυκάνην καὶ σκῆπτρον . Æ 1·05

ΜΕΛΙΤΑΙΩΝ Κεφαλὴ γυναικεῖα μετὰ καλύπτρας. (Eckhel, I. 268)	Θρόνος ἀγκυλόπους μετὰ ὀνόματος Ῥωμαίου ἀντιστρατήγου . Æ ·8

ΝΟΜΑΔΙΚΗ

ΒΑΣΙΛΕΙΣ

Αἱ σειραὶ τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων, ἅτινα ὁ Müller (III σ. 13 κ. ἑξ) ἀπένειμεν εἰς τοὺς βασιλεῖς τῆς Νουμιδίας **Μασσινέσσαν**, (202—148 π. Χ.) *ἐμπ.* Νεαρὰ ἄρρην κεφαλή, *ὄπισθ.* Ἵππος καὶ φοῖνιξ δένδρον (Β. Μ. *Guide*, Πίν. LIX. 30)· **Μικίψαν** καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, (148-118 π. Χ.) *ἐμπ.* Κεφαλὴ Ἡρακλέους, *ὄπισθ.* Ἐλέφας· καὶ **Ἰουγούρθαν** (118-106 π. Χ.) *ἐμπ.* Κεφαλὴ Ἡρακλέους, *ὄπισθ.* Ἐλέφας (Β. Μ. *Guide* Πίν. LIX, 31), ἀπεδόθησαν ὑπὸ τοῦ κ. Zöbel τῇ Ἱσπανίᾳ (ἴδε Τόμ. Α΄. σελ. 6).

Ἡ δὲ σειρά, ἣν ὁ Müller ἀπένειμε τῷ **Ἱεμψὰλ Β΄**. (106-60 π. Χ.), εἰς ὃν ἐδόθη μέρος τῆς Νομαδικῆς μετὰ τὴν πτῶσιν τοῦ Ἰουγούρθα, *ἐμπ.* Κεφαλὴ ἀνδρὸς στάχυσιν ἐστεμμένη, *ὄπισθ.* Ἵππος ἀνορθούμενος καὶ Καρχηδονικὸν γράμμα (Β. Μ. *Guide*, Πίν. LXX, 37), θεωρητέα ὡς ἀμφιβόλου κατατάξεως. Τὰ μόνα δὲ νομίσματα, ἅτινα ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τεχνοτροπίας ὀφείλω νὰ θεωρήσω ὡς ὀρθῶς ἀπονεμηθέντα ὑπὸ τοῦ Müller εἰς βασιλεῖς τῆς Νομαδικῆς, ἀρχαιοτέρους **Ἰόβα** τοῦ Α΄, εἶνε τὰ περιγραφέντα ἐν σελ. 17 καὶ 18 ἀρ. 19-35 καὶ σ. 32 ἀρ. 37-42 τῆς συγγραφῆς αὐτοῦ.

Ἄρρην κεφαλὴ δαφνοστεφὴς μετὰ πώγωνος ἐκ σφαιριδίων σχηματιζομένου	Ἵππος ἱστάμενος μετὰ κηρυκείου ἢ καλπάζων. Ποικίλα σύμβολα καὶ Καρχηδονικὰ γράμματα ἐν τῷ πεδίῳ. . . . . . . Æ 1·25-·7
Ὁμοία κεφαλὴ μετὰ διαδήματος.	Ἵππος μετὰ ἀστέρος ἢ φοίνικος καὶ Καρχηδονικῶν γραμμάτων Æ ·9

Ἰόβας Α΄. 60-46 π. Χ. Ἡ νομισματοκοπία τοῦ βασιλέως τούτου ἀποτελεῖται ἐκ δηναρίων καὶ πεντασσαρίων (quinarii)

τοῦ Ῥωμαϊκοῦ σταθμητικοῦ κανόνος καὶ ἐκ χαλκῶν νομισμάτων (Müller, III. σ. 42).

REX IVBA Προτομὴ Ἰόβα πωγωφόρος, μετὰ κόμης ἐπιμελῶς εἰς τυπικοὺς πλοχμοὺς διατεταγμένης καὶ σκήπτρου ἐπ' ὤμου.	יובעי הממלכת (= *βασίλειον Ἰόβα, ἢ Ἰόβας βασιλεύς)*, εἰς νεοκαρχηδονικοὺς χαρακτῆρας. *Τύπος, ναός. (Πίναξ ΛΔ'. 10).* Ꝛ 66-45 κ.
REX IVBA Προτομὴ Νίκης.	Ἡ αὐτὴ ἐπιγραφή· ἵππος καλπάζων. Ꝛ 30 κ.
Προτομὴ τοῦ Ἰόβα.	Ἵππος καλπάζων. . . . Ꝛ 28 κ.
Κεφαλὴ Ἀφρικῆς μετὰ δορᾶς ἐλέφαντος.	Λέων. . . . . Ꝛ 13 κ.

Τὰ χαλκᾶ νομίσματα φέρουσι τὴν αὐτὴν νεοκαρχηδονικὴν ἐπιγραφὴν οὐχὶ ὅμως καὶ τὴν Λατινικήν· *ἐμπρ.* Κεφαλὴ Ἄμμωνος, ἢ Ἀφρικῆς μετὰ δορᾶς ἐλέφαντος· *ὄπ.* Ἐλέφας, ναὸς ἢ λέων.

Τὰ νομίσματα εἶνε κυρίως ἀξιοσημείωτα ἕνεκα τῆς χαρακτηριστικῆς εἰκόνος τοῦ βασιλέως, ὃν ὁ Κικέρων (*De Lege agra*, II, 22) καλεῖ «adolescens bene capillatus». Πρβλ. ὡσαύτως τὸν Σουητώνιον (*J. Caesar*, κεφ. 71) ὅστις διηγεῖται ὅτι ὁ Καῖσαρ ἔσυρέ ποτε τὸν Ἰόβαν ἐκ τοῦ πώγωνος.

ΠΟΛΕΙΣ.

Μετὰ τὴν ἐν Θάψῳ νίκην τοῦ Καίσαρος ἐν ἔτει 46 π. Χ. καὶ τὸν θάνατον τοῦ Ἰόβα ἡ Νομαδικὴ διενεμήθη μεταξὺ Ῥώμης καὶ τῶν Ἀφρικανῶν συμμάχων αὐτῆς. Εἶνε δὲ πιθανὸν ὅτι τινὲς τῶν πόλεων ἐξηκολούθησαν κόπτουσαι νομίσματα μέχρι τῶν χρόνων τοῦ Αὐγούστου.

Βούλη βασιλική (Müller, III, 57). Χαλκοῦν, *ἐμπ.* Ἀετός, *ὄπισθ.* Μήνη περὶ δίσκον. *Ἐπιγρ.*, בבעל.

Γαζαύφαλα, περὶ τὰ πεντήκοντα μίλια πρὸς ἀνατολὰς τῆς Κίρτας. Ὁ Müller (III, 65) ἀποδίδει τῇ πόλει ταύτῃ νομίσματα ὁμοιάζοντα τοῖς τῆς Κίρτης, φέροντα ὅμως τὴν ἐπιγραφὴν **κυ**.

Ἱππὼν βασιλικὸς καὶ **Τίπασα.** Ἱππὼν ὁ βασιλικὸς ἦτο πόλις παράλιος πλησίον τῶν ἐκβολῶν τοῦ ποταμοῦ Οὔβου. Ἡ Τίπασα δὲ ἔκειτο περὶ τὰ τεσσαράκοντα μίλια πρὸς νότον τοῦ Ἱππῶνος, συνδεομένη πρὸς αὐτὸν διὰ ὁδοῦ. Αἱ δύο πόλεις φαίνεται ὅτι ἔκοψαν κοινὸν εἰς ἀμφοτέρας νόμισμα. *Ἐπιγρ.* אפין καὶ טפנתן = Thpatn. *Τύποι* — Κεφαλὴ τοῦ Βαὰλ δαφνοστεφὴς ἔχουσα ἄνω μὲν αὐτῆς ἀστέρα, ὄπισθεν δὲ σκῆπτρον, *ὄπισθ.* Κεφαλὴ Ἀστάρτης μετὰ καλύπτρας, ὑπεράνω δ' αὐτῆς δίσκος ἐν μηνίσκῳ· κεφαλὴ Μελκάρθου, ἧς ὑπεράνω μὲν ἀστήρ, ὄπισθεν δὲ ῥόπαλον. *ὄπισθ.* Κεφαλὴ τοῦ Χουσὸρ Φθᾶ ἤτοι Ἡφαίστου, ἧς ἄνω μὲν ἀστήρ, ὄπισθεν δὲ πέλεκυς· νεανικὴ κεφαλή, *ὄπισθ.* Πάνθηρ πηδῶν πρὸς δ.

Κίρτα, ἡ πρωτεύουσα τῆς Νομαδικῆς καὶ ἡ κυρία ἕδρα τῶν βασιλέων. Χαλκᾶ μετὰ Καρχηδονικῶν ἐπιγραφῶν, בדמלקרת כרטן ἢ אלבת (Müller, III, σ. 60).

Κεφαλὴ γυναικεία πυργοστεφής.	Ἵππος . . . . Æ 1·0
Ὁμοίως.	Δύο στάχυες, καθέτως. . . Æ ·7

Μακομάδα, μεσόγειος πόλις Φοινικικῆς καταγωγῆς. Χαλκᾶ ὀψίμων αὐτονόμων χρόνων. *Ἐπιγρ.* מקמא (= Μκμα). *Τύποι* — Κεφαλὴ τοῦ Χουσὸρ Φθᾶ, ἤτοι τοῦ Φοινικικοῦ Ἡφαίστου, φέροντος ἀκριβῶς ἐφαρμοζόμενον πῖλον μετὰ δύο κυματιζουσῶν ταινιῶν ἐπὶ τῆς κορυφῆς, *ὄπισθ.* Χοῖρος· ἵππος καλπάζων, *ὄπισθ.* Δίσκος ἐν μηνίσκῳ.

Σαλδιανή, πόλις μεσόγειος τῆς Νομαδικῆς, νοτιοδυτικῶς τῆς Κίρτης. Χαλκᾶ αὐτονόμων χρόνων. *Ἐπιγρ.* אשלבי (Ἄσλβν). *Τύπος* — Προτομὴ μετὰ καλύπτρας, Φοινικικῆς θεᾶς σὺν κηρυκείῳ, *ὄπισθ.* Ἵππος, ὕπερθεν μηνίσκος καὶ δίσκος (Müller, III, σ. 68).

Σαραί, εἰς τὰ νοτιοδυτικὰ τῆς Νομαδικῆς. Χαλκᾶ αὐτονόμων χρόνων. *Ἐπιγρ.*, סראע (= Sra'a). *Τύπος* — Κεφαλὴ Ἀστάρτης (;) μύρτῳ ἐστεμμένης, *ὄπισθ.* Κέρας Ἀμαλθείας ἐν στεφάνῳ μύρτου.

Σουθούλη, μεταξὺ Κίρτης καὶ Ἱππῶνος τοῦ Βασιλικοῦ. Ὄψιμα αὐτόνομα χαλκᾶ. *Ἐπιγρ.* סת (=Στ). *Τύποι* — Κεφαλὴ Σεράπιδος φέροντος μόδιον, ἢ Ἑρμοῦ μετὰ πετάσου, *ὄπισθ.* Στέφανος (Müller, III. 59).

Τάβρακα καὶ **Τούνιζα**, δύο παράλιοι πόλεις πρὸς ἀνατολὰς Ἱππῶνος τοῦ Βασιλικοῦ. Ὄψιμα αὐτόνομα χαλκᾶ ἐν συμμαχίᾳ *Ἐπιγρ.*, תברכען (=Τβρκαν), καὶ תננצן (=Τννζν). *Τύπος* — Κεφαλὴ Ἀστάρτης μετὰ καλύπτρας, *ὄπισθ.* Κεφαλὴ ἀγένειος μετὰ πλοχμῶν, ὄπισθεν αὐτῆς ♁, τὸ σύμβολον τοῦ Βαάλ.

Τάγουρα, πόλις μεσόγειος. Ὄψιμα αὐτόνομα χαλκᾶ. *Ἐπιγρ.*, תגרן (=Τγρν). *Τύποι* — Κεφαλὴ πωγωνοφόρος, *ὄπισθ.* Ἵππος ἀνορθούμενος, ὑπεράνω αὐτοῦ ἀστὴρ (Müller, IV, 67).

Τέπασα. Ἴδε Ἱππὼν Βασιλικός.

Τούκκα (;). Ὄψιμα αὐτόνομα χαλκᾶ. *Ἐπιγρ.*, אתג. Κεφαλαὶ τῶν Διοσκούρων ἢ Καβείρων δαφνοστεφεῖς, ἑκάστη ὑπὸ ἀστέρος συνοδευομένη, *ὄπισθ.* Ἵπποι τῶν Διοσκούρων.

Τὰ νομίσματα ταῦτα ἀπενεμήθησαν ὡσαύτως καὶ τῇ Οὐτικῇ (Müller, II, 164).

ΜΑΥΡΙΤΑΝΙΑ

ΒΑΣΙΛΕΙΣ

Τὰ χαλκᾶ νομίσματα καὶ τὰ ἀργυρᾶ τετράδραχμα τοῦ Φοινικικοῦ σταθμητικοῦ κανόνος τὰ ὑπὸ τοῦ Müller (IV· 69) ἀπονεμηθέντα, τὰ μὲν πρῶτα τῷ **Σύφακι** (περὶ τὰ 213-202 π. Χ.), τὰ δὲ δεύτερα τῷ θίῳ αὐτοῦ **Οὐερμίνα** (περὶ τὰ 200 π. Χ.), *τύποι* — Κεφαλὴ βασιλέως μετὰ διαδήματος, *ὄπισθ.* Ἵππος καλπάζων, ἐπὶ μὲν τῶν χαλκῶν μετὰ ἱππέως, ἐπὶ δὲ τῶν ἀργυρῶν ἄνευ τοιούτου, ἐπιγεγραμμένα δέ, ὡς φαίνεται הממלכת ספק καὶ ורמנד הממלכת,

ἐθεωρήθησαν ὑπὸ τοῦ κ. Zöbel ὡς Ἱσπανοκαρχηδονικῆς προελεύσεως (Ἴδε τόμ. Α΄. σελ. 7).

Τῷ ἐν Ἱσπανίᾳ Καρχηδονικῷ κράτει ἀπένειμεν ὡσαύτως τὰ ἑξῆς τετράδραχμα καὶ δίδραχμα καθαροῦ ἀργύρου καὶ Φοινικικῆς ὁλκῆς, ἅτινα ἐκόπησαν καθ᾽ ὅλα τὰ φαινόμενα ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ τρίτου αἰῶνος π. Χ.

Κεφαλὴ βασιλέως καλῆς τεχνοτροπίας μετὰ διαδήματος.	Πρῷρα πλοίου πολεμικοῦ στεγαζομένου καὶ κοσμουμένου δι᾽ ἀσπίδων· ὑποκάτω δελφίς . . . . **R** 229 καὶ 113 κ.

Οὕτως ἡ ἔναρξις τῆς σειρᾶς τῶν βασιλικῶν νομισμάτων τῆς Μαυριτανίας πρέπει νὰ καταβιβασθῇ μέχρι τῶν χρόνων τοῦ **Βογούα Β΄**. βασιλέως τῆς δυτικῆς Μαυριτανίας περὶ τὰ 50-38 π. Χ.

Γρὺψ καταβροχθίζων ἔλαφον. (B.M. *Guide*, Πίν. LXX. 40).	REX BOCVT Γρὺψ ἱστάμενος, οὗ ἄνω τὸ *mihir*. **R** Δηνάριον 64 κ.
Κεφαλὴ πωγωνοφόρος.	» Πρῷρα . . **Æ** ·95

Βόκχος Γ΄, βασιλεὺς τῆς ἀνατολικῆς Μαυριτανίας (περὶ τὰ 50-38 π. Χ.) καὶ τῆς ἀνατολικῆς καὶ δυτικῆς Μαυριτανίας τῷ 38-33 π. Χ. Χαλκᾶ. *Ἐπιγρ.*, בקש ἢ פקש, *ὄπισθ.* שיגען (=Σιγαν), δεικνύουσα ὅτι ἐκόπησαν ταῦτα ἐν τῇ πόλει Σίγᾳ. Πρὸς δὲ הממלכת בקש καὶ שמש = «Βασίλειον τοῦ Βόκχου» ἢ «Βόκχος ὁ βασιλεὺς» κοπὲν ἐν Σέμῃ. *Τύποι* — Κεφαλὴ ἄρρην σφηνοπώγων *ὄπισθ.* Βάκχος κρατῶν μικρὸν ταῦρον ἐκ τοῦ ἑνὸς κέρατος. Ἀστὴρ καὶ σταφυλὴ (Müller, III. 98).

Μεσοβασιλεία, 33-25 π. Χ. Χαλκᾶ. Προτομὴ Ἀφρικῆς μετὰ δορᾶς ἐλέφαντος, *ὄπισθ.* Κεφαλὴ Ἰανοῦ ἢ Αὐγούστου. Ἴδε τὰς παρατηρήσεις τοῦ Müller (IV. σ. 73) περὶ τῆς Καρχηδονικῆς ἐπιγραφῆς, ἥτις φαίνεται ὅτι περιέχει τὸ ὄνομα τοῦ Βόκχου.

Ἰόβας Β΄. 25 π. Χ. — 23, μ. Χ. Ὁ βασιλεὺς οὗτος ἦτο

υἱὸς Ἰόβα τοῦ Α', τοῦ ἀπωλέσαντος τὸ βασίλειον αὐτοῦ ἐν τῇ παρὰ τὴν Θάψον μάχῃ. Ἐγένετο δὲ βασιλεὺς τῆς Μαυριτανίας ὑπὸ τοῦ Αὐγούστου καὶ ἐνυμφεύθη Κλεοπάτραν τὴν Σελήνην, θυγατέρα τοῦ Μ. Ἀντωνίου καὶ τῆς περιφήμου Κλεοπάτρας. Τὰ ἀργυρᾶ νομίσματα τοῦ βασιλέως τούτου, δηνάρια ἐλαφρᾶς ὁλκῆς, εἶνε λίαν πολυάριθμα. Φέρουσι δὲ τὴν ἐπιγραφὴν REX IVBA ἢ REX IVBA REGIS IVBAI F, καὶ κατὰ τὸ τελευταῖον μέρος τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, τὸ ἔτος τῆς βασιλείας του προστίθεται ἐπὶ τῆς ὀπισθίας ὄψεως (π. Χ. R. XXXI, κτλ.). Φέρουσι δὲ ταῦτα ἔμπροσθεν μὲν κατὰ κανόνα τὴν κεφαλὴν τοῦ Ἰόβα, ὄπισθεν δὲ ποικίλους τύπους, ἤτοι κεφαλὴν Ἀφρικῆς· ἐλέφαντα· λέοντα· ῥόπαλον καὶ ἕτερα σύμβολα τοῦ Ἡρακλέους· κέρας Ἀμαλθείας· ἀστέρα καὶ μηνίσκον· βωμόν, ἐφ' οὗ ὄφις οὐραῖος· Αἰγόκερων· ναὸν τοῦ Αὐγούστου· Νίκην, κτλ., ἐνίοτε δὲ στέφανον, ἐν ᾧ ὑπάρχει τὸ ὄνομα Καισαρείας τῆς ἀρχαίας Ἰώλ, πρωτευούσης τῆς Μαυριτανίας. Τὰ χαλκᾶ νομίσματα εἶνε ὀλιγαριθμότερα. Ἐπί τινων ἐξ αὐτῶν εὑρίσκεται ἡ ἐπιγραφὴ ἑλληνιστὶ ΒΑCΙΛΕѠ ΙΟΒΑ (Müller σ. 107).

Ἡ πόλις δὲ Καρχηδόνος τῆς Νέας ἀπένειμε τῷ Ἰόβᾳ τὸν τίτλον Duumvir quinquennalis. Πβλ. Müller, III. 111.

Ἰόβας Β'. καὶ Κλεοπάτρα ἢ Κλεοπάτρα μόνη. Δηνάρια καὶ χαλκᾶ νομίσματα μετὰ τῶν εἰκόνων τοῦ Ἰόβα καὶ τῆς Κλεοπάτρας. *Ἐπιγρ.*, REX IVBA ἐπὶ τῆς *ἐμπροσθίας* ὄψεως καὶ *ὄπισθ.* ΒΑCΙΛΙCCΑ ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. (Πίναξ ΛΔ'. 11.), ἢ REX IVBA, *ὄπισθ.* δὲ ΒΑCΙΛΙCCΑ ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ, καὶ τύποι ἀναφερόμενοι εἰς τὴν λατρείαν τῆς Ἴσιδος καὶ ἑτέρων Αἰγυπτιακῶν θεοτήτων. Ἕτερα δὲ φέρουσι τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ ὄνομα, πάντοτε ἑλληνιστί, τῆς Κλεοπάτρας μόνης.

Πτολεμαῖος, 23-40 μ. Χ. ὁ υἱὸς τοῦ Ἰόβα καὶ τῆς Κλεοπάτρας, ἐγένετο συμβασιλεὺς τῷ πατρὶ αὐτοῦ πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ τελευταίου, ὡς δηλοῦσι δηνάρια φέροντα συνηνωμένα τὰ ὀνόματα καὶ εἰκόνας τῶν REX IVBA *ὄπ.* REX PTOLEMAEVS.

Τὰ δηνάρια τοῦ βασιλέως τούτου εἶνε πάντα πάνυ ἐλαφρᾶς ὁλκῆς καὶ κατώτερα τὴν κατασκευὴν τῶν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. *Ἐπιγρ.*, REX PTOLEMAEVS καὶ χρονολογία R(egis) A(nno) I, II, κτλ. *Τύποι* τὸ πλεῖστον τυπικοὶ καὶ ἄνευ ἰδιαιτέρου ἐνδιαφέροντος.

Τὰ χαλκᾶ νομίσματα φέρουσι τὴν ἐπιγραφὴν REX PTOLEMAEVS REGIS IVBAE F., ἢ REG. REGE PTOLEMAEO.

Ἡ *ἐπιγρ.* REX PTOL ἐν τῷ κέντρῳ χαλκῶν τινων νομισμάτων Καρχηδόνος τῆς Νέας ἀποδεικνύει, ὅτι ἡ πόλις αὕτη ἐτίμησε τὸν βασιλέα τῆς Μαυριτανίας ἐκλέξασα αὐτὸν ἕνα τῶν ἀστικῶν Duumviri quinquennales. Ὁ Πτολεμαῖος προσεκλήθη εἰς Ῥώμην ὑπὸ τοῦ Καλιγούλα ἐν ἔτει 40 μ. Χ., ἔνθα ἐδολοφονήθη, μεθ' ὃ ἡ Μαυριτανία ἐγένετο Ῥωμαϊκὴ ἐπαρχία.

ΠΟΛΕΙΣ

Βάβα, ἀποικία Ῥωμαϊκὴ κτισθεῖσα ὑπὸ τοῦ Αὐγούστου, ὑπὸ τὸν τίτλον Colonia Campestris Julia Babba, συντετμημένον ἐπὶ τῶν νομισμάτων εἰς C.C. I. B. Ἕτεραι ἐπιγραφαὶ εἶνε D. D. PVBL. (Decreto Decurionum publico), καὶ EX CONSENSV D(ecurionum). Χαλκᾶ Κλαυδίου, Νέρωνος καὶ Γάλβα.

Ζῆλις, περὶ τὰ εἴκοσι μίλια πρὸς νότον τῆς Τίγγιδος. Ὄψιμα αὐτόνομα χαλκᾶ μετὰ Καρχηδονικῆς *ἐπιγρ.* זילש, Κεφαλὴ Ἑρμοῦ μετὰ κηρυκείου, *ὄπισθ.* Δύο ὄρθιοι στάχυες (Müller, III, σ. 153).

Ἰὼλ ἢ Ἰουλίου πόλις, Φοινικικῆς καταγωγῆς, ἕδρα δὲ Ἰόβα τοῦ Β', ὑφ' οὗ μετωνομάσθη Καισάρεια. Ἡ *ἐπιγρ.* CAESAREA ἀπαντᾷ ἐπὶ δηναρίων καὶ χαλκῶν νομισμάτων Ἰόβα τοῦ Β', καὶ ἐπὶ αὐτονόμων χαλκῶν νομισμάτων τῶν αὐτῶν περίπου χρόνων (Müller, III, σ. 138).

Καμάρατα, πόλις παραθαλάσσιος οὐχὶ μακρὰν τῆς Σίγης. Χαλκᾶ βαρβάρου κατασκευῆς. *Ἐπιγρ.* כמר, *ἔμπρ.* Κεφαλὴ ἀγροίκου τέχνης· *ὄπισθ.* Σταφυλὴ καὶ στάχυς (Müller, III, 143).

Λίξος, ἡ σπουδαιοτάτη πόλις τῆς δυτικῆς ἤτοι τῆς Ἀτλαντικῆς παραλίας τῆς Μαυριτανίας. Τὰ νομίσματα εἶνε τῆς τελευταίας αὐτονόμου περιόδου μετὰ νεοκαρχηδονικῆς ἐπιγραφῆς לכש καὶ מבעל לכש (= Λκς καὶ Μβαλ Λκς, = ὁ λαὸς τῆς Λίξου), πρὸς δὲ LIXS καὶ LIX. *Τύποι* — Κεφαλὴ θεότητος, ἴσως Κάβειρος μετὰ πίλου κωνικοῦ ἔχοντος θύσανον κρεμάμενον ἀπὸ τῆς κορυφῆς, *ὄπισθ.* Δύο σταφυλαί· δύο ἰχθῦς, βωμός, κτλ. (Müller, III, 155).

Ῥυσσάδειρον (Müller, IV, 78). Ὄψιμα αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα. *Ἐπιγρ.* רשאדר, Κεφαλὴ πωγωνοφόρος, *ὄπισθ.* Μέλισσα.

Σάλα, ἐπὶ τῆς Ἀτλαντικῆς παραλίας, συνορεύουσα τῇ ἐρήμῳ. Ὄψιμα αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα μετὰ νεοκαρχηδονικῆς *ἐπιγρ.* שעלת (Σαλ(ἄ)τ), Πωγωνοφόρος κεφαλή· *ὄπισθ.* Σταφυλή· στάχυς καὶ δίσκος ἐν ἡμισελήνῳ (Müller, III, 163).

Σέμης. Ἄγνωστος ἡ θέσις ταύτης. Χαλκᾶ νομίσματα μετὰ ὀνόματος Βόκχου τοῦ Γ', καὶ αὐτόνομα, πιθανῶς τῶν χρόνων Ἰόβα τοῦ Β'. *Ἐπιγρ.*, מקם שמש (Μακομ Σμς = πόλις τοῦ Ἡλίου), συνήθως μετὰ τῆς πωγωνοφόρου κεφαλῆς τοῦ θεοῦ Ἡλίου κατ' ἐνώπιον, *ὄπισθ.* Ἀστήρ· σταφυλὴ καὶ στάχυς.

Σίγη, ἐπὶ τῆς ἀκτῆς τῆς Μεσογείου πλησίον τῶν ἐκβολῶν μικροῦ ὁμωνύμου ποταμοῦ μεταξὺ Καισαρείας καὶ Τίγγιδος. Βασιλικὰ νομίσματα Βόκχου τοῦ Γ'. *Ἐπιγρ.* בקש καὶ שיגן (Βόκχος καὶ Σίγα), (Müller, III, 97).

Ταμούσιδα ἢ Ταμουσία, ἐπὶ τῆς Ἀτλαντικῆς ἀκτῆς, περὶ τὰ τριάκοντα μίλια πρὸς βορρᾶν τῆς Σάλης, πιθανῶς δ' ἡ αὐτὴ πρὸς τὴν Θυμιατηρίαν τοῦ Σκύλακος. Ὄψιμα αὐτόνομα χαλκᾶ νομίσματα μετὰ νεοκαρχηδονικῆς *ἐπιγρ.*, תמדעת (Τμδατ;), Κεφαλὴ πωγωνοφόρου θεότητος, *ὄπισθ.* Δύο στάχυς (Müller, III. 162).

Τέγγις, νῦν Ταγγέρη, ἐπὶ τοῦ πορθμοῦ τοῦ Γιβραλτάρ, ἡ

πρωτεύουσα δὲ Μαυριτανίας. Ὄψιμα αὐτόνομα χαλκᾶ μετὰ νεοκαρχηδονικῶν ἐπιγραφῶν בעלת תינגא ἢ מבעל תינגא, κτλ. = (πόλις ἢ πολῖται τῆς Τιγγίτιδος), (Müller, III, 144), Πωγωνοφόρος κεφαλὴ Βαάλ, ἄνευ λαιμοῦ, ἢ Δήμητρος, κτλ., *ὄπισθ.* Ὄρθιοι στάχυες ἢ στάχυς. Ἐπίσης *αὐτοκρατορικὰ* — Αὐγούστου καὶ Ἀγρίππα μετὰ νεοχαρχηδονικῶν καὶ Λατινικῆς ἐπιγραφῆς, IVL. TIN., *ὄπισθ.* Πωγωνοφόρος κεφαλὴ τοῦ Βαὰλ κατ' ἐνώπιον

Τεμέκι, μεσόγειος πόλις ἐν τῷ δυτικῷ τμήματι τῆς Καισαρικῆς Μαυριτανίας. Ὄψιμα αὐτόνομα χαλκᾶ. *Ἐπιγρ.* תמכי (Τμκί), Κεφαλὴ πωγωνοφόρος, *ὄπισθ.* Σταφυλὴ μεταξὺ δύο κλάδων δάφνης (Müller, III. 143).

ΣΥΛΛΑΒΟΙ.

Α΄. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΣ.

Β΄. ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΚΑΙ ΔΥΝΑΣΤΑΙ.

Γ΄. ΑΞΙΟΣΗΜΕΙΩΤΟΙ ΕΠΙΓΡΑΦΑΙ:

(α) Ελληνικαι.

(β) Λατινικαι, Ετρουσκικαι, κλπ.

(γ) Φοινικικαι, Αραμαικαι, Καρχηδονικαι, και Εβραικαι.

Δ΄. ΤΙΤΛΟΙ ΚΑΙ ΕΠΙΘΕΤΑ ΠΟΛΕΩΝ, ΜΝΕΙΑΙ ΘΕΣΕΩΝ, κλπ.

(α) Ελληνιστι.

(β) Λατινιστι.

Ε΄. ΤΙΤΛΟΙ ΑΡΧΟΝΤΩΝ:

(α) Ελληνικοι.

(β) Λατινικοι.

ϛ΄. ΟΝΟΜΑΤΑ ΣΦΡΑΓΙΔΟΓΛΥΦΩΝ.

Ζ΄. ΣΥΛΛΑΒΟΣ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ. *Ἴδε αὐτὸν ἐν τέλει τοῦ τόμου τῶν Συμπληρωμάτων.*

ΣΥΛΛΑΒΟΣ Α'.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΣ

Α.

Ἄβα (;) Καρίας, Β' 149
Ἀβάκαινον Σικελίας, 157.
Ἀββαΐται Μυσίας, Β' 39.
Ἄβδηρα Θράκης, 320.
Ἄβιλα Κοίλης Συρίας, Β' 381.
Ἀβίλη Δεκαπόλεως, Β' 382.
Ἄβυδος Τρῳάδος, Β' 71.
Ἀβώνου Τεῖχος Παφλαγονίας, Β' 16.
Ἀγαθόπολις Θρᾳκικῆς Χερσοννήσου, 327.
Ἄγκυρα Γαλατίας, Β' 330.
Ἄγκυρα Φρυγίας, Β' 209.
Ἀγκὼν Πικεντινῆς, 31.
Ἀγριππία Καισάρεια Βοσπόρου, Β' 1.
Ἀγριππιὰς Ἰουδαίας, ἴδε Ἀνθηδών, Β' 405.
Ἀγύριον Σικελίας, 158.
Ἀγχιάλη Κιλικίας, Β' 288.
Ἀγχίαλος Θρᾴκης, 348.
Ἄδαδα Πισιδίας, Β' 265.
Ἄδανα Κιλικίας, Β' 282.
Ἄδρα Ἀραβίας, Β' 416.
Ἀδραμύτειον Μυσίας, Β' 140.
Ἄδρανον Σικελίας, 160.
Ἁδρία Πικεντίας, 32 ἴδε Ἁτρία.
Ἀδριανὰ Κιλικίας, ἴδε Ζεφύριον, Β' 286.
Ἁδριανοὶ Μυσίας, Β' 41.
Ἁδριανόπολις Θρᾴκης, 360.
» Βιθυνίας, Β' 24
» Φρυγίας, Β' 209.
Ἀδριανοῦ Θῆραι Μυσίας, Β' 41.
Ἀδρύμετος Βυζακηνῆς Β' 490.
Ἀζέτιον Ἀπουλίας, 58.
Ἄζωτος (;) Ἰουδαίας, Β' 404.
Ἀθαμᾶνες Ἠπείρου, 400.
Ἀθῆναι Διάδες (;) Εὐβοίας, 447.
Ἀθῆναι Ἀττικῆς, 457 κ. ἑξ
Ἀθριβίτης νομὸς Αἰγύπτου, Β' 473.
Αἰγαὶ Μακεδονίας, 264.
Αἰγαὶ Ἀχαΐας, 518.
Αἰγαὶ Αἰολίδος, Β' 85.
Αἰγαὶ Κιλικίας, Β' 282
Αἴγειρα Ἀχαΐας, 518, 525.
Αἴγειρος Λέσβου, Β' 96.
Αἰγιάλη Ἀμοργοῦ, 614.
Αἰγιαλός (;) Παφλαγονίας, Β' 16.
Αἴγινα, 491.
Αἴγιον Ἀχαΐας, 519, 525.
Αἰγὸς ποταμοὶ Θρᾳκικῆς Χερσονήσου, 327.
Αἰγόσθενα Μεγαρίδος, 488.
ΑΙΓΥΠΤΟΣ, Β' 455.
Αἰζανοὶ Φρυγίας, Β' 210.
ΑΙΘΙΟΠΙΑ, Β' 474.
Αἰλία Καπιτωλιὰς Ἰουδαίας, Β'. 404.
Αἴνεια Μακεδονίας, 281.
Αἰνιᾶνες Θεσσαλίας, 367.
Αἶνος Θρᾴκης, 313.
Αἰόλιον Θρᾳκικῆς Χερσονήσου, Β' 85.
ΑΙΟΛΙΣ, Β' 85.
Αἰσερνία Σαυνίτιδος, 39.
Αἴτνα Σικελίας, 160.
Αἴτνη (Κατάνη) Σικελίας, 195.

ΑΙΤΩΛΙΑ, 419.
'Ακαλλισσὸς Λυκίας, Β' 245.
Ἄκανθος Μακεδονίας, 271.
ΑΚΑΡΝΑΝΙΑ, 411, 418.
Ἄκη Πτολεμαῒς Γαλιλαίας, Β' 400.
'Ακκίλαιον Φρυγίας, Β' 210.
'Ακράγας Σικελίας, 161.
'Ακμονία Φρυγίας, Β' 210.
Ἄκραι Σικελίας, 168.
'Ακραίφιον Βοιωτίας, 432.
'Ακρασὸς Λυδίας, Β' 193.
'Ακύϊνον Λατίου, 38.
'Ακουιλωνία Σαμνίου, 39.
'Αλάβανδα Καρίας, Β' 149.
Ἄλαισα Σικελίας, 168.
Ἄλασσα Κρήτης, 578.
Ἄλβα Φουκεντὶς Λατίου, 35, 37.
'Αλέα 'Αρκαδίας, 526, 558.
'Αλεξάνδρεια Τρῳάς, Β' 73.
'Αλεξάνδρεια κατ' Ἴσσον Κιλικίας, Β' 283.
'Αλεξάνδρεια Αἰγύπτου, Β' 465.
'Αλεξανδρέων χώρας νομὸς Αἰγύπτου Β' 474.
'Αλία Φρυγίας, Β' 211.
'Αλίαρτος Βοιωτίας, 433.
'Αλικαρνασσὸς Καρίας, Β' 150.
Ἄλινδα Καρίας, Β' 152.
'Αλιπότα Βυζακηνῆς, Β' 490.
'Αλίφειρα 'Αρκαδίας, 526.
'Αλλαρία Κρήτης, 578.
Ἄλλιφα Καμπανίας, 42.
'Αλόνησος, νῆσος Θεσσαλίας, 391.
'Αλόντιον Σικελίας, 170.
'Αλυζία 'Ακαρνανίας, 413, 507.
'Αλωπεκόννησος Θρᾳκικῆς Χερσονήσου, 328.
Ἄλως Θεσσαλίας, 368.
'Αμάξιτος Τρῳάδος, Β' 74.
'Αμαντία 'Ιλλυρίας, 392.
'Αμάσεια Πόντου, Β' 3.
Ἄμαστρις Παφλαγονίας, Β'. 17.
'Αμαθοῦς (;) Κύπρου, Β' 320.
Ἄμβλαδα Πισιδίας, Β' 265.
'Αμβρακία 'Ηπείρου, 401, 508.
'Αμήστρατος Σικελίας, 171.
'Αμισὸς Πόντου, Β' 4.
'Αμοργός, 613.
'Αμόριον Φρυγίας, Β' 211.
'Αμφαξῖτις Μακεδονίας, 310.
'Αμφικτονικὸν συνέδριον, 429.
'Αμφίπολις Μακεδονίας, 281.
Ἄμφισσα Λοκρίδος, 424.
'Αμυζὼν Καρίας, Β' 152.
'Ανάζαρβος Κιλικίας, Β' 283.
'Ανακτόριον 'Ακαρνανίας, 413, 507.
'Ανάφη, 615.
Ἄνδηδα Πισιδίας, Β' 266.
Ἄνδρος, 615.
'Ανεμούριον Κιλικίας Β' 284.
'Ανθηδὼν ἢ 'Αγριππιὰς 'Ιουδαίας, Β' 405.
'Ανθεμουσία Μεσοποταμίας Β' 420.
'Ανίνητος Λυδίας, Β' 193.
'Ανταιοπολίτης Νομὸς Αἰγύπτου, Β' 472.
Ἄντανδρος Μυσίας, Β' 41.
'Αντιγόνεια 'Αρκαδίας, 526.
'Αντίκυρα Φωκίδος, 427.
'Αντιόχεια Καρίας, ἴδε 'Αλάβανδα, Β' 149.
'Αντιόχεια πρὸς τῷ Μαιάνδρῳ Καρίας, Β' 152.
'Αντιόχεια Πισιδίας, Β' 266.
'Αντιόχεια πρὸς τῷ Κύδνῳ Κιλικίας, Β' 284.
'Αντιόχεια πρὸς τῷ Σάρῳ Κιλικίας, Β' 284.
'Αντιόχεια πρὸς τῷ Πυράμῳ Κιλικίας, Β' 284.

'Αντιόχεια Ταύρου Κομμαγηνῆς, Β' 364.
'Αντιόχεια πρὸς Εὐφράτην Κομμαγηνῆς, Β' 364.
'Αντιόχεια πρὸς 'Ορόντην Συρίας, Β' 370.
'Αντιόχεια ἐπὶ Καλλιρρόῃ Β' 372 καὶ 420.
'Αντιόχεια πρὸς Δάφνῃ, Β' 372.
'Αντιόχεια ἐν Πτολεμαΐδι, Β' 372 καὶ 401.
'Αντιόχεια πρὸς Ἵππῳ Δεκαπόλεως, Β' 383.
Ἄντισσα Λέσβου, Β' 96.
'Αντίφελλος Λυκίας, Β' 246.
Ἄξος Κρήτης, 579 (ἴδε καὶ Νάξος Κρήτης), 597.
Ἄξουμις Αἰθιοπίας, Β' 474.
'Απάμεια Βιθυνίας, Β' 24.
'Απάμεια Φρυγίας, Β' 212.
'Απάμεια Συρίας, Β' 373.
'Απέρλαι Λυκίας, Β' 246
'Απολλωνία Μακεδονίας, 270.
'Απολλωνία Θρᾴκης, 348.
'Απολλωνία Ἰλλυρίας, 392, 508.
'Απολλωνία Κρήτης, 579.
'Απολλωνία πρὸς Ρυνδάκῳ, Β' 41.
'Απολλωνία Σαλβάκη Καρίας, Β' 153.
'Απολλωνία Λυκίας, Β' 246.
'Απολλωνία Μορδίαιον Πισιδίας, Β' 266.
'Απολλωνὶς Λυδίας, Β' 194.
'Απολλωνοπολίτης νομὸς Αἰγύπτου, Β' 471.
'Απόλλωνος 'Ιερὸν Λυδίας, Β' 194
'Αππία Φρυγίας, Β' 214.
'Απτέρα Κρήτης, 579.
ΑΠΟΥΛΙΑ, 56.
ΑΡΑΒΙΑ, Β' 414.
'Αραβία Νομὸς Αἰγύπτου, Β' 472.
Ἄραδος Φοινίκης, Β' 385.
Ἄραξα Λυκίας, Β' 246.
ΑΡΓΟΛΙΣ, 546.
Ἄργος 'Αμφιλοχικὸν 'Ακαρνανίας, 413, 507.
Ἄργος 'Αργολίδος, 526, 546.
Ἄργος Κιλικίας, Β' 284.
'Αρδέα (;) Λατίου, 34.
'Αρέθουσα Συρίας, Β' 373.
'Αριασσὸς Πισιδίας, Β' 267.
'Αρίμινον 'Ομβρικῆς, 28.
ΑΡΚΑΔΙΑ, 555.
'Αρκαδία Κρήτης, 581.
'Αρκεσίνη 'Αμοργοῦ, 614.
ΑΡΜΕΝΙΑ, Β' 338
Ἄρνα (;) Λυκίας, Β' 242.
Ἄρναι Μακεδονίας, 270.
Ἅρπασα Καρίας, Β' 153.
Ἄρποι 'Απουλίας, 58.
'Αρσινόη (;) Κρήτης, 581.
'Αρσινόη ἴδε Ἔφεσος, Β' 106.
'Αρσινοΐτης νομὸς Αἰγύπτου, Β' 472.
'Αρύκανδα Λυκίας, Β' 246
'Ασέα 'Αρκαδίας, 526.
'Ασία (;) (Λευκανίας), 114.
'Ασίνη Μεσσηνίας, 527, 540.
'Ασκαλὼν 'Ιουδαίας, Β' 405.
Ἄσκλον 'Απουλίας, 59.
Ἄσκλον Πεκεντίας, 32.
Ἄσπενδος Παμφυλίας, Β' 253.
'Ασσὸς Μυσίας, Β' 43.
ΑΣΣΥΡΙΑ, Β' 423.
Ἄσσωρος Σικελίας, 171.
'Ασταχὸς 'Ακαρνανίας, 413, 507.
'Ασταχὸς Βιθυνίας, Β' 25.
'Αστυπάλαια, Β' 172.
Ἄστυρα Καρίας, Β' 154.
'Ασωπὸς Λακωνίας, 542.
'Αταρνεὺς Μυσίας, Β' 43.
'Ατέλα Καμπανίας, 42.

Ἄτραξ Θεσσαλίας, 369.
Ἀτρία Πικεντίας, 32.
Ἄτουσα Ἀσσυρίας, Β' 423.
Ἄτταια Μυσίας, Β' 44.
Ἀττάλεια Λυδίας, Β' 194.
Ἀττάλεια Παμφυλίας, Β' 256.
ΑΤΤΙΚΗ, 457.
Ἄττουδα Φρυγίας, Β' 214
Αὐγούστα Κιλικίας, Β' 285.
Αὐρηλιόπολις Λυδίας, Β' 194.
Αὐρούγκα Καμπανίας, 43.
Αὐτοκάνη Αἰολίδος, Β' 86.
Ἀφροδισιὰς Καρίας, Β' 154.
Ἀφροδιτοπολίτης νομὸς Αἰγύπτου, Β' 472.
Ἄφυτις Μακεδονίας, 276.
ΑΧΑΪΑ Πελοποννήσου, 518,525,527
Ἀχαιοὶ Φθιῶται Θεσσαλίας, 369.
Ἀχάρακα (;) Λυδίας, Β' 195.
Ἀχόλλα Βυζακηνῆς, Β' 490.

Β.

Βάβα Μαυριτανίας, Β' 506.
ΒΑΒΥΛΩΝΙΑ, Β' 423.
ΒΑΚΤΡΙΑ, Β' 440.
Βάγις Λυδίας, Β' 195.
Βαλανέαι Συρίας, Β' 373.
Βάλβουρα Λυκίας, Β' 246.
Βαλέτιον Καλαβρίας, 66.
Βαμβύκη ἴδε Ἱερόπολις Κυρρηστικῆς, Β' 366.
Βάρατα Λυκαονίας, Β'. 277.
Βάργασα Καρίας, Β'. 155.
Βαργιλία Καρίας, Β'. 156.
Βᾶρις Πισιδίας, Β'. 267.
Βάριον Ἀπουλίας, 59.
Βάρκη Κυρηναϊκῆς Β'. 485.
Βενέβεντος Σαυνίτιδος 40.
Βέροια Μακεδονίας, 310.
Βέροια Κυρρηστικῆς, Β'. 366.
Βεῦδος παλαιὰ Φρυγίας, Β' 215.
Βηρυτὸς Φοινίκης, Β' 388.
Βίαννος Κρήτης, 581.
Βιέννη Γαλλίας, 14.
Βιζύη Θρᾴκης, 360.
ΒΙΘΥΝΙΑ Β' 23.
Βιθύνιον ἢ Κλαυδιόπολις Βιθυνίας, Β'. 26.
Βίλα (;) Συρτικῆς, Β' 489.
Βιρυτὸς Τρωάδος, Β' 75.
Βισάλται Μακεδονίας, 266.
Βισάνθη Θρᾴκης, 337.
Βλαῦνδος Φρυγίας, Β' 215.
Βοιαὶ Λακωνίας, 542.
Βοιώνη Αἰολίδος, Β' 86.
ΒΟΙΩΤΙΑ, 431, 438, 443.
ΒΟΣΠΟΡΟΣ, Β' 1.
Βόστρα Ἀραβίας, Β' 416.
Βότρυς Φοινίκης, Β' 388.
Βοττιαῖοι Μακεδονίας, 208, 310 (Ἡμαθίας).
Βοττικὴ Μακεδονίας, 280.
Βουβαστίτης νομὸς Αἰγύπτου, Β' 473.
Βουβὼν Λυκίας, Β' 246.
Βουθρωτὸν Ἠπείρου, 401.
Βούλλη Βασιλικὴ Νομαδικῆς Β' 502
Βοῦρα Ἀχαΐας, 520.
Βουσιρίτης νομὸς Αἰγύπτου, Β' 473.
Βρεντήσιον Καλαβρίας, 67.
ΒΡΕΤΑΝΝΙΑ, 15.
ΒΡΕΤΤΙΑ, 115.
Βρία Φρυγίας, Β' 216.
Βρίουλα Λυδίας, Β' 195.
Βροῦζος Φρυγίας, Β' 216.
Βύβλος Φοινίκης, Β' 388.
Βύλλις Ἰλλυρίας, 394.
ΒΥΖΑΚΗΝΗ, Β' 490.
Βυζάντιον Θρᾴκης, 337.
Βυτόντιον Ἀπουλίας, 59.

Γ.

Γάβα Τραχωνίτιδος, Β' 381.
Γάβαλα Συρίας Β' 374.
Γαγαὶ Λυκίας, Β' 246.
Γάγγρα Παφλαγονίας, Β' 18
Γάδαρα Δεκαπόλεως, Β' 383.
Γάδειρα Ἱσπανίας, 4.
Γάζα Ἰουδαίας, Β' 406.
Γαζαύφαλα Νομαδικῆς Β' 502.
Γαζίουρα Πόντου, Β' 7.
Γαλαρία Σικελίας, 171.
ΓΑΛΑΤΙΑ, Β' 328.
ΓΑΛΙΛΑΙΑ, Β' 400.
ΓΑΛΛΙΑ, 11.
Γάμβριον Ἰωνίας, Β' 104.
Γάργαρα Μυσίας, Β' 44.
Γαῦλος, Β' 499.
Γεβάλ, Βύβλος Φοινίκης, Β' 389.
Γέλα Σικελίας, 172.
Γεντίνος Τρῳάδος, Β' 75.
Γέρασα Δεκαπόλεως, Β' 383.
Γεργὶς Τρῳάδος, Β' 75.
Γεργὶς Συρτικῆς, Β' 489.
Γερμανίκεια Καισάρεια Κομμαγηνῆς, Β' 364.
Γερμανικόπολις Παφλαγονίας, Β' 18.
Γερμανικόπολις Κυλικίας Β' 285.
Γέρμη Μυσίας, Β' 44.
Γερμη Γαλατίας, Β' 330.
Γόμφοι Θεσσαλίας, 369.
Γόννος Θεσσαλίας, 370.
Γοργιππία Βοσπόρου, Β' 1.
Γόρδιον Βιθυνίας ἴδε Ἰουλιόπολις, Β' 29.
Γόρδος Ἰουλία Λυδίας, Β' 195.
Γρρτυνα Κρήτης, 581.
Γόρτυς Ἀρκαδίας, 526.
Γράξα Καλαβρίας, 67.
Γριμένου Θύραι Φρυγίας, Β' 216.
Γρύμεντον Ἀπουλίας, 60.
Γρύνιον Αἰολίδος, Β' 86.
Γύαρος, 616.
Γυναικοπολίτης νομὸς Αἰγύπτου, Β' 474.
Γυρτὼν Θεσσαλίας, 370
Γύθειον Λακωνίας, 542.

Δ.

ΔΑΚΙΑ, 344.
Δαλδὶς Λυδίας, Β' 196.
Δαλίσανδος Λυκαονίας, Β' 277.
Δαμασκὸς Κοίλης Συρίας, Β' 379.
Δαμάστιον Ἰλλυρίας, 398.
Δαόρσοι Ἰλλυρίας, 394.
Δάρδανος Τρῳάδος, Β' 76.
ΔΕΚΑΠΟΛΙΣ, Β' 382.
Δελφοὶ Φωκίδος, 427.
Δέρβη Λυκαονίας, Β' 277.
Δεούελτος Θρᾴκης, 361.
Δῆλος, 616.
Δημητριὰς Θεσσαλίας, 371.
Δημητριὰς Κοίλης Συρίας, Β' 380.
Δημητριάς(;) Φοινίκης, Β' 390.
Δημητριὰς πρὸς τῷ Τίγρει Ἀσσυρίας, Β' 423.
Δία Βιθυνίας, Β' 26.
Διάρρυτος ἴδε Ἱππὼν Ζευγιτανίας, Β' 491.
Δίκαια Μακεδονίας, 280.
Δίκαια Θρᾴκης, 319.
Διοκαισάρεια Φρυγίας, ἴδε Κεράταπα Β' 223.
Διοκαισάρεια Κιλικίας, Β' 285.
Διοκαισάρεια Σεπφωρὶς Γαλιλαίας. Β' 401.
Διόκλεια Φρυγίας, Β' 217.
Δῖον Μακεδονίας, 310.
Δῖον Δεκαπόλεως, Β' 383.

Διονυσόπολις Μοισίας τῆς Κάτω, 345
Διονυσόπολις Φρυγίας, Β' 217.
Διοπολίτης Μέγας, νομὸς Αἰγύπτου, Β' 471.
Διοπολίτης Μικρός, νομὸς Αἰγύπτου, Β' 472.
Διοπολίτης Κάτω, νομὸς Αἰγύπτου, Β' 473.
Διὸς Ἱερὸν Λυδίας, Β' 196.
Διοσκουριὰς Κολχίδος, Β' 3.
Διόσπολις Λύδδα Σαμμαρίας, Β' 402
Δίπαια Ἀρκαδίας, 526.
Δοκίμιον Φρυγίας, Β' 218.
Δολίχη Κομμαγηνῆς, Β' 365.
Δορύλαιον Φρυγίας, Β' 218.
Δύμη Ἀχαΐας, 520, 525.
Δυρραχηνοὶ Ἰλλυρίας, 394.
Δῶρα Φοινίκης Β' 390.
Δῶρον Κιλικίας, Β' 386 σημείωσις.

Ε.

Ἔβυσος νῆσος Ἱσπανίας, 4.
Ἔβωδα Ἀραβίας, Β' 417.
Ἔγεστα Σικελίας, 176.
Ἔδεσσα Μακεδονίας, 264 καὶ 311.
Ἔδεσσα Μεσσοποταμίας, Β' 420
Εἰρηνόπολις Κιλικίας Β' 286.
Ἐλαία Αἰολίδος, Β' 86.
Ἐλαιοῦς Θρακικῆς Χερσονήσου, 329.
Ἐλαιοῦσα νῆσος Κιλικίας, Β' 313
Ἐλάτεια Θεσσαλίας, 371.
Ἐλάτεια Φωκίδος, 430.
Ἐλέα Ἠπείρου, 402.
Ἐλευθέρνα Κρήτης, 586.
Ἐλευθερόπολις Ἰουδαίας, Β' 407.
Ἐλευσὶς Ἀττικῆς, 486.
Ἑλίκη Ἀχαΐας, 521.
Ἐλισφάσιοι Ἀρκαδίας, 526.
Ἔλυρος Κρήτης, 587.
Ἔμισα Συρίας, Β' 374.
Ἐμμαοῦς Ἰουδαίας ἴδε Νικόπολις, Β' 407
Ἐμπορίαι Ἱσπανίας, 2.
Ἔννα Σικελίας, 180.
Ἔντελλα Σικελίας, 181.
Ἐπίκτητος Φρυγίας, Β' 219.
Ἐπίδαμνος (Δυρραχηνοὶ) Ἰλλυρίας, 394 καὶ 508.
Ἐπίδαυρος Ἀργολίδος, 526, 550.
Ἐπιφάνεια Κιλικίας, Β' 286.
Ἐπιφάνεια Συρίας Β' 375.
Ἑπτακωμίτης νομὸς Αἰγύπτου, Β' 472.
Ἑρβησσὸς Σικελίας, 182.
Ἑρδωνία (;) Ἀπουλίας, 60.
Ἔρεσος Λέσβου, Β' 97.
Ἐρέτρια Εὐβοίας, 447
Ἔριζα Καρίας Β' 158.
Ἑρμιόνη Ἀργολιδος, 526, 551.
Ἑρμοκαπηλία Λυδίας. Β' 196.
Ἑρμοπολίτης νομὸς Αἰγύπτου Β' 472.
Ἑρμωνθίτης νομὸς Αἰγύπτου Β' 471.
Ἐρυθραὶ Ἰωνίας, Β' 111.
Ἔρυξ Σικελίας, 182, 508.
Ἐσβοῦς Ἀραβίας. Β' 417,
Ἔτεννα Παμφυλίας. Β' 256.
ΕΤΡΟΥΡΙΑ, 16
ΕΥΒΟΙΑ, 445, 449, 450, 456.
Εὐβρογίς (;) Γαλατίας Β' 331.
Εὐεσπερίδες, Κυρηναϊκῆς, Β' 497.
Εὔιππη Καρίας, Β' 157.
Εὐκαρπία Φρυγίας, Β' 219.
Εὐμένεια Φρυγίας, Β' 219.
Εὐράλιον Καριας, Β' 157.
Εὐρέα Θεσσαλίας, 371.
Εὐρυδίκεια Μακεδονίας, 279.
Εὐρυμέναι Θεσσαλίας, 371.

Εὔρωμος Καρίας, Β' 157.
Εὐσέβεια Καππαδοκίας, ἴδε Καισάρειαν, Β' 335
Ἔφεσος Ἰωνίας, 104.

Ζ.

Ζάγκλη Σικελίας, 206.
Ζαιελέοι Μακεδονίας, 262.
Ζάκυνθος, 536.
Ζαυθὰ ἢ Ζαΐθα Μεσοποταμίας, Β' 421.
Ζέλεια Τρῳάδος, Β' 77.
Ζεφύριον Ἀδριανὸν Κιλικίας, Β' 286
ΖΕΥΓΙΤΑΝΙΑ, Β' 491.
Ζεῦγμα Κομμαγηνῆς, Β' 365.
Ζῆλα Πόντου, Β' 7.
Ζῆλις Μαυριτανίας, Β' 506.

Η.

Ἠδωνοὶ Μακεδονίας, 267.
Ἠϊὼν Μακεδονίας, 263.
Ἡλιόπολις Κοίλης Συρίας, Β' 380.
Ἡλιοπολίτης νομὸς Αἰγύπτου, Β' 472.
ΗΛΙΣ, 528.
ΗΠΕΙΡΟΣ, 399, 404, 406, 508.
Ἡραία Ἀρκαδίας, 526, 559.
Ἡράκλεια Λευκανίας, 90.
Ἡράκλεια Μινώα Σικελίας, 184
Ἡράκλεια Σιντικὴ Μακεδονίας, 311.
Ἡράκλεια ἢ Τραχινία Θεσσαλίας, 371.
Ἡράκλεια νῆσος Ἰλλυρίας, 398.
Ἡράκλεια ἡ Ποντικὴ Βιθυνίας, Β' 26.
Ἡράκλεια Λάτμου Ἰωνίας, Β' 114.
Ἡράκλεια Σαλβάκη Καρίας, Β' 157.
Ἡράκλεια Σιπύλου Λυδίας, Β' 197.
Ἡρακλεοπολίτης νομὸς Αἰγύπτου, Β' 472.
Ἡφαιστία Λήμνου, 332.

Θ.

Θαίνα Βυζακηνῆς, Β' 491.
Θάλασσα, ἴδε Ἄλασσα Κρήτης, 578.
Θάσος, 334.
Θάψος Βυζακηνῆς, Β' 491.
Θεισόα Ἀρκαδίας, 526.
Θέλπουσα Ἀρκαδίας, 526 καὶ 560.
Θεμισώνιον Φρυγίας, Β' 220.
Θέρμη (;) Μακεδονίας, 268.
Θέρμαι αἱ Ἱμεραῖαι Σικελίας, 189.
Θεσπιαὶ Βοιωτίας, 433.
Θεσσαλοί, 390.
ΘΕΣΣΑΛΙΑ, 364
Θεσσαλονίκη Μακεδονίας, 268 καὶ 311.
Θῆβαι Φθιώτιδος Θεσσαλίας, 372.
Θῆβαι Βοιωτίας, 435.
Θήβη Ὑποπλακιὰ Μυσίας, Β' 145.
Θήρα νῆσος, 617.
Θήρα (;) Σικελίας, 250.
Θινίτης νομὸς Αἰγύπτου, Β' 472.
ΘΡΑΚΗ, 253 καὶ 313.
ΘΡΑΚΙΚΗ ΧΕΡΣΟΝΝΗΣΟΣ, 326
Θρόνιον Λοκρίδος, 423.
Θουρία Μεσσηνίας, 540.
Θούριοι Λευκανίας, 93.
Θυάτειρα Λυδιας Β' 197.
Θυεσσὸς Λυδίας, Β' 198.
Θύμβρα Τρῳάδος, Β' 77.
Θύρρειον Ἀκαρνανίας, 413, 507
Θύσδρος Βυζακηνῆς, Β' 491.

Ι.

Ἰαιτία Σικελίας, 185.
Ἰαλυσὸς Ῥόδου, Β' 179.

'Ιγούιον 'Ομβρικῆς, 29.
Ἴασος Καρίας, Β' 158.
'Ιδάλιον (;) Κύπρου, Β' 319.
Ἴδυμα Καρίας, Β' 159.
Ἱεράπολις Φρυγίας, Β' 221.
Ἱεράπυτνα Κρήτης, 587.
Ἱεροκαισάρεια Λυδίας, Β' 198.
Ἱερόπολις Φρυγίας, Β' 222.
Ἱερόπολις Καστάβαλα Κιλικίας, Β' 287.
Ἱερόπολις Κυρρηστικῆς, Β' 366.
Ἱεροχάραξ Φρυγίας, Β' 222.
'Ιθάκη, 536.
'Ικαρία, Β' 143.
'Ικόνιον Λυκαονίας, Β' 278.
Ἴκος νῆσος Θεσσαλίας, 391.
Ἴλιον Τρῳάδος, Β' 77.
Ἴλιστρα Λυκαονίας, Β' 278.
ΙΛΛΥΡΙΑ, 392.
Ἴμβρος, 332.
Ἱμέρα Σικελίας, 185.
ΙΝΔΙΑ, Β' 440.
'Ιόλλα Μυσίας, Β' 45.
'Ιουλίου πόλις ἢ 'Ιὼλ Μαυριτανίας, Β' 507.
'Ιόππη Σαμαρείας, Β' 402.
Ἴος, 618.
ΙΟΥΔΑΙΑ, Β' 404.
'Ιουλία Φρυγίας, Β' 222.
'Ιουλιόπολις Βιθυνίας, Β' 26.
Ἴουλις Κέω, 619.
Ἵπανα Σικελίας, 191.
Ἵππος ἴδε 'Αντιόχειαν πρὸς Ἵππῳ, Β' 383.
Ἱππὼν Διάρρυτος Ζευγιτανίας, Β' 491.
Ἱππὼν Βασιλικὸς Νομαδικῆς Β' 502.
Ἱππώνιον Βρεττίων, 118.
Ἴσαυρα Κιλικίας, Β' 287.
ΙΣΑΥΡΙΑ ἴδε ΚΙΛΙΚΙΑΝ ΤΡΑΧΕΙΑΝ Β' 280.
Ἴσινδα Πισιδίας, Β' 267.
ΙΣΠΑΝΙΑ, 1
Ἴσσα νῆσος 'Ιλλυρίας, 397.
'Ισσὸς Κιλικίας, Β' 288.
Ἱστιαία Εὐβοίας, 450.
Ἴστρος Μοισίας τῆς Κάτω, 345.
ΙΤΑΛΙΑ, 16.
Ἴτανος Κρήτης, 588.
Ἴχναι Μακεδονίας, 265.
'Ιψὸς Φρυγίας,
'Ιὼλ ἢ 'Ιουλίου πόλις, Β' 507.
ΙΩΝΙΑ Β' 102 καὶ 139.
'Ιωνίας νῆσοι, Β' 140.
'Ιωνόπολις ἴδε 'Αβώνου τεῦχος, Β' 16
'Ιωτάπη Κιλικίας, Β' 288.

Κ

Καβασίτης νομὸς Αἰγύπτου, Β' 474.
Κάβειρα Πόντου, Β' 7.
Καβελλιὼν Γαλλίας, 14
Κάδμη ἴδε Πριήνη, Β' 129.
Κάδοι Φρυγίας, Β' 222.
Καδύανδα Λυκία, Β' 246.
Καιήτη Καμπανίας, 43.
Καιλία 'Απουλίας, 60.
Καισάρεια Γερμανικὴ Βιθυνίας, Β' 30.
Καισάρεια Καπαδοκίας, Β' 335.
Καισάρεια Πανεὰς Τραχωνίτιδος, Β' 382.
Καισάρεια Λιβάνου Φοινίκης, Β' 390.
Καισάρεια Σαμαρίας, Β' 402
Καισάρεια Μαυριτανίας ἴδε 'Ιὼλ Β' 507.
ΚΑΛΑΒΡΙΑ, 66.
Καλατία Καμπανίας, 43.
Καλὴ 'Ακτὴ Σικελίας, 191.
Κάλης Καλπανίας, 43.

Καλλατία Μοισίας τῆς Κάτω, 344
Καλλίπολις Καρίας, Β′ 159.
Καλλίστη Ἀρκαδίας, 526.
Κάλυμνα, Β′ 173.
Κάλυνδα Λυκίας, Β′ 247.
Καλχηδὼν Βιθυνίας, Β′ 30.
Καμάρατα Μαυριτανίας, Β′ 507.
Καμάρινα Σικελίας, 192.
Κάμαρς Ετρουρίας, 22.
Κάμη Αἰολίδος, Β′ 87.
Κάμιρος Ῥόδου, Β′ 178.
Κομουλόδουνον Βρεταννίας, 16.
ΚΑΜΠΑΝΙΑ, 41.
Κάναθα Δεκαπόλεως, Β′ 384.
Κάνατα Δεκαπόλεως, Β′ 384.
Κάνδυβα Λυκίας Β′ 247.
Κανύσιον Ἀπουλίας, 60.
Καπιτωλίας Κοίλης Συρίας, Β′ 380.
ΚΑΠΠΑΔΟΚΙΑ, Β′ 332.
Καπύη Καμπανίας, 44.
Καραλλία Κιλικίας, Β′ 289.
Καρδία Θρακικῆς Χερσονήσου, 328.
Καρθαία Κέω, 619.
ΚΑΡΙΑ, Β′ 149.
Κάρνη ἢ Κάρνος Φοινίκης, Β′ 390
Κάρπαθος νῆσος, Β′ 173.
Κάρραι Μεσοποταμίας, Β′ 421.
Καρυά (;) Λυκίας. Β′ 242.
Καρύανδα Καρίας, Β′ 159.
Κάρυστος Εὐβοίας, 451.
Καρχηδὼν Ζευγιτανίας, Β′ 492.
Καρχηδὼν Νέα Ἰσπανίας, 5 καὶ 7.
Κάσα Κιλικίας, Β′ 289.
Κασσάνδρεια Εὐρυδίκεια Μακεδονίας, 279.
Κασσώπη Ἠπείρου, 402.
Κασταβάλα Κιλικίας, ἴδε Ἱερόπολις, Β′ 287
Κατάνη Σικελίας, 194.
Καυλωνία Βρεττίας, 120
Καῦνος Καρίας, Β′ 159.
Καϋστριανοὶ Λυδίας, Β′ 198.
Καφύαι Ἀρκαδίας, 526, 561.
Κάψα ἢ Σκάψα Μακεδονίας, 278.
Κεβρηνία Τρῳάδος, Β′ 78.
Κελένδερις Κιλικίας Β′ 289.
Κεννατίς, ἴδε Λαλασσὶς καὶ Ὄλβη, Β′ 292 καὶ 300.
Κεντόριπα Σικελίας, 200.
Κεραία Κρήτης, 590.
Κεραία (;) Πισιδίας, ἴδε Κρῆμναι, Β′ 268.
Κεράμος Καρίας, Β′ 159.
Κερασοῦς Πόντου, Β′ 7.
Κερέταπα Φρυγίας, Β′ 223.
Κερκίνη Ταυρικῆς Χερσονήσου, 350.
Κέρκυρα, 407, 507.
Κέρκυρα Μέλαινα, 398.
Κερύνεια Ἀχαίας, 521, 525,
Κεφαλληνία, 534.
Κεφαλοίδιον Σικελίας, 201.
Κέως, 618.
Κητίς, ἴδε Κοροπισσός, Ὄλβη καὶ Φιλαδέλφεια, Β′ 291, 300 καὶ 313.
Κίβυρα Φρυγίας, Β′ 223.
Κίδραμος Καρίας, Β′ 160.
Κιδυεσσὸς Φρυγίας, Β′ 224.
Κιέριον Θεσσαλίας, 372.
Κίθος (;) Λέσβου, Β′ 97.
Κιλβιανοὶ Λυδίας, Β′ 198.
ΚΙΛΙΚΙΑ, Β′ 280.
Κίμωλος, 621.
Κίος Βιθυνίας, Β′ 32.
Κίρτα Νομαδικῆς Β′ 503.
Κισθήνη Μυσίας, Β′ 45.
Κίτιον Κύπρου, Β′ 318.
Κλαζομεναὶ Ἰωνίας, Β′ 114.
Κλάννουδα Λυδίας, Β′ 199.
Κλαυδιεῖς, ἴδε Λευκὰς Κοίλης Συρίας, Β′ 381.

Κλαυδιόπολις, ἴδε Βιθύνιον, Β' 26.
Κλείτωρ Ἀρκαδίας, 526 καὶ 562
Κλεωναὶ Ἀργολίδος, 526 καὶ 552.
Κλυπία Ζευγιτανίας, Β' 499.
Κνίδος Καρίας, Β' 160
Κνωσὸς Κρήτης, 590.
Κοδριγαὶ Κιλικίας, ἴδε Ταρσός, Β' 312.
Κόδρουλα Πισιδίας, Β' 268.
Κοῖλα Θρᾳκικῆς Χερσονήσου, 329.
ΚΟΙΛΗ ΣΥΡΙΑ, Β' 379
Κολβάσα Πισιδίας Β' 268.
Κολοφὼν Ἰωνίας, Β' 119.
Κόλοσσαι Φρυγίας, Β' 224
Κολυβρασσὸς Κιλικίας, Β' 290.
ΚΟΛΧΙΣ, Β' 2
Κολώνη Μεσσηνίας, 541.
Κολώνη Τρῳάδος, Β' 79.
Κόμαμα Πισιδίας, Β' 268
Κόμανα Πόντου, Β' 8.
Κόμανα Γαλατίας, Β' 337.
ΚΟΜΜΑΓΗΝΗ, Β' 359, 362, 364 καὶ ἑξῆς.
Κομπουλτέρια Καμπανίας, 49.
Κονάνη, Πισιδίας, Β' 268.
Κόπια Λευκανίας, 97.
Κοπτίτης νομὸς Αἰγύπτου, Β' 471.
Κόρα(;) Λατίου, 38.
Κορακήσιον Κιλικίας, Β' 291.
Κορησία Κέω, 621.
ΚΟΡΙΝΘΙΑ, 496.
Κόρινθος, 496, 526, 528.
Κορίνθου ἀποικίαι, 507.
Κορώνη Μεσσηνίας, 527, 541.
Κορώνεια Βοιωτίας, 440.
Κόροντα Ἀκαρνανίας, 414, 507.
Κοροπισσὸς Κιλικίας, Β' 291.
Κορύδαλλα Λυκίας, Β' 247.
Κόσα (Κόμψα;) Σαμνίου, 40.
Κοσσυρα, Β' 500.
Κοτιάειχον Φρυγίας, Β' 225.
Κοτοῦσα ἴδε Σκοτοῦσσα Μακεδονίας, 312.
Κουβουλτέρια, ἴδε Κομπολτερία, 49.
Κούριον Κύπρου, Β' 319.
Κράγος Λυκίας, Β' 247.
Κραναία νῆσος Λακωνίας, 545.
Κράνιοι Κεφαλληνίας, 534.
Κραννὼν Θεσσαλίας, 373.
Κρῆμνα Πισιδίας, Β' 268.
Κρήτεια Φλαβιόπολις Βιθυνίας, Β' 34
ΚΡΗΤΗ, 572.
Κρητόπολις (;) Παμφυλίας, Β' 257.
Κριθωτὴ Θρᾳκ. Χερσονήσου, 329.
Κρότων Βρεττίας, 122
Κρῶμνα Παφλαγωνίας, Β' 18.
Κυάνη Λυκίας, Β' 247.
Κύβιστρα Καππαδοκίας, Β' 337.
Κύδνα (;) Λυκίας, Β' 247.
Κυδωνία Κρήτης, 593.
Κύζικος Μυσίας, Β' 46.
Κύθηρα νῆσος Λακωνικῆς, 546.
Κύθνος, 622.
Κύϊον Καρίας, Β' 163.
ΚΥΚΛΑΔΕΣ ΝΗΣΟΙ, 609.
Κύμη Καμπανίας, 49.
Κύμη Εὐβοίας, 453.
Κύμη Αἰολίδος, Β' 87.
Κυνοπολίτης νομὸς Αἰγύπτου, Β' 472
Κυπαρισσία Μεσσηνίας, 541.
ΚΥΠΡΟΣ, Β' 316.
ΚΥΡΗΝΑΙΚΗ, Β' 476
Κυρήνη Κυρηναϊκῆς, Β' 476.
ΚΥΡΡΗΣΤΙΚΗ, Β' 366.
Κύρρος Κυρρηστικῆς, Β' 367.
Κύψελα Θράκης, 326.
Κωνσεντία Βρεττίας, 129.
Κῶπαι Βοιωτίας, 441.
Κώρυκος Κιλικίας, Β' 292.
Κῶς, Β' 174.

Λ.

Λαέρτη Κιλικίας, Β' 292.
Λακανατὶς Κιλικίας, Β' 292.
Λακεδαίμων Λακωνίας, 542.
ΛΑΚΩΝΙΑ 527, 542.
Λαλασσὶς Κιλικίας, Β' 292, 300.
Λαμία ἡ Μαλὶς Θεσσαλίας, 374.
Λάμος Κιλικίας, Β' 292.
Λαμπωνία(;) Τρῳάδος, Β' 79.
Λάμψακος Μυσίας, Β' 53.
Λαοδίκεια Πόντου, Β' 8.
Λαοδίκεια πρὸς Λύκον Φρυγίας, Β' 225.
Λαοδίκεια Λυκαονίας, Β' 278.
Λαοδίκεια πρὸς τῇ θαλάσσῃ Συρίας, Β' 375.
Λαοδίκεια πρὸς Λίβανον Κοίλης Συρίας, Β' 380.
Λᾶος Λευκανίας, 97.
Λάπαθος Κύπρου, Β' 320.
Λάππα Κρήτης, 595.
Λάρανδα Λυκαονίας, Β' 278.
Λάρινον Φρεντανῶν, 40.
Λάρισα Θεσσαλίας, 375.
Λάρισα Κρεμαστὴ Θεσσαλίας, 378.
Λάρισα Τρῳάδος, Β' 79.
Λάρισα Φρικωνὶς Αἰολίδος, Β' 89.
Λάρισα Ἰωνίας, Β' 120.
Λάρισα Συρίας, Β' 376.
Λᾶς Λακωνίας, 545.
Λάσαια ἴδε Ἄλασσα Κρήτης, 578.
ΛΑΤΙΟΝ, 33.
Λατοπολίτης νομὸς Αἰγύπτου, Β' 471
Λατὼς Κρήτης, 596.
Λεβάδεια Βοιωτίας, 441.
Λέβεδος Ἰωνίας, Β' 120.
Λεοντῖνοι Σικελίας, 202, 508.
Λεοντοπολίτης νομὸς Αἰγύπτου, Β' 473.
Λέπτις ἡ Μεγάλη Συρτικῆς, Β' 490
Λέπτις ἡ Μικρὰ Βυζακηνῆς, Β' 492.
ΛΕΣΒΟΣ, Β' 93.
ΛΕΥΚΑΝΙΑ, 88.
Λευκὰς Ἀκαρνανίας, 413, 414, 507.
Λευκὰς Κοίλης Συρίας, Β' 381.
Λεύκη Ἰωνίας, Β' 121.
Λεψίμανδος Καρίας, Β' 163.
Λῆμνος, 332 καὶ 333.
Λήτη Μακεδονίας, 263.
Λητοπολίτης νομὸς Αἰγύπτου, Β' 474.
Λιβύη νομὸς Αἰγύπτου, Β' 474.
ΛΙΒΥΑ, Β' 489.
Λίλαια Φωκίδος, 430
Λιλύβαιον Σικελίας, 204.
Λίμυρα Λυκίας, Β' 247.
Λίνδος Ρόδου, 179.
Λίξος Μαυριτανίας, Β' 508.
Λιπάρα, 251.
Λισσὸς Κρήτης, 596
Λογγάνοι Σικελίας, 205.
Λοκροὶ Ἐπιζεφύριοι Βρεττίας, 129 καὶ 508.
Λοκροὶ Ἐπικνημίδιοι, 423.
Λοκροὶ Ὀπούντιοι, 422.
Λοκροὶ Ὀζόλαι, 424.
ΛΟΚΡΙΣ, 422.
Λούγδουνον Γαλλίας, 14.
Λουκερία Ἀπουλίας, 61.
Λουσοὶ Ἀρκαδίας, 526.
Λύδδα ἴδε Διόσπολις Σαμαρείας,
ΛΥΔΙΑ, Β' 189.
ΛΥΚΑΟΝΙΑ, Β' 277.
ΛΥΚΙΑ, Β' 235.
Λυκοπολίτης νομὸς Αἰγύπτου, Β' 472.
Λύρβη Κιλικίας, Β' 293.
Λυσιὰς Φρυγίας, Β' 227.
Λυσιμάχεια Θρᾳκ. Χερσονήσου, 330

Λυσινία Πισιδίας, Β' 269.
Λύστρα Λυκαονίας, Β' 279.
Λύττος Κρήτης, 596.

Μ.

Μάγνητες Θεσσαλίας, 379.
Μαγνησία ἡ τοῦ Μαιάνδρου 'Ιωνίας, Β' 121.
Μαγνησία Σιπύλου Λυδίας, Β' 199.
Μάγυδος Παμφυλίας, Β' 257.
Μάδυτος Θρᾳκικῆς Χερσονήσου, 330.
Μαιονία Λυδίας, Β' 199
Μακαῖοι (;) Λιβύης, Β' 489.
Μακάραια (;) Συρτικῆς, Β' 490
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ, 253, 259 καὶ 307.
Μακομαδὰ Νομαδικῆς Β' 503.
Μαλιεῖς, Θεσσαλίας, 374.
Μαλλός Κιλικίας, Β'. 293.
Μαμερτῖνοι Σικελίας, 206, 211.
Μαντίνεια 'Αρκαδίας 526 (562.)
Μάραθος Φοινίκης Β' 391.
Μαρεώτης νομὸς Αἰγύπτου, Β' 474.
Μάριον Κύπρου, Β' 320
Μαρκιανόπολις Μοισίας τῆς Κάτω, 346.
Μαρώνεια Θρᾴκης, 316.
Μασσαλία Γαλλίας, 11.
Μασίκυτος Λυκίας, Β 247.
Μάσταυρα Λυδίας, Β' 200.
Μεταλία (;) Κρήτης, 597.
Ματέολα 'Απουλίας, 62.
ΜΑΥΡΙΤΑΝΙΑ, Β' 504.
Μεγαλόπολις 'Αρκαδίας, 526, 557, 564
Μέγαρα Σικελίας,, 205.
Μέγαρα Μεγαρίδος, 489, 526.
ΜΕΓΑΡΙΣ, 488.
Μεγαρσός Κιλικίας, Β 298
Μεγίστη, Β' 177.
Μεδεών 'Ακαρνανίας, 416
Μέθανα 'Αργολίδος, 553.
Μεθύδριον 'Αρκαδίας, 526, 565.
Μεθύδριον Θεσσαλίας, 380.
Μέθυμνα Λέσβου, Β' 97.
Μεθώνη Μεκεδονίας, 285.
Μελίβοια Θεσσαλίας, 380.
Μελιταία Θεσσαλίας, 380.
Μελίτη, Β' 500.
Μεμφίτης νομὸς Αἰγύπτου, Β' 472.
Μέναινον ἢ Μεναὶ Σικελίας, 206.
Μένδη Μακεδονίας, 277.
Μενδήσιος νομὸς Αἰγύπτου, Β' 473.
Μενελαΐτης νομὸς Αἰγύπτου, Β' 474.
Μεσημβρία Θρᾴκης, 349.
Μέσμα ἢ Μέδμα Βρεττίας 135 καὶ 508.
ΜΕΣΟΠΟΤΑΜΙΑ, Β' 420.
Μεσσήνη Σικελίας, 206.
Μεσσήνη Μεσσηνίας, 527, 538.
ΜΕΣΣΗΝΙΑ, 538.
Μεταπόντιον Λευκανίας, 99.
Μετηλίτης νομός. Αἰγύπτου, Β' 474,
Μῆλος, 622.
Μητρόπολις Θεσσαλίας, 380.
Μητρόπολις 'Ακαρνανίας, 416, 507.
Μητρόπολις 'Ιωνίας, Β' 124.
Μητρόπολις Φρυγίας, Β' 227.
Μιδάειον Φρυγίας, Β' 228
Μίδεια 'Αργολίδος, 553.
Μιλητόπολις Μυσίας, Β' 56.
Μίλητος 'Ιωνίας, Β' 124
Μίνασα (;) Πισιδίας, Β' 268.
Μινώα 'Αμοργοῦ, 614.
Μόκα Β' 417.
Μολ..... Λευκανίας (;), 109.
Μολοσσοὶ 'Ηπείρου, (;), 403.
Μοθώνη Μεσσηνίας, 541.
Μοργατίνη Σικελίας, 213.
Μοστηνοὶ Λυδίας, Β' 201.

Μοτύη Σικελίας, 213.
Μόψιον Θεσσαλίας, 381.
Μόψος Κιλικίας Β' 298.
Μυκάλησσος Βοιωτίας, 441.
Μύκονος, 624.
Μύλασα Καρίας, Β' 164.
Μύνδος Καρίας, Β' 164.
Μύρα Λυκίας, Β' 248.
Μυρίανδρος Συρίας, Β' 377
Μύρινα Λήμνου, 333.
Μύρινα Αἰολίδος, Β'. 89.
Μύρλεια, ἴδε Ἀπάμεια Βιθυνίας Β' 24
Μυοῦς Ἰωνίας Β' 129.
ΜΥΣΙΑ, Β' 39.
Μυστία Βρεττίων, 135.
Μυτιλήνη Λέσβου, Β' 98.
Μυτίστρατος Σικελίας, 214.

Ν.

ΝΑΒΑΤΑΙΑ ἴδε ΑΡΑΒΙΑ, 414.
Νάγιδος Κιλικίας, Β' 299.
Νακόλεια Φρυγίας, Β' 228
Νάκρασα Λυδίας, Β' 201.
Νακώνη Σικελίας, 215.
Νάξος Σικελίας, 216.
Νάξος Κρήτης, 597.
Νάξος νῆσος, 624.
Νάπη Λέσβου, Β' 101.
Νᾶσος ἴδε Νῆσος Λέσβου, Β' 101
Ναυκρατὶς Αἰγύπτου, Β' 464.
Ναυκρατίτης νομὸς Αἰγύπτου, Β' 474
Ναύλοχος Ἰωνίας, Β' 129.
Νέα Τρῳάδος, Β' 80.
Νεανδρία Τρῳάδος, Β' 80.
Νεάπολις Καμπανίας, 51.
Νεάπολις Ἀπουλίας, 62.
Νεάπολις Σικελίας, 217.
Νεάπολις Μακεδονίας, 262.
Νεάπολις Ἰωνίας, Β' 129.
Νεάπολις πρὸς Κάδμον Καρίας, Β' 165.
Νεάπολις Σαμαρείας, Β' 403.
Νέμαυσος Γαλλίας, 14.
Νεοκαισάρεια Πόντου, Β' 8.
Νεοκλαυδιόπολις Παφλαγονίας, Β' 19
Νέον Τεῖχος Αἰολίδος, Β' 90.
Νεσύτης νομὸς Αἰγύπτου, Β' 473.
Νεὼν Φωκίδος, 430
Νῆσος νῆσος Λέσβου, Β' 101.
Νίκαια Βιθυνίας, Β' 34.
Νικηφόριον Μεσοποταμίας, Β' 421.
Νικομήδεια Βιθυνίας, Β' 35.
Νικόπολις πρὸς Ἴστρον Μοισίας τῆς Κάτω, 346.
Νικόπολις πρὸς Νέστον Θρᾴκης, 361.
Νικόπολις Ἠπείρου, 403
Νικόπολις Συρίας, Β' 377.
Νικόπολις Ἐμμαοῦς Ἰουδαίας, Β' 407.
Νινευὴ Κλαυδιόπολις Ἀσσυρίας, Β' 424.
Νίσιβις Μεσοποταμίας, Β' 422.
Νίσυρος, Β' 177.
ΝΟΜΑΔΙΚΗ, Β' 501.
Νομοὶ Αἰγύπτου, Β' 470.
Νουκερία Ἀλφατέρνα Καμπανία, 53.
Νουκερία Βρεττίας, 135.
Νύμφαιον Ταυρικῆς Χερσονήσου, 351.
Νῦσα Λυδίας, Β' 201.
Νῦσα Σκυθόπολις Σαμαρίας, Β' 403.
Νῶλα Καμπανίας, 53.

Ξ.

Ξάνθος Λυκίας, Β' 248.
Ξοίτης νομὸς Αἰγύπτου, Β' 473.

Ο.

'Οδησσὸς Θρᴄ́κης, 347.
'Οδόμαννοι(;) Μακεδονίας, 267.
'Οδρυσσὸς Θρᴄ́κης, 342.
Οἶα Συρτικῆς, Β' 490.
Οἰάνθεια Λοκρίδος, 424.
Οἰνιάδαι 'Ακαρνανίας, 416.
Οἰνόη 'Ικαρίας, Β' 143
Οἰταῖοι Θεσσαλίας, 381.
'Οκόκλια Φρυγίας, Β' 228.
"Ολβασα Πισιδίας, Β' 269.
"Ολβη Κιλικίας, Β, 300.
'Ολβία Σαρματίας, 342.
'Ολβία Βιθυνίας, Β' 36.
'Ολβία(;) Παμφυλίας, Β' 257
"Ολμοι Κιλικίας, Β' 301.
'Ολοῦς Κρήτης, 598.
'Ολυμπία, 529
"Ολυμπος Λυκίας, Β' 248.
"Ολυνθος Μακεδονίας, 274.
ΟΜΒΡΙΚΗ, 28.
'Ομβίτης νομὸς Αἰγύπτου, Β' 471
ΟΜΗΡΙΤΑΙ, Β' 418.
'Ομόλιον Θεσσαλίας, 382.
'Ονουφίτης νομὸς Αἰγύπτου, Β' 473
"Οξαντον Καλαβρίας, 68.
'Οξυρινχίτης νομὸς Αἰγύπτου Β' 472
'Οποῦς Λοκρίδος, 422.
'Ορέστιον(;) Λυδίας, Β' 208 (Φιλαδέλφεια)
'Ορθαγόρεια Μακεδονίας 270
"Ορθη Θεσσαλίας, 382.
'Ορθωσία Καρίας Β' 166.
'Ορθωσία Φοινίκης, Β' 391.
"Ορρα, ἴδε 'Υρία Καλαβρίας, 88.
'Ορρέσκιοι Μακεδονίας, 261.
"Ορσαντον Λευκανίας, 105.
'Ορχομενὸς Βοιωτίας, 441.
'Ορχομενὸς 'Αρκαδίας, 565.
'Οτρόιον Φρυγίας, Β' 229
Οὐενουσία 'Απουλίας, 63.
Οὐερβία Πισιδίας, Β' 269.
Οὐετυλωνία 'Ετρουρίας, 22.
ΟΥΗΣΤΙΝΟΙ, 33.
Οὐιβὼν Οὐαλεντία Βρεττίας, 120.
Οὐιμινάκιον Μοισίας τῆς "Ανω, 344.
Οὐιψανία Φρυγίας, ἴδε 'Αμόριον, Β' 212.
Οὐολατέρραι 'Ετρουρίας, 22.
Οὐόλκοι 'Ετρουρίας, 21.
Οὐολσίνιον 'Ετρουρίας, 22.
Οὐρανόπολις Μακεδονίας, 272.
Οὐτίκη Ζευγιτανίας, Β' 499.
'Οφρύνιον Τρῳάδος, Β' 80.

Π

Παγαὶ Μεγαρίδος 491 καὶ 526
ΠΑΙΟΝΙΑ, 305.
Παιστὸς Λευκανίας, 107.
Παλ. . . Λευκανίας (;), 109.
Παλαιόπολις Πισιδίας, Β' 270.
Πάλαιρος 'Ακαρνανίας, 417, 507.
Πάλη Κεφαλληνίας, 535.
Παλλάντιον 'Αρκαδίας, 526, 566.
Παλμύρα Παλμυρηνῆς, Β' 369.
ΠΑΛΜΥΡΗΝΗ, Β' 369
Πάλτος Συρίας, Β' 377.
ΠΑΜΦΥΛΙΑ, Β' 253.
Πανδοσία Βρεττίας, 136.
Πανδοσία 'Ηπείρου, 403.
Πανέμου Τεῖχος Πισιδίας, Β' 270.
Πανοπολίτης νομὸς Αἰγύπτου, Β' 472
Πάνορμος Σικελίας, 218.
Παντικάπαιον Ταυρικῆς Χερσονήσου, 351.
Πάππα Τιβερία Πισιδίας, Β' 270.
ΠΑΡΘΙΑ, Β' 425.
Πάριον Μυσίας, Β' 57.

Παρλαΐς Λυκαονίας, Β' 279.
Πάρος, 626.
Πάρωπος Σικελίας, 222.
Παρώρεια (;) Ἀρκαδίας, 566.
Πάταρα Λυκίας, Β' 242 καὶ 248.
Πάτραι Ἀχαΐας, 521 καὶ 525.
Παυταλία Θράκης, 361.
ΠΑΦΛΑΓΟΝΙΑ, Β' 16.
Πάφος Κύπρου, Β' 321.
Πεδνηλισσὸς Πισιδίας, Β' 270.
Πειραιεὺς Πόντου ἴδε Ἀμισός, Β' 4.
Πειρασία Θεσσαλίας, 382.
Πελαγία Ἰλλυρίας, 399.
Πέλλινα Θεσσαλίας, 382.
Πέλλα Μακεδονίας, 312.
Πέλλα Δεκαπόλεως Β' 384.
Πελλήνη Ἀχαΐας, 523, 525.
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ, 510.
Πέλται Φρυγίας, Β' 229.
Πεμπτίτης (Φθενεούτης) νομὸς Αἰγύπτου, 473.
Πεπάρηθος νῆσος Θεσσαλίας, 382.
Πέργαμον Μυσίας, Β' 58.
Πέργη Παμφυλίας, Β' 258.
Πέρινθος Θράκης, 341.
Περιπόλιον Βρεττίας, 137.
Περίπολοι Πιτανᾶται, 40 καὶ 137.
Περπερήνη Μυσίας, Β' 66.
Περραιβοὶ Θεσσαλίας, 383.
ΠΕΡΣΙΑ, Β' 434.
ΠΕΡΣΙΣ, Β' 432.
Πεσσινοῦς Γαλατίας, Β' 331.
Πετηλία Βρεττίας, 138.
Πέτρα Σικελίας, 222.
Πέτρα Ἀραβίας, Β' 417.
Πεύματα Θεσσαλίας, 383.
Πηλούσιον νομὸς Αἰγύπτου, Β' 473.
Πιακὸς Σικελίας, 222.
ΠΙΕΡΙΑ, ἴδε ΣΕΛΕΥΚΙΣ ΚΑΙ ΠΙΕΡΙΑ, Β' 369.
ΠΙΚΕΝΤΙΑ, 31.
Πιμώλισα Πόντου, Β' 9.
Πίναρα Λυκίας, Β' 249.
Πιονία Μυσίας, Β' 67.
Πῖσα Ἤλιδος, 533.
ΠΙΣΙΔΙΑ, Β' 265.
Πίσιλις (;) Λυκίας, Β' 242.
Πιτανᾶται ἴδε Περιπόλιον Βρεττίας, 137.
Πιτάνη Μυσία, Β' 67.
Πλάκια Μυσίας, Β' 67.
Πλάρασα Καρίας, Β' 166.
Πλαταιαὶ Βοιωτίας 442.
Πλωτινόπολις Θράκης, 361.
Ποδαλία Λυκίας, Β' 249.
Ποιήεσσα Κέω, 621.
Ποιμανηνὸν Μυσίας, Β' 68.
Πολυρήνιον Κρήτης, 598.
Πομπηϊόπολις Παφλαγονίας, Β' 19.
Πομπηϊόπολις, ἴδε Σόλοι Κιλικίας, Β' 304.
ΠΟΝΤΟΣ, Β' 3.
Ποπλωνία Ἐτρουρίας, 21 κ. ἑξ.
Πορδοσελήνη νῆσος Λέσβου, Β' 101.
Ποσείδιον Καρπάθου, Β' 173.
Ποσειδωνία Λευκανίας, 105.
Ποτίδαια Μακεδονίας, 278.
Πραίνεστος Λατίου 34.
Πραισὸς Κρήτης, 600.
Πριανσὸς Κρήτης, 601.
Πρίαπος Μυσίας, Β' 68.
Πριήνη Ἰωνίας, Β' 129.
Προκόννησος Μυσίας, Β' 68.
Πρόστιαννα Πισιδίας, Β' 271.
Προσωπίτης νομὸς Αἰγύπτου, Β' 473.
Προῦσα πρὸς Ὀλύμπῳ Βιθυνίας, Β' 36.
Προυσιὰς πρὸς θάλασσαν ἴδε Κίος Βιθυνίας, Β' 32.
Προυσιὰς πρὸς Ὑπίῳ Βιθυνίας, Β' 36.

Πρυμνησσὸς Φρυγίας, Β' 229.
Πρώερνα Θεσσαλίας, 384.
Πρῶννοι Κεφαλληνίας, 535.
Πτολεμαΐς(;) Παμφυλίας, Β' 259.
Πτολεμαῒς ἴδε Ἄκην Γαλιλαίας, Β' 400.
Πύγελα Ἰωνίας ἴδε Φύγελα, Β' 139.
Πύδνα Μακεδονίας, 285.
Πύλος Μεσσηνίας, 542
Πυξοῦς Λευκανίας, 109
Πύρανθος Κρήτης, 602.
Πύρρα Λέσβου, Β' 101.
Πῶγλα Πισιδίας, Β' 271.

Ρ.

Ραββὰθ Μώβα Ἀραβίας, Β' 417.
Ραῦκος Κρήτης, 602.
Ραφανέαι Συρίας, Β' 377.
Ραφία Ἰουδαίας, Β' 408.
Ρήγιον Βρεττίας, 139, 508.
Ρήσαινα Μεσοποταμίας, Β' 422.
Ρίζων Ἰλλυρίας, 395.
Ρίθυμνα Κρήτης, 602.
Ρόδη Ἰσπανίας, 3.
Ροδιάπολις Λυκίας, Β' 249.
Ρόδος, 178. κ. ἑξ.
Ροίτειον Τρῳάδος, Β' 80.
Ρυβαστεινοὶ Ἀπουλίας, 64.
Ρυσσάδειρον Μαυριτανίας, Β' 508.
Ρώμη Λατίου, 223.
Ρῶσος Συρίας Β' 377.

Σ.

Σαβαῖοι, ἴδε Ὁμηρῖται, Β' 418.
Σαβράτα Συρτικῆς, Β' 490.
Σαγαλασσὸς Πισιδίας, Β' 271.
Σαΐτης νομὸς Αἰγύπτου, Β' 474.
Σαΐτται Λυδίας, Β' 202.
Σάλα Φρυγιας, Β' 230.
Σάλα Μαυριτανίας, Β' 508.
Σαλαμὶς Ἀττικῆς, 488.
Σαλαμὶς Κύπρου, Β' 2.
Σαλαπία Ἀπουλίας, 64.
Σαλβιανὴ Νομαδικῆς, Β' 503.
ΣΑΜΑΡΕΙΑ, Β' 402.
Σάμη Κεφαλληνίας, 536.
Σάμος, Β' 144.
Σαμόσατα Κομμαγηνῆς, Β' 365.
Σαμοθρᾴκη, 333.
Σαραὶ Νομαδικῆς Β' 503.
Σαρβάνισσα Πόντου, Β' 9.
Σάρδεις Λυδίας, Β' 203.
Σαρδώ, 252.
Σαρνόα Ἰλλυρίας, 399.
Σαυάτρα Β' 279.
ΣΑΥΝΙΤΙΣ, 38.
Σεβαστὴ Παφλαγονίας, Β' 19.
Σεβαστὴ Φρυγίας, Β' 230.
Σεβαστὴ Κιλικίας, Β' 301.
Σεβαστὴ Σαμαρείας, Β' 404.
Σεβαστόπολις Πόντου, Β' 9.
Σεβαστόπολις Καρίας, Β' 166.
Σεβεννύτης ὁ Ἄνω νομὸς Αἰγύπτου, Β' 473
Σεβεννύτης ὁ Κάτω νομὸς Αἰγύπτου, Β' 473.
Σέγεστα Σικελίας, ἴδε Ἔγεστα, 176.
Σειβλία Φρυγίας Β. 230.
Σεθρωίτης νομὸς Αἰγύπτου, Β' 473.
Σέλγη, Πισιδίας, Β' 272.
Σελεύκια Ταύρου Πισιδίας, Β' 274.
Σελεύκια Πυράμου Κιλικίας, ἴδε Μόψος, Β' 302.
Σελεύκια πρὸς τῷ Καλυκάδνῳ Κιλικίας, Β' 301.
Σελεύκια Συρίας, Β' 378.
Σελεύκια πρὸς Τίγρει Μεσοποταμίας, Β' 422.
ΣΕΛΕΥΚΙΣ ΚΑΙ ΠΙΕΡΙΑ Β' 369.

Σελινοῦς Σικελίας, 223.
Σελινοῦς Κιλικίας, Β' 302.
Σέμης Μαυριτανίας, Β' 507.
Σεπφωρίς, ἴδε Διοκαισάρειαν Γαλιλαίας Β' 401.
Σερ.... Βρεττίας, 149.
Σερδικὴ Θράκης, 361.
Σέριφος, 627.
Σερμύλη Μακεδονίας, 274.
Σηλύμβρια Θράκης, 342.
Σήσαμος Παφλαγονίας, Β' 19.
Σηστὸς Θρακικῆς Χερσονήσου, 331.
Σιβιδούνδα Φρυγίας, Β' 231.
Σίγα Μαυριτανίας, Β' 508.
Σίγγαρα Μεσοποταμίας, Β' 423.
Σίγειον Τρῳάδος, Β' 81.
Σιγνία Λατίου, 38.
Σίδη Παμφυλίας, Β' 260.
Σιδὼν Φοινίκης, Β' 392.
ΣΙΚΕΛΙΑ, 150.
Σίκινος, 628.
Σικυὼν Σικυωνίας, 514, 525.
ΣΙΚΥΩΝΙΑ, 514.
Σίλανδος Λυδίας, Β' 204.
Σίλαρος(;) Λευκανίας, 106.
Σίλεραι Σικελίας, 226.
Σίλλυον Παμφυλίας, Β' 236.
Σινδοὶ Βοσπόρου, Β' 2.
Σινώπη Παφλαγονίας, Β' 20.
Σῖρις Λευκανίας, 109.
Σίφνος, 628.
Σκαμανδρία Τρῳάδος, Β' 81.
Σκάρφεια Λοκρίδος, 424.
Σκάψα ἴδε Κάψαν Μακεδονίας, 278
Σκῆψις Τρῳάδος, Β' 81.
Σκίαθος νῆσος Θεσσαλίας, 392.
Σκιώνη Μακεδονίας, 276.
Σκόδρα Ἰλλυρίας, 395.
Σκοτοῦσσα Μακεδονίας, 312.
Σκοτοῦσσα Θεσσαλίας, 384.
ΣΚΥΘΑΙ, 363.
Σκυθόπολις, ἴδε Νύσαν Σαμαρείας, Β' 403.
Σμύρνη Ἰωνίας, Β' 130.
Σόλοι Κιλικίας, Β' 302.
Σόλοι(;) Κύπρου, Β' 325.
Σολοῦς Σικελίας, 226.
Σουθούλη Νομαδικῆς, Β' 504.
ΣΠΟΡΑΔΕΣ ΝΗΣΟΙ, 609.
Στεκτόριον Φρυγίας, Β' 231.
Στίαλλα Σικελίας, 228.
Στόβοι Μακεδονίας, 313.
Στρατονίκεια πρὸς τῷ Καΐκῳ Μυσίας, Β' 69.
Στρατονίκεια Καρίας, Β' 166.
Στράτος Ἀκαρνανίας, 417.
Στύμφαλος Ἀρκαδίας, 526, 566.
Στύρνιον(;) Καλαβρίας, 68.
Συάγγελα (;) Καριάς, Β' 185.
Σύβαρις Λευκανίας, 110.
Σύβριτα Κρήτης, 603.
Σύεδρα Κιλικίας, Β' 304.
Σύεσσα Ἀουρούγκα Καμπανίας, 54.
Σύμη (;) νῆσος Καρίας, Β' 185.
Σύναος Φρυγίας, Β' 231.
Σύνναδα Φρυγίας, Β' 231.
Συράκουσαι Σικελίας, 228, 508.
ΣΥΡΙΑ, Β' 341.
Σύρος, 629.
ΣΥΡΤΙΚΗ, Β' 489.

Τ.

Τάβα Καρίας, Β' 168.
Τάβαλα Λυδίας, Β' 204.
Τάβρακα Νομαδικῆς, Β' 504.
Τάγουρα Νομαδικῆς, Β' 504.
Ταμούσιδα ἢ Ταμουσία Μαυριτανίας, Β' 508.
Τάναγρα Βοιωτίας, 443.
Τανίτης νομὸς Αἰγύπτου, Β' 473.

Τάνος Κρήτης, 604.
Τάρας Καλαβρίας, 68.
Ταρσὸς Κιλικίας, Β' 304
Ταύιον Γαλατίας, Β' 328 καὶ 332.
Ταύλαρα Πόντου, Β' 9.
Ταυρομένιον Σικελίας, 246.
Τέανον Σιδικηνὸν Καμπανίας, 54.
Τεγέα Ἀρκαδίας, 526, 567.
Τεκτόσαγες Γαλατίας, ἴδε Ἄγκυραν, Β' 328 καὶ 330.
Τελαμὼν Ἐτρουρίας, 22
Τελεσία Σαυνίτιδος, 40.
Τελμησσός (;) Καρίας, Β' 169.
Τελμησσὸς Λυκίας, Β' 249.
Τέμεσα Βρεττίας, 146.
Τένεδος, Β' 82.
Τενεστῖνοι Ἰλλυρίας, 399
Τενθυρίτης νομὸς Αἰγύπτου, Β' 471.
Τέρινα Βρεττίας, 146, 508.
Τέρμηρα Καρίας, Β' 170.
Τερμησσὸς Πισιδίας, Β' 274.
Τερώνη Μακεδονίας, 273.
Τευθὶς Ἀρκαδίας, 526.
Τευθρανία Μυσίας, Β' 69.
Τεύχειρα Κυρηναϊκῆς, Β' 488.
Τέως Ἰωνίας, Β' 133.
Τῆλος νῆσος Καρίας, Β' 185.
Τημένου Θύραι Φρυγίας, Β' 232.
Τῆμνος Αἰολίδος, Β' 90.
Τῆνος, 630
Τιατία Ἀπουλίας, 65.
Τιβεριὰς Γαλιλαίας, Β' 402.
Τιβεριόπολις Φρυγίας, Β' 232.
Τίβουρα Λατίου, 34.
Τίγγις Μαυριτανίας, Β' 508.
Τιμαία (;) Βιθυνίας, Β' 36.
Τιμβριὰς Πισιδίας, Β' 275.
Τιμίκι Μαυριτανίας, Β' 509.
Τιμολάϊον Παφλαγονίας, Β' 22.
Τίον Βιθυνίας, Β' 37.
Τίπασα Νομαδικῆς, Β' 503
Τίρυνς Ἀργολίδος, 553.
Τίσνα (;) Αἰολίδος, Β' 91.
Τιτιόπολις Κιλικίας, Β'. 313.
Τιτυασσὸς Πισιδίας, Β' 275.
Τλῶς (;) Λυκίας, Β' 242.
Τλῶς Λυκίας, Β' 249.
Τμῶλος Λυδίας, Β' 205.
Τολιστοβώγιοι (Πεσσινοῦς) Γαλατίας, Β' 428 καὶ 331.
Τόμαρα Λυδίας, Β' 205.
Τόμοι Μυσίας τῆς Κάτω, 346.
Τόπειρος Θρᾴκης, 362.
Τούκκα (;) Νομαδικῆς, Β' 504
Τούνιζα Νομαδικῆς, Β' 504.
Τράβαλα Λυκίας, Β' 250.
ΤΡΑΧΩΝΙΤΙΣ, Β' 381.
Τράγιλος Μακεδονίας, 283.
Τραϊανόπολις Θρᾴκης, 362.
Τραϊανόπολις Φρυγίας, ἴδε Γριμένου Θύρας, Β' 216.
Τράλλεις Λυδίας, Β' 205.
Τραπεζόπολις Καρίας, Β' 170.
Τραπεζοῦς Πόντου, Β' 9.
Τρέβεννα Λυκίας, Β' 250.
Τρίκκα Θεσσαλίας, 384.
Τρίηρος (;) Θρᾴκης, 326
Τρίπολις Φρυγίας, Β' 233.
Τρίπολις Φοινίκης, Β' 396.
Τροιζὴν Ἀργολίδος, 554.
Τρόκμοι Γαλατίας, Β' 328 καὶ 332.
ΤΡΩΑΣ, Β' 71.
Τυάνα Καππαδοκίας, Β' 337.
Τύδερτα Ὀμβρικῆς, 30.
Τυλισσὸς Κρήτης, 604.
Τύμηνα Λυκίας, Β' 250.
Τυνδαρὶς Σικελίας, 248.
Τυντενοὶ Μακεδονίας, 266.
Τύρα Σαρματίας, 344.
Τύρος Φοινίκης, Β' 396.

Υ.

Ὕβλα ἡ Μεγάλη Σικελίας, 250.
Ὕδη Λυκαονίας, Β′ 279.
Ὕδρηλα Καρίας, Β′ 171.
Ὑέλη Λευκανίας, 112.
Ὑλλάριμα Καρίας, Β′ 171.
Ὕπαιπα Λυδίας, Β′ 206.
Ὕπανα Ἤλιδος, 527.
Ὑπάτη Θεσσαλίας 385.
Ὕπωρον Βρεττίας, 135.
Ὑργάλεια Φρυγίας, Β′ 233.
Ὑρία Καλαβρίας, 88.
Ὑρία Καμπανίας, 55.
Ὕριον Ἀπουλίας, 65.
Ὑρκανὶς Λυδίας, Β′ 207.
Ὑρτακίνα Κρήτης, 605.
Ὑψηλίτης νομὸς Αἰγύπτου, Β′ 472.

Φ.

Φαιστὸς Κρήτης, 605.
Φάκιον Θεσσαλίας, 385.
Φάλαννα Θεσσαλίας, 385.
Φαλάσαρνα Κρήτης, 607.
Φαλώρια Θεσσαλίας, 386.
Φαναγορία Βοσπόρου, Β′ 2.
Φαραὶ Βοιωτίας, 444.
Φορβαΐτης νομὸς Αἰγύπτου, Β′ 472.
Φαρκαδὼν Θεσσαλίας, 386.
Φαρνακία Πόντου, Β′ 10.
Φάρος νῆσος Ἰλλυρίας, 398.
Φάρσαλος Θεσσαλίας, 387.
Φάσηλις Λυκίας, Β′ 250.
Φέλλος Λυκίας, Β′ 252.
Φενεὸς Ἀρκαδίας, 525, 569.
Φεραὶ Θεσσαλίας, 387.
Φθεμφοεὺς νομὸς Αἰγύπτου, Β′ 473.
Φθενεύτης νομὸς Αἰγύπτου, Β′ 473.
ΦΘΙΩΤΙΣ, ἴδε Ἀχαιοὶ Φθιῶται, 369
Φιγάλεια Ἀρκαδίας, 527.
Φίλα Μακεδονίας, 313.
Φιλαδέλφεια Λυδίας, Β′ 207.
Φιλαδέλφεια Κιλικίας, Β′ 313.
Φιλαδέλφεια Δεκαπόλεως, Β′ 384.
Φιλίπποι Μακεδονίας, 284.
Φιλιππόπολις Θρᾴκης, 362.
Φιλιππόπολις Ἀραβίας, Β′ 418.
Φιλιππόπολις Θεσσαλίας, 269.
Φιλομήλιον Φρυγίας, Β′ 234.
Φίρμον Πικεντίας, 33.
Φιστελία Καμπανίας, 55.
Φλαβιόπολις, ἴδε Κρήτεια Βιθυνίας, Β′ 34.
Φλαβιόπολις Φρυγίας, Ἴδε Τημένου Θῆραι, Β′ 232.
Φλαβιόπολις Κιλικίας, Β′ 313.
ΦΛΙΑΣΙΑ, 511.
Φλιοῦς, 511, 525.
Φοινίκη Ἠπείρου, 403.
ΦΟΙΝΙΚΗ, Β′ 385.
Φολέγανδρος, 631.
Φορμιαὶ Λατίου, 35.
Φουλβία Φρυγίας, Β′ 234.
Φούνδα Λατίου, 35.
Φρεγελλαὶ Λατίου, 135.
ΦΡΕΝΤΑΝΟΙ, 440.
ΦΡΥΓΙΑ, Β′ 209.
Φύγελα Ἰωνίας, Β′ 139.
Φύταιον (;) Θρᾴκης, 319.
Φυτία Ἀκαρνανίας, 418, 507.
Φώκαια Ἰωνίας, Β′ 136.
ΦΩΚΙΣ, 425.

Χ.

Χάβακτα Πόντου, Β′ 10.
Χαιρώνεια Βοιωτίας, 445.
ΧΑΛΚΙΔΗΝΗ, Β′ 367.
Χαλκιδικὴ Μακεδονίας, 275.

ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ, 269 καὶ 275.
Χαλκὶς Εὐβοίας, 453.
Χαλκὶς πρὸς Βήλῳ Χαλκιδικῆς, Β' 367.
Χαλκὶς ὑπὸ Λίβανον Χαλκιδηνῆς, Β' 367.
ΧΑΡΑΚΗΝΗ, 433.
Χερσόνησος, Ταυρικῆς Χερσονήσου, 350.
ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΣ ΤΑΥΡΙΚΗ, 350.
ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΣ ΘΡΑΚΙΚΗ, 326.
Χερσόνησος Κρήτης, 608.
Χερσόνησος Καρίας, Β' 171.
Χίος, Β' 141.
Χῶμα Λυκίας, Β' 253.

Ψ.

Ψωφὶς Ἀρκαδίας, 571.

Ω.

Ὠρικὸς Ἰλλυρίας, 395.
Ὠρωπὸς Ἀττικῆς, 487.

ΣΥΛΛΑΒΟΣ Β'.

ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΚΑΙ ΔΥΝΑΣΤΑΙ

Α.

'Αβδάγασος 'Ινδίας, Β' 454.
'Αβδήμων, πέρσης σατράπης, Σινώπη, Β' 20.
"Αβδ Χαδάδ, Ἱερόπολις Κυρρηστικῆς, Β' 366.
'Αβδισσάρης 'Αρμενίας, Β' 339.
'Αβίνεργλος Χαρακηνῆς, Β' 434.
'Αβυάθας 'Αραβίας, Β' 419.
'Αγαθόκλεια Βακτρίας, Β' 448.
'Αγαθοκλῆς Βακτρίας, Β' 443.
'Αγαθοκλῆς Σικελίας, 237.
'Αγρίππας Α', 'Ιουδαία, Β' 412.
(Καισάρεια Πανεάς), Β' 382.
(Τιβερίας Γαλιλαίας), Β' 402.
(Καισάρεια Σαμαρείας), Β' 402.
'Αγρίππας Β', 'Ιουδαία, Β' 412.
(Καισάρεια Πανεάς), Β' 382.
'Αδαῖος Μακεδονίας (;), 304.
'Αδραμελὲκ Βύβλου, Β' 388 κ. ἑξ.
'Αέροπος = 'Αρχέλαος Β', Μακεδονίας, 288.
'Αζβαάλ (Κίτιον Κύπρου), Β' 318.
Αζβαάλ (Βύβλος Φοινίκης), Β' 388.
"Αζης 'Ινδίας, Β' 454.
'Αζιλίσης 'Ινδίας, Β' 454.
'Αθηνοδῶρος = Οὐβάλλαθος, ('Αλεξάνδρεια), Β' 465.
Αἴας, "Ολβη Κιλικίας, Β' 300.
Αἰζάνας, Αἰθιοπίας, Β' 475.
Αἰήβας Αἰθιοπίας, Β' 475.
Αἰνὲλ Βύβλου, Β' 388, 389.
"Ακης Βοσπόρου, Β' 13.
'Αλέξανδρος 'Ηπείρου, 404.
'Αλέξανδρος Φερῶν, 389.
'Αλέξανδρος Α', Μακεδονίας, 286.
'Αλέξανδρος Β', Μακεδονίας, 289.
'Αλέξανδρος Γ', ὁ Μέγας, 292, 309·
(Περσία), Β' 438.
(Βακτρία), Β' 442.
'Αλέξανδρος Δ', Μακεδονίας, 297.
'Αλέξανδρος Ε', Μακεδονίας, 297.
'Αλέξανδρος Α', Συρίας, Β' 351.
'Αλέξανδρος Β', Συρίας, Β' 354.
'Αλέξανδρος Βάλας, Συρίας, Β' 349.
(Ἱερόπολις Κυρρηστικῆς), Β' 366.
(Λαοδίκεια πρὸς θάλασσαν), Β' 375
('Αντιόχεια 'Ορόντου), Β' 370.
(Σελεύκεια), Β' 378.
('Απαμεία Συρίας), Β' 373.
(Σιδών), Β' 394.
(Τύρος), Β' 398.
("Ακη Πτολεμαΐς), Β' 402.
'Αλέξανδρος Β', (;) 'Ιουδαίας, Β' 410.
'Αλέξανδρος 'Ιανναῖος, 'Ιουδαία, Β' 410.
'Αλεξάνδρα, 'Ιουδαία, Β' 410.
'Αλεύας Θεσσαλίας, 375.
'Αλυάτης Λυδίας, Β' 189.
'Αμάδοκος Α', Θράκης, 354.
"Αμαστρις, Παφλαγονία, Β' 17.
'Αμύντας Β' (;), Μακεδονίας, 288.
'Αμύντας Γ', Μακεδονίας, 289.
'Αμύντας Γαλατίας, Β' 329.
(Σίδη), Β' 263.

'Αμύντας Βακτρίας, Β' 451.
'Ανδραγόρας Παρθίας, Β' 424.
'Ανζάζη, Χαρακηνή, Β' 434.
'Ανίσαδης 'Αρμενίας, Β' 338.
'Αντιαλκίδας Βακτρίας, Β' 446 καὶ 447.
'Αντίγονος « Βασιλεὺς 'Ασίας » 298.
'Αντίγονος Γονατᾶς Μακεδονίας, 300.
'Αντίγονος Δώσων Μακεδονίας, 300.
'Αντίγονος Δώσων (;), (Λακεδαίμων), 543.
'Αντίγονος (Ματταθίας), 'Ιουδαία, Β'. 410.
'Αντίμαχος Α', Βακτρίας, Β' 444.
'Αντίμαχος Β', Βακτρίας, Β' 450.
'Αντίοχος Α', Κομμαγηνῆς, Β' 363.
'Αντίοχος Δ', Κομμαγηνῆς Β' 363.
('Ανεμούριον), Β' 284.
('Αντιόχεια Σάρου), Β' 284.
(Κελένδερις), Β' 290.
(Λακανατίς), Β' 292.
(Σεβαστή), Β' 301.
'Αντίοχος Β', Συρίας, Β' 342.
'Αντίοχος Β', Συρίας, Β' 342.
(Βακτρία), Β' 442.
'Αντίοχος Ίέραξ Συρίας, Β' 344.
'Αντίοχος Σελεύκου Γ' υἱός, Συρίας, 345.
'Αντίοχος Γ', (ὁ Μέγας) Συρίας, Β' 345.
(Τύρος), Β' 398.
'Αντίοχος Δ', Συρίας, Β' 347.
('Αθῆναι), 470.
('Αντιόχεια Κύδνου), Β' 284.
(Μόψος), Β' 298.
('Απάμεια Συρίας), Β' 373.
('Αντιόχεια 'Ορόντου), Β' 370.
'Αντίοχος Δ', Συρίας, Β' 347.
(Λαοδίκεια πρὸς τῇ θαλάσσῃ), Β' 375.
(Σελεύκεια Συρίας), Β' 378.
(Σιδὼν Φοινίκης), Β' 394.
(Τρίπολις Φοινίκης) Β' 396.
(Τύρος Φοινίκης), Β' 398.
("Ακη Πτολεμαΐς), Β' 401.
("Εδεσσα Μεσοποταμίας), Β' 420.
(Νίσιβις Μεσοποταμίας), Β' 420.
'Αντίοχος Ε', Συρίας, Β' 348.
("Ακη Πτολεμαΐς Γαλιλαίας), Β' 401.
('Ασκαλὼν 'Ιουδαίας), Β' 405
'Αντίοχος ς', Συρίας, Β' 351.
'Αντίοχος Ζ', Συρίας, Β' 352.
(Σελεύκεια Συρίας), Β' 378.
(Τύρος Φοινίκης), Β' 398.
'Αντίοχος Η', Συρίας, Β' 355.
(Σελεύκεια Συρίας) 378.
(Λαοδίκεια πρὸς θάλασσαν), Β' 375.
("Ακρη Πτολεμαΐς), Β' 401.
'Αντίοχος Θ', Συρίας, Β' 356
(Σιδὼν Φοινίκης), Β' 394.
('Ασκαλὼν 'Ιουδαίας), Β' 405.
'Αντίοχος Ι', Συρίας, Β' 357.
'Αντίοχος ΙΑ', Συρίας, Β' 357.
'Αντίοχος ΙΒ', Συρίας, Β', 358
'Απόδακος Χαρακηνῆς, Β' 434.
'Απολλόδοτος Βακτρίας, Β' 447.
'Απολλοφάνης Βακτρίας, Β' 449.
'Απολλωνὶς(;), Κύζικος, Β' 52.
"Αρδυς Λυδία, Β' 188.
'Αρέτας Γ', Ναβαταίας, Β' 415.
'Αρέτας Δ', Ναβαταία, Β' 416.
"Αρευς Λακεδαίμονος, 542.
'Αριαράθης, σατράπης, Παφλαγονία, Β' 20.
'Αριαράθης Α'—Γ', Καππαδοκία, Β' 333.
'Αριαράθης Δ'—Θ', Καππαδοκίας, Β' 334.

'Αριαράθης Ι', Καππαδοκίας, Β' 335
'Αριαράθης 'Αρμενίας, Β' 340.
'Αριαράμνης Καππαδοκίας, Β' 333.
'Αρίαος 'Αρμενίας, Β' 339.
'Αριοβαρζάνης Α' — Γ', Καππαδοκίας, Β' 335 καὶ ἑξ.
'Αρίσταρχος Κολχίδος, Β' 3.
'Αριστόβουλος Χαλκίδος, 'Ιουδαία, Β' 412.
'Αριστόκυπρος (;) Κύπρου, Β' 326
'Αριστόφαντος (;) Κύπρου, Β' 322.
'Αριστότιμος 'Ήλιδος, 533.
Arofuteiêse ('Αρυώτας ='Ορόντας (;)) Λυκίας, Β' 242.
'Αρσάκης Α', Παρθίας, Β' 426
'Αρσάκης 'Ινδίας, Β' 454.
'Αρσῆς Περσίας, Β' 436.
'Αρσινόη, γυνὴ Λυσιμάχου ('Έφεσος), Β' 106.
'Αρσινόη, γυνὴ τοῦ Φιλαδέλφου (Σιδών), Β' 394.
'Αρσινόη Β', Αἰγύπτου, Β' 458.
'Αρσινόη Γ', Αἰγύπτου, Β' 460.
'Αρσινόη Δ', Αἰγύπτου, Β' 464.
'Αρτάβανος Α', Παρθίας, Β' 427.
'Αρτάβανος Β', Παρθίας, Β' 427.
'Αρτάβανος Γ', Παρθίας, Β' 429.
'Αρτάβανος Δ', Παρθίας, Β' 430.
'Αρτάβανος Ε', Παρθίας, Β' 431.
'Αρταβάσδης, Παρθίας, Β' 431.
'Αρταξέρξης Α'—Γ', Περσίας, Β' 436.
'Αρταξίας 'Αρμενίας, Β' 340.
'Αρταυάζδης Α' καὶ Β', 'Αρμενίας, Β' 339, 340.
'Αρτεμίδωρος Βακτρίας, Β' 450.
Artoa m)para ('Αρτεμβάρης;), Λυκία, Β' 242.
'Αρχέβιος Βακτρίας, Β' 447.
'Αρχέλαος Α', Μακεδονίας, 287.
'Αρχέλαος Καππαδοκίας, Β' 335.
'Αρχέλαος(;), Χαλκιδηνή, Β' 368.
'Αρυάνδης(;) σατράπης, Αἰγύπτου, Β' 438 καὶ 455.
'Άσανδρος Βοσπόρου, Β' 12.
'Άτταλος Α'-Γ', Περγάμου, Β' 60
'Αττάμβηλος Χαρακηνῆς, Β' 434.
Αὐδωλέων Παιονιας, 306.
'Αφίλας, Αἰθιοπία, Β' 475.
'Αχαιὸς Συρίας, Β' 346.
אדה ἢ ארה 'Αμισοῦ, Β' 5.

B.

Βααλμελὲκ (Κίτιον Κύπρου), Β' 318.
Βααλρὰμ (Κίτιον Κύπρου), Β' 318.
Βάκνας ἢ Βαναίας(;), Ταρσός, Β' 305.
Βαζοδήος, 'Ινδία, Β' 453.
Βαλ, 'Έδεσσα, Β' 420.
Βαλλαῖος 'Ιλλυρίας, 396.
Βαρδάνης Α', Παρθίας, Β' 429.
Βαρδάνης Β', Παρθίας, Β' 430.
Βάσου Δέβα, ἴδε Βαζοδῆος, Βακτρία, Β' 453
Βαστάρευς, Μακεδονίας (;), 267.
Βαχάσα, Αἰθιοπία, Β' 475.
Βεργαῖος, Θρᾴκη, 355.
Βερενίκη γυνὴ Πτολεμαίου Εὐεργέτου ('Έφεσος), Β' 107.
Βερενίκη Α', Αἰγύπτου, Β' 458.
Βερενίκη Β', Αἰγύπτου, Β' 460. (Μάραθος), Β' 391.
Βογούας Α', Μαυριτανίας, 7.
Βογούας Β', Μαυριτανίας, Β' 505.
Βόκχος Α', ἢ Β', Μαυριτανίας, 7.
Βόκχος Γ', Μαυριτανίας, Β' 505.
Βρογιτάρος Γαλατίας, Β' 328.

Γ.

Γέλων, Συράκουσαι, 229.
Γεμιλάθ, γυνὴ τοῦ Ζάβελ, Ναβαταία, Β, 416.
Γένθιος Ἰλλυρίας, 396.
Γέτας, Βασιλεὺς τῶν Ἠδώνων, 267.
Γηπαιπύρος, Κεμμέριος Βόσπορος, Β' 14.
Γονδοφάρης Ἰνδίας, Β' 454
Γύγης (;) Λυδίας Β' 188.
Γωτέρζης Παρθίας, Β' 429.

Δ

Δάβελ (Ἔμισα), Β' 374.
Δαρεῖος Α', Γ', Περσίας, Β' 436.
Δάξος Ἀλτίνιος, Ἀπουλία, 58 καὶ 64.
Δατάμης σατράπης, Β' 120.
Δατάμης Καππαδοκίας, Β' 333.
Δηϊοτάρος Α', καὶ Β', Γαλατίας, Β' 329.
Δημήτριος, Βισάλται Μεκεδονίας, 267.
Δημήτριος Πολιορκητὴς Μακεδονίας, 298.
Δημήτριος Β', Μακεδονίας, 302.
Δημήτριος, Θρᾴκη, 358.
Δημήτριος Α', Συρίας, Β' 348 καὶ 349.
(Τύρος Φοινίκης), Β' 398.
(Σιδὼν Φοινίκης), Β' 394.
(Ἄκη Πτολεμαῒς Γαλιλαίας), Β' 401.
(Γάζα Ἰουδαίας), Β' 407.
Δημήτριος Β', Συρίας, Β' 351 καὶ 353.
(Μάλλος Κιλικίας), Β' 297.
(Τύρος Φοινίκης), Β' 398.
Δημήτριος Γ', Συρίας, Β' 357.
Δημήτριος Βακτρίας, Β' 443.
Δημόνικος (;), Κιτίον Κύπρου, Β' 318
Δερρόνικος, 268.
Διξατελμεύς, Θρᾴκη, 359.
Διόδοτος, Βακτρία, Β' 442.
Διομήδης, Βακτρία, Β' 447.
Διονύσιος τύραννος Ἡρακλείας, Β' 28.
Διονύσιος Βακτρίας, Β' 449.
Δίων Συρακουσῶν (Ζάκυνθος), 538.
Δόκιμος, Μακεδονία, 268.
Δροπίων, Παιονία, 306.
Δύναμις, Πόντος καὶ Βόσπορος, Β' 12.

Ε.

Ἐζάνας, ἴδε Αἰζάνας Αἰθιοπίας, Β' 475.
Ἑκάτομνος Καρίας, Β' 171.
(Μίλητος), Β' 125.
Ἐλεάζαρ Ἰουδαία, Β' 413.
Ἐλπαάλ, Βύβλος Φοινίκης, Β' 388.
Ἐμίνακος (;), Θρᾴκη (;), 343, 355.
Ἐνύλος, ἴδε Αἰνέλ, Βύβλου Φοινίκης, Β' 388.
Ἔπανδρος Βακτρίας, Β' 449.
Ἐπιφάνης Κομμαγηνῆς, Β' 364.
(Λακανάτις), Β' 292.
Ἑρμαῖος Βακτρίας, Β' 451.
Εὐαγόρας Α', Σαλαμὶς Κύπρου Β' 323.
Εὐαγόρας Β', Σαλαμὶς Κύπρου, Β' 324.
Εὐάνθης, Σαλαμὶς Κύπρου, Β' 323.
Εὐβρ.... (;), Θρᾴκη, 356 καὶ Β' 331.
Εὐέλθων, Σαλαμὶς Κύπρου, Β' 323.
Εὐθύδημος Α', Βακτρίας, Β' 442.
Εὐθύδημος Β', Βακτρίας, Β' 443.
Εὐκρατίδης Βακτρίας, Β' 444.
Εὐμένης Α' καὶ Β', Περγάμου, Β' 60.
(Ἔφεσος), Β' 109.

Εὔνοστος (;) Κύπρος, Β' 326.
Εὔνοστος Β', Κύπρος, Β' 326.
Εὐπάτωρ, Κιμμέριος Βόσπορος, Β' 14.
Εὐπόλεμος Μακεδονίας, 297.

Ζ.

Ζάβελ, Ναβαταία, Β' 416.
Ζειονίσης, Ἰνδία, Β' 454.
Ζηνοβία, Παλμύρα, Β' 369.
Ζηνοβία, Ἀλεξάνδρεια, Β' 465
Ζηνόδωρος, Τραχωνίτης, Β' 381.
Ζιαήλας, Βιθυνία, Β' 37.
Ζωΐλος Βακτρία, Β' 449.

Η.

Ἡλιοκλῆς Βακτρίας, Β' 445.
Ἡρώδης ὁ Μέγας, Ἰουδαία, Β' 410
Ἡρώδης Ἀρχέλαος, Ἰουδαία, Β' 411
Ἡρώδης Ἀντίπας, Ἰουδαία, Β' 411.
(Τιβεριὰς Γαλιλαίας), Β' 402.
Ἡρώδης Φίλιππος Β', Ἰουδαία, Β' 411.
Ἡρώδης Ἀγρίππας Α', Ἰουδαία, Β' 411.
Ἡρώδης, βασιλεὺς Χαλκίδος, Ἰουδαία, Β' 412.

Θ.

Θεμιστοκλῆς, Μαγνησία Ἰωνίας, Β' 121.
Θεονήσης, Χαρακηνή, Β' 434.
Θεόφιλος Βακτρίας, Β' 447.
Θοθώρσης, Κιμμέριος Βόσπορος, Β' 14.

Ι

Ἰαγόας (;), Κιβύρα Φρυγίας, Β' 223.
Ἱδριεὺς Καρίας, Β' 172.
Ἱεμψὰλ Β', (;), Νομαδικῆς, Β'.
Ἱέρων Α', Συρακουσῶν, 230.
Ἱέρων Β', Συρακουσῶν, 241.
Ἱερώνυμος Συρακουσῶν, 243.
Ἱκέτας Συρακουσῶν, 241.
Ἵμερος Παρθίας, Β' 427.
Ἰνινθιμεύς. Κιμμέριος Βόσπορος, Β' 14.
Ἰόβας Α' Νομαδικῆς, Β'. 501
Ἰόβας Β' Μαυριτανίας, Β'. 505
Ἰογούρθας Α'. Μαυριτανίας, 7.
Ἰούδας Ἀριστόβουλος, Ἰουδαία, Β' 409.
Ἱππόστρατος Βακτρίας, Β' 451.
Ἰωάννης Ὑρκανὸς Α', Ἰουδαία, Β' 409.
Ἰωάννης Ὑρκανὸς Β', Ἰουδαία, Β' 410.
Ἰωτάπη Κομμαγηνῆς, Β' 363.
(Λακανατίς), Β' 292.
(Σεβαστή), Β' 301.

Κ.

Καδάφης Βακτρίας, Β' 453.
Καδφίσης Α' καὶ Β', Βακτρία, Β' 453.
Καλλίνικος Κομμαγηνῆς, Β' 364.
(Λακανατίς), Β' 292.
Καλλιόπη Βακτρίας, Β' 452.
Καμβύσης (;) Περσίας, Β'. 435.
Καμνασκίρης, Χαρακήνη (;), Β' 433.
Κανήρκης, Βακτρία, Β' 453.
Κανίτης, Σκυθία, 363.
Κάσσανδρος Μακεδονίας, 297.
Καύαρος Θρᾴκης, 358
Κερσίβαυλος Θρᾴκης, 357.
Κερσοβλέπτης Θρᾴκης, 356.
Κετρίπαρις Θρᾴκης, 355.
Κλέαρχος Α', (;) τύραννος Ἡρακλείας, Β' 27.

Κλέαρχος Β', (;) τύραννος Ἡρακλείας, Β' 28.
Κλεοπάτρα Συρίας, Β' 351, 354, 355.
Κλεοπάτρα μετὰ Ἀντιόχου Η', (Ἄκη Πτολεμαΐς), Β' 401
Κλεοπάτρα, μήτηρ Πτολεμαίου ϛ', Αἴγυπτος, Β' 462.
Κλεοπάτρα Β', γυνὴ Πτολεμαίου Η' 462.
Κλεοπάτρα Γ', Πτολεμαίου Η', Αἰγύπτου, Β' 436.
Κλεοπάτρα Ζ' (Φιλοπάτωρ), Αἰγύπτου, Β' 464.
(Ἀσκαλών), Β' 405.
Κλεοπάτρα (Σελήνη) Μαυριτανίας, Β' 506.
Κόσων, Θρᾴκη, 359.
Κότυς Α'—Δ', Θρᾴκης, 355, 358, 359, 360.
Κότυς Α'—Γ', Κιμμερίου Βοσπόρου, Β' 14.
Κουνοβελῖνος Βρετανίας, 16.
Κροῖσος Λυδίας Β' 189, 190.
Κύρος (;), Περσία, Β' 435

Λ.

Λαμία(;), Θεσσαλία, 375.
Λαόδικη, γυνὴ Δημητρίου Β', Συρίας, Β' 349.
Λαοδίκη, γυνὴ Ἡλιοκλέους Βακτρίας, Β' 445.
Λαχαρίδας, Σαλαμὶς Κύπρου, Β' 323
Λεύκων, Κιμμερίου Βοσπόρου, Β' 13.
Λύκκειος Παιονίας, 305.
Λυκομήδης, Βιθυνία, Β' 33.
Λυσανίας Α' Χαλκιδηνῆς, Β' 368.
Λυσίας Βακτρίας, Β' 447.
Λυσίμαχος Θρᾴκης, 356.

Μ.

Μάγας Κυρήνης, Β' 484
Μαζαῖος σατράπης, (Ταρσός), Β' 308. (Σιδών), Β' 394
Μάλχος Α', Ναβαταίας, Β' 415.
Μάλχος Γ', Ναβαταίας, Β' 416.
Μάννος Ζ' καὶ Η', Ἔδεσσα, Β' 420.
Μασσανάσσης(;) Νομαδικῆς, 6.
Μαῦος Ἰνδιῶν, Β' 454.
Μαύσωλος Καρίας, Β' 172 (Μίλητος), Β' 125.
Methrapata(;), Λυκία, Β' 242.
Μελεκιάθων (Κίτιον Κύπρου), Β' 318.
Μένανδρος Βακτρίας, Β' 448.
Μενέλαος, Σαλαμὶς Κύπρου, Β' 325.
Μήτοκος, Θρᾴκη, 354.
Μιθριδάτης Γ', Βόσπορος, 14.
Μιθριδάτης Δ', Πόντος, Β' 10.
Μιθριδάτης Ε', Πόντος, Β' 11.
Μιθριδάτης ϛ', Πόντος καὶ Βόσπορος, Β' 11.
(Ἀθῆναι), 470.
Μιθριδάτης Ἀρμενίας, Β' 340.
Μιθριδάτης Α', Κομμαγηνῆς, Β' 362.
Μιθριδάτης Α'—Β', Παρθίας, Β' 427
Μιθριδάτης Γ', Παρθίας, Β' 428.
Μιθριδάτης Δ', Παρθίας, Β' 429.
Μοαγέτης, Κίβυρα Φρυγίας, Β' 223.
Μοαγέτης, Πάφος Κύπρου, Β' 322.
Μόλων, Συρία, Β' 345
Μονούνιος, Ἰλλυρία, 396.
Μοριφίλιγγος, Ἀρμενία, Β' 339.
Μόστις, Θρᾴκη, 358.
Μοῦσα, Βιθυνία, Β' 33.
Μοῦσα, Παρθία, Β' 429.
Μώσσης, Βισάλται Μακεδονίας, 267

Ν.

Νίκαρχος Παιονίας, 306.
Νικίας Κῶ, Β′ 176.
Νικίας Βακτρίας, Β′ 450.
Νικοκλῆς, Πάφος Κύπρου, Β′ 322.
Νικοκλῆς, Σαλαμὶς Κύπρου, Β′ 323.
Νικοκρέων, Σαλαμὶς Κύπρου, Β′ 325.
Νικόδαμος, Σαλαμὶς Κύπρου, Β′ 323.
Νικομήδης Α′—Γ′, Βιθυνίας, Β′ 37—38.
Νύσα, Καππαδοκίας, Β′ 333

Ξ.

Ξέρξης, Ἀρμενία, Β′ 339.
Ξέρξης. Περσία, Β′ 436.

Ο.

Ὄβοδας Α′ καὶ Β′, Ναβαταίας, Β′ 415.
Ὄγωλλις (;), Κίβυρα Φρυγίας, Β′ 223.
Ὀδέναθος, Παλμύρα, Β′ 369.
Ὀθοντοπάτης Καρίας, Β′ 172.
Ὀλόγασος Α′—Γ′, Παρθία, Β′ 430
Ὀλόγασος Δ′—Ϛ′, Παρθία, Β′ 431
Ὀνασίοικος Κύπρου, Β′ 319.
Ὀνώνης Α′, Παρθία, Β′ 429.
Ὀνώνης Β′, Ἰνδία, Β′ 454.
Ὀξάθρης, τύραννος Ἡρακλείας, Β′ 28.
Ὀοέρκης, Ἰνδία, Β′ 453.
Ὀρθάγνης, Ἰνδία, Β′ 454.
Ὀρόντας σατράπης, Β′.
(Ἀδραμύτειον Μυσίας), 40.
(Ἴολλα Μυσίας), 45.
(Κλαζομεναί), 116.
(Ταρσός), Β′ 307.
Ὀροφέρνης, Καππαδοκίας, Β′ 334.
Ὀρσοάλτιος, Θρᾴκη, 357.
Ὀρσοβάρης, Βιθυνία, Β′ 33.
Ὀρώδης Α′, Παρθία, Β′ 428.
Ὀρώδης Β′, Παρθία, Β′ 429.
Ὀσιρ.... (;) Κίβυρα Φρυγίας, Β′ 223
Οὐερμίνας (;) Μαυριτανίας, 7.
Οὖλδα γυνὴ Ἀρέτου Δ′, Ναβαταία, Β′ 416.
Οὐλζήβας Αἰθιοπία, Β′ 476.
Ὄχσας Αἰθιοπίας, Β′ 475.

Π.

Παιρισάδης, Κιμμέριος Βόσπορος, Β′ 13.
Πακόρης, Ἰνδία, Β′ 454.
Πάκορος Α′, Παρθία, Β′ 428.
Πάκορος Β′, Παρθία, Β′ 430.
Πανταλέων Βακτρίας, Β′ 443.
Πάσιππος (;) Κύπρου, Β′ 322.
Πατράος Παιονίας, 305.
Παυσανίας Μακεδονίας, 289.
Περδίκας Β′, Μακεδονίας, 287.
Περδίκας Γ′, Μακεδονίας, 289.
Pêrekle (Περικλῆς), Λυκία, Β′ 242.
Περσεὺς Μακεδονίας, 304.
Πιξώδαρος Καρίας, Β′ 172.
Πλάτων Βακτρίας, Β′ 445.
Πνυταγόρας (;), Σαλαμὶς Κύπρου, Β′ 324.
Πνυτός (;), Πάφος Κύπρου, Β′ 321.
Πολέμων Α′, Πόντος καὶ Βόσπορος, Β′ 12.
Πολέμων Β′, Πόντος, Β′ 13.
(Σαρβάνισσα Πόντου), Β′ 9.
(Λαλασσὶς Κιλικίας), Β′ 292.
Πολέμων Α′, Ὄλβη, Β′ 300.
Πολέμων Β′, Ὄλβη, Β′ 300.
Πράξιππος, Λάπαθος Κύπρου, Β′ 320.

Πριαπάτιος ἢ Φρααπάτης, Παρθία, Β' 427.
Προυσίας Α', Βιθυνία, Β' 37.
Προυσίας Β', Βιθυνία, Β' 37.
Πτολεμαῖος Α', Σωτήρ, Β' 456 κ. ἑξ.
(Πάφος Κύπρου), Β' 322.
Πτολεμαῖος Β', Φιλάδελφος, Β' 457
(Σιδών), Β' 394.
(Τύρος), Β' 398.
(Ἄκη Πτολεμαΐς), Β' 400.
(Ἰόππη), Β' 402.
(Γάζα), Β' 407.
Πτολεμαῖος Γ', Εὐεργέτης, Β' 459.
(Σιδών), Β' 394.
(Τύρος), Β' 398.
(Ἰόπη), Β' 402.
(Γάζα), Ε' 407.
Πτολεμαῖος Δ', Φιλοπάτωρ, Β' 460.
(Σιδών), Β', 394.
(Τύρος), Β', 398.
(Ἄκη Πτολεμαΐς), Β' 400.
Πτολεμαῖος Ε', Ἐπιφάνης, Β' 460.
(Μάραθος), Β' 391.
(Τρίπολις), Β' 396.
Πτολεμαῖος ϛ', Φιλομήτωρ, Β' 461.
Πτολεμαῖος Ζ', Εὐπάτωρ, Β' 462.
Πτολεμαῖος Η', Εὐεργέτης Β' Φύσκων, Β' 462.
Πτολεμαῖος Θ', Φιλοπάτωρ Β' Νέος, Β' 463.
Πτολεμαῖος Ι', Σωτὴρ Β' Λάθυρος, Β' 463.
Πτολαιμαῖος Ἀπίων, Β' 463.
Πτολεμαῖος ΙΑ', Ἀλέξανδρος Α', Β' 463.
Πτολεμαῖος ΙΒ', Ἀλέξανδρος Β', Β' 463.
Πτολεμαῖος ΙΓ'. Νέος Διόνυσος, Αὐλητής, Β', 463.
(Ἀσκαλών), Β', 405.
Πτολεμαῖος βασιλεὺς Κύπρου, Β' 463
Πτολεμαῖος ΙΕ', Αἰγύπτου, Β' 464.
Πτολεμαῖος Ιϛ', Καισαρίων, Β' 464.
Πτολεμαῖος Μεμναίου υἱός, Χαλκιδηνή, Β' 360.
Πτολεμαῖος Ἰόβα Β' υἱός, Μαυριτανία, Β' 506.
Πυθαγόρης, Ἰωνία, Β' 139.
Πυθοδωρίς, Πόντος, Β' 12.
Πυλαιμένης, Παφλαγονία, Β' 22.
Πυμιάθων, Κίτιον Κύπρου, Β' 319,
Πύρρος Ἠπείρου, 404.
(Μακεδονία), 299.

Ρ.

Ραδαμσάδης, Κιμμέριος Βόσπορος, Β' 14.
Ραισκούπορις, Θρᾴκη, 360.
Ραισκούπορις Α' — Ζ', Κιμμέριος Βόσπορος, Β' 14.
Ρανζαβάλας, Ἰνδία, Β' 453.
Ροιμητάλκης Α' — Γ', Θρᾴκη, 360.
Ροιμητάλκης, Κιμμέριος Βόσπορος, Β' 14.

Σ.

Σαδάλης Θρᾴκη, 359.
Σαδυάττης (;), Λυδία, Β' 189.
Σάλας (;), Κύπρου, Β' 326.
Σαλώμη Ἰουδαία, Β' 412.
Σάμης, Ἀρμενία (;), Β' 340.
Σαναβάρης, Παρθία, Ε' 431.
Σαναβάρης, Ἰνδία, Β' 431 καὶ 454.
Σαράτοκος, Θρᾴκη, 355.
Σαρίας Σκυθία, 363,
ΣΑΣΣΑΝΙΔΑΙ, Β' 433.
Σάτυρος (;), Τύραννος Ἡρακλείας, Β' 27.

Σαύμακος, Σκυθία, 363.
Σαυρομάτης Β' — Ε', Κιμμέριος Βόσπορος, Β' 14.
Σεκαϊλάτ, γυνὴ 'Αρέτου Δ', Ναβαταία, Β' 416.
Σεκιλάθ, γυνὴ Μάλχου Γ, Ναβαταία, Β' 416.
Σεκιλάθ, γυνὴ Ζάβελ, Ναβαταία, Β' 416.
Σέλευκος Α', Συρίας, Β' 341.
Σέλευκος Β', Συρίας, Β' 344.
Σέλευκος Γ', Συρίας, Β' 345.
Σέλευκος Δ', Συρίας Β' 346.
Σέλευκος Ε', Συρίας, Β' 354.
Σέλευκος ς', Συρίας, Β' 356.
Σεύθης Α', Θρᾴκη, 353.
Σεύθης Γ', Θρᾴκη, 356.
Σιδκιμελέκ, Λάπαθος Κύπρου, Β' 320.
Σίλανος 'Ακράγαντος, 164.
Σιμός, τετράρχης Θεσσαλίας, 377.
Σίμων Μακκαβαῖος, 'Ιουδαία, Β' 408
Σίμων Νασί, 'Ιουδαία, Β' 413.
Σίμων Βαρκοχάβ, 'Ιουδαία, Β' 413.
Σινατρούκης, Παρθία, Β' 427.
Σκίλουρος, Σκυθία, 363.
Σκοστόκης, Θρᾴκη, 356.
Σκοστόκης Β', Θρᾴκη, 357.
Σπαλαχόρης, 'Ινδία, Β' 454.
Σπαλιρίσης, 'Ινδία, Β' 454.
Σπαλύρις, 'Ινδία, Β' 454.
Σπαράδοκος, Θρᾴκη, 353.
Σπάρτοκος, Κιμμέριος Βόσπορος, Β' 13.
Σπιθριδάτης σατράπης, 'Ιωνία, Β' 140.
Στάσανδρος, Πάφος Κύπρου, Β' 322
Στασικράτης (;), Σόλοι Κιλικίας, Β' 326.
Στασίοικος, Κούριον Κύπρου, Β' 319
Στασίοικος, Μάριον Κύπρου, Β' 321.
Στράτων 'Ακράγαντος, 164.
Στράτων Α' καὶ Β', Βακτρία, Β' 448.
Σύγγης, Κιμμέριος Βόσπορος, Β' 14.
Σωφύτης Βακτρία, Β' 442.

Τ.

Τάρκαμος (;), Ταρσός, Β' 307.
Ταρκονδίμοτος Α', Κιλικία, 314.
Τειράνης, Κιμμέριος Βόσπορος, Β' 14
Τεισίφονος Φερῶν, 389.
Τήλεφος Βακτρίας, Β' 451.
Τήρης Β', Θρᾴκη, 354.
Τιγράνης Α', Β' καὶ Γ', 'Αρμενία, Β' 339—340.
Τιγράνης, Συρία, Β' 358.
Τίμαρχος, Συρία, Β' 349.
Τιμόθεος, τύραννος 'Ηρακλείας, Β' 28
Τιμόχαρις, Κούριον Κύπρου, Β' 319
Τιμόχαρις, Σαλαμὶς (;) Κύπρου, Β' 324.
Τίραιος, Χαρακηνή, Β' 434.
Τιρίβαζος σατράπης, 'Ισσός, Β' 288.
Τιρίβαζος σατράπης, Ταρσός, Β' 306
Τιριδάτης Α', Παρθία, Β' 426.
Τιριδάτης Β', Παρθία, Β' 429.
Trbbôneme (;), Λυκία, Β' 242.
Τρύφαινα, Πόντος, Β' 13.
Τρύφων, Συρία, Β' 352.
Τύμνης, Τέρμυρα Καρίας, Β' 170.

Υ.

'Υγιαίνων, Βόσπορος, Β' 12.
'Υσπαοσίνης, Χαρακηνή, Β' 434.

Φ.

Φαάσπης (;), Περσία, Β' 432.
Φάνης, 'Αλικαρνασσός (;), Β' 150.
Φαρζάνζης, Κιμμέριος Βόσπορος, Β' 14

Φαρζόϊος, Σκυθία, 363.
Φαρνάβαζος σατράπης, Κύζικος, Β' 51.
(Λάμψακος), Β' 54.
(Ταρσός), Β' 307.
Φαρνάκης Α', Πόντος καὶ Βόσπορος, Β' 10.
Φαρνάκης Β', Πόντος καὶ Βόσπορος Β' 12.
Φιλέταιρος Περγάμου, Β' 59.
Φίλιππος Β' Μακεδονίας, 289.
Φίλιππος Γ' Μεκεδονίας, 297.
Φίλιππος Δ' Μακεδονίας, 297.
Φίλιππος Ε' Μακεδονίας, 302.
(Πολυρήνιον) 599.
Φίλιππος Συρίας, Β' 357.
Φιλιστίς, Συράκουσαι, 242,
Φιλόκυπρος(;), Κύπρος, Β' 326.
Φιλόξενος Βακτρίας, Β' 450.
Φιλοπάτωρ Κιλικίας, Β' 314.
Φιντίας 'Ακράγαντος, 166.
Φλαμινῖνος (Τίτος Κοΐντιος), Μακεδονία (;), 303.
Φρααπάτης ἢ Πριαπάτιος, Παρθία, Β' 427.
Φραατάκης, Παρθία, Β' 429.
Φραάτης Α', —Β', Παρθία, Β' 427.
Φραάτης Γ', Παρθία Β' 428.
Φραάτης Δ', Παρθία Β' 429.

Χ.

Χαράσπης, Χαρακηνή(;) Β' 434.
Cherôé(;), Λυκία Β', 240 καὶ 242.
Χοσρόης Παρθίας, Β' 430.
Χούλδα ἢ Οὔλδα γυνὴ 'Αρέτου Δ', Ναβαταία, Β' 416.

Ω.

'Ωισάμης 'Αρμενίας(;) Β' 340.
'Ωραδαλτίς, Βιθυνία, Β' 33.

ΣΥΛΛΑΒΟΣ Γ'.

ΑΞΙΟΜΝΗΜΟΝΕΥΤΟΙ ΕΠΙΓΡΑΦΑΙ

(Ἴδε *Εἰσαγωγῆς*, § 13).

(α) Ελληνικαι

Α.

ΑΓΑΘΗ ΤΥΧΗ, Νίκαια, Β' 34.
ΑΓΑΘΟΔΑΙΜΩΝ, Ἀλεξάνδρεια, Β' 468.
ΑΓΑΘΟΚΛΕΙΟΣ, Συράκουσαι, 237
ΑΓΑΘΟΣ ΗΡΩΣ ΑΝΤΙΝΟΟΣ, Ἀδριανοῦ Θῆραι, Β' 41.
ΑΓΑΘΥΡΝΟΣ, Τυνδαρίς, 248.
ΑΓΙΑ ΙΕΡΑ ΣΕΒΑΣΜΙΑ, Δαμασκός, Β' 379.
ΑΓΝΟΣ, Τῆμνος, Β' 90.
ΑΓΡΕΥΣ, Κέρκυρα, 410.
ΑΓΩΝ ΑΝΤΩΝΙΝΙΑΝΟΣ, Τύανα, Β' 337.
ΑΓΩΝΕΣ ΙΕΡΟΙ, Νίκαια, Β' 34.
ΑΓΩ[ΝΕΣ] ΙΣΟΠΥΘΙΑ, Ἄγκυρα Γαλατίας, Β' 209.
ΑΓΩΝΟΘΕΣΙΑ, Θεσσαλονίκη, 311, Γόρδος Ἰουλία, Β' 195.
ΑΔΕΛΦΩΝ, Πτολεμαῖος, Β', Β' 458.
ΑΔΡΑΝΟΥ, Μαμερτῖνοι, 211.
ΑΔΡΙΑΝΑ, Μαγνησία Σιπύλου, Β' 199, Θυάτειρα, Β' 197.
ΑΔΡΙΑΝΑ ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ, Σύνναδα, Β' 231.
ΑΔΡΙΑΝΟΣ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ, Ἀνάζαρβος, Β' 283.
ΑΖΙΟΤΤΗΝΟΣ, Σαίτται, Β' 202.
ΑΘΑΝΑ, Ἡράκλεια Λευκανίας, 92.
ΑΘΑΝΑΣ ΑΛΕΑΣ, Τεγέα 567.
ΑΘΕ Ο ΔΕΜΟΣ, Ἀθῆναι, 468, 471.
ΑΘΗ, Κρανάη, 545.
ΑΘΗΝΑ, Ἀλεξάνδρεια, Β' 466.
ΑΘΗΝΑ ΑΡΕΑ, Ἔφεσος, 111.
ΑΘΗΝΑ ΣΕΒΑΣΤ[ΟΥ], Ἀλεξάνδρεια, Β' 466.
ΑΘΗΝΑΣ ΑΡΕΙΑΣ, Πέργαμον, Β' 65
ΑΘΗΝΑΣ ΙΛΙΑΔΟΣ, Ἴλιον, Β' 77.
ΑΘΗΝΑΣ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ, Πέργαμον, Β' 65.
ΑΘΛΑ, Συράκουσαι, 233.
ΑΘΡΟ, Ἰνδία, Β' 453.
ΑΘΥΜΒΡΟΣ, Νύσα Λυδίας, Β' 201.
ΑΙΑΣ, Λοκροὶ Ὀπούντιοι, 422.
ΑΙΜΟΣ, Νικόπολις Ἴστρου, 346.
ΑΙΝΕΑΣ, Αἴνεια, 281.
ΑΙΣΑΡΟΣ, Κρότων 127.
ΑΙΣΗΠΟΣ, Κύζικος, Β' 53.
ΑΙΩΝ, Ἀλεξάνδρεια, Β' 469.
ΑΚΡΑΓΑΣ, Ἀκράγας, 161.
ΑΚΤΙΑ, Νικόπολις Ἠπείρου, 403, Νεοκαισάρεια, Β' 8.
ΑΚΤΙΑ ΔΟΥΣΑΡΙΑ, Βόστρα, Β' 416.

ΑΚΤΙΑ ΚΑΙΣΑΡΙΑ, Τύρος, Β' 399.
ΑΚΤΙΑ ΚΟΜ[ΟΔΕΙΑ], Τύρος, Β' 399
ΑΚΤΙΑ ΠΥΘΙΑ, Θεσσαλονίκη, 311· Πέρινθος, 341· Ἱεράπολις Φρυγίας, Β' 221· Ἄγκυρα Γαλατίας, Β' 330.
ΑΚΤΙΑ ΠΥΘΙΑ ΑΝΤΩΝΙΝΙΑΝΑ, Νικομήδεια, Β' 35.
ΑΚΤΙΑΣ, Ἀνακτόριον, 413.
ΑΚΤΙΟ, ΑΚΤΙΟΥ, Ἀνακτόριον, 413.
ΑΛΑΙΣΙΝΩΝ ΣΥΜΜΑΧΙΚΟΝ, Ἄλαισα, 168.
ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ, Βυζάντιον, 341, Ὀδυσσός, 347· Φεραί, 389· Μαγνήσια Σιπύλου, Β' 199.
ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ ΠΥΘΙΑ, Φιλιππόπολις Θρᾴκης, 362.
ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟΝ ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ, Πτολεμαΐος, Α', Β' 456.
ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟΣ, Φεραί, 389.
ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΑ ΕΝ ΦΙΛΙΠΠΟΠΟΛΕΙ, Φιλιππόπολις, 362.
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΝ, Νίκαια, Β' 34.
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, Σαγαλασσός, Β' 271.
ΑΛΕΞΑ[ΝΔΡΟΣ] ΚΤΙΣ[ΤΗΣ], Ἀπολλώνια Πισιδίας, Β' 266.
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ, Μακεδονία, 309.
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΤΟΥ ΦΙΛΙΠΠΟΥ, Ἀγαθοκλῆς Βακτρίας, Β' 443.
ΑΛΕΟΣ, Τεγέα, 567.
ΑΛΕΥΑ[Σ], Λάρισσα Θεσσαλίας, 377
ΑΛΚΑ, Κέρκυρα, 409.
ΑΛΚΑΙΟΣ, Μυτιλήνη, Β' 98.
ΑΛΚΟΣ, Μοργατίνη, 213.
ΑΛΥΣ, Ταύιον, Β' 332.
ΑΜΒΡΟΣΙΕ ΠΕΤΡΕ, Τύρος, Β' 399.
ΑΜΕΝΑΝΟΣ, Κατάνη, 199.
ΑΜΜΩΝ, Πιτάνη, Β' 67.
ΑΜΦΙΚΤΙΟΝΩΝ, Δελφοί, 429.
ΑΝΑΚΡΕΩΝ, Τέως, Β' 135.
ΑΝΔΡΟΚΛΟΣ, Ἔφεσος, Β' 111.
ΑΝΕΘΗΚΕ, Ἀχαΐα, 528· Κρητεία Φλαβιόπολις, Β' 34· Κίος Β' 32· Ἀδραμύτειον, Β' 140· Κύμη, Β' 87· Σμύρνη, Β' 130· Ἀφροδισίας, Β' 154· Ὕδρηλα, Β' 171· Μύλασα, Β' 164· Ἀνίνητος, Β' 193· Ἁλία, Β' 211· Ἄττουδα, Β' 214· Βροῦζος, Β' 216· Κολοσσαί, Β' 224· Διονυσόπολις, Β' 217· Λαοδίκεια Φρυγίας, Β' 225· Ὀτρόϊον, Β' 229.
ΑΝΚΑΙΟΣ, Σάμος, Β' 144.
ΑΝΝΑ, Γάβαλα, Β' 374.
ΑΝΤΙΝΟΟΝ ΗΡΩΑ ΠΡΟΠΟΛΟΙ ΑΜΦΙΚΤΥΟΝΕΣ ΙΕΡΕΥΣ ΑΡΙΣΤΟΤΙΜΟΣ ΑΝΕΘΗΚΕΝ, Δελφοί, 430.
ΑΝΤΙΝΟΟΝ ΘΕΟΝ Η ΠΑΤΡΙΣ, Βιθύνιον, Β' 26
ΑΝΤΙΝΟΟΣ ΗΡΩΣ, Καλχηδών, Β' 30· Κύζικος, Β' 53.
ΑΝΤΙΝΟΟΣ ΙΑΚΧΟΣ, Ἀδραμύτειον, Β' 140.
ΑΝΤΙΝΟΟΥ ΗΡΩΟΣ, Ἀλεξάνδρεια, Β' 470.
ΑΝΤΙΝΟΩΙ ΗΡΩΙ, Τίον, Β' 37.
ΑΝΤΙΝΟΩΙ ΗΡΩΙ ΚΙΑΝΙΟΙΣ ΑΝΕΘΗΚΕΝ, Κίος, Β' 32.]
ΑΝΤΙΟΧΟΥ ΝΙΚΑΤΟΡΟΣ, Ἀγαθοκλῆς Βακτρίας, Β' 444.
ΑΝΤΩΝΕΙΝΙΑ, Κύζικος, Β' 46.
ΑΝΤΩΝΕΙΝΙΑ ΣΕΒΑΣΤΑ, Βυζάντιον, 341.
ΑΝΤΩΝΙΝΙΑΝΑ, Μαγνησία Σιπύλου, Β' 199.
ΑΝΧΕΙΣΗΣ, Ἴλιον, Β' 77.

ΑΝΧΙΑΛΟΣ, Ἀγχίαλος, 348· Ἀγχιάλη (;) Κιλικίας, Β′ 288.
ΑΞΟΣ, Ἐρυθραί, Β′ 111.
ΑΠΑΛΑ, Φιλαδέλφεια Δεκαπόλεως, Β′ 384.
ΑΠΟΛΛΩΝ, Μεταπόντιον, 101· Ἄδρανον, 160· Κατάνη, 194.
ΑΠΟΛΛΩΝ ΑΚΤΙΟΣ, Ἀλεξάνδρεια, Β′ 466.
ΑΠΟΛΛΩΝ ΕΜΒΑΣΙΟΣ, Ἔφεσος, Β′ 111.
ΑΠΟΛΛΩΝ ΗΛΙΟΣ, Τράλλεις, Β′ 205.
ΑΠΟΛΛΩΝ ΛΕΥΚΑΤΗΣ, Νικόπολις Ἠπείρου, 403.
ΑΠΟΛΛΩΝ ΠΥΘΙΟΣ, Ἀλεξάνδρεια, Β′ 466.
ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ, Ταυρομένιον, 248· Ἀπολλωνία Μακ., 270· Νικόπολις Ἠπείρου, 403.
ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ ΑΚΤΑΙΟΥ, Πάριον, Β′ 57.
ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ ΣΜΙΘΕΩΣ, Ἀλεξάνδρεια Τρῳάς, Β′ 73.
ΑΡΑΒΙΑ, Βόστρα, Β′ 416.
ΑΡΑΕΙΧΡΟ, Ἰνδία, Β′ 453.
ΑΡΓΟΝΑΥΤ, Σιδών, Β′ 395.
ΑΡΓΥΡΟΣ, Παυταλία, 361.
ΑΡΓΩ, Μάγνητες Θεσσ., 379· Μαγνησία Ἰωνίας, Β′ 121.
ΑΡΔΟΧΡΟ, Ἰνδία, Β′ 453.
ΑΡΕΘΟΣΑ, Συρακοῦσαι, 233.
ΑΡΕΟΣ, Μαμερτῖνοι, 211.
ΑΡΙΣΤΗ, Μεταπόντιον, 101.
ΑΡΙΣΤΟΙ ΜΕΓΙΣΤΟΙ, Νίκαια, Β′ 34
ΑΡΙΧΟ, Ὀλβία, 342.
ΑΡΚΑΣ, Φενεός, 569.
ΑΡΜΕΝΙΑ, Ἀλεξάνδρεια, Β′ 470.
ΑΡΠΩΚΡΑΤΗΣ, Ἀλεξάνδρεια, Β′ 468.
ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ, Νακόλεια, Β′ 228.
ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ ΠΕΡΓΑΙΑΣ, Πέργη, Β′ 258· Ἄνδηδα, Β′ 266.
ΑΡΤΕΜΙΣ, Μητρόπολις Ἰων., Β′ 124· Ἀλάβανδα, Β′ 149· Γέρασα, Β′ 383
ΑΡΤΕΜΙΣ ΑΣΤΥΡΗΝΗ, Ἄντανδρος, Β′ 41.
ΑΡΤΕΜΙΣ ΕΦΕΣΙΑ, Ἔφεσος, Β′ 111.
ΑΡΤΕΜΙΣ ΚΛΑΡΙΑ, Κολοφών, Β′ 120.
ΑΡΤΕΜΙΣ ΤΥΧΗ, Γέρασα, Β′ 383,
ΑΡΧ ἢ ARC, Ἄλαισα, 168.
ΑΡΧΑΓΕΤΑΣ, Ἄλαισα, 168· Ταυρομένιον, 246.
ΑΡΧΕΔΑΜΙΣ ΘΕΑ, Μυτιλήνη, Β′ 98.
ΑΡΧΗΓΕΤΗΣ, Ἱεράπολις, Φρυγίας, Β′ 221.
ΑΡΧΙΑΤΡΟΣ, *Ἴδε Σύλλαβον Ε′.*
ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΟΝ, Ἀντιόχεια Συρ., Β′ 370.
ΑΡΧΙΕΡΕΥΣ ΑΝΕΘΗΚΕ, Κρητεία, Β′ 34.
ΑΡΧΙΕΡΕΩΣ, Ζηνόδωρος, Β′ 381.
ΑΣΙ...., Λευκανία, 114.
ΑΣΙΝΙΟΥ ΑΝΘΥΠΑΤΟΥ ΡΩΜΑΙΩΝ, Ἀταρνεύς, Β′ 43.
ΑΣ. ΙΤ., ΚΔ. ἢ ΙΒ, Κρήτη, 576.
ΑΣΚΛΗΠΕΙΑ, Τύρος, Β′ 399.
ΑΣΚΛΗΠΕΙΑ ΣΩΤΗΡΕΙΑ, Ἄγκυρα Γαλατίας, Β′ 330.
ΑΣΚΛΗΠΙΑ, Νίκαια, Β′ 34.
ΑΣΚΛΗΠΙΕΙΑ, Ἐπίδαυρος, 550· Λαοδίκεια Φρυγίας, Β′ 225.
ΑΣΚΛΗΠΙΟΣ, Τῖον, Β′ 37· Κῶς, Β′ 174.
ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΑΣ, Πέργαμον, Β′ 65.

ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ, Πέργαμον, Β' 65· Κῶς, Β' 174.
ΑΣΚΛΗΠΙΩ ΣΩΤΗΡΙ, Νίκαια, Β' 34.
ΑΣ[ΣΑΡΙΑ] Δ, Ϛ, ἢ Η, Λακεδαίμων, 545.
ΑΣΣΑΡΙΟΝ, Χίος, Β' 141.
ΑΣΣΙΝΟΣ, Νάξος, 634.
ΑΣΤΡΑΙΟΣ, Μητρόπολις Ἰων., Β' 124.
ΑΣΤΥΡΗΝΗ, Ἄντανδρος, Β' 41.
ΑΣΥΛΟΥ ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ, Ἔφεσος, Β' 104.
ΑΣΩΠΟΣ, Τάναγρα, 443.
ΑΤΤΑΛΗΑ, Ἀφροδισίας, Β' 154.
ΑΥΓΟΥΣΤΕΙΑ, Νίκαια, Β' 34· Θυάτειρα, Β' 197· Κάδοι, Β' 222· Πέργη, Β' 258.
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ ΚΤΙΣΤΗΣ, Νικόπολις Ἠπείρου, 403
ΑΥΛΑΙΤΗΣ, Μαγνησία Ἰων., Β' 121
ΑΥΛΙΝΔΗΝΟΣ, Κερέταπα, Β' 223.
ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ, Ἀλεξάνδρεια, Β' 469
ΑΦΙΕΡΩΣΙΣ, Ἀλεξάνδρεια, Β' 470
ΑΦΡΟΔΕΙΤΗ Ἴλιον, Β' 77.
ΑΦΡΟ[ΔΕΙΤΗ] ΜΗΛΕΙΑ, Μαγνησία Ἰων., Β' 121.
ΑΧΕΛΟΙΟ ΑΕΘΛΟΝ, Μεταπόντιον, 100, 101.
ΑΧΙΛΛΕΥΣ, Θεσσαλία, 391.

Β.

ΒΑΛΑΝΗΟΥ, Ἀλεξάνδρεια, Β' 469
ΒΑΣΙΛ, Κολοφών (;), Β' 119.
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΜΙΔΑΣ, Πρυμνησσός, Β' 229.
ΒΑΣΙΛΕ[ΥΣ] ΜΙΘΡΑΔΑΤΗΣ, Ἀθῆναι, 470 καὶ 480.
ΒΕΤΟΥΡΙΟΣ ΤΟΙΣ ΑΡΚΑΣΙ, Ἀρκαδία, 558.
ΒΙΑΣ, Πριήνη, Β' 129.
ΒΙΖΑΓΟ, Ἰνδία, Β' 453.
ΒΙΛΛΑΙΟΣ, Τῖον, Β' 37.
ΒΙΛΛΕΟΣ, Κρητεία, Β' 34.
ΒΙΣΙΔΙΜΗΛΗ, Αἰθιοπία, Β' 474.
ΒΟΔΔΟ, ΒΟΥΔΔΟ, Ἰνδία, Β' 453.
ΒΟΡΕΙΤΗΝΗ, Ἀττάλεια Λυδίας, Β' 194· Θυάτειρα, Β' 197.
ΒΟΤΡΥΣ, Παυταλία, 361.
ΒΟΥΛΗ, Μῆλος, 622· Ἀντιόχεια Μαιάνδ. Καρίας, Β' 152· Τάβα, Β' 168· Ἀλία, Β' 211· Ἀππία, Β' 214· Ἄττουδα, Β' 214· Κίβυρα, Β' 223· Δοκίμιον, Β' 218· Εὐκαρπία, Β' 219· Ἱεράπολις, Β' 221· Λαοδίκεια, Β' 225· Πέλται, Β' 229· Πρυμνησσός, Β' 229· Σεβαστή, Β' 230· Σύναος, Β' 231· Σύνναδα, Β' 231· Τιβεριόπολις, Β' 232· Σαγαλασσός, 271 κτλ. Ἴδε καὶ ΙΕΡΑ ΒΟΥΛΗ.
ΒΥΞΑΣ, Βυζάντιον, 340.
ΒΩΚΑΡΟΣ (;) *(γράμμ. Κυπρ.)*, Πάφος Κύπρου, Β' 321.

Γ.

ΓΑΛΛΟΣ (;) Φιλομήλιον, Β' 234.
ΓΕΛΑΣ, Γέλα, 172.
ΓΕΡΟΥΣΙΑ, Αἰζανοί, Β' 210· Ἱεράπολις, Φρυγ., Β' 221· Τιβεριόπολις, Β' 232.
ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΣ ΚΤΙΣΤΗΣ, Καισάρεια Βιθυν., Β' 30.
ΓΕΡΟΝΤΩΝ, Λακεδαίμων, 545.
ΓΕΥΔΟΣ, Νίκαια, Β' 34.
ΓΛΑΥΚΟΣ, Ἱεροκαισάρεια Λυδ., Β' 198· Εὐμένεια Φρυγ., Β' 219.

ΓΛΥΚΩΝ, Ἀβώνου Τεῖχος, Β' 16
ΓΟΡΔΙΑΝΗΑ ΟΥΕΛΕΡΙΑΝΑ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΑ, Ἀφροδισίας, Β' 154.
ΓΟΡΤΥΝΟΣ ΤΟ ΠΑΙΜΑ, Γόρτυνα, 354 καὶ 586.
ΓΟΡΤΥΣ, Κρήτη, 576· Γόρτυνα, 586.
ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΙΑ, Ἀνάζαρβος, Β' 283· Κολύβρασσος Β' 290· Σύεδρα, Β' 304.

Δ.

ΔΑΜΑΤΗΡ, Ἔννα, 180.
ΔΑΜΑΤΗΡ, Μεταπόντιον, 101.
ΔΑΜΝΕΥΣ, Μύρινα Αἰολ., Β' 90.
ΔΑΡΔΑΝΟΣ, Ἴλιον, Β' 77.
ΔΕΚΑΕΤΗΡΙΣ ΚΥΡΙΟΥ, Ἀλεξάνδρεια, Β' 465.
ΔΗΜΑΡΧ. ΕΞ. ΥΠΑΤΟΣ, Κύπρος, Β' 327· Καισάρεια Καππαδ., Β' 335· Ἀντιόχεια Συρ., Β' 370
ΔΗΜΗΤΕΡ *(οὕτω)*, Ἀλεξάνδρεια, Β' 466.
ΔΗΜΗΤΡΕΙΑ, Νικομήδεια, Β' 35.
ΔΗΜΗΤΡΙΑ, Ταρσός, Β' 312.
ΔΗΜΟΣ, Μῆλος, 622· Ἀντιόχεια Μαιάνδρου, Β' 152· Ἅρπασα, Β' 153· Σεβαστόπολις, Β' 166· Τάβα, Β' 168· Τραπεζόπολις, Β' 170· Ἀνίνητος, Β' 193· Ἀπολλωνίς, Β' 194· Βαγές, Β' 195· Δαλδίς, Β' 196· Διὸς Ἱερόν, Β' 196· Ἱεροκαισάρεια, Β' 198· Μαιονία, Β' 199· Μοστηνοί, Β' 201· Φιλαδέλφεια, Β' 207· Σαίτται, Β' 202·—Αἰζανοί, Β' 210· Ἀλία, Β' 211· Ἄττουδα, Β' 214· Βλαῦνδος, Β' 215· Κάδοι, Β' 222· Κερέταπα, Β' 223· Κίβερα, Β' 223· Κολοσσαί, Β' 224· Κοτίαιον, Β' 225· Διονυσόπολις, Β' 217· Δοκίμιον, Β' 218· Εὐκαρπία, Β' 219· Εὐμένεια, Β' 219· Γριμένου Θύραι, Β' 216· Ἱεράπολις, Β' 221· Ὑργάλεια, Β' 233· Λαοδίκεια, Β' 225· Φιλομήλιον, Β' 234· Πρύμνησσος, Β' 229· Σάλα, Β' 230· Σειβλία, Β' 230· Στεκτόριον, Β' 231· Σύναος, Β' 231· Συνναδά, Β' 231· Τεμένου Θύραι, Β' 232· Τιβεριόπολις, Β' 232· Σαγαλασσός, Β' 271 κτλ.
ΔΗΜΟΣ ΡΩΜΑΙΩΝ, Ἀλεξάνδρεια, Β' 470.
ΔΗΜΟΥ ΓΑΖΑΙΩΝ, Γάζα, Β' 406
ΔΙΑ ΒΙΟΥ (στρατηγός), Σμύρνη, Β' 130.
ΔΙΑ ΙΔΑΙΟΝ, Ἴλιον, Β' 77.
ΔΙΑ ΟΛΥΜΠΙΟΝ, Προῦσα Ὀλύμπου, Β' 36.
ΔΙΔΡΑΧΜΟΝ, Ἔφεσος, Β' 111· Ῥόδος, Β' 184.
ΔΙΔΥΜΕΙΑ, Μίλητος, Β' 128.
ΔΙΔΥΜΕΥΣ, Μίλητος, Β' 128.
ΔΙΔΩ, Τύρος, Β' 399.
ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ, Ἀλεξάνδρεια, Β' 470.
ΔΙΚΤΥΝΝΑ ΚΡΗΤΩΝ, Κρήτη, 576
ΔΙΚΤΥΝΝΑ ΣΕΒΑΣΤΗ, Κρήτη, 576.
ΔΙΟ ἢ Δ *(=Διώβολον)*, Κόρινθος, 499 καὶ 500.
ΔΙΟΔΟΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ, Ἀγαθοκλῆς Βακτρίας, Β' 444· Ἀντίμαχος Βακτρίας, Β' 444.
ΔΙΟΚΛΗΣ ΤΟ ΔΕΥ καὶ ΤΟ ΤΡΙ, Ἀθῆναι, 479.

ΔΙΟΝΥΣΙΑ, Ἄδανα, Β' 282.
ΔΙΟΝΥΣΙΑ ΠΥΘΙΑ, Νίκαια, Β' 34
ΔΙΟΝΥΣΟΝ ΚΤΙΣΤΗΝ, Νίκαια, Β' 34.
ΔΙΟΝΥΣΟΣ, Νῦσα Λυδ., Β' 202.
ΔΙΟΝΥΣΟΣ ΚΤΙΣΤΗΣ, Τίον, Β' 37.
ΔΙΟΝΥΣΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ, Μαρώνεια, 319.
ΔΙΟΣ, Λοκροὶ Ἐπιζεφύριοι, 133.
ΔΙΟΣ ΑΓΙΟΥ, Τρίπολις Φοινίκης, Β' 396.
ΔΙΟΣ ΑΓΟΡΑΙΟΥ, Νίκαια, Β' 34.
ΔΙΟΣ ΓΟΝΑΙΟΥ, Τράλλεις, Β' 205.
ΔΙΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ, Συράκουσαι, 235.
ΔΙΟΣ ΕΛΛΑΝΙΟΥ, Συράκουσαι, 236.
ΔΙΟΣ ΚΑΤΑΙΒΑΤΟΥ ἤ ΚΑΤΕΒΑΤΟΥ, Κύρρος, Β' 367.
ΔΙΟΣ ΛΑΡΑΣΙΟΥ, Τράλλεις, Β' 205.
ΔΙΟΣ ΛΙΤΑΙΟΥ, Νίκαια, Β' 34
ΔΙΟΣ ΜΕΣ, Μαμερτῖνοι, 211.
ΔΙΟΣ ΟΛΥΜΠΙΟΥ, Ἱππώνιον, 118· Ἀλεξάνδρεια, Β' 466.
ΔΙ[ΟΣ] ΣΟΛΥΜΑΙΩ[Σ], Τερμησσός, 274.
ΔΙΟΣ ΣΩΤΗΡΟΣ, Ἀκράγας, 167.
ΔΙΟΣ ΤΑΡΣΕΩΝ, Ταρσός, Β' 312
ΔΙΟΣΚΟΡΟΙ, Τάρας, 73.
ΔΙΧΑΛΚΟΝ, Χίος, Β' 141.
ΔΙΩΝΟΣ, Ζάκυνθος, 536.
ΔΟΓΜΑΤΙ ΣΥΝΓΚΛΗΤΟΥ, Λαοδίκεια Φρυγίας, Β' 225.
ΔΟΚΙΜΟΣ, Δοκίμιον, Β' 218.
ΔΟΥΣΑΡΙΑ, Ἄδρα, Β' 416· Βόστρα. Β' 416.
ΔΡΑΧΜΑ, Βυζάντιον, 339.
ΔΡΑΧΜΗ, Μῆλος, 622· Ἔφεσος, Β' 111.
ΔΥΝΑΜΙΣ, Ἀλεξάνδρεια, Β' 470.
ΔΥΩ ΑΣΣΑΡΙΑ, Χίος, Β' 141.
ΔΩΡΕΑ, Σίδη, Β' 260· Αἰγαί, Β' 282· Μόψος, Β' 298.
ΔΩΡΕΑ ΣΙΤΟΥ, Ταρσός, Β' 312.

Ε.

Ε (τὸ ἐν Δελφοῖς ΕΙ), Δελφοί, 427.
Ε (=*ἡμιώβολον*), Μαντίνεια, 563· Παλλάντιον, 566 Τεγέα, 567
ΕΕΕ (=*τριημιωβόλιον*), Ἡραία, 559· Τεγέα, 567.
ΕΒΡΟΣ, Φιλιππόπολις Θρᾴκ., 362.
ΕΓ ΔΙΔΥΜΩΝ ΙΕΡΗ, Μίλητος, Β' 166
ΕΘΝΑΡΧΟΥ ΗΡΩΔΟΥ, Ἡρώδης Ἀρχέλαος, Β' 411.
ΕΙΛΟΣ, Ἴλιον, 77.
ΕΙΡΗΝΗ, Νύσα, Β' 201· Ἀλεξάνδρεια, Β' 470.
ΕΙΡΗΝΗ ΛΟΚΡΩΝ, Λοκροὶ Ἐπιζεφύριοι, 131.
ΕΙΡΗΝΗ ΣΕΒΑΣΤΗ, Μαγνησία Σιπύλου, Β' 199.
ΕΙΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ, Καισάρεια Καππαδοκίας, Β' 335.
ΕΙΣΙΣ ΣΥΡΙΩΝ, Σύρος, 629.
ΕΙΩ, Γάζα, Β' 406.
ΕΙΩΝΩΝ, Τέως, Β' 133.
ΕΚΤΩΡ, Ἴλιον, Β' 77.
ΕΛΕΥΘΕΡΕΙΑ, Ἀλεξάνδρεια, Β' 470
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ, Θεσσαλονίκη, 311· Κέρκυρα, 409· Κύζικος, Β' 50.
ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ, Μεταπόντιον, Β' 102.
ΕΛΛΑ[Σ], Λάρισα Θεσσαλ., 376 καὶ 377· Φεραὶ 389.

ΕΛΠΙΣ, 'Αλεξάνδρεια, Β' 470.
ΕΛΥΨΑ, Ἄσπενδος, Β' 253.
ΕΜΙΝΑΚΟ, (ἀβέβαιον), 343 καὶ 355
ΕΝ ΚΟΔΡΙΓΑΙΣ ΟΡΟΙΣ ΚΙΛΙΚΩΝ, Ταρσός, Β' 312.
ΕΝΜΟΝΙΔΕΙΑ, Μαγνησία Σιπύλου, Β' 199.
ΗΕΞΑΣ, Ἐγέστα, 179
ΕΠΙ ΑΡΧΟΝΤΩΝ ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΜΕΝΕΣΘΕΑ ΙΣΟΒΟΥΝΟΝ, 'Αφροδισιάς, Β' 154.
ΕΠΙ ΑΡΧ ΠΡΥΤΑΝΕΙ ΕΠΙΚΡΑΤΟΥ Β, Αἰγιάλη 'Αμοργοῦ, 614 (σημείωσις 1).
ΕΠΙ ΔΗΜΗΤΡΟΣ ΤΟ Β, Βυζάντιον, 341.
ΕΠΙΔΗΜΙΑ Β ΣΕΥΗΡΟΥ, Πέρινθος, 341.
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΣ ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΩΝ Μάσταυρα, Β' 200.
ΕΠΙΝΙΚΕΙΑ, Ταρσός, Β' 312.
ΕΠΙΝΙΚΕΙΟΣ, Λαοδίκεια Φρυγίας, Β' 225.
ΕΠΤΑΚΩΜ, Αἴγυπτος, Β' 472.
ΕΡΙΩΝ, Θέλπουσα, 560.
ΕΡΜΗΣ ΚΤΙΣΑΣ ΤΗΝ ΠΟΛΙΝ, 'Αμάσεια, Β' 514.
ΕΡΜΗΣ ΣΥΡΙΩΝ, Σύρος, 629.
ΕΡΜΟΣ, Κύμη, Β' 87· Τῆμνος, Β' 90· Σμύρνη, 130· Βάγις, Β' 195· Μαγνησία Σιπύλου, Β' 199· Σαίτται, Β' 202· Σάρδεις, Β' 203· Σίλανδος, Β' 204· Τάβαλα, Β' 204· Κάδοι, Β' 222.
ΕΡΥΚΑΞΙΒ, Ἔρυξ, 182.
ΕΤΟΥΣ ΙΕΡΟΥ, Καισάρεια Καππαδοκίας, Β' 335.
ΕΤΟΥΣ ΝΕΟΥ ΙΕΡΟΥ, 'Αντιόχεια Συρίας, Β' 371.
ΕΥΓΑΜΙΑ, 'Αλεξάνδρεια, Β' 470.
ΕΥΘΗΝΙΑ, 'Αλεξάνδρεια, Β' 470.
ΕΥΘΥΔΗΜΟΥ ΘΕΟΥ, 'Αγαθοκλῆς Βακτρίας, Β' 444.
ΕΥΚΛΕΙΑ, Κέρκυρα, 409.
ΕΥΝΟΜΙΑ, Γέλα, 176, Κέρκυρα, 409.
ΕΥΠΟΣΙΑ ἢ ΕΥΒΟΣΙΑ, Ἱεράπολις Φρυγίας, Β' 221.
ΕΥΡΥΜΕΔΟΣΑ, Σελινοῦς, 225.
ΕΥΡΥΜΕ[ΔΩΝ], Τιμβριάς, Β' 275.
ΕΥR(;) Γόρτυνα, 581.
ΕΥΡΩΠΗ, Τύρος, Β' 399.
ΕΥΣΕΒΕΙΑΣ ΚΑΙΣΑΡΕΙΑΣ, Καισάρεια Καππαδ., Β' 335.
ΕΥΤΥΧΕΙΣ ΚΑΙΡΟΙ, Λαοδίκεια Φρυγ., Β' 225
ΕΦΕΣΟΣ, Κύζικος καὶ Ἔφεσος, Β' 53.
ΕΦΟΡΩΝ, Λακεδαίμων, Β' 544.

F.

ΜΑΝΑΨΑΣ ΠΡΕΙΙΑΣ, Πέργη, Β' 258.
FΕΛΧΑΝΟΣ, Φαιστός, 605
FΙΙΣ, Ποσειδωνεία, Β' 105.

Ζ.

ΖΑΚΥΝΘΟΣ, Ζάκυνθος, 536.
ΖΕΥΣ, Λοκροὶ 'Επιζεφύριοι, 131· Κῶς, Β' 174· Διὸς Ἱερόν, Β' 196.
ΖΕΥΣ ΑΚΡΑΙΟΣ, Σμύρνη, Β' 130
ΖΕΥΣ ΑΡΕΙΟΣ, Ἴασος, Β' 158.
ΖΕΥΣ ΑΣΕΙΣ, Λαοδίκεια Φρυγ., Β' 225.
ΖΕΥΣ ΒΟΣΙΟΣ, Ἱεράπολις Φρυγ., Β' 221.
ΖΕΥΣ ΒΟΥΛΑΙΟΣ, Μυτιλήνη, Β' 98.

ΖΕΥΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ, Αἴτνη, 161· Ἀγύριον, 158· Ἄλαισα, 168· Συράκουσαι, 236, 237· Μαγνησία Σιπύλου, Β΄ 199
ΖΕΥΣ ΕΛΛΑΝΙΟΣ, Συράκουσαι, Β΄ 236.
ΖΕΥΣ ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ, Ἀλάβανδα, Β΄ 149.
ΖΕΥΣ ΕΥΡΩΜΕΥΣ, Εὔρωμος, Β΄ 157.
ΖΕΥΣ ΙΔΑΙΟΣ, Σκῆψις, Β΄ 81.
ΖΕΥΣ ΚΑΠΕΤΩΛΙ[ΟΣ], Ἀντιόχεια Μαιάνδρου, 152.
ΖΕΥΣ ΚΑΠΙΤΩΛΙΟΣ, Ἀλεξάνδρεια, Β΄ 466.
ΖΕΥΣ ΚΑΣΙΟΣ, Κέρκυρα, 410 Σελεύκεια, Β΄ 379.
ΖΕΥΣ ΚΕΛΕΝΕΥΣ, Ἀπάμεια, Φρυγίας, Β΄ 212.
ΖΕΥΣ ΚΕΡΑΥΝΙΟΣ, Σελεύκεια, Β΄ 379.
ΖΕΥΣ ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ, Φιλαδέλφεια Λυδίας, Β΄ 207.
ΖΕΥΣ ΚΡΗΤΑΓΕΝΗΣ, Κρήτη, 575
ΖΕΥΣ ΛΑΟΔΙΚΕΥΣ, Λοδίκεια Φρυγίας, Β΄ 225.
ΖΕΥΣ ΛΑΡΑΣΙΟΣ, Τράλλεις, Β΄ 205
ΖΕΥΣ ΛΥΔΙΟΣ, Κίδραμος, Β΄ 160· Σάρδεις, Β΄ 203.
ΖΕΥΣ ΜΕΓΑΣ, Αἴγιον, 519.
ΖΕΥΣ ΜΗΛΙΟΣ, Νίκαια, Β΄ 34
ΖΕΥΣ ΝΕΜΕΙΟΣ, Ἀλεξάνδρεια, Β΄ 466.
ΖΕΥΣ ΟΛΥΜΠΙΟΣ, Ἔφεσος, Β΄ 111· Ἀντιόχεια Μαιάνδρου, Β΄ 152· Βρίουλα, Β΄ 195 Μαιονία, Β΄ 199.
ΖΕΥΣ ΠΑΝΔΗΜΟΣ, Σύνναδα, Β΄ 231.
ΖΕΥΣ ΠΑΤΡΙΟΣ, Σαίτται, Β΄ 202
ΖΕΥΣ ΠΟΤΗΟΣ, Διονυσόπολις Φρυγίας, Β΄ 217.
ΖΕΥΣ ΣΑΡΑΠΙΣ, Ἀλεξάνδρεια, Β΄ 467.
ΖΕΥΣ ΣΕΡΑΠΙΣ, Τρίπολις Φρυγ., Β΄ 233.
ΖΕΥΣ ΣΟΛΥΜΕΥΣ, Τερμησσός, Β΄ 170.
ΖΕΥΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ, Ἄμαστρις, Β΄ 17.
ΖΕΥΣ ΣΥΡΓΑΣΤΗΣ, Τῖον, Β΄ 13.
ΖΕΥΣ ΣΩΤΗΡ, Κύζικος, Β΄ 53.
ΖΕΥΣ ΤΡΩΙΟΣ, Ἱεράπολις Φρυγ., Β΄ 221.
ΖΕΥΣ ΦΙΛΙΟΣ, Πέργαμον, Β΄ 65
ΖΙΒ, Πάνορμος, 218.
ΖΜΥΡΝΑΙΟΙ ΤΗΝ ΩΡΙΑΝ, Σμύρνη, Β΄ 131.
ΖΜΥΡΝΑΙΩΝ ΠΡΥΤΑΝΕΙΣ, Σμύρνη, Β΄ 130.
ΙϚϹΜ, Φώκαια (;) Β΄ 136.

Η.

Η (=*Ἡμιωβόλιον*), Κόρινθος, 499· Κράνιοι, 534.
ΗΕ (= *Ἡμιτεταρτημόριον*), Μεταπόντιον, 99.
ΗΓΕΜΟΝΙΑ, Περπηρήνη, Β΄ 66.
ΗΓΟΥΜΕΝΟΥ, Μαρκιανόπολις, 346
ΗΛΙΑ, Ὀδησσός, 347.
ΗΛΙΑ ΠΥΘΙΑ, Ἔμισα, Β΄ 374.
ΗΛΙΟΣ, Βριούλα, Β΄ 195· Ἰνδία, Β΄ 453.
ΗΛΙΟΣ ΣΑΡΑΠΙΣ, Ἀλεξάνδρεια, Β΄ 466, 467.
ΗΛΙΟΣ ΣΕΒΑΣΤΟΣ, Τράλλεις, Β΄ 205.
ΗΛΙΟΣ, ΣΕΛΗΝΗ, Τρίπολις Φοινίκης, Β΄ 396.

ΗΛΙΟΣΕΙΡΟΣ, Χαλκὶς Βήλου, Β' 367.
ΗΜΙΟΒΕΛΙΝ, Αἴγιον, 519.
ΗΜΙΣΥ ΑΣΣΑΡΙΟΝ, Χίος, Β' 141
ΗΡΑ, Χαλκὶς Εὐβοίας, 453· Ἦλις, 530· Διὸς Ἱερόν, Β' 196.
ΗΡΑ ΑΡΓΕΙΑ, Ἀλεξάνδρεια, Β' 466.
ΗΡΑΙΑ, Ἄργος, 546.
ΗΡΑΚΙΛΟ, Ἰνδία, Β' 453.
ΗΡΑΚΛΕΙΑ ΟΛΥΜΠΙΑ, Τύρος, Β' 399.
ΗΡΑΚΛΕΙΑ ΠΥΘΙΑ, Πάρινθος, 341
ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ, Φιλαδέλφεια Δεκαπόλεως, Β' 384.
ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ, Ἔφεσος, Β' 111.
ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ ΚΤΙΣΤΟΥ, Κίος, Β' 32.
ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ ΣΩΤΗΡΟΣ, Θάσος, 336· Θράκη, 359.
ΗΡΑΣ, Μαγνησία Σιπύλου, Β' 199
ΗΡΗΣ, Σάμος, Β' 144.
ΗΡΟΔΟΤΟΣ, Ἁλικαρνασσός, Β' 150
ΗΡΩ, Ἄβυδος, Β' 71.
ΗΡΩΣ ΑΝΤΙΝΟΟΣ, Σάλα, Β' 508
Η ΤΟ[ΥΣ] ΚΑΠΟΥΣ ΕΧΟΥΣΑ (;) Τερμησσός, Β' 274.
ΗΩ, Ἀλεξάνδρεια, Β' 467.

Θ.

ΘΑΡΡΑΓΟΡΑΣ, Μεταπόντιον, 103.
ΘΑΣΙΟΝ ΗΠΕΙΡΟ, Φίλιπποι, 284 καὶ 335.
ΘΕΑ ΔΗΜΗΤ[ΗΡ], Νίκαια, Β' 34.
ΘΕΑ ΗΛΕΑ, Πεσσινοῦς, Β' 331.
ΘΕΑ ΚΛΑΖΟΜΕΝΗ, Κλαζομεναί, Β' 118.
ΘΕΑ ΡΩΜΗ, Πέργομον, Β' 65· Σμύρνα, Β' 130· Στρατονίκεα Καρίας, Β' 166· Γόρδος Ἰουλία, Β' 195· Ἑρμοκαπηλία, Β' 196· Μοστηνοί, Β' 201· Σάρδεις, Β' 203· Ἀκμονία, Β' 210· Αἰζανοί, Β' 210· Ἀμόριον, Β' 211· Ἄγκυρα, Β' 209· Σύνναδα, Β' 231· Τημένου Θύραι, Β' 231.
ΘΕΑ ΣΙΒΥΛΛΑ, Ἐρυθραί, Β' 111.
ΘΕΑ ΥΓΕΙΑ, Νίκαια, Β' 34.
ΘΕΑΝ ΡΩΜΗΝ, Κιλβιανοί, Β' 198· Μαγνησία Σιπύλου, Β' 199.
ΘΕΑΣ ΣΥΡΙΑΣ, Ἱερόπολις Κυρρηστικῆς, Β' 366.
ΘΕΒΗ[ΟΝ], Θῆβαι, 436.
ΘΕΖΙ, ΘΕΖΛ, ΘΕΖΛΕ (;), Ἐτρουρία, 16.
ΘΕΜΙΔ, Κωρυκος Κιλ., Β' 292.
ΘΕΜΙΔΕΣ, Σύεδρα Κιλ., Β' 304.
ΘΕΜΙΔΟΣ, Ἄσπενδος Παμφυλίας, Β' 253.
ΘΕΜΙΣ, Παλαιόπολις Πισ., Β' 270.
ΘΕΟΓΑΜΙΑ, Κώρυκος, Β' 292· Ταρσός, Β' 312.
ΘΕΟΓΑΜΙΑ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΑ, Νύσα, Β' 201.
ΘΕΟΔΟΤΟΣ ΕΠΟΕΙ, Κλαζομεναί, Β' 114.
ΘΕΟΙ ΑΚΡΑΙΟΙ, Μυτιλήνη, Β' 98.
ΘΕΟΙ ΣΥΡΙΑΣ, Ἱερόπολις Κυρρηστικῆς, Β' 366.
ΘΕΟΝ ΣΥΝΚΛΗΤΟΝ, Ἀπολλωνίς, Β' 194· Γόρδος Ἰουλία, Β' Β' 195· Μαγνησία Σιπύλου, Β' 199· Μοστηνοί, Β' 201· Νάκρασα, Β' 201· Ἄγκυρα, Β' 209· Βλαῦνδος, Β' 215.
ΘΕΟΣ ΑΜΜΩΝ, Μυτιλήνη, Β' 98
ΘΕΟΣ ΟΛΥΜΠΙΟΣ, Νικομήδεια, Β' 35.
ΘΕΟΣ ΣΥΝΚΛΗΤΟΣ, Στρατονί-

κεια Καρίας, Β' 166· Αἰζανοὶ Φρυγίας, Β' 210.
ΘΕΟΥ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ, Ἄξουμις, Β' 474.
ΘΕΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΟΔΗ[ΣΙΤΩΝ], Ὀδησσός, 347.
ΘΕΟΥ ΤΡΑ[ΙΑΝΟΥ], Σελινοῦς Κιλικίας, Β' 302.
ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΘΕΟΣ, Μυτιλήνη, Β' 98.
ΘΕΩ ΜΑΡΙΝΩ, Φιλιππόπολις Ἀραβίας, Β' 418.
ΘΕΩ ΣΩΤΗΡΙ Κ ΘΕΩ ΤΕΛΕΣΦΟΡΩ, Αἰγαὶ Κιλ., Β' 282.
ΘΕΩ ΤΕΛΕΣ.ΦΟΡΩ, Νίκαια, Β' 34
ΘΕΩΝ, Πτολεμαῖος Β', Β' 458.
ΘΕΩΝ ΚΑΒΕΙΡΩΝ ΣΥΡΙΩΝ, Σύρος, 639.
ΘΗΒΑ, Ἀδραμύτειον, Β' 140.
ΘΗΒΕ (;), Τύρος, Β' 399.
ΘΗΒΗ ΑΔΡΑΜΥΤΗΝΩΝ, Ἀδραμύτειον, Β' 140.
ΘΗΡΑ, Κέρκυρα, 409.
ΘΗΣΕΑ, Νίκαια, Β' 34.
ΘΥ, Ὀλβία, 342.

Ι.

ΙΑΣΟΣ ΚΤΙΣΤΗΣ, Ἴασος, Β' 158
ΙΑΤΟΝ, Ἱμέρα, 186 καὶ ἑξ.
ΙΔΗ, Σκαμάνδρια, Β' 81· Σκῆψις, Β' 81.
ΙΕΡΑ ΑΠΗΝΗ, Ἔφεσος, Β' 111.
ΙΕΡΑ ΑΣΥΛΟΣ, *ἴδε Σύλλαβον Δ'*.
ΙΕΡΑ ΒΟΥΛΗ, Ἀντιόχεια Μαιάνδρου, Β' 152· Ἀφροδισίας, Β' 154· Βάργασα, Β' 155· Τραπεζόπολις, Β' 170· Βάγις, Β' 195· Σαΐτται, Β' 202· Ἀκμονία, Β' 210· Αἰζανοί, Β' 210· Ἀμόριον, Β' 211· Ἀπάμεια, Φρυγ., Β' 212· Κάδοι, Β' 222· Διονυσόπολις, Β' 217· Γριμένου Θύραι, Β' 216· Ὑργάλεια, Β' 233· Στεκτόριον, Β' 231· Τρίπολις, Β' 233.
ΙΕΡΑ ΓΕΡΟΥΣΙΑ, Ἀντιόχεια Μαιάνδρου, Β' 152.
ΙΕΡΑ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΑ, Ἄδανα, Β' 282.
ΙΕΡΑ ΣΥΝΚΛΗΤΟΣ, Ἀλάβανδα, Β' 149· Ἀντιόχεια Μαιάνδρου, Β' 152· Ἀφροδισιάς, Β' 154· Ἄρπασα, Β' 153· Σεβαστόπολις Καρίας, Β' 166· Στρατονίκεια, Β' 166· Τραπεζόπολις, Β' 170· Ἀκρασός, Β' 193· Ἀπολλωνίς, Β' 194· Ἀπόλλωνος Ἱερόν, Β' 194· Ἀττάλεια Λυδίας, Β' 194· Αὐρηλιόπολις, Β' 194· Κιλβιανοί, Β' 198· Δαλδίς, Β' 196· Γόρδος Ἰουλία, Β' 195· Ἑρμοκαπηλία, Β' 196· Ὑρκανίς, Β' 207· Μαιονία, Β' 199· Μαγνησία Σιπύλου, Β' 199· Μάσταυρα, Β' 200· Νάκρασα, Β' 201· Νύσα, Β' 201· Φιλαδέλφεια, Β' 207· Σαΐτται, Β' 202· Σάρδεις, Β' 203· Θυάτειρα, Β' 197· Τόμαρα, Β' 205· Τράλλεις, Β' 205.—Αἰζανοί, Β' 210· Ἀμόριον, Β' 211· Ἄγκυρα Φρυγίας, Β' 209· Βλαῦνδος, Β' 215· Κάδοι, Β' 222· Κίβυρα, Β' 223· Δοκίμιον, Β' 218· Εὐμένεια, Β' 219· Ἱεράπολις, Β' 221· Πρύμνησος, Β' 229· Σάλα, Β' 230· Σύνναδα, Β' 231· Τημένου Θύραι, Β' 232· Τιβεριόπολις, Β' 232· Τρίπολις, Β' 233.
ΙΕΡΕΥΣ ΔΙΟΝΥΣΟΥ, Διονυσόπολις Φρυγίας, Β' 217.

ΙΕΡΗ ΣΥΝΚΛΗΤΟΣ, Ἱεροκαισάρεια, Β' 198· Ὕπαιπα, Β' 206.
ΙΕΡΟΣ, Πέργη, Β' 258· Σίδη, Β' 260.
ΙΕΡΟΣ ΔΗΜΟΣ, Ἀφροδισίας, Β' 154· Τάβα, Β' 168· Βάγις, Β' 195· Μαγνησία Σιπύλου, Β' 199· Τράλλεις, Β' 205.—Ἀκμονία, Β' 210· Αἰζανοί, Β' 210· Κάδοι, Β' 222
ΙΕΡΟΣ ΟΛΥΜΠΙΚΟΣ, Ἀνάζαρβος, Β' 283.
ΙΕΡΟΣ ΟΛΥΜΠΙΟΣ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ, Ἄσπενδος, Β' 253.
ΙΘΩΜ, Μεσσήνη, 539.
ΙΛΙΟΝ, ΡΩΜΗ, Ἴλιον, Β' 77.
ΙΜΒΡΑΣΟΣ, Σάμος, Β' 144.
ΙΜΕΡΑ, Ἱμέρα, 185.
Ι. Ο. Μ. Η., Ἡλιόπολις, Β' 380.
ΙΟΛΛΑ, Ἀδραμύτειον, Β' 140.
ΙΟΝΙΟ[Σ], Ἴσσα (;), 397
ΙΟΥΔΑΙΑΣ ΕΑΛΩΚΥΙΑΣ, Ἰουδαία, Β' 414.
ΙΟΥ. ΠΡΟΚΛΑΝ ΗΡΩΙΔΑ, Μυτιλήνη, Β' 98.
ΙΠΠΑΡΙΣ, Καμαρίνα, 192.
ΙΠΠΑΡΧΟΣ, Νίκαια, Β' 34.
ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ, Κῶς, Β' 174.
ΙΠΠΟΝ ΒΡΟΤΟΠΟΔΑ, Νίκαια, Β' 34.
ΙΠΠΟΥΡΙΟΣ, Βλαῦνδος, Β' 215.
ΙΠΠΟΦΟΡΑΣ, Ἀπολλωνία Πισιδ., Β' 266.
ΙΡΥΚΑΞΙΒ, Ἔρυξ, 182.
ΙΣΘΜ[ΙΑ] ΠΥΘΙΑ [;ΙΣΟΠΥΘΙΑ], Νίκαια, Β' 34.
ΙΣΟΠΥΘΙΑ, Ἄγκυρα Γαλατ., Β' 330.
ΙΣΤΙΑΙΑ, Ἱστιαία, 450.
ΙΩΝΩΝ, Ἰωνία, Β' 104.
ΙΩΝΩΝ ΤΟΝ ΚΤΙΣΤΗΝ, Πέρινθος, 341.

Κ.

ΚΑΒΕΙΡΙΑ, Θεσσαλονίκη, 311.
ΚΑΒΕΙΡΙΑ ΕΠΙΝΕΙΚΙΑ, Θεσσαλονίκη, 311.
ΚΑΒΕΙΡΙΑ ΠΥΘΙΑ, Θεσσαλονίκη, 311.
ΚΑΒΕΙΡΟΣ, Θεσσαλονίκη, 311.
ΚΑΒΗΡΩΝ, Κάβειρα, Β' 7.
ΚΑΒΙΡΩΝ ΣΥΡΙ, Σύρος, 629
ΚΑΔΜΗ, Πριήνη, Β' 129.
ΚΑΔΜΟΣ, Τύρος, Β' 399.
ΚΑΖΑΝΗΣ, Θεμισώνιον, Β' 220.
ΚΑΙΚΟΣ, Πέργαμον, Β' 65· Στρατονίκεια Καΐκου, Β' 69· Ἄκρασος, Β' 193.
ΚΑΙΝΟΝ, Ἄλαισα, 154 καὶ 168.
ΚΑΙΣΑΡΙ ΣΕΒΑΣΤΩ ΚΡΗΤΕΣ, Γόρτυνα, 581.
ΚΑΛΕΩΝ, Σμύρνη, Β' 130.
ΚΑΛΛΕΙ ΚΑΙ ΜΕΓΕΘΕΙ, Σμύρνη, Β' 130.
ΚΑΛΛΙΡΟΑ, Στράτος, 417.
ΚΑΜΑΡΕΙΤΗΣ, Νύσα, Β' 201.
ΚΑΜΑΡΙΝΑ, Καμαρίνα, 192.
ΚΑΜΠΑΝΟΜ, ΗΑΜΠΑΝΟΜ, ΚΑΠΠΑΝΟΜ, Καπύη, 44.
ΚΑΜΠΑΝΩΝ, Ἔντελλα, 181· Νακώνη, 215.
ΚΑΠΕΤΩΛΙΑ, Ἀφροδισίας, Β' 154.
ΚΑΠΡΟΣ, Λαοδίκεια Φρυγ., Β' 225.
ΚΑΡΙΑ, Λαοδίκεια Φρυγ., Β' 225.
ΚΑΡΜΕΙΟΣ, Ἀδριανόπολις Φρυγ., Β' 209.
ΚΑΥΣΤΡΟΣ, Ἔφεσος, Β' 104· Διὸς Ἱερόν, Β' 196· Ὕπαιπα, Β' 206.

ΚΕΛΑΙΝΟΣ, Ἀπάμεια Φρυγίας, Β' 212.
ΚΕΝΔΡΕΙΣΕΙΑ ΠΥΘΙΑ, Φιλιππόλις Θρᾴκης, 362.
ΚΕΝΔΡΕΣΙΑ, Νίκαια, Β' 34.
ΚΕΣΤΡΟΣ, Σαγαλασσός, Β' 271.
ΚΕΦΑΛΟΣ, Πάλη, 535.
ΚΗΤΕΙΟΣ, Πέργαμος, Β' 65.
ΚΙΜΑΡΑ, Ἱμέρα, 185.
ΚΙΣΣΙΟΣ, Ἀλάβανδα, Β' 149.
ΚΙΣΣΟΣ, Τόμαρα, Β' 205.
ΚΛΑΔΕΑΣ, Ἔφεσος, Β' 104.
ΚΛΑΡΙΟΣ, Κολοφών, Β' 120.
ΚΟΙΝΑ ΑΣΙΑΣ, Λαοδίκεια Φρυγίας, Β' 225.
ΚΟΙΝΑ ΠΟΝΤΟΥ, Νεοκαισάρεια, Β' 8.
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΝ, Ἀνάζαρβος, Β' 238· Ταρσός, Β' 312.
ΚΟΙΝΟΙ καὶ ΚΟΙΝΟΝ ΚΙΛΙΚΙΑΣ, Ταρσός, Β' 312.
ΚΟΙΝΟΝ, Κυρηναϊκή, Β' 485.
ΚΟΙΝΟΝ ΑΣΙΑΣ, Σάρδεις, Β' 203.
ΚΟΙΝΟΝ ΓΑΛΑΤΩΝ, Ἄγκυρα Γαλατίας, Β' 330.
ΚΟΙΝΟΝ ΕΦΕΣΙΩΝ, Ἔφεσος, Β' 111.
ΚΟΙΝΟΝ ΘΕΣΣΑΛΩΝ, Θεσσαλία, 391.
ΚΟΙΝΟΝ ΘΡΑΚΩΝ, Φιλιππόπολις Θρᾴκης, 362.
ΚΟΙΝΟΝ ΙΓ ΠΟΛΕΩΝ, Ἰωνία, Β' 103.
ΚΟΙΝΟΝ ΚΡΗΤΩΝ, Κρήτη, 575· Κυδωνία, 595.
ΚΟΙΝΟΝ ΚΥΠΡΙΩΝ, Κύπρος, Β' 327.
ΚΟ[ΙΝΟΝ] ΛΑΚΕ[ΔΑΙΜΟΝΙΩΝ], Λακεδαίμων, 544
ΚΟΙΝΟΝ ΛΑΛΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΚΕΝΝΑΤΩΝ, Λαλασσίς, Β' 293.
ΚΟΙΝΟΝ ΛΕΣΒΙΩΝ, Μυτιλήνη, Β' 98
ΚΟΙΝΟΝ ΛΥΚΑΟΝΙΑΣ, Βάρατα, Β' 277· Δαλίσανδος, Β' 277· Δέρβη, Β' 277· Ὕδη, Β' 279· Ἴλιστρα, Β' 278· Λάρανδα Β' 278· Σαύατρα, Β' 279.
ΚΟΙΝΟΝ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ Μακεδονία, 309.
ΚΟΙΝΟΝ ΦΟΙΝΙΚΗΣ, Τύρος, Β' 399.
ΚΟΙΝΟΝ ΦΡΥΓΙΑΣ, Ἀπάμεια, Φρυγίας, Β' 212.
ΚΟΙΝΟΣ ΣΕΟΥΗΡΙΟΣ ΦΙΛΑΔΕΛΦΙΟΣ, Καισάρεια Καππαδοκίας, Β' 335
ΚΟΙΝΟΣ ΤΩΝ Γ ΕΠΑΡΧΕΙΩΝ, ΙΣΑΥΡΙΑ, ΚΑΡΙΑ, ΛΥΚΑΟΝΙΑ, Ταρσός, Β' 311.
ΚΟΛΠΟΙ, Μαγνησία Ἰωνίας, Β' 121.
ΚΟΜΟΔΕΙΑ, Νίκαια, Β' 34· Λαοδίκεια Φρυγίας, Β' 225
ΚΟΜΟΔΕΙΟΣ, Ταρσός, Β' 311.
ΚΟΜΟΔΟΥ ΒΑΣΙΛΕΥΟΝΤΟΣ Ο ΚΟΣΜΟΣ ΕΥΤΥΧΕΙ, Νίκαια, Β' 34· Καισάρεια Καπ., Β' 335.
ΚΟΡΑΙΑ, Ταρσός, Β' 311.
ΚΟΡΑΙΑ ΑΚΤΙΑ, Σάρδεις, Β' 203.
ΚΟΡΑΣ, Συρακοῦσαι, 238.
ΚΟΡΗ, Ἀττάλεια Λυδίας, Β' 194· Νύσα, Β' 201.
ΚΟΡΗ ΣΩΤΕΙΡΑ, Κύζικος, Β' 52
ΚΟΡΗΣΟΣ, Ἔφεσος, Β' 111.
ΚΟΡΚΥΡΑ, Κέρκυρα, 409.
ΚΟΡΟΙ ΣΕΒΑΣΤΟΙ, Ταρσός, Β' 312
ΚΟΡΩΝΙΣ, Πέργαμον, Β' 65.
ΚΟΤΥΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡ, Κοτυς, 354 καὶ 358.

ΚΡΑΘΙΣ, Πανδοσία, 136.
ΚΡΑΤΗΣΙΣ, Ἀλεξάνδρεια, Β′ 470
ΚΡΗΘΗΙΣ, Κύμη, Β′ 87.
ΚΡΗΤΑΡΧΑΣ, Κρήτη, 575, 586
ΚΡΟΝΟΣ, Ἱμέρα, 185.
ΚΡΩΜΝΑ, Κρώμνα, Β′ 18.
ΚΤΙΣΤΗΣ, Κίος, Β′ 32.
ΚΥΔΝΟΣ, Ταρσός, Β′ 312.
ΚΥΔΩΝ, Κυδωνία, 593 καὶ ἑξ.
ΚΥΖΙΚΟΣ, Κύζικος, Β′, 52 καὶ ἑξ.
ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑ, Λακεδαίμων, 542.
ΚΥΠΡΙΣ, Κέρκυρα, 409.
ΚΥΡΑΝΑΙΟΙ ΠΤΟΛΕΜΑΙΩ, Κυρήνη, Β′ 483.
ΚΥΡΣΑ, Ὀδησσός, 347 καὶ 348.
ΚΥΨΕΛΩ ΤΩ ΦΙΛΩΝ, Βάρκη Β′ 485.
ΚΩΜΟΣ, Κέρκυρα, 409.

Λ.

Λ, Ἱμέρα, 186.
ΛΑΙΡΒΗΝΟΣ, Ἱεράπολις Φρυγίας, Β′ 221.
ΛΑΟΝΙΚΑ Κέρκυρα, 409.
ΛΕΑΝΔΡΟΣ, Ἄβυδος, Β′ 71
ΛΕΣΒΩΝΑΞ ΗΡΩΣ ΝΕΟΣ, Μυτιλήνη, Β′ 98.
ΛΕΣΒΩΝΑΞ ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ, Μυτιλήνη, Β′ 98.
ΛΕΥΚΑΣΠΙΣ, Συράκουσαι· 232.
ΛΕΥΚΙΠΠΟΣ, Μεταπόντιον, 103.
ΛΕΥΚΟΦΡΥΝΗ, Μαγνησία Ἰωνίας, Β′ 121.
ΛΕΥΚΟΦΡΥΣ, Μαγνησία Ἰωνίας, Β′ 121.
ΛΗΘΩΝ ἢ ΛΗΤΩΝ, Εὐεσπερίδες, Β′ 497.
ΛΗΤΩ, Τρίπολις Φρυγίας, Β′ 233.
ΛΗΤΩΕΙΑ, Ἱεράπολις Φρυγίας Β′
ΛΗΤΩΕΙΑ ΠΥΘΙΑ, Τρίπολις Φρυγίας, Β′ 233.
ΛΙΜΥΡΟΣ, Λίμυρα, Β′ 247.
ΛΙΤ[ΡΑ], Ἀκράγας, 163.
ΛΡΟΟΑΣΠΟ, Ἰνδία, Β′ 453.
ΛΥΔΙΟΣ, Τράλλεις, Β′ 205.
ΛΥΚ, Μεταπόντιον, 103.
ΛΥΚΙΟΣ ΣΩΖΩΝ, Θεμισώνιον, Β′ 220.
ΛΥΚΟΣ, Λαοδίκεια Φρυγίας, Β′ 225.
ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ, Λακεδαίμων, 542.
ΛΥΚΩΝ, Κρότων, 127.

Μ.

ΜΑΑΣΗΝΟ, Ἰνδία, Β′ 453.
ΜΑΙΑΝΔΡΟΣ, Ἀντιόχεια Καρ., Β′ 152· Ἀπάμεια Φρυγίας, Β′ 212· Τρίπολις Φρυγ., Β′ 233.
ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ ΠΡΩΤΗΣ, Ἀμφίπολις, 281.
ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ ΔΕΥΤΕΡΑΣ, Θεσσαλονίκη, 307 καὶ 311.
ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ ΤΕΤΑΡΤΗΣ, Μακεδονία, 307
ΜΑΝΑΟΒΑΓΟ, Ἰνδία, Β′ 453.
ΜΑΟ, Ἰνδία, Β′ 453.
ΜΑΡΝΑ, Γάζα, Β′ 406.
ΜΑΡΝΑΣ, Ἔφεσος, Β′ 104.
ΜΑΡΣΥΑΣ, Ἀπάμεια Φρυγίας, Β′ 212.
ΜΕΑΝΔΡΟΣ, Διονυσόπολις, Β′ 217.
ΜΕΙΛΗΤΟΣ, Μίλητος, Β′ 128.
ΜΕΙΝΩ, Γάζα, Β′ 406.
ΜΕΙΡΟ, Ἰνδία, Β′ 453.
ΜΕΛΗΣ, Ἄμαστρις, Β′ 17· Σμύρνη, Β′ 130.
ΜΕΛΙ *(Μελιτεύς)*, Ἀθῆναι, 479.

ΜΕΝΕΣΘΕΥΣ ΚΤΙΣΤΗΣ, Ἐλαία, Β' 86.
ΜΕΝΕΤΥΣ ΕΛΥΨΑ, Ἄσπενδος, Β' 253.
ΜΕΣΜΑ, Μέσμα, 135.
ΜΕΣΣΑΝΑ, Μεσσήνη Σικελίας, 209 καὶ ἑξῆς.
ΜΗΝ, Λαοδίκεια Λιβάνου, Β' 380.
ΜΗΝ ΑΣΚΗΝΟΣ, Σάρδεις, Β' 203
ΜΗΝ ΚΑΡΟΥ, Ἄττουδα, Β' 214.
ΜΗΤΗΡ ΘΕΩΝ, Βρίουλα, Β' 195.
ΜΗΤΡΟΣ, Τιτυασσός, Β' 275.
ΜΗΤΡΟΣ ΘΕΩΝ ΠΕΣΣΙΝΕΑΣ, Πεσσινοῦς Β' 331.
ΜΙΔΑΣ ΒΑΣΙΛΕΥΣ, Κάδοι, Β' 222.
ΜΙΔΑΣ, Πρυμνησσός, Β' 229.
ΜΙΝΩΣ, Κνωσός, 590.
ΜΟΝΗΤΑ, Ἀλεξάνδρεια, Β' 470.
ΜΟΡΣΥΝΟΣ, Ἀντιόχεια Μαιάνδρου, Β' 152· Ἀφροδισιάς, Β' 154
ΜΟΥΣΗΣ ΟΡΣΟΒΑΡΙΟΣ, Κίος, Β' 32.
ΜΟΨΟΣ, Ἱεράπολις Φρυγ., Β' 221.
ΜΥΣΤΙΚΟΣ, Σίδη, Β' 260.

Ν.

ΝΑΝΑ, Ἰνδία, Β' 453.
ΝΑΝΑ ΡΑΟ, Ἰνδία, Β' 453.
ΝΑΝΑΙΑ, Ἰνδία, Β' 453.
ΝΑΥΜΑΧΙΑ, Γάδαρα, Β' 383.
ΝΑΥΣΙΚΑΑΝ ΗΡΩΙΔΑ, Μυτιλήνη, Β' 98.
ΝΕΙΚΗ ΣΕΒΑΣΤ[ΟΥ], Ἀλεξάνδρεια, Β' 467.
ΝΕΙΚΟΜΑΧΙΣ, Μυτιλήνη, Β' 98.
ΝΕΜΕΙΑ, Ἄργος, 549.
ΝΕΜΕΙΑ ΗΡΑΙΑ, Ἄργος, 549.
ΝΕΜΕΣΙΣ, Τῖον, Β' 37.
ΝΕΟΑΓΑΘΟΔΑΙΜΩΝ, Ἀλεξάνδρεια, Β' 468.
ΝΕΟΤΗΣ, Κέρκυρα, 409.
ΝΕΡΩΝΙ ΑΠΟΛΛΩΝΙ ΚΤΙΣΤΗ, Νικόπολις Ἠπείρου, 403.
ΝΕΡΩΝΙ ΔΗΜΟΣΙΩ ΠΑΤΡΩΝΙ ΕΛΛΑΔΟΣ, Νικόπολις Ἠπείρου, 403.
ΝΕΥΑΝΤΟΣ ΕΠΟΕΙ, Κυδωνία, 593
ΝΙΚΑ, Μεταπόντιον, 103· Ἱππώνιον, 118· Τέρινα, 146· Ἱμέρα, 188· Κέρκυρα, 409· Κνωσός, 592.
ΝΙΛΟΣ, Ἀλεξάνδρεια, Β' 468.
ΝΟΜΟΦΥΛΑΚΕΣ, Λακεδαίμων, 542.
ΝΥΜ[ΦΗΓΕΤΗΣ] (;), Ἱππώνιον, 118.
ΝΩΕ, Ἀπάμεια Φρυγίας, Β' 212.

Ξ.

ΞΑΝΘΟΣ, Γερμανικόπολις Παφλαγονίας, Β' 18· Κύμη, Β' 87.
ΞΕΝΑΡΧΟΥ, Σελεύκια Καλυκάδνου, Β' 301.
ΞΕΝΟΦΩΝ, Κῶς, Β' 174.

Ο.

ΟΑΔΟ, Ἰνδία, Β' 453.
ΟΑΝΙΝΔΑ, Ἰνδία, Β' 453.
ΟΒΟΛΟΣ, Μεταπόντιον, 99· Χίος, Β' 141.
ΟΒ[ΡΙΜΑΣ], Ἀπάμεια Φρυγίας, Β' 212.
ΟΔΥΟ ΒΟΥ ΣΑΚΑΜΑ, Ἰνδία, Β' 453.
ΟΙΚΙΣΤΑΣ, Κρότων, 124, 126.
ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ, Ἀττάλεια Παμφυλ., Β' 256· Σίδη, Β' 260· Μόψος, Β' 298· Ταρσός, Β' 312.

ΟΚΡΟ, Ἰνδία, Β' 453.
ΟΛ, Φαρζόϊος, 363.
ΟΛΒΙΟ, Σκίλουρος, 363
ΟΛΒΟΣ, Διοκαισάρεια Κιλικίας, Β' 285.
ΟΛΥ(;), (ἀβέβαιον), 610.
ΟΛΥΜΠΙΑ, Θεσσαλονίκη, 311· Ἦλις, 531· Κύζικος, Β' 52· Μαγνησία Λυδ., Β' 199· Τράλλεις, Β' 205· Ταρσός, Β' 312.
ΟΛΥΜΠΙΑ ΑΥΓΟΥΣΤΕΙΑ ΠΥΘΙΑ, Τράλλεις, Β' 205.
ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΑ, Ἔφεσος, Β' 104· Σίδη, Β' 260.
ΟΛΥΜΠΙΑ ΠΥΘΙΑ, Πέργαμον, Β' 65· Τάβα, Β' 168.
ΟΛΥΜΠΙΑΔΟΣ, Μακεδονία, 309.
ΟΛΥΜΠΙΚΟΝ, Ἦλις, 529· Καισάρεια Γερμανικὴ Βιθυν., Β' 30
ΟΜΗΡΟΣ, Ἄμαστρις, Β' 17· Νίκαια, Β' 34· Κύμη, Β' 87· Σμύρνη, Β' 130· Χίος, Β' 143.
ΟΜΗΡΟΥ, Ἴος, 618.
ΟΜΟΝΟΙΑ, Μεταπόντιον, 101· Ἀλεξάνδρεια, Β' 470. Πρὸς τούτοις ἐπὶ πλείστων συμμαχικῶν νομισμάτων.
ΟΜΟΝΟΙΑ ΣΤΡΑΤΙΑΣ, Καισάρεια Καππαδ., Β' 335.
ΟΠΛΟΦΥΛΑΞ, Σμύρνη, Β' 130.
ΟΡ[ΓΑΣ], Ἀπάμεια Φρυγίας, Β' 212.
ΟΡΛΑΓΝΟ, Ἰνδία, Β' 453.
ΟΡΤΥΓΟΘΗΡΑ, Ταρσός, Β' 312.
ΟΣΤΙΛΙΟΣ ΜΑΡΚΕΛΛΟΣ Ο ΙΕΡΕΥΣ ΤΟΥ ΑΝΤΙΝΟΟΥ ΤΟΙΣ ΑΧΑΙΟΣ (ἢ ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ) ΑΝΕΘΗΚΕΝ, Ἀχαΐα, 528.
ΟΥΙΑΡΟΣ, Πρόσταννα, Β' 271.

Π.

ΠΑΛΑΓΚΑΙΟΣ, Ἀγύριον, 158.
ΠΑΛΛΑΣ, Κέρκυρα, 409.
ΠΑΛΛΑΣ ΑΘΗΝΗ, Ταρσός, Β' 312
ΠΑΝ, Μεσσήνη Σικελίας, 209.
ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ, Σύνναδα, Β' 231
ΠΑΝΔΙΝΑ, Ἱππώνιον, 118· Τερίνα, 148.
ΠΑΝΔΟΣΙΑ, Πανδοσία, 403.
ΠΑΝΙΩΝΙΑ, Σμύρνη, Β' 130.
ΠΑΝΙΩΝΙΑ ΠΥΘΙΑ, Μίλητος, Β' 128.
ΠΑΝΙΩΝΙΟΝ, Ἔφεσος, Β' 111.
ΠΑΝΚΡΑΤΙΔΗΣ, Μυτιλήνη, Β' 98
ΠΑΝΟΡΜΟΣ, Πάνορμος, Β' 218.
ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ, Ἄμαστρις, Β' 17· Νακόλεια, Β' 228.
ΠΑΤΗΡ ΠΑΤΡΙΔΟΣ, Ἀλεξάνδρεια, Β' 470.
ΠΑΤΡΟΚΛΟΣ, Ἴλιον, Β' 77.
ΠΑΤΡΩΟΣ, Νύσα, Β' 201.
ΠΑΦΙΗ, Σάρδεις, Β' 203.
ΠΕΙΩΝ ΕΦΕΣΙΩΝ, Ἔφεσος, Β' 104
ΠΕΛΩΨ, Ἱμέρα, 187.
ΠΕΛΩΡΙΑΣ, Μεσσήνη, 209, 210.
ΠΕΝ, Ἀκράγας, 162.
ΠΕΡΓΑΜΟΣ ΚΤΙΣΤΗΣ, Πέργαμον, Β' 65.
ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΚΑΤΗ, Ἀλεξάνδρεια, Β' 465.
ΠΕΡΣΙΚΗ, Ἱεροκαισάρεια, Β' 198.
ΠΕΡΣΙΣ, Δοκίμιον, Β' 218.
ΠΗΓΑΙ, Δαμασκός, Β' 379.
ΠΗΓΗ, Φιλαδέφεια Λυδ., Β' 207.
ΠΗΓΗ ΣΟΥΝΙΑΣ, Σόλοι Κιλικ., Β' 302.
ΠΙΔΑΣΟΣ, Ὑρκανίς, Β' 207.
ΠΙΣΤΙΣ, Λοκροὶ Ἐπιζεφύριοι, 133· Κομμαγηνή, Β' 364.

ΠΛΟΥΣΙΑΣ ΥΠΑΤΗΑΣ, Τῆμνος, Β' 90.
ΠΛΟΥΤΟΛΟΓΗΣ, Νύσα, Β' 201.
ΠΟΙΜΑΝΔΡΟΣ, Τάναγρα, 443.
ΠΟΙΜΗΣ, Ποιμανηνόν, Β' 68.
ΠΟΛΙΣ, Πρόστανια, Β' 271· Ἄτουσα, Β' 423.
ΠΟΛΧΟΣ, Κνωσός, 592.
ΠΟΣΕΙΔΑΝ, Μεσσήνη Σικελ., 211.
ΠΟΣΕΙΔΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΟΣ, Ῥόδος, Β' 185.
ΠΟΣΕΙΔΩΝ ΙΣΘΜΙΟΣ, Ἀλεξάνδρεια, Β' 470.
ΠΡΙΑΜΟΣ, Ἴλιον, Β' 78.
ΠΡΟΝΟΙΑ, Ἀλεξάνδρεια, Β' 470.
ΠΡΟΝΟ[ΙΑ] ΣΤΡΑΤΙΑΣ, Καισάρεια Καππαδ., Β' 339.
ΠΡΩΤΑ, Κέρκυρα, 409.
ΠΡΩΤΑ ΚΟΙΝΑ ΤΗΣ ΑΣΙΑΣ, Σμύρνα, Β' 130.
ΠΤΟΛΙΟΙΚΟΣ, ΠΤΟΛΙΟΙΤΟΣ, Ἄπτερα, 579.
ΠΥΘΑΓΟΡΗΣ, Νίκαια, Β' 34· Σάμος, Β' 144.
ΠΥΘΙΑ, Θεσσαλονίκη, 311· Δελφοί, 427· Ἀφροδισιάς, Β' 154· Τράλλεις, Β' 205· Κίβυρα, Β' 223· Ἱεράπολις, Β' 221· Λαοδίκεια, Β' 225· Πέργη, Β' 258.
ΠΥΘΙΑ ΟΛΥΜΠΙΑ, Θυάτειρα, Β' 197· Τράλλεις, Β' 205.
ΠΥΘΙΟΣ, Τράλλεις, Β' 205· Σίδη, Β' 260.
ΠΥΡΑΜΟΣ, Αἰγαί, Β' 282· Μοψός, Β' 298.

Ρ.

ΡΑΟ ΡΗΟΡΟ, Ἰνδία, Β' 453.
ΡΕΩΝ, Ἱππώνιον, 118.
ΡΗΓΜΑ, Λίμυρα, Β' 453.
ΡΙΩΜ, Ἰνδία, Β' 453.
Ρ. Μ. Α., Φιλαδέλφεια Δεκαπόλ., Β' 384.
ΡΟΔΙΟΙ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΣΕΒΑΣΤΩΝ, Ῥόδος, Β' 184.
ΡΟΔΙΟΣ, Δάρδανος, Β' 76.
ΡΟΔΟΠΗ, Φιλιππόπολις, 362.
ΡΥΝΔΑΚΟΣ, Ἀπολλωνία Ρυνδάκου, Β' 41.
ΡΩΜΑ, Λοκροὶ Ἐπιζεφύριοι, 133· Λακεδαίμων 544.
ΡΩΜΑΙΩΝ ΝΙΚΗΝ, Νίκαια, Β' 34.
ΡΩΜΑΣ, Γόρτυνα, 585.
ΡΩΜΗ, Ἀμισός, Β' 4· Βιθύνιον, Β' 26· Ἴλιον, Β' 77· Κοτιάειον, Β' 225· Σύναος, Β' 231· Ἀξάνδρεια, Β' 469.
ΡΩΜΗΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΝ, Νικομήδεια, Β' 35.

Σ.

ΣΑΓΑΡΙΣ, Νίκαια, Β' 34.
ΣΑΛΒΑΚΟΣ, Ἀπολλωνία Σαλβάκη Καρίας, Β' 153.
ΣΑΛΗΝΗ, Ἰνδία, Β' 453.
ΣΑΜΙΣΟΗΣ, Ἀμισός, Β' 4,
ΣΑΠΦΩ, Ἐρεσός, Β' 97.
ΣΑΠΦΩ, ΣΑΦΦΩ, ΣΑΦΟΥΣ, ἢ ΨΑΠΦΩ, Μυτιλήνη, Β' 98.
ΣΑΡΑΠΙΣ, Ἀλεξάνδρεια, Β' 466 καὶ 467.
ΣΑΡΑΠΟ, Ἰνδία, Β' 453.
ΣΑΡΔΩ, Τῖον, Β' 37.
ΣΑΡΔΩΙ, Ταυρομένιον (;), 246.
ΣΕΒΑΣΜΙΑ, Ἀνάζαρβος, Β' 283.
ΣΕΒΑΣΜΙΑ ΟΛΥΜΠΙΑ, Δαμασκός, Β' 379.

ΣΕΒΑΣΤΑ ΚΑΙΣΑΡΗΑ, Μητρόπολις Ἰωνίας. Β′ 124.
ΣΕΒΑΣΤΟΥ ΚΤΙΣΜΑ, Νικόπολις Ἠπείρου, 403.
ΣΕΒΑΣΤΟΦΟΡΟΣ, Ἀλεξάνδρεια, Β′ 468.
ΣΕΒΑΣΤΩΝ ΟΜΟΝΟΙΑ, Σόλοι Κιλικίας, Β′ 302.
ΣΕΒΗΡΕΙΑ, Σάρδεις, Β′ 203.
ΣΕΒΗΡΕΙΑ ΜΕΓΑΛΑ, Νικομήδεια, Β′ 35.
ΣΕΒΗΡΕΙΑ ΝΥΜΦΙΑ, Ἀγχίαλος, 348.
ΣΕΓΕΣΤΑΞΙΑ, Ἔγεστα, 176.
ΣΕΓΕΣΤΑΞΙΒ, Ἔγεστα, 176.
ΣΕΓΕΣΤΑΞΙΒΕΜΙ, Ἔγεστα, 176.
ΣΕΙΛΑ, Ποσειδωνία, 105.
ΣΕΙΤΟΣ, Ταρσός, Β′ 312.
ΣΕΛΕΙΝΟΣ, Πέργαμον, Β′ 65.
ΣΕΛΙΝΟΣ, Σελινοῦς Σικελίας, 224
ΣΕΝΑΡΟΣ, Σεβαστὴ Φρυγίας, Β 230
ΣΕΞΣΤΟΝ ΗΡΩΑ, Μυτιλήνη, Β′ 98.
ΣΕΟΥΗΡΕΙΑ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑ, Νίκαια, Β′ 34.
ΣΕΟΥΗΡΙΑ ΝΕΜΑΙΑ, Ἀγχίαλος, 348.
ΣΕΥΗΡΕΙΑ, Ταρσός, Β′ 312.
ΣΕΥΗΡΕΙΑ ΠΡΩΤΑ, Πέρινθος, 341.
ΣΕΥΗΡΟΥ ΒΑΣΙΛΕΥΟΝΤΟΣ Ο ΚΟΣΜΟΣ ΕΥΤΥΧΕΙ ΜΑΚΑΡΙΟΙ ΚΙΑΝΟΙ, Κίος Β′ 32.
ΣΕΥΘΑ ΑΡΓΥΡΙΟΝ, Σεύθης Α′, 354.
ΣΕΥΘΑ ΚΟΜΜΑ, Σεύθης Α′, 354.
ΣΗΜΑΣΙΑ, Ἀλεξάνδρεια, Β′ 470
ΣΙΔΩΝΟΣ ΘΕΑΣ, Σιδών, Β′ 395
ΣΙΚΕΛΙΑ, Ἄλαισα, 168.
ΣΙΠΥΛΗΝΗ, Σμύρνη, Β′ 130.
ΣΙΠΥΛΟΣ, Μαγνησία Λυδίας, Β′ 199.
ΣΚΑΜΑΝΔΡΟΣ, Ἀλεξάνδρεια Τρῳάς, Β′ 73· Ἴλιον, Β′ 77.
ΣΚΑΝΔΟ ΚΟΜΑΡΟ, Ἰνδία, Β′ 453.
ΣΜΑΡΔ., Φώκαια, Β′ 136.
ΣΜΥΡΝΑ, Σμύρνη, Β′ 130.
ΣΟΛΥΜΟΣ, Τερμησσός, Β′ 274.
ΣΟΣΙΠΟΛΙΣ, Γέλα, 173.
ΣΟΤΕΡ, Γαλαρία, 171.
ΣΠΑΡΤΗ, Λακεδαίμων, 542.
ΣΤΑ[ΦΥΛΟΣ;], Ἀντίοχος Δ′ Συρίας, Β′ 347.
ΣΤΑΧΥΣ, Παυταλία, 361.
ΣΤΟΛΟΣ, Νικομήδεια, Β′ 35.
ΣΤΡΑΤΟΝΕΙΚΙΑ, Στρατονίκεια Καΐκου, Β′ 69.
ΣΤΡΥΜΩΝ, Παυταλία, 361.
ΣΥΜΜΑΧΙΚΟΝ, Ἄλαισα, 154 καὶ 168.
ΣΥΝ, Ἔφεσος, Β′ 106· Σάμος, Β′ 144· Κνίδος, Β′ 160· Ἴασος, Β′ 158· Ῥόδος, Β′ 181.
ΣΥΝΑΡΧΙΑ, Ἀντιόχεια Μαιάνδρου, Β′ 152.
ΣΥΝΚΛΗΤΟΣ, Ὀρθωσία, Β′ 166· Βάγις, Β′ 195· Νύσα, Β′ 201· Τάβαλα, Β′ 204· Ἀλία, Β′ 211· Κοτιάειον, Β′ 225· Λαοδίκεια Φρυγ., Β′ 225· Σεβαστή, Β′ 230· Σύναος, Β′ 231.
ΣΥΝΚΛΗΤΩ ΚΡΗΤΕΣ, Ἀξός, 579· Κυδωνία, 595.
ΣΥΡΑΚΟΣΙΟΙ ΧΙΙ, Συράκουσαι, 242
ΣΥΡΑΚΟΣΙΟΙ ΓΕΛΩΝΟΣ ΧΙΙ, Συράκουσαι, 242.
ΣΥΡΑΚΟΣΙΟΙ ⁝ΧΙΙΙ, Συράκουσαι, 245.

ΣΩΖΩΝ, Ἀντιόχεια Μαιάνδρου, Β' 152.
ΣΩΣΙΠΟΛΙΣ, Γέλα, 174.
ΣΩΤΕΙΡΑ, Ἱππώνιον, 118· Ἀκράγας, 167· Συράκουσαι, 235, 239, 240· Κέρκυρα, 409· Κύζικος, Β' 51· Ἀπάμεια Φρυγ., Β' 212.
ΣΩΤΗΡΕΣ, Τυνδαρίς, 248.
ΣΩΤΗΡΙΑ, Μεταπόντιον, 103.

Τ.

Τ Τ Τ *(Τριτεταρτημόριον)*, Κράνιοι, 534· Ἄργος, 546· Μαντίνεια, 562
ΤΑΛΩΝ, Φαιστός, 605.
ΤΑΝ ΚΡΗΤΑΓΕΝΗΣ, Ἱεράπυτνα, 587· Πολυρήνιον, 598.
ΤΑΡΑΝΤΙΝΩΝ ΗΜΙ, Τάρας, Β' 75 (σημείωσις)
ΤΕ *(Τεταρτημόριον)*, Μεταπόντιον, 99.
ΤΕΙΟΣ, Τῖον, Β' 37.
ΤΕΛΜΙΣΕΥΣ, Ἁλικαρνασσός, Β' 150.
ΤΕΜΒΡΙΣ, Μιδάειον, Β' 228.
ΤΕΡΙΝΑ, Τερίνα, 146.
ΤΕΡΜ., Φώκαια, Β' 156.
ΤΕΤΡΑΡΧΗΣΑΝΤΟΣ ΤΟΥ ΚΑΙ ΑΡΧΙΕΡΕΩΣ, Πτολεμαῖος Μενναίου υἱός, Β' 368.
ΤΕΤΡΑΡΧΟΥ, Πτολεμαῖος Μενναίου υἱός, Β' 368· Ἀρχέλαος(;), Β' 368.
ΤΕΤΡΑΡΧΟΥ ΗΡΩΔΟΥ, Ἡρώδης Ἀντίπας, Β' 402 καὶ 411.
ΤΕΤΡΑΡΧΟΥ ΦΙΛΙΠΠΟΥ, Ἡρώδης Φίλιππος, Β', Β' 411.
ΤΕΤΡΑΡΧΟΥ ΚΑΙ ΑΡΧΙΕΡΕΩΣ, Λυσανίας Α', Β' 368· Ζηνόδωρος, Β' 381.
ΤΕΤΡΑΧΑΛΚΟΝ, Χίος, Β' 141.
ΤΗΜΕΝΟΣ ΚΤΙΣΤΗΣ, Τημένου Θύραι, Β' 232.
ΤΗΜΝΟΣ, Τῆμνος, Β' 90.
ΤΙΒΕΡΙΣ ΟΜΟΝΟΙΑ, Ἀλεξάνδρεια Β' 470.
ΤΙΜΕΛΗΣ, Ἀφροδισίας, Β' 154· Ἡράκλεια Σαλβάκη Καρίας Β' 157.
ΤΙΟΥΛΟΣ, Πρόσταννα, Β' 281.
ΤΙΣΝΑΙΟΣ, Τίσνα, Β' 91.
ΤΙΣΥΡΟΙ (;) Γόρτυνα, 581.
ΤΙΤΝΑΙΟΣ, Αἰγαί, Β' 282.
ΤΜΩ ΤΜΩΛΟΣ, Αὐρηλιόπολις, Β' 194· Σάρδεις, Β' 203· Τράλλεις, Β' 205.
ΤΟΙΣ ΑΡΚΑΣΙ, Ἀρκαδία, 558.
ΤΙΣ ΑΧΑΙΟΙΣ ΑΝΕΘΗΚΕΝ, Ἀχαΐα, 528.
ΤΟ ΚΟΙΝΟΝ ΙΩΝΩΝ, Κολοφών, Β' 120
ΤΟΜΟΣ ΚΤΙΣΤΗΣ, Τόμοι, 346.
ΤΟΜΟΥ ΗΡΩΟΣ, Τόμοι, 346.
ΤΟΝΖΟΣ, Ἀδριανόπολις, 360.
ΤΟΝ ΚΤΙΣΤΑΝ, Ἡράκλεια Βιθυνίας, Β' 26.
ΤΟΝ ΚΤΙΣΤΗΝ, Κύζικος, Β' 53· Μιδάειον, Β' 228.
ΤΟΝ ΣΩΤΗΡΑ, [ΑΣΚΛΗΠΙΟΝ], Τῖον, Β' 37.
ΤΟΡΡΗΣΟΣ, Ἱεράπολις Φρυγίας, Β' 221.
ΤΟΥΤΟ ΑΡΕΣΕΙ ΤΗ ΧΩΡΑ, Αἰθιοπία, Β' 474.
ΤΡΑΙΑΝΟΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ ΕΔΩΚΕΝ, Διοκαισάρεια Σεπφωρίς, Β' 401.
ΤΡΑΙΑΝΟΣ ΣΩΤΗΡ ΠΟΛΕΩΣ, Νικόπολις Ἠπείρου, 403.
ΤΡΙ *(Τριάς;)*, Κρότων, 127.

ΤΡΙ *(Τριημιώβολον)*, Κράνιοι, 534·
ΤΡΙΑ, Δῆλος, 616.
ΤΡΙΑ ΑΣΣΑΡΙΑ, Χίος, Β' 141
ΤΡΙΗ *(Τριημιώβολον)*, Κόρινθος, 499.
ΤΡΙΣ ΝΕΩΚΟΡΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ, Ἔφεσος, Β' 104
ΤΡΙΧΑΛΚΟΝ, Χίος, Β' 141
ΤΥ, Ἱμέρα, 185.
ΤΥΝΔΑΡΙΣ, Τυνδαρίς, 248.
ΤΥΝΤΕΝΟΝ, Μακεδονία, 266.
ΤΥΧΗ, Μῆλος, 622· Σμύρνη, Β' 130· Τράλλεις, Β' 205· Γάβαλα, Β' 374· Λαοδίκεια Λιβάνου, Β' 380· Φιλαδέλφεια Δεκαπόλεως, Β' 384 Βόστρα, Β' 416.
ΤΥΧΗ ΑΔΡΑΗΝΩΝ, Ἄδρα, Β' 416.
ΤΥΧΗ ΠΟΛΕΩΣ, Ἀτταία, Β' 44.
ΤΥΧΗ ΣΕΒΑΣΤ[ΟΥ], Ἀλεξάνδρεια, Β' 467.
ΤΥΧΗ, ΤΑΡΣΟΥ, Ταρσός, Β' 312

Υ.

ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΑΣΚΛΗΠΙΩ, Νίκαια, Β' 34.
ΗΥΓΙΕΙΑ, Μεταπόντιον, 101.
ΥΓΙΕΙΑ, Κῶς, Β' 174.
ΥΙΟΣ ΑΦΡΟΔΙΣΙΕΩΝ, Ἀφροδισιάς, Β' 154.
ΥΙΟΣ ΠΟΛΕΩΣ, Ἄττουδα, Β' 214, Κοτιάειον, Β' 225.
ΥΛΛ, Ἱμέρα, 185.
ΥΛΛΟΣ, Σαΐτται, Β' 202.
ΥΛΟ, (;) (ἀβέβαιον), 610.
ΥΠΕΡ ΝΙΚΗΣ ΡΩΜΑΙΩΝ, Ἔδεσσα Μεσοποταμίας, Β' 420.
ΥΠΕΡ ΝΙΚΗΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ, Ἔδεσσα Μεσοποταμίας, Β' 420.
ΥΠΕΡ ΝΙΚΗΣ ΤΩΝ ΣΕΒΑΣΤΩΝ, Ἔδεσσα Μεσοποταμίας, Β' 420.
ΥΠΙΟΣ, Προυσιὰς Ὑπίου, Β' 36.
ΗΥΨΑΣ, Σελινοῦς Σικελίας 224.

Φ.

ΦΑΙΣΤΙΟΝ ΤΟ ΠΑΙΜΑ, Φαιστός, 605.
ΦΑΜΑ, Κέρκυρα, 409.
ΦΑΝΟΣ ΕΜΙ ΣΗΜΑ, Ἁλικαρνασσός, Β' 150.
ΦΑΡΡΟ, Ἰνδία, Β' 453.
ΦΑΙΡΑΙΜΩΝ, Μεσσάνα, 209.
ΦΘΙΑΣ, Πύρρος βασιλ. Ἠπείρου, 405.
ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑ, Πέρινθος, 341· Σάρδεις, Β' 203.
ΦΙΛΑΔΕΛΦΙΑ, Εὐμένεια, Β' 219.
ΦΙΝΑΙΟΣ, Νικόπολις Ἠπείρου, 403.
ΦΙΤΤΑΚΟΣ, Μυτιλήνη, Β' 98.
ΦΡΥΓΙΑ, Λαοδίκεια Φρυγίας, Β' 225.
ΦΩΣΦΟΡΟΣ, Κέρκυρα, 409.

Χ.

ΧΑΛΚ ΙΙΙ, Ἀπολλωνία Ῥυνδάκου, Β' 41.
ΧΡΗΣΜΟΣ, Λίμυρα Λυκίας, Β' 247.
ΧΡΥΣΑΝΘΕΙΝΑ, Σάρδεις Β' 203.
ΧΡΥΣΑΝΤΙΝΑ, Ἱεράπολις Φρυγίας, Β' 221.
ΧΡΥΣΟΡΟΑ, Δαμασκός, Β' 379.
ΧΡΥΣΟΡΟΑΣ, Ἱεράπολις Φρυγίας, Β' 221· Λευκὰς Κοίλης Συρίας, Β' 381.
ΧΡΥΣΟΣ, Παυταλία, 361.

Ψ.

ΨΗΦΙΣΑΜΕΝΟΥ, Στρατονίκεια Καρίας, Β' 166.

Ω.

ΩΚΕΑΝΟΣ, Ἔφεσος, Β' 104· Τύρος, Β' 399· Ἀλεξάνδρεια, Β' 467.
ΩΡΑΔΑΛΤΙΔΟΣ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΛΥΚΟΜΗΔΟΥ ΘΥΓΑΤΡΟΣ, Κίος, Β' 32.
ΩΡΟΝ, Ἰνδία, Β' 453.

(β) ΛΑΤΙΝΙΚΑΙ, ΕΤΡΟΥΣΚΙΚΑΙ, ΚΤΛ.

A.

ACTIA DVSARIA, Βόστρα, Β' 416.
AETERNVM BENEFICIVM, Σιδών, Β' 395.
ANTHIOS, Ἀντιόχεια Πισιδίας, Β' 266.
APOLLINI CLARI, Ἀπάμεια Βιθυνίας, Β' 24.
APOLLINI PROPVLAEO, Κρῆμνα, Β' 269.

C.

CERT. SACR. CAP. OECV. ISELASTI. HEL., Ἡλιόπολις, Β' 380.
CERT. SAC. PER. OECVME. ISELA., Σιδών, Β' 395
CHA. (*γράμμ. Ἐτρουσκ.*), Ἐτρουρία, 21.
CORNV PHENICES, Κάρνη, Β' 390.
CRYSAS, Ἄσσωρος, 171.

D.

DEO AESC[VLAPIO] SVBVEN[IENTI] (;), Πάριον, Β' 58.
DEO CVPIDINI, Πάριον, 58.
DIANA EPHESIA, Ἔφεσος, Β' 111.
DIANA LVCIF, Ἀπάμεια Βιθυνίας, Β' 24.
DIANA PERGENSIS, Πέργη, Β' 259.
DIANAE CREM., Κρῆμνα, Β' 269
DONATIO, Κρῆμνα, Β' 269.

F.

FELSV (*γράμμ. Ἐτρουσκ.*) Ἐτρουρία, 17.
FELZPAPI (*γράμμ. Ἐτρουσκ·*) Ἐτρουρία, 17.

G.

GEN. COL. COR., Κόρινθος, 505.
GENT. IVLI., Κόρινθος, 505.

H.

HAMMON, Πάριον, Β' 58.

I.

ISTHMIA, Κόρινθος, 506.
ISTHMVS, Κόρινθος, 505.
IVDAEA CARTA, Ἰουδαία, Β' 414.
IVDAEA DEVICTA, Ἰουδαία, Β' 414.
IVN[ONI] AVG[VSTAE], Θάψος Βυζακηνῆς, Β' 491.

K.

KAR. VENERIS, Καρχηδών, B′ 498.

L.

LECH. CENCH., Κόρινθος, 505.

M.

MERC[VRIO], Κρῆμνα, B′ 269.

P.

PEITHESA, ἢ PEIRESA, (*γράμμ. Ἐτρουσκ.*) Ἐτρουρία, 21.
PLV, (*γράμμ. Ἐτρουσκ.*) Ἐτρουρία, 18.
PVPLVNA, (*γράμμ. Ἐτρουσκ.*), Ἐτρουρία, 21.

R

ROMANOM, Λάτιον, 36 καὶ ἑξ.

S.

SILVA[NO], Κρῆμνα, B′ 269.
SVF[ETES], Καρχηδών, B′ 498.

T.

TLA, TLATE, (*γράμμ. Ἐτρουσκ.*) Ἐτρουρία, 21.

V.

VATL (*γράμμ. Ἐτρουσκ.*) Ἐτρουρία, 21.
VELATHRI, (*γράμμ. Ἐτρουσκ.*) Ἐτρουρία, 21.
VERCNAS, (*γράμμ. Ἐτρουσκ.*) Ἐτρουρία, 21.
VETLVNA, (*γράμμ. Ἐτρουσκ.*) Ἐτρουρία, 21.
VLTRI, Κρῆμνα, B′ 269.
VOLCANOM, Αἰσερνία, 39.

(γ) Φοινικικαι, Αραμαϊκαι, Καρχηδονικαι και Εβραϊκαι.

ארה ἢ אדה, Ἀμισός, B′ 4.
אלבת, Κίρτα Νομαδικῆς, B′ 503.
אלכסנדר, Ἱερόπολις Κυρρηστικῆς, B′ 366· Ταρσός, B′ 309.
איבנם, Κόσσυρα, 500.
אנן, Γαῦλος, 499.
ארירות, Ἀριαράθης Α′ Καππαδ., B′ 333.
ארך, Ἔρυξ, 182, κ. ἑξ, B′ 493.
בארצת, Καρχηδών, B′ 495, 496.
בדמלקרת כנמן, Κίρτα Νομαδικῆς, B′ 503.
בעלגזור καὶ בעלגזיר, Γαζίουρα, B′ 7· Ἀριαράθης Α′ Καππαδ., B′ 333.
בעלתרז, Ταρσός, B′ 307 κ. ἑξ.
בעלת תינגא, Τίγγις Μαυριτανίας, B′ 508.
בקש הממלכת, Βόκχος Γ′, B′ 505.
תמטוא, Μοτύη, 213 καὶ B′ 493.
וורמנד הממלכת (;), Ἱσπανοκαρχηδονικά, B′ 504.
הצי השקל, Σίμων ὁ Μακκαβαῖος, B′ 408.
יובעי·הממלכת, Ἰόβας Α′, Νομαδικῆς, B′ 501.
כפרא, Σολοῦς, 226 καὶ B′ 493.
לגאלת ציון, Σίμων ὁ Μακκαβαῖος, B′ 408.

להרות ירושלם, Δευτέρα ἐπανάστασις τῶν Ἰουδαίων, Β' 414.
להרות ישראל, Δευτέρα ἐπανάστασις τῶν Ἰουδαίων, Β' 414.
מ א, Ἄραδος, Β' 385.
מבעל, Γάδειρα, 4.
מבעל לכש, Λίξος Μαυριτανίας, Β' 508.
מבעל תינגא, Τίγγις Μαυριτ. Β' 508
מדלם, Γάδειρα, 4
מזדי, Σιδών (;), Β' 394.
מזדי זי על עברנהרא ו הלך, Ταρσός, Β' 309.
מהנת, Καρχηδών, Β' 494.
מהשבם, Καρχηδών, Β' 493.
מקם שמש, Σέμης Μαυριτανίας, Β' 507.
ספק הממלכת (;), Ἱσπανοκαρχηδονικά, Β' 504.
עבדהדד, Ἱεράπολις Κυρρηστ., Β' 366.
עם ה מהנת, Καρχηδών, Β' 494 καὶ ἑξῆς.
עם מהנת, Καρχηδών, Β' 494 κ. ἑξ.
עתרעתה, Ἱεράπολις Κυρρηστικῆς, Β' 366.
צתה, Ταρσός, Β' 309.
ציץ, Πάνορμος, 218.
קרתהדשת, Καρχηδών, Β' 493 κ. ἑξ
ראש מלקרת, Ἡράκλεια Μινώα, 184.
רש מלקרת, Ἡράκλεια Μινώα, 184.
שבעל ציץ, Πάνορμος, 218.
שנת אהת לגאלת ישראל, Πρώτη ἐπανάστασις τῶν Ἰουδαίων, Β' 413.
שנת ארבע הצי, Σίμων ὁ Μακκαβαῖος, Β' 408.
שנת ארבע רביע, Σίμων ὁ Μακκαβαῖος, Β' 408.
שעם מהנת, Καρχηδών Β' 494
שקל ישראל, Σίμων ὁ Μακκαβαῖος, Β' 408.

ΣΥΛΛΑΒΟΣ Δ΄.

ΤΙΤΛΟΙ ΚΑΙ ΕΠΙΘΕΤΑ ΠΟΛΕΩΝ, ΜΝΕΙΑΙ ΘΕΣΕΩΝ, ΚΤΛ.

(Ἴδε *Εἰσαγωγῆς*, § 16).

(α) Ελληνικαι

Α.

ΑΔΕΛΦΩΝ ΔΗΜΩΝ, Ἀντιόχεια, Σελεύκεια, Ἀπάμεια, καὶ Λαοδίκεια, Β΄ 369, 373, 375, 378.

ΑΔΡΙΑΝΗ ἢ ΑΔΡΙΑΝΩΝ, Ἀμάσια, Β΄ 3· Νεοκαισάρεια, Β΄ 8· Κλαυδιόπολις Βιθυνίας, Β΄ 26· Σμύρνη, Β΄ 132· Ἄδανα, Β΄ 282· Διοκαισάρεια Κιλικίας, Β΄ 285· Γερμανικόπολις, Β΄ 18· Μόψος, Β΄ 298· Ὄλβη, Β΄ 300· Ταρσός, Β΄ 311 Πέτρα, Β, 417.

ΑΔΡΙ[ΑΝΩΝ] ΣΕΥ[ΗΡΙΑΝΩΝ] ΑΝΤΩΝΕΙΝΟΥΠΟ[ΛΕΙΤΩΝ], Ἄδανα, Β΄ 282.

ΑΔΡΙΑΝΟΠΩΛΕΙΤΩΝ, Στρατονίκεια Καΐκου, Β΄69· Ζεφύριον Β΄ 286.

ΑΙΟΛΕΩΝ, Κύμη, Β΄ 89.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΑΝΑ, Ἀμάσεια, Β΄ 3.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΗ, Ταρσός, Β΄ 312.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠ. ΜΑΞΙΜΕΙΝΙΑΝΩΝ, Ἄδανα, Β΄, 282.

Α. Μ. Κ. Γ. Β. Ἀνάζαρβος, Β΄ 283. Ταρσός, Β΄ 312.

Α. Μ. Κ. Γ. Γ. Ἀνάζαρβος, Β΄ 283.

ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ, Κεβρηνία, Β΄ 78· Τράλλεις, Β΄ 206.

ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΩΙ ΚΥΔΝΩΙ, Ταρσός, Β΄ 311.

ΑΝΤΩΝΕΙΝΙΑΝΗ, ΑΝΤΩΝΙΝΙΑΝΗΣ ἢ ΑΝΤΩΝΙΝΙΑΝΩΝ, Ἀμάσεια, Β΄ 3· Ὄλβη, Β΄ 300· Ταρσός, Β΄ 312· Ἄγκυρα Γαλατίας, Β΄ 330

ΑΝΤ[ΩΝΙΝΙΑΝΗΣ] ΚΟΛΩΝΙΑΣ, Τύανα, Β΄ 337.

ΑΠΟ ΣΙΠΥΛΟΥ, Μαγνησία Λυδίας, Β΄ 200.

ΑΡΙΣΤΟΙ ΜΕΓΙΣΤΟΙ, Νίκαια, Β΄ 34.

ΑΡΧ[ΟΥΣΗΣ] ΠΑΦΛ[ΑΓΟΝΙΑΣ], Γάγγρα, Β΄ 18· Γερμανικόπολις, Β΄ 18.

ΑΣΙΑΣ ΛΥΔΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ, Σάρδεις, Β΄ 204.

ΑΣΥΛΙΑ, Πέργη. Β΄ 259.

ΑΣΥΛΟΣ ἢ ΑΣΥΛΟΥ (Ἴδε πρὸς τούτοις ΙΕΡΑΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ), Πέργη, Β΄ 259· Αἰγαὶ Κιλικίας, Β΄ 282· Κώρυκος, Β΄ 292· Ἱερόπολις Κιλικίας, Β΄ 287· Σεβαστὴ Κιλικίας, Β΄ 301· Σελεύκεια Κιλ., Β΄ 302· Καισάρεια

Καππ., Β' 335· Τύανα, Β' 337· Καπιτωλιάς, Β' 380· Καισάρεια Πανεάς, Β' 382.
ΑΣΙΛΟΥ ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ, Ἔφεσος, Β' 110.
ΑΤΕΛΕΙΟΣ ἢ ΑΤΕΛΕΙΑΣ, Ἀλάβανδα, Β' 149.
ΑΥΓΟΥΣΤΗΣ ΤΡΑΙΑΝΗΣ, Τραϊανόπολις, 362.
ΑΥΡ. ΑΥΡΗΛ. κτλ. Νεάπολις Ἰωνίας, Β' 129· Καρραὶ Μεσσ., Β' 421.
Α. Ο. Μ. (Aurelia Opelliana Macriniana), Ἔδεσσα, Β' 421.
ΑΥΡ. ΣΕΠ. ΚΟΛ. Σίγγαρα, Β' 423.
ΑΥΤΟΝΟΜΟΣ, ΑΥΤΟΝΟΜΟΥ, ἢ ΑΥΤΟΝΟΜΩΝ, Ἄδαδα, Β' 265· Τερμησσός, Β' 274· Αἰγαὶ Κιλικίας, Β' 282· Ἀνάζαρβος, Β' 283, Κώρυκος, Β' 392· Μόψος, Β' 298· Σεβαστὴ Κιλικίας, Β' 301· Σελεύκεια Κιλ., Β' 301 Τύανα, Β' 337· Σαμόσατα, Β' 365· Ἀντιόχεια Ὀρόντου, Β' 370· Ἀπάμεια Συρ., Β' 373· Ἀρέθουσα, Β' 373· Λαοδίκεια πρὸς θάλασ., Β' 375· Ῥῶσος, Β' 378· Σελεύκεια Συρ., Β' 378· Καπιτωλιάς, Β' 380· Ἄβιλα Δεναπ., Β' 382· Γάδαρα, Β' 383· Δῶρα, Β' 390· Τρίπολις, Β' 396· Διοκαισάρεια Σεπφωρίς, Β 401.
ΑΧΑΙΩΝ, Εὐμένεια Φρυγίας, Β' 219.

Γ.

ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ, Καισάρεια Βιθυνίας, Β' 30 Ἄκη Πτολεμαῒς Β' (;), 400.
Γ[ΝΩΡΙΜΟΥ (;)], Ἄβιλα, Β' 382· Γάδαρα, Β' 383.

Δ.

ΔΙΟΚΑΙΣΑΡΕΩΝ, Κερέταπα, Β' 223.
ΔΟΜΙΤΙΑΝΩΝ ἢ ΔΟΜΙΤΙΑΝΟΠΟΛΙΤΩΝ, Σάλα, Β' 230.
ΔΩΡΙΕΩΝ, Σύνναδα, Β' 231.

Ε.

ΕΒΔΟΜΗ ΤΗΣ ΑΣΙΑΣ, Μαγνησία Ἰωνίας, Β' 123.
ΕΙΩΝΩΝ, Τέως, Β' 135· Ἴσινδα, Β' 267.
ΕΚ ΚΕΦΑΛΟΙΔΙΟΥ, Ἡράκλεια Μινώα, 184.
ΕΛΕΥΘΕΡΑ, ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ, ἢ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ, Χερρόνησος, 351· Ἀμισός, Β' 4· Ῥόδος, Β' 185· Τερμησσός, Β' 274· Ἀνάζαρβος, Β' 283· Σεβαστὴ Κιλικ. Β' 301· Σελεύκεια Κιλικ. Β' 302· Ταρσός, Β' 312.
ΕΝΔΟΞΟΣ ἢ ΕΝΔΟΞΟΥ, Σίδη, Β' 263· Ἀνάζαρβος, Β' 283· Δαμασκός, Β' 379.
ΕΝΔΟΞΟΤΕΡΑΣ, Σύεδρα, Β' 304
ΕΝ ΙΩΝΙΑ, Μητρόπολις, Β' 124.
ΕΝ ΠΟΝΤΩ, Ἀπολλωνία Θράκης, 348· Ἡράκλεια Βιθυνίας, Β' 29· Μιλητόπολις Μυσίας, Β' 56.
ΕΝΤΙΜ[ΟΣ], Λαλασσὶς Κιλικίας, Β' 292.
ΕΝ ΤΩ ΛΙΒΑΝΩ, Καισάρεια Λιβάνου, Β' 390.
ΕΠΙ ΣΤΡΥΜΟΝΙ, Ἡράκλεια Σιντίκη, 311.

ΕΠΙΚΝΑ[ΜΙΔΙΩΝ], Λοκροί, 423.
ΕΠΙΣΗΜΟΥ, Νεάπολις Σαμαρείας, Β' 403.
ΕΣΤΙΑ ΘΕΩΝ, Γερμανικόπολις Παφλαγονίας, Β' 18.
ΕΥΣΕΒΕΙΣ ΚΑΙ ΕΥΓΕΝΕΙΣ, Νίκαια, Β' 34.
ΕΥΣΕΒΩΝ, Ζεφύριον Κιλικίας, Β' 286.

Ζ.

ΖΕΦΥΡΙΩΤΩΝ, Είρηνόπολις, Β' 286.

Η.

Η ΠΡΟΣ ΑΚΤ., Νικόπολις, Ἠπείρου, 403.
Η ΠΡΩΤΗ ΤΗΣ ΑΣΙΑΣ, Πέργαμον, Β' 65.
ΗΡΑΚΛΕΟΠ. Π (Ἡρακλεόπολις Πόντου) Σεβαστόπολις, Β' 9.
Η ΤΟ[ΥΣ] ΚΑΠΟΥΣ ΕΧΟΥΣΑ (;), Τερμησσός, Β' 274.

Θ.

ΘΕΑΣ, Σιδών, Β' 395.
ΘΕΙΩΝ, Καρραί, Β' 421.
ΘΡΑΚΩΝ, Ἀπολλωνία Πισιδίας, Β' 266.

Ι.

ΙΕΡΑ ἢ ΙΕΡΑΣ, Νικόπολις Ἠπείρου, 403· Ἐπίδαυρος, 550· Γέρμη, Β' 44· Ὕδη, Β' 279· Αἰγαί, Β' 282· Ἱερόπολις Κιλικ., Β' 287· Μόψος, Β' 298· Σεβαστὴ Κιλικίας, Β' 301· Τύανα, Β' 337· Ἀρέθουσα, Β' 373· Λαοδίκεια πρὸς θάλασ., Β' 375· Λάρισα Συρίας, Β' 376· Νικόπολις Συρίας, Β' 377· Καπιτωλιάς, Β' 380· Δαμασκός, Β' 379· Δήμητριὰς Κοίλης Συρίας, Β' 380· Βύβλος, Β' 388· Τρίπολις, Β' 396· Νύσα Σκυθόπολις, Β' 403.
ΙΕΡΑΣ ΑΣΥΛΟΥ ἢ ΙΕΡΑΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ, Νικόπολις Ἠπείρου(;), 403· Σαμόσατα, Β' 365· Ἀντιόχεια Ὀρόντου, Β' 370· Ἀπάμεια, Β' 373· Ἐπιφάνεια, Β' 375· Ῥῶσος, Β' 377· Σελεύκεια, Β' 378· Ἄβιλα Δεκαπόλεως, Β' 382· Καισάρεια Πανεάς, Β' 382· Ἀντιόχεια Ἵππου, Β' 383· Γάδαρα, Β' 383· Δῶρα, Β' 390· Σιδών, Β'. 395· Τύρος, Β' 399· Διοκαισάρεια Σεπφωρίς, Β' 401· Ἄκη Πτολεμαΐς, Β' 400· Ἀσκαλών, Β' 405· Γάζα, Β' 406.
ΙΕΡΟΚΑΙΣΑΡ[ΕΩΝ], Κόμανα, Β' 8.
ΙΝΔΕΙ, Στρατονίκεια Καρίας, Β' 166.
ΙΟΥΛΙΑ, Γόρδος Ἰουλία, Β' 195.
ΙΟΥΛΙΕΩΝ Ἄγκυρα, Β' 209· Λαοδίκεια πρὸς θαλ., Β' 375.
ΙΟΥΛ. ΣΕΟΥΗ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ, Λαοδίκεια πρὸς θάλασσαν, Β' 375.
ΙΟΥ. ΣΕΠ. ΚΟΛΩΝ., Νίσιβις, Β' 422· Σίγγαρα, Β' 423.
ΙΩΝΩΝ Σύνναδα, Β' 231.

Κ.

ΚΑΙΣΑΡΕΩΝ, Βάγις, Β' 195· Μοστηνοί, Β' 201· Τράλλεις, Β' 206 Κίβυρα, Β' 223· Γερμανικία Καισάρεια, Β' 364.

ΚΑΙΣΑΡΕΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΩ ΑΝΑΖΑΡΒΩ, Ἀνάζαρβος, Β' 283
ΚΑΙΣΑΡ. ΥΠ. ΑΝΑΖΑΡ. Ἀνάζαρβος, Β' 283.
ΚΑΣΤΑΒΑΛΕΩΝ Ἱερόπολις Κιλικίας, Β' 287.
ΚΑΤ ΙΣΣΟΝ, Ἀλεξάνδρεια Κιλικίας, Β' 283.
ΚΑΤΩ ΤΟΠΩΝ, Σεβεννύτης νομὸς Αἰγύπτου, Β' 473· Διοπολίτης Κάτω, νομὸς Αἰγύπτου, Β' 473.
ΚΕΑΙΤΩΝ, Κιλβιανοί, Β' 198.
ΚΕΝΝΑΤΩΝ, Λαλασσὶς Κιλικίας, Β' 293, 300.
ΚΗΤΙΔΟΣ, Ὄλβη καὶ Φιλαδέλφεια Κιλικ., Β' 301 καὶ 313.
ΚΗΤΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ, Κοροπισσός, Β' 291.
ΚΙΒΩΤΩΝ, Ἀπάμεια Φρυγίας, Β' 213.
ΚΛΑΥΔΙΑΙΩΝ ἢ ΚΛΑΥΔΙΕΩΝ, Λευκὰς Κοίλης Συρίας, Β' 381.
ΚΛΑΥ[ΔΙΟ.....], Δέρβη Λυκαον., Β' 277· Ἰκόνιον, Β' 278· Λαοδίκεια Λυκαον., Β' 277.
ΚΛΑΥΔΙΟ ΤΙΒΕΡΙΕΩΝ, Τιβερίας, Β' 402
ΚΛΑΥΔΙ. ΦΙΛΙΠ., Γάβα, Β' 381.
ΚΟΙ[ΛΗΣ] ΣΥΡ[ΙΑΣ], Ἄβιλα, Β' 382· Γάδαρα, Β' 383· Φιλαδέλφεια, Β' 384.
ΚΟΛΩΝΙΑ, ΚΟΛΩΝΙΑΣ ἢ ΚΟΛ., Θεσσαλονίκη, 311· Ἔμισα, Β' 374· Φιλιππόπολις, Β' 418· Καρραί, Β' 421· Νίσιβις, Β' 422· Ἔδεσσα, Β' 421· Ζαυθά, Β' 421.
ΚΟΛ. ΜΗΤ. ΜΕΣΣΟΠ., Ἔδεσσα, Β' 421.
ΚΟΜΟΔΙΑΝΗ, Ταρσός, Β' 312.

Λ.

ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ, Ἀλάβανδα, Β' 149· Ἄμβλαδα, Β' 265.
ΛΑΚΕΔΑΙΜΩΝ, Σαγαλασσός, Β' 271.
ΛΑΜΠΡΟΤΑΤΗΣ, Σίδη, Β' 263.
ΛΙΒΑΝΟΥ, Καισάρεια Λιβάνου, Β' 390.
ΛΥΔΩΝ, Μοστηνοί, Β' 201.
Λ. ΣΕΠ. ΣΕΟΥΗΡ., Διόςπολις Σαμαρείας, Β' 402· Ἐλευθερόπολις Ἰουδαίας, Β' 407.
ΛΥΚΙΩΝ, Ἀπολλωνία Πισιδ., Β' 266.
ΛΥ. ΘΡ. ΚΟ., Ἀπολλωνία Πισιδ., Β' 266.

Μ.

ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ ΑΜΦΑΞΙΩΝ, Ἀμφαξῖτις, 310.
ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ, Ὑρκανίς, Β' 207. Βλαῦνδος, Β' 215· Δοκίμιον, Β' 218· Πέλται, Β' 229.
ΜΑΚΡΕΙΝΙΑΝΩΝ, Ἄδανα, Β' 282
ΜΑΚΡΕΙΝΙΑΝΗ, Ταρσός, Β' 312.
ΜΑΚ. ΑΥΡ. (Macriniana Aurelia), Ἔδεσσα, Β' 421.
ΜΑΞΙΜΕΙΑΝΩΝ ἢ ΜΑΞΙΜΕΙΝΙΑΝΩΝ, Ἄδανα, Β' 282.
ΜΑΡ. ΑΥΡ. ΑΝΤ. (Marcia Aurelia Antoniniana) Ἔδεσσα, Β' 421.
ΜΑΤΡΟΣ ΑΠΟΙΚΩΝ ΠΟΛΕΩΝ, Ἡράκλεια Βιθυνίας, Β' 29.
ΜΕ[ΓΑΣ], Διοπολίτης νομὸς Αἰγύπτου, Β' 471.
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ, ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ἢ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΤΩΝ, Θεσ-

σαλονίκη, 311· Φιλιππόπολις, 362, Ἄμαστρις, Β' 17· Προυσιὰς Ὑπίου, Β' 36, Λάμψακος, Β' 56. Πέργαμον, Β' 65· Σάρδεις, Β' 204· Μύρα, Β' 248· Λάρανδα, Β' 278· Ἀνάζαρβος, Β' 283· Ἴσαυρα, Β' 287· Σεβαστὴ Κιλικίας, Β' 301· Ταρσός, Β' 311 κ. ἑξ.· Καισάρεια, Β' 335· Ἀντιόχεια Ὀρόντου, Β' 370 κ. ἑξ. Λαοδίκεια πρὸς θάλασ., Β' 375· Δαμασκός, Β' 379· Τύρος, Β' 399· Πέτρα, Β' 417.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΑΙ ΠΡΩΤΗ ΒΕΙΘΥΝΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΝΤΟΥ, Νικομήδεια, Β' 35.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΤΗΣ ΓΑΛΑΤΙΑΣ, Ἄγκυρα, Β' 330.

ΜΗΤΡΟΠ. ΚΕΝΝΑΤΩΝ, Διοκαισάρεια Κιλικ., Β' 285.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΚΗΤΙΔΟΣ, Ὄλβη, Β' 300.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΚΗΤΩΝ, Κοροπισσός, Β' 291.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΤΩΝ ΚΙΛΙΚΩΝ, Ταρσός, Β' 312.

ΜΗΤΡΟΠ. ΚΟΛΩΝΙΑ, Ἀντιόχεια Ὀρόντου, Β' 372· Ἔμισα, Β' 374· Δαμασκός, Β' 379· Ἔδεσσα, Β' 421.

ΜΗΤ. ΚΟ. ΑΥ. Σ. ΣΕ., Σίγγαρα, Β' 423.

ΜΗΤΡΟ[ΠΟΛΙΣ] ΚΟΜΜΑ[ΓΗΝΗΣ], Σαμόσατα, Β' 365.

ΜΗΤΡΟΠ[ΟΛΕΩΣ] ΛΑΜΩΤΙΔΟΣ, Λάμος, Β' 292.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΜΕΣΣΟΠ., Καρραί, Β' 421.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΤΗΣ ΠΑΜΦΥΛΙΑΣ, Πέργη, Β' 259.

ΜΗΤΡ[ΟΠΟΛΙΣ] ΠΑΦΛ[ΑΓΟΝΙΑΣ], Πομπηϊόπολις, Β' 19· Σεβαστή, Β' 19.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΟΝΤΟΥ, Τόμοι, 346 Νεοκαισάρεια, Β' 8.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΠΟΝΤΟΥ, Ἀμάσεια, Β' 3

ΜΙΚΡΟΣ, Διοπολίτης νομὸς Αἰγύπτου, Β' 472.

ΜΟΖΕΑΝΩΝ, Διόκλεια Φρυγίας, Β' 217.

ΜΟΖ, Ἱεροχάραξ Φρυγίας, Β' 222.

ΜΟΛΟΣΣΩΝ, Κασσώπη, 402.

ΜΟΝΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΑΣΙΑΣ Ἔφεσος, Β' 110.

ΜΥΣΤΙΣ ἢ ΜΥΣΤΙΔΟΣ, Σίδη, Β' 263.

ΜΥΣΩΝ, Ἀββαῖται Μυσίας, Β' 39.

Ν.

ΝΑΥΑΡΧΙΣ ἢ ΝΑΥΑΡΧΙΔΟΣ, Τόμοι, 346· Νικόπολις Ἠπείρου, 403· Σίδη, Β' 263· Αἰγαὶ Κιλικίας, Β' 282· Κώρυκος, Β' 292· Σεβαστὴ Κιλικίας, Β' 301· Δῶρα, Β' 390· Σιδών, Β' 395· Τρίπολις, Β' 396

ΝΕΑΣ ΤΡΑΙΑΝΗΣ, Βόστρα, Β' 416.

ΝΕΙΚΑΕΩΝ, Κιλβιανοί, Β' 198

ΝΕΙΚΑΕΩΝ ΤΩΝ ΕΝ ΚΙΛΒΙΑΝΩ, Κιλβιανοί, Β' 198.

ΝΕΩΚΟΡΟΣ, ΝΕΩΚΟΡΟΥ, ἢ ΝΕΩΚΟΡΩΝ, Βέροια, 310· Μακεδονία, 309· Θεσσαλονίκη, 311· Τόμοι, 346· Φιλιππόπολις, 386· Ἀμάσεια, Β' 3· Νεοκαισάρεια, Β' 8· Ἡράκλεια Βιθυνίας, Β' 29· Νικομήδεια, Β' 35· Κύζικος, Β' 52.

Πέργαμον, Β' 65· Ἐλαία, Β' 86· Ἔφεσος, Β' 110· Σμύρνη, Β' 131· Τέως, Β' 135· Ἡράκλεια Σιπύλου, Β' 197· Φιλαδέλφεια, Β' 207· Σάρδεις, Β' 203· Ἀκμονία, Β' 210· Ἱεράπολις Φρυγίας, Β' 222· Λαοδίκεια, Β' 225· Πέργη, Β' 259· Σίδη, Β' 263· Ταρσος, Β' 312· Ἄγκυρα, Β' 330· Λαοδίκεια πρὸς θάλασ., Β' 375· Τρίπολις, Β' 396· Νεάπολις Σαμ., Β' 403. *Ἴδε καὶ Σύλλαβον Ε'.*

ΝΕΩΚΟΡΩΝ ΤΗΣ ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ, Μαγνησία Ἰωνίας, Β' 123.

ΝΕΩΚΟΡΩΝ ΤΩΝ ΣΕΒΑΣΤΩΝ, Σμύρνη, Β' 131· Τράλλεις, Β' 206.

Ο.

ΟΛΒΕΩΝ, Λαλασσὶς Κιλικίας, Β' 293.

ΟΥΕΙΨΑΝΙΩΝ, Ἀμόριον, Β' 211.

ΟΥΛΠΙΑΝΩΝ, Ἀγχίαλος, 361.

ΟΥΛΠΙΑΣ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ ΠΡΟΣ ΜΕΣΤΩ, Νικόπολις Θρᾴκης, 361.

ΟΥΛΠΙΑΣ, Παυταλία, 361· Σερδική, 361· Τόπειρος, 362.

Π.

ΠΑΝΙΑΣ ἢ ΠΑΝΙΑΔΟΣ, Καισάρεια Πανεάς, Β' 382.

ΠΕΙΩΝ, Ἔφεσος, Β' 110.

ΠΕΡΓΑΜΗΝΩΝ, Κιλβιανοί, Β' 198

ΠΙΕΡΙΑΣ, Σελεύκεια, Β' 378.

ΠΙΣΤΗΣ ΦΙΛΗΣ ΣΥΜΜΑΧΟΥ ΡΩΜΑΙΩΝ, Σίδη, Β' 263.

ΠΟΜΠΗΙΤΕΩΝ, Γάδαρα, Β' 383.

ΠΡΟΣ (ἴδε καὶ ΤΩΝ ΠΡΟΣ, κτλ.).

ΠΡΟΣ ΑΡΓΑΙΩ, Καισάρεια Καππαδοκίας, Β' 335.

ΠΡΟΣ ΕΥΦΡΑΤΗΝ, Ἀντιόχεια Εὐφράτου, Β' 364.

ΠΡΟΣ ΘΑΛΑΣΣΗΙ, Προυσιὰς πρὸς θάλασσαν, Β' 32.

ΠΡΟΣ ΙΣΤΡΟΝ ἢ ΙΣΤΡΩ, Νικόπολις, 346

ΠΡΟΣ ΛΙΒΑΝΩ, Λαοδίκεια Λιβάνου, Β' 380.

ΠΡΟΣ ΜΑΙΑΝΔΡΟΝ, Ἀπάμεια, Β' 213.

ΠΡΟΣ ΤΩΙ ΜΑΙΑΝΔΡΩΙ, Ἀντιόχεια Μαιάνδρου, Β' 152.

ΠΡΟΣ ΜΕΣΤΩ, Νικόπολις Θρᾴκης, 361.

ΠΡΟΣ ΟΛΥΜΠΩ, Προῦσα Ὀλύμπου, Β' 36.

ΠΡΟΣ ΟΛΥΜ., Ἀδριανοί, Β' 41.

ΠΡΟΣ ΡΥΝΔΑΚΩ, Ἀπολλωνία Ῥυνδάκου, Β' 41.

ΠΡΟΣ ΣΕΒΑΣΤΩ ΛΙΜΕΝΙ, Καισάρεια Σαμαρείας, Β' 402.

ΠΡΟΣ ΣΚΑΜΑΝΔΡΟΝ, Ἀλεξάνδρεια Τρῳάς, Β' 74.

ΠΡΟΣ ΥΠΙΩ, Προυσίας Ὑπίου, Β' 36.

ΠΡΩΤΑ ΠΑΜΦΥΛΩΝ, Σίδη, Β' 263.

ΠΡΩΤΗ ΒΙΘΥΝΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΝΤΟΥ, Νικομήδεια, Β' 35.

ΠΡΩΤΗ ΛΕΣΒΟΥ, Μυτιλήνη, Β' 98

ΠΡΩΤΗΣ ΠΙΣΙΔΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΗΣ ΣΥΝΜΑΧΟΥ, Σαγαλασσός, Β' 271.

ΠΡΩΤΗΣ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ, Ἀμάσεια, Β' 3

ΠΡΩΤΟΙ ΠΟΝΤ. ΚΑΙ ΒΙΘ., Νίκαια, Β' 34.

ΠΡΩΤΟΙ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΕΙΑΣ, Νίκαια, Β′ 34.
ΠΡΩΤΩΝ ΑΣΙΑΣ, Ἔφεσος, Β′ 110· Σμύρνη, Β′ 131.
ΠΡΩΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ, Τράλλεις, Β′ 206.
ΠΡΩΤΩΝ ΙΩΝΙΑΣ, Σάμος, Β′ 147.
ΠΡΩΤΩΝ ΣΥΡΙΑΣ, Λαοδίκεια πρὸς θάλασσαν, Β′ 375.

Σ.

ΣΑΜΙΩΝ ΕΝ ΘΡΑΚΗ, Σαμοθράκη, 333.
ΣΕΒ[ΑΣΤΗ], Ἀδριανόπολις Βιθυνίας, Β′ 24· Πέργαμον, Β′ 65· Λάρανδα, Β′ 278.
ΣΕΒΑΣΤΗΝΩΝ, Ἄγκυρα Γαλατίας, Β′ 330.
ΣΕΒΑΣΤΗΝΩΝ ΤΕΚΤΟΣΑΓΩΝ, Ἄγκυρα Γαλατίας, Β′ 330.
ΣΕΒΑΣΤΗΝΩΝ ΤΡΟΚΜΩΝ, Ταύϊον, Β′ 332.
ΣΕΛΕΥΚΕΩΝ, Τράλλεις, Β′ 206 Ἄβιλα Δεκαπόλ, Β′ 382.
ΣΕΛΕΥΚΙΔΟΣ, Νικόπολις Συρίας, Β′ 377.
ΣΕΜΝΗΣ, Σύεδρα Κιλικ., Β′ 304.
ΣΕΠ. ΚΟΛ., Ῥήσαινα, Β′ 422.
ΣΕΠ. ΚΟΛΩ. ΜΗΤ., Νίσιβις, Β′ 422.
ΣΕΥΗΡΙΑΝΗ, Ἀμάσεια, Β′ 3· Ταρσός, Β′ 312.
ΣΙΠΥΛΟΥ, Μαγνησία Λυδίας, Β′ 199.
ΣΥΡΙΑΣ, Βαλανέαι, Β′ 373· Σεβαστὴ Σαμαρείας, Β′ 404.
ΣΥΡΙΑΣ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗΣ, Νεάπολις Σαμαρείας, Β′ 403.

Τ.

ΤΗΣ Ε[ΠΙ] ΤΑΥ[ΡΩ](;), Ἀντιόχεια Ταύρου, Β′ 364.
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ, Ὄλβη, Β′ 300· Σελινοῦς, Β′ 302.
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ, Ιεράπολις Κιλικίας, Β′ 287. (Ἴδε ὡσαύτως ΙΕΡΑΣ καὶ ΑΣΥΛΟΥ).
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΝΟΜΟΥ, Μόψος, Β′ 298. (Ἴδε ὡσαύτως ΙΕΡΑΣ καὶ ΑΥΤΟΝΟΜΟΥ).
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΝΟΜΟΥ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ, Αἰγαί, Β′ 282. (Ἴδε ὡσαύτως τοὺς τίτλους κεχωρισμένως).
ΤΗΣ ΚΗΤΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ, Κοροπισσός, Β′ 291.
ΤΙΒΕΡΙΕΩΝ, Πάππα, Β′ 270.
ΤΜΩ, Αὐρηλιόπολις Λυδ., Β′ 194.
ΤΟΛΙΣΤΟ[ΒΩΓΙΩΝ], Πεσσινοῦς, Β′ 331.
ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ, Ζῆλα, Β′ 7.
ΤΡΑΙΑΝΟΠΟΛΕΙΤΩΝ, Γριμένου Θύραι, Β′ 216· Ἐπιφάνεια Κιλικίας, Β′ 286· Σελινοῦς Κιλικ., Β′ 302.
ΤΡΙΣ ΝΕΩΚΟΡΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ, Ἔφεσος, Β′ 110.
ΤΩΝ ΑΝΩ καὶ ΤΩΝ ΚΑΤΩ, Κιλβιανοί, Β′ 198.
ΤΩΝ ΕΜ ΠΙΕΡΙΑΙ, Σελεύκεια, Β′ 378.
ΤΩΝ ΕΝ ΜΥΓΔΟΝΙΑΙ, Νίσιβις, Β′ 422.
ΤΩΝ ΕΝ ΠΤΟΛΕΜΑΙΔΙ, Ἀντιόχεια Πτολεμαΐς, Β′ 372 καὶ 401.

ΤΩΝ ΕΠΙ ΚΑΛΛΙΡΟΗΙ, Ἀντιόχεια Καλλιρρόης (Ἔδεσσα), Β' 372 καὶ 420.
ΤΩΝ ΜΕΙΖΟΝΩΝ, Τερμησσός, Β' 274.
ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΑΞΙΩΙ, Ἀπάμεια Συρίας, Β' 373.
ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΑΡΓΑΙΩ, Καισάρεια Καππαδοκίας, Β' 335.
ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΔΑΦΝΗΙ, Ἀντιόχεια Δάφνης, Β' 372.
ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΘΑΛΑΣΣΗΙ, Λαοδίκεια, θαλάσσης, Β' 375.
ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΙΠΠΩ, Ἀντιόχεια Ἵππου, Β' 383.
ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΑΥΡΩ, Τύανα, Β' 337.
ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΙΓΡΕΙ, Σελεύκεια Τίγρητος, Β' 422.
ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΩΙ ΚΑΛΥΚΑΔΝΩΙ, Σελεύκεια, Β' 301.
Τ[ΩΝ] ΠΡΟΣ Τ[ΟΝ] ΚΑΠΡΟΝ, Ἄτουσσα Ἀσσυρίας, Β' 423.
ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΩΙ ΚΥΔΝΩΙ, Ἀντιόχεια Κύδνου, Β' 284· Ταρσός, Β' 311.
ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΩΙ ΠΥΡΑΜΩΙ, Ἱερόπολις Κιλικίας, Β' 287.
ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΩΙ ΣΑΡΩΙ, Ἀντιόχεια Σάρου, Β' 284.
ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΩΙ ΤΙΓΡΕΙ, Δημητριὰς Τίγρητος, Β' 423.
ΤΩΝ ΣΙΝΩ[ΠΕΩΝ], Σαρβάνισσα, Β' 9.

Υ.

ΥΠΟΚ[ΝΑΜΙΔΙΩΝ, Λοκροί, 423.
ΥΠΟ ΠΑΝΕΙΩ, Καισάρεια Πανεάς, Β' 282.

Φ.

ΦΙΛΗΣ ΣΥΜΜΑΧΟΥ ΡΩΜΑΙΩΝ, Σίλλυον, Β' 236.
ΦΙΛΟΡΩΜΑΙΩΝ, Καρραὶ Μεσοποταμίας, Β' 421.
ΦΛΑΒΙΟΠΟΛΙΣ, ΦΛΑΒΙΟΠΟΛΕΙΤΩΝ, ΦΛΑΟΥΙ, ΦΛΑΒΙ, ἢ ΦΛΑ, Φιλαδέλφεια, Β' 207· Τημένου Θύραι, Β' 232· Σαμόσατα, Β' 365· Χαλκὶς Βήλου, Β' 367· Ἰόππη, Β' 402· Νεάπολις Σαμαρείας, Β' 403.
ΦΡΥ, Μητρόπολις Φρυγίας, Β' 227.

(β) ΛΑΤΙΝΙΣΤΙ.

(Ἴδε *Εἰσαγωγῆς* § 18).

Α.

AEL. MVNICIP. COEL, Κοῖλα, 329.
AI. MVN. COILA, Κοῖλα, 329.
ARC., Ἄλαισα, 168.
AVR. ANTONINIA, Ἀλεξάνδρεια Τρῳάς, Β' 74.

C.

C. A. A. P. Πάτραι, 521.
CAESAREA, Ἰὼλ Μαυριτανίας, Β' 507.
CAESAREA METPOPOLIS PROVINCIAE SYRIAE PALESTINAE, Καισάρεια Σαμαρ., Β' 402.

C. C. I. B., Βάββα Μαυριτανίας, Β' 507.
C. F. P. D., Δεούελτος, 361.
C. G. P. I. καὶ C. G. I. P., Πάριον, Β' 58.
C. I. BVT. ἢ C. A. BVT., Βουθρωτόν, 401.
C. I. C. A. D. D., Ἀπάμεια Βιθυνίας, Β' 24.
C. I. C. D. D. P. P., Καρχηδών, Β' 499.
C. I. D. ἢ C. I. A. DVM., Δύμη, 520.
C. I. F. S.· C. I. F. AV. S.· ἢ C. R. F. S, Σινώπη, Β' 22.
C. I. N. C., Κνωσός, 593.
C. I. P., Κλυπία, Β' 499.
C. L. I. COR., Κόρινθος, 505.
C. M. L., Λαοδίκεια πρὸς θάλασσαν, Β' 375.
COL. AEL. CAP., Αἰλία Καπιτωλιάς, Β' 404.
COL. AEL. CAP. COMM., Αἰλία Καπιτωλιάς, Β' 404.
COL. AEL. HAD. ICONIENSIS. R., Ἰκόνιον, Β' 278.
COL. ALEX. TRO., ἢ COL. AVG. TRO., Ἀλεξάνδρεια Τρῳάς, Β' 74.
COL. AVG COMAMA, Κόμαμα Πισιδίας, Β' 268.
COLONIA AVGVSTA FELIX GERMENORVM, Γέρμη, Β' 330
COL. AVG. IVL. V. PHILIPP., Φίλιπποι, 284.
COL. AVR. METROPOL. ANTONINIANA. CA., Καρραί, Β' 421.
COL. AVR. PIA METROP., Σιδών, Β' 395.
COL. BER., Βηρυτὸς Φοίνικης, Β' 388.
COL. CAES ANTIOCH, Ἀντιόχεια Πισιδίας, Β' 266.
COL CAESAREA LIB., Καισάρεια Λιβάνου, Β' 390.
COL CAR, Καρραί, Β' 421.
COL. CLAVD. NERONIA, Πτολεμαΐς, Β' 400.
COL. CLAVD. PTOL., Πτολεμαΐς, Β' 400.
COL. CRE., Κρῆμνα, Β' 268.
COL GEM. IVL. HAD. PA., Πάριον, Β' 58.
COL. HEL., Ἡλιόπολις Κοίλης Συρίας, Β' 380.
COL. IVL. AVG. CASSANDRENSIS Κασσάνδρεια, 279.
COL. IVL. AVG. DIENSIS. D. D. ἢ COL. IVL DIENSIS, Δῖον, 340
COL. IVL. AVG. PELLA, Πέλλα, 384.
COL IVL AVG. OLB, Ὄλβασα Πισιδίας, Β' 269.
COL IVL. AVG. FE. CREMNA, Κρῆμνα, Β' 268.
COL. IVL. AVG. FEL. BER.· COL. IVL. BER.· ἢ COL. IVL. ANT. AVG. FEL. BER., Βηρυτός, Β' 388.
COL. IVL. AVG. FEL. HEL., Ἡλιόπολις Κοίλης Συρίας, Β' 380.
COL. IVL. AVG. FEL. NINIVA CLAVDIOPOLIS, Νινευὴ Ἀσσυρίας, Β' 424.
COL. IVL. AVS. CL. LA., Λαοδίκεια Λυκαονίας, Β' 278.
COL. IVL. FEL. GEM. LYSTRA, Λύστρα, Β' 279.
COL. IVL. FLAV. AVG. COR., Κόρινθος, 505.

COL. IVL. NEAPOL., Νεάπολις Σαμαρείας, Β' 403.
COL. LAO. P. S. METROPOLEOS, Λαοδίκεια πρὸς θάλασσαν, Β' 375.
COL. LAOD. METROPOLEOS, Λαοδίκεια πρὸς θάλασσαν, Β' 375.
COL L. SEP. SEBASTE, Σεβαστὴ Σαμαρείας, Β' 404.
COL. METROPOLIS BOSTRA, Βόστρα, Β' 416.
COL NEAPOLI NEOCORO, Νεάπολις Σαμαρείας, Β' 403.
COL PENIC., Τύρος, Β' 399
COLONIA PRIMA FLAVIA AVGVSTA FELIX CAESARENSIS, Καισάρεια Σαμαρείας Β' 402
COL. SEP. TYRVS. METROP, Τύρος, Β' 399.
COL. SERGIA NEAPOL., Νεάπολις Σαμαρείας, Β' 403.
COL. TROAD, Ἀλεξάνδρεια Τρωάς, Β' 74.
COM. BIT., Βιθυνία, Β' 24.

I.

ICONIEN. COLO, Ἰκόνιον, Β' 278
IVL. AVG. COL. PARLAIS, Παρλαΐς, Β' 279.
IVL TIN, Τίγγις Μαυριτανίας, Β' 508.

L.

LIBERA, Ἱππών, Β' 491.

M.

MALLO COLONIA S. C, Μαλλός, Β' 297.
METROPOLIS PROVINCIAE SYRIAE PALAESTINAE, Καισάρεια Σαμαρείας, Β' 402
M. MVN. IVL. VTIC. D. D. P. P. Οὐτική, Β' 499.
MVN. HENNAE, Ἔννα, 180.
MVNICIPIVM STOBENSIVM, Στόβοι, 313.

P.

P. M. S. COL. VIM., Οὐϊμινάκιον, 344.
POR (portus;), Πάνορμος, 218.
P. S. S. C., Παιστός, 107.

S.

SEPT. COL. LAOD. METRO., Λαοδίκεια πρὸς θάλασσ., Β' 375.

ΣΥΛΛΑΒΟΣ Ε'.

ΤΙΤΛΟΙ ΑΡΧΟΝΤΩΝ

(Ἴδε *Εἰσαγωγῆς*, § 14).

(α) Ελληνικοι

Α.

ΑΓΩΝΟΘΕΤΗΣ, Περπηρήνη, Β' 66· Ἀπάμεια, Β' 209· Σύνναδα, Β' 231.

ΑΓΩΝΟΘΕΤΗΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ, Κοτιάειον, Β' 225.

ΑΙΤΗΣΑΜΕΝΟΣ, Ἀλία, Β' 211· Ἄγκυρα, Β' 209· Εὐκαρπία, Β' 219.

ΑΜΦΙΚΤΥΟΝΕΣ, Δελφοί, 429.

ΑΝΘΥΠΑΤΟΣ, Βιθυνία, Β' 23 Καισάρεια Γερμανική, Β' 30· Ἡράκλεια, Β' 29· Νίκαια, Β' 34· Νικομήδεια, Β' 35· Ἀταρνεὺς Μυσίας, Β' 44· Ἀτταία, Β' 44· Πέργαμον, Β' 63· Πιτάνη, Β' 67· Κύμη Αἰολίδος, Β 88· Ἔφεσος, Β' 109· Σμύρνη, Β' 132· Ἄρπασα, Β' 154· Ἱεροκαισάρεια, Β' 198· Ὑρκανίς, Β' 207· Σάρδεις, Β' 203· Θυάτειρα, Β' 197· Ἄγκυρα Φρυγίας, Β' 209· Ἀπάμεια, Β' 212· Κοτιάειον, Β' 225· Δοκίμιον, Β' 218· Δορύλαιον, Β' 218· Ἱεράπολις, Β' 221· Λαοδίκεια, Β' 225· Νακόλεια, Β' 228· Σύναος, Β' 231·

ΑΝΘΥΠΑΤΟΣ ΡΩΜΑΙΩΝ, Ἀταρνεύς, Β' 43.

ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΗΓΟΣ, Πέρινθος, 342· Βιζύα, 361· Ἄγκυρα Γαλατίας, Β' 330· Κυρηναϊκή, Β' 486.

ΑΡΧΙΑΤΡΟΣ, Ἡράκλεια Ἰωνίας, Β' 114· Ἡράκλεια Σαλβάκη, Β' 157.

ΑΡΧΙΕΡΑΤΕΥΩΝ, Σάλα, Β' 230.

ΑΡΧΙΕΡΕΥΣ, Θῆβαι, 440· Κρήτεια Φλαβιόπολις, Β' 34· Ἰωνίας *κοινόν*, Β' 103· Ἔφεσος, Β' 110· Σμύρνη, Β' 132· Ἀφροδισιάς, Β' 155· Φιλαδέλφεια, Β' 207· Σίλανδος, Β' 204· Ἄγκυρα, Β' 209· Ἀπάμεια, Β' 213· Κίβυρα, Β' 224· Κιδύεσσος, Β' 224· Κοτιάειον, Β' 225· Εὐμένεια Β' 220· Σάλα, Β' 230· Σύνναδα, Β' 232· Τημένου Θύραι, Β' 232· Πολέμων, Ὄλβα Κιλικίας, Β' 300· Αἴας, Ὄλβα Κιλικίας, Β' 300· Πτολεμαῖος Μενναίου, Β' 360· Λυσανίας Α', Β' 368.

ΑΡΧΙΕΡΕΥΣ ΑΣΙΑΣ, Εὐμένεια, Β' 220.

ΑΡΧΙΕΡΕΥΣ ΜΕΓΑΣ, Σάρδεις, Β' 203

ΑΡΧΙΕΡΕΥΣ ΜΕΓΙΣΤΟΣ, Κρήτη, Β' 576.

ΑΡΧΩΝ, Βυζάντιον, 341· Μινώα Ἀμοργοῦ, 614· Μῆλος, 622· Ἄσανδρος Βοσπόρου, Β' 12· Ὑγιαίνων Βοσπόρου, Β' 12· Ἀτταία, Β' 44· Κύζικος, Β' 53· Γέρμη, Β' 45· Ἀδριανοί, Β' 41· Ἀδριανοῦ Θῆραι, Β' 41. Σρατονίκεια Καΐκου (;). Β' 69· Ἄβυδος, Β' 73· Δάρδανος, Β' 77· Κύμη, Β' 88· Ἐλαία (;), Β' 87· Μίλητος, Β' 128· Πριήνη, Β' 130· Χίος, Β' 143· Ἄλινδα, Β' 152· Ἀφροδισιάς, Β' 155· Ἀντιόχεια Μαιάνδρου, Β' 152· Ἁλικαρνασσός, Β' 151· Ὑλλάριμα, Β' 171· Μύνδος, Β' 165· Στρατονίκεια Καρ., Β' 167· Τάβα, Β' 169 καὶ ἑξ. Τραπεζόπολις, Β' 170· Ἀπολλωνίς, Β' 194· Βαγίς, Β' 195· Κιλβιανοί, Β' 199· Δαλδίς, Β' 196· Διὸς Ἱερόν, Β' 196· Γόρδος Ἰουλία, Β' 196· Ἱεροκαισάρεια, Β' 198· Ὕπαιπα, Β' 207· Μαιονία, Β' 199· Μοστηνοί, Β' 201· Φιλαδέλφεια, Β' 207· Σαΐτται, Β' 202· Σάρδεις, Β' 203· Σίλανδος, Β' 204· Τάβαλα, Β' 205· Ἀκμονία, Β' 210· Αἰζανοί, Β' 210 Ἀμόριον, Β' 211· Ἄγκυρα, Β' 209· Ἀππία, Β' 214· Βλαῦνδος, Β' 215· Κάδοι, Β' 222· Κιδυεσσός, Β' 224· Κολοσσαί, Β' 224· Κοτιάειον, Β' 225· Δοκίμιον, Β' 218· Δορύλαιον, Β' 218· Γριμένου Θύραι, Β' 217· Ἀδριανόπολις, Β' 210· Ἱεράπολις, Β' 221· Ὑργάλεια, Β' 233 Ἰουλία, Β' 222· Μητρόπολις, Β' 228· Μιδάειον, Β' 228· Νακόλεια, Β' 228· Ὀτρόϊον, Β' 229· Πρυμνησσός, Β' 229· Σάλα, Β' 230· Σεβαστή, Β' 230· Σύναος, Β' 231 Σύνναδα, Β' 232· Τημένου Θύραι, Β' 232· Τιβεριόπολις, Β' 233· Ἄδαδα (;), Β' 265.

ΑΡΧΩΝ ΠΡΥΤΑΝΙΣ, Αἰγιάλη Ἀμοργοῦ (;), 614.

ΑΣΙΑΡΧΗΣ, Κύζικος, Β' 53· Πέργαμον, Β' 65 Ἄβυδος, Β' 73· Ἰωνία, Β' 103· Σμύρνη, Β' 131· Ὕπαιπα, Β' 206· Μαγνησία, Β' 200· Σάρδεις, Β' 203· Ἀλία, Β' 211· Ἱεράπολις, Β' 221· Λαοδίκεια, Β' 226· Ὀτρόϊον, Β' 229· Στεκτόριον, Β' 231· Σύναος, Β' 231· Τημένου Θύραι, Β' 232.

Β.

ΒΑΣ[ΙΛΕΥΣ], Βυζάντιον 341.

Γ.

ΓΕΡΟΝΤΕΣ, Λακεδαίμων, 545.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ, Ἀδραμύτειον, Β' 40· Πέργαμον, Β' 65· Κύμη, Β' 88. Ἔφεσος, Β' 110· Μαγνησία, Β' 123· Ἀντιόχεια Μαιάνδρου, Β' 152· Μύλασα, Β' 164· Νεάπολις Καρίας (;), Β' 165· Κιλβιανοί, Β' 199· Ὕπαιπα, Β' 206· Νύσα, Β' 201· Σάρδεις Β' 203· Τράλλεις, Β' 206· Ἀκμονία, Β' 210· Ἀπάμεια, Β' 212· Ἀππία, Β' 214· Κολοσσαί, Β' 224· Γριμένου Θύραι, Β' 216· Λαοδίκεια, Β' 226· Πέλται, Β' 229

ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΗΣ, Πέργαμον, Β' 65.

Δ.

ΔΗΜΑΡΧΙΚΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ ΥΠΑΤΟΣ, Κρήτη, 276· Κύπρος, 327 Καισάρεια Καππαδ., Β' 336· Ἀντιόχεια Συρίας, Β' 371.
ΔΥΝΑΣΤΗΣ, Πολέμων, Ὄλβη Κιλικίας, Β' 300.
ΔΥΟ ΑΝΔΡΕΣ, Λιπάρα, 251.

Ε.

ΕΘΝΑΡΧΗΣ, Ἡρώδης Ἀρχέλαος, Β' 411.
ΕΠΙΜΕΛΗΘΕΙΣ, (ὀνομ. πληθ.) Φιλαδέλφεια, Β' 207· (γεν. πληθ.), Εὐκαρπία, Β' 219· (γεν. ἑνικ.) Ἱερόπολις Φρυγίας, Β' 221.
ΕΠΙΜΕΛΗΘΕΙΣΑ (γεν. ἑνικ.) Εὐκαρπία, Β' 219.
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΣ, Ἀντιόχεια Μαιάνδρου, Β' 152· Μύλασα, Β' 164· Στρατονίκεια Καρίας, Β' 166.
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΣ ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΩΝ Μάσταυρα, Β' 200.
ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ, Ἔφεσος, Β' 110.
ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ, Βιθυνία, Β' 23.
ΕΦΟΡΟΣ, Λακεδαίμων, 544. Ἄγκυρα, Β' 209.

Η.

ΗΓΕΜΩΝ, Πέρινθος, 342· Νικόπολις, 346· Μαρκιανόπολις, 346· Ἀγχίαλος, 348· Βιζύη, 361· Ἀδριανόπολις, 360· Παυταλία, 361· Φιλιππόπολις, 362· Πλωτινόπολις, 361· Σερδική, 362· Τραϊνόπολις, 362.
ΗΓΟΥΜΕΝΟΣ, Μαρκιανόπολις, 346
ΗΡ[ΗΜΕΝΟΣ], Βυζάντιον, 341.

Θ.

ΘΕΟΛΟΓΟΣ, Πέργαμον, Β' 65.
ΘΥΓΑΤΗΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ [ΙΕΡΕΙΑ], Σμύρνη, Β' 131.

Ι.

ΙΕΡΕΙΑ, Σμύρνη, Β' 131· Ἀκμονία, Β' 210· Ἄττουδα, Β' 214· Εὐκαρπία, Β' 219· Πρυμνησσός, Β' 229.
ΙΕΡΕΥΣ, Ἤπειρος, 407· Δελφοί, 430· Ἔφεσος, Β' 110· Ἀφροδισιάς, Β' 154· Ἡράκλεια Σαλβάκη, Β' 157· Μαγνησία Λυδίας, Β' 200 Νῦσα, Β' 202· Ἄγκυρα, Β' 209· Λαοδίκεια, Β' 226· Σάλα, Β' 230.
ΙΕΡΕΥΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΤΩΝ ΣΕΒΑΣΤΩΝ, Περπηρήνη, Β' 66.
ΙΕΡΕΥΣ ΔΙΟΝΥΣΟΥ, Διονυσόπολις, Β' 217·
ΙΕΡΕΥΣ ΤΟΥ ΑΝΤΙΝΟΟΥ, Ἀχαΐα, 528.
ΙΕΡΟΜΝΑ[ΜΩΝ], Βυζάντιον, 341
ΙΠΠΙΚΟΣ, Πέργαμον, Β' 65· Σμύρνη, Β' 131· Γόρδος Ἰουλία, Β' 195· Μαγνησία Λυδίας, Β' 200· Θυάτειρα, Β' 197· Κοτιάειον, Β' 225· Πρύμνησσος, Β' 229· Σάλα, Β' 230.

Κ.

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΝ, Ἀνάζαρβος, Β' 283· Ταρσός, Β' 312.

ΚΟΡΝΙΚΟΥΛΑΡΙΟΣ (;), Λαοδίκεια, Β' 226.
ΚΡΗΤΑΡΧΑΣ, Κρήτη, 575 καὶ 586.

Λ.

ΛΟΓΙΣΤΗΣ, Κιδυεσσός, Β' 224· Σύνναδα, Β' 231.

Ν.

ΝΕΩΚΟΡΟΣ, Θυάτειρα, Β' 197· Αἴζανοι, Β' 210· Ἄγκυρα, Β' 209 · Ἀππία, Β' 214· Κερέταπα, Β' 223· Κοτιάειον, Β' 225· Εὐκαρπία, Β' 219· *Ἴδε καὶ Σύλλαβον Δ'.*
ΝΟΜΟΘΕΤΗΣ, Λαοδίκεια Φρυγίας, Β' 226.
ΝΟΜΟΦΥΛΑΞ, Λακεδαίμων, 545.

Π.

ΠΑΝΗΓΥΡΙΑΡΧΗΣ, Ἀπάμεια, Β' 213.
ΠΑΝΗΓΥΡΙΣΤΗΣ, Κάδοι, Β' 222
ΠΑΤΡΩΝ, Νίκαια, Β' 34· Νικομήδεια, Β' 35.
ΠΟΛΕΜΑΡΧΟΣ, Θῆβαι, 440.
ΠΡΕΣΒΕΥΤΗΣ, Πέρινθος, 342· Βιζύα, 361· Φιλιππόπολις, 362· Ἄγκυρα Γαλατίας, Β' 330· Καισάρεια Καππαδοκ., Β' 336· Τύανα, Β' 337.
ΠΡΕΣΒΕΥΤΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΗΓΟΣ, Ἄγκυρα Γαλατ., Β' 330.
ΠΡΕΣΒΕΥΤΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ, Ἄγκυρα Γαλατίας, Β' 330.
ΠΡΟΠΥΛΟΙ, Δελφοί, 430.
ΠΡΥΤΑΝΙΣ, Πέργαμον, Β' 65· Κύμη, Β' 88· Σμύρνη, Β' 131· Στρατονίκεια Καρίας, Β' 166· Πρυμνησσός, Β' 229· Σύνναδα, Β' 231.

Σ.

ΣΟΦΙΣΤΗΣ, Σμύρνη, Β' 131· Λαοδικεια Φρυγίας, Β' 226.
ΣΤΕΦΑΝΗΦΟΡΟΣ, Σμύρνη, Β' 131· Βάγις, Β' 195· Ἱεροκαισάρεια, Β' 198· Ὕπαιπα, Β' 206. Ὑρκανίς, Β' 207· Μαιονία, Β' 199· Αἰζανοί, Β' 210· Κάδοι, Β' 222· Πρυμνησσός, Β' 229.
ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ, Ἀδριανόπολις Βιθυνίας, Β 24· Ἀδραμύτειον Μυσίας, Β' 40· Ἀσσός, Β' 43· Ἀτταία, Β' 44· Κύζικος, Β' 53· Γέρμη, Β' 45· Ἀδριανοί, Β' 41· Ἀδριανοῦ Θῆρα, Β' 41· Λάμψακος, Β' 56· Μιλητούπολις, Β' 57· Πέργαμον, Β' 65· Περπερήνη, Β' 66· Πιτάνη, Β' 67· Στρατονίκεια πρὸς τῷ Καΐκῳ, Β' 69 Αἰγαὶ Αἰολίδος, Β' 85· Κύμη, Β' 88· Ἐλαία, Β' 87· Μύρινα, Β' 90· Ἔρεσος Λέσβου, Β' 97· Μέθυμνα Λέσβου, Β' 98· Μυτιλήνη Λέσβου, Β' 100· Κλαζομεναὶ Ἰωνίας, Β' 118· Κολοφών, Β' 120· Ἐρυθραί, Β' 113· Ἡράκλεια Ἰωνίας, Β' 114· Μίλητος, Β' 128· Φώκαια, Β' 138· Σμύρνη, Β' 132· Τέως, Β' 135· Ἀλάβανδα, Β' 149· Ἀπολλώνια Σαλβάκη, Β' 153· Βαργυλία Β' 156· Ἁλικαρνασσός (;), Β' 151· Ἡράκλεια Σαλβάκη, Β' 157· Μύνδος, Β' 165· Στρατονίκεια Καρίας, Β' 167· Ἀκρασὸς Λυδίας, Β' 193·

'Απολλωνίς, Β' 194· 'Αττάλεια, Β' 194· Αὐρηλιόπολις, Β' 194· Κιλβιανοί, Β' 199· Δαλδίς, Β' 196· Διὸς 'Ιερόν, Β' 196· Γόρδος 'Ιουλία, Β' 195· 'Ερμοκαπηλία, Β' 197· 'Ιεροκαισάρεια, Β' 198· Ὕπαιπα, Β' 207· 'Υρκανίς, Β' 207· Μαιονία, Β' 199· Μαγνησία Λυδίας, Β' 200· Μοστηνοί, Β' 201· Σάρδεις, Β' 203 Σίλανδος, Β' 204· Τάβαλα, Β' 205· Θυάτειρα, Β' 197· Τμῶλος, Β' 205 Τράλλεις, Β' 206· Αἰζανοὶ Φρυγίας, Β' 210 'Αππία, Β' 214· Βλαῦνδος, Β' 215· Βρια, Β' 216· Κάδοι, Β' 222· Κερέταπα, Β' 223· Κίβυρα, Β' 224· Διονυσόπολις, Β' 217· Δοκίμιον, Β' 218· 'Ιεράπολις, Β' 221· Λαοδίκεια, Β' 226· Νακόλεια, Β' 228· Πέλται, Β' 229 Φιλομήλιον, Β' 234· Σάλα, Β' 230· Στεκτόριον, Β' 231.

ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ, Σμύρνη, Β' 131.

Τ.

ΤΑΜΙΑΣ Μακεδονία, 309· Σμύρνη, Β' 131· 'Ρόδος, Β' 184· Κυρηναϊκή, Β' 486.

ΤΕΤΡΑΡΧΗΣ, Πτολεμαῖος Μενναίου, Β' 540· Λυσανίας, Β' 368· Τιβεριὰς Γαλιλαίας, Β' 402· 'Ηρώδης 'Αντίπας, Β' 411· 'Ηρώδης Φίλιππος Β', Β' 411.

ΤΕΤΡΑΡΧΗΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΕΡΕΥΣ, Ζηνόδωρος Τριχωνίτιδος, Β' 381.

ΤΟΠΑΡΧΟΣ, Αἴας, Ὄλβη Κιλικ., Β' 300.

Υ.

ΥΙΟΣ ΠΟΛΕΩΣ, Ἄττουδα, Β' 214· Κοτιάειον, Β' 225.

ΥΠΑΤΟΣ ΔΗΜΑΡΧΙΚΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ, Κρήτη, 376· Κύπρος, 327· Καισάρεια Καππαδοκίας, Β' 336· 'Αντιόχεια Συρ., Β' 371.

(β) ΛΑΤΙΝΙΣΤΙ.

C.

Consul (ἴδε ΥΠΑΤΟΣ).

D.

D. D. (Decreto Decurionum), Δῖον, 340· 'Απάμεια Βιθυνίας, Β' 24.

D. D. P. P. (Decreto Decurionum Pater Patriae;) Καρχηδών, Β' 499· Οὐτική, Β' 499.

D. D. PVBL. (Decreto Decurionum Publico), Βάβα Μαυριτανίας, Β' 507

Duumviri (II VIR, II V.) Ἄλαισα, 168· Κεφαλοίδιον, 201· Ἔννα, 180· Πάνορμος, 218· Κόρινθος, 505· Κνωσός, 593.

Duumviri Quinquennales (II VIR Q.), Βουθρωτόν, 401· Δύμη, 520.

Duumviri ex decreto Decurionum (II VIR EX DD), Βουθρωτόν, 401.

E.

EX CONSENSV D[ecurionum], Βάβα, Β' 507.
EX D. D. (Ex Decreto Decurionum) Βουθρωτόν, 401· Δύμη, 520· Κνωσός, 593· Σινώπη, Β' 22.

L.

LEG[atus], Μακεδονία, 308.
LEG[atus] PRO Q[uaestore], Μακεδονία, 308,

P

PERMISSV PROCOS. (Permissu Proconsulis), Κλυπία, Β' 499.
Praeses ἴδε ΗΓΕΜΩΝ.)
PR[aetor], Μακεδονία, 308· Ἔφεσος, Β' 110· Τράλλεις, Β' 206.
PROCOS. (Proconsul), Πάνορμος 218· Πέργαμον, Β' 65· Ἔφεσος, Β' 110· Τράλλεις, Β' 206· Ἀπάμεια, Β' 213· Λαοδίκεια, Β' 225· Κύπρος, Β' 327· Κυρηναϊκή, Β' 485· Γεργίς, Β' 489· Ἀχόλλα, Β' 490· Ἀδρύμητος, Β' 490 (ἴδε καὶ ΑΝΘΥΠΑΤΟΣ).
Procurator (ἴδε ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ).
Propraetor (ἴδε ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΗΓΟΣ).
Proquaestor, Ἀμισός, Β' 6· Ἔφεσος, Β' 110.
Q[uaestor], Ἀκράγας, 168· Πάνορμος, 218· Μακεδονία, 308· Κυρηναϊκή, 486. (Ἴδε καὶ ΤΑΜΙΑΣ).

S.

SACER SENATVS, Μάλλος, Β' 297.
S. C. (Senatus Consulto), Ἀντιόχεια Συρίας, Β' 371· Ἔμισα, Β' 374· Φιλιππόπολις Ἀραβίας, Β 418.
R. P Q. R. (Senatus Populusque Romanus), Φιλομήλιον, Β' 234.
S. R. (Senatus Romanus), Ἀντιόχεια Πισιδίας, Β' 266· Ἰκόνιον, Β' 278.
SVF(etes), Καρχηδών, Β' 499.

ΣΥΛΛΑΒΟΣ Ϛ'.

ΟΝΟΜΑΤΑ ΣΦΡΑΓΙΔΟΓΛΥΦΩΝ

(Ἴδε *Εἰσαγωγῆς* § 13).

Α.... Τέρινα, 148.
ΑΡΙΣΤΟΞΕ[ΝΟΣ], Μεταπόντιον, 101 καὶ 102.
ΔΑ. .... ἢ ΑΛ . ., Ἦλις, 530.
ΕΞΑΚΕΣΤΙΔΑΣ Καμαρίνη, 152 καὶ 193.
ΕΥΑΙΝΕΤΟΣ Καμαρίνη, 152 καὶ 193· Κατάνη, 152 καὶ 198· Συράκουσαι, 152 καὶ 233.
ΕΥΘ , Συράκουσαι, 152· Ἦλις, 529.
ΕΥΚΛΕΙΔΑΣ, Συράκουσαι, 152 καὶ 234.
ΕΥΜΗΝΟΣ, Συράκουσαι, 152 καὶ 232.
ΗΡΑ...., Ὑέλη, 113.
ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΣ, Κατάνη, 152 καὶ 198.
ΘΕΟΔΟΤΟΣ, Κλαζομεναί, Β' 116.
ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ, Ῥήγιον, 143.
ΙΣΤΟΡΟΣ, Θούριοι, 95,
ΚΙΜΩΝ, Συράκουσαι, 152 καὶ 233.
ΚΛΕΥΔΩΡΟΣ, Ὑέλη, 113.
ΜΟΛΟΣΣΟΣ, Θούριοι, 95.
ΜΥΡ .., Ἀκράγας, 152 καὶ 164.
ΝΕΥΑΝΤΟΣ. Κυδωνία, 593.
ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ, Θούριοι, 95.
ΟΛΥΜ. ., Ἀρκαδία, 557.
Π ... Τέρινα, 147 καὶ 149.
ΠΟΛΥ .. Μεταπόντιον, 101 καὶ 102.
ΠΟΡΜΕ.... Συράκουσαι, 152.
ΠΡΟΚΛΗΣ, Κατάνη, 152 καὶ 197· Νάξος, 152 καὶ 217.
ΠΥΘΟΔΩΡΟΣ., Ἄπτερα, 580· Πολυρήνιον, 599.
ΣΩΣΙΩΝ, Συράκουσαι, 152.
ΤΕΤ..., Χαλκιδική, 276
Φ...., Νεάπολις, 51 (Πίναξ Β', 5) Θούριον, 94· Ὑέλη, 113· Πανδοσία, 136 Τέρινα, 147 καὶ 149.
ΦΙΛΙΣΤΙΩΝ, Ὑέλη, 113.
ΦΙΛΙΣ ..., Τέρινα, 148.
ΦΡΥΓΙΛΛΟΣ, Συράκουσαι, 152.
ΧΑΡΙ....., Ἀρκαδία, 557.
ΧΟΙΡΙΩΝ, Κατάνη, 152 καὶ 198.

ΟΛΚΑΙ.

Αἱ ὁλκαὶ τῶν χρυσῶν καὶ ἀργυρῶν νομισμάτων ἐσημειώθησαν εἰς ἀγγλικοὺς κόκκους τοῦ συστήματος τῆς πόλεως Troyes. Ὁ ἑξῆς δὲ πίναξ πρὸς μετατροπὴν κόκκων εἰς μετρικὰ γραμμάρια θὰ χρησιμεύη εἰς τοὺς σπουδαστὰς πρὸς σύγκρισιν τῶν Ἀγγλικῶν ὁλκῶν πρὸς τὰς ξένας.

Πιναξ μετατροπης Αγγλικων κοκκων εις Γαλλικα γραμμαρια.

Κόκκοι	Γραμμάρια	Κόκκοι	Γραμμάρια	Κόκκοι	Γραμμάρια	Κόκκοι	Γραμμάρια
1	·064	33	2·138	65	4·211	97	6·285
2	·129	34	2·202	66	4·276	98	6·350
3	.194	35	2·267	67	4·341	99	6·415
4	·259	36	2·332	68	4·406	100	6·480
5	·324	37	2·397	69	4·471	101	6·544
6	·388	38	2·462	70	4·536	102	6·609
7	·453	39	2·527	71	4·600	103	6·674
8	·518	40	2·592	72	4·665	104	6·739
9	·583	41	2·656	73	4·729	105	6·804
10	·648	42	2·720	74	4·794	106	6·868
11	·712	43	2·785	75	4·859	107	6·933
12	·777	44	2·850	76	4·924	108	6·998
13	·842	45	2·915	77	4·989	109	7·063
14	·907	46	2·980	78	5·054	110	7·128
15	·972	47	3.045	79	5·119	111	7·192
16	1·036	48	3·110	80	5·184	112	7·257
17	1·101	49	3·175	81	5·248	113	7·322
18	1·166	50	3·240	82	5·312	114	7·387
19	1·231	51	3·304	83	5·378	115	7·452
20	1·296	52	3·368	84	5·442	116	7·516
21	1.360	53	3·434	85	5·508	117	7·581
22	1·425	54	3·498	86	5·572	118	7·646
23	1·490	55	3·564	87	5·637	119	7·711
24	1·555	56	3·628	88	5·702	120	7·776
25	1·620	57	3·693	89	5·767	121	7·840
26	1·684	58	3·758	90	5·832	122	7·905
27	1·749	59	3·823	91	5·896	123	7·970
28	1·814	60	3·888	92	5·961	124	8·035
29	1·879	61	3·952	93	6·026	125	8·100
30	1·944	62	4·017	94	6·091	126	8·164
31	2·008	63	4·082	95	6·156	127	8·229
32	2·073	64	4·146	96	6·220	128	8·294

Κόκκοι	Γραμμάρια	Κόκκοι	Γραμμάρια	Κόκκοι	Γραμμάρια	Κόκκοι	Γραμμάρια
129	8·359	177	11.469	225	14 580	273	17·689
130	8·424	178	11·534	226	14·644	274	17·754
131	8·488	179	11·599	227	14 709	275	17·819
132	8.553	180	11.664	228	14·774	276	17·884
133	8·618	181	11·728	229	14·839	277	17·949
134	8·682	182	11·792	230	14 904	278	18·014
135	8 747	183	11·858	231	14 968	279	18 079
136	8 812	184	11·922	232	15·033	280	18·144
137	8·877	185	11·988	233	15·098	290	18·79
138	8.942	186	12·052	234	15·162	300	19.44
139	9·007	187	12·117	235	15 227	310	20·08
140	9 072	188	12·182	236	15·292	320	20·73
141	9·136	189	12 247	237	15·357	330	21·38
142	9·200	190	12·312	238	15·422	340	22·02
143	9·265	191	12·376	239	15·487	350	22·67
144	9·330	192	12·441	240	15 552	360	23·32
145	9·395	193	12·506	241	15·616	370	23·97
146	9 460	194	12·571	242	15·680	380	24·62
147	9·525	195	12·636	243	15·745	390	25·27
148	9·590	196	12·700	244	15·810	400	25·92
149	9·655	197	12·765	245	15·875	410	26·56
150	9 720	198	12·830	246	15·940	420	27·20
151	9·784	199	12·895	247	16·005	430	27·85
152	9·848	200	12·960	248	16·070	440	28·50
153	9 914	201	13·024	249	16·135	450	29·15
154	9 978	202	13·089	250	16·200	460	29·80
155	10 044	203	13·154	251	16 264	470	30·45
156	10·108	204	13 219	252	16·328	480	31·10
157	10·173	205	13·284	253	16·394	490	31·75
158	10·238	206	13·348	254	16·458	500	32·40
159	10·303	207	13·413	255	16 524	510	33·04
160	10 368	208	13·478	256	16·588	520	33·68
161	10·432	209	13·543	257	16·653	530	34·34
162	10·497	210	13·608	258	16·718	540	34 98
163	10·562	211	13·672	259	16·783	550	35·64
164	10·626	212	13·737	260	16·848	560	36·28
165	10·691	213	13·802	261	16 912	570	36 93
166	10·756	214	13·867	262	16·977	580	37·58
167	10·821	215	13·932	263	17·042	590	38·23
168	10·886	216	13·996	264	17·106	600	38·88
169	10·951	217	14·061	265	17·171	700	45·36
170	11·016	218	14·126	266	17·236	800	51·84
171	11·080	219	14 191	267	17·301	900	58·32
172	11·145	220	14 256	268	17·366	1000	64·80
173	11·209	221	14·320	269	17·431	2000	129·60
174	11·274	222	14·385	270	17·496	3000	194·40
175	11·339	223	14·450	271	17·560	4000	259·20
176	11·404	224	14·515	272	17·625	5000	324·00

ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΕΙΣ.

Τὰ μεγέθη τῶν χαλκῶν νομισμάτων ἐσημειώθησαν εἰς Ἀγγλικοὺς δακτύλους καὶ δέκατα, οὕτω Α ·5 σημαίνει $^{5}/_{10}$ ἢ $^{1}/_{2}$ τοῦ δακτύλου· ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ ξένοι νομισματολόγοι μεταχειρίζονται Γαλλικὰ χιλιοστόμετρα ἢ τὰ αὐθαίρετα μέτρα τῆς κλίμακος τοῦ Mionnet, προσηρτήθη ὁ ἑξῆς πίναξ :—

Πιναξ προς μετατροπην Αγγλικων δακτυλων εις χιλιοστομετρα και εις τα μετρα της κλιμακος του Mionnet.

ΑΓΓΛΙΚΟΙ ΔΑΚΤΥΛΟΙ

4
3·5
3
2·5
2
1·5
1·
·9
·8
·7
·6
·5
·4
·3
·2
·1

ΚΛΙΜΑΞ MIONNET

19
18
17
16
15
14
13
12
11
10
9
8
7
6
5
4
3
2
1

ΓΑΛΛΙΚΑ ΧΙΛΙΟΣΤΟΜΕΤΡΑ

100
95
90
85
80
75
70
65
60
55
50
45
40
35
30
25
20
15
10
5

	Ἐτρουσκικά.	Ὀμβρικόν	Σαβελλιανόν	Ὀσκικά.	Λατινικὰ κτλ.
a	A	A	4 Λ	N A	A Λ Λ A Λ
b		8	B	8 B	B
c. g	)			>) (	< C G
d			R	Я	D
e	ɜ ∃	ɜ ∃	E	∃ E	E E Ε ll
w. f	⅂ ⊐	⊐ F	⊏	⊐ ⅂ ↑	F F l'
z	‡ I ⵢ	‡		I	Z
h	⊟	H ⊘		⊟ H ⊦	H
th	⊗ ⊙ O	⊙	◈ ◇	⊗	
i	I	I (	I I·	I ⊦	I
k		ꓘ K	K	ꓘ	K
l	√ ⅃	√	V	√ ⅃ ⅃	L L
m	M M	M M	M	M M M	M M
n	N N Ч	N N N	N	N N N Ч	N
x					X
o				O	◇ O ◇ O
p	⅂ ⅂ ∩	⅂	Γ	Π Γ ⅂	Γ P P
q				Q Q	
r	◁ D q	D q R	D P	D d D	R
s	ꙅ ꙅ S	ꙅ ꙅ S d	ꙅ ꙅ ʒ	ꙅ ꙅ	ꙅ ꙅ S
san	M		M		
t	⊦ ⊦ Y	⊦ ⊦ Y ⊦		⊦ T	T
u. v.	V Y	V	V V	V V V	V
ph	Φ		⊞ ⊠		
ch	↓ Ψ				
f	8	8		8 8	

ΙΤΑΛΙΚΑ

	Ἑλληνικὸν Ἀρχαῖον	Ἑλληνικὸν μεταγενέστερον	Λυκικὸν
α	Α Α Α Λ Α	Α Α	ΡR = a. X = ă(m)
β	ΒΒ ‹C Ⴡ Ƨ Ꮪ ꓥ ꓥ	Β Β	Β b = b, v.
γ	‹C Λ Ր Γ	Γ	‹ = c, g.
δ	ᐅ D Δ	Δ	Δ = d.
ε	Ⲉ Ⲉ Ε Ε Ⲉ Ε Ε	Ε Є	Ε = ĕ, i.
F	ꓛ Ⲋ Ꮀ F		F = b, v.
ζ	‡ Ι	Ι Ζ	Ι = z.
η, h	Ⲏ Ⲏ Ⲏ Η Β Η ⊢	Η	↑ = ē + = h.
θ	⊞ ⊠ ⊕ ⊕ ⊕ ⊗ ⊡ ◇ ⊙	⊙ Θ ⊕ Β	Χ = th.
ι	ϟ ϟ ϟ ξ S Ι	Ι	Ι = ī Ξ = i(n)
κ	Κ	Κ	Κ = k.
λ	ν Γ Λ Λ	Λ	Λ = l.
μ	Μ Μ Μ Μ	Μ Μ	Μ Ш Μ = m.
ν	Ν Ν Ν Ν Ν	Ν	Ν Ν Ν = n.
ξ	+ Χ Ⲏ ‡ Ξ Ξ Ξ ΚΜ ΨΣ ΧΣ	Ξ Ξ Ξ Ξ	
ο	□ ◇ ⊙ Ο Ω C	Ο	Ο = ŏ ŭ
π	Γ Ρ C	Γ Π Π	Γ Γ Π = p.
ϙ	ϙ ϙ ϕ Υ		
ρ	R R D D P P	Ρ	Ρ = r.
σ	ϟ S ξ ϟ ξ	Σ Ⲉ C	ϟ ʃ S = s.
san	Μ Τ		
τ	Ϯ Τ	Τ	Τ = t.
υ	Υ V Υ	Υ	Ж Ж Ж = w, v. ŏ
			Ψ Ψ Ψ Ψ Ψ Ψ Ψ Ψ = ū, ō.
φ	Β Ⅲ Ø Φ Φ ΠΒ	Φ Φ Φ	
χ	Ψ Ψ ↓ ↓ Χ ΦΒ ΚΒ	Χ	Ψ = ch, g.
ψ	Ψ Ψ Ψ ΦΣ ΠΣ ΠΜ	Ψ	
ω	⊙ Ο Ω	Ω Ω ω Ш	ΒΒ = ō, ū.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ

	A	E	I	O	U
	a	e	i	o	u
K	ka	ke	ki	ko	ku
T	ta	te	ti	to	tu
P	pa	pe	pi	po	pu
L	la	le	li	lo	lu
R	ra	re	ri	ro	ru
N	na	ne	ni	no	nu
M	ma	me	mi	mo	mu
Y	ya	ye	yi	yo	
F	fa, va	fe, ve.	fi, vi.	fo, vo.	
S	sa	se	si	so	su
Z	za	ze ?		zo	
X	xa ?	xe			
	A	E	I	O	U

Ἑβραϊκὸν Τετράγωνον	Φοινικικὸν ἀρχαιότερον.	Φοινικικὸν μεταγενέστερον	Καρχηδονικὸν ἀρχαιότερον.	Καρχηδονικὸν μεταγενέστερον.	Ἰσραηλιτικὸν ἀρχαιότερον.	Ἰσραηλιτικὸν μεταγενέστερον.	Ἀραμαϊκὰ Νομίσματα Σατραπῶν
א							
ב							
ג							
ד							
ה							
ו							
ז							
ח							
ט							
י							
כך							
ל							
מם							
נן							
ס							
ע							
פף							
צץ							
ק							
ר							
שׁ							
ת							

a	gu	ta	pra	yu	ṣi
aṃ	go	ti	pi	ye	sva
ā (μέσον) ṃ	gha	te	pha	ra	sha
i	cha	tra	phi	raṃ	shka
iṃ	chha	ṭsa	phra	ri	shni
u	ja	tsa	phsa	ru	sa
e	ji	tha	ba	rkhe	saṃ
o	ju	da	bi	rte	si
ka	jña	di	bu	rma	su
ki	jha	du	bra	rva	so
ku	jhaṃ	de	bha	rṣa	sta
ke	jho	do	bhra	la	sti
kra	ña	dra	ma	li	stra
kri	ṭa	dha	mā	lu	spa
kre	ṭha	dhra	maṃ	lo	ha
kha	thi	na	mi	va	hi
khu	ṭhu	ni	me	vi	hu
khsa	ṭhe	pa	mo	vu	he
ga	ḍa	pi	ya	vri	ho
gaṃ	ḍha	pu	yi	ṣa	

ΑΡΙΟΝ ΠΑΛΙΚΟΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ ΒΑΚΤΡΙΑΝΑ

